

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

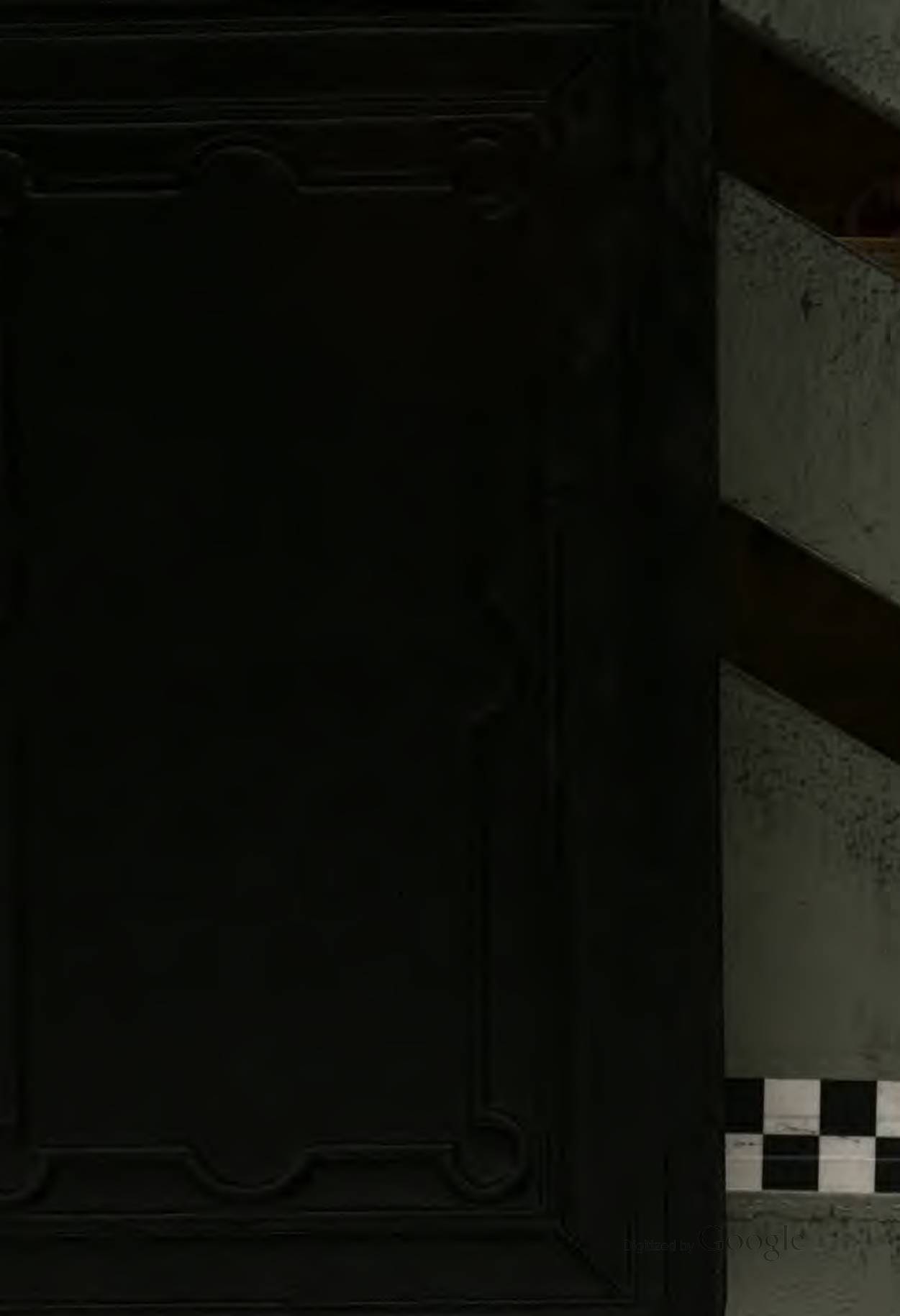
Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

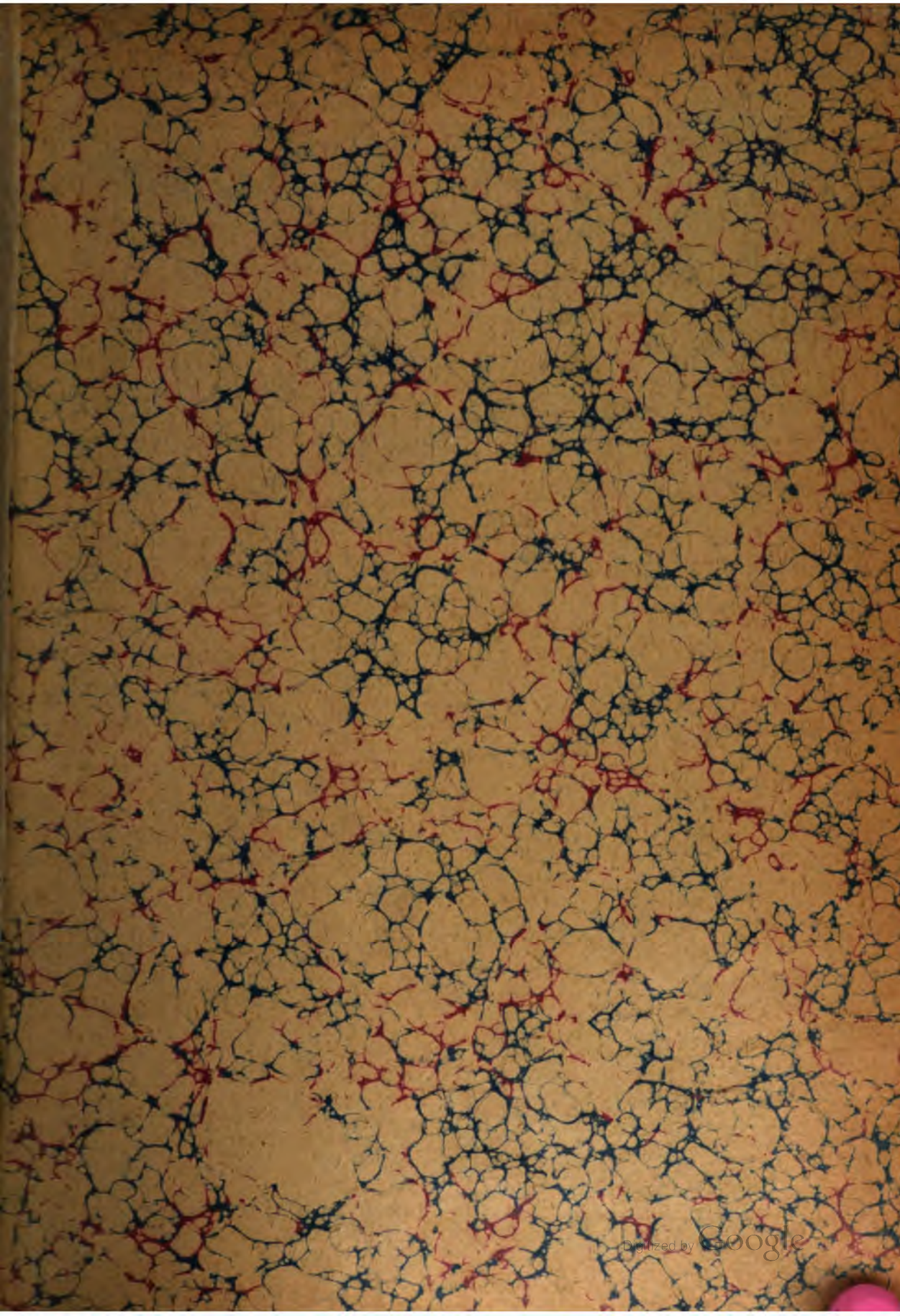
Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

MG
389.36(2)

HARVARD
COLLEGE
LIBRARY

*Αβρότης
Νικητ. Αδων
Βεναρδίνος
Εν μέλει τῶν*

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΑΡΧΕΙΟΝ

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΡΩΜΑ

ΤΟΜΟΣ Β'

1826

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΣΤΙΑ

Κ. ΜΑΪΝΕΡ ΚΑΙ Ν. ΕΑΡΓΑΔΟΥΡΗ

1906

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΑΡΧΕΙΟΝ

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΡΩΜΑ

«Εἶναι τῶν ἀδινάτων νὰ ὑπάρξῃ ἔθνος
καὶ πολιτικὴ παράστασις, χωρὶς νὰ εἶναι
ἐπιστηρογμένη ἢ ἐνδεΐθεια, ἢ τάξις καὶ ἡ
ὑποταγὴ εἰς νόμους καὶ εἰς διοίκησιν».
(Διον. Ῥώμας).

ΤΟΜΟΣ Β'

1826

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ "ΕΣΤΙΑ",
Κ. ΜΑΪΣΝΕΡ ΚΑΙ Ν. ΚΑΡΓΑΔΟΥΡΗ
1906

~~MG 384.126 (2)~~

✓

MG 389.36 (2)

✓

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΑΡΧΕΙΟΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

§

Διὰ τοῦ παρόντος τόμου παρέχομεν εἰς τοὺς ἐρευνητὰς τῶν πατρίων αὐθεντικὰ κείμενα, ἀναγόμενα εἰς τὸ ἔτος 1826, ἔτος καταστροφῶν, ἔξανδραποδισμοῦ καὶ ἀτιμώσεων, ἔτος πείνης καὶ παντοίων στερήσεων, ἔτος ἀναρχίας, διχονοιῶν, ἐμφυλίων συγκρούσεων καὶ συλλήβδην πάσης φρίκης, πλαισιούσης τὴν ἐνδοξοτάτην τοῦ Ἀγῶνος σελίδα, τὴν ἄλωσιν τοῦ Μεσολογγίου.

Τὰ γνωστὰ ἱστορικὰ ἔργα, τὰ περὶ τοῦ Ἀγῶνος πραγματευόμενα, χαρακτηρίζουσιν ἐν γενικαῖς γραμμαῖς τὰ τοῦ ἔτους τούτου· καίτοι δὲ ὥρισμα σημαῖα διαφωτίζονται δι' εἰδικῶν πραγματειῶν καὶ ἀπομνημονευμάτων, ἐν τούτοις μένουσι μεγάλα καὶ σπουδαῖα κενά, ἢ ἀποκαθίστανται αὐθαιρέτως.

Τὰ κενὰ ταῦτα κέκληται νὰ συμπληρώσῃ ἡ εὐσυνείδητος, πολύπονος καὶ ἀχαρις ἀρχειακὴ ἔρευνα.

Αἱ λεπτομερεῖς, ἀκριβεῖς καὶ πλήρεις γνώσεις, αἱ ἐξαγόμεναι ἐκ δημοσιευομένων αὐθεντικῶν καὶ συγχρόνων κειμένων, ὧν τὰ πρωτότυπα ἀπόκεινται ἐν δημοσίοις ἀρχείοις ἢ ἰδιωτικαῖς συλλογαῖς, καὶ τηροῦνται κατὰ τρόπον παρέχοντα εὐχερῇ τὸν ἔλεγχον καὶ πλήρη τὴν ἐγγύησιν περὶ τῆς ὑπάρξεως καὶ γνησιότητος αὐτῶν, δὲν εἶναι νέοι λίθοι φανταστικοῦ τινὸς οἰκοδομήματος, ἀλλ' αὐτοὶ οὗτοι οἱ λίθοι τοῦ παλαιοῦ μνημεῖου, οἵτινες τοποθετούμενοι εἰς τὴν οἰκίαν αὐτῶν θέσιν ἀνοικοδομοῦσιν αὐτὸ ὡς ἦτο τὸ πάλαι.

Ἐν τῷ μετὰ χεῖρας τόμῳ περιέχεται ἄφθονον, ποικίλον καὶ πολύτιμον ἱστορικὸν ὕλικόν, διαλάμπει δ' ἐν τῷ μεταξὺ ἡ δρᾶσις τῆς Ζακύνθου, τῆς ἐπὶ τοῦ Ἀγῶνος ἐν Ζακύνθῳ Ἐπιτροπῆς καὶ ἰδίως τοῦ Διονυσίου Ῥώμα, ὅστις—δύναται τις νὰ εἴπῃ μετὰ θάρρους—ὑπῆρξεν ὁ σκεπτόμενος νοῦς καὶ ἡ παλλομένη καρδιά τοῦ ἀγωνιζομένου Ἑλληνισμοῦ.

Καὶ ἡ ἐν Ζακύνθῳ ἐθνικὴ ἐργασία αὕτη ἦτο ἐπὶ τοσοῦτον ἐστερημένη λάσης διαφημίσεως, ὥστε ἐκινήθη καὶ ἡ διαμαρτυρία τινῶν ἐκτὸς τῆς Ζακύνθου βιούντων Ἰονίων, ἐπιθυμούντων, ὅπως ἡ δρᾶσις αὕτη γενικῶς ἀναγνωρισθῇ.

Ἄλλ' ὁ Ῥώμας δὲν ἐδέχθη τοῦτο, ὅπως δὲν ἐδέχθη καὶ νὰ μεταβῇ, προσκληθεὶς παρὰ τοῦ Κολοκοτρώνη, εἰς Πελοπόννησον, ὅτε πάντες

εἶχον πλέον κατανοήσῃ, ὅτι χρειάζεται μία διοικοῦσα χεὶρ, εἰς ἣν ν' ἀνατεθῶσιν αἱ τύχαι τῆς ἐν ἐσχάτῳ κινδύνῳ περιελθούσης χώρας.

*
*
*

Ἐν τοῖς ἐξῆς θέλομεν προβῇ εἰς συνοπτικὴν ἀναγραφὴν τοῦ περιεχομένου τῶν ἐν τῷ τόμῳ τούτῳ κειμένων, καθ' ἣν ἐδημοσιεύθησαν ταῦτα σειρὰν, ἐπιφυλασσόμενοι, ὅπως τὴν ἐπὶ τῶν γεγονότων τοῦ ἔτους 1826 μελέτην ἡμῶν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἤδη ἐξερχομένων εἰς φῶς νέων τούτων πηγῶν, δημοσιεύσωμεν ἰδιαιτέρως.

Ἰανουάριος. Τὰ κείμενα τοῦ μηνὸς τούτου, 29 τὸν ἀριθμὸν¹, διαιροῦνται εἰς ἐπιστολὰς καὶ εἰς ἐπίσημα ἔγγραφα.

Δημοσιεύονται δηλ. ἐπιστολαὶ τοῦ Ἑυνάρδου, τοῦ Κοκκίνη, τοῦ Ἀπ. Κολοκοτρώνη, Κ. Μαυρομιχάλη, Μαυροκορδάτου, Μιαούλη, Πέτα, Πετρόμπεη, Πλαπούτα, Δ. Ῥώμα καὶ ἄλλων, ἀπευθυνόμεναι πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου καὶ τοὺς Α. Ζαῖμην, Μαυροκορδάτον, Ι. καὶ Γ. Μαυρομιχάλην, Διον. Ῥώμαν καὶ ἄλλους.

Ἐγγραφα δημοσιεύονται: τῶν πολιορκουμένων ἐν Μεσολογίῳ, τῆς ἐν Μεσολογίῳ Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς (Δυτ. Ἑλλάδος), τοῦ ἐν σχεδίῳ «Ἐκτάκτου πολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑλλάδος»... ἀπευθυνόμενα πρὸς τὸν Ἀρμοστὴν Ἀδάμ, τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου, τοὺς Ζακυνθίους, τὸν Γ. Κάνιγγ, τὸν Διον. Ῥώμαν καὶ ἄλλους.

Τὰ τοῦ Ἰανουαρίου κείμενα ταῦτα περιέχουσι:

Πληροφορίας περὶ τῆς πολιορκίας τοῦ Μεσολογγίου.

Πληροφορίας περὶ τῶν πολεμικῶν τῆς ὅλης Πελοποννήσου.

Ἐπίσης περὶ τῶν βοηθειῶν τῶν ζητουμένων καὶ ἀποστελλομένων διὰ τῆς Ἐπιτροπῆς Ζακύνθου.

Περὶ τῶν φιλελληνικῶν ἐταιριῶν Παρισίων καὶ Γενεύης καὶ τῶν πρώτων ἐνεργειῶν τοῦ Ἑυνάρδου.

Περὶ τοῦ Τακτικοῦ.

Περὶ τῆς πολιτικῆς καταστάσεως.

Περὶ ἐξαγορᾶς αἰχμαλώτων.

Περὶ τοῦ μελετηθέντος φόνου τοῦ Ἰβραήμ πασᾶ.

Σχέδιον ἀπαντήσεως πρὸς τὸν Γ. Κάνιγγ, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ὑποδοχὴν ἣς ἔτυχεν ἡ περὶ προστασίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀγῶνος ὑπὸ τοῦ Βρετανικοῦ ἔθνους αἰτησις.

Συμβουλὰς τοῦ Ῥώμα καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς Ζακύνθου πρὸς τοὺς κορυφαίους τοῦ Ἀγῶνος ἄνδρας κ.λ.

¹ Τὰ ὑπ' ἀριθ. 1 - 26, 28 καὶ 364 - 365 (ἐν τῷ Συμπληρώματι).

Φεβρουάριος. Τὰ κείμενα τοῦ μηνὸς τούτου, 17 τὸν ἀριθμὸν¹, διαιροῦνται εἰς ἐπιστολάς, ἔγγραφα, ὑπομνήματα καὶ σημειώματα.

Δημοσιεύονται δηλ. ἐπιστολαὶ τοῦ † Γερμανοῦ, τοῦ Ζαΐμη, Ζαχαριάδου, Κοκκίνη, Κολοκοτρώνη, Λουριώτου, Μαυροκορδάτου, Α. Παπαγιαννοπούλου, Διον. Ῥώμα καὶ ἄλλων πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου, τὸν Ζαΐμην, Κολοκοτρώνην, Διον. Ῥώμαν καὶ ἄλλους.

Ἐγγραφα τῆς ἐν Μεσολογγίῳ Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς (Δυτ. Ἑλλάδος) πρὸς τὸν Διον. Ῥώμαν καὶ ἄλλους.

Ὑπόμνημα πρὸς τὸν Δοῦκα τῆς Ὁρλεάνης.

Σημειώματα περιέχοντα πολεμικὰς εἰδήσεις διὰ Κερκύρας κλπ.

Τὰ τοῦ Φεβρουαρίου κείμενα περιέχουσι :

Πληροφορίας περὶ τῆς πολιορκίας τοῦ Μεσολογγίου.

Πληροφορίας περὶ τῶν πολεμικῶν τῆς ὅλης Πελοποννήσου, τῆς Εὐβοίας καὶ τῆς Στερεᾶς.

Ἐπίσης περὶ τῶν βοηθειῶν τῶν ζητουμένων καὶ ἀποστελλομένων διὰ τῆς Ἐπιτροπῆς Ζακύνθου.

Περὶ ἐξαγορᾶς αἰχμαλώτων.

Περὶ τῆς πολιτικῆς καταστάσεως.

Σχετικὰ τινα περὶ τοῦ τρόπου τῆς συνεννοήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς Ζακύνθου μετὰ τοῦ Ἀριστογείτονος (Ἰωάννου Ρωμαΐη).

Σχετικὰ πρὸς τὴν ὑποψηφιότητα τοῦ Ὁρλεανίδου.

Σχετικὰ πρὸς τὴν γνωστὴν ἀπάντησιν πρὸς τὸν Κάνιγγ.

Σκέψεις πρὸς εὗρεσιν Μονάρχου.

Σκέψεις περὶ τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως.

Πληροφορίας περὶ τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς μετὰ σχετικῶν ἐξωτερικῶν γεγονότων κλπ.

Μάρτιος. Τὰ κείμενα τοῦ μηνὸς τούτου, 25 τὸν ἀριθμὸν², διαιροῦνται εἰς ἐπιστολάς, ἔγγραφα καὶ ἡμερολόγια.

Δημοσιεύονται δηλ. ἐπιστολαὶ τοῦ Λάμπρου Βεΐκου, τοῦ Ζαΐμη, Ν. Ζέρβα, Κ. Ζωγράφου, Θ. καὶ Ι. Κολοκοτρώνη, Μαυροκορδάτου, † Μελετίου (Μετρῶν), Μιαούλη, Διον. Ῥώμα, Ἀδελφῶν Τομπᾶζη καὶ ἄλλων πρὸς τὸν † Γερμανόν, τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου, πρὸς τὸν Ζαΐμην, Ἀ. Μεταξᾶν, Διον. Ῥώμαν καὶ ἄλλους.

Ἐγγραφα τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς Μεσολογγίου (Δυτ. Ἑλλάδος) καὶ τοῦ ἐκτελεστικοῦ Σώματος πρὸς τὸν Γ. Δράκον, Διον. Ῥώμαν καὶ ἄλλους.

Ἡμερολόγιον τοῦ Χριστοφόρου Ζαχαριάδου πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου.

¹ Τὰ ὑπ' ἀριθ. 27, 29 - 44.

² Τὰ ὑπ' ἀριθ. 45 - 68 καὶ 367 (ἐν τῷ Συμπληρώματι).

Τὰ τοῦ Μαρτίου κείμενα ταῦτα περιέχουσι :

Πληροφορίας περὶ τῆς πολιορκίας τοῦ Μεσολογγίου.

Τὰ τῆς δράσεως τοῦ Στόλου.

Περιγραφὴν θριάμβων τῆς φρουρᾶς Μεσολογγίου καὶ περὶ τῶν δεινῶν ἀναγκῶν αὐτῆς.

Πληροφορίας περὶ τῶν πολεμικῶν τῆς Εὐβοίας καὶ τῆς ὅλης Πελοποννήσου.

Σκέψεις καὶ πληροφορίας περὶ τοῦ Τακτικοῦ.

Πληροφορίας περὶ ἐξαγορᾶς αἰχμαλώτων καὶ περὶ τοῦ ἀσύλου τοῦ παρεχομένου πρὸς τὰς οἰκογενείας καὶ τὰ ὄρφανὰ τῶν πολεμιστῶν.

Ἐπίσης περὶ τῆς πολιτικῆς καταστάσεως τοῦ τόπου καὶ περὶ τῶν ἐνεργειῶν πρὸς συγκρότησιν τῆς Συνελεύσεως.

Τινὰ περὶ τῆς Ρωσικῆς, Ἀγγλικῆς καὶ Γαλλικῆς ἐπιρροῆς καὶ περὶ τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς.

Συμβουλὰς τοῦ Διον. Ῥώμα καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς Ζακύνθου πρὸς τοὺς ἐξέχοντας ἄνδρας τοῦ Ἀγῶνος κ.λ.

Εἰδικῶς δὲ τὸ πολῦτιμον Ἡμερολόγιον τοῦ Ζαχαριάδου περιέχει πλὴν ἄλλων :

Τὰ τῶν ἐμφυλίων ἀνωμαλιῶν καὶ τῆς τότε πολιτικῆς διατρέσεως τοῦ τόπου.

Τὰς ἐνεργείας του ὑπὲρ τῆς ἐπικρατήσεως τοῦ Κολοκοτρῶνι ἐν Πελοποννήσῳ καὶ τῆς εἰρηνεύσεως αὐτῆς.

Περὶ τῆς σκληρᾶς ἐγκαταλείψεως τοῦ Μεσολογγίου ὑπὸ τῶν διοικούντων.

Περὶ τῆς παραλυσίας τοῦ ναυτικοῦ.

Περὶ τῶν ἐξωτερικῶν φατριῶν.

Περὶ τῆς ἐπισήμου πειρατείας καὶ τοῦ ὀλεθρίου ἀποτελέσματος αὐτῆς.

Τὰς ἐνεργείας τοῦ Μιαούλη πρὸς ἀνακατάρτισιν τοῦ Στόλου.

Κρίσεις τοῦ Κολοκοτρῶνι περὶ τοῦ Μαυροκορδάτου.

Τὰ τῆς δράσεως τοῦ Ἀμιλτων.

Ἰκανὰ περὶ τῆς παραδόξου ἀποστολῆς τοῦ Σπ. Μεταξᾶ καὶ τῆς μυστικῆς ἐταιρείας του, ὥς καὶ τὰ τῆς κατασχέσεως τῶν ἐγγράφων του καὶ τῆς κρατήσεώς του παρὰ τοῦ Κολοκοτρῶνι ¹.

¹ Ἐν τῷ Ἀρχεῖῳ περιεσφύθη καὶ ἐγγραφον ἀπευθυνόμενον δηθέν «εἰς τὴν ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ῥωσίας» καὶ φέρον τινὰς ὑπογραφὰς ἐπισκόπων ὡς παρ' αὐτῶν δηθέν τεθείσας. Τὸ πρωτόγραφον φέρει τὸν χαρακτῆρα τῆς γραφῆς τοῦ Δραγώνα καὶ διαφωτίζει ἀτομικὴν του ἴσως ἐνέργειαν πρὸς ἐξακριβωσιν τῶν παρὰ τῶν διαφόρων πρακτόρων τῶν ξένων ἐπιρροῶν τεκταινομένων καὶ τῆς εἰλικρινείας τινῶν ἐκ τῶν ἐπισήμων πολεμικῶν. Περὶ τῆς μυστικῆς ἐταιρείας ταύτης θέλομεν πραγματευθῆ ἄλλοτε, ὡς κατέχοντες ἱκανὰ πρὸς τοῦτο στοιχεῖα.

Τὰ περὶ τῆς ἐκπλεύσεως τοῦ στόλου.

Περὶ τοῦ τακτικοῦ τινά.

Ἐξωτερικὰς εἰδήσεις καὶ ἄλλα.

Ἀπρίλιος. Τὰ κείμενα τοῦ μηνὸς τούτου, 46 τὸν ἀριθμὸν¹, διαιροῦνται εἰς ἐπιστολάς, ἔγγραφα καὶ σημειώματα.

Δημοσιεύονται δηλ. ἐπιστολαὶ τοῦ Λάμπρου Βέικου, Δὲ Βιλλεβέκ, † Γερμανοῦ, τῆς Ἐπιτροπῆς Ζακύνθου, τοῦ Ζαΐμη, Ζαχαριάδου, Κολοκοτρώνη, Κόχραν, Α. Μεταξᾶ, Μαυροκορδάτου, Μιαούλη, Κ. Ξένου, Πέτα, Στρούζα, Ὑψηλάντου (;) καὶ ἄλλων πρὸς τὸν Γ. Αἰνιᾶνα, τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου, τὸν Ζαΐμην, Μιαούλην, τοὺς πολεμιστὰς Βονίτης, τὸν Διον. Ῥώμαν καὶ ἄλλους.

Ἐγγραφα τῆς Διοικήσεως, τοῦ ἐκτελεστικοῦ Σώματος, ἔγγραφα καὶ ψηφίσματα τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ὁδηγαὶ αὐτῆς κλ. πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου, τὸν Ν. Καλέργην, τὸν Δ. Μελετόπουλον, τὸν Μιαούλην κλ.

Σημειώματα περιέχοντα διαφόρους πολεμικὰς πληροφορίας.

Τὰ τοῦ Ἀπριλίου κείμενα ταῦτα περιέχουσι:

Πληροφορίας περὶ τῆς συγκροτηθείσης Ἐθνικῆς Συνελεύσεως καὶ τῶν κατόπιν ἐρίδων περὶ πρωτείων. — Ἐξωτερικὰς τινὰς εἰδήσεις. — Σχετικὰ πρὸς τὴν ὑποψηφιότητα τοῦ Ὁρλεανίδου. — Τὰ τῆς δράσεως τοῦ ναυτικοῦ ἐν Μεσολογίῳ. — Περιγραφὴν δεινοπαθημάτων τῶν πολιορκουμένων ἐν Μεσολογίῳ καὶ τοὺς φόβους τῆς πτώσεως αὐτοῦ. — Προτάσεις μεσολαβήσεως ὑπὲρ τῆς φρουρᾶς του. — Τὰ κατὰ τὴν Ἀνατολὴν καὶ Δυτικὴν Ἑλλάδα. — Τὰ περὶ τῆς ἀποτνηχίας τοῦ Τακτικοῦ ἐν Εὐβοίᾳ. — Κρίσεις περὶ τῆς ἐν Λονδίῳ Ἐπιτροπῆς. — Περὶ τῆς προειδοποιήσεως τῶν σχεδίων τοῦ Ἰβραήμ ὑπὸ τοῦ τέκτονος Ἰωάννου Ῥωμαΐη. — Περὶ τῶν διαφορῶν πολιτικῶν φατριῶν. — Περὶ τοῦ πειρατικοῦ στόλου. — Περὶ τῆς ἑθρικῆς στάσεως τῶν Αὐστριακῶν. — Περὶ τῆς δράσεως τοῦ Μαυροκορδάτου. — Περὶ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ Σπυρ. Μεταξᾶ καὶ τῆς μυστικῆς ἀποστολῆς του. — Περιγραφὴν νυκφόρου ἐξόδου τῶν πολιορκουμένων ἐν Μεσολογίῳ. — Περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἐκλογῶν ἐν τῇ Συνελεύσει, προτροπὴν ταύτης πρὸς τὸν Γόρδωνα, ὁδηγίας πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου σχετικῶς πρὸς τὸ ὑπὲρ τοῦ Μεσολογγίου καὶ τοῦ στόλου δάνειον καὶ ἐν γένει τὰ οἰκονομικὰ αὐτῆς μέτρα. — Ἐνεργείας πρὸς ἀντιπερισπασμὸν τῶν πολιορκούντων τὸ Μεσολόγγιον. — Διαφωτίσεις περὶ τῶν σχέσεων Κόχραν καὶ Μιαούλη. — Τὰ μεταξὺ

¹ Τὰ ἑξ' ἀριθ. 69 - 114.

Ὑψηλάντου καὶ Συνελεύσεως. — Αἰτιάσεις ἐναντίον τῆς Ἀγγλικῆς προστασίας. — Τὰ τῆς ἀναβολῆς τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως καὶ τῶν λόγων τῆς ἀναβολῆς αὐτῆς. — Περὶ τῆς Διοικητικῆς καὶ Ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς πρὸς διοίκησιν τῶν κοινῶν. — Περὶ τῆς σχέσεως τῆς Διοικητικῆς ἐπιτροπῆς πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν Ζακύνθου. — Τὰ κατὰ τὸν Γόρδωνα.

Τὴν ἄλωσιν τοῦ Μεσολογγίου καὶ τὰ τῆς ἐξόδου.

Τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ Κολοκοτρώνη ὡς Γενικοῦ Ἀρχηγοῦ τῶν Πελοποννησιακῶν ὅπλων. — Τὰ τῆς δράσεως τοῦ Δ. Μελετοπούλου. — Πληροφορίας περὶ προδοσιῶν πρὸς τὸν Ἰβραήμ καὶ ἑξανδραποδισμῶν. — Προτάσεις καὶ εὐεργεσίας τοῦ Ἐυνάρδου. — Συμβουλὰς τῆς Ἐπιτροπῆς Ζακύνθου καὶ τὰ τῆς δράσεως αὐτῆς. — Τὰ περὶ τῶν τότε διαπραγματευσέων διὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἑλλάδος κλ.

Μάιος. Τὰ κείμενα τοῦ μηνὸς τούτου, 37 τὸν ἀριθμὸν¹, διαιροῦνται εἰς ἐπιστολάς καὶ ἔγγραφα.

Δημοσιεύονται δηλ. ἐπιστολαί: τοῦ † Γερμανοῦ, Γεροστάθῃ, τῆς Ἐπιτροπῆς Ζακύνθου, τοῦ Ἐυνάρδου, τοῦ Ζαΐμη, Χ. Ζαχαριάδου, Κ. Ζωγράφου, Λ. Κουντουριώτου, Λόντου, Μαρσέ, Μαυροκορδάτου, Πισκατόρη, Πλαπούτα, τῶν προκρίτων Σπετσῶν, τοῦ Ι. Ῥωμαίη, τοῦ Ι. Στορνάρη, τῶν ἀδελφῶν Τομπάζη καὶ ἄλλων πρὸς τὸν Γεροστάθην, τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου, τὸν Ἐυνάρδον, Ζαΐμην, Ι. Κλάδον, Γ. Πάνου, τὸν Διον. Ῥώμαν καὶ ἄλλους, καὶ

Ἐγγραφα τῆς ἐν Μεσολογγίῳ ἐπιτροπῆς πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν Ζακύνθου.

Τὰ τοῦ Μαΐου κείμενα ταῦτα περιέχουσι:

Τινὰ περὶ τῆς δράσεως τοῦ Γόρδωνος, τοῦ Ἐυνάρδου, Ἀμιλτων, Γεροστάθῃ, Πετρίνη καὶ τοῦ Ῥωμαίη.

Σχετικὰ πρὸς τὰ μεταξὺ Ῥώμα, Ἐυνάρδου, Διοικήσεως καὶ ἐπιτροπῆς Ζακύνθου διαμειβόμενα.

Συμβουλὰς τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου πρὸς τὸν Ζαΐμην.

Τὰς ὑπὲρ τῆς οἰκογενείας τοῦ Μάρκου Μπότσαρη ἐνεργείας τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου.

Τὰ τῆς συμπράξεως τῶν ναυτικῶν νήσων.

Ἐκθεσιν τοῦ Φαβιέρου περὶ τῶν ἑλληνικῶν πραγμάτων, ἐν ᾗ καὶ τὰ τῆς δράσεως αὐτοῦ.

Πληροφορίας περὶ τῆς πορείας τοῦ Αἰγυπτιακοῦ στόλου.

Τινὰ περὶ τῆς ἐξελέγξεως τῶν ἐν Ἀγγλίᾳ δανείων.

¹ Τὰ ὑπ' ἀριθ. 115 - 149 καὶ 368 - 369 (ἐν τῷ Συμπληρώματι).

*Εκθεςιν τοῦ Ζαΐμη περὶ τῆς καταστάσεως τῶν πραγμάτων.

Τὰ μετὰ τὴν ἄλωσιν τοῦ Μεσολογγίου καὶ περὶ τῶν διασφθέντων εἰς Πελοπόννησον πολέμιστῶν.

Περὶ τῶν πολεμικῶν ἐν γένει τῆς Πελοποννήσου.

Περὶ τῶν ναυτικῶν παρασκευῶν.

*Εκθεςιν τοῦ Ἀναστασίου Λόντου περὶ τῶν διαφόρων γεγονότων.

Περιγραφὴν τῆς πολιτικῆς καταστάσεως ὑπὸ τοῦ Ζαχαριάδου, ἐν ἣ καὶ περὶ τῶν διαφόρων φατριῶν, περὶ τῆς παλαιᾶς καὶ νέας Διοικήσεως, περὶ τοῦ σκοποῦ τῆς ἐλεύσεως τῶν λειψάνων τῆς φρουρᾶς εἰς Ναύπλιον, κατηγορίας κατὰ τοῦ Ι. Κωλέττη, τινὰ ὑπὲρ τοῦ Φαβιέρου κλ.

*Εκθεςιν τοῦ Κ. Ζωγράφου περὶ τῶν συγχρόνων γεγονότων.

Τινὰ περὶ τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν καταστροφῶν τῆς οἰκογενείας Στορνάρη.

Περὶ τῶν ὀρφανικῶν οἰκογενειῶν τῆς φρουρᾶς.

*Ετέρας εἰδήσεις περὶ τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου.

Περὶ τῆς ψευδοῦς φήμης τοῦ θανάτου τοῦ Ἰβραήμ.

*Εκθεςιν τῶν γεγονότων ὑπὸ Λ. Κουντουριώτου.

Πληροφορίας καὶ περιγραφὰς ἐξαγορᾶς αἰχμαλώτων καὶ περιπετείας αὐτῶν.

*Ετέραν ἐκθεςιν περὶ τῆς καταστάσεως ὑπὸ τοῦ Ζαΐμη.

Περὶ τῶν πολεμικῶν γεγονότων ἐν γένει καὶ περὶ τῆς θέσεως τῆς Διοικήσεως.

*Εκθεςιν τῆς καταστάσεως ὑπὸ τοῦ Μαυροκορδάτου.

Εἰδήσεις περὶ τοῦ Πλαπούτα, περὶ τῶν ἐν Ἡπείρῳ, Θεσσαλίᾳ καὶ Μακεδονίᾳ.

Εἰδήσεις περὶ τοῦ στόλου κλ.

***Ιούλιος.** Τὰ κείμενα τοῦ μηνὸς τούτου, 32 τὸν ἀριθμὸν¹, διαίρουνται εἰς ἐπιστολὰς καὶ ἐπίσημα ἔγγραφα.

Δημοσιεύονται δηλ. ἐπιστολαὶ τοῦ Γεροστάθη, τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου, τοῦ Ἐϋνάρδου, τοῦ Ζαΐμη, Ζαχαριάδου, Καποδιστρίου (Βιάρου), Θ. καὶ Ι. Κολοκοτρώνη, Κορηλίου (καὶ Ἀρχιδιακόνου Ἰωακείμ), Λ. Κουντουριώτου, Μαυροκορδάτου, Α. Μεταξᾶ, Ε. Ξένου, τῶν ὀπλαρχηγῶν Σπάρτης, τοῦ Ι. Ῥωμαίη, Γ. Σισίνη καὶ ἄλλων πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου, τὸν Ζαΐμην, Ζαχαριάδην, Ι. Κλάδον, Κορηλίον καὶ Ἰωακείμ (Ἀρχιδιάκονον), Πετρίνην, Διον. Ῥώμαν καὶ ἄλλους.

*Ἐγγραφα τῆς Διοικητικῆς ἐπιτροπῆς Κρήτης.

¹ Τὰ ὑπ' ἀριθ. 180 - 177 καὶ 370 - 373 (ἐν τῷ Συμπληρώματι).

Τὰ τοῦ Ἰουνίου κείμενα ταῦτα περιέχουσι:

Τὰ περὶ τῆς ἀντιπροσωπείας τοῦ Γεροστάθῃ ὑπὸ τοῦ Βιάρου (Καποδιστρίου).

Λεπτομερείας τινὰς περὶ τῆς δυσχεροῦς θέσεως τοῦ Ῥωμαίῃ ἀπέναντι τῶν Αἰγυπτίων.

Τὴν ἐξακολούθησιν τῆς δράσεως τοῦ Ζαχαριάδου.

Ἀναγγέλιαν τοῦ θανάτου τοῦ † Γερμανοῦ.

Τινὰ περὶ τῆς ἐξελέγξεως τῶν λογαριασμῶν τῆς ἐν Λονδίῳ ἐπιτροπῆς.

Περὶ ἀποστολῆς βοηθειῶν εἰς Κρήτην.

Περὶ τοῦ ἐν Κερκύρᾳ κοιμητάτου ὑπὲρ τῶν αἰχμαλώτων.

Περὶ τῆς ἐλλείψεως τροφῶν ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ στρατοπέδῳ.

Τοὺς Σπαρτιατικοὺς θριάμβους κατὰ τοῦ Ἰβραήμ.

Περὶ τῆς πολιτικῆς καταστάσεως τοῦ τόπου, τῶν διαρρέσεων καὶ τῶν ἐρίδων.

Τὰς πρὸς συμφιλίωσιν ἐνεργείας τοῦ Ζαχαριάδου.

Ἐκθεσιν τοῦ Ζαῖμη περὶ τῆς πολιτικῆς καὶ πολεμικῆς καταστάσεως.

Δεινοπαθήματα αἰχμαλώτων.

Λεπτομερείας περὶ τοῦ σχεδίου τῆς ἀνακτήσεως τοῦ Μεσολογγίου.

Ἰούλιος. Τὰ κείμενα τοῦ μηνὸς τούτου, 52 τὸν ἀριθμὸν¹, διαιροῦνται εἰς ἐπιστολάς, ἐπίσημα ἔγγραφα, προκηρύξεις, ἐκκλήσεις καὶ σημειώματα.

Δημοσιεύονται δηλ. ἐπιστολαὶ τοῦ Βιάρου (Καποδιστρίου), τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου, τοῦ Ἐυνάρδου, τοῦ Ζαῖμη, Ζωγράφου, Κολοκοτρώνη, Κορνηλίου (καὶ Ἰωακείμ), Μαυροκορδάτου, Α. Μεταξᾶ, Μιαούλη, Μόστρα, Νικηταρᾶ, Πέτα, Πικουλᾶκη, Πλαπούτα, Ῥωμαίῃ, Γ. Σισίνη, Σπηλιάδου, Ἐμ. Τομπᾶζη, Φωτάκου (δηλ. Φωτίου Χρυσανθοπούλου) καὶ ἄλλων πρὸς τὸν Βιάρου (Καποδιστρίαν), πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν Ζακύνθου, τὸν Ἐυνάρδον, Ζαῖμην, Ζαχαριάδην, Μαυροκορδάτον, Α. Μεταξᾶν, Πετρίνην, Διον. Ῥώμαν καὶ ἄλλους.

Ἐγγραφα τῆς Διοικητικῆς ἐπιτροπῆς τῆς Ἑλλάδος, τῆς Διοικητικῆς ἐπιτροπῆς Κρήτης, τοῦ Κεφαλληνο-Ζακυνθίου σώματος, τῆς γνωστῆς ἤδη μυστικῆς ἐταιρείας, πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν Ζακύνθου καὶ τὸν Ζαχαριάδην.

Προκηρύξεις τοῦ Πετρόμπεη πρὸς τοὺς πληρεξουσίους Σπάρτης.

Ἐκκλήσεις τοῦ Κεφαλληνο-Ζακυνθίου σώματος.

Σημειώματα, μετὰ διαφορῶν πληροφοριῶν, τοῦ Βιάρου (Καποδιστρίου).

¹ Τὰ ὑπ' ἀριθ. 178 - 223 καὶ 374 - 379 (ἐν τῷ Συμπληρώματι).

Τὰ τοῦ Ἰουλίου κείμενα ταῦτα περιέχουσι :

Τὰ τῆς δράσεως τῶν Σπαρτιατικῶν σωμάτων καὶ αἰτήσεις συνδρομῆς καὶ τροφῶν χάριν αὐτῶν.

Τὰ κατὰ τὴν Κρήτην.

Πληροφορίας περὶ τῆς ἐν γένει οἰκονομικῆς, πολιτικῆς καὶ πολεμικῆς καταστάσεως τῆς Ἑλλάδος.

Τὴν τότε δρᾶσιν τοῦ διδασκάλου τοῦ Γένους Γ. Γενναδίου.

Αἰτήσεις τῆς Διοικήσεως περὶ ἀποστολῆς ἄρτου, χάριν τῶν μαχομένων, διὰ μέσου τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου παρὰ τῶν φιλελληνικῶν ἐταιρειῶν.

Πληροφορίας περὶ διαφορῶν αἰχμαλώτων.

Τὰ τῆς δράσεως τοῦ Πετρόμπεη. Ὁμοίως τοῦ Πετρίνη.

Περὶ τῶν πολεμικῶν τῆς Πελοποννήσου ἰδίᾳ.

Ἐνεργείας τοῦ Κολοκοτρώνη πρὸς συμβιβασμὸν τῶν ἀντιφρονούντων.

Περὶ σχηματισμοῦ σωμάτων Ἰονίων, Θεσσαλῶν, Μακεδόνων καὶ Πρεβεζάνων.

Τὰ τῆς δράσεως τοῦ Κεφαλληνο-Ζακυνθίου σώματος.

Περὶ τῆς γνωστῆς ἤδη μυστικῆς ἐταιρείας τῆς «Ἱερᾶς ἀρχαιότητος».

Περὶ τῶν ἀναγκῶν τοῦ φρουρίου Χλεμουτσίου.

Περὶ τῶν νικηφόρων ἀγώνων τῆς Σπάρτης.

Τὰ τῆς δράσεως τοῦ στόλου καὶ τῶν καταδρομῶν ἐκ μέρους τῶν Αὐστριακῶν.

Περὶ τῆς προστασίας τῆς οἰκογενείας τοῦ Φωτάκου ἐν Ζακύνθῳ.

Τὴν δρᾶσιν τῶν Ῥουμελιωτῶν καὶ Σουλιωτῶν.

Χαρακτηρισμοὺς διαφορῶν ἐκ τῶν κορυφαίων ἀγωνιστῶν ὑπὸ τοῦ Μαυροκορδάτου.

Περὶ τοῦ ὑπὲρ τῶν Ψαριανῶν κληροδοτήματος τοῦ Βαρβάκη.

Περὶ τοῦ κόμητος Δ' Ἀρκούρ.

Περὶ τῆς ἐν Τριπολιτσᾷ νίκης.

Τὰ τῆς πρώτης ἐμφανίσεως τοῦ Ἑῦδεκ.

Σχέδιον δράσεως τοῦ Τακτικοῦ κλ.

Ἀγνοῦστος. Τὰ κείμενα τοῦ μηνὸς τούτου, 31 τὸν ἀριθμὸν ¹, διαιροῦνται εἰς ἐπιστολάς, ἐπίσημα ἔγγραφα καὶ ἐκαλήσεις.

Δημοσιεύονται δηλ. ἐπιστολαὶ τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου, τοῦ Ἑυνάρδου, τοῦ Θ. καὶ Α. Κολοκοτρώνη, τοῦ Γ. Κουντουριώτη, τοῦ Κωλέττη, τοῦ Α. Μεταξᾶ, τοῦ Μιαούλη, Πλαπούτα, Γ. Σισίνη, Διον. Ῥώμα καὶ ἄλλων πρὸς τὸν Π. Ἀναγνωστόπουλον, πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου, τὸν Ζαΐμην καὶ ἄλλους.

¹ Τὰ ὑπ' ἀριθ. 224 - 252 καὶ 380 - 381 (ἐν τῷ Συμπληρώματι).

Ἐγγραφα τῆς Διοικητικῆς ἐπιτροπῆς, τῶν Ἐφόρων τῆς Σπάρτης, τῶν πληρεξουσίων τῆς Σπάρτης πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν Ζακύνθου καὶ πρὸς τὸν Διον. Ῥώμαν ἰδιαιτέρως καὶ τέλος δημοσιεύεται

Ἐκκλησις τοῦ Πετρόμπη Μαυρομιχάλη.

Τὰ τοῦ Αὐγούστου κείμενα ταῦτα περιέχουσι :

Τὰ περὶ τῶν ἐμφυλίων διαμυχῶν.—Τὰ περὶ τῆς ἐν Σάμῳ δράσεως τοῦ ναυτικοῦ.—Τὰ κατὰ τὴν ἐκστρατείαν πρὸς εἰρήνευσιν τῶν διαμαχομένων.—Τοὺς ἐναντίον τοῦ Ἰβραήμ ἀγῶνας τοῦ Νικηταῤ.—Τὴν δρᾶσιν καὶ τὰς ἐνεργείας τοῦ κόμητος Δ' Ἀρκούρ καὶ τὴν ἀπογοήτευσιν αὐτοῦ.—Δυσμενῇ χαρακτηρισμὸν τοῦ Φαβιέρου.—Περὶ τοῦ Ἰβραήμ ἐν Κυνουρίᾳ.—Δυσμενῇ κρίσιν περὶ Κολοκοτρώνη.—Τὰ ἐν Ἀθήναις πολεμικὰ γεγονότα.—Ἐνεργείας πρὸς συγκρότησιν νέας Ἐθνικῆς Συνελεύσεως.

Σπουδαιοτάτην ἔκθεσιν τοῦ Κωλέττη περὶ τῆς ἐν γένει καταστάσεως τοῦ τόπου, ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ μετὰ κρίσεων καὶ προτάσεως μέτρων διαφόρων. (Ἐν ταύτῃ μεταξὺ ἄλλων γίνεται λόγος, περὶ τῆς ὑποψηφιότητος τοῦ Ὁρλεανίδου, ἀναγράφονται: κρίσεις περὶ τῆς στρατιᾶς τοῦ Ἰβραήμ, τὰ τῆς νίκης τοῦ Νικηταῤ, καὶ τῶν Σπαρτιατῶν καὶ περὶ τῆς ἀνάγκης συστάσεως, χάριν τοῦ ἐκεῖ ἀγῶνος, ἰσχυροῦ σώματος γίνεται λόγος περὶ τῆς δράσεως τοῦ Καραϊσκάκη ἐν Ἀθήναις καὶ τῶν πολεμικῶν γεγονότων τῆς Ἀττικῆς, περὶ τῆς ἀνάγκης συνδρομῶν, περὶ τῆς δράσεως καὶ τῶν συνδρομῶν τοῦ Εὐνάρδου κλ.).

Προσέτι τὰ κείμενα τοῦ αὐτοῦ μηνὸς περιέχουσι: Πληροφορίας περὶ ἐλεύσεως διαφόρων Γάλλων φιλελλήνων.

Τὰ κατὰ τὴν κληρονομίαν τοῦ † Γερμανοῦ.

Καταδηλοῦται ἐν αὐτοῖς ἡ σχέσις τῶν πληρεξουσίων τοῦ λαοῦ τῆς Σπάρτης πρὸς τὸν Διον. Ῥώμαν.

Περιγράφεται ἡ κατάστασις τοῦ Αἰγυπτιακοῦ στρατεύματος.

Ἀναγράφονται ἐν αὐτοῖς τὰ τῆς δράσεως τοῦ Νικηταῤ, Κολιοπούλου καὶ Ἰωάννου Κολοκοτρώνη, ἡ συνεννόησις τοῦ Κολοκοτρώνη καὶ τοῦ Ῥώμα περὶ τῶν ληπτέων μέτρων καὶ ἡ πρόσκλησις τοῦ Ῥώμα παρὰ τοῦ Κολοκοτρώνη εἰς προσωπικὴν συνάντησιν.

Πρὸς τούτοις περιέχουσι ταῦτα: Ἐκθεσιν τοῦ Κολοκοτρώνη περὶ τῶν συμβαινόντων.

Πρότασιν πρὸς ἐκλογὴν Μονάρχου.

Περιγραφὴν τῆς ἀναρχίας καὶ τῶν ἐμφυλίων ταραχῶν.

Τὰ τῆς ὑπερόχου δράσεως τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου.

Αἰτήσεις τῆς Διοικήσεως πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν Ζακύνθου περὶ ταχίστης συνδρομῆς.

Τὰς ἀνὰ τὴν Ἀττικὴν νίκας. Τὰς ταραχὰς τῆς Κορίνθου.

Τὰ τῆς ἐλεύσεως καὶ τῆς δράσεως τοῦ Ἑϋδεκ καὶ τὰ τῶν συνδρομῶν τοῦ Ἑϋνάρδου.

Τὰ τῶν ἐν Λονδίνῳ συνδρομῶν.

Εἰδήσεις περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Κόχραν.

Τινὰ περὶ τῶν ἀναγκῶν τοῦ Χλεμουτσίου καὶ τῆς ἀποστολῆς βοθηειῶν εἰς Ἀθήνας.

Περὶ τοῦ θανάτου τῆς συζύγου τοῦ Καραϊσκάκη.

Τὰ περὶ μεταξὺ Πετρόμπεη καὶ τοῦ οἴκου Στεφάνου.

Περὶ τῶν ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Ζαΐμη καὶ Δηλιγιάννη διαιρέσεων.

Τὰ τοῦ ἐμφυλίου πολέμου καὶ τῶν συγχρόνων κατὰ τοῦ Ἰβραήμ ἀγώνων.

Τὰ τῆς σχέσεως τῆς ἐφορίας Σπάρτης καὶ τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου.

Αἰτήσεις συνδρομῶν καὶ τροφῶν πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν Ζακύνθου.

Γνώμας τοῦ Γ. Κουντουριώτου καὶ Π. Ἀναγνωστοπούλου περὶ τῆς καταστάσεως.

Νέα Σπαρτιατικὰ τρόπαια.

Σεπτέμβριος. Τὰ κείμενα τοῦ μηνὸς τούτου, 51 τὸν ἀριθμὸν ¹, διαίρουνται εἰς ἐπιστολάς, ἐπίσημα ἔγγραφα καὶ συμφωνητικά.

Δημοσιεύονται δηλ. Ἐπιστολαὶ τοῦ Δὲ Βιλλεβέκ, τοῦ † Δανιὴλ (Τριπόλεως), † Δωροθέου (Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας), τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου, τοῦ Ἑϋνάρδου, τοῦ Ζαΐμη, Ζαχαριάδου, Ζωγράφου, τῶν Θ., Ἀπ., Ι., καὶ Γεωργ. Κολοκοτρώνη, τοῦ Κωλέττη, Μαυροκορδάτου, Α. Μεταξᾶ, Νησηταῖ, Π. Νοταῖ, Πέτα, Πετρίνη, Πλαπούτα καὶ Ῥώμα, πρὸς τοὺς Γ. Αἰνιᾶνα, Ἑϋνάρδου, πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν Ζακύνθου, τὸν Ζαΐμη, Κολοκοτρώνη, Πέταν, Πετρίνην καὶ Ῥώμαν.

Ἐγγραφα τῆς Διοικητικῆς ἐπιτροπῆς, τῶν ἐφόρων, τῶν ὀπλαρχηγῶν Σπάρτης, πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν Ζακύνθου καὶ τὸν Ῥώμαν.

Τὰ τοῦ Σεπτεμβρίου κείμενα ταῦτα περιέχουσι :

Ἀναγραφὴν τοῦ τρόπου τῆς ἀποστολῆς τῶν διαφόρων βοηθημάτων διὰ τοῦ Ἑϋνάρδου καὶ τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου καὶ τῆς διανομῆς αὐτῶν.

Πλήρη ἔκθεσιν τῆς καταστάσεως τῶν πραγμάτων, ἐν ἧ τὰ τῶν σχέσεων τοῦ Ῥώμα πρὸς τὸν Κολοκοτρώνη, μετὰ συμβουλῶν περὶ τῆς ἐσωτερικῆς εἰρηνεύσεως, διὰ τῆς ὑποστηρίξεως παντοδυνάμου τριανδρίας ἐκ τῶν Κολοκοτρώνη, Ζαΐμη καὶ Μιαούλη.

¹ Τὰ ὑπ' ἀριθ. 253 - 295 καὶ 382 - 389 (ἐν τῷ Συμπληρώματι).

Τὰ πολεμικὰ τῆς Λακωνίας.

Συμβουλὰς τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου πρὸς τὸν Ζαΐμην.

Τὰ τῆς δράσεως τοῦ Ζαχαριάδου καὶ νέαν ἔκθεσιν τῆς καταστάσεως παρ' αὐτοῦ.

Ἐξωτερικὰς πληροφορίας.—Τὰ κατὰ τὸν κόμητα Δ' Ἀρκούρ. Τὰ τῆς δράσεως τοῦ ναυτικοῦ.

Τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τοῦ τόπου.

Περὶ τοῦ Ἴονικοῦ τάγματος.

Πληροφορίας περὶ τοῦ γνωστοῦ, ἀπὸ πολλοῦ ἄλλως τε, τρόπου τοῦ σχηματισμοῦ τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου.

Τὰς ἐνεργείας τοῦ Ἀμιλτων πρὸς εἰρήνευσιν τῶν ἐν τῷ τόπῳ διαμαχομένων.

Τὰ τῆς Ὁρλεανικῆς ὑποψηφιότητος.

Πληροφορίας περὶ τοῦ Κεφαλληνο-Ζακυνθίου σώματος.

Τὰ τῆς ἀποστολῆς ζωοτροφιῶν πρὸς τὸ στρατόπεδον τοῦ Κολοκοτρώνη διὰ τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου.

Ἐκθεσιν τοῦ Κολοκοτρώνη διὰ τὰ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Ζαΐμη διατρέχοντα.

Αἴτησιν τῆς Διοικήσεως πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ πρὸς ἀνάκτησιν τῆς δυτικῆς Ἑλλάδος σχεδίου.

Ἀποχὴν τοῦ Κολοκοτρώνη ἀπὸ τῶν πολιτικῶν συγκρούσεων καὶ ἐκκίνησιν αὐτοῦ κατὰ τοῦ Ἰβραήμ.

Ἐκθεσιν τοῦ Ζαΐμη διὰ τὰ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Κολοκοτρώνη.

Περὶ τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ ἀνὰ τὴν Ἀττικὴν πολεμικῶν γεγονότων.

Ἀνάπτυξιν τοῦ σχεδίου τοῦ Κωλέττη.

Ῥαδιοργάνισιν κατὰ τῆς Ἐπιτροπῆς Ζακύνθου.

Πολεμικὰ κατορθώματα Σπάρτης.

Πατριωτικὴν δρᾶσιν τοῦ Ζακυνθίου Γουζέλη.

Ὑπόσχεσιν συμπνοίας καὶ πατριωτικῆς δράσεως Νικηταρά, Πλαπούτα καὶ Κολοκοτρωναίων.

Παράπονα Κολοκοτρώνη διὰ τὴν αὐστηράν πρὸς αὐτὸν γλῶσσαν τοῦ Ῥώμα. Ἐκφράσεις αὐτοῦ δριμείας ἀλλ' ἐιλικρινεῖς.

Καὶ πάλιν περὶ τοῦ σχεδίου τοῦ Κωλέττη.

Ἐκθεσιν τοῦ Κ. Ζωγράφου περὶ τῆς πολιτικῆς καταστάσεως, τῶν ἐμφυλίων ἐρίδων καὶ ρήξεων.

Αἰτήσεις τροφίμων ὑπὸ τοῦ Πλαπούτα καὶ Κολοκοτρώνη παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου.

Παράπονα τῶν ὀπλαρχηγῶν Σπάρτης περὶ τοῦ τρόπου τῆς διανομῆς τῶν τροφίμων καὶ αἴτησιν νέων βοηθημάτων.

Γράμμα τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας πρὸς ἀνόρθωσιν ἐκκλησιῶν καὶ ὑποστήριξιν σχολείων.

Λεπτομερείας περὶ τῶν μεταξὺ Ἑυνάρδου καὶ ἐπιτροπῆς Ζακύνθου σχέσεων καὶ τῆς ἀμοιβαίας δράσεως, μετ' ἐκθέσεως περὶ τῆς καταστάσεως καὶ σκέψεων πρὸς ἀνόρθωσιν τοῦ κακοῦ.

Πληροφορίας τοῦ Ι. Ῥωμαίη περὶ ἑαυτοῦ καὶ τῶν Ἑλλήνων αἰχμαλώτων.

Δρᾷσιν Πετρίνη καὶ περιτετείας.

Κατάκρισιν τοῦ ἑπτανησιακοῦ σώματος καὶ περιγραφὴν τῆς καταστάσεώς του.

Ὁκτώβριος. Τὰ κείμενα τοῦ μηνὸς τούτου, 20 τὸν ἀριθμὸν¹ διαιροῦνται εἰς ἐπιστολάς καὶ ἐπίσημα ἔγγραφα.

Δημοσιεῖονται δηλ. ἐπιστολαί: Τοῦ ἱατροῦ Δαβίδ, τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου, τοῦ Ἑυνάρδου, τοῦ Κολοκοτρώνη, τοῦ Λ. Κουντουριώτου, τοῦ τέκτονος διδασκάλου Νυητοπούλου, τοῦ Πέτα, τοῦ Πετρίνη, τοῦ Ῥώμα καὶ τοῦ Ῥωμαίη πρὸς τὴν Διοικητικὴν ἐπιτροπὴν, τὴν ἐπιτροπὴν Ζακύνθου, τὸν Ζαΐμην, τὸν Ι. Κλάδον, Πετρίνην καὶ τὸν Ῥώμαν, καὶ

Ἐγγραφα τῆς Διοικητικῆς ἐπιτροπῆς πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου.

Τὰ τοῦ Ὁκτωβρίου ἔγγραφα ταῦτα περιέχουσι:

Σχετικὰ πρὸς τὴν παραλαβὴν τροφίμων ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς στρατοπέδοις καὶ τὰς ἐνεργείας τοῦ Ἑυνάρδου, τοῦ Πετρίνη καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς Ζακύνθου.

Διαφωνίαν τῆς Διοικήσεως, θελούσης νὰ στέλλωνται πρὸς αὐτὴν τὰ τρόφιμα.

Τὰ ἐν Ἀθήναις καὶ τὰ κατὰ τὴν εἴσοδον τοῦ Κριεζώτη εἰς τὴν Ἀκρόπολιν.

Τὰ περὶ τῶν ἀναγκῶν τοῦ φρουρίου Καρυταίνης καὶ αἰτήσιν τροφίμων καὶ ἐφοδίων ὑπὸ τοῦ Κολοκοτρώνη.

Τεκτονικὰς δράσεις.

Περὶ τοῦ ὑπασιπιστοῦ τοῦ Ῥοζαρόλ Σκάρπα εἰς Ἀθήνας καὶ τὰ τῆς δράσεως αὐτοῦ.

Εἰδήσεις περὶ τῶν Σχολείων Ἀθηνῶν καὶ αἰτήσεις συνδρομῆς χάριν τῶν ἐν Σαλαμῖνι μαθητῶν τῶν Ἀθηνῶν παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς Ζακύνθου.

Εἰδήσεις περὶ τῆς τύχης τῶν αἰχμαλώτων καὶ περὶ τοῦ Παπᾶ Τζητίζου. Θάνατος αἰχμαλώτων ὑπὸ πανώλους.

¹ Τὰ ὑπ' ἀριθ. 296 - 315.

Περὶ τοῦ ἱατροῦ Δαβίδ.

Περὶ τοῦ ῥαδιούργου Παπαμανώλη.

Ἐτέραν σημείωσιν περὶ τῶν ἀποσταλέντων βοηθημάτων καὶ περὶ ἐνεργειῶν τοῦ Πετρίνη.

Περὶ τῶν ἀνεπαρκῶν δυνάμεων τοῦ Ἰβραήμ καὶ τῆς ἀνάγκης συστηματικῆς καταπολεμήσεως αὐτοῦ πρὸς τελείαν ἔξόντωςιν.

Αἴτησιν ἐκ μέρους τοῦ Ἐυνάρδου λεπτομεροῦς λογοδοσίας, ὅπως ὑποβάλῃ αὐτὴν εἰς τὰ φιλελληνικὰ κομιτᾶτα.

Σύστασιν τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου διὰ τὸν Ἐϋδεκ.

Πληροφορίας περὶ τῆς δράσεως Καραϊσκάκη καὶ Νικηταρά.

Ἐριδας περὶ ἀρχηγίας ἐν Ῥούμελῃ.

Νοέμβριος. Τὰ κείμενα τοῦ μηνὸς τούτου, 22 τὸν ἀριθμόν¹, διαφορῶνται εἰς ἐπιστολὰς καὶ ἐπίσημα ἔγγραφα.

Δημοσιεύονται δηλ. Ἐπιστολαὶ τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου, τοῦ Καπετανάκη, Κωλέττη, Πέτα, Πετρίνη, Πλαπούτα καὶ Ῥωμαίη πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν Ζακύνθου, τὸν Ζαΐμην καὶ τὸν Ῥώμαν, καὶ

Ἐγγραφα τῆς Διοικητικῆς ἐπιτροπῆς πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν Ζακύνθου.

Τὰ τοῦ Νοεμβρίου κείμενα ταῦτα περιέχουσι:

Παράπονα τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου διὰ τὴν πρὸς αὐτὴν δυσπιστίαν τῆς Διοικήσεως μετὰ πικρῶν παρατηρήσεων.

Τινὰ περὶ αἰχμαλωτισθεισῶν οἰκογενειῶν.

Ἐκθεσιν τοῦ Πετρίνη, καὶ ἀπορίας αὐτοῦ περὶ τῆς ἀδρανείας τῶν ἐν Πελοποννήσῳ σωμάτων καὶ περὶ ἀποστολῆς τροφῶν.

Τὰ τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ κόμητος Δ' Ἀρκούρ.

Διαφωνίας περὶ τοῦ τόπου τῆς συγκροτήσεως τῆς Συνελεύσεως.

Κατάκρισιν τῆς Διοικήσεως ὑπὸ τοῦ Πετρίνη διὰ τὴν πρὸς τὸν Δ' Ἀρκούρ διαγωγὴν τῆς.

Τὰ περὶ τῆς μεταβάσεως τῆς Διοικήσεως εἰς Αἴγιναν.

Εἰδήσεις ἐκ τῆς Στερεᾶς.

Τὰ τῆς ἀποτυχίας τοῦ πολεμικοῦ σχεδίου τοῦ Κωλέττη.

Κρίσεις ξένων περὶ τῆς καταστάσεως. Τὰ τῆς θέσεως τῶν Δυνάμεων ἀπέναντι τοῦ ἑλληνικοῦ ζητήματος καὶ σκέψεις τινὰς σχετικὰς.

Πληροφορίας περὶ αἰχμαλώτων καὶ τοῦ θανάτου αὐτῶν ἐκ πανώλους.

Αἰχμαλωσίας εἰς Φιλιατρά.

¹ Τὰ ὑπ' ἀριθ. 316 - 335 καὶ 390 - 391 (ἐν τῷ Συμπληρώματι).

Πληροφορίας ἀκριβεῖς περὶ τῶν σχεδίων καὶ τῶν κινήσεων τοῦ Ἰβραήμ καὶ ἀσφαλῆ σχέδια καταπολεμήσεως αὐτοῦ.

Δεκέμβριος. Τὰ κείμενα τοῦ μηνὸς τούτου, 30 τὸν ἀριθμόν¹, διαιροῦνται εἰς ἐπιστολὰς καὶ ἐπίσημα ἔγγραφα.

Δημοσιεύονται δηλ. Ἐπιστολαὶ τοῦ ἱατροῦ Bally, τοῦ Βιάρου (Καποδιστρίου), τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου, τοῦ Ἐυνάρδου, τοῦ Ζαΐμη, Ζαχαριάδου, Ζωγράφου (καὶ Ζαΐμη), Θ. καὶ Ι. Κολοκοτρώνη, τοῦ Μιαούλη, Πέτα, Πετρίνη, Σισίνη, Ῥωμαίη καὶ λοιπῶν, πρὸς τὴν Διοικητικὴν ἐπιτροπὴν, τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου, τὸν Ἐυνάρδον, Ζαΐμην, Κολοκοτρώνην, Περραιβόν, Πετρίνην καὶ Δ. Ῥώμαν.

Ἐγγραφα τῆς Διοικητικῆς ἐπιτροπῆς καὶ τῆς Ἐφορίας Σπάρτης πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν Ζακύνθου.

Τὰ τοῦ Δεκεμβρίου ἔγγραφα ταῦτα περιέχουσι:

Πληροφορίαι περὶ αἰχμαλώτων Ἑλλήνων.

Ἐκθεσιν περὶ ἀποστολῆς τῶν διαφόρων βοηθημάτων παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου καὶ ἀποστολὴν συνδρομῶν πρὸς τὴν Διοίκεισιν.

Περὶ τῶν ἀναγκῶν τοῦ Χλεμουτσίου.

Περὶ τοῦ δόκτορος Gosse, τοῦ ἱατροῦ Bailly καὶ τῆς δράσεως αὐτῶν.

Ἐκθέσεις καὶ περιγραφὰς τοῦ Bailly καὶ σκέψεις αὐτοῦ περὶ τῶν διαφόρων φατριῶν.

Ὁδηγίαι τοῦ Κολοκοτρώνη πρὸς τὸν υἱόν του Ἰωάννην, περὶ προσώπων καὶ πραγμάτων.

Μέριμναν τῆς Διοικήσεως ὑπὲρ τῆς Ἀττικῆς.

Αἴτησιν τροφοδοσιῶν παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου.

Περὶ τῶν στάσεων τῆς Ὑδρας. Παράπονα Μιαούλη.

Δικαιολογίαν Ζαΐμη πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν Ζακύνθου καὶ σκέψεις περὶ Κολοκοτρώνη.

Ὑποστήριξιν παρὰ τῆς Διοικήσεως τοῦ Μιαούλη. Ἀναγγελίαν τῶν θριαμβῶν τοῦ Καραϊσκάκη.

Αἴτησιν βοηθείας τῶν Σπαρτιατῶν παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου.

Ἐκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου περὶ Ἐυνάρδου καὶ Πετρίνη.

Περὶ τῆς οἰκογενείας τοῦ φονευθέντος ἐν Μεσολογγίῳ Κοκκίνῃ.

Αἴτησιν πολεμοφοδίων διὰ τὸ Χλεμουτσί καὶ τὴν Σκαφιδιάν.

Πληροφορίας περὶ προσεχοῦς ἀποχωρήσεως τοῦ Ῥωμαίη ἐκ τοῦ ἐπιτελείου τοῦ Ἰβραήμ.

¹ Τὰ ὑπ' ἀριθ. 336 - 363 καὶ 392 - 393 (ἐν τῷ Συμπληρώματι).

κβ'

Λεπτομερῇ ἐκθεσιν περὶ προσώπων καὶ πραγμάτων ὑπὸ τοῦ
Ζαΐμη καὶ Κ. Ζωγράφου.

Περὶ τῆς δράσεως τοῦ Λ. Βιλαέτη καὶ Ἀχόλου.

Συμβουλὰς τοῦ Θ. Κολοκοτρώνη πρὸς τὸν υἱόν του Ἰωάννην
πρὸς λῆψιν διαφόρων μέτρων, καὶ

Πληροφορίας τῆς ἐφορίας Σπάρτης περὶ συλλήψεως ὑπό-
πτων πλοίων.

*
* *

Τοιοῦτος ἐν ὀλίγοις, ὃ ἐν τῷ τόμῳ τούτῳ περιεχόμενος ἱστορικὸς
θησανρὸς, οὔτινος ἢ σημασία ἔχομεν πεποιθήσιν, ὅτι θ' ἀναγνωρισθῇ
τάχιστα καὶ περιφανῶς.

Δ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ

APXEJON

ΑΡΧΕΙΟΝ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΡΩΜΑ

1826

1. ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΜΙΧΑΗΛ Π. ΚΟΚΚΙΝΗ *

(Ἀριθ. 188 Ἀρχείου Ἀλεξ. Ρώμα)

Μεσολόγγιον τῇ 1ῃ Ἰανουαρίου 1826 Ε. Π.

Ἐρίτιμε Κύριε,

Λαβὼν διὰ τῆς Ὑμ. Ἐκλαμπρότητος, ὡς εὐηρεστήθη καλοκαθάθως νὰ παράσχῃ εἰς καταλυπημένον πατέρα (τὰς ἀκριβεῖς πληροφορίας) περὶ τῆς δυστυχοῦς οἰκογενείας του, τολμῶ καὶ πάλιν νὰ ἐγκλείσω ἐν τῇ παρούσῃ δύο ἐπιστολάς, τὴν μίαν ἀπευθυνομένην πρὸς τὴν σύζυγόν μου καὶ τὴν ἄλλην πρὸς τὸν Κ^{ον} Γεώργιον Λαδόπουλον, ἱκετεύων ὑμᾶς, ὅπως, ἀφοῦ ἀναγνώσῃτε αὐτάς, δώσῃτε νὰ ἐγχειρισθῶσιν.

Ἡ κατάστασις ἡμῶν, ὡς ἡ Ὑ. Ἀ. βλέπει, εἶναι ἀξιοθρήνητος.

Ὁ Θεὸς μόνος ὡς βοηθήσῃ ἡμᾶς ν' ἀποθάνωμεν μετὰ τιμῆς.

Εὐχόμενος εὐτυχῆς τὸ νέον ἔτος πρὸς ἀπαντας τοὺς ἀγαθοὺς χριστιανοὺς καὶ φιλανθρώπους, τοὺς ἐνδιαφερομένους ὑπὲρ τῆς δικαιοτέρας τῶν ὑποθέσεων, μένω μὲ ἀιώνίαν εὐγνωμοσύνην

Τῆς Ὑμ. Ἐκλαμπρ. Ἀρχοντίας
Ὁ λίαν ὑπόχρεως καὶ εὐκρινὴς φίλος

Μιχαὴλ Πέτρου Κοκκίνης

Υ. Γ. Μὴ εὐρὼν εὐκαιρίαν ν' ἀποστείλῃ τὴν παροῦσαν, ἔλαβον σήμερον τὴν ὁμετέραν πολυφίλητον τῆς 10 Ἰανουαρίου Ε. Π. καὶ προσθέτω :

Πόση πρέπει νὰ εἶναι ἡ συμπάθεια παντὸς φιλανθρώπου!!! Ἡμεῖς εὐρισκόμεθα εἰς τὰ ἔσχατα· ἡ ἐλπίς ὅμως εἰς τὸν Θεὸν δὲν ἐγκαταλείπει ἡμᾶς καὶ θὰ πράξωμεν τὸ κατῆκόν μας. Ἐὰν ἀπολέσωμεν τὰ πάντα, δὲν θ' ἀπολέσωμεν τὴν τιμὴν.

Ἐγκλείω ἐπίσης ἐπιστολὴν διὰ τὸν Κ^{ον} Χρῆστον Κωστόπουλον.

* Μετάφρασις τοῦ ἀπομένου πρωτοτύπου. Περὶ τοῦ Κοκκίνῃ τούτου σημειοῦμεν τινὰ ἐν τῇ Εἰσαγωγῇ.

Οὐδαμῶς ἀμφιβάλλω, ὅτι καὶ αὐτὸς θὰ μοι κάμῃ τὴν εὐχαρίστησιν νὰ παραδώσῃ παντὶ δι' ὑποκάμισα καὶ σινδόνια ἀξίας ἑκατὸν γροσίων πρὸς τεσσαράκοντα παράδες, τὸ ὅποτον χρηματικὸν ποσὸν κατέβαλον ἐνταῦθα πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον εἰς τὸν Κ^{ον} Θωμίδην, γενικὸν διευθυντὴν τῆς ἀστυνομίας.

Ἄς ἐλπίσωμεν εἰς τὸν Ὑψιστον, ὅτι θὰ δυνηθῶ ἐντὸς ἡμερῶν νὰ μεταδώσω ὑμῖν παρηγορητικὰς εἰδήσεις· διὰ τῶρα ἡ μεγαλειτέρα τῶν ἀναγκῶν εἶναι ὁ ἄρτος.

Χαιρετίζων καὶ πάλιν ὑμᾶς ἐγκαρδίως, παρακαλῶ νὰ ἐξακολουθήσητε τὴν εὐμενῇ ὑμῶν προστάσιαν πρὸς οἰκογένειαν ἀρκετὰ τεθλιμμένην, ἣτις ἔχει ἀνάγκην παραμυθίας.

Τῆς Ὑμ. Ἐκλαμπροτάτης Ἀρχοντίας
λίαν ὑπόχρεως καὶ εὐκρινῆς φίλος

Μιχαὴλ Πέτρου Κοκκίνης

Μεσολόγγιον τῇ 4 Ἰανουαρίου 1826 Ε. Π.

(ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΝ)

Missolonghi il 1° Genaro 1826 S. V.

Stimatissimo Sigre!

Avendo ottenuto per mezzo di V. S. Illustrissima, che benignamente si è compiaciutta di dare ad un padre desolato delle esatte informazioni relativamente alla sua disgraziata famiglia, mi prese di nuovo l'ardire onde inchiudere nella presente due lettere, l'una diretta a mia consorte e l'altra al Sig^{ro} Georgio Ladopulo, supplicandola, dopo averne fatto la lettura, di farle consegnare.

Il nostro stato, come V. S. vede, è deplorabile; solo Iddio che ci ajuti onde morire con onore.

Augurando un felice capo d'anno a tutti quelli buoni cristiani e filantropi che s'interessano alla più sacra delle cause, resto con eterna riconoscenza

Di V. S. Illust.

L'obligatissimo e sincero amico

Michele Pietro Cochini

P. S. Non avendo avuto occasione di spedire la presente, oggi ricevei la gratissima Vostra in data 10 Genaro S. V. aggiungo.

Quanta deve essere la sensibilità d'ogni Philantropo!!! Noi siamo alli estremi ; però la speranza di Dio non ci abbandona, e faremo il nostro dovere. Se perderemo tutto, non perderemo l'onore.

Inchiudo pure una lettera per il Sig^{re} Cristo Costopulo. Non dubito punto ch'egli pure mi farà il piacere di consegnare per cento piastre à quaranta parà tanta tela per camicie e lenzuola, denaro che ho qui rimesso al Sig^{re} Thomidi, direttore generale di Polizia, per questo oggetto.

Vogliamo sperare nell'Altissimo che potrà fra giorni darli delle notizie consolanti ; per ora il più gran de' bisogni è il *paine*.

Di nuovo salutandola cordialmente, prego di continuare le sue benigne attenzioni verso una famiglia sufficientemente addolorata, che ha bisogno di consolazione.

Missolonghi li 4 Genaro 1826 S. V.

Di V. S. Illustrissima
Obligatissimo e sincero amico

Michele Pietro Cochini

2. ANT. M. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ ΠΡΟΣ ΔΙΟΝ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 134 Ἀρχείου Ἀλεξ. Ρώμα).

Εὐγενέστατε Κύριε Κόμητα,

Ἡξιώτην εὐχαρίστως τὴν ποθητὴν μοι εὐγενικὴν σας τῶν 3 Δεκεμβρίου παρελθόντος, ἣν μὲ τὸν Καπετὰν Βιανέλλον εἰς τὰς 7 τρέχοντος ἔλαβον. Τὰς εἰς αὐτὴν περικλεισθείσας μοι ἀμέσως ἐξαπέστειλον τοῖς ἐν Βενετίᾳ φίλοις διὰ τῆς πόστας, καὶ δὲν ἀμφιβάλλω περὶ τῆς ἀσφαλούς λαβῆς των, τὴν ὁποῖαν ὁμως, ἀφοῦ παρὰ τῶν αὐτῶν φίλων πληροφορηθῶ, θέλει σὰς κάμω γνωστὴν πρὸς ἡσυχίαν σας.

Ἡ μετὰ τῆς εὐγενείας σας ἀνταπόκρισις μοι ἐστάθη καὶ θέλει μοι εἶναι πάντοτε ἐπιθυμητὴ καὶ εὐχάριστος, δι' ὃ καὶ μάλιστα σὰς παρακαλῶ νὰ μοῦ τὴν ἐξακολουθήτε καὶ νὰ μὲ προστάζετε ἐνταυτῷ μὲ πᾶσαν ἐλευθερίαν εἰς ὅλον ἐκεῖνο ὅπου ἀπὸ τὰ ἐδῶ ἠθέλατε λάβῃ χρειάν, καὶ ὅπου ἱκανὸν μὲ νομίζετε, βεβαιώνωντάς σας, ὅτι κάθε ἐντιμον προσταγὴν σας θέλει τὴν δεχθῶ μὲ πᾶσαν εὐχαρίστησιν καὶ τὴν ἐκτελέσω μὲ ὅλην τὴν προθυμίαν καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ στοχασθῆτε ὅτι ἔχετε εἰς ἐμὲ πάντοτε ἐδῶ, ἓνα εἰλικρινῆ φίλον καὶ ταπεινὸν

δουλόν, ὅστις ἐπιθυμεῖ τὴν εὐχαρίστησιν τῶν προσταγῶν σας εἰς τὰς
ὁποίας ὁλος ἀφιερωμένος καὶ πρόθυμος ἔχω τὴν τιμὴν νὰ κηρύττωμαι.

Τρεῖσι τῇ 1/13 Ἰανουαρίου 1826.

Τῆς εὐγενείας σας
ταπεινότητος δούλος

Ἀντ. Μ. Ἀντωνόπουλος

Τῷ εὐγενεῖ Κόμητι
Κυρίῳ Κυρίῳ
Διονυσίῳ τῷ Ρώμῃ
Ζάκυνθον.

**3. “ΟΙ ΠΟΛΙΟΡΚΗΜΕΝΟΙ ΕΝΔΟΝ ΤΟΥ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ
ΠΟΛΕΜΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ.,
“ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΡΧΟΝΤΑΣ, ΠΡΟΚΡΙΤΟΥΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΥΣ
ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΤΗΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ.,**

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 7504 Ἀρχείου τῆς Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Εὐγενέστατοι Ἀρχόντες, πρόκριτοι καὶ λοιποὶ Ἀδελφοὶ τῆς Ζακύνθου!

Γνωστὸν σᾶς εἶναι ἡ κατὰ θάλασσαν καὶ ξηρὰν πολιορκία τοῦ
Μεσολογγίου, ἀλλὰ τοῦτο μὴ σᾶς φοβίξῃ διόλου, διότι τὰ ἑλληνικὰ
στήθη εἶναι ἄξια νὰ ἀνθέξωσι καὶ δὲν δειλιῶσι παντάπασι. Ἐλπίζο-
μεν εἰς τὸν Παντοδύναμον νὰ ματαιωθῶσιν οἱ σκοποὶ τῶν Ἀφρικανῶν
καὶ τὰ ἑλληνικὰ ὅπλα, τόσον τῆς ξηρᾶς ὅσον καὶ τῆς θαλάσσης, νὰ
ὑπερισχύουν, καθότι εὐρίσκεται μέγας ἐνθουσιασμὸς καὶ μεγίστη
προθυμία εἰς τὰς ἑλληνικὰς ψυχὰς. Τοῦτο μόνον μᾶς λυπεῖ, Ἀδελφοί,
καὶ καταντῶμεν εἰς ἀπελπίσαν, ἡ ἔλλειψις τῶν ζωοτροφῶν καί, ἂν
δὲν οἰκονομηθῶμεν, τὸ ὅποῖον δὲν τὸ ἐλπίζομεν, εἴμφορὲι ὁ ἐχθρὸς
νὰ ἐκτελέσῃ, ὃ μὴ γένοιτο, ἐκείνο ὁποῦ φρονεῖ, εἰ δ' ἄλλως πως,
ἀδυνατεῖ. Ὅθεν παρακαλοῦμεν, ὡς ἀδελφοὶ πατριῶται ὁποῦ εἰσθε,
καὶ μάλιστα φιλέλληνες καὶ ὁμογενεῖς, νὰ πασχίσῃτε παντοιοτρόπως
νὰ μᾶς καταφθάσῃτε ἀπὸ ζωοτροφίας, διὰ τῶν ὁποίων ὄχι μόνον τὸ
Μεσολόγγιον ἔχει νὰ σωθῇ, ἀλλὰ καὶ ὁ ἐχθρὸς, σὺν Θεῷ, νὰ ἐξολο-
θρευθῇ. Δὲν ἔχομεν ἄλλο μέρος πλησιέστερον διὰ νὰ προστρέξωμεν
ἀλλ' οὔτε ἡ τρέχουσα δεινὴ περίστασις μᾶς συγχωρεῖ. Προστρέχομεν
λοιπὸν εἰς τὸ ἔλεός σας καί, ὄντες φιλεύσπλαγχοι καὶ καλοὶ πατριῶ-
ται, μὴ μᾶς ἐγκαταλείψῃτε, ἀλλὰ προμηθεύσατε ταύτην μας τὴν
ἀνάγκην καὶ καταφθάσετέ μας ζωοτροφίας, ἐκ τῶν ὁποίων ἔπονται
καλὰ πολλὰ καί, τὸ κυριώτερον, θέλετε ὀνομάζεσθαι σωτῆρες, διότι
συνεργήσατε καὶ ἐξοικονομήθη ἡ δεινотάτη αὕτη στενὴ στενοχωρία
τῆς ἐλλείψεως τῶν ζωοτροφῶν, αἱ ὁποῖαι, ἀφοῦ σταλθῶσι, θέλομεν
πασχίσῃ μ' ὅλας μας τὰς δυνάμεις νὰ ἀποπληρωθῶσι, χωρὶς νὰ προ-
ξενηθῇ ἡ παραμικρὰ ζημία, ἢ ἀπὸ συναλλαγματικὰς καπιάλιας τῆς
Διοικήσεως, ἢ ἄλλως πως, ὅπως ἡμπορέσωμεν, διὰ νὰ μείνωσιν εὐχά-

ριστοι οἱ πραγματευταί. Ἐπὶ τούτῳ καὶ μόνον ἔρχονται δύο στρατηγοὶ καὶ ἐν ἀπὸ τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς, διὰ νὰ σᾶς παραστήσωσι καὶ στοματικῶς τὰ πάντα. Εἴμεθα ὅθεν εὐέλπιδες καὶ βέβαιοι, ὅτι, ὡς ὁμογενεῖς, δὲν θέλετε μᾶς ἐγκαταλείψῃ, ἀλλὰ θέλετε βάλῃ κάθε δυνατὴν σας ἐπιμέλειαν καὶ προθυμίαν καὶ θέλετε κάμῃ κάθε τρόπον διὰ νὰ μᾶς καταφθάσῃτε ζωτροφίας, μέσον τῶν ὁποίων νὰ ἐμψυχωθοῦν ἔτι μᾶλλον οἱ Ἕλληνες καὶ νὰ κάμωσι. τὸ ὑπὲρ πατρίδος ἀφευκτόν τους χρέος, καὶ οὕτω, ἔχοντες τὰς ἐλπίδας των εἰς τὸν Θεόν, νὰ ἐπιτύχωσι τὸν αἰσιον σκοπὸν τους καὶ ν' ἀποδειχθῶσι νικηταὶ καὶ τροπαιοῦχοι, οἱ δ' ἔχθροὶ ν' ἀποτύχωσι καὶ τώρα, ὡς καὶ ἄλλοτε. Σᾶς ἀναπαρακαλοῦμεν λοιπὸν περὶ τούτου καὶ νὰ μὴ μᾶς λείψωσιν αἱ ζωτροφίαι, καὶ μένομεν πρόθυμοι εἰς τὸ χρέος μας καὶ εἰς ἀδελφικὴν σας ἀγάπην.

Τῇ 4 Ἰανουαρίου 1826.

Μεσολόγγιον.

Ἀδελφοί! Ὁ καιρὸς καὶ ἡ περίστασις δὲν μᾶς συγχωρεῖ νὰ σᾶς ἐκτανθῶμεν περισσότερον, διότι καὶ οἱ ἀπεσταλμένοι σᾶς διηγοῦνται τὴν ἀνάγκην μας. Εἴμεθα εἰς μεγάλην ἔλλειψιν καὶ δι' ὄνομα Θεοῦ, ἂν ἀγαπᾶτε τὸ ἔθνος καὶ τὴν πατρίδα καὶ ἂν θέλετε νὰ ὑπάρξῃ ἑλληνικὸν καὶ χριστιανικὸν Γένος, νὰ μᾶς καταφθάσῃτε ζωτροφίας ὅσον τάχιστα, εἰ δὲ χανόμεθα. Διὰ τοὺς οἰκτιρμούς λοιπὸν τοῦ ἀγίου Θεοῦ, κάμετε ἔλεος καὶ φανῆτε καὶ τώρα πρόθυμοι, ὡς καὶ ἄλλοτε, καὶ πασχίσετε μὲ τὴν συνειθισμένην σας φιλογένειαν καὶ ὡς Χριστιανοὶ σώσατε ἀδελφούς σας Χριστιανούς, οἱ ὅποιοι κρέμονται εἰς τὴν εὐσπλαγχνίαν σας.

Τῇ 4 Ἰανουαρίου 1826.

Μεσολόγγιον.

Ὁ Ἐπίσκοπος Ρωγῶν Ἰωσήφ

Οἱ πρόθυμοι πατριῶται, οἱ εὐρισκόμενοι πολιορκημένοι ἐνδον τοῦ Μεσολογγίου
πολεμικοὶ καὶ πολιτικοὶ

Νότη Μπότσαρης
Κίτσος Τζαβέλλας
Γιώργης Κίτσος
Νικολὸς Ζέρβας
Χρ. Φωτομάρας
Λαμπρινὸς Φωτομάρας
Φῶτο Παναγιώτης
Αθ. Κοντσονίκας
Γεωργάκης Βάγιας
Κίτσο Πάσκος
Μ. Κοντογιάννης
Ἀνδρέας Ἰσκου
Νικόλαος Στορνάρης
Ἀποστολάκης Κουσούρης
Γαλάνης Μεγαπάνου

Δημ. Γερωθανάσης
Σπύρο Μήλιος
Ἀνδρέας Γρίβας
Κώστας Βλαχόπουλος
Σπύρος Λαμπρόπουλος
Χρῆστος Τσιαούσης
Ἀναστάσιος Παλαμᾶς
Ἀλέξιος Τσιμπουράκης
Παῦλος Μπονισέρης
Βασίλειος Ψωμάκης
Γαλάνης Πεταλούδης
Παναγιώτης Γουλιμῆς
Πάνος Παπαλουκάς
Χρῆστος Καψάλης
Χρηστάκης Ἀρτης

4. Η ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΣ ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΤΑ ΤΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ
ΧΕΡΣΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΔΙΟΝ. ΔΕ ΡΩΜΑΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΥΣ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 4593 Ἀρχείου τῆς Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Προσωρ. Διευθ. τὰ τῆς Δυτ. Χ. Ἑλλ. Ἐπιτροπῇ

*Πρὸς τοὺς Φιλογενεστάτους Κυρίους Κ. Διονύσιον Δὲ Ρώμαν,
Κ. Καίσαρα Λογοθέτην, Σαμονήλ Μπάρφ, Μαῖνον Στέφανον,
Δραγώναν, Καρβελῶν καὶ Βλαστόν.*

Προλαβόντως ἐλάβομεν τὴν τιμὴν νὰ ἀποδώσωμεν, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2866 καὶ ἡμερ. 15 τοῦ παύσαντος, τὰς ἀπείρους χάριτας πρὸς τὰ φιλόανθρωπα ὑποκείμενά σας, διὰ τὴν ὁποίαν ἐλάβετε εὐσπλαγχνίαν νὰ ἐπιφορτισθῇτε τὰς Συναλλαγματικὰς καὶ οὕτω νὰ μᾶς ἐξοικονομήσῃτε εἰς τὴν ἐσχάτην στέρησίν μας. Δὲν λείπομεν ἤδη καὶ ἐκ δευτέρου νὰ ἐπιβεβαιώσωμεν τὰ τῆς προλαβούσης καί, ἐπαναλαμβάνοντες τὰ αὐτά, νὰ σᾶς ὑπερευχαριστήσωμεν διὰ τὰς πρὸς ἡμᾶς ὑπερβαλλούσας εὐεργεσίας σας, διὰ τὰς ὁποίας καὶ σᾶς παρακαλοῦμεν νὰ εὐχαριστηθῇτε, διότι, μὴ δυνάμενοι πρὸς τὸ παρὸν πραγματικῶς νὰ ἀνταμείψωμεν τὰς χάριτάς σας, ἀποδίδομεν τὴν ἀπὸ βάθους τῆς καρδίας μας εὐγνωμοσύνην, τὴν εὐγνωμοσύνην ἀπὸ μέρους ὅλης τῆς Φρουρᾶς τοῦ Μεσολογγίου καὶ τοσοῦτων ἐν αὐτῷ ἀθῶν ὁμογενῶν καὶ ἄμποτε ἢ πρόνοια τοῦ Ὑψίστου νὰ σᾶς ἀποδώσῃ κατ' ἀξίαν τῶν πρὸς ἡμᾶς καλοκάγαθιῶν σας. Ἦδη λαμβάνομεν πάλιν τὴν τιμὴν, στηριζόμενοι εἰς τὰ φιλόανθρωπα καὶ ἑλληνικὰ φρονήματά σας, νὰ σᾶς συστήσωμεν τὴν ἐσώκλειστον ἐγκύκλιον, τὴν ὁποίαν παρακαλοῦμεν νὰ δημοσιεύσῃτε πρὸς τοὺς αὐτόσε ἀγαπῶντας τὴν σωτηρίαν τῆς Πατρίδος μας, προσπαθοῦντες καὶ ἡ εὐγενία σας, καθ' ὅσον συγχωροῦν αἱ περιστάσεις καὶ ὁ χαρακτήρ σας, νὰ γίνῃ ὅσον τάχιον μία τις συνδρομή, διὰ νὰ προφθασθῇ ἡ πτώσις τοῦ κλονομένου Μεσολογγίου, τὸ ὁποῖον τρεῖς Σατράπαι ἐπαπειλοῦν ἀπὸ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης.

Ἐνεκα τοῦ ἰδίου σκοποῦ ἔρχεται αὐτοῦ καὶ ἐν μέλος ἡμῶν, ὁ

κύριος Ἰωάννης Παπαδιαμαντόπουλος, ἵνα παραστήσῃ καὶ διὰ ζώσης
φωνῆς τὴν μεγίστην ἀνάγκην μας.

Εὐέλπιδες λοιπόν, ὅτι καὶ ἡ Εὐγενία σας θέλτε συμπράξῃ εἰς τοῦτο,

(Τ. Σ.)

Μένομεν μὲ τὴν ὀφειλομένην ὑπόληψιν

Μεσολόγγιον

Ἰω. Παπαδιαμαντόπουλος

Τῇ 4 Ἰανουαρίου 1826.

Δημήτριος Θέμελης

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς

Ἐν ἀπουσίᾳ αὐτοῦ ὁ Γραμ.

Ν. Παπαδόπουλος

5. Η ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩΙ ΦΙΛΟΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΣΩΤΗΡΙΑΣ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 4592 Ἀρχείου τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης).

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Προσωρ. Διευθ. τὰ τῆς Διτ. Χ. Ἑλλ. Ἐπιτροπῇ

Πρὸς τοὺς ἐν Ζακύνθῳ φίλους τῆς Ἑλληνικῆς Σωτηρίας.

Ἀγαπητοὶ Ὁμογενεῖς μας καὶ Συνάδελφοι!

Εἰς ὅλον τὸ ἡμισφαίριον διεφημίσθη, καὶ ἐξαιρέτως σεῖς οἱ πλη-
σίον ὁμογενεῖς μας ἀρκετὰ ἐπληροφόρηθητε, ὅτι, δέκα μῆνας πολιορ-
κούμενοι ἀπὸ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης, κατατρεχόμεθα ἀπὸ πολυάριθμα
στρατεύματα τῆς Εὐρώπης, Ἀσίας καὶ Ἀφρικῆς καὶ ἀπὸ τοὺς κολοσ-
σαίους στόλους τοῦ τρισαρδάρου Τυράννου μας καὶ τοῦ Σατράπου
τῆς Αἰγύπτου. Ἡ ἀνδρεία αὕτη φρουρὰ εὐχαρίστως ὑπέμεινεν ὅλα τὰ
παθήματα καὶ τὰς ταλαιπωρίας μιᾶς τόσο σκληρᾶς πολιορκίας. Δὲν
τὴν ἐφόδισαν εἰς τὸ πολυχρόνιον τοῦτο διάστημα, οὔτε οἱ καύσωνες
τοῦ θέρους, οὔτε ἡ ἔλλειψις τοῦ ὕδατος, οὔτε τὸ συνεχὲς καὶ ἄλλε-
πάλληλον τοῦ ἐχθροῦ πῦρ, οὔτε αἱ τερατώδεις μηχαναὶ του, διὰ τῶν
ὁποίων κατήντησε νὰ καβαλλικεύσῃ τὰ κανονοστάσιά μας, οὔτε αἱ
μῖναι του, οὔτε οἱ στόλοι καὶ στολίσκοι του, οὔτε τὰ ἀσάλτα του,
οὔτε ἄλλο τι τῶν τοιούτων· ὅλα ταῦτα τὰ ὑπερνίκησεν, ἐματαιώθη-
σαν τῶν ἐχθρῶν τὰ βουλευματα, ὁ ἐχθρὸς ἔμεινε κατησχυμμένος καὶ
οἱ Ἕλληνες ἐδοξάσθησαν.

Ἐφθασαν ἐσχάτως καὶ αἱ τακτικαὶ τῆς Ἀφρικῆς φάλαγγες, ὁδη-
γούμεναι ἀπὸ τοὺς Γάλλους, ἤλθον καὶ διπλοὶ στόλοι νὰ μᾶς ἀπο-
κλείσουν διὰ θαλάσσης. Ἐπολυπλασίασαν οἱ νέοι πολιορκηταὶ τὰ
ὄργανα τῆς Ἀρτιλλερίας των καὶ μᾶς ἐπαπειλοῦν νέας καταδρομάς,

νέας μηχανουργίας, νέας ἐξόδους. Ἡ ἀνδρεία τοῦ Μεσολογγίου φρουρά δὲν δειλιάζει καθόλου τὰς ἐχθρικὰς δυνάμεις. Ὑπομένουσα σταθερῶς τὸ ψῆχος τοῦ χειμῶνος, τὰς ταλαιπωρίας τῶν βροχῶν, ὑπομένουσα νὰ κοιμᾶται εἰς τὰ νερά χωρὶς ξύλα, χωρὶς ἄλλην τινὰ περίθαλψιν, εἶναι καὶ πάλιν ἔτοιμος ν' ἀποκρούσῃ τῶν βαρβάρων ἐχθρῶν μας τὰ κινήματα. Ἐχούσα πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν σωτηρίαν τῆς πολυπαθοῦς Ἑλλάδος, τὴν ἀνάγκησιν τῆς αὐτονομίας τοῦ ἔθνους, δὲν φηγῆ τίποτε, ἀλλ' ἐπιμένει νὰ ὑπερασπισθῇ τὸ φρούριον τοῦτο μέχρι τῆς τελευταίας ρανίδος τοῦ αἵματός της. Μολοντοὶ ἀχνίζει ἀκόμη εἰς τοὺς προμαχῶνας τοῦ Μεσολογγίου τὸ αἷμα τῶν τοσούτον γενναίως θυσιασθέντων ἀδελφῶν της, ἔχει σκοπὸν εὐχαρίστως καὶ αὐτὴ ν' ἀναμίξῃ τὸ ἰδικόν της αἷμα μὲ ἐκείνο τῶν ἀνδρείως πεσόντων ὑπὲρ τοῦ φρουρίου τούτου.

Ἀλλὰ ποία εὐαίσθητος ψυχὴ δὲν θέλει ἐγγιχθῇ ἀκούουσα, ὅτι ἡ γενναία καὶ ἀκούραστος αὕτη φρουρά κατανικᾶται ἀπὸ τὸν ἀνίκητον ἐχθρόν, τὴν πείναν, καὶ κλονεῖται νὰ ἀμαυρώσῃ τοὺς ἀγῶνάς της μόνον καὶ μόνον διότι τῇ ἐπέπεσεν ὁ ἀκαταδάμαστος οὗτος πολέμος! . Ναι, φίλτατοι ὁμογενεῖς! Κλονεῖται τὸ Μεσολόγγιον καὶ κλονεῖται μόνον καὶ μόνον ἀπὸ τὴν ἑλλειψιν τῆς τροφῆς.

Ἐνεκα τούτου λοιπὸν καὶ ἡ Τοπικὴ αὕτη Διοίκησις, ἐκδίδουσα τὴν παροῦσαν ἐγκύκλιον, ἐπικαλεῖται τὴν δυνατὴν συνεισφοράν ἀπὸ μέρος τῶν ἐν Ζακύνθῳ ὁμογενῶν καὶ Φιλελλήνων, ἐπικαλεῖται τὴν συνδρομὴν των καί, ὡς μήτηρ ποθοῦσα τὴν ὑπαρξιν τῶν τέκνων της, μητρικῶς σὰς παρακαλεῖ νὰ λάβετε συμπάθειαν τῆς γενναίας αὐτῆς Φρουρᾶς καὶ νὰ συντρέξετε τὸ κατὰ δύναμιν νὰ τὴν προφθάσετε μὴ τύχῃ καὶ ματαιωθῶσι τοσούτων χρόνων ἀγῶνες καὶ θυσίαι.

Τὸ κακὸν κατήντησεν εἰς τὸ ἔσχατον, καὶ μετ' ὀλίγον γίνεται ἀφεύκτως χωρὶς τῆς συνδρομῆς σας ἀθεράπευτον. Ἀδίκως, ἂν δὲν βοηθήσητε, ἐχύθη τόσον αἷμα, ἀδίκως ἔγειναν τόσαι καὶ τόσαι γνωσταὶ ἥδη, θυσίαι. Ὅθεν, ἀδελφοί, μὴ λείψετε προσπαθοῦντες εἰς τὸ κατὰ δύναμιν νὰ συνδράμετε καὶ νὰ προλάβετε τὴν ἄλωσιν τοῦ Μεσολογγίου ἢ, διὰ νὰ εἶπω ὀρθότερον, τὴν ἄλωσιν ὁλοκλήρου τοῦ Γένους. Εἴτε δι' ἐράνων, εἴτε δι' ὁποιοῦδήποτε ἄλλου τρόπου, προφθάσετε τὴν πτώσιν μας καὶ μὴ ἀμφιδάλλετε, ὅτι ἡ Σ. Κεντρικὴ Διοίκησις θέλει σὰς ἀποζημιώσῃ μέχρι ὁλοοῦ. Θέλει σὰς ἀποζημιώσῃ βέβαια, ἂν καὶ πρὸς τὸ παρὸν φαίνεται, διὰ τὸ πολυπληθὲς τῶν ἐξόδων, ὅτι εἶναι ἀνίκανος νὰ τὸ κάμῃ. Ποῖος ἀπὸ σὰς διστάζει, ἀδελφοί, ὅτι ἐλευθερωθεῖσα μίαν φοράν ἡ Ἑλλάς, δὲν θέλει ἐμπορέσῃ ἐντὸς ὀλιγωτάτου καιροῦ νὰ πληρώσῃ τὰ χρέη της;

Τὰ δάκρυα τῶν πτωχῶν οἰκογενειῶν μας, ὅπου καταναλίσκονται καθ' ὥραν ἀπὸ τὸν ἐπάρατον ἐχθρόν, τὴν ἀπορίαν, αἱ ἐπικλήσεις τῶν

ἀγωνιζομένων ἀδελφῶν σας ἅς κινήσουν τὰς καρδίας σας εἰς οἶκτον. Καὶ αὐταὶ αἱ ἴδιαι οἰκογένειαι, αὐτοὶ οἱ ἴδιοι καρτερόψυχοι ἀδελφοὶ σας, θέλουν σὰς θεωρῆν μίαν ἡμέραν καὶ θέλουν σὰς ὀνομάξῃ μ' ὄλην τὴν εὐγνωμοσύνην εὐεργέτας καὶ σωτήρας των.

Ἐνεκα τοῦ αὐτοῦ σκοποῦ ἔρχεται αὐτόσε καὶ ἐν μέλος ἡμῶν, ὁ Κύριος Ἰωάννης Παπαδιαμαντόπουλος, ὁμοῦ καὶ οἱ δύο ὀπλαρχηγοί, Γ. Βαλτινὸς καὶ Ζώης Πάνου, ἵνα παραστήσουν καὶ διὰ ζώσης φωνῆς τὸ κατεπεῖγον τῆς περιστάσεως, οὔτινες καὶ ἀμέσως πάλιν θέλουν ἐπιστρέψῃ εἰς τὰ χρέη των.

Μεσολόγγιον.

Τῇ 4 Ἰανουαρίου 1826.

Ἰω. Παπαδιαμαντόπουλος
Δημήτριος Θέμελης

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς

Ἐν ἀπουσίᾳ αὐτοῦ ὁ Γραμ.

(Τ. Σ.) **Ν. Παπαδόπουλος**

6. ΔΗΜ. ΠΛΑΠΟΥΤΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ῥώμα).

Ἐξοχώτατοι

Τὸ ἀπὸ 14 προπαρελθόντος Νοεμβρίου ἐξοχόν σας ἐν καιρῷ καὶ ἀσμένως ἐδέχθη·ν ἑχάρην πρὸς ἔτι ἄκρως τὴν ποθητὴν μοι ὑγείαν σας.

Ἐγὼ καὶ ἔκτοτε ἀπὸ Χελιδόνι τῆς ἐπαρχίας Ἥλιδος, δὲν ἔλειψα εἰς τὸ νὰ σὰς γνωστοποιήσω τὰ τότε διατρέχοντα, καὶ αὖθις διὰ τῆς παρουσίας μου σὰς εἰδοποιῶ, ὅτι ἀφοῦ περιήλθομεν ἀρκετὸν καιρὸν εἰς τὰς ἐπαρχίας Γαστούνης, Πύργου καὶ Καλαβρύτων, καὶ ἐστέκμεθα προσεκτικὸι εἰς τὰ κινήματα τοῦ ἐχθροῦ, ἐλάβομεν διαταγὴν παρὰ τοῦ γενικοῦ ἀρχηγοῦ καὶ ἤλθομεν πλησίον τῆς Τριπολιτζᾶς διὰ τὸ ἀσάλτο. Ὁ σκοπὸς οὗτος σωτήριος, πλὴν εἰς τί νὰ τὸ ἀποδώσωμεν δὲν ἠξέυρω (μὲ λύπην μεγάλην τῆς ψυχῆς μου) ἀπετύχαμεν. Μετὰ λοιπὸν ἐλπιτοάκτησαν οἱ στρατιῶται, καὶ οὕτω μετὰ τοῦ γενικοῦ ἀρχηγοῦ ἤλθομεν ἐνταῦθα, ὅπου θέλει συναχθοῦν ὅλοι ἐπὶ λόγῳ διὰ τὴν ἐθνικὴν συνέλευσιν καὶ περὶ τῆς καταστάσεως τῶν ἐσωτερικῶν τῆς Ἑλλάδος. Ἐκ τούτου δὲν ἠξέυρομεν τί θέλει συμβῆναι, καὶ μετὰ τοῦ τέλους θέλει σὰς γνωστοποιήσωμεν ὅσα ἡμποροῦν νὰ τρέξουν.

Σὰς εἶμαι εὐχάριστος πρὸς τούτοις ὅτι ἀξιούμαι τοῦ πρώτου τόπου τῶν φίλων σας· γνωρίσατε ὁμῶς καὶ ἡ ἐξοχότης σας, ὅτι εἶμαι ὅλως διόλου ἀφιερωμένος καὶ πρόθυμος τῶν προσταγῶν σας. Ἐπιθυμῶ

μάλιστα νά με γράφετε συνεχῶς, ἰδεάζοντάς με κάθε νέον ὠφέλιμον τῆς φίλης πατρίδος καί περιπλέον διὰ τὴν ποθητὴν μοι ὑγείαν Σας, πρὸς εὐχαρίστησίν μου.

Εἰδοποιεῖσθε πρὸς τούτοις ὅτι ἡ φαμίλια μου εὐρίσκεται εἰς Παλούμπαν διὸ σὰς δέομαι νά ἤθελε μοι δώσετε γνώμην εἰς τοῦτο τί νά ἀκολουθήσω, καθότι, ὡς πολλάκις εἶπον, εἶμαι ὅλως ἀφιερωμένος ἐδῖ- κός σας καί πρόθυμος εἰς τὰς ὁδηγίας σας, μένω δὲ μὲ ὀλην τὴν εἰλικρίνειαν.

Τῇ 8 ᾿Ιανουαρίου 1826.

᾿Αργος.

Πρόθυμος

Δημητράκης Πλαπούτας

7. Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς οἰκογενείας Δραγώνα).

Κύριε

Ἐλαβον μόλις πρὸ μᾶς ἑβδομάδος τὸ ἀπὸ 18/30 Νοεμβρίου γράμμα σας ὁμοῦ μὲ τὰ περικλειόμενα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὰ μὲν ἐγχειρίσθησαν, τὰ δὲ θέλουν ἐγχειρισθῇ μὲ τὸ νά μὴ εὐρίσκεται ἐδῶ ὁ Κύριος Πέτας, οὐδ' ὁ Κύριος Λεβίδης, ὅστις ἐλπίζω νά ἐφθασεν αὐτόσε πρὸ ἡμερῶν καί τὸν ὁποῖον συσταίνω εἰς τὴν καλωσύνην σας. Ὅσας εἰδήσεις μὲ κοινοποιεῖτε τὰς εἶδα καί εἰς τὰς ἐφημερίδας. Τὰ φρονήματά σας περὶ τῆς ἠθικῆς καταστάσεως τοῦ ἔθνους εἶνε ὀρθὰ καί εἶθε νά συλ- λογισθοῦν καλῶς τὸν κίνδυνον οἱ ἡμέτεροι καί νά κινηθοῦν διὰ νά τὸν ἀπαντήρουν, εἶθε δὲ νά λάβουν καί τὸ παράδειγμα ἀπὸ τοὺς γεν- ναίους ὑπερασπιστὰς τοῦ Μισολογγίου, οἱ ὁποῖοι τώρα πολεμοῦν μὲ ὅλας τὰς δυνάμεις καί τοῦ Σουλτάνου καί τοῦ Μεχμέτ - Ἀλῆ.

Δὲν ἀμφιβάλλω, ὅτι εἰς αὐτὸν τὸν κίνδυνον τοῦ Μισολογγίου οἱ αὐτόθι πατριῶται ἔδειξαν, παρὰ πᾶσαν ἄλλην φορὰν, τὴν προθυμίαν των, ἐπεὶ δὴ ἠξέφουρον, ὅτι ἀπὸ τὸ μέρος ἐκεῖνο κρέματα τώρα ἡ σωτηρία τοῦ ἔθνους καί τόσων ἀθῶων ψυχῶν, αἱ ὁποῖαι ἡμποροῦν νά γενοῦν θύματα τῶν βαρβάρων.

Ἐπιθυμῶ νά μανθάνω συνεχῶς τὴν ὑγείαν σας καί κάθε νέον ἄξιον περιεργείας καί μένω μὲ τὰ εἰλικρινῆ φρονήματα καί τὴν ξεχωριστὴν ὑπόληψιν, μὲ τὴν ὁποίαν εἶμι

Πρόθυμος εἰς τοὺς ὀρισμούς σας

᾿Ο ἀδελφός

Α. Μαυροκορδάτος

Τῇ 8 ᾿Ιανουαρίου 1826.

᾿Εν Ναυπλίῳ.

8. ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρώτυπον. Ἀριθ. 135 Ἀρχείου Ἀλεξάνδρου Ρώμα).

Ἐξοχώτατοι

Καὶ ἔκτοτες ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν Ἑλίδος σὰς ἐγνωστοποιούσα τὰ ὅσα τότε διέτρεχον, ἤδη δὲ εὐρισκόμενος ἐστερημένος ἐξόχου σας δὲν ἔχω τινὰ ὀλην ἐκτάσεως, καὶ μάλιστα ὁποῦ ἀπὸ τὸ γράμμα τοῦ θεοῦ μου πληροφορεῖσθε τὴν ἀποτυχίαν Τριπολιτζᾶς καὶ τὸν εἰς τὰ ἐνταῦθα ἐρχομόν μας.

Δέομαι λοιπὸν ἐξοχώτατοι! νὰ μὲ ἀξιοῖτε πάντοτε ἐξοχόν σας, πληροφοροῦντάς με τὴν ποθητὴν μοι ὑγείαν σας, τὰς πατριωτικὰς ὁδηγίας σας καὶ κάθε νέον σωτήριον τῆς πατρίδος πρὸς εὐχαρίστησίν μου.

Γνωρίζετε με πάντοτε ἐδικόν σας καὶ πρόθυμον τῶν προσταγῶν σας καὶ μένω.

Τῇ 8 Ἰανουαρίου 1826.

Πρόθυμος

Ἄρχος.

Ἀποστόλης Κολοκοτρώνης

10. ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΡΩΜΑ (ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΝ)

(Ἀντίγραφον. Ἀριθ. 136 Ἀρχείου Ἀλεξ. Ρώμα).

Zante le 17/25 Janvier 1826.

Monseigneur

C'est avec beaucoup de plaisir que je profite de cette occasion du départ de Mons. Sevasto, départ qui est considéré d'urgence indispensable, pour adresser à votre très-parfaite intelligence cette lettre, et me rappeler de nouveau à votre bon Souvenir.

Comme j'ai toujours considéré votre estimable Personne l'unique par vos talents incomparables et par Votre experience dans les affaires gouvernementales, ainsi je ne puis pas vous simuler la sensation, qui depuis un an fait à tous des Esprits les mauvaises mesures prises par le Gouvernement Grec, sur ce qui a rapport à la defense de Missolongi, qui forme le Boulevard de la Grèce, et le soutien de son indépendance. Après presque un an

de siège par terre, et par mer, les héros de l'Acarmania ont dû se trouver toujours dans la cruelle alternative de périr par le défaut seul d'approvisionnement. Ils ont jusqu'à présent frustré toutes les tentatives de l'ennemi par leur courage incomparable et par leur zèle pour la gloire de la Patrie, et ils ont jusqu'ici soutenu la considération, et le crédit National dans l'Etranger, tandis que dans tous les autres départemens de la Grèce, exception faite à la Marine, tout à fait anéanti. Qu'il me soit permis, Monseigneur, de vous dire franchement, que la Députation de Londres, et même l'insouciance du Gouvernement même a conjuré, et conjure encore contre le Salut de la Nation. L'Egoïsme y a porté la Corruption de la plupart des chefs Grecs au plus haut degré. Est ce qu'il n'est pas possible de faire sentir une fois aux principaux habitans Grecs ce qui doivent à la Nation, à l'honneur, à eux-mêmes ! Est ce qu'il ne veulent pas considérer que leurs intérêts particuliers ne peuvent pas se détacher de l'intérêt de l'Etat ! Peuvent-ils espérer que la destruction, ou l'asservissement de leur Patrie puisse leur laisser une existence honorable, et paisible ailleurs ? Ne seront-ils après cela méprisés, et poursuivis par tous ? Il faut être du tout insensible pour ne pas sentir des vérités aussi incontestables ! Quel droit peuvent-ils avoir aux secours, et à l'estime des Etrangers, agissant de la sorte ? Dans des moments où la haute politique de l'Europe discute les intérêts, et les droits de la Grèce, ne fremissent-ils de se montrer à ses regards indignes de tout droit, et intérêt ? et combien ces momens sont précieux, et décisifs !!! Je m'arrête ici, monseigneur, et je ne m'étends davantage.

Mons. Sevastò vous dira le restant, et je me borne à vous déclarer que l'île de Zante qui a soutenu pour deux mois Navarin, et pour des années Missolongi, cette île a pris des mesures pour soutenir cette dernière place importante pour quelques jours encore malgré l'abandon criminel ou on l'a laissé jusqu'ici languir.

C'est par votre moyen respectable que j'ai résolu de faire entendre à la plupart de Messieurs les Chefs du Gouvernement mes idées, et mes sentiments là dessus, avec cette franchise qui est le partage de l'homme loyal, et sans prétention ; et de l'homme qui depuis longtems a sacrifié ses études, ses travaux, sa tranquillité, et une grande partie de sa fortune pour le salut de la Nation.

Cette démarche, Monseigneur, de ma part, vous prouve assez

le compte que je fais de votre mérite distingué de ma considération étendue, et de mon respectueux attachement avec lequel
J'ai l'honneur d'être, Monseigneur

Votre très dévoué Serviteur, et ami Sincère
Denis de Romas

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Ζάκυνθος τῇ 13/25 Ἰανουαρίου 1826.

Ἐκλαμπρότατε,

Μετὰ πολλῆς εὐχαριστήσεως ἐπωφελοῦμαι τῆς εὐκαιρίας τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ Κου Σεβαστοῦ, ἀναχωρήσεως θεωρουμένης ἀπαραιτήτως κατεπειγούσης, ὅπως ἀπευθύνω πρὸς τὴν ἐντελεστάτην διάνοιαν ὑμῶν τὴν ἐπιστολὴν ταύτην καὶ ἐπαναφέρω ἐμαυτὸν εἰς τὴν ὑμέτεραν ἀγαθὴν μνήμην.

Θεωρήσας πάντοτε τὸ ὑμέτερον ἀξιότιμον πρόσωπον ὡς μοναδικόν, καὶ ἔνεκα τῶν ἀπαραδλήτων ὑμέτερων γνώσεων καὶ τῆς ὑμέτερας πείρας εἰς τὰ κυβερνητικὰ πράγματα, δὲν δύναμαι ν' ἀποκρύψω ὑμῖν τὴν ἀπὸ ἔτους ἐπὶ πάντων τῶν πνευμάτων προκαλουμένην αἰσθησιν ἐκ τῶν κακῶν μέτρων, τὰ ὅποια ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἔλαβεν ὡς πρὸς τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ Μεσολογγίου, τὸ ὅποιον ἀποτελεῖ τὸν προμαχῶνα τῆς Ἑλλάδος καὶ τὸ στήριγμα τῆς ἀνεξαρτησίας αὐτῆς. Μετὰ ἐνιαυσίαν περίπου πολιορκίαν κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν, οἱ ἥρωες τῆς Ἀχαρνανίας ἔδει νὰ εὕρισκωνται πάντοτε εἰς τὸ σκληρὸν δίλημμα ν' ἀποθάνωσιν ἐκ μόνης τῆς ἐλλείψεως προμηθειῶν. Διὰ τῆς ἀπαραμίλλου ἀνδρείας των καὶ τοῦ ὑπὲρ τῆς δόξης τῆς Πατρίδος ζήλου των, ἐματαίωσαν μέχρι τοῦδε πάσας τὰς ἀποπείρας τοῦ ἐχθροῦ καὶ ὑπεστήριξαν τὴν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἐθνικῇ ἐκτίμησιν καὶ πίστιν, ἐνῷ εἰς πάσας τὰς λοιπὰς ἐπαρχίας τῆς Ἑλλάδος, πλὴν τῶν ναυτικῶν, ἐντελῶς ἐξεμηδενίσθη. — Ἐπιτραπήτω μοι, Ἐκλαμπρότατε, νὰ εἴπω ὑμῖν ἐλευθέρως, ὅτι ἡ ἐν Λονδίνῃ Πρεσβεΐα καὶ αὐτὴ αὕτη ἡ ἀμεριμνησία τῆς Κυβερνήσεως συνώμοσε καὶ συνομοτεῖ ἀκόμη κατὰ τῆς σωτηρίας τοῦ ἔθνους. Ὁ ἐγωισμὸς διέφθειρεν εἰς ὑψιστον βαθμὸν τοὺς πλείστους τῶν Ἑλλήνων ἀρχηγῶν. Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ αἰσθητὴ εἰς τοὺς κυριωτέρους Ἑλληνας κατοίκους τί ὀφείλουν πρὸς τὸ ἔθνος, πρὸς τὴν τιμὴν, πρὸς ἑαυτούς! Δὲν θέλουσι νὰ ἐννοήσωσιν, ὅτι τὰ ἰδιαίτερα συμφέροντα αὐτῶν δὲν δύνανται ν' ἀποσπασθῶσι τοῦ συμφέροντος τοῦ Κράτους! Δύνανται νὰ ἐλπίσωσιν, ὅτι ἡ καταστροφὴ ἢ ἡ ὑποδούλωσις τῆς Πατρίδος των εἶναι δυνατόν νὰ παράσχη αὐτοῖς ἐντιμον καὶ εἰρηνικὴν ὑπαρξιν ἀλλαχοῦ; Μετὰ ταύτην δὲν θὰ περι-

φρονώνται καὶ δὲν θὰ καταδιώκωνται ὑπὸ πάντων ; Πρέπει νὰ εἶναι ἐντελῶς ἀναίσθητοι, ὅπως μὴ αἰσθάνωνται τὰς τόσων ἀναμφισβητή-
τους ταύτας ἀληθείας ! Οὕτω πράττοντες, ὅποια δικαιώματα δύνανται
νὰ ἔχωσιν ἐπὶ τῆς συνδρομῆς καὶ τῆς ἐκτιμήσεως τῶν ξένων ; Καθ' ἣν
στιγμὴν ἡ ὑψηλὴ πολιτικὴ τῆς Εὐρώπης συζητεῖ τὰ συμφέροντα καὶ
τὰ δικαιώματα τῆς Ἑλλάδος, δὲν φρικίῳσι νὰ δεικνύωνται εἰς τὰ
ὅμματα αὐτῆς ἀνάξιοι παντὸς δικαιώματος καὶ ἐνδιαφέροντος ; Πόσον
δὲ ἡ στιγμὴ αὕτη εἶναι πολύτιμος καὶ ἀποφασιστικὴ !!! Σταματῶ
ἐνταῦθα, Ἐκλαμπρότατε, καὶ δὲν θέλω νὰ ἐπεκταθῶ περισσότερον.

Ὁ Κος Σεβαστὸς θέλει εἶπῃ ὑμῖν τὰ λοιπά, περιορίζομαι δὲ νὰ
δηλώσω ὑμῖν, ὅτι ἡ νῆσος Ζάκυνθος, ἣτις ὑπεστήριξεν ἐπὶ δύο μῆνας
τὸ Ναυαρίνον καὶ ἐπὶ ἔτη τὸ Μεσολόγγιον, ἡ νῆσος αὕτη ἔλαβε
μέτρα, ὅπως ὑποστηρίξῃ τὴν τελευταίαν ταύτην χώραν ἐπὶ τινὰς
εἰσέτι ἡμέρας παρὰ τὴν κακοῦργον ἐγκατάλειψιν, εἰς τὴν ὁποίαν
ἀφήκαν αὐτὴν νὰ μαραίνηται.

Διὰ τοῦ σεβαστοῦ ὑμῶν μέσου ἀπεφάσισα νὰ καταστήσω γνω-
στὰς πρὸς τοὺς πλείστους τῶν Κυρίων Ἀρχηγῶν τῆς Κυβερνήσεως
τὰς ἰδέας μου καὶ τὰ περὶ τούτων αἰσθημάτων μου μετὰ τῆς εἰλικρινείας
ἐκείνης, ἣτις ἐστὶν ὁ κληρὸς τοῦ ἐντίμου καὶ ἀνευ ἀξιώσεων ἀνδρός
καὶ τοῦ ἀνδρός, ὅστις ἀπὸ μακροῦ χρόνου ἐθυσίασε τὰς μελέτας του,
τὰ ἔργα του, τὴν ἡσυχίαν του καὶ μέγα μέρος τῆς περιουσίας του
ὕπὲρ τῆς σωτηρίας τοῦ Ἑθνους.

Τὸ διάδημα τοῦτο ἐκ μέρους μου, Ἐκλαμπρότατε, ἀποδεικνύει
ὑμῖν ἀρκετὰ περὶ πόσου ποιοῦμαι τὴν ὑμετέραν διακεκριμένην ἀξίαν,
τὴν ὑπέρμετρον ἐκτίμησίν μου καὶ τὴν μετὰ σεβασμοῦ ἀφοσίωσίν μου,
μεθ' ἧς ἔχω τὴν τιμὴν νὰ διατελῶ, Ἐκλαμπρότατε,

Ὑμέτερος λίαν ἀφωσιωμένος θεράπων
καὶ εἰλικρινὴς φίλος

Διονύσιος δὲ Ρώμας

10. ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΙΑΟΥΛΗΣ ΠΡΟΣ ΔΙΟΝ. ΡΩΜΑΝ ΚΑΙ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6787 Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Πρὸς τοὺς Εὐγενεστάτους Κυρίους Δ. Δὲ Ρώμαν καὶ Κ^{ον} Δραγῶναν.

Ἀπαντῶ εἰς τὴν τιμίαν σας τῆς 9 τοῦ παρόντος μετὰ τὸ Ἴονικὸν
πλοῖον, ὅπου ἔφερε τὸν πυρπολητὴν Πιπῖνον. Σὰς εὐχαριστῶ πρῶτον
διὰ τὴν τόσῃν πρὸς ἐμὲ ἀγάπην σας, εἰς τὴν ὁποίαν, καὶ εἰς τὴν
φυσικὴν σας καλοκάγαθίαν, ἀποδίδω τὴν περὶ ἐμοῦ καλὴν καὶ πολυ-
τιμὸν μου ὑπόληψίν σας.

Ἐχω εὐχαρίστησιν διὰ τὴν ἀποστολὴν ἐκείνην καὶ ὅταν περάσῃ θέλω τὸν δείξῃ τὸ πρὸς αὐτὸν γράμμα σας.

Ἡ οἰκονομία, ὅπου ἐκάμετε διὰ τὸ ναυαγῆσαν πυρπολικόν, ἔγινε πολλὰ καλὰ καὶ εἰς τοῦτο ἀκόμη σὰς μένομεν εὐχάριστοι.

Τοῦ υἱοῦ μου τὸ ναυάγιον μ' ἐλύπησε, σὰς βεβαιῶνω, ὅχι μόνον διὰ τὴν μερικὴν μου ζημίαν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀργοπορίαν τῆς ἐπιστροφῆς τῶν ἀπεσταλμένων μας, ὥστε νὰ γνωρίζωμεν τὰ ἐκεῖ πράγματα καὶ νὰ σαφηνίζωμεν τὰς ἰδέας μας ὅσον τάχιον. Ἄλλ' ὑπομονή! Ἄς εἶναι τὰ πάντα εἰς κοινὸν καλόν, πρὸς τὴν εὐτυχίαν τοῦ ἔθνους! Τοῦτο μᾶς φθάνει!

Μὲ τὸν μινίστρον Σ. Κάνιγγ ἐνταμώθη ἐκ περιστάσεως καὶ δὲν ἐκάμαμεν μακρὰν οὐδὲ οὐσιώδη ὁμιλίαν. Τώρα προσμένω καὶ ἐγὼ νὰ μάθω πῶς ὁμιλῆσε μὲ τὸν Μαυροκορδάτον.

Πρὸς τὸν ἐξοχώτατον Π. Θ. Στέφανον παρακαλῶ νὰ προσφέρετε τοὺς ἀδελφικούς μου ἀσπασμούς ὅταν τὸν γράψετε.

Σὰς εἶμαι εἰς ἄκρον ὑπόχρεως διὰ τὰ εὐγενῆ αἰσθηματὰ σας καὶ εἰς τὸν τρόπον τῆς διοικήσεώς μας ὡς πρὸς τὸ ναυαγῆσαν πλοῖόν μου· πλὴν δὲν ἀγαπῶ νὰ δημοσιευθῇ οὐδ' ἐκεῖνο τὸ γράμμα, οὐδ' ὅτι παραπονοῦμαι εἰς τὴν ζημίαν μου. Ἐπειδὴ, κατὰ ἀλήθειαν, δὲν τὸ συλλογίζομαι τόσον ὅσον τ' ἄλλα μας πράγματα, καὶ περιπλέον δὲν εἶναι πρῶτον τοῦτο μὴδὲ κατὰ δυστυχίαν! τὸ μεγαλειότερον σφάλμα τῶν Διοικητῶν μας.

Ἡ νέα καὶ γενναία συνδρομὴ σας εἰς βοήθειαν τοῦ Μεσολογγίου μᾶς ἐχαροποίησεν ὅχι ὀλίγον, ὅτι μάλιστα γίνεται εἰς τόσον κρίσιμον περίστασιν, ὥστε δικαίως σὰς ὀνομάζω πρῶτους ἐνεργούς τῆς σωτηρίας τοῦ προπυργίου μας τούτου, ὅπου εἶναι συγκεντρωμένοι τὴν σήμερον σχεδὸν ὅλος μας ὁ πόλεμος. Πρὸ ὀλίγου ἐστάλθη ἐν πλοῖον τοῦ Στόλου, ὁ καπ. Σταματίος Δοκοῦ, νὰ περιπλέῃ ἕως ν' ἀπαντήσῃ τὸ κάρικον αὐτὸ καὶ νὰ τὸ συνοδεύσῃ ἐδῶ.

Μὲ ἀρέσει πολλὰ ἡ πατριωτικὴ ἐπιμέλειά σας εἰς τὸ νὰ παραστήσῃτε εἰς τὴν Διοίκησιν τὴν ἀτοπίαν καὶ οὐδένειαν τῶν μέτρων τῆς κατὰ τὸ Μεσολόγγι· καὶ ἄμποτε, καθὼς ἐλπίζω, νὰ ἐνεργήσουν οἱ λόγοι σας.

Ἡ φρουρὰ τοῦ Μεσολογγίου ἕως τώρα ἐπολέμησεν ἥρωικὰ καὶ ἐθιράμβευσεν, ἐνῷ μόνον τὸ πλῆθος καὶ τὸ μέγεθος τῶν κινδύνων τῆς ἦτον ἱκανὸν νὰ τὴν ἀπελπίσῃ καὶ νὰ τὴν καταβάλῃ. Ἐλιμοκτόνησε, ὑπέφερε μεγάλας ταλαιπωρίας, καὶ ὅμως, ἐφ' ὅσον εἶδα καὶ ἐγνώρισα, ὅχι μόνον δὲν ἀποκάμνει, ἀλλὰ ὄντως διπλασιάζει τὴν προθυμίαν τῆς ὅσον αἰσθάνεται, ὅτι ἀπὸ τοὺς ἀγῶνάς τῆς σχεδὸν μόνους κρέματαί ἡ σωτηρία τῆς Πατρίδος. Καὶ ὅσον εἶναι τραγικὸν καὶ ὕψηλόν τὸ θέαμα τοῦτο, σπαράσσεται ἡ καρδιά κάθε ἀνθρώπου ὅταν

συλλογίζεται ὅτι κινδυνεύει μόνον ἀπὸ τὰ χονδρὰ λάθη τῆς συνειθισμένης μας ἀπροβλεψίας καὶ ἀδιαφορίας.

Τὸ πῶς ἀνεχωρήσαμεν ἀπὸ τὸν λιμένα τοῦ Μεσολογγίου, τὸ ὅποιον ἐνδέχεται ν' ἀκούσετε διαφορετικὰ, πρὸς πληροφορίαν σας ἐπερίγραψα εἰς τὸν Συμπέθερον.

Τὸ πλοῖον, ὅπου ἔφερε τὸν Πιπῖνον, ἐπληρώσαμεν τὸν συμφωνημένον ναῦλον εἰς 40 τάλληρα κολωνάτα καὶ 20 λίραις στερλίναϊς, πρὸς 5 τάλληρα τὴν λίραν ἐκτιμῶντες, τὴν δὲ χασούραν τῆς μονέδας αὐτῆς, ἂν εἶναι ὡς λέγει ὁ καπετάνιος, παρακαλοῦμεν νὰ τὴν πληρώσετε καὶ ἀκολούθως σᾶς τὰ ἐμβάζω.

Σᾶς εἶναι γνωστὰ τὰ αἰτία, διὰ τὰ ὅποια δὲν ἤμποροῦμεν νὰ σταθῶμεν ἐδῶ πολλὰς ἡμέρας. Ὅθεν μεγάλη χρεία, καὶ σᾶς παρακαλοῦμεν πολλὰ, νὰ ταχύνετε ὅσον τὸ δυνατόν μίαν ὥραν προτῆτερα τὴν ἀποστολὴν τοῦ σιταριοῦ. Περιπλέον εἶναι ἄλλη μία αἰτία, ὅτι τὰ τούρκικα λαντσόνια, ὅπου πρὸ καιροῦ σφύζονται ἀκόμη εἰς τὴν λεγομένην Λίμνην τοῦ Μεσολογγίου, ἐτοιμάζονται σπουδαίως νὰ τὸ ἀποκλείσουν πάλιν, ὡς πρότερον κατὰ τὸν περασμένον Ἰούλιον, καὶ τότε δὲν ἔχομεν πλέον τὸν τρόπον νὰ ἐμβάσωμεν μέσα τίποτε· καὶ διὰ τοῦτο εἶναι ἀνάγκη νὰ βιασθῶμεν. Εἶναι καλόν, ἂν εἶναι τρόπος, νὰ σταλθοῦν μὲ τὸ σιτᾶρι καὶ κάμποσα σακκιά, διὰ νὰ ἐμβάσωμεν τὸ πρᾶγμα τὸ γρηγορώτερον καὶ εὐκολώτερον.

Μὲ τὴν εὐκαιρίαν, ὅπου στέλλετε τὸ παρόν μου, ἔρχεται αὐτοῦ κάποιος Παῦλος Μακεδόνσκις, Σέρβος, τὸν ὅποιον ἤδη μὲ διεύθυνεν ἡ Ἐπιτροπὴ, ὁ ὅποιος, ὡς λέγει, θέλει νὰ περάσῃ εἰς τὴν πατρίδα του.

Σκρόφαις — Ἐκ τοῦ πλοίου «Ἀρεως»

Τῇ 15 Ἰανουαρίου 1826.

Ὁλως πρόθυμος κτλ.

Ἀνδρέας Μιαούλης

11. ΙΩΑΝ. ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Δ. ΡΩΜΑΝ Κ. Λ.

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 138 Ἀρχείου Ἀλεξ. Ρώμα).

Εὐγενέστατοι Κύριοι,

Μὲ τὸ νὰ μᾶς βιάζῃ ἡ ὑπόθεσις νὰ ἐπιστρέψωμεν πάλιν ὀπίσω εἰς Μεσολόγγι, νὰ διορίσετε νὰ μᾶς γένουν αἱ ἀποκρίσεις τῶν γραμμάτων· προσέτι νὰ διορίσετε νὰ μᾶς δοθοῦν τὰ χαρτιὰ ἢ σπιδιτσιόνες νὰ ἀναχωρήσωμεν βράδῳ ἂν δυνατόν· καὶ σᾶς παρακαλοῦμεν νὰ ἀντα-

μώσωμεν πρὶν ἀναχωρήσωμεν καὶ εἴ τι γράμματα ἔχετε διὰ Ναύπλιον
 νὰ ἐτοιμασθῶσι διὰ νὰ τὰ στείλωμεν μὲ τὸν Διάκον, ὅπου αὐτὸς προσμέ-
 νει τὴν ἀπόκρισιν τῶν γραμμάτων ὅπου σᾶς ἤφερε. Ὅσα γράμματα
 εἶναι διὰ Ναύπλιον, νὰ μᾶς τὰ στείλετε. διὰ νὰ τὰ περικλείσωμεν εἰς
 ἰδικὰ μας, ἐπειδὴ καὶ ἀπὸ Γαστούνη θὲ νὰ σταλθῶσι μὲ ἐπίτηδες
 πεζὸν καὶ πηγαίνουν ἀσφαλῶς. Μένομεν μὲ σέβας

Ἰανουαρίον 15, 1826.

Οἱ πατριῶται καὶ ἀδελφοὶ

Ἐκ τῆς Ποδολάσας

Ἰω. Παπαδιαμαντόπουλος

Γ. Βαλτινὸς

Ζώης Πάνου

12. Α. ΚΑΤΣΑΪΤΗΣ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς οἰκογ. Δραγῶνα).

Napoli di R^a li 16 Gennaro 1826 S. V.

Carissimo Amico

Con molto piacere ricevei le tre grate vostre, l'una dei 20
 Novembre, 4 Dicembre e 7 stesso, dalle quali rilevai l'ottimo stato
 di vostra salute, nonchè quello di tutti gli amici. Non ho ommesso
 un momento perchè riesca alle premure vostre onde ricuperare
 la giovine Caterina e finalmente unito al Sig^{re} Emanuel Xeno
 ci siamo portati e dopo qualche ragionamento fatto al posses-
 sore abbiamo convenuto alla somma di P^e turche novecento N^o
 900. le quali furono l'altro ieri contate dallo stesso Sig^{re} Xeno
 e io la presi secondo il vostro ordine e la consegnai allo stesso
 Sig^{re} Xeno, quale con primo incontro, come mi scrivete, ve la
 manderà.

Ecco dunque, caro Dragona, terminato l'affare ed eseguito
 quanto mi avete raccomandato. Avete fatto un atto filantropico
 di ricuperare una giovine dalle vicende della Grecia.

Sono contento che anch'io ho coagiutato in un tal affare e
 che incontrai le vostre premure.

Io, caro amico, ora che l'assemblea nazionale va formarsi
 in Megara non ho potuto trattenermi e in questi giorni parto,
 avendo preso il permesso dal Governo per due mesi, quale mi
 fu accordato per vari motivi e più per la mia salute, chè sem-
 pre in questo maledetto paese regnano malattie. Dunque, ora

passo in Epidavro e di là in Salamina e mi approssimo così a Megara, ove è il sito destinato per la Nazionale Unione.

Vi scrissi e nuovamente vi replico che è tempo opportuno che voi con un scritto rimettiate a qualche persona il Conto generale di quanto ha somministrato la Patria non per cercare pagamenti, nè remunerazione, ma è ben giusto che la Nazione conosca quanto e come fu assistita e quanti soccorsi l'hanno suffragata, mentre vi replico che la Nazione in generale ossia i rappresentanti della stessa non conoscono bene i sacrifici fatti e se qualcheduno a consapevole non farà cenno perchè non diano diritti a noi Ionici, che sempre foresti ci considerano e come tali siamo trattati.

Sarà l'ultima volta che vi scriverò su tal argomento, mentre vedo che poco sono stato inteso da voi Signori.

Ma la giusta causa, il dovere di patriota alla trascuraggine di questi, l'abbandono di questi miseri nostri concittadini, che trovansi qui, mi hanno fatto in qualche maniera mostrarmi in voi ostinato per la richiesta.

Pregovi di riflettere unito agli amici sull'argomento, e se volete scrivermi, rimettete le vostre al Sig^{re} Emanuel Xeno quale saprà dove trovarmi. Di nuovo nulla so dirvi. Voi siete più a portata di conoscere i passi d'Ibraimi.

Fate i miei umili complimenti alli Sig^{ri} D^o Stefano e Conte di Roma, assicurateli della mia stima e rispetto, che per tutti i titoli io professo ai medesimi e con sincero affetto vi abbraccio, addio

Il vostro leale Amico
Anastasio Cazzaiti

P. S. L'inclusami per il Cav. Monti Verdave la rimetto, mentre non si trova in Grecia.

(Μ Ε Τ Α Φ Ρ Α Σ Ι Σ)

Ναύπλιον, 16 ' Ιανουαρίου 1826 Ε. Π.

Φίλτατε φίλε

Μετὰ πολλῆς εὐχαριστήσεως ἔλαβον τὰς ὑμετέρας τρεῖς προσφιλεῖς μοι ἐπιστολάς, τῆς 20 Νοεμβρίου, 4 Δεκεμβρίου καὶ 7 τοῦ ἰδίου, διὰ τῶν ὁποίων μανθάνω τὴν ἀρίστην κατάστασιν τῆς ὑμετέρας υγείας, ἐπίσης καὶ ἔλων τῶν φίλων. Δὲν παρέλιπον οὐδὲ στιγμὴν, ὥπως

ἀνταποκριθῶ εἰς τὴν ὑμετέραν προθυμίαν καὶ σῶσω τὴν νεάνιδα Αἰκατερίνην, ἐπὶ τέλους δ' ὁμοῦ μετὰ τοῦ Κ^{οῦ} Ἐμμανουὴλ Ξένου μετέβημεν καὶ μετὰ συνομιλίαν μετὰ τοῦ κατόχου συμφωνήσαμεν τὸ ποσὸν γροσίων τουρκικῶν ἐννεακοσίων, ἀριθ. 900, τὰ ὅποια προχθὲς ἐμετρήθησαν ὑπὸ τοῦ ἰδίου Κ^{οῦ} Ξένου καὶ ἐγὼ ἔλαβον αὐτήν, κατὰ τὴν διαταγὴν σας, καὶ τὴν παρέδωκα πρὸς τὸν ἴδιον Κ^{οῦ} Ξένον, ὁ ὅποιος μὲ πρῶτην εὐκαιρίαν, καθὼς μοὶ γράφετε, θέλει σᾶς ἀποστείλῃ αὐτήν.

Ἰδού, λοιπόν, ἀγαπητὲ Δραγῶνα, ὅτι ἡ ὑπόθεσις ἐτελείωσε καὶ ἐξεπληρώθη ὅ,τι μοὶ συνεστήσατε. Ἐπράξατε πράξιν φιλόανθρωπον, σῶσαντες μίαν νεάνιδα ἐκ τῶν περιπετειῶν τῆς Ἑλλάδος. Χαίρω, ὅτι καὶ ἐγὼ συνήργησα εἰς τοιαύτην ὑπόθεσιν καὶ ἀνταπεκρίθην εἰς τὴν ἐπιθυμίαν σας.

Ἐγὼ, ἀγαπητὲ φίλε, τῶρα ὅτε ἡ Ἑθνικὴ Συνέλευσις θὰ συνέλθῃ εἰς Μέγαρον, δὲν ἡδυνήθην νὰ συγκρατηθῶ, καὶ κατ' αὐτὰς ἀναχωρῶ, λαβὼν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως δέμηνον ἄδειαν, χορηγηθεῖσάν μοι διὰ πολλοὺς λόγους καὶ ἰδίως διὰ τὴν ὑγείαν μου, διότι πάντοτε εἰς τὸν κατηραμένον τοῦτον τόπον ἐπικρατοῦσιν ἀσθένειαι. Λοιπόν, τῶρα μεταβαίνω εἰς Ἐπίδαυρον καὶ ἐκεῖθεν εἰς Σαλαμίνα, οὕτω δὲ πλησιάζω εἰς τὰ Μέγαρον, τὸν ὁρισμένον διὰ τὴν Ἑθνικὴν Ἐνωσιν τόπον.

Σᾶς ἔγραψα καὶ σᾶς ἐπαναλαμβάνω, ὅτι εἶναι καιρὸς κατάλληλος, ὅπως δι' ἐγγράφου διαβιβάσῃτε εἰς τι πρόσωπον τὸν γενικὸν λογαριασμόν ὅσων ἐχορήγησεν ἡ Πατρίς, οὐχὶ ἵνα ζητήσῃτε πληρωμάς, οὔτε ἀμοιβάς, ἀλλὰ διότι εἶναι δικαιοτάτον, ὅπως τὸ Ἔθνος μάθῃ πόσον καὶ πῶς ἐδοθηθήτῃ καὶ πόσαι συνδρομαὶ τὸ ὑπεστήριξαν, ἐπαναλαμβάνων, ὅτι τὸ Ἔθνος ἐν γένει καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι αὐτοῦ δὲν γινώσκουσι καλῶς τὰς γενομένας θυσίας· ἐὰν δέ τις γινώσκῃ, αὐτὸς δὲν θὰ ποιήσῃται νύξιν, ὅπως μὴ δώσωσι δικαιώματα εἰς ἡμᾶς τοὺς Ἰονίους, τοὺς ὁποίους πάντοτε θεωροῦσι ξένους καὶ ὥς τοιούτους μεταχειρίζονται.

Εἶναι ἡ τελευταία φορά, κατὰ τὴν ὁποίαν σᾶς γράφω περὶ τοῦ θέματος τούτου, βλέπων ὅτι ὀλίγον εἰσηκούσθην ἀπὸ τοὺς Κυρίους ὑμᾶς.

Ἡ δικαία ὁμῶς ὑπόθεσις, τὸ καθήκον ὡς πατριώτου ἀπέναντι τῆς παραμελήσεως τούτων, ἡ ἐγκατάλειψις τῶν ἐνταῦθα εὐρισκομένων δυστυχῶν συμπολιτῶν ἡμῶν, μὲ ἡνάγκασαν, ὅπως δήποτε, νὰ φανῶ πρὸς ὑμᾶς ἐπίμονος ὡς πρὸς τὴν αἴτησιν.

Σᾶς παρακαλῶ νὰ σκεφθῇτε μετὰ τῶν φίλων ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου καί, ἐὰν θέλετε νὰ μοὶ γράψῃτε, διαβιβάσατε τὰς ἐπιστολάς σας πρὸς τὸν Κ^{οῦ} Ξένον, ὅστις γνωρίζει ποῦ νὰ μ' εὕρῃ. Οὐδὲν νέον ἔχω νὰ σᾶς εἶπω. Ὑμεῖς εἰσθε εἰς καλλιτέραν θέσιν νὰ γινώσκητε τὰ διαδῆματα τοῦ Ἰδραήμ.

Ὑποβάλετε τὰς ταπεινὰς φιλοφρονήσεις μου πρὸς τοὺς Κ^{ους} Δ. Στέφανον καὶ Κόμητα Δὲ Ρώμαν καὶ βεβαιώσατε αὐτοὺς περὶ τῆς ἐκτιμήσεως καὶ τοῦ σεβασμοῦ, τὸν ὁποῖον, ὑπὸ πᾶσαν ἐποψιν, διατηρῶ πρὸς αὐτοὺς καὶ μετ' ἀγάπης εἰλικρινοῦς σᾶς ἐναγκαλιζομαι. Χαίρετε.

Ὁ ὑμέτερος πιστὸς φίλος
Ἀναστάσιος Κατσαῆτης

Υ. Γ. Τὴν σταλεῖσάν μοι διὰ τὸν Ἱππ. Μόντην Βερδάβε ἐπιστρέφω, διότι οὗτος δὲν εὑρίσκεται εἰς τὴν Ἑλλάδα.

13. ΠΕΤΡΟΜΠΕΗΣ ΚΑΙ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ ΠΡΟΣ ΙΩΑΝΝΗΝ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 7505 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Αὐτάδελφε καπετὰν Γιάννη καὶ υἱέ μου Γεωργάκη

«Καὶ προχθὲς σᾶς ἐγράφαμεν, ἀποκρινόμενοι εἰς τὰ (δι') ἐπίτηδες πέζου σταλέντα γράμματά σας, καὶ ἤδη σᾶς εἰδοποιούμεν, ὅτι ἐπειδὴ ἐνδέχεται, ὡς γράφετε, νὰ εἰσβάλῃ ὁ ἐχθρὸς εἰς τὸν Μεσσηνιακὸν κόλπον ἢ καὶ νὰ προχωρήσῃ διὰ Τρύπας, διὰ τοῦτο νὰ προσπαθήσετε μὲ τοὺς ὅσους ἔχετε στρατιώτας καὶ Μεσσηνίους νὰ ἐμποδίσετε τὰ κινήματά του διὰ νὰ μὴ ἐπιφέρῃ νέας βλάβας καὶ αἰχμαλωσίας εἰς τοὺς ἀδελφούς μου, καὶ ἂν σφίζωνται τροφαὶ καὶ πολεμοφοδία ἀπὸ ἐκεῖνα ὅπου ἔφερεν ὁ κύριος Ἀλεξάκης, ἐξοικονομεῖτε τοὺς αὐτοὺς στρατιώτας· εἰ δέ, οἰκονομηθῇτε ὡς οἴδατε καὶ ὡς σᾶς προεγράφομεν νὰ φέρεσθε μὲ τὸν πλέον οἰκονομικὸν καὶ ἐπωφελεῖ τὴν τρόπον.

Ἐδώσαμεν καὶ τὴν ἀναφορὰν σας πρὸς τὴν Σ. Διοίκησιν καὶ ἄχρι τοῦδε ἀπόκρισιν οὐδεμίαν ἐλάβομεν· ὅταν δὲ λάβωμεν τὴν ἀπόκρισιν θέλει φροντίσωμεν νὰ σᾶς τὴν στείλωμεν. Τοῦτο ὁμῶς σᾶς λέγομεν· ὅτι τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον πρὸς τὸ παρὸν ἀμνηχανεῖ εἰς τὸ παντελὲς καὶ ἐλπίς οὐδεμία ὑπάρχει περὶ ἐξοικονομήσεως τροφῶν, πολεμοφοδίων ἢ καὶ μετρητῶν, καθὼς ἐλπίζετε. Διὰ τοῦτο ἀνάγκη πᾶσα νὰ φέρεσθε μὲ γνῶσιν καὶ οἰκονομίαν καὶ ὅχι ὡς εἰσθε συνειθισμένοι· νὰ εἰσθε προσεκτικοὶ διὰ τὴν ἀσφάλειάν σας, νὰ προσπαθῇτε τὸ δυνατόν διὰ τὴν εὐταξίαν καὶ ἡσυχίαν τῶν ἀδελφῶν μας· αὐτὰ ταῦτα θέλετε πληροφορηθῆναι καὶ παρὰ τοῦ αὐταδέλφου μας Ἀντωνάκη καὶ ποιήσατε τὰ συμφερότερα. Ἄν ἡ κατὰ τοῦ Ἱμπραῖμη μηχανὴ εἰσέτι ὑπάρχῃ πρὸς αὐτόν, ἀδελφέ, καὶ ὁ Ἡρῶς ἐκεῖνος εὐρί-

σκειται εἰς τὴν αὐτὴν γνώμην, ἃς δοκιμασθῇ ἢ διὰ τοῦ ξίφους ἢ διὰ τῆς μηχανῆς καὶ ἴσως ἐπιτύχῃ αὐτὸν τὸν κοινωφελῆ σκοπὸν πρὸς τοῦτοις θέλετε προσπαθῆσθαι καὶ διὰ τὴν ἀπαλλαγὴν τοῦ Δουρακέα, καθὼς αὐτὸ τοῦτο πολλάκις σὰς ἐγράφαμεν.

Οἱ πληρεξούσιοι πρέπει ὅσον τάχος νὰ διευθυνθοῦν εἰς Ἄργος, ὅπου συνάζονται καὶ οἱ λοιποί, πλὴν μὲ ὀλίγους ἀνθρώπους, ἐπειδὴ καὶ τὰ ἔξοδα εἶναι πολλὰ καὶ ἡ ἐξοικονόμησις θέλει γίνεσθαι παρὰ τῶν ἰδίων. Ἀπὸ τοὺς πληρεξουσίουσ τῆς Σπάρτης ἕνας πρέπει νὰ εἴσαι καὶ σύ, Γεωργάκη, ἐπειδὴ εἶδον τὸ πνεῦμα ὄλων σχεδὸν νὰ κλίνει εἰς τοῦτο καὶ νὰ ἐπιθυμοῦν τὴν παρεύρεσίν σου, καὶ σύ, καπετὰν Γιάννη, ἐὰν ἴδῃς τὸν Γεωργάκη νὰ μὴ δέχεται τὴν πληρεξουσιότητα, νὰ τὸν ὑποχρεώσῃς νὰ ἔλθῃ, ἐπειδὴ καὶ θέλει χρησιμεύσῃ καὶ εἰς τὸ κοινὸν καὶ εἰς τὸ μερικόν.

Πρὸς τοῦτοις σὰς λέγομεν νὰ ἔχετε σύμπνοιαν, ὁμόνοιαν καὶ εἰλικρινῇ ἔνωσιν μὲ τοὺς καλοὺς καὶ ἀλαθήτους πατριώτας λέγομεν, Καπετανιάνους, κάτω Τρουπιάνους καὶ Χριστέαν. Ὡσαύτως προσπαθεῖτε νὰ εἶναι ἡ αὕτὴ σύμπνοια, εἰ δυνατόν, καὶ εἰς ὄλην τὴν Σπάρτην, κολακεύοντες καὶ καλομεταχειρίζοντες τοὺς πάντας.

Αὕτην τὴν ὥραν ἐπληροφόρηθίμεν, ὅτι οἱ Λιναριᾶνοι ἀλικόντησαν εἰς Μαραθωνήσι κάποιον Σπετσιώτην ἐπὶ λόγῳ, ὅτι οἱ Ὑδραῖοι κατακρατοῦν τὸ πρᾶγμά του. Διὰ τοῦτο νὰ προσπαθήσετε νὰ ἐλευθερωθῇ ὁ ἀνθρώπος, χωρὶς τῆς παραμικρᾶς ζημίας του καὶ νὰ ἀποδείξετε ὅτι διὰ τῆς συνδρομῆς καὶ βοηθείας σας ἀπηλλάγη ὁ ἀνθρώπος. Κοντὰ εἰς αὐτὸ νὰ προσπαθήσετε νὰ γίνῃ κοινὴ ἔνωσις καὶ ἐκείνου τοῦ μέρους, ἐπειδὴ οὕτω συμφέρει σήμερον· εἰς αὐτὸ νὰ βάλετε τὴν δυνατὴν ἐπιμέλειαν, τόσον περὶ τῆς ἀπαλλαγῆς τοῦ ἄνω, ὅσον καὶ περὶ τῆς ἐνώσεως. Ταῦτα καὶ Θεόθεν ὑγιαίνετε.

1826 Ἰανουαρίου 16

Ἐν Ναυπλίῳ

Ὁ ἀδελφὸς καὶ πατήρ σου

Πετρόμπεης

Κωνσταντῖνος

Πρὸς τὸν γενναϊότατον αὐτάδελφόν μας κύριον Γιάννην καὶ υἱόν μου Γεωργάκην Μαυρομιχάλην εἰς Κιτιές.

14. Δ. ΘΕΜΕΛΗΣ ΠΡΟΣ ΔΙΟΝ. ΡΩΜΑΝ ΚΤΛ.

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 4606 καὶ 4607 Ἀρχείου τῆς Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Φιλογενέστατοι ὁμογενεῖς ἀδελφοί!

Μὲ μέγιστον εὐγνωμοσύνης αἰσθημα ἔλαβεν ἡ ἐπιτροπὴ τὸ ἀπὸ 13 τοῦ τρέχοντος ἔγγραφόν σας πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν καὶ πρὸς τοὺς ὑπερασπιστάς τοῦ Μεσολογγίου ὀπλαρχηγούς. Εἶδε μὲ εὐχαρίστησιν

της, ὅτι ἡ εὐγενία σας ἄμα ἐλάβατε τὰ ἀπ' ἐδῶ γράμματα δηλοποιούντα τὴν κατάστασιν τοῦ φρουρίου τούτου, συναισθανθέντες τὴν μεγίστην ἔλλειψιν τῶν τροφῶν, μόνον δεινόν, τὸ ὅποιον ἐφόδισε τὸ ἐδῶ στρατιωτικόν, καὶ φοβίζει πᾶσαν πολιορκουμένην πόλιν, ἐσυνδράμετε τοῦτο τὸ μέρος γενναίως, κατὰ τὴν συνήθειάν σας, διευθύνοντες πρὸς τὸν ἄριστον τῆς Πατρίδος ὑπέρμαχον, τὸν ναύαρχον Α. Μιαούλην, μίαν ἱκανὴν ποσότητα καλαμποκίου, περὶ τοῦ ὁποίου θέλει γίνῃ ἡ δέουσα φροντίς τῆς παραλαβῆς καὶ θὰ ἐσφύσατε βεβαίως ἀπὸ τὸν ἐπαπειλούντα αὐτὸ προφανῆ κίνδυνον τῆς πείνας.

Ὅχι μόνον τώρα, ἀδελφοί, ἀλλ' ἀπ' ἀρχῆς τοῦ παρόντος ἀγώνος μας ἐδοθηθήσατε μὲ ζῆλον καὶ πατριωτισμὸν καὶ κοινῶς ὄλην τὴν Ἑλλάδα καὶ κατ' ἐξοχὴν τὸ Μεσολόγγι, τὸ προπύργιον αὐτῆς, διὰ τὰ ὁποῖα καὶ ὀνομάζεσθε δικαίως ἀπ' ὅλον τὸ ἔθνος εὐεργέται του, καὶ τὰ εὐγενῆ ὀνόματα ὑμῶν εἶναι ἐγκεχαραγμένα εἰς τοὺς πίνακας τῶν μεγίστων ὑπερμάχων του.

Δεχθῆτε λοιπὸν καὶ τώρα, Κύριοι, τὴν ἔκφρασιν τῆς ἄκρας εὐγνωμοσύνης καὶ ὄλων τῶν ἐδῶ ὀπλαρχηγῶν πρὸς τὰ ἔντιμα ὑποκείμενά σας, τὰ ὁποῖα προφέρομεν μὲ εὐφημίας καὶ ἐπαίνους.

Ὑποσημειούμεθα δὲ μὲ τὸ προσήκον σέβας καὶ τὴν ξεχωριστὴν ὑπόληψιν.

Μεσολόγγιον

Τῇ 17 Ἰανουαρίου 1826

Οἱ συνάδελφοί σας ὁμογενεῖς

Δημήτριος Θέμελης

Πρὸς τοὺς φιλογενεστάτους Κυρίους Α. Δὲ Ρώμαν καὶ Κ. Δραγῶναν

Εἰς Ζάκυνθον

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Γεν. Γραμματέως

δ Βος

(Τ. Σ.) **Ν. Παπαδόπουλος**

15. ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΕΥΝΑΡΔΟΥ

(Ἀντίγραφον. Ἀριθ. 7506 καὶ 7507 Ἀρχείου τῆς Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Φλωρεντία, τῇ 21 Ἰανουαρίου 1826

Κύριε Μαρσέ !

Ἡ δυσκολία ὁποῦ δοκιμάζει ἡ Φιλελληνικὴ Ἑταιρεία τῶν Παρισίων εἰς τὸ νὰ λαμβάνῃ καθαρὰς εἰδήσεις τῶν πραγμάτων, ὁποῦ συμβαίνουν εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὴν ἐβίασαν, καθὼς καὶ ἐκείνην τῆς Γινέβρας, νὰ ζητήσῃ τὴν εὐκαιρίαν φωτισμένων περιηγητῶν ἀνεξαρτήτου χαρακτῆρος, ὁποῦ μισεύουν διὰ τὴν Ἑλλάδα, ἐπὶ σκοπῷ νὰ τῆς εἶναι ὠφέλιμοι. Αὗται αἱ δύο Ἑταιρεῖαι, τῶν ὁποίων εἶμαι μέλος, ἠθέλη-

σαν ἐν καιρῷ τῆς διατριβῆς μου εἰς Φλωρεντίαν νὰ μὲ ἐπιφορτίσωσι τῆς ἐκλογῆς τούτων τῶν ταξειδευόντων. Καὶ ἐπειδὴ μοῦ ἔκαμες γνωστὸν τὸν σκοπὸν ὅπου ἔχεις νὰ ἀπεράσῃς εἰς τὴν Ἑλλάδα μὲ τὸν φίλον σου Κ^{ον} Ρωμυλὴν, δὲν ἤμπορῶ νὰ πράξω καλλιώτερα, Κύριε, γνωρίζοντας τὰ πασίδηλα φρονήματά σου διὰ τὴν ἐντελῆ ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἑλλάδος, ἀπὸ τοῦ νὰ σοῦ δώσω, ὁμοίως καὶ τοῦ Κ^{ον} Ρωμυλῆ, τὴν ἐντιμὸν ἀποστολὴν τοῦ νὰ προσπαθήσετε τὰς πλέον ἀκριβεῖς εἰδοποιήσεις περὶ τῶν χρείων τῆς Ἑλλάδος καὶ περὶ τῶν πλέον ὠφελίμων μέσων, ὅπου ἤμποροῦσαν νὰ ἐπιχειρισθοῦν αἱ δύο Ἑταιρεῖαι διὰ νὰ τὴν βοηθήσουν εἰς τούτην τὴν ἀγίαν πάλην. Σὰς ἐπληροφόρησα περὶ τῶν ὧσων ἐπεμψαν αἱ Ἑταιρεῖαι τῶν Παρισίων καὶ Γινέβρας εἰς ἄρματα, φορέματα καὶ τουφέκια, συνωδευμένα μὲ στρατηγούς ἐρμηνευτάς. Ἐξετάσατε ποῖα ἐστάθη ἡ χρῆσις ὅπου ἔγινε τῶν αὐτῶν εἰδησμάτων. Ὁ στοχασμὸς τῶν Ἑταιρειῶν εἶναι, ὅτι αὐτὰ νὰ διαμοιρασθῶσιν εἰς τὰ τακτικά σώματα, ἐπειδὴ καὶ ὁ στρατιωτικὸς ὀργανισμὸς ὀκτῶ ἕως δέκα χιλ. ἀνδρῶν ρεγγιμεντάδων καὶ καλὰ πεπαιδευμένων εἶναι ἀφεύκτως ἀναγκαῖος διὰ τὴν διαφέντευσιν τῆς Ἑλλάδος. Ἀνταμώσατε τοὺς Ἕλληνας στρατιώτας, ἐκείνους τοὺς γενναίους ἀρχηγούς, ὅπου διαφεντεύουν μὲ τόσῃ ἀνδρείᾳ τὴν πατρίδα των, τοὺς περιφήμους Μιαούλην, Σακτούρην, Τομπάζην, Κολοκοτρώνην, Μαυρομιχάλην, Ζαΐμην, Νικηταρᾶν, Γκούραν, Μπότσαρην, Φαδιέρον καὶ τόσους ἄλλους, ὅπου δὲν σὰς ὀνομάζω, μάθετε ἀπ' αὐτοὺς μερικῶς τὰς χρείας, ὅπου ἤμποροῦν νὰ ἔχουν, καὶ εἰπέτε τους, ὅτι ὀλον ἐκεῖνο, ὅπου αἱ Ἑταιρεῖαι ἤμποροῦν νὰ κάμουν δι' αὐτοὺς, θέλει τὸ πράξουν προθύμως. Ξαναβεβαιώσατε τὰ μέλη τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως καὶ τοὺς στρατιωτικοὺς ἀρχηγούς της, ὅτι ἡμεῖς δὲν θέλομεν νὰ ἀνακατωθῶμεν μηδαμῶς εἰς τὴν ἐσωτερικὴν πολιτικὴν των· ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἄς δώσῃ τοῦ ἑαυτοῦ της ἐκείνην τὴν διοίκησιν ὅπου θελήσῃ· αἱ Ἑταιρεῖαι δὲν εἶναι, καὶ δὲν θέλουν νὰ εἶναι, εἰμὴ οἱ φίλοι τῆς ἀνθρωπότητος αὐταὶ δὲν εἶναι διὰ κάμμیان φατρίαν, Γαλλικὴν, Ἀγγλικὴν, Ρωσικὴν ἢ Ἀουστριακὴν· ἀπ' ὅποιον δῆποτε ἔθνος ἤθελε βοηθηθῇ εἰς τὸ νὰ ξαναλάβῃ ἡ Ἑλλὰς τὴν ἀνεξαρτησίαν της, εἶναι εἰς τὰς Ἑταιρείας ἀδιάφορον, φθάνει μόνον νὰ εἶναι αὕτῃ ἐλευθέρα καὶ φυλαγμένη ἀπὸ τὸ Τουρκικὸν ξίφος. Τοῦτο εἶναι ὀλον ἐκεῖνο, ὅπου αἱ Ἑταιρεῖαι ζητοῦν.

Παρακινήσατε τοὺς ἐκλάμπρους ἀρχηγούς Ἕλληνας ἐν ὀνόματι τῆς Πατρίδος των νὰ συγχωρήσουν τὰ ἀμοιβαῖά των παράπονα καὶ ἐλλείψεις· ἄς συγχωρεθοῦν ἀναμεταξύ των καὶ ἄς ζοῦν εἰς καλὴν ἁρμονίαν καὶ ὁμόνοιαν καὶ ξαναειπητέ τους χίλιαις φορὰς, ὅτι ἡ σταθερὰ γνώμη τῶν Ἑταιρειῶν εἶναι, πῶς ἂν οἱ ἀρχεῦντες εὐρίσκωνται ἡνωμένοι, ἡ πατρίς των θέλει φυλαχθῇ καὶ μείνῃ ἐλευθέρα

καὶ ἀνεξάρτητος. Εἰπέτε δλων τῶν Ἑλλήνων γενικῶς, ὅποιοι καὶ ἂν εἶναι αἱ γνώμαί των, ὅτι, ἂν θέλουν νὰ λάβουν νέας βοηθείας χρημάτων ἀπὸ τὴν Γαλλίαν, πρέπει νὰ ἐπικυρώσουν τὰ δάνεια, ὅπου ἔλαβον εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ νὰ ἐτοιμασθοῦν νὰ κάμουν νὰ πληρωθοῦν τὰ διάφορα. Κάθε κατηγορίαν, ὅπου ἡμποροῦν νὰ δώσουν κατὰ τῆς χρήσεως ὅπου ἔγεινε τῶν δανεισθέντων ποσοτήτων, τὰ δάνεια πρέπει νὰ εἶναι ἱερά, καὶ μία τῶν πρώτων πράξεων τῆς Ἑλληνικῆς Συναθροίσεως εἶναι νὰ κυρώσῃ ἐκ νέου τὰ αὐτὰ δάνεια καὶ νὰ προβλέψῃ τὰ μέσα διὰ νὰ πληρωθοῦν οἱ τόκοι. Διὰ τούτων τῶν μέσων θέλει βοηθηθοῦν οἱ Ἕλληνες εἰς εὐρεσιν νέων δανείων, ὅπου οἱ φίλοι των θέλει προθυμηθοῦν νὰ ἐνεργήσουν εὐθὺς ὅπου γνωρίσουν, ὅτι, ὅποιοι καὶ ἂν εἶναι αἱ διαφωνίαι τῆς Συνελεύσεως, δλαὶ αἱ φατρίαι εἶναι σύμφωναι εἰς τοῦτο τὸ ἄρθρον τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ Ἔθνους. Δὲν ἡμπορῶ νὰ σᾶς ἐπιφορτίσω ἄρκετὰ εἰς τὸ νὰ ἐπιμείνητε δι' ἐν πρᾶγμα ὡς τοῦτο, τόσον κύριον διὰ τὴν μέλλουσαν τύχην τῆς Ἑλλάδος· ἐπειδὴ καὶ ἄνευ νομισμάτων καὶ ἐμπιστοσύνης πῶς ἡμποροῦσε νὰ βαστάσῃ ἀνεξάρτητος.

Λάδετε ἐπιμέλειαν νὰ ἀνταμώσετε δλους τοὺς ξένους στρατιώτας, ὅπου δουλεύουν μὲ ἐξαίρεσιν τὴν Ἑλλάδα· ζητήσατε ἀπὸ αὐτοὺς κάθε φῶς καὶ εἰδοποίησιν, ὅπου νὰ εἶναι δυνατόν, καὶ μὲ τὴν σύγκρισιν τῶν εἰδήσεων καὶ τῶν πραγμάτων, ὅπου ἤθελε συνάξετε, ὑποφέρετε τὸ βάρος νὰ μοῦ κάμητε μίαν λεπτομερῆ καὶ περιστατικὴν διήγησιν, εἰς τὴν ὁποίαν θέλει μοῦ εἰπῆτε τὸ ὅσον θέλει ἰδῆτε καὶ τὸ ὅσον στοχάζεσθε ὅπου ἡμπορεῖ νὰ γένῃ εἰς βοήθειαν ἀκόμη πλέον δραστήριον τούτου τοῦ δυστυχοῦς καὶ ἀξίου Ἔθνους. Σὲ ἐπιφορτίζω κατὰ μέρος νὰ ἀνταμώσῃς τὰ μέλη τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως, γνωστοποιούντάς τα τὰς εἰδήσεις, ὅπου σοῦ ἀνέφερα, τῆς Ἑταιρείας τῶν Παρισίων, καὶ τὰς βοηθείας ὅπου ἐκ νέου ἐτοιμάζει νὰ τοὺς στείλῃ.

Ἐρεύνησε τὰ πάντα μὲ ἀπροσωποληψίαν, μελέτησε τὰς τρομερὰς περιστάσεις, εἰς τὰς ὁποίας εὐρέθησαν αὐτοὶ οἱ δυστυχεῖς Ἕλληνες περίπου τριῶν αἰώνων καὶ μὴν τοὺς κρίνῃς μὲ τὴν σοδαρότητα καὶ ἐλαφρότητα πολλῶν ἄλλων ὁδοιπόρων, οἵτινες ἀδημόνησαν θεωροῦντες τὴν ἀταξίαν καὶ ἀναρμονίαν ὅπου ἐκυρίευσεν, δυστυχίαι ἀφευκτοί, προερχόμεναι ἀπὸ τὴν σκλαβίαν, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρέθησαν οἱ Ἕλληνες διὰ τόσον μακρυνὸν διάστημα καιροῦ. Μὴν πέσῃς ὅμως εἰς τὸν ἐνθουσιασμόν, τόσον φυσικὸν εἰς τὴν ἡλικίαν σου, ὅστις κάμνει νὰ θεωρῇ τις τὰ πάντα ἀπὸ τὸ καλὸν μέρος, ἀλλὰ βλέπε, ὡς γνωστικὸς θεωρητῆς, καὶ εἰπέ μου τόσον τὸ καλὸν ὥσάν καὶ τὸ κακόν.

Ἀγκαλὰ καὶ νὰ μὴν εἶμαι προσωπικὸς γνωρισμένος εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐλπίζω, ὅτι τοῦτο τὸ γράμμα θέλει χρησιμεύσῃ νὰ σὲ παραστήσῃ εἰς τὴν Διοίκησιν καὶ εἰς τοὺς διαφόρους στρατιωτικοὺς ἀρχη-

γούς, ὅπου μέλλει νὰ ἰδῇς. Δὲν ἔχω καμμίαν δυσκολίαν νὰ ἀναγνώ-
σουν ὅλον τὸ γράμμα σου, ἐπειδὴ καὶ κανένας ὀπισωστοχασμὸς δὲν
φωλεύει οὔτε εἰς τὰς Ἑταιρείας, ὅπου ἐγὼ παρασταίνω τούτην τὴν
στιγμὴν, οὔτε εἰς ἐμὲ μερικῶς. Τὸ ὅσον σοῦ γράφω ἡμπορεῖ νὰ δια-
βασθῇ ἀπὸ ὅλους τοὺς φίλους τῆς ἀνθρωπότητος.

Δέξου τὰς δεήσεις μου διὰ τοῦτο τὸ εὐτυχὲς ταξίδιον καὶ τὴν
βεβαίωσιν τῆς ὑπολήψεώς μου, ὡσὰν ὁμοίως καὶ διὰ τὸν σύντροφον
τοῦ ταξιδίου σου Κ^{ον} Ρωμυλῆν.

Ὁ Ἰππεὺς Φ. Ἐϋνὰρ

Μέλος τῶν Φιλελληνικῶν Ἑταιρειῶν
Παρισίων καὶ Γινέβρας.

16. Δ. ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ (ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ)

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς οἰκογ. Δραγῶνα).

Εὐγενέσιαι

Μὲ διάφορα γράμματά μου ἀπὸ διάφορα μέρη σὰς ἔγραφον τὰ
ἐδῶ διατρέχοντα, ἀλλ' ἐκ τῆς ἐλλείψεως τῶν δι' αὐτόσε εὐκαιριῶν
ἔμειναν ἕως σήμερον. Ἡμεῖς εὐρισκόμεθα συνηγμένοι ὑπὲρ τῶν
χιλίων κατὰ τὴν Ἀγυιάν, παρατηροῦντες τὰ ἐχθρικά κινήματα καὶ
περιμένοντες αὐτοὺς διὰ νὰ κτυπήσωμεν, ἀλλ' αὐτοὶ καταλείψαντες
τεχνηέντως τὴν εὐθείαν ὁδὸν τῆς Ἀρκαδίας, ἐκινήθησαν ἀπὸ τὰ
μέρη Κορώνης κατὰ τὰ πλάγῃ Κοντοβουνίων. Ἐλθόντες δὲ εἰς
Βουλκάνον ἤνοιξαν τὴν μάχην μετ' ὀλίγων Ἑλλήνων, τῶν φυλαττόν-
των τὴν αὐτὴν θέσιν. Ἐκράτησεν ἡ μάχη ὥραν ἱκανὴν καὶ ὄντες
ὀλίγοι οἱ ἡμέτεροι, οἱ ἐχθροὶ δὲ ὑπὲρ τὰς 5000 ἐδίωξαν τοὺς ἐδικούς
μας, εἰς τὴν φυγὴν ὅμως ἐφθάσαμεν καὶ ἡμεῖς εἰς βοήθειαν, ἐδιώξα-
μεν τοὺς ἐχθροὺς καὶ ἡλευθερώθησαν οἱ ἡμέτεροι. Τὸ πρῶτον ὅμως
ἦλθαν οἱ ἐχθροὶ εἰς Λούμη, ὅπου καὶ ἐκτυπήθησαν ἐξ ἡμῶν ἑθανα-
τώσαμεν ὑπὲρ τοὺς 100, λαβόντες καὶ αἰχμαλώτους· πλὴν τί ὠφέ-
λεια ὅπου οἱ στρατιῶται ἰδόντες τὸν ἐχθρὸν εἰσβάλλοντα εἰς τὰ Κον-
τοβούνια ἔτρεξαν εἰς διαυθέντευσιν τῶν φαμιλιῶν των καὶ οὕτως οἱ
ἐχθροὶ εὐρίσκοντες ἐλευθέραν τὴν διόδον, ἐληγάτησαν καὶ ἔκαυσαν
ἕως Ἀετόν. Ἐκεῖ ἔμειναν νὰ κοιμηθοῦν καὶ περὶ ταῖς 5 ὥραις τῆς
νυκτὸς ἐκινήθη μετ' ὀλίγων καὶ τοὺς ἐκτύπησον. Ἐθανατώσαμεν
ἱκανοὺς ἐξ αὐτῶν, ἐφόνευσαν καὶ ἀλλαχόθεν οἱ ἡμέτεροι ἐχθροὺς
καὶ οὕτως ἐφθασαν εἰς Ἀρκαδίαν καὶ τῇ αὔριον ὑπὲρ γον εἰς τὰ
Κάστρη. Ὡσαύτως, καθὼς καὶ σὰς τὸ ἔγραφον, εἰς ταῖς 8 Δεκεμβρίου
ἐκινήθησαν οἱ ἐχθροὶ κατὰ τῆς Ἀρκαδίας καὶ λεηλατοῦντες, ἀρπά-

ζοντες πλήθος ζωντανών, ἐπέστρεψαν εἰς τὰ φρούρια, ἄφησαν ὁμῶς ὑπὲρ τὰ 100 σώματα θπου καὶ ἂν ἀπέρασαν. Πολλὰ πράγματα ἤθελε κάμωμεν οἱ Ἀρκάδιοι, ἐὰν εἰχοίμεν τροφὰς νὰ συστήσωμεν στρατόπεδον καὶ ἐπὶ τούτου ἀναχωρῶ διὰ Ναύπλιον διὰ νὰ προβλέψω αὐτάς, ἔχων δὲ αὐτοῦ τὴν ταπεινὴν φαμελίαν μου, ἀποστέλλω αὐτόσε τὸν γραμματικόν μου Ἀνδρέα πρὸς αὐτήν, διὰ τὴν ὁποίαν παρακαλεῖσθε νὰ τὴν ἔχητε εἰς τὴν εὐνοϊάν σας. Τῆς ἰδίας στέλλω ἐν ἀποδεικτικόν ἐπ' ὀνόματι τῆς εὐγενίας σας καὶ τοῦ ἐξοχωτάτου Ρώμα, θπου ἔλαβον παρὰ τοῦ ἐκλαμπροτάτου Γεν. Ἀρχηγοῦ Θεοδώρου Κολοκοτρώνη, νὰ δοθῶσι τάλλαρα ἑκατὸν τῆς αὐτῆς φαμελίας μου, μένων δι' αὐτὰ ἐγγυητῆς ἢ ἐκλαμπρότης του· ἀφοῦ δὲ τὰ λάβῃ, νὰ σὰς δώσῃ ἀποδείξιν τῆς λαθῆς των. Τοῦ ἰδίου γραμματικοῦ μου ἔδωσα νὰ σὰς παραδῶσῃ μονέδας 71 παλαιάς, οἱ μὲν 4 ἀργυραῖς, οἱ δὲ 67 χάλκιναις, ἔχων ἔγνοιαν διὰ νὰ εὐρήσῃ καὶ ἀκολούθως ἀπ' αὐταῖς σὰς ἔστειλον ὁμῶς καὶ ἀπὸ Λάπην μίαν καὶ δὲν εἰξεύρω ἂν τὴν ἐλάβετε. Μὴν λείπετε, παρακαλῶ, νὰ μὲ γράψετε μὲ τὸν ἴδιον ἐμπερισταῶς ταῖς ὅσαις εἰδήσεις ἔχετε ἀπὸ κάθε μέρος περὶ τῆς Ἑλλάδος πρὸς πληροφορίαν μου καὶ σὺν τῇ δηλώσει τῆς ἀγαθῆς υἱείας σας πρὸς εὐχαρίστησίν μου. Μὲ τὴν ἀδελφικὴν δὲ προσκύνῃσιν μένω

Τῇ 22 Ἰανουαρίου 1826

Ἐξ Ἀλβενας

Ὁ δουλαδελφός σας

Μήτρος Ἀναστασόπουλος

17. Α. ΜΙΑΟΥΛΗΣ ΠΡΟΣ Δ. ΡΩΜΑΝ Κ. Λ.

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6788 Ἀρχείου Ἐθν Βιβλιοθήκης).

Πρὸς τοὺς εὐγενεστάτους Κυρίους Δ. Δὲ Ρώμαν καὶ Κ. Δραγώναν

Εὐχαρίστως ἔλαβα καὶ τῆς 21 Ἰανουαρίου ἐπιστολήν σας. Ὁ κύριος Χ. Ζαχαριάδης ἦλθε χθὲς εἰς ἐντάμωσίν μου ἀπὸ Μεσολόγγι καὶ σήμερον ἀναχωρεῖ μὲ τὴν αὐτὴν εὐκαιρίαν. Μ' ἐδιηγήθη κατ' ἑκτασιν ὅσα εἶδε καὶ ἤκουσε καὶ τὰ οὐσιωδέστερα δὲν θέλω λείψῃ νὰ κοινοποιήσω εἰς τὴν Διοίκησιν, καθὼς, στοχάζομαι, θέλετε κάμῃ καὶ ἡ εὐγενία σας.

Χθὲς ἕως τὸ πρωὶ εἴχαμεν ἐκβάλει εἰς Βασιλάδι τὸ καλαμπόκι. Συγχρόνως ὁ ἐχθρικός στόλος ἦλθεν ἐναντίον μας καὶ ἐναυμαχήσαμεν ἐπιμόνως καὶ οἱ δύο ἀπὸ τὰς 4 ὥρας ἕως εἰς τὰς 10 τῆς ἡμέρας. Ὁ καιρὸς δὲν μᾶς ἐβοήθησε νὰ μεταχειρισθῶμεν τὰ πυρπολικά μας, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἐσπέρας ἐχωρίσθημεν χωρὶς κἀνὲν οὐσιῶδες ἀποτέλεσμα.

Περὶ τοῦ ἄλατος, ὥς μὲ γράφετε, δὲν ἔλαβα καιρὸν ἕως τῆς ὥρας νὰ φροντίσω.

Ἡμεῖς ἀναχωροῦμεν αὐριον ἰσως, βιαζόμενοι ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν τροφῶν, ἐνῷ γνωρίζομεν, ὅτι ἐσύμφερε νὰ σταθῶμεν ἀκόμη ὀλίγον καιρόν.

Μένω πρόθυμος εἰς τοὺς ὀρισμούς σας
Ἀνδρέας Μιαούλης

Σκρόφαυς—Ἐκ τοῦ πλοίου «Ἄρεως»

Τῇ 23 Ἰανουαρίου 1826.

Με τὸν αὐτὸν κύριον Χριστόφορον Ζαχαριάδην στέλλομεν εἰς τὸν συμπέθερόν μου τὸ κόστος τοῦ ψωμιοῦ.

18. ΙΩ. ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΙ Δ. ΘΕΜΕΛΗΣ ΠΡΟΣ Δ. ΡΩΜΑΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΥΣ

(Ἐπίσημον ἀντίγραφον. Ἀριθ. 4611 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Φιλογενέστατοι ἀδελφοί Ὁμογενεῖς

Τὴν 17 τοῦ τρέχοντος ἀπεκρίθη εὐχαριστηρίως ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς τὸ ἀπὸ 13 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς εὐγενὲς γράμμα σας καὶ τὴν ἀπόκρισίν της ταύτην σᾶς διεύθυνε διὰ τοῦ γενναίου Ναυάρχου μας Μιαούλη, ἀπὸ τὸν ὁποῖον εἶχε λάβει καὶ τὸ ὑμέτερον ἀδελφικόν σας.

Ἐλαβε καὶ τὸ ἀπὸ 16 τοῦ παρόντος ἕτερον γράμμα σας μετὰ τὸν συνάδελφόν της Κύριον Παπαδιαμαντόπουλον καὶ εἶδε καὶ ἀπὸ αὐτὸ τὸν ἐγνωσμένον θερμὸν πατριωτισμόν σας καὶ τὴν ὁποῖαν ἐκάμετε γενναίαν συνδρομήν, ὁμοῦ μετὰ τοὺς ἄλλους αὐτόσε φιλογενεῖς, εἰς προμήθειαν τοῦ Μισολογγίου. Ἡ Ἐπιτροπὴ, οἱ ὑπερασπισταὶ τοῦ Μισολογγίου καὶ ὅλον τὸ ἔθνος πρὸς τὸ παρὸν ἄλλο δὲν ἤμπορουν νὰ σᾶς ἀποδώσουν, παρὰ τὰς ἐκφράσεις τῶν εἰλικρινῶν εὐγνωμοσύνων των καὶ εὐχὰς πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ τῆς υἰγείας καὶ εὐτυχίας ὑμῶν, τὰ ὅποια καὶ σᾶς παρακαλοῦν νὰ δεχθῆτε εὐμενῶς.

Ἀπὸ τὸν ἐπιφέροντα τὸ παρὸν ἐπληροφορήθη ἡ Ἐπιτροπὴ τὰ γνωστὰ σχέδια τοῦ ἐχθροῦ καὶ ἔλαβεν ἀνάλογα μέτρα εἰς ματαίωσιν αὐτῶν.

Ἀδελφοί περιπόθητοι! Ἡ γενομένη προμήθεια τῶν τροφῶν, πιστεύσατε, μόλις διὰ 15 ἢ 20 ἡμέρας ἠμπορεῖ νὰ ἐπαρκέσῃ τὴν γενναίαν φρουράν τοῦ Μισολογγίου.

Ἡ Σεβαστὴ Διοίκησις, κατὰ τὰ γραφόμενά της, καταγινομένη εἰς τὴν πρόβλεψιν τοῦ Μισολογγίου, οὕσα ὅμως περικλεισμένη ἀπὸ διαφόρους ἄλλας ἀνάγκας, ἐνδέχεται νὰ μὴν εὐκωλυνηθῇ νὰ προφθάσῃ καὶ τοῦ πρωτίστου τούτου μέρους τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπικρατείας.

Λοιπόν, ἀδελφοί, σᾶς παρακαλοῦμεν πάλιν θερμῶς νὰ εὐαρεστη-
θῇτε νὰ κάμετε εἰς τὸ πολυπαθὲς Μισολόγγι, ὅποῖαν βοήθειαν, εἴτε
χρηματικὴν, εἴτε ἀπὸ τροφάς, διὰ νὰ ἀποφύγωμεν τὰ ἐνδεχόμενα
δεινὰ καὶ νὰ κατασταθῇτε ἐν μᾶλλον σωτήρες τῆς Πατρίδος.

Μένομεν μὲ τὴν χρεωστούμενην ὑπόληψιν

Τῇ 23 Ἰανουαρίου 1826

Οἱ ἀδελφοί σας

Πρὸς τοὺς φιλογενεστάτους

Ἰωάν. Παπαδιαμαντόπουλος

Κυρίου Διον. Δὲ Ρώμαν,

Δημήτριος Θέμελης

Κ. Δραγῶναν καὶ λοιποὺς κτλ. κτλ.

Εἰς Ζάκυνθον

Υ. Γ. Κατὰ τὰ γραφόμενα τῆς Σ. Διοικήσεως καὶ ἀπὸ Ὑδραν,
τὰ γεννήματα ἀπὸ Τριέστην, κάρικα τέσσερα, ἐντὸς ὀλίγου ἔρχονται
διὰ τὸ Μισολόγγι· λοιπόν, σᾶς παρακαλοῦμεν ἅμα φθάσουν αὐτοῦ,
νὰ ἐπιμεληθῇτε πατριωτικῶς περὶ τῆς ταχείας ἀποστολῆς αὐτῶν,
ἀπὸ τὰ ὅποια ἔχομεν τόσῃν χρείαν, ὥς δὲν ἀγνοεῖτε.

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Γεν. Γραμματέως

δ' Β'

(Τ. Σ.)

Ν. Παπαδόπουλος

19. Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΣ (ΠΡΟΣ Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΝ)

(Ἰδιόγραφον σχέδιον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς οἰκογ. Δραγῶνα).

Zante 26 Gennaro 1826

Eccellenza

Dopo la partenza del S^{re} Sevastò, a cui ho dato una carta
volante contenente alcune novità recenti, ricevute per undici
giorni da Livorno, mi capitò l'inserta Gazzeta di Firenze da cui
vedonsi li cambiamenti politici dell'Impero russo.

Ho creduto proprio di inserirgliela, pregandola di far parte-
cipi il Sr Emanuele Xeno ed il Sr Tricupi, buoni nostri amici,
che cordialmente vengono salutati

Di V. E.

Umilissimo D^{mo} S^{re}

C. Dragonas

In questo momento ricevo il pregiato di Lei foglio delli 8
Gennaro, in cui speravo di vedere qualche asservazione riguardo
l'insertale cartolina contenente alcuni nostri da essere vigilati.

La presente rimase fin oggi 7 Febraio attendendo la partenza del S' Levidi, al quale viene consegnata.

L'inserta lettera, che raccomando alla di Lei prudenza, dimostra li Demoni che si divertono nell'accendere le passioni e portare essenziale nocumento alla povera Greca Nazione. Ella avrà la bontà di farla sigillare ed incamminare, sempre se lo crederà a proposito, ciò che lascio alla di Lei scelta.

Mi continui il di Lei compatimento e mi creda

di V. E.

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Ζάκυνθος 26 'Ιανουαρίου 1826

Ἐξοχώτατε

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Κ^{ου} Σεβαστοῦ, πρὸς τὸν ὁποῖον ἔδωκα φύλλον χάρτου, περιέχον προσφάτους τινὰς εἰδήσεις, ληφθείσας ἐντὸς ἑνδεκα ἡμερῶν ἐκ Λιθόρνου, μοι ἔτυχεν ἡ ἔγκλειστος ἐφημερίς τῆς Φλωρεντίας, ἐν τῇ ὁποίᾳ ὑπάρχουσιν αἱ πολιτικαὶ μεταβολαὶ τῆς Ρωσικῆς αὐτοκρατορίας.

Ἐκρίνα κατάλληλον νὰ ἐγκλείσω αὐτήν, παρακαλῶν ὑμᾶς ν' ἀνακοινώσητε πρὸς τὸν Κ^{ον} Ἐμμανουὴλ Ξένον καὶ τὸν Κ^{ον} Τρικούπη, τοὺς ὁποίους ἐγκαρδίως χαιρετίζομεν.

Τῆς Ὑμ. Ε.

Ταπεινότητος εὐπειθ. θεράπων

Κ. Δραγώνας

Ταύτην τὴν στιγμὴν λαμβάνω τὴν ὑμετέραν τιμὴν ἐπιστολὴν τῆς 8 'Ιανουαρίου, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἠλπίζον νὰ ἴδω παρατήρησιν τινα ὡς πρὸς τὴν σταλεῖσαν ὑμῖν σημείωσιν περὶ τινων ἡμετέρων, δεομένων ἐποπτείας.

Ἡ παρούσα παρέμεινε μέχρι σήμερον 7 Φεβρουαρίου, ἀναμένουσα τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Κ^{ου} Λεβίδου, πρὸς ὃν ἐγχειρίζεται.

Ἡ ἔγκλειστος ἐπιστολή, τὴν ὁποίαν συνιστῶ εἰς τὴν ὑμετέραν σύνεσιν, ἀποδεικνύει τοὺς Δαίμονας, οἵτινες ἀρέσκονται νὰ ἐξάπτωσι τὰ πάθη καὶ νὰ βλάπτωσι καιρίως τὸ πτωχὸν Ἑλληνικὸν Ἔθνος. Θέλετε λάβῃ τὴν καλωσύνην νὰ σφραγίσητε καὶ νὰ ἐξαποστείλητε αὐτήν, πάντοτε ἐὰν τὸ κρίνητε πρόσφορον, ὅπερ ἀφίνω εἰς τὴν ὑμετέραν ἐπιλογὴν.

Ἐξακολουθεῖτε τὴν πρὸς με ὑμετέραν συμπάθειαν καὶ θεωρήτέ με

Τῆς Υ. Ἐξ.

20. Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς οἰκογ. Δραγώνου).

Ἀγαπητὲ ἀδελφέ,

Ἔλαβα παρὰ τοῦ Κυρίου Λεβίδη τὸ πολύτιμόν μοι γράμμα σου, μαζί μὲ τὰ ἐγκλειστα. Τὸ διὰ τοῦ Σεβαστοῦ δὲν ἔλαβα ἀκόμη, διότι δὲν ἔφθασεν ἐνταῦθα. Εἰμαι εἰς ἄκρον εὐχάριστος διὰ τὴν ἀποστολὴν τῆς ἐφημερίδος, καὶ μ' ὄλον ὅτι δὲν ἠξεύρω ἢ ἐν αὐτῇ εἰδησις ἂν δὲν πρέπει νὰ κάμῃ δυσάρεστον ἐντύπωσιν εἰς τὴν ψυχὴν μου. Τὴν αὐτὴν εἶδησιν εἶχομεν λάβει πρὸ τριῶν ἡμερῶν διὰ Σύρας ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἀλλὰ δὲν ἠξεύραμεν πόσῃ πίστιν νὰ δώσωμεν εἰς αὐτήν. Διὰ δὲ τὰ ἄλλα γράμματα τί νὰ εἰπῶ· ἐσυνείθισα πλέον, καὶ σὲ βεβαιῶ δὲν μοῦ κάμουν ἐντύπωσιν. Ἐπιθυμοῦσα νὰ τὰ δώσω κατὰ τὰς ἐπιγραφάς των, ἀλλὰ τὸ ἀνοιγμά των εἶχε γενῇ μὲ τρόπον ὥστε ἦτον ἀδύνατον νὰ μὴ φανῇ καὶ ἤθελε βέβαια ἀποδοθῇ εἰς ἐμέ. Ἐκρίνα λοιπὸν προκριτώτερον νὰ τὰ καύσω, ἐκτὸς ἐνὸς μόνου, τὸ ὁποῖον μὲ τὸ νὰ ἦτον ἐσφραγισμένον τὸ ἔδωσα. Δὲν ἐπιθυμῶ, βέβαια, ν' ἀληθεύουν ἢ ὅλα, ἢ μέρος τῶν ὧν εἰς αὐτὰ τὰ γράμματα ἀναφέρονται περὶ Σεβαστοῦ· ἐὰν ὅμως εἶναι τι καὶ ἔκαμεν ὅποιανδήποτε κατάχρησιν εἰς τὸ ἔργον του, σὰς παρακαλῶ, ὡς ἄλλον ἀδελφόν, νὰ μοῦ τὸ σημειώσῃς πρὸς ὁδηγίαν μου, ὅχι δι' ἄλλο, ἀλλὰ διὰ νὰ ἠξεύρω καὶ εἰς ποίους ἢ μπορεῖ τινες νὰ ἐμπιστεύεται εἰς τὸ ἐξῆς. Ἐφ' ὅσον ὅμως γράφουν περὶ Λεβίδη, ἔχω δίκαιον κατὰ τὸ παρὸν νὰ μὴ πιστεύω καὶ τὰ περὶ Σεβαστοῦ.

Πρὸς τὸν εὐγενέστατον Κ^{ον} Κ. Δραγῶναν κτλ. κτλ.

Υ. Γ. Παρακαλῶ νὰ ἐγχειρισθῇ ἡ ἐγκλεισμένη πρὸς τὸν ἐξοχώτατον Κ^{ον} Κόμητα Ρώμαν.

Περὶ τῶν ὑποκειμένων, περὶ τῶν ὁποίων μ' ἔγραφες προλαβόντως, γίνεται μὲν προσοχή, ἀλλ' ὅσον ἢ μπορεῖ νὰ γίνῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Περὶ τῶν ἐξωτερικῶν μας δὲν ἔχω τι ἄλλο παρηγορητικὸν νὰ σὰς εἰπῶ, εἰμὶ ὅτι μ' ὄλας τὰς δυσκολίας, μ' ὄλας τὰς ἀντιπράξεις μερικῶν, καὶ μ' ὄλην μας τὴν ἀχρηματίαν, τὸ τακτικὸν προοδεύει. Ἐχομεν ἤδη περὶ τὰς 3000 εἰς Ἀθήνας καὶ 500 ἐδῶ, χάρις εἰς τὸ δοκνον καὶ εἰς τὴν μεγάλην ἀξίότητα τοῦ συνταγματάρχου Φαβγέρου. Μετὰ ἓνα μῆνα ἐλπίζω ὅτι θέλομεν ἔχῃ ὑπὲρ τὰς 5000 καὶ ἢμποροῦμεν νὰ ἔχωμεν καὶ περισσοτέρους, ἐὰν εἰς τὸ μεταξὺ αὐτὸ λάδωμεν τουφέκια, τῶν ὁποίων θέλομεν δοκιμάσῃ ἔλλειψιν, ἐὰν δὲν μᾶς ἔλθουν ἢ ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν ἢ ἀπὸ τὴν Γαλλίαν. Ἐὰν ὁ Ἰμπραχήμης ἐπιμένῃ

μέχρι τοῦ Μαρτίου εἰς τὴν πολιορκίαν τοῦ Μεσολογγίου καὶ ἐὰν αὐτὸ ἀντέχῃ ἐφοδιασμένον ἀπὸ τροφᾶς καὶ πολεμοφόδια, ἔσο βέβαιος θέλει ἀναγκασθῇ νὰ λύσῃ, μὲ μεγάλην του ζημίαν, τὴν πολιορκίαν, ὅταν ὅλον τὸ τακτικὸν κινήθῃ εἰς τὰ ὀπισθὲν του. Γνωρίζω πόσον χρεωστοῦμεν εἰς τοὺς φιλογενεῖς Ζακυνθίους διὰ τὸ Μεσολόγγι, καὶ ἐλπίζω ὅτι ὁ ζήλός των, ἀναζωπυρούμενος ἀπὸ τὰ ἥρωικά κατορθώματα ἐκείνης τῆς φρουρᾶς, δὲν θέλει ἀφήσῃ κάθε δυνατὴν βοήθειαν. Ἡμεῖς, μ' ὅλην τὴν γνωστὴν ἀχρηματίαν μας, καταγινόμεθα νὰ κάμωμεν καὶ τ' ἀδύνατα δυνατά, διὰ νὰ τὸ ἐφοδιάσωμεν.

Παρακαλῶ νὰ μὲ γράφῃς συνεχῶς καὶ νὰ μὲ γνωρίζῃς διὰ βίου

27 Ἰανουαρίου 1826

Εἰλικρινέστατον ἀδελφόν

Ἐν Ναυπλίῳ

Α. Μαυροκορδάτον

21. Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ ΠΡΟΣ ΔΙΟΝ. ΡΩΜΑΝ

(Ἐπίσημον ἀντίγραφον. Ἀριθ. 139 Ἀρχείου Ἀλεξ. Ρώμα)

Μεγάτιμε ἀδελφὲ Κύριε Κόμη,

Μ' εὐχαρίστησε πολὺ ἡ περίστασις τῆς ἐντεύξεώς σας μετὰ τοῦ κυρίου Λεβίδη, διότι ἔδωσεν ἀφορμὴν εἰς ἐξηγήσεις, χωρὶς τῶν ὁποίων δὲν ἤθελα ἡξεύρῃ, μὰ τὴν ἀλήθειαν, εἰς τί ἔπρεπε ν' ἀποδώσω διάφορα προλαβόντα περιστατικά, ἀφορῶντα τὰς μεταξὺ σχέσεις μας. Εἶχα πάντοτε τὴν παραμυθίαν τοῦ νὰ μὴ γνωρίζω τὸ παραμικρὸν βάρος εἰς τὴν συνειδησίν μου, ἀλλ' αὐτὸ δὲν ἐλάφρυνε καὶ τὴν καρδίαν μου. Ἀπόρησα καὶ ἐγὼ μαθὼν ὅτι δὲν ἀπεκρίθην εἰς γράμματά σας· ἠθέλατε ὅμως πράξῃ πολὺ δικαιότερον, ἐὰν ἀμέσως ἐσυμπεραίνετε ὅτι διὰ νὰ μὴ ἀποκριθῶ, πρέπει νὰ μὴν ἔλαβα, οὔτε νὰ εἶδα τὰ γράμματά Σας· ἢ τοῦλάχιστον ἐὰν δι' ἐνὸς συντόμου γράμματός Σας μὲ ἐρωτούσατε τὴν αἰτίαν τῆς σιωπῆς μου. Ἀλλ' ὅπως καὶ ἂν εἶναι, ἐπιθυμῶ καὶ τοῦ λοιποῦ, διὰ νὰ μὴ δίδεται ἀφορμὴ τοιοῦτων παραπονεμάτων, ὅσάκις νομίζετε ὅτι ἀδικῶ τὴν φιλίαν σας νὰ μὲ τὸ γράφετε καθαρὰ, καὶ ἐλπίζω ὅτι εἰς τὰς ἀπαντήσεις μου δὲν θέλετε εὐρῇ ἄλλο παρὰ εἰλικρίνειαν. Δὲν ἡξεύρω ἀκόμη ὅποια εἶναι καὶ τοῦ ἐξοχωτάτου Κυρίου Στεφάνου τὰ παράπονα ἀπὸ ἐμέ, ἀλλ' ὅποια καὶ ἂν εἶναι δὲν θέλει πεισθῇ ποτὲ καὶ ἀδικούμενος ν' ἀνταδικήσῃ τὴν φιλίαν. Νομίζω ὅτι δὲν εἶναι καλλίτερον πρᾶγμα παρὰ τὴν εἰλικρινῇ ἐξηγήσιν μεταξὺ φίλων. Εἰς ἑλλειψιν αὐτῆς ὁ καιρὸς εἶναι ὁ καλλίτερος ἐξηγητῆς τῶν πραγμάτων. Ἐὰν ζήσωμεν λοιπόν, δὲν ἀπελπίζομαι ὅτι θέλει γνωστῇ ἂν ἀδικῶ ἢ ἀδικούμαι.

Σας παρακαλῶ καὶ πάλιν νὰ πιστεύετε ὅτι τὰ ταχέα γράμματά σας θέλουν ὑποχρεῶνῃ μεγάλως

27 Ἰανουαρίου 1826

Ἐν Ναυπλίῳ

Τὸν πρόθυμον εἰς τοὺς
ὀρισμοὺς Σας εἰλικρινῇ ἀδελφὸν

Α. Μαυροκορδάτον

Υ. Γ. Δὲν μὲ λανθάνουν τὰ ὅσα ἐκάματε διὰ τὸ πολυπαθὲς Μεσολόγγι. Ἐὰν δὲν ἀπατῶμαι, προβλέπω ὅτι ἔξω τῆς τάφρου τοῦ μέλλει ν' ἀποφασισθῇ ἡ τύχη τῆς Ἑλλάδος· ὁ Ἱμπραχίμης θέλει ἐπιμεῖνῃ εἰς τὴν πολιορκίαν καὶ ἂν τὸ Μεσολόγγιον ἐφωδιασμένον ἀνθέξῃ ἕως τὸν Μάρτιον, ἐλπίζω ὅτι θέλομεν ἔχῃ πέντε χιλιάδας τακτικοῦ στρατεύματος εἰς κατὰστασιν νὰ τὸ κινήσωμεν εἰς τὰ ὀπισθέν του. Αὐτὸ μόνον ἢμπορεῖ νὰ τὸν χάσῃ, ἄλλως ἀπὸ τὰ ἀτακτα στρατεύματα δὲν πρέπει τίποτε νὰ ἐλπίζωμεν ἀπὸ τὸ ἔξω μέρος. Καταγινόμεθα νὰ κάμωμεν καὶ τ' ἀδύνατα δυνατὰ διὰ νὰ ἐφοδιασθῇ τὸ Μεσολόγγι, καὶ συγχωρήσετέ με νὰ σὰς παρακαλέσω νὰ μὴ ψυχρανθῇ ὁ ζήλός σας ἀπὸ τὴν κακομοιρίαν μας.

22. Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ ΠΡΟΣ Φ. ΚΑΡΒΕΛΛΑΝ

(Ἀντίγραφον. Ἐκ τοῦ Ἀρχειοφυλακείου Ζακύνθου)

[Ἐξ ἐπιστολῆς τοῦ Α. Μαυροκορδάτου ἀπὸ 27 Ἰανουαρίου 1826 ἐν Ναυπλίῳ πρὸς τὸν ἐν Ζακύνθῳ Φραγκ. Καρβελλᾶν].

..... Οἱ ναῦταί μας ἐφέτος καὶ μάλιστα οἱ τῆς Ὑδρας ἔκαμαν τὸ χρέος των ὅσον ἠμπόρεσαν, ἡ δὲ ἀθάνατος φρουρὰ τοῦ Μεσολογγίου ἔκαμε περισσότερον ἀπὸ ὅσον ἀνθρωπίνως ἠλπίζετο, καὶ ἀπηθανατίσθη· ἀλλ' ἐκτὸς τούτων εἰς κανὲν ἄλλο μέρος δὲν ἐκάμαμεν τίποτε καὶ οὔτε εἶναι ἐλπίς νὰ κάμωμεν μὲ ἀτακτα στρατεύματα ἐναντίον τακτικῶν. Ὅλοι γνωρίζουν τῶρα τὴν ἀνάγκην τοῦ τακτικοῦ· μόνον τοῦτο μερικοί, μὴ θέλοντες ν' ἀφήσουν κατὰ μέρος κάποιαν ψωροφιλοτιμίαν, ἄλλοι προτιμῶντες τὰ κέρδη τῆς ἀταξίας ἀπὸ τὴν τάξιν, ἐδυσκόλευσαν καὶ ὀλονένα δυσκολεύουν τὴν πρόοδον τοῦ τακτικοῦ. Μ' ὅλας αὐτὰς τὰς δυσκολίας ὅμως, καὶ τὸ χειρότερον, μ' ὅλην τὴν ἀχρηματίαν μας, χάρις εἰς τὴν ἀξιότητα τοῦ Φαδιέρου, ἔχομεν τρεῖς χιλιάδας σχεδὸν εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ πεντακοσίους ἐδῶ, καὶ ἕως τὰ τέλη τοῦ Φεβρουαρίου ἐλπίζω ὅτι θέλομεν ἔχῃ πέντε χιλιάδας. ἢμποροῦμεν νὰ ἔχομεν καὶ περισσότερον, ἂν ἀποκτήσωμεν τουφέκια. Εἰς τὰς μέχρι τοῦδε τρεῖς ἡμῖς χιλιά-

δας μόλις λογαριάζονται διακόσιοι πενήντα Πελοποννήσιοι, οἱ λοιποὶ εἶναι ἀπὸ τὰς νήσους καὶ ἀπὸ τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα καὶ τινες ἀπὸ τὰ μὴ ἐλεύθερα μέρη, Εἰς τὰς πέντε χιλιάδας ἴσως φθάσουν οἱ Πελοποννήσιοι εἰς τοὺς 500. Τοῦτο δὲν προέρχεται ἀπὸ ἑλλειψιν προθυμίας τοῦ Πελοποννησιακοῦ λαοῦ, ἀλλὰ διότι δὲν ἤξεύρω πῶς μερικοὶ νομίζουσιν ὅτι πρέπει νὰ συστηθῇ χωριστὸν τακτικὸν τῆς Πελοποννήσου. Πόσον ἔκαμα διὰ νὰ τοὺς πληροφορήσω, ὅτι διὰ νὰ ἔχωμεν τακτικὸν πρέπει νὰ τὸ ἔχωμεν ἐθνικὸν καὶ ὄχι Πελοποννησιακὸν καὶ Ρουμελιώτικόν! Εἰς αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ γνωρίζεται ὁ Πελοποννήσιος ἀπὸ τὸν Ρουμελιώτην, καὶ μάλιστα τὸ τοιοῦτον εἶναι μία ἔνωσις παντοτενὴ, ἡ ὁποία βαθμηδὸν θέλει ἐξαλείψῃ ὅλας τὰς διαιρέσεις. Ὀλίγον, ἢ σχεδὸν τίποτε ἐκατέρωθωσα.

Θέλουν ἐν ταύτῃ νὰ ἴδωσιν Συνταγματάρχας διὰ μᾶς καὶ νὰ κυβερνοῦν ὁλόκληρον σύνταγμα ἀνθρώποι, οἱ ὅποιοι ἴσως μόλις ἓνα λόχον νὰ ἤμποροῦν νὰ κυβερνήσουν· τοῦτο τοῦλάχιστον ἐμποδίσθη ἕως τώρα καί, κατ' εὐτυχίαν, δὲν εἰσεχώρησεν εἰς τὸ τακτικὸν μας ἡ κατάχρησις τῶν βαθμῶν, ἡ ὁποία δὲν συνέτρεξεν ὀλίγον εἰς τὴν αὐξήσιν τῆς ἀταξίας τοῦ ἀτάκτου. Ἦθελεν εἶσθαι ἐπιθυμητόν, ἂν οἱ αὐτοὶ φίλοι ἐσυμβούλευον περὶ ταύτης τῆς ὑποθέσεως τὰ δέοντα πρὸς τοὺς ἰσχυροὺς τῆς Πελοποννήσου. Ἐλθισμένησα νὰ παρακαλέσω τοῦτο τὸν Κ^{ον} Κόμητα δὲ Ρώμαν καὶ τὸν Κ^{ον} Δραγῶναν, πρὸς τοὺς ὁποίους ἔγραψα σήμερον, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἔχω καιρὸν ν' ἀνοίξω τὰ πρὸς αὐτοὺς γράμματά μου, τὰ ὁποῖα ἐσφράγισα, σὲ παρακαλῶ, ἂν δὲν σοῦ διδῇ καμμίαν ἐνόχλησιν, νὰ τὸ ἀναφέρῃς εἰς αὐτοὺς ἐκ μέρους μου, διότι ἐὰν μᾶς ἔλθοῦν τὰ περιμενόμενα τουφέκια καὶ συντρέξουν προθύμως καὶ ὅλοι οἱ Πελοποννήσιοι, ἤμποροῦμεν νὰ κάμωμεν καὶ ὀκτῶ χιλιάδας τακτικὸν ἕως εἰς τὰ τέλη τοῦ Μαρτίου. Θέ νὰ μὲ εἰπῇς ἴσως, ὅτι, ἐνῷ γνωρίζεις τὴν ἀχρημασίαν μας, ἀπορεῖς πῶς σχεδιάζω τοσαύτην αὐξήσιν τοῦ τακτικοῦ, σ' ἐνθυμίζω ὁμῶς ὅτι εἶπεν ἓνας στρατηγός, ὅτι εὐκολώτερα ἤμπορεῖ νὰ δράσῃ 80,000 στράτευμα, παρὰ εἰκοσι. Φοβοῦμαι τὴν διάλυσιν τοῦ τακτικοῦ, ἐν ὅσῳ εἶναι ὀλίγον. Ὅσον περισσότερον αὐξάνει ὑστερον ἀπὸ ἓνα βαθμὸν, τόσον εὐκολώτερα τρέφεται καὶ πληρώνεται. Οἱ ἐχθρικοὶ τόποι ἔχουν καὶ τροφὰς καὶ χρήματα. Ἡ παρακίνησις τῶν Πελοποννησίων γίνεται, ὅταν οἱ σημαντικοὶ κατατάξουσιν εἰς τὸ τακτικὸν ὁ μὲν υἱόν, ἄλλος ἀδελφόν καὶ ἄλλος ἄλλον συγγενή. Τὸ ἔχουν εἰς ἐντροπήν, λέγουσιν, νὰ εἶναι ὑπὸ τὸν Φαδιέρον καὶ θέλουν νὰ εἶναι ὑπὸ ἓνα στρατηγόν Ἑλληνα, ἀλλὰ ποῦ νὰ τὸν εὕρωμεν. Ὁ μόνος τρόπος τοῦ νὰ τὸν ἀποκτήσωμεν ὀγλίγωρα, ἢ μάλλον εἰπεῖν ν' ἀποκτήσωμεν πολλοὺς καὶ καλοὺς, εἶναι τὸ νὰ γυμνασθοῦν οἱ εὐφυέστεροι νέοι.

Ὅσον διὰ τὸ Μεσολόγγι δὲν σὲ λέγω τίποτε. Εἶμαι βέβαιος ὅτι σύμφωνοι ὅλοι τὴν προθυμίαν μὲ τοὺς λοιποὺς συμπολίτας σου κάμνετε ὅλοι ὅ,τι ἡμπορεῖτε διὰ τὰ τὸ σῶσθητε.

27 Ἰανουαρίου 1826

Ἐν Ναυπλίῳ

Ὁ εἰλικρινὴς ἀδελφός σου

Α. Μαυροκορδάτος

23. Γ. ΜΗΤΖΟΥ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ *

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς οἰκογ. Δραγώνα).

Εὐγενέστατε κύριε,

Μάνον διὰ φήμης γνωρίζω τὸ εὐγενὲς ὑποκείμενόν σου, καὶ ἔχων ἐπιθυμίαν μεγάλην νὰ λάβω τὴν τιμὴν νὰ καταγραφῶ καὶ γὰρ εἰς τὸν κατάλογον τῶν φίλων σου, τολμῶ πρῶτος νὰ δώσω αἰτίαν διὰ τῆς παρούσης μου, νὰ ἐρευνήσω τὰ τῆς ἐφετῆς μοι ἀγαθῆς ὑγείας σας καὶ νὰ δώσω αἰτίαν τῆς ἀναμεταξύ μας ἀλληλογραφίας. Κύριε, γνωρίζω τὸν πατριωτισμὸν σου καὶ τὰ μεγάλα σου προτερήματα καὶ ἐπιθυμῶ ἐνθέρμως τὴν φιλίαν σου. Ὅθεν γράφε μοι συνεχῶς διὰ τὴν ὑγείαν σου, ὁμοῦ καὶ διὰ ὅ,τι ἄλλο μὲ κρίνεις ἱκανὸν καὶ εὐρήσεις με πρόθυμον.

Ἐπειδὴ, ἀδελφέ, διὰ τὸ ἀκατάστατον τῆς Πελοποννήσου καὶ διὰ τὰς συνεχεῖς ἐπιδρομὰς τῶν ἐχθρῶν οἱ ἄνθρωποι ἐνταῦθα ἀτάκτησαν τόσον, ὥστε ἄρχισαν οἱ κακοποιοὶ νὰ ἐμπορεύωνται, χωρὶς φειδῶ, τὰ ζῷα ὅσα καλλιεργοῦν τὴν γῆν, καὶ ὅσα ὅμοια δύνανται, χωρὶς νὰ εἶναι ἐδικὰ των, ἀλλὰ οὕτως ἤθελε τύχουν ὅλα κλεπτά, ἐδιάσθη νὰ ἀναφερθῶ περὶ τούτου πρὸς τὴν Σ. Διοίκησιν Ζακύνθου, νὰ σεκουίστράρῳνται τὰ γρόσια ὅλων τῶν καϊκίων ὅσα ἔρχονται ἀπὸ τοῦτα τὰ μέρη κάρικα ἀπὸ τὰ τοιαῦτα, ἀνευ ἀποδείξεώς μου. Τὰ δὲ γρόσια νὰ εἶναι φυλαγμένα, ἕως ὅτου μὲ ἄλλην μου νὰ δοθῶσι τῶν ἰδίων κυρίων αὐτῶν, οἱ ὅποιοι κάθε ὥραν ἔρχονται προσκλαιόμενοι εἰς ἐμὲ διὰ τὸ πρᾶγμα τους καὶ οὕτως ἡμποροῦν νὰ ἐμποδισθῶσιν ὅσον τὸ δυνατόν αἱ καταχρήσεις, καὶ ὡς πατριώτης συνήργησον τὸ κατὰ δύναμιν εἰς αὐτὸ τὸ καλόν.

Καὶ ἐν τούτοις μένω μὲ τὴν ἀδελφικὴν ἀγάπην

Τῇ 28 Ἰανουαρίου 1826

Σκαφιδιά

Ὁ πατριώτης

Γεώργιος Μήτξου

Πρὸς τὸν εὐγ. κ. Κ. Δραγῶναν πριῶρον τοῦ Λαζαρέτου Ζακύνθου.

* Ὅμοια ἀποστάλη καὶ πρὸς τὸν Ἀνδρέαν Κομιώτην εἰς Ζάκυνθον.

24. Ι. ΠΕΤΑΣ ΠΡΟΣ ΔΙΟΝ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 140. Ἀρχείου Ἀλεξ. Ρώμα).

Ἐξοχώτατε Κόμητα !

Τὰ περιστατικά ἐμπόδισαν δι' ὀλίγον τὴν μεταξύ μας ἀλληλογραφίαν, διὰ τὸ ὅποιον ζητῶ συγγνώμην.

Ὁ κύριος Λεβίδης μὲ ἐλόπησε φανερώνοντάς μου τὰ περὶ τῆς ὑγείας σου. Θέλω νὰ ἐλπίσω ὅμως, ὅτι τώρα χαίρετε καλλίστην ὑγείαν, τὸ ὅποιον καὶ ἐκ ψυχῆς ποθῶ.

Πρὸ τινων ἡμερῶν ὁ Κολοκοτρώνης καὶ λοιποὶ φίλοι μ' εἶπον ὅτι πρέπει νὰ ἔλθω πρὸς ἀντάμωσίν σας, διὰ νὰ σᾶς ἀναγγείλω διάφορα πράγματα· τοῦτο ὅμως δὲν θὰ γίνῃ παρ' εἰς μερικὰς ἡμέρας ἀκόμη, ἕως οὗ νὰ συνέλθουν ὅλοι· διὰ τοῦτο ἔκρινα καλόν, ἀμφιδάλλων διὰ τὰς δυσκολίας, νὰ πέμψω τὸν ἰδικόν μου Παῦλόν πρὸς τὸν κοινὸν φίλον κύριον Κ. Δραγῶναν, ὅπως πληροφορηθῶ ἂν μοῦ συγχωρῆται νὰ διατρίψω ὀλίγον εἰς τὸ καθαρτήριον καὶ πάλιν νὰ ἐπιστρέψω. Γνωρῶντις ὅτι αὐτὰ εἶναι μικρὰ ἐμποδὰ ὥς πρὸς τὴν ἐξοχότητά σου, πρέπει ὅμως νὰ εἶναι πολλὰ προσεκτικὸς ὁ ἄνθρωπος μάλιστα εἰς τὰς παροῦσας περιστάσεις, διὰ νὰ ἀποφεύγῃ τὰς αἰτίας ὅπου ἡμποροῦν νὰ δυσαρρεστήσουν τοὺς φίλους του· τοῦ νὰ ἔλθω δι' ὀλίγον εἰς τὸ καθαρτήριον δὲν πιστεύω νὰ γεννηθῇ ἐκ τούτου καμμία πολιτικὴ αἰτία ἐμπόδου, ἂν πάλιν καὶ εὑρεθῇ καμμία, ἢ ἐξοχότης σου, ὥς ἱκανός, διέλυσέ την ὥς ἀναγκαιοτάτη ἢ αὐτοῦ ἐντευξίς μου. Πεισιμένος ὅτι ἐντὸς ὀλίγου θέλει λάβω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς ὁμιλήσω προσωπικῶς, δὲν σᾶς ἐκτείνομαι· περιμένων ἀνυπομόνως τὴν ἀπάντησίν σας, μένω τῆς ὑμετέρας ἐξοχότητος πρόθυμος πατριώτης

Τῇ 28 Ἰανουαρίου 1826

Ἄργος

Ἰωάννης Τ. Πέτας

25. ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΡΜΟΣΤΗΝ ΑΔΑΜ *

(Σχέδιον. Ἐκ τοῦ Ἀρχείου τῆς οἰκογενείας Ζαΐμη).

Ἐκ τῇ 1826

Πρὸς τὸν ἐξοχώτατον Κ^{ον} Φριδερίκον Ἀδαμ Λόρδον καὶ Μέγαν ἄρμοστέν τῆς Α. Β. Μ. εἰς τὰς ἡνωμένας Ἰονικὰς νήσους κτλ.

Ἐξοχώτατε,

Χρεωστοῦντες νὰ δώσωμεν μίαν λεπτομερεῖ ἀπόκρισιν εἰς ὅσα μᾶς ἔκαμε τὴν τιμὴν νὰ μᾶς σημειώσῃ ὁ ἐξοχώτατος λόρδος Κ^{ος} Γεώργιος

* Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη καὶ τὸ μετ' αὐτὴν ὑπόμνημα ἐγράψαν ὑπὸ τοῦ Διον. Ρώμα καὶ ἀπεστάλθησαν πρὸς τὸν Ἀνδρ. Ζαΐμην πρὸς ἐνέργειαν τῶν περαιτέρω. Κατὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῶν ἀπὸ τοῦ Ἀρχείου Ζαΐμη ἐγγράφων δὲν εἶχομεν ὑπ' ὅψιν ἡμῶν καὶ τὰ πρωτότυπα.

Κάνιγγ, ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων τῆς Μεγάλης Βρετανίας, μέσον τῆς σεβασμίου ἐπιστολῆς του τῇ διὰ τοῦτο ἐκρίναμεν εὐλογον νὰ τὴν ἐσωκλείσωμεν εἰς τὴν παρούσαν μας πρὸς τὴν ἐξοχότητά σας, μὲ στοχασμὸν ὅτι θέλετε λάβει τὴν καλωσύνην νὰ τὴν πέμψητε μετ' ἀσφαλείας τοῦ ρηθέντος Σεβαστοῦ ὑποκειμένου.

Ἐστοχάσθημεν νὰ μὴν εἶναι πρᾶγμα ἀνάρμοστον τὸ νὰ τὴν ἐσωκλείσωμεν ἀνοικτὴν τῆς ἐξοχότητός σας διὰ νὰ τὴν ἀναγνώσῃτε, καὶ μετὰ ταῦτα νὰ τὴν σφραγίσῃτε καὶ νὰ τὴν πέμψῃτε ὅπου ἀνήκει καὶ τοῦτο ἐπειδὴ ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἡξεύρῃ ἡ ἐξοχότης σας τὰ νοήματα καὶ τὰ αἰσθήματα τῶν Ἑλλήνων ἐξ αὐτῆς, καὶ εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι θέλει ἀκολουθῇ νὰ τὴν ἔχετε εἰς τὴν εὐνοϊάν σας καὶ νὰ τὴν συσταίνετε δικαίως εἰς τὴν ὑψηλὴν Αὐλὴν Σας.

Ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ εἴμεθα, ἐξοχώτατε Λόρδε, ὑποτεταγμένοι καὶ πρόθυμοι δοῦλοι.

26. ΥΠΟΜΝΗΜΑ

(Σχέδιον. Ἐκ τοῦ Ἀρχαίου τῆς οἰκογενείας Ζάτμη).

ΕΚΤΑΚΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐκ τῇ 1826

Πρὸς τὸν ἐξοχώτατον Λόρδον καὶ ὑπουργὸν τῶν ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων τῆς Α. Β. Μεγαλειότητος Κ^{ον} Γεώργιον Κάνιγγ κτλ. κτλ.

Ἐξοχώτατε,

Μὲ μεγαλοτάτην εὐχαρίστησίν μας ἀναγνώσαμεν τὸ ἀποκριτικόν, ὅπου ἡ ἐξοχότης σας μᾶς ἔκαμε τὴν τιμὴν νὰ δώσετε πρὸς ἡμᾶς καὶ τὸν ἀποσταλμένον μας Κύριον Δημ. Μιαούλην.

Ἡ Ἑλλάς, ἀφοῦ ἀνέλαβε τὸν ἱερὸν σκοπὸν νὰ τινάξῃ ἀπὸ τοὺς ὤμους τῆς τὸν πολυχρόνιον σκληρὸν καὶ βάρβαρον ζυγὸν ὅπου τὴν καταπλάκωνεν, ἐσχέφθη ἀκριβῶς ὅλα ἐκεῖνα τὰ πολιτικὰ νοήματα τῆς Εὐρώπης, τὰ ὅποια ἤμπορουσαν νὰ συμφωνήσωσι μὲ τὴν ἀφευκτον ἀπόφασίν τῆς, καὶ τὰ ἐπρόκριναν ἀπὸ τὸν κίνδυνον εἰς τὸν ὅποιον τὴν ἔσγραν ἡ ἐσωτερικὴ τῆς κατάστασις καὶ ἡ δύναμις τοῦ ἐχθροῦ τῆς· εἶδεν ὅτι τὸ ἐπιχείρημά τῆς δὲν ἤμπορουσε κατ' οὐδένα τρόπον νὰ πειράξῃ τὸ σύστημα τῶν πεφωτισμένων ἐθνῶν. Εἶδεν ὅτι ἡ ἰσοσταθμία τῆς Εὐρώπης δὲν ἤμπορουσε πλέον νὰ ἐνεργηθῇ μὲ τὴν κατάστασιν εἰς τὴν ὁποίαν κατήντησεν ἡ κλονιζομένη δύναμις τῆς Ὁθωμανικῆς Πόρτας, ἡ ὁποία δὲν ἦτο πλέον ἀρκετὴ νὰ ἐμποδίξῃ τὴν προχώρησιν πάσης Εὐρωπαϊκῆς δυνάμεως εἰς τὰς ἀρπαχθείσας παρ' αὐτῆς ἐπαρ-

χίας. Είδεν ὅτι καὶ τὰ Εὐρωπαϊκὰ Κράτη, τὰ ὁποῖα διὰ τὸν σκοπὸν τῆς κοινῆς ἰσορροπίας ἕως τοῦδε ὑποφέρουν ἐν τῷ μέσῳ των, μίαν τοιαύτην καὶ βάρβαρον γενεὰν ὡς ἐκείνην τῶν Ὀθωμανῶν ἀνεπίδεκτον πεφωτισμένης καὶ πεπολιτισμένης ἀνατροφῆς, δὲν ἔμεινε πλέον παρὰ νὰ ἀκολουθῇ, νὰ ὑποφέρῃ ὅλας ἐκείνας τὰς ζημίας ὅπου τοιοῦτοι ὀλέθριοι γείτονες προξενοῦσι, χωρὶς πλέον νὰ ὠφελοῦνται ἀπὸ τὸν καρπὸν τοῦ προμελετημένου σκοποῦ των. Εἶδεν ὅτι αἱ κλείδες τῆς Μαύρης Θαλάσσης, τοῦ Ἰστροῦ, τοῦ Αἰγαίου καὶ τοῦ Ἀδριατικοῦ πελάγους δὲν ἤμποροῦσαν πλέον νὰ ἐμπιστευθῶσιν ἀσφαλῶς εἰς τὰς ἀδυνάτους χεῖρας τοῦ Σουλτάνου.

Εἶδε τέλος πάντων, ὅτι ὁ Χριστιανισμός, ἡ φιλοσοφία, καὶ ὁ πολιτισμός τῶν πεφωτισμένων ἐθνῶν προκρίνει τὴν ἀποκατάστασιν μιᾶς νέας ἐπικρατείας χριστιανῶν, ἡ ὁποία νὰ ἐκτελῇ ἀκριβῶς τὰ μεγάλα συμφέροντα, τὰ ὁποῖα ἡ Εὐρώπη εἶχεν ἀποθέσει ἕως τοῦδε εἰς τὰ τῶν βαρβάρων Δυνάμεων. Σκεψάμενοι τὸ λοιπὸν οἱ Ἕλληνες ὅλα αὐτὰ τὰ νοήματα καὶ προσαρμόσαντες μὲ τὰ ἀναντίρρητα καὶ αἰώνια δικαιώματα, αὐθαδεῖαν νὰ ἐλπίσωσιν ὅτι τὸ ἐπιχειρήμα των δὲν ἤμποροῦσε παρὰ νὰ εἶναι εὐάρεστον ἀπ' ὅλας τὰς κραταιὰς χριστιανικὰς ἐπικρατείας, καὶ ἐφαντάσθησαν μὲ λόγον ὅτι αὐτοὶ ᾔθελον στοχασθῇ τὴν ὑπόθεσιν τῶν Γραικῶν, ὡς πρᾶγμα γενικὸν τῆς Χριστιανωσύνης. Πειπυσμένοι εἰς αὐτὸν τὸν δίκαιον λογαριασμόν, χωρὶς νὰ κᾶμωμεν οὐδεμίαν ἐξαιρέσιν, ὑπέβαλον τὰ δικαιώματά των εἰς τὴν παράτηρσιν ὅλων τῶν κατὰ καιρῶν συνελεύσεων τῆς Εὐρώπης καὶ ἐξαιρέτως ἐκείνης τῆς συναθροισθείσης ἐν Βερώνῃ μὲ ἐπίτηδες ἐπαγγελίαν. Ἀναγκασμένοι οἱ Ἕλληνες ἀπὸ τὴν ἐλεεινὴν κατάστασιν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἡ τόσον μακρυνὴ ἀπαραδειγμάτιστος δουλεία τοὺς εἶχε φέρει, καὶ ἐνθαβρόμενοι ἀπὸ ὅλα τὰ ἄνω εἰρημένα αἷτια, ὅτι ἡ Εὐρώπη δὲν ᾔθελε ποτὲ τὴν ἐγκαταλείψει, ἐμδῆκαν εἰς τὸν ἱερὸν ἀγῶνα, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ ἀνεξαρτησία τῆς πατρίδος των τὴν ἐπροσκαλοῦσεν, ἐκτύπησαν ἀνδρείως τὰς πολυαριθμοὺς φάλαγγας τοῦ ἐχθροῦ καὶ πολλάκις ἐθριάμβευσαν μόνοι των κατὰ τῶν δυνάμεων τῶν βαρβάρων στερεᾶς καὶ θαλάσσης ἀσυγκρίτως μεγαλειτέρων ἀπὸ τὰς ἰδικὰς των, καὶ τέλος πάντων ἀπέδειξαν τοῖς πᾶσιν ὅτι δὲν εἶναι ἀνάξιοι νὰ ἀπαιτήσωσι τὴν προτέραν των πολιτικὴν ὑπαρξιν. Πληρόνωντες οὕτω τὸ ἱερὸν χρέος των, δὲν ἤμποροῦσαν ποτὲ νὰ ὑποπετεύσωσι καὶ ἄλλους ἀντικειμένους ἐκτὸς τοὺς ἐχθροὺς τοῦ εὐαγγελίου. Ἄλλ' ἡ πείρα ἀπέδειξεν εἰς αὐτοὺς ὅτι καὶ ἡ ἰδία οὐδετερότης πραγματικῶς ἀπαιτήθη παρὰ μικρῶν ἐπικρατειῶν, αἵτινες δὲν τοὺς εἶχον προκηρύξει. Ἐὰν τὸ λοιπὸν ἡ Ἑλλὰς ἦτον ἀρκετὴ νὰ συντρίψῃ τοῦ καθολικοῦ ἐχθροῦ τῆς, ἦτο καὶ εἶναι ἀδύνατον πρᾶγμα νὰ συγκρίνῃ ἐκ πλαγίου τὰς δυνάμεις τῶν συμβοηθῶν τῆς Εὐρωπαϊκῶν. Εἰς τοιαύτην περίστασιν

τὸ γένος τῶν Ἑλλήνων ἐστοχάσθη ὅτι χρειάζεται νὰ λάβῃ μέτρα τὰ ὅποια γεννῶνται ἀπὸ τὴν φάσιν τῶν πραγμάτων καὶ τῶν περιστάσεων. Ἐμελέτησε νὰ ζητήσῃ μίαν ὑπεράσπισιν τῶν δικαιωμάτων ὁποῦ μὲ τόσας θυσίας ἀπέκτησεν. Ἐστοχάσθη ποῖον κράτος ἦτο ἱκανὸν νὰ διαφεντεύσῃ χωρὶς ἰδιαίτερον σκοπὸν καὶ χωρὶς νὰ φέρῃ δικαίως ζηλοτυπίαν εἰς τοὺς ἄλλους Βασιλεῖς. Ἐμέτρησεν, ὅτι εἰς αὐτὴν τὴν θέσιν ἡ μόνη μεγάλη Βρεταννία εὐρίσκεται, ἐπειδὴ καὶ διὰ τὸ φιλελεύθερον τοῦ πολιτικοῦ τῆς συστήματος καὶ διὰ τὴν ἄδολον διαγωγὴν τῆς καὶ διὰ τὴν βαστάσασαν οὐδτερότητα, καὶ τέλος πάντων διὰ τὴν σιμότητα τῶν δυνάμεών τῆς μὲ τὰς Ἑλληνικὰς ἐπαρχίας, εἶναι φυσικῶς ἀρμόδια νὰ ὑπερασπισθῇ τὰ ἀναντίρρητα δικαιώματα ἐνὸς ἔθνους, τὸ ὅποιον ἕνα καιρὸν καὶ ἀπὸ θρησκείαν καὶ ἀπὸ φῶτα ἐπλούτισε τὸν κόσμον προτοῦ πέσῃ εἰς ἐκείνον τὸν ζυγὸν ὅστις τὸ ἀμόρφωσε καὶ τὸ κατήντησεν ἐξουθένημα λαῶν καὶ τοῦτο χωρὶς νὰ πειράξῃ τοὺς προσβαλόντας αὐτό, καὶ νὰ ἐξαλείψῃ τὰς βεβαιότητας τὰς ὁποίας ἡ ἐξοχότης σας ἐδῶσατε εἰς τὸ κήρυγμά των.

Πολλάκις τὰ περιστατικὰ βιάζωσι τοὺς πολιτικούς νὰ μὴ ἀλλ' ἡ φωνὴ τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῆς Ἐλευθερίας ἔχει μεγάλον δικαίωμα εἰς τὰς καρδίας τῶν ὀρθῶς φρονούντων.

Οἱ Ἕλληνες μὴν ἡμποροῦντες πλέον νὰ συμφωνήσωσι κατ' οὐδένα τρόπον μετὰ τοῦ αἰμοδόρου καὶ ἀσεβοῦς ἄρπαγος τῶν ἐπαρχιῶν των, ἀπεφάσισαν νὰ ταφῶσιν ὅλοι εἰς τὰ ἐρείπια τῆς πατρίδος των καὶ ἡ δικαιοσύνη τῆς μεγάλης Βρεταννίας (ἂν) δὲν εὗρῃ ἐπωφελεῖ εἰς τὴν δόξαν των καὶ εἰς τὰ πολιτικὰ καὶ ἐμπορικὰ των συμφέροντα νὰ λάβῃ εἰς τὴν ὑπόθεσιν τὸ βάσιμον ἐκεῖνο μέρος τὸ ὅποιον εἶναι ἀνάλογον τοῦ Κράτους καὶ τῆς θέσεως. Καὶ ἐπειδὴ δὲν ἡμπορεῖ νὰ ἀσφαλισθῇ ἡ τιμὴ καὶ τὰ συμφέροντα ἐνὸς ἔθνους χωρὶς τὴν ἀπόλυτον ἀνεξαρτησίαν του, διὰ τοῦτο τὸ ἔθνος τῶν Ἑλλήνων, τὸ ὅποιον μὲ τὸ μέσον τῶν ὑπογεγραμμένων ἡδῇ, ὥς ἄλλοτε ἐκφράζονται, βεβαιοῖται εἰς τὰς ὑποσχέσεις τῆς Μεγάλης Βρεταννίας, ἡ ὅποια δὲν θέλει εὗρει πρᾶγμα ποτὲ ἴδιον τῆς δόξης τῆς τὸ νὰ λάβῃ κατ' οὐδένα τρόπον ζημίαν καὶ βλάβην τὰ συμφέροντα καὶ ἡ τιμὴ τῆς ἐμπιστευθείσης Ἑλλάδος.

Τὴν παροῦσαν ταπεινὴν μας ἀπόκρισιν, ἥτις περιέχει τὴν οὐσίαν τῶν εἰλικρινῶν αἰσθημάτων τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους καθ' ὅλην τὴν ἑκτασιν, παρακαλοῦμεν τὴν ἐξοχότητά σας, νὰ τὴν υποβάλετε ὑπ' ὄψιν τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος καὶ ὧν ἐκείνων τῶν Σωμάτων, τὰ ὅποια συνθέτουσι καὶ παριστάνουσι τῆς Μεγάλης Βρεταννίας ἔθνος τε καὶ Κράτος.

Ἐχομεν τὴν τιμὴν νὰ εἴμεθα Ἐξοχώτατε Λόρδε
Ὑποτεταγμένοι καὶ ταπεινοὶ Δούλοι.

(ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ)

27. † Π. Π. ΓΕΡΜΑΝΟΣ, Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ, Α. ΖΑΪΜΗΣ

ΚΑΙ Α. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 7508 Ἀρχείου Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης).

Ἐξοχώτατοι Κύριοι,

Εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἡμέραν, προχθές, ἐλάβομεν περιχαρῶς τὰ γράμματά σας τῶν Δεκεμβρίου καὶ Ἰανουαρίου παρελθόντων, ἀνέγνωμεν ταῦτα ἐσκεπμένως καὶ ἐγνωμεν καὶ τὰς ἐργασίας καὶ τὰς συμβουλὰς σας τὰς πατριωτικὰς, ὧν ἕνεκα, φίλοι καὶ ὑπέρμαχοι τῆς πολυπαθοῦς Πατρίδος, σὰς ὁμολογοῦμεν ἀπείρους τὰς χάριτας, καὶ παρακαλοῦμεν νὰ ἐξακολουθήτε καὶ τοῦ λοιποῦ κοινοποιοῦντες ἡμῖν πᾶν ὅ,τι νομίζετε συμβάλλον εἰς ἀγαθὸν τῆς Πατρίδος. Τὰ πράγματά μας ἀκολουθοῦντα τὴν ὁποῖαν ἔδωκεν εἰς αὐτὰ διεύθυνσιν ἡ διαστροφὴ, ὥδεουν τὴν φέρουσαν εἰς τὸν ὄλεθρον. Ὅσα μετεχειρίσθημεν διὰ νὰ πείσωμεν τοὺς κακοδοῦλους νὰ φανοῦν ἀνώτεροι τῶν παθῶν εἰς τὴν κρίσιμον αὐτὴν περίστασιν καθ' ἣν τὰ πράγματα θάγο-
ρεοῦν νὰ φαίνεται ἡ Ἑλλὰς ὁμονοοῦσα καὶ νὰ ἐργάζεται εἰς τὰ τοῦ πολέμου δραστηρίως, ἐστάθησαν ἀνωφελῆ· «εἰς ἀσυνέτου καρδίαν Θεὸς οὐκ εἰσελεύσεται». Ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους οἱ τῆς ἀντιθέτου λαβόντες ὅλην τὸ περὶ Συμβιβασμοῦ Μολδαυικοῦ πρόβλημα, ἔκτισαν εἰς τὴν ὁποῖαν δικαίως οἱ ὁμογενεῖς ἔλαβον δειλίαν καὶ ἠπλωσαν τὸ δέλεαρ. Ταῦτα καὶ ἡ ἀγανάκτησις καὶ ἀπελπισία τῶν λαῶν, προέρ-
χόμεναι μᾶλλον ἀπὸ τὴν ἀθλιότητα τῶν ἐσωτερικῶν, ἀποκατέστησαν πλέον τὴν Ἐθνικὴν Συνέλευσιν ἀναγκαίαν καὶ ἀφευκτον. Εἰς αὐτὴν ἔπρεπε νὰ δώσωμεν καὶ ἡμεῖς τὴν προσοχὴν μας, ἐλπίζοντες ὅτι δι' αὐτῆς δύνανται νὰ μετριασθοῦν ἡ κακία καὶ ἡ ἀντενέργεια καὶ νὰ εὐρωμεν τὰ μέσα, δι' ὧν νὰ βαστάξωμεν τὸν πόλεμον ἕως νὰ ἴδωμεν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς βαθείας πολιτικῆς τοῦ σοφοῦ καὶ φιλαν-
θρώπου Ἐθνους καὶ νὰ ὀδηγηθῶμεν ἐπομένως ἀπὸ τὰς περιστάσεις, ἀρχισαν λοιπὸν καὶ νὰ ἐκλέγωνται καὶ νὰ συνέρχωνται ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας οἱ πληρεξούσιοι καὶ κατ' ἐξοχὴν προθυμότεροι νὰ φαίνω-
νται οἱ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Αἰγαίου πελάγους, ἐξαιρουμέ-
νης τῆς νήσου Ὑδρας, ἡ ὁποία διὰ τὸν ἰδιαιτερον ἴσως σκοπὸν τοῦ νῦν προεδρεύοντος ἐφάνη ἐναντία καὶ ἀντενεργοῦσα, ἀλλὰ μὴ δυνα-
μένη νὰ κατορθώσῃ τὸ ἐπιχείρημα, θὰ βιασθῇ νὰ προσαρμοσθῇ εἰς τὴν κοινὴν θέλησιν καὶ ἡ Συνέλευσις φαίνεται προοδεύουσα. Παρατηρεῖται

δμως (μ' ὅλον ποῦ ὁ δὲ Ρινὸ ἐσχάτως ἀπέδειξε μὲ γράμμα του, ὅτι τὰ τοῦ Ρόσχη δὲν εἶναι ἄλλο εἰμὴ Ἰδανικὰ πράγματα) ὅτι πολλῶν ἢ κλίσις συγκεντρίζεται εἰς τὸν Ὁρλεανς καὶ ἂν τοῦτο ἀποδειχθῇ μάταιον τόσον, ὥστε νὰ μὴ δέχεται τελείως ἀντίρρῃσιν, νὰ διορισθῇ μία ἐπιτροπὴ ἀπὸ ὑποκείμενα ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος, οἷον ὡς Καποδίστριας καὶ Ἰγνάτιος νὰ ἐρευνήσουν διὰ μονάρχην καὶ ἡ Συνέλευσις τῆς Ἑλλάδος νὰ κηρύξῃ, ὅτι τὸ Ἔθνος θέλει νὰ διοικηθῇ μοναρχικῶς, διορίζουσα μίαν ἐπιτροπεῖαν «ρεγέντζαν» νὰ διοικῇ ἕως νὰ εὑρεθῇ ὁ μονάρχης. Ἡμεῖς βλέποντες ὅτι ὁ φανατισμὸς καὶ ἡ μυσαρὰ ἰδιοτέλεια ἐγείναν πλεον οἱ ὀδηγοὶ τῶν πράξεων: τὰ τοῦ πολέμου παρελύθησαν ἐκ τῆς εἰς αὐτὰ περιφρονήσεως καὶ ἀφροντισίας καὶ ἐφθάσαμεν εἰς τὸ χεῖλος τοῦ χάους διὰ νὰ μετριάσωμεν ὀπωσοῦν τὰς παρεκτροπὰς ἢ καὶ τὰς ἀναχαιτίσωμεν κατὰ τι, ἐνεκρίναμεν νὰ ἐλκύσωμεν πρὸς ἑαυτοὺς τὸν Κωλέττην, ὄντα εὐδιάθετον εἰς τοῦτο καὶ ἐξαίτουντα τὴν ἑνωσὶν μας πρὸ καιροῦ: τὸ ἐκάμαμεν. Αὐτὸς σύρει τὴν Σπέτζαν καὶ τὸ πλείστον μέρος τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος. Ἐχει συμφῶνους εἰς τὸ πνεῦμά του καὶ τοὺς Αἰγαιοπελαγίτας καὶ κατὰ μὲν τὰ ἄλλα φαίνεται σήμερον σύμφωνος μὲ ἡμᾶς, ἀποποιεῖται καὶ τὸ τοῦ Ὁρλεανς, ἀλλ' ἀκόμη δὲν ἠμποροῦμεν νὰ πιστεύσωμεν, καὶ μένει νὰ τὸ ἐρευνήσωμεν καὶ ὅπως δυνηθῶμεν νὰ τὸν πείσωμεν, ὥστε εἰς αὐτὴν τὴν Συνέλευσίν μας νὰ μὴ γίνῃ τι παράχορδον καὶ πειράξῃ τὴν Ἀγγλίαν καὶ ἐκ τούτου πειραχθῇ καὶ τὸ ταλαίπωρον καὶ δυστυχὲς Ἔθνος θέλει ἀπαντήσωμεν ὅμως πολλὰ ὅτι ἐκ τοῦ ἐνὸς μὲν μέρους ὁ Κουντουριώτης, ὅστις θέλει ἂν ὑπάρξῃ Ἑλλάς νὰ δεσπόσῃ αὐτὸς καὶ ἂν δὲν δεσπόσῃ νὰ χαθῇ ἡ Ἑλλάς, μεταχειρίζεται ὅλους τοὺς τρόπους τῶν Κριτίων καὶ ἄλλων τοιούτων ὅπου ἐφάνησαν κατὰ καιροὺς διὰ τὴν δυστυχίαν τῆς ἀνθρωπότητος. Ἐκ τοῦ ἄλλου οἱ λαοὶ πεφοβισμένοι ἀπὸ τὰς προόδους τοῦ ἐχθροῦ καὶ ἀπελπισμένοι ἀπὸ τὴν ἐσωτερικὴν ἀθλιότητα, ἡ ὁποία τοὺς ζωγραφίζει ὅτι δὲν ἠμποροῦν νὰ διοικηθοῦν μόνοι τους, εὐκόλως παραδέχονται συστήματα τὰ ὁποῖα παρρησιάζονται χρωματισμένα μὲ ἐλπίδας ταχείας καὶ χρηστάς, «δήμου σφαλέντος πᾶς ἀγύρτης ἀρχεται» ἢ Ἑλλάς βέβαια δὲν ἠμποροῦσε νὰ πολεμηθῇ τόσον καλὰ ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς τῆς, ὅσον ἐπολεμήθη ἀπὸ τὰ οἰκεία βέλη, κατ' ἐξοχὴν ἤδη θανατοῦται ἀπὸ τὴν ἐν Λονδίνῃ ἐπιτροπὴν καὶ διὰ τὸ κακὸν πολίτευμά της καὶ διότι σφετερίζεται τὰ ἐθνικὰ χρήματα, ὥστε οὔτε τοῦ πρώτου δανείου τὸν λογαριασμὸν ἔστειλε καὶ ἀπὸ τοῦ Ρικάρδου ἐμβάσθη εἰς τὴν Ἑλλάδα μικρὰ ποσότης διὰ τὰ λοιπὰ οὐδὲ λόγος γίνεται.

Ἐπωλήθησαν ἀπὸ τὴν Διοίκησιν προλαβόντως συναλλαγματικαὶ διὰ νὰ πληρωθῶσιν ἐν Λονδίνῃ, ἐξ αὐτῶν τῶν χρημάτων, ἀλλ' ἐστρά-

φησαν ὅλαι διαμαρτυρημένοι. Ἐκ τούτου ὑπόνοιαί καὶ ἀπελπισία οὐκ ὀλίγη· εὐχῆς λοιπὸν ἔργον νὰ ἐφαίνετο (ὡς μᾶς γράφετε) ἐν τάχει τὸ ὁποῖον ἔλαθεν ἡ κραταιὰ Βρεταννία ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος σχεδίων. Σᾶς παρακαλοῦμεν, εὐαρεστηθῆτε νὰ μᾶς γράψητε ὅσα οἰδατε οὐσιωδῶς συμβάλλοντα εἰς τὰ τῆς πατρίδος, διὰ νὰ μᾶς χρησιμεύουσιν πρὸς ὁδηγίαν.

Ἐξ Ἀργους τῇ α΄ Φεβρουαρίου 1826

Μένουμεν

Οἱ πατριῶται

Εἶδαμεν, κύριοι, καὶ τὴν ὁποίαν ἐλάδετε πραγματικὴν πρόνοιαν διὰ νὰ ἐφοδιασθῇ τὸ Μεσολόγγι διὰ τὴν ὁποίαν προσφέροντές σας τὰς ἐγκαρδίους εὐχαριστίας, καὶ ὡς ἐξ ἡμῶν αὐτῶν καὶ ὡς ἀπ' ὅλον τὸ ἔθνος Σᾶς παρακαλοῦμεν νὰ προσπαθήσετε ἤδη, ὅπου ὁ στόλος μᾶς εὐρίσκεται ἐκεῖσε, νὰ ἐμδῇ ἀκόμη ὅση περισσότερα τροφὴ δύνηθῃτε, εἰς τῆς ὁποίας τὴν ἀγοράν, μ' ὅλην μᾶς τὴν δυστυχίαν, ὑποχρεούμεθα ἀτομικῶς.

Παρακαλεῖσθε προσέτι νὰ μᾶς πληροφορήσετε ὅσα εἰξεύρετε οὐσιώδη περὶ τῆς ἐν Λονδίνῃ ἐπιτροπῆς διὰ νὰ ἡμπορέσωμεν, ἔχοντες ἀκριβῆ ἰδέαν τῶν πράξεών της, νὰ τὴν ἐμποδίσωμεν ἀπὸ τοῦ νὰ ἐκτείνῃ περαιτέρω τὰς ραδιουργίας της. Οἱ τῆς ἀντιθέτου ἐνθαρρυνόμενοι, ὡς εἴπομεν, ἀπὸ τὸ πρόβλημα τοῦ συμδιδασμοῦ, προσδεύουν καὶ ἂν πεισθοῦν νὰ ἀποσπασθοῦν ἀπὸ τὴν πεποίθησιν, ἣν ἔχουν περὶ τοῦ Ὁρλεας, εἶνε ἀμετατρέπτως διατεθειμένοι νὰ προβάλουν εἰς τὴν Ἑθνικὴν Συνέλευσιν, ὡς ἐν τῶν πρώτων συμφερόντων τῆς Πατρίδος, τὸ νὰ ζητήσωσιν οἱ Ἕλληνες τὴν γενικὴν ὑπεράσπισιν τῶν συμμάχων, βάσιν ἔχουσαν τὴν ἀνεξαρτησίαν των. Ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἡξεύρωμεν τὴν περὶ τούτου γνώμην σας διὰ νὰ φερθῶμεν καθὼς πρέπει. Τὸν γραμματοκομιστὴν παρακαλοῦμεν νὰ μὴ βραδύνετε αὐτοῦ, ἀλλὰ νὰ τὸν ἀποπέμψετε ἐν τάχει μὲ τὰς πατριωτικὰς ὁδηγίας, ἐπειδὴ βλέπετε τὴν περίστασιν, κατὰ τὴν ὁποίαν εἰμεθα βιασμένοι νὰ βαδίζωμεν χωρὶς νὰ ἐγγίζωμεν τὴν χορδὴν τῆς πολιτικῆς τῆς Ἀγγλίας.

Λάβετε καὶ τὸν ὁποῖον ἔκαμαν οἱ ἡμέτεροι ἀπεσταλμένοι διάλογον μὲ τὸν Κύριον Καίνιγγ.

† **Πατρῶν Γερμανὸς**

Θ. Κολοκοτρώνης

Ἀνδρέας Ζαήμης

Ἀναγνώστης Παπαγιαννόπουλος

28. ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΡΩΜΑΣ ΚΛ.

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΝ ΚΑΙ Α. ΖΑΪΜΗΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τοῦ Ἀρχείου τῆς οἰκογενείας Ζαΐμη).

*Ἐκ Ζακύνθου τῇ 20/1 Φεβρουαρίου 1826**Πρὸς τὸν Γενναϊότατον Ἀρχ. κύριον Θ. Κολοκοτρώνην καὶ Πανευγενέστατον κύριον Ἀνδρέαν Ζαΐμην.**Γενναιώτατε καὶ Πανευγενέστατε,*

Σὰς ἐξηγήθημεν εἰς τὸ προσητερινόν μας γράμμα διὰ ποίαν αἰτίαν ἐδαστάσαμεν τὸν πεζὸν σας ἐδῶ, διδόντες τὴν ἀπάντησιν τῶν γραμμάτων σας πρὸς τὸν ἰδικόν μας Χ. Ζαχαριάδην, διὰ νὰ σὰς τὴν πέμψῃ διὰ Γαστούνης πρὸς ὁδηγίαν σας, κακῇ τύχῃ ὅμως ὁ εἰρημένος μὲ τὸ νὰ μὴν εὕρῃ ἐκεῖ ἀνθρωπὸν γνωστὸν καὶ ἀσφαλῆ (ὄντες ἀναχωρισμένοι οἱ κάτοικοι διὰ φόβον) αὐτὸς διευθυνόμενος εἰς τὸ ταξειδιόν του, μὰς τὰ ἐξαπέστειλεν ὀπίσω διὰ τοῦ Νησίου Καλάμου ὀπίσω, καὶ μὲ κακοφανισμόν μας εἶδομεν ὅτι δὲν σὰς ἐφθασαν αὐτὰ ἐν καιρῷ, καὶ νὰ μὴν ἐξαποστείλετε τὸν διάκονον μὲ τὸν ὅποιον ἐλάδομεν τὴν εὐγενικήν σας τοῦ 22 προαπελθόντος Δεκεμβρίου.

Ὁ ἐξοχώτατος λόρδος μέγας Ἀρμοστής κύριος Φ. Ἄδαμ, πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἀφοῦ ἐφθασεν ἐδῶ καὶ ἐμείνεν 24 ὥρας μόνον, ἐπῆρε μαζί του τὸν συνάδελφόν μας κύριον Π. Θ. Στέφανον εἰς Κέρκυραν περιμένομεν τὴν ἐρχομένην ἐβδομάδα τὴν Ἐξοχότητά του καὶ τὸν κύριον Στέφανον, ἀπὸ τὸν ὅποιον θέλει μάθωμεν ὅλα τὰ πάντα τῆς ἐπιθυμίας μας καὶ καθολικὰ ἡ ἐξοχότης του θέλει μὰς ἐξηγηθῇ, διὰ νὰ σὰς γράψωμεν. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ διάκονος καὶ ὁ ἄλλος πεζοὶ βιάζονται νὰ ἀναχωρήσουν, σὰς περικλείωμεν τὰ προσητερινὰ μας καὶ ἀκολουθῶς θέλει. σὰς ἰδεάσωμεν περὶ τῶν ὧσιν ἐπιθυμεῖτε.

Εἰς τὰς 6 τοῦ ἀπελθόντος μὲ εὐχαρίστησιν μας εἶδομεν διαβαίνοντα ἐδῶθεν τὸν μεγαλόψυχον Μιαούλην, συνοδευόμενον μόνον μὲ 26 πλοῖα πολεμικὰ καὶ 4 ἡφαίστεια. Ἡ Σ. Διοίκησις ἀφοῦ τὸν ἐπαρακίνησε νὰ ἔλθῃ ἐδῶ τοῦ ὑπεσχέθη ὅτι θέλει εἶρει καὶ δύο πλοῖα φορτωμένα μὲ καρπούς, καὶ συνοδεύοντάς τα νὰ προμηθεύσῃ τὸ Μεσολόγγιον, εἰς καιρὸν ὅπου ἓνα πλοιάριον δὲν εἶχε φορτωμένον οὔτε προμηθευμένον καρπὸν, ἐκτὸς μόνον ὅτι ἐξαπέστειλε τὸν κύριον Ξένον νὰ φροντίσῃ. Ὁ καλὸς πατριώτης Μιαούλης ἀπέστειλε πρὸς ἡμᾶς τὸν Γεν. Ἀντώνιον Κριεζῆν, γράφοντάς μας νὰ ἐνεργήσωμεν τὸ καλλιώτερον διὰ νὰ προμηθευθῇ αὐτὰ ἡ ἀναγκαία θέσις· συγχρόνως ἔστειλεν ἡ ἐν Μεσολογγίῳ ἐπιτροπὴ τὸν κύριον Ἰωάννην Παπαδιαμαντόπουλον καὶ τοὺς ὀπλαρχηγούς Γεώρ. Βαλτινὸν καὶ Ζώην Πάνον ὡς πρέσβεις, γράφον-

τες ὅλοι κοινῶς οἱ ἀρχηγοὶ πολιτικοὶ καὶ πολεμικοὶ καὶ παρακαλοῦν-
τες δι' ἀγάπην θεοῦ νὰ τοὺς ἐξαποστείλωμεν τροφάς· καὶ ἀγκυλὰ
δυσαρεστημένοι εἰς μίαν τοιαύτην κακὴν Διοίκησιν, μ' ὅλον τοῦτο
παρακινήμενοι ἀπὸ τὸν κύριον Μιαούλην καὶ ἀπὸ τοὺς πολιορκου-
μένους, ἐπροβλέψαμεν βασιλέλια 6600 ἀραποσίτι καὶ τὸ διευθύναμεν
πρὸς τὸν κύριον Μιαούλην διὰ νὰ τὸ πέμψῃ ἀσφαλῶς εἰς Μεσολόγ-
γιον, τοῦτο ἐστάθη κατὰ τὰς 13 τοῦ ἀπελθόντος.

Χθὲς ἐφθασεν ἐδῶ ἓν βασιλικὸν πολεμικὸν Ἀγγλικὸν πλοῖον ἀπὸ
τὸν Κορινθιακὸν κόλπον, τὸ ὅποῖον μᾶς ἀνήγγειλεν, ὅτι τὰ Ἑλληνικὰ
πλοῖα ἐφθασαν εὐτυχῶς εἰς Μεσολόγγιον καὶ τὸ ἐπρομήθευσαν ἀπὸ
τροφάς κα' ἐφόδια. Ὁ ἐχθρικός στόλος εὐρισκόμενος, εἰς Πάτραν
ἐξεκίνησεν ἐναντίον τοῦ Ἑλληνικοῦ, εἰς τὴν μάχην τὴν ὅποιαν ἑκα-
μαν τὴν δευτέραν ἑκαψαν μίαν φρεγάταν ἐχθρικήν, ἐπῆραν ἓνα
πλοῖον δι' ἐφόδου καὶ ἑκαψαν ἓνα ἕτερον, τὸ ὅποῖον ἦτον ἀραμένον
καὶ πάλιν ἐπέστρεψαν τὰ Γραικικὰ εἰς Μεσολόγγιον καὶ ἦτον ἔτοιμα
πάλιν ἐν καιρῷ νὰ δοκιμάσωσι καὶ ἑτέραν μάχην· αὕτῃ ἡ ἐξαφνικὴ
χαρποιά εἰδήσις μᾶς ἀναγγέλλει μέλλοντα καλὰ ἐπακόλουθα, καὶ
οἱ Ἀγγλοὶ ἐθαύμασαν τὴν μεγαλοφυχίαν τῶν θαλασσίων Γραικῶν,
ὅτι ἐκτὸς τοῦ μικροῦ μεγέθους τῶν πλοίων των, καὶ ὁ ὀλιγώτερος
ἀριθμὸς τοὺς φέρνει μεγάλην ἐκπληξιν. Ὁ γενναῖος Μιαούλης φθά-
νων εἰς Μεσολόγγι ἔκαμε γενικὴν ἐξέτασιν εἰς τὰ μαγαζεῖα τῶν τρο-
φῶν, καὶ εὗρεν ὅτι ἦτο μὲ ἀφθονίαν διὰ 55 ἡμέρας (καθὼς μᾶς τὸ
ἔγραψεν) ἐκτὸς ἐκείνου τοῦ φορτωμένου πλοίου τὸ ὅποῖον ἡμεῖς
ἀπ' ἐδῶ ἐπέμψαμεν, ὥστε βεβαίως ἤδη ἔχει ζωοτροφίας διὰ 3 μῆνας.
Αὐτὸ ἄς σὰς χαροποιήσῃ, πατριῶται, καὶ μὴν μικροφυχῇτε ὅτι θέλει
ὑποπέσει τοῦτο τὸ μέρος ἀπὸ τὴν πείναν.

Ὁ Κιουταχῆς μὲ τὸν στρατὸν τοῦ ἀνεχώρησεν ἀπ' ἐκεῖ καὶ
μόνον ὁ Ἄραψ μένει ἐκεῖ μὲ τοὺς ἰδικούς του καὶ μερικοὺς ὀλίγους
Χαλτούπηδες. Ἡ ἀντιζηλία καὶ τὸ μῖσος τούτων τῶν δύο ἡγεμόνων
θέλει συνεισφέρωσι πολὺ εἰς σωτηρίαν τούτου τοῦ προπυργίου. Ἡ
μεγαλοφυχία δὲ τῶν πολιορκουμένων θέλει στεφανώσῃ εἰς τὸ τέλος
μὲ δόξαν τὰς νίκας των ἐναντίον τοῦ Ἄραβος.

Περιμένομεν ἀνυπομόνως εἰδήσεις σας, πληροφοροῦντες ἡμᾶς περὶ
πάντων τῶν αὐτοῦ διατρεχόντων λεπτομερῶς, ὅπως καὶ ἡμεῖς ἐργα-
ζώμεθα τὰ ὠφέλιμα· καὶ ἐνῷ περιμένομεν ἀκολούθως νὰ σὰς γράψω-
μεν περὶ πάντων, μένομεν κατὰ τὸ παρὸν μὲ ὅλην τὴν ὑπόληψιν.

Εἰς τοὺς ὁρσμούς σας

Διονύσιος ὁ Δὲ Ρώμας

Κ. Αραῶνας

29. Μ. Π. ΚΟΚΚΙΝΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἀγγράφων τῆς οἰκογ. Δραγώνα).

*Missolonghi li 2 Febraio 1826. S. U.**Molto Illustre Sigre e Amico carissimo,*

Mi rincresce molto che le nostre circostanze m'obligano di disturbarla ogni tanto, e attendo di nuovo il dì lei benigno compatimento.

Le inchiese la supplico instantamente di mandarle, particolarmente se si compiacerà di far la lettura della lettera del Sigre Ladopulo onde agevolare per questo mese la famiglia finchè mi ristabilisca e che metta un nuovo ordine alla mia famiglia di Zante.

Di nuovo non abbiamo altro che stamattina una colonna nemica forte di 500 uomini circa passò verso l'Isola di Plostena a piedi, giacchè non sono che bassi fondi. Questo è una riconoscenza, e forse formare delle batterie, per batterci dalle spalle.

Il nemico non è in atto di dare l'assalto, è troppo debole, e la stagione gli è ancor contraria; però stiamo sempre vigilanti, con tutto che regna fra le parti combattenti, per così dire, una sospensione d'armi.

Le malattie ed il freddo ci novina, e preghiamo il cielo che vengano un momento prima i nostri incaricati da Napoli, perchè siamo senza denaro.

La flotta nemica è partita. Che tendenza avrà il politico Caning nelle operazioni della nuova campagna vogliamo ignorare, basta che il governo ci dia il necessario, e, se Iddio vuole, faremo il nostro dovere di bel nuovo. Tutti siamo infiammati di batterci cò'Egiziani e particolarmente coi renegati Francesi.

Per ora la sua formidabile artiglieria ci potrà fare dal male, ma non imporci. La causa si deciderà all'arma bianca e a nostro favore, se Iddio vuole!!!

Prego, Illustre Sigre, di farmi sapere qualche notizia riguardo alla nostra Causa dall'Esterò, come pure se la mia famiglia è per questo mese in ordine.

Sempre disposto ai suoi grati comandi, salutantola cordialmente, resto con eterna riconoscenza delle attenzioni che si compiace d'esercitare verso la mia famiglia.

Il dì Lei Obligmo e cordial amico
Michele Pietro Cocchini

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

*Μεσολόγγιον 2 Φεβρουάριον 1826. Ε. Π.**Ἐκλαμπρότατε Κύριε καὶ φίλτατε φίλε.*

Λυποῦμαι πολὺ, ὅτι αἱ περιστάσεις ἡμῶν μ' ἀναγκάζουσι νὰ σᾶς ἐνοχλῶ ἐκάστοτε καὶ προσδοκῶ τὴν ἡμετέραν καλοκάγαθον συγγνώμην.

Τὰς ἐγκλείστους σᾶς ἱκετεύω θερμῶς νὰ στελλητε, ἰδίως ἐὰν εὐαρεστήσθε ν' ἀναγνώσγη τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Κου Λαδοπούλου, ὥστε νὰ διευκολύγῃ τὴν οἰκογένειαν διὰ τὸν μῆνα τοῦτον, μέχρις ὅτου διορθώσω τὰ κατ' ἐμὲ καὶ θέσω νέαν τάξιν εἰς τὴν οἰκογένειάν μου εἰς Ζάκυνθον.

Οὐδὲν ἄλλο νέον ἔχομεν, εἰμὶ ὅτι σήμερον τὴν πρωίαν ἐχθρικὸν σῶμα ἐκ 500 περίπου ἀνδρῶν μετέβη πεζῇ ἐπὶ τῆς νήσου Πλόστενας διότι τὰ ὕδατα εἶναι ἀβαθῆ. Τοῦτο εἶναι κατόπτεισις, ἴσως δὲ κατασκευάσῃ καὶ πυροβολεῖα, ὅπως κτυπήσῃ ἡμᾶς ἀπὸ τὰ νῶτα.

Ὁ ἐχθρὸς δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ κάμῃ ἔφοδον, εἶναι πολὺ ἀνίσχυρος, καὶ ἡ ἐποχὴ ἀκόμῃ τῇ εἶναι ἐναντία· ἡμεῖς ὅμως πάντοτε ἀγρυπνοῦμεν, μολονότι μεταξὺ τῶν ἐμπολέμων βασιλεύει, οὕτως εἰπεῖν, ὀπλων ἀνακωχῇ.

Αἱ νόσοι καὶ τὸ ψυχος καταστρέφουσιν ἡμᾶς καὶ παρακαλοῦμεν τὸν Θεὸν νὰ ἔλθωσι τὸ ταχύτερον οἱ ἀπεσταλμένοι ἡμῶν ἐκ Ναυπλίου, διότι εὐρισκόμεθα ἀνευ χρημάτων.

Ὁ ἐχθρικὸς στόλος ἀνεχώρησεν. Ὅποιας τάσεις θὰ ἔχῃ ὁ πολιτικὸς Κάιγγ εἰς τὰ ἔργα τῆς νέας ἐκστρατείας θέλομεν νὰ τὸ ἀγνοῶμεν, ἀρκεῖ ἡ Κυβέρνησις νὰ δώσῃ εἰς ἡμᾶς τὰ ἀναγκαῖα καί, ἐὰν ὁ Θεὸς θέλῃ, θὰ πράξωμεν ἐκ νέου τὸ καθήκον ἡμῶν. Ὅλοι φλεγόμεθα νὰ πολεμήσωμεν μὲ τοὺς Αἰγυπτίους καὶ ἰδίως μὲ τοὺς ἀρνησιθρήσκους Γάλλους.

Ἐπὶ τοῦ παρόντος τὸ φοβερὸν πυροβολικὸν του δύναται νὰ μᾶς βλάβῃ, ἀλλ' οὐχὶ νὰ μᾶς ἐπιβληθῇ. Ἡ ὑπόθεσις θ' ἀποφασισθῇ διὰ τῶν ἀγχεμάχων ὀπλων καὶ ὑπὲρ ἡμῶν, ἐὰν ὁ Θεὸς θέλῃ!!!

Παρακαλῶ, Ἐκλαμπρότατε Κύριε, νὰ μοι γνωρίσγη εἰδῆσίν τινα περὶ τῆς ὑποθέσεως ἡμῶν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν καὶ ἐὰν ἡ οἰκογένειά μου εἶναι ἐν τάξει κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον.

Πρόθυμος πάντοτε εἰς τὰς ὑμετέρας εὐαρέστους διαταγὰς, χαιρετῶν ἡμᾶς ἀπὸ καρδίας, εἰμὶ μετ' αἰωνίου εὐγνωμοσύνης διὰ τὰς περικοιήσεις, τὰς ὁποίας εὐαρεστείσθε νὰ ἐπιδαψιλεύητε πρὸς τὴν οἰκογένειάν μου.

Ὁ ὑμέτερος καθυποχρεωμένος καὶ ἐγκάρδιος φίλος

Μιχαὴλ Πέτρου Κοκκίνης

30. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΝ,

Κ. ΛΟΓΟΘΕΤΗΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΥΣ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 4616 Ἀρχαίου τῆς Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Ἀριθ. 3182

Φιλογενέστατοι ἀδελφοὶ ὁμογενεῖς!

Τὴν 17 καὶ 23 τοῦ παύσαντος ἀπεκρίθη ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς τὰ ἐντιμα δύο γράμματά σας, προσφέρουσα ἀπὸ βάθους τῆς ψυχῆς της καὶ ὄλων τῶν ὑπερασπιστῶν τοῦ Μεσολογγίου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ ἀδυνάτων καὶ ἀθῶων γυναικοπαίδων τὰς ἐγκαρδίους εὐγνωμοσύνας δι' ὅσα, ὡς ἐλεήμονες ἀδελφοὶ χριστιανοί, ἐπράξατε μὲ τὸν ἐγνωσμένον ζῆλόν σας ὑπὲρ τοῦ φρουρίου τούτου, τοῦ κατ' ἀλήθειαν προπυργίου τῆς Ἑλλάδος. Εὐχεται δὲ νὰ ἀξιωθῇ ἐντὸς ὀλίγου τὴν σεβασμίαν ἀπάντησίν σας, δηλωτικὴν, ὅτι ἐλάβετε τὰ προλαβόντα γράμματα αὐτῆς.

Ὅταν, ἀδελφοί, ἔφθασεν ἐδῶ ὁ ἡμέτερος κύριος Παπαδιαμαντόπουλος, τὸ στρατιωτικὸν πιστεύσατε εἶχει τρεῖς ἡμέρας νησιτικόν, τὸ ὅποιον ἀπ' ἄλλο τι δὲν ἐζωγονεῖτο, παρὰ τὸν ἐνθερμον ζῆλον τοῦ ν' ἀποθάνῃ ὑπὲρ τῆς Πίστεως καὶ Πατρίδος του. Εἰς τὴν μετακόμισιν τοῦ γνωστοῦ καλαμποκίου συνέπεσαν ἐξ αἰτίας τῶν περιστάσεων τόσαι δυσκολίαι, ὥστε ἠκολούθησε μία ἔλλειψις ἀπὸ χίλια σχεδὸν βατσέλια. Ὁ πλοίαρχος τοῦ κάρικου ἐστάθη ἀκαμπτos εἰς τὰς παρακλήσεις μας τοῦ νὰ ἔλθῃ εἰς Βασιλάδι νὰ κάμῃ τὴν ἐκφόρτωσιν, καὶ οὕτω ἡ ἐπιτροπὴ ἔκαμε μὲν τ' ἀδύνατα δυνατὰ εἰς τὸ νὰ στείλῃ εἰς Πεταλᾶν τ' ἀναγκαῖα πλοῖα νὰ μετακομίσουν τὸ γέννημα, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἄλλα περιστατικὰ καὶ ἀπὸ τὰς φυσικὰς τρικυμίας τοῦ χειμῶνος δὲν ἦτο δυνατόν τοῦτο νὰ τελειώσῃ. Ὅθεν τὰ ἑλληνικὰ πλοῖα, ἀναγκασθέντα, ἔλαβαν εἰς ἑαυτὰ ὅσον γέννημα εἶχε μείνει ὀπίσω διὰ νὰ τὸ μεταφέρουν εἰς τὸν λιμένα μας καὶ ἀπ' ἐκεῖ νὰ τὸ παραλάβωμεν εὐκόλως. Ἦλθον μὲν τὰ πλοῖα ταῦτα, ἀλλ' ἐνῷ ἐγίνετο ἡ ἐκφόρτωσις, εὐγῆκαν τὰ ἐχθρικά καὶ ἐναυμάχησαν, ὡς θέλετε πληροφορηθῇ ἀπὸ τὰ Ἑλληνικὰ Χρονικά, καὶ οὕτω δὲν ἐμπόρεσαν νὰ ἀποτελειώσουν. Ἀναγκασθέντα λοιπὸν μετέβησαν πάλιν εἰς Σκρόφαις, καὶ οὕτω ἀπ' αὐτὰς τὰς δυσκολίας συνέβη ἡ ρηθεῖσα ἔλλειψις. Ὅθεν ἐκ τούτων ὄλων καὶ διότι εἶχομεν φθάσει εἰς τὴν ἐσχάτην τῶν ἀναγκαίων στερῇσιν, τὸ καλαμπόκι, ἀδελφοί, πλησιάζει νὰ τελειώσῃ καὶ μόλις διὰ πεντὲς ἡμέρας ἐμπορεῖ ἀκόμη νὰ μᾶς φθάσῃ. Ἀπὸ τὴν Σ. Διοίκησιν δὲν ἐλπίζομεν ὀγλίγωρα καμμίαν βοήθειαν, μήτε εἰδῇσιν καὶν

ἔχομεν, καθότι εἶναι καιρός, ἀφοῦ δὲν ἐλάβομεν γράμματά της. Ἐὰν δὲ αὐτοῦ ἔχετε καμμίαν πληροφορίαν παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς ἰδεάσετε. Καὶ ἀπ' ἄλλου, ὅπου ἐγράψαμεν, ζητοῦντες βοήθειαν, ὄχι μόνον ἕως ὥρας δὲν τὴν εἶδομεν, ἀλλὰ μήτε ἀπόκρισιν κἂν ἐλάβομεν. Τὸ στρατιωτικὸν πολιορκούμενον τόσους μῆνας χωρὶς μισθόν, χωρὶς σιτηρέσιον καὶ μὲ τόσας καὶ τόσας ταλαιπωρίας τῆς πολιορκίας ἀφοῦ στερηθῇ καὶ αὐτὸ τὸ ψωμί δὲν ἔμπορεῖ βέβαια νὰ βαστάξῃ. Ὅσοι καὶ ἂν εἶχον τὸν τρόπον καὶ ἡ ἐπιτροπὴ αὐτῇ, ἐξοδεύοντες τῶρα τόσον καιρὸν ἐξ ἰδίων, κατήντησαν νὰ μὴ ἔχουν πλέον καὶ αὐτοὶ τὸ ἀναγκαῖον. Τὸ Μεσολόγγι κατεκρημνίσθη σχεδὸν εἰς τὸ ἡμισυ διὰ νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὸ φρούριον καὶ εἰς τὰ καταλύματα τῶν στρατιωτῶν. Ἐγένετο θυσία τόσων καὶ τόσων ἡρώων ὑπερασπιστῶν του· εἰς τὴν σωτηρίαν αὐτοῦ ἐλπίζει ὅλον τὸ ἔθνος, καὶ ἂν αὐτὸ δὲν διασωθῇ κινδυνεύει τὸ πᾶν νὰ πέσῃ. Καὶ ὁ ἐχθρὸς αὐτὸς γνωρίζων τὴν σημαντικότητά του, ὅλας του τὰς δυνάμεις τὰς ἐπεσώρευσεν αὐτοῦ. Ἄλλ' οἱ Ἕλληνες καθόλου δὲν τὰς φοβοῦνται καὶ διὰ νὰ τὰς καταφρονήσουν κίόλα, καὶ ἂν εἶναι δυνατόν νὰ τὰς καταχαλάσουν, ἐκρίθη ἐπάναγκας νὰ ἐλθῇ ἐδῶ καὶ μέρος τῶν ἔξω στρατευμάτων μας. Ἀπὸ ὅλα αὐτὰ βλέπετε, ἀδελφοί, ὅτι ἡ φρουρὰ τοῦ Μεσολογγίου θέλει αὐξήσει, ἐνῷ αἱ τροφαὶ λείπουν, ἐνῷ πρὸς τὸ παρὸν δὲν ἐλπίζεται ὀγλίγωρα καμμία βοήθεια ἀπ' ἄλλου καὶ τὸ προπύργιον τῆς Ἑλλάδος κινδυνεύει, ἀλλοίμονον! διὰ τὴν στέρησιν τῶν μέσων νὰ μὴν ὑπάρξῃ καὶ νὰ χαθῇ μ' αὐτὸ καὶ ὅλη ἡ Ἑλλάς. Εἰς μάτην τότε θέλουν ὑπάγει τόσαι καὶ τόσαι θυσίαι καὶ τόσα αἱμάτων ρεύματα χυθέντα ὑπὲρ τοῦ παρόντος ἀγῶνος! Οὐαὶ καὶ ἀλλοίμονον εἰς τὴν ἀνθρωπότητα τῆς Ἑλληνικῆς ταύτης ἐπικρατείας! Ὅλοι οἱ δυνατόι νὰ φέρουν ὅπλα θέλουν βέβαια κατακοπῇ μὲ τὸν ἐχθρὸν μέχρις ἐνός! Αἱ ἀδύνατοι δὲ καὶ ἀθῶαι ψυχαὶ τῶν γερόντων, γυναικῶν καὶ παιδίων θέλουν χρησιμεύσει ἄχ! εἰς τὴν ἀχορτασίαν τοῦ αἰμοσταγοῦς τυράννου μας! Μὴ λοιπὸν διὰ τὸν Θεὸν καὶ διὰ τὸν Ἐσταυρωμένον! Μὴ καταδεχῆτε νὰ γενῇ αὕτη ἡ ἀπώλεια! Ὡς πολλάκις τὴν ἐπρολάβετε μὲ τὰς γενναίας βοηθείας σας καὶ δι' αὐτῶν ἐματαιώσατε τὰ ὀλέθρια σχέδια τοῦ ἐχθροῦ οὕτω καὶ τῶρα, ἀδελφοί, παρακαλεῖσθε θερμῶς παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ παρ' ὅλων τῶν ὑπερασπιστῶν τοῦ Μεσολογγίου νὰ προθυμοποιηθῶσιν εἰς τὴν ἀπάντησιν τοῦ φανεροῦ τούτου κινδύνου. Ὅ,τι φοβίζει τὴν γενναίαν ταύτην φρουρὰν εἶναι ἡ στέρησις τοῦ ψωμοῦ πρὸ πάντων. Ἀπ' αὐτὴν λοιπὸν τὴν προμήθειαν δεόμεθα νὰ μᾶς καταφθάσῃτε ὅσον τάχιστα διὰ νὰ ματαιώσωμεν τοὺς σκοποὺς τῶν ἀπίστων καὶ νὰ ἀναδειχθῶμεν ἕως τέλους τροπαιοῦχοι καὶ νικηταί. Ὅποῖαν βοήθειαν καὶ ἂν μᾶς κάμετε, αὕτη θέλει συντελεσθεῖν τὰ μέγιστα εἰς τὴν διάσωσιν τῆς Πατρίδος. Αἱ εὐχαὶ πρὸς τὸ

παρὸν ὄλου τοῦ ἔθνους θέλουν σὰς συνοδεύει παντοῦ. Ὅλοι, ὄλοι σὰς κηρύττουν εὐεργέτας καὶ σωτήρας των, εἰς μίαν δὲ καλὴν ἡμέραν μὴν ἀμφιβάλλετε, ὅτι θέλετε ἀποζημιωθῆ δι' ὅσα τῶρα γενναίως καταναλίσκετε ὑπὲρ τῶν ἑλληνικῶν πραγμάτων. Εἴμεθα, φιλογενέστατοι, εὐέλπιδες, ὅτι ὥς ἀπ' ἀρχῆς, οὕτω καὶ τώρα θέλετε μᾶς βοηθήσει φιλανθρώπως καὶ θέλετε μᾶς ἐλευθερώσει ἀπὸ τὸν μέγαν κίνδυνον.

Μέρος τῶν ἐχθρικῶν πλοίων πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἐξέπλευσε καὶ κατὰ τὴν κοινὴν φήμην ἴσως εἶναι ὁ βυζαντινὸς στόλος, διευθυγόμενος εἰς Κωνσταντινούπολιν διὰ νὰ ἐπισκευασθῇ καὶ ἐφοδιασθῇ ἐν ταύτῃ. Προχθὲς δὲ ἐδόγηκε καὶ ἡ ἄλλη μοῖρα, ἡ ὁποία, φαίνεται, εἶναι ἡ Αἰγυπτιακὴ, καὶ ἀγνοοοῦμεν ποῦ διηυθύνθη καὶ αὐτῇ. Ὁ ἐχθρὸς τῆς ξηρᾶς ἐντὸς τῆς σήμερον δὲν ἔκαμε κανὲν κίνημα ἀπὸ ὅσα μᾶς ἐπληροφόρησεν ὁ γνωστὸς φίλος. Οἱ Ἕλληνες ὁμως στέκονται ἀγρυπνοὶ καὶ μὲ τὴν θείαν βοήθειαν καὶ μ' ἐκείνην τῆς φιλογενείας σας καὶ τὴν ἀνδρείαν των, θέλουν ματαιώσαι καὶ ἐφέτος τὰ φθοροποιὰ κινήματα τῶν ἐχθρῶν τῆς πίστεως καὶ τῆς πατρίδος μας.

Διὰ τὰς κατεπειγούσας, φιλογενέστατοι, χρείας τοῦ φρουρίου καὶ ἄλλων διαφορῶν θέσεων ἐντὸς τῆς περιφερείας τῆς λίμνης τοῦ Μεσολογίου μᾶς χρειάζονται ἀπαραιτήτως τὰ ἀκόλουθα, δηλαδὴ ἓν βαρέλι καρφιά διγάζητα, ἓν βαρέλι τῆς τάβλας καὶ δύο πρῶτα καὶ δεύτερα κουντιλίνια· προσέτι δὲ καὶ δύο κασσέλες τεκκέδες διὰ μισδράλλια καὶ παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς τὰ προμηθεύσητε μὲ τὴν παροῦσαν εὐκαιρίαν.

Δεχθῆτε, Κύριοι, καὶ πάλιν τὰς εὐκρινεῖς ἐκφράσεις τῶν ἐγκαρδίων εὐγνωμοσυνῶν τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ὅλης τῆς ἐνταῦθα φρουρᾶς.

Μένομεν μὲ τὸ προσήκον σέβας καὶ τὴν ὀφειλομένην ὑπόληψιν.

Μεσολόγγιον

Τῇ 2 Φεβρουαρίου 1826.

Ἐτοιμότατοι εἰς τοὺς ὀρισμούς σας

Ἰω. Παπαδιαμαντόπουλος

Δημήτριος Ὁμέλης

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Γεν. Γραμματέως ὁ Βος

Ν. Παπαδόπουλος

Πρὸς τοὺς φιλογενεστάτους Κυρίους Διον. Δὲ Ρώμαν, Καίσαρα Λογοθέτην, Σ. Μάροφ, Μ. Στέφανον, Δραγῶναν, Καρβελλᾶν καὶ Α. Βλασιὸν κ.λ.π.

Εἰς Ζάκυνθον.

31. Χ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς οἰκογ. Δραγῶνα).

Φίλιπτε Δραγῶνα,

Ὅποτεν γράψετε εἰς Μεσολόγγι ἐνθυμήθητε ν' ἀναφέρετε τὸσον εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν, ὅσον καὶ εἰς τοὺς ὀπλαρχηγοὺς τὴν ὁμόνοιαν, ἐπειδὴ ὁπότεν ἤμουν ἐκεῖ εἶδον κάποιαν ψυχρότητα μεταξὺ Σουλιωτῶν καὶ Καρολιώτων. Νὰ τοὺς στείλετε ὅσα παλαιόπανα λινὰ ἐμπορέσετε, μερικὰ στυλιάρια τζαπιῶν καὶ λισγαριῶν νὰ διορθώσουν τὸν ὄργανισμὸν τοῦ φροντιστηρίου, ἐπειδὴ γίνεται κατὰχρησις εἰς τὰ στελλόμενα γεννήματα εἰς Πεταλᾶ καὶ Σκρόφαις. Γράψετε τοὺς καὶ εἴ τι ἄλλο περισσότερον γνωρίζετε ἐπάνω εἰς τὴν εὐταξίαν. Καὶ ὅλα αὐτὰ σὰς παρακαλῶ νὰ τοὺς εἰπῇτε ὅτι τὰ γνωρίζετε ἀπ' ἐμέ· μὴν λείψετε δὲ νὰ τοὺς γράψετε τοιαῦτα, ἐπειδὴ γνωρίζω καλὰ, ὅτι τὰ γράφομένά σας δι' αὐτοὺς εἶνε χρησιμοί. Περισσότερον πείθονται εἰς μίαν γραφὴν σας παρὰ εἰς 1000 διαταγὰς τῆς Διοικήσεως.

*Τῇ 10ῃ Φεβρουαρίου 1826**Βασιέβα Ζακύνθου**Ὁ ἀδελφός**Χ. Ζαχαριάδης*

32. ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΔΟΥΚΑ ΤΗΣ ΟΡΛΕΑΝΗΣ

(Σχέδιον. Ἀριθ. 7509 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Monseigneur !

Les lettres de M^r le Général Sebastiani en date du 26 Octobre dernier et celles de Mr de Rumigny nous avaient pleinement satisfait sur la probabilité de l'acceptation de U. A. R. au Trône de la Grèce, en faveur de son Auguste Fils le duc de Nemours.

Nous avons arrêté de suivre de point en point les conseils de M^r le Gen. Sebastiani et Rumigny concernant l'acte à adresser aux Souverains de la Chrétienté et procéder ensuite dans l'Assemblée Générale de la Nation à l'élection du duc de Nemours, et nous avons réussi suivant leur conseils à réunir toutes les opinions en un même faisceau, et ce n'est pas sans peine que nous sommes parvenus à cette œuvre, lorsque M^r le Contre-Amirail de Rigny est venu par ses lettres intempêtes jeter l'alarme parmi ces messieurs du Peloponnèse, ce

qui nous oblige à faire cette nouvelle démarche près de U. A. R. pour confirmer ce que nous avons avancé.

Les lettres que Mr de Rigny a écrit à Mr Mavrocordato, Ministre des affaires Etrangères, pour le prévenir d'une manière positive d'avoir à se méfier des intrigues de M^r le Général Roche, en qui nous avons une pleine confiance; en disant dans sa lettre à Mr Favier, qu'il voyait avec peine que ce *fou de Rumigny* par ses lettres à Roche a exalté les têtes grecques, et ajoutant de plus, qu'il ne concevait pas comment l'on pouvait ajouter foi à *cet animal de Vitali*. Ce cont ses propres expressions l'on se fait un plaisir à communiquer au public ces lettres afin de jeter de la méfiance sur ce que nous avons fait pour le bien de notre Patrie. C'est dans cette hypothèse que nous avons cru devoir nous réunir en une Commission composée de trois membres du Gouvernement, trois Sénateurs, de trois des premiers Primats du Peloponnèse et l'Archevêque de Patras, Mr Ainian plénipotentiaire à l'Assemblée Nationale et M^r le ministre de la Guerre Adam Duca, afin de soumettre les questions mentionnées dans notre lettre collective, que nous avons l'honneur d'adresser à U. A. R. la priant au nom de la Patrie de nous donner une prompte solution; car l'Assemblée Nationale qui devait se réunir pour cet effet en Janvier, a été remise au commencement de Mars prochain, afin d'être en mesure de recevoir votre réponse. C'est pourquoi nous avons dû presser et décider le brave G^{ral} Roche de prêter une goélette pour vous expédier cette importante dépêche, qui doit décider du sort de notre pays, et dont nous chargeons notre compatriote Mr Georges Vitali de vous l'apporter. Il vous expliquera aussi toutes les difficultés que nous avons eu à surmonter, provenant des doutes que Mr de Rigny a jeté sur votre adhésion.

N'ayant pas d'autre voie plus sûre ni plus expéditive puisque le bâtiments du Roi de France n'ont pas paru ici depuis le 3 Decembre dernier: D'ailleurs comment pouvons nous maintenant nous fier à Mr de Rigny, qui a fait signifier au Gouvernement par M^r le lieutenant de vaisseau Vaillan qu'on ait à se méfier des intrigants Français qui sont ici, et qui se permettait de dire que U. A. R. acceptera la couronne de la Grèce en faveur du Duc de Nemours, ajoutant que cette assertion est de toute fausseté et qu'il est autorisé par son Gouvernement de prévenir les Grecs que jamais le Roi de France ne donnera son adhésion à cette nomination.

Ces tristes nouvelles, Monseigneur, sont faites pour alarmer les Hellènes et les jeter dans une juste défiance.

Nous avons donc recouru à votre haute sagacité pour pouvoir éclairer de nouveau ceux qui ont de doutes et nous tracer la marche que nous devons tenir à notre prochaine Assemblée Nationale et confirmer les lettres de Mr Rumigny et de Mr Sebastiani en date 18 Octobre, nous supplions U. A. R. d'adresser ses réponses directement aux lettres collectives à l'adresse de Pietro Bey, Prince de Maïna, que se trouvera à Methana, lieu de l'Assemblée sous l'enveloppe du Général Roche et nous dire si nous pouvons agir d'après le vœu national, qui proclame d'avance Monsieur le Duc de Nemours pour notre Souverain.

Nous avons l'honneur d'être avec un profond respect

de V. A. R. les très-humbles et
très-obéissants serviteurs

Nauplie ce 10/22 Fevrier 1826.

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Ἐκλαμπρότατε!

Αἱ ὑπὸ χρονολογίαν 28 λήξαντος Ὀκτωβρίου ἐπιστολαὶ τοῦ Στρατηγοῦ κ. Σεβαστιάνη καὶ αἱ τοῦ Κ^{ου} Ρουμινὸ ἠὺχαρίστησαν ἡμᾶς τελείως περὶ τῆς πιθανῆς ἀποδοχῆς ὑπὸ τῆς Ὑ. Β. Ὑψ. τοῦ θρόνου τῆς Ἑλλάδος ὑπὲρ τοῦ Σεπτοῦ υἱοῦ Αὐτῆς, τοῦ δουκὸς τοῦ Νεμούρ.

Εἶχομεν ἀποφασίσει ν' ἀκολουθήσωμεν κατὰ γράμμα τὰς συμβουλὰς τοῦ Στρατηγοῦ κ. Σεβαστιάνη καὶ τοῦ Ρουμινὸ ὡς πρὸς τὸ ἐγγραφον, τὸ ὅποσον ἠθέλομεν ἀπευθύνει πρὸς τοὺς Ἡγεμόνας τῆς Χριστιανωσύνης καὶ νὰ προβῶμεν ἀκολούθως ἐν τῇ Γενικῇ τοῦ Ἑθνους Συνελεύσει εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ δουκὸς τοῦ Νεμούρ, ἐπετύχομεν δέ, κατὰ τὰς συμβουλὰς αὐτῶν, νὰ συγκεντρώσωμεν ἐπὶ τὸ αὐτὸ πάσας τὰς γνώμας, οὐχὶ δ' ἄνευ κόπου τὸ εἶχομεν κατορθώσει, ὅτε ὁ ἀντιναύαρχος κ. δὲ Ῥινύ, διὰ τῶν ἀκαίρων ἐπιστολῶν του ἀνεστάτωσε τοὺς ἐκ τῆς Πελοποννήσου κυρίους, τοῦτο δ' ἀναγκάζει ἡμᾶς νὰ προβῶμεν εἰς τὸ νέον τοῦτο διάδημα παρὰ τῇ Ὑ. Β. Ὑψ., ὅπως διαβεβαιώσωμεν ὅτι προεξεθέσαμεν.

Αἱ ἐπιστολαί, τὰς ὁποίας ὁ Κ^{ος} Δεριγνὸν ἔγραψε πρὸς τὸν Κ^{ον} Μαυροκορδάτον, ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, ὅπως προκαταλάβῃ αὐτὸν κατὰ θετικὸν τρόπον, ἵνα δυσπιστῇ πρὸς τὰς ραδιουργίας τοῦ Στρατηγοῦ Κ^{ου} Ρός, εἰς τὸν ὅποσον ἡμεῖς ἔχομεν πλήρη ἐμπιστοσύνην. λέγων εἰς τὴν πρὸς τὸν Κ^{ον} Φαδιέρον ἐπιστολὴν του, ὅτι ἐβλεπε μετὰ λύπης, ὅτι αὐτὸς ὁ τρελλὸς δὲ Ρουμινὸν διὰ τῶν πρὸς τὸν Ρός ἐπι-

στολών του, ἔξῃψε τὰς ἑλληνικὰς κεφαλὰς, καὶ προσθέτων ἐπὶ πλεόν, ὅτι δὲν ἐνόει πῶς ἡδύναντο νὰ πιστεύωσιν εἰς αὐτὸ τὸ ζῶον τὸν *Βιτάλην* εἶναι αἱ ἴδιαι φράσεις τοῦ τέρπονται ν' ἀνακοινῶσιν εἰς τὸ Κοινὸν τὰς ἐπιστολάς ἐκεῖνας, ὅπως διεγείρωσι τὴν δυσπιστίαν πρὸς πᾶν ὅ,τι ἐπράξαμεν ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἡμῶν. Ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ταύτῃ ἐθεωρήσαμεν, ὅτι ὀφείλομεν ν' ἀποτελέσωμεν ἐπιτροπὴν, συγκειμένην ἐκ τριῶν μελῶν τῆς Κυβερνήσεως, τριῶν γερουσιαστῶν, ἐκ τριῶν πρωτευόντων προϋχόντων τῆς Πελοποννήσου, ἐκ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Πατρῶν, τοῦ ἐν τῇ Ἑθνικῇ Συνελεύσει πληρεξουσίου Κ^ο Αἰνιδανος καὶ τοῦ Κ^ο Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ἀδάμ Δούκα, ὅπως ὑποβάλωμεν τὰ ζητήματα, τὰ μνημονευόμενα ἐν τῇ ἀπὸ κοινοῦ ἐπιστολῇ ἡμῶν, τὴν ὁποίαν λαμβάνομεν τὴν τιμὴν ν' ἀπευθύνωμεν πρὸς τὴν Ὑ. Β. Ὑψ., παρακαλοῦντες αὐτὴν ἐν ὀνόματι τῆς Πατρίδος νὰ δώσῃ ἡμῖν ταχεῖαν λύσιν, διότι ἡ Ἐθνοσυνέλευσις, ἣτις ἔπρεπε νὰ συνέλθῃ ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ τὸν Ἰανουάριον, ἀνεβλήθη διὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ προσεχοῦς Μαρτίου, ὅπως δυνηθῇ νὰ λάβῃ τὴν Ὑμ. ἀπάντησιν. Ἐνεκα-τούτου, ἐδέησε νὰ πιέσωμεν τὸν γενναῖον στρατηγὸν Ρὸς ν' ἀποφασίσῃ νὰ δανείσῃ μίαν ἡμιολίαν, ἐν' ἀποστείλωμεν τὸ σπουδαῖον τοῦτο ἔγγραφον, τὸ μέλλον ν' ἀποφασίσῃ περὶ τῆς τύχης τῆς χώρας ἡμῶν καὶ ὅπερ ἐπιφορτίζομεν, ἵνα φέρῃ Ὑμῖν ὁ συμπατριώτης ἡμῶν Κ^{ος} Γεώργιος Βιτάλης. Θέλει ἐξηγήσῃ ὑμῖν οὗτος πάσας τὰς δυσκολίας, τὰς ὁποίας ἐδέησε νὰ ὑπερπηδήσωμεν, προερχομένας δ' ἐκ τῶν ἀμφιβολιῶν, τὰς ὁποίας περὶ τῆς ὑμετέρας συγκαταθέσεως ἔρριπεν ὁ Κ^{ος} δὲ Ριγνύ.

Δὲν ἔχομεν ἄλλην ἀσφαλεστέραν καὶ ταχυτέραν ὁδόν, διότι τὰ πλοῖα τοῦ Βασιλέως τῆς Γαλλίας δὲν ἐφάνησαν ἐνταῦθα ἀπὸ τῆς 3 Δ/ερίου λήξαντος. Ἄλλως, πῶς δυνάμεθα νῦν νὰ ἐμπιστευθῶμεν εἰς τὸν Κ^{ον} δὲ Ριγνύ, ὅστις, διὰ τοῦ ὑποπλοιάρχου Βαιλλάν, ἀνεκοίνωσε πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ὅτι νὰ δυσπιστῶμεν πρὸς τοὺς ἐνταῦθα εὐρισκομένους ραδιοῦργους Γάλλους, οἵτινες ἐτόλμων νὰ λέγωσιν ὅτι ἡ Ὑ. Β. Ὑψ. θέλει δεχθῇ τὸ στέμμα τῆς Ἑλλάδος ὑπὲρ τοῦ δουκὸς τοῦ Νεμούρ, προσθέτων, ὅτι ἡ τοιαύτη διαβεβαίωσις εἶναι παντελῶς ψευδής καὶ ὅτι ἔχει ἐντολὴν τῆς Κυβερνήσεώς του νὰ εἰδοποιήσῃ τοὺς Ἕλληνας, ὅτι οὐδέποτε ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας θέλει συγκατανεύσει εἰς τὸν διορισμὸν τοῦτον.

Αἱ θλιβεραὶ αὗται εἰδήσεις, Ἐκλαμπρότατε, εἶναι τοιαῦται, ὥστε ν' ἀνησυχῶσι τοὺς Ἕλληνας καὶ νὰ ῥίπτωσιν αὐτοὺς εἰς δικαίαν δυσπιστίαν.

Προσφεύγομεν, λοιπόν, εἰς τὴν ὑψηλὴν περίνοιαν Ὑμῶν, ὅπως διαφωτίσῃ ἐκ νέου τοὺς ἀμφιδάλλοντας καὶ νὰ χαράξῃ ἡμῖν τὴν πορείαν, τὴν ὁποίαν ὀφείλομεν ν' ἀκολουθήσωμεν ἐν τῇ προσεχεῖ Ἐθνοσυνε-

λεύσει καὶ νὰ ἐπιβεβαιώσῃτε τὰς ὑπὸ χρονολογίαν 18 Ὀκτωβρίου ἐπιστολάς τοῦ Κ^{ου} δὲ Ρουμινὺ καὶ τοῦ Κ^{ου} Σεβαστιάνῃ. Ἰκετεύομεν τὴν Ὑ. Β. Ὑψ. ν' ἀπευθύνῃ τὰς ἀπαντήσεις αὐτῆς εἰς τὰς ἀπὸ κοινοῦ ἐπιστολάς ἀπ' εὐθείας πρὸς τὸν Πετρόμπεην, ἡγεμόνα τῆς Μάνης, ὅστις εὐρίσκεται εἰς Μέθανα τόπον τῆς Συνελεύσεως, ἐντὸς φακέλλου πρὸς τὸν στρατηγὸν Ῥός, καὶ νὰ εἴπῃ ἡμῖν ἐὰν δυνάμεθα νὰ ἐνεργήσωμεν κατὰ τὸν ἐθνικὸν πόθον, τὸν κηρύττοντα ἐκ τῶν προτέρων ἡμέτερον ἡγεμόνα τὸν Κύριον δοῦκα τοῦ Νεμούρ.

Λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ εἴμεθα μετὰ βαθέως σεβασμοῦ

τῆς Ὑ. Β. Ὑψ. οἱ ταπεινότατοι καὶ
Ναύπλιον, 10/22 Φεβρουαρίου 1826. εὐπειθέστατοι θεράποντες

33. Α. ΚΑΤΣΑΪΤΗΣ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς οἰκογενείας Δραγῶνα).

Egina li 11 Febbraio 1826 S. V.

Carissimo Amico Costantino

Triplicatamente vi scrissi fin ora in risposta delle care vostre avute trovandomi in Nauplia, colle quali vi dava ragguagli degli affari e quanto ho operato perchè riesca a quanto mi avete raccomandato cioè di ricuperare la giovine sorella della donna, che convive con voi. Finalmente mi riuscì, e col Sig^r Emanuele Xeno abbiamo combinato ed ha somministrato il denaro cioè P^o 900, che calcolate saranno a piastre 11 $\frac{1}{2}$ il colonnato. Vi dovete intendere collo stesso. Io spero che finora saprete da Xeno tutto questo, giacchè a lui ho consegnata la giovine, comme colla vostra mi dite, e lui col primo ve la manderà.

Rapporto a quanto mi dite degli affari e di pazientarmi, questo, amico, mi fece lusingare sin ora e consumai un lustro, correndo le vicende della Grecia e quante altre conseguenze in pregiudizio del mio morale e fisico.

La tema di salvarmi dal tifo nuovo di quest'anno di Nauplia mi fece con mia supplica cercare il permesso dal Governo nostro per due soli mesi di portarmi a quest'isola vicina al Peloponneso, il quale l'ho ottenuto, è già venti giorni che mi trovo in quest'isola, anche colla speranza di trovarmi nell'assemblea Nazionale, quale sin ora non è principiata, perchè quelli del

Peloponneso non trovano Megara luogo opportuno, ma ora dicono di portarsi a Methana, villaggio sopra l'estremità del Peloponneso vicino al golfo di Salamina e in faccia Egina.

Ora di salute sto bene; desidero di sapere di voi, che spero non sarò privo di vostro riscontro in Nauplia, dove ricevevo le vostre, o mi saranno rimesse come ebbi l'ultima dei 19 Gennaro.

Pregovi, amico Dragona, di dire da parte mia al fratello del Sig^r Xeno che, se la mia cambiale di talleri colonnati 50 non ha arrivato il mio fratello Giuseppe di presentarla al mio nipote Dionisio Papagiannopulo, quale è suo procuratore, onde sia pagata, oh! questo ve lo raccomando caldamente, che non mi fosse ritornata in protesto. Io non so nulla se mio fratello partì o pure trovassi nella Patria.

Pregovi, Caro Dragona, di fare i miei complimenti alli Sig^{ri} Conte di Roma e D^o Stefano e replicargli la stima e rispetto, che io nutro per ogni titolo.

Amatemi e credetemi sempre.

Vostro Affetto Amico

Anastasio Cazzaiti

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Αθήνα, 11 Φεβρουαρίου 1826 Ε. Π.

Προσφιλέστατε φίλε Κωνσταντίνε,

Τρίς σάς ἔγραψα ἕως τώρα εἰς ἀπάντησιν τῶν ὑμετέρων ἀγαπητῶν, τὰς ὁποίας ἔλαβον ὅτε εὐρισκόμην εἰς Ναύπλιον, πληροφορῶν ὑμᾶς περὶ τῶν ὑποθέσεων καὶ τῶν ὑπ' ἐμοῦ πραχθέντων, ἵνα ἐπιτύχω ὅ,τι μοι συνεστήσατε, ἥτοι ν' ἀναλάβω τὴν νεαρὰν ἀδελφὴν τῆς γυναικός, ἢ ὁποία συζῇ μεθ' ὑμῶν. Ἐπὶ τέλους ἐπέτυχον καὶ μετὰ τοῦ Κ^ω Ἐμμανουὴλ Ξένου συνεφωνήσαμεν καὶ οὗτος ἐχορήγησε τὰ χρήματα, ἥτοι γρ. 900, τὰ ὁποία θὰ ὑπολογισθῶσι πρὸς γρόσια 11 1/2 τὸ δίστηλον. Θέλετε συνεννοηθῇ μετὰ τοῦ ἰδίου. Ἐλπίζω, ὅτι θὰ ἐμάθετε πάντα ταῦτα παρὰ τοῦ Ξένου, διότι παρέδωκα πρὸς αὐτὸν τὴν νεάνιδα, ὥς μοι εἶπετε διὰ τῆς ἐπιστολῆς σας, καὶ αὐτὸς μὲ πρῶτην εὐκαιρίαν θέλει σάς ἀποστείλει αὐτήν.

Ὡς πρὸς ὅ,τι μοι γράφετε περὶ τῶν ὑποθέσεων καὶ νὰ ἔχω ὑπομονήν, τοῦτο, φίλε, μ' ἔκαμε νὰ πλανῶμαι ἕως τώρα καὶ ἐδαπάνησα μίαν πενταετίαν, ὑφιστάμενος τὰς τύχας τῆς Ἑλλάδος καὶ πάσας τὰς περιστάσεις, ἐπὶ βλάβῃ τοῦ ἡθικοῦ μου καὶ τῆς ὑγείας μου.

Ὁ φόβος τοῦ νὰ σωθῶ ἀπὸ τὸν νέον τυφὸν τοῦ ἔτους τούτου τοῦ Ναυπλίου μ' ἔκαμε νὰ ζητήσω, δι' ἀναφορᾶς μου, ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν ἡμῶν ἄδειαν δύο μόνον μηνῶν, ἵνα ἔλθω εἰς τὴν πλησίον τῆς Πελοποννήσου ταύτην νῆσον, ἔλαβον δὲ καὶ τὴν ἄδειαν καὶ πρὸ εἰκοσιν ἡμερῶν εὐρίσκομαι εἰς τὴν νῆσον ταύτην καὶ μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ εὐρεθῶ εἰς τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν, ἥ ὁποία μέχρι τοῦδε δὲν ἤρχισε, διότι οἱ ἐκ Πελοποννήσου δὲν θεωροῦσι τὰ Μέγαρα τόπον κατάλληλον, ἀλλὰ λέγουσι τώρα νὰ μεταβῶσιν εἰς Μέθανα, χωρίον ἐπὶ τῆς ἄκρας τῆς Πελοποννήσου, πλησίον εἰς τὸν κόλπον τῆς Σαλαμῖνος καὶ ἀπέναντι τῆς Αἰγίνης.

Τώρα ὑγίαινω ἐπιθυμῶ νὰ μάθω περὶ ὑμῶν, διότι ἐλπίζω, ὅτι δὲν θὰ στερηθῶ ὑμετέρας ἀπαντήσεως εἰς Ναύπλιον, ἔπου ἐλάμβανον τὰς ἐπιστολάς σας, ἣ θὰ μοι διαβιдаσθῶσιν, ὡς ἔλαβον τὴν τελευταίαν τῆς 19 Ἰανουαρίου.

Σὰς παρακαλῶ, φίλε Δραγῶνα, νὰ εἴπητε ἐκ μέρους μου εἰς τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κ^{ου} Ξένου, ὅτι ἐὰν τὴν ἐκ ταλλήρων διστηλῶν 50 συναλλαγματικὴν μου ὁ ἀδελφός μου Ἰωσήφ δὲν ἔφθασε νὰ τὴν παρουσιάσῃ εἰς τὸν ἀνεψιὸν μου Διονύσιον Παπαγιαννόπουλον, ὁ ὁποῖος εἶναι πληρεξούσιός του, ὥστε νὰ πληρωθῇ, ὦ! τοῦτο σὰς τὸ συνιστῶ θερμῶς, ἵνα μὴ μοι ἐπιστραφῇ διαμαρτυρημένη. Οὐδόλως γνωρίζω ἐὰν ὁ ἀδελφός μου ἀνεχώρησεν ἢ εὐρίσκηται εἰς τὴν πατρίδα.

Σὰς παρακαλῶ, ἀγαπητὲ Δραγῶνα, νὰ προσφέρετε τὰς προσρήσεις μου πρὸς τοὺς Κ^{ους} Κόμητα δὲ Ρώμαν καὶ Δ^{εα} Στέφανον καὶ νὰ ἐπαναλάβητε τὴν ἐκτίμησιν καὶ τὸ σέβας, τὸ ὁποῖον διατρέφω ὑπὸ πᾶσαν ἐποψιν.

Ἀγαπᾶτέ με καὶ πιστεύετε με πάντοτε

Ὑμέτερον λίαν ἀγαπῶντα φίλον

Ἀναστάσιος Κατσαίτης

34. Α. Μ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ ΠΡΟΣ ΔΙΟΝ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα).

Εὐγενέσιате Κύριε Κόμητα!

Μὲ τὴν παρελθοῦσάν μου τῶν 13 Ἰανουαρίου σὰς ἐφάνέρωσα τὴν λαβὴν καὶ στάλσιν διὰ Βενετίαν τῶν μὲ τὴν εὐγενικὴν σας 3 Δεκεμβρίου πεμφθέντων μοι γραμμάτων καὶ σὰς ἔταξα, ὅτι ὅποτε λάβω εἰδῆσιν τῆς λαβῆς των, θέλει σὰς τὴν κάμω γνωστὴν πρὸς περισσοτέραν σας ἡσυχίαν. Διὰ ταύτης μου οὖν σὰς εἰδοποιῶ, ὅτι τόσον ὁ Κύριος

Νικόλαος Βίδας καθὼς καὶ ὁ Κύριος Μάρκος Παραμυθιώτης μου ἀτήγγειλαν τὴν περιλάβην τῶν ἀνω γραμμάτων σας.

Ἐτερον δὲ εἰς προσθήκην μὴ ἔχοντας καὶ ἔλως πρόθυμος εἰς τὴν εὐχαρίστησιν τῶν ἐπιταγῶν σας, ὡς προσκυνῶ μὲ τὸ προσήκον σέβας καὶ ἀδελφικὴν ἀγάπην καὶ μένω

Τρίσι, τῇ 13 Φεβρουαρίου 1826 ε. ν.

Τῆς εὐγενίας σας ταπεινότητος δοῦλος

Ἀντ. Μ. Ἀντωνόπουλος

Τῷ εὐγενεῖ Κόμῃτι Κυρίῳ Κυρίῳ Διονυσίῳ τῷ Ρώμᾳ

Εἰς Ζάκυνθον.

35. Χ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6740 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Φίλτατε Δραγῶνα

Ἐπειδὴ καὶ καιρὸς δὲν σοῦ περισσεύει διὰ νὰ συνομιλήσωμεν, ἀλλ' οὔτε ἐγὼ τὰ ἐνθυμοῦμαι ὅλα εἰς ἕναν καιρόν, διὰ τοῦτο σημειῶνω μερικὰ τινα ὡς ἀκολουθῶς:

Ὁ Ἀριστογείτων μοῦ εἶπεν, ὅτι ὁπότεν ματαιωθοῦν τὰ πρῶτα σχέδια τοῦ Ἱμπραήμπασα κατὰ Μεσολογγίου, χρειάζεται νὰ ὑπάγῃ πάλιν ἕνας πρὸς αὐτόν, διὰ νὰ τοῦ ἐνεπιστευθῇ τὰ β^α.

Μοῦ εἶπεν, ὅτι εὐρίσκεται πάντοτε ἔτοιμος εἰς κάθε διαταγὴν σας· δηλαδή, ὁπότεν ἰδῇτε τὰ πράγματα τῆς Ἑλλάδος εἰς ἀρμονίαν καὶ κλίνοντα εἰς τὴν τάξιν, τὸ ἐγκρίνετε καὶ ἡ εὐγενία σας, γράφετέ του καὶ εἶναι ἔτοιμος νὰ ἀπεράσῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὴν ὁποίαν οὐκ ὀλίγον θὰ ἤμπορέσῃ νὰ τὴν βοηθήσῃ μὲ τὸ νὰ γνωρίξῃ καλῶς τόσον τὰ πράγματα τῶν Αἰγυπτίων, ὅσον καὶ τὰ φρούρια τῆς Πελοποννήσου. Μοῦ εἶπεν, ὅτι τὸ Καστέλλι Μορέως, τὸ ὁποῖον φαίνεται τόσον τρομακτικὸν εἰς τοὺς Ἕλληνας καὶ ἐνταυτῷ τόσον ἀναγκαῖον εἰς τὴν Πατρίδα, δι' αὐτὸν εἶναι τὸ εὐκολώτερον, ὅπου ἤμπορεῖ νὰ κάμῃ νὰ ἐξουσιάσουν. Καὶ δι' ἀνταμοιβὴν τῶν ἐκδουλεύσεών του, μοῦ εἶπεν, ὅτι δὲν θέλει οὔτε βαθμούς, οὔτε μισθοὺς, ἀλλὰ μόνον τὸ καλὸν τῶν Ἑλλήνων καὶ τὴν ἐλευθερίαν των.

Ἐνθυμηθῇτε νὰ πάρετε τὸ διαβατήριόν σας ἀπὸ τὸν κοντο-Σιγοῦρον, ἐπειδὴ ἐμὲ δὲν ἠθέλησε νὰ μὲ τὸ δώσῃ, τὸ ὁποῖον εἶδα εἰς χεῖρας του καὶ δὲν εἶναι καλὸν νὰ εὐρίσκεται εἰς αὐτόν.

Νὰ διορίσητε τὸν κύριον Μεσσηνὴν νὰ θυσιάσῃ μίαν ἢ δύο ἡμέρας, διὰ νὰ συναθροίσῃ τὴν συνδρομὴν τοῦ Βινιόν, διότι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ὑπάγῃ χωρὶς αὐτὴν εἰς Ναύπλιον ἔπειτα ἀπὸ τόσον καιρὸν ὅπου ἀπ' ἐκεῖ ἐλλείπω.

Ὁ κοντο-Σιγοῦρος ἐτοιμάζεται διὰ τὸν Κόλπον. Χρειάζεται νὰ γράψῃ τοῦ κυρίου Giuseppe Zucoli (καταπατητῆς τοῦ Ἱμπραήμπασα ἐπὶ τὸν Ἀριστογείτονα) διὰ νὰ παραδώσῃ τὰ μετρητὰ τῶν σαλτσιτσότων, κρασίου καὶ ὀλίγων μακαρονίων, διότι οὕτω ἐμείναμε σύμφωνοι μετὰ τὸν Ἀριστογείτονα, ἐπειδὴ συμφώνως μετ' αὐτοῦ τὰ ἐπώλησα τοῦ Giuseppe Zucoli καὶ τοῦ τὰ ἐπεμψα ἀπὸ Πάτρας. Δὲν σοῦ ἐκτείνομαι ἀπ' αὐτὸ τὸ κεφάλαιον, ἐπειδὴ ἐννοεῖς τὴν πολιτικὴν του. Ὑγίαινε.

Τὴν 15 Φεβρουαρίου 1826

Λαζαρέτιον

Ὁ ἀδελφός σου

X. Ζαχαριάδης

Πρὸς τὸν Εὐγενέστατον Κύριον Κωνσταντῖνον Δραγώναν

Εἰς τὴν οἰκίαν του.

36. Δ. ΛΟΥΡΙΩΤΗΣ ΠΡΟΣ Κ. ΓΕΡΟΣΤΑΘΗΝ

(Ἀριθ. 7510 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ὁ δοῦξ τοῦ Οὐέλκιγκτὼν ἀνεχώρησε τὴν Τετράδην τὸ ἑσπέρας διὰ τὴν Πρεσβείαν του εἰς τὴν Πετρούπολιν. Ἐμποροῦμεν νὰ εἰπώμεν, κατ' εἰδήσεις, εἰς τὰς ὁποίας ἡμεῖς οἱ ἴδιοι δίδομεν μεγίστην πίστιν, ὅτι τὸ ἀντικείμενον τοῦ ταξιδίου τοῦ δουκὸς εἶναι πολιτικὴ κατεπεύγουσα διαπραγμάτευσις καὶ ὅχι ἐτικέττα τῆς Αὐλῆς. Ἡ ἰσχυρὰ συμπάθεια τῶν ρωσικῶν στρατευμάτων ὑπὲρ τῶν ὁμοθρήσκων των, ἣτις εἶχε συσταλθῇ παρὰ τοῦ τελευταίου αὐτοκράτορος, δὲν ἔμπορεῖ τόσον εὐκόλως νὰ κρατηθῇ ἀπὸ τὸν διάδοχόν του, καὶ ὁ Νικόλαος, ἀποδίδων τὴν τελευταίαν ταραχὴν καὶ αἱματοχυσίαν τῆς Πετρουπόλεως εἰς αὐτὴν τὴν συμπάθειαν, ἐφάνέρωσεν εἰς τοὺς συμμάχους του, ὅτι τὸ μόνον μέσον διὰ νὰ ἀπομακρυνθῇ ὁ κίνδυνος τοῦ ὑποκειμένου του καὶ τῆς διοικήσεως, εἶναι νὰ μεσολαβήσουν ὑπὲρ τῶν Γραικῶν. Ἐὰν δὲν ἔμπορέσῃ νὰ πράξῃ συμφώνως μετὰ τοὺς συμμάχους του, πρέπει νὰ ἐνεργήσῃ μόνος του εἰς ταύτην τὴν σημαντικὴν ἐπιχείρησιν, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν ἡ φιλοδοξία δὲν θέλει βασταχθῇ ὅπου ἔμπορουν νὰ ἐκπληρωθοῦν τὰ χρέη τῆς φιλανθρωπίας. Ὡς τόσον, διὰ νὰ ἐμποδισθῇ ὁ γενικὸς πόλεμος, τὸν ὅποιον θέλει προξενήσῃ ἡ ἐκστράτευσις τῶν ρωσικῶν στρατευμάτων κατὰ τῆς Τουρκίας, ὁ δοῦξ τοῦ

Ουέλιγκτων ἔχει πληρεξουσιότητα νὰ προσφέρῃ τὴν σύμπραξίν μας, διὰ νὰ λάβῃ ἔκδασιν ἢ ἄμεσος καὶ ἢ ἐντελὴς ἀνεξαρτησία τῆς Ἑλλάδος. Δὲν εἶναι εἰμὴ ἓνα τοιοῦτον σημαντικὸν ἀντικείμενον, τὸ ὁποῖον ἤμποροῦσε νὰ παρακινήσῃ τὸν δοῦκα εἰς τὸ νὰ ἐπιχειρισθῇ ἐν τοιοῦτον κοπιαστικὸν ταξεῖδιον εἰς τὸν παρόντα αὐστηρὸν καιρὸν τοῦ χρόνου καὶ εἰς τὴν παρούσαν καχεκτικὴν κατάστασιν τῆς υγείας του. Ἐὰν ἡ Ρωσσία καὶ ἡ Ἀγγλία ἐνωθῶσιν εἰλικρινῶς εἰς τοῦτο τὸ πρᾶγμα καὶ ἐὰν ἡ Γαλλία συνεργήσῃ, ὡς ἀναμφιδόλως θέλει κάμει, δὲν ἤμποροῦν νὰ ἀπαντήσουν ἐναντιότητα καμμίαν ἐκ μέρους τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἢ τῆς Βιέννης.

Φίλτατε Γεροστάθη

Ἐκ Λονδίνου, τῇ 16 Φεβρουαρίου 1826.

Εἰς τὰς 10 τρέχοντος ἐφάνη εἰς τὴν ἐφημερίδα «Χρόνος», «Times», τὸ παρὸν ἄρθρον· καὶ ἐπειδὴ ἀναφέρεται εἰς τοιαύτην ἐφημερίδα, ἥτις εἶναι ἡ ὑποληπτικωτέρα δλης τῆς Ἀγγλίας, καθὲς δίδει πίστιν, ὅχι ἀναμφιδόλως κατὰ λέξιν, εἰς ὅλα, ἀλλὰ ὅτι ἡ Ἀγγλικὴ Διοίκησις καταγίνεται μὲ τὰ σωστά της εἰς τὰ πράγματα τῆς Ἑλλάδος καὶ διαπραγματεύεται περὶ αὐτῆς μὲ τὰς ἄλλας Δυνάμεις. Τὰ εἰς τὴν Ρωσσίαν νέα συμβάντα τῶν ταραχῶν τῶν στρατευμάτων της ἐξύπνησαν τοὺς μινίστρος ὧν τῶν Δυνάμεων, οἱ ὅποιοι ἦτον εἰς ὕπνον βαθύτατον καὶ ἄφινον τοὺς Τούρκους καὶ τοὺς Αἰγυπτίους νὰ κατακόψουν καὶ κατασκληρώσουν τοὺς Ἕλληνας καὶ τοιοιτοτρόπως ἡσυχάσουν τὰ τῆς Ἀνατολῆς, καὶ καταγίνονται τῶρα διὰ πρεσβειῶν καὶ διαπραγματεύσεων νὰ καθησυχάσουν τὸν πόλεμον τῆς Ἑλλάδος, διὰ νὰ ἀφαιρέσουν κάθε δικαίωμα καὶ αἰτίαν τῆς Ρωσσίας τοῦ νὰ κηρύξῃ τὸν πόλεμον τῆς Τουρκίας καὶ βοηθήσῃ τοὺς Ἕλληνας καὶ ἐμποδίσουν αὐτὸν τὸν πόλεμον. Ἀπάνθρωποι καὶ ἀναίσθητοι! Καὶ ἀναισθητότεροι οἱ Ρῶσοι, οἱ ὅποιοι, πιστεύοντες εἰς τοὺς φοβερισμοὺς διὰ γραμμῶν τῶν διαφόρων Γαμπινέτων, ἔχασαν τόσας ἀρμοδίας περιστάσεις καὶ ἐσυγχώρησαν εἰς τοὺς Τούρκους τόσας μεγάλας ἀτοπίας. Ὅτι καταγίνονται εἰς τοιαύτας διαπραγματεύσεις δὲν ἔχει ἀμφιβολίαν καμμίαν, καὶ ἡ μεγαλειτέρα ἀπόδειξις αὐτῶν εἶναι ἡ ὕψωσις τῶν ἐλληνικῶν φόντων, ἐνῶ τὰ ρωσσικὰ ἀπὸ 82 κατέβησαν εἰς τὰ 77 καὶ τὰ ἀγγλικὰ ἀπὸ 80 εἰς τὰ 75 $\frac{1}{4}$ εἰς διάστημα 4 ἡμερῶν. Ποῖα θέλει εἶναι ὁμῶς τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς τῆς διαπραγματεύσεως κάνεις διὰ τὴν ὥραν δὲν ἤμπορεῖ νὰ τὰς ἡξεύρῃ· μετ' ὀλίγας ὁμῶς ἐβδομάδας θέλομεν εἶσθαι εἰς κατάστασιν νὰ κρίνωμεν καλλιώτερα τὸ πρᾶγμα. Σήμερον μία ἐφημερίδα, ὀνομαζομένη Public Ledger, ὅχι ὁμῶς τόσο ὑποληπτικὴ ὅσον ὁ Times, ἀναφέρει ὅχι μόνον περὶ διαπραγματεύσεως

ἀλλὰ καὶ περισσότερα· καὶ, διὰ νὰ ἀποφύγω τὰ σχόλια καὶ παρατηρήσεις, σοῦ περικλείω τὸ ἴδιον ἄρθρον.

Πρόσφερε τὰς προσκυνήσεις μου πρὸς τοὺς φίλους μας ἀπαντᾷς. Σ' ἀσπάζομαι γλυκὰ

Ὁ φίλος σου

Δ. Δουριώτης

Μ. Γ. Μολονότι καὶ τὰ δύο αὐτὰ τὰ ἄρθρα τὰ ἔστειλα εἰς Ναύπλιον διὰ Μασσαλίας πρὸς τὸν Τρικούπην, μολοντοῦτο, ἐὰν ἔχῃς ἀσφαλῆ εὐκαιρίαν, στείλῃ τα διὰ κάθε ἐνδεχόμενον.

**37. ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΝ ΤΟΥ ΦΡΟΥΡΑΡΧΟΥ
ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ Μ. ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗ
ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΝΔΙΑΝΟΥ ΡΩΜΑ**
(Ἐπίσημον ἀντίγραφον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα).

Πιστοποιητικὸν ξεδομένον ἐκ τοῦ φρουρίου Μεσολογγίου.

Πιστοποιῶ ὁ ὑποφαινόμενος διωρισμένος παρὰ τὴν Σεβαστὴν Κυβέρνησιν φρούραρχος Μεσολογγίου, ὅτι ὁ Κόμης Κανδιάνος Δὲ Ρώμας κατὰ τὴν τρέχουσαν τρομερὰν ἐποχὴν τῆς φρικτῆς πολιορκίας ἀπὸ τὸν Κιουταχὴ Πασσᾶ, εὐρισκόμενοι εἰς ἄκραν ἑλλειψιν τροφῶν καὶ πολεμοφοδίων, ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἰδιαιτέρων βοηθημάτων τοῦ πρὸς τοὺς ὁμογενεῖς τοῦ καὶ Γενικῆς Πατρίδος, ἐσυντέλεσε κατὰ μέγα μέρος μὲ τὰ πραγματικὰ βοηθήματα, μὲ τὴν ἀποστολὴν τροφῶν καὶ πολεμοφοδίων, συντείνων εἰς τὴν περιστάσιν πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν ἱερῶν δικαιωμάτων τῆς Γενικῆς Πατρίδος.

Ὅθεν καὶ ἐπαφίνω τὸ παρὸν διὰ νὰ τοῦ χρησιμεύσῃ ὅθεν καὶ ὅπου ἀπαιτεῖ.

Ἐκ τοῦ φρουρίου Μεσολογγίου, τὴν 17 Φεβρουαρίου 1826.

Ὁ φρούραρχος Μεσολογγίου

Μ. Δεληγεώργης

38. Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ
(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγρ. τῆς οἰκογ. Δραγῶνα).

Εὐγενέστατε Κύριε

Ἡ ἀνάγκη τοῦ Μεσολογγίου παρεκίνησε τὸν κύριον Γεώργιον Μαυρομιχάλην νὰ ἀφιερῶσθαι εἰς προμήθειαν τοῦ πολυπαθοῦς ἐκείνου μέρους μίαν ποσότητα χρεωστούμενῃν δι' ὁμολογίας εἰς τὴν εὐγενίαν τοῦ παρὰ τοῦ ἐξοχωτάτου ἱατροῦ κυρίου Παναγιώτου Στεφάνου.

Ἡ Διοίκησις κατὰ χρέος διὰ νὰ συντρέξῃ εἰς τὴν ἐξαργύρωσιν τῆς εἰρημένης ὁμολογίας καὶ νὰ καταστήσῃ χρήσιμον τὴν προσφορὰν ταύτην, διώρισε τὸν κύριον Ἰωάννην Φιλήμονα διὰ νὰ ἔλθῃ αὐτόσε καὶ παραλαβὼν τὰ χρήματα νὰ πέμψῃ αὐτὰ εἰς Μεσολόγγιον.

Διετάχθην δὲ συγχρόνως νὰ γράψω καὶ πρὸς τὴν εὐγενίαν σας, διὰ νὰ συστήσω τὴν ὑπόθεσιν ταύτην εἰς τὴν προθυμίαν καὶ τὸν πατριωτισμὸν σας, διὰ νὰ συνεργήσετε εἰς τὴν ταχείαν περалаίωσιν αὐτῆς καὶ εἰς τὸ νὰ ἐμβασθῶσι τὰ χρήματα ἐν καιρῷ εἰς τὸν διορισμὸν των.

Σᾶς συνιστῶ προσέτι καὶ τὸν κύριον Ἰωάννην Φιλήμονα, διὰ νὰ τὸν συντρέξετε καὶ εὐκολύνετε καθ' ὅσον δύνασθε τὴν ὑπόθεσίν του. Μένω δὲ μὲ τὸ προσήκον σέβας.

Ἐν Ναυπλίῳ, τῇ 20 Φεβρουαρίου 1826.

Τῆς εὐγενίας σας πρόθυμος εἰς τοὺς ὁρισμοὺς

Δ. Μαυροκορδάτος

Πρὸς τὸν εὐγενέστατον κύριον Δραγώναν.

39. ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΝΔΙΑΝΟΥ ΡΩΜΑ

(Ἐπίσημον ἀντίγραφον. Ἀριθ. 141 Ἀρχείου Ἀλεξ. Ρώμα).

Ἐκ τῆς πολιορκίας Μεσολογγίου

Τὴν 21 Φεβρουαρίου 1826.

Ὁ ὑποφαινόμενος γραμματεὺς τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς φρουρᾶς Μεσολογγίου Στρατηγοῦ Νότη Μπόττζαρη, καὶ βαθμοῦ χιλιάρχου, δηλοποιῶ ὅτι ὁ κόμης κύριος Κανδιάνος ὁ δὲ Ρώμας, καθ' ὅλην τὴν ἐποχὴν τῆς πολιορκίας τοῦ φρουρίου τούτου ἀπὸ τὸν Κιουταχῆ Πασσᾶ, δὲν ἔλειψε τοῦ νὰ προμηθεύῃ τὴν φρουρὰν ἐκ τῆς νήσου Ζακύνθου ὅλα ἐκεῖνα τὰ μέσα, δηλαδὴ τροφὰς καὶ πολεμοφόδια, ἢ συνεισφορὰ τοῦ ὁποίου ἐπὶ τὴν ὁποίαν εὐρισκόμεθα ἐσυντέλεσε κατὰ μέγα μέρος καὶ ἐμψύχωσε τὴν ἀθάνατον φρουρὰν, καταπολεμῶν τὸν γενικὸν ἐχθρὸν τῆς Πατρίδος πρὸς ὑπεράσπισιν αὐτῆς.

Διὸ καὶ τὸν ἐγχειρίζεται τὸ παρὸν ἔγγραφον χάριν εὐγνωμοσύνης ἀπὸ ὅλους τοὺς ἐνταῦθα πολιορκουμένους διὰ νὰ τὸν χρησιμεύσῃ πρὸς ἐνδειξιν τῆς ἀληθείας ὅθεν καὶ ὅπου.

Ὁ γραμματεὺς τοῦ Ἀρχηγείου
τῆς φρουρᾶς Μεσολογγίου

Κ. Καναλέτης

40. ΘΕΟΒΑΛΔΟΣ ΠΙΣΚΑΤΟΡΗΣ

ΠΡΟΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΝ ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6788 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Zante, 25 Février 1826.

Je prie Monsieur le Comte Roma et ceux de ses amis, qui s'occupent d'envoyer des secours à Missolonghi, de vouloir bien recevoir la somme de trois - cent talaris, que j'ai joints à cette lettre.

Cette somme doit être employée aux vivres, munitions de guerre ou armes, selon que Monsieur le Comte Roma ou ses amis le jugeront plus utile aux courageux défenseurs de Missolonghi. Si une si faible offrande permettait de mettre une condition je demanderais qu'elle soit utilisée le plus tot possible.

Je prie Monsieur le Comte Roma et ses amis de vouloir bien agréer l'assurance de la haute considération d'un Français, ami, comme tous ses compatriotes, de la plus juste et la plus noble cause.

Théobald Piscatory

41. (Τὸ αὐτὸ ἑλληνιστί. Πρωτότυπον. Ἀριθ. 142 Ἀρχείου Ἀλεξ. Ρώμα).

Ζάκυνθος, 25 Φεβρουαρίου 1826.

Παρακαλῶ τὸν κόμητα κύριον Ρώμαν καὶ τοὺς φίλους του, οἱ ὅποιοι λαμβάνουν τὴν φροντίδα νὰ στέλνουν βοήθειαν εἰς τὸ Μεσολόγγι, νὰ δεχτοῦν τὴν ποσότητα τρακοσίων ταλλάρων, ὅπου μὲ αὐτὴν τὴν γραφὴν συντροφεύω.

Αὐτὴ ἡ ποσότης πρέπει νὰ μεταχειρισθῇ εἰς ζωοτροφίας, πολεμοφόδια ἢ ἄλλας βοήθειας, καθὼς ὁ κόμητας κ. Ρώμας καὶ οἱ σύντροφοί του τὸ κρίνουν πλέον εὐλογον διὰ τοὺς ἀνδρείους διαυθεντευτὰς τοῦ Μεσολογγίου. Ἄν μία τοιαύτη μικρὰ ποσότης μοῦ δίδει δικαίωμα νὰ προσδιορίσω, ἀπεθυμοῦσα αὐτὴ ἡ ποσότης νὰ βαλθῇ εἰς ἐνέργειαν τὸ γλιωρότερο.

Παρακαλῶ τὸν κύριον Ρώμαν καὶ τοὺς φίλους του νὰ βεβαιωθοῦν περὶ τῆς ὑψηλῆς ὑπολήψεως, ὅπου ἕνας Γάλλος, καθὼς ὅλοι του οἱ συμπατριῶται, προσφέρει εἰς τὸν δίκαιον καὶ εὐγενῆ ἀγῶνα τῶν Ἑλλήνων.

Θεόβαλδος Πισκατόρου

Εἰς τὸν κόμητα Κύριον Διονύσιον Ρώμαν

Εἰς Ζάκυνθον.

42. ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΕΚ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

(Ἀντίγραφον. Ἀριθ. 7512 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Κορφούς, τῇ 22 Φεβρουαρίου 1826 Ε. Π.

Ὁ Σατράπης τῆς Αἰγύπτου ἐσύρθη μὲ τὰς μεγαλειτέρας του δυνάμεις ἐμπροσθεν τοῦ Μεσολογγίου ἀπὸ ἀρχᾶς Δεκεμβρίου ἐνώθη μὲ τὸν ρουμελῇ Κιουταχῇ καὶ ἄλλους πολλοὺς πασσιάδες, ἐπῆγεν καὶ ὁ Ἰουσοῦφ πασσᾶς ἀπὸ Πάτραν καὶ ἐσυστήθη ἐν στρατόπέδον ἀπὸ περίπου 40 χιλιάδας εἰς τὴν πολιορκίαν τοῦ Μεσολογγίου καθὼς καὶ διὰ θαλάσσης οἱ δύο ἐχθρικοὶ στόλοι. Πρὸ ἑναν μῆναν ἤλθεν ὁ Ἑλληνικὸς στόλος εἰς Μεσολόγγι· ἐπολέμησεν, ἔκαυσε μίαν φρεγάταν· καὶ ἐν βρῖκι τούρκικον, ἐξουσίασεν ἐν βουρλότον τῶν Τουρκῶν σφον καὶ ἀφοῦ ἐφωδίασε τὸ κατὰ δύναμιν τὸ Μεσολόγγι πάλιν ἀνεχώρησεν. Οἱ ἐχθροὶ ἐκανονοβολοῦσαν τὸ Μεσολόγγιον διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης ἕως εἰς τὰς 11 τοῦ παρ. π., τὴν δὲ ἄλλην ἡμέραν ἤρχισαν τὰς γενικὰς ἐφορμήσεις των διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης, τρεῖς ἡμέρας κατὰ σειράν. Οἱ ἥρωες τοῦ φρουρίου τὸ ὑπερασπίσθησαν γενναϊότατα ὡς λέοντες καὶ ἀφοῦ εἶδαν τὸν ἀφανισμόν τῶν ἐχθρῶν των, μάλιστα τῶν τακτικῶν Αἰγυπτίων, ὥρμησαν κατ' αὐτῶν καὶ τοὺς ἔκαμαν γενικὸν ἀφανισμόν, τῶν Ἑλλήνων δὲ ὁ χαμὸς ἀσήμαντος. Ἡ νίκη λαμπρὰ καὶ τὰ λάφυρα ἀρκετά· αὐτὰς τὰς εἰδήσεις ἐμάθομεν χθὲς καὶ σήμερον ἀπὸ δλα τὰ νησιά καὶ Πρέβεζαν καὶ εἶναι ἀληθέσταται.

Εἰς Πελοπόννησον ἡ Διοίκησις μεταχειρίζεται μεγίστην δραστηριότητα εἰς πολλὰ πολεμικὰ ἐπιχειρήματα, καθὼς ἀπὸ Ζάκυνθον γράφουν. Ὁ Φαβιὲ ἐστάλθη εἰς Ἑγρίπον μὲ 5 χιλιάδας, δύο τακτικοὺς καὶ 3 ἀτάκτους καὶ τοῦτο διὰ νὰ ἐζητήθῃ ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ ἐγκατοίκους βοήθεια καὶ ὅτι ἡ Κάρυστος εἶναι εἰς τὰ ὀλοίστια. Ὁ Καρατάσιος ἐδγγῆκεν εἰς Βόλον μὲ ἀρκετὴν δύναμιν· ἐπροχώρησεν εἰς Θεσσαλίαν, ἐνωθεὶς ἐκεῖ μὲ πολλοὺς καπεταναίους τοῦ Ὀλύμπου καὶ εἶναι νὰ ἐνεργήσουν ἀπὸ ἐκεῖ μὲ δραστηριότητα. Ἐτοιμάζεται τώρα εἰς Πελοπόννησον μία μεγίστη ἐκστρατεία μὲ περίπου 170 πλοῖα μικρὰ καὶ μεγάλα διὰ ποῦ ἀγνωστον· συμπεραίνουσι διὰ Θεσσαλονίκην καὶ τοῦτο ὀγγύωρα θέλει φανῇ. Ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις εἰς Πελοπόννησον ἀναβάλλθη διὰ τὸν παρόντα μῆνα, γίνεται εἰς τὸ Ἄργος βεβαιότατα.

Ἡ Τριπολιτζὰ πολιορκεῖται στενότατα· ὁ ἥρωας Νικήτας βασιτῆ τὸν δρόμον ἀπὸ τὰ Κάστρα Νεοκάστρου καὶ Κορομοθώνων νὰ μὴν λάβουν βοήθειαν. Ἡθέλησαν νὰ προχωρήσουν πρὸς βοήθειαν τῆς Τριπολιτζιάς καὶ τοὺς ἐχάλασεν καὶ ἐπέστρεψαν κακῶς ἔχοντας. Αὐτὰ εἶναι τὰ τρέχοντα τοῦ Γένους κατὰ τὸ παρόν.

43. ΑΝΑΣΤ. ΠΑΠΠΟΥΤΖΑΛΟΒ ΠΡΟΣ Δ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα).

Φωτεινότετε Κόμη ! Εὐμενέστατε Κύριε ! !

Ἡ περὶ ἐμὲ διχρόνιος μεταβολή, διὰ τὸ κοινοσωτήριον μέσον τοῦ γνωστοῦ σκοποῦ, κελεύει ἐπιτακτικῶς τὸ ταπεινόν μοι ἄτομον ἤδη, μεθ' ὑποκλίσεως δοῆς, νὰ ἀναχθῶ εἰς τὸ μεγαλεπήβολον φρόνημα τοῦ ἀναλλοιώτου χαρακτήρος τῆς ὑμετέρας ἀπειροφελούς ἐκλαμπρότητος· καὶ τοῦτο ἐστὶ.

Πέμπτον ἤδη χρόνον φέρει ὁ τρέχων ἱερός Ἀγὼν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος. Αὐτάδελφοι δύο ἡμεῖς ἐν κινδύνοις δὸς ὦραι μὲ τοὺς γηγισίους υἱοὺς τῆς κοινῆς Μητρὸς, αἰέποτε χαίροντες ψάλλομεν: «τεθνάμεναι ἐπὶ προμάχοις πεσόντα ἀνδρ' ἀγαθόν, περὶ ἧ πατρίδι μαρνάμενον»· μήτε ἄχρι ἀπλοῦ ὁδοῦ τῶν κοινῶν μέτοχοι ἐφάνημεν, ἀλλὰ γε δὴ καὶ ἀριθμὸν ὅπως οὖν κατεδαπανήσαμεν· χιλίων πρὸς τοῖς τριακοσίοις ταλλήρων ἐσχάτως διὰ τὴν τοῦ σκοποῦμένου χρεῖαν αὐτὸς ἐγὼ ἐστέρημαι—τί μοι πρακτέον ἤδη ;

Μεγαλοπρεπέστατε Κόμη !! καὶ τί μοι παιητέον διὰ τεσσαράκοντα καὶ τρία τάλληρα, ἅτινα δεδάνευσμαι εἰς Ραγούζαν παρὰ τινος Ζακυνθίου Παναγιώτου Ψαθᾶ ναυαγησθέντος ἐκεῖ, καὶ τὰ ὅποια τῇ ὥρᾳ ταύτῃ ἀνυπερθέτως ἀπαιτεῖ ; πρὸς ποίαν συνεπαισθαντικωτάτην ψυχὴν νὰ καταφύγω, δι' ἀνακουφισμὸν παρομοίῳ μοι βάρους εἰς τὴν δεινὴν μοι ταύτην ὥραν, ἕνεκα τῆς μεγάλης ἀνάγκης καὶ διὰ τοῦτο μεγίστης ἀνυπομονησίας τοῦ μνημονευθέντος συμπαθοῦς δανειστοῦ ;

Ναὶ ἐμβριθέστατε Ἄνερ, τιμῆσατε φρόνημα καὶ δικαιοῦσατε χαρακτῆρα ἐλαχίστου ἀλλὰ πιστοῦ ὑπουργοῦ φίλης γαίας, τῆς ἱερᾶς αὐτῆς πατρίδος· δεῖξατε καὶ πρὸς ἐμὲ τὸ λαμπρὸν ζωηρὸς τεκμήριον, τῶν ἐθίμων καὶ ἀκένωτων γενναίων ὡμῶν εὐεργετημάτων· καὶ ἐπομένως δότε συγγνώμην ἀναβολῆς ἕως οὗ νὰ τύχω τῆς εὐκολίας, εἴτε παρὰ τῆς Σ. Διοικήσεως (ὀρθότερον δ' εἰπεῖν) εἴτε παρὰ τῶν ἰδίων διὰ τοῦ αὐταδέλφου μου Γεωργίου ἀπὸ Ὑδρας, διὰ νὰ δειχθῶ, οἷος εἶθισμαι, εὐγνώμων τῶν καλῶν, ὡς ἐπιθυμῶν (;) κεντρικώτατα λόγου καὶ πράξεως ἐν καιρῷ τὴν ὀφλητικὴν ἀνήκουσαν ἐκπλήρωσιν, μὲ τὸ διὰ βίου χρεωστικὸν σέβας καὶ βαθεῖαν ὑπόκλισιν πρὸς τὸ φωτεινὸν καὶ σεβαστὸν ἄτομον, τῆς ὑμετέρας ζωηροφιλογενοῦς ἐκλαμπρότητος, τῆς ὁποίας λαμβάνω ἄκρον τιμῆς βαθμὸν, νὰ ὑποσημειοῦμαι αἰέποτε ταπεινὸς καὶ ὑποκλινέστατος δοῦλος

Ἀναστάσιος Παππουτζάλοβ

1826 τὴν 26 τοῦ Φεβρουαρίου

Ἐν Ζακύνθῳ

Πλησίον τῆς Ἱερᾶς Ἐκκλησίας Βασιλάμου ἐν τῇ οἰκίᾳ Σκωτάκη.

44. Δ. ΡΩΜΑΣ ΚΑΙ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΣ
ΠΡΟΣ Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΝ, Α. ΖΑΪΜΗΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τοῦ Ἀρχείου τῆς οἰκογ. Ζαΐμη).

Ἐκ Ζακύνθου

Τῇ Φεβρουαρίῳ 1826.

Γενναιότατε καὶ Πανευγενέστατε.

Ἀφοῦ καὶ μὲ τὴν ὑστέραν μας τῆς 4/16 παρόντος σᾶς ἐγράψαμεν ἐκτεταμένως, ἐνομίζαμεν ἄχρι τοῦδε νὰ σᾶς ἐφθασαν, καὶ νὰ σᾶς ἰδέασαν τὰ γεγραμμένα μας, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ὁ φέρων αὐτὰ τὰ εἰς πλάτος γραμμένα μας Νικόλαος Μανισαρδέλλης, ἄνθρωπος τοῦ κυρίου Σισίνη, ὑποπτεύομεν μήπως ἔχασεν αὐτά, μ' ὅλον ὁποῦ καμμίαν πληροφορίαν δὲν ἔχομεν περὶ τούτου, διὰ τοῦτο ἐκρίναμεν ἀναγκαῖον νὰ σᾶς εἴπωμεν ἐν συνόψει ὀλίγα τινὰ τοῦ προγεγραμμένου μας.

Ὁ γενναιότατος Ἀρχιναύαρχος κύριος Μιαούλης ἀπερνῶν ἀπ' ἐδῶ ὠμιλήσαμεν πολλὰ περὶ τῶν ὧν ὁ ἐξοχώτατος ὑπουργὸς κύριος Κάνιγγ ἐλαβε καιρὸν νὰ ὠμιλήσῃ εἰς τὰ μέρη σας, τὰ ὁποῖα μὲ τὸ νὰ ὠμιλήθῃσαν μὲ τρόπον πολιτικόν, ἐνομίζαμεν ἀνάλογον νὰ τοῦ ἐγχειρίσωμεν μερικὰς θεωρίας ἀναλογούσας ἐπάνω εἰς αὐτὴν τὴν ὕλην, καὶ διὰ νὰ μὴν λείψωμεν συγχρόνως νὰ σᾶς πληροφορήσωμεν εἰς τὴν Πανευγενίαν σας ἐσφαλίσαμεν εἰς τὸ ἀναφερθὲν γράμμα μας τῆς 4/16 διὰ νὰ εἰσθε σύμφωνοι κατὰ τοῦτο, καὶ νὰ συνεννοηθῇτε εἰς τὴν ἀπάντησιν, τὴν ὁποῖαν ἔπρεπε νὰ δώσῃτε πρὸς τὴν ἐξοχότητά του, ἀλλ' ἂν ἡ τύχη ἠθέλησε νὰ ἐμποδίσῃ τὸ φθάσιμον αὐτῶν μας τῶν γραμμάτων, καὶ ἂν δὲν συνεννοήθῃτε μετὰ τοῦ κυρίου Μιαούλη, ἰδοὺ ἕνα ἕτερον ἀντίγραφον, τὸ ὁποῖον σᾶς πληροφορεῖ εἰς τὰς δσας δυσκολίας ἔχετε νὰ γνωρίσῃτε τὴν διάθεσιν τῶν φίλων. Εἶναι ἀρκετὸν τοῦτο νὰ σᾶς κάμῃ νὰ ἐνεργήσῃτε τὸ ἀναγκαῖον, χωρὶς τὴν παραμικρὰν ἄρρηγαν καὶ τοῦτο ἀφιερώνεται εἰς τὴν καλὴν σας φρόνησιν διὰ νὰ μὴν χάσῃτε τὸν πολύτιμον καιρὸν.

Διὰ καλὴν τύχην ὁ ἀπεσταλμένος κύριος Δημήτριος Ἀν. Μιαούλης πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἐφθασεν ἐδῶ, ὅστις ἔφερεν τὴν ἀπάντησιν τῆς ἀποστολῆς του, διὰ τὴν ὁποῖαν αἰτίαν πρὸς πληροφορίαν σας, καὶ διὰ νὰ γνωρίσῃτε τὴν βαθεῖαν πολιτικοδιπλωματικὴν τούτου τοῦ γράμματος, σᾶς περικλείεται ἡ μετάφρασίς του μὲ ὅλην τὴν ἀκριβείαν, καὶ ἐν ταύτῃ ἕνα ἕτερον σχέδιον διὰ νὰ γείνη ἡ ἀπάντησις αὐτοῦ τοῦ γράμματος ἀπαρράλλακτως καὶ μὲ τὴν ἰδίαν ἔννοιαν διὰ τὸν ἐν Λονδίῳ ὑπουργόν διὰ νὰ λείψωσι δὲ καὶ αἱ δυσκολαὶ πῶς αὐτὴ ἡ ἀπάντησις ἔχει νὰ διευθυνθῇ, σᾶς περικλείεται καὶ ἕνα ἕτερον σχέδιον διὰ τὸν ἐδῶ μέγαν Ἀρμοστήν, διὰ νὰ σφαλίσῃτε ἔσω εἰς

αὐτὸ τὸ γράμμα σας τὸ πρὸς τὸν μέγαν Ἀρμοστήν ἐκεῖνα τοῦ Λονδίνου, καὶ ἡ ἐξοχότης του διὰ τῆς πόστας τὸ διευθύνει ὅθεν ἀνήκει, καὶ οὕτω εἰς τὸ διάστημα 15 ἡμερῶν ἀφ' ἧς ὥρας μᾶς σταλθῇ ἐδῶ πρὸς ἡμᾶς, θέλει εἶναι εἰς Λονδίνον. Ὅλα ταῦτα τὰ ἐγγραφα ἐστάλθησαν πρὸς τὸν κύριον Μιαούλην, διὰ νὰ μὴν ἀργήσωμεν ὁμῶς, καὶ πρὸς τὴν Γενναιοπανευγενίαν σας, ἰδοὺ διὰ τοῦ ἰδικοῦ μας Ζαχαριάδη, σᾶς περικλείονται εἰς τὸ παρὸν μας καὶ κάμετε τὸ συντομώτερον νὰ ἐνεργηθῶσιν, ὥς πολλὰ ἀνάλογα καὶ συμφέρα πρὸς τὸ Ἔθνος.

Σᾶς εἴπομεν μὲ τὴν προλαβοῦσάν μας, τὰ ὅσα ἐνεργήθησαν εἰς τὸ ἐχθρικὸν στρατόπεδον, καὶ ἐγνωστοποιήθησαν πρὸς τοὺς ἐν Μεσολογγίῳ, καὶ ὁ παρὼν Ζαχαριάδης σᾶς τὰ διηγείται καθαρὰ ἐν πρὸς ἐν διὰ κακὴν τύχην ὁμῶς σήμερον ἐλάδομεν τὴν λυπηρὰν ἀγγελίαν, ὅτι οἱ ἐχθροὶ ἔλαβον τὸ Βασιλάδι, μὲ μεγάλην φθοράν των καὶ ὅλων τῶν ἐκεῖ εὐρεθέντων Ἑλλήνων. Τοῦτο παρώργισε καὶ κατελύπησεν πολλὰ ἅπαντας τοὺς φιλογενεῖς καὶ καθολικὰ τοὺς φίλους, οἵτινες ἐπιστηριζόμενοι εἰς αὐτὴν τὴν μικρὰν στιγμήν, ἤθελε κάμωσι μεγάλα πράγματα. Ἡ γνώμη λοιπὸν καὶ ἡ εὐχαρίστησις, μᾶλλον δὲ ἡ ἀνάγκη ἢ μεγαλωτάτη εἶναι, νὰ φυλαχθῇ αὕτη ἡ στιγμή εἰς χεῖρας τῶν Ἑλλήνων, διὰ τοῦτο σᾶς ἰδεάζομεν τὴν ἰδίαν ὥραν καὶ στιγμήν νὰ συνεννοηθῆτε καὶ χωρὶς τὴν παραμικρὰν ἀργοπορίαν νὰ εὗγῃ ὁ στόλος ὁ Ἑλληνικός, διὰ νὰ ἐνθαρρύνῃ τοὺς Μεσολογγίτας καὶ νὰ μὴν δώσῃ καιρὸν τοῦ Ἱμπρατμῆ νὰ ἐνδυναμώσῃ ἐκεῖνο τὸ μέρος, τὸ ὁποῖον ἔλαβαν, μάλιστα ἡμποροῦν νὰ τὸ ἀναλάβωσιν οἱ ἰδικοὶ μας. Ὅθεν ἐπάνω εἰς αὐτὸ τὸ προκείμενον νὰ σπουδάσῃτε προθύμως, νὰ φερθῆτε δραστηρίως καὶ νὰ γείνη κάθε τρόπος τὸ συντομώτερον· ὅτι (μὲ μεγαλωτάτην λύπην μας) σᾶς λέγομεν ἡ ὑστέρησις τοῦ Μεσολογγίου εἶναι ὁ ἀφανισμὸς ὅλου γενικῶς τοῦ Ἑθνους, καὶ οἱ καλοθεληταὶ σας δὲν ἔχουν ὅλην ποῦ νὰ πατήσωσι καὶ νὰ οἰκοδομήσωσι τοὺς στοχασμοὺς των ἀναλόγως τῆς ἐπιθυμίας σας καὶ ἐκείνων.

Ὁ Ζαχαριάδης σᾶς λέγει περὶ πάντων ἐκτεταμένως καὶ διὰ καθ' ἄλλο τι, τὸν ὁποῖον πέμπομεν μὲ τὴν μεγαλειτέραν βίαν, καὶ τὰ πάντα πρὸς ὁδηγίαν σας· ἀφίνοντες λοιπὸν ὅλα κατὰ μέρος ὡς νεκρά, φροντίσατε περὶ τούτου τοῦ μικροῦ μέν, πλὴν μεγάλου πράγματος, ἀπὸ τὸ ὁποῖον κρέμαται ἡ εὐτυχία ἢ ἀφανισμὸς ὅλου τοῦ Ἑθνους. Εἰς περισσότερα δὲν ἐκτείνόμεθα, ἀλλὰ μένομεν μὲ τὴν ἀνήκουσαν ὑπόληψιν.

Εἰς τοὺς ὁρισμούς σας

Διονύσιος ὁ δὲ Ρώμας
Κ. Δραγῶνας

(ΜΑΡΤΙΟΣ)

45. ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΠΡΟΣ Γ. ΔΡΑΚΟΝ Κ. Α.

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 4646 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΝ ΣΩΜΑ

*Πρὸς τὸν Γενναϊότατον στρατηγὸν Γ. Δράκον καὶ τοὺς ὑπὸ τὴν
ὁδηγίαν του ὀπλαρχηγούς.*

Ἀπὸ τὰ γράμματα τοῦ Μεσολογγίου, τὰ ὅποια ἔλαβεν ἡ Διοίκησις σήμερον μέχρι τῆς 11 τοῦ παρελθόντος μηνός, πληροφορεῖται ὅτι τὸ φρούριον ἐκεῖνο ἔμεινε μὲ πολλὰ ὀλίγην δύναμιν καὶ εἶναι ἀνάγκη ἐξ ἁπαντος νὰ ἐνδυναμωθῇ ἡ φρουρὰ μὲ νέα στρατεύματα, ἐνῷ μάλιστα ὁ ἐχθρὸς μελετᾷ νὰ προσβάλῃ τὸ φρούριον μὲ δλας του τὰς δυνάμεις καὶ διὰ ξηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης. Ἡ Διοίκησις γνωρίζουσα τὴν πολεμικὴν ἀρετὴν καὶ ἐμπειρίαν σας καὶ τὴν ἀνδρείαν τῶν στρατιωτῶν σας, σᾶς γράφει διὰ νὰ τρέξητε εἰς βοήθειαν ἐκείνου τοῦ προπυργίου τῆς Ἑλλάδος, διὰ νὰ ἐμβῇτε εἰς τὸ φρούριον καὶ νὰ συναγωνισθῇτε μὲ τοὺς συμπατριώτας, τοὺς συγγενεῖς καὶ ἀδελφούς σας, οἵτινες ἀντισταθέντες ἕως τῶρα μὲ ἀνδρείαν ἀνήκουστον εἰς τὸν ἐχθρόν, περιμένουν τὴν βοήθειάν σας, ὅχι διότι ἐδειλίασαν, ἀλλὰ διότι καὶ ἂν ἀποθάνουν ὅλοι μὲ τὰ ὅπλα εἰς τὰς χεῖρας, καθὼς ἔχουν ἀπόφασιν, βλέπουν πολλὰ δύσκολον, διὰ τὸ ὀλιγάριθμον, νὰ διασώσουν τὸ φρούριον ἐναντίον εἰς τόσον πλῆθος βαρβάρων.

Ἄμα λοιπὸν ὅπου λάβετε τὴν παρῶσαν, οἰκονομήσατε ὅπως δυνηθῇτε ἀπὸ τὰ πλησιέστερα скаλώματα τὴν ἀναγκαίαν τροφὴν καὶ σπεύσατε νὰ κινήσετε χωρὶς ἀργοπορίαν διὰ τὸ Μεσολόγγιον, διὰ νὰ συντρέξετε εἰς τὴν σωτηρίαν του καὶ εἰς τὴν σωτηρίαν τῶσων συγγενῶν καὶ φίλων σας.

Ἐν τοσούτῳ ἡ Διοίκησις, ἥτις καταγίνεται ἀδιακόπως εἰς τὴν προμήθειαν τῶν χρημάτων διὰ νὰ θεραπεύσῃ τὰς ἀνάγκας τοῦ Μεσολογγίου, θέλει φροντίζει νὰ ἐξοικονομῇ τοὺς μισθοὺς καὶ τὰ σιτηρέσιά σας.

Αὕτη εἶναι ἡ περίστασις, στρατηγέ, εἰς τὴν ὁποίαν περιμένει ἡ Πατρίς τὴν μεγαλειτέραν βοήθειαν ἀπὸ τὴν ἀνδρείαν καὶ τὸν πατριω-

τισμόν σας. Σπεύσατε λοιπόν νά συντελέσητε εἰς τὴν σωτηρίαν της καὶ συνδοξασθῇτε μὲ τοὺς λοιποὺς ἀδελφούς σας, οἱ ὅποιοι ἔως τώρα ἔδειξαν τὸ μοναδικὸν παράδειγμα τῆς ἀνδρείας καὶ σταθερότητος.

Ἐν Ναυπλίῳ, τῇ 3 Μαρτίου 1826

Ὁ Πρόεδρος

Γεώργιος Κουντουριώτης

Γρίκας Μπότασης

Ἀναγνώστης Σπηλιωτάκης

Κωνστ. Μαυρομιχάλης

Ἰωάννης Κωλέττης

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς

Α. Μαυροκορδάτος

46. Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΣ ΠΡΟΣ Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΝ

(Σχέδιον. Ἀριθ. 7517 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Zante le 6 Mars 1826.

Monseigneur

Je devrais répondre à la fois aux deux lettres, dont Votre Excellence a eu la bonté de m'écrire, si le départ subitane des Messieurs Romily et Marcet me pouvait donner le temps nécessaire aux détails dont elles sont susceptibles. Par la première occasion donc je ne manquerai pas de m'acquitter ce devoir la dessus. Je me reserve de vous écrire aussi sur tout ce qui a rapport aux observations dont on m'a donné connaissance du coté de M^r le docteur Carvellas ainsi chargé de Votre part. Or je dois m'occuper de ces Messieurs susdits, qui m'ont été recommandés de quelquesuns de mes amis, qui les ont connus dignes de la considération la plus distinguée par leurs caractère et principes et par les lumières scientifiques et litteraires qu'ils possèdent. Ils vont parcourir la Grèce et y faire leurs observations relatives au sol, à sa position géographique et à l'influence de son climat délicieux. C'est donc pour cela, Monseigneur, que je m'empresse de recommander vivement ces deux respectables et savants individus à votre influence et à votre bon accueil, bien sûr que Votre Gentillesse voudra bien leur accorder tous les moyens afin qu'ils ne puissent trouver aucun empêchement dans leur tour.

Agréez, Monseigneur, les sentiments de ma considération la plus distinguée, avec les quels

J'ai l'honneur d'être, Monseigneur

Votre très - umble et très - obéissant serviteur

Ministre d'Etat des relations exterieures et President du Ministère de la Grèce
à Naples de Roumanie,

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Ζάκυνθος τῇ 6 Μαρτίου 1826.

Ἐξοχώτατε,

Ἦθελον ἀπαντήσῃ ταυτοχρόνως εἰς τὰς δύο ἐπιστολάς, τὰς ὁποίας ἡ Ὑμετέρα Ἐξοχότης ἔσχε τὴν καλωσύνην νὰ μοι γράψῃ, ἐὰν ἡ ἐσπευσμένη ἀναχώρησις τῶν Κυρίων Ρομιλὺ καὶ Μαρσὲ ἡδύνατο νὰ μοι παράσχῃ τὸν ἀναγκαῖον χρόνον διὰ τὰς λεπτομερείας, τῶν ὁποίων εἶναι δεκτικά. Δὲν θέλω λείψῃ ὁμῶς νὰ ἐκπληρώσω τὸ καθήκον τοῦτο εἰς πρώτην εὐκαιρίαν. Ἐπιφυλάττομαι νὰ γράψω ἐπίσης Ὑμῖν διὰ πᾶν ὅ,τι σχετίζεται πρὸς τὰς παρατηρήσεις, τὰς γενομένας μοι γνωστάς ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τούτῳ ὑφ' Ὑμῶν ἐπιπεφορτισμένου Κυρίου Δόκτορος Καρβελλᾶ.

Νῦν ὀφείλω ν' ἀσχοληθῶ περὶ τῶν προειρημένων ἐκείνων Κυρίων, οἵτινες μοι συνεστήθησαν ὑπὸ τινων ἡμετέρων φίλων, οἱ ὅποιοι ἐγνώρισαν αὐτοὺς ἀξίους τῆς μᾶλλον διακεκριμένης ὑπολήψεως διὰ τε τὸν χαρακτήρα καὶ τὰς ἀρχάς των καὶ τὰ ἐπιστημονικὰ καὶ φιλολογικὰ φῶτα αὐτῶν. Θὰ διατρέξωσι τὴν Ἑλλάδα καὶ θὰ ποιήσωνται παρατηρήσεις ὡς πρὸς τὸ ἔδαφος, τὴν γεωγραφικὴν θέσιν καὶ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ τερπνοῦ κλίματος αὐτῆς. Κατὰ ταῦτα, Ἐξοχώτατε, προθυμοποιουμαι νὰ συστήσω ζωηρῶς τὰ σεβαστὰ καὶ σοφὰ ταῦτα ὑποκείμενα εἰς τὴν Ὑμετέραν ἐπιρροὴν καὶ εἰς τὴν Ὑμετέραν ἀγαθὴν ὑποδοχὴν, βεβαιότατος, ὅτι ἡ Ὑμετέρα εὐγένεια θέλει εὐαρεστηθῇ νὰ παράσχῃ αὐτοῖς πάντα τὰ μέσα, ὅπως μὴ ἀπαντήσωσι προσκόμματα εἰς τὴν περιοδεῖαν αὐτῶν.

Δέχθητε, Ἐξοχώτατε, τὰ αἰσθήματα τῆς μᾶλλον διακεκριμένης ὑπολήψεώς μου, μεθ' ὧν ἔχω τὴν τιμὴν νὰ εἶμαι, Ἐξοχώτατε,

Ὑμέτερος ταπεινότητος καὶ εὐπειθέτατος θεράπων

Ὑπουργὸν τῆς Ἐπικρατείας καὶ τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων καὶ Πρόεδρον τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἑλλάδος Εἰς Ναύπλιον

47. Α. ΖΑΪΜΗΣ ΠΡΟΣ Δ. ΡΩΜΑΝ ΚΑΙ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6741 Ἀρχαίου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ἐξοχώτατοι Κύριοι

Κατὰ τὴν 5' τοῦ ἤδη τρέχοντος ἔφθασεν ὁ φίλος κύριος Ζαχαριάδης μὲ τὰ γράμματά σας καὶ μὲ τὴν πικρὰν ἀγγελίαν, ὅτι τὸ Βασιλάδι ἐκυριεύθη ἀπὸ τὸν ἐχθρόν. Ὅ,τι ἡδυνήθημεν ἐκάμαμεν διὰ νὰ οἰκονομηθῶσι χρήματα, τὰ κινητήρια τοῦ στόλου καὶ νὰ ἀποπλεύσῃ ἕως

χθές ἐσυνάχθη ἡ ἀναγκαιοῦσα ποσότης, ἐστάλη εἰς τὰς ναυτικάς Νήσους καί, ἂν δὲν παλαμίσουν τὰ πλοῖα, τὴν Δευτέραν ἐκπλέουν τριάντα πολεμικά, ἔξ ἣ ὁκτὼ ἡφαίστεια καὶ δεκαπέντε μύστικα· καὶ εἴθε νὰ προφθάσουν ἐγκαίρως τὸ πολυπαθὲς Μεσολόγγι, διὰ τοῦ ὁποῦ τὴν σταθερὰν ἀντίκρουσιν δικαίως ἡμπορεῖ νὰ καυχηθῇ ἡ Ἑλλάς, καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου εἰς τὴν πτώσιν του ἡμπορεῖ νὰ χάσῃ πολὺ τῶν ἐλπίδων της.

Τὸν κύριον Ζαχαριάδην ἐκρατήσαμεν διὰ νὰ λάβῃ τὰ ἔγγραφα μετ' ὀλίγας ἡμέρας· ἐπειδὴ δὲν ἐσυνάχθησαν εἰσέτι ὅσα ἀναγκαιοῦν δι' αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν, δὲν στοχάζομαι νὰ εἶναι καὶ τόση βία ἂν ἀληθεύσιν ὅσα ἐκοινοποιήθησαν ἀπὸ τὸν Καπετὰν Ἀμιλτων καὶ ἀπὸ γράμματα τῆς Ζακύνθου καὶ Μάλτας περὶ τῶν δύο φρυγᾶδων, Σιδύλλαν καὶ Ναῦδαν, ὁποῦ ὑπῆγον εἰς τὸν Ἱμπραήμην νὰ τὸν εἰδοποιήσουν περὶ τῆς ἀρχῆς τῶν ὁδῶν του, δηλονότι, ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς χρεωστοῦν, διὰ τὸ συμφέρον τῆς ἀνθρωπότητος, νὰ μὴ τὸν ἀφήσουν νὰ λάβῃ πλέον ἐπικουρίας ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον.—Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Φεβρουαρίου καὶ μετέπειτα σᾶς ἐγράψαμεν, ἐκθέσαντες ἀκριβῶς πάντα τὰ ἑλληνικά καὶ τὸν τρόπον τῆς πολιτικῆς μας, καὶ ἐξ ἐκείνων βλέπετε, ὅτι, καθαροὶ εἰς τὴν ὁποίαν ἐλάβομεν γράμμην, βαδίζομεν ἀκλόνητοι ἕως νὰ τελειώσῃ τὸ σκοπούμενον· δηλονότι, ἡ Ἑλλάς νὰ λάβῃ τὴν πολιτικὴν τῆς ὑπαρξίν διὰ μόνης τῆς ὑπερασπίσεως τῆς κραταιᾶς Βρεταννίας.—Ὁ Ζαχαριάδης δὲν ἡμπορεῖ νὰ ἀργήσῃ περισσότερον τῶν δέκα ἡμερῶν· με' αὐτὸν θέλει σᾶς γράψωμεν Βίβλον Γενέσεως, διὰ νὰ σαφηνίσωμεν ὅσα χρήζωσι σαφηνείας. Πρὸς δὲ τὸ παρὸν μένω με' τὴν τιμὴν τοῦ νὰ εἴμαι

1826 Μαρτίου 11

Τῆς Ἐξοχότητός Σας, Κύριοι, φίλος καὶ δοῦλος

Ἐκ τῆς Νέας Ἐπιδαύρου

Ἀνδρέας Ζαῖμης

Πρὸς τὸν Ἐξοχώτατον Κόμην Κύριον Διονύσιον Ρώμαν καὶ
εὐγενέστατον Κύριον Κωνσταντῖνον Δραγῶναν Εἰς Ζάκυνθον.

48. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ ΚΑΙ Α. ΖΑΪΜΗΣ ΠΡΟΣ Δ. ΡΩΜΑΝ ΚΑΙ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 7514 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ἐξοχώτατοι Κύριοι !

Τὸ με' τὸν Κύριον Ζαχαριάδην γράμμα Σας ἐλάβομεν καὶ ἀνέγνωμεν μετ' ἐπιστασίας νοδὸς τὰ ἐν αὐτῷ. Ἠκούσαμεν παρὰ τοῦ Ἰδίου καὶ ὅσα παρηγγέλθη νὰ μᾶς εἴπῃ. Εἶδαμεν καὶ τὴν ἐξ Ὑδρας

σταλείσάν μας ἀπόκρισιν, τὴν δοθείσαν πρὸς τὸν υἱὸν τοῦ Μιαοῦλῃ παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Αὐτοῦ Βρεταννικῆς Μεγαλειότητος εἰς τὰ πρὸς τὴν ἐξοχότητά του διευθυνθέντα δημόσια ἔγγραφέα μας, καὶ θέλει ἀπαντήσωμεν εἰς αὐτήν, καθὼς μᾶς ὁδηγήσῃ τὸ συμφέρον τῆς πατρίδος μας.

Σπεύδομεν νὰ Σᾶς ἀποστείλωμεν ἄνευ βραδύτητος τὸν Κύριον Ζαχαριάδην, διὰ νὰ Σᾶς κοινοποιήσωμεν τὰ ἀκόλουθα: Ἐνῷ ἀνεσκάπταμεν πανταχόθεν τὸ τοῦ Γαλλικισμοῦ Δένδρον καὶ τὸ κατηντήσαμεν εἰς τὸ ν' ἀποσπασθῇ πρόρριζον καὶ ἐνησυχολούμεθα εἰς τὸ νὰ συνάψωμεν καὶ διευθύνωμεν τῶν περισσοτέρων τὰ πνεύματα (ἐννοοῦμεν τοὺς ἄχρι τοῦδε ἀντιφρονοῦντας) εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ φρόνημα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου κατεβάλαμεν τὰ θεμέλια τοῦ οἰκοδομήματός μας, τῆς ἐλευθερίας τῆς πατρίδος μας, βλέπομεν αἰφνης ἀναφυόμενον ἄλλο, τοῦ ὁποίου οἱ κλάδοι ἐπαυξανόμενοι ἐξαπλοῦνται μάλιστα εἰς τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα. Ἀντὶ τοῦ πίπτοντος Γαλλικισμοῦ, ἀναφαίνεται Ρωσσισμός, καί, καθ' ὅσον ἐν μικρῷ καιροῦ διαστήματι παρατηρήσαμεν, πληροφοροῦμεθα εὖρε πολλοὺς προσηλύτους ἐν τῇ Στερεᾷ Ἑλλάδι, καὶ ἡ πρόδοός του φαίνεται τόσον ταχύτερα, καθόσον ὑποστηρίζεται ἀπὸ μεγάλας καὶ πραγματικὰς νομιζομένας ὑποσχέσεις καὶ ἐπὶ πᾶσι μὲ ἀνὰ χεῖρας χρήματα.

Ἡμεῖς, σταθεροὶ εἰς τὴν ὁποίαν ἐπατήσαμεν γραμμὴν, τείνουσαν εἰς τὴν προστασίαν τῆς ἐλευθερίας καὶ ἀνεξαρτησίας τοῦ ἔθνους μας, ἐπεχειρήσαμεν τὰ χρειώδη καὶ κατὰ τοῦ Νεοφάνους τούτου καὶ ἔχομεν πεποίθησιν, ὅτι τοῦλάχιστον θέλει εὐρεθῶμεν σύμφωνοι Πελοποννήσιοι καὶ Ὑδραῖοι. Ἀλλ' ἐπειδὴ, ὡς προεῖρηται, δὲν εἶναι τῶν μὴ ἐνδεχομένων νὰ προσδεύσῃ τὸ κόμμα τοῦτο, παρακαλεῖσθε, ἀναφερόμενοι περὶ αὐτοῦ ὅπου ἀνήκει, νὰ μὴ βραδύνετε νὰ μᾶς δώσετε τὰς ἀπαιτουμένας ὁδηγίας, διὰ νὰ ἡξεύρωμεν πῶς νὰ φερθῶμεν εἰς τὰ πράγματα. Τὰς ἀναμένομεν ὅσον τὸ γλιγωρότερον.

Οἱ μυσταγωγοὶ τοῦ νεοφάνους τούτου κόμματος δὲν ἐνεφανίσθησαν πρὸς οὐδένα ἐξ ἡμῶν εἰσέτι. Ἡμεῖς ἐνασχολούμεθα εἰς τὴν ταχεῖαν συγκρότησιν τῆς Ἑθνικῆς Συνελεύσεως, προσπαθοῦντες ἐν ταύτῃ νὰ πείσωμεν τοὺς ἀγνοοῦντας τὰ ἀληθῆ τῆς πατρίδος συμφέροντα, πλὴν καὶ εἰς αὐτὴν τὴν συγκρότησιν τῆς Συνελεύσεως ἀναφύονται πολλαὶ δυσκολίαι, ἐπειδὴ οἱ ἐπέχοντες τὸν Διοικητικὸν τόπον, φοβούμενοι δικαίως τὴν πτώσιν των, ἀντενεργοῦν μυριοτρόπως καὶ ἀφοῦ μέχρι τοῦδε διεσκεδάσαμεν ἱκανὰ τῶν ἐπιχειρημάτων των μὲ κολακευτικούς καὶ ὑποσχετικούς τρόπους, ἐσχάτως ἐφθειραν τοὺς ὀπλαρχηγοὺς τοὺς προαπεσταλμένους ἀπὸ Μεσολόγγι διὰ νὰ γράψουν πρὸς τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα, διαμαρτυρόμενοι καθ' ἓνα τρόπον, ὅτι ἡ Συνέλευσις αὕτη δὲν εἶναι οὔτε ἔγκαιρος, οὔτε συμφέρουσα νὰ γίνῃ

πρὸς τὸ παρόν, ἐνῷ τὸ Μεσολόγγι, τὸ ὁποῖον βαστᾷ τὸν πόλεμον, κινδυνεύει καὶ δὲν ἡμποροῦν οἱ πατριῶται, οἱ εὐρισκόμενοι ἐν Μεσολογίῳ, νὰ στείλουν τακτικῶς τοὺς πολιτικούς καὶ πολεμικούς πληρεξουσίους τῶν εἰς αὐτὴν τὴν Συνέλευσιν, καὶ ὅτι εἶναι τῆς πρώτης ἀνάγκης νὰ δώσουν οἱ Ἕλληνες ἐν γένει τὴν προσοχὴν τῶν εἰς τὴν διάσφιν τοῦ Μεσολογγίου καὶ ὅχι νὰ καταγίνωνται εἰς τὴν Συνέλευσιν, ἢ ὁποία θέλει φέρει παραλυσίαν εἰς τὰ τοῦ πολέμου. Τοῦτο, ἂν καὶ ἀνίσχυρον, ἐπειδὴ ὑποστηρίζεται ἀπὸ τὸν Γαλλικισμόν καὶ Ρωσισμόν, παρρησιάζεται ὡς φαινόμενον δύσκολον νὰ ματαιωθῇ. Οἱ ἐν Μεσολογίῳ Στρατηγοὶ εἶναι προκατελιγμένοι ἀπὸ τὸν Ρωσισμόν, οἱ τῆς ἀνατολικῆς Ἑλλάδος, τὸ πλεῖστον μέρος, εἶναι, καθ' ὅσον ἕως τῶρα παρετηρήθη, ἀφωσιωμένοι εἰς τὸν Γαλλικισμόν καὶ ἐπειδὴ θεωροῦν ἀμφοτέρω τὰ κόμματα, ὅτι, συγκροτουμένης τῆς Συνελεύσεως, θέλει ματαιωθοῦν τὰ ἐπιχειρήματά τῶν καὶ ἔπεται νὰ ὑπερισχύσῃ ἡ πρὸς τὴν κραταιὰν Βρεταννίαν τοῦ ἔθνους ἀφοσίωσις, εὐαρεστοῦνται νὰ ἀναβληθῇ ἡ Συνέλευσις καὶ νὰ μείνουν τὰ πράγματα εἰς τὴν ἰδίαν στάσιν ἕως νὰ λάβῃ καὶ τὴν ἀνωτέρω μερῶν τὰς ὁποίας ἐλπίζει ὁδηγίας. Ἡμεῖς ἀντέχομεν εἰς ὅλας αὐτάς τὰς προσβολὰς (μολοντί καὶ ἐν μέρος τῶν ὁμοφρονούντων μᾶς ἐπιδουλεύθη, καὶ οὗτος εἶναι ὁ Κολιόπουλος, καθὼς θέλετε ἀκούσῃ πλατύτερον ἀπὸ τὸν Κύριον Ζαχαριάδην, ὅστις εἶδεν ἰδίῳις ὀφθαλμοῖς καὶ ἤκουσε τὸ φέρισμόν του) καὶ ἤδη, γράφοντες πρὸς ὑμᾶς, γράφομεν καὶ πρὸς τοὺς ἐν Ὑδρᾷ προκρίτους ἐξηγοῦντες πρὸς αὐτοὺς λεπτομερῶς τὴν στάσιν τῶν πραγμάτων καὶ τὴν μεγάλην ἀνάγκην, ἣτις ὑπαγορεύει νὰ φανῶμεν εἰς τὸ στάδιον προφανῶς σύμφωνον καὶ ὅχι πλέον δι' ὑποκεκρυμμένων ἀνταποκρίσεων· καὶ εἴθε νὰ αἰσθανθῶσι καὶ αὐτοὶ τὸν ὁποῖον τρέχομεν κίνδυνον.

Ἐν τοσούτῳ, Κύριοι, Ὑμεῖς, ὅτινες καὶ τὸ τῆς πατρίδος συμφέρον ὁμολογουμένως ἀγαπᾶτε καὶ πρὸς ἡμᾶς ἐλάβετε φιλικὴν διάθεσιν, φροντίσατε σπουδαίως, ἂν τὰ πράγματα τὸ συγχωροῦν, νὰ μᾶς ὁδηγήσετε καθαρὰ καὶ νὰ μᾶς ὑποστηρίξετε διὰ τῶν φίλων βασίμως, διὰ νὰ μὴν ὑποπέσῃ καὶ ἡ Ἑλλὰς εἰς δυστυχίαν καὶ ἡμεῖς ἐκτεθῶμεν εἰς νέους κινδύνους.

Εἰσθε ἀρκετοί, καὶ νὰ Σᾶς εἰπωμεν περισσότερα εἶναι περιττόν· μάλιστα, ἐρχομένου τοῦ Κυρίου Ζαχαριάδου, πληροφορεῖσθε τὰ πάντα λεπτομερέστερον.

Μένομεν εἰς τὰς προσταγὰς σας

Οἱ ἀδελφοὶ

Ἀπὸ Νέαν Ἐπίδαυρον

Τῇ 14 Μαρτίου 1826

Θ. Κολοκοτρώνης

Ἀνδρέας Ζαῖμης

49. ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6742 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Πρὸς τὴν ἔξοχον Ἐπιτροπὴν τῆς Ζακύνθου.

Πολλάκις ἠθέλησα νὰ γράψω πρὸς τὴν ἔξοχον Ἐπιτροπὴν περὶ πολλῶν ἄλλων, καὶ μάλιστα περὶ τοῦ Ἑσωτερικοῦ μας. Ἀλλ' αἱ δειναὶ περιστάσεις, αἱ ὁποῖαι (ὡς γνωστόν σας) μᾶς συνέδησαν, καὶ μετὰ ταῦτα μία μικρὰ ἀσθένεια καὶ ὁ ἀπομακρυσμός μας εἰς τὰ ἐδῶ, μέχρι τοῦ νῦν δὲν μοὶ τὸ ἐσυγχώρησαν. Ἦδη δέ, εὐκαιρίας δραξάμενος καὶ ἡ μεταξὺ μας κοινωνία εὐκολυνθεῖσα διὰ τοῦ θαλασσοῦ ταχυδρόμου, ἀπεφάσισα νὰ σᾶς ἰδεάσω τινὰ τῶν ἤδη τρεχόντων καὶ νὰ σᾶς παρακαλέσω διὰ τῆς παρουσίας μου νὰ μὲ ἐνθυμήσθε κάπου κάπου, γράφοντές μου τὸ αἶσιον τῆς ὑγείας σας πρὸς χαρὰν μου, διότι καυχῶμαι νὰ σᾶς εἶμαι φίλος εἰλικρινῆς καὶ πατριώτης.—Ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις ἐκροτήθη, πλὴν δὲν ἔκαμεν ἀρχὴν ἀκόμη τῶν πρακτικῶν της, διότι οἱ Ἀνατολικοδυτικοελλαδίται καὶ Αἰγαιοπελαγῖται πληρεξούσιοι ἀκόμη δὲν ἐφθασαν. Τί γεννήματα ὁμως θέλει γεννήσει δὲν ἡξεύρομεν, ἐπειδὴ γίνεται κατὰ τὸ δικαίωμα τοῦ ἰσχυροτέρου καὶ ὄχι κατὰ τὴν κοινὴν θέλησιν. Ἐξεσκεπάσθη ἐδῶ προχθὲς καὶ μία φατρία γαλλικὴ, ἡ ὁποία, ὡς λέγουν, εἶχον δώσειν καὶ ὑπογραφάς, τὰ άτομα τῆς ὁποίας εἶναι ὁ Γκέικα Μπότασης, ὁ Κυρ. Κωλέττης, ὁ Κ. Μαυρομιχάλης, Πετρόμπεης καὶ τινὰ μέλη τοῦ Βουλευτικοῦ Σώματος, ὁ ἀδελφὸς τοῦ Ζαῖμη Γιαννακάκης, καὶ Λόντος καὶ ἄλλοι πολλοί.—Ταῦτα πρὸς τὸ παρὸν πρὸς εἰδῆσίν σας καὶ ἀγαπᾶτε πρὸς τὸ παρὸν τὸν ὅστις σᾶς ἀγαπᾷ ὡς

Τὴν 15 Μαρτίου 1826

Ἐν Ναυπλίῳ

Εἰλικρινὴς ἀδελφός

Γιαννάκης Κολοκοτρώνης

Πρὸς τὴν ἔξοχον Ἐπιτροπὴν τῆς Ζακύνθου Κόντε Ρώμα, Κ: Κωνσταντῖνον Δραγῶναν καὶ Δετὸρ Στέφανον *Ζάκυνθον.*

50. Κ. ΖΩΓΡΑΦΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6743 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ναύπλιον 15 Μαρτίου 1826

Ἐξοχώτατοι Κύριοι,

Καὶ ἱκανὴν τιμὴν καὶ βαθεῖαν εὐχαρίστησιν μ' ἔδωκε τὸ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου σημειωμένον Σας. Περιπεπλεγμένος εἰς τὴν ἀντίκρουσιν τῶν καθ' ἡμέραν ἀνανεουμένων ραδιοουργιῶν τῆς ἐσωτερικῆς καὶ

ἐξωτερικῆς πολιτικῆς, στερημένος ἀσφαλοῦς κοιμιστοῦ καὶ γνωρίζων ἄλλοθεν ποσάκις καὶ ὅποια σὰς ἔγραφαν οἱ λοιποὶ φίλοι καὶ ἐξόχως ὁ κύριος Ζαΐμης, ὑπέφερα μὲ μετρίαν δυσαρέσκειαν τὸ ὅτι, κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν μου, δὲν ἠμπόρουν νὰ σὰς γράψω.

Τὰ παρελθόντα, Κύριοι, καὶ τὰ ἐνεστώτα δὲν σὰς λανθάνουν καὶ ἐξ αὐτῶν εὐκόλως δύνασθε νὰ συμπεράνητε τὴν μέλλουσαν τύχην τῆς Ἑλλάδος ἐγκαταλελειμμένης εἰς τὰς ἰδίας αὐτῆς δυνάμεις. Τυφλὰ πάθη καὶ ἀπερίσκεπτα κινήματα ἐγέννησαν τὰς παρελθούσας δύο ταραχάς. Ἐξ αὐτῶν ἐπήγασαν ἡ ματαία δαπάνη τῶν ἐθνικῶν πόρων, ἡ ἡθικὴ πολυειδὴς χειροτέρευσις τῶν λαῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ αἱ ἀμοιβαῖαι δυσπιστίαι, αἱ ὅποιαι ἔφεραν τὴν νάρκωσιν καὶ παραλυσίαν εἰς τὰς στρατιωτικὰς καὶ πολιτικὰς ἐργασίας καὶ τὴν ἀντενέργειαν κατὰ τῶν πλέον ἀθῶν καὶ ἐπωφελῶν προτάσεων. Εἰς τοιαύτην κατάστασιν εὗρηκε τὴν Ἑλλάδα ὁ Ἱμπρατήμης, πλούσιος, τακτικὸς καὶ ὑποστηριζόμενος ἀπὸ μίαν μεγάλην χριστιανικὴν Δύναμιν. Ἦτο φυσικῶς ἐπόμενον νὰ ἀναδειχθῇ οὗτος νικητὴς καὶ τροπαιοῦχος καὶ ἡ Ἑλλὰς νὰ πάθῃ ὅσα ἔπαθε δυστυχήματα.

Περιρρεδόμενοι ἀπὸ ἰδρώτα καὶ αἵματα ὀλίγοι ἄλλοι καὶ εὐαίσθητοι πατριῶται εἰς μάτην ἐκοπίασαν διὰ νὰ ἀπομακρύνουν τὴν πατρίδα ἀπὸ τὸ χεῖλος τοῦ χάους! Τὸ πᾶν ἐσυμμαχοῦσε (καὶ ἔτι συμμαχεῖ) κατὰ τῆς Ἑλλάδος! Τί ἠμποροῦσαν καὶ αὐτοὶ νὰ κάμουν; Καίτοι καλῶς εἰδότες τὸ ὀλέθριον τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν βραδουρυγίων, ἀναγκασμένοι ἀπὸ τὰς περιστάσεις, διὰ νὰ ἐξαγοράσουν τὸν καιρὸν, διὰ νὰ ἀποκοιμίσουν τὰς δυσπιστίας, παρεχώρησαν ἐνίοτε ἐν μέρει καὶ καθ' ὅσον ἐστοχάσθησαν, ὅτι δὲν συντρέχουν εἰς κακόν. Ἄλλ' οὐδὲ μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον ἐσταμάτησεν ἡ πρὸς τὸ χεῖρον πρόοδος! Καὶ αὐτὴ ἡ Ἐθνοσυνέλευσις, ἡ ἐκ τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων ἀποκατασταθεῖσα ἀπολύτως ἀναγκαία καὶ ἐπιθυμητὴ, διὰ τῶν ἀντενεργειῶν ἀνεβλήθη τόσον, ὥστε δὲν ἠξέύρω ἂν ἡ παροῦσα ἀνοιξὶς ἐπιτρέψῃ τὴν συγκρότησίν τῆς καὶ τὰ πνεύματα τῶν ἀπλῶν διεστράφησαν τόσον, ὥστε κινδυνεύει, καὶ ἂν συγκροτηθῇ, νὰ γίνῃ θέατρον τῶν σπουδαρχικῶν σκοπῶν τῶν ὅσοι φαίνονται χορεύοντες εἰς τὰ ἐρείπια τῆς Ἑλλάδος.

Διὰ πολλοὺς εἰς ὑμᾶς γνωστοὺς λόγους ὁ ἐνθουσιασμὸς τοῦ πολέμου ἐσδέσθη εἰς τοὺς Ἕλληνας καὶ εἰς αὐτὸ τὸ Μισολόγγι, τὸ προπύργιον τῆς Ἑλλάδος, ἤρχισαν νὰ φαίνωνται τὰ προοίμια τοῦ Νεοκάστρου. Ἐν μέσῳ τοιαύτης ἀγωνίας διαφημίζονται πολλὰ καὶ περὶ Ἀγγλίας καὶ περὶ Ρωσσίας καὶ καί... Ἄλλ' ἐγώ, Κύριοι, παρατηρῶ, ὅτι εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν μένουν πλέον ἐδδομάδες ἢ μῆνες, ἀλλ' ὥραι καὶ στιγμαί. Ἐφθάσαμεν πλέον εἰς τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν ξηραὶ εὐχαὶ φιλελευθέρων ἀνδρῶν ἢ εὐνοϊκαὶ οὐδετερότητες σοφῶν Συμβουλίων

δὲν ἀρκοῦν διὰ τὰ ἀσφαλίσειν τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὴν θηριώδη λύσσαν τῶν Ἀφρικανῶν. Κινήματα βοηθητικά, ἀποφασιστικά καὶ τάχιστα μία ἀποκατάστασις πραγμάτων καλλιτέρα ἀπὸ τὴν Βλαχομολδαυικήν, δι' ἧς ἐπαπειλούμεθα, εἶναι ὁ μόνος τρόπος σωτηρίας διὰ τὴν Ἑλλάδα.

Δὲν ἡξεύρω μὲ ποῖον ὕψος σὰς γράφουν κατὰ τὸ παρὸν οἱ ἄλλοι φίλοι. Ἐγὼ σὰς γνωρίζω ὥς εἰλικρινεῖς φίλους τῆς Ἑλλάδος καὶ ὥς ἔχοντας διάθεσιν καὶ μέσα διὰ τὰ τὴν ὠφελήσῃτε· καὶ διὰ τοῦτο κρίνω χρέος μου τὰ σὰς ἐκθέσω τὴν ἀλήθειαν μὲ τὰ φυσικά της χρώματα καὶ χωρὶς κάλυμμα.

Βέβαιος, ὅτι καὶ εἰς τὸ ἐξῆς θέλετε συνεργήσῃ τὸ κατὰ δύναμιν ὑπὲρ ἡμῶν τῶν Ἑλλήνων καὶ ὅτι θέλετε μὲ ἔχῃ εἰς τὴν εὐνοιάν Σας, μένω

Πρόθυμος εἰς τοὺς ὁρισμούς Σας
Κωνσταντῖνος Ζωγράφος

Πρὸς τοὺς ἐξοχωτάτους Κυρίους τὸν Κόμητα Διονύσιον δὲ Ρώμαν,
Π. Θ. Στεφάνου καὶ Κ. Δραγώναν. Εἰς Ζάκυνθον

§1. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ ΠΡΟΣ ΔΙΟΝ. ΡΩΜΑΝ ΚΑΙ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 4657 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ προσωρ. Διευθ. τὰ τῆς Διευθ. Χ. Ἑλλάδος Ἐπιτροπῇ

Φιλογενέστατοι Κύριοι !

Πρὸ τριῶν ἡμερῶν εὐχαρίστως ἐλάβαμεν διὰ τοῦ Πεταλά τὰ δύο ἀδελφικά σας γράμματα, ἀπὸ 12 Μαρτίου ἔ.ν. καὶ 4 τοῦ αὐτοῦ ἔ.π., εἰς τὰ ὅποια εὐρέθῃ ἐγκλειστον καὶ ἀπόσπασμα γράμματος ἐκ Λονδίνου καὶ ὧν αὐτῶν ἡ ἀνάγνωσις ἐχαροποίησε καὶ ἐνεψύχωσε τὰ μέγιστα τοὺς ἐν τῇ φρουρῇ τούτῳ. Εἶθε νὰ μὴν ἀργήσῃ ἡ Ἑλλάς νὰ αἰσθανθῇ τ' ἀποτελέσματα τῆς ἐξωτερικῆς βοηθείας ! Καὶ ἡ Ἐπιτροπῇ, καὶ τὸ Στρατιωτικόν, καὶ οἱ λοιποὶ ἐδῶ ἐγκλειστοὶ σὰς ὁμολογοῦν ἀπείρους χάριτας διὰ τὴν πρόθυμον φροντίδα, τὴν ὅποίαν ἐλάδετε, νὰ γράψετε ὅπου ἔπρεπε διὰ τὰ δράμη βοήθεια πρὸς ἀντίληψιν τοῦ Μεσολογγίου, διὰ τὸ ὅποιον ἐξαπέστειλε καὶ ἡ Ἐπιτροπῇ πεζὸν

διὰ Ναύπλιον καθ' ἣν ἡμέραν ἔπεσε τὸ Βασιλάδι, καὶ ἡ Σ. Διοίκησις αἶμα ἔλαβε τὸν πεζὸν τοῦτον τὸν ἐπέστρεψε χωρὶς τὴν παραμικρὰν ἀργοπορίαν, διὰ τὰς μᾶς εἰδοποιήσῃ με γράμματά της ἀπὸ 5 καὶ 6 Μαρτίου, τὰ ὅποια ἐλήφθησαν χθές, ὅτι ὁ ἐλληνικὸς στόλος δὲν θέλει ἀργήσῃ νὰ φανῇ εἰς τὰ νερά μας. Ἐδιατάχθησαν, κατὰ τὰ αὐτὰ γράμματα, καὶ ἅπαντες οἱ ὀπλαρχηγοὶ τῆς Στερεᾶς νὰ τρέξουν καὶ αὐτοὶ μετὰ τὰ Σώματά των πρὸς βοήθειαν τοῦ πολυπαθοῦς Μεσολογίου καὶ ἂν τόσοι αὐτοὶ καθὼς καὶ ἡ θαλάσσιος βοήθεια προφθάσουν ἐγκαίρως, ἐλπίζομεν εἰς τὸν Θεόν, ὅτι ὀγλίγωρα θέλουν δυνηθῇ ν' ἀναπνεύσουν οἱ πολιορκούμενοι ἀπὸ τὸν στενὸν τοῦτον καὶ διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης ἀποκλεισμέν. Γνωρίζετε πολλὰ καλὰ ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων, ὅτι ἡ γενναία φρουρά τοῦ Μεσολογίου ποτὲ δὲν ἐδειλίασε τὰς πολυειδεῖς καὶ πολυπληθεῖς δυνάμεις τοῦ ἐχθροῦ, τὰς ὁποίας ἐξεναντίας πάντοτε ἐκαταφρόνησε μετὰ ἥρωικὸν φρόνημα καὶ ἀντέκρουσε μετὰ ἀπερίγραπτον εὐσταθίαν. Ὅτι τὴν ἐφόδισε, καὶ τὴν φοβίζει ἀκόμη σήμερον πλεονεκτήματα, εἶναι ὁ ἐσωτερικὸς ἀδάμαστος ἐχθρὸς, ἡ πείνα, ἥτις καταδασανίζει πρὸς ἡμερῶν ὅλους ἐν γένει τοὺς ἐδῶ ἐγκλειστούς, καὶ διὰ ταύτην τὴν παντελῆ ἔλλειψιν τροφῆς τρέμει ἡ καρδιά τῆς Ἐπιτροπῆς ἐνόσῃ ἀργεὶ ὁ στόλος καὶ εὐχεται νὰ προφθάσῃ ὅσον τάχος, διὰ τὰς συνεργήσῃ καὶ ταύτην τὴν φορὰν εἰς τὴν σωτηρίαν τοῦ κινδυνεύοντος Μεσολογίου.

Ἀφοῦ ὁ ἐχθρὸς κατῴρθωσε μετὰ μεγάλην τοῦ στρατεύματός του φθορὰν νὰ κυριεύσῃ τὸ Βασιλάδι, ἐδιέβηκε τὰς δυνάμεις του τὴν 28 Φεβρουαρίου κατὰ τῆς θέσεως τοῦ Ντολμα, κειμένης πλησίον τοῦ Ἀνατολικοῦ, καὶ ἐμβιδάσας ὑπὲρ τὰς 4 χιλ. στρατοῦ μέσα εἰς τὸν στολίσκον του, συγκείμενον ἀπὸ περίπου τῶν ἑκατὸν λαντσονίων, σαλίων καὶ ἄλλων πλοιαρίων, ὥρμησε πανστρατιᾷ ἐναντίον ταύτης τῆς θέσεως, τῆς ὁποίας οἱ ὑπερασπισταί, ἀγωνιζόμενοι μετὰ τεράστιον καρτεροφυχίαν, ἀπέκρουσαν πολλάκις τὰς ἐφορμήσεις τῶν ἀπίστων. Ἡ μάχη, ἥτις ἤρχισεν ἀπὸ τὴν αὐγὴν καὶ διήρκεσεν ἕως σχεδὸν τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου, ἐγένετο μετὰ τοιοῦτον πείσμα καὶ τόση φθορὰ ἐπροξενήθη εἰς τοὺς ἐφορμήσαντας, ὥστε ὁ ἐχθρὸς ἠναγκάσθη νὰ πολλαπλασιάσῃ τὰς δυνάμεις του καὶ νὰ ἀναπληρώσῃ τὸν τόπον τῶν πεσόντων· βάσκανος δὲ τύχη ἔκαμεν, ὥστε εἰς τὴν μεγαλειτέραν ἀκμὴν τοῦ πολέμου νὰ πάρουν φωτιά τὰ πολεμοφόδια τῶν ἡμετέρων καὶ νὰ στερηθοῦν οὕτω οἱ ἥρωες τὸ κυριώτερον μέσον τῆς ὑπερασπίσεώς των. Τότε, ὠφελήθει ὁ ἐχθρὸς ἀπὸ τοῦτο τὸ ἀπροσδόκητον συμβεβηκός, ὥρμησε μετὰ ὅλον τὸν σωρὸν τῶν δυνάμεών του πανταχόθεν καὶ κατῴρθωσε τέλος πάντων νὰ κυριεύσῃ τὴν ρηθεῖσαν θέσιν, ἀπὸ τῆς ὁποίας τοὺς ὑπερασπιστὰς ὀλίγοι τινὲς ἠδυνήθησαν νὰ σφθοῦν, οἱ δὲ λοιποὶ μετὰ τὰ ὅπλα εἰς τὰς χεῖρας ἐγείναν θύματα τοῦ ὑπὲρ Πίστεως καὶ

Πατρίδος ζήλου των. Μεταξὺ τούτων τῶν Μαρτύρων τοῦ ἱεροῦ Ἀγῶ-
νός μας ἀριθμοῦνται ὁ γενναιότατος Στρατηγός, ὁ καὶ ἀρχηγός τῆς
ρηθείσης θέσεως, Γληγόρης Λιακατᾶς καὶ Ἀθανάσιος, γραμματικὸς
τοῦ Στρατηγοῦ Δημήτρη Μακρῇ. Μετὰ τοῦτο τινὲς ἀπὸ τοὺς ἐν
Ἀνατολικῇ, κυριευθέντες ἀπὸ φόβον καὶ δειλίαν, ἐνόμισαν πλεον περι-
τήν τὴν ἀντίστασιν καὶ ὑπῆγαν νὰ κλίνουν τὸν αὐχένα εἰς τὸν βάρ-
βαρον, ὁ ὁποῖος ἀφοῦ ἐκυρίευσεν τὸ Ἀνατολικὸν ἀμαχητεῖ, ἄλλους
μὲν ἀπέρασεν ἐν στόματι μαχαίρας, ἄλλους ἐπώλησεν εἰς τὴν ἀγο-
ρὰν καὶ εἰς ἄλλους ἐσυγχώρησεν τὴν ζωὴν μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ
τοὺς μεταχειρίζεται ὡς ἀνδράποδα. Πολλὰ ὀλίγοι ἀπὸ τοὺς Ἀνατολι-
κῶτας ἐκατέρωθωσαν νὰ ἀποφύγουν τὴν σκληρὰν τύχην τῶν συμ-
πολιτῶν των.

Ἐνῶ ἡ μάχη ἐξηκολούθει εἰς τὸν Ντολμὰν, ἡ γενναία φρουρά
τοῦ Μεσολογγίου ὥρμησε ξιφήρης ἔξωθεν τοῦ Φρουρίου καὶ ἐπιτε-
σοῦσα εἰς τὸ ἐχθρικὸν στρατόπεδον, ἔφερεν αὐτόθι τὸν τρόμον καὶ
τὸν ὀλεθρον. Ἐφόνευσεν ὑπὲρ τοὺς πεντακοσίους, μεταξὺ τῶν ὁποίων
καὶ πολλοὺς ἀξιοματικοὺς καὶ ἓνα Μπέην, ὁ ὁποῖος, κατὰ τὴν μαρ-
τυρίαν τοῦ ἵπποκόμου του, ὅστις ἐζωγρήθη, εἶχε δώσῃ ὑπόσχεσιν εἰς
τὸν Ἱμπραήμην νὰ ἐξουσιάσῃ δύο ἀπὸ τὰ σημαντικώτερα κανονοστά-
σια τοῦ φρουρίου μας. Πάμπολλα καὶ πλουσιώτατα λάφυρα ἐκυρίευ-
σεν ἡ ἥρωικὴ αὕτη φρουρά καὶ ἀγάλλουσα διὰ τὴν φθορὰν καὶ τὴν
ταραχὴν καὶ τὸν θόρυβον, εἰς τὸν ὁποῖον ἐδόλθησαν οἱ ἄπιστοι διὰ
τὸ ἔξαφνον καὶ ἀπροσδόκητον τοῦ ἐπιχειρήματος, ἐπέστρεψε πάλιν
εἰς τὴν θέσιν της.

Οὕτε τοῦ Βασιλαδίου, οὕτε τοῦ Ἀνατολικοῦ ἡ πτώσις ἔκαμε νὰ
δειλιάσουν οἱ γενναῖοι ψυχοὶ οὗτοι πολεμισταί· ἐξεναντίας ἐξηγριώθη-
σαν ἀκόμη περισσότερον κατὰ τῶν ἀπίστων καὶ ἄλλο δὲν βουλευονται
εἰμὴ τὸν τέλειον ἀφανισμόν των. Ἡ στέρσις τοῦ ψωμίου εἶναι ἤτις
μόνη τοὺς στενοχωρεῖ καὶ φοβίζει καὶ αὐτοὺς καὶ ὄλους ἐν γένει τοὺς
ἐδῶ ἐγκλείστους.

Εἴθε λοιπὸν νὰ μὴν ἀργήσῃ νὰ φανῇ εἰς τὰ νερά μας ὁ ἑλληνικὸς
στόλος, διὰ νὰ προφθασθῇ ἡ κατεπείγουσα αὕτη ἀνάγκη· καὶ ἐάν,
καθὼς ἐλπίζομεν, δράμουν εἰς βοήθειαν τοῦ Μεσολογγίου καὶ στρα-
τεύματα τῆς ξηρᾶς, καὶ ὁ ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἐχθρὸς διασκορπίζεται
καὶ ὁ ἀπὸ τῆς ξηρᾶς καὶ μάλιστα ὁ ὑπερήφανος Ἱμπραήμης θέλει
ἀφήσῃ τὰ κόκκαλα εἰς τὸν τόπον, τὸν ὁποῖον ἐτόλμησε νὰ μολύνῃ
μὲ τὸ μιὰρὸν πόδι του.

Μένομεν μὲ τὴν ὀφειλομένην ὑπόληψιν

Μεσολόγγιον

Τῇ 17 Μαρίου 1826

Οἱ πατριῶται καὶ ἀδελφοί σας

Ἰω. Παπαδιαμαντόπουλος

Δημήτριος Θέμελης

Υ. Γ. Εἰς τὸ ἀπὸ 19 Φεβρουαρίου γράμμα τῶν εὐγενεστάτων Κυρίων Δ. Δὲ Ρώμα καὶ Κ. Δραγώνα ἀπεκρίθη ἡ Ἐπιτροπὴ τὴν 26 τοῦ αὐτοῦ, ἀποστείλασα τὴν ἀπάντησιν τὴν αὐτὴν ἡμέραν διὰ τοῦ Ἀνατολικοῦ· πλὴν ἀμφιβάλλει ἂν ἐφθασεν εἰς χεῖράς των.

Ὁ γενικός Γραμματεὺς
(Τ. Σ.) **Φ. Πλητὰς**

52. Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ ΠΡΟΣ ΔΙΟΝ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6744 Ἀρχαίου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ἐξοχώτατε Σεβαστὲ ἀδελφέ,

* Ἐλαβα τὰ διὰ τοῦ Κ^{ον} Σεβαστοῦ πατριωτικά Σας γράμματα, καθὼς καὶ τὸ διὰ τοῦ Κ^{ον} Ζαχαριάδου καὶ τελευταῖον τὸ διὰ τῶν Κ^{ον} Romily καὶ Marcet. Ἡ ὀδυνηρὰ κατάστασις τῶν πραγμάτων τοῦ Μεσολογγίου, καὶ ἐπομένως ὁ κίνδυνος ὅλης τῆς Πατρίδος, ἡ ἀνάγκη τῆς προμηθείας χρημάτων διὰ τὴν ἐκπλευσιν τοῦ στόλου καὶ διὰ τὴν ἐξοικονόμησιν τῆς γενναίας φρουρᾶς καὶ τόσαι ἄλλαι περιστάσεις, αἱ ὁποῖαι συνέπεσαν, μ' ἔκαμαν νὰ μὴ δυνηθῶ ν' ἀπαντήσω μέχρι τοῦδε. Ὁ στόλος ἐξοικονομήθη καὶ ἐκπλέει σήμερον. Ἰσως τὸν ἴδητε εἰς τὰ παράλια σας πρὸ τοῦ παρόντος μου. Ἀλλ' ἄρά γε φθάνει τὸ πολυπαθὲς Μεσολόγγι; Καὶ ἂν τὸ φθάσῃ, ἢμπορεῖ εὐκόλως νὰ καταδιώξῃ τὸν ἐν τῇ λίμνῃ στολίσκον διὰ νὰ ἐμβάσῃ τροφάς; Ὁ στόλος μας ταύτην τὴν φορὰν εἶναι δυνατώτερος παρ' ἄλλοτε καὶ κατὰ τὰ πολεμικά καὶ κατὰ τὰ πυρπολικά. Ἐκρίθη ἀναγκαῖον νὰ σταλοῦν συγχρόνως καὶ εἴκοσι μύστικα διὰ τὴν λίμνην, ἀλλὰ, κατὰ δυστυχίαν, ὅλα αὐτὰ εὐρίσκονται διασκορπισμένα εἰς τὰς τρύπας τοῦ Αἰγαίου Πελάγους διὰ τὰ κακά των τέλη καὶ δὲν ἠξεύρομεν πόσα θέλει σταθῇ δυνατὸν νὰ συνάξωμεν. Ἡ πτώσις τοῦ Βασιλαδίου καὶ τοῦ Ἀνατολικοῦ μὲ κάμνει σχεδὸν ν' ἀπελπίζωμαι καὶ εἶμαι ὁλος τεταραγμένος. Αἱ συμβουλαὶ σας εἶναι τῶντι πατριωτικά. Τί νὰ εἰπῶ καὶ ἐγώ; Κοντὰ εἰς τὰ ἐσωτερικά μας δεινὰ ἔχομεν καὶ τὴν δυστυχίαν τῶν ξένων ἐνεργειῶν, αἱ ὁποῖαι γίνονται πρόσκομμα εἰς πολλὰ καὶ κρατοῦν πάντοτε εἰς βρασμὸν τὰ πάθη. Ἀλλοίμονον εἰς τοὺς Ἕλληνας ὅταν ἐλπίζωσι μόνον ἔξωθεν καὶ δὲν φροντίζουν νὰ ὠφεληθοῦν μὲν ἀπὸ τὴν διάθεσιν τῶν ἔξω, νὰ ἔχουν ὁμῶς βάσιν τὴν ἰδίαν των ἀντίστασιν καὶ τὸν ἐθνικὸν χαρακτήρα. Ὑστερον δὲν εἶναι ὀλιγώτερον ἀναγκαῖον τὸ νὰ διακρίνωσι καὶ ἐκ τῶν ἔξω ἐκείνους, οἱ ὅποιοι (ἔστω καὶ διὰ τὸ ἴδιον συμφέρον) ἐπιθυμοῦν ἀληθῶς τὴν ὑπαρξιν τῆς Ἑλλάδος, ἀπὸ ἐκείνους οἱ ὅποιοι ὑπόσχονται ὅσα δὲν εἶναι

κατορθωτά. Πόσον μέγα κακὸν δὲν ἐπροξένησε, καὶ δὲν προξενεῖ δλονένα, τὸ φέρισμον τοῦ Κ^{ου} Ρόσχη! Μόνος ὁ Φαδιέρος ἤμπορῶ νὰ εἴπω, ὅτι ἔδειξεν ἀληθῆ χαρακτῆρα τιμιότητος καὶ ὄχι μόνον ἔμεινε μακρὰν ἀπὸ κάθε φατριασμόν, ἀλλ' ἔδειξε καὶ τὴν ὁποῖαν εἰς τὴν ψυχὴν του τρέφει περιφρόνησιν ἐναντίον τοῦ ψεύδους καὶ τῆς ἰδιοτελείας καὶ πόσον ἐπιθυμεῖ τὴν ἀληθῆ πρόδοον τῶν ἐλληνικῶν πραγμάτων. Ἀλλὰ πόσας ἐναντιότητας δὲν ἀπήντησε καὶ αὐτός! Πόσας ἀντενεργείας δὲν ἐδοκίμασεν! Ὅπως καὶ ἂν εἶναι, σήμερον εὐρίσκεται εἰς τὴν Κάρυστον, τῆς ὁποίας πολιορκεῖ τὴν Ἀκρόπολιν ἀφοῦ ἐκυρίευσεν τὴν πόλιν, καὶ τρέφει τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ Τακτικοῦ εἰς τὴν Εὐριπον, ὅπου ἤμπορεῖ καὶ νὰ τὸ αὐξήσῃ ἔχων ἤδη μάλιστα καὶ δπλα καὶ ἐνδύματα δι' αὐτό. Σὰς βεβαιῶ, ὅτι μέγα μέρος τῶν ἐλπίδων μου συνίσταται εἰς τὸ ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν του Σῶμα, τὸ ὁποῖον, διὰ τὴν ἀνοικονομίσαν, εἶχε κινδυνεύσει κατ' αὐτὰς νὰ διαλυθῇ, ἐὰν αὐτὸς δὲν ἐπρολάμβανε νὰ τὸ ἐξοικονομήσῃ καὶ νὰ τὸ βαστάξῃ μετὸν ἀνωτέρω τρόπον. Ἄν ἀληθεύῃ ἢ ἀπόφασις τῆς Ἀγγλίας, τοῦ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν μετακόμισιν νέων στρατευμάτων καὶ πολεμοφοδίων εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὁ Ἱμπραχήμες, καὶ κύριος τοῦ Μεσολογγίου (ὃ μὴ γένοιτο) ἂν κατασταθῇ, δὲν ἠξεύρω τί ἤμπορεῖ νὰ κάμῃ· διότι δὲν εἶναι καμμία ἀμφιβολία, ὅτι τὸ Μεσολόγγι τὸν ἐπροξένησε περισσοτέραν ζημίαν ἀφ' ὅσῃν ἠλπίζεν καὶ ἀφ' ὅσῃν ἐδοκίμασεν εἰς ὅλους τοὺς πολέμους, ὅπου ἔκαμεν εἰς τὴν Πελοπόννησον. Δὲν εἶναι καμμία ἀμφιβολία, ὅτι ἡ Ἀγγλία ἐπιθυμεῖ νὰ προλάβῃ τῆς Ρωσσίας τὸν πόλεμον κατὰ τῆς Τουρκίας· καθ' ὅσον ὁμως γνωρίζω τοὺς Τούρκους καὶ τὴν Πόρταν των, νομίζω ἀδύνατον τὸ νὰ τὸ κατορθώσῃ καὶ προδλέπω σχεδὸν ἀφευκτον τὸν πόλεμον, ἀπὸ τὸν ὅποιον ἤμποροῦμεν νὰ ὠφεληθῶμεν πολὺ, ἐὰν ἔχωμεν ὁμως γινώσιν καὶ ἐὰν πάντοτε ἔχωμεν ὡς βάσιν τῶν σκέψεών μας, ὅτι πρέπει νὰ εἴμεθα Ἕλληνες καὶ ὄχι Ρῶσσοι, ἢ Ἀγγλοι, ἢ Γάλλοι· διότι τότε ἤμποροῦμεν νὰ ἔχωμεν πολλοὺς βοηθοὺς εἰς τὴν στερέωσιν τῆς ἀνεξαρτησίας μας. Περὶ τῆς Ἑθνικῆς Συνελεύσεως δὲν ἠξεύρω τί νὰ σὰς εἴπω· τὸ βέβαιον ὁμως εἶναι, ὅτι συμφωνία ἰδεῶν δὲν ὑπάρχει. Οἱ γαλλοφρονούντες ἐνόμισαν, ὅτι θέλουν ἐπιτύχει τοὺς σκοποὺς των, ἀλλὰ νομίζω, ὅτι, ἂν καὶ δὲν ἀπελπίσθησαν ἀκόμη, εἶνε ὁμως σιμὰ νὰ γνωρίσουν, ὅτι ματαίως ἐκοπίασαν καὶ ἐτάραξαν τὸ πᾶν, προξενήσαντες βλάβην μεγάλην. Ἡ σπουδαρχία δὲν εἶναι μικρότερον κακὸν καὶ ἀπὸ αὐτὴν φοβοῦμαι μὴ δὲν ἀφήσῃ ἡσυχον τὴν Συνέλευσιν. Μ' ἀρέσει πολὺ ἡ γνώμη τοῦ φίλου μου Τρικούπη, τὴν ὁποῖαν θέλετε ἰδῇ εἰς τὸν 45 ἀρ. τῆς Γενικῆς Ἐφημερίδος, διότι εἶναι ἀρμοδιωτέρα ὡς πρὸς τὰς περιστάσεις μας καὶ μᾶς δίδει καιρὸν νὰ ἐνασχοληθῶμεν εἰς τὸν πόλεμον. Ἐὰν Σὰς φανῇ ἄρεστή, Σὰς παρακαλῶ νὰ τὴν συστήσητε εἰς ὅλους τοὺς

φίλους Σας, διὰ τὴν εὐρὴν ὀλιγωτέραν ἐναντιότητα, ἐπειδὴ ἐπαναλαμ-
βάνω, ὅτι φοβοῦμαι τὴν ἐναντιότητα τῶν σπουδαρχιδῶν.

Δὲν ἔχω καιρὸν νὰ γράψω ἰδιαιτέρως οὔτε πρὸς τὸν Κ^{ον} Δραγώ-
ναν, οὔτε πρὸς τὸν Κ^{ον} Καρβελλᾶν. Παρακαλῶ νὰ κοινοποιήσῃτε πρὸς
ἀμφοτέρους τὰ γραφόμενά μου καὶ νὰ ζητήσῃτε ἀπὸ μέρους μου τὴν
συμπάθειάν των καθὼς καὶ ἐγὼ ζητῶ τὴν τῆς ἐξοχότητός Σας, ἐάν
ἐνίοτε δὲν ἀποκρίνωμαι ἀμέσως μὲ τὴν λήψιν τῶν γραμμάτων Σας.
Γνωρίζετε τὰς περιστάσεις μου καὶ δὲν μὲ συνερίζεσθε ἐξ ἀπαντος.
Μένω μὲ τὸ ἀνήκον σέβας,

17 Μαρτίου 1826, ἐν Ναυπλίῳ.

Πρόθυμος εἰς τοὺς ὀρισμούς Σας
εὐκρινῆς ἀδελφός καὶ δοῦλος

A. Μαυροκορδάτος

Πρὸς τὸν ἐξοχώτατον Κόμητα Κ^{ον} Δ. δὲ Ρώμαν κτλ. κτλ.

Εἰς Ζάκυνθον

53. Δ. ΡΩΜΑΣ ΠΡΟΣ ΑΝΤ. ΜΕΤΑΞΑΝ

(Σχέδιον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα).

Zante li 17/29 Marzo 1826

Mio caro è distinto Sr Conte

Il lungo spazio di tempo che interruppe la nostra corrispon-
denza, la privazione di riscontri à più mie lettere scrittevi dall'
Italia, e la niuna risposta datami ad altri due miei Fogli scrittivi
dapo il mio ritorno a questa parte mi obbligherebbe oggi mai
formarvi di questa un grosso volume, volendo ricapitolare quanto
vi scrissi, e quanto abbisognano le circostanze perchè io vi dica.
Già da lungo tempo io prevedi, e ciò che ho previsto scrissi a
voi, all'arcivesovo Germanò, ed a tutti gli altri ottimati della
Grecia. S'io ne *sia stato l'indovino, basta l'annoverare le cose
corse nelle differenti loro epoche e le circostanze che ebbero
luogo ogni volta e confrontarle co'miei scritti per convincersi
sopra l'ardito mio preconizzare. Comunque la cosa sia io inco-
minierò col dire 1° che il sistema militare datovi partendo voi
d'Ancona non fu dai Peloponesiaci esteso sopra tutti i Capi
militari della Grecia, ma il circonscriissero sopra i soli Moraiti;—
2° che la fazione opposta dal disgusto degli Epiroti, Acarnani

e marittimi ha potuto trarne vantaggio tale che quasi quasi spinse al patibolo i suoi competitori. — 3° che se, anche in tal epoca Colocotroni e gli altri suoi compagni avessero ascoltate le mie ammonizioni, avrebbero potuto a tuto riparare. — 4° che da tale principio ebbe bisogno la Grecia di imprestiti. — 5° che da tali imprestiti s'introdusse la corruzione e la malversazione nei governanti. — 6° che abbiando i capi l'interesse dello stato ed agendo per sè medesimi hanno pure guastato li costumi del popolo Greco. — 7° che non volendo sottoporre li prodatti delle Provincie ad una generale economia, li preposti alla loro riscossione abusarono delle rendite rustiche, facendone abusare del par ogni sullocatore e subordinato. — 8° che pieni essi capi di un simile micidiale progetto, non vollero mai sottoporre il Popolo Greco ad disciplina militare all'Europea, perchè hanno temuto che con tal mezzo potrebbe l'autorità pubblica od il popolo in massa farsi rendere ragione degli intachì spogli e truffe che a lui commetevano i suoi rappresentanti. — 9° che da tutti questi disordini prevalse una fazione in confronto delle altre, e spargendo dovunque il disprezzo a carico del Greco nome, giunse colli soccorsi stranieri a farsi strada a quella sede a cui sta assiso a dispetto di ogni mormorazione e raggiro. Se tali circostanze non avessero nessun'influenza sull'essenziale destino della Grecia se attraverso a tali intestine anomalie si equilibrasse l'ordine pubblica e l'interesse dello stato nulla sarebbe da ridire sopra avvenimenti, che sono le conseguenze di ogni rivoluzione. Ma presso i Greci tuttò giunse all'eccesso, e quindi questa sorta di controversie recarono poco alla volta la dissoluzione di ogni abbasato sistema sul primo suo nascere; insinuarono l'idea della prevalenza e del più spregevole amore dell'oro; si abbandonò ogni virtù cittadina; ed il Greco, circondato da ogni disordinata passione, si avvill e si rese effeminato dal piacere esclusivo dei suoi sensi; non ebbe più modo di rialzarsi a quelle elevatezza che allo scoppio de la rivolta ci giunse e quindi al solo nome di uno spregevole arabo il timore panico termino di trarlo interamente a Dall'altro lato poi Coleti controoperò a Cundurioti nelle prime invasioni degli Egizii, il primo poi col secondo unito controoperò a Colocotroni sui piemi di Caritena e sui monti di Tripolizza perchè penava ad essi che egli solo riportasse de' gloriosi successi, quantunque

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Ζάκυνθος τῇ 17/29 Μαρτίου 1826.

Ἀκριβέ μοι καὶ διακεκριμένε Κ^ο Κόμη

Τὸ διακόψαν τὴν ἀλληλογραφίαν ἡμῶν μακρὸν χρονικὸν διάστημα, ἢ στέρησις ἀπαντήσεων εἰς πλείστας ἐξ Ἰταλίας γραφείσας πρὸς ὑμᾶς ἐπιστολάς μου καὶ ἢ μὴ ἀπάντησις εἰς δύο ἄλλας ἐπιστολάς μου, γραφείσας πρὸς ὑμᾶς μετὰ τὴν ἐνταῦθα ἐπιστροφὴν μου, θά με ἠνάγκαζον σήμερον νὰ καταστήσω τὴν παρούσαν παχὺν τόμον, ἐὰν ᾔθελον ν' ἀνακεφαλαιώσω δι,τι σᾶς ἔγραψα καὶ δι,τι αἱ περιστάσεις ἀπαιτοῦσι νὰ σᾶς εἴπω. Ἦδη ἀπὸ μακροῦ χρόνου προεῖδον, καὶ δι,τι προεῖδον ἔγραψα πρὸς ὑμᾶς, πρὸς τὸν ἀρχιεπίσκοπον Γερμανὸν καὶ πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους προὔχοντας τῆς Ἑλλάδος. Περὶ τοῦ δι,τι ὑπῆρξα μάντις ἀρκεῖ ἢ ἀπαρίθμησις τῶν συμβάντων κατὰ τὰς διαφόρους ἐποχὰς καὶ ἢ ἀντιπαραβολὴ τούτων μετὰ τῶν ὑπ' ἐμοῦ γραφέντων, ἵνα πεισθῇ τις περὶ τῶν τολμηρῶν προβλέψεών μου. Ὅπως δῆποτε ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, θέλω ἀρχίσει λέγων: Α^{ον} δι,τι κατὰ τὴν ἐξ Ἀγκῶνος ἀναχώρησιν ὑμῶν δοθὲν ὑμῖν στρατιωτικὸν σύστημα δὲν ἐξετάθη ὑπὸ τῶν Πελοποννησίων ἐπὶ πάντων τῶν στρατιωτικῶν Ἀρχηγῶν τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ περιωρίσθη ἐπὶ μόνων τῶν Μωραϊτῶν. Β^{ον} δι,τι τὸ ἔνεκα τῆς δυσαρρεσκείας τῶν Ἑπειρωτῶν, Ἀκαρνάνων καὶ ναυτικῶν ἀντίθετον κόμμα ἠδυνήθη νὰ προσπορισθῇ ἐντεῦθεν τοιαύτην ὠφέλειαν, ὥστε σχεδὸν ὤθησε τοὺς ἀντιθέτους μέχρι τῆς ἀγχόνης. Γ^{ον} δι,τι, ἐὰν καὶ κατὰ τὴν τοιαύτην ἐποχὴν, ὁ Κολοκοτρώνης καὶ οἱ ἄλλοι σύντροφοί του ᾔθελον προσέξει εἰς τὰς νουθεσίας μου, ᾔθελον δυνήθῃ νὰ ἐπανορθώσωσι τὰ πάντα. Δ^{ον} δι,τι ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ταύτης ἢ Ἑλλάς ἔλαβεν ἀνάγκην δανείων. Ε^{ον} δι,τι, ἔνεκα τῶν τοιούτων δανείων, εἰσῆχθη παρὰ τοῖς κυβερνώσιν ἢ διαφθορά καὶ ἢ κατάχρησις. Σ^{ον} δι,τι οἱ Ἀρχηγοί, λησμονοῦντες τὸ συμφέρον τοῦ Κράτους καὶ ἐνεργοῦντες ὑπὲρ ἑαυτῶν, διέφθειραν ἐπίσης τὰ ἔθνη τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ζ^{ον} δι,τι μὴ θέλοντες νὰ ὑποβάλωσι τὰ προϊόντα τῶν ἐπαρχιῶν εἰς γενικὴν οἰκονομίαν, οἱ τεθειμένοι εἰς τὴν εἰσπραξίν αὐτῶν κατεχράσθησαν τὰ ἀγροτικά ἔσοδα, προκαλοῦντες καὶ τὴν ἀπὸ μέρους πάντων τῶν ὑπενοικιαστῶν καὶ τῶν ὑποτακτικῶν κατάχρησιν. Η^{ον} δι,τι οἱ αὐτοὶ ἀρχηγοί, ἐμπεφορῆμένοι ὑπὸ τοιούτου φονικοῦ σχεδίου, οὐδέποτε ᾔθελον νὰ ὑποβάλωσι τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν εἰς στρατιωτικὴν πειθαρχίαν κατ' εὐρωπαϊκὸν τρόπον, διότι ἐφοβήθησαν, δι,τι διὰ τοιούτου μέσου, ἢ δημοσία Ἀρχὴ ἢ ὁ λαὸς συλλήδην ᾔθελε δυνήθῃ ν' ἀναγκάσῃ αὐτοὺς νὰ δώσωσι λόγόν περὶ τῶν καταπιέσεων, τῶν ἀπογυμνώσεων καὶ τῶν ἀπατῶν, τὰς ὁποίας κατ' αὐτοῦ διέπρατ-

τον οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ Θ'ον δι, ἔνεκεν ἀπασῶν τῶν ἀταξιῶν τούτων, κατίσχυσεν ἐν κόμμα κατέναντι τῶν ἄλλων, τὸ ὁποῖον, διασπείρον ἀπανταχοῦ τὴν περιφρόνησιν εἰς βάρος τοῦ ἑλληνικοῦ ὀνόματος, ἐπέτυχε, διὰ τῶν ξένων βοηθειῶν, νὰ διανοίξῃ ὁδὸν πρὸς τὴν ἔδραν ἐκείνην, ἐφ' ἧς ἐπικάθηται εἰς τὸ πείσμα παντὸς ψιθυρισμοῦ καὶ πάσης μηχανορραφίας. Ἐὰν αἱ τοιαῦται περιστάσεις οὐδεμίαν εἶχον ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς περὶ ὑπάρξεως τύχης τῆς Ἑλλάδος, ἐὰν ἐν μέσῳ τοιούτων ἐμφυλίων ἀνωμαλιῶν ἰσοφάριζεν ἡ δημοσία τάξις καὶ τὸ συμφέρον τοῦ Κράτους, οὐδὲν θὰ εἶχέ τις ν' ἀντιλέξῃ περὶ γεγονότων, τὰ ὁποῖα εἶναι συνέπειαι πάσης ἐπαναστάσεως. Ἀλλὰ παρὰ τοῖς Ἑλλησι τὰ πάντα ἐφθασαν εἰς ὑπερβολὴν καὶ συνεπῶς αἱ διαφοραὶ τούτου τοῦ εἵδους παρήγαγον ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὴν κατάλυσιν παντὸς βασιμίου συστήματος κατὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ ἐμφάνισιν· εἰσήγαγον τὴν ἰδέαν τῆς κατισχύσεως τοῦ χρυσοῦ καὶ τοῦ μᾶλλον ἀξιοπεριφρονήτου πρὸς αὐτὸν ἔρωτος· ἐγκατελείφθη πᾶσα ἀστυκὴ ἀρετὴ καὶ ὁ Ἕλλην, περιστοιχισμένος ὑπὸ παντὸς ἀχαλινώτου πάθους, ἐταπεινώθη καὶ ἐξεθελώνθη ὑπὸ τῶν ἀποκλειστικῶν ἡδονῶν τῶν αἰσθήσεών του· δὲν ἡδυνήθη πλέον νὰ ὑψωθῇ εἰς τὸ ὕψος ἐκεῖνο, εἰς τὸ ὁποῖον ἐφθασε κατὰ τὴν ἐκρηξιν τῆς Ἐπαναστάσεως, ἐντεῦθεν εἰς μόνον τὸ ἄκουσμα τοῦ ὀνόματος ἐνὸς ἀξίου περιφρονήσεως Ἀραβὸς ὁ πανικὸς παρέσυρεν αὐτὸν ὀλοτελῶς.

Ἐτέρωθεν ὁ Κωλέττης ἀντέπραξε κατὰ τοῦ Κουντουριώτου κατὰ τὰς πρώτας εἰσβολὰς τῶν Αἰγυπτίων, ἔπειτα ὁ πρῶτος, ἐνωθεὶς μετὰ τοῦ δευτέρου, ἀντέπραξαν κατὰ τοῦ Κολοκοτρώνη εἰς τὰς πεδιάδας τῆς Καρυταίνης καὶ ἐπὶ τῶν ὁρέων τῆς Τριπόλεως, διότι ἦτο βαρὺ δι' αὐτούς, δι, οὗτος μόνος θὰ κατήγεν ἐνδόξους ἐπιτυχίας, μολονότι¹

§4. ΑΔΕΛΦΙΑ ΤΟΥΜΠΑΖΗ ΠΡΟΣ ΔΙΟΝ. ΡΩΜΑΝ ΚΑΙ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6745 Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Ἦδρα, τῇ 18 Μαρτίου 1826 Ε. Π.

Εὐγενέστατοι Κύριοι,

Προλαβόντως μὲ ταχυδρόμον ἀποκρινόμεθα εἰς τὴν εὐγενῇ ἐπιστολήν σας παρασταίνοντες τὰ πάντα. Ἦδη δὲ δὲν λείπομεν νὰ Σᾶς δηλοποιήσωμεν, δι, ἡδη ὁ στόλος μας ἐκπλέει κατὰ τοῦ ἐχθροῦ ὅσον τάχιστα· πλήν, φίλοι, ἡ εἶδησις τοῦ Βασιλαδίου καὶ Ἀνατολικοῦ μᾶς ἐλύπησε τὰ μέγιστα. Ἡ Ἑθνικὴ Συνέλευσις σύγκροτεῖται, ἡμεῖς δέ,

¹ Τὸ τέλος δὲν περιεσώθη.

διὰ τὴν ἐκπλευσιν τοῦ στόλου, δὲν ἐλάβομεν καιρὸν νὰ ἐκλέξωμεν τοὺς πληρεξουσίου εἰσέτι, καὶ μετὰ τὴν ἐκπλευσιν θέλομεν ἐνασχοληθῇ εἰς τοῦτο.

Παρακαλοῦμεν ὅμως, φίλοι, νὰ ἐνεργήσητε ὅσα σὰς ἐπαγορεύει ἡ φιλογενικὴ διάθεσις Σας ὑπὲρ τῆς Πατρίδος καὶ νὰ εἰδοποιήτε καὶ εἰς ἡμᾶς τὰ ὅσα γνωρίζετε συμφέροντα τῆς Πατρίδος.

Μὲ ὄλον δὲ τὸ ἀνήκον σέβας Σας ἀσπαζόμεθα καὶ μένομεν

Τῆς Εὐγενίας Σας Δοῦλοι προθυμότατοι
Ἀδέλφια Τονμπάζη

Πρὸς τοὺς Εὐγενεσιτάτους Κυρίους Κόμητα Διονύσιον δὲ Ρώμα
καὶ κ. Δραγώνα Εἰς Ζάκυνθον

55. Α. ΚΑΤΣΑΪΤΗΣ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς οἰκογ. Δραγώνα).

Nauplia. li 18 Marzo 1826 S. U.

Carissimo Amico Sig^r Dragona

È tre giorni che sono qui arrivato, avendo fatto un piccolo viaggio in Egina, e poi passai tutt'Attica questo influì molto al mio stato. Fino d'ora mi porto bene. Vi scrissi con replicate mie che mi riuscì l'affare della giovine Caterina per la somma di P^e 900. La tardanza per non trovarsi incontro fece che quasi il possessore della stessa era pentito non per altro, ma per avere lui perdute delle persone sue e cadute schiave in Anaticò, e che in questi giorni vi assicuro, Caro Constantino, sì io che l'amico Emanuele Xeno abbiamo fatto molto onde persuaderlo per lasciarla. La stessa giovine vi può tutto dire.

Io mi trovo privo di vostri riscontri; non so se le vostre mi furono mandate in Atene, chè io ero in viaggio. Per altro spero che mi saranno di là rimesse. Di nuovo nulla di buono so dirvi sinora. Quì ci dicono molto su nuovi piani politici dell'Europa; noi per altro andiamo male e se la flotta Greca non arriva, perderemo Missolonghi e i Prodi che l'hanno sinora difeso. Di Assemblea Nazionale non fu ancora principiata, non essendo giunti ancora quelli della Grecia occidentale, orientale e mancando anche l'isolani e al mio credere non avremo tempo, perchè la stagione è avanzata.

Col Pacchetto stesso di Capitan Babassi l'amico Sig^r Xeno imbarcò la giovine Caterina, la quale con tanti guai abbiamo

potuto recuperare. Lo stesso che la possedeva è un Rumelioto di Acarnania quale aveva molti parenti in Anatolicò, i quali trovansi ora schiavi in poter dei Turchi. Se potete essergli utile in qualche cosa per poter fare riscatto o impegnare qualche vostro amico per liberarli, eccovi che vi fo il catalogo delli nomi loro.

Famiglie: Pano Galani con la sua famiglia.

Pano Gulimi con la sua famiglia.

Spirachi Cetitadini.

Giannacò con la sua famiglia.

Esaminate con qualche mezzo questi nomi. Noi gli abbiamo promesso che vi scriveremo, come lui so che vi scrive. L'atto è umano e filantropico e per ciò spero che voi non ubliereτε l'affare.

Io di salute sto ora bene, avendo respirato l'aria di Salamina ed Attica. Mi occupo giornalmente al confisco delle Prede Austriache ed altre che qui portano, difendendo i diritti Nazionali ossia il Fisco; per altro io nulla ricevo di tutto questo.

Sono finalmente contento di aver riuscito a quanto mi avete raccomandato. Pregovi di fare i miei umili complimenti al Sig^r Conte di Roma e D^o Stefano.

Continuatemi la vostra amicizia e credetemi tale quale mi dichiaro

Vostro aff^{mo} Amico

Anastasio Cazzaiti

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Ναύπλιον, τῇ 18 Μαγίου 1826 Ε. Π.

Φίλιππε φίλε Κύριε Δραγώνα

Ἐφθασα πρὸ τριῶν ἡμερῶν ἐνταῦθα, διότι ἔκαμα μικρὸν ταξείδιον ἕως τὴν Αἰγιναν καὶ ἔπειτα περιήλθον ὅλην τὴν Ἀττικὴν, τοῦτο δ' ἐπέδρασε πολὺ ἐπὶ τῆς καταστάσεώς μου. Ἀπὸ τοῦδε ὑγιαίνω. Σὰς ἔγραψα μὲ ἐπανελημμένας ἐπιστολάς μου, ὅτι μοι ἐπέτυχεν ἡ ὑπόθεσις τῆς νέας Αἰκατερίνης ἀντὶ τοῦ ποσοῦ γρ. 900. Ἡ βραδύτης, ἕνεκα μὴ εὐρέσεως εὐκαιρίας, ἔκαμε τὸν κάτοχον αὐτῆς σχεδὸν νὰ μετανοήσῃ, οὐχὶ δι' ἄλλον λόγον, ἀλλὰ διότι ἀπώλεσε πολλὰ συγγενικά του πρόσωπα, γενόμενα αἰχμάλωτα εἰς τὸ Ἀνατολικόν, καὶ αὐτὰς τὰς ἡμέρας σὰς βεβαιῶ, ἀγαπητὲ Κωνσταντίνε, ἐγὼ καὶ ὁ φίλος Ἑμμανουήλ Ξένος ἐπράξαμεν πολλὰ, ἵνα πείσωμεν αὐτὸν νὰ τὴν ἀφήσῃ. Αὐτὴ ἡ νέα δύναται νὰ σὰς εἴπῃ τὰ πάντα.

Στεροῦμαι ἐπιστολῶν σας· δὲν ἡξεύρω ἐὰν αἱ ἰδικαὶ σας μοι ἱστά-

λησαν εἰς τὰς Ἀθήνας, διότι ἐταξείδευον, ἐλπίζω ὅμως ὅτι θὰ μοι διαβιδασθῶσιν ἐκεῖθεν.

Οὐδεμίαν καλὴν εἰδησιν γνωρίζω νὰ σὰς εἶπω ἕως τώρα. Ἐδῶ μᾶς λέγουν πολλὰ περὶ νέων πολιτικῶν σχεδίων τῆς Εὐρώπης· ἡμεῖς ὅμως βαίνομεν κακῶς καὶ ἐὰν ὁ Ἑλληνικὸς στόλος δὲν φθάσῃ, θ' ἀπολέσωμεν τὸ Μεσολόγγιον καὶ τοὺς ἀνδρείους, οἱ ὅποιοι ἕως τώρα τὸ υπερήσπισαν. Ἡ Ἑθνικὴ Συνέλευσις δὲν ἤρχισεν ἀκόμη, διότι δὲν ἐφθασαν ἀκόμη οἱ τῆς Δυτικῆς καὶ τῆς Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος καὶ λείπουν ἐπίσης οἱ νησιῶται, κατὰ δὲ τὴν γνώμην μου δὲν θὰ ἔχωμεν καιρόν, διότι ἡ ἐποχὴ εἶναι προκεχωρημένη.

Ἐπὶ τοῦ ἰδίου πλοίου τοῦ πλοιάρχου Μπαμπάση ὁ φίλος Κ^{ος} Ξένος ἐπεδίδασκε τὴν νέαν Αἰκατερίνην, τὴν ὅποιαν μὲ τόσα βάσανα ἠδυνήθημεν ν' ἀπαλευθέρωσωμεν. Αὐτὸς ὅστις τὴν κατεῖχεν εἶναι εἰς Ρουμελιώτης ἐξ Ἀκαρνανίας, ὁ ὅποιος εἶχε πολλοὺς συγγενεῖς εἰς τὸ Ἀνατολικόν, οἵτινες εἶναι τώρα αἰχμάλωτοι ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Τούρκων. Ἐὰν δύνασθε νὰ τῇ φανήτε κατὰ τι ὠφέλιμος, ὥστε νὰ τοὺς ἐξαγοράσῃ, ἢ ν' ἀναθέσῃτε εἰς φίλον σας νὰ ἐλευθερώσῃ αὐτοὺς, ἰδοὺ ὁ κατάλογος, τὸν ὅποιον σὰς δίδω τῶν ὀνομάτων αὐτῶν:

Οἰκογένειαι: Πᾶνος Γαλάνης, μετὰ τῆς οἰκογενείας του

Πᾶνος Γουλιμῆς μετὰ τῆς οἰκογενείας του

Σπυράκης Τσετσιταδίνης.

Γιαννακὸς μετὰ τῆς οἰκογενείας του.

Ἐξετάσατε διὰ τινος μέσου περὶ τῶν ὀνομάτων τούτων. Τῇ ὑπεσχέθημεν, ὅτι θὰ σὰς γράψωμεν ὥς γνωρίζω καὶ αὐτὸς σὰς γράφει. Ἡ πράξις εἶναι φιλόφρωνος καὶ διὰ τοῦτο ἐλπίζω, ὅτι δὲν θὰ λησμονήσῃτε τὴν ὑπόθεσιν.

Ἐγὼ τώρα ὑγιαίνω, ἀναπνεύσας τὸν ἀέρα τῆς Σαλαμίνας καὶ τῆς Ἀττικῆς. Ἀσχολουμαι καθημερινῶς εἰς τὴν δήμευσιν τῶν αὐστριακῶν καὶ ἄλλων λαφύρων, τὰ ὅποια ἐδῶ φέρουσιν, ὑπερασπιζόμενος τὰ ἐθνικὰ δικαιώματα, ἥτοι τὸ Δημόσιον, καὶ οὐδὲν δι' ὅλα ταῦτα δεχόμενος.

Εἶμαι ἐπὶ τέλους εὐχαριστημένος, ὅτι ἐπέτυχον εἰς ὅ, τι μοι συνεστήσατε. Σὰς παρακαλῶ νὰ προσφέρῃτε τὰς ταπεινὰς φιλοφρονήσεις μου πρὸς τὸν Κ^{ον} Κόμητα δὲ Ρώμαν καὶ Δ. Στέφανον.

Ἐξακολουθεῖτέ μοι τὴν φιλίαν σας καὶ πιστεύετε με ὅποιον δηλῶ ἐμαυτὸν

Ὑμέτερον πολυαγαπῶντα φίλον

Ἀναστάσιον Κατσαῆτην

56. ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΡΩΜΑΣ ΠΡΟΣ † Π. Π. ΓΕΡΜΑΝΟΝ
ΚΑΙ ΑΝΔΡΕΑΝ ΖΑΪΜΗΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τοῦ ἀρχείου τῆς οἰκογενείας Ζαΐμη) ¹.

Ἐκ Ζακύνθου, τῇ 19/31 Μαρτίου 1826.

Παναγιώτατε καὶ Γενναιοπανευγενέστατε!

Ἄφοῦ καὶ τὸ γράμμα σας ὑπὸ τὴν ἡμερομηνίαν τοῦ ἀπελθόντος Φεβρουαρίου ἔμεινεν ἄρκετὸν καιρὸν, μόλις εἰς τὰς 16 τοῦ ἡδὴ τρέχοντος Μαρτίου μᾶς ἐδόθη ἀπὸ τὸν ἐπίτηδες σταλέντα σας πεζόν. Ποία δὲ ἐστάθη ἡ τοιαύτη ἀργητα ἀπὸ ἡμέρας 44 καὶ ἡμεῖς θαυμαζόμεθα καὶ ἀγνοοῦμεν καὶ μόνον ὅτι ἄρκετὸν καιρὸν εὐρισκόμενοι ὑστερημένοι γράμματός σας ἐγράψαμεν κατὰ διαφόρους εὐκαιρίας.

Ἀναλαμβάνομεν δὲ πάλιν ὅσα διὰ τῶν προτέρων μας σᾶς ἐγράψαμεν καὶ κατὰ χρέος ἀνθρώπινον καὶ ἑλληνικὸν σᾶς λέγομεν, ὅτι ἀφοῦ διὰ κακὴν τύχην ἐκ τῆς ἀχρειστάτης προβλέψεως τῆς Ἑλληνικῆς διοικήσεως, ἔπεσεν εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἐχθροῦ ἡ μικρὰ θέσις μὲν ἀλλ' ἀναγκαιότητι τοῦ Βασιλαδίου, ἐγένεν αἰτία ἀπολούθως νὰ κυριευθῇ καὶ τὸ Ἀνατολικόν. Ταῦτα τὰ δύο μέρη τὸ πόσον ἐχρησίμευον εἰς τὸ Μεσολόγγι, τὸ προπύργιον τῆς Ἑλλάδος, εἰσθε ἄρκετοὶ νὰ τὸ γνωρίσητε, καὶ εἶναι περιττὸν ἡμεῖς νὰ περιττολογοῦμεν κατὰ τοῦτο. Ἡδὴ δὲ διὰ τὴν κυρίευσιν αὐτῶν τῶν δύο μερῶν τὸ Μεσολόγγι στενοχωρεῖται ἄρκετὰ ἀπὸ τὸν ἐχθρὸν διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης καὶ μ' ὅλον ὅτι ἐγράψαμεν καὶ μερικῶς καὶ κοινῶς διὰ νὰ προφθάσωμεν τὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα, καὶ διὰ ξηρᾶς δύναμις στρατιωτικῇ ἕως ὥρας δὲν ἠκούσθη, οὐτ' ἐφάνη καμμία συνδρομὴ δι' αὐτοὺς τοὺς πολιορκουμένους ἡρωας. Θαυμαζόμεθα δὲ περισσότερον βλέποντες νὰ ἀμελῇται ἐκείνη ἡ στιγμή εἰς τὸ νὰ διατηρηθῇ, ἡ ὁποία ἀφοῦ καταντήσῃ (8 μὴ γένοιτο) εἰς χεῖρας τοῦ ἐχθροῦ, ἀναμφιδόλως πιστεύομεν θέλει φέρει εἰς τὸν κοινὸν ὄλεθρον· ὅθεν ἀδελφοὶ διὰ τὴν ἀγάπην τῆς Πατρίδος καὶ διὰ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἔθνους, ἐνεργήσατε εἰς τρόπον ὥστε νὰ προφθασθῇ αὐτὸ τὸ μέρος ἀπὸ τὴν θαλάσσιον δύναμιν, διὰ νὰ μὴν ἔλθωσιν εἰς ἐκείνην τὴν ἐσχάτην στενοχωρίαν οἱ πολιορκούμενοι καὶ τότε καταντήσῃ τὸ πρᾶγμα ἀνίατον, καὶ ἐπειδὴ σᾶς ἐγράψαμεν, καὶ ἐπίτηδες τὸν Ζαχαρόπουλον σᾶς ἐπέμψαμεν, κάμετε, ὥστε νὰ ἐπιταχύνη ἡ θαλασσία βοήθεια, ὅτι ἂν ὀλίγας ἡμέρας ἀργοπορήσῃ δὲν ἡξεύρομεν πλέον τί ἡμπορεῖ νὰ προξενηθῇ, διὰ τοῦτο λάβετε μέτρα ἀνάλογα τούτου τοῦ κινδύνου, ὅστις εἶναι ὁ ἀφανισμὸς τοῦ

¹ Τὸ αὐτὸ ἐν Ἀρχεῖφ Ἐθν. Βιβλιοθ. ἀριθ. 6746 (ἐν σχεδίφ).

Ἔθνους ἢ ἡ ἐλευθερία του μὲ τὴν διατήρησίν του, ὡς ἀρκετοὶ δὲ καὶ πατριῶται στοχασθῇτε ἐσκεμμένως τὸ πρᾶγμα καὶ ἐνεργήσατε δραστηρίως, ἐπειδὴ, ὡς πρὸς τὸν πατριωτισμόν σας ἀρκοῦσι ταῦτα τὰ λεγόμενά μας καὶ τὰ τοσάκις γραφέντα σας.

Δὲν ἤξεύρομεν ποῖον ἀποτέλεσμα θέλει προξενήσῃσι δύο γράμματα τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως, τὰ ὅποια ὁ κ. Σισίνης μᾶς ἐπεμψεν ἐδῶ καὶ διὰ ταχυδρόμου ἐπίτηδες ἐπέμψαμεν εἰς τοὺς ἐν Μεσολογίῳ ἦτον γεγραμμένα εἰς τὰς 5 καὶ 6 τοῦ παρόντος καὶ τοὺς ὑπέσχετο μὲ αὐτὰ ἡ Διοίκησις θαλασσίας καὶ ἡπειρωτικὰς δυνάμεις ὁμοῦ καὶ τροφὰς νὰ πέμψῃ, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ πῶλλας τοιαύτας ὑποσχέσεις τῆς ἔλαβον κατὰ καιροῦς, καὶ πάντοτε δὲν ἐκτελέσθησαν, βλέποντες δὲ καὶ τὴν ἀργοπορίαν, τί εἴμπορεῖ νὰ προξενηθῇ ἀγνοοῦμεν, καὶ διὰ τοῦτο λάβετε μεγαλωτάτην πρόνοιαν κατὰ τοῦτο χωρὶς ἀργοπορίαν.

Ἐπειδὴ καὶ μᾶς ἐρωτᾶτε καὶ μᾶς ζητεῖτε γνώμην, περὶ τοῦ τρόπου τῆς Διοικήσεως, τὴν ὁποίαν μέλλετε νὰ προβάλητε εἰς τὴν Συνέλευσιν καὶ νὰ τὴν ἐξακολουθήσητε, διὰ τοῦτο ὡς ἀδελφοὶ σὰς ἀποκρινόμεθα, σκοπὸν ἔχοντες τὴν διατήρησιν τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν πατριωτῶν, ὅθεν καὶ κατὰ τὸ πνεῦμα τῶν Ἑλλήνων καὶ κατὰ τὴν παρούσαν κατάστασιν τῆς Ἑλλάδος, σὰς ἐκθέτομεν τὰ ἀκόλουθα, τὰ ἑποῖα νομίζομεν ἀνάλογα τῆς παρούσης καταστάσεως, καὶ δεκτὰ τόσον εἰς τοὺς Ἑλληνας, καθὼς ἀκόμη καὶ εἰς τοὺς ἔξω. Ἐλπίζομεν δὲ μὲ τοῦτο τὸ μέσον νὰ ἀπαντήσητε ὅλας τὰς δυσκολίας καὶ νὰ ἐνεργήσητε ἐκ συμφώνου διὰ τὸ κοινὸν ὄφελος. Σὰς εἶναι γνωστὸν τόσον ἀπὸ τὴν ἱστορίαν, καθὼς ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὴν διήγησιν τῶν εἰς τὸν καιρὸν μας ἐπελθόντων πραγμάτων, ὅτι κάθε Βασίλειον, Ἐπαρχία ἢ Φρούριον, ἐνῷ καταπολεμεῖται ἀπὸ τὸν ἐχθρόν του, μεταβάλλει ἀμέσως τὴν Διοίκησίν του ἀπὸ τὸ πολιτικὸν εἰς τὸ στρατιωτικόν, διὰ νὰ δυνηθῇ μὲ τοῦτο νὰ ἐμψυχώσῃ τὸν λαὸν καὶ παροξύνοντάς τον ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ νὰ φυλάξῃ τὸ κράτος του. Οἱ Ἕλληνες ἀφοῦ ἐσύστησαν τὸν πολιτικὸν χάρτην τους καὶ ἐσχημάτισαν Διοίκησιν, ἡλπίζον μὲ τοῦτο τὸ μέσον νὰ κάμωσι μεγάλα πράγματα, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἐγνώρισαν πραγματικῶς, ὅτι ἡ πενταετής αὐτὴ πολιτικὴ Διοίκησις δὲν τοὺς ὠφέλησε τελείως, καὶ ἦδη ὁποῖον ἄλλο εἶδος πολιτικῆς Διοικήσεως λάβῃ τὸ ἔθνος δὲν θέλει κάμει τίποτε, ἐπειδὴ ὁ λαὸς ἀποδίδει πάντοτε τὰς αἰτίας τῆς δυστυχίας του εἰς τὴν Διοίκησιν, μὲ λόγον ὅτι δὲν ἐπρόβλεψε τὸ μέλλον καὶ ὅτι δὲν ἐνήργησε τὸ χρέος τῆς ὡς ἀληθῆς μήτηρ, δι' αὐτὴν τὴν αἰτίαν δὲν θέλει ἔχει καὶ ὑποταγὴν ἀνάλογον τῶν παρόντων κινδύνων καὶ περιστάσεων. Ἄν μεταβληθῇ πάλιν τὸ πολιτικὸν σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος εἰς ἐκεῖνο τῆς Ἀμερικῆς, δὲν θέλει ὠφελήσῃ τελείως, ἐπειδὴ δὲν

ἔσφαλε τὸ σύνταγμα τῆς εἰς τὸ νὰ καταντήσωσι τὰ πράγματά τῆς εἰς τοῦτον τὸν βαθμόν, ἀλλ' ὁ τρόπος, τὸν ὅποιον ἐπολιτεύθησαν, ὅθεν ἢ μεταβολὴ αὐτὴ θέλει εἶναι οὐδέν, ἐὰν δεχθῇ τὸ ἀριστοκρατικὸν ὁ λαὸς τῆς Ἑλλάδος, κατὰ τὸ ἐλεύθερον τοῦ φρουρεῖν, τὸ ὅποιον ἔλαβε καὶ αἱ ἀντιζηλῖαι τοῦ τὸ ἐξύπνησαν περισσότερον, δὲν θέλει ὑποταχθῇ, καὶ ἀκολούθως θέλει παραπονῆται ἀπ' αὐτὴν τὴν Διοίκησιν, καὶ ἴσως ἴσως προξενηθῇ κανένας πόλεμος οἰκείος. Τὸ μόνον λοιπόν, τὸ ὅποιον ἀνήκει κατὰ τὸ παρὸν καὶ τὸ ὅποιον ὠφελεῖ, εἶναι τὸ πολεμικόν, ὅθεν ἐπιστηριζόμενοι εἰς τοῦτο καταβάλετε τὸ πρῶτον πολιτικὸν σύνταγμα τελείως καὶ σχηματίσατε τὸ πολεμικόν, συγκροτούμενον ἀπὸ πολιτικούς καὶ πολεμικούς δλῆς τῆς Ἐπικρατείας, ἐν ταύτῃ δὲ ἀπ' αὐτὰ τὰ μέλη τὰ συγκροτοῦντα τὸ πολεμικὸν συμβούλιον ἄς ἐκλεχθῶσι δέκα, ἣ καὶ περισσότερα άτομα, μὲ τὴν ὀνομασίαν ἀνώτερον συμβούλιον, τὸ ὅποιον νὰ εἰσακούεται μὲ τὰ ἔξω μέρη, νὰ οἰκονομῇ δὲ καὶ τὰ ἐσωτερικά· ὅλα ταῦτα τὰ μέλη νὰ εἶναι ἰσότημα, χωρὶς τὴν προσθήκην τοῦ προέδρου, διὰ νὰ λείψῃ ἡ ἀντιζήλῖα καὶ τὰ πάθῃ· μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον, λαμβάνοντες στρατιωτικούς θαλασσίους καὶ τῆς ξηρᾶς ὡς μέλη τοῦ συμβουλίου, τότε ἡμποροῦσαν αὐτοὶ νὰ ἐνεργήσωσι περισσότερον εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ λαοῦ, καὶ ἐνωμένοι μαζί σας θέλει ἀλλάξῃ μορφήν τὸ πρᾶγμα, καὶ μὲ τὴν ἀλλοίωσιν θέλει δώσητε τὸν νόμον εἰς τὸν λαόν, ἐνῶ ἡ ρίζα καὶ τὸ κινεῖν θέλει εἰσθε σεῖς, οἱ ὅποιοι ὡς ὅμοιοι θέλει συνεδριάζετε μετ' αὐτῶν. Θέλει λείψωσι δὲ καὶ τὰ μινιστέρια καὶ τὰ γραμματεῖα καὶ ἄλλα τοιαῦτα, τὰ ὅποια ὅσον αἰδέσιμα ὀνόματα εἶναι κατήντησαν ἤδη εἰς ἐμπαιγμὸν ἀπὸ τὸν λαόν τῆς Ἑλλάδος, καὶ δὲν στοχάζονται ἄλλο εἰμὴ, ὅστις ἤθελε προχωρήσει εἰς αὐτά, ἄλλον σκοπὸν δὲν ἔχει εἰμὴ νὰ λαμβάνῃ μισθὸν καὶ νὰ ἔχῃ πάντοτε τὸν τόπον ἐκεῖνον διὰ νὰ κλέπτῃ ἀπὸ τὰ δημόσια ἀναισχύτως· καὶ ἐπειδὴ τοῦτο ἔγινε μόδα σχεδὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἄλλον τρόπον διορθώσεως δὲν γνωρίζομεν, οὔτε θέλει εὐδοκιμήσει, εἰς καιρὸν ὅπου τοῦτο τὸ μέσον θέλει ὑποχρεώσῃ τὸν λαὸν νὰ ἀκούῃ τὰς διαταγὰς τοῦ Συμβουλίου καὶ θέλει λείψωσι πολλὰ μικρὰ άτομα, τὰ ὅποια ἐπιθυμοῦντα νὰ εὐρίσκωνται ὡς παραστάται ἀπὸ τὰς Ἐπαρχίας, διὰ νὰ ἀρπάζωσι, κολακεύουν πολλοὺς ἐκ τῶν ἐπαρχιωτῶν, καὶ πάντοτε ἀκολουθοῦσιν ἐναντιότητος καὶ συγχύσεις εἰς ὅλα· μὲ τὸ μέσον ὅμως αὐτὸ θέλει γνωρίσει ἡ Εὐρώπη, ὅτι οἱ Ἕλληνες δὲν καταγίνονται εἰς ἄλλο, εἰμὴ διὰ τοῦ πολέμου νὰ ἀποκτήσωσι τὴν ἐλευθερίαν, καὶ τοῦτο εἶναι καλὸν μέσον ὑπολήψεως καὶ φήμης. Πρὸ πάντων τούτων δὲ σεῖς, ἀπὸ τοὺς ὁποίους περιμένει ἡ πατρίς τὸ καλόν, κάμετε παντοίους τρόπους νὰ εἰσθε ἐνωμένοι πλέον παρ' ἄλλοτε, ὅτι χωρὶς τούτου δὲν θέλει ἐπιτύχετε, ἀλλὰ θέλει καταντήσητε καὶ εἰς τὸν ἀφανισμόν τὸ ἔθνος. Τοῦτο ἐγνωρίσαμεν ἀνάλογον τῆς κατα-

στάσεώς σας και σὰς τὸ φανερώσαμεν, ἐλπίζοντες ὅτι θέλει τὸ ἐξακολουθήσετε.

Πρὸ ἡμερῶν σὰς ἐσυστήσαμεν τοὺς ἐλθόντας εἰς τὰ αὐτοῦσε κυρίους Ρωμυλὴν καὶ Μαρσέτην, αὐτὰ τὰ δύο μεγάλα ὑποκείμενα λάβετε ἐπιμέλειαν νὰ τὰ δεξιωθῇτε μὲ τὴν πρέπουσαν εὐγένειαν, καὶ μὴ παραχωρήσετε εἰς ἄλλους νὰ φαίνωνται ἀνώτεροι τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ἀξιότητος ἀπὸ σὰς, οἵτινες καὶ οἱ πρῶτοι ἐφάνητε προστάται τῆς ἐλευθερίας καὶ ἐξεθέσατε τὴν ὑπαρξίν σας εἰς τὸν κίνδυνον· αὐτὰ τὰ δύο ὑποκείμενα εἶναι πολιτικώτατα, ἔχουσι σχέσεις μὲ τὰ ἀνώτερα ὑποκείμενα τῆς Εὐρώπης καὶ ἦλθον ἐπίτηδες πρὸς σὰς... Ἄπ' αὐτοὺς τοὺς ἰδίους θέλει γνωρίσετε πόσον χιμαιρινὸν ἐστάθη τὸ πρόβλημα τοῦ Ῥόσχη. Αἱ δυσκολίαι εἰς τὸ νὰ κατορθωθῶσι τὰ τοιαῦτα ἡμπορεῖτε γὰρ τὰς συμπεράνῃτε, καὶ οἱ ἀκοίμητοι ὀφθαλμοὶ τῶν ἄλλων δὲν θέλει τὰ ἀφήσωσι νὰ τελειωθῶσιν. Αὐτοὶ τέλος πάντων θέλει σὰς κάμωσι νὰ γνωρίσετε τὰ ὅσα ἐπιθυμεῖτε, φθάνει μόνον μὲ μεγάλην ἐπιτηδεύτητα καὶ πολιτικὴν νὰ τοὺς ἐρωτᾶτε καὶ νὰ τοὺς πολιτεύσθε. Ἐχουσιν ἄδειαν ἐλευθέραν νὰ τραθήσωσι μεγάλας ποσότητας, ὅταν τοὺς χρησιμεύσωσι, καὶ λάβετε πρόνοιαν νὰ φυλάξῃτε μυστικὴν τὴν εἰδοποίησίν μας καὶ νὰ ὠφεληθῇτε ἀπὸ τὰς συμβουλὰς καὶ ἐνεργείας των.

Ἄγχαλὰ καὶ ὁ θάνατος τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου ἤφερε μίαν μεγάλην μεταβολὴν εἰς τὴν πολιτικὴν τῆς Εὐρώπης, καὶ τὰ πράγματα πολλὰ τεβολωμένα, μ' ὅλον τοῦτο, ὡς πρὸς τὴν θέσιν μας σὰς λέγομεν τὰ ἀκόλουθα, τὰ ὅποια ἀφοῦ τὰ ἀναγνώσετε μὲ τὴν ἀνάλογον προσοχήν, καὶ σχολιάζοντάς τα, θέλετε εὐρη τὴν ῥίζαν τῆς ὑποθέσεως... Αἱ παρῶσαι περιστάσεις κατασταίνουσιν ὡς πρὸς τοὺς Τούρκους τὴν πολιτικὴν κατάστασιν τῆς Ἀγγλίας ὅπως οὖν περιπεπλεγμένην· καὶ τοῦτο ἐὰν συνέβη πόλεμος μεταξὺ Ρωσσίας καὶ Τουρκίας· ἐνδεχόμενον νὰ εἰσακούεται ἡ Ἀγγλία μὲ τὴν Ῥωσσίαν, ἐνδέχεται δὲ καὶ τὸ ἐναντίον· εἰς τοιοῦτους διπλωματικούς περιπλεγμούς τῆς Εὐρώπης εὐρίσκεται ἐν τῇ μέσῃ ἡ Ἑλλάς καὶ γίνεται ἔργον καὶ αἷτιον τῶν τρεχόντων συμβάντων. Μᾶς ἐρωτᾶτε νὰ σὰς εἴπωμεν τὴν γνώμην μας, ποῖον πρέπει νὰ εἶναι τὸ φέρισμον τῶν προϋπόντων τῆς Ἑλλάδος ἐν αὐτῇ τῇ περιστάσει· μέγα πρόβλημα! καὶ βαθείας πολιτικῆς πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἀπόκρισις. Οἱ Ἕλληνες εὐρίσκονται ἤδη εἰς μίαν θέσιν πολλὰ ἀρμοδίαν διὰ νὰ ὠφεληθῶσιν εἰς τὰς τοιαύτας περιστάσεις, ἢ ἀπὸ τὴν συμφωνίαν, ἢ ἀπὸ τὴν διχόνοιαν τῶν Βασιλέων τῆς Εὐρώπης. Πρῶτον ἀπ' ὅλα χρειάζεται νὰ ἐνωθῶσιν ὅλοι οἱ πρόκριτοι τῆς Ἑλλάδος καὶ οἱ διωρισμένοι εἰς τὰ ἔξω, καὶ νὰ βαστάσουν μίαν γνώμην ἀμετάβλητον, ὡς πρὸς τὴν πολιτικὴν τῆς Εὐρώπης, ἐὰν ὁμως ἀπομακρυνθῶσιν ἄνευ μεγαλωτά-

της ανάγκης ἀπὸ τὸ κράτος τῶν Γειτόνων καὶ ἀθετήσωσιν εἰς κάποιον τρόπον τὰ σχέδια, τὰ ὅποια ἐπραγματεύθησαν μεταξύ των, βέβαια θέλει ἔλθῃ μέγα κίνδυνος εἰς τὴν πολυπαθὴν Ἑλλάδα, καὶ ἐὰν σταθῶσι σταθεροὶ καὶ ἀξιοὶ τῆς εὐνοίας των, δὲν θέλει ἀργοπορήσουν παρ' αὐτῶν αἱ ὠφέλειαι. Ἡμεῖς δὲν ἤμποροῦμεν νὰ σᾶς συμβουλεύσωμεν ἄλλο, εἰμὶ νὰ ἔχῃτε πρὸ ὀφθαλμῶν αὐτῶν τὸν στοχασμὸν καὶ τὴν ἀπόφασιν, ὅτι νὰ μὴν ἀφήσῃτε νὰ ἀναιρεθοῦν οἱ δεσμοὶ τῆς ἐνώσεώς σας μὲ τοὺς Ἑγγλους, ἕως ὅτου μία μεγαλωτάτη ἀνάγκη δὲν ἤθελε σᾶς φέροι εἰς τὴν πλέον ἐσχάτην στενοχωρίαν. Ἐὰν κατὰ ἀλήθειαν ἐπιθυμῇτε ἀνεξαρτησίαν καὶ ἓνα σύστημα πολιτικόν, τὸ ὅποιον νὰ θεμελιούται εἰς τὸ φιλελεύθερον καὶ φιλογενὲς αἶσθημα, ἀπ' ἄλλο μέσον δὲν ἤθελε ἠμπορέσῃτε νὰ τὸ ἀποκτήσῃτε, ἀπ' ἐκεῖνο μόνον τῆς Ἀγγλίας, καὶ ἕως ὅτου τὰ περιστατικὰ ἔχουν τοιαύτην φυσικὴν σειράν, καθ' ἄλλο πρόβλημα εἶναι ἀδύνατον καὶ ὀλέθριον, καὶ εἰς τοῦτο ἡ πράξις θέλει σᾶς τὸ βεβαιώσῃ. Ἡμεῖς, οἵτινες εἰς τόσον καιρὸν ἀγωνιζόμεθα καὶ ἐθυσιάσαμεν πολλὰ διὰ τὸ συμφέρον τῆς Ἑλλάδος, δὲν μετέχομεν ἐκ τῶν ἄλλοεθνῶν, ἀλλ' Ὁ Ἕλληνας εἴμεθα καὶ διὰ τῆς Ἑλλάδος τὴν εὐτυχίαν φρονοῦμεν, καὶ εἰς τοῦτο καταγινόμεθα. Ἐνθυμήθητε, τὰ ὅσα ὁ ὑπογεγραμμένος Κόμης Ῥώμας σᾶς ἔγραψε πρὸ πολλοῦ καὶ ἀλλαχόθεν, αἱ παρατηρήσεις του ὑπάρχουν εἰς χεῖράς σας καὶ αὐταὶ εἶχον προῖδει καὶ τὰς ἐπελθούσας καὶ τὰς παρούσας περιστάσεις· πιστεύσατε τὸ λοιπὸν εἰς τοὺς λόγους μας, καὶ μὴν τοὺς νομίσῃτε προερχομένους ἀπ' ἄλλα τέλη καὶ δι' ἄλλης ὁδοῦ, ἀλλ' ἀπὸ εἰλικρινῆ Ἑλληνικὰ αἰσθήματα. Βέβαια ἡ θέσις σας ὅσον εὐτυχὴς προνοεῖται, ἄλλο τόσον δύσκολος γίνεται ἡ διαγωγή καὶ τὸ φέρισμον τὰ ὅποια μέλλει νὰ μεταχειρισθῇτε, ἐπειδὴ χρειάζεται ὑψηλὴ ἀφῆ πολιτικὴ, μεγαλωτάτη προσοχή καὶ ἀρκετὴ γνώσις τῶν πραγμάτων.

Ἐδρωμεν καὶ τὸν περικλειόμενόν μας διάλογον, ὅστις καὶ αὐτὸς εἶναι ἀρκετὸς νὰ σᾶς γνωστοποιήσῃ τὴν κλίσιν καὶ διάθεσιν τῶν φίλων τῆς Ἑλλάδος, ἐπειδὴ ὁμως δι' αὐτὴν τὴν αἰτίαν σᾶς ἐγράψαμεν μὲ τὸν Ζαχαρόπουλον καὶ σᾶς ἐπερικλείσαμεν τὴν ἀνάλογον ἀπάντησιν καὶ τὰ προλεγόμενα ταύτης, σιωποῦμεν ἤδη διὰ τὴν περιττολογίαν.

Ἄς μεταβῶμεν δὲ εἰς ἀπόκρισιν τῆς ἐρωτήσεώς σας περὶ τῆς ἐν Λονδίῳ ἐπιτροπῆς. Ἀρκετὰ κατὰ καιρὸν σᾶς εἶπομεν περὶ τῆς διεφθαρμένης διαγωγῆς, τὸ ἀχρεῖον πολίτευμα καὶ τῆς κακῆς καὶ ἐπονεϊδίστου κλοπῆς των. Ἡ Ἑλλάς βέβαια δὲν ἐπολεμήθη ἀπὸ ἄλλο μέρος περισσότερον, ὅσον ἀπ' αὐτοὺς τοὺς κακοὺς πατριώτας ποῖα βίβλος, ἢ ποῖος νέος Δημοσθένης, ἢ Κικέρων ἠμπορεῖ νὰ γράψῃ, ἢ νὰ ὁμιλήσῃ τὰς ραδιοουργίας του; Οἱ φιλέλληνες Ἑγγλοι, οἵτινες καὶ

πρὶν τῆς δημογεροντίας ἐτιμοῦσαν τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐκαυχῶντο νὰ ἔχουν σιμὰ των, καὶ νὰ μεταφέρουν ποταποὺς Ἑλληνας εἰς τὴν Μητρόπολιν τοῦ Κράτους των μὲ τὰ Ἑλληνικὰ ἐνδύματά των πρὸς εὐχαρίστησιν τῶν ὁμογενῶν των, τὸ πόσον ἐνθουσιάζοιτο οἱ προὔχοντες καὶ τὸ κοινόν, ἐνῷ τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος ἔπεμψεν εἰς τὸ Λονδὶνον ἐπιτρόπους του, τοῦτο εἶναι ἀδιήγητον, αὐξήσε τὴν ἀγάπην των πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος, μὲ τὸ νὰ ἐγνώρισαν τὴν προτίμησιν τὴν ὁποῖαν οἱ Ἕλληνες ἔδωσαν εἰς αὐτὸ τὸ Κράτος παρ' εἰς ἄλλο, ἐθεωροῦσαν τοὺς ἀπεσταλμένους ὡς νέους Θεμιστοκλεῖς καὶ Κίμωνας, καὶ εὐχαριστοῦντο νὰ συναναστρέφονται τὰ πλέον λαμπρὰ ὑποκείμενα μὲ αὐτούς, διὰ τὸ σέβας ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον ἔχουν εἰς τοὺς προγόνους μας, καὶ τοῦτο ἦτο μέγα μέσον πρὸς εὐκολίαν πολλῶν ὠφελειῶν διὰ τὴν Ἑλλάδα· ἀλλ' αὐτοὶ οἱ κακοπροαίρετοι καὶ μικροπρεπεῖς ἄνθρωποι, ὅταν ἀπέδειξαν τὴν ἐφεσὶν των εἰς τὸ νὰ κλέπτωσιν, ὅταν ἡγόραζαν τὰ συναλλαγματικὰ γράμματά των, μὲ τὸ μέσον ἄλλων Ἀγγλων εἰς μίαν τιμὴν, ὅταν τὸ κάμβιον ἦτο πεσμένον καὶ τὰς ἐπωλοῦσαν ὅταν ὑψώνετο, ὅταν ἡγόραζον πράγματα καὶ ἔπεμπον εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ὑπεχρέωναν τοὺς πωλητὰς νὰ γράψωσιν εἰς τὰς ἐκκαθαρίσεις των περισσοτέραν τὴν τιμὴν ὅτι τάχα τὰ ἡγόρασαν, ὅταν ἐπραγματεύοντο περὶ ὑποθέσεων μὴ ἀναλόγων τοῦ χαρακτήρος των, ὅταν ἐδημοσίεουν κανένα τι, τὸ ὅποιον τοὺς ἐλέγετο πρὸς δοκιμήν, ὅλα ταῦτα ἐπροξένησαν τὸν μεγαλείτερον ὀλεθρον τῆς πολυπαθοῦς Ἑλλάδος, καὶ ἐγνωμοδότησαν οἱ Ἀγγλοι, ὅτι ἡ Ἑλλάς ἐγέννησε μὲν πολλοὺς μεγάλους νόας εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ στρατιωτικὴν, πλὴν (ἐπρόσθεσεν) ἀπέθανον, καὶ οἱ ἀπόγονοί των εἶναι βδελύγματα. Ταῦτα, ἀδελφοί, ἡμποροῦμεν νὰ σὰς εἴπωμεν περὶ τούτων, μὲ τὸ νὰ γνωρίζωμεν, ὅτι τὸ ψεῦδος καὶ ἡ κλοπὴ εἶναι τὰ πλέον θανάσιμα ἁμαρτήματα σιμὰ εἰς τοὺς Ἀγγλους· αὐτοὶ ἐστάθησαν ἡ μάστιξ τῆς Ἑλλάδος, ἐθησαύρισαν διὰ τὸν ἑαυτὸν των πολλὰ καὶ μὲ ἀναισχυντίαν ἤδη δὲν στοχάζονται τὸ παραμικρόν, ἐπειδὴ οἱ Ἕλληνες εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ πληρώσουν ὅλας τὰς ἀνομίας των. Ἀχ! Πελοποννήσιοι ἀδελφοί, πόσον ἐσφάλατε ἀπ' ἀρχῆς, προσηλωμένοι μόνον εἰς τὰς ἐπαρχίας σας καὶ εἰς τὰ ἀνθρωπάκια τῆς περιοχῆς σας, παραιτήσατε τὰ μεγαλείτερα πράγματα τοῦ ἔθνους νὰ τὰ διαπραγματευθῶσιν οἱ ξένοι καὶ ἀπάτριδες, καὶ αὐτοὶ μὲ τὴν κακὴν διαγωγὴν των νὰ ἐκθέσουν εἰς τὰ ὅμματα τοιοῦτου σοφοῦ καὶ πολυπράγμονος ἔθνους, ὅτι καὶ σεῖς εἰσθε ὅμοιοι μὲ αὐτοὺς καὶ δι' αἰτίας τῆς ἀπροσεξίας σας ἔχασε τὸ ἔθνος τὸν ὅποιον εἶχεν ὑποληπτικὸν χαρακτήρα του. Εἰς τὴν ἀπόφασίν σας δὲ μένει πάλιν νὰ διορθώσητε αὐτὸ τὸ λάθος καὶ νὰ φανήτε, ὅτι ἔχετε μεγάλην διαφορὰν ἀπ' ἐκείνους τοὺς κακούργους, συγχωρῶντας ἡμᾶς, ἂν ὁ ἔρως τῆς πατρίδος καὶ τὰ μεγάλα δίκαιά σας

μᾶς παρακινουσιν νὰ σᾶς εἰπῶμεν εἰλικρινῶς. τὴν ἀλήθειαν προερχομένην ἀπὸ τὸ αἶσθημα τῆς συμπαθείας.

Μᾶς ἦλθεν ἐσχάτως ἀπὸ Μεσολόγγι ἓνα γράμμα, τὴν μετάφρασιν τοῦ ὁποίου θέλει εὗρητε ἐσωκλειστον εἰς τὴν παρῶσαν πρὸς εἰδησίν σας, καὶ ὁ κύριος Ζαχαρόπουλος θέλει σᾶς εἰπῇ περὶ τοῦ ὑποκειμένου τὰ ὅσα ἡξεύρει καὶ ἡμεῖς ἐνεργήσαμεν.

Δεχθῆτε τοὺς ἀδελφικοὺς ἀσπασμούς μας καὶ τὴν εὐχαρίστησίν μας νὰ σᾶς εἰμεθα

Πρόθυμοι ἀδελφοὶ
Διονύσιος ὁ δὲ Ρώμας
Κ. Δραγῶνας

57. Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς οἰκογ. Δραγῶνα).

Εὐγενέστατε Κύριε

Ἔλαβα πρὸ ἡμερῶν τὸ ἀπὸ 14/26 Ἰαν. γράμμα Σας καὶ Σᾶς εὐχαριστῶ διὰ τὰς ἐγκαρδίους καὶ εἰλικρινεῖς εὐχὰς σας ὑπὲρ τῆς οἰκογενείας μου.

Ὁ κύριος Σεβαστὸς ἔφθασεν ἐδῶ μετὰ ταῦτα καὶ μὲ ἐπληροφόρησε καὶ διὰ ζώσης καθὼς καὶ ὁ Κύριος Λεβίδης δὲν ἔλειψε νὰ μὲ βεβαιώσῃ πόσον ἐσυντελέσατε εἰς τὴν προμήθειαν τοῦ Μεσολογγίου, τὸ ὅποιον εἶθε νὰ προφθασθῇ ἐν καιρῷ, διὰ νὰ μὴ ματαιωθοῦν αἱ θυσίαι τόσων πατριωτῶν καὶ ἴδουν ἔπειτα τὸν γενικὸν κίνδυνον τῆς Πατρίδος.

Εἰς τὸ αὐτὸ γράμμα Σας εὗρηκα καὶ ἓν σημεῖωμα τριῶν ὀνομάτων, περὶ τῶν ὁποίων ἀκόμη δὲν ἐπληροφορήθην ἂν εὐρίσκωνται εἰς τὴν ἐλευθέραν Ἑλλάδα.

Ἐδῶ ἔγειναν ὅλα τὰ δυνατὰ διὰ νὰ ἐκπλεύσῃ ὁ στόλος, ἀλλ' εἰξεύρετε ὅτι χρήματα δὲν ὑπάρχουν ἐκ τοῦ προχείρου καὶ τὰ περισσότερα ἔξοδα οἰκονομοῦνται μὲ μεγίστην δυσκολίαν ἀπὸ δάνεια τῶν πολιτῶν θεληματικὰ καὶ βίαια, ὥστε ὁ τοιοῦτος τρόπος ἐπιφέρει δυσκολίαν καὶ βραδύτητα εἰς ὅλας τὰς ἐργασίας· μ' ὅλον τοῦτο αὐριον ἐλπίζομεν νὰ ἐκπλεύσῃ ὁλος ὁ στόλος καὶ εἶθε νὰ μὴ φθάσῃ πολὺ ἀργά!

Συνιστῶ εἰς τὴν φιλίαν Σας τὴν ὑπόθεσιν τῶν Κυρίων Βλαστῶν διὰ τὴν ὁποίαν κατασταλίνω ἐπίτροπον τὸν Κύριον Λαδόπουλον, ἀλλ' ἐλπίζω καὶ εἰς τὴν συνέργειαν τῶν λοιπῶν φίλων διὰ νὰ συντρέξουν εἰς τὸ νὰ γνωρισθῇ τὸ δίκαιον. Χωρὶς νὰ σᾶς εἰπῶ τὰς ζημίας αἱ ὁποῖαι μὲ ἀκολουθοῦν διὰ τὸ ἀνέλπιστον αὐτὸ φέρισμον τῶν Κυρίων Βλαστῶν, ἐκείνο ἔποῦ μὲ δυσαρεστεῖ εἰς ἄκρον εἶναι ἡ ἐπιστροφή τῆς

συναλλαγματικῆς τοῦ Κυρίου Στεφάνου, τὴν ὁποῖαν αἱ περιστάσεις μου δὲν μὲ ἐσυγχωροῦσαν κατ' οὐδένα τρόπον νὰ πληρώσω· καὶ οὕτως μὲ κακοφανισμόν μου βλέπω νὰ ψυχραίνωνται πατριῶται, τῶν ὁποίων τιμῶ τὸν ὑπὲρ πατρίδος ζῆλον καὶ τὰ φρονήματα.

Ἀπὸ Κωνσταντινουπόλιν ἀκούομεν ἡσυχίαν καὶ ἐτοιμασίαν νέου στόλου καὶ δὲν ἤξεύρει τις πῶς νὰ συμβιδάσῃ αὐτάς τὰς εἰδήσεις μ' ἐκείνας, ὅπου μᾶς ἐρχονται ἀπὸ τὴν Εὐρώπην. Ἡ Πρόνοια ἄς κάμῃ τὸ καλλίτερον.

Μένω μὲ τὴν ξεχωριστὴν ὑπόληψιν καὶ τὰ εἰλικρινῆ φρονήματα.

Τῇ 20 Μαρτίου Ε. Π. 1826

Πρόθυμος εἰς τοὺς ὀρισμούς Σας

Ἀπὸ Ναύπλιον

εἰλικρινῆς ἀδελφός

Α. Μαυροκορδάτος

§8. ΑΔΕΛΦΙΑ ΤΟΥΜΠΑΖΗ ΠΡΟΣ ΔΙΟΝ. ΡΩΜΑΝ ΚΛ.

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ῥώμα).

Ἦδρα, τῇ 21 Μαρτίου 1826 Ε. Π.

Πανευγενέστατοι Κύριοι!

Προλαβόντως σᾶς ἐγράψαμεν τὰ τρέχοντα, διὸ καὶ δὲν ἐκτεινόμεθα· ἤδη δὲ Σᾶς περιγράφομεν τὴν κατάστασιν τῆς Διοικήσεώς μας, τῆς πατρίδος μας καὶ στόλου μας. Ὁ μὲν στόλος μας εἶναι ἐφωδιασμένος διὰ ἓνα μῆνα, ἡ Διοίκησις Πόρου δὲν ἔχει διὰ νὰ ἐξοικονομήσῃ ἄλλο μνησίον, ἡ πατρίς μας παρομοίως. Ἀγνοοῦμεν ἂν ὁ στόλος λάβῃ τὴν καλὴν τύχην νὰ ἐφοδιάσῃ τὸ Μεσολόγγιον εἰς τὸ διάστημα τοῦτου τοῦ πληρωμένου μηνός, ἐξ ἐναντίας δὲ εἶναι ἀναγκασμένος νὰ ἐπιστρέφῃ. Σᾶς κοινοποιοῦμεν ταῦτα μὲ μεγίστην θλίψιν τῆς ψυχῆς μας, κρίνοντες χρέος μας νὰ σᾶς ὁμιλήσωμεν γυμνὴν τὴν ἀλήθειαν καὶ παρασταίνοντές σας, ὅτι ἂν τὸ Μεσολόγγιον πέσῃ (8 μὴ γένοιτο) τί μᾶς ὠφελεῖ τὸ τακτικόν. Μὴν ὑπολάβετε, παρακαλοῦμεν, ὅτι φρονοῦμεν περιττὸν τὸ τακτικόν, μάλιστα πολλὰ ἀναγκαῖον, πλὴν τοῦτο χρειάζεται ἀρκετὸς καιρὸς διὰ νὰ συναχθῇ καὶ νὰ γυμνασθῇ κατὰ τὸ παρὸν βλέπομεν ὠφελιμώτερον τὸν στόλον νὰ ἐπιμεῖνῃ εἰς τὰ παράλια τοῦ Μεσολογγίου καὶ ἐπειδὴ ἐπληροφορήθημεν ὅτι ὁ Γορδὼν ἀπερνᾷ αὐτοῦ μὲ μερικὰ χρήματα, τὰ ὅποια εἶναι διωρισμένα διὰ τὸ τακτικόν, ἤθελον χρησιμεύσει κάλλιον, ἂν αὐτὰ τὰ χρήματα δοθῶσιν εἰς θροφὰς τοῦ Μεσολογγίου καὶ πληρωμὴν καὶ θροφὰς τοῦ στόλου, διὰ νὰ ἐξοικονομηθῇ ὁ στόλος νὰ μείνῃ εἰς αὐτὰ τὰ παράλια νὰ βαστᾷ ταύτην τὴν σημαντικὴν θέσιν ἕως νὰ παρρησιασθῇ καμμία εὐκαιρία σωτηριώδους διὰ τοὺς τεθλιμμένους Ἑλληνας, διὰ

νὰ μὴν χαθῶσιν εἰς μάτην οἱ τοσοῦτοι ἀγῶνες καὶ θυσίαι. Παρακαλοῦμεν, κάμετε ὅ,τι δύνασθε διὰ τὴν ἀγάπην τῆς Πατρὸς καὶ μὴν παρατηρήτε τὰς ἐλλείψεις μας. Παρακαλοῦμεν προσέτι νὰ ἐγγε-
ρίσητε τὴν ἐσώκλειστόν μας πρὸς τὸν φιλέλληνα Κύριον Γορδῶν
καὶ μὲ τὸ ταπεινὸν σέβας ὑποσημειούμεθα.

Τῆς εὐγενίας Σας δοῦλοι προθυμότατοι
Ἀδελφία Τουμπάζη

Πρὸς τοὺς εὐγενεστάτους κυρίους κόμητα Διονύσιον Δὲ Ρώμαν καὶ
Κ. Δραγῶναν. **Εἰς Ζάκυνθον**

59. Α. ΜΙΑΟΥΛΗΣ ΠΡΟΣ ΔΙΟΝ. ΡΩΜΑΝ ΚΑΙ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6747 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Πρὸς τοὺς εὐγενεστάτους κυρίους Δ. δὲ Ρώμαν καὶ Κ. Δραγῶναν.

Ἀποκρίνομαι εἰς τὰς δύο τιμὰς 3 καὶ 12 τοῦ ἐνεστῶτος. Ἡ πτώ-
σις τοῦ Βασιλαδίου καὶ μετέπειτα τοῦ Ἀνατολικοῦ μ' ἐλύπησε κατὰ-
καρδα, ὅχι μόνον διὰ τὴν πραγματικὴν ζημίαν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ
ἐπαπειλούμενα ἐπακόλουθα μέγιστα καὶ ἀφευκτα δεινὰ, εἰς τὴν σημε-
ρινὴν μάλιστα κατάστασιν τῶν πραγμάτων μας. Ὁ Κ^{ος} Ζαχαριάδης,
ἐρχόμενος, θέλει σὰς πληροφορήσει πόσον ἐνεργήσαμεν εἰς τοιαύτην
περίστασιν καὶ πόσον ὀλίγον ἐκατορθώσαμεν διὰ τὴν ἀναγκαίαν καὶ
ταχεῖαν βοήθειαν τοῦ Μεσολογγίου. Ἐλπίζω βέβαια πάλιν εἰς τὴν
Θεῖαν Πρόνοιαν νὰ βοηθήσωμεν τὸ προπύργιον μας ἀφοῦ προφθάσῃ
καὶ τὸ λοιπὸν μέρος τοῦ Στόλου, πλην ἢ διορισθεῖσα εἰς τούτην τὴν
ἐκστρατείαν δύναμις κυρίως δὲν εἶναι ἀρκετὴ· ἐπειτὰ, καθὼς προ-
βλέπω, εἶναι χρεῖα νὰ ἐπιμείνῃ τουλάχιστον δύο μῆνας ἔμπροσθεν
τοῦ Μεσολογγίου. Διὰ τοῦτο δὲν ἔλειψα νὰ γράψω πρὸ ἡμερῶν καὶ
εἰς τὴν Διοίκησιν καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Ἐθνικὴν Συνέλευσιν νὰ γένῃ
φροντίς ἀπὸ τώρα διὰ τὴν ἐξοικονόμησιν τοῦ δευτέρου μηνιαίου τρο-
φῶν κτλ. Ἀλλ' ἐνεργήσατε καὶ ἡ εὐγενία σας τὰ δυνατὰ καθ' ὅλους
τοὺς τρόπους, ὅπου σὰς ὑπαγορεύσῃ ἡ φρόνησις καὶ ὁ ζήλός σας διὰ
τὴν σωτηρίαν τοῦ Ἐθνους.

Περὶ δὲ τῆς ἀποκρίσεώς μας εἰς τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ὑπουργοῦ
κτλ. ὁ εἰρημένος φίλος θέλει σὰς πληροφορήσει ὁμοίως ὅ,τι ἐκάμαμεν.
Μένει λοιπὸν νὰ μὲ φανερώσητε τὴν γνώμην σας πῶς νὰ τελειώσω-
μεν καὶ αὐτὴν τὴν υπόθεσιν.

Πρόθυμος εἰς τοὺς ὁρισμούς σας
Ἀνδρέας Μιαούλης

Βάτικα. — Ἐκ τοῦ πλοίου «Ἄρεως»
τῇ 23 Μαγίου 1826.

60. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

(Ἀντίγραφον. Ἀριθ. 7516 Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Η ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΣ ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΤΑ ΤΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΧΕΡΣΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρὸς τὸν εὐγενέστατον Κύριον.

Μὲ λύπην μας μεγάλην δὲν εἶδαμεν ταῖς πάσαις νὰ γυρίσουν τὴν ἀπερασμένην νύκτα καὶ ἀποροῦμεν διὰ τὴν ἄργητά των, ἐνῷ δλοὶ οἱ πασαριῶται ἡξεύρουν τὴν ἐδῶ στενοχωρίαν ἀπὸ τροφᾶς καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἔπρεπε νὰ χασομερήσουν αὐτοῦ οὔτε στιγμὴν, ἀλλὰ νὰ φορτώσουν καὶ νὰ ἀναχωρήσουν τὴν ἰδίαν βραδυάν.

Σήμερον ἠκούσατε, βέβαια, ἀλλεπάλληλον κρότον κανονίων. Ὅλα τὰ εἰς τὴν λίμνην μας λαντζόνια καὶ πάσαις τῶν ἐχθρῶν γεμᾶτα στρατεύματα ὥρμησαν καὶ ἀπὸ τὴν ξηρὰν συγχρόνως μέγα πλήθος βαρβάρων. Ἄλλ' οἱ γενναῖοι ὑπερασπισταὶ τοῦτου τοῦ νησίου ἀνθιστάμενοι μὲ ἀπερίγραπτον καρτεροψυχίαν ἀπέκρουσαν αὐτούς, ἀπὸ τοὺς ὁποίους πολλὰ ὀλίγοι ἐσώθησαν. Μετὰ τοῦτο δύο λεγεῶνες τακτικῶν Ἀράδων ἐπελάγωσαν πάραυτα καὶ ἐρρίφθησαν καὶ αὐτοὶ πανστρατιᾷ, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ἔλαβον τὴν ἰδίαν τύχην τῶν προσορμισάντων συντρόφων των. Ἀναριθμητοὶ εἶναι οἱ φονευθέντες βάρβαροι καὶ ἀπερίγραπτος ἡ ἀντίστασις τῶν ὑπερασπιστῶν τῆς ρηθείσης θέσεως, ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ὁποίων ἦτο ὁ γενναιότατος καὶ ἀρίτολμος στρατηγὸς Κίτσος Τζαβέλλας. Ἐκτὸς τοῦ λαμπροῦ τοῦτου θριαμβοῦ, οἱ ἡμέτεροὶ ἐκυρίευσαν περὶ τὰ δέκα λαντζόνια, πάμπολλα καὶ πλούσια λάφυρα. Ἡ μάχη ἐδάσταξεν ἀπὸ τὰ χαράματα ἕως τὸ βράδυ. Ἀπὸ τὸν σημερινὸν τοῦτον πόλεμον αἱ πάσαις μας πρέπει νὰ ἔλαβον καμμίαν ὑποψίαν καὶ νὰ διστάζουν νὰ προχωρήσουν· ἐκ τοῦτου ἐκρίναμεν ἀναγκαῖον νὰ ξεκινήσωμεν τὸ παρὸν μονόξυλον διὰ νὰ ὑπάγῃ νὰ τὰς εἰδοποιήσῃ· ἀπὸ τὸ συνειθισμένον μέρος εἶναι ἐλεύθερον καὶ διὰ τοῦτο νὰ ταῖς κάμῃ νὰ ξεκινήσουν τὸ ὀγλιγωρότερον διὰ νὰ μᾶς προφθάσουν τὸ ἄλευρι, ἐπειδὴ δὲν ἔχομεν οὔτε κλωνὶ ἀπὸ τροφῆν. Τὸ μονόξυλον αὐτὸ θέλει ἔλθῃ αὐτοῦ νὰ φορτώσῃ ἀπὸ τὰ γνωστὰ καὶ νὰ ξεκινήσῃ εὐθύς. Παρακαλοῦμεν νὰ μὴ συγχωρῇτε εἰς τὰ ἀπὸ ἐδῶ στελλόμενα κατ'ἑκαστὴν νὰ χασομεροῦν αὐτοῦ καθόλου, ἀλλὰ νὰ τὰ ὑποχρεώσετε νὰ φορτώνουν καὶ νὰ γυρίζουν χωρὶς τὴν παραμικρὰν ἀργοπορίαν, διότι ἡ στενοχωρία μας εἶναι μεγάλη καὶ ἐξ αἰτίας αὐτῆς τῆς ἐλλείψεως κινδυνεύομεν νὰ χάσωμεν δλους τοὺς καρπούς τῶν ἀγώνων μας.

Μένομεν μὲ τὴν ὀφειλομένην ὑπόληψιν.

Μεσολόγγιον, ταῖς 25 Μαρτίου 1826. Ἰω. Παπαδιαμαντόπουλος

Ὁ γενικὸς γραμματεὺς Φ. Πλητᾶς

Τὴν εὐγενίαν σας προσκυνῶ τὸν ἅγιον Θεὸν παρακαλῶ διὰ τὴν ὑγίαν σας καὶ ἄκραν εὐτυχίαν. Μάθετε καὶ διὰ λόγου μας, θέλοντας ὁ ἅγιος Θεὸς τὴν ὑγίαν ἔχομεν καλῶς, καὶ μὲ τὸ ταπεινόν μου σὲ εἰδοποιῶ καὶ ἂν ἐρωτᾷς καὶ διὰ τὰ ἐδῶ τρέχοντα, ὁ ἐχθρὸς χωρίζοντας ἔκαμε κίνημα διὰ Κλείσοδο, πλὴν ἐπῆγε καὶ ἔκαμε γιουροῦσι πρῶτον τὸ ἀσκέρι τοῦ Κιουταχῆ καὶ μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ ἐχαλάσθη, καὶ ἔπειτα ἐκίνησεν ὁ Ἀράπης μὲ ὄλον του τὸ τάγμα καὶ ἐπῆγε καὶ αὐτὸς καὶ ἔκαμε γιουροῦσι, καὶ αὐτὸς θέλοντας ὁ Θεὸς ἐχαλάσθη, καὶ τί ἐγένινεν ἓνας Θεὸς τὸ ἡξεύρει. Ἐσκοτώθησαν ἐμπροσὰ ἀπὸ χίλιοι πεντακόσιοι καὶ τοὺς ἐπῆραν καὶ ὄλα τὰ μουσκέτα καὶ ἄλλα ἄρματα. Ἦτον μέσα ὁ καπετὰν Κίτζος Τζαδέλλας ἐβαρέθησαν καὶ ἱδικοὶ μας ἕως τριάντα σκοτωμένοι καὶ λαβωμένοι. Τοὺς ἐπῆραν καὶ λάντζαις ἔξη καὶ ἄλλας χαλασμένας καὶ σήμερον εὐγῆκαν εἰς τὰ νησιά οἱ Ἕλληνες καὶ εὗρον πολλοὺς καὶ τοὺς ἐσκοτώσαν, καὶ νὰ ἰδῇ ἄνθρωπος μένει ὁ νοὺς του ἀπὸ τὰ κουφάρια. Κύρ (N.) παρακαλῶ αὐτὸ τὸ γράμμα νὰ τὸ στείλῃς εἰς τὴν Καραϊσκάκινα καὶ συμπάθησέ με ὅπου σὲ πειράζω, ὅτι τὸ θάρρος τῆς Πατρίδος μὲ κάμνει.

Ταῦτα καὶ μένω εἰς τοὺς ὁρισμοὺς σας

Ὁ πατριώτης

Κώστας Καραγεωργίου

26 Μαρτίου 1826 Μεσολόγγι

ὅπου εἶμαι λαβωμένος εἰς τὴν κοιλιὰ.

Ἀριθ. 3598.

Πρὸς τὸν φιλογενέστατον κύριον N. N.

Σὰς περικλείω δύο γράμματα πρὸς τὴν Σεβαστὴν Διοίκησιν καὶ σὰς παρακαλοῦμεν νὰ λάβετε τὴν καλωσύνην με τὸ τυχὸν πρῶτον κατ'ἑκί, τὸ ὅποιον θέλει ἀναχωρήσει διὰ Πύργον γράφωντας πρὸς τὸν ἐκεῖ ἀστυνόμον ἅμα τὰ λάβῃ νὰ ἐξαποστείλῃ μὲ ἐπὶ τούτου πεζὸν καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίον νὰ σταλθῶσιν εἰς Ζάκυνθον πρὸς τοὺς φιλογενεῖς, πρὸς τοὺς ὁποίους λέγετε νὰ λάβουν τὴν φροντίδα νὰ τὰ στείλουν μὲ τὸ συντομώτερον μέσον καὶ θέλετε μὲ ὑποχρεώσει.

Ἰωάννης Παπαδιαμαντόπουλος

Ὁ εὐγενὴς κύριος Θέμελης, μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς, σὰς ἀφησε χρόνους σήμερον μετὰ ὀλίγων ὥρων ἀσθένειαν.

Μεσολόγγιον τῇ 26 Μαρτίου 1826

Ὁ Γεν. γραμματεὺς

Φ. Πλητᾶς

61. Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ ΠΡΟΣ ΔΙΟΝ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 143. Ἀρχαίου Ἀλεξάνδρου Ῥώμα).

Ἐξοχώτατε Κύριε,

Ἐλαβον ἀσφαλῶς τὸ ἀπὸ 30 Μαρτίου ἐ. ν. γράμμα Σας πρὸς δύο ἡμερῶν καὶ ἐπληροφορήθην τὴν ἀσφαλῆ ἀποστολὴν καὶ ἀφίξιν τῶν γραμμάτων εἰς Μεσολόγγιον, ἥτις ἔπρεπε νὰ εἶναι τόσο ἀναγκαῖα καὶ ὠφέλιμος, ὅσον ἡ ἀργοπορία τῆς ἐπικουρίας καὶ ἡ ἀγνοία εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκοντο οἱ ἡμέτεροι περὶ αὐτῆς ἡμποροῦσε νὰ τοὺς ἀπελπίσῃ εἰς τοιαύτην κρίσιμον περίστασιν. Ὡς τόσο ὁ στόλος ἐξέπλευσεν ἤδη, καὶ σήμερον, ἢ τὸ πολὺ αὔριον, ἐλπίζομεν νὰ φανῇ εἰς τὸ Μεσολόγγι τὸ μεγαλεῖτερον μέρος αὐτοῦ.

Ὁ Μαρτίνος Πανᾶς ἐγγείρισεν αὐτοπροσώπως πρὸ καιροῦ τὰ ἔγγραφα περὶ τῶν ὁποίων μ' ἐρωτᾶτε, ἀλλὰ τὸ ἀναγκαιότερον αὐτῶν δὲν ἐστάθη τρόπος νὰ ἀναγνωσθῇ, μ' ὅλον ὅτι μετεχειρίσθημεν τὴν τέχνην τὴν ὁποίαν ὁ φίλος ὁποῦ τὸ ἔστειλεν ὑπαγόρευσε. Μετὰ ταῦτα τὸν ἐβλεπον ἱκανὰς ἡμέρας εἰς Ναύπλιον, πλὴν κατὰ τὸ παρὸν δὲν ἤξεύρω νὰ σᾶς εἰπῶ ποῦ εὐρίσκεται· ὅσον διὰ χρήματα, δὲν ἤξεύρω ἀκριδῶς ἂν ἔλαβεν ἢ ὄχι, ἔπειτα λείπει καὶ ὁ Πρόεδρος εἰς Ὑδραν, ὁποῦ ἀσθενεῖ, καὶ δὲν ἡμπορῶ εἰς αὐτὴν τὴν στιγμὴν νὰ πληροφορηθῶ.

Ἡ ἀπορία τῶν χρηματικῶν μέσων, ἐνωμένη μὲ τὰς περιστάσεις, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἀχώριστοι ἀπὸ τὴν ἠθικὴν κατάστασιν, κατήντησαν τὰ ἐσωτερικά μας εἰς ἓν εἶδος ἀδρανείας, ἀπὸ τὴν ὁποίαν δὲν ἐλπίζω οὐδὲ ἡ παρούσα Ἐθνικὴ Συνέλευσις νὰ μᾶς ἐδγάλῃ. Δι' αὐτὰς τὰς αἰτίας οὐδὲ τὸ τακτικόν μας προοδεύει, οὔτε ἡμπορεῖ νὰ προοδεύσῃ, ἐν ὅσῳ εὐρισκόμεθα εἰς τὴν αὐτὴν στάσιν· μόνος ὁ θρίαμβος τοῦ Μεσολογγίου, ἐὰν κατορθωθῇ, θέλει αὐξήσῃ τὴν ὑπόληψίν μας, διὰ νὰ ἡμπορέσωμεν νὰ εὐρωμεν χρήματα, μὲ τὰ ὁποῖα, μεταχειριζόμενα καλῶς, νὰ δυνηθῶμεν ν' αὐξήσωμεν τὸ τακτικόν, νὰ τακτοποιήσωμεν τὸ ἄτακτον καὶ ν' ἀποκτήσωμεν ἓνα ἱκανὸν ἀριθμὸν ἐθνικῶν πλοίων, τὰ μόνὰ μέσα, διὰ τῶν ὁποίων ἐλπίζομεν νὰ στερεώσωμεν τὴν ἐλευθερίαν.

Μένω μὲ τὴν ξεχωριστὴν ὑπόληψιν καὶ μὲ τὰ εἰλικρινῆ φρονήματα.

Τῆς ὑμετέρας ἐξοχότητος

Τῇ 26 Μαρτίου 1826

Εὐπειθὴς εἰς τοὺς ὀρισμοὺς εἰλικρινῆς

Ἀπὸ Ναύπλιον

ἀδελφὸς καὶ δοῦλος

Α. Μαυροκορδάτος

Τῷ ἐξοχωτάτῳ Κυρίῳ Κόμητι Δὲ Ῥώμα κτλ. κτλ.

Εἰς Ζάκυνθον

Υ. Γ. Σεβαστέ μου ἀδελφέ, μόλις σήμερον ἡμπόρεσα νὰ δμλήσω ἐκτεταμένως μετὰ τοῦ φίλου γραμματοχομιστοῦ περὶ διαφόρων υποθέσεων. Τὸν ἐξέθεσα ὅσα καὶ ὁ ἴδιος ἀρκετὰ εἶχεν ἀνακαλύψει καὶ τὸν εἶπα ἐν ταύτῃ μὲ ποῖον τρόπον ἡμποροῦμεν ν' ἀπαντήσωμεν αὐτὴν τὴν νέαν πληγὴν, χωρὶς νὰ ταράξωμεν τὸ ἐσωτερικὸν μας, τὸ ὁποῖον, σὰς βεβαιῶ, ὅτι δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ ὑποφέρῃ τὴν παραμικρὰν ταραχὴν. Ἡ κεφαλὴ πρέπει νὰ κτυπηθῇ ἀπὸ τὰς νήσους σας καὶ οἱ ἐδῶ νὰ γνωρίζουν ὅτι εἶναι εἰς ἀπάτην καὶ νὰ παραιτηθοῦν, τὰ δὲ χρήματα, ἐὰν ἡμπορήτε καὶ ὅσον ἡμπορεῖτε, νὰ χρησιμεύσουν διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ Μεσολογγίου, ἐξοδευόμενα εἰς τροφάς, πολεμεφόδια, ἐνδύματα τῶν γυμνωθέντων στρατιωτῶν καὶ εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ στόλου. Τὸ Μεσολόγγι θεὸς νὰ χάσῃ τὸν Ἱμπραχήμεν καὶ θέλει ἐλευθερώσει διὰ πάντα τὴν Ἑλλάδα. Πρέπει καὶ οἱ ἄλλοι φίλοι μας, εἰς μίαν τοιαύτην περίστασιν, νὰ φανοῦν ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον συγκαταβατικοὶ καὶ βοηθητικοί. Ὁ ἐρχομὸς τοῦ Κοχράνου καὶ τοῦ Γόρδων, προμήθεια ἢ εὐκόλυνσις προμηθείας, μέσων διὰ τὴν αὐξησιν τοῦ τακτικοῦ καὶ διὰ τὴν τακτοποίησιν τῶν θαλασσίων δυνάμεων μόνον καὶ μόνον καὶ ὄχι διὰ νὰ ἐξοδεύονται τοῦ κακοῦ καὶ εἰς σχηματισμὸν φατριῶν, θέλουν ρίψει δλας τὰς φατρίας καὶ θέλει σφθῇ ἡ Πατρίς. Εἰς δλα αὐτὰ ἡμποροῦν νὰ συντρέξουν οἱ φίλοι, ὅταν θέλουν καὶ βλέπω εἰς αὐτοὺς συμφέρον τὸ νὰ θέλουν. Τὸν κοινὸν ἀδελφὸν κ. Δραγῶναν ἀσπάζομαι ἀδελφικῶς. Δὲν θέλω νὰ ἀργοπορήσω περισσότερον τὸν φίλον, τὸν ὁποῖον ἐμπόδισα μερικαῖς ὥραις, διὰ νὰ τὸν εἰπῶ ὅτι ἐστοχάσθην ἀναγκαῖον νὰ σὰς κοινοποιήσω διὰ τὸ καλὸν τῆς πατρίδος. Γράφετέ με συχνὰ καὶ γνωρίζετε με εἰλικρινῇ ἀδελφὸν σας.

62. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ ΠΡΟΣ Δ. ΡΩΜΑΝ

ΣΤ. Ν. ΜΠΟΝΤΟΥΡΗΝ ΚΑΙ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6749 Ἀρχαίου Ἑθνικῆς Βιβλιοθήκης).

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ προσωρ. διευθ. τὰ τῆς Διευθ. Ἑλλάδος Ἐπιτροπῇ.

Φιλογενέστατοι Κύριοι !

Κατὰ τὰς . . . τοῦ τρέχοντος σας ἔγραψεν ἡ Ἐπιτροπὴ διὰ τοῦ Πεταλά καὶ ἐλπίζει ὅτι ἐλάβετε τὰ γράμματά της. Σὰς ἐπαράσταινε δὲ τὴν γνωστὴν σας σχεδὸν κατάστασιν τοῦ Μεσολογγίου καὶ τὴν

ὅποιαν ἔχει χρεῖαν ταχυτάτης βοήθειας τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου καὶ λοιπῶν ἀναγκαίων, ἀλλ' ἕως σήμερον δὲν ἔχει μὲ λύπην τῆς κάμ-
 μίαν ἀπόκρισίν σας. Εἴθε δὲ νὰ μὴν ἀργήσῃ νὰ φθάσῃ χαροποιὰ
 πρὸς ἐμφύχωσιν τῆς γενναίας φρουρᾶς τοῦ Μεσολογγίου. Ὁ Ἑλλη-
 νικὸς στόλος δὲν ἐφάνη ἀκόμη, ἀδελφοί, κατὰ τὰ γραφόμενα τῆς
 Σ. Διοικήσεως καὶ τῶν αὐτοῦ φιλογενῶν, καὶ τοῦτο εἶναι τὸ ὁποῖον
 δειλιάζει τοὺς ἐδῶ ἐγκλείστους ἀδελφούς, οἱ ὅποιοι δὲν ἔχουν καθό-
 λου τὴν ἀναγκαίαν ζωοτροφίαν καὶ ἔφαγαν καὶ τρώγουν δλονὲν
 γαῖδούρια καὶ αὐτοὺς τοὺς ποντικούς, βαστώντες μὲ τὰ δόντια τὸ
 προπύργιον τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐλπίζοντες νὰ ἴδουν ἡμέραν παρ' ἡμέ-
 ραν τὸν στόλον. Ἀμετάθετον δὲ ἀπόφασιν ἔχουν νὰ μακελευθοῦν
 μὲ τοὺς ἐχθροὺς μᾶλλον, παρὰ ν' ἀφήσουν εἰς αὐτοὺς τὸ φρούριον
 τοῦτο. Ἀλλὰ, διὰ τὸν Θεόν! Ποία ὠφέλεια νὰ χαθοῦν τόσοι ἥρωες
 ἀναγκαϊότατοι εἰς τὴν πατρίδα καὶ ἡ πόλις τοῦ Μεσολογγίου, ἡ ζωὴ
 ὅλης τῆς Ἑλλάδος, νὰ μὴν ὑπάρξῃ, καὶ μετ' αὐτὴν νὰ χαθῇ ὅλη ἡ
 Ἑλλὰς ὕστερον ἀπὸ τόσας θυσίας; Δὲν ἡξεύρει ὥς τὸσον τί νὰ εἰπῇ
 κάνεις! Οἱ ἐδῶ μόνον Ἕλληνες ἀπεφασίσθησαν νὰ βαστάξουν τὸ
 πᾶν; Τί ἔγειναν οἱ τόσοι ἄλλοι ἀδελφοί; Τί ἔγειναν τὰ καρᾶδια διὰ
 νὰ λύσουν τὸν ἀποκλεισμόν καὶ νὰ εὐκολύνουν τὴν εἰσαγωγὴν τροφῶν,
 ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν τῶν ὁποίων κινδυνεύομεν φανερά, φανερά; Ἀ!
 Ἄς ὀψωνται οἱ αἵτιοι καὶ εἰς ἐκεῖνο τὸ ἀδέκαστον Κριτήριον ἃς
 δώσουν ἀπολογίαν! Κάμετε ὁμῶς καὶ ἡ Εὐγενία Σας τὰ ἀδύνατα
 δυνατά, ὥς δὲν ἀμφιδάλλομεν, νὰ φθάσῃ ὀγλίγωρα ὁ στόλος, διὰ νὰ
 κερδίσωμεν τοὺς κόπους καὶ τοὺς ἀγῶνάς μας καὶ νὰ ζήσωμεν ἐπο-
 μένως ἐλεύθεροι καὶ ὑπὸ νόμους. Μὴ λείπετε δέ, παρακαλοῦμεν, νὰ
 μᾶς γράφετε συχνὰ πρὸς παραμυθίαν μας καὶ ὅλου τοῦ στρατιωτι-
 κοῦ καὶ νὰ ἔχετε τοὺς ἀδελφούς σας εἰς τὴν ἐνθύμησίν σας.

Ἡ ἐνταῦθα φρουρὰ ἀντέχει, φιλογενέστατοι, θαυμασίως κατὰ
 τοῦ ἐχθροῦ, ἐνῷ καταπολεμεῖται ἀπὸ τ' ἄλλα ὅλα, καὶ χθὲς ἐδόξασε
 πάλιν μὲ δόξαν λαμπρὰν τὰ ἀκαταμάχητα ἄρματα τῆς, ὥς ἐφεξῆς:
 Ὁ ἐχθρὸς, ἐμβιδάσας εἰς τὸν στολισκόν του πολλότατα στρατεύματα,
 τὰ ὅποια εἶχε μετακομίσει εἰς τὴν Ἀσπρην Ἀλικήν, ἤλθε νὰ σταθῇ
 ἀντικρὺ τοῦ νησιδίου Κλείσοβας, εἰς ἀπόστασιν πλέον ἢ βολῆς
 τουφεκίου. Αὐτόθι ἤλθε συγχρόνως διὰ τοῦ Βασιλαδίου καὶ ἱκανῇ
 ἐκ τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου βοήθεια καὶ ὅλαι αὐταὶ αἱ δυνάμεις, θαλασ-
 σοδατοῦσαι, ὥρμησαν πανστρατιᾷ μὲ ἀπόφασιν κατὰ τοῦ ρηθέντος
 νησιδίου, ἐναντίον τοῦ ὁποίου προσέβαλον συγχρόνως ὄχι ὀλίγα
 στρατεύματα καὶ ἀπὸ τὸ μέρος τῆς ξηρᾶς, πελαγώσαντα καὶ αὐτά.
 Ὅσον πεισματώδης καὶ ἀποφασιστικὴ ἦτον ἡ ὁρμὴ τῶν ἀπίστων,
 ἄλλη τόση, καὶ μεγαλειτέρα, ὑπῆρξεν ἡ ἀντίστασις καὶ ἡ καρτερο-
 ψυχία τῶν γενναίων ὑπερασπιστῶν ταύτης τῆς θέσεως. Πολλάκις

ὄρμῃ ὁ ἐχθρὸς πανταχόθεν καὶ πολλάκις ἀποκρούεται ἀπὸ τὰ ἑλληνικὰ ὄπλα, ὥστε ἀναγκάζεται νὰ τραπῇ εἰς κατῃσχυμένην φυγὴν μὲ μεγάλην φθοράν του. Ἀλλὰ μ' ὅλα ταῦτα δὲν παραιτεῖται ἀπὸ τὸν σκοπὸν του. Βάλλει πάραυτα εἰς κίνησιν τρία τάγματα τακτικῶν Ἀράδων, οἵτινες, θέλοντες καὶ μὴ, ὥρμησαν καὶ αὐτοὶ πολλάκις ἐναντίον τῆς αὐτῆς θέσεως, ἀλλὰ δὲν ἐχρημάτισαν εὐτυχέστεροι ἀπὸ τοὺς πρὸ μικροῦ προσβαλόντας συντρόφους των. Ἀπεκρούσθησαν καὶ αὐτοὶ μὲ ὄχι ὀλιγωτέραν ἀνδρείαν καὶ θάρρος ἀπὸ τοὺς ἀπτοτήτους πολεμιστὰς μας, φονευθέντες πάμπολλοι καὶ φονευόμενοι καὶ εἰς αὐτὴν τὴν φυγὴν των οἱ ἀποσφθέντες. Ἡ ἀνθρωποζημία τῶν ἐχθρῶν ἐχρημάτισε μεγάλη, ἀναβαίνουσα ὑπὲρ τὰς δύο καὶ ἡμισυ χιλιάδας. Ἡ μάχη ἐδάσταξεν ἀπὸ τὰ χαράγματα μέχρι τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου. Ἀπαρδειγμάτιστος ἦτον ἡ ἀντίστασις τῶν ὑπερασπιστῶν τῆς ρηθείσης θέσεως. Ἐκατὸν τριάκοντα τὸν ἀριθμὸν ἦσαν εἰς τὴν ἔναρξιν τοῦ πολέμου· μετὰ τινων ὥρων μάχην ἐκατάντησαν γ' ἀντέχουν μόνον ὀγδοῇκτα ἐναντίον τοῦ πολυαριθμοῦ βαρβαρικοῦ στρατοῦ, τακτικοῦ καὶ ἀτάκτου. Ἐπὶ κεφαλῇς αὐτῶν ἦτον ὁ γενναϊότατος στρατηγὸς Κίττος Τζαβέλλας, τοῦ ὁποῦ ἡ φρόνησις, ἡ ἀνδρεία καὶ τὸ ἐμπειροπόλεμον συνέβαλον κυρίως εἰς τὴν διάσφιν ταύτης τῆς θέσεως. Ἡρίστευσαν δὲ καὶ ὁ καπ. Παναγιώτης Σωτηρόπουλος, ὁ Θεοφύλακτος Ψιλανὸς καὶ ὁ πυροβολιστὴς Πέτρος Τζίντζος. Πάμπολλα καὶ πλούσια λάφυρα ἐκυρίευσαν οἱ ἡμέτεροι, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἀριθμοῦνται καὶ πέντε λαντζόνια. Ἀπὸ τοὺς ἐδικούς μας φονευμένοι καὶ πληγωμένοι ἀριθμοῦνται ἕως σαράντα. Τοιοῦτον λαμπρὸν τέλος ἔλαβεν, ἀδελφοί, ἡ χθεσινὴ μάχη.

Διὰ νὰ μανθάνητε τὰ ἐδῶ διατρέχοντα μὴ προσμένετε νὰ τὰ πληροφωρῆσθε διὰ γραμμάτων τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπειδὴ ἡ κοινωνία μᾶς εἶναι κατὰ πολλὰ δύσκολος καὶ ἐπικίνδυνος. Διὰ νὰ στείλωμεν ἓν γράμμα εἰς Πεταλᾶν μᾶς κοστίζει ἀκριδᾶ, ἐνῷ δι' αὐτὴν τὴν ὑπηρεσίαν ἐκινδύνευσαν καὶ μάλιστα ἐχάθησαν μερικοί. Ὅθεν, καταβάλετε ὀλίγα τινὰ χρήματα εἰς τὸ νὰ συστήσητε μίαν κορριέραν καὶ μὲ αὐτήν, διὰ τοῦ Πεταλᾶ, νὰ μανθάνετε τὰ συμβαίνοντα εἰς τὸ Μεσολόγγι. Μὲ τὴν ἰδίαν κορριέραν παρακαλοῦμεν νὰ στείλετε εἰς Πεταλᾶν εἴκοσι ρέξιμα χαρτὶ διὰ φουσέκια τουφεκιοῦ, διότι δὲν ἔχομεν καὶ μεταχειριζόμεθα εἰς ταύτην τὴν χρεῖαν τὰ βιβλία τῶν ἐκκλησιῶν.

Σας ἀσπάζόμεθα ἀδελφικῶς καὶ μένομεν

Μεσολόγγιον τὴν 26 Μαρτίου 1826.

Οἱ πατριῶται καὶ ἀδελφοί Σας
Ἰωάνν. Παπαδιαμαντόπουλος

Ὁ εὐγενέστατος Δ. Θέμελης, μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς, μετὰ ὁλίγων ἡμερῶν ἀσθένειαν ἀπέρασε σήμερον εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν καὶ σὰς ἀφησεν ὑγίαν.

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς

Φ. Πλητᾶς

Πρὸς τοὺς φιλογενεστάτους Κυρίους Διονύσιον δὲ Ρώμαν, Σταμάτην Ν. Μποντούρην καὶ Κωνσταντῖνον Δραγῶναν κτλ. κτλ.

Εἰς Ζάκυνθον.

63. Κ. ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς οἰκογ. Δραγῶνα).

Πανευγενέστατε Κύριε!

Προλαβόντως μέσον τοῦ κυρίου Ζαῖμης ἔλαβον εὐχαρίστως τὸ σεβαστόν μοι εὐγενές σας καὶ παρετήρησα τοὺς πατριωτικοὺς στοχασμοὺς σας καὶ τὰ γενναῖα φρονήματα, ὧν ἕνεκα καὶ πολλῶν ἄλλων ἡ πατρὶς ἐγνωμονοῦσα σὰς γνωρίζει τέκνον τῆς γνησιώτατον καὶ πατριώτην ἐνθερμον καὶ εὐχεται νὰ σὰς ἴδῃ ἐντὸς ὀλίγου καὶ εἰς τὴν ἐστίαν τῆς ἐφάμιλλον μὲ τοὺς εἰλικρινεῖς ἐραστάς τῆς. Ἔως τόσον, ἐπειδὴ καὶ ὁ κοινὸς φίλος καὶ καλὸς πατριώτης κύριος Μεταξᾶς ἔρχεται εἰς τὰ αὐτόθι καὶ ἀναγγελλεῖ τὰ καθ' ἡμᾶς, κρίνω περιττὴν τὴν διασάφηνσιν σὰς προσθέτω δὲ μόνον ὅτι ἡ ὑπομονὴ καὶ ἐπιμονὴ των, συντροφευμένη μὲ τὴν Ἀθηνᾶν, κατῴρθωσαν τὴν συγκρότησιν τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, ἐξ ἧς ἐλπίζεται πᾶν ἀγαθὸν καὶ σωτήριον!

Ἡμεῖς θεῖω ἐλέει καὶ μὲ τὴν εὐχὴν σας ὑγιαίνομεν. Κατ' αὐτάς ἦλθον ἐνταῦθα ἀπὸ τὴν Ἐπίδαυρον καὶ τυχὼν τῆς παρούσης εὐκαιρίας σὰς γράφω, εἰς τεκμήριον τῆς εἰλικρινοῦς μου πρὸς τὸ ὑποκειμένον σας διαθέσεως, ἀξίων ὅπως ἐνίστε μὲ γράφετε, προστάζοντάς με ἐλευθέρως καὶ εἰμὶ τοῖς δυνατοῖς προθυμότατος, ὅστις καὶ μὲ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς πρὸς ἀλλήλους ἐφεξῆς ἐνταμώσεως μένω εὐσεβᾶστως ὑποφαινόμενος.

Τῇ 27 Μαρτίου 1826. *Ναύπλιον.*

Τῆς εὐγενίας σας πρόθυμος δοῦλος καὶ ἀδελφός

Κωνσταντῖνος Θ. Ζαφειρόπουλος

Προσφέρατε, παρακαλῶ, τὰς προσκυνήσεις μου εἰς ὅλους τοὺς φίλους, ἐξαιρέτως εἰς τὸν κύριον Ζαχαριάδην (μ' ὅλον ὅτι μ' ἔλαθεν ἀναχωρήσας) καὶ εἰς τὸν κύριον Παναγιώτην Δ.

Ὁ Γεν. Ἀρχηγὸς κύριος Ζαῖμης καὶ Δεληγιάννης σὰς ἀσπάζονται.

Ὁ ἀδελφός μου καὶ φίλος σας κύρ Ἀναγν. σὰς προσκυνεῖ.

64. Μ. ΜΕΛΕΤΙΟΣ ΠΡΟΣ ΔΙΟΝ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον ἀριθ. 144 — καὶ 145 ἐπίσημον ἀντίγραφον Ἀρχείου Ἀλεξ. Σ. Ρώμα).

Ἐκλαμπρότατε Κόμη!

Ἄμα μαθὼν τὸν αἴσιον ἐρχομόν σας, δὲν ἔλειψα εἰς ἐκπλήρωσιν τοῦ χρέους καὶ τῆς ἐπιθυμίας μου εἰς τὸ νὰ σᾶς ἴδω, νὰ ἔλθω μόνος μου εἰς τὸ ἀρχοντικόν σας, διὰ νὰ λάβω τὴν εὐχαρίστησιν τῆς προσωπικῆς ἀνταμώσεώς σας.

Ἀλλὰ κατὰ δυστυχίαν, ἀποτυχὼν τούτου, ἔκρινα πρέπον καὶ χρέος μου ἅμα νὰ σᾶς ἀποδώσω διὰ τῆς παρούσης μου τὰς ὁλοφύχους μοι πρὸς Θεὸν εὐχὰς καὶ ἀσπασμοὺς καὶ ἐπομένως νὰ σᾶς δηλοποιήσω περὶ τοῦ γνωστοῦ Παναγιώτου Πορφυροῦ, ὅτι προχθὲς ἔλαβον γράμμα του ἀπὸ Κραγόβιτσα τῆς Σερβίας διαλαμβάνον τὸ αἴσιον . . . τῆς ὑποθέσεώς του καὶ τὸν ἐκείθεν μισευμόν του διὰ τὸν Ἀλέξανδρον Μαύρον συντροφευμένος μὲ τὰ ἀναγκαῖα γράμματα πρὸς αὐτὸν καὶ μὲ μερικὸς φύλακας τοῦ Κ^ο Βλαστοῦ. . . Ὁ Κύριος εἰς τὸ εὐδιδόν του! . . .

Λυποῦμαι, εὐεργετικώτατε Κόμη, διότι ἀκούω ὅτι μισεῦτε μεθαύριον, διὰ τοῦτο καὶ ἐπεθυμοῦσα μεγάλως νὰ ἐδίδετο τρόπος τοῦ νὰ λάβω τὴν τιμὴν καὶ εὐχαρίστησιν νὰ σᾶς ἴδω μίαν ὥραν, εἰ δυνατόν.

Θέλετε μὲ εὐεργετήσῃ πολυειδῶς, ἐὰν κάμνοντάς μου τὴν τιμὴν, ἀρίστετε εἰς τὸ πτωχικόν μου ἢ ὅπως ἄλλῶς ἀγαπᾶτε. Συμπαθήσετέ μου τὸ θάρρος καὶ ὑγιαίνετε ἐν Κυρίῳ εὐδαιμόνως! Εἰμὶ δὲ τῆς ὑμετέρας Ἐκλαμπρότητος

Κέρκυρα, τῇ 28 Ματίου 1826

Ταπεινὸς ἐν Χριστῷ εὐχέτης καὶ
εἰς τοὺς ὁρισμοὺς σας πρόθυμος**Μ. Μελέτιος**¹

65. Ν. ΖΕΡΒΑΣ ΠΡΟΣ ΔΙΟΝ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6751 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Εὐγενέστατε Κύριε

Γνωρίζεις καλῶς, ὅτι εἰς τὴν προχθεσινὴν μάχην ἐφονεύθη ὁ μακαρίτης θεῖός μου Τούσια Ζέρβας· αὐτὸν διὰ φήμης πρέπει νὰ ἐγνώρισατε πόσον εἰλικρινὴς φίλος, πατριώτης καὶ στρατιωτῆς ἀνδρεῖος. Ἡ φαμίλια του εὐρίσκεται εἰς Κάλαμον, συνισταμένη ἀπὸ ὀκτὼ ψυχὰς ἀδυνάτους. Ὁ Κάλαμος δι' ἡμᾶς τοὺς Σουλιώτας εἶναι ὑποπτος (ἐπειδὴ καὶ εἶναι τόπος ἑλληνοτούρκικος) καὶ περὶ τούτου ἔχομεν

¹ [Ὁ Μετρώων Μελέτιος].

πολλά παραδείγματα. Διὰ νὰ φυλαχθῶσι λοιπὸν αὐτὰ τὰ ἀδύνατα πλάσματα καὶ νὰ χρησιμεύσουν εἰς ἄλλην περίστασιν διὰ τὴν Πατρίδα, ὡς οἱ γονεῖς των, εἶναι καλὸν νὰ εὐρητε τὸν τρόπον διὰ νὰ δεχθῶσιν εἰς Ζάκυνθον. Περισσότερον δὲν σᾶς ἐξηγοῦμαι, εἰμὶ σᾶς προσκυνῶ καὶ μένω

Τῇ 29 Μαρτίου 1826

Ἐκ τῆς Ναυαρχίδος

Ὁ εὐπειθὴς εἰς τὰς προσταγὰς σας

Νικόλαος Ζέρβας

Πρὸς τὸν εὐγενέστατον *Κ^{ον} Κωνσταντῖνον Δραγῶναν*

Εἰς Ζάκυνθον

66. ΛΑΜΠΡΟΣ ΒΕΪΚΟΣ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6752 Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Εὐγενέστατε Κύριε

Χωρὶς νὰ σοῦ ἐξηγηθῶ τὰ ὅσα ἀναφέρονται εἰς τὸ γενικὸν τῆς Πατρίδος, ὡς ὁποῦ ἡ Εὐγενία σας τὰ ἐγνωρίζετε περισσότερο ἀπὸ ὑμᾶς, σᾶς λέγω μόνον μερικὰ τινα, ἀναφερόμενα εἰς τὴν οἰκίαν μου. Σήμερον σᾶς εἶχα παρακαλέσει τὰ κάμητε τὸν τρόπον νὰ σταθῶσι δεκτοὶ εἰς τὴν Ζάκυνθον ἡ συμβία μου καὶ ὁ υἱός μου· ἀλλὰ διὰ νὰ ἡσυχάσῃ περισσότερο τὸ πνεῦμά μου καὶ οὕτω ἐλαφρωμένος νὰ μὴν ἀποβλέπῃ ὁ νοῦς μου εἰς ἄλλο, εἰμὶ εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους, ἀπεφάσισα νὰ σᾶς βαρύνω περισσότερο, δηλ. νὰ δεχθῇτε μὲ τοὺς ρηθέντας δύο τὴν μητέρα μου, μίαν ἀδελφήν μου, μίαν θείαν μου, δύο ἀνεψιάς μου καί, τέλος πάντων, ὅλοι ἐννέα ἀδύναται ψυχαί. Γνωρίζω, ὅτι τὸ βάρος, τὸ ὁποῖον δίδω εἰς τὴν εὐγενίαν σας, εἶναι μέγαλον, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ αἱ αἰτίαι εἶναι ὡσαύτως μεγάλαι, αἱ ὁποῖαι μὲ βιάζονται νὰ τὸ ἀκολουθήσω, ἐξ αἰτίας μερικῶν περιστατικῶν, ὁποῦ μοῦ ἐσυνέβησαν πρὸ ὀλίγων μηνῶν, τὰ ὁποῖα ὅλα αὐτὰ τὰ ἐγνωρίζει ὁ φίλος μου Ζαχαριάδης, μὲ παρακινοῦν ν' ἀκολουθήσω οὕτως. Κρίνω περιττὸν νὰ σᾶς ἐκτανθῶ περισσότερο καὶ οὕτω, ἀφιερώνοντάς τα εἰς τὴν εὐγενίαν σας, μένω μὲ σέβας

Τῇ 29 Μαρτίου 1826

Ἐκ τῆς Ναυαρχίδος

Ὁ εὐπειθὴς εἰς τὰς προσταγὰς σας

Λάμπρος Βεΐκος

Πρὸς τὸν εὐγενέστατον *Κ^{ον} Κωνσταντῖνον Δραγῶναν*

Εἰς Ζάκυνθον

67. ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ Χ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

[Ἀπὸ 28 Φεβρουαρίου μέχρις 28 Μαρτίου 1826].

(Πρωτότυπον, Ἀριθ. 6748 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ἐξοχώτατοι Κύριοι,

Κρίνω χρέος μου νὰ σᾶς σημειώσω τὸ ἡμερολόγιον τοῦ ταξιδίου μου ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος, ἀρχινῶντας ἀπὸ 28 Φεβρουαρίου 1826 ἕως τὰς 28 Μαρτίου, παρὰ τοῦ ὁποίου πληροφοροῦμενοι τὰ διατρέχοντα δεινὰ της, νὰ ἐνεργήσετε κατ' ὅποιον τρόπον γνωρίσετε καλόν, μὲ τὸν συνήθη ζῆλον τοῦ πατριωτισμοῦ σας καὶ νὰ δώσητε θεραπείαν εἰς τὰ δεινὰ της.

28. = Τὸ χάραγμα ἐμίσεισα ἀπὸ Ζάκυνθον. Πρὸς τὸ ἐσπέρας ἐπλησιάσαμεν εἰς τὸ Ἀκρωτήριον τοῦ Κατάκωλου, ὅπου ἐπληροφόρηθημεν, ὅτι μέρος τῶν ἐχθρῶν ἀπέρασαν τὸν Ἀλφειὸν καὶ ἔφθασαν ἕως τὴν Κρέστειναν. Αὐτὸ μᾶς ἐδίασε νὰ ἐπιστρέψωμεν ὀπίσω, καὶ τὸ ἐσπέρας ἀράξαμεν εἰς Κόρακα, ὅπου ἐπληροφορήθημεν τ' αὐτὰ καὶ ὅτι τὸ ὑπόλοιπον σῶμα τῶν Τούρκων περιφέρεται εἰς τὸν Πύργον καὶ πέριξ.

(Μ Α Ρ Τ Ι Ο Σ)

1. = Τὸ χάραγμα ἀνεχώρησαμεν διὰ Σκαφιδιὰν καὶ μετὰ μίαν ὥραν ἐφθάσαμε. Ὅλην τὴν ἡμέραν ἐπαρτήρησα ἀπὸ τὴν ράχιν τῆς Σκαφιδιάς τὰ κινήματα τῶν Τούρκων καὶ μὲ τὸ σκοτεινίασμα τῆς νυκτὸς ἀνεχώρησα, περιπατῶν ὅλην σχεδὸν τὴν νύκτα, διὰ νὰ ἀποφύγω τὸν κίνδυνον.

2. = Τὸ πρωὶ ἐτράβηξα καὶ τὸ ἐσπέρας ἔμεινα εἰς τὰ Τριπόταμα.

3. = Τὸ πρωὶ ἀνεχώρησα καὶ τὸ ἐσπέρας ἔφθασα εἰς τὸ Στενὸν Καντήλας.

3. = Τὸ πρωὶ ἐμίσεισα καὶ τὸ ἐσπέρας ἔφθασα εἰς Ἄργος, ὅπου εὔρον μεγάλας διαιρέσεις μεταξὺ ἐνὸς κόμματος διοικητικοῦ καὶ λεγομένων ἀντάρτων. Οἱ κύριοι Κουντουριώτης, Μαυροκορδάτος, Βρυσηθίνης καὶ Σπηλιωτάκης, ἔχων ἀποσπασμένους τοὺς Κολιόπουλον, Μελετόπουλον, Πετμεζαίους, Κουμανιωταίους ἀπὸ τὸ σύστημα τοῦ γέρου - Κολοκοτρώνη καὶ ὁ σκοπὸς των, ὡς ἐδεβαιώθη, ἀποβλέπων τοῦ νὰ ἐμποδίσουν τὴν Ἐθνικὴν Συνέλευσιν καὶ νὰ ἐνεργήσουν μίαν πρᾶξιν εἰς ὅλας τὰς Δυνάμεις, ἥ, ἂν δὲν ἔμποδίσουν τὴν Ἐθνικὴν Συνέλευσιν καὶ νὰ ἐπιτύχουν τὴν πρὸς τὰς Δυνάμεις πρᾶξιν των, νὰ εἶναι καὶ δυνατόι ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, διὰ νὰ στηρίξουν καὶ αὐθις τὸν θρόνον των ἐπὶ τῆς κατατηχομένης

Ἑλλάδος. Ὁμίλησα κατὰ μέρος ἐκάστου καὶ παρρησίᾳ δλων τῶν ρηθέντων ὀπλαρχηγῶν, τοὺς ἐφοβέρισα ἀπὸ μέρους μιᾶς κραταιᾶς Ἀρχῆς, καὶ οὕτω τοὺς κατέπεισα νὰ γυρίσουν πάλιν μὲ τὸν Γέρων καὶ νὰ τὸν βεβαιώσουν πληρεξούσιον διὰ τὴν Συνέλευσιν, ἀπὸ μέρος δλων τῶν δπλων τῆς Πελοποννήσου.

5.—Τὸ πρῶτ' ἐμίσευσα καὶ ἐφθασα εἰς Ναύπλιον πρὶν τοῦ γεύματος. Ἔδωσα τὴν πρὸς τὸν Κύριον Μαυροκορδάτον γραφὴν σας, εἰς αὐτὸν καὶ τοὺς ἐκτελεστάς, διὰ τῆς ὁποίας ἐγράφετε τὴν πτώσιν τοῦ Βασιλαδίου, οἵτινες βυθισμένοι εἰς τὰ πάθη καὶ εἰς τὰς ἐσωτερικὰς διχονοίας, ὅχι μόνον δὲν μ' ἐκραξαν νὰ τοὺς εἴπω τὰ περιτλέον διὰ ζώσης, δσα δηλαδὴ ἀναφέρονται εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ Μεσολογγίου καὶ τὰ λοιπά, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας ἐξέδωκαν εἰς Ναύπλιον, ὅτι αὕτη ἡ εἰδοσις εἶναι φατριαστικὴ, φερομένη ἀπὸ Ζάκυνθον. Αὐτὸ τὸ ἀχρεῖον φέρισμόν τοὺς ἤθελε, βέβαια, ἐπισύρει καὶ τὴν πτώσιν τούτου τοῦ προπυργίου μας, ἂν δὲν ἐπρολαμβάνετο. Ὅθεν, μὴ βλέποντας εἰς ποῖον ἀπὸ τὰ δύο διοικητικὰ κόμματα νὰ προστρέξω, ἐπειδὴ τὸ μὲν Κουντουριώτιστικον φρονῶν, ὡς προεῖπον, ὁ δὲ Κωλέττης μεθ' ὀλίγους χερσοελλαδίτας φρονοῦντα ποικιλοτρόπως δηλαδὴ: πρῶτον ἦτον καὶ εἶναι εἰς τὴν Γαλλικὴν φατρίαν, τῆς ὁποίας προεδρεύει ὁ κύριος Κωλέττης· β' εἰς τὴν πελοποννησιακονησιώτικην, τῆς ὁποίας ἐσχάτως κατ' ἐπιφάνειαν καὶ ἀπατηλῶς ἔδωσε τὰ πιστά, καὶ μιᾶς τρίτης νεογεννηθησομένης ρωσσικῆς, ἐμφανισθείσης εἰς Ναύπλιον παρ' ἐνὸς ὀνομαζομένου Σπυρίδωνος Μεταξά. Εἰς τοιαῦτα ἀντιπατριωτικὰ καὶ ἀχρεῖα φερσίματα, ἡ κυρία Διοίκησις καταγινομένη (τὴν ὁποίαν οἱ δυστυχεῖς Ἕλληνες διὰ τόσῃν χύσιν αἱμάτων τῶν ἐστήριξαν, ἐνῶ δὲ ἡ σεδαομιότητά της δι' ἀνταμοιδὴν τοὺς προσφέρει θυσίαν εἰς τὸν Ἱμπριατήμασσά) βέβαια δὲν τῆς ἐπερίσσευεν καιρὸς νὰ φροντίσῃ ὑπὲρ Πατρίδος καὶ Μεσολογγίου. Διὰ τοῦτο ἀπεφάσισα (ἀγκαλὰ καὶ σκληρὸν νὰ τὸ προφέρῃ τις) νὰ σχηματίσω ἓνα ἄλλο σῶμα πατριωτικόν, διὰ νὰ σώσωμεν καὶ αὐθις τὴν Πατρίδα ἀπὸ τὸν ἐσχάτον κίνδυνον. Ἐδιωργάνισα λοιπὸν δι' ὀλίγας ὥρας τοὺς ἀπεσταλμένους ὀπλαρχηγοὺς τοῦ Μεσολογγίου, τὸν Φρουράρχην τοῦ Ναυπλίου Φῶτον Μάραν καὶ τὴν φρουράν. Οὕτω δὲ ἐνωμένοι, ὁρμήσαντες, ἐμαντριάσαμεν καὶ τὰ δύο διοικητικὰ Σώματα εἰς ἓνα οἶκον ἀπὸ τὰς 3 ὥρας πρὶν τοῦ γεύματος ἕως τὰ μέσα τῆς νυκτός, παρρησιάζοντές τοὺς τὸν θάνατον, καὶ μ' αὐτὸν τὸν τρόπον τοὺς ἐδιδάσαμεν ν' ἀποφασίσουν τὴν ἐκπλευσιν τοῦ στόλου, καταθέτοντες χρήματα δι' αὐτό, μ' ὅλον ὅπου τὰ μετρητὰ ταύτης τῆς καταθέσεως τῶν δι' ὀλίγας ὥρας μόνον ἔλειψαν ἀπὸ τὰς χεῖράς των, ἐπειδὴ ἐδρηκαν εὐθὺς τὸν τρόπον ὅχι μόνον νὰ τ' ἀποζημιωθῶσι, ἀλλὰ καὶ νὰ ὠφεληθῶσι μεγάλως· δηλαδὴ, ἀμέσως ἐκποίησαν ἐθνικὴν γῆν εἰς τοὺς ὠραιωτέρους καὶ ἡδονικωτέρους τόπους τῆς Πελοποννήσου,

ἀγκαλὰ καὶ ἐναντίον τοῦ διοργανικοῦ νόμου. Μ' ὄλον τοῦτο αὐτοὶ οἱ ἴδιοι τὴν ἐπώλησαν, αὐτοὶ τὴν ἀγόρασαν. Τὸ ἐπραξαν καὶ χωρὶς προκήρυξιν, προφασιζόμενοι ὅτι ἡ ἀνάγκη τῆς Πατρίδος εἶναι τοιαύτη, ὥστε δὲν δίδει καιρὸν οὔτε στιγμὴν ἀργοπορίας. Αὐτοὶ εἰς Ναύπλιον ἐκποιοῦσαν καὶ οἱ εἰς τὸ Ἄργος, Ἐπίδαυρον, Ὑδραν καὶ Σπέτσαις δὲν ἤξευραν περὶ τούτου τίποτα. Ἐπωλησαγόρασαν πολλὴν γῆν διὰ τόσα ὀλίγα χρήματα, ὥστε δίδει ἀνὰ ἕκαστον χρόνον εἰσόδημα δέκα βολαῖς τόσα. Δὲν φοβοῦνται νὰ τοὺς ματαιώσῃ ἡ Συνέλευσις τὰ τοιαῦτα μυσαρὰ πρακτικὰ των, ἐπειδὴ ἐπὶ τούτου ἀντενεργοῦν νὰ μὴν γίνῃ, ἕως ὅτου νὰ λάβουν αὐτοὶ ἰσχὺν ἐπ' αὐτὴν καὶ νὰ βεβαιώσουν τὰς καταχρήσεις των ὅσας ἀπ' ἀρχῆς τῆς θρονίσεώς των.

Ὁ ρόλος τοῦ κ. Κωλέττη, ἀγκαλὰ καὶ ἀτιμος, εἶναι μ' ὄλον τοῦτο περίεργος, ἐπειδὴ τόσον εὐμορφα ἠξεύρει νὰ ἀπατᾷ τὸν ἕναν καὶ τὸν ἄλλον. Αὐτός, ὡς προείπον, σύρει τὸν χορὸν τῆς γαλλικῆς φατρίας καὶ ὁ κύριος Ρώσκης ἐπιστηρίζεται εἰς αὐτόν. Ὅθεν καὶ διὰ τοῦτο ἀντιπολεμεῖ κάθε στοχασμὸν τῶν δύο ἄλλων κομμάτων, Πελοποννησιακονησιώτικου καὶ Κουντουριωτομαυροκορδατίτικου.

Προλαβόντως ἔδωσεν τὴν ὑπογραφὴν του καὶ τὸν λόγον τῆς τιμῆς τῶν Πελοποννησονησιώτων, ὅτι θέλει φρονῇ καὶ αὐτὸς καθὼς αὐτοὶ καὶ ὅτι θέλει παραιτηθῇ ἀπὸ κάθε ἄλλο κόμμα, φθάνει μόνον νὰ κρημνισθῇ τὸ κουντουριωτομαυροκορδατίτικον. Ἐσχάτως ἀπ' αὐτὰ ὄλα, ἅμα τοῦ ἐπαρρησιάσθῃ καὶ τὸ ρηθὲν ρωσσικόν, εὐθύς τὸ ἐνηγγαλίσθη, ἔδωσεν τὴν ὑπογραφὴν του, ἔσυρεν καὶ ἄλλους ἰδικούς του (ἀγκαλὰ ἀσημάντους) καὶ σχέδιον ἔδωσεν τοιοῦτον, δηλαδὴ τοῦ νὰ σχετίσων εἰς αὐτὸ τὸν Κουντουριώτην, Μαυροκορδάτον καὶ τοὺς ὁπαδούς των, ὥστε μ' αὐτὸν τὸν τρόπον θέλει ἡμπορέσουν νὰ καταπολεμήσουν ἐκεῖνο τῶν Πελοποννησιώτων. Ὅλ' αὐτὰ τὰ τοῦ κυρίου Κωλέττη καμῶματα ἐχρειάζοντο ἄλλο κονδύλι νὰ τὰ ἐξιστορήσῃ σαφέστερα· ἀλλ' ἐγὼ, μὴν ἡμπορῶντας, σημειῶν μόνον αὐτὴν τὴν μικρὰν ὄλην, τὴν ὅποίαν οἱ περισσοτέραν γινώσιν ἔχοντες ἄς ἐκκαθαρίσουν τὰ περισσότερα.

Τὴν νύκτα ἐμίσευσα ἀπὸ Ναύπλιον διὰ τὴν Ὑδραν.

6.—Τὸ ἑσπέρας ἔφθασα εἰς Ὑδραν. Ἐπαρακίνησα δι' ὄσων μέσων μοῦ ἐσυγχωροῦντο τὴν ἐγρήγορον ἐκπλευσιν τοῦ στόλου· καὶ ἤθελεν βέβαια κινήσει ἅμα ἤκουσε τὴν πτῶσιν τοῦ Βασιλαδίου, ἂν τὸ ναυτικὸν δὲν εὗρίσκετο εἰς μεγάλην παραλυσίαν. Καὶ τοῦτο σφάλμα τῆς Διοικήσεως· ἐπειδὴ, ἐκτὸς ὅπου οἱ προὔχοντες ταύτης τῆς νήσου πολλάκις καὶ ἐσχάτως ἐπαράστησαν εἰς τὴν Διοίκησιν, ὅτι τὸ ναυτικόν, διὰ νὰ εὗρίσκειται πάντοτε ἔτοιμον εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς Πατρίδος, ἀνάγκη νὰ γίνῃ ἐθνικόν, ἢ τοῦλάχιστον εἰς μέρος αὐτοῦ μικρὸς τις διοργανισμός, ὁ δὲ κύριος Κουντουριώτης ἐναντιούμενος ἀπεκρί-

νετο : «τὸ γνωρίζω, ὅτι εἶναι καλὸν νὰ γίνη, ἀλλὰ δὲν πρέπει, ἐπειδὴ τότε θέλει χάσει τὴν ὑπόληψίν της ἡ Ὑδρα». Ἐκτὸς ὧλων τούτων, ὁπότεν ἐπέστρεψεν ὁ στόλος εἰς Ὑδραν ἀπὸ τὰς ἐσχάτους ναυμαχίας ἔξω τοῦ Μεσολογγίου, τὰ κατὰ τοῦ ὁποίου σχέδια τοῦ Ἱμπραήμη ἐγνωρίζοντο ἀπὸ τὸν ναύαρχον Κ^{ον} Ἀνδρέαν Μιαούλην, τὰ ὅποια ἐνῶ ἐπαράστησεν τῆς Διοικήσεως ἐγγράφως, λέγοντάς της, ὅτι, διὰ νὰ σφθῇ αὐτὸ τὸ προπύργιον, εἶναι ἀνάγκη ἢ ὁ στόλος νὰ διορισθῇ εὐθὺς πάλιν εἰς ἐκπλευσιν, ἢ, ἂν ὄχι τοῦτο, νὰ διορισθοῦν 20 μύστικα νὰ ἔμβουν εἰς τὴν λίμνην τοῦ Μεσολογγίου καὶ οὕτω νὰ ματαιωθοῦν τὰ σχέδια τοῦ ἐχθροῦ. Ἀλλ' ἡ Διοίκησις οὐτ' ἀπόκρισιν κἄν τοῦ ἔδωσεν εἰς τὴν ἔγγραφον πρότασίν του. Ἀκολούθως ἔστειλεν τρεῖς ὑποληπτίκοις καπεταναίους θαλασσίους νὰ τὰ παραστήσουν καὶ διὰ ζώσης, ἐνῶ καὶ αὐτῶν ἀπεκριθῇ νὰ ἡσυχάσουν καὶ ὅτι ἔλαβε τὰ ἀναγκαῖα καὶ σωτήρια μέτρα· καὶ διὰ νὰ καθησυχάσῃ τοὺς ναύτας ἔδωσεν τὴν ἄδειαν εἰς αὐτοὺς νὰ ἔβγουν εἰς τὸ κοῦρσο, δι' ὅπου ἐξέπλευσαν περὶ-που τῶν 50 πολεμικῶν πλοίων (ἐκτὸς τῶν μικρῶν) ἀπὸ Ὑδραν καὶ Σπέτσαις, ὁμοῦ μὲ ἐκεῖνα τὰ 12 σπετζιώτικα τὰ ὅποια εἶχαν διορισθῇ διὰ τὴν ἐπονομασθεῖσαν μυστικὴν ἐκστρατείαν, τὴν ὁποίαν κάλλιον νὰ ἤθελαν ὀνομάσουν προδοτικὴν· ἐπειδὴ, ἐνῶ τὸ Μεσολόγγι ἔχει ἀνάγκην καὶ δι' ἓνα στρατιώτην, ἔξαποστέλλει εἰς τὸ Βεροῦτι 500, ὅπου ἐθυσιάσθησαν εἰς μάτην ἄρκετοι ἐξ αὐτῶν, οἱ δὲ λοιποὶ ἐπέστρεψαν ἐσχάτως εἰς Ναύπλιον. Ἐχει ἀνάγκην τὸ Μεσολόγγι διὰ τὸν στόλον, τοῦ ὁποίου ἡ ἐκπλευσις κρέμαται ἀπὸ τὸ χρηματικὸν καὶ ἡ σεβασμιότητά της ἐξοδεύει εἰς τοιαύτας ἀνοήτους ἐκστρατείας, καθὼς καὶ εἰς ἐκείνην τὴν κατὰ τῆς Καρύστου. Ἦλθεν λοιπὸν ἡ ὥρα νὰ ἐκπλεύσῃ ὁ στόλος εἰς ὑπεράσπισιν τοῦ Μεσολογγίου καὶ τὰ καλλιώτερα πλοῖα καὶ αὗται εὐρίσκοντο εἰς τὸ κοῦρσο. Ζητοῦν οἱ καπεταναῖοι ναύτας καὶ ἐξ αὐτῶν δικαίως κἀνεις δὲν τοὺς γροικᾷ. Οἱ αὗται ἀποκρίνονται εἰς τὴν ζήτησίν των «ἄς ὑπάγουν ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους ἔβγαλεν ἡ Διοίκησις εἰς τὸ κοῦρσο· ἡμεῖς δὲν πᾶμεν νὰ σκοτωθῶμεν διὰ 60 καὶ 80 γρόσια τὸν μῆνα καὶ οἱ εἰς τὸ κοῦρσο νὰ κερδίζουν ἀκινδύνως 400 καὶ 500 τάλληρα.

7. — Τὸ πρῶτον ἐμίσευσα μὲ τὸν ναύαρχον διὰ Ναύπλιον καὶ πρὶν τὸ ἐσπέρας ἐφθάσαμε. Ἡῦραμε τοὺς ρηθέντας ὀπλαρχηγούς τοῦ Μεσολογγίου καὶ λοιποὺς ταράττοντες τὴν Διοίκησιν συνεχῶς διὰ νὰ ἐτοιμάσῃ καὶ τὸ ὑπόλοιπον τῆς χρηματικῆς ποσότητος διὰ τὴν ἐκπλευσιν τοῦ στόλου· ἡ ὁποία, βλέποντας, ὅτι δὲν θέλει ἔχει ἀπ' αὐτοὺς οὔτε στιγμὴν ἡσυχίας καὶ γνωρίζοντας ὅπου χαίρει ὁ ναύαρχος τὴν πλεονκαλλιωτέραν ὑπόληψιν εἰς ὅλας τὰς ἑλληνικὰς ψυχάς, τὸν παρεκάλεσε καὶ τοὺς καθησύχασεν. Ἐγραψα εὐθὺς τοῦ Θ. Κολοκοτρώνη εἰς Ἄργος νὰ ἔλθῃ πλησίον τοῦ Ναυπλίου, ὅπου νὰ ἔβγῃ καὶ ὁ ναύαρχος

νὰ συνομιλήσωσι. Αὐτὸ ἄλλοι ἐπροσπάθησαν νὰ τὸ ἐμποδίσουν, ἀλλὰ δὲν ἐμπόρεσαν.

8. — Ἐξήτησεν ὁ ναύαρχος ἀπὸ τὴν Διοίκησιν νὰ γίνῃ ὁ στόλος ἀπὸ 30 πολεμικά, 10 πυρπολικά καὶ 20 μύστικα, παριστάνων τὴν θέσιν τοῦ Μεσολογγίου καί, ὅτι χωρὶς τοιαύτης δυνάμεως, δὲν θὰ ἡμπορέσῃ νὰ βλάψῃ τὸν ἐχθρὸν καὶ νὰ σφύσῃ τὸ Μεσολόγγι· τὴν ὁποίαν πρότασιν μὲ μεγάλας δυσκολίας τοῦ ἐβεβαίωσαν, ἀλλὰ πάλιν μὲ ἀμέλειαν τὴν ἐπιχειρίσθησαν.

Κατὰ τὰς 3 ὥρας ἐβγήκεν ὁ Ναύαρχος ἔξω τοῦ Ναυπλίου εἰς τὸν προσδιορισθέντα τόπον· ἐσυνωμίλησαν μὲ τὸν Κολοκοτρώνην κατὰ μόνας καὶ ἐσυμφώνησαν κατὰ πάντα εἰς τὸ φρόνημά τους.

Ἀνεχώρησεν ὁ καπετὰν Ἀμιλτων ἀπὸ τὸ Ναύπλιον διὰ Σμύρνην· ἔδωκεν μίαν ἔγγραφον μὲ χαροποιὰς ἀγγελίας, ἥτις τοῦ ἔφθασεν ταύτην τὴν ἡμέραν ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν ὑπὲρ Ἑλλήνων, καὶ ὅτι παγαίνει εἰς Σμύρνην νὰ λάβῃ τὰς ὁδηγίας του, ὅπου ἐκεῖ εἶχαν φθάσει. Τοῦτο τὸ ἔξαφνον κατετάραξε τοὺς γαλλορρωσσοφατριαστὰς.

Ἡ γενναιότης του, πρὶν φθάσω εἰς Ἄργος, ἐπροσκάλεσεν εἰς τὸ πλοῖόν του τὸν Κολοκοτρώνην καὶ Ζαῖμην· ἀκολουθῶς καὶ ἡ γενναιότης του ἐπροσκήθη ἀπὸ τοὺς ἰδίους εἰς Ἄργος καὶ ἤλθεν. Τοῦ ἔκαμαν βσας ὑποδεξιώσεις ἐδύναντο, διὰ νὰ εὐχαριστήσουν τοῦτον τὸν μέγalon φιλέλληνα. Εἰς τὰ συμπόσιά των τοὺς εἶπεν νὰ σχετισθοῦν μὲ τὸν Μαυροκορδάτον καὶ ὅτι θέλει τοὺς χρησιμεύσει. Τοῦ ἀπεκρίθησαν εἰς αὐτὸ ὅχι. Τοὺς εἶπεν, ὅτι εἶναι προκομμένοι καὶ ὅτι θὰ λάβουν παρ' αὐτοῦ ἀνάγκην· ὁ δὲ γέρων Κολοκοτρώνης τοῦ ἀπεκρίθη, ὅτι εἶναι προκομμένος ἀλήθεια, ἀλλ' ἀνάγκην δὲν θέλει λάβουν ἀπ' αὐτόν, ἐπειδὴ κοντὰ εἰς τὰ ἔξῃ χρόνια σχεδὸν ἐτελειοποιήθησαν εἰς τὰ μαθήματα του καὶ ὅτι ἴσως λάβουν ἀνάγκην ἀπὸ τινος ἄλλου διδάσκαλον ἀλλ' ὅχι ἀπ' αὐτὸν πλέον.

Μὲ τὸ βασίλευμα τοῦ ἡλίου ἐμίσευσα διὰ τὴν Ἐπίδauρον, ὅπου τὰς 7 ὥρας τῆς νυκτὸς ἔφθασα. Ἐκεῖ εὗρον ὅλους τοὺς παραστάτας καὶ πληρεξουσίου τῆς Πελοποννήσου καὶ τοὺς σημαντικώτερους αὐτῆς κατὰ πάντα συμφώνους. Ἦτον δὲ καὶ μέρος Χερσσελλαδίται, οἱ δὲ λοιποὶ εὗρίσκοντο συνηθροισμένοι εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ ἐπερίμεναν νὰ ἐδηγηθῶσιν ἀπὸ τὸν εἰς τὴν Διοίκησιν φατριαστήν τους· οἱ δὲ Ὑδριωτοσπετζιώται καταγίνοντο νὰ ἐκλεχθῶσι. Δυσκολίας ὅμως μεγάλαι ἐγίνοντο εἰς τὴν ἐκλογὴν αὐτῶν διὰ τῆς ἀντενεργείας τῶν Κουντουριώτων καὶ Μπότσης.

9 - 10 - 11 - 12 - 13. — Διέτριψα ὅλας ταύτας τὰς ἡμέρας εἰς τὴν Ἐπίδauρον. Ἔως ἕνα καιρὸν ἔτρεχαν, ὡς προεῖπον, τρεῖς φατρίαι· δηλαδή, μία τῶν Πελοποννησιωτονησιῶτων, ἄλλη τῶν γαλλιστῶν (οἵτινες εἶναι μόνον ὀλίγοι Χερσσελλαδίται), ἄλλη τοῦ Κουντουριώτη,

Μαυροκορδάτου καὶ λοιπῶν, ἐπὶ λόγῳ τοῦ νὰ δώσουν μίαν πράξιν εἰς ὅλας τὰς Δυνάμεις, προβάλλοντες, ὅτι, ἐπειδὴ καὶ ἡ Ἀγγλία δὲν ἐδέχθη τὴν πράξιν μας καὶ ὁ ἀξίος πολιτικὸς πρῶην ἐν Πετρούπολει νῦν δὲ ἐν Παρισίοις Στρούζας οὕτω τοὺς συμβουλεύει. Ὁ δὲ ἐρχομὸς τοῦ Σπυρίδωνος Μεταξᾶ ἀπὸ Ζάκυνθον εἰς Ναύπλιον καὶ τῶρα εἰς Ἐπίδαυρον ἐσχηματίσθη καὶ ἄλλη βασιλορρωσσική. Εἰς Ναύπλιον, ὡς προείπον, ἐξηγήθη κατὰ πρῶτον μὲ τὸν Κωλέττην καὶ ἄλλους τινὰς τυχοδιώκτας. Ἐδῶ δὲ ἐπῆγεν κατ' εὐθείαν εἰς τὸν Κολοκοτρώνην, τοῦ ὑποσχέθη μεγάλα πράγματα, ἂν συντρέξῃ τοῦτο τὸ σύστημα, τοῦ εἶπεν, ὅτι μὲ μίαν ὑπογραφὴν του εἰς τοὺς Κορφοὺς τοῦ στέλλονται ἑκατοσταὶ χιλιάδων ταλλήρων. Ὁ δὲ Κολοκοτρώνης τὸ ἐξηγήθη τοῦ Ζαΐμη, χωρὶς νὰ ἡξεύρῃ ὁ Μεταξᾶς, καὶ σκεπτόμενοι ἀπεφασίσθη νὰ φερθῇ ὁ Κολοκοτρώνης μὲ τὸν ἀκόλουθον τρόπον: δηλαδή, «φοβοῦμαι, Μεταξᾶ, μήπως, περιφερόμενος ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, σὲ πιᾶσῃ τινὰς, μάλιστα καθὼς βλέπεις ὅπου τὰ πράγματα εἶναι εἰς τοιοῦτον ἀναδρασμόν. Ὡστε ἐπειτα ἀπὸ ἄλλα ἀποτυχήματα, ὅπου ἤμπρουν νὰ συνέδουν ταύτης τῆς ὑποθέσεως, δὲν εἶναι δύσκολον νὰ σοῦ ἀφαιρεθῇ καὶ ἡ ζωή». Αὐτὰ ἐφόδισαν τὸν Μεταξᾶν καὶ ἐπαρέδωκεν εἰς τὸν Κολοκοτρώνην πᾶν εἶδος χαρτίου ἀναφερόμενον εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν καὶ ταῖς βούλλαις. Καὶ μὲ τοιοῦτον πολιτικὸν τρόπον κρατεῖ τὸν Μεταξᾶ εἰς εἶδος ἀρέστου. Εἶχα ἀποφασίσει νὰ καθήσω εἰς τὴν πιᾶδα καὶ νὰ ἴδω τοῦλάχιστον τὰ πρῶτα βήματα τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως καὶ ἐπειτα νὰ λάβω μίαν ἀπόκρισιν, ὅπου, εἶχαν ἔτοιμην πρὸς τὸν ἐξωτερικὸν Ὑπουργὸν τῆς Β. Α. Μ. κύριον Κάνιγγ, ἀνταποκριτὴν εἰς ἄλλην ἰδικήν του πρὸς αὐτοὺς ἄλλ' αἰφνης, παρρησιασθείσης τῆς ρωσικῆς ὑποθέσεως, μὲ παρεκάλεσαν οἱ δύο ρηθέντες, Κολοκοτρώνης καὶ Ζαΐμης, νὰ ἀπεράσω εἰς Ὑδραν, νὰ ἐξετάσω μερικὰ τινὰ πράγματα καὶ νὰ ἐνεργήσω κατὰ τὰς περιστάσεις, ὅπως αὐταὶ ἤθελαν μὲ ὁδηγήσουν ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῆς Πατρίδος καὶ μετὰ ταῦτα νὰ μεταβῶ μὲ τὸν στόλον εἰς Ζάκυνθον νὰ σᾶς παραδῶσω τὴν γραφὴν των καὶ νὰ σᾶς εἴπω τὰ λοιπὰ διὰ ζώσης.

14. — Τὸ γεῦμα ἐμίσευσεν δι' Ὑδραν.

15. — Τὸ χάραγμα ἐφθασεν εἰς Ὑδραν. Ἐνέργησα ὅσα ἔπρεπε, τὰ ὅποια ἐπέτυχον εὐκόλως καὶ χωρὶς κόπον, διότι ἐκινουῦντο φυσικὰ κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν.

16 - 17 - 18. — Διέτριψα εἰς Ὑδραν καὶ ὁ στόλος μόλις ἐτοιμάσθη, ἀλλὰ τὰ μύστικα δὲν εἶχαν φθάσει διὰ τὴν ρηθείσαν ἀδράνειαν τῆς Διοικήσεως. Ἀπεφάσισεν ὁ Ναύαρχος νὰ μισεύσῃ μὲ ἄλλα ἐννέα διὰ νὰ δεῖξῃ τὸ καλὸν παράδειγμα καὶ εἰς τοὺς λοιπούς. Ὅθεν τὴν νύκτα ἐμισεύσαμεν.

19. — Τὸ χάραγμα ἐφθάσαμεν εἰς Σπέτσαις. Ἐδγῆκα ἔξω. Τὸ

ἀνάλογον τοῦ στόλου ταύτης τῆς νήσου ἦτον ἔτοιμον καὶ ἔμβαζεν τοὺς ναύτας νὰ ἐκπλεύσῃ. Ἀντάμωσα τὸν τοπικὸν ναύαρχον καὶ ἄλλους τινάς, οἱ ὅποιοι ἀκολουθοῦν εὐχαρίστως τὸ ἀντικουντουριωτῆστικον σύστημα τῶν Ὑδραίων.

20. = Τὸ πρῶτ' ἐμισεύσαμεν καὶ ἐξ αἰτίας τῶν σφοδρῶν ἐναντίων ἀνέμων ἐπλέαμεν χωρὶς πολλὴν πρόοδον.

21-22-23-24-25. = Δι' ὅλας αὐτάς τὰς ἡμέρας ἐφθάσαμεν ἔως ἀντικρυ τῆς Ἀρκαδίας.

26. — Εἶδομεν μίαν γολέτταν ἐρχομένην μὲ σημαίαν ἰονικὴν καὶ μολοντί ἐφαίνετο αὐθεντική, ἀπεφάσισεν ὁ Ναύαρχος νὰ πλησιάσωμεν εἰς αὐτὴν μὲ τὴν πάσσαρα, διὰ νὰ πληροφορηθῶμέν τι νέον. Ἐπῆγα λοιπὸν μὲ τὸν γραμματικόν του, ἐσταθήκαμεν πλησίον, μᾶς ὑπεδέχθη ὁ καπ. λεγόμενος Τορίνης μὲ εὐγένειαν, τὸν ῥωτήσαμεν καὶ μᾶς ἀπεκρίθη ἀπὸ καλωσύνης του, ὅτι εἶναι πακέτο· ἔρχεται ἀπὸ Καστέλια Κωνσταντινουπόλεως, στελλόμενος ἀπὸ τὸν ἑκτακτον Ὑπουργὸν τῆς Β. Α. Μ. κύριον Στράτφορντ Κάνιγγ πρὸς τὸν Μέγαν Ἀρμοστήν τοῦ Ἰονικοῦ Κράτους κ. Φ. Ἀδαμ· ὅτι ἐμισευσεν ἀπὸ Καστέλια κατὰ τὰς 17 τρέχοντος π. ε., ὅτι ὁ ῥηθεις κύριος Κάνιγγ ἀνεχώρησεν ἀπὸ Καστέλια διὰ Κωνσταντινουπόλιν κατὰ τὰς 16 Φεβρουαρίου ἔ. π., ὅτι ἐτοιμάζοντο 40 πολεμικὰ πλοῖα, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ 3 βασέλα καὶ ὅτι ἀγνοοῦσεν ἂν διὰ τὴν Μαύρην Θάλασσαν ἢ διὰ τὴν Ἀσπρὴν ἦτον νὰ ἐκπλεύσουν· ὅτι εἶχαν φόβον πολὺν ἀπὸ μέρος τῆς Ρωσσίας· ὅτι ὑπὲρ τὰς 10 χιλιάδας στρατεύματα ἀπεράσαν ἐμπροσθέν του ἀπὸ τὴν Εὐρωπαϊκὴν Τουρκίαν εἰς τὴν Ἀσίαν· ὅτι εἶχεν γράμματα διὰ τὸν καπ. Ἀμιλτων, τὰ ὁποῖα ἔδωσεν ἐνὸς βρικίου, ὁποῦ καθ' ὁδὸν ἀπάντησεν καὶ ἄλλα τινά.

27. = Ἐπεριπλεύσαμεν ἔξω τῆς Ζακύνθου.

28. = Τὸ πρῶτ' ἤλθαμεν μὲ τὴν πάσσαρα τοῦ Ναυάρχου εἰς Ζάκυνθον καὶ μετ' ὀλίγην ὥραν ἐπιστρέψαμεν εἰς τὴν Ναυαρχίδα καὶ ἀπ' ἐκεῖ μ' ἔβγαλαν εἰς Τρουπητόν, ὅπου ηὔρα τὴν πάσσαρα τοῦ Μεσολογγίου καὶ πρὸς τὸ βράδυ μ' αὐτὴν ἐπέστρεψα πάλιν εἰς Ζάκυνθον.

Ἴδου λοιπόν, Κύριοι, εἰς ποίαν ἀθλίαν κατάστασιν εὐρίσκεται ἡ δυστυχεστάτη Πατρίς! Καὶ ἀκόμη χειρότερα! Ὅχι ἀπὸ ἑλλειψιν δυνάμεων, εἰμὴ ἀπὸ τοὺς κακῶς ὁδηγώντας τὰ πράγματα. Καὶ σὰς λέγω νὰ μὴν προσμένετε τὸ παραμικρὸν ἀπ' αὐτοὺς ὑπὲρ αὐτῆς, ἀλλ' οὔτε νὰ ἐλπίζετε ὁμόνοιαν καὶ εἰρήνην εἰς αὐτοὺς ἀκόμα καὶ εἰς τὴν ὑστέραν ἀναπνοὴν τῆς Πατρίδος. Σκεφθῆτε λοιπὸν μὲ τὸν συνήθη πατριωτικὸν ζῆλόν σας νὰ εὗρητε τὸν τρόπον νὰ τὴν σφύσετε ἀπ' αὐτὸν τὸν ἔσχατον κίνδυνον. Ἀποφασίσετε καὶ μίαν ἄλλην θυσίαν, διὰ νὰ μείνῃ ἀκόμα ὁ στόλος ἕναν μῆναν ἔξω τοῦ Μεσολογγίου (ἂν ὑπάρξῃ ἢ καὶ δὲν ὑπάρξῃ) καὶ ὅχι νὰ τοὺς πληρωθῇ ὁλον τὸ μηνιαῖον,

ἀλλὰ μόνον τὸ $\frac{1}{3}$ καὶ αὐτοὶ εὐχαριστοῦνται. Εἶναι ἀνάγκη νὰ μείνῃ ἀκόμα ἓναν μῆναν εἰς αὐτὰ τὰ μέρη καὶ ἂν πέσῃ τὸ Μεσολόγγι, διότι καὶ αὐτὸ πίπτοντας (οὐ μὴ γένοιτο!) θὰ χρησιμεύσῃ δι' ἐκεῖνο τὸ ἄλλο, τὸ ὅποιον ἐκοινοποίησα τοῦ κυρίου Δραγώνα διὰ ζώσης. Μένω δὲ μὲ ὅλον τὸν σέβας

Βαριέρα Ζακύνθου

Τῆν 23 Μαρτίου 1826

Εἰς τοὺς ὁρισμούς σας

Χ. Ζαχαριάδης

Πρὸς τοὺς Ἐξοχωτάτους Κυρίους Κόμητα Διονύσιον τὸν δὲ Ρώμα, Παναγιώτην Θ. Στέφανον καὶ Κωνσταντῖνον Δραγῶναν.

68. Δ. ΠΛΑΠΟΥΤΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6758 Ἀρχαίου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ἐξοχώτατοι

Τὴν προχθὲς μὲ τὸν στρατηγὸν Πέτα σᾶς ἔγραφον τὰ ὅσα ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἔτρεχον. Ἦδη μὲ τὸν Κύριον Σπυρίδων Μεταξᾶν δὲν λείπω νὰ κάμω τὸ χρέος μου καὶ νὰ σᾶς εἰπῶ, ὅτι ἐκ τοῦ ἰδίου θέλετε πληροφορηθῇ λεπτομερῶς τὰ τρέχοντα τῆς Πελοποννήσου, ὅπου ὡς εἰδήμων ἐκατάλαβε, καὶ ὅτι προλαβόντως, ὅπου εἰς Ἄργος εἰμεθα, ἐστάθη μικρὰ σύγχυσις μετὰξὺ μας διὰ τὴν Ἀγγλίαν καὶ Γαλλίαν. Ἐγώ, ὡς ἐξ ἀρχῆς, ἐστάθην ὅπου θέλει σταθῶ καὶ μέχρι τέλους, μὴν θέλοντας νὰ ἀκορδάρω τὸ διὰ τὴν Γαλλίαν πρόβλημα μερικῶν, ἐστάθη ἡ αὐτὴ σύγχυσις. Ὁ Κύριος Σπυρίδων θέλει σᾶς εἰπῇ διὰ ζώσης περὶ ἀγγλοφρονούντων καὶ περὶ τῶν εἰς αὐτοὺς ἀντιφερομένων. Ἐγὼ δὲν ἔλειψα πάντοτε νὰ κάμνω τὸ χρέος μου γράφοντάς σας κάθε τρέχον. Διὸ παρακαλῶ καὶ ἡ Ἐξοχώτης σας μὴν μὲ ὑστερῇτε συνεχῶν γραμμάτων σας καὶ νὰ μ' ἔχητε ὑπὸ τὴν εὐνοίαν σας καὶ ἂν κἀνένας σᾶς προβάλλῃ περὶ ἐμοῦ παραμικρόν τι πρὸς κατηγορίαν μου μὴν δώσετε πίστιν εἰς τοὺς λόγους του, ὅτι εἶμαι ἐκεῖνος ποῦ εἶμαι. Χθὲς μοι ἔγραψεν ὁ στρατηγὸς Νικήτας ἀπὸ Δερβένια, βιάζοντάς με νὰ προφθάσω ἐκεῖ, ὅτι οἱ εἰς Μοθωκόρωνα εὐρισκόμενοι ἔχθροί ἐξήλθον εἰς τὸν Κάμπον τῶν Λάκκων, ἀπερνῶντες ἀπὸ Ἀρκαδίαν, φέροντες μαζί των ἀρκετὰ ζῖβα φορτηγά, μὲ σκοπὸν νὰ ἀπεράσουν νὰ ἐφοδιάσουν ἀπὸ τροφᾶς τὴν Τριπολιτσάν. Ἀμέσως ἔγραψα εἰς τὰ χωρία καὶ ἐκατέβην κάτω νὰ συναχθοῦν οἱ στρατιῶται καὶ σήμερον ξεκινῶ δι' ἐκεῖ, καὶ ἐλπίζω νὰ ματαίωσωμεν τὸ αὐτὸ σχέδιον τῶν ἐχθρῶν.

Μένω μὲ τὸ προσήκον σέβας

Τῆ 31 Μαρτίου, 1826

Ὁ πατριώτης καὶ πρόθυμος

Δημητράκης Πλαπούτας

Τοῖς Ἐξοχωτάτοις Κυρίοις Κόμητι Διονυσίῳ δὲ Ρώμα, Παν. Στεφάνῳ καὶ Κωνσταντίνῳ Δραγῶνα

Εἰς Ζάκυνθον

(Α Π Ρ Ι Λ Ι Ο Σ)

69. Ε. ΞΕΝΟΣ ΠΡΟΣ Δ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 146 Ἀρχείου Ἀλεξ. Ῥώμα).

Ἐκ Ναυπλίου τῇ 3/15 Ἀπριλίου, 1826

*Εὐγενέστατε Κόμητα Κύριε δὲ Ῥώμα**Διὰ Ζάκυνθον*

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς διευθύνω διὰ τῆς παρούσης μου ἐσωκλειστον ἓν πλῆκον γράμματα τῶν γνωστῶν σας δύο Ἀγγλων κυρίων Marcet καὶ Romelly, οἵτινες χθὲς ἀνεχώρησαν διὰ τὰς Ἀθήνας.

Εἰς ταύτην τὴν εὐκαιρίαν δὲν λείπω νὰ σᾶς ὁμολογήσω ἀπείρους χάριτας, διὰ τὰς ὅσας εὐγενικὰς καὶ φιλικὰς δεξιώσεις καὶ περιποιήσεις ἐκάματε τοῦ Θεοδώρου αὐταδέλφου μου, ἐν τῇ διαστάματι τῆς αὐτόσε διατριβῆς του, παρακινούμενοι ἀπὸ τὴν ἐμφυτόν σας καλοκάγαθίαν καὶ φιλογενειάν σας, ἕνεκα τῶν ὁποίων προτερημάτων καὶ Σᾶς σέβομαι καὶ ὑπερτιμῶ.

Ἐπιθυμῶ δὲ καὶ ἐγὼ νὰ μοι δοθῇ ἐκ μέρους Σας αἰτία διὰ νὰ σᾶς ἀποδείξω πραγματικῶς τὸν ζῆλόν μου καὶ τὴν πρὸς τὴν εὐγενίαν Σας εὐγνωμοσύνην μου καὶ διὰ τοῦτο εἰς κάθε περίστασιν δύνασθε νὰ μὲ προστάζετε ἐλευθέρως.

Οὐδὲν ἀξιοσημείωτον ἔχομεν ἐντεῦθεν διὰ νὰ σᾶς τὸ γνωστοποιήσω, εἰμὴ ὅτι ἡ Ἑθνικὴ Συνέλευσις μετὰ δύο ἡμέρας συγκροτεῖται εἰς Πιάδαν καὶ εὐχόμεθα ἀγαθὰς ἐξ αὐτῆς ἐκδόσεις πρὸς ὠφέλειαν τῆς Πατρίδος.

Αἱ ἀπὸ Εὐρώπην εἰδήσεις μᾶς ἐμψυχώνουν ἤδη καὶ ἀνυπομόνως προσμένομεν νὰ ἴδωμεν εἰς ἐνέργειαν τὰ ὅσα ἀπὸ ἐκεῖ ἀκούομεν, τώρα μάλιστα ὅπου τὸ Ἔθνος ἔχει μεγαλωτάτην ἀνάγκην ξένης βοήθειας ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας του καὶ ἀποκαταστάσεώς του.

Ἐπειδὴ ὁ στόλος μας πρὸ ἀρκετῶν ἡμερῶν ἐξέπλευσε, τὸν ὑποθέτομεν πλέον ἤδη φθασμένον εἰς Μεσολόγγιον, τὸ ὅποion μὲ πεποίθησιν περιμένομεν ἀνυπομόνως νὰ ἀκούσωμεν ὅτι διεσφῆθῃ ἀπὸ τὸν ἐπαπειλούμενον κίνδυνον καὶ ἐφωδιάσθῃ καὶ ἀπὸ τροφάς, ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν τῶν ὁποίων ἐκινδύνευε περισσότερον.

Ἐν τοσοῦτῃ Σᾶς ταπεινοπροσκυνῶ καὶ μένω μὲ τὴν ἀνήκουσαν προσήλωσιν τῆς εὐγενίας Σας

Προθυμότατος φίλος καὶ δοῦλος

Ε. Ξένος

70. DE VILLÉVEQUE ΠΡΟΣ Γ. ΑΙΝΙΑΝΑ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 7526 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

*Mr Ainian à Napoli de Roumanie**Orléans, 15 Avril 1826**Monsieur et honorable ami,*

J'espère que vous me permettrez de prendre ce titre si doux à mon cœur, en raison de la haute estime et de l'attachement que je vous ai voués pour la vie.

De tout temps ami d'une sage liberté défenseur infatigable de la cause sacrée de la religion et de l'humanité, pouvais-je vous refuser les sentiments exprimés ci-dessus à vous qui êtes un des citoyens le plus éclairés et les plus éminents de la Grèce, à vous qui ne cessez de vous distinguer tous les jours par un dévouement sans bornes à la défense, et bonheur de votre chère patrie.

Malgré les distances, ces nobles pensées rapprochent et unissent tous les cœurs généreux et sensibles.

Vous ne devez pas douter du plaisir que m'a causé la lettre dont vous m'avez honoré le 11/23 Février et que m'a apportée notre excellent ami Gio Vitallis.

Je répéterai sans cesse que le principal ou plutôt l'unique but de mes projets, de mes démarches, de mes efforts, de mes travaux, a toujours été et ne cessera pas d'être, d'arracher la Grèce à la domination des féroces Musulmans et de la rendre indépendante, libre, heureuse et florissante, et certes je sacrifierais tout, ma vie même, pour parvenir à ce noble résultat.

La Grèce ne doit être sous la *tutelle*, sous la *protection* d'aucune puissance, mais l'*amie* et l'*alliée* de toutes et ici la politique est d'accord avec la religion et l'humanité.

D'ailleurs j'étais convaincu que le gouvernement monarchique constitutionnel était le seul moyen d'éteindre en Grèce l'anarchie, les rivalités, les jalousies, les ambitions, qui l'affaiblissaient sans cesse. Je soumis cette grande question à vos chefs; ils en sentirent la nécessité et l'agréèrent.

Français et attaché à l'auguste famille de St Louis et d'Henri quatre, j'ai cru qu'un de ses descendants, élevé par son père dans les véritables principes constitutionnels, ferait le bonheur de la Grèce et intéresserait les chefs de la Royale Maison au triomphe de vos armes.

Du reste le zèle et le dévouement de la nation française à la cause des Grecs s'accroît en raison de leurs dangers et de leurs malheurs.

Que l'élection, objet de nos vœux, se réalise, et l'élan national de la France entraînera bien vite en leur faveur un ministère, qui intérieurement est bien loin d'y être opposé, et applaudit aux secours que notre comité central vous envoie, et qui après, entraîné par les instances du ministère autrichien, admet les armements et les enrôlements du Satrape égyptien.

L'élection, je ne cesserai jamais de le répéter, anéantira l'influence de l'étranger sur le ministère français.

Le dévouement de la nation grecque ne connaîtra plus alors de bornes.

Une sainte et généreuse croisade de français accourra à votre secours et votre crédit renaîtra pour les emprunts.

Mr de Rigny, mû par je ne sais quel motif, ou fidèle au système de temporisation du ministère français, a pu dire tout ce qu'il voudra, pour retarder l'élection, mais je n'ai pas écrit un mot qui ne fût la pure vérité sur le compte fidèle que j'ai rendu des quatre entretiens que Son Altesse Royale Monseigneur le Dauphin voulut bien m'accorder depuis le 29 Octobre 1824 jusqu'en Février 1825 et sur le résultat de mes nombreuses entrevues avec M^r le Cte De Villette, enfin sur celles dont Son Altesse Royale Monseigneur le Duc d'Orléans m'honore sans cesse.

J'ajouterai encore, que pendant mon dernier séjour à Paris, Mgr le Dauphin m'y renouvela dans une audience particulière l'assurance de l'intérêt vif, et du dévouement qu'il portait à la cause des Grecs, et du désir de les sauver.

Mgr le Duc d'Orléans accueillera avec reconnaissance l'honneur que l'on veut faire à son fils.

Du reste Mr de Villette me paraît toujours bien disposé en faveur de Grecs, Il l'a confirmé à l'estimable Mr Axioti qui le voit fréquemment et qui a dû vous confirmer ces nouvelles favorables.

Aussitôt que vous aurez un gouvernement monarchique établi et élu un monarque, les calomnies de vos ennemis, qui vous représentaient à la sainte alliance comme des jacobins et des carbonaris, s'évanouiront. Vous verrez votre crédit renaître, l'ordre se rétablir dans vos finances, les efforts de la nation avoir une direction suivie, les jalousies et les rivalités disparaître.

Les plus brillantes récompenses, comme une douce rosée, tomberont sur tous les hommes, qui se seront distingués, de quelque manière que ce soit, dans la noble guerre de la délivrance de la Grèce.

Et certes la moisson sera assez abondante pour satisfaire toutes les ambitions.

C'est avec bien de surprise, que j'ai appris la conduite de la personne que vous désignez; après avoir adopté longtemps avec enthousiasme les propositions que je lui avais soumises (ce dont ses lettres, notamment la dernière, fournissent la preuve) devons-nous nous attendre à ce déplorable changement?

La nouvelle ici répandue des revers des Hellènes à Missolonghi m'afflige bien douloureusement, mais n'affaiblit ni mon courage, ni mon zèle, la persévérance et la sagesse triomphent de tout.

Les guerriers, les femmes et les enfants, qui périssent dans cette guerre sacrée, sont des martyrs, qui implorent dans le ciel la divine assistance en faveur de leur patrie.

Ah combien il me sera doux d'aller habiter auprès de vous, de partager votre bonheur comme vos souffrances, de consacrer mon expérience et ma vie à travailler au bonheur à la prospérité de la Grèce, ma nouvelle patrie, de soumettre à votre sagesse des observations qu'ont mûries ma vieillesse et le spectacle des maux qui ont si longtemps affligé ma chère France, d'aller enfin pleurer sur la tombe de vos pontifes et de vos héros.

Recevez, mon honorable et illustre ami, mes salutations les plus cordiales.

Votre bien humble et dévoué serviteur

Laisné de Villéveque

Je pars demain pour Paris,

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Κον Αινιᾶνα εἰς Ναύπλιον

Ὁρλεάνη 3/15 Ἀπριλίου 1826.

Κύριε καὶ ἀξιότιμε φίλε

Ἐλπίζω ὅτι μοι ἐπιτρέπετε νὰ λάβω τὸν τίτλον τοῦτον, τὸν τόσον εἰς τὴν καρδίαν μου γλυκύν, ἕνεκα τῆς ὑψηλῆς ἐκτιμῆσεως καὶ τῆς ἀφοσιώσεως, ἣν ἀφιέρωσα ὑμῖν ἰσοδίως.

Ἀνέκαθεν φίλος τῆς συνετῆς ἐλευθερίας, ἀκούραστος ὑπερασπιστὴς τῆς ἱερᾶς ὑποθέσεως, τῆς θρησκείας καὶ τῆς ἀνθρωπότητος, ἡδυνάμην ν' ἀρνηθῶ τὰ ἀνωτέρω ἐκφραζόμενα αἰσθήματα πρὸς ὑμᾶς,

δοις εἰσθε ἐκ τῶν μᾶλλον πεφωτισμένων καὶ ἐξόχων πολιτῶν τῆς Ἑλλάδος, πρὸς ὑμᾶς, δοις δὲν παύετε νὰ διακρίνεσθε καθ' ἑκάστην δι' ἀπεριορίστου ἀφοσιώσεως ὑπὲρ τῆς ἀμύνης καὶ τῆς εὐδαιμονίας τῆς ὑμετέρας ἀγαπητῆς πατρίδος;

Παρὰ τὰς ἀποστάσεις, αἱ εὐγενεῖς αὐταὶ σκέψεις προσεγγίζουσι καὶ ἐνοῦσι πάσας τὰς εὐγενεῖς καὶ εὐαισθητοὺς καρδίας.

Δὲν πρέπει ν' ἀμφιβάλλητε περὶ τῆς εὐχαριστήσεως, ἣν μοι προὔξεν ἡ ἐπιστολή, δι' ἧς μ' ἐτιμήσατε τῇ 11/23 Φεβρουαρίου καὶ ἣν μοι ἐκόμισεν ὁ ἀξιόλογος φίλος ἡμῶν Γ. Βιτάλης.

Θέλω ἐπαναλαμβάνει πάντοτε, ὅτι ὁ κύριος ἡ μᾶλλον ὁ μόνος σκοπὸς τῶν σχεδίων μου, τῶν διαδημάτων μου, τῶν προσπαθειῶν μου, τῶν ἐργασιῶν μου, ὑπῆρξε πάντοτε καὶ δὲν θέλει παύσει τοῦ νὰ εἶναι, ν' ἀποσπάσω τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τῆς κυριαρχίας τῶν ἀγρίων Μουσουλμάνων καὶ νὰ καταστήσω αὐτὴν ἀνεξάρτητον, ἐλευθέραν, εὐτυχὴ καὶ ἀνθηρὰν, βεβαίως δὲ θὰ ἐθυσίαζον τὰ πάντα καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν μου, ὅπως φθάσω εἰς τὸ εὐγενὲς τοῦτο ἀποτέλεσμα.

Ἡ Ἑλλάς δὲν πρέπει νὰ διατελῇ ὑπὸ τὴν *ἐπιτροπείαν*, ὑπὸ τὴν *προστασίαν* οὐδεμιᾶς Δυνάμεως, ἀλλὰ νὰ εἶναι ἡ *φίλη* καὶ ἡ *σύμμαχος* πασῶν, ἐν τούτῳ δ' ἡ πολιτικὴ συμφωνεῖ μὲ τὴν θρησκείαν καὶ τὴν φιλανθρωπίαν.

Ἄλλως δ' ἤμην πεπεισμένος, ὅτι τὸ συνταγματικὸν μοναρχικὸν πολίτευμα ἦτο τὸ μόνον μέσον πρὸς κατάσβεσιν ἐν Ἑλλάδι τῆς ἀναρχίας, τῶν ἀνταγωνισμῶν, τῶν ἀντιζηλιῶν, τῶν φιλοδοξιῶν, αἵτινες πάντοτε ἐξησθένιζον αὐτήν. Ὑπέβαλον τὸ μέγα τοῦτο ζήτημα πρὸς τοὺς ἀρχηγοὺς ὑμῶν ἡσθάνθησαν τὴν ἀνάγκην καὶ τὸ ἐδέχθησαν.

Ὡν Γάλλος καὶ προσηλωμένος εἰς τὴν σεπτὴν οἰκογένειαν τοῦ Ἀγ. Λουδοβίκου καὶ τοῦ Ἑρρίκου τετάρτου, ἐπίστευσα, ὅτι εἰς τῶν ἀπογόνων αὐτῆς, ἀνατεθραμμένος ὑπὸ τοῦ πατρὸς του μὲ τὰς ἀληθεῖς συνταγματικὰς ἀρχάς, ἤθελε δημιουργήσῃ τὴν εὐτυχίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ ἤθελε προκαλέσει τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἀρχηγῶν τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου ὑπὲρ τοῦ θριάμβου τῶν ὑμετέρων δπλων.

Ἐξ ἄλλου ὁ ζῆλος καὶ ἡ ἀφοσίωσις τοῦ γαλλικοῦ ἔθνους ὑπὲρ τῆς ὑποθέσεως τῶν Ἑλλήνων ἐπαυξάνει κατὰ λόγον τοῦ κινδύνου καὶ τῶν δυστυχημάτων αὐτῶν.

Ἄς πραγματοποιηθῇ ἡ ἐκλογή, τὸ ἀντικείμενον τῶν πόθων ἡμῶν, καὶ ἡ ἐθνικὴ ὁρμὴ τῆς Γαλλίας θέλει συμπαρασύρει τάχιστα ὑπὲρ αὐτῶν ἐν ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον ἐνδομύχως εἶναι ἤμισα ἐναντίον καὶ ἐπικροτεῖ τὰ βοηθήματα, τὰ ὁποῖα τὸ ἡμέτερον κεντρικὸν κομμάτι ἀποστέλλει ὑμῖν, τὸ ὁποῖον ἀκολούθως παρασυρθὲν ὑπὸ τῶν ἐπιμόνων παρακλήσεων τοῦ αὐστριακοῦ ὑπουργείου, ἀποδέχεται τοὺς ἐξοπλισμοὺς καὶ τὰς στρατολογίας τοῦ Αἰγυπτίου σατράπου.

Ἡ ἐκλογὴ, οὐδέποτε παύομαι ἐπαναλαμβάνων τοῦτο, θέλει ἐκμη-
δενίσει τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ξένου ἐπὶ τοῦ γαλλικοῦ ὑπουργείου.

Ἡ ἀφοσίωσις τοῦ γαλλικοῦ ἔθνους ὑπὲρ τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους δὲν
θέλει ἔχει τότε πλέον ὄρια.

Ἀγία καὶ γενναία σταυροφορία Γάλλων θέλει δράμει εἰς βοήθειαν
ὑμῶν καὶ ἡ διὰ τὰ δάνεια πίστις ὑμῶν θέλει ἀναγεννηθῇ.

Ὁ Κ^{ος} δὲ Ριγνύ, κινούμενος, ἀγνοῶ, ἐκ τίνος λόγου ἢ πιστὸς
εἰς τὸ σύστημα τῶν χρονοτριβῶν τοῦ γαλλικοῦ ὑπουργείου, ἠδυνήθη
νὰ εἴπῃ ὅ,τι ἤθελεν, ὅπως ἐπιβραδύνῃ τὴν ἐκλογὴν, ἀλλ' οὐδὲ μίαν
λέξιν ἔγραψα, ἥτις νὰ μὴ εἶναι ἡ καθαρὰ ἀλήθεια ὡς πρὸς τὴν
πιστὴν ἀφήγησιν τῶν τεσσάρων συνεντεύξεων, τὰς ὁποίας ἡ Αὐτοῦ
Βασιλικὴ Ὑψηλότης ὁ Ἐκλαμπρότατος Δελφίνος εὐηρεστήθη νὰ μοι
παράσχω ἀπὸ τῆς 29 Ὀκτωβρίου 1824 μέχρι τοῦ Φεβρουαρίου 1825
καὶ περὶ τοῦ πορίσματος τῶν πολυαρίθμων συνεντεύξεών μου μετὰ
τοῦ Κ^{ου} Κ^{τος} Δὲ Βιλλέτ καί, ἐπὶ τέλους, περὶ ἐκείνων, διὰ τῶν ὁποίων
ἡ Αὐτοῦ Βασιλικὴ Ὑψηλότης ὁ Ἐκλαμπρότατος Δοῦξ τῆς Ὁρλεάνης
μὲ τιμᾷ ἀδιαλείπτως.

Προσθέτω ἀκόμη, ὅτι κατὰ τὴν τελευταίαν ἐν Παρισίοις διαμονήν
μου, ὁ Ἐκλ^{τος} Δελφίνος μοι ἀνενέωσεν, ἐν ἰδιαιτέρᾳ ἀκρόασει, τὴν
διαβεβαίωσιν τοῦ ζωηροῦ ἐνδιαφέροντος καὶ τῆς ἀφοσίωσης, τὴν
ὁποίαν εἶχεν ὑπὲρ τῆς ὑποθέσεως τῶν Ἑλλήνων καὶ τῆς ἐπιθυμίας
τοῦ νὰ σώσῃ αὐτούς.

Ὁ Ἐκλ^{τος} Δοῦξ τῆς Ὁρλεάνης θέλει ἀποδεχθῇ εὐγνωμόνως τὴν
τιμὴν, τὴν ὁποίαν θέλουσι νὰ περιποιήσωσιν εἰς τὸν υἱόν του.

Πρὸς τούτοις, ὁ κ. Δὲ Βιλλέτ μοι φαίνεται πάντοτε καλῶς διατε-
θειμένος ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων. Τὸ διεβεβαίωσε πρὸς τὸν ἀξιότιμον Κ^{ον}
Ἀξιώτην, ὅστις βλέπει αὐτὸν συχνάκις καὶ ὅστις θὰ διεδίδασκε πρὸς
ὑμᾶς τὰς εὐνοϊκὰς ταύτας εἰδήσεις.

Μόλις ἐγκαθιδρύσῃτε μοναρχικὸν πολίτευμα καὶ ἐκλέξῃτε μονάρ-
χην, αἱ συκοφαντίαι τῶν ἡμετέρων ἐχθρῶν, τῶν παριστῶντων ὑμᾶς
ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συμμαχίας ὡς Ἰακωβίνους καὶ Καρβονάρους,
θέλουσιν ἐξαφανισθῇ. Θέλετε ἶδει τὴν πίστιν ὑμῶν ἀναγεννωμένην, τὰ
οἰκονομικὰ ὑμῶν τακτοποιούμενα, τὰς προσπάθειας τοῦ ἔθνους λαμ-
βανούσας ὀρθὴν κατεύθυνσιν καὶ τὰς ἀντιζηλίας καὶ τοὺς ἀνταγωνι-
σμοὺς ἐξαφανιζομένους.

Αἱ λαμπρότεραι ἀμοιβαί, ὡς γλυκεία δρόσος, θέλουσι κατέλθαι
ἐπὶ τῶν καθ' οἷονδῆποτε τρόπων διακρινομένων ἀνδρῶν ἐν τῷ ὑπὲρ
ἀπελευθερώσεως τῆς Ἑλλάδος ἱερῷ ἀγῶνι.

Βεβαίως δ' ἡ συγκομιδὴ ἔσται ἀφθονωτάτη, ὥστε νὰ ἐπαρκέσῃ
εἰς ὅλας τὰς φιλοδοξίας.

Μετὰ μεγάλης ἐκπλήξεως ἔμαθον τὴν διαγωγὴν τοῦ προσώπου,

τὸ ὅποῖον μοι ὑποδεικνύετε· ἀφοῦ ἐνθουσιωδῶς ἀπεδέχθη ἐπὶ μακρὸν χρόνον τὰς ὑποβληθείσας αὐτῷ προτάσεις μου (περὶ τοῦ ὁποίου αἱ ἐπιστολαὶ του, καὶ ἰδίως ἡ τελευταία, παρέχουσι τὴν ἀπόδειξιν), ὀφείλομεν νὰ πιστεύσωμεν εἰς τοιαύτην ἀξιοθρήνητον μεταβολήν;

Ἡ ἐνταῦθα διαδοθεῖσα εἰδησις περὶ τῶν εἰς Μεσολόγγιον ἀτυχημάτων τῶν Ἑλλήνων μὲ καταθλίβει, ἀλλ' ὅμως δὲν ἐξασθενεῖ οὔτε τὸ θάρρος μου, οὔτε τὸν ζήλόν μου. Ἡ καρτερία καὶ ἡ φρόνησις κατανικῶσι τὰ πάντα.

Οἱ μαχηταί, αἱ γυναῖκες, τὰ παιδιά, τὰ ὅποια ἀπόλλυνται εἰς τὸν ἱερὸν τοῦτον πόλεμον, εἶναι μάρτυρες, οἵτινες ἐπικαλοῦνται ἐν τῷ οὐρανῷ τὴν θεῖαν ἀντίληψιν ὑπὲρ τῆς πατρίδος τῶν.

ὦ, πόσον θὰ μοι εἶναι γλυκὺ νὰ ἔλθω νὰ κατοικήσω πλησίον ὑμῶν, νὰ συμμετάσχω τῆς εὐτυχίας καὶ τῶν δεινοπαθημάτων ὑμῶν, νὰ καθιερώσω τὴν πείραν καὶ τὴν ζωὴν μου, ὅπως ἐργασθῶ ὑπὲρ τῆς εὐτυχίας καὶ τῆς εὐημερίας τῆς Ἑλλάδος, τῆς νέας πατρίδος μου, καὶ ὑποβάλω ὑπὸ τὴν ὑμέτεραν σύνεσιν παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας ὥριμασαν τὸ γῆρας καὶ τὸ θέαμα τῶν ἐπὶ μακρὸν χρόνον μαστισιάντων τὴν ἀγαπητὴν μοι Γαλλίαν δεινῶν, νὰ μεταβῶ, τέλος, καὶ κλαύσω ἐπὶ τοῦ τάφου τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν ἡρώων ὑμῶν.

Δέχθητε, ἀξιότιμε καὶ ἐνδοξε φίλε μου, τοὺς ἐγκαρδιωτάτους χαιρετισμούς μου.

Ὑμέτερος ταπεινότατος καὶ ἀφωσιωμένος θεράπων

Δαινὲ Δὲ Βιλλεβέκ.

Αὔριον ἀπέρχομαι εἰς Παρίσιους.

71. Λ. ΒΕΪΚΟΣ Κ.Λ.Π. ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς οἰκογ. Δραγῶνα).

Εὐγενέστατε

Μὲ τὸ παρόν μας δὲν σὰς ἐξηγούμεθα τὰ περιστατικὰ τοῦ κοινοῦ τῆς Πατρίδος, ὡς ὅπου ἐπιταυτοῦ ἔρχεται ὁ ἀδελφός μας Σπύρος Μήλιου καὶ σὰς ἐξηγεῖται τὰ πάντα διὰ στόματος. Σὰς εἰδοποιούμεν μόνον ὅτι τὰ γρόσια παρὰ τῆς ἐγχειρισθείσης καμπιάλας ἐπὶ τῆς συμβίας Σισίνῃ νὰ τὰ παραδώσητε εἰς χεῖρας τοῦ ἄνωθεν ἀδελφοῦ μας κ. Σπύρου Μήλιου καὶ αὐτὸς θέλει μᾶς τὰ φέρει σίγουρα. Μένομεν δὲ μὲ σέβας

Τῇ 4 Ἀπριλίῳ 1826

Ἐκ τοῦ Πεταλᾶ

Οἱ ἀδελφοί σας καὶ πατριῶται

Δάμπρος Βέικου

Ἀποστολάκης Κουσουέρης

Νικόλαος Ζέρβας

Τῇ 7 Ἀπριλίου ἔλαβον παρὰ τοῦ κ. Κ. Δραγώνα τὰς ἑκατὸ λίρας στερλίνας.

Σπύρο Μήλιος

Πρὸς τὸν εὐγενέστατον Κύριον Κωνσταντῖνον Δραγῶναν
Εἰς Ζάκυνθον

72. Α. ΜΙΑΟΥΛΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6754 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Πρὸς τοὺς Εὐγενεστάτους Κ^{ους}

Α. δὲ Ρώμαν, Π. Στεφάνου, Κ. Δραγῶναν κτλ.

Μὲ βαθυτάτην θλίψιν σᾶς δίδω τὴν ἀπευκταίαν εἶδησιν, ὅτι τὸ Μεσολόγγι ἐντὸς ὀλίγου, ἤτοι δύο τριῶν ἡμερῶν τὸ πολὺ, πίπτει εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἐχθροῦ ἐξ αἰτίας τῆς πείνας.

Ἡ πολυπαθὴς αὕτη καὶ ἀνδρεία φρουρὰ εἶναι ἤδη τέσσαρας ἡμέρας νησιτικὴ καὶ δὲν ἔμπορεῖ νὰ διατηρηθῇ περισσότερον καιρόν. Ἡ σταλθεῖσα εἰς βοήθειάν τῆς ναυτικὴ δύναμις, καὶ ἂν ἔφθανεν ὅλη, δὲν ἦτο ποτὲ ἀρκετὴ νὰ λύσῃ τὸν ἀποκλεισμόν τῆς θαλάσσης καὶ τῆς λίμνης· ἐπειδὴ ὁσάκις καὶ ἂν νικηθῇ ὁ ἐχθρικός στόλος, καθὼς ἐνίκηθῃ καὶ χθές, ἀρκεῖ μὲ τὴν ἐπιμονήν του νὰ ἐμποδίσῃ ὅλας τὰς ἐπιχειρήσεις μας. Ἐπειτα, μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ Βασιλαδίου, φαίνεται ἀδύνατον νὰ ἐμβάσωμεν πλέον τὴν ἀρκετὴν τροφήν, καὶ ἐπειδὴ ὁ ἐχθρὸς ἔχει περιζωμένην ὅλην τὴν λίμνην μὲ πολλὰ ἐλαφρὰ πλοιάρια, δὲν εἶναι τρόπος εἰς τὸ ἐξῆς, διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους, νὰ ἐμβασθῇ οὐδὲ ὀλίγη τροφή, καθὼς ἐδοκιμάσαμεν καὶ δὲν ἐπιτύχαμεν.

Αὐτὰ καὶ ἄλλα πολλὰ συλλογιζόμενος ὁμοῦ μὲ τοὺς γενναίους ὀπλαρχηγούς, ὅσοι παρευρίσκονται εἰς τὸν στόλον, καὶ θεωρήσας τὸν κίνδυνον ἀπ' ὅλα τὰ μέρη τοῦ Φρουρίου, εἶδα, ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ τὸ σώσωμεν ἢ νὰ τὸ βοηθήσωμεν ὅπως οὖν εἰς τὴν παρούσαν κατεπείγουσαν ἀνάγκην του. Καὶ ἄλλο δὲν μένει νὰ στοχασθῶμεν πλέον, παρὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ἡρώων ἐκείνων τῆς Φρουρᾶς καὶ τῶν ἀθύων ἄλλων ψυχῶν, τοὺς ὁποίους ὅλους, ἄνευ ἐξαιρέσεως, ἔχει γνώμην νὰ κατασφάξῃ ἀνηλεῶς ὁ αἰμοδόρος καὶ ἄσπονδος ἐχθρὸς μας.

Παρακαλεῖσθε λοιπόν, Εὐγενέστατοι, ἐν ὀνόματι τῶν κινδυνευόντων ὑπερμάχων τοῦ ἱεροῦ μας Ἀγῶνος, οἱ ὅποιοι εἰς μόνην τὴν πείναν ὑποχωροῦν καὶ ὅχι εἰς τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ, παρακαλεῖσθε, λέγω, θερμῶς νὰ στοχασθῆτε ὅλας τὰς περιστάσεις καὶ τὸ βάρος τοῦ κινδύνου καὶ νὰ ἐνεργήσετε κατὰ φιλανθρωπικὸν χρέος κοντὰ εἰς τὴν συμπάθειαν τῆς ἐντίμου Τοπικῆς Διοικήσεως, διὰ νὰ σταλθῇ ἡ ἔνα,

δύο πολεμικά πλοῖα, ἢ τοῦλάχιστον, εἰς ἔλλειψιν αὐτῶν, ἕνας σημαν-
τικὸς ἄνθρωπος, νὰ μεσολαβήσουν καὶ μὲ ἐντίμους συνθήκας νὰ
σώσουν ἀπ' ἐκεῖ τοὺς δυστυχεῖς ἀδελφούς μας.

Μὴν ἀμφιβάλλων, ὅτι θέλετε μεταχειρισθῇ τὸ γρηγορώτερον ὅλους
τοὺς τρόπους διὰ τὴν σωτηρίαν αὐτῶν, καθὼ ἀναγκαίων καὶ ἀκο-
λούθως, μένω

Περὶ Σκρόφας
Ἐκ τοῦ πλοίου «Ἀρεως»
Τῇ 4 Ἀπριλίου 1826.

Πρόθυμος εἰς τοὺς ὁρισμούς σας
Ἀνδρέας Μιαούλης

73. Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 7520 Ἀρχείου Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης).

Πολύτιμε καὶ σεβαστὲ φίλε καὶ ἀδελφέ!

Ἀπαντῶ εἰς τὸ ἀπὸ 30 Μαρτίου ἀδελφικόν σου, τὸ ὅποῖον χθὲς
ἔλαβα. Σὲ εἶμαι ὑπόχρεως δι' ὅσα εἰς πλάτος μὲ γράφεις καὶ θέλω
ἀποκριθῇ μὲ τὴν αὐτὴν ἔκτασιν καὶ εὐκρίνειαν.

Ἀντὶ νὰ ἐνεργηθῇ ὅ,τι σὲ προέγραφα περὶ τῶν κατὰ τὴν Ἀνα-
τολικὴν Ἑλλάδα τακτικῶν στρατευμάτων καὶ ὅ,τι ἐνόμιζα τὸ μόνον
συμφέρον, ἐδιωρίσθη Γενικὸς Ἀρχηγὸς ὅλων τῶν κατὰ τὴν Δυτικὴν
Ἑλλάδα σωμάτων ὁ Καραϊσκάκης· ἐδιωρίσθησαν καὶ ὅλα τὰ Σουλιώ-
τικα καὶ λοιπὰ ἄτακτα σώματα, τὰ κατὰ τὴν Ἀνατολικὴν Ἑλλάδα,
νὰ τρέξουν πρὸς βοήθειαν τοῦ Μεσολογγίου καὶ ἐκίνησαν πρὸ ἡμε-
ρῶν. Πόσον ὁμως καὶ τί πρέπει νὰ ἐλπίζω δὲν τὸ ἤξεύρω, καὶ τόσον
περισσότερον φοβοῦμαι ὅτι δὲν θέλει κατορθωθῇ ἀξιόλογόν τι ἀπὸ
αὐτὰ τὰ σώματα, καθόσον γνωρίζω, ὅτι πολλοὶ τῶν ἄλλων ὀπλαρχη-
γῶν θέλουν δυσαρεστηθῇ ἀπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Καραϊσκάκη. Τὸ
τακτικὸν ἀπεναντίας ἐστάλη εἰς Εὐρίπον, ὅπου δὲν ἐπέτυχε καὶ
ὀλίγον ἔλειψε νὰ διαλυθῇ, πρὸς εὐχαρίστησιν τῶν ὧσων ἐφθόνουν
τὸν Φαβιέρον καὶ μὲ κάθε τρόπον ἠθέλησαν νὰ τὸν βλάψουν. Ὁ
δυστυχὴς Φαβιέρος, ὅλως ἀγανακτισμένος, δίδει τὴν παραίτησίν του·
δὲν ἠξέυρω ἀκόμη τί θὲ νὰ κάμουν. Εἶθε νὰ φθάσῃ ὁ Γόρδων, διότι
τότε ἐλπίζω, ὅτι μένει καὶ ὁ Φαβιέρος, βέβαιος ὢν, ὅτι δὲν θέλουν
δυνηθῇ νὰ πράξουν πρὸς τοὺς δύο ἐνωμένους ὅ,τι ἔπραξαν πρὸς
αὐτὸν μόνον. Ἡ ζημία τοῦ τακτικοῦ εἰς Εὐρίπον μόλις ἀναβαίνει εἰς
50 ἀνθρώπους· δὲν ἔγινε λοιπὸν σωματικὴ βλάβη σημαντικὴ, ἀλλ' ἢ
ἡθικὴ βλάβη ἔγινε μεγάλη. Ὅλοι οἱ ξένοι ἀξιωματικοὶ καὶ ὀλίγοι
Ἕλληνες ἐφέρθησαν πολλὰ καλὰ· ἀλλ' οἱ περισσότεροι ἐκ τῶν
τελευταίων ἐφάνησαν ἀχρεοί, μεταξὺ δὲ αὐτῶν ἦσαν καὶ διάφοροι

προωργανισμένοι διὰ νὰ βλάψουν τὴν ὑπόληψιν τοῦ Φαβιέρου, ὡσὰν νὰ ἔκαμναν κακὸν εἰς αὐτὸν καὶ ὄχι εἰς τὴν Πατρίδα.

Περὶ τοῦ Μαρίνου Πανᾶ σὰς προέγραψα, ὅτι ἤλθε καὶ ἐνεχείρισε τὸ γράμμα, τὸ ὅποion ἕνας τῶν ἐπιτηδαιοτέρων μας ἠθέλησε νὰ καταστήσῃ ἀναγνωστὸν διὰ τῆς σημειουμένης μεθόδου, ἀλλ' ἀντὶ νὰ μαυρίσῃ τὰ γράμματα τὸ ἐμαύρισεν ὅλον· τότε μὲ τὸ ἔδωσεν διὰ νὰ κάμω τρόπον νὰ τὸ διαδάσω, ἀλλὰ σὰς βεβαιῶ, ὅτι δὲν ἦτο τρόπος κανέναν. Ὁ Κ^{ος} Πανᾶς ἐξετέλεσε λοιπὸν ἀκριβῶς τὸ χρέος του, καὶ ὁ φίλος, ὅστις ἔγραψεν, ἤμπορεῖ νὰ εἶναι βέβαιος, ὅτι τὸ γράμμα του δὲν ἤμπορεῖ νὰ τὸν βλάψῃ.

Ἀνέγνωσα καὶ τὰ δίκαια παράπονά Σας διὰ τὸ φέρισμον τῆς ἐπιτροπῆς... ἐν Λονδίῳ, περὶ τῶν ὁποίων εἶχα καὶ κάποιαν προλαβοῦσαν ἰδέαν. Εἰς τὰ ἀνόητα φερσίματα αὐτῆς τῆς ἐπιτροπῆς (ἐξαιρουμένου τοῦ Κ^{ου} Σπανιολάκη, ὁ ὁποῖος ἐστάλη ἐσχάτως καὶ ὅστις ἔδειξεν εὐκρινῆ πατριωτισμὸν καὶ συνετέλεσε πολὺ εἰς τὴν ἀποστολὴν διαφόρων πραγμάτων πρώτης ἀνάγκης) χρεωστοῦμεν καὶ πολλὰς ἄλλας ζημίας μας καὶ ζημίας ἀδιορθώτους. Εἶμαι σχεδὸν βέβαιος, ὅτι μετακαλεῖται καὶ ὅτι θέλουν διορισθῇ ἄνθρωποι διὰ νὰ τὴν πάρουν λογαριασμόν. Ἐν τούτοις γράφω πρὸς διαφόρους φίλους μου εἰς τὴν Συνέλευσιν καὶ τοὺς γνωστοποιῶ αὐτὴν τὴν ἀδικον πράξιν τῆς ἐπιτροπῆς, καθὼς καὶ τὰς συνεπείας τῆς, καὶ τοὺς παρακαλῶ νὰ φροντίσουν νὰ γενῇ διόρθωσις μὲ τὴν ἀποζημίωσιν τῶν φιλογενῶν ἐκείνων, οἱ ὅποιοι δὲν ἔκαμαν αὐτὴν μόνην τὴν θυσίαν, ἀλλὰ τόσας καὶ τόσας ἄλλας.

Τὸ ἐγκλειόμενον σημειώμά σας ἐπήγα χθὲς ἀμέσως καὶ ἐκοινοποίησα πρὸς τὸ Ἐκτελεστικόν, διὰ νὰ γνωρίζουν τὴν ἀληθῆ κατάστασιν τοῦ Μεσολογγίου καὶ τοὺς ἐπαπειλοῦντας γενικῶς τὴν Ἑλλάδα κινδύνους. Ἡ ἐλπίς μου ὅμως περιορίζεται μόνον εἰς τὴν ἀνδρείαν τῆς φρουρᾶς καὶ τοῦ στόλου. Ἀκούομεν, ὅτι ὁ Ἱμπραχίμης ἀπέτυχε μὲ μεγάλην του βλάβην εἰς μίαν γενικὴν ἐφοδον καὶ ἤδη ἀπὸ τὰ ἀπ' ἔξω σώματα ὀλίγον ἐλπίζω. Αἱ προειδοποιήσεις τῶν σχεδίων τοῦ Ἱμπραχίμης, διδόμεναι ἐγκαίρως εἰς τοὺς μέσας, χρησιμεύουν πολὺ. Ὁ φίλος ἀπορεῖ πῶς δὲν κάμνουν ἐφόδους (sortite) ἀλλ' εἶναι τάχα εἰς κατάστασιν, ἐνῷ καὶ ὁ ἀριθμὸς των ὠλιγόστευσε καὶ ἀδυνάτισαν τόσον ἀπὸ τὴν ταλαιπωρίαν, ἀπὸ τὴν γυμνότητα καὶ ἀπὸ τὴν πείναν;

Κανὲν νέον ἐξωτερικὸν δὲν ἔχομεν. Ἡ φατρία, εἰς ἀνακάλυψιν τῆς ὁποίας ἤλθεν ἐδῶ ὁ Κ^{ος} Σπύρος Μεταξᾶς, ἔσπειρε πολλὰ διὰ τοὺς σκοποὺς τῆς, ἀλλὰ ὀλίγον ἐκατέρωθσε. Τὸ Ναυτικὸν μας παρελύθη πολὺ καὶ ἀτακτεῖ εἰς τὴν θάλασσαν. Φοβοῦμαι τὴν ὀργὴν καὶ τὰς ἀντεκδικήσεις τῶν Μεγάλων Δυνάμεων. Ἦτον ἐπιθυμητὸν ἡ ὀργή των νὰ μὴ ἐκταθῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ νὰ περιορισθῇ κατὰ τῶν

πειρατῶν μόνον. Ἐν ἡ δύο καράβια, ἀπὸ τὰ ὅσα περιπλέουν χωρὶς ἄδειαν, ἀφοῦ κτυπηθοῦν, παύει τὸ κακὸν καὶ ὠφελεῖται ἡ Ἑλλάς, διότι τότε τὸ Ναυτικὸν της θέλει συγκεντρωθῇ εἰς τὸν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ πόλεμον. Χρεωστῶ προστούτοις νὰ εἰπῶ, ὅτι οἱ Αὐστριακοὶ μᾶς ἐπροξένησαν αὐτὸ τὸ μέγα κακὸν μὲ τὴν ἀναίσχυντον συνδρομὴν των εἰς τοὺς ἐχθροὺς μας καὶ μὲ τὰ μεγάλα κέρδη τῶν λειῶν, τὰ ὅποια ἐξαπατοῦν καὶ ἐξαχρειοῦν ἐνταύτῃ τοὺς ναύτας μας.

Μολονότι γράφω καὶ ἰδιαιτέρως πρὸς τὸν ἐξοχώτατον Κ^{ον} Κόμητα δὲ Ρώμαν, πάλιν παρακαλῶ νὰ κοινοποιηθῇ πρὸς τὴν ἐξοχότητά του καὶ τὸ παρόν, διότι δὲν ἠθέλησα νὰ ἐπαναλάβω τὰ αὐτὰ εἰς ἑκάτερον τῶν γραμμάτων μου.

Προσφέρετε, παρακαλῶ, καὶ πρὸς τὸν ἐξοχώτατον Κ^{ον} Καρδέλλαν τοὺς ἀδελφικούς μου ἀσπασμούς καὶ κοινοποιήσετέ του, ὅτι δὲν γράφω ἰδιαιτέρως πρὸς τὸν ἴδιον, διὰ νὰ μὴν ἐπαναλαμβάνω τὰ αὐτά. Μένω μὲ τὸ ἀνῆκον σέβας καὶ ἀδελφικὴν ἀγάπην.

5 Ἀπριλίου 1826

Ἐν Ναυπλίῳ

Πρόθυμος εἰς τοὺς ὁρισμούς σας
καὶ εὐλικρινὴς ἀδελφός

Α. Μαυροκορδάτος

74. Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ ΠΡΟΣ Δ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 7519 Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Ναύπλιον 5/17 Ἀπριλίου 1826.

Ἐξοχώτατε Σεβαστέ μοι Κύριε.

Χθὲς ἔλαβον ξεσφραγισμένην τὴν ἀπὸ 20/1 Ἀπριλίου πολῦτιμόν μοι ἐπιστολήν σας καὶ σήμερον σπεύδω ν' ἀπαντήσω εἰς αὐτήν. Μὴν ἀμφιδάλλετε, Κύριε, ὅτι ἡ εὐλικρίνεια μὲ τὴν ὁποίαν ἐξηγεῖσθε μὲ ὑποχρεώνει εἰς ἄκρον, διότι μὲ δίδει ἐν ταύτῃ καὶ τὴν ἀφορμὴν τοῦ νὰ σαφηνίσω πολλά, τὰ ὅποια, μένοντα ἀσαφηνίστα, φέρουν ἄδικον ψυχρότητα μεταξὺ τῶν φίλων. Ὅτι σὰς ἔγραψα ἐν καιρῷ περὶ τοῦ στρατηγοῦ Ροσαρόλου ἦτο κατὰ συνέπειαν τῶν ὧσων τὸ Ἐκτελεστικὸν ἔγραψε πρὸς τὸν Πρόεδρον δεχόμενον τὸ περὶ τοῦ ρηθέντος στρατηγοῦ πρόδλημά του. Εἰς ποίας περιστάσεις εὐρέθην ἀμέσως ἀπὸ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην καὶ ποία ἐστάθη ἡ θέσις μου ὡς πρὸς τὸ Ἐκτελεστικὸν μετὰ ταῦτα, ποσάκις ἔδωσα τὴν παραίτησίν μου, μὴ δυνάμενος νὰ ὑποφέρω τὰ παρατράγωδα, καὶ πάλιν ἠναγκάσθην νὰ μείνω, διὰ νὰ μὴ κάμω ἄδικον εἰς τὴν πατρίδα μου, τὸ γνωρίζουν ὅσοι ἐκ τοῦ πλησίον εἶδαν τὰ πράγματά μας. Ἴσως δὲν εἶναι μόνῃ τοῦ Ροσαρόλου ἡ ὑπόθεσις, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ ἀδιαφορία, ἡ δὲν ἠξεύρω ποιοὶ ἄλλοι σκοποὶ τῶν κυβερνήτων μας, μ' ἔκαμαν νὰ ἐνέχωμαι ἀδίκως! Τὰ τοιαῦτα μὲ

ἰνάγκασαν τέλος νά τραδηχθῶ ἀπὸ τὰ πράγματα, ὅχι ὅμως βέβαια καὶ ἀπὸ τὰ πρὸς τὴν πατρίδα χρέη μου, τὴν ὁποίαν καὶ ἐκτὸς τῶν πραγμάτων δουλεύω ὅσον ἤμπορῶ, χωρὶς ὅμως καὶ νά εἶμαι ὑπόχρεως νά πράττω ὅ,τι δὲν νομίζω συμφέρον δι' αὐτήν. Καὶ εἰς τὸ διὰ τοῦ Κυρίου Σεβαστοῦ γράμμα σας ἀπεκρίθην καὶ ἐσχάτως διὰ τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ Κ^{ου} Σ. Μεταξά σας ἔγραψα ἱκανά. Ἄν ὁ Κ^{ος} Σπύρος Μεταξάς σας ἐξιστορήσῃ τὰ ὅσα ὀφθαλμοφανῶς εἶδε, δὲν θέλετε ἀπορήσῃ διατὶ εἴμεθα εἰς τοιαύτην κατάστασιν. Τὰς πατριωτικὰς συμβουλὰς σας τὰς ἐπαινοῦν ὅλοι ὅταν τὰς ἀκούουν· ἀλλὰ τὰς ἀκούουν μόνον. Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Κ^{ου} Σπύρου τὰ σχίσματα εἰς Πιάδαν αὐξάνουν περισσότερο. Φιλονεικοῦν οἱ δυστυχεῖς διὰ τὴν προεδρείαν τῶν Συνελεύσεων καὶ δὲν στοχάζονται, ὅτι ἡ κάθε ὥρα, ἡ κάθε στιγμή εἶναι πολύτιμος. Ὅλοι οἱ ἀληθεῖς πατριῶται ἐγνώριζαν τὴν ἀνάγκην τοῦ νά δοθῇ περισσότερα ἐνέργεια εἰς τὴν κυβέρνησίν μας, τὸ πρᾶγμα ὅμως ἤμποροῦσε νά γενῇ καὶ νά μὴ χάνεται ὁ καιρὸς εἰς Συνελεύσεις, αἱ ὁποῖαι ὀλονένα φέρουν περισσότερα σχίσματα, ἐνῷ ἔχομεν χρεῖαν ἐνώσεως. Τώρα δὲν βλέπουν ἄλλο ἀρμοδιώτερον ἀπὸ τὸ σχέδιον, τὸ ὁποῖον ἔδωσεν ὁ Κ^{ος} Τρικούπης εἰς τὸν 45 ἀριθμὸν τῆς Γεν. Ἐφημερίδος, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ δὲν ἀρέσκει εἰς τοὺς σπουδάρχας. Εἶθε νά ὑπερισχύσουν αἱ γνῶμαι τῶν μὴ σπουδαρχῶν, διὰ νά μὴ χάνεται ὁ πολύτιμος καιρὸς. Ὅσον διὰ τὴν φατρίαν ἐκείνην, εἰς ἀνακάλυψιν τῆς ὁποίας ἐστάλη ὁ Κ^{ος} Σπύρος, νομίζω, ὅτι δὲν ἐπέτυχεν εἰς τοὺς σκοποὺς τῆς καθεκάστην ἀσθενεῖ περισσότερο.

Ἡ Συνέλευσις κάμνει ἀρχὴν τῶν ἐργασιῶν τῆς σήμερον. Δὲν ἡξεύρω ἀκόμη ἀποφασιστικῶς νά σας εἴπω ποῖον ἐκλέγει πρόεδρόν της.

Σὰς παρακαλῶ νά μὲ γράφετε συνεχῶς καὶ μὲ τὴν αὐτὴν εὐλικρίνειαν, ἡ ὁποία σας χαρακτηρίζει καὶ τῆς ὁποίας ἐλπίζω, ὅτι δὲν θέλω ποτὲ φανῇ ἀνάξιος.

Μένω μὲ τὸ ἀνήκον σέβας.

Πρόθυμος εἰς τοὺς ὁρισμούς σας ἀδελφός καὶ δοῦλος

A. Μαυροκορδάτος

75. ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΗΣ ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ

(Ἐπίσημον ἀντίγραφον. Ἀριθ. 4668 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Η ΕΘΝΙΚΗ Γ' ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ

Γνωρίζουσα τὴν ἀνάγκην τοῦ νά διαμείνῃ εἰς κίνησιν ὁ Ἑλληνικὸς στόλος περὶ τὸ Μεσολόγγιον πρὸς ἀντίκρουσιν τοῦ ἐχθρικοῦ.

Γνωρίζουσα, ὅτι διὰ τὴν διάλυσιν τῆς πολιορκίας τοῦ Μεσολογγίου

εἶναι ἀνάγκη νὰ προμηθευθοῦν ὅσον τάχος καὶ ἡ ἐν αὐτῷ Φρουρὰ καὶ τὰ ἐξωθεν αὐτοῦ συστηθησόμενα Στρατόπεδα μὲ ἱκανὰς τροφάς. Καὶ

Παρατηροῦσα ὅτι, διὰ νὰ προφθασθῶσιν αὗται αἱ ἀνάγκαι ὅσον τάχος, χρειάζεται νὰ εὐρεθῇ πόρος πρόχειρος καὶ ὡς τοιοῦτον αἱ ἐνεσιῶσαι περιστάσεις ἄλλον δὲν παρουσιάζουν παρὰ ἐν δάνειον ἐξωτερικόν·

Ψηφίζει·

α^{ον} Νὰ ἀνοιχθῇ εἰς τὴν Ἰονικὴν Ἑπτάνησον δάνειον πραγματικὸν ἑκατὸν χιλιάδων ταλλήρων ἰσπανικῶν.

β^{ον} Τὸ δάνειον τοῦτο ν' ἀσφαλισθῇ δι' Ὁμολογιῶν Ἰσης ποσότητος ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν κτημάτων.

γ^{ον} Ὅλη ἡ ποσότης τοῦ δανείου καὶ ὁ συμφωνηθησόμενος τόκος θέλουν ἐξοφληθῇ μετὰ ὁλόκληρα δύο ἔτη.

δ^{ον} Τὰ ἐκ τοῦ δανείου χρήματα νὰ χρησιμεύσουν διὰ τὸ μέλλον μόνον εἰς μισθοὺς καὶ τροφάς τοῦ Στόλου, εἰς ἐπισκευὴν καὶ τροφάς διὰ τὸ Μεσολόγγιον καὶ τὰ ἐξωθεν αὐτοῦ συστηθησόμενα Στρατόπεδα.

ε^{ον} Τὸ Ἐκτελεστικὸν Σῶμα νὰ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν ψήφισμα.

Τῇ 7 Ἀπριλίου 1826

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐθν. Συνελεύσεως

Ἐξ Ἐπιδαύρου

(Τ.Σ.) **Πανοῦτσος Νοταρᾶς**

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

Α. Παπαδόπουλος

Ὅτι ἴσον ἀπαράλλακτον τῷ πρωτοτύπῳ.

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

Α. Παπαδόπουλος

76. Α. ΜΙΑΟΥΛΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6755 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Πρὸς τοὺς Εὐγενεστάτους Κυρίους Α. δὲ Ρώμαν, Π. Στεφάνου καὶ Κ. Λαγώναν

Τέλος πάντων, τὸ πολυπαθὲς τοῦτο προπύργιον τῆς Πατρίδος, εἰς τὰς παρούσας περιστάσεις μάλιστα, χάνεται ἀφευκτα ἐντὸς ὀλίγου, καθὼς σᾶς προειδοποίησα μὲ τὸν Καπ. Σπύρον Μήλιον καὶ σᾶς ἐπαρεκάλεσα νὰ ἐνεργήσετε, διὰ τὴν σωτηρίαν καὶ τῆς ἡρωικῆς Φρουρᾶς, νὰ σταλθοῦν πολεμικὰ πλοῖα νὰ μεσολαβήσουν, διὰ νὰ γένῃ κάμμία συνθήκη.

Ὁ ἀποκλεισμός εἶναι τόσον στενός, ὥστε οὐδὲ εἶδῃσιν δὲν εἶναι τρόπος εἴτε νὰ στείλωμεν εἴτε νὰ λάβωμεν.

Περὶ Σκρόφας

Πρόθυμος εἰς τὰς προσταγὰς σας

Ἐκ τοῦ πλοίου «Ἀρεως»

Ἀνδρέας Μιαούλης

Τῇ 7 Ἀπριλίου 1826

Ἔως τῆς ὥρας δὲν ἔλαβα τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ἔχω γράμμα σας μετὰ τὸ Μεσολογγίτικον πλοιάριον καὶ δὲν ἤξεύρω τί νὰ ὑποθέσω.

77. Θ. ΞΕΝΟΣ ΠΡΟΣ Δ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 147. Ἀρχαίου Ἀλεξ. Ῥώμα).

Ἐκ Ναυπλίου τῇ 7/19 Ἀπριλίου 1826

Πανευγενέστατε Κόμητα.

Μόλις χθὲς εὐδωδῶθην εἰς τὰ ἐνταῦθα ἑλθὼν ἀπὸ Τζιρίγον καὶ κατὰ χρέος δὲν λείπω νὰ ὁμολογήσω καὶ διὰ τῆς παρουσίας μου τὴν πρὸς τὴν πανευγενίαν σας εὐγνωμοσύνην μου, ἥ ὅποια θέλει διαμείνει ἐν τῇ ψυχῇ μου ἀνεξάλειπτος διὰ τὰς τόσας φιλικὰς καὶ ἐναργεστάτας περιποιήσεις μοι ἐκάματε ἐν τῷ διαστήματι τῆς αὐτόσε διατριβῆς μου, καθ' ἣν ἐποχὴν ἔλαβον εὐχαρίστως τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσω καὶ προσωπικῶς τὴν φημιζομένην τῆς ψυχῆς σας φιλοκάγαθίαν καὶ φιλογένειαν, τὰ ὅποια προτερήματα μοι ἔκαμαν μεγαλωτάτην ἐντύπωσιν, ὥστε μοι δίδουν ἱκανὴν αἰτίαν νὰ σὰς σέβωμαι καὶ ὑπερτιμῶ.

Ὁ ἀδελφός μου Ἑμμανουὴλ ψηφισθεὶς ἀπὸ τὴν πατρίδα του Πάτριον πληρεξουσίου της, ἀνεχώρησε προχθὲς διὰ τὴν Ἐπίδαυρον καὶ κατ' αὐτὰς ἔχω σκοπὸν νὰ ἀπέλθω καὶ ἐγὼ ἐκεῖ εἰς ἀντάμωσίν του.

Ἀπὸ τὴν συγκροτουμένην ἤδη πλέον Ἑθνικὴν Συνέλευσιν μανθάνομεν ὅτι ἐψηφίσθη πρόεδρος της ὁ κύριος Πανοῦτζος Νοταρὰς καὶ ἀντιπρόεδρος της κάποιος Λογοθέτης ἐκ Λιβαδίας καὶ αἱ συνδιαλέξεις αὐτόσε, καθὼς λέγουσιν, θέλουσιν διαρκέσει ἕως τρεῖς ἐβδομάδας.

Χθὲς μὲ ἀπερίγραφτον χαρὰν μας ἐμάθομεν τὴν ἐνδοξον νίκην τῶν ἐν Μεσολογγίῳ ἑδικῶν μας, οἵτινες ἀπεματαίωσαν τὰς προσπάθειάς τοῦ Ἱμπραήμη εἰς τὸ νὰ κυριεύσῃ τὸ ἐκεῖ μικρὸν νησίδιον Κλείσοδον καὶ τοῦ ἐπροξένησαν, ὡς βεβαίως πληροφοροῦμεθα, μέγαν δλεθρον· εἴθε νὰ χαροποιηθῶμεν ἐντὸς ὀλίγου μὲ ἐνδοξοτέρους θριάμβους καὶ ἀπὸ τὸν στόλον μας.

Σὰς ταπεινοπροσκυνῶ ἐν τοσοῦτοις καὶ μένω τῆς πανευγενείας Σας

Προθυμώτατος φίλος καὶ δούλος

Θεόδωρος Ξένος

Εἶπατε, παρακαλῶ, τοὺς προσκυνησμούς μου εἰς τὸν πανευγενέστατον υἱὸν σας καὶ εἰς ὅλην τὴν οἰκογένειάν του, καθὼς καὶ εἰς τὸν κύριον Κουμιώτην καὶ τὸν κοινὸν φίλον κύριον Δραγῶναν καὶ μὲ ὑποχρεοῖτε.

78. Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ ΠΡΟΣ Φ. ΚΑΡΒΕΛΛΑΝ

(Ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς ἐκ τοῦ Ἀρχειοφυλακείου Ζακύνθου).

« . . . Πρόεδρος τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως ἐκλέχθη ὁ Πανοῦ-
τσος Νοταρᾶς καὶ Γραμματεὺς ὁ Παπαδόπουλος, καὶ οἱ δύο ὕστερον
ἀπὸ ἱκανὰς φιλονεικίας μεταξὺ Κ. Μαυρομιχάλη καὶ Α. Ζαῖμη περὶ
τῆς προεδρείας καὶ Κ. Ζωγράφου καὶ Γ. περὶ τῆς γραμμα-
τείας. Αὐταὶ αἱ φιλονεικίαι ἔδειξαν ἀπὸ ποίας ἀρχὰς κινοῦνται αὐτοὶ
οἱ ἄνθρωποι. Ἀλλὰ τί πρέπει νὰ κάμωμεν; Εἶνε ἀδύνατον ν' ἀλλά-
ξωμεν τὴν φύσιν τῶν ἀνθρώπων. . . .

» Ἐὰν ἔφθασεν αὐτοῦ ὁ Γόρδων, κάμετε διὰ σας τὰ δυνατὰ νὰ
τὸν παρακινήσετε νὰ κάμῃ καμμίαν βοήθειαν εἰς τὸ Μεσολόγγι ἐκ
τῶν ἀνὰ χεῖράς του χρημάτων καὶ νὰ φθάσῃ ἐδῶ, διὰ νὰ ἐμπορέ-
σωμεν ν' αὐξήσωμεν καὶ νὰ ὀργανώσωμεν τὸ τακτικόν, διότι διὰ τὰ
ἀπὸ τὴν πολιτικὴν τῆς Εὐρώπης περιμενόμενα καλὰ τὰ θεωρῶ ὥς
ἐπουσιώδη καὶ ἀνωφελῆ, ὅταν δὲν σφύσωμεν τὸ Μεσολόγγι καὶ δὲν
ὀργανώσωμεν τὴν ἀναγκαίαν τακτικὴν δύναμιν, ἥ ὅποια θέλει εἶναι
τὸ ἀληθὲς ὑποστήριγμα τῆς ἐλευθερίας μας. Ἡ κατὰ τὴν Κλείσο-
δαν νίκη μᾶς ἐχαροποίησεν. Εἴθε νὰ ἀληθεύσῃ καὶ ἡ διὰ θαλάσσης
ψημιζομένη. . . .¹

7 Ἀπριλίου 1826. Ἐκ Ναυπλίου.

79. ΕΓΓΡΑΦΟΝ ΤΗΣ ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ
ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΟΡΔΩΝΑ

(Ἐπίσημον ἀντίγραφον. Ἀριθ. 4675 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Η ΕΘΝΙΚΗ Γ' ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ

Ἐπληροφορήθη ἡ Ἐθν. Συνέλευσις, ὅτι ἔφθασας ὑγιαίνων εἰς
Κορφοῦς καὶ περιμένει ἀνυπομόνως νὰ σὲ ἴδῃ καὶ δευτέραν φορὰν
πατοῦντα τὸ ἔδαφος τῆς Ἑλλάδος· ἡ ἀνυπομονησία της εἶναι τόσον
μεγάλῃ, ὅσον γνωρίζει πόσον θέλουν χρησιμεύσει εἰς τὰς ἐνεργείας
της αἱ ἐκτεταμέναι καὶ πολυειδεῖς γνώσεις σου καὶ ἡ ἐμπειρία σου εἰς
κάθε ἀντικείμενον. Ὁ πρὸς τὴν Ἑλλάδα ἔρως σου, τὸν ὅποιον ἔδει-
ξας εὐθὺς ἀφοῦ ὑφώθη ἡ σημαία τῆς ἐλευθερίας, θέλει σὲ παρακινή-
σει ἀναμφιβόλως νὰ ἐπιταχύνης τὸν εἰς τὸν ἐνταῦθα ἐρχομόν σου πρὶν
διαλυθῇ ἡ Ἐθνικὴ τῶν Ἑλλήνων Συνέλευσις.

¹ Δὲν εἴχομεν ὑπ' ὄψιν ἡμῶν τὸ πρωτότυπον κατὰ τὴν ἐκτύπωσιν.

Ἐκτὸς τῶν διαφορῶν ἀντικειμένων, εἰς τὰ ὅποια μέλλει νὰ κατα-
γίῃ ἡ Ἑθν. Συνέλευσις καὶ διὰ τὰ ὅποια θέλει ζητήσῃ τὰς σοφὰς
γνώμας σου, ἐν εἶναι καὶ τὸ περὶ συστάσεως καὶ αὐξήσεως τῶν
τακτικῶν στρατευμάτων· ἐδῶ ἡ πολυπειρία σου θέλει συντείνει πολὺ.
Διὰ τοῦτο προσκαλεῖσαι νὰ ὑπερπηδήσῃς κάθε ἐμπόδιον καὶ νὰ φθά-
σῃς ὅσον τὸ συντομώτερον εἰς Ἑπίδαυρον.

Ἡ Ἑθν. Συνέλευσις δὲν ἀμφιβάλλει ὅτι πρὶν τῆς ἀναχωρήσεώς
σου διὰ τὰ ἐνταῦθα, θέλεις συνεργήσεις περὶ τοῦ Μεσολογγίου κατὰ
τὴν ὁποίαν ἡ Διοίκησις σ' ἔκαμε προειδοποίησιν.

Υἱαίνει ἐπ' ἀγαθῇ τῆς Ἑλλάδος.

Τῇ 8 Ἀπριλίῳ 1826

Ἐξ Ἑπιδαύρου

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑθν. Γ'
τῶν Ἑλλ. Συνελεύσεως

Πανοτίστος Νοταρᾶς

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

Α. Παπαδόπουλος

80. ΕΓΓΡΑΦΟΝ ΤΗΣ ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 4674 καὶ 4676 Ἀρχείου τῆς Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Η. ΕΘΝΙΚΗ Γ. ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ

*Πρὸς τοὺς Κυρίους Κόμητα Διονύσιον Ρώμαν,
Παναγιώτην Θ. Στεφάνου καὶ Κωνσταντῖνον Δραγῶναν*

Ἡ Ἑθνικὴ Συνέλευσις μόλις ἤρχισε τὰς ἐργασίας τῆς καὶ ἔρριψε
τὴν προσοχὴν τῆς εἰς τὴν ἀσφάλειαν καὶ σωτηρίαν τοῦ Μεσολογγίου,
ἐπειδὴ, χωρὶς ταύτης, μήτε αὐτὴ ἡμπορεῖ νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡσύχως
τὰς πράξεις τῆς καὶ τὸ ἔθνος ὅλον τρέχει τὸν ἐσχατον κίνδυνον.
Ἀλλὰ διὰ νὰ φυλαχθῇ τὸ Μεσολόγγιον, ἀνάγκη πᾶσα νὰ εἶναι εἰς
συνεχῇ ἐνέργειαν ὁ ἐλληνικὸς στόλος, μάλιστα περὶ τὸ Μεσολόγγιον,
νὰ ἐμβοῦν εἰς αὐτὸ αἱ ἀναγκαῖαι τροφαὶ καὶ νὰ προμηθευθῶσι μ' αὐτάς
τὰ συστηθισμένα ἐξωθεν τούτου στρατόπεδα· εἰς ἐκπλήρῳσιν δὲ μὴ
τοῦ σκοπομένου χρειάζονται χρήματα, καὶ τὰ χρήματα ἐλλείπουσι·
οὐδὲ εἶναι εὐκόλον διὰ τὰς πολεμικὰς περιστάσεις νὰ πορισθῶσι τὴν
σήμερον μὲ τὴν ἀπαιτουμένην ταχύτητα ἐκτὸς τῆς ἐλληνικῆς Ἐπι-
κρατείας, καὶ χρειάζεται περιπλέον πορισθέντα νὰ δοθῶσι εἰς τὰς
ρηθείσας ἀνάγκας, χωρὶς βραδύτητα καὶ μὲ τὴν ἀποφυγὴν τῶν κατα-
χρήσεων. Ὅθεν ἔκρινεν εὐλογον νὰ ἐκδώσῃ ψήφισμα (τοῦ ὁποίου
ἀντίγραφον ἐπικυρωμένον ἐγκλείεται) δυνάμει τοῦ ὁποίου νὰ ἀνοιχθῇ

εἰς τὴν Ἴονικὴν Ἑπτάνησον δάνειον πραγματικὸν ἑκατὸν χιλιάδων ταλλήρων ἰσπανικῶν.

Ἐχουσα δὲ βάσιν τὴν τιμιότητα τοῦ χαρακτήρός Σας καὶ τὸν πατριωτισμὸν Σας καὶ γνωρίζουσα ὅτι ὑμεῖς παρὰ πάντα ἄλλον δύνασθε νὰ ἐνεργήσητε τὸ ρηθὲν δάνειον, σὰς δίδει τὴν δύναμιν καὶ σὰς ἐπιφορτίζει τὸ χρέος τοῦ νὰ φέρητε εἰς ἑκδασιν τὴν διαπραγματευσιν τοῦ δανείου (κατὰ τὸ ἐσωκλειστον ἐπικυρωμένον ἀντίγραφον τοῦ ψηφίσματος) ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον.

Τοὺς δὲ περὶ τόκων καὶ λοιπῶν παρεπομένων, κατὰ τοὺς περὶ δανείων κανόνας, προσδιορισμοὺς ἀφίνει εἰς τὴν ἀξιοτήτά Σας διὰ νὰ τοὺς κάμητε μὲ τὸν εὐκολώτερον καὶ ἐπωφελέστερον τρόπον διὰ τὸ ἑλληνικὸν Ἔθνος, τὸ ὅποιον θέλει ἀναγνωρίσει ὡς χρέος κοινὸν τῆς Ἑλλάδος τὸ δάνειον τοῦτο καὶ θέλει ἐπικυρώσει τὰς μετὰ τῶν δανειστῶν συμφωνίας, τὰς ὁποίας ὑμεῖς ὡς ἐπίτροποι θέλετε κάμει. Ὅσον δὲ περὶ τῆς χρήσεως τοῦ δανείου, θέλετε ἀκολουθήσει τὰς ἐσωκλείστους ὁδηγίας, ἐπικυρωμένας καὶ ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν Διοίκησιν. Περὶ δὲ τῆς χρήσεως τοῦ δανείου θέλετε ὁδηγηθῇ, κατὰ τὰς ἐσωκλείστους ὁδηγίας.

Ἀμέσως μετὰ τὴν ἀπόδοσιν τῶν χρημάτων νὰ εἰδοποιήτε τὴν Διοίκησιν καὶ ἐν καιρῷ νὰ στείλητε εἰς αὐτὴν τοὺς λογαριασμοὺς Σας διὰ νὰ ἐπεξεργασθῶσι.

Τῇ 8 Ἀπριλίου 1826

Ἐξ Ἐπιδαύρου

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως

Πανοῦστος Νοταρᾶς

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

Α. Παπαδόπουλος

81. ΟΔΗΓΙΑΙ ΤΗΣ ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Ἀριθ. 4669, 4671, 4672, 4673 καὶ 4677 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης)¹.

Ὁδηγίαι πρὸς τοὺς Κυρίους Διονύσιον δὲ Ρώμαν, Παναγιωτάκην Θ. Στεφάνου καὶ Κωνσταντῖνον Δραγῶναν, διορισθέντας ἐπιτρόπους παρὰ τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως.

α'. Οἱ Κύριοι Διον. δὲ Ρώμας, Π. Θ. Στεφάνου καὶ Κωνστ. Δραγῶνας ἔχουσι τὴν δύναμιν, δυνάμει τοῦ ἐκδοθέντος ψηφίσματος ὑπ' ἀριθ. Α', νὰ πραγματευθῶσιν εἰς τὴν Ἴονικὴν Ἑπτάνησον δάνειον πραγματικὸν ἑκατὸν χιλ. ταλλήρων ἰσπανικῶν ἐξ ὀνόματος τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους.

¹ Τὰ τρία πρῶτα ἐπίσημα ἀντίγραφα, τὸ τέταρτον πρωτότυπον τέλειον καὶ τὸ πέμπτον πρωτότυπον, ἐσφραγισμένον, ἀλλ' ἀνυπόγραφον.

β'. Οἱ ῥηθέντες Ἐπίτροποι ἔχουσι τὴν ἄδειαν νὰ διαπραγματευθῶσι τὰς περὶ τόκων συμφωνίας μετὰ τῶν δανειστῶν μὲ τὸν πλέον ὠφέλιμον τρόπον διὰ τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος.

γ'. Ἐχουσι τὴν ἄδειαν νὰ ἐκδίδωσιν ἐξ ὀνόματος τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐθνους Ὁμολογίας ἀναλόγως μὲ τὴν δανειζομένην ποσότητα καὶ μετὰ τὴν καταμέτρησιν τῶν χρημάτων, αἱ ὁποῖαι ἔχουσι τὴν δύναμιν ἐθνικῶν Ὁμολογιῶν, πληρωτέων μετὰ διετίαν, κατὰ τὸν § γ'. τοῦ ψηφίσματος τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως.

δ'. Οἱ ῥηθέντες Κύριοι Ἐπίτροποι, ἅμα λάβωσι τὰ χρήματα, χωρὶς μεσολάθῃσιν τρίτου μέρους, χρεωστοῦν ν' ἀκολουθήσωσι τὸν ἀκόλουθον προσδιορισμόν:

1^{ον} Εἰς ἐφοδιασμόν τοῦ Μεσολογγίου χρεωστοῦν νὰ ἐξοδεύσουν εἴκοσι πέντε χιλιάδας τάλληρα, ἀριθ. 25000.

2^{ον} Εἰς ἐπισκευὴν τοῦ Φρουρίου χρεωστοῦν νὰ ἐμβάσωσιν εἰς τὴν ἐκεῖ Ἐπιτροπὴν τῆς Διοικήσεως πέντε χιλ. τάλληρα, ἀριθ. 5000.

3^{ον} Εἰς σιτᾶρι καὶ καλαμπόκι, τὸ ὅποσον θέλουν διευθύνει εἰς Ναύπλιον διὰ τροφᾶς τῶν ἐκτὸς τοῦ Μεσολογγίου στρατευμάτων, τὰ ὅποια θέλουν ὑπάρχει πρὸς ὑπεράσπισίν του, χρεωστοῦν νὰ ἐξοδεύσῃσι δέκα χιλ. τάλληρα, ἀριθ. 10000.

4^{ον} Ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν χρημάτων νὰ δοθῇ ἐν μηνιαίῳ εἰς ἑκάστην τῶν τριῶν Μοιρῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Στόλου, Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Ψαρῶν, μὲ τὰς ἀνηκούσας ἀποδείξεις τῶν Μοιρῶν.

ε'. Ἀμέσως μετὰ τὴν ἀπόδοσιν τῶν μισθῶν καὶ τροφῶν νὰ εἰδοποιῶσι τὴν Διοίκησιν.

ς'. Ἐν καιρῷ νὰ στείλωσιν εἰς τὴν Διοίκησιν τοὺς λογαριασμοὺς τῶν μὲ τὰς ἀνηκούσας ἀποδείξεις διὰ νὰ ἐπεξεργασθῶσι.

Τῇ 8 Ἀπριλίου 1826

Ἐν Ἐπιδαύρῳ

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως

Πανοῦτσος Νοταρᾶς

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

Α. Παπαδόπουλος

82. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ Κ.Λ.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. ἀριθ. 7521 Ἀρχείου Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης).

Ἐξοχώτατοι Κύριοι!

Κατὰ τὴν δευτέραν τοῦ τρέχοντος ἐφθασαν εἰς χεῖράς μας τὰ τελευταῖα γράμματά σας τῆς 19 τοῦ παρελθόντος Μαρτίου καὶ εἶδομεν ὅσα εἰς αὐτὰ ἐκθέτετε. Ἡμεῖς, Κύριοι, πάντοτε ἐδέχθημεν τὰς ὁδηγίας σας, ὡς μόνον γεννήματα τῆς πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπης σας,

καὶ εἰς τοῦτο ἐπιστηριζόμενοι σᾶς ἐγράψαμεν καθαρὰ τὰ φρονήματά μας. Ἀνέγνωμεν μ' ὀλὴν τὴν ἀπαιτουμένην προσοχὴν τὰς εἰς αὐτὰ ἐκτεθειμένας φιλικὰς καὶ πατριωτικὰς ὁδηγίας σας καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμεν δι' αὐτάς, παρακαλοῦντές σας νὰ ἐξακολουθήτε πάντοτε τὸν αὐτὸν εἰλικρινῆ τρόπον, ὄντες βέβαιοι, ὅτι καὶ ἀπὸ μέρους μας θέλετε ἔχει τὴν αὐτὴν εἰλικρίνειαν. Παραιτοῦντες λοιπὸν περισσοτέραν εἰς τοῦτο ἔκτασιν, σπεύδομεν νὰ σᾶς πληροφορήσωμεν περὶ τῆς καταστάσεως τῶν πραγμάτων μας.

Ἡ Ἐθνικὴ τρίτη Συνέλευσίς μας, ἥτις ἀπεκατέστη τῶν ὧν οὐκ ἄνευ μετὰ τοσαύτας ἀντενεργείας τῶν ἐθνωλεθρίων σπουδαρχίδων, συνεκροτήθη τέλος πάντων, καὶ ὄλων τῶν τμημάτων οἱ πληρεξούσιοι ἦλθον χωρὶς νὰ λείπη οὐδὲ εἰς. Κατὰ τὴν... ἔγεινε ἡ ἐναρξίς της καὶ ἡ προσοχή της ἐστράφη εὐθὺς εἰς τὸ νὰ εὕρῃ ποσὸν χρηματικὸν πρόχειρον, διὰ νὰ κρατήσῃ τὸν στόλον περὶ τὸ Μεσολόγγι καὶ νὰ ἐφοδιάσῃ τὸ πολυπαθὲς τοῦτο ὑποστήριγμα τῶν ἐλληνικῶν ἐλπίδων. Ἀλλ' ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος ποῦ νὰ εὕρῃ τὸν πόρον τοῦτον, ἐνῶ αὐτὴ κατήντησεν εἰς ἀθλίαν κατάστασιν διὰ τὰς ἀλλεπαλλήλους ἐπιδρομὰς τοῦ ἐχθροῦ καὶ διὰ τὰς ἀναισχύντους ραδιουργίας τῆς κακοδοῦλου Κυβερνήσεως; Τὸ ταμεῖόν μας εἶναι χρεωμένον μ' ὁμολογίας ἐσωτερικὰς, ὀνομαζομένας διαταγὰς, εἰς εἰκοσιπέντε ἢ τριάκοντα μυλλιοῦνα γρόσα καὶ ἡ Κυβέρνησις ἔκαμε νόμον αἱ διαταγαὶ αὗται νὰ ἔχωσι τόπον μετρητῶν εἰς τὴν ἐκποίησιν τῶν ἐθνικῶν καὶ εἰς τὰς προσόδους· αἱ πρόσοδοι δὲ αὗται ποῦ ἄλλου ἡμποροῦν νὰ εὑρεθοῦν σήμερον παρὰ εἰς τὸ Αἰγαῖον πέλαγος, καὶ αὗται ἐξηντλήθησαν καὶ ἡ ἐκποίησις προώδευσεν ἱκανά, ὥστε τὸ πλεῖστον μέρος τῶν ὠραίων καὶ εὐκάρπων πεδιάδων τοῦ Ναυπλίου καὶ Ἀργους, μὲ τὰς ἐποίας ἦτο δυνατόν ἐν καιρῷ νὰ πληρωθῇ τὸ τοῦ Ἐυνάρδου δάνειον ἐπωλήθη, χωρὶς νὰ ἔμβῃ οὐδ' ὀβολὸς εἰς τὸ ταμεῖον. Ὑποθέσατε λοιπὸν μὲ ποῖον τρόπον γίνεται ἡ ἐκποίησις αὕτη, ἐνεργουμένη ἀπὸ τοὺς γνωστοὺς κακεντρεχεῖς καὶ ἀσυνειδήτους κυβερνητὰς τοῦ δυστυχικοῦ ἐθνικοῦ ἔθνους, καὶ εὐκόλως θέλετε ἐννοήσῃ, ὅτι μέρος γῆς, δίδον εἰσόδημα δέκα χιλιάδων ταλλήρων, παραιτεῖται διὰ πέντε, καὶ αὐτὰ εἰς χαρτίον· ὥστε ἡ Ἑλλὰς πληγώνεται μὲ τὰ ἴδια βέλη της. Δι' ὅλα αὐτὰ τὰ τρομερὰ ἀνοσιουργήματα, ἐλπίζει τὸ ἔθνος διὰ τῶν νομίμων ἤδη πληρεξουσίων του νὰ λάβῃ μέτρα σωτήρια, ὥστε νὰ δώσῃ μορφὴν καὶ τάξιν ἐπὶ τὸ κρεῖττον. Ἔως ὅμως νὰ ληφθῶσι τὰ μέτρα ταῦτα καὶ νὰ ἔμβουν εἰς ἐνέργειαν, τὸ Μεσολόγγι, ὁ προμαχὼν τῆς πολλὰ παθούσης Ἑλλάδος, χάνεται καὶ δι' αὐτοῦ κινδυνεύει τὸ ὅλον. Ἐπιστηριζόμενοι λοιπὸν εἰς τὸν φιλοπάτριδα χαρακτήρα, τὸν ὁποῖον ἐδειξαν ἀπ' ἀρχῆς τοῦ ἱεροῦ μάς ἀγῶνος αὐθόρμητοι οἱ κάτοικοι τῶν Ἰονικῶν Νήσων ὁμογενεῖς μας, βοηθήσαντες πολλάκις μ' ἀδράς συν-

εισφοράς τὴν Ἑλλάδα, μὴ ἔχοντες ποῦ ἄλλου νὰ καταφύγωμεν, ἐκρίναμεν νὰ προστρέξωμεν εἰς τὴν Ἐξοχότητά σας, τοὺς ἀληθινοὺς τῆς ἐλευθερίας μας φίλους, καὶ νὰ σᾶς ἐπιφορτίσωμεν νὰ πραγματοποιήτε τὸ δάνειον, περὶ τοῦ ὁποίου σᾶς γράφουν καὶ ἡ Ἐθνοσυνέλευσις καὶ ἡ Διοίκησις. Πρὸς Θεοῦ λοιπόν, ἂν δὲν ἔχετε δυσκολίαν ἐκ μέρους τῆς Διοικήσεώς σας, ἐνεργήσατε μ' οἷους γνωρίζετε τρόπους τὴν ταχείαν κατόρθωσιν τούτου, διὰ νὰ φυλαχθῇ τὸ Μεσολόγγι, ἕως οὗ νὰ ἰδῶμεν τί θέλουν γεννήσει ἡ βαθεῖα τῆς Ἀγγλίας πολιτικὴ καὶ αἰ τῆς Ρωσσίας πρὸς τὴν Τουρκίαν ἀπειλαὶ περὶ πλησιαζούσης κηρύξεως πολέμου· καί, ἂν ἡ Ἑλλὰς ὑπάρξῃ, τὸ δάνειον τοῦτο θέλει νομίζεσθαι ἱερὸν, καὶ οἱ δανεισταί, ὠφελοῦντες καὶ ὠφελούμενοι, δὲν θέλουν χάσῃ τίποτε· ἐκ τοῦ ἐναντίου θέλουν λάβει εἰς τὴν διορισθεῖσαν προθεσμίαν τὰ χρήματά των αὐξηθέντα καὶ συνωδευόμενα μὲ τὰς εὐχαριστίας ὄλων τῶν Ἑλλήνων.

Αἱ παρατηρήσεις σας, Κύριοι, περὶ τοῦ τρόπου, τὸν ὅποιον κρίνετε συμφέροντα νὰ μεταχειρισθῇ τὸ ἔθνος, εἶναι φρόνιμοι, σωτήριοι καὶ ἀνάλογοι μὲ τὰς παρούσας δεινὰς περιστάσεις, συμφωνοῦν καὶ καθ' ὅλην τὴν ἑκτασιν μὲ τὰ ἰδικά μας φρονήματα. Εἰς τὴν κατόρθωσιν τούτου θέλομεν προσηλώσει τὴν προσοχήν μας καὶ θέλομεν βάλει εἰς ἐνέργειαν ὅσα συντείνουν νὰ νικήσουν τὰ ἐμπόδια, τὰ ὅποια προβλέπομεν καὶ τὰ ὅποια δὲν θέλουν εἰσθαι μικρὰ καὶ ὀλίγα.

Σταθεροὶ πάντοτε εἰς τὴν γραμμὴν, τὴν ὁποίαν ἀπεφασίσαμεν νὰ ἀκολουθήσωμεν, ἔχοντες εἰς τοῦτο συνάδοντας καὶ τοὺς νησιώτας, θέλομεν πασχίσει δλαὶς δυνάμεσι νὰ μηδενίσωμεν τὰ σχέδια τῶν ραδιοῦργων, ὅσοι, θυσιάζοντες τὸ κοινόν, εἰς τὸ ἴδιον ἀποβλέπουν συμφέρον. Τὰ φρονήματά μας συγκεντροῦνται ὅλα εἰς τὴν ἐλπιζομένην υπεράσπισιν καὶ δι' αὐτῆς προσμένομεν τὴν σωτηρίαν τῆς πατρίδος.

Ὅσάκις, Κύριοι, λαμβάνετε τὴν καλωσύνην νὰ μᾶς γράφετε, συντροφεύοντες τὰ γράμματά σας μὲ ὠταξίους εἰδήσεις καὶ νουνεχεῖς παρατηρήσεις, θέλετε μᾶς ὑποχρεῶναι τὰ μέγιστα.

Τῇ 9 (;) Ἀπριλίου 1826

Ἀπὸ Πιάδαν

Οἱ εἰλικρινεῖς φίλοι καὶ δούλοί σας

Θ. Κολοκοτρώνης

Πανοῦτσος Νοταρᾶς

Ἀνδρέας Ζαΐμης

Ἀναγνώστης Παπαγιαννόπουλος

Ὁ γράψας **Ι. Ζαΐμης** σᾶς προσφέρει τοὺς ἀδελφικοὺς ἀσπασμούς του.

Σᾶς περικλείεται καὶ γράμμα πρὸς τὸν κύριον Γόρδων, τὸ ὅποιον παρακαλεῖσθε νὰ στείλετε εἰς Κορφοὺς, χωρὶς ἀναβολήν, ἀντίγραφον τοῦ ὁποίου ἐσώκλειστον ἔχετε.

83. Α. ΜΙΑΟΥΛΗΣ ΠΡΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6756 καὶ 6757 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Πρὸς τοὺς εὐγενεσιτάτους Κ^{ους} Δ. Δὲ Ρώμαν, Π. Στεφάνου καὶ Κ^{ον} Δραγώναν.

Σὰς προεφανέρωσα δις τοὺς λόγους, διὰ τοὺς ὁποίους φαίνεται ἀφευκτος ὁ χαμὸς τοῦ Μεσολογγίου καὶ σὰς ἐπαρεκάλεσα νὰ ἐνεργήσετε μὲ κάθε τρόπον νὰ μεσολαβήσουν πολεμικὰ πλοῖα διὰ νὰ σώσουν καὶ μὲ καμμίαν συνθήκην τὴν ἡρωικὴν φρουράν, ἣ ὁποία ἡμπορεῖ νὰ χρησιμεύσῃ καὶ εἰς ἄλλας περιστάσεις. Δὲν ἀμφιβάλλω λοιπόν, ὅτι θέλετε ἐπιμεληθῆ καὶ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα νὰ γείνῃ μίαν ὥραν ἀρχίτερα, πρὶν καταντήσουν ἀπὸ πείναν εἰς τὰ ἔσχατα καὶ ἀφανισθοῦν.

Μὲ ἀπορίαν μας βλέπομεν, ὅτι οἱ πολιορκούμενοι ἀκόμη ἐπιμένουν ἀντιπολεμοῦντες τὸν ἐχθρὸν σχεδὸν καθ' ἡμέραν, καὶ δὲν ἡξεύρομεν πῶς ζοῦν καὶ μὲ ὅλον ὅπου ἡ παρούσα ναυτικὴ δύναμις δὲν εἶναι ἀρκετὴ, καθὼς σὰς προεῖπα, οὐδὲ νὰ βοηθήσῃ τὸ φρούριον, οὐδὲ νὰ σώσῃ τὴν φρουράν, εἶναι ὅμως ἀνάγκη νὰ ἐπιμείνῃ κάμποσον καιρὸν ἀκόμη διὰ νὰ σύρῃ τοῦλάχιστον τὴν προσοχὴν τοῦ ἐχθροῦ καὶ νὰ δώσῃ καιρὸν εἰς τὴν φρουράν νὰ διαφύγῃ, εἰ δυνατόν, μὲ τὴν συνέργειαν τῶν ἔξω στρατευμάτων ἢ νὰ κάμῃ τὸν ἐχθρὸν εὐκολώτερον εἰς τὸ νὰ δεχθῇ τὸν ἀναγκαῖον συμβιβασμόν, κ.τ.λ.

Ἄλλ' ὁ στόλος δὲν ἔχει νὰ σταθῇ περισσότερον καιρὸν, ἐπειδὴ καθὼς εἶναι διωρισμένος, θέλει νὰ ἐπιστρέψῃ πρὶν τοῦ τέλους τοῦ μηνιαίου, καθότι καὶ ἄλλοτε ὁσάκις ἐπέμεινεν ὑπὲρ τὸν μῆνα, τὸ περιπλέον ἠναγκάσθησαν νὰ πληρώσουν ὀλίγα ὑποκείμενα καὶ ὅχι ἡ Διοίκησις ἢ τὸ κοινὸν τοῦ τόπου, διὰ τὴν γνωστὴν σὰς κατάστασιν τῶν πραγμάτων μας.

Ἐπειδὴ λοιπὸν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπιμείνῃ ὁ στόλος ἀκόμη ὀλίγας ἡμέρας, καὶ τοῦτο δὲν εἶναι τρόπος νὰ οἰκονομηθῇ ἀπ' ἄλλου, συσκεφθέντες μὲ τοὺς γενναιοτάτους ὀπλαρχηγούς, μὲ κοινήν ἀπόφασιν ἀναφερόμεθα εἰς τὴν φιλογενίαν σας καὶ σὰς παρακαλοῦμεν, ὅτι κοντὰ εἰς τὰς τόσας συνδρομὰς καὶ θυσίας ὅπου ἐκάματε ἀπ' ἀρχῆς τοῦ ἐθνικοῦ ἀγῶνος, ἂν σὰς φαίνεται κατὰ τὴν ἰδέαν μεγάλη καὶ ἡ παρούσα ἀνάγκη νὰ οἰκονομήσετε, εἰ δυνατόν, τὸ ἡμῖς μηνιαῖον διὰ νὰ βαστάξωμεν τὸν στόλον. Παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς φανερώσετε τὴν γνώμην σας εἰς τοῦτο ὅσον τάχιον, προσθέτοντες τοὺς στοχασμούς σας περὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως, ἥγουν τῆς σωτηρίας τῶν ἀποκλεισμένων ἀδελφῶν μας, κ.τ.λ.

Ἄπο τὸ σταλμένον διὰ τὸ Μεσολόγγι ψωμί θέλετε μᾶς στείλει
ὡς 100 — ἑκατὸν — καντάρια.

Προχθὲς ἔτυχε κοντά μας ἓν ἀγγλικὸν πολεμικὸν βρίκι τὸ Chan-
ticleer, capt^a C. I. Hope Johnstone, καὶ τὸν ἔγραψα διὰ νὰ τὸν
παρακαλέσω νὰ μεσολαθήσῃ διὰ νὰ τελειώσῃ τὴν προκειμένην συν-
θήκην, πρὶν τοῦτου ὅμως νὰ ἔλθῃ κατ' εὐθεΐαν εἰς Ζάκυνθον διὰ νὰ
λάβῃ τὰς ἀναγκαίας ὁδηγίας, καὶ οὕτως ἠκολούθησε, διὰ τὸ ὅποιον
παρακαλῶ νὰ μᾶς φανερώσητε ὁμοίως τί ἀπέκαμε.

Ἄπο προχθὲς ἔχομεν μίαν καλὴν εἰδησιν, ὡς μικρὰν παρηγορίαν
εἰς τὰς μεγάλας συμφοράς μας, ὅτι οἱ ἰδικοὶ μας ἐκυρίευσαν τὸ φρού-
ριον τῆς Καρύστου καὶ τὴν πόλιν τῆς Εὐρίπου. Ἡ εἰδησις χρειάζε-
ται ἐπιβεβαιώσιν.

Περὶ Σκρόφας—Ἐκ τοῦ πλοίου «Ἄρεως»

Τῇ 10 Ἀπριλίου 1826

Μένω πρόθυμος εἰς τοὺς ὀρισμούς Σας
Ἀνδρέας Μιαούλης

84. Γ. ΣΟΛΩΜΟΣ ΠΡΟΣ Δ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα).

Παλαιά. Τῇ δέκα Ἀπριλίου 1826.

Ἐκλαμπρότατε Κόντε Διονύσιε

Ζάκυνθο.

Με μεγάλην μου εὐχαρίστησιν ἐδηλοποιήθηκα μετὰ τὸν ἐρχομὸν
τοῦ Βεναρδάκη τὸ φθάσιμόν σας ἀπὸ Κορφοῦς εἰς τὴν πατρίδα διὰ
τοῦτο λοιπὸν θερμῶς σᾶς περικαλῶ νὰ λάβετε τὴν καλωσύνην νὰ μὲ
εἰδοποιήσετε διὰ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ ἀνεψιοῦ μου, ὡς σᾶς εἶχα περικα-
λέσει πρὸ πολλοῦ μὲ γράμμα μου καὶ ἐλπίζω μετὰ τοῦ ἰδίου Βεναρ-
δάκη νὰ μὲ τιμήσετε μὲ ἀπόκρισίν σας βέβαιος (;) ὅμως εἰς τὴν καλο-
κάγαθίαν σας καὶ γενναιότητά σας τολμῶ καὶ σᾶς ἐνοχλῶ.

Περὶ εἰδησεις διὰ Μεσολόγγι δὲν ἔχομε μάθει σήμερις δέκα ἡμέ-
ραις, διότι ἐκλείσθη πανταχόθεν πέριξ ἀπὸ τὸν φοβερὸν πόλεμον ποῦ
ἔκαμαν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ποῦ σᾶς εἶναι γνωστός, τὴν νίκην πῶκαμαν
οἱ ἰδικοὶ μας. Ἀνθρωπος ἦρθε ἀπὸ τὸ ὄρδι τοῦ Μπραῆμ πασσᾶ
καὶ μᾶς βεβαιώνει ὅτι ἐσκοτώθησαν ὡς τέσσαραις χιλιάδαις καὶ ἑλα-
δῶθη καὶ ὁ Κίτσος μὲς τὸ μηρί. Ἀκόμη καὶ ἓνας σημαντικὸς τοῦ
Κίτσου καὶ ὁ κουνιάδος τοῦ Μπραῆμ πασσᾶ ἐσκοτώθη καὶ τὸν ἐκα-
τέδασαν μὲ μεγάλῃν παράταξιν στὸ Κρυονέρι καὶ τὸν ἔστειλε καὶ τὸν
ἔθαψαν εἰς τὴν Πάτρα καὶ εἶχε ἀποφασίσει καὶ τὸ Σάββατο τὸ περα-

σμένο νὰ κάμη καὶ ἄλλο γιουρούσι καὶ νᾶναι καὶ ὁ ἴδιος, ὅπως κι' ἄλλας ἀκούσαμε μέγαλον πόλεμον τὸ ἀπερασμένο Σάββατο καὶ πρέπει νὰ ἐνικήθῃ καὶ σὲ αὐτόν. Διότι ὁ πόλεμος δὲν ἔλειψεν ἡμέρα καὶ νύκτα καὶ θαυμάζομαστε πῶς βαστᾶν αὐτοὶ οἱ Ἕλληνες χωρὶς ψωμί τῶρα τόσαις ἡμέραις, τρώγοντας χόρτα καὶ τοὺς γαϊδάρους. Τὰ καράδια ὅπου ἦρθαν εἶναι ὀλίγα καὶ δὲν ἠμπόρεσαν νὰ κάμουν τίποτε· ἔκαμαν ἓνα πόλεμον καλόνε καὶ ἔπесαν λαβωμένοι καὶ σκοτωμένοι.

48. Οἱ Ἕλληνες ποῦ ἔφεραν ἀπὸ Ἀνάπλι διὰ νὰ τοὺς κάμουν καμμίαν βοήθειαν φυλάνε τὸν Πεταλᾶ καὶ σήμερις εἶχαν ἀπόφασι νὰ δώσουν ἄλλην μίαν μπατάγια μήπως καὶ κάμουν τίποτε· μὰ εἶναι δύσκολα νὰ τὸν βοηθήσουν διατί καὶ αὐτοὶ ἐκότεψαν. Ἕνας Γερμανὸς ἦρθεν ἀπὸ Ἀνάπλι καπετάνιος ποῦ ἦτον στὸ Μισολόγγι καὶ ἄφησε τοὺς συντρόφους του μέσα, φίλος μου, μοῦ εἶπε μυστικά πῶς λίγο μέλει τὴν Διοίκησιν γιὰ τὸ Μισολόγγι· ἂν χαθῇ καὶ πῶς τὰ καράδια ἐστάλθησαν μήπως καὶ γλυτώσουν τοὺς στρατιῶτες, διότι χρησιμεύουν ἄλλου καὶ εἰς αὐτὸ δὲν μπορούμεν νὰ ξέρωμεν ἂν ἔχωμεν καμμίαν ἄλλην ἐρπίδα, εἰ δὲ εἴμεθα χαϊμένοι. Τόσον καὶ μένω προσκυνητός.

Ὁ ταπεινὸς ὑπόχρεος δοῦλός σας

Γεώργιος Σολωμός

Τῷ Ἐξοχωτάτῳ Κόμητι Κυρίῳ Κόντε Διονυσίῳ Ρώμα.

85. Ι. ΠΕΤΑΣ ΠΡΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6758 Ἀρχαίου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Εὐγενέστατοι Κύριοι,

Εἰς τὰς 22 τοῦ παρελθόντος ἀνεχώρησα ἀπὸ Ἄργος (ἐρχόμενος ἀπὸ Πιάδα) μὲ τὸν κύριον Παπασταθόπουλον, διευθυνόμενοι δι' ἐτοῦτα τὰ μέρη μὲ διαταγὴν τοῦ Γενικοῦ Ἀρχηγοῦ. Εἰς τὰς 25 τοῦ ἰδίου ἀντάμωσα τὸν στρατηγὸν Κολιόπουλον καὶ Ἀποστολὴν εἰς Παλούμπαν. Εἰς τὰς 26, βιασμένος ἀπὸ τὸ κύριον Παπασταθόπουλον, ἀπερᾶσαμεν εἰς Ἀνδρίτσαιναν, διὰ νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν ἀδελφόν του ἀσθενοῦντα, ὅπου καὶ ἐμείναμεν ἕως εἰς τὰς 30. Τὸ ἐσπέρας ἔφθασε καὶ ὁ στρατηγὸς Κολιόπουλος ἐκεῖ μ' ἄρκετὰ στρατεύματα, διευθυνόμενος διὰ τὰ Δερβένια κατὰ ζήτησιν τοῦ στρατηγοῦ Νικήτα. Ἀμα φθάσας ὁ ρηθεὶς στρατηγὸς μὲ ἐπροσκάλεσεν εἰς μυστικὴν ὁμιλίαν.

δπου, διὰ τὴν εἰλικρίνειαν καὶ φιλίαν ὁποῦ τρέφομεν, μοῦ ἐξηγήθη τὰ ἀκόλουθα: «Χθὲς τὸ ἑσπέρας ἦλθεν εἰς Παλούμπα ἀπὸ Ναύπλιον ὁ κύριος Σπυρίδων Μεταξᾶς, μοῦ εἶπεν ὅτι εἶναι ἀποσταλμένος ἀπὸ τὸν Μεγάλον Ἀρμοστήν διὰ νὰ ἐξετάσῃ τὸ φρόνημα τῶν Πελοποννησίων περὶ Γάλλων, καθότι τὸν ἔλαβε μικρά τινα ἰδέα ὑποφίας ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Ζακύνθου. Ἐγὼ δὲ εἶδα καθαρώτατα, ὅτι οἱ σημαντικώτεροι τῆς Πελοποννήσου φρονοῦν τὰ μέγιστα ὑπὲρ τῶν Γάλλων καὶ ὅτι ἢ καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ εἶναι ἀπατημένη ἀπὸ τοὺς Πελοποννησίους, ἢ σύμφωνος μ' αὐτοὺς ἀπατᾶται ὁ Μεγάλος Ἀρμοστής. Διὰ τοῦτο καὶ ἀποφάσισε τὴν εἰς τὰ ἐδῶσε ἀποστολὴν μου, ὅπως ἐξακριβώσω τὰ πάντα. Ἐγὼ λοιπὸν εἶδα καθαρά, ὅτι ὅλοι σχεδὸν οἱ Πελοποννήσιοι εἶναι σύμφωνοι, καὶ αὐτὸς ὁ Κολοκοτρώνης καὶ Ζαΐμης. Διὰ τοῦτο πῆγαίνω εἰς ζητήσιν τοῦ Μεγάλου Ἀρμοστοῦ, τὸν ὁποῖον ἐλπίζω νὰ εὕρω εἰς Ζάκυνθον, εἰ δέ, θέλει ὑπάγω δπου τὸν μάθω καὶ εὐθὺς θέλει ἔλθω πάλιν εἰς τὰ ἐδῶ». Εἶπεν καὶ πολλὰ ἄλλα, τὰ ὁποῖα, χάριν συντομίας, θέλει σᾶς τὰ εἶπει διὰ ζώσης ὁ κύριος Ζαχαριάδης. Ἄμα λοιπὸν ἐγὼ τὰ ἔμαθον, πολλὰ πρῶτὶ ἀνεχώρησα εἰς ἀπάντησίν του δπου διευθύνετο παρὰ τοῦ στρατηγοῦ Κολιοπούλου ἀπὸ Παλούμπα δι' Ἀγουλινίτσα πρὸς ζητήσιν μου. Καθ' ὁδὸν ψευδῆς φήμη τῶν Τούρκων τὸν ἐβίασε ν' ἀπεράσῃ στὸ ἀπέναντι μέρος τοῦ ποταμοῦ καὶ ν' ἀπεράσῃ εὐθὺς εἰς Ζάκυνθον, χωρὶς ἐγὼ νὰ ἡμπορέσω νὰ τὸν ἀνταμώσω διὰ νὰ μεταχειρισθῶ κάθε τρόπον νὰ τὸν ἐμποδίσω ἔως νὰ λάβω ἀπάντησίν σας. Ἀφοῦ λοιπὸν δὲν ἐπέτυχα αὐτὸν τὸν σκοπὸν μου, ἐνόμισα καλὸν νὰ ἔλθω εἰς ἀντάμωσίν σας, χωρὶς νὰ προσμείνω ἀπάντησιν εἰς τὰ προσητερινά μου γράμματα, μὲ τὴν ἐλπίδα, ὅτι ἀφοῦ προφθάσω τὸν ἄνθρωπον αὐτοῦ καὶ σᾶς δώσω ἰδέαν τοῦ σκοπομένου του, δύνασθε εὐκόλως νὰ διορθώσετε τὴν ἀπάτην, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκεται ὁ νέος. Ἡ τύχη δὲν τὸ ἠθέλησε· τοῦτο μ' ἐβίασε νὰ ζητήσω τὴν ἀντάμωσιν τοῦ ἀδελφοῦ Ζαχαριάδης, ἀπὸ τὸν ὁποῖον θέλει πληροφορηθῆτε πλέον ἐκτεταμένα. Ἐνῶ, μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ λάβω ἀπάντησίν σας,

Τὴν 10 Ἀπριλίον 1826

Σκαφιδιά

Μένω προθυμότατος

Ι. Γ. Πέτας

Πρὸς τοὺς ἐξοχωτάτους

Κόμητα δὲ Ρώμαν, Δόκτορα Στεφάνου καὶ Κ. Δραγώναν

Ζάκυνθον

86. Ι. ΠΕΤΑΣ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς οἰκογ. Δραγῶνα)..

Φίλτατε Δραγῶνα

Ἐπειδὴ καὶ ὁ Ζαχαριάδης ἔρχεται, δὲν ἐκτείνομαι εἰς ὅσα ἔπρεπε τοῦτο μόνον σὲ παρακαλῶ, ὅταν σὲ τυχαίῃ περιστάσει νὰ μὴ δυσκολεύεσαι νὰ μὲ σημειώνης ὀλίγας ἀράδας πρὸς εὐχαρίστησίν μου.

Ὅσον δὲ περὶ τοῦ παιδιοῦ σὲ παρακαλῶ, χωρὶς νὰ κάμῃς κρίσιν εἰς τὰ τοῦ πατρός μου ιδιώματα, νὰ κάμῃς ὅπως κάλλιον κρίνεις καὶ ὅπως αἱ περιστάσεις σὲ οδηγήσουν διὰ νὰ ἀπεράσῃ εἰς τὸ σπίτι μου τὸ παιδί, καθ' ὅτι ἔχω σκοπὸν νὰ τὸ φέρω πάντοτε μαζί μου ἀφοῦ ἡσυχάσουν τὰ τῆς πατρίδος· ἐνῷ γνωρίζω τὴν πρὸς ἐμὲ ἀγάπην σου, δὲν θέλει στέρξω ὅμως ποτέ, νὰ μείνουν τὰ τοῦ τόσο καιροῦ ἔξοδα εἰς βάρος σου, ὡς ἀτοπον. Τοῦτο μένει εἰς τὴν φροντίδα μου.

Ὅσον δὲ διὰ τὴν δεξιῶσιν ὅπου ἔλαβα εἰς Ζάκυνθον, δὲν ἐπειράχθην διόλου· ἐλυπήθην μόνον ὅπου δὲν ἔλαβα τὴν εὐχαρίστησιν νὰ σὰς ἴδω καὶ ὑπομονή.

Τὸν ἐξοχώτατον Κόμητα Δὲ Ρώμαν προσκυνῶ. Ὑστεροῦμαι πρὸ καιροῦ ἀπαντήσεώς του.

Σὺ δέ, φίλτατε, πίστευέ με πάντοτε ὡς ἔχω τὴν εὐχαρίστησιν νὰ κηρύττωμαι

*Τῇ 11 Ἀπριλίον 1826**Σκαφιδιά*

Εἰλικρινὴς καὶ πρόθυμος ἀδελφός

*Ἰωάννης Πέτας**Πρὸς τὸν Εὐγενέστατον Κύριον Κωνσταντῖνον Δραγῶναν**Εἰς Λαζαρέτο Ζακύνθου.*87. Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 148. Ἀρχείου Ἀλεξ. Ρώμα).

*Περ. Γ'.**Ἀριθ. 1347*

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

*Πρὸς τοὺς Εὐγενεστάτους Κυρίους Κόμητα Διονύσιον Δὲ Ρώμαν,
Παναγιώτην Θ. Στεφάνου καὶ Κωνσταντῖνον Δραγῶναν.*

Κύριοι,

Διὰ νὰ προμηθευθῇ μὲ τὰ ἀναγκαῖα τὸ Μεσολόγγιον καὶ τὰ ἐκτὸς τῆς φρουρᾶς συστάινόμενα στρατόπεδα καὶ νὰ πληρωθῇ τὸ ἐρχόμενον μηνιαῖον τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου τοῦ ἐνεργοῦντος εἰς διάλυσιν τοῦ

ἀποκλεισμοῦ, ἡ Γ' Ἐθνικὴ Συνέλευσις, ἅμα συνεκροτήθη ἐν Ἐπιδαύρῳ, ἔχουσα ἐν τῶν οὐσιωδεστέρων ἀντικειμένων τῆς σκέψεώς της τὴν σωτηρίαν τοῦ Μεσολογγίου, ἐψήφισε δάνειον ἑκατὸν χιλιάδων, ἀρ. 100,000, ἰσπανικῶν ταλλήρων ἀπὸ τὰς Ἰονικὰς νήσους, τοῦ ὁποῦοι τὴν διαπραγματεύσειν ἐπεφόρτισεν εἰς τὴν εὐγενίαν σας.

Ἡ Διοίκησις, σπεύδουσα νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἀπόφασιν ταύτην τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ἐξέδωκε σήμερον, δυνάμει τοῦ α' ψηφίσματος αὐτῆς τῆς 7 Ἀπριλίου τὴν ὑπ' ἀριθ. 19088 διαταγὴν περὶ ¹
 σεως τοῦ εἰρημένου δανείου. Τριπλοῦν ἀντίγραφον τῆς
 πρώτου ψηφίσματος καὶ τῶν πρὸς ἡμᾶς ὁδηγίων τῆς . . .
 εὐθύνοντας ἐγκλειστον πρὸς τὴν εὐγενίαν σας
 ἥτις μὴ ἔχουσα νὰ προσθέσῃ
 Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, περιορίζεται νήσεως
 διὰ τὴν ἐπιτυχίαν ἀπὸ τὴν φιλογένειαν
 τῶν Ἑπτανησίων, ἀπὸ τὸν ἐγνωσμένον ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν παραγ-
 μάτων ζήλόν σας καὶ ἀπὸ τὴν προσωπικὴν σας ὑπόληψιν μεταξὺ τῶν
 συμπατριωτῶν σας.

Τῇ 11 Ἀπριλίου 1826

Ἐν Ναυπλίῳ

Ὁ προσωρινὸς Γενικὸς Γραμματεὺς

(Τ. Σ.)

Γ. Παϊδης

88. ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΝ ΣΩΜΑ ΠΡΟΣ Α. ΜΙΑΟΥΛΗΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 4679 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Περ. Γ'.

Ἀριθ.

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΝ ΣΩΜΑ

Πρὸς τὸν γενναϊότατον ναύαρχον Κύριον Ἀνδρέαν Μιαούλην

Μόλις ἤρχισαν αἱ ἐργασίαι τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως καὶ ἀμέ-
 σως τὸ πλεόν οὐσιῶδες ἀντικείμενον τῶν σκέψεών μας ἦτον ἡ ἀσφά-
 λεια τοῦ πολυπαθοῦς Μεσολογγίου· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ διὰ τὴν ἀσφάλειαν
 ταύτην ἀπαιτεῖται ὁ χρηματικὸς πόρος, ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις ἀπε-
 φάσισε νὰ πραγματευθῇ ἀμέσως δάνειον ἑκατὸν χιλιάδων ταλλήρων
 ἀπὸ τὴν Ἑπτανήσον καὶ ἐδιώρισε τοὺς Κυρίους Διονύσιον Δὲ Ρώμαν,
 Παναγιώτην Θ. Στεφάνου καὶ Κωνσταντῖνον Δραγῶναν διὰ νὰ ἐνε-
 γήσωσιν αὐτὸ μίαν ὥραν ἀρχήτερα. Οἱ ρηθέντες διετάχθησαν ἐκ τῶν

¹ Μέρος τοῦ ἐγγράφου ἀποκοπὴν ἀπωλέσθη.

χρημάτων τούτων, ἀφοῦ προμηθεύσῃσι τὰ πρὸς ἐφοδίαισιν τοῦ Μεσολογγίου καὶ νὰ πληρώσωσιν ἀμέσως καὶ τὸ ἐρχόμενον μηνιαῖον ὀλων τῶν αὐτοῦ εὐρισκομένων πλοίων, διὰ νὰ διαμένωσιν, ὥστε πολιορκοῦντα τὸ Μεσολόγγιον νὰ δυνηθῶσι, καθαρίζοντα τὴν λίμνην ἀπὸ τὰ ἐχθρικά πλοιάρια, νὰ βλάψωσι καὶ τὸν ἐχθρόν.

Ἡ Διοίκησις σπεύδουσα νὰ σὰς εἰδοποιήσῃ ταῦτα, ἔχει χρηστάς ἐλπίδας, ἐπιστηριζομένη εἰς τὸν πατριωτισμὸν σας καὶ γενναιοψυχίαν, ὅτι θέλετε μεταχειρισθῇ ὅλα τὰ δυνατὰ μέσα συμφώνως μετὰ τῶν λοιπῶν γενναίων ναυάρχων, διὰ νὰ εἰσαχθῶσιν αἱ ἀναγκαῖαι τροφαὶ εἰς Μεσολόγγιον καὶ νὰ ματαιωθῶσιν τὰ ὀλέθρια σχέδια τοῦ ἐχθροῦ.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 11 Ἀπριλίου 1826

(Τ. Σ.)

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Γκέβας Μπότασης

Ἀναγνώστης Σπηλιωτάκης

Κωνστ. Μαυρομιχάλης

Ἰωάννης Κωλέττης

Ὁ πρὸς. Γεν. Γραμματεὺς

Γ. Πραιδης

Πρὸς τὸν γενναιότατον ναύαρχον Κύριον Ἀνδρέαν Μιαούλην.

89. ΤΟ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΝ ΣΩΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6678 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Περ. Γ'.

Ἀριθ. 19087

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΝ ΣΩΜΑ

Πρὸς τοὺς Κυρίους Κόμητα Διονύσιον δὲ Ρώμαν, Παναγιώτην
Θ. Στεφάνου καὶ Κωνσταντῖνον Δραγῶναν.

Κύριοι,

Ἡ τρίτη Ἐθνικὴ Συνέλευσις τῶν Ἑλλήνων, βλέπουσα τὸν κίνδυνον τοῦ Μεσολογγίου καὶ γνωρίζουσα, ὅτι αὐτὸς θέλει ἐπιφέρει καὶ τὸν γενικὸν κίνδυνον τῆς Πατρίδος, πρὶν ἀπασχολήσῃ τὴν προσοχὴν τῆς εἰς ἄλλο ἀντικείμενον, ἐσκέφθη περὶ τοῦ τρόπου τῆς σωτηρίας ἐκείνου τοῦ προπυργίου τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐψήφισε δάνειον ἑκατὸν χιλιάδων ἰσπανικῶν ταλλήρων ἀπὸ τὰς Ἰονικὰς Νήσους.

Πεπεισμένη δὲ εἰς τὰ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος εἰλικρινῇ φρονήματά σας καὶ γνωρίζουσα ἐκ πείρας τὴν προθυμίαν σας εἰς τὸ νὰ συνεργήτε εἰς ὅσα συντείνουν εἰς ὠφέλειαν καὶ σωτηρίαν αὐτῆς, σὰς ἐπιφορτίζει τὴν διαπραγματεύσιν τοῦ εἰρημένου δανείου, μὴ ἀμφιβάλλουσα, ὅτι θέλετε μεταχειρισθῇ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν κρίσιμον περίστασιν ὅλους τοὺς δυνατοὺς τρόπους, τοὺς ὁποίους ὁ πατριωτισμὸς καὶ ἡ ἐγνωσμένη φρόνησις καὶ ἐμπειρία σας ἤθελον σὰς ὑπαγορεύσει, διὰ νὰ ἐπιτύχῃ ἡ διαπραγματεύσις καὶ νὰ χρησιμεύσῃ ἐγκαίρως εἰς τὴν κατεπείγουσαν ἀνάγκην τοῦ Μεσολογγίου, κατὰ τὸ πνεῦμα τῶν ὁδηγίων τῆς ἰδίας Συνελεύσεως.

Σὰς περικλείονται λοιπὸν τ' ἀναγκαῖα ἔγγραφα, συνιστάμενα εἰς τὴν διαταγὴν τῆς Διοικήσεως ὁμοῦ μὲ τ' ἀντίγραφα τοῦ ψηφίσματος καὶ τῶν ὁδηγίων, διευθυνόμενα πρὸς Ὑμᾶς διὰ τῆς Γενικῆς Γραμματείας κατὰ τὴν τάξιν, δυνάμει τῶν ὁποίων θέλετε κάμει τὴν διαπραγματεύσιν καὶ θέλετε μεταχειρισθῇ τὰ χρήματα κατὰ τὰς προεξηγόμενας ὁδηγίας.

Τῇ 11 Ἀπριλίου 1826

Ἐν Ναυπλίῳ

(Τ. Σ.)

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Γεωργίου Μπότσαρης

Ἀναγνώστης Σπηλιωτάκης

Κ. Μαυρομιχάλης

Ἰωάννης Κωλέττης

Ὁ πρὸς. Γεν. Γραμματεὺς

Γ. Πραΐδης

Σὰς περικλείονται καὶ τρία γράμματα, ἓν πρὸς τὴν Διευθύνουσαν τὰ τῆς Αὐτικῆς Ἑλλάδος Ἐπιτροπὴν, καὶ δύο πρὸς τοὺς Ναυάρχους τῶν Ἑλληνικῶν Μοιρῶν, τὰ ὅποια θέλετε πέμψει ἐν καιρῷ ὥς διαλαμβάνοντα περὶ τῆς ἐκ τοῦ δανείου προμηθείας.

Ὁ πρὸς. Γεν. Γραμματεὺς

Γ. Πραΐδης

90. ΔΙΑΤΑΓΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

(Ἐπίσημον ἀντίγραφον. Ἀριθ. 4680 καὶ 4682 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Περ. Γ'.

Ἀριθ. 19088

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΝ ΣΩΜΑ

Δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀρ. Α' τοῦ Κώδικος τῶν ψηφισμάτων τῆς Ἑθνικῆς Γ' τῶν Ἑλλήνων Συνελεύσεως, ἐκδοθέντος ἐν Ἐπιδαύρῳ τῇ 7 τοῦ τρέχοντος Ἀπριλίου

Διατάττει

α^{ον} Διορίζεται Ἐπιτροπή, συγκειμένη ἀπὸ τοὺς ἐν Ζακύνθῳ Κ^{ους} Κόμητα Διονύσιον δὲ Ρώμαν, Παναγιώτην Θ. Στεφάνου καὶ Κωνσταντῖνον Δραγώναν, οἵτινες ἔχουσι τὴν δύναμιν νὰ πραγματοποιθῶσιν εἰς τὴν Ἴονικὴν Ἐπτάνησον δάνειον πράγματικόν ἑκατὸν χιλιάδων ἰσπανικῶν ταλλήρων εἰς ὄνομα τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως, τὸ ὁποῖον θέλει ἀσφαλισθῇ καὶ ἐξοφληθῇ κατὰ τὸν προσδιοριζόμενον διὰ τῶν ἐδ. β^{ον} καὶ γ^{ον} τοῦ ψηφίσματος τρόπον.

β^{ον} Οἱ εἰρημένοι ἔχουσι τὴν πληρεξουσιότητα νὰ συμφωνήσωσι τὸν τόκον τοῦ εἰρημένου δανείου τῶν 100 χ. ἰσπανικῶν ταλλήρων κατὰ τὸν συμφερώτερον τρόπον ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως.

γ^{ον} Λαμβάνοντες τὰ χρήματα ἀπὸ τοὺς δανειστάς, θέλουσι μεταχειρισθῇ αὐτὰ κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ ἐδ. δ' τοῦ ψηφίσματος καὶ κατὰ τὰς ὁδηγίας τῆς αὐτῆς Συνελεύσεως, τῶν ὁποίων ἀντίγραφα ἐπισυνάπτονται.

δ^{ον} Ἡ Γενικὴ Γραμματεία νὰ ἐνεργήσῃ τὴν παροῦσαν διαταγὴν, πέμπουσα τριπλᾶ ἀντίγραφα αὐτῆς, ὁμοῦ μὲ τὰ ἐπισυναπτόμενα πρὸς τὴν εἰρημένην Ἐπιτροπὴν.

Τῇ 11 Ἀπριλίου 1826

Ἐν Ναυπλίῳ

(Τ. Σ.)

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Γεώργιος Μπότσαρης

Ἀναγνώστης Σπηλιωτάκης

Κωνστ. Μαυρομιχάλης

Ἰωάννης Κωλέττης

Ὁ προσ. Γεν. Γραμματεὺς

Γ. Πραΐδης

Ὅτι ἴσον τῷ πρωτοτύπῳ.

Ὁ προσ. Γεν. Γραμματεὺς

Γ. Πραΐδης

91. ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 4681 Ἀρχαίου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Περ. Γ'.

Ἀριθ. 19094

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΝ ΣΩΜΑ

Πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν τὴν Διευθύνουσαν τὰ τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος.

Ἡ Διοίκησις σπεύδει νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν Ἐπιτροπὴν ταύτην τ' ἀκόλουθα:

Ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις ἤρχισεν ἀπὸ τὰς 6 τοῦ τρέχοντος τὰς ἐργα-

σίας της, και τὸ πρῶτον οὐσιῶδες ἀντικείμενον τῶν σκέψεών της ἐστάθη τὸ περὶ ἀσφαλείας τοῦ Μεσολογγίου. Ἀφοῦ δὲ ἐσκέφθη ἱκανῶς ὅτι διὰ τὴν ἀσφάλειαν αὐτοῦ ἀπητείτο πόρος χρηματικὸς, ἀπεφάσισε νὰ διαπραγματευθῇ δάνειον ἀπὸ τὴν Ἑπτάνησον ἑκατὸν χιλιάδων ταλλήρων καὶ ἐδιώρισε τοὺς ἐν Ζακύνθῳ κ. Κόμητα Διονύσιον δὲ Ρώμαν, Παναγιώτην Θ. Στεφάνου καὶ Κωνσταντῖνον Δραγῶναν, διὰ νὰ ἐνεργήσωσιν αὐτὸ μίαν ὥραν ἀρχήτερα. Αὐτοὶ διωρίσθησαν ἐκ τῶν ρηθέντων χρημάτων νὰ πληρώσωσι τὸ ἐρχόμενον μηνιαῖον τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου διὰ νὰ παραμείνῃ εἰς τὰ νερὰ ταῦτα, καὶ τὸν ἐρχόμενον μῆνα νὰ προμηθεύσωσι τὰ ἀναγκαῖα τοῦ Μεσολογγίου καὶ διὰ τὰ ἐκτὸς τοῦ Φρουρίου στρατεύματα καὶ νὰ πέμψωσιν εἰς χεῖρας τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης πέντε χιλιάδας τάλληρα διὰ νὰ τὰ μεταχειρισθῇ πρὸς ἐπισκευὴν τοῦ Φρουρίου καὶ ἄλλα ἀναγκαῖα.

Ἡ ἡρωικὴ Φρουρὰ τοῦ Μεσολογγίου παρατηρεῖ ὅτι καὶ ἡ Διοίκησις καὶ ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις δὲν ἔλειψαν ἀπὸ τοῦ νὰ μεταχειρισθῶσιν ὅσα μέσα ἔκριναν ἀναγκαῖα διὰ τὴν σωτηρίαν καὶ ἀσφάλειαν αὐτοῦ τοῦ προπορυγίου.

Ἡ Ἐπιτροπὴ θέλει φροντίσει μετὰ τὴν παραλαβὴν τῶν διαλυφθέντων ταλλήρων καὶ τῶν ὧσων τροφῶν θέλουν ἐμδάσει αὐτόθι οἱ ἐν Ζακύνθῳ εἰρημένοι πατριῶται, νὰ εἰδοποιήσῃ καὶ τὴν Διοίκησιν πρὸς πληροφορίαν της.

Τῇ 11 Ἀπριλίου 1826

Ἐν Ναυπλίῳ

(Τ. Σ)

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Γεώργιος Μπότασης

Ἀναγνώστης Σπηλιωτάκης

Κωνστ. Μαυρομιχάλης

Ἰωάννης Κωλέττης

Ὁ πρὸς. Γεν. Γραμματεὺς

Γ. Πραϊδης

92. Α. ΜΙΑΟΥΛΗΣ ΠΡΟΣ Δ. ΡΩΜΑΝ ΚΑΙ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6759 Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Πρὸς τοὺς *Εὐγενεσιτάτους Κυρίους Δ. δὲ Ρώμαν καὶ Κ. Δραγῶναν.*

Ἐλάβομεν τὸ ἀπὸ 7/19 τοῦ παρόντος γράμμα σας. Μὲ κακοφανισμόν μας βλέπομεν ὅτι δὲν ἐνεργήσετε αὐτόθεν καὶ διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀποκλεισμένων, ἐπειδὴ εἰς βοήθειάν των ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα πλέον νὰ κατορθώσωμεν τίποτε, καθὼς σᾶς ἐπαράστησα εἰς ἄλλα μου γράμματα καὶ μὴ πιστεύετε ποτὲ ἄλλων σφαλερὰς πληροφορίας.

Ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸν βρίκι, τὸ ὁποῖον ἐπαρακαλέσαμεν νὰ μεσολάθῃ περὶ συνθήκης μεταξὺ τῆς Φρουρᾶς καὶ τοῦ ἐχθροῦ, δὲν ἐλάβαμεν ἀκόμη καμμίαν εἰδησιν τί ἀπέκαμε. Δὲν ἠξεύρομεν κυρίως ἀν

είναι τώρα εἰς τὸ Μεσολόγγι, καθότι τὸν εἶχαμεν εἰπῇ νὰ ἔλθῃ πρῶτον εἰς Ζάκυνθον καὶ ἐπομένως ἡ εὐγενία σας πρέπει νὰ ἡξεύρετε καλλίτερα.

Παρακαλῶ νὰ ἔχωμεν ταχεῖαν ἀπάντησίν σας εἰς τὸ περικλεισμένον ἴσον ἄλλου μου προλαβόντος γράμματος, τὸ ὁποῖον σὰς ἔρχεται διὰ χειρὸς τῶν ὀπλαρχηγῶν ἀπὸ Πεταλᾶν.

Περὶ Γλαρέντζαν
Ἐκ τοῦ πλοίου «*Αρεως*»

Μένω εἰς τοὺς ὁρισμοὺς σας
Ἀνδρέας Μιαούλης

Τῇ 11 Ἀπριλίου 1826

Παρακαλῶ νὰ δώσετε τοὺς ἀσπασμοὺς μου εἰς τὸν Κυρ. Σ. Μπουντούρη. Δὲν ἔχω καιρὸν νὰ τοῦ γράψω ἰδιαιτέρως.

Μὲ τὸ βρῖκι τοῦ Τουμπάζη (Καπ. Μιχαλάκης Κιοσές), τὸ ὁποῖον μὲ τοὺς λαθωμένους καὶ βλαμμένον εἰς τὸ κατάρτι ἐπέστρεφεν εἰς Ὑδραν, σὰς ἔστειλα δύο γράμματα ἐξ Ὑδρας γραμμένα, ἓνα πρὸς τὴν εὐγενίαν σας καὶ ἄλλο πρὸς τὸν Κυρ. Σ. Μπουντούρη.

93. Α. ΜΕΤΑΞΑΣ ΠΡΟΣ Δ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 149 Ἀρχείου Ἀλεξ. Ρώμα).

Ἐκλαμπρότατε Κόμη καὶ Σεβαστὲ φίλε !

Τὸ ἀπὸ 17 Μαρτίου ἀπερασμένου ἐκτεταμένον ἀδελφικὸν γράμμα σας ἔλαβον μ' εὐχαρίστησίν μου μεγάλην· εἶδον καὶ τὰ ὁποῖα παρὰ-πονα ἐκθέτετε διὰ τὴν τόσον καιρὸν σιωπὴν μου, τὴν ὁποίαν παρακαλῶ ν' ἀποδώσετε εἰς τὰς περιστάσεις καὶ ὄχι ποτὲ εἰς ἐδικήν μου θεληματικὴν ἔλλειψιν. Ἐπειδὴ καὶ τὸ νὰ ἐπαναλάβω τὰς ἀπερασμένας περιστάσεις ἤθελον σὰς βαρύνει ἐπὶ ματαίῳ ἐνθυμίζοντάς σας πράγματα δυσάρεστα καὶ ὁποῦ ἤδη καλῶτα γινώριζετε, διὸ περιορίζομαι μόνον νὰ σὰς εἶπω, ὅτι ἐγὼ πάντοτε σὰς ἐστοχάσθην ἓνα τῶν ἀξιοτέρων καὶ εἰλικρινεστέρων πατριωτῶν, καὶ ὥς ἐκείνον ὁποῦ ὑπὲρ πάντα ἄλλον ἐδούλευσεν ἀπέξω τὴν Ἑλλάδα, θυσιάζων χρηματικῶς πολλὰ καὶ ἐνεργῶν μὲ τὰς γνώσεις του πολυειδῶς ὅσα συμφέροντα. Τοῦτο ὡμολόγησα πάντοτε καὶ θέλω ὁμολογήσει ἀδιστακτικῶς μέχρι τέλους. Ἀμποτε αἱ πατριωτικαὶ καὶ συνεταὶ συμβουλαὶ σας καὶ αἱ συνεχεῖς ὁδηγίαι σας νὰ ἤθελον εἰσακουσθοῦν ἐν καιρῷ, διότι βέβαια τὰ πράγματα τῆς δυστυχοῦς Ἑλλάδος δὲν ἤθελε καταντήσουν κυκεῶν καὶ λαδύρινθος ἀνεξάντλητος· πολλοὶ τὸ ἐγνώρισαν ὅμως πολλὰ ἄργά.

Διὰ τὴν ὁποίαν μερικωτέρως πρὸς ἐμὲ ἔχετε ὑπόληψιν καὶ εὐκρινῇ φιλίαν ἐγὼ δὲν ἔχω βέβαια λέξεις ἱκανὰς νὰ ἐκφράσω τὴν

εὐχαριστίαν, διὸ ἀφίνω τὴν κρίσιν εἰς τὴν ἐκλαμπρότητά σας. Ἐγὼ ἐκ μέρους μου σὰς βεβαιῶ ἐν εἰλικρινείᾳ, ὅτι πάντοτε ἐφρόντισα πῶς νὰ φανῶ ὡφελιμώτερος εἰς τὴν πατρίδα, μὴ ψηφῶν οὔτε τὴν ἰδίαν μου ζωὴν καὶ εἰς τὰς δυστυχίας της δὲν γνωρίζω τὸν ἑμαυτὸν μου ἔνοχον.

Ἡ Γ' Ἐθνικὴ Συνέλευσις τῶν Ἑλλήνων ἐσυμπληρώθη ἤδη καὶ ἤρχισε τὰς ἐργασίας της, ἐξ αὐτῆς ἐλπίζοντας βέβαια τὰ πλέον ἀρμόδια ὡς πρὸς τὰς περιστάσεις ἀποτελέσματα καὶ εἶθε ἡ παντελὴς στέρησις χρημάτων εἰς τοιαύτας κρίσιμους περιστάσεις ἐπαρακίνησαν τὴν Ἐθνικὴν Συνέλευσιν νὰ ἐνεργήσῃ ἐν μικρὸν δάνειον διὰ τῆς Προσωρινῆς Διοικήσεως εἰς τὴν Ἐπτάνησον, πάντοτε ὁμως διὰ μέσου σας, καθὼς ἐπὶ τούτου τῆς Συνελεύσεως καὶ τῆς Διοικήσεως τὰ ἔγγραφα εἰς τὸ ὄνομά σας διευθύνονται. Οἱ φίλοι μας γράφουν καὶ πρὸς ἐμὲ νὰ σὰς συστήσω τὴν ὑπόθεσιν ταύτην καὶ νὰ σὰς διευθύνω ὅλα τὰ ἔγγραφα δι' ἐπίτηδες πιστοῦ ἀνθρώπου μου, διὰ τοῦ ὁποίου περιμένεται ἐν τάχει ἡ περὶ τούτου ἀπάντησίς σας.

Πρὸ καιροῦ σὰς ἔγραφον ἐν γράμμα, διὰ τοῦ ὁποίου σὰς ἔλεγον τινα ὁποῦ αἱ τότε περιστάσεις μὲ ὑπαγόρευον· αὐτὸ διὰ πολλὰς δυσκολίας ὁποῦ ἀπήντησεν ὁ διὰ ξηρᾶς ἀπεσταλμένος μου τὸ ἐπέστρεψε, διὸ σὰς τὸ πέμπω τώρα καὶ διὰ νὰ ἰδῆτε ὅτι πρὸ καιροῦ ἔλυσα τὴν σιωπὴν καὶ διότι μὲ αὐτὸ σὰς ἔγραφον νὰ μοι προβλέψητε δύο πράγματα πολλὰ ἀναγκαῖα, ὡς ἐν κιάλι καὶ μίαν ὥραν τῆς ποιότητος ὁποῦ εἰς αὐτὸ σὰς γράφω, τὰ ὁποῖα παρακαλῶ νὰ μοι προβλέψητε καὶ τὰ ἐγχειρίσητε εἰς τὸν ἐπιφέροντα ἐδικὸν μου ἀνθρώπον, ἐπειδὴ μὲ ἀναγκαιοῦν. Ἀκολούθως θέλω σὰς γράφει συνεχῶς καὶ περιστατικῶς. Ἐν τοσοῦτῳ μένω μὲ σέβας καὶ ἀδελφικὴν εἰλικρίνειαν

Τῇ 12 Ἀπριλίου 1826

Ἐν Ναυπλίῳ

Ὁ εἰλικρινὴς φίλος σας

Ἀνδρέας Μεταξᾶς

94. Χ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 7522 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ἐξοχώτατοι Κύριοι,

Ἀπὸ τὴν γραφὴν τοῦ Πέτα παρατηρεῖτε τὴν αἰτίαν, ὁποῦ τὸν ἐδίασεν νὰ ἔλθῃ ἔως ἐδῶ. Ἡ ὁμιλία εἰς τὴν αὐτὴν, ὁποῦ ὁ Κολιόπουλος τοῦ ἔκαμεν, ὡς γενομένην ἀπὸ μέρος τοῦ Σπυρίδωνος Μεταξᾶ, ὅσον δηλ. ἀπ' αὐτὸν τὸν Μεταξᾶ δὲν μοῦ φαίνεται νὰ ἔγινε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἰς τὸν Κολιόπουλον. Ὁ Πέτας πάλιν εἶναι ἀδύνατον νὰ ἤκουσεν ἄλλα παρὰ τοῦ Κολιόπουλου καὶ νὰ ἔγραψεν ἄλλα

τῆς Ἐξοχότητός σας. Ἐκείνο, ὅπου ἐγὼ κρίνω εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν, εἶναι τὸ ἀκόλουθον. Ὁ Σπυρίδων Μεταξᾶς, χωρὶς νὰ ἐξηγηθῇ εἰς τὸν Κολιόπουλον παντάπασιν περὶ ρωσικοῦ, τοῦ ἐξηγήθη μόνον περὶ γαλλικοῦ καὶ ἀγγλικοῦ· διὰ μὲν τοῦ πρώτου κατὰ, καὶ τοῦ δευτέρου ὑπέρ. Ὁ Κολιόπουλος, ὅστις τρέφει μεγάλο μίσος ἐναντίον τοῦ Πελοποννησιακοῦ συστήματος, τὸ ὁποῖον βλέπει ὑπερασπιζόμενον παρὰ τῆς Ἐξοχότητός σας, ἐπλάσε πρὸς τὸν Πέτα τὴν ἐξήγησιν τοῦ Μεταξᾶ μὲ τὸν τρόπον ὅπου σᾶς τὴν περιγράφει. Ταύτην τὴν γνώμην μου ἡμπορῶ νὰ σᾶς τὴν βεβαιώσω χωρὶς νὰ εἶπω, ὅτι ἀπατώμαι, ἐπειδὴ ἀπὸ τὰς ὁμιλίας ἔκαμα κατὰ καιρὸν μὲ τὸν Μεταξᾶ περὶ Κολιόπουλου, τὴν γνώρισιν ὅπου ἔχω εἰς τὰ πνεύματα τοῦ Κολιόπουλου καὶ Πέτα, μὲ κάμνουν νὰ κρίνω κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον. Ἐγὼ ἀντίτεινα τοῦ Πέτα εἰς τὴν περίοδον ταύτην τῆς γραφῆς του, λέγοντάς του, ὅτι ὁ Κολιόπουλος γράφει διαφορετικὰ μὲ τὸν Μεταξᾶ πρὸς τοὺς ἐν Ζακύνθῳ φίλους, ὥστε πῶς ἡμπορεῖ νὰ ἔκαμε μ' ἐσὲ τοιαύτην ἐξήγησιν, πάντῃ διαφορετικὴν ἀπὸ τὴν γραφὴν του; Καὶ μοῦ ἀποκρίνεται, ὅτι τὰ μὲ τὸν Μεταξᾶ γραφόμενά του ἦτον ἐπὶ τούτου. Περιπλέον μοῦ εἶπεν, ὅτι ἐπῆγεν ἓνα βρίκι εἰς Ναύπλιον, σταλμένον ἀπὸ τὸν Ἀμιλτων πρὸς τὸν Μαυροκορδάτον, καὶ ὅτι ὁ δεῦτερος — δηλ. Μαυροκορδάτος — δίδει κακὰς πληροφορίας τοῦ Ἀμιλτωνος περὶ τῆς Ἐξοχότητός σας. Ὁ Μαυροκορδάτος ἔκαμεν γεῦμα τοῦ Ρόσκη· εἰς τὰς ὁμιλίας ἔκαμαν περὶ τῆς ἀναγορεύσεως τοῦ Ὁρλεάνς εἰς τὴν Συνέλευσιν, ὁ Μαυροκορδάτος ἀντίτεινε, λέγοντας ὅτι ἡ σημερινὴ πολιτικὴ τῶν Ἑθνῶν καὶ ἡ κατάστασις τῆς Ἑλλάδος δὲν συγχωρεῖ τοιαύτην ἀναγόρευσιν, ἐνῶ πρότερον ἦτον σύμφωνος. Ὁ Ρόσκης, ἐπιστραφεὶς εἰς τὴν οἰκίαν του, εἶπεν «ἰδοὺ καὶ βᾶν φορὰν ὁ σκύλος μᾶς περιέπαιξεν».

Ὅτι εἶναι σταλμένα εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ Ρόσκη 7 μιλλιόνια γρόσια καὶ ὅτι τὰ 4 ἐξ αὐτῶν εὐρίσκονται εἰς Σύραν, ὅτι δι' αὐτῶν τῶν χρημάτων ἐκαταγίνοντο νὰ φθείρουν τοὺς πληρεξουσίους τῆς Συνελεύσεως καὶ ὅτι ὁ Κωλέττης ἐζητοῦσε διακόσιαις χιλιάδες γρόσια καὶ πληρεξουσιότητα νὰ κάμῃ 15 χιλ. στράτευμα, ὑποσχόμενος νὰ διώξῃ τὸν Ἱμπραήμη ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα· τὸ καθαυτὸ σκοπούμενον ὅμως ἦτον ἅμα λάβῃ πληρεξουσιότητα νὰ ἐξοδεύσῃ ἀπὸ τὰ γαλλικὰ χρήματα καὶ νὰ κάμῃ τὸν σκοπὸν του. Εἶναι τὸ πνεῦμά μου ζαλισμένον· ὅθεν ἀκολούθως δ,τι ἐνθυμηθῶ θέλει σᾶς τὸ σημειώσω.

Βαριέρα τὴν 12 Ἀπριλίον 1826.

Εἰς τὰς προσταγὰς σας

X. Ζαχαριάδης

95. ΚΟΧΡΑΝ ΠΡΟΣ Α. ΜΙΑΟΥΛΗΝ

(Ἀντίγραφον διὰ χειρὸς τοῦ γραμματέως τοῦ Α. Μιαούλη.
Ἄρ. 62 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Βρυξέλλαι, 12 Ἀπριλίου 1826

Κύριε,

Τὰ ἐνδοξα κατορθώματα καὶ αἱ θυσίαι σου ὑπὲρ πατρίδος ἔκαμαν τὸ ὄνομά σου πασίγνωστον εἰς τὰ πλεόν μακρυσμένα Ἑθνη. Ὁ ἀγὼν τῆς Ἑλλάδος ἐστάθη τῷ ὄντι πολὺ θαυμάσιος καὶ μάλιστα τῶν μικρῶν κἀραδιῶν σας τὰ ἄθλα κατὰ τῶν μεγάλων πλοίων καὶ στόλων τοῦ ἔχθρου. Ἡ ἱστορία θέλει ἀναφέρει τὰς πράξεις σας, ὡς ἐκείνας τῶν μεγάλων προπατόρων σας καὶ θέλει τὰς προβάλλει εἰς μίμησιν καὶ ἐπαινον τῶν ἀπογόνων σας.

Ἀπὸ πολλῆς ἐπεθύμησα νὰ τύχω τὴν εὐκαιρίαν διὰ νὰ γνωρίσω προσωπικῶς τὸν ἀξιωματικὸν ἄνδρα, ὅστις ἐσύναξε τὰς δάφνας του εἰς τόσον ἀνισοδύναμον ἀγῶνα καὶ ἐπειδὴ τὸ πρῶτον ἀτμοκίνητον κατασκευασμένον διὰ τὴν δούλευσιν τῆς Ἑλλάδος εἶν' ἔτοιμον ν' ἀναχωρήσῃ καὶ τὰ ἄλλα μετ' ὀλίγον ἐρχονται ἐξοπλίσω, ἐλπίζω, ὅτι εἰς πολλὰ ὀλίγον καιρὸν θέλω ἔχει τὴν εὐχαρίστησιν νὰ σᾶς βεβαιώσω τὸ πόσον εὐτυχῇ θέλω νομίσαι τὸν ἑαυτὸν μου, ἂν ἤμπορέσω κατὰ τινὰ τρόπον νὰ σᾶς βοηθήσω εἰς τὴν ἀναπλήρωσιν τοῦ λαμπροῦ ἐπιχειρήματός σας, ἀσφαλίζων τῆς Ἑλλάδος τὴν ἀνεξαρτησίαν.

Εὐχομαι νὰ πολυζήσης διὰ νὰ ἴδῃς ἐλευθέραν κ' εὐδαίμονα τὴν πατρίδα σου καὶ μένω

Εὐπειθέστατος κ.τ.λ.

Κόχραν

Πρὸς τὸν Ναύαρχον Α. Μιαούλην, Ἀρχηγὸν τοῦ Ἑλλήν. Στόλου.

96. Α. ΜΕΤΑΞΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἄριθ. 150 Ἀρχείου Ἀλεξ. Ρώμα).

Ἐξοχογενέστατοι Κύριοι,

Ἡ Γ' Ἑθνικὴ Συνέλευσις τῶν Ἑλλήνων ἀπεφάσισε διὰ τὰς κατεπειγούσας ἀνάγκας τῆς πατρίδος νὰ διαπραγματευθῇ διὰ τῆς προσωρινῆς Διοικήσεως ἐν δάνειον εἰς τὴν Ἑπτάνησον ἔστοχάσθῃ τὴν εὐγενίαν σας διὰ τὴν ἐγνωσμένην πατριωτικὴν ἀρετὴν σας μόνους ἱκανοὺς νὰ τὸ ἐνεργήσητε, διὸ διευθύνονται τὰ τῆς Συνελεύσεως καὶ Διοικήσεως ἔγγραφα εἰς ὄνομά σας. Οἱ φίλοι μας Κολο-

κοτρώνης και Ζαίμης έστειλαν πρὸς ἐμὲ αὐτὰ τὰ ἔγγραφα και με προτρέπονται νὰ σᾶς τὰ εξαποστείλω με ἐπίτηδες πιστὸν ἰδικόν μου ἄνθρωπον, διὰ τοῦ ὁποίου νὰ λάβουν ἐν τάχει και τὴν ἀπαιτουμένην ἀπάντησίν σας.

Λαμβάνω λοιπὸν τὴν τιμὴν και εὐχαρίστησιν νὰ σᾶς συντροφεύσω τὰ αὐτὰ ἔγγραφα με τὸ παρὸν γράμμα μου και διὰ τοῦ πατριώτου κ. Σπυρίδωνος Θεοδωροπούλου, τὸν ὁποῖον συσταίνω εἰς τὴν εὐνοιάν σας και ἐπειδὴ ὡς ἐκ τῶν περιστάσεων και τῆς βίας δὲν ἤδυνήθην νὰ τὸν ἐφοδιάσω με τὰ ἀναγκαῖα ἔξοδα, παρακαλεῖσθε νὰ δώσητε εἰς αὐτὸν ἕως εἴκοσιν ἢ εἰκοσιπέντε δίστηλα τάλληρα, τὰ ὁποῖα θέλω φροντίσω ἐν καιρῷ νὰ λάβω διὰ νὰ σᾶς ἐπιστραφῶν. Ἐπειδὴ και ὁ κομιστὴς τῆς παρουσίας εἶναι ἱκανὸς νὰ σᾶς ἐξιστορήσῃ τὰ ἐδῶ διατρέχοντα, ἐγὼ δὲν ἐκτείνομαι, ἀλλὰ μένω με σέβας και ἀδελφικὴν ἀγάπην.

Τῇ 12 Ἀπριλίου 1826

Ἐν Ναυπλίου

Ὁ δούλος και φίλος Σας

Ἀνδρέας Μεταξᾶς

Πρὸς τοὺς Ἐξοχοευγενεστάτους Κ^{ους} Κόμητα Διονύσιον δὲ Ρώμαν, Π. Α. Στεφάνου και Κωνστ. Δραγώναν. Εἰς Ζάκυνθον

97. Δ. ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΙΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 4685 και 7523 Ἀρχαίου Ἐθν. Βιβλιοθήκης¹).

ΠΡΟΣ ΤΗΝ Γ' ΕΘΝΙΚΗΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Και ὡς ἄπλοῦς πολίτης και ὡς πρωταίτιος τοῦ σημερινοῦ ἀγῶνος, χρεωστῶ εἰς τὸ Ἔθνος, εἰς τὴν οἰκογένειάν μου, εἰς ἐμὲ τὸν ἴδιον νὰ ἐκφράσω παρρησίᾳ τὰ φρονήματά μου εἰς μίαν κρῖσιμον περίστασιν, ἐκ τῆς ὁποίας κρέμαται ἡ μέλλουσα τύχη τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις ἀποφασίζουσα νὰ ζητήσῃ τὴν μοναδικὴν μεσιτείαν τοῦ ἐν Κων/πόλει πρέσβεως τῆς Ἀγγλίας διὰ νὰ συμβιβάσῃ τὴν Ἑλλάδα με τοὺς τυράννους της, παρεκτρέπεται ἀπὸ τὰ ἱερὰ χρέη της και ἀπὸ τὸν πρὸς δὴ ὄρον τῆς συγκροτήσεώς της.

Ὁ λαός, Κύριοι, τοῦ ὁποίου παρρησιάζεστε τὸ πρόσωπον, δὲν σᾶς ἔδωκε πληρεξουσιότητα νὰ καταργήσετε τὴν ἐθνικὴν και πολιτικὴν ἀνεξαρτησίαν του, ἀλλὰ νὰ τὴν στερεώσετε, νὰ τὴν διαιωνί-

¹ Τὸ 7523 Πρωτότυπον. Τὸ 4685 Ἀντίγραφον.

σετε. Ἡ ἱστορία θέλει κρίνει μίαν ἡμέραν ἀδεκάστως τὴν πράξιν σας.

Ἡ Εὐρώπη, Κύριοι, ἡσθάνθη τώρα πλέον παρὰ ποτέ, ὅτι ἡ ὑπόθεσις τῶν Ἑλλήνων εἶναι ἀρκετὰ προχωρημένη, διὰ νὰ μὴν ὑποπέσῃ ἐφεξῆς εἰς τὰς ἐναντιότητας τῆς τύχης. Καὶ πῶς γίνεται οἱ πληρεξούσιοι τοῦ ἰδίου αὐτοῦ Ἔθνους, διὰ μιᾶς πράξεως ἀνηκούστου εἰς τὰ χρονικὰ τῶν λαῶν νὰ ἀποδεικνύωσιν εἰς τὸν κόσμον, ὅτι μόνον αὐτοὶ δὲν γνωρίζουσιν αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν!

Σὰς φοβίζει ἡ πτώσις τοῦ Μεσολογγίου; ἀφιερωθῆτε, ὡς καὶ εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀγῶνος, εἰς τὴν χαρακτηριστικὴν ἐνέργειαν καὶ τὸν πατριωτισμὸν τῶν Ἑλλήνων. Τὸ στήθος κάθε Ἑλλήνου εἶναι δευτέρου Μεσολόγγι.

Σὰς θορυβεῖ ἡ ἔλλειψις τῶν πόρων; καταφύγετε εἰς τὴν γενναίω φροσύνην τῶν πολιτῶν. Ἑλλήν δὲν ἐκώφευσε ποτὲ εἰς τὴν φωνὴν τῆς πατρίδος. Τέλος πάντων, χρήματα δὲν ἔχομεν; ἄς ἐπικυρώσωμεν τὰ χρέη μας.

Ἐχομεν ὁμῶς ἀνάγκην προστασίας; Ἄς καταφύγωμεν εἰς τοὺς ἡγεμόνας ὄλων τῶν Ἑθνῶν· ἐξίσου ὅλα ἔχουσι τὸ δικαίωμα εἰς τὴν εὐγνωμοσύνην μας. Αἱ περιστάσεις μας καὶ θέσεις των μᾶς ἐγγυῶνται τὴν ἐπιθυμητὴν βοήθειαν.

Τὰ μεγάλα Ἑθνη καὶ οἱ καλοὶ πατριῶται φαίνονται εἰς τὰς κρίσεις περιστάσεις τῆς πατρίδος των. Δοῦλος εἶναι εὐκολὸν νὰ γίνῃ τις ὅταν θέλῃ· αὐθέντης εἶναι δύσκολον.

Ἐπιθυμοῦμεν εἰρήνην; Ἄς τρέξωμεν εἰς τὰ ὅπλα.

Ἄν ἐξ ἐναντίας, διὰ λόγους ἀποκρύφους εἰς ἐμέ, ἡ Ἑθνικὴ Συνέλευσις ἐπιμένῃ εἰς τὴν προλαβοῦσαν ἀπόφασίν της, κρίνω χρέος μου ἱερὸν καὶ ἀπαραίτητον νὰ διαμαρτυρηθῶ, ὡς καὶ ἤδη διαμαρτύρομαι ἐπισήμως κατ' αὐτῆς ἐνώπιον τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ ὄλων τῶν λοιπῶν τῆς χριστιανικῆς Εὐρώπης, ὡς κατὰ μιᾶς πράξεως παρανόμου, ἀντιελληνικῆς καὶ διόλου ἀναξίας ἐνὸς ἔθνους, τὸ ὅποιον ὑποδουλώθη μὲν πολλάκις, πλὴν ποτὲ δὲν ἐσυμβιδάσθη μὲ τοὺς τυράννους του.

Ἑλλήν ὁμῶς καὶ φίλος ἄδολος τῆς ἐλευθερίας τοῦ Ἑθνους μου δὲν θέλω λείπει νὰ συναγωνισθῶ μετὰ τῶν λοιπῶν συναδέλφων μου καὶ νὰ χύσω καὶ τὴν τελευταίαν ρανίδα τοῦ αἵματός μου, ἐνὸς διαρκεί ὁ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας πόλεμος.

Παρακαλῶ δὲ νὰ μοὶ δοθῇ ἐν ἐπίσημον ἀντίγραφον τῆς παρούσης μου διαμαρτυρήσεως.

Μένω μὲ τὸ ἀνήκον σέβας.

Τῇ 12 Ἀπριλίου 1826

Εἰς Πιάδαν

Ὁ πρόθυμος πατριώτης

Δ. Ὑψηλάντης

98. Α. ΖΑΪΜΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 7525 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ἐξοχώτατοι Κύριοι,

Εὐθὺς ὡς συνεκροτήθη ἡ Συνέλευσις Σᾶς ἐγράψαμεν, κοινοποιουντές Σας τὴν ἑναρξιν τῶν ἐργασιῶν της καὶ τὰ ὅποια ἔλαβεν οὐσιώδη μέτρα πρὸς συντήρησιν τοῦ πολυπαθοῦς Μεσολογγίου.

Ἦδη Σᾶς ἀναγγέλλομεν, ὅτι, ἐνῷ ἐξηκολούθει τὰς ἐργασίας της κατ' εὐχὴν, ἐδιάσθη νὰ διακόψῃ τὴν συνέχειάν των καὶ νὰ τὴν ἀναβάλῃ εἰς τὸ μετὰ ταῦτα, ἐπειδὴ ἔμαθεν αἰφνης καὶ παρὰ πᾶσαν ἐλπίδα, ὅτι ὁ στόλος μας, φθάσας εἰς τὴν θάλασσαν τοῦ Μεσολογγίου, δὲν ἴσχυσε ν' ἀποδιώξῃ ἐκεῖθεν τὸν ἐχθρικὸν καὶ ἐκ τούτου μὴδὲ πολλοστημόριον τροφῆς νὰ δώσῃ εἰς τοὺς ἐν αὐτῷ λιποψυχούντας· ἦτον δὲ μάλιστα εἰς ἀπελπισίαν (ὡς ὁ Ναύαρχος Σπετσῶν γράφει) ὅτι θέλει κατορθώσῃ τίποτε, ἀφοῦ τετράκις ἐπεχείρησε καὶ ἀπέτυχε, καὶ ὅτι οἱ ἐν Μεσολογγίῳ, μὴ ἔχοντες πλέον τὴν παραμικρὰν ἐλπίδα, ἦτον ἀποφασισμένοι νὰ ἀφήσουν τὸν τόπον τῆς δόξης των εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ νικημένου πολιορκητοῦ των καὶ νὰ φύγῃσι διαβαίνοντες μὲ τὰ ὅπλα εἰς τὰς χεῖρας τὰς φάλαγγας του, προτιμῶντες νὰ συναπολεσθῶσι μ' αὐτὰ ἢ νὰ τὰ παραιτήσιν ἀτίμως. Ἐκ τούτων λοιπὸν τῶν θλιβερῶν ἀγγελμάτων, ἡ Ἐθνοσυνέλευσις, ἀφοῦ καλῶς ἐσκέφθη, ἀπεφάσισε τὰ ἀκόλουθα:

α') Νὰ ἀναβάλῃ τὰς ἐργασίας της εἰς τὸν ἐρχόμενον Σεπτέμβριον ἢ Ὀκτώβριον, συγκροτούμενη τότε ἀπὸ τοὺς ἰδίους πληρεξουσίου, ὅπου πρὸς τὸ παρὸν εἶναι συναγμένοι.

β') Νὰ ἐκλέξῃ ἐννεαμελὴ ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν πληρεξουσίων καὶ νὰ ἐμπιστευθῇ προσωρινῶς εἰς αὐτὴν ὅλην τὴν διοικητικὴν ἐξουσίαν, ὀνομάζουσα αὐτὴν Διοικητικὴν Ἐπιτροπὴν.

γ') Νὰ ἐκλέξῃ καὶ ἄλλην ἐκ δεκατριῶν μελῶν συγκειμένην καὶ νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς αὐτὴν τὴν ἀδειαν καὶ φροντίδα τοῦ νὰ διαπραγματευθῇ τὸν μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Πόρτας συμβιβασμὸν διὰ τῆς μεσολαβήσεως τοῦ πρέσβεως τῆς Αὐτοῦ Βρεταννικῆς Μεγαλειότητος, κατὰ τὰς ὁποίας πρὸς αὐτὴν ἔδωκεν ἡ Ἐθνοσυνέλευσις ὁδηγίας.

δ') Μετὰ τὴν σύστασιν τῆς ῥηθείσης Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ παύσῃ ἡ καθεστῶσα Διοίκησις τὰς ἐργασίας της, καθὼς καὶ ὅλοι αἱ ὑπάλληλοι ἀρχαί.

Ἀμφοτέρων τῶν Ἐπιτροπῶν ἡ ἐκλογὴ ἐκπεραιούται αὐριον ἢ μεθαύριον καὶ μετὰ ταῦτα ἡ Συνέλευσις διαλύεται.

Τὸ προσωρινὸν Ἑλληνικὸν Πολίτευμα ἀργεῖ, καὶ ἡ Διοικητικὴ

Ἐπιτροπὴ θέλει ἐνεργεῖ κατ' ἰδιαιτέρας πρὸς αὐτὴν δοθείσας παρὰ τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως ὁδηγίας.

Ἐκεῖναι δέ, κατὰ τὰς ὁποίας θέλει ἐνεργήσῃ ἡ δεκατριμελής Ἐπιτροπὴ τὴν διαπραγματεύσιν τοῦ συμβιβασμοῦ, εἶναι αἱ ἀκόλουθοι :

α') Νὰ ἀναφερθῇ περὶ τούτου ἡ Ἐπιτροπὴ κατ' εὐθείαν πρὸς τὸν Κύριον Κάνιγγ.

β') Ὁ συμβιβασμὸς νὰ ἔχῃ βάσιν τὸ « Ἕλληνες καὶ Τοῦρκοι νὰ μὴ συζήσουν πλέον ».

γ') Νὰ εὐκαιρωθῶσι τὰ παρὰ τῶν Τουρκῶν κρατούμενα ἑλληνικὰ φρούρια.

δ') Νὰ μὴν ἀφαιρεθῇ τὸ δικαίωμα ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας, τοῦ νὰ ἔχουν Σημαίαν καὶ νόμισμά ἐθνικά, στρατεύματα πρὸς συντήρησιν τῆς ἐσωτερικῆς των ἡσυχίας καὶ στόλον εἰς ἀσφάλειαν τοῦ ἐμπορίου των.

ε') Νὰ ἔχουν δικαίωμα οἱ Ἕλληνες νὰ στέλλουν διπλωματικούς προξένους εἰς τὰς Εὐρωπαϊκὰς αὐλὰς.

ς') Ἡ Πόρτα νὰ μὴν ἔχῃ μήτε ἔμμεσον μήτε ἄμεσον πολιτικὴν ἢ ἐκκλησιαστικὴν ἐπιρροὴν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἡ δὲ Ἑλλάς νὰ γνωρίζῃ τὴν ὑπεροχὴν (souveraineté) τοῦ Σουλτάνου καὶ νὰ πληρώνῃ εἰς αὐτὸν ἓν εἶδος φόρου.

ζ') Ὁ πρέσβυς νὰ παρακαλεσθῇ νὰ ἐνεργήσῃ πρὸ πάντων, εὐθὺς ὡς παραδεχθῇ τὸ πρόβλημα τοῦ συμβιβασμοῦ, τὴν ἀνακωχὴν τοῦ πολέμου.

η') Εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἑλλάδος νὰ συμπεριλαμβάνωνται μετὰ τὴν Πελοπόννησον, ἡ Δυτικὴ καὶ Ἀνατολικὴ Ἑλλάς, ἡ Εὐβοία, αἱ ναυτικαὶ καὶ αἱ τοῦ Αἰγαίου πελάγους Νῆσοι καὶ ἡ Κρήτη.

θ') Εἰς ἀπαραβίαστον συντήρησιν τῶν παρ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν παραδεχθησομένων συνθηκῶν νὰ δοθῇ ἡ ἐγγύησις τῆς Μεγάλης Βρεταννίας.

Ταῦτα ἡ Ἐθνοσυνέλευσις ἐνέκρινεν ὡς συμφέροντα καὶ ὡς συμβιβάζόμενα μὲ τὰς περιστάσεις τοῦ ἔθνους, καὶ περὶ ταύτης τῆς τῆς ἀποφάσεως ἔγραψε καὶ πρὸς τὸν πρέσβυν συγχρόνως.

Τῇ 14 Ἀπριλίου 1826

Πιάδα

Εἰς τὰς προσταγὰς σας

Ἀνδρέας Ζαΐμης

99. Γ. ΣΤΡΟΥΖΑΣ ΠΡΟΣ ΔΙΟΝ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ῥώμα).

Στὰς 17 Ἀπριλίου 1826, Κάλαμος

Ἐκλαμπρότατε Κύριε Διονύσιε Ῥώμα,

Μὲ τὸ παρὸν ταπεινόν μου γράμμα ἔρχομαι νὰ σᾶς ἀκριδοχαί-
ρετίσω καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος νὰ σᾶς φανερώσω τὴν περίστασιν τοῦ
Μεσολογγίου, ὡς ἐμάθαμεν ἀπὸ μερικοὺς ποῦ ἐρρίχθησαν στὸ γιαιλὸ
μὲ πριάρια καὶ ἤρθον εἰς Πεταλὰ τέσσαραις ἡμέραις ὑστερώτερα. Δέκα
ἐφτά ἡμέρες ἔκαμαν χωρὶς νὰ ἔχουν μῆτε ἓνα δράμι ψωμί καὶ ἐπρόσ-
μεναν ἡμέραν μὲ τὴν ἡμέραν μήπως καὶ τὰ καράδια τοὺς ἐμπάσουν
καὶ ἤρθαν εἰς τὴν ὑστερινὴν ἀναπνοήν. Βλέποντας πῶς εἶναι χαημέ-
νοι ἐδιαλέχθησαν πεντακόσιοι καὶ ἐρρίχθησαν ἔξω νὰ πάρουν μίαν
τάπια νὰ περάσουν τὸ ἀδύνατο μέρος καὶ ὁ ἐχθρὸς εἶχε σπία καὶ
ἦτανε πρεπαράδος καὶ ἐσκότῳσε τοὺς περισσοτέρους ἀπὸ αὐτοὺς
καὶ τέλος παντοῦ ἔλαβαν τὴν τζάκισιν καὶ ἐπῆραν τὰ ὀπίσω καὶ
ἔπιασαν τὰ δυνατὰ σπίτια. Μέρους ἀπὸ αὐτὸ τὸ σῶμα, ὅσοι εἶχαν
ποδάρια, λένε πῶς ἐγλύτῳσαν καὶ τοὺς ἐπῆρε κοντὰ ἢ καβελλαρία
καὶ τὸ ταχτικὸ καὶ δὲν ἠξέρομε τί νὰ ἔκαμαν, οἱ δὲ ἐναπολειφθὲν
ὅσοι ἔπιασαν τὰ σπίτια ἐπολέμησαν ἕως τὸ ὕστερο καὶ βλέποντας
πῶς εἶναι χαμένοι ἔδαναν φωτιά σὲ μίνες καὶ τζαμπιχανέδες καὶ
ἐκαίονταν μαζὶ μὲ τοὺς ἐχθροὺς. Ἡ γυναῖκες, ὅσαις δὲν ἦτον σὲ σπί-
τια, ἔπεφταν στὸ γιαιλὸ· μιά τάπια τοῦ Νότῃ ἐθάσταξε ἀπὸ βραδὺς
ἕως τὸ μεσημέρι καὶ μὴ ἡμπορῶντας νὰ βασιτάξῃ ἔβαλε φωτιά σταῖς
μίνες καὶ ἐπιάστηκαν μαλιὰ μὲ μαλιὰ καὶ ἐκόπηκαν. Ἀπὸ φίλον
μου ἔμαθα ὅτι εἶχαν ἀπόφασιν ὅσοι γλυτώσουν νὰ ἐνωθοῦν μὲ τοὺς
ἐναπολειφθὲν ἐδικούς τους, νὰ πᾶνε μὲς στὸ Ἀνάπλι νὰ τοὺς πετσο-
κόψουν καὶ ἔχουν καὶ παρτίδο μέσα τὸν Φωτομάρα καὶ τοὺς Ἀντρέη-
δες. Περικαλῶ νὰ μὲ εἰδοποιήσῃς ἂν ἐθυμήθῃς τοῦ ἀνιψιοῦ μου
τὴν δουλειὰ ἢ εἰς τοὺς Κορφοὺς ἢ εἰς τὴν Ζάκυνθο. Μὲ μεγάλην
μου ἐντροπὴν λαβαίνω τὴν τόλμην νὰ σᾶς πειράξω διατὶ εἶμαι πνιμέ-
νος· ἐκεῖ ποῦ πῆαν τόσα καὶ τόσα ἂν εἶν' τρόπος τίποτες χαρτζηλίκι.
Τόσον καὶ μένω προσκυνητὸς περικαλῶντάς σε νὰ μὲ συμπαθήσῃς
διὰ ὄνομα Θεοῦ.

Ὁ δοῦλός σας
Γεώργιος Στρούζας

100. Η ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 4690 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

*Πρὸς τοὺς Εὐγενεστάτους Κυρίους Κόμητα Δ. δὲ Ρώμαν,
Παναγιώτην Στεφάνου καὶ Κωνσταντῖνον Δραγώναν.*

Κύριοι,

Ἐπειδὴ πολλάκις ἐσυνεργήσατε, καθὼς καὶ εἰς τὰς παρούσας περιστάσεις θέλετε ἔτι μᾶλλον συνεργήσει, ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων, διὰ τῆς ἐγνωσμένης φρονήσεως, τοῦ ζήλου καὶ τοῦ πατριωτισμοῦ σας, ἀναγκαῖον κρίνει ἡ Διοικητικὴ αὕτη Ἐπιτροπὴ νὰ σᾶς εἰδοποιήσῃ, ὅτι ἀμὰ διελύθη ἡ ἐν Ἐπιδαύρῳ Γ' Ἐθνικῇ Συνελεύσει, ἀνεδέχθη αὕτη, κατ' ἐκλογὴν τῆς Συνελεύσεως, προσωρινῶς τὰ διοικητικὰ χρέη, τὰ ὅποια εἶναι ἐπιφορτισμένη νὰ ἐκπληροῖ μὲ δύναμιν καὶ δραστηριότητα ἀνάλογον μὲ τὰς παρούσας δεινὰς καὶ κρίσιμους περιστάσεις τῆς Πατρίδος.

Σᾶς περικλείονται δὲ δύο ἀντίτυπα Διακηρύξεων τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως καὶ ἀντίτυπον τῆς Διακηρύξεως τῆς προσωρινῆς Διοικήσεως τῆς Ἑλλάδος, ἐκ τῶν ὁποίων πληροφορεῖσθε καὶ τὴν παῦσιν τῆς Γ' Περιόδου καὶ τὴν σύστασιν τῶν δύο Ἐπιτροπῶν, δηλαδὴ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Συνελεύσεως καὶ τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ παρακαλεῖσθε νὰ γνωστοποιήσετε τοῦτο εἰς ὅλους τοὺς πατριώτας καὶ φιλέλληνας, ὅσοι φροντίζουν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῆς Ἑλλάδος.

Τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης, πεπεισμένα καὶ κατὰ μέρος εἰς τὴν φρόνησιν καὶ τὸν πατριωτισμὸν σας, σπεύδουν νὰ σᾶς παρακαλέσουν ὄχι μόνον νὰ ἀκολουθήσετε, ὥς καὶ πρότερον, νὰ συντρέχετε ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος μὲ τὰ αὐτὰ αἰσθήματα, ἀλλὰ καὶ νὰ διπλασιάσετε τὸν ζήλον καὶ τὴν προθυμίαν σας ὅσον αἱ περιστάσεις τῆς Πατρίδος εἶναι ἤδη πλέον κρίσιμοι καὶ ἔχουσι περισσοτέραν χρεῖαν τῆς συνδρομῆς σας καὶ ὅσον τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς, πεπεισμένα εἰς τὰ φῶτα καὶ εἰς τὸν εἰλικρινῆ πατριωτισμὸν σας, εἶναι πρόθυμα νὰ ὠφελοῦνται καὶ ἀπὸ τὰς συμβουλὰς, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἐλπίζουν νὰ μὴ τὰ στερήσητε.

Ἡ Ἐπιτροπὴ λαμβάνει ἐνδόξιμον ἤδη νὰ σᾶς συστήσῃ καὶ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ δανείου τῶν ἑκατὸν χιλιάδων ἰσπανικῶν ταλλήρων, τὸ ὅποιον, κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Ἐθνικῆς Γ' Συνελεύσεως, σᾶς ἐπε-

φόρτισε πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἢ πρὸ ὀλίγου παύσασα προσωρινῇ Διοί-
κῃσις τῆς Ἑλλάδος, καὶ παρακαλεῖ νὰ μεταχειρισθῇτε τοὺς ἀρμο-
διωτέρους τρόπους καὶ τὰ μέσα τῆς φρονήσεως καὶ τῆς ὑπολήψεώς
σας διὰ νὰ κάμετε νὰ ἐπιτύχῃ ἡ διαπραγματεύσις του ὅσον τὸ συν-
τομώτερον, διὰ νὰ κατασταθῇ χρήσιμον εἰς τὰς παρούσας ἀνάγκας
τῆς Πατρίδος καὶ νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν σωτηρίαν της.

Τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς πεπεισμένα εἰς τὰ εἰλικρινῇ ὑπὲρ τῆς
Ἑλλάδος φρονήματα τῆς εὐγενείας σας, μένουν μὲ τὴν πεποίθησιν,
ὅτι δὲν θέλουν ἀποτύχει τῶν ἐλπίδων των καὶ ἐπιδεδειούσι τὴν πρὸς
ὕμᾱς ξεχωριστὴν ὑπόληψιν.

Ἐν Ναυπλίῳ, τῇ 19 Ἀπριλίου 1826

Ὁ Πρόεδρος

Ἀνδρέας Ζαῖμης

Π. Μαυρομιχάλης

Ἀναγνώστης Δηλιγιάννης

Γεώργιος Σισίνης

Δ. Τσαμαδὸς

Ἀνδρέας Χατζῆ Ἀναργύρου

Σ. Τρικούπης

Παναγ. Δ. Δημητρακόπουλος

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς

Κ. Ζωγράφος

101. Η ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 4688, 4689, 4691 Ἀρχεῖου Ἑθν. Βιβλιοθήκης ¹)

Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρὸς τοὺς Εὐγενεστάτους *Κ^{ους} Κόμητα Δὲ Ρώμαν,*
Π. Στεφάνου καὶ Κ. Δραγῶναν.

Κύριοι,

Εἰς τὴν φιλογένειαν καὶ τὸν ζῆλόν σας πολλάκις ἐπρόστρεξεν ἡ
Διοίκησις καὶ δὲν ἐψεύσθη τῶν ἐλπίδων της, εἰς τὰ αὐτὰ εὐγενῆ
αἰσθήματα τῆς Εὐγενείας Σας συνιστᾷ πάλιν καὶ τὴν ἐξῆς ὑπόθεσιν

¹ Τὰ ὑπ' ἀριθ. 4689 καὶ 4691 πρωτότυπα· τὸ ὑπ' ἀριθ. 4688 ἐπίσημον ἀντίγραφον.

ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ καὶ δὲν ἀμφιδάλλει, ὅτι θέλετε μεταχειρισθῇ κάθε τρόπον διὰ νὰ τὴν φέρετε εἰς πέρας.

Ὁ εὐγενὴς Συνταγματάρχης Κ^{ος} Θωμᾶς Γόρδων, ὅστις ἐστάθη εἰς τὴν Ἑλλάδα κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀγώνος, ἔρχεται πάλιν μὲ σκοπὸν διὰ νὰ συνεργήσῃ εἰς τὸν ὀργανισμόν τοῦ Ἑλληνικοῦ Τακτικοῦ καὶ πρέπει ἤδη νὰ εὐρίσκεται εἰς Ζάκυνθον.

Προλαβόντως ἀπεστάλη αὐτόσε παρὰ τῆς Διοικήσεως ὁ Κ^{ος} Ν. Καλλέργης μὲ ἔγγραφον πρὸς τὴν εὐγενεῖαν του, διὰ τοῦ ὁποίου τὸν εὐχαριστοῦσε διὰ τὸν σκοπὸν τοῦ ἐνταῦθα ἐρχομοῦ του καὶ τὸν παρεκάλει νὰ συντρέξῃ εἰς τὴν ἐξοικονόμησιν τοῦ δευτέρου μηνιαίου τοῦ στόλου, ἐν ταῦτῳ δὲ νὰ ἐπιταχύνῃ τὴν ἐνταῦθα ἀφίξιν του.

Ὁ Κ^{ος} Καλλέργης ἦτον ἐπιφορτισμένος νὰ τὸν ὁμιλήσῃ καὶ διὰ ζώσης φωνῆς περὶ τούτων. Εἶχε προσέτι ὁδηγίας, ἐὰν τὸ Μεσολόγιον ἤθελε πέσει εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἐχθροῦ, ἀντὶ τῆς ἐξοικονομήσεως τοῦ α' μηνιαίου τοῦ στόλου νὰ τὸν παρακινήσῃ νὰ προσφέρῃ μίαν μετρίαν ποσότητα, διὰ νὰ προβλεφθῶσι τροφαὶ διὰ τοῦ ἰδίου κ. Καλλέργη καὶ νὰ σταλῶσιν ἐνταῦθα.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωρίζουσα τὸν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ζήλόν σας καὶ βλέπουσα ὅτι μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ Μεσολογγίου κατασταίνεται ἔτι μᾶλλον ἀναγκαῖος ὁ ἐρχομὸς τοῦ συνταγματάρχου κ. Γόρδων, ἀναγκαῖον ἔκρινε νὰ παρακαλέσῃ κατ' ἐξοχὴν τὴν εὐγενεῖαν σας διὰ νὰ μεταχειρισθῇ κάθε ἀρμόδιον τρόπον νὰ τὸν καταπείσετε, ὥστε νὰ ἐπιμείνῃ εἰς τὸν σκοπὸν του καὶ νὰ ἐπιταχύνῃ τὸν ἐρχομόν του εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅπου θέλει εὖρει τὴν Διοικητικὴν Ἐπιτροπὴν πρόθυμον νὰ βάλῃ εἰς πρᾶξιν τὰς συμβουλὰς του καὶ νὰ τὸν συντρέξῃ δραστηρίως εἰς τὸν ὀργανισμόν τῆς τακτικῆς δυνάμεως, ἔργον τὸ ὁποῖον θέλει τὸν κάμει νὰ κερδήσῃ διὰ πάντα τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους.

Ἐκτὸς τούτου ἐπιφορτίζει κυρίως τὴν εὐγενεῖαν Σας νὰ τὸν παρακινήσετε νὰ συντρέξῃ, πρὶν ἀναχωρήσῃ αὐτόθεν, εἰς τὸ νὰ προβλεφθῶσι διὰ μέσου Σας αἱ τροφαί, τὰς ὁποίας παρακαλεῖ νὰ φροντίσετε διὰ νὰ σταλῶσι μὲ τὸν ταχύτερον καὶ ἀσφαλέστερον τρόπον ἐνταῦθα.

Περικλείεται καὶ γράμμα πρὸς τὸν κ. Ν. Καλλέργην, ὅστις παραγγέλλεται νὰ συμμορφωθῇ καθ' ὅλα εἰς ὅσα σὰς γράφει ἀνωτέρω ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ.

Πρὸ πάντων ὅμως (ἐπαναλαμβάνει πάλιν) ἐπιθυμεῖ καὶ σὰς παρακαλεῖ νὰ προσπαθήσετε διὰ νὰ παρακινήσετε τὸν εὐγενέστατον συνταγματάρχην κ. Θ. Γόρδων νὰ ἔλθῃ εἰς Ναύπλιον καὶ εἰς τοῦτο δὲν ἀμφιδάλλει, ὅτι θέλετε συνεργήσῃ μὲ τὸν συνήθη ζήλόν σας, γνωρίζοντας ὅποιαν ὠφέλειαν περιμένει ἀπὸ τὴν παρουσίαν καὶ ἀπὸ τὰ

μέσα αὐτοῦ τοῦ υποκειμένου ἡ Πατρίς, εἰς αὐτὰς τὰς κρίσιμους περι-
στάσεις καὶ μένει μὲ τὴν πεποίθησιν, ὅτι θέλετε πράξει ὅσα ἡ φρό-
νησις, ὁ πατριωτισμὸς καὶ ὁ ἐγνωσμένος ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν
πραγμάτων ζήλός Σας, Σᾶς ὑπαγορεύσῃ.

Τῇ 19 Ἀπριλίου 1826, ἐν Ναυπλίῳ

Ὁ Πρόεδρος

Ἀνδρέας Ζαΐμης

Π. Μαυρομιχάλης

Ἀναγνώστης Δηλιγιάννης

Γεώργιος Σισίνης

Δ. Τσαμαδὸς

Ἀνδρέας Χατζηαναργύρου

Σ. Τρικούπης

Παναγιώτης Δ. Δημητρακόπουλος

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς

Κ. Ζωγράφος

Πρὸς τοὺς Εὐγενεστάτους Κυρίους Κόμητα Δ. Δὲ Ρώμαν, Παν.
Στεφάνου καὶ Κωνστ. Δραγώναν. Ζάκυνθον.

102. Η ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΠΡΟΣ Ν. ΚΑΛΛΕΡΓΗΝ

[Ἀντίγραφον διὰ χειρὸς τοῦ Γραμματέως τῆς Ἐπιτροπῆς Ζακύνθου.

Ἀριθ. 4687 Ἀρχαίου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρὸς τὸν Κ^{ον} Νικόλαον Καλλέργην.

Ἐπειδὴ, κατὰ δυστυχίαν, τὸ Μεσολόγγιον ἐπεσεν εἰς τὴν ἐξουσίαν
τῶν ἐχθρῶν, ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ, βλέπουσα ἔτι μᾶλλον ἀναγ-
καίον τὸν ἐνταῦθα ἐρχομὸν τοῦ Εὐγεν. Συνταγματάρχου Κ^{ον} Γόρ-
δων, γράφει πρὸς τοὺς Εὐγεν. Κ^{ον}ς Κόμητα Δ. Ρώμαν, Π. Στεφάνου
καὶ Κ. Δραγώναν διὰ νὰ τὸν παρακινήσουν ὅχι μόνον νὰ ἐπιμείνη εἰς
τὸν σκοπὸν του, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐπιταχύνη τὴν ἀφιξίν του.

Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον μένουσιν ἄκυροι καὶ αἱ ὁδηγίαι, ὅσας σᾶς εἶχε
δώσει ἡ Προσωρ. Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος καὶ αἱ ὁποῖαι ἀποδλέπουν
τὴν ἐξοικονόμησιν τοῦ Β^{ον} μηνιαίου τοῦ Στόλου.

Ἐπειδὴ δὲ πληροφορεῖται ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ
μεταδοῦν αἱ τροφαὶ ἀπὸ τὰ παράλια τῆς Ἀκαρνανίας εἰς τὰ κατὰ

τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα στρατόπεδα καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐλθῇ ἐνταῦθα τοῦλάχιστον τὸ ἥμισυ αὐτῶν, διὰ νὰ πεμφθοῦν διὰ Σαλῶνους εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη ὅπου εὐρίσκονται τὰ στρατόπεδα, μένουσι ἐπίσης ἀχρηστὰ καὶ αἱ ὁδηγίαι ὅσαι ἀφοροῦν τὴν πρόδλεψιν καὶ στάλσιν τῶν τροφῶν εἰς Πεταλὰν ἢ Κάλαμον εἰς παραλαβὴν τοῦ στρατ. Καραϊσκάκη.

Γράφει δὲ συγχρόνως ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ πρὸς τὸν Κ^{ον} Κωνστ. Γεροστάθην εἰς Κέρκυραν, διὰ νὰ διορίσῃ νὰ παραδοθοῦν εἰς τοὺς Εὐγεν. Κ^{ους} Κόμητα Δ. δὲ Ρώμαν, Π. Στεφάνου καὶ Κ. Δραγώναν αἱ τροφαί, τὰς ὁποίας εἶχε στείλει εἰς Ζάκυνθον διὰ τὴν προμήθειαν τοῦ Μεσολογγίου (ἐὰν δὲν ἀπωλέσθησαν, ὥς προέγραφε) καὶ ἡ εὐγενία των νὰ φροντίσουν νὰ τὰς πέμψουν ἐνταῦθα. Μὲ τὰ χρήματα δέ, τὰ ὅποια μένουσι ἀκόμη εἰς χεῖράς του, νὰ προβλέψῃ αὐτὸς τροφὰς καὶ νὰ τὰς πέμψῃ ἐνταῦθα.

Κατὰ τὸ Β^{ον} ἄρθρον τῶν ὑπ' ἀριθ. 19084 ὁδηγιῶν σας γράφει καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ πρὸς τοὺς Κ^{ους} Κόμητα Δ. Ρώμαν, Π. Στεφάνου καὶ Κ. Δραγώναν νὰ παρακινήσουν τὸν Κ^{ον} συνταγματάρχην Γόρδων νὰ συντρέξῃ εἰς πρόδλεψιν τροφῶν, τὴν ὁποίαν ἐπίσης ἐπιφορτίζονται νὰ κάμουν ἡ εὐγενία των καὶ ἐὰν, πρὶν λάβῃτε τὴν παροῦσαν, καταπέλσητε τὸν Κ^{ον} Γόρδων εἰς τοῦτο, θέλετε συνακουσθῇ μετὰ τῆς εὐγενίας των, διὰ νὰ πράξουν καθὼς τοὺς γράφει ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ· ἐπειδὴ ἔχουν περισσότερα μέσα νὰ φέρουν εὐκολώτερον εἰς πέρας τὴν ὑπόθεσιν, τὴν ὁποίαν θέλετε δοκιμάσει πολλὰς δυσκολίας νὰ τελειώσετε ἡ εὐγενία σας, μάλιστα ἐνῶ δὲν ἔχετε ἐλευθέραν κοινωνίαν.

Τὸ Γ^{ον} ἄρθρον τῶν ὑπ' ἀριθ. 19084 ὁδηγιῶν σας μένει ὡσαύτως ἀκυρον, ἐπειδὴ εἶναι καὶ δυσκολοκατόρθωτον καὶ ἐπειδὴ τὸ πρᾶγμα κρέμαται ἀπὸ τὰ μέτρα, τὰ ὅποια ἤθελε λάβει ὁ ἴδιος συνταγματάρχης Κ^{ος} Γόρδων εἰς μίαν τοιαύτην περίστασιν. Ὅθεν δὲν σὰς μένει ἄλλο νὰ κάμετε, εἰμὴ νὰ συντρέξῃτε εἰς τὸ νὰ ἐπιταχύνη τὸν ἐρχομόν του ὁ Κ^{ος} συνταγματάρχης Γόρδων καὶ νὰ ἐπιστρέψῃτε μετὰ τῆς Εὐγενίας του.

Ἐν Ναυπλίῳ, τῇ 19 Ἀπριλίῳ 1826.

Ὁ Πρόεδρος

Ἀνδρέας Ζαΐμης

Π. Μαυρομιχάλης

Ἀν. Δεληγιάννης

Γεώργιος Σισίνης

Δ. Τσαμαδὸς

Ἀνδρ. Χατζηαναργύρου

Σπ. Τρικούπης

Π. Δ. Δημητρακόπουλος

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς
Κ. Ζωγράφος

103. Η ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΠΡΟΣ Δ. ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΝ

(Ἐπίσημον ἀντίγραφον. Ἀριθ. 4692 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρὸς τὸν Γενναϊότατον στρατηγὸν Δημ. Μελετόπουλον.

Ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ, παρατηροῦσα ὅτι ὁ ἐχθρὸς μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ Μεσολογγίου ἐπηρμένος διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν σκοπῶν του καὶ ἐνδυναμωμένος ἴσως μὲ νέας δυνάμεις, θέλει εἰσβάλει ἐντὸς ὀλίγου εἰς τὴν Πελοπόννησον καὶ θέλει εἶσθαι τρομερώτερος, διὰ τὰ ἀπαντήσῃ τὸν μέγαν κίνδυνον τὸν ὁποῖον τρέχει ἡ Πατρίς καὶ τὰ μετριάσῃ τὰ ὀλέθρια σχέδια τοῦ ἐχθροῦ, διώρισε γενικὴν στρατολογίαν καθ' ὅλην τὴν Πελοπόννησον καὶ ταῦτοχρόνως διὰ τὴν ἐγνωσμένην ἀξιότητά καὶ πολεμικὴν ἐμπειρίαν τοῦ στρατηγοῦ κ. Θ. Κολοκοτρώνη, διώρισεν αὐτὸν Γενικὸν Ἀρχηγόν, ἀφιερώνουσα τὴν ἐνέργειαν τῆς στρατολογίας ταύτης καὶ τὴν διεύθυνσιν ὅλων τῶν πολεμικῶν κινήματων εἰς τὴν ἀξιότητά του. Εἰδοποιεῖσαι λοιπὸν ἡ γενναϊότης σου περὶ τούτου καὶ διατάττεσαι, φιλοτιμούμενος, νὰ δειχθῇς καὶ εἰς τὴν σημερινὴν κρίσιμον περίστασιν ὠφέλιμος εἰς τὴν Πατρίδα, νὰ δεικνύῃς ἄκραν εὐπειθειαν εἰς τὰς διαταγὰς καὶ ὁδηγίας τοῦ Γενικοῦ Ἀρχηγοῦ, τόσον δι' ὅσας ἀποβλέπουν τὴν στρατολογίαν, καθὼς καὶ δι' ὅσας ἀποβλέπουν τὴν ἐξοικονόμησιν τῶν τροφῶν καὶ τὴν διεύθυνσιν ἐν γένει τῶν πολεμικῶν κινήματων, ἔχων πρὸ ὀφθαλμῶν, ὅτι ἡ ὁμόνοια καὶ ἡ πρὸς τοὺς ἀνωτέρους εὐπειθεια ὅλων ὑμῶν εἶναι τὰ κυριώτερα μέσα διὰ τῶν ὁποίων ἐλπίζεται ἡ καταστροφὴ τοῦ ἐχθροῦ.

Ἐν Ναυπλίῳ, τῇ 20 Ἀπριλίου 1826.

Ὁ Πρόεδρος
Ἀνδρέας Ζαΐμης
Π. Μαυρομιχάλης
Ἀναγν. Δηλιγιάννης
Γεώργ. Σισίνης
Δ. Τσαμαδὸς
Ἀνδρ. Χατζηαναργύρου
Σπ. Τρικούπης
Π. Δ. Δημητρακόπουλος

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς
Κ. Ζωγράφος

Διὰ τὸ ἀκριδὲς τῆς ἀντιγραφῆς τῇ 19 Ἀπριλ. 1833. Ἐν Ναυπλίῳ.

Ὁ Γραμμ. τοῦ Διοικητοῦ Ναυπλίας
Κωνστ. Φαρμακόπουλος

104. Η ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6762 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρὸς τοὺς *Εὐγενεστάτους Κυρίους Κόμητα Δ. δὲ Ρώμαν, Π. Στεφάνου καὶ Κ. Δραγώναν.*

Ἐπειδὴ αἱ τροφαί, αἱ ὁποῖαι εἶχαν σταλῆ εἰς Κάλαμον καὶ εἰς Πεταλᾶν, ἤδη, μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ Μεσολογγίου, δὲν ἤμποροῦν εὐκόλως νὰ μετακομισθοῦν εἰς τὰ κατὰ τὴν Στερεάν Ἑλλάδα στρατεύματα, καθὼς καὶ ἐκεῖναι, τὰς ὁποίας εἶχε πέμψει ὁ κ. Κ. Γεροστάθης εἰς Ζάκυνθον, ἐὰν δὲν ἐπώληθησαν, καθὼς προέγραφεν, ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ γράφει πρὸς τὸν εἰρημένον κ. Κ. Γεροστάθην τὸ ἐσώκλειστον, διὰ νὰ διορίσῃ νὰ παραδοθῶσιν εἰς τὴν Εὐγενίαν σας αἱ εἰρημέναι τροφαί. Παρακαλεῖσθε δὲ νὰ φροντίσῃτε, ὥστε αἱ ἡμίσεις τῶν εἰς Πεταλᾶν καὶ Κάλαμον τροφῶν νὰ πεμφθῶσιν ἐνταῦθα μὲ τὸν ἀσφαλέστερον τρόπον, ὅμοῦ μὲ τὰς ὁποίας ἠθέλατε προδλέψῃ μετὰ τὰ χρήματα τοῦ συνταγματάρχου Κυρίου Γόρδωνος, ἐὰν ἤθελε προσφέρει κάμμιαν ποσότητα, ὁ δὲ ναύλος τῶν πλοίων νὰ πληρωθῇ αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ δέ, ὡς μανθάνει ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ, ὁ Κιουταχῆς ἔχει σκοπὸν νὰ ἐκστρατεύσῃ κατὰ τῆς Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος, καί, ἂν τοῦτο συμβῇ, ἔμπορεῖ ἀπὸ τοὺς διεσπαρμένους εἰς Λεσίνι ἢ εἰς Κάλαμον νὰ σχηματισθῇ κανὲν Σῶμα εἰς τὸ Ἐηρόμερον, τὸ ὁποῖον νὰ χρησιμεύσῃ εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος, παρακαλεῖσθε, εἰς τοιαύτην περίστασιν, νὰ φροντίσετε ὥστε αἱ ἐπίλοιποι, ὅσαι θέλουν μένει εἰς Πεταλᾶ ἢ εἰς Κάλαμον, νὰ δοθοῦν εἰς ἐκείνους, οἵτινες ἠθελον φανῇ Ἀρχηγοὶ αὐτῶν τῶν Σωμάτων.

Αὕτῃ ἡ φροντίς ἀφιερώνεται κυρίως εἰς τὸν ζῆλον τῆς Εὐγενίας σας, διὰ νὰ προσπαθῆσετε, ὡς ἐκ τοῦ πλησίον, νὰ ἐνεργήσετε κατὰ τὴν χρεῖαν τὸ ὠφελιμώτερον.

Ἐν Ναυπλίῳ, τῇ 20 Ἀπριλίου 1826.

Ὁ Πρόεδρος

Ἀνδρέας Ζαΐμης

Π. Μαυρομιχάλης

Ἀναγν. Δηλιγιάννης

Γεώργ. Σισίνης

Δ. Τσαμαδὸς

Ἀνδρ. Χατζηαναργύρου

Σπ. Τρικούπης

Π. Δ. Δημητρακόπουλος

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς
Κ. Ζωργάφους

103. † Π. Π. ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΠΡΟΣ ΔΙΟΝ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6761 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ἐκλαμπρότατε Κόμη !

Δύο γράμματά σας ἔλαβον, ἀμφότερα ἀπὸ τὸν Μάρτιον γεγραμμένα, τὸ μὲν διὰ τοῦ διακόνου μου Θεοφίλου, τὸ δὲ δι' ἄλλου μέσου. Ὑπερεχάρην διὰ τὴν εὐκτέαν μου ὑγείαν σας· ἀλλ' ἡ ἀπάντησις ἀνεβλήθη μέχρι τοῦδε, ἐπειδὴ συνέπεσε νὰ μοι ἐγχειρισθῶσιν, ἐνῷ ἤμην ἀπησχολημένος μετὰ τῶν λοιπῶν πληρεξουσίων τοῦ Ἐθνους εἰς τὴν Γ' Ἐθνικὴν Συνέλευσιν. Ἀμα δὲ ὁποῦ ἐλύθη ἡ Συνέλευσις, σπεύδω νὰ σᾶς ἀποκριθῶ κατὰ τὸ φιλικὸν χρέος καὶ νὰ σᾶς εἰδοποιήσω, ὅτι οἱ πληρεξούσιοι τοῦ Ἐθνους, ἀφοῦ ἐπροχώρησαν ἱκανῶς εἰς τὰς ἐργασίας πρὸς ἐπιδιόρθωσιν τοῦ πολιτεύματος, τοὺς διέκοψαν αἱ δεινὰ πολεμικαὶ περιστάσεις, καὶ μάλιστα ὁ κίνδυνος τοῦ Μεσολογγίου, καὶ ἀπεφάσισαν μίαν ἑκτακτον πράξιν μὲ ἓνα προσδιωρισμένον καιρὸν, δηλονότι διώρισαν δύο Ἐπιτροπὰς, τὴν μὲν ὑπὸ τὸ ὄνομα «Ἐπιτροπὴ τῆς Συνελεύσεως», τὴν δὲ ὑπὸ τὸ ὄνομα «Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ». Καὶ εἰς μὲν τὴν πρώτην, συγκειμένην ἀπὸ δεκατρία μέλη, ἐν τῶν ὁποίων εἶμαι καὶ ἐγώ, ἐδόθη ἡ δύναμις νὰ διαπραγματεύηται ὅλα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὰς ἄλλας Δυνάμεις τῆς Εὐρώπης, εἰς δὲ τὴν Διοικητικὴν Ἐπιτροπὴν, συγκειμένην ἀπὸ ἑνδεκα μέλη, ἐδόθη ἡ δύναμις τὸ νὰ διευθύνῃ τὰς κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν δυνάμεις τῆς Ἑλλάδος καὶ νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς δημοσίας οἰκονομίας. Αἱ δύο Ἐπιτροπαὶ εἰσῆλθον εἰς τὸ Ναύπλιον τὴν ἡμέραν τοῦ μεγάλου Σαββάτου καὶ ἔλαβον τὰς ἡνίας τῆς Διοικήσεως καὶ ἤρχισαν τὰς ἐργασίας των καὶ τὰ χρέη των μ' ὅλην τὴν ἀπαιτουμένην προθυμίαν. Ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Συνελεύσεως, ἀναγκαῖον κρίνουσα τὴν κατάπαυσιν τοῦ ἐξολοθρευτικοῦ τούτου πολέμου, ἔγραψε πρὸς τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει πρέσβυν τῆς Β. Α. Μ. κύριον Στράτφορντ Κάνιγγ διὰ νὰ μεσιτεύσῃ περὶ τοῦ συμβιβασμοῦ τούτου τῆς εἰρήνης, τὰ δὲ γράμματα ταῦτα ἐνεχειρίσθησαν πρὸς τὸν ναύαρχον κ. Ἀμιλτων, ὅστις σήμερον ἀπὸ πρωίας ἐβγήκεν εἰς τὰ πανιά. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἔκρινεν ἀναγκαῖον νὰ εἰδοποιήσῃ περὶ τούτου καὶ τὸν ἐξοχώτατον μινίστρον τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Β. Α. Μ. Κύριον Γεώργιον Κάνιγγ καὶ ἰδοὺ ἀποστέλλονται τὰ ἔγγραφα ταῦτα περιεκλεισμένα εἰς τὸν ἐξοχώτατον Ἀρμοστήν, διὰ νὰ τὰ ἀποστείλῃ. Ὅμοίως καὶ γράμμα πρὸς τὴν ἐξοχότητά του τὸν Ἀρμοστήν, διὰ νὰ δώσῃ τὴν ἀδειαν νὰ μεταδῶσιν εἰς τὰς Ἴονικὰς Νήσους αἱ γυναῖκες, τὰ παιδιὰ καὶ οἱ ἀδύνατοι γέροντες, διὰ νὰ εἶναι ἐν ἀσφαλείᾳ ἀπὸ τὴν ὠμότητα τῶν ἀπανθρώπων ἐχθρῶν καὶ διὰ νὰ μένωσιν ἐλεύθε-

ροιοί στρατιῶται Ἕλληνες νὰ συσσωματῶνται ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ. Αὐτὰ τὰ ἔγγραφα παρακαλεῖσθε νὰ τὰ ἀποστείλῃτε ἀσφαλῶς καὶ ταχέως ὅπου εὐρίσκεται ὁ ἐξοχώτατος Ἀρμοστής, τὴν δὲ ἀπάντησιν νὰ ἐγχειρίσῃτε πρὸς τὸν παρόντα νὰ μᾶς τὴν φέρῃ. Εἰς τὸ περὶ τῆς ἀδείας κεφάλαιον δὲν εἶναι ἀμφιβολία ὅτι θέλει συντρέξετε μὲ τοὺς τρόπους ὅπου γνωρίζετε, διὰ νὰ τὴν ἐπιτύχωμεν.

Περὶ τοῦ δανείου τῶν ἑκατὸν χιλιάδων ταλλήρων, ὅπου σᾶς διώρισεν ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις, ἤθελε ὠφελήσετε μεγάλως ἐὰν κατορθωθῇ, ἐπειδὴ ἡ νέα Διοίκησις εἰς τοιαύτας δεινὰς περιστάσεις μὴδ' ὁδολὸν εὗρεν εἰς τὸ ἐθνικὸν ταμεῖον, μὴδὲ πόρος ἔμεινεν, ἐπειδὴ προεξηγντήθησαν ὅλοι.

Περὶ τῶν ἰδιαιτέρων ὑποθέσεων, ὅπου ἔχω εἰς Ζάκυνθον, εἶδον τὰς φιλικὰς ὁδηγίας σας καὶ σᾶς εἶμαι εὐχάριστος· πλὴν κατὰ τὸ παρὸν δὲν μ' ἐσυγχώρησεν ὁ καιρὸς καὶ ἡ περίστασις νὰ ἐνεργήσω ὅσα γράφετε.

Ὅταν ἐφθάσε τὸ δεύτερον γράμμα σας ἦτον ἀποθαμμένος ὁ μακαρὶς Σωτήριος Χαραλάμπης.

Δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς θέλει μοι γράφετε ὅχι μόνον ὡς φίλος πρὸς φίλον, ἀλλὰ καὶ ὡς φιλογενὴς καὶ φιλόκαλος πρὸς ἀνθρώπον ἔχοντα ἀνάγκην τῶν πολιτικῶν γνώσεων. Ἐρρωσθε.

αὐκς' Ἀπριλίου κ'Ϟ

Ἐκ Ναυπλίου

Ὁ εὐχέτης καὶ εὐκρινὴς φίλος σας

† Πατρὸν Γερμανὸς

Ἀσπάζομαι φιλικῶς τοὺς κυρίους Π. Θ. Στεφάνου καὶ Κ. Δραγῶναν. Δὲν εἶχον καιρὸν νὰ ἀποκριθῶ πρὸς τὸν κύριον Δραγῶναν καὶ ζητῶ τὴν συγγνώμην του.

Πρὸς τὸν ἐκλαμπρότατον Κόμητα Κύριον Διονύσιον δὲ Ρώμαν.

106. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 4698 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Κυρίους Διονύσιον Κόμητα δὲ Ρώμαν, Παναγιώτην Θ. Στεφάνου καὶ Δημήτριον (;) Κωνσταντίνου Δραγῶναν.

Εὐγενέστατοι,

Ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ἐπιφορτισμένη πρὸς τοὺς ἄλλοις νὰ φροντίζῃ τὰ ἐξωτερικὰ τῆς Ἑλλάδος πράγματα, σᾶς διευ-

θύνει τὰ ἐγκλεισμένα γράμματα καὶ σὰς παρακαλεῖ νὰ τὰ ἐξαποστεί-
λητε ὅσον δυνατόν ὀγλιγώτερον καὶ ἀσφαλέστερον πρὸς οὐς ἐπιγρά-
φονται. Ὁ γραμματοκομιστής, τὸ ὄνομα Ἀναγνώστης Ματσούκας,
στέλλεται ἐπιταυτοῦ καὶ εἶναι προσταγμένος νὰ προσμείνη ἕως οὐ νὰ
φθάσῃ αὐτοῦ ἀπὸ Κορφοῦς ἢ ἀποκρισὶς τοῦ Ἐξοχωτάτου Μεγάλου
Ἀρμοστοῦ τῶν Ἴονίων Νήσων. Καὶ τοῦτο πρέπει νὰ τὸ ἡξεύρῃ καὶ
ἡ Ἐξοχότης του, διὰ νὰ διευθύνῃ ἀμέσως καὶ εἰς παραλαβὴν σας
αὐτὴν τὴν ἀπόκρισιν. Εἰς τὸ πρὸς τὴν Ἐξοχότητά του γράμμα ζητοῦ-
μεν νὰ δοθῇ ἡ ἄδεια εἰς τὸ ἀδύνατον μέρος τῶν κατοίκων τῆς Ἑλλά-
δος νὰ μετακομίζωνται ἐλεύθερα εἰς τὰς Ἰονίους Νήσους· ἐπειδὴ
ἡξεύρετε πόσον εἶναι ἀναγκαῖον καὶ ὠφέλιμον, παρακαλοῦμεν νὰ
συνεισφέρητε εἰς τοῦτο καὶ οἱ ἴδιοι ὅλα τὰ δυνατά.

Γνωρίζοντες πόσον μεγάλη εἶναι ἡ προθυμία σας εἰς τὸ νὰ συνεισ-
φέρητε ὅλα τὰ δυνατά διὰ τὴν εὐτυχίαν τῶν ἑλληνικῶν πραγμάτων,
δὲν ἀμφιδάλλομεν, ὅτι μὲ πρώτην εὐκαιρίαν καὶ τὰ ἐγκλειστα πέμ-
πετε κατὰ τὰς ἐπιγραφάς των καὶ τὴν ἀποκρισὶν των μᾶς ἐξαποστέλ-
λετε χωρὶς παραμικρὰν ἀναβολήν.

Ἐπειδὴ γνωρίζετε πόσον συμβάλλουν εἰς τὰ πράγματα τῆς Ἑλλά-
δος αἱ ἐξωτερικαὶ σχέσεις, εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι θέλετε μᾶς προφθάνη
ὅσας εἰδήσεις μανθάνετε.

Σὰς περικλείομεν ἐνταυτῷ καὶ μερικὰ ἀντίγραφα τῶν Διακηρύ-
ξεων τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως καὶ παρακαλοῦμεν νὰ τὰς διαδώσῃτε
ὅπου εἶναι ἀναγκαῖον.

Ἐν Ναυπλίῳ, τῇ 21 Ἀπριλίου 1826.

Ὁ Πρόεδρος

Πατρῶν Γερμανὸς

Ὁ Ἄρτης Πορφύριος

Πανοῦτσος Νοταρᾶς

Βασίλειος Ν. Μπουντιούρης

Ἀναγνώστης Κοπανίτσας

Ἀναστάσιος Λόντιος

Γεώργιος Δαρειώτης

Γεώργιος Μπούκουρης

Γεώργιος Αἰνιὰν

Ἐμ. Ξένος

Σπυρ. Καλογερόπουλος

Ν. Ρενιέρης

Νικόλαος Ι. Βελισάριος

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς

Χρ. Κλωνάρης

107. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΑΣ ΒΟΝΙΤΣΗΣ

(Έπίσημον αντίγραφον. Ἀριθ. 4694 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Γενναῖοι ὀπλαρχηγοὶ καὶ λοιποὶ στρατιωτικοὶ τῆς ἐπαρχίας Βονίτζης

Ἀπὸ τὰς κοινὰς προκηρύξεις ὁποῦ διευθύνονται εἰς τὴν ἐπαρχίαν σας πληροφορεῖσθε τὰ σχέδια καὶ τὴν ἀπόφασιν τῆς Συνελεύσεως καὶ τῆς Διοικήσεως καὶ τοῦ Ἐθνους. Πατριῶται, βλέπετε, ὅτι ἡ σωτηρία μας στέκει εἰς τὰ ὅπλα μας· μὲ τὰ ὅπλα μας θὰ γλυτώσωμεν ἑαυτούς, γυναῖκας, παιδιὰ καὶ τὴν Πατρίδα μας. Καὶ ὅσον μὲν διὰ τὸν λαὸν ἡξεύρω ὅτι ὅταν τὸν κινήσωμεν κινεῖται διὰ τὴν σωτηρίαν του. Τὸ λοιπὸν στέκει εἰς τὴν προθυμίαν. Ἀνακαινίσατε τὸν ζήλὸν σας ὡς εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπαναστάσεως, κινήσατε τὸν κόσμον εἰς τὰ ὅπλα νὰ γλυτώσωμεν, καὶ ἀφοῦ γλυτώσωμεν ἡ Πατρίς θέλει ἀνταμείψῃ τὰς δουλεύσεις ἐκάστου, ἐξαιρέτως τῶν ὀπλαρχηγῶν, ὡς τὸ ἀπεφάσισε καὶ ἡ Σ. Συνέλευσις. Μὴ νομίζετε ὅτι εἰμεθα παντελῶς ἐγκαταλελειμμένοι· ἐλπίζομεν νὰ βοηθηθῶμεν ἀπὸ τὸν χριστιανικὸν κόσμον πολὺ, πλὴν ὅχι ὡς ἡμεῖς τὸ θέλομεν, ἀλλ' ὡς ἐκεῖνοι ἡξεύρουν καὶ τὰ πράγματα συγχωροῦν. Περισσότερα δὲν σὰς λέγω, εἰμὴ μόνον ἐπιμεληθῇτε νὰ κινήσετε τὰ ἄρματα, νὰ εἶναι εἰς τὸ ποδᾶρι, νὰ σὰς εὕρω ἐτοιμούς, ὁποῦ ἐντὸς ὀλίγου ἀναβαίνω καὶ ἐγὼ μὲ πολλούς· εἰς ὑμᾶς στέκει, ὡς εἶπον· καὶ τώρα θὰ φανῇ ὁ καθεὶς καὶ σὰς λέγω ὅτι ἔχετε τὴν ἀδειαν εἰς τοὺς ἀπειθεῖς νὰ μεταχειρισθῇτε πᾶν εἶδος βίας καὶ παιδείας.

Ναύπιον τῇ 21 Ἀπριλίου 1826.

Ὁ Γ. Ἀρχηγός

Θ. Κολοκοτρώνης

Διὰ τὸ ἀκριβὲς τῆς ἀντιγραφῆς.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 19 Ἀπριλίου 1833.

Ὁ Γραμμ. τοῦ Διοικητοῦ Ναυπλίας

Κωνστ. Φαρμακόπουλος

108. ΠΟΛΕΜΙΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

(Πρωτότυπον. ἀριθ. 7531 Ἀρχείου Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης).

Τὸ Σάββατο τῶν Βατῶν τῆς 8 ἡ ὥρα ἐπροκλήρυσαν εἰς Μεσολόγγι νὰ μαζευθοῦν ὅλοι γενικῶς ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες εἰς τὸ τεῖχος τοῦ φρουρίου, οἵτινες νὰ εὐρεθοῦν ἐκεῖ εἰς τὰς 12 τὸ ἑσπέρας. Ἐμαζεύθησαν μὲ στοχασμὸν νὰ ἔβγουν ὅλοι ἐν μιᾷ, ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἦτον ὅλοι εἰς κατάστασιν νὰ ἀκολουθήσουν, ἐστοχάσθησαν νὰ ἔβγουν ὅσοι αἰστά-

νοντο ὅτι τοὺς ἐβγαζαν τὰ ποδάρια, ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Οἱ ἀσθενεῖς, πληγωμένοι, βρέφη, ἀδύνατοι γυναῖκες ἐμοιράσθησαν εἰς 15 ὁσπίτια, ὅπου ἔβαλαν εἰς κάθε ὁσπίτι τὸ ἀνάλογον βαρουτίου. Οἱ δυνατοὶ λοιπὸν ἐδγῆκαν, ὡς εἴρηται, μὲ τὰς δυνατὰς γυναῖκας καὶ ἐγλύτωσαν σχεδὸν ὅλοι· οἱ ἀδύνατοι ἔμειναν εἰς τὰ ρηθέντα ὁσπίτια σφαλισμένοι· μὲ τὸ ἔβγαλμα τῶν δυνατῶν ἐμβῆκαν οἱ Τοῦρκοι ἀπὸ τὴν ξηρὰν καὶ τὴν θάλασσαν εἰς Μεσολόγγι· τὴν Κυριακὴν ἐπολέμησαν σχεδὸν ὅλην τὴν ἡμέραν οἱ σφαλισμένοι ἀδύνατοι καὶ καθὼς πλέον δὲν ἠμπόρεσαν ἐκάηκαν.

Ὁ αὐτάδελφός μου Ἰωάννης Ἀσδριχᾶ (;) καὶ δύο ἐξαδέλφια μου, οἵτινες ἐδγῆκαν μὲ τοὺς δυνατούς, μοῦ γράφουν ὅτι ἐκίνησαν ὅλοι διὰ Ναύπλιον μὲ τοὺς καπετανέους των, δι' ὅπου καὶ ἐγὼ ἀναχωρῶ εἰς ἐντάμωσίν των.

Τὴν 22 Ἀπριλίου 1826

Γεώργιος Ἀστραχᾶς

Βαριέρα Ζακύνθου

Μοῦ εἶπαν προσέτι 5 ἀπὸ τὸ Μεσολόγγι ἐβγάντες ὅτι εἶδον τὸν καπετὰν Κίτζον Τζαβέλλαν, Παπαδιαμαντόπουλον καὶ ἄλλους καπετανέους σημαντικοὺς ἀδελφεῖς. Οὗτοι οἱ πέντε δὲν ἠκολούθησαν τοὺς λοιποὺς διὰ Ναύπλιον, ἐπειδὴ ἦλθον εἰς Κάλαμον νὰ ἴδουν ταῖς φαιμίλαις των.

109. Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΖΑΚΥΝΘΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. ΖΑΪΜΗΝ

(Ἐπίσημον ἀντίγραφον. Ἀριθ. 7538 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης καὶ Πρωτοτύπων ἐκ τοῦ Ἀρχείου τῆς οἰκογενείας Ζαΐμη).

Πανευγενέστατε.

Τὸ στενὸν τοῦ καιροῦ καὶ ἡ ἰδίᾳ φύσις τῶν πραγμάτων δὲν μᾶς συγχωροῦν διὰ τὴν ὥραν νὰ δώσωμεν τὴν ἀπαιτουμένην ἀπάντησιν εἰς τρεῖς ἐπιστολάς ὑπ' ἀριθ. 28,30,47 τῆς ὑπερτίμου Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς, τὰς ὁποίας χθὲς ἐλάβαμεν εὐχαρίστως. Μολοντοῦτο δὲν ἀφίνομεν τὴν εὐκαιρίαν τοῦ γνωστοῦ σας ἐμπορικοῦ ταχύπλου χωρὶς ἀπάντησιν, τὴν ὁποίαν κάμνομεν κατὰ τὸ παρὸν πρὸς τὴν Ὑμετέραν Πανευγένειαν, ὅπως δι' αὐτῆς γνωστοποιηθῇτε τὰ περὶ ἡμῶν.

Ὡς πρὸς τὰ δημόσια αἰτούμενα δὲν εἴμεθα εἰς κατὰστασιν νὰ σᾶς ἐξηγηθῶμεν, ἐπειδὴ θέλει ὀλίγον καιρὸν ὑλικὸν ἔως ὅτου νὰ δοθῇ ἡ ἀπαιτουμένη κίνησις εἰς τὰς προθύμους ἐργασίας μας. Αὗται, ἀποδελεπούσαι κοινὰ συμφέροντα, τυχαίνει νὰ τὰς βάλωμεν εἰς πράξιν μὲ νοῦν ἐσκεμμένον καὶ βάσιμον· μάλιστα ἐνῶ εἶναι ὁ λόγος περὶ χρηματικῆς ἐξοικονομήσεως καὶ εἰς ἓνα καιρὸν, ὅπου τὰ ἴδια πράγματα

ἀποκατασταίνουσι δύσκολον τὴν διενέργησιν τοιούτων ἀναγκαίων καὶ χρησίμων ἐγχειρημάτων, πολὺ μᾶλλον ἀγνοοῦντες πρὸς τὸ παρὸν τὴν ἐκθεσιν τῆς δημοσίου ἀποφάσεως, ἐπειδὴ ὁ Ν. Καλλέργης δὲν ἦλθεν ἀκόμη ἐνταῦθα μῆτε ἡξεύρομεν εἰσέτι τὴν γνώμην τοῦ Συνταγματάρχου Κ^{ου} Θ. Γόρδων (πρὸς τὸν ὁποῖον ἐδόθησαν τὰ ἀποσταλέντα μᾶς δύο γράμματα τῆς Διοικ. Ἐπιτροπῆς) ὅτι μετ' αὐτοῦ ἀκόμη δὲν συνδιελέχθημεν περὶ τοῦ ἐγνωσμένου σας προκειμένου. Γνωρίζομεν ὅμως, ὅτι αὗτος ὁ φιλέλληγ, προθυμοποιούμενος, ἀποστέλλει μὲ αὐτὸ τὸ ταχύπλουν μόλυδον.

Ὡς τόσον, πρὸς τὸ παρὸν, σᾶς γνωστοποιοῦμεν τὰ ἐφεξῆς πρὸς ὧσαν σας διεύθυνσιν καὶ πρὸς κοινὴν ὠφέλειαν.

Πιστεύομεν, ὅτι σᾶς εἶναι γνωστὴ ἡ φιλογένεια, τὴν ὁποῖαν ἐδειξε προθύμως εἰς διαφόρους περιστάσεις ὁ γενναῖος τραπεζίτης ἱππεὺς G. G. Eynard ἐκ τῆς Ἑλβετίας. Οὗτος ὁ ἐνάρετος ἀνὴρ προσφέρεται εἰς τὸ ἔθνος μὲ τινα ζητήματα, τὰ ὁποῖα εἶναι καταχωρημένα εἰς τὰς ἐμπερικλειομένας σας ἐπιστολάς του. Ποίας φύσεως εἶναι αὐτὰ τὰ προβλήματα καὶ ποίας ὠφελείας δύνανται νὰ συνεισφέρωσιν εἰς τὸ καλὸν τῆς Ἑλλάδος, τὸ δέξασθαι καὶ τὸ ἐμπεῖρον τῆς Ὑμετέρας πανευγενείας εὐκόλως τὰ συλλαμβάνετε καὶ κατὰ τοῦτο παρατρέχομεν τὸν λόγον. Τὸ προκειμένον δέ, τὸ ὁποῖον μᾶς φαίνεται ἀρμόδιον καὶ ἐπωφελές, καὶ τὸ ὁποῖον συμφέρει νὰ σκεφθῆτε, πρέπει νὰ ἀνοίξετε μίαν ἀλληλογραφίαν μὲ αὐτόν, ἀνάλογον εἰς τὴν κλίσιν του καὶ εἰς τὰς ἐθνικὰς χρεῖας. Καὶ δὲν ἤθελ' εἰσθαι κακὸν ἂν τοῦ ἐπροτεινέτο κάμμία πρότασις δανείου, καὶ αὐτὴν τὴν κάμνετε μ' ἐκείνους τοὺς τρόπους, ὅπου συντελοῦν τὸ δημόσιον συμφέρον. Ὅποια δὴποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ ἀπόφασίς σας, κάμετέ τὴν μίαν ὥραν ἀρχίτερα καὶ στείλετέ μᾶς τὴν, διὰ νὰ τὴν ἐξαποστελῶμεν ἀσφαλῶς καὶ συντόμως.

Ἄς εἶναι καὶ τοῦτο πρὸς γνώρισίν σας, ὅτι οὗτος ὁ φιλάνθρωπος ἀνὴρ, εἰδοποιούμενος τὴν κατεπείγουσαν ἀνάγκην τοῦ πεσόντος Μεσολογγίου, ἔσπευσε νὰ διορίσῃ εἰς τοὺς Κ^{ους} Ἀλέξιον καὶ ἀνεψιοὺς Στεφάνου, καὶ εἰς τὸν ἐν Κερκύρα Κ^{ον} Κ. Γεροστάθην τὴν ἀποστολὴν τινῶν τροφίμων οἱ μὲν ἦσαν διωρισμένοι διὰ δύο ἡμισυ χιλιάδες τάλληρα, ἐκτὸς δύο χιλιάδων τετρακοσίων ταλλήρων εἰς βραβεῖον τῆς γενναίας ἐκείνης Φρουρᾶς, τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὁποίων δὲν ἔκαμαν τελείως ἐξ αἰτίας τούτου τοῦ θλιβεροῦ συμβάντος, περιμένοντες τὸν διορισμὸν του—ὁ δὲ ἀπὸ 4 χιλ. τάλληρα περίπου, μὲ τὰ ὁποῖα ἐπρόβλεψε τὴν ἀνάλογον ποσότητα τροφίμων ἀλλὰ δὲν ἡξεύρομεν ἂν αὐτὰ τὰ ἔστειλαν, πλὴν δὲν τὸ πιστεύομεν. Ἐκεῖνο, ὅπου γνωρίζομεν ὡς βέβαιον, εἶναι ἡ ἀποστολὴ, γενομένη ἀπ' ἐδῶ, ἐνὸς φορτίου, διοικουμένου ἀπὸ τὸν πλοίαρχον Διονύσιον Δρογγάτζον, ἀναχωροῦντα τὴν ἀπελθοῦσαν ἐβδομάδα.

Ἐλπίζομεν, ὅτι ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν ἀκόμη νὰ ἀκούσωμεν νέα ἀνδρεία κατορθώματα, τῶρα μὲ τὴν νέαν σύστασιν τῆς ἐθνικῆς παραστάσεως, ἵκανὰ νὰ θεραπεύσωσι τὴν καταπληγωμένην καὶ ἐγκαταλειμμένην Ἑλλάδα. Καὶ αὐτὸ τὸ προσμένομεν νὰ κατορθωθῇ ἀπὸ τὴν δραστήριον καὶ ἐφάρμοστον γενναιότητα τῆς Ὑμετέρας πανευγενείας, ὥς ἄξιος πρόεδρος τοῦ πολιτικοῦ τοῦ σώματος, συνεργεῖα καὶ ὁμοφωνία τῶν λοιπῶν εὐπατρίδων κοινῶν ἀδελφῶν, πρὸς τοὺς ὁποίους παρακαλοῦμεν νὰ προσφέρετε τοὺς ἀπὸ ψυχῆς εἰλικρινεῖς ἀσπασμούς μας, εὐχόμενοι ἀπὸ Θεοῦ πᾶσαν εὐδαιμονίαν καὶ καλὴν ἐπιτυχίαν εἰς τὰς πατριωτικὰς ἐργασίας σας.

*Πρὸς τὸν Πανευγενέστατον Κύριον Ἀνδρέαν Ζαῖμην
Εἰς Ναύπλιον*

110. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΤΩΞΕΩΣ ΤΟΥ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

(Ἀντίγραφον. Ἀριθ. 7532 Ἀρχαίου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Paragrafo di lettera scritta dal Sig^r Ab^{le} Dⁿ Vincenzo Micarelli gerente attuale dell'I. R. Consolato Aust^o in Patrasso al Sig^r Cav^{re} Moretti V. Console Pontificio e Sardo intorno alla caduta di Missolongi, tratto dall'originale de verbo ad verbum.

Patrasso li 27 Aprile 1826.

(*Omissis*)

La notte del 22 al 23 come la guarnigione e la popolazione di Missolongio procurò mettere ad effetto una fuga immaginata fino dal momento che cessò la speranza di essere soccorsa di viveri, sua Altezza Ibrahim Pascià fu tre giorni prima assicurato del divisamento dei Greci pel mezzo di un Greco fuggito dalla città, il cui costituito fu tanto esatto da manifestare persino essere per succedere la fuga quella notte stessa, in cui dalla Montagna Superiore al campo Egiziano i Greci di fuori avrebbero fatto segnale alla città essere pronti di attaccare alle spalle gli Arabi.

Tanto successe. — Al tramontare del sole del 22, circa 1200 colpi di fucile sulla comita del Monte annunziarono che il destino di Missolongio era per decidersi. Sua Altezza, con cui mi trovai in quell'istante, mi dette la positiva sicurezza che tutto sarebbe stato terminato a suo favore. Le misure che aveva prese erano infatti sicurissime a colpo d'occhio. Dal ponente al Lev^{te} la città era strettamente chiusa da due reggimenti. Le zattere e le barche piatte la stringevano dal Mare e 3 batta-

glioni forti di 2400 uomini erano innanzi la tenda di S. A. pronti a correre ove richiedesse il bisogno, e questi sotto il comando stesso di S. A. Mille uomini di cavalleria erano pronti e portati fra il campo e la montagna e due mila di truppa albanese di Candia guardavano alcune eminenze e delle piccole gole dalla porta di devante.

Il campo e le truppe di Rumeli - Valessi erano ancora essi all'erta per la parte del Ponente.

All'una ora e mezza di notte i Greci di Missolongio accesero due grossi fuochi alle parti laterali della città e lo accenderli e il vederli e il sortire essi stessi fu una sol cosa, e avreste sentito in quell'istante quanto fosse terribile il rumore dell'artiglieria e il fischiare infinito del fucile e i ripetuti Allà con cui s'inseguivano, si trattenevano e si spaventavano i fuggitivi, che dopo due ore di spaventevolissimo e terribile fuoco rimasero tutti vittima disgraziata di pochi ostinati che vollero assolutamente perdersi e perdere tanti innocenti, pei quali sino all'ultimo S. A. ebbe i più generosi sentimenti di umanità.

Ripeto che il risultato di questo atto imprudente fu la morte di tutti gli uomini da 12 anni in su; sei mille donne e ragazzi sono attualmente schiavi degli Arabi — tremilcento paja di orecchia furono raccolte e spedite a Constantinopoli. Gli Europei al servizio Greco v'immaginate non essere stati risparmiati. Vi sono visibilmente riconosciuti i cadaveri dei generali Noti Bozzari, Zavella, Sturnari, Macri etc, e di tutti i rimanenti, il cui catalogo, per abbreviare, chiuderò con Papadiamandopulo. Se piacevi annoverare fra gl'illustri anco il famoso Nicola Sciutto, egli vi può avere il suo posto.

Compiango ancora gl'innocenti, ma tutto il mondo ha procurato salvarli e pochi sono stati causa della totale distruzione.

Sono partito da Missolongio il 26: S. A. sarà qui il 30 colle sue truppe, colle quali si dirige per Tripolizza in due colonne. Il di lui ritorno in Morea non sarà certo propizio a quegli Elleni. Il Rumeli - Valessi ha già fatto sfilare le sue truppe per Salona.

Il Corpo del Generale Favier è stato battuto da Omer Pascià. Atene è stata presa e si assedia la Cittadella.

Io veggio le cose a mal partito pei Greci; desidero però che tutto finisca presto per meglio, non a discapito della povera umanità.

Omissis

(F^{to}) Vincenzo Micarelli

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

(Παράγραφος ἐπιστολῆς, γεγραμμένης ὑπὸ τοῦ Κ^{ον} Ἀββᾶ Δὸν Βικεντίου Μικαρέλλι, διευθύνοντος τὸ Α. Β. Αὐστριακὸν Προξενεῖον ἐν Πάτραις, πρὸς τὸν Κ^{ον} Ἰππ. Μωρέττην, ὑποπρόξενον τοῦ Πάπα καὶ τῆς Σαρδηνίας περὶ τῆς πτώσεως τοῦ Μεσολογγίου, ἐξαχθεῖσα ἐκ τοῦ πρωτοτύπου αὐτολεξεῖ)¹.

Πάτραι 27 Ἀπριλίου 1826.

(Παραλείπονται)

Ἐνῶ τὴν νύκτα τῆς 22 πρὸς τὴν 23 ἡ φρουρὰ καὶ οἱ κάτοικοι τοῦ Μεσολογγίου ἠθέλησαν νὰ πραγματοποιήσωσι τὴν φυγὴν, τὴν ὅποίαν ἀπεφάσισαν ἀφ' ἧς στιγμῆς ἐξέλιπεν ἡ ἐλπίς νὰ λάδωσι βοήθειαν ζωοτροφῶν, ἡ Αὐτοῦ Ὑψηλότης δ' Ἰμβρατὴμ Πασσᾶς ἐδεδαίωθη πρὸ τριῶν ἡμερῶν περὶ τοῦ σχεδίου τῶν Ἑλλήνων ὑφ' ἑνὸς Ἑλληνος φυγόντος ἐκ τῆς πόλεως, τοῦ ὁποίου ἡ ἀνάκρισις ὑπῆρξε τόσον ἀκριβής, ὥστε νὰ ὁμολογήσῃ, ὅτι ἡ φυγὴ ἔμελλε νὰ γίνῃ αὐτὴν ἐκείνη τὴν νύκτα, καθ' ἣν ἐκ τοῦ ὑπεράνω τοῦ στρατοπέδου τῶν Αἰγυπτίων ὄρους οἱ ἔξωθεν Ἑλληνες ἤθελον σημάνει, ὅτι ἦσαν ἔτοιμοι νὰ ἐπιτεθῶσιν ἐκ τῶν νώτων κατὰ τῶν Ἀράβων.

Ἴδου τί συνέβη.— Κατὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου τῆς 22, τουφεκισμοὶ 1200 περίπου ἐκ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους ἀνήγγειλαν, ὅτι ἡ τύχη τοῦ Μεσολογγίου ἔμελλε ν' ἀποφασισθῇ. Ἡ Αὐτοῦ Ὑψηλότης, μετὰ τῆς ὁποίας εὐρέθην ἐκείνην τὴν στιγμὴν, μὲ διεβεβαίωσε θετικῶς, ὅτι τὰ πάντα θὰ ἔλγουν ὑπὲρ αὐτῆς. Τὰ ὑπ' αὐτοῦ ληφθέντα μέτρα ἦσαν προφανῶς ἀσφαλέστατα. Ἀπ' ἀνατολῶν μέχρι δυσμῶν ἡ πόλις ἦτο στενωπὴ κεκλεισμένη ὑπὸ δύο συνταγμάτων. Αἱ σχεδῖαι καὶ αἱ ἀβαθεῖς λέμβοι περισφιγγον αὐτὴν ἐκ τῆς θαλάσσης καὶ 3 τάγματα ἐκ 2400 ἀνδρῶν ἦσαν πρὸ τῆς σκηνῆς τῆς Α. Υ. ἔτοιμα νὰ δράμωσιν ὅπου ἡ ἀνάγκη ἤθελεν ἀπαιτήσῃ, ταῦτα δ' ὑπ' αὐτὰς τὰς διαταγὰς τῆς Α. Υ. Χίλιαι ἱππεῖς ἴσταντο ἔτοιμοι μεταξὺ τοῦ στρατοπέδου καὶ τοῦ ὄρους καὶ δύο χιλιάδες ἀλβανικοῦ στρατοῦ ἐκ Κρήτης ἐφύλαττον τινὰ ὑψώματα καὶ μικρὰς χαράδρας πρὸς τὸ ἀνατολικὸν μέρος.

Τὸ στρατόπεδον καὶ τὰ στρατεύματα τοῦ Ρούμελη - Βαλεσῆ ἦσαν ἐπίσης ἔτοιμα πρὸς τὸ δυτικὸν μέρος.

Κατὰ τὴν ὥραν μίαν καὶ ἡμίσειαν τῆς νυκτὸς οἱ Ἑλληνες τοῦ Μεσολογγίου ἀνῆψαν δύο μεγάλας πυρὰς εἰς τὰ πλάγια μέρη τῆς πόλεως καὶ τὸ ἀναμμα καὶ ἡ ἐμφάνισις τῶν πυρῶν καὶ ἡ ἔξοδος ὑπῆρξαν ταυτόχρονα ὡς μία πράξις καὶ θὰ ἤκούετε τὴν στιγμὴν

¹ Ἀπεστάλη ἐν ἀντιγράφῳ πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου χάριν τῶν ἐν αὐτῇ πληροφοριῶν.

ἐκείνην πόσον ἦτο τρομερὸς ὁ βρόντος τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τὸ ἀτελείωτον σύριγμα τῶν τουφεκίων καὶ τὰ ἐπανειλημμένα Ἀλλάχ, δι' ὧν κατεδιώκοντο, ἐκρατοῦντο καὶ ἐφοβίζοντο οἱ φυγάδες, ὥστε μετὰ δύο ὥρας φοδερωτάτου καὶ τρομεροῦ πυρὸς ὅλοι ἐγένοντο θύμα ὀλίγων ἐπιμόνων, οἵτινες ἠθέλησαν ἀπολύτως ν' ἀπολεσθῶσι καὶ ν' ἀπολέσωσι τόσους ἀθώους, πρὸς τοὺς ὁποίους ἡ Α. Υ. ἔσχε γενναιότατα αἰσθήματα φιλανθρωπίας.

Ἐπαναλαμβάνω ὅτι ἀποτελεσμα τῆς ἀσυνέτου ἐκείνης πράξεως ὑπῆρξεν ὁ θάνατος ὅλων τῶν ἀρρένων ἀπὸ 12 ἐτῶν καὶ ἄνω. Ἐξακισχίλιαι γυναῖκες καὶ παῖδες εἶναι τώρα αἰχμάλωτοι τῶν Ἀράβων—τρεῖς χιλιάδες καὶ ἑκατὸν ζεύγη ὧτων συνελέχθησαν καὶ ἀπεστάλησαν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ἐννοεῖτε, ὅτι δὲν ἐφείσθησαν καὶ τῶν εἰς τὴν ἐλληνικὴν ὑπηρεσίαν Εὐρωπαίων. Ἀνεγνωρίσθησαν ἀσφαλῶς τὰ πτώματα τῶν στρατηγῶν Νότη Βότσαρη, Τζαβέλλα, Στουρνάρα, Μακρῆ κλπ. καὶ πάντων τῶν λοιπῶν, τῶν ὁποίων κατάλογον, χάριν συντομίας, κλείω, μὲ τὸν Παπαδιαμαντόπουλον ¹. Ἐὰν ἀρέσκησθε νὰ συγκαταριθμήσητε μεταξὺ τῶν ἐπισήμων καὶ τὸν περίφημον Νικόλαον Σιοῦτον, δύναται καὶ οὗτος νὰ ἔχῃ θέσιν εἰς τὸν κατάλογόν.

Συμπονῶ ἀκόμη τοὺς ἀθώους, ἀλλ' ὁ κόσμος προσεπάθησε νὰ τοὺς σφύσῃ καὶ ὀλίγοι ἐγένοντο αἵτιοι τῆς παντελοῦς καταστροφῆς.

Ἀνεχώρησα ἀπὸ τὸ Μεσολόγγι τὴν 26: Ἡ Α. Υ. θὰ εἶναι ἐδῶ τὴν 30 μετὰ τῶν στρατευμάτων του, μετὰ τῶν ὁποίων εἰς δύο σώματα διευθύνεται εἰς τὴν Τρίπολιν. Ἡ ἐπιστροφή αὐτοῦ εἰς τὸν Μωρέαν δὲν θὰ εἶναι βεβαίως ὠφέλιμος πρὸς τοὺς ἐκεῖ Ἑλληνας. Ὁ Ρούμελης - Βαλεσῆ ὁδηγεῖ ἤδη τὰ στρατεύματά του πρὸς τὸν Σάλωνα.

Τὸ σῶμα τοῦ στρατηγοῦ Φαδιέ ἠττήθη ὑπὸ τοῦ Ὁμέρ Πασσᾶ. Αἱ Ἀθηναὶ ἠλώθησαν καὶ πολιορκεῖται ἡ Ἀκρόπολις.

Βλέπω τὰ πράγματα δεινὰ διὰ τοὺς Ἑλληνας· ἐπιθυμῶ ὅμως τὰ πάντα νὰ τελειώσωσι ταχέως καὶ πρὸς τὸ καλλίτερον, οὐχὶ πρὸς βλάβην τῆς δυστυχοῦς ἀνθρωπότητος.

(Παραλείπονται)

(Υπογρ.) **Βικέντιος Μικαρέλλι**

111. ΑΙΤΗΣΙΣ ΠΡΟΣ Δ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα).

Rispettabilissimo Cavaliere Signor Dionisio Co: De Roma

Un vostro Concittadino dal forno della prigionie, in cui da quasi due mesi si attrova, ardisce indirizzarvi questo scritto. — Egli non vi fu confinato, o Signore, per colpa o per delitto, che,

¹ Ἐννοεῖ ὅτι καὶ οὗτος περιεῖχτο εἰς τὸν Κατάλογον τῶν φονευθέντων.

se ciò fosse, non avrebbe certo azzardato egli indirizzarsi a chi fu sempre Gindice severo del colpevole e l'innocente protesse.— Spinto nell'ultima disgrazia dalle circostanze attuali della rivoluzione, rimaneva piangendo colla sua dolente famiglia, non essendogli restata la benchè tenue risorsa. Chi lo crederebbe o Signore! Un antico suo creditore, insensibile allo stato suo lagrimevole, trovò adesso il tempo di volere il suo pagamento, e nella totale impossibilità di averlo, lo trascinò in prigione, pensando forse lo spietato di lasciarvilo morire. — Ecco la causa della sua prigionia.

Quel luogo di carcere stesso, che tenne altri una altra volta per pari motivi e che da fuori li trasse la vostra sentita umanità, quello tiene adesso privo di libertà il disgraziato Cap^o Etore Zascoli.

Oh! Benefattore del vostro prossimo! Fate annoverarsi nel numero di tanti e tante da voi generosamente soccorsi e salvati anche questo incarcerato! Movetevi a compassione del più disgraziato dei vostri compatrioti! e giacchè il vostro cuore tiene sempre dei piaceri il più caro quello di socorrere l'infelice, gustate anche questa volta l'inesplicabile dolcezza, di cui non sa mai saziarsi il vostro cuor generoso.

Dalla Prigione

Il più umile de' vostre servi, l'infelice

Ἐχτορας Ζαζιόλης

Li 28 Aprile 1826: Venerdì Santo.

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Σεβαστότατε Ἰππότη Κύριε Διονύσιε Κο: Δὲ Ρώμα

Εἰς σύμπολitis ὑμῶν ἐκ τοῦ βάθους τῆς φυλακῆς, ἐν τῇ ὁποίᾳ πρὸ δύο περίπου μηνῶν εὐρίσκεται, τολμᾷ ν' ἀπευθύνῃ ὑμῖν τοῦτο τὸ ἔγγραφον. — Οὗτος δὲν ἐγκαθείρχθη, ὦ Κύριε, ἕνεκα πταίσματος ἢ πλημμελήματος, διότι ἐὰν οὕτως εἶχε τὸ πρᾶγμα, βεβαίως δὲν ἤθελε τολμήσει ν' ἀπευθυνθῇ πρὸς Ὅντινα ὑπῆρξε πάντοτε αὐστηρὸς Κριτῆς τοῦ ἐνόχου καὶ τὸν ἀθῶον ἐπροστάτευσεν. Περιελθὼν εἰς τὴν ἐσχάτην ἔνδειαν ἕνεκα τῶν ἐνεστωσῶν περιστάσεων τῆς ἐπαναστάσεως, ἔμενον ὁδυρόμενος μετὰ τῆς τεθλιμμένης οἰκογενείας του, διότι οὐδ' ὁ ἐλάχιστος πόρος ζωῆς εἶχεν ἀπομείνει αὐτῷ. Τίς θὰ τὸ ἐπίστευε, Κύριε! Παλαιὸς αὐτοῦ δαγειστής, ἀναίσθητος εἰς τὴν ἀξιοθρή-

νητον κατάστασιν αὐτοῦ, εὔρε τώρα τὸν καιρὸν ν' ἀπαιτήσῃ τὴν πληρωμὴν του καὶ ἐν τῇ παντελεῖ ἀδυναμίᾳ νὰ λάβῃ ταύτην, ἔσυρεν αὐτὸν εἰς τὴν φυλακὴν, διανοούμενος ἴσως ὁ ἀσπλαγχνός ν' ἀφήσῃ αὐτὸν ν' ἀποθάνῃ ἐκεῖ. Ἰδοὺ ἡ αἰτία τῆς φυλακίσεώς του.

Αὐτὸς ἐκεῖνος ὁ τόπος τῆς φυλακῆς, ὅστις ἄλλοτε ἐκράτησε δι' ὁμοίας ἀετίδας ἄλλους, τοὺς ὁποίους ἐξήγαγεν ἐκεῖθεν ἡ ἐγνωσμένη ὁμῶν φιλανθρωπία, αὐτὸς οὗτος κρατεῖ τώρα ἐστερημένον τῆς ἐλευθερίας τὸν δυστυχῆ πλοίαρχον Ἑκτορα Ζαζιόλη.

Ὡ εὐεργέτα τοῦ πλησίον σας! Κάμετε νὰ συγκαταριθμηθῇ μεταξὺ τῶσων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, τοὺς ὁποίους γενναιοφρόνως ἐδοηθήσατε καὶ ἐσώσατε, καὶ τὸν φυλακισμένον τοῦτον! Συμπονέσατε τὸν δυστυχέστατον τῶν ὑμετέρων συμπατριωτῶν! Ἀφοῦ δ' ἡ καρδιά ὁμῶν θεωρεῖ τὴν προσφιλεστάτην τῶν ἡδονῶν τὸ βοηθεῖν τὸν δυστυχῆ, γεύθητε καὶ τὴν φορὰν ταύτην τὴν ἀνέκφραστον γλυκύτητα, τῆς ὁποίας οὐδέποτε κορένεται ἡ γενναία καρδιά ὁμῶν.

Ἐκ τῆς φυλακῆς.

Ὁ ταπεινότερος τῶν δούλων σας, ὁ ἀτυχής
Ἑκτορας Ζαζιόλης

Τῆν 28 Ἀπριλίου 1826: *Μεγάλην Παρασκευήν.*

112. Ἡ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΖΑΚΥΝΘΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

(Ἀντίγραφον. Ἀριθ. 6763 Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Ἐκ Ζακύνθου τῇ 28 Ἀπριλίου (10 Μαΐου) 1826.

Πρὸς τὴν ὑπερίτιμον Διοικητικὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ περιλαβὴ τῶν γραμμάτων σας ὑπ' ἀριθ. 28, 30 47 μὲ τὸ φθάσμον ἐνταῦθα τοῦ γραμματοκομιστοῦ σας Ματσούκα καὶ τὰ περικλειόμενα εἰς αὐτὰ ἐγγράφα καὶ αἱ ἐπιστολαὶ πρὸς τὸν κ. συνταγματάρχην Θ. Γόρδων καὶ πρὸς τοὺς κ. κ. Γεροστάθην καὶ Καλλέργην μᾶς εἰδοποίησαν διὰ τὰ μέτρα τὰ ὁποῖα ἔλαβεν ἡ Ἑθνικὴ Συνέλευσις προσωρινῶς εἰς τὰς παρούσας δεινὰς περιστάσεις καὶ μᾶς ἐλάττωσαν εἰς κάποιον τρόπον τὴν θλίψιν εἰς τὴν ὁποίαν εἴμεθα βυθισμένοι διὰ τὴν πτώσιν τοῦ Μεσολογγίου καὶ δι' ὅλα ἐκεῖνα τὰ τραγικὰ ἐπόμενα τὰ ὁποῖα ἡ ἥρωικὴ φρουρά του ἐδοκίμασε, θεωροῦντες τὴν ἀξίαν ἐκλογὴν τοῦ ἔθνους εἰς τὰ ἐνάργετα ὑποκείμενά σας, μὲ τὰ ὁποῖα συγ-

χαίρομεθα, ἐλπίζοντες ὅτι θέλει ἐπιδιορθωθῶσιν ὅλα τὰ παρελθόντα λάθῃ, τὰ ὅποια κατήντησαν εἰς τὴν πλέον κινδυνώδη κατάστασιν τὰ ἐθνικὰ πράγματα.

Εὐγνώμονες εἴμεθα εἰς τὴν ὑπόληψιν καὶ ἐμπιστοσύνην τὴν ὁποίαν δι' ὑμᾶς ἔχετε καὶ ἀποδείξετε, ὥς καὶ ἡμεῖς ἐκ μέρους μας δὲν θέλει λείψωμεν τὸ κατὰ δύναμιν νὰ πράττωμεν ὥς καὶ ~~πρότερον~~, μὲ ὅλον ἐκεῖνον τὸν ζῆλον καὶ φιλογένειαν, ἅτινα πάντοτε ὠδήγησαν τὰ αἰσθη-
ματα καὶ τὰς πράξεις μας διὰ τὸ συμφέρον τῆς Ἑλλάδος καὶ εἰς τοῦτο νομίζομεν δὲν ἀμφιβάλλετε.

Θέλοντες νὰ ἀποκριθῶμεν εἰς τὰς ὑποθέσεις τὰς ἐποίας μας ἐπρο-
βάλλετε, ἀρχίζομεν ἀπὸ τὰς ἀναγκαίας παρατηρήσεις ἐν γένει εἰς
ὅτι ἀπαιτεῖ τὰ πολιτικὰ συμφέροντα τῆς Πατρίδος καὶ λαμβάνομεν
τὸ θάρρος νὰ σᾶς ἐκθέσωμεν, ὅτι ἡ Ἑλλάς τρέχει ἤδη τὸν τρίτον
χρόνον εἰς τὸν ὅποιον ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ζημιούται διὰ τὰς καταστροφὰς
τὰς ὁποίας ἐδοκίμασεν εἰς τὴν ἐξωτερικὴν ὑπόληψιν καὶ ἐὰν ἡ ἀπα-
ραδειγμάτιστος ὑπεράσπισις, ἡ ὁποία μὲ τόσῃν ὑπερβολικὴν ἰσχυρο-
γνωμίαν ἐβάστασεν ἡ φρουρὰ τοῦ Μεσολογγίου ἔλαμψεν εἰς τὰ ἐξω
καὶ ἐβάστασε τρόπον τινὰ τὴν ὑπόληψιν τοῦ ἔθνους, ἡ πτώσις αὐτοῦ
τοῦ φρουρίου, διὰ τὴν ἀπροβλεψίαν τῶν ἀναγκαιῶν, ἐδύθισαν αὐτὴν
τὴν ὑπόληψιν εἰς τὸ σκότος. Ἡ πανευγένειά σας γινώσχετε πολλὰ
καλὰ, ὅτι ἐὰν ἤθελον διοικηθῶσι τὰ πράγματα τῆς Ἑλλάδος μὲ ἐκεί-
νην τὴν ἀπλότητα καὶ ἀρετὴν, μὲ τὴν ὁποίαν ἤρchiσεν ἡ μεταβολή
τῆς, βεβαίως δὲν ἤθελε λάβει ἀνάγκην τὸ ἔθνος, οὔτε ἀπὸ δάνεια,
οὔτε ἀπὸ ἄλλας ἐξωτερικὰς βοήθειας, ἀλλ' ἤθελεν ἀποδείξει ἔλου τοῦ
κόσμου, ὅτι παρ' ἄλλο γένος τὸ Ἑλληνικὸν ἦτον ἀπὸ τὴν φύσιν μορ-
φωμένον διὰ νὰ δεχθῇ πολιτισμόν, ἀνεξαρτησίαν καὶ πολιτικὴν ὑπαρξιν,
ἀλλ' ἡ αἰσχροκέρδεια, ἡ σπουδαρχία καὶ τὰ οἰκτεῖα πάθη, τὰ ὅποια
ἐκυρίευσαν τοὺς Ἑλληνας, τοὺς ἔσυρον εἰς ἐκεῖνον τὸν βυθὸν εἰς τὸν
ὅποιον εὐρίσκονται καὶ τοὺς ἔκαμαν νὰ χάσουν πολλὰ ἀπὸ τὰ ἀπο-
κτηθέντα δικαιώματα καὶ τέλος πάντων τοὺς ἔφεραν εἰς τοιαύτην
κατάστασιν, ὥστε κινδυνεύουν νὰ χάσῃ καὶ τὴν ἰδίαν ὑπαρξιν. Ἀλλ'
ἐπειδὴ καὶ ὁ κόσμος εἶχε λόγον ν' ἀποδίδῃ εἰς τοὺς παρελθόντας
Διοικητὰς τὰς αἰτίας τῶν τοιούτων ταλαιπωριῶν, καὶ τώρα βλέπει τὰς
ἡνίας τῆς Διοικήσεως εἰς χεῖρας ἐναρέτων καὶ μεγαλοψύχων ὑποκει-
μένων, μένει προσεκτικὸς νὰ ἰδῇ ἐὰν κατὰ ἀλήθειαν οἱ Ἑλληνες εἶνε
ὅλοι εἰς τὴν φθοράν, ἢ εἶνε ἄξιοι ἀπόγονοι ἐκείνων τῶν ἡρώων ἀπὸ
τοὺς ὁποίους κατάγονται. Κύριοι! ὁ ἔσχατος κίνδυνος ἀνάγκην ἔχει
δραστήρια φάρμακα, καὶ ὁπόταν ἡ νύσος φθάσῃ εἰς καρκινὸν χρειά-
ζεται σίδηρος καὶ πῦρ διὰ νὰ τὴν ἰάσῃ, ἐπειδὴ διὰ νὰ ἀναλάβῃ τὴν
Πατρίδα καὶ νὰ παρρησιασθῇ πάλιν ἐνώπιον τῶν ἀλλογενῶν ἄξια τῆς
ὑπολήψεως καὶ εὐνοίας τῶν χρειὰν ἔχει ἀπὸ λαμπρὰ καὶ ἡρωικά

κατορθώματα. Πολλάκις ἐγράψαμεν εἰς τὰ αὐτόθι καὶ ἐβάλαμεν πρὸ ὀφθαλμῶν διὰ τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ λαοῦ πρέπει νὰ εἶναι μόνον ἔργον τῶν χειρῶν τοῦ, ἐπειδὴ καὶ τὰ ἐξωτερικὰ βοηθήματα εἶνε ἐπόμενα τῆς ἐπιτυχίας τῶν ἀνδραγαθημάτων των, ἐπειδὴ καὶ τούτα τὰ μερικὰ συμφέροντα τῶν ἡγεμονιῶν κατὰ μέρος ἀναγκάζουν νὰ συνεννοῇται μὲ αὐτῶν τὸν λαόν. Ἡ πράξις ἀπέδειξε τοῖς πᾶσιν διὰ τὴν ἐν καιρῷ εὐτυχίαν ὁ ἄνθρωπος ἀποκτείνῃ φίλους καὶ συμμάχους, καὶ τοῦτο ἀρκεῖ μόνον διὰ μάθημα καὶ πρὸς ὁδηγίαν τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων· οἱ Ἕλληνες τώρα κρέμονται ὑπὸ τὴν φρόνησιν καὶ ἀνδρείαν σας καὶ ἡμεῖς ἐλπίζομεν χωρὶς ἀμφιβολίαν διὰ τὸ θέλει ἀποδείξετε εἰς τὸν κόσμον, διὰ τὴν χωρὶς λόγον τὸ ἔθνος ὅλον ἐνεπιστεῦθη εἰς τὰς χεῖράς σας ὅλην τὴν ὑπαρξίν καὶ τὰς ἐλπίδας τοῦ. Ἡ ἔλλειψις τῶν ἀναγκαιῶν δὲν εἶναι ἀρκετὴ ἀπολογία εἰς τὰς καταστροφὰς τὰς ὁποίας τὸ ἔθνος ἐδοκίμασεν, ἐπειδὴ καὶ Ἱστορία μᾶς ἐρμηνεύει, διὰ τὴν εἰς ὅποιον μέρος εἶναι πτωχεῖα, ἐκεῖ ὑπάρχει ἡ ἀληθὴς ἀρετὴ καὶ ἡ ἀκαταδάμαστος ἀνδρεία· καὶ πῶς; δὲν ἔχει τὸ ἔθνος εἰς τοὺς κόλπους τοῦ εὐκαταστάτους ἀνδρας καὶ ἱκανοὺς νὰ βοηθήσουν τὴν Πατρίδα εἰς τὸν ἔσχατον κίνδυνον ὅπου τοὺς περικυκλώνει; Ἰσως αὐτὸς ὁ κίνδυνος δὲν εἶνε κοινὸς δι' ὅλους; δὲν αἰσθάνονται ἐκείνον τὸν ζῆλον ὅπου ἄλλοι Ἕλληνες καὶ φιλέλληνες εἰς τὰ ἔξω μέρη δοκιμάζουσι, καὶ ἐθυσίασαν πρὶν καὶ ἤδη πολλὰ ἀπὸ τὴν κατάστασίν των, διὰ τὸ ἱερὸν ἐπιχειρήμα τῶν Ἑλλήνων; Χρειάζεται μεγαλοφυλίαν νὰ θυσιάσῃ μέρος τῆς ἰδιοκτησίας των διὰ νὰ ἀπομακρύνῃ τὴν τελευταίαν τάλαιπωρίαν καὶ θάνατον, ὅστις τοὺς φοβερίζει· ἂν καὶ τὰ εὐγενῆ αἰσθητά της ἀνεξαρτησίας καὶ πολιτικῆς ὑπάρξεως τῆς Πατρίδος δὲν εἶναι ἀρκετὰ νὰ κεντήσῃ τὴν φιλαυτίαν των, ἀλλὰ τοὺς παρακινήσῃ ὁ σιμωτινὸς κίνδυνος τῆς φυσικῆς ὑπάρξεως αὐτῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν των. Ἐὰν διὰ τοὺς μερικοὺς πατριώτας ἡμεῖς ἐκφραζώμεθα οὕτως, τί πρέπει νὰ εἰπῶμεν περὶ τούτου δι' ἐκείνους τοὺς ἄρπαγας, οἵτινες διεμέρισαν τὰ προϊόντα τῆς γῆς καὶ τὰ ἐξωτερικὰ δάνεια, τὰ ὅποια ἐνωμένα ὅλα ἦτον ἀρκετὰ νὰ ἐπιστηρίξωσι τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ ἔθνους; Ἡξεύρομεν καλῶτα διὰ τὰ ὅλα αὐτὰ τὰ γραφόμενα εἶνε γνωστὰ εἰς τὰ ἑνὰς σας ὑποκείμενα, ἀλλ' εἶναι ἀναγκαῖον νὰ τὰ μεταδώσῃτε εἰς τοὺς Ἕλληνας, κάμνοντάς τους νὰ καταλάβουν, διὰ τὸ οὕτω κρίνει περὶ αὐτῶν ἡ Εὐρώπη, οἱ φιλέλληνες καὶ οἱ ὁμογενεῖς.

Ἀποκρινόμεθα δὲ καὶ εἰς τὰ κατὰ μέρος ζητήματα τῶν ἐπιστολῶν σας. Ἡμεῖς ἀγνοοῦμεν εἰς τί ἐπρόκειτο λόγος περὶ δανείου τῶν 100 χιλιάδων ἰσπανικῶν ὅπου μᾶς σημειοῖτε, ἐπειδὴ καὶ δὲν ἐφθασεν ἀκόμη ἐνταῦθα ὁ κ. Ν. Καλλέργης μὲ τὰς ἐπιστολάς της παρελθούσης Διοικήσεως· ἐκείνο μόνον τὸ ὅποιον γνωρίζομεν, συνίσταται εἰς

τὴν κλίσιν τοῦ κ. Eynard Ἐυνάρδου, μέλους τῶν φιλελληνικῶν ἐταιριῶν Παρισίων καὶ Ἑλβετίας, εἰς τὸ νὰ συνεισφέρῃ δάνειον τῶν Ἑλλήνων, πλὴν μὲ κάποιας συνθήκας αἱ ὁποῖαι ἐγνωστοποιήθησαν εἰς τὴν ἀπελθοῦσαν Διοίκησιν καὶ ὁποῦ αὐτὸς ὁ ἐνάρετος ἀνὴρ εἶχεν ἀφιερῶσαι μερικὸν ἀριθμὸν διὰ πρόβλεψιν τροφῶν τῆς ἐν Μεσολογγίῳ φρουρᾶς· ἀλλὰ διατί δὲν ἔφθασεν αὐτὴ ἡ συνεισφορά ἐν καιρῷ εἰς Κέρκυραν δὲν ἐχρησίμευσεν περὶ τούτου καὶ προσμένονται ἐκεῖ αἱ ἐπόμεναι ὁδηγίαι τοῦ. Ὁ κ. Γεροστάθης ἐπρόβλεψεν εἰς τροφὰς τὴν ἀνάλογον ποσότητα ἀπὸ 4 χιλιάδας τάλληρα καὶ περίπου, ἀλλὰ δὲν ἐξεύρωμεν ἂν τὰς ἔπεμψεν, πλὴν δὲν τὸ πιστεύομεν· ἐκείνο ὁποῦ γνωρίζομεν ὡς βέβαιον εἶναι ἡ ἀποστολὴ γεναμένη ἀπ' ἐδῶ ἐνὸς φορτίου, διοικουμένου ἀπὸ τὸν πλοίαρχον Διονύσιον Δρογγάτζον, ἀναχωρήσαντα τὴν παρελθοῦσαν ἐβδομάδα· οἱ κ. κ. δὲ Ἀλέξιος καὶ ἀνεψιοὶ Στεφάνου μὲ τὸ νὰ ἐδιωρίσθησαν ἀπὸ τὸν εἰρημένον κ. Eynard εἰς 2500 τάλληρα νὰ προβλέψωσι τρόφιμα διὰ τὸ ἴδιον μέρος, ἐκτὸς 2400 τάλληρα νὰ πέμψωσι δωρεὰν πρὸς τὴν ἀνδρειωτάτην ἐκείνην φρουράν, δὲν ἤμπορεσαν νὰ ἐκτελέσωσι τὴν θέλησίν του, διὰ τὴν πτώσιν τοῦ πολυπαθοῦς Μεσολογγίου καὶ διὰ τὸν στενὸν ἀποκλεισμὸν ἀπὸ τοῦς ἐχθροῦς καὶ ἤδη περιμένουσι νέας ὁδηγίας τούτου τοῦ φιλογενεστάτου ἀνδρός. Ὅσον ἀποδέλπει ὁμως περὶ τοῦ γράμματός σας πρὸς τὸν κ. Γεροστάθην, ἀφοῦ τοῦ τὸ ἐπέμψαμεν σήμερον, τοῦ ἐγράψαμεν καὶ ἡμεῖς τὰ πρέποντα τόσον καὶ διὰ τὰ μένοντα ἐκ τῶν 15 χιλ. ταλλ. σταλμένα διὰ τροφὰς τοῦ Μεσολογγίου, ὅταν ὀργανωθῇ δάνειον ἐθνικόν. Εἶναι δὲ ὁπωσοῦν ἐπωφελὲς νὰ συνεννοηθῇτε κατ' εὐθεΐαν μὲ αὐτὸν πέμποντές μας τὸ πρὸς αὐτὸν γράμμα σας διὰ νὰ τὸ διευθύνωμεν μὲ ὀλην τὴν ταχύτητα καὶ ἀσφάλειαν καὶ θέλει σὰς ἀναγγεῖλωμεν ἐν καιρῷ τὴν ἀπάντησίν του.

Ἀφοῦ συνωμλήσαμεν ἀκριδῶς μὲ τὸν συνταγματάρχην κ. Θ. Γόρδων, τοῦ ὁποῦ ἀφοῦ ἐνεχειρίσαμεν τὰ πρὸς τὴν εὐγένειαν του γράμματά σας καὶ ἀφοῦ μὲ τὰς ὁμιλίας μας τοῦ αὐξήσαμεν περισσότερον ἐκεῖνο τὸ φιλελληνικὸν αἶσθημα τὸ ὁποῖον συνέλαβεν ἀπὸ τὸ μέρος ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἀνεχώρησε, μᾶς ἀπεκρίθη, ὅτι εἶναι ἔτοιμος νὰ ἀπερᾶσῃ εἰς τὰ αὐτόθι μὲ σκοπὸν νὰ συμβοηθῇ ὅσον τὸ δυνατόν μὲ τὰ μέσα του καὶ προσωπικῶς εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ ἔθνους· πλὴν περιμένει ὀλίγον ἐνταῦθα ἕως νὰ φθάσῃ ὁ κ. Καλλέργης μὲ τὰ πρῶτα γράμματα καὶ ἕως ὅτου νὰ λάβῃ τὴν ἀπόκρισιν ἀπὸ μέρους σας εἰς τὰς προτάσεις τὰς ὁποίας σὰς ἔγραψε μὲ τὸ ταχύπλουν καὶ ἤδη πάλιν σὰς περικλείομεν ἀπὸ τὸν ἴδιον. Ὡς τόσον μὲ τὸ εἰρημένον ταχύπλουν σὰς ἔπεμψε μὲ μόνυδρον καὶ ἡγόρασε 300 χιλιάδας λίτρας ἀλευρί καὶ 100 καντάρια παξιμάδι καὶ μένει μὲ σκοπὸν ν' ἀγοράσῃ καὶ ἄλλο διὰ νὰ σὰς τὸ διευθύνῃ. Ὑστερα ἀπὸ τοῦτο δὲν μνέσκει τι πλέον περὶ

τούτου τοῦ προκειμένου εἰμὴ ἢ ταχεῖα καὶ σύντομος ἀπάντησίς σας πρὸς τὴν εὐγενίαν του.

Προσθήκη εἰς τὸ γράμμα τῶν 28 Ἀπριλίου (10 Μαΐου).

Τὴν ὥραν ταύτην, καθ' ἣν ἡμεθα ἀποφασισμένοι νὰ σᾶς διευθύνωμεν τὸ παρὸν, παρελάβαμεν καὶ τὸ ἕτερον γράμμα τῆς Ἑθνικῆς Γ' Συνελεύσεως ἀπὸ 8 Ἀπριλίου παρελθόντος, ἔσω τοῦ ὁποῖου ἐμπερικλείοντο τὸ θέσπισμά της ὑπ' ἀριθ. α' διὰ τὸ δάνειον ἀπὸ 400,000 (;) ταλλήρων καὶ τὰς ἀπαιτούμενας ὁδηγίας· ἐκτὸς τοῦ γράμματός σας πρὸς τὸν εὐγ. κ. Θ. Γόρδων, πρὸς τὸν ὁποῖον τὸ ἐγχειρίσαμεν ἀμέσως. Εἰς τὴν ἐκθεσὶν τούτων τῶν ἐγγράφων ἀποκρινόμεθα, ὅτι ἡ πρότασις αὕτη εἶναι διόλου δύσκολος νὰ ἐνεργηθῇ εἰς τὰς Ἰονικὰς Νήσους, τὴν μάλιστὰ ὁποῦ ἔπεσε κατὰ δυστυχίαν τοῦ Μεσολόγγι. Ἡ Ζάκυνθος, ἣτις συνεισέφερεν ἀπ' ἀρχῆς τῶν ἀγώνων σας, μὲ πλουσίας συνεισφοράς καὶ βοήθειας, δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ δώσῃ μὴδ' ὀβολὸν ἐνθ' ἑαυτῇ ἀπλήρωται αἱ τοσαῦται διαμαρτυρημέναι ἑλληνικαὶ συναλλαγματικαί, τὰς ὁποίας ἂν ἡ εὐλογημένη ἐπιτροπὴ τοῦ Λονδίνου ἤθελε τὰς ἐκπληρώσῃ πρεπόντως, καὶ τὸ Μεσολόγγι δὲν ἔπεφτε καὶ δάνειον ἡμποροῦσε νὰ κάμῃ, ἂν ὅχι εἰς τὸ δλον τῆς ποσότητος, καὶ εἰς ἓνα μέρος.

Πρὸς ἐκπλήρωσιν καὶ ἐπιτυχίαν τούτου τοῦ σκοπομένου ἄλλο δὲν προνοοῦμεν, παρ' ὅ,τι προηγουμένως σᾶς ἀναφέραμεν, ὡς πρὸς τὴν προθυμίαν καὶ κλίσιν τοῦ Κ^{ου} Eynard.

Εἰς αὐτὸ τοῦτο ἐπιστηριζόμενοι, σχεδιάζομεν νὰ διευθύνωμεν ρητῶς πρὸς αὐτὸν πρὸς τὸν ὁποῖον ἀναφερόμεθα πρὸς τὸ παρὸν εἰς ὅ,τι ἐμπεριέχει τὸ ἐθνικὸν θέσπισμα ὑπ' ἀριθ. α'. Ἔως οὐ νὰ συνεννοηθῇτε μαζὶ του, ἂν θελήσετε· ὡς τόσον ὅπως καὶ ἂν ἐγκρίνετε τὸ πρᾶγμα, συμφέρει νὰ μᾶς κοινωνήσετε ὅσον τάχος τοὺς σχεδιαζομένους σκοποὺς σας κατὰ τοὺς ὁποίους δυνάμεθα καὶ ὑμεῖς νὰ ἀνταποκρινώμεθα ἐλευθέρως μὲ αὐτὸν τὸν φιλέλληνα καὶ καθὼς σᾶς εἴπομεν ἀνωτέρω πρέπει νὰ ἀνοίξετε μίαν ρητὴν ἀλληλογραφίαν μαζὶ του ἀναλόγως μὲ τὰ φρονήματα καὶ χρεῖας τοῦ ἔθνους, ὅπως δι' αὐτοῦ στερεωθοῦν τὰ ἐθνικὰ τέλη, ἀποδéléποντα τὴν οἰκονομίαν καὶ χρηματικὴν χρεῖαν του.

Δεχθῆτε τὰς ἀπὸ ψυχῆς ἀδελφικὰς κ.τ.λ.

Ὑπογεγραμμένοι

Δ. Κ. δὲ Πάμας

Μ. Θ. Στέφανος

Κωνστ. Δραγώνας

113. Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΖΑΚΥΝΘΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ

(Ἀθηναικὸν σχέδιον. Ἀριθ. 7537 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ἐκ Ζακύνθου τῇ 28/10 Μαΐου 1826.

Ἐξοχῇ Ἐπιτροπῇ τῆς Ἐθνικῆς Ἑλλ. Συνελεύσεως !

Με τὸν ἀποσταλέντα ταχυδρόμον σας Κ^{ον} Μαρσούκαν εὐχαρίστως ἐδέχθημεν τὴν Ὑμετέραν ἐπιστολὴν ὑπ' ἀριθ. 6.

Ἐνῷ ἡμεθα ἀγαναχτισμένοι καὶ καταβεθυσμένοι διὰ τὴν ἀπευκαταίαν πτώσιν τοῦ πολυπαθοῦς καὶ ἐνδόξου Μισολογίου, ἀναλάβομεν ὁπωσοῦν ἀναψυχὴν, ἀφοῦ εἶδαμεν τὴν ἀξίως γινομένην ἐκλογὴν ἀπὸ τὸ παραστατικὸν τοῦ Ἐθνους εἰς τὰ ὑποκείμενά σας, ὄντες πεπεισμένοι, ὅτι θέλετε συντελέσει τὴν ἀνόρθωσιν τῶν ἐθνικῶν πραγμάτων, πρὸς ἀνάγκησιν τῆς καταβεθυσμένης ἐθνικῆς ὑπολήψεως καὶ εὐκλείας τῆς πατρίδος.

Εἴμεθα ὡσαύτως εὐγνώμονες διὰ τὴν ὁποῖαν ἔχετε ἐμπιστοσύνην τοῦ ζήλου καὶ φιλογενείας μας καὶ εἰς τοῦτο μὴ ἀμφιβάλλετε, ὅτι δυνάμεθα νὰ πράξωμεν διὰ τὸ καλὸν τῆς πολυδασανισμένης φιλάττης Ἑλλάδος τὸ διενεργοῦμεν μεθ' ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας. Εἴθε ὁ θεὸς τοῦ δικαίου νὰ σᾶς ἐνισχύσῃ μετὰ τὴν παντοδυναμίαν του πρὸς κατόρθωσιν τοῦ καλοῦ καὶ πρὸς ἀνόρθωσιν τῶν τοσοῦτων ἐλλείψεων, ὅσας ἢ παρελθοῦσα ἀντενέργεια ἐσπούδασε νὰ ριψοκινδυνεύσῃ τὴν εὐκλείαν τοῦ ἔθνους, ὥστε νὰ τὴν καταστήσῃ τῶρα εἰς τὸ χεῖλος τοῦ κρεμνοῦ, μετὰ ζημίαν ὅχι ὀλίγην εἰς τὴν ὑπόληψίν του σιμὰ εἰς τὴν πεφωτισμένην Εὐρώπην.

Τὰ ἐμπερικλειόμενα ὑμέτερα γράμματα διευθύνθησαν ἀμέσως εἰς Κέρκυραν, ἐλπίζοντες καὶ ἐπευχόμενοι τὴν ἐπιτυχίαν τῶν προτάσεών σας· ἂν τὸ τωρινὸν πολιτικὸν ὡς πρὸς τὴν κατάστασιν τοῦ ἔθνους συγχωρήσῃ νὰ διενεργηθῶσιν καθ' ὅλην τὴν ἑκτασίαν των. Ἐνῷ λαβόντες τὴν εἰς αὐτὴν ἀπάντησιν, θέλομεν σᾶς τὴν ἀποστείλει προθύμως καὶ μετὰ ταχύτητα.

Περὶ τινων ἄλλων προκειμένων, ἀναφερομένων εἰς κοινὰς ὠφελίμους ὑποθέσεις, κατ' ἐξοχὴν περὶ ἐθνικοῦ δανείου, ἀναφερόμεθα διόλου εἰς τὸ γράμμα μας σήμερον, διευθυνόμενον πρὸς τὴν ὑπέρτιμον Διοικητικὴν ἐπιτροπὴν. Μένομεν.

114. Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΖΑΚΥΝΘΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. ΖΑΪΜΗΝ

(Πρωτότυπον ἐκ τοῦ Ἀρχείου τῆς οἰκογενείας Ζαΐμη).

*Ἐκ Ζακύνθου τῇ 28/10 Μαΐου 1826.**Πρὸς τὸν πανευγενέστατον κύριον Ἀνδρέαν Ζαΐμην Εἰς Ναύπλιον.**Πανευγενέστατε.*

Ὁ σκοπὸς τοῦ παρόντος μας δὲν ἀποβλέπει εἰς τι ἄλλο, εἰμὴ νὰ σὰς ἀναγγεῖλωμεν τὴν δεξιωσιν τοῦ φιλικοῦ σας ἀπὸ 14 Ἀπριλίου παρελθόντος, τὸ ὅποῖον μ' ὄλον διτι τὸ ἐλάβομεν ὀλίγον ἄργά, τὸ ἀνεγνώσαμεν ὅμως μὲ μεγάλην εὐχαρίστησιν, ἐπειδὴ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἐμπεριεχόμενα, ὄντα οὐσιωδέστατα καὶ σημαντικώτατα, ἔσειρον τὴν προσοχήν μας.

Κύριε, γνωρίζετε καλῶς πόσον σὰς σεβόμεθα, καὶ ἐκτιμῶμεν τὸν πατριωτισμὸν σου, καὶ διὰ τοῦτο σὰς παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς ἰδεάζετε τὰς κατ' ἰδίαν πατριωτικὰς ἐργασίας, διτι ἀναλόγως μὲ τὴν προθυμὸν διάθεσίν μας, ὡς πρὸς τὰ κοινὰ συμφέροντα, προθυμοποιούμεθα καὶ ἡμεῖς νὰ ἐκτελοῦμεν ἐτοίμως, διτι εἶναι πρὸς ἀνόρθωσιν τῶν ἑλληνικῶν πραγμάτων.

Προχθὲς μὲ τὴν ἐκπλευσιν τοῦ γνωστοῦ σας ταχυπλόου, σὰς ἐγράψαμεν ἓν ἕτερον γράμμα μας, μὲ τὸ ὅποῖον σὰς ἐσυντροφεύαμεν τινὰ γράμματα τοῦ κυρίου Ἰππέως G. G. Eynard, διευθυνόμενα πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Διοίκησιν καὶ πρὸς τινὰς ἄλλους εἰς ἀπάντησιν τούτων παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς εἰπῆτε, ἂν αὐτὰ τὰ γράμματα ὁμοῦ μὲ τὸ ἰδικόν μας τὰ ἐλάβετε σφρα, χωρὶς νὰ εἶναι βιασμένη ἢ αὐτῶν σφραγίς, καὶ τοῦτο πρὸς ὁδηγίαν μας. Τώρα δὲ σὰς ἐμπερικλείομεν καὶ τινὰ δύο γράμματα τοῦ Συνταγματάρχου κυρίου Γόρδων, καθὼς καὶ ἓν ἕτερον τῶν κυρίων Ἀ. καὶ ἀνεψιῶν Στεφάνου, τὰ ὅποια λάβετε τὴν καλωσύνην νὰ παραδοθῶσι πρὸς οὓς διευθύνονται, λαβόντες τὴν αὐτῶν ἀπόκρισιν, τὴν ὁποῖαν μᾶς ἀποστέλλετε μὲ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ κυρίου Ματζούκα.

Ἐγράψαμεν καὶ δημοσίως, καὶ τώρα ἰδιαιτέρως τὸ ἐπαναλαμβάνομεν, διτι εἶναι χρεῖα νὰ μᾶς πέμπετε πάντοτε περισσότερον ἀπὸ ἓνα σῶμα τῶν δημοσίων πράξεων, ὅπως τὰς διαδίδωμεν ὅπου ἀνήκει καὶ συμφέρει.

Πιστεύετε μας προθύμους εἰς διτι μᾶς γνωρίζετε ἱκανούς, ἐνθ' σὰς ἀσπαζόμεθα ἀδελφικῶς.

ὅλος εἰς τὰς ἐπιταγὰς σας.

Διονύσιος δὲ δὲ Ῥώμας

Παναγιώτης Θ. Στεφάνου

Κ. Δραγῶνας

(ΜΑΪΟΣ)

115. F. MARCET ΠΡΟΣ Δ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 168 Ἀρχείου Ἀλεξ. Ρώμα).

Monsieur,

Je prends la liberté de vous prier si vous avez des lettres pour nous, ou s'il s'en trouve chez Mr Cariati, de les envoyer (poste restante) à Marseille, ville où nous comptons faire notre quarantaine en retournant en Europe.

La Grèce se trouve dans une position très critique. Le captain Hamilton est parti hier avec des propositions d'accommodement avec la Porte. Les Grecs demandent la remise des forteresses, la reconnaissance de leur indépendance, mais s'engagent à payer un tribut annuel. Ces propositions ne seront sûrement pas acceptées, à moins d'une guerre avec la Russie.

Le départ du courrier m'empêche de vous écrire plus au long. Recevez Monsieur l'assurance de mon entier dévouement

F. Marcet,

*Napoli, 2 Mai 1826**Monsieur. Monsieur le Conte Roma**à Zante.*

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Κύριε,

Λαμβάνω τὴν ἐλευθερίαν νὰ παρακαλέσω ὑμᾶς, ὅπως, ἐὰν ἔχητε ἐπιστολὰς δι' ἡμᾶς ἢ ἐὰν εὕρισκωνται τοιαῦται παρὰ τῷ Κ^φ Χαριάτῃ, ἀποστείλητε ταύτας, ἵνα μένωσιν εἰς τὸ ταχυδρομεῖον τῆς Μασσαλίας, εἰς τὴν ὁποίαν πόλιν σκεπτόμεθα νὰ μείνωμεν διὰ τὴν κάθαρσιν, ἐπανερχόμενοι εἰς Εὐρώπην.

Ἡ Ἑλλὰς διατελεῖ εἰς κρίσιμώτατον σημεῖον. Ὁ πλοίαρχος Ἀμιλτων ἀπῆλθε χθὲς μὲ προτάσεις συμβιβασμοῦ μετὰ τῆς Πύλης. Οἱ Ἕλληνες ζητοῦσι τὴν παράδοσιν τῶν φρουρίων, τὴν ἀναγνώρισιν τῆς ἀνεξαρτησίας των, ἀλλ' ἀναλαμβάνουσι νὰ πληρώνωσιν ἐτήσιον φόρον. Αἱ προτάσεις αὗται δὲν θὰ γίνωσι βεβαίως δεκταί, πλὴν πολέμου μετὰ τῆς Ὑποσησίας.

Ἡ ἀναχώρησις τοῦ ταχυδρομεῖου μ' ἐμποδίζει νὰ γράψω ὑμῖν ἐκτενέστερον. Δέχθητε, Κύριε, τὴν διαβεβαίωσιν τῆς πλήρους ἀφοσιώσεώς μου.

Φ. Μαρσέ.

*Ναύπλιον, 2 Μαΐου 1826**Κύριον Κύριον Κόμητα Δ. Ρώμαν**Ζάκυνθον.*

116. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΖΑΚΥΝΘΟΥ ΠΡΟΣ Α. ΖΑΪΜΗΝ

(Πρωτότυπον, ἐκ τοῦ Ἀρχείου τῆς οἰκογενείας Ζαΐμη).

*Ἐκ Ζακύνθου, τῇ 6/18 Μαΐου 1826.**Πρὸς τὸν Πανευγενέστατον Κ^{ον} Ἀνδρέαν Ζαΐμην κ.τ.λ. κ.τ.λ.**Πανευγενέστατε.*

Ὁ γνωστός σας Κ^{ος} Χ. Ζαχαρόπουλος¹, ὅστις συνοδεύει τὸν εὐγενῆ συνταγματάρχην κύριον Γόρδων, θέλει σᾶς ἀναφέρει κατ' ἰδίαν, ὅσα δὲν δυνάμεθα πρὸς ὧραν διὰ τὸ στενὸν τοῦ καιροῦ νὰ σᾶς ἐκθέσωμεν, ἐν ᾧ ἀπὸ τὸ ἐμπερικλειόμενον πρὸς τὸν φίλον Κ^{ον} Α. Μιαούλην γράμμα μας, θέλετε γνωστοποιηθῇ τὰ ἡμέτερα. Ὡς τόσον σᾶς ἀναγγέλλομεν ὅτι ἐκτὸς τῶν βοηθειῶν τὰς ὁποίας φέρει μαζὶ τοῦ ὁ προβρῆ-
θεις κύριος Γόρδων, ἐτοιμάζονται καὶ ἄλλα φορτηγὰ ἀπὸ τοὺς κυρίους Ἀλέξιον καὶ ἀνεψιοὺς Στεφάνου μὲ τρόφιμα διὰ νὰ ἀποσταλῶσι τὴν ἐρχομένην ἐβδομάδα ὥστε μὲ αὐτὰ τὰ πλοῖα θέλομεν σᾶς γρά-
ψαι ἀκόμη.

Ἀπὸ τὸ κλείσιμον τῶν διόδων ὁ προαποσταλεὶς ταχυδρόμος Κ^{ος} Ματσούκας, μὲ τὸν ὁποῖον σᾶς ἐγράψαμεν ἐκτεταμένως, εἰς ὅσα ἀναφέρονται περὶ τῶν ἰδιαιτέρων καὶ δημοσίων πραγμάτων, ἐπέστρεψε, καὶ σήμερ' αὖριον μισεύει καὶ αὐτὸς μὲ κἀνένα ἐξ αὐτῶν τῶν φορτηγῶν.

Καθὼς σᾶς τὸ εἶπαμεν μὲ τὰς προλαβούσας μας σημειώσεις, νὰ μᾶς ἀποστείλετε ὅ,τι ἀντάξιον καὶ πρακτικὸν τῆς Διοικήσεως εἶναι, ἐν ᾧ μᾶς ἀποστέλλετε μὲ πρώτην ἀσφαλῆ εὐκαιρίαν, τὴν καθιστό-
ρῃσιν ὅλης τῆς ἐπισυμβάσης ἐργασίας τοῦ Κ^{ον} Δημ. Ὑψηλάντη, εἰς τὴν περίστασιν ὅπου αὐτὸς ἐνόμισε νὰ διαμαρτυρηθῇ, ὡς πληρε-
ξούσιος τῆς ἀνυπάρχτου ἀρχῆς, κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῆς ἐθνικῆς Συνελεύσεως.

Δεχθῆτε τοὺς ἀπὸ ψυχῆς εἰλικρινεῖς ἀσπασμούς μας καὶ πιστεῦτέ μας διὰ παντός.

εἰς τοὺς ὀρισμούς σας.

**Διονύσιος ὁ δὲ Ῥώμας
Παναγιώτης Θ. Στεφάνου
Κωνσταντῖνος Δραγώνας**

¹ Ὁ καὶ Ζαχαριάδης.

117. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΖΑΚΥΝΘΟΥ ΠΡΟΣ Α. ΖΑΪΜΗΝ

(Πρωτότυπον, ἐκ τοῦ Ἀρχείου τῆς οἰκογενείας Ζαΐμη)

*Ἐκ Ζακύνθου τῇ 7/19 Μαΐου 1826.**Πρὸς τὸν Πανευγενέστατον Κ^{ον} Ἀνδρέαν Ζαΐμην κ.τ.λ. κ.τ.λ.**Εἰς Ναύπλιον.**Πανευγενέστατε.*

Ἐλπίζομεν ὅτι πρὶν σὰς ἐλθῇ τὸ παρόν, θέλετε ἀναγνώσει τὰ χθесινὰ γράμματά μας, ἀποστελλόμενα μὲ τὸν Κ^{ον} Χ. Ζαχαρόπουλον, ὅστις ἀπέπλευσε μὲ τὸν εὐγενῆ Συνταγματάρχην Κ^{ον} Θ. Γόρδων, ὥστε ἐκ τῆς ἐκθέσεως τούτων τῶν γραφομένων μας, καὶ ἐκ τῆς ἰδιαιτέρας πληροφορίας καὶ κοινοποιήσεως τοῦ προρρηθέντος Κ^{ον} Ζαχαροπούλου, θέλετε γνωστοποιηθῇ καθ' ὅλα καὶ δι' ὅλα τὰ ἡμέτερα· καὶ καθὼς ἤδη σὰς τὸ ἐφανέρωσαμεν, ὁ ὑμέτερος ταχυδρόμος, ἀναγκασμένος ἀπὸ τὰς ἐπιδρομὰς τῶν ἐξερχομένων ἐχθρικῶν δυνάμεων ἀπὸ τὰ τεῖχη τοῦ Νεοκάστρου, Μοθώνης καὶ Κορώνης εἰς τὴν Ἑλίδα, ἐπέστρεψε πρὸ ἡμερῶν ἐνταῦθα καὶ σήμερον μετακομίζεται αὐτοῦ δι' ἐνὸς πλοίου φέροντος τρόφιμα εἰς Ναύπλιον διὰ λογαριασμὸν τοῦ Κ^{ον} Κ. Γεροστάθη. Οὗτος λοιπὸν θέλει σὰς φέρει τὰ ἡμέτερα προηγούμενα γεγραμμένα, εἰς ἀπάντησιν τῶν δημοσίων καὶ ἰδιαιτέρων αἰτημάτων καὶ ὡς πρὸς αὐτὰ προσμένομεν τὴν ὑμετέραν ἀπάντησιν.

Εἶναι δὲ περιττὸν νὰ ἐπαναλάβωμεν τοὺς αὐτοὺς λόγους, ἐν ᾧ μὲ αὐτὰ τὰ διάφορα γράμματά μας σὰς τοὺς ἐκθέσαμεν μεθ' ὧν τῆς εἰλικρινείας καὶ καθαρότητος, μῆτε ἔχομέν τι νεώτερον κατὰ τὸ παρόν νὰ σὰς εἴπωμεν, ὅτι ἐπιθυμοῦμεν τὰ μέγιστα νὰ λάβωμεν ὅλην, εἰς τὴν ὁποίαν νὰ ἐπεξεργάσωμεν μὲ νέας ἐργασίας τὰ γνωστά σας φρονήματά μας, καὶ διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν τὸν ποθητὸν τοῦτον σκοπὸν μας, χρεῖα εἶναι προπάντων, νὰ δειχθῇτε ἐκτὸς καὶ ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος μὲ πραγματικὰς ἀποδείξεις, ἰδίως εἰς τὸν πατριωτισμὸν καὶ τὴν ἀρετὴν σας· καὶ τούτου δοθέντος, ἐμφανιζόμεθα τότε υπερήφανοι, νὰ γνωστοποιήσωμεν, ὅπως ἀνήκει καὶ καθὼς πρέπει, καὶ τὰ ἰδιαιτέρα συμφέροντα καὶ τὴν ἀληθῆ εὐκλειαν τῆς πολυαγαπητῆς μας Ἑλλάδος. Ἐν ᾧ δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν δὲν ἀμφιδάλλομεν, ὅτι θέλετε προθυμοποιηθῇ, ὡς εἰς ἐκ τῶν πολλὰ ὀλίγων εὐφρονούντων, μὲ ἀληθῆ φρόνησιν καὶ δημοσίαν ὑπόληψιν, μᾶλλον δὲ τώρα ὡς Πρόεδρος ἀξίως παρασταινόμενος ἐπὶ κεφαλῇς τοῦ Ἑλληνικοῦ κράτους, νὰ πράξῃται οἷαις δυνάμεσι καὶ τρόποις τὸ λαμπρὸν καὶ ἐπίσημον κατόρθωμα

καίτοι εἰς ταύτην τὴν καιριωτάτην περίστασιν, ὅπως δι' αὐτοῦ ἀναφανῇ ἡ κοινὴ ὠφέλεια καὶ ἡ δημοσία ὑπόληψις, ἡ ὁποία κατήντησεν, ἀπὸ τὰ μέγιστα καὶ πολυποίκιλα λάθη τῶν παρελθόντων σπουδαρχῶν, οἱ ὅποιοι ἐκτιζαν τὴν ἀτομικὴν των δόξαν, διὰ τῆς Σατανικῆς ἐνέδρας, εἰς τὸν ἔσχατον βαθμὸν τῆς περιφρονήσεως· ὥστε ἐὰν τὰ θαυματουργήματα τῆς καρτεροψύχου φρουρᾶς τοῦ Μεσολογγίου, καὶ ἡ ἐπομένη αὐτοῦ σημαντικὴ πτώσις, ὡς πρὸς τὴν ἰσορροπίαν τῶν Ἑλληνικῶν ὑποθέσεων, ἀλλ' ἐνδοξος εἰς τὴν ὕψιν τῶν ἐξηυγενισμένων, δὲν τὴν ἐδαστοῦσεν, ἡ Ἑλλάς βέβαια ἐχάνετο καὶ ἐξ ὀλοκλήρου· ἀλλ' ἡ Εὐρώπη, προσηλωμένη σπουδαίως εἰς τὴν τύχην τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων, θεωρεῖ, ὅτι ἐν τῇ μέσῃ τῶν Ἑλλήνων σώζονται ἡρώες, οἱ ὅποιοι ἀνώτεροι πάντοτε πάσης οἰαςδὴποτε ἰδέας ἰσοτελείας καὶ αὐτονομίας, τρέχουσι αὐθορμήτως εἰς τὸ ἐνδοξον καὶ θεῖον στάδιον τῆς πάλης, μαχόμενοι, ὅχι δι' ἄλλο, εἰμὴ νὰ σώσῃσι πατρίδα καὶ θρησκείαν. Ἐὰν λοιπὸν ἡ προσοχὴ τῶν ἐξηυγενισμένων ἔθνων ἐσταματοῦσε τὴν προσοχήν των εἰς μίαν πυγμὴν ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι ἐδείχθησαν πραγματικῶς μὲ τὴν ἐπίμονον ἀπόφασιν, τοῦ «τὰν ἢ ἐπὶ τὰν» καὶ ἔκαμαν ἐκεῖνο τὸ ὅποῖον εἶδαμε μὲ θαυμασμὸν ὅχι ὀλίγον, τί ἤμπορεῖ νὰ κάμῃ ὅταν θέλει ἓνας ὀλόκληρος λαὸς, καὶ τοιοῦτος, ὁποῖος εἶναι τῆς Ἑλλάδος, ἡ φύσις τοῦ ἠποίου εἶναι καλῶς ἐγνωσμένη εἰς τὴν Πανευγενειάν σας; Ποῖος ἄλλος ὡς αὐτός, τοσοῦτον εὐάγωγος καὶ αἰσθαντικός, ἐκβαλλόμενος ἀπὸ μίαν πολυχρόνιον τυρανικὴν δουλείαν, καταδυθισμένος ὁ νοῦς του εἰς τὰς πλέον παραδόξους καὶ τραγικωτάτας περιστάσεις, χωρὶς ἐμπειρίαν πολέμου, καὶ χωρὶς τοῦ ἄλλου ἡθικοῦ μέσου τὸ ὅποῖον νὰ τὸν κάμῃ νὰ ὠθισθῇ, εἰμὴ ἐρεθιζόμενος ἀπὸ τὸ γυμνὸν καὶ ξηρὸν αἰσθημα τῆς ἐμφύτου ἐλευθερίας του, τὴν ὁποίαν ἐβλεπε ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἐπαναστάσεως, ὡς θεῖον καὶ ἱερὸν χάρισμα;

Ἐὰν αὐτὴν τὴν εὐλύγιστον κλίσιν τοῦ λαοῦ τούτου ἤξευραν οἱ ὀδηγοὶ νὰ τοῦ τὴν διευθύνουν, ὁ λαὸς οὗτος ἀναμφιβόλως, ἤθελεν εἶναι ἐλευθερωμένος διὰ παντός ἀπὸ τὴν θηριώδη δυναστείαν τοῦ κατακτητοῦ του, ὅστις σήμερον τὸν παλεύει ἐξ αἰτίας τῆς ἀνοησίας καὶ τῆς ἀναξιότητος τινῶν οὐτιδανῶν καὶ μισοκάλων ἀτόμων, κινουμένων πάντοτε διὰ τὰ ἴδια αὐτῶν τέλη, φοβερίζοντάς τον νὰ τοῦ ἀρπάσῃ καὶ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ὑπαρξιν. Ὅταν ὁ λαὸς οὗτος, τοσοῦτον εὐδιάθετος καὶ ἀεικίνητος, δὲν παρεκβαίνει τὰ χρέη του, ὅσα τὸν κάμνουν νὰ εἶναι προσκολλημένος εἰς τὰς ἱερὰς ἀρχὰς τῆς ἀνεξαρτησίας του, δὲν εἶναι κρίμα νὰ χαθῇ καὶ νὰ χαθῇ ἐξασθενισμένος καὶ χαυνωμένος οὕτω πως, ἀπὸ τὴν αἰρετικὴν δόξαν καὶ ἀπὸ τὴν λύπην τῶν ἰδιοπαθῶν ὀδηγῶν; Καὶ πῶς ἡ ἱστορία δὲν θέλει κάμῃ γνωστὸν εἰς ἅπασαν τὴν οἰκουμένην, ὅτι ἡ Ἑλλάς, ἀπομαρασμένη ἀπὸ τὰ τέλη τῆς ἀντιζηλίας, τῆς ἰδιοτελείας καὶ τῆς φιλαρχίας τῶν ἀρχῶν της, κατήντησε νὰ

ἐξουδενωθῇ διόλου ἀπὸ τῶν ἐθνῶν τὸ στόμα, κάμνοντας νὰ ματαιωθῇ τὸ λαμπρότερον ἐπιχείρημα τῆς ἐλευθερίας της, ἢ ὅποια ἀπολογία ἤθελεν εἶσθαι ἱκανὴ νὰ δοθῇ ἀπὸ τούτους τοὺς διευθυντάς της, ὡς πρὸς τὸν ὀλεθρόν της; Καὶ ποῖος εἶναι ἐκεῖνος ὁ ῥήτωρ, ὅστις φανταζόμενος τὰ πάλοι καὶ νῦν κάλλη της δὲν ἀποστομώθη εἰς τὴν προστασίαν τῶν δικαιολογημάτων τούτων τῶν Διοικητῶν της; δὲν θέλει εἶναι βέβαια καμία δικαιολογία, δταν δὲν ἴδῃ ὁ κόσμος, πῶς τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος ἂν ἔπεσε (ὃ μὴ γένοιτο), ἔπεσε καὶ μὲ τὰ ὅπλα ἀνὰ χεῖρας. Αὕτη εἶναι ἡ μόνη ἐργασία καθ' ἣν πρέπει νὰ καταγίνωνται ὅλοι οἱ Ἕλληνες ἐκ συμφώνου καὶ οἱ ἄρχοντες, ὡς οἱ μοχλοὶ ταύτης τῆς μηχανῆς. Συμφέρεῖ καθ' ὅλους τοὺς τρόπους νὰ δεῖξωσιν, αὐτοὶ πρῶτοι, τοιοῦτον ἐπωφελὲς καὶ ἀναγκαῖον παράδειγμα. Χωρὶς ταύτης τῆς σωτηριώδους ἐργασίας εἶναι τῶν ἀδυνάτων ἀδύνατον νὰ σωθῇ ἡ Ἑλλάς, καὶ χωρὶς ταύτης δὲν ὠθεῖται καὶ καλὸν ἀπὸ τοὺς ξένους τὸ ὅποιον εἶναι ἐγγὺς νὰ τελειοποιηθῇ.

Ταῦτα εἶναι, ὦ φίλε καλὲ πατριῶτα, τὰ λεγόμενά μας, τὰ ὅποια ἐξερχόμενα ἀπὸ τὴν ἄσβεστον φλόγα τῶν εἰλικρινῶν αἰσθημάτων μας, διευθύνονται κατ' ἐξοχὴν πρὸς τὴν πανευγενεῖάν σας, ὡς πρόεδρον μὲ γνῶσιν καὶ φωτισμὸν τοῦ πολυδασανισμένου, καὶ ἐπαπειλουμένου Ἑλληνικοῦ γένους.

Δεχθῆτε λοιπὸν μὲ τὴν αὐτὴν καθαρότητα μὲ τὴν ὅποιαν σὰς τα ἐκθέσαμεν, καὶ κάμετε ὅπως κάμετε διὰ τὸν Θεόν! νὰ σῶσθε τὴν πατρίδα ἀπὸ τοῦτον τὸν ἐπικείμενον κίνδυνον, ἐπειδὴ σὰς ὁμολογοῦμεν, ὅτι ἐν ὅσῳ δὲν βλέπομεν ἐκκινουμένας τὰς Ἑλληνικὰς δυνάμεις, μὲ ἐκείνην τὴν ἀπαιτουμένην δραστηριότητα καὶ ἐνέργειαν ἱκανὴν ὅχι μόνον νὰ ἀνθῆξῃ κατὰ τῶν συνεχῶν ἐπιδρομῶν τῶν ἐχθρικῶν δυνάμεων τελείως, ἀναλόγως εἰς τὴν ἀνδρείαν καὶ ῥωμαλαιότητα τῶν ἡμετέρων, ἀλλὰ νὰ τὰς σπρώξῃτε μὲ λαμπρὰν νίκην ἕως οὗ ἔλθῃ ὁ καιρὸς καὶ νὰ τὰς ἀποβάλλετε μὲ περιφρόνησιν. Αἰσθανόμεθα μεγαλοτάτην λακτάρα καὶ ἀγανάκτησιν, ἕως οὗ νὰ ἴδωμε τὸν τελικώτατον σκοπὸν, τοσοῦτον ποθητὸν εἰς τὰ ἐπιχειρήματά σας. Εἶναι χρεῖα νὰ γνωρίσωμεν μετὰ λεπτομερείας ὅλα τὰ ἐπισυμβάντα διατρέξαντα πρὸς τῆς πτώσεως τοῦ Μεσολογγίου καθὼς καὶ μετὰ τὴν αὐτοῦ πτῶσιν τὰ διατρεχόμενα, καὶ διὰ τοῦτο παρακαλεῖσθε νὰ μᾶς ἐξαποστείλετε ὅσον τάχει τὴν καθιστόρησιν, γινομένην μεθ' ὅλης τῆς ἀκριβείας καὶ λεπτομερείας, καθότι συμφέρεῖ νὰ γνωρίσωμεν πῶς συνέβη, καὶ μὲ ποῖον τρόπον ἐγείνεν ἡ ἐξοδος τῆς γενναίας ἐκείνης φρουρᾶς, καὶ πῶς ἐπολεμήθη ἀπὸ τὸν πολιορκητὴν της ἐξερχομένη ἀπὸ τὸ φρούριον πόσοι διεσώθησαν ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ἥρωας, ποῦ εὗρισκωνται, καὶ ποῦ καταγίνονται.

Σὰς ὑπενθυμίζομεν καὶ αὐθὺς ὁσάκις μᾶς γράφετε νὰ μᾶς στέλ-

λετε ὅλα τὰ πρακτικὰ τῆς Διοικήσεως, ἐκδιδόμενα εἰς τύπον, περισσό-
τερον ἀπὸ ἓνα σῶμα, διότι χρησιμεύουσι νὰ διαδίδωνται εἰς τὴν Εὐρώ-
πην. Περιμένοντες τὴν ἀπάντησίν σας σὰς ἀσπαζόμεθα ἀδελφικῶς
πιστεύοντάς μας προθύμους.

εἰς τοὺς ὁρισμούς σας
Διονύσιος ὁ δὲ Ῥώμας
Παναγιώτης Θ. Στεφάνου
Κωνσταντῖνος Δραγώνας

118. Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΖΑΚΥΝΘΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Κ. ΓΕΡΟΣΤΑΘΗΝ

(Αἰθνητικὸν σχέδιον. Ἀριθ. 6926 Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

7/19 Maggio 1826.

Al. Sign. C. Ferostati.

Riferendoci alla precedente nostra, entro la quale abbiamo unita quella che dalla Commissione Governativa della Grecia le venne scritta, noi ci diamo il dovere di accluderle nella presente la replicata per il caso che la prima non le fosse pervenuta.

Nel giorno di jeri si distacò da questa parte per Napoli di Romania l'ottimò Signor Colonel J. Gordon, imbarcatosi nel Brigantino del Sig. Micalopulo, che seppe far caricare di provvigioni per quella parte, avendo quì lasciato un loro carico che va a partire a momenti. Iddio benedica le sue rette e benefiche intenzioni e che lo faccia giungere a tempo onde unire i suoi sforzi a quelli dei nostri connazionali per opporre un contrasto sufficiente che valga a sospendere il corrente dei pericoli che minacciano l'esistenza della Grecia.

Sono molto opportuni i divisamenti del magnanimo Eynard per suffragare la Grecia in questi decisivi momenti, giacchè non giunsero per tempo i suoi soccorsi, capaci a prevenire l'or mai consumata catastrofe di Missolongio.

La Famiglia quanto benemerita altrettanto infelice dell'inimitabile Marco Bozzari di cui non cesseremo mai di deplorare la perdita, quantunque questa abbia recato perpetua gloria alla nostra Nazione, ci ha fatto conoscere, che allora quando si seppe da Missolongio il prossimo arrivo di provvigioni per il di Lei mezzo, ed essendo frattanto urgente il bisogno di alimentare quella Guarnigione, il Sig. Noti Bozzari, avendo rilevato l'esistenza di alcune farine nel potere del Sig. Eustratio Petrides, lo interessò di farle passare in quella Piazza, garantendo col pegno di suoi preziosi effetti che sarebbero queste farine soddisfatte da

Lei in concorso di quelli che Ella era disposto di spedire. Siccome, per le circostanze avvenute, non ebbe il Petrides il suo pagamento, minaccia oggi, non senza ragione, di esporre alla vendita questi effetti, col cui ritratto pagarsi pel lo stesso articolo; e per giustificare la necessità di questo divisamento ne diede parte alla Famiglia Bozzari, accompagnando, le copia della lettera a Lei scritta, che tratta sullo stesso soggetto. Commossi noi per le circostanze penose di questa Famiglia e considerando che si trattava di provvigioni per la Guarnigione di Missolongio, crediamo che Lei potrebbe credersi autorizzato di supplire dal Fondo a tale oggetto destinato anche per questa partita nella quale avrà servito almeno per dilazione la caduta di quella Piazza. Noi le facciamo questo cenno non per voler esigere da Lei verun riguardo sul proposito, non essendo argomento che ci comporta direttamente, ma per semplice cordiale osservazione, conoscendo il di Lei ottimo cuore ed il sentimento patrio che la distingue, ben sicuri essendo che dove Ella trovasse conveniente e frà i limiti delle sue commissioni, non si rifiuterà di dare alla cosa quel valore che essa potesse meritare.

Dalle ulime notizie, avute da Napoli di Romania abbiamo la riunione fraternevole e sincera di tutte le Forze Greche marittime, il pasagio delle famiglie di Cranidi, di Poro e di Spezie in Idra, come luogo di maggiore sicurezza, e la sortita di molte altre da Napoli di Romania e di altre parti della Morea, rimaste essendo i soli atti a portar le armi, determinati di unire i loro sforzi per opporre forza imponente onde combattere il furore e la ferocia del memico in tutti i punti del suo passaggio. Frattanto bramosi di poter annunziarle in progresso notizie di prosperi successi chiudiamo la presente protestandole la nostra piu cordiale amicizia e la piu perfetta nostra estimazione.

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

7/19 Μαΐου 1826.

Πρὸς τὸν Κ^ν Κ. Γεροστάθην.

Ἀναφερόμενοι εἰς τὴν προηγουμένην ἡμῶν, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐσωκλείσαμεν τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνητικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἑλλάδος πρὸς ἡμᾶς γραφεῖσαν, θεωροῦμεν καθήκον νὰ ἐσωκλείσωμεν ἐν τῇ παρούσῃ ἀντίγραφον, διὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἐκείνη δὲν ἤθελε περιέλθῃ εἰς ὅμας.

Χθὲς ἀπῆλθεν ἐντεῦθεν διὰ Ναύπλιον ὁ ἀριστος συνταγματάρχης

κύριος Ι. Γόρδων, ἐπιβιδασθεὶς ἐπὶ τῆς ἡμιολίας τοῦ Κ^{οῦ} Μιχαλοπούλου, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐφάρτωσε ζωτροφίας δι' ἐκεῖ, ἀφελὶς ἐνταυθα φορτίον τοιοῦτων, τὸ ὁποῖον θέλει ἀποσταλῇ προσεχέστατα. Ὁ θεὸς νὰ εὐλογήσῃ τὰς ὁρθὰς καὶ εὐεργετικὰς προθέσεις τοῦ καὶ κατευοδώσῃ αὐτὸν ἐγκαίρως, ὥπως ἐνώσῃ τὰς προσπάθειάς τοῦ μετὰ τῶν ἡμετέρων ὁμοεθνῶν, ἐν' ἀντιτάξῃ ἀντίστασιν, ἱκανὴν ν' ἀναστείλῃ τὸν ῥοῦν τῶν ἀπειλούντων τὴν ὑπαρξίν τῆς Ἑλλάδος κινδύνων.

Τὰ μέτρα τοῦ μεγαθύμου Ἐυνάρδου εἶναι λίαν κατὰλληλα νὰ συνδράμωσι τὴν Ἑλλάδα εἰς τὰς ἀποφασιστικὰς ταύτας στιγμὰς, ἀφοῦ δὲν ἐφθασαν ἐγκαίρως αἱ ἱκαναὶ νὰ προλάβωσι τὴν ἤδη συντελεσθεῖσαν καταστροφὴν τοῦ Μεσολογγίου βοήθειαι αὐτοῦ.

Ἡ τόσον ἀξιόλογος ὅσον δυστυχὴς οἰκογένεια τοῦ ἀμμιήτου Μάρκου Βότσαρη, τοῦ ὁποίου οὐδέποτε θέλομεν παύσει νὰ θρηνῶμεν τὴν ἀπώλειαν, μολοντί αὕτη προσεπόρισεν αἰῶδιον δόξαν εἰς τὸ Ἕθνος, ἐγνώρισεν ἡμῖν, ὅτι, ὅτε ἐγνώσθη ἐκ Μεσολογγίου ἡ δι' ὧμῶν προσεχὴς ἀφίξις ζωοτροφῶν, οὐσης δ' ἐπείγουσας τῆς ἀνάγκης νὰ τροφοδοτηθῇ, ἡ φρουρὰ ἐκείνη, ὁ Κ^{ος} Νότης Βότσαρης, μαθὼν τὴν ὑπαρξίν ἀλεύρων εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ Κ^{οῦ} Εὐσταθίου Πετρίδου, ἐπεισε τοῦτον ν' ἀποστείλῃ τὰ ἄλεια εἰς τὸ Φρούριον ἐκεῖνο, ἐγγυηθεὶς αὐτῷ δι' ἐνεχυριάσεως πολυτίμων πραγμάτων τοῦ, ὅτι τὰ ἄλεια θὰ ἐπληρῶνοντο ἀπὸ ὑμᾶς ἐμοῦ μετ' ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ὑμεῖς εἰσθε διατεθειμένος ν' ἀποστείλῃτε. Ἐπειδὴ ὅμως, ἔνεκα τῶν ἐπελθουσῶν περιστάσεων, ὁ Πετρίδης δὲν ἐπληρώθη, ἀπειλεῖ, οὐχὶ ἄνευ λόγου, νὰ ἐκθέσῃ εἰς πώλησιν τὰ ἐνέχυρα, διὰ τοῦ τιμήματος τῶν ὁποίων νὰ πληρωθῇ τὸ ἐμπόρεμά του· ὥπως δὲ δικαιολογήσῃ τὴν ἀνάγκην τοῦ μέτρου τούτου, ἀνεκοίνωσε πρὸς τὴν οἰκογένειαν Βότσαρη, ἀποστείλας ἀντίγραφον, τὴν πρὸς ὑμᾶς γραφεῖσαν ἐπιστολήν, τὴν πραγματευομένην περὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος. Συγκεκινημένοι ἐκ τῶν θλιβερῶν περιστάσεων τῆς οἰκογενείας ταύτης καὶ ἔχοντες ὑπ' ὄψιν, ὅτι πρόκειται περὶ ζωοτροφῶν διὰ φρουρὰν τοῦ Μεσολογγίου, φρονοῦμεν, ὅτι ὑμεῖς δύνασθε νὰ θεωρήσῃτε ἑαυτὸν ἐξουσιοδοτημένον νὰ πληρώσῃτε ἐκ τοῦ πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν προωρισμένου κεφαλαίου τὸ χρέος τοῦτο εἰς τὸ ὁποῖον θέλει χρησιμεύσει τοῦλάχιστον ὡς ἀναβολὴ ἢ πτώσις τοῦ φρουρίου ἐκείνου. Ποιοῦμεν ὑμῖν νύξιν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, οὐχὶ ὡς θέλοντες ν' ἀξιώσωμεν οἷαν δῆποτε ἐπὶ τούτου προσοχὴν, τὸ ὁποῖον δὲν ἀφορᾷ εἰς ἡμᾶς ἀμέσως, ἀλλὰ πρὸς ἀπλὴν ἐγκάρδιον παρατήρησιν, γινώσκοντες τὴν ἀγαθωτάτην καρδίαν ὧμῶν καὶ τὸ διακρίνον ὑμᾶς πατριωτικὸν αἰσθημα, ὄντες δὲ βεβαιότατοι, ὅτι, ἐὰν εὗρητε πρόσφορον καὶ ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν ὑμετέρων ἐντολῶν, δὲν θέλετε ἀποποιηθῇ ν' ἀποδώσῃτε εἰς τὸ θέμα τὴν ἀξίαν, τῆς ὁποίας δύναται νὰ εἶναι ἄξιον.

Ἐκ τῶν τελευταίων ἐκ Ναυπλίου εἰδήσεων μανθάνομεν τὴν ἀδελφικὴν καὶ εἰλικρινῇ ἔνωσιν πασῶν τῶν ναυτικῶν ἐλληνικῶν δυνάμεων, τὴν μετάδασιν τῶν οἰκογενειῶν τοῦ Κρανιδίου, τοῦ Πόρου καὶ τῶν Σπετσῶν εἰς Ὑδραν, ὡς τόπον μεζονος ἀσφαλείας καὶ τὴν ἐξοδὸν πολλῶν ἄλλων ἐκ Ναυπλίου καὶ ἄλλων μερῶν τοῦ Μωρέα, ὅπου ἔμειναν μόνοι οἱ ἱκανοὶ νὰ φέρωσιν ὅπλα, ἀποφασισμένοι νὰ συνενώσωσι τὰς προσπάθειας των, ὅπως ἀντιτάξωσι σημαντικὴν δύναμιν, ἵνα πολεμήσωσι τὴν ὀργὴν καὶ τὴν θηριωδίαν τοῦ ἐχθροῦ καθ' ὅλα τὰ μέρη τῆς διαβάσεως αὐτοῦ.

Ἐν τῷ μεταξύ, ποθοῦντες νὰ δυνηθῶμεν ν' ἀναγγεῖλωμεν ὑμῖν βραδύτερον εἰδήσεις εὐτυχῶν γεγονότων, κλείομεν τὴν παρούσαν, ὁμολογοῦντες ὑμῖν τὴν ἡμετέραν ἐγκαρδιωτάτην φιλίαν καὶ πληρεστάτην ἐκτίμησιν.

119. Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΖΑΚΥΝΘΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΥΝΑΡΔΟΝ

(Ἐπίσημον ἀντίγραφον, ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ῥώμα.)

Zante li 7/19 Mago 1826.

(Copia di lettera scritta dalla Commissione particolare istituita dal Sg^{re} Co. de Roma al S^{re} Chev. I. G. Eynard)

Siccome il quì sottoscritto nostro S^{re} De Roma ebbe occasione di conoscere personalmente nel loro passaggio li S^{ri} Marce e Romilly, ebbe egli commissione da essi di ricuperare le loro lettere e di spedir quelle che da essi gli venissero confidate verso la S. V., così ci siamo affrettati di secondare ogni loro veduta, tendente all' oggetto sacro di salvare una Nazione non indegna della considerazione di tutte le altre, la quale combatte per la Religione e per la liberazione della sua Patria dal barbaro giogo dell' empio e crudele usurpatore del suo Stato.

Nell' accompagnarle quì unite le lettere dei sullodati soggetti noi ci diamo il dovere di aprire con Lei una corrispondenza diretta ed anzi unire i nostri sforzi alle di Lei benefiche disposizioni dirette a vantaggio di un tanto argomento, e che ci interressa tanto dappresso, sicuri essendo che la di Lei bontà saprà apprezzare questi nostri sentimenti, che si uniformano a quel generoso impulso, che anima così bene l'ottimo di Lei carattere e inclinazione.

Senza perderci in minuti dettagli intorno le cause interne e esterne, che hanno sovente attraversata l'onorata carriera de

Greci nella plausibile loro impresa valerà soltanto farle un breve cenno dell' ultima inevitabile caduta di Missolongi, la cui impareggiabile guarnigione avrebbe bastato consumare e distruggere tutte le risorse del nemico, se avesse potuto essere a tempo munita di corrispondente somma di provvigioni prima di veder ostruite tutte le vie, dalle quali per quattordici mesi si ha potuto farle penetrare. Un danno così grande provenne principalmente dalla trista deputazione Greca di Londra, la quale, per oggetti forse illeciti, lasciò cadere in protesto le ultime lettere di cambio, corrispondenti a quelle somme esborsate per l'unico oggetto di approvvigionare quell' importantissimo punto, cosa ch' era ben conosciuta dalla deputazione stessa, la quale prevedere doveva che protestate queste cambiali porterebbero l' effetto dello scoraggiamento di altri esborsi per gl' imminenti successivi bisogni attaccati al destino di quella Piazza.

Se però la Grecia ha sofferto una gran perdita in quell' importantissimo Baluardo, l' eroica e disperata maniera della sortita di quella valorosa guarnigione formerà una delle più luminose epoche dell' umana società e farà conoscere al mondo ammiratore quanto possa negli animi dei Greci il genio di Religione e di Libertà, e quanto ancora costar dovrà al nemico del Cristianesimo per giungere non a soggiocarli, ma a distruggerli.

A traverso i pericoli che circondano la Grecia ed in mezzo alle privazioni di tutti gli oggetti necessari a portar in grado di sostenere una lunga e ben micidiale guerra, essa, dandosi una nuova forma di provvisoria amministrazione di governo, si affretta per ogni via onde prevedere e prevenire tutti i tentativi del nemico, e sembra che voglia armare tutte le braccia che le rimangono attive e di unire tutte le forze marittime e formarne base della sua difesa e fors' anco de' suoi attivi progressi.

Noi siamo colla soddisfazione di sentire salvi presso e chè due mila forti, il cui braccio ed esempio non potrà che destare nelle anime le più assopite de' loro connazionali quell' ardore e quel zelo, con cui per un così lungo spazio di tempo essi seppero farsi giuoco di tutte le forze combinate marittime e terrestri degli Ottomani.

Siccome la parte politica dei Gabinetti dell' Europa non deve cadere in contemplazione presso i più savi dei Greci direttori, i quali si trovano nell' urgente necessità di astenersi dalle vedute che interessar ponno i reciproci oggetti delle Potenze Cristiane, essi non ravisano altri sostegni che quelli delle anime

generose dei particolari individui e delle private società, che, sebben non greche, ma seguaci dell' Evangelo, confidano che non mancheranno di accorrere con magnanima disposizione al loro soccorso, e, prendendo nuove e più sane misure di amministrazione, implorano un prestito capace a far fronte a quei bisogni, che il caso loro inevitabilmente esigge. La commissione governativa dunque della Grecia, contemplando nei benemeriti Membri dei Comitati Filelleni e fondando principalmente le sue più care speranze nell' animo nobile della V. S. ci fa sentire di scriverle ch' ella discenda a far affrettare la riuscita di questo prestito, frattanto che quel governo si sollecita di emanare delle disposizioni che valgano a guarentire i prestatori coi prodotti della Grecia e coi fondi demaniali per i relativi cambi e per l'esatta restituzione a suo tempo.

Noi crediamo di stringente nostro dovere quello di anticipare alla S. V. queste comunicazioni affinchè ella possa prendere quelle misure ed adottare quelle provvidenze capaci a provvedere gli urgenti bisogni della Grecia, la cui salvezza servirà d' interna soddisfazione per Lei e di gloria per il di Lei nome e per quei di tutti gli altri degni di Lei Consoci, che non si rifintano di emulare i virtuosi di Lei sforzi.

Noi ci daremo opportunamente l' onore di farle giungere fra non molto le relative disposizioni del governo greco, e frattanto impazienti di rispettati suoi riscontri ed ordini, ce le protestiamo colla più sentita stima ed ammirazione.

(Estratta dai Registri della mia corrispondenza particolare, esistente in mio potere).

Dionisio C: de Roma

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Ζάκυνθος 7/19 Μαΐου 1826.

(Ἀντίγραφον ἐπιστολῆς, γεγραμμένης παρὰ τῆς ὑπὸ τοῦ Κ^{ον} Κόμητος δὲ Ῥώμα ἰδρυθείσης Ἐπιτροπῆς πρὸς τὸν Κ^{ον} Ἰ. Γ. Εὐνάρδον.)

Ὁ ὑπογεγραμμένος ἡμέτερος Κ^{ος} Δὲ Ῥώμα, λαβὼν εὐκαιρίαν νὰ γνωρίσῃ προσωπικῶς κατὰ τὴν διάβασιν των τοὺς Κ^{ους} Μαρσὲ καὶ Ρομιλλύ, ἔλαβε παρ' αὐτῶν ἐντολὴν νὰ λαμβάνῃ τὰς ἐπιστολάς καὶ ν' ἀποστείλῃ ἐκεῖνας τὰς ὁποίας οὗτοι ᾔθελον ἐμπιστευθῇ αὐτῷ διὰ τὴν Ὑμ. Ἀρχοντίαν, οὕτω δ' ἐσπεύσαμεν νὰ ὑποβοηθήσωμεν πάσαις τὰς βλέψεις αὐτῶν, τὰς τεινούσας εἰς τὸν ἱερὸν σκοπὸν τῆς σωτηρίας

ἔθνους, μὴ ἀναξίου τῆς ἐκτιμήσεως πάντων τῶν ἄλλων ἔθνῶν, τὸ ὅποιον μάχεται ὑπὲρ τῆς θρησκείας καὶ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς πατρίδος του, ἀπὸ τοῦ βαρδάρου ζυγοῦ τοῦ ἀσεβοῦς καὶ σκληροῦ σφετεριστοῦ τοῦ Κράτους αὐτοῦ.

Ἀποστέλλοντες ὑμῖν τὰς ἐγκλείστους ἐπιστολάς τῶν ἀνω ἀξιοτίμων ὑποκειμένων, θεωροῦμεν καθήκον ν' ἀνοίξωμεν μεθ' ὑμῶν ἀπ' εὐθείας ἀλληλογραφίαν καὶ νὰ ἐνώσωμεν τὰς ἡμετέρας προσπάθειας εἰς τὰς ὑμετέρας καλοκαγάθους διαθέσεις, τὰς ἀφορώσας εἰς τὴν ὠφέλειαν τόσον μεγάλου καὶ ἡμᾶς τὰ μέγιστα ἀμέσως ἐνδιαφέροντος θέματος, βέβαιον ὄντες, ὅτι ἡ ὑμετέρα ἀγαθότης θέλει ἐκτιμῆσαι τὰ αἰσθηήματα ἡμῶν ταῦτα, τὰ ταῦτιζόμενα πρὸς τὴν γενναίαν ὁρμὴν, ἣτις ἐμψυχώνει τόσον καλῶς τὸν ἀριστον χαρακτῆρα ἡμῶν καὶ τὴν ὑμετέραν διοίκησιν.

Χωρὶς νὰ χανώμεθα εἰς λεπτολογίας ὥς πρὸς τὰ ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ αἷτια, τὰ ὅποια πολλάκις παρεκώλυσαν τὴν ἐντιμον σταδιοδρομίαν τῶν Ἑλλήνων κατὰ τὴν ἀξιεπαινον αὐτῶν ἐπιχείρησιν, ἀρκεῖ μόνον νὰ ποιήσωμεν ὑμῖν βραχείαν νύξιν περὶ τῆς ἀναποφεύκτου πτώσεως τοῦ Μεσολογγίου, τοῦ ὁποῦ ἡ ἀπαράμιλλος φρουρά ἤθελε ἀρκέσει νὰ φθείρῃ καὶ καταστρέψῃ πάσας τὰς δυνάμεις τοῦ ἐχθροῦ, ἐὰν ἐγκαίρως ἤθελε δυνηθῇ νὰ ἐφοδιασθῇ ἀνάλογον ποσὸν ζωοτροφῶν πρὶν ἢ ἀποκλεισθῇ ἡ θάλασσα, διὰ τῆς ὁποίας ἐπὶ δεκατέσσαρας μῆνας ὑπῆρξε δυνατόν αἱ ζωοτροφῆαι νὰ εἰσδύωσιν. Ἡ μεγάλη αὕτη βλάβη προήλθεν ἀπὸ τὴν ἀθλίαν Ἑλληνικὴν ἀποστολὴν ἐν Λονδίῳ, ἣτις ἐνεκεν ἀθεμίτου ἱσως σκοποῦ, ἀφῆκε νὰ διαμαρτυρηθῶσιν αἱ τελευταῖαι συναλλαγματικαί, αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὰ ποσά, τὰ καταβληθέντα διὰ μόνον τὸν σκοπὸν νὰ τροφοδοτηθῇ τὸ σημαντικώτατον ἐκεῖνο σημεῖον, ὅπερ ἐγίνωσκεν ἡ Πρεσβεῖα ἐκεῖνη, ἡ ὅποια ὤφειλε νὰ προῖδῃ, ὅτι ἡ διαμαρτυρία τῶν συναλλαγματικῶν ἐκείνων ἤθελεν ἐπενέγκει τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀποθαρρύνσεως ἄλλων καταβολῶν διὰ τὰς ἐπικειμένας ἀνάγκας, τὰς σχετιζομένας μὲ τὴν τύχην ἐκεῖνου τοῦ Φρουρίου.

Ἐὰν ὅμως ἡ Ἑλλάς ὑπέστη μεγάλην ἀπώλειαν τοῦ σημαντικωτάτου ἐκεῖνου προμαχῶνος, ἡ ἥρωικὴ καὶ ἀπελπιστικὴ ἔξοδος τῆς Φρουρᾶς θέλει ἀποτελέσει μίαν τῶν φωτεινοτέρων ἐποχῶν τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας καὶ θέλει γνωρίσει εἰς τὸν θαυμάζοντα κόσμον τί δύναται ἐπὶ τῶν ψυχῶν τῶν Ἑλλήνων τὸ πνεῦμα τῆς θρησκείας καὶ τῆς ἐλευθερίας, καὶ πόσον μέλλει ἀκόμη νὰ στοιχίσῃ εἰς τὸν ἐχθρὸν τοῦ χριστιανισμοῦ, ἵνα ἐπιτύχῃ, οὐχὶ νὰ ὑποδουλώσῃ, ἀλλὰ νὰ καταστέψῃ αὐτούς.

Ἐν μέσῳ τῶν περιβαλλόντων τὴν Ἑλλάδα κινδύνων καὶ τῆς στερήσεως πάντων τῶν ἀναγκαιῶν πρὸς ἐξακολούθησιν μακροῦ καὶ ἀγαν

ἀνθρωποκτόνου πολέμου, αὕτη, ἰδρύσασα νέον τύπον προσωρινῆς κυβερνήσεως, σπεύδει παντοιοτρόπως νὰ προῖδῃ καὶ προλάβῃ πάσαις τὰς ἀποπείρας τοῦ ἐχθροῦ, φαίνεται δ' ὅτι προτίθεται νὰ ὀπλίσῃ πάντας τοὺς ἀπομείναντας ἐνεργοὺς βραχίονας καὶ νὰ συνενώσῃ πάσας τὰς ναυτικὰς δυνάμεις καὶ νὰ σχηματίσῃ βάσιν τῆς ἀμύνης τῆς, ἴσως δὲ καὶ τῶν ἐνεργῶν προόδων τῆς.

Αἰσθανόμεθα εὐχαρίστησιν μανθάνοντες, ὅτι ἐσφύθησαν δύο χιλιάδες περίπου ἀνδρείων, τῶν ὁποίων οἱ βραχίονες καὶ τὸ παράδειγμα δὲν δύνανται ἢ νὰ διεγείρῳσιν καὶ εἰς τὰς μάλλον ὑπνωττούσας ψυχὰς τῶν ὁμοεθνῶν τῶν τὴν τόλμην καὶ τὸν ζῆλον, διὰ τῶν ὁποίων ἐπὶ τόσον μακρὸν χρόνον ἡδυνήθησαν νὰ καταβάλωσι τὰς συνδυασμένους ναυτικὰς καὶ χερσαίας δυνάμεις τῶν ὀθωμανῶν.

Ἐπειδὴ οἱ φρονιμώτεροι τῶν Ἑλλήνων ἰθυντῶρων, εὐρισκόμενοι εἰς τὴν ἐπείγουσαν ἀνάγκην ν' ἀπόσχωσι τῶν βλέψεων, αἵτινες δύνανται νὰ ἐνδιαφέρωσι τοὺς ἀμοιβαίους σκοποὺς τῶν χριστιανικῶν Δυνάμεων, δὲν πρέπει νὰ προσηλώσωσι τὸν νοῦν εἰς τὸ πολιτικὸν μέρος τῶν Κυβερνήσεων τῆς Εὐρώπης, δὲν διορῶσιν ἄλλας ὑποστηρίξεις τὰς παρεχομένας ὑπὸ τῶν γενναίων ψυχῶν τῶν ἰδιωτῶν καὶ τῶν ἰδιωτικῶν ἐταιρειῶν, αἵτινες, μολονότι μὴ ἐξ Ἑλλήνων, ὁπαδοὶ ὁμῶς τοῦ Εὐαγγελίου, δὲν θέλουσι λείψει νὰ σπεύσωσι μαγαθύμως εἰς βοήθειαν τῶν Ἑλλήνων, ὥς οὗτοι ἔχουσι πεποίθησιν, ὅτινες συνεπῶς λαμβάνοντες νέα καὶ ὀρθότερα διοικητικὰ μέτρα, ἐπιζητοῦσι δάνειον, ἱκανὸν ν' ἀντιμετωπίσῃ τὰς ἀνάγκας, τὰς ὁποίας αἱ περιστάσεις αὐτῶν ἀναποφεύκτως ἀπαιτοῦσι. Λοιπὸν, ἡ Κυβερνητικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Ἑλλάδος, προσηλωμένον ἔχουσα τὸ βλέμμα εἰς τὰ ἀξιώσιμα Μέλη τῶν Φιλελληνικῶν Κομιτάτων καὶ στηρίζουσα τὰς ἐλπίδας τῆς ἰδίως ἐπὶ τῆς εὐγενοῦς ψυχῆς τῆς Ὑμ. Ἀρχ. ἀνεκοίνωσεν ἡμῖν νὰ γράψωμεν πρὸς ὑμᾶς, ὅπως συγκαταβῆτε νὰ ἐνεργήσητε, ὅπως ἐπισπευθῇ ἡ ἐπιτυχία τοῦ τοιοῦτου δανείου, ἐνῷ ἡ Κυβέρνησις σπεύδει νὰ ἐκδώσῃ διαταγὰς, καταλλήλους νὰ ἐξασφαλίσωσι τοὺς δανειστάς, διὰ τῶν δημοσίων κτημάτων, διὰ τε τοὺς σχετικοὺς τόκους καὶ τὴν ἐν καιρῷ ἀκριβῇ πληρωμὴν.

Θεωροῦμεν ἐπιτακτικὸν καθήκον ἡμῶν νὰ προϋποβάλωμεν εἰς τὴν Ὑμ. Ἀρχ. τὰς ἀνακοινώσεις ταύτας, ὅπως δυνηθῇτε νὰ λάβητε τὴν πρὸς πρόληψιν τῶν ἐπειγουσῶν ἀναγκῶν τῆς Ἑλλάδος κατάλληλα μέτρα, τῆς ὁποίας ἡ σωτηρία ἔσται ἐνδόμυχος ὑμῶν εὐχαρίστησις καὶ δόξα τοῦ ὀνόματος ὑμῶν καὶ πάντων τῶν ἀξίων ὑμετέρων συνεργῶν, ὅτινες δὲν ἀποκνοῦσι ν' ἀμιλλῶνται μετὰ τῶν ἐναρέτων ὑμετέρων προσπαθειῶν.

Θὰ λάβωμεν ἀρμοδίως τὴν τιμὴν ν' ἀποστελῶμεν ὑμῖν μετ' ὅσον πολὺ τὰς σχετικὰς διατάξεις τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ἐν δὲ τῇ

μεταξύ, ἀνυπομονοῦντες νὰ λάβωμεν σεβαστὴν ὑμετέραν ἀπάντησιν καὶ διαταγὰς, διατελοῦμεν μετὰ πληρεστάτης ἐκτιμήσεως καὶ πληρεστάτου θαυμασμοῦ.

(Ἐξαχθεῖσα ἐκ τῶν βιβλίων τῆς ἰδιατέρας ἀλληλογραφίας μου, τῶν εὐρισκομένων εἰς τὴν κατοχὴν μου).

Διονύσιος Κόμης δὲ Ρώμα.

120. ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΦΑΒΙΕΡΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 152 ἐγγράφων Ἀλεξ. Σ. Ρώμα).

Monsieur,

J'ai reçu avec plaisir la lettre que vous m'avez fait l'honneur de m'écrire. J'y ai reconnu tout ce que j'avais entendu dire du zèle généreux avec lequel vous secourez un peuple en effet trop malheureux. Depuis deux ans que je suis dans le pays j'ai eu occasion de le connaître d'autant mieux que j'ai toujours suivi avec sincérité la route que ma conscience me dictait c'est-à-dire de ne songer qu'à chercher à le sauver de l'extermination qui le menace sans me permettre ni de ne mêler à aucune des intrigues politiques qui ont accéléré sa ruine ni m'attacher à aucune des factions qui se divisent. Cette conduite, j'ose le dire, m'a attiré la confiance du peuple et des soldats. Mais par suite naturelle si j'ai aussi l'estime de tous les grands, je les ai tous contraires dans mes efforts. Votre ardent intérêt pour cette cause me fait un devoir de vous faire un tableau qui ne peut être complet de l'état des choses. Je voudrais avoir quelques moments de plus pour vous le faire plus étendu.

Après la fièvre de l'insurrection passée, on a cherché à régulariser. Les îles ont pris l'influence par l'emprunt qui cependant n'a servi qu'à corrompre le peuple et rien établir. Intrigues politiques, guerres civiles etc. ont fait retrograder le peuple. Maintenant il n'y a plus que des provinces désertes et quelques forteresses en desordre. Cependant la division est plus prononcée que jamais.

Pendant la 1re année, spectateur de la guerre civile, je m'étais attaché comme particulier, à mettre Navarin, dont je connaissais l'importance, en état de défense, cela m'attira, il y a près d'un an, la demande de la part du gouvernement et du peuple de

former un corps régulier. Les désirs semblaient unanimes sur ce point. J'y travaillai avec ardeur. Bientôt j'éprouvai les plus grands obstacles de la part de ceux, dont je ne voulais pas servir les intrigues, cependant à force de travaux, je formai 3,000 hommes infanterie, cavalerie, artillerie et même j'armai à la française une goëlette, qui pouvait être le germe d'une marine régulière. Le peuple au delà de l'isthme se livrait à l'espoir, les tyrans n'osaient plus rien, l'administration se régularisait, j'aurais tiré des millions d'un pays d'où jusque là on n'avait rien. Un arsenal, une route pour le Pirée, la poste aux lettres, l'embellissement d'Athènes et surtout le repeuplement et la sécurité des campagnes désertes... et Dieu sait, Monsieur, si je voulais autre chose que le bien de l'humanité et quelque gloire pour le nom de France. Cette force effraya tous les hommes de désordre, on résolut de la détruire, on me priva de tous secours, la Providence fit tomber une prise de 500,000 piastres entre mes mains. Je la consacrai au corps, elle fut indignement volée; alors au moment de voir renversé cet édifice élevé avec tant de peine, je résolus une expédition qui devait sauver à jamais la Grèce. Je voulais, m'emparant de l'Eubée, en faire le refuge de tous les exilés, de Smyrne, Scio, Ipsará, placer mes magasins à Lithade et de là rétablissant les forteresses de Boudounitza et Salone. dix k. l'une de l'autre, les provinces aujourd'hui désertes de Thèbes, Livadie, Talante etc. se trouvaient garanties à jamais, l'insurrection gagnait Volo, le Mont Olympe etc. Le jour même de mon départ, la coalition éclata, on arrêta mes vivres, mes canons, on mit dans le corps même des hommes chargés de me peindre comme un ambitieux, qui voulait se faire un royaume, un autre que c'était pour Coundourioti, un autre que c'était pour Mavrocordato etc. Cependant cette expédition avait été approuvée par le gouvernement, et d'ailleurs il était impossible de soutenir une campagne défensive dans la Grèce actuelle; delà d'ailleurs j'allais au secours de Missolonghi avec 8 à 10,000 hommes, qui s'étaient offerts à moi. En résultat je fus au moment sans moyen de prendre Karysto, mais il faut aussi vous le dire, la race grecque est lâche et, malgré les efforts de quelques braves Français et Piémontais, il fallut se retirer. En apprenant tout ce qui s'était fait, je donnai ma démission; il n'est ni dans mes goûts ni dans mes devoirs de rien faire contre la volonté de tous ces malheureux. Si j'étais Grec, j'aurais tenu une autre conduite. Arrivant à Napoli, je trouvai une autre révolution. Soldats, off

ciers, peuple ; ceux mêmes qui m'avaient détruit me supplièrent de reprendre le commandement. L'Assemblée Générale me le demandant et connaissant que des grands malheurs auraient lieu si je persistais, je me rendis, mais, il faut le dire, sans espoir. Soyez certain, Monsieur, qu'aucun des Grands ne peut supporter l'idée d'un corps régulier, la Commission qu' on vient de nommer au Gouvernement est composée de ceux qui m'ont détruit. Le système, qu'ils voudraient établir, est la division en cantons gouvernés par un d'entre eux. Or comment avec cela un corps régulier. — Je viens de retenir le corps régulier de la Romélie où j'aurais pu rester en maître et que j'ai laissé à Goura qui s'est à peu près déclaré contre le Gouvernement. Je n'ai pas voulu faire la guerre civile. A Corinthe, les Notara sont indépendants, leurs gens les appellent Rois ; à Napoli, Fotomara, un chef Souliote, tient Palamide ; le fils de Colocotroni la ville basse et le Gouvernement n'y commande rien, ne fait rien et quoi qu'on puisse dire est mille fois pire que le précédent, sans dignité, sans capacité, divisé en 4 à 5 factions. Cependant l'ennemi est à la porte et on ne fait rien. Personne ne veut donner un para et le corps était au moment de sa dissolution faute de moyens quand Mr Gordon vient d'arriver avec quelques milles livres de l'emprunt et la promesse qu'il ajoutera de sa fortune ce qui sera nécessaire à l'entretien des troupes. Dégouté sous tous les rapports, j'ai voulu lui laisser le corps, mais la chose à la verté est peu praticable . . . aucun soldat ne resterait, d'ailleurs, il n'est pas militaire. J'ai donc exigé pour rester un établissement pour le dépôt du corps où je sois à l'abri de toutes les factions et sans contact. J'ai demandé Poros et la presqu'île de Méthana où je ferai les travaux nécessaires établirai mes magasins, arsenal etc. Dieu veuille que je ne rencontre pas encore des grands obstacles, je le crains, et cependant c'est une chose éminemment utile.

Mr Romilly, qui est un excellent jeune homme, a vu quelque peu de nos affaires, il a même soutenu le corps au moment de sa ruine totale, au moment où j'avais épuisé mes faibles ressources et celles de mes amis. Quant à moi, Monsieur, je suis bien reconnaissant de tout ce que vous me montrez d'intérêt. Croyez que je ferai ce que je pourrai, mais la gangrène est bien avancée, la dissolution s'approche. S'il y a quelque espoir, c'est dans une réorganisation à Poros . . . C'est donc sur ce point que je crois, Monsieur, qu'il sera utile de diriger vos généreux secours, vivres, poudre, plomb et argent, voilà les besoins.

Quant aux Européens, je dois vous le dire, le Comité de Paris n'a envoyé que des hommes inutiles ou misérables, à une ou deux exceptions près. Quelques autres jetés ici par les tempêtes politiques se sont mieux conduits. Il y en a 30 ou 40 qui restent fidèles. Ceux-là, si la chose s'écroule, je les recommande à vous, Monsieur, et à vos amis. J'ai partagé et partagerai avec eux, je vis moins bien qu'eux, mais hors d'ici je ne pourrais leur donner aucun secours et leur sort serait déplorable.

Quant aux effets envoyés, d'abord rien n'était convenable. Pour faire les affaires d'un fripon nommé Arnaud, on a envoyé mille choses inutiles, puis des hommes pis qu'inutiles avec des grades etc. Enfin dernièrement nous avons reçu des bonnes choses, fusils, habits, nous avons ce qu'il nous faut pour long temps. Pour les chakos, gibernes etc. cela ne peut convenir ici.

Cette position de Poros nous ouvre la mer hors d'un golphe difficile et dangereux. Le port est bon, le terrain à défendre vaste et peut servir de refuge à des milliers de ces malheureuses familles au désespoir. On peut en faire le Cadix de la Grèce, mais je vous le répète, j'éprouverai encore de grands obstacles et je vous avoue que j'en suis bien fatigué, sollicité et assailli par tous les partis, sans appui du Gouvernement, qui me contarie encore parce qu'il est lui-même composé des partis. Je n'ai que la confiance du peuple et des soldats, mais tout cela est si lâche, si faible, que je ne puis les faire combattre ou travailler qu'avec des efforts audessus de ce que je puis vous dépeindre. Cependant je continue encore, l'humanité parle si haut aujourd'hui !

Vous voyez, Monsieur, un peu de désordre dans ma lettre mais je suis moi-même au milieu du désordre. Je pars à l'instant pour Salamine d'où je tirerai le corps pour le porter à Poros et quand il sera remis encore, je marcherai avec les meilleurs et combattrai Ibrahim sans autre espoir qu'en Dieu et à la bonne cause. Vous aurez su toutes les pirateries. J'ai donné ordre à ma goëlette d'aller avec son pavillon grec escorter un convoi marchand de Syra sous le canon du château de Smyrne, de là elle ira attaquer deux briks turcs dans les eaux de Scio. Adieu Monsieur, croyez à ma profonde reconnaissance, à la haute estime avec laquelle j'ai l'honneur d'être votre tout dévoué.

Napoli 10/22 Mai 1826.

Le colonel
Fabvier

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Κύριε,

Ἐλαβον εὐχαρίστως τὴν ἐπιστολήν, τὴν ὁποίαν μοι ἐκάματε τὴν τιμὴν νὰ μοι γράψῃτε. Ἀνεγνώρισα ἐν αὐτῇ πᾶν ὅ,τι εἶχον μάθει περὶ τοῦ γενναίου ζήλου, μεθ' οὗ συνδράμετε ἕνα πραγματικῶς δυστυχέστατον λαόν. Ἀπὸ διετίας διαμένων εἰς τὴν χώραν, ἔλαβον εὐκαιρίαν νὰ τὴν γνωρίσω, τόσον μᾶλλον, ὅσον ἠκολούθησα πάντοτε εἰλικρινῶς τὴν ὑπὸ τῆς συνειδήσεώς μου χαρασσομένην ὁδόν, ἥτοι νὰ μὴ μεριμνῶ εἰμὶ περὶ τῆς σωτηρίας της ἀπὸ τῆς ἀπειλούσης αὐτὴν ἐξολοθρεύσεως, χωρὶς νὰ ἐπιτρέψω εἰς ἑμαυτὸν ν' ἀναμιχθῶ εἰς οὐδεμίαν τῶν ἐπιταχυνασῶν τὴν καταστροφὴν της πολιτικῶν ραδιουργιῶν, οὔτε νὰ προσκολληθῶ εἰς τι τῶν διχονοούντων καμμάτων. Τολμῶ νὰ εἶπω, ὅτι ἡ διαγωγὴ αὕτη ἐφείλκυσε ἐπ' ἐμὲ τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ λαοῦ καὶ τῶν στρατιωτῶν. Κατὰ φυσικὴν ὁμῶς συνέπειαν, ἐὰν ἀπολαύω ἐπίσης τῆς ἐκτιμήσεως τῶν Μεγάλων, ἔχω ὁμῶς πάντας τούτους ἐναντίους εἰς τὰς προσπάθειάς μου. Τὸ ζῶηρόν ἐνδιαφέρον ὑμῶν ὑπὲρ τῆς ὑποθέσεως ταύτης μοι ἐπιβάλλει τὸ καθήκον νὰ χαράξω πρὸς ὑμᾶς εἰκόνα τῆς καταστάσεως τῶν πραγμάτων, μολονότι δὲν δύναται νὰ εἶναι πλήρης. Ἦθελον νὰ εἶχον περισσοτέρας στιγμάς, ὅπως γράψω εἰκόνα ἐκτενεστέραν.

Παρελθόντος τοῦ πυρετοῦ τῆς Ἐπαναστάσεως, ἠθέλησαν νὰ τακτοποιηθῶσιν. Αἱ νῆσοι ἔλαβον ἐπιρροὴν διὰ τοῦ δανείου, τὸ ὅποιον ὁμῶς δὲν ἐχρησίμευσεν εἰμὶ εἰς διαφθοράν τοῦ λαοῦ καὶ εἰς οὐδὲν ὠφέλησε. Πολιτικαὶ ραδιουργίαι, ἐμφύλιοι πολέμοι κτλ. ἔκαμον νὰ ὀπισθοδρομήσῃ ὁ λαός. Τώρα δὲν ὑπάρχουσι πλέον εἰμὶ ἐπαρχίαι ἔρημοι καὶ τινα φρούρια ἐν ἀταξίᾳ. Ἐν τούτοις ἡ διαίρεσις εἶναι εἴπερ ποτὲ καταφανής.

Κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος, θεατῆς τοῦ ἐμφυλίου πολέμου, εἶχον ἐπιδοθῇ ὡς ἰδιώτης νὰ ὀχυρώσω τὸ Ναυαρίνον, τοῦ ὁποίου ἐγίνωσκον τὴν σημασίαν. Ἐνεκα τούτου, πρὸ ἐνὸς ἔτους, ἐζητήθην παρὰ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ λαοῦ, ἵνα καταρτίσω σῶμα τακτικοῦ στρατοῦ. Ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου οἱ πόθοι ἐφαίνοντο ἐν ὁμοφωνίᾳ. Εἰργάσθην μετὰ θέρμης. Τάχιστα ἔμωσ ἀπήντησα τὰ μέγιστα ἐμπόδια ὑπ' ἐκείνων, τῶν ὁποίων δὲν ἤθελον νὰ ὑπηρετήσω τὰς ραδιουργίας. Οὐχ ἦττον δι' ἐργασίας κατήρτισα 3000 ἀνδρῶν, πεζικόν, ἱππικόν, πυροβολικόν, ἐπίσης δ' ὤπλισα κατὰ τὸν γαλλικὸν τρόπον μίαν ἡμιολίαν, ἣτις ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἀπαρχὴ τακτικοῦ ναυτικοῦ. Ὁ λαός ἐκεῖθεν τοῦ Ἰσθμοῦ ἀνελάμβανεν ἐλπίδας, οἱ τύραννοι οὐδὲν ἐκεῖ ἐτόλμων, ἡ διοίκησις ἐτακτοποιεῖτο, καὶ ἐγὼ ἤθελον εἰσπράξῃ ἑκατομμύρια ἐκ χώρας, ἐκ τῆς ὁποίας οὐδὲν ἕως τότε εἶχεν εἰσπραχθῇ. Ἐν ὅπλο-

στάσιον, ὁδὸν διὰ τὸν Πειραιᾶ, τὸ ταχυδρομεῖον, τὸν καλλωπισμὸν τῶν Ἀθηναίων καὶ πρὸ παντὸς τὸν ἀνασυνεικισμὸν καὶ τὴν ἀσφάλειαν τῶν ἐρήμων ἐξοχῶν... καὶ Κύριος οἶδε, Κύριε, ἐὰν ᾔθελόν τι ἄλλο ἢ τὸ καλὸν τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ὀλίγην δόξαν διὰ τὸ ὄνομα τῆς Γαλιλαίας. Ἡ δύναμις αὕτη ἐτρόμαξε τοὺς ἀνθρώπους τῆς ἀταξίας καὶ ἀπεφάσισαν νὰ τὴν καταστρέψωσι· μ' ἐστέρησαν πάσης βοηθείας. Ἡ θεία πρόνοια ἔκαμε νὰ πέσῃ εἰς χεῖράς μου λεῖα 500000 γροσίων. Ὁρίσαν ταύτην διὰ τὸ στρατιωτικὸν σῶμα, πλὴν ἐκλάπη ἐπαχύντως· τότε, βλέπων, ὅτι ἐπέκειτο ἡ καταστροφὴ τοῦ μετὰ τόσον κόπου ἐγερθέντος οἰκοδομήματος, ἀπεφάσισα μίαν ἐκστρατείαν, ἣν ἐμελλε νὰ σώσῃ διὰ παντὸς τὴν Ἑλλάδα· ᾔθελον, καταλαμβάνων τὴν Εὐβοίαν, νὰ καταστήσω αὐτὴν καταφύγιον πάντων τῶν προσφύγων τῆς Σμύρνης, τῆς Χίου τῶν Ψαρῶν κλπ. νὰ ἐγκαταστήσω τὸ ἀποθήκας μου εἰς Λιθάδα καὶ ἐκεῖθεν νὰ ἐπανιδρύσω τὰ δέκα χιλιάδες ἀπ' ἀλλήλων ἀπέχοντα φρούρια τῆς Βουδουνίστας καὶ τῶν Σαλώνων οὕτω δ' αἱ σήμερον ἔρημοι ἐπαρχίαι τῶν Θηβῶν, τῆς Λεβαδείας καὶ τῆς Ἀταλάντης ἐξησφαλίζοντο διὰ παντός, ἡ ἐπανάστασις ἐξηπλοῦτο εἰς Βόλον, τὸ ὄρος Ὀλυμπον κτλ. Κατ' αὐτὴν ταύτην τὴν ἡμέραν τῆς ἀναχωρήσεώς μου, ἡ κατ' ἐμοῦ σύστασις ἐξερράγη, κατέσχον τὸ τροφίμά μου, τὰ τηλεδῶλα μου, διέσπειρον εἰς τὸ σῶμα ἀνθρώπων ἐντεταλμένους νὰ με παραστήσωσιν ὡς φιλόδοξον, σκοποῦντα νὰ ἰδρῶσι δι' ἐμαυτὸν βασιλεῖον, ἄλλος ἔλεγεν, ὅτι ἐνήργουν διὰ τὸν Κουνταριώτην, ἄλλος διὰ τὸν Μαυροκορδάτον κτλ. Καὶ ὅμως ἡ ἐκστρατεία ἐκείνη εἶχεν ἐγκριθῇ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ἄλλως δ' ἦτο ἀδύνατον νὰ ὑποστηρικθῇ ἀμυντικὴ ἐκστρατεία ἐν τῇ ἐνεστῶσῃ Ἑλλάδι· ἄλλος δ' ἐκεῖθεν θὰ μετέβαινον εἰς βοήθειαν τοῦ Μεσολογγίου μὲ 8 ἕως 100 ἀνδρῶν, οἵτινες εἶχον προσενεχθῇ εἰς ἐμέ. Ἐν συμπεράσματι, εὐρέθην εἰς τὴν στιγμὴν ταύτην ἀνευ μέσων νὰ καταλάβω τὴν Κάρυστον· πρέπει ὅμως ἐπίσης νὰ σᾶς τὸ εἶπω· ἡ ἐλληνικὴ φυλὴ εἶναι ἀνανδρὸς καὶ παρὰ πάσας τὰς προσπάθειάς τινῶν γεναίων Γάλλων καὶ Πεδεμοντιῶν ἐδέησε ν' ἀποσυρθῇ. Μαθὼν πᾶν ὅτι ἐπράχθη, ὑπέβαλον τὴν παρρησίαν μου· δὲν ἔγκειται οὔτε εἰς τὴν κλίσιν μου οὔτε εἰς τὰ καθήκοντά μου νὰ πράττω τι ἐναντίον τῆς θελήσεως ὅλων αὐτῶν τῶν δυστυχῶν. Ἐὰν ᾔμην Ἑλλήν, θὰ ἐφερόμην ἄλλως. Φθάσας εἰς Ναύπليون εὗρον ἄλλην ἐπανάστασιν. Στρατιώται, ἄξιωματικοί, λαός, αὐτοὶ ἐκείνοι, οἵτινες μὲ εἶχον καταστρέψῃ, μὲ ἰκέτευον ν' ἀναλάβω αὐτοὺς ἀρχηγίαν. Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις μοί το ἐζήτη· γινώσκων δ' ὅτι, ἐπόμενον, θὰ συνέβαινον μεγάλα δυστηχήματα, ἐνέδωκα, πλὴν ὅφει

¹ Ὁ ἀναγνώστης πρέπει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν, ὅτι ὁ γράφων εὐρίσκατο ὑπὸ κράτος ἀποτυχίας, ἀπογοητεύσεως καὶ νευρικῆς ἐξεγέρσεως.

νά τω εἶπω, ἄνευ ἐλπίδος. Ἐστὲ βέβαιος, Κύριε, ὅτι οὐδεὶς τῶν Μεγάλων δύνανται νὰ υποβληθῇ εἰς τὴν ἰδέαν τακτικοῦ σώματος, ἢ εἰς τὴν Κυβέρνησιν κληθεῖσα Ἐπιτροπὴ σύγκειται ἐκ τῶν καταστρεψάντων με. Τὸ σύστημα, τὰ ὁποῖον θέλουσι νὰ ἐγκαθιδρύσωσιν, εἶναι ἡ διαίρεσις εἰς καντόνια, διοικαύμενα ὑφ' ἐνὸς ἐξ αὐτῶν. Οὕτως ὁμοῦ πῶς νὰ ὑπάρξῃ τακτικὸν σῶμα; Ἐκράτησα τὸ σῶμα τῆς Ρούμελης, ὅπου θὰ ἡδυνάμην νὰ μείνω ὡς κύριος καὶ τὸ ὁποῖον ἀφήκα εἰς τὸν Γκούραν, ὅστις ἐκηρύχθη σχεδὸν κατὰ τῆς Κυβερνήσεως. Δὲν ἠθέλησα νὰ κάμω ἐμφύλιον πόλεμον. Εἰς τὴν Κόρινθον οἱ Νοταράδες εἶναι ἀνεξάρτητοι, οἱ ἀνθρωποὶ τῶν ἀποκαλοῦν αὐτοὺς Βασιλεῖς· εἰς τὸ Ναύπλιον, ὁ Φωτομάρας, Σουλιώτης ἀρχηγός, κατέχει τὸ Παλαμήδιον· ὁ υἱὸς τοῦ Κολοκοτρώνη τὴν κάτω πόλιν, καὶ ἡ Κυβέρνησις οὐδενὸς κυριαρχεῖ καὶ οὐδὲν πράττει, ὅ,τι δῆποτε δ' ἐὰν εἴπη τις εἶναι χιλιάκις χειροτέρα τῆς προηγουμένης, ἄνευ ἀξιοπρεπειας, ἄνευ ἱκανότητος, διηρημένη εἰς 4 ἢ 5 κόμματα. Ἐν τούτοις, ὁ ἐχθρὸς εἶναι ἐπὶ θύραις καὶ οὐδὲν οὐδεὶς πράττει. Οὐδεὶς θέλει νὰ δώσῃ οὐδ' ἓνα παρὰν καὶ τὸ σῶμα ἦτο εἰς τὸ σημεῖον νὰ διαλυθῇ ἐλλείψει μέσων, ὅτε ἐφθασεν ὁ Κ^{ος} Γόρδων μὲ τινὰς χιλιάδας λιρῶν ἐκ τοῦ δανείου καὶ μὲ τὴν ὑπόσχεσιν, ὅτι θὰ προσθέσῃ ἐκ τῆς ἰδίας του περιουσίας ὅ,τι εἶναι ἀναγκαῖον διὰ τὴν συντήρησιν τῶν στρατευμάτων. Ἀηδιασμένος ὑπὸ πᾶσαν ἐποψιν, ἠθέλησα νὰ τῇ ἀφήσω τὸ Σῶμα, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα εἶναι ἀληθῶς ἥκιστα ἐφαρμόσιμον... οὐδεὶς στρατιώτης θὰ παρέμενεν, ἄλλως δὲ δὲν εἶναι στρατιωτικὸς. Ἀπήτησα λοιπόν, ὅπως μείνω, ἐν μέρος διὰ τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ Σώματος, ὅπου νὰ εἴμαι ἀσφαλὲς κατὰ τῶν κομμάτων καὶ ἄνευ ἐπαφῆς μετ' αὐτῶν. Ἐζήτησα τὸν Πόρον καὶ τὴν χερσόνησον τῶν Μεθάνων, ὅπου θὰ ἐκτελέσω τὰ ἀναγκαῖα ἔργα, θὰ ἐγκαταστήσω τὰς ἀποθήκας μου, τὸ ὀπλοστάσιον κτλ. Εἴθε νὰ μὴ ἀπαντήσω νέα μεγάλα προσκόμματα, ὡς φοβοῦμαι, καὶ ὁμοῦ εἶναι ἔργον ὑπερόχως ὠφέλιμον.

Ὁ Κ^{ος} Ρομιλλύ, ὅστις εἶναι ἐξαίρετος νέος, ἀντελήφθη ὀλίγον τὰ τῶν υποθέσεων ἡμῶν, μάλιστα δ' ὑπεστήριξε τὸ σῶμα κατὰ τὴν στιγμήν τῆς παντελοῦς καταστροφῆς του, κατὰ τὴν στιγμήν, καθ' ἣν εἶχον ἐξαντλήσει τοὺς μικροὺς πόρους μου καὶ τῶν φίλων μου. Ἐγώ, Κύριε, εὐγνωμονῶ διὰ τὸ ἐνδιαφέρον, τὸ ὁποῖον ὑπὲρ ἐμοῦ δεικνύετε. Πιστεύσατε ὅτι θὰ πράξω ὅ,τι δυνηθῶ, ἢ γάγγραινα ὁμοῦ ἔχει πολὺ προχωρήσει, ἢ διάλυσις πλησιάζει. Ἐὰν ὑπάρχῃ τις ἐλπίς, αὕτη ἐγκείται εἰς τὴν ἀναδιοργάνωσιν εἰς τὸν Πόρον... Πιστεύω λοιπόν, Κύριε, ὅτι θὰ εἶναι ὠφέλιμον νὰ διευθύνητε τὰς γενναίας βοηθείας ὑμῶν ἐκεῖ. Τρόφιμα, πυρίτις, μόλυβδος καὶ χρήματα, ἰδοὺ αἱ ἀνάγκαι.

Ὡς πρὸς τοὺς Εὐρωπαίους, ὀφείλω νὰ σᾶς τὸ εἶπω, τὸ Κομιτάτον τῶν Παρισίων δὲν ἀπέστειλεν εἰμὴ ἀνδρας ἀνωφελεῖς ἢ ἀθλίους, ἐκτὸς

μᾶς ἢ δύο ἐξαιρέσεων. Ἄλλοι τινές, ριφθέντες ἐνταῦθα ὑπὸ τῶν πολιτικῶν θυελλῶν, φέρονται καλλίτερον. Ἐκ τούτων 30 ἕως 40 μένουσι πιστοί. Τούτους, ἐὰν τὰ πράγματα καταρρεύσωσι, συνιστῶ πρὸς ὑμᾶς. Κύριε, καὶ πρὸς τοὺς ὑμετέρους φίλους. Μοιράζω καὶ θέλω μοιράζεσθαι μετὰ τούτων ὅ,τι ἔχω, ζῶ ὀλιγώτερον καλὰ ἀπ' αὐτοῦς, ἀλλ' οὐδεμίαν συνδρομὴν θὰ ἡδυνάμην νὰ παράσχω εἰς τούτους ἀλλαχοῦ καὶ ἡ θέσις τῶν θὰ ἦτο ἀξιοθρήνητος.

Ἐκ τῶν σταλέντων κατ' ἀρχὰς ἀντικειμένων οὐδὲν ἦτο πρόσφατον. Χάριν κερδοσκοπίας ἐνὸς ἀπατεῶνος, ὀνομαζομένου Ἀρνῶ, ἀπέστειλαν παντοειδῆ ἀνωφελῆ πράγματα, ἔπειτα δὲ ἄνδρας χειρότερον ἀνωφελεῖς μὲ βαθμοὺς κτλ. Ἐπὶ τέλους, ἐσχάτως ἐλάβομεν καλὰ πράγματα, ὅπλα, ἐνδύματα· ἔχομεν ὅ,τι μᾶς ἀναγκαῖοι διὰ πολὺν χρόνον. Τὰ πηλίκια καὶ οἱ σάκκοι δὲν χρησιμεύουν ἐνταῦθα.

Αὕτη ἡ θέσις τοῦ Πόρου ἀνοίγει εἰς ἡμᾶς τὴν θάλασσαν ἐκ τοῦ δυσκόλου καὶ κινδυνώδους κόλπου. Ὁ λιμὴν εἶναι καλός, ὁ ὑπερσπισθησόμενος χώρος εἶναι ἐκτεταμένος καὶ δύναται νὰ χρησιμεύῃ ὡς καταφύγιον χιλιάδων δυστυχῶν καὶ ἐν ἀπελπισίᾳ οἰκογενειῶν. Δύναται νὰ καταστῇ τὰ Γάδειρα τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ, σὰς τὸ ἐπὶ ναλαμβάνω, θ' ἀπαντήσω μεγάλη ἀκόμη ἐμπόδια, σὰς ὁμολογῶ δ' ἐκκουράσθην ἔνεκα τούτων, παρακαλούμενος ἐπιμόνως καὶ προσδοκῶν. Λόγος ὅφ' ὧν τῶν κομμάτων, ἀνεῦ ὑποστηρίξεως ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία μὲ παρενοχλεῖ, διότι καὶ αὕτη σύγκειται ἐκ τῶν κομμάτων. Δὲν ἔχω εἰμὴ τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ λαοῦ καὶ τῶν στρατιωτικῶν, ἀλλὰ καὶ τὸ σύνολον τοῦτο εἶναι τόσον ἀνανδρον καὶ ἀσθενές, ὥστε δὲν δύναμαι νὰ κάμω αὐτοὺς νὰ πολεμήσωσιν ἢ ἐργασθῶσιν, εἰμὴ προσπαθειῶν ἀνωτέρων πάσης πρὸς ὑμᾶς περιγραφῆς. Οὐχ ἦττον, ἐκ κολουθῶ ἡ φιλανθρωπία λαλεῖ τόσον μεγαλοφώνως σήμερον!

Βλέπετε, Κύριε, ὀλίγην ἀταξίαν εἰς τὴν ἐπιστολήν μου, ἀλλὰ ἐγὼ αὐτὸς εὐρίσκομαι ἐν τῇ μέσῃ τῆς ἀταξίας. Ἀναχωρῶ πάραυτα διὰ τὴν Σαλαμίνα, ὁπόθεν θέλω παραλάβει τὸ σῶμα, ἵνα ὀδηγῇ αὐτὸ εἰς τὸν Πόρον, ὅταν δὲ τακτοποιηθῇ, θὰ βαδίσω μετὰ τῶν κλιτέρων καὶ θὰ πολεμήσω τὸν Ἰσραήμ, ἀνεῦ ἄλλης ἐλπίδος εἰμὴ τὸν Θεὸν καὶ τὴν καλὴν ὑπόθεσιν. Θὰ ἐμάθετε ὅλας τὰς πειρατείας. Διέταξα τὴν ἡμιολίαν μου νὰ πλεύσῃ μετὰ τὴν Ἑλληνικὴν σημαίαν τὴν ἵνα συνοδεύσῃ ἐμπορικὴν νηοποριπὴν ἐκ Σύρου ἐντὸς βολῆς φρουρίου τῆς Σμύρνης, ἐκεῖθεν δὲ θέλει πλεύσει νὰ προσβάλῃ τοὺς τουρκικοὺς δρόμους εἰς τὰ ὕδατα τῆς Χίου. Ὑγιαίνοιτε, Κύριε, πιστεύετε εἰς τὴν βαθεῖαν εὐγνωμοσύνην μου, εἰς τὴν ὑψηλὴν ἐλπίσιν, μεθ' ἧς ἔχω τὴν τιμὴν νὰ διατελῶ ὑμέτερος ὅλως ἀφωσιωμένος.

Ναύπλιον 10/22 Μαΐου 1826.

Ὁ Συνταγματάρχης Φαβιέ

121. ΟΙ ΠΡΟΚΡΙΤΟΙ ΣΠΕΤΣΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Γ. ΠΑΝΟΥ

(Πρωτότυπον Ἀριθ. 4697 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).¹

Σπέτσαις τῇ 10 Μαΐου 1826.

Ἐπειδὴ καὶ βεβαίως ἐπληροφορήθημεν χθές, ὅτι ὁ αἰγυπτιακὸς στόλος εὐρίσκεται εἰς τὰ Μοθωκόρων καὶ ὑποθέτομεν ὅτι παρασκευάζεται διὰ τὰς νήσους μας, παρακαλοῦμεν νὰ διορίσετε ἀνυπερθέτως ἀκριβεῖς παρατηρητὰς ἐπάνω εἰς τὸν Κάβο Μαλέα, ὥστε νὰ μᾶς ἰδεάσουν ἀμέσως ὅπου ἤθελον ἀναφανῇ, μὲ δύο φωτιαῖς ἀν διευθύνεται εἰς τὰ μέρη μας, καὶ μὲ μίαν μόνον ἀν τραβᾷ πρὸς τὴν Κρήτην. Τὸ αὐτὸ σημείον γράφομεν σήμερον νὰ μᾶς κάμῃ καὶ ὁ Καλόγηρος τῆς Παράπολας, πρὸς περισσοτέραν μᾶς ἀσφάλειαν. Ταῦτα καὶ ἀσπαζόμενοι σας ἀδελφικῶς, μένομεν.

Οἱ πρόκριτοι τῆς νήσου.

Πρὸς τὸν Εὐγενέστατον Γεώργιον Πάνου

Εἰς Μονεμβάσιαν.

122. † Π. Π. ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΠΡΟΣ ΔΙΟΝ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον Ἀριθ. 6764 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ἐκλαμπρότατε Κόμη,

Χθὲς ἔλαβον τὸ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου ἀποκριτικὸν σας καὶ ἐχάριον ἐπὶ τῇ εὐκτέᾳ μοι ὑγείᾳ σας. Ἀνέγνων ὅσα μὲ εὐκρινῆ πατριωτισμὸν ἐκθέτετε, τὰ ὅποια εἶναι σύμφωνα μὲν μὲ τὴν ἀλήθειαν, πλὴν δύσκολον νὰ ἐνεργηθῶσιν ἅπαντα, διότι ἡ προτέρα κακὴ ὁδηγία πρὸς τὸν ἐλληνικὸν λαὸν ἔκαμε νὰ συντριβῇ ἡ μηχανή του καὶ νὰ μείνῃ ἀκίνητος. Ὅσον καὶ ἀν προσπαθῇ τις νὰ θεραπεύσῃ τὸ σύντριμμα καὶ ὅσον ἐπιδέξιός καὶ ἀν εἶναι, δὲν δύναται νὰ προσαρμόσῃ τὰ σύντριμματα ταῦτα ὅταν λείπῃ πᾶσα βοηθητικὴ ὕλη· μ' ὅλον τοῦτο προσπαθεῖ ἡ νέα Διοίκησις ὅσον δύναται καὶ ἐνεργεῖ ἀόκνως.

Ὁ εὐγενὴς κολονέλος Κ^{ος} Γκορδὼν ἐλπίζω νὰ χρησιμεύσῃ ἀρκετά, ὅστις καταγίνεται εἰς σύστασιν τοῦ παραλελυμένου τακτικοῦ. Ὁ Κ^{ος} Ἀμιλτων εἰσέτι δὲν ἐπανήλθε διὰ νὰ ἰδῶμεν τὰς ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἀπαντήσεις. Ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Συνελεύσεως καταγίνεται εἰς ἀποστολὴν νέας Ἐπιτροπῆς ἐν Λονδίῳ, πρὸς ἐξέτασιν ἐκείνων τῶν φρικωδεστάτων καταχρήσεων, αἵτινες συνετέλεσαν τὰ μέγιστα εἰς τὴν πτώσιν τῆς Ἑλλάδος.

¹ Φέρει τὴν σφραγίδα τῆς νήσου, ἀλλ' οὐδεμίαν ὑπογραφήν.

Ἰδοὺ σὰς περικλείεται ἐπιτροπικὸν ἐπικεκυρωμένον ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Συνελεύσεως, ὁμοίως καὶ ἀντίγραφον τοῦ πρωτοτύπου καταστίχου τῶν πραγμάτων, ὅπου εἶχον εἰς χεῖρας τοῦ εἰς τὰ αὐτὰ ἀποθανόντος Γεωργίου Παναγιωτοπούλου, καὶ σὰς παρακαλῶ νὰ ἐνεργήσητε κατὰ τοὺς νόμους, ὥστε νὰ μένω ἐλεύθερος διὰ παντός ἀπὸ τὰς ἀπαιτήσεις τῶν δανειστῶν του, ὅπου ἤθελε παρουσιασθοῦν κατὰ καιρὸν μὲ τὴν ἀκύρωσιν τῆς διαθήκης, ὅπου ἀνοήτως ἔκαμεν ἀποκρίσεως ἐμὲ κληρονόμον τῶν ἰδίων μου πραγμάτων καὶ προσμένω ἀπὸ τῆς κρίσεως σας περὶ τούτου καὶ πληροφορίαν περὶ τῆς εὐκτείας μοι ὑγείας σας. Ἐρρωσθε ἀφ᾽ ἑαυτοῦ Ματοῦ ια^{τη} Ἐν Ναυπλίῳ.

Τῆς Ἐκλαμπρότητός σας εὐχέτης ἐν Κυρίῳ διάπυρος καὶ πρόθυμος εἰς τοὺς ὀρισμούς.

† Ὁ Πατρὼν Γερμανός.

Εὐχομαι καὶ ἀσπάζομαι ἐκ ψυχῆς τὸν ἐξοχώτατον Κύριον Στεφάνου.

Πρὸς τὸν Ἐκλαμπρότατον Κόμητα Κύριον Διονύσιον δὲ Ρώμης
Εἰς Ζάκυνθον.

123. Α. ΖΑΪΜΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΟΥ

(Πρωτότυπον Ἀριθ. 6765 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ἐξοχώτατοι Κύριοι!

Τὰ πρὸς ἐμὲ κατὰ συνέπειαν τρία σταλέντα γράμματά σας τῶν 9, 10, καὶ 19 Ματοῦ νέου ἔτους, ἔλαβα καλῶς ἐσφραγισμένα, ἐλήφθην ὡς ἔδειξε καὶ ὅς ἄλλα μετ' αὐτῶν ἐσυνωδεύοντο καὶ ἐδόθησαν πρὸς τὸν διευθύνοντο.

Ὅσα πρὸς ἐμὲ, Κύριοι, γράφετε καὶ ἀπὸ πατριωτισμὸν καὶ ἀπὸ φιλίαν κινούμενοι, ἀνέγνωσα μετὰ προσοχῆς καὶ Σας εὐχαριστῶ ποῦ ἦλθε καὶ ὁ Ζαχαριάδης καὶ ὁ Ματσούκας ἀμφότεροι εἶπον ἐπὶ τοὺς παρηγγεῖλατε.

Δὲν σὰς ἀπεκρίθην εἰς τὰ ὁποῖα πρότερον εἶχα λάβει δύο γράμματά Σας, ἐπειδὴ μόλις εἰσῆλθα εἰς τὴν Διοίκησιν καὶ περιεστοιχῆθαι ἀπὸ κυκεῶνα πραγμάτων. Ἐμδάντες εἰς ταύτην τὴν πόλιν, δὲν εὐχόμεθα μὴτε τροφὰς μὴτε πολεμεφόδια· ὅλη ἡ ἐν αὐτῇ προμήθεια στατο εἰς ὀλίγον μπαροῦτι καὶ εἰς τριῶν μόνον ἡμερῶν ψωμί. Εὐροπὴν τὸν λαὸν ἀπηλπισμένον διὰ τὴν πτῶσιν τοῦ Μεσολογγίου. Τὰ στατόπεδα παραλελυμένα, ἐλλείπει τῶν ἀναγκαίων. Τὸ Ναύπλιον γέμει ἀπὸ στρατιώτας ἀργούς, ὄργανα τῶν φατριῶν καὶ τῆς ἰδιοτελείας. Ἐνὶ λόγῳ, εὐρομεν τὰ πράγματα εἰς τὴν ἐσχάτην ἀθλιότητα.

Εἰς τοιαύτην λοιπὸν εὐρισκόμενος, Κύριοι, θέσιν καὶ εἰς τοσούτους περιπασμούς, στοχασθῆτε ἂν μ' ἔμενε νοῦς ἢ καιρὸς νὰ Σᾶς γράψω διὰ ζητῶ κατὰ τοῦτο τὴν φιλικὴν σας συγγνώμην καὶ Σᾶς ἀγγέλλω πρὸς εὐχαρίστησίν Σας, ὅτι ἡ καθεστῶσα Διοίκησις, μ' ὄλην τῆς τὴν μεγάλῃν ἀπορίαν, μ' ὄλην τῶν περιστάσεων τὴν δεινότητα, ἴσχυσε καὶ στρατεύματα κατὰ τὴν Πελοπόννησον, ὑπὸ Γενικὸν Ἀρχηγὸν τὸν Κύριον Θ. Κολοκοτρώνην, νὰ ἐκκινήσῃ καὶ τὰς κατ' αὐτὴν ἐπιδρομὰς τοῦ ἐχθροῦ νὰ ἀναχαιτίσῃ ἐν μέρει, νὰ προφθάσῃ τὰ κατὰ τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα στρατόπεδα καὶ τοὺς ἐκ τοῦ Μεσολογγίου διασπένοντας νὰ προμηθεύσῃ ἐκ τοῦ προχείρου· μὴδ' ἀποκάνει ἀγωνιζομένη νύκτα καὶ ἡμέραν διὰ νὰ ἐξευρίσκῃ ἐξ ἀπόρων πόρους πρὸς οἰκονομίαν τροφῶν καὶ πολεμεφοδίων, τῶν οὐσιωδῶς ἀναγκαίων εἰς συντήρησιν τῶν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ κινουμένων. Ἀλλ' ὅλοι τῆς οἱ ἀγῶνες ἐλλείπουν πολὺ ἀπὸ τοῦ νὰ θεραπεύσουν τὰς ἀνάγκας τοῦ ἔθνους, ἐπειδὴ αὐταὶ εἶναι μεγάλαι, ἢ δὲ ἀπορία οὐ μικρά· καὶ ὁ Θεὸς Ὡλεως!

Προχθὲς ἐφθασεν εἰς τὴν πόλιν μας καὶ ὁ φιλέλλην Κύριος Θ. Γόρδων. Ὑπεδέχθη παρὰ τῆς Διοικήσεως κατ' ἀξίαν. Ἐκoinοποίησε πρὸς αὐτὴν τοὺς περὶ Ἑλλάδος στοχασμούς του καὶ ἐλπίζεται νὰ φανῇ ὠφέλιμος. Ἐφθασε χθὲς καὶ τὸ πλοῖον μὲ τὰς τροφὰς καὶ μᾶς ἐπρόφθασεν εἰς τὸν καιρὸν. Ἐλήφθησαν καὶ ἀνεγνώσθησαν παρὰ τῆς Διοικήσεως καὶ τὰ τοῦ φιλέλληνο G. Eynard γράμματα. Ὡμίλησαν καὶ οἱ εὐγενεῖς Κύριοι Marcet καὶ Romili περὶ τοῦ γνωστοῦ σας δανείου καὶ ἡ Διοίκησις ἔλαβε τὰ ἀναγκαῖα πρὸς τοῦτο μέτρα· δὲν ἔγραψεν ὅμως μὴτ' ἐνήργησέ τι ἄχρις ὥρας, ἐπειδὴ ἐνασχολεῖται νὰ ἀντικαταστήσῃ καὶ στείλῃ εἰς Λονδίνον ἄλλην παρὰ τὴν ἐνεστῶσαν Ἐπιτροπὴν καὶ νὰ δώσῃ πρὸς τὴν ἰδίαν καὶ ταύτην τὴν φροντίδα τοῦ γαλλικοῦ δανείου. Δὲν ἡμπορεῖ τις, Κύριοι, νὰ ἀντιτείνῃ, ὅτι τὰ χρήματα εἶναι ἡ ψυχὴ τοῦ πολέμου· ἀλλὰ, κατὰ δυστυχίαν, εἰς τοὺς Ἕλληνας ἐφάνη ὅλον τὸ ἐναντίον· τὰ χρήματα συνετέλεσαν μόνον νὰ διαφθείρουν τὸ ἠθικόν των καὶ μετὰ τοῦτο νὰ παραλύσουν τὰς δυνάμεις των· καὶ ἐνῶ προλαβόντως μὲ μόνον ψωμὶ καὶ παρουτόβολα κατῴρθωσαν θαύματα, εὐθὺς ὥς ἡυπόρησαν χρημάτων ἐκινδύνευσαν νὰ χάσουν ὅσα ἄνευ τούτων ἐκέρδησαν. Ἀπεδείχθη λοιπὸν, ὅτι τὰ χρήματα φθείρουν τοὺς Ἕλληνας, τοὺς ὁποίους διὰ νὰ κινή τις εἰς τὸν πόλεμον ἔχει χρεῖαν μόνον τῶν προζωαρκειῶν· καὶ εἰς τοῦτο οὐσιωδεστέρως, Κύριοι, δώσατε, πρὸς Θεοῦ καὶ τῆς Πατρίδος, τὴν φροντίδα σας· κάμετε ὅ,τι ἡμπορέσετε καὶ προφθάσατέ μας, διὰ νὰ βαστάσωμεν τὸν λαὸν εἰς τὰ ὅπλα, ἐπειδὴ ἡ πατρίς μας ἐπτόχευσε καὶ οἰκοθεν εἶν' ἀδύνατον νὰ προμηθευθῶμεν.

Μ' ἐρωτᾶτε, Κύριοι, τὰ τοῦ Μεσολογγίου. Ταῦτα ἕως τώρα σᾶς ἔγειναν γνωστά, νομίζω. Σᾶς ἀναγγέλλω λοιπὸν μόνον, ὅτι οἱ ἐκείθεν

διασφθέντες θαυμασίως, ὡς χίλιοι πεντακόσιοι, ἤλθον καὶ ἔρχοντο περὶ τὸν Ἰσθμὸν τῆς Πελοποννήσου· ἐκεῖ ἐνέκρινεν ἡ Διοίκησις, ἀπὸ ἑλάβε πρόνοιαν νὰ τοὺς στείλῃ ὅσας ἐκ τοῦ προχείρου ὠκονόμησιν τροφάς, νὰ μείνουν πρὸς τὸ παρόν, ἕως νὰ ἴδῃ τί πρέπει νὰ τοὺς παραγγείλῃ νὰ ἀκολουθήσουν. Ἐκ τῶν ἐν Μεσολογγίῳ γενναίων ἀθλησάντων ὀπλαρχηγῶν ἔμειναν μάρτυρες ἐν αὐτῷ, μετὰ τὴν ἐξέλιξιν τῶν ἄλλων, οἱ στρατηγοὶ Στουρνάρας καὶ Σιαδήμας· ὁ δὲ Κίττος, Τζαβέλλας, Νότη Μπότσαρης, Γεώργιος Κίτσου, Μῆτσο Κοντογιάννης καὶ λοιποὶ σημαντικοὶ διεσφύθησαν. Τὰ γυναῖκα ἔγιναν δλα θύματα τῆς θηριωδίας τῶν βαρβάρων καὶ ἱκανὸν μέρος τῆς ἀθανάτου Φρουρᾶς ἔμειναν ἐν τῷ φρουρίῳ μὲ τοὺς πληγωμένους καὶ γέροντας καὶ ἀποθανόντες πολεμοῦντες.

Οἱ Ἄραβες, μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ Μεσολογγίου, μεταβάντες ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον, ἐκινήθησαν πρὸς τὴν Ἐπαρχίαν τῶν Καλαβρυτινῶν. Νικηταὶ ὄντες, ἰσχυσαν νὰ φοβίσουν τὸν κόσμον, ἀλλ' ὄχι καὶ νὰ μείνουν ἀπολέμητοι. Ὁ στρατηγὸς Λόντος, καταλαβὼν τὸ Μέγα Σπήλαιον καὶ ὁ ἀντιστράτηγος Νικόλαος Σολιώτης ὀχυρωθεὶς εἰς τὰ ὄρεινα μέρη ταύτης τῆς ἐπαρχίας, δὲν τοὺς ἄφησαν νὰ προχωρήσουν· ὁ δευτερός μάλιστα τοὺς ἐπολέμησεν ἀνδρείως καὶ, καθ' ὅς ἔχομεν βεβαίως καὶ ἀκριβεῖς πληροφορίας, τοὺς ἐπροξένησε μεγάλην φθοράν, φονεύσας ὑπὲρ τοὺς πεντακοσίους. Κατὰ τοῦ στρατηγοῦ Λόντου δὲν πρὸς τὸν σέβαλον καθόλου· ἐδυνήθησαν ὁμῶς μετὰ τοῦτο νὰ ἀναδοῦν ἐπὶ τὴν Τριπολιτσάν.

Ὁ Γενικὸς Ἀρχηγὸς σχεδιάζεται ἤδη, καθ' ὅς ἔλαβε παρὰ τὴν Διοικήσεως ὁδηγίαν, νὰ συγκεντρώσῃ δλα τὰ τῶν Ἀνατολικοβορείων μερῶν τῆς Πελοποννήσου στρατεύματα εἰς ἐν περὶ τὴν Τριπολιτσάν (κατὰ τὰ Τσιπιανὰ) Γενικὸν Στρατόπεδον, διὰ νὰ προσέχῃ καὶ ἐμπροσθέν τὰς ἐπιδρομὰς τῶν Ἀράβων.

Οἱ Ἕλληνες, μ' ὅλα ὅσα ἔπαθον καὶ πάσχουν δεινά, μένουν σθεναροὶ εἰς τὴν ἀπόφασίν τους, ἢ νὰ ἐλευθερωθοῦν, ἢ νὰ ἀποθάνουν. Μένουν ἀπαράτρεπτοι ἀπὸ τὴν ὁποίαν, ὡς πρὸς τὴν ἐξωθεν βοήθειαν, ἠκολούθησαν γραμμῇ. Ὅλα τὰ κατὰ καιροὺς ἀναφανέντα σχέδια νέων σχέσεων ἐματαιώθησαν, ἂν καὶ οἱ σχεδιάσαντές τα δὲν φαίνονται νὰ τὰ νομίζουν ὡς τοιαῦτα. Οἱ Ἕλληνες ἐλπίζουν καὶ πρὸς τὸν Θεὸν καὶ πρὸς τὴν φιλάνθρωπίαν, καὶ εἴθε νὰ μὴ ψευσθοῦν τῶν ἐλπίδων των.

Οἱ θαλασσινοί, ἐπιγινόντες τὸν κίνδυνον, ὥπλισαν καὶ παρεσκευάσαν οἰκοθεν δλα των τὰ πλοῖα καὶ εἰν' ἑτοιμοὶ νὰ ἐκπλεύσουν ἐπὶ τὴν πρώτην ἐμφάνισιν θαλασσίου ἐχθρικής δυνάμεως. Ἄλλ' ὅλα καὶ αἱ δυνάμεις, τῆς τε ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης, ἔχουν χρεῖαν τροφῆς καὶ κατὰ τοῦτο δεῖτε δύνασθε συνδράμετέ μας. Ἡμεῖς δὲν παραμελῶμεν μηδὲ τὸ παραμικρὸν ἀπ' ὅσα δυνάμεθα νὰ κάμωμεν ὑπὲρ

σωτηρίας τῆς πατρίδος. Τὰ ἐλλείποντα ἄς τ' ἀναπληρώσῃ ὁ Θεός.
Ἡ προσοχή καὶ ἡ φροντίς μας κυρίως εἶναι, πῶς νὰ βαστάσωμεν τὸν
λαὸν εἰς τὰ ὅπλα, ἕως νὰ ἴδωμεν ποῖα τύχη θ' ἀποφασισθῇ διὰ τὴν
πολυπαθῆ Ἑλλάδα.

Τί περισσότερον νὰ Σᾶς ἀναγγεῖλω δὲν ἔχω. Σᾶς παρακαλῶ μὴν
λείπετε ἀπὸ τοῦ νὰ μᾶς γράφητε συνεχῶς, κοινοποιούντες μας πᾶν ὅ,τι
ἀπαιτεῖται νὰ ἡξεύρωμεν, διὰ νὰ προσφερώμεθα ὡς δεῖ εἰς τὰ πράγματα.

Ἐκ Ναυπλίου, τῇ 11 Μαΐου 1826 α. π.

Εἰς τὰς προσταγὰς Σας
Ἀνδρέας Ζαΐμης

Πρὸς τοὺς ἐξοχωτάτους Κυρίους τὸν Κόμητα Διονύσιον δὲ Ρώμα,
Π. Θ. Στεφάνου καὶ Κ. Δραγῶναν.

124. ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΩΜΕΝ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6766 Ἀρχαίου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Patrasse li 11 Maggio 1826

Veneratissimo mio Amico,

La catastrofe di Missolongi vi è senza dubbio nota. A qualcuno ed il Signor Micarelli, console generale austriaco in Morea e Romelia soprattutto molto fatto per risparmiare la effusione del sangue ma senza prò. Così era scritto ne libri del destino.

Sono dal dì due del corrente in questa città, e fra due o tre giorni partirò per Modone, dove incontrerò senza dubbio Papà Ciceio (?), che vi manderà senza meno per mio mezzo i suoi saluti. Ignoro quanto sarò colà per dimorare e partendone dove sarò per andare.

Se vi pervengono delle lettere di mio fratello, fatemi il favore di farcele giungere in Modone.

Agli amici tutti tante e poi tante cose affettuose per me. Amatemi sempre e credetemi a tutta prova il vostro in ogni tempo ed ovunque

Amico affezionato
Giovanni Romei

*All' ornatissimo e pregevole Signore Il Signor Constantino
Dragona Priore del Lazzaretto sanitario in Zante.*

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Πάρις, 11 Μαΐου 1826

Σεβαστώτατε φίλε μου,

Γινώσκετε αναμφιδόλως τὴν καταστροφὴν τοῦ Μεσολογγίου. Πολλοὶ καὶ ἰδίως ὁ Κύριος Μικαρέλλης, Γενικὸς Πρόξενος τῆς Αὐστρίας ἐν Πελοποννήσῳ καὶ Ρούμελῃ, ἔπραξαν πολλὰ πρὸς ἀποφυγὴν τῆς αἱματοχυσίας, ἀλλ' ἀνωφελῶς. Ὅπως ἦτο γεγραμμένον εἰς τὰς δέλτους τῆς εἰμαρμένης.

Εὐρίσκομαι εἰς τὴν πόλιν ταύτην ἀπὸ τὰς δύο τρέχοντας καὶ μετὰ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας θ' ἀναχωρήσω διὰ τὴν Μοθώνην, ὅπου θὰ συναντήσω ἀναμφιδόλως τὸν Παππᾶ Ζητσαῖον (;), ὅστις δὲν θὰ λείψῃ νὰ σᾶς στείλῃ τοὺς χαιρετισμούς του δι' ἐμοῦ. Ἄγνοῶ πόσον θὰ μείνῃ ἐκεῖ καὶ ποῦ θὰ ὑπάγῃ, μετὰ τὴν ἐκείθεν ἀναχώρησίν μου.

Ἐὰν περιέλθωσιν εἰς ὑμᾶς ἐπιστολαὶ τοῦ ἀδελφοῦ μου, κάμετέ μοι τὴν χάριν νὰ μοι ἀποστείλῃτε αὐτάς εἰς Μοθώνην. Εἰς ὅλους τοὺς φίλους ἐκφράσεις πλήρους ἀγάπης.

Ἀγαπάτέ με πάντοτε καὶ πιστεύέτέ με ἐν πάσῃ δοκιμασίᾳ ὑμέτερον πάντοτε καὶ ἀπανταχοῦ

Ἀγαπῶντα φίλον
Ἰωάννην Ρωμέη

Πρὸς τὸν κοσμιώτατον καὶ ἀξιότιμον Κύριον Κύριον Κωνσταντῖνον Δραγῶναν, προϊστάμενον τοῦ Λοιμοκαθαρηρίου. Εἰς Ζάκυνθον

125. Α. ΛΟΝΤΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6767 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Πανευγενέστατοι Κύριοι,

Εὐχαρίστως ἔλαβον καὶ ἀνέγνωσα τὸ φιλικόν Σας, εἰς τὸ ὁποῖον εἶδον, ὅτι διὰ τὸ βραχὺ τοῦ καιροῦ δὲν ἐμπορέσατε νὰ μοι ἐκθέσετε τὰς πατριωτικὰς Σας ἰδέας ὡς πρὸς τὰ ἀφορῶντα τὸ καλὸν τῆς Ἑλλάδος πράγματα καὶ ὅτι βεβαιόνοντες τὴν μεταξύ ἡμῶν φιλίαν ἀκολούθως θέλει λάβω ἐκτεταμένην πραγμάτων ἐκθεσιν.

Εἶδον προσέτι, ὅτι ἀπαιτεῖται ὡς βάσις τῆς μεταξύ μας ἀλληλογραφίας ἡ ἀκριβὴς ἐκθεσις καὶ μὲ ταχύτητα τῶν ὧν ἀφορῶσι τὸ ἱερὸν μας ἀγῶνα· βάσις ἀναντιρρήτως ἀναγκαία καὶ ὡς ἀναγκαία θέλει τὴν ἀκολουθήσω. Δὲν πολυλογῶ γράφων εἰς ὑμᾶς τὰ πρακτικὰ τῆς Συνελεύσεως, τὰς πρώτας ἐργασίας τῆς Διοικήσεως, ἐπειδὴ πέπει-

σμαι, ὅτι πολλοὶ ἄλλοι πρὸ ἔμοῦ Σᾶς ἐπληροφόρησαν. Τὴν πτώσιν τοῦ Μεσολογγίου καὶ τὸν τρόπον αὐτῆς παρατρέχω, διότι γνωρίζετε κάλλιον ἔμοῦ αὐτὴν, ὥς πλησιέστερα. Τὸ διατί γνωρίζετε κάλλιστα, ἀπ' ὅσα ἡ ραδιουργία ἐνήργησεν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἐν μέρει δὲ θέλει Σᾶς σημειώσω τὰ ἑξῆς: Ἐπεσε τὸ Μεσολόγγιον καὶ ἰδοὺ ἡ ἀπελπισία ἐξωγραφισμένη εἰς τὰς ψυχὰς τῶν Ἑλλήνων. Ὁ ἀπελπισμένος πολεμεῖ σκληρά. Ἐλπίζω τοῦτο νὰ μεταβάλῃ τὴν τύχην τῆς Ἑλλάδος. Ὁ ἐχθρὸς, μετὰ τὴν πτώσιν αὐτοῦ τοῦ προπυργίου, διαβάς εἰς Πάτρας καὶ μείνας ἐκεῖ ὀλίγας ἡμέρας, ἐξεστράτευσε κατὰ τῶν Καλαβρύτων. Κατ' αὐτῶν ἐπροξένησεν ὀλίγην λεηλασίαν· ἔλαβε καὶ ὀλίγην ἀντίκρουσιν καὶ ᾔθελε λάβει περισσοτέραν, ἂν οἱ ἄνθρωποι δὲν κατεγίνοντο εἰς τὸν ἐξασφαλισμὸν τῶν φαμελιῶν των. Ἦδη δὲ ἐχθρὸς εὐρίσκεται εἰς Τριπολιτσάν. Ἡ Διοίκησις, ὁ Γενικὸς Ἀρχηγός, οἱ ὁπλαρχηγοὶ δὲν καταγίνονται παρὰ εἰς τὴν συγκρότησιν στρατοπέδου εἰς τὴν Τριπολιτσάν, ἱκανοὺ πρὸς ἀντίκρουσιν καὶ ἡ ἐπιτυχία του ἐλπίζεται ὀγγίγωρα. Ἐμπορεῖ νὰ εἴπῃ τις ὁ ἐχθρὸς ἀδύνατος, μάλιστα μετὰ τὴν εἰς Μεσολόγγιον θραυσίν του, διατί λοιπὸν φαίνεται νικητῆς εἰς τὴν Πελοπόννησον; Αἱ ραδιουργίαι καὶ αἱ προσητηρῖναι κατ' αὐτῆς ἀντενέργειαι λύουν τὸ πρόβλημα· αὐταὶ τὸν ἔκαμαν εἰς τὰ πρῶτά του βήματα νικητῆν· ἡ δειλία καὶ ὁ πανικὸς φόβος ἐκ τούτου κατεκυρίευσαν τὰς ψυχὰς τῶν Πελοποννησίων· ἀποτέλεσμα ἀναπόφευκτον, καθὼς ἡμπορεῖ νὰ φανερωθῇ τοῦτο ἀπὸ τὴν ἱστορίαν καὶ εἰς ἄλλα μέρη. Μία ἡθικὴ ἐλπιζομένη μεταβολὴ εἰς τὰ πνεύματα τῶν Πελοποννησίων, καὶ ἐν γένει τῶν Ἑλλήνων, θέλει κάμει νὰ ἀνακαλεσθῇ πάλιν ἡ προτέρα εὐτολμία καὶ νὰ κατατροπωθῇ ὁ ἐχθρὸς. Δὲν εἶναι ὀλίγη δυσκολία, ὥς πρὸς τὰ ἐπιχειρήματα τῆς Διοικήσεως, εἰς τὴν προθυμίαν τῶν ἀρχηγῶν, ἡ ἔλλειψις τῶν τροφῶν καὶ πολεμοφοδίων. Ἡ Θεία Παντοδυναμία, οἱ ἔξω καλοὶ πατριῶται, Ἑλληνας καὶ φιλέλληνες, δὲν εἶναι ἀμφιβολία, ὅτι θέλει διασκεδάσουν καὶ αὐτὴν τὴν δυσκολίαν· τὰ μέχρι τοῦδε πρακτικὰ των σαφέστατα μᾶς τὸ ἀπέδειξαν καὶ δὲν ἡμποροῦμεν παρὰ νὰ τοὺς εὐχαριστήσωμεν.

Οἱ ἄλλοι ἐθνικοὶ κατηγοροῦν τοὺς Ἑλλήνας, ὅτι δὲν πολεμοῦν. Δὲν ἤξεύρω ἂν εἶναι ἀληθινόν· ἀλλὰ δὲν πρέπει ἐν ταύτῃ νὰ παρατηρήσουν καὶ τὴν ἡθικὴν κατάστασιν αὐτοῦ τοῦ ἔθνους; Τί δὲν κάμνει ἡ πολυχρόνιος δουλεία; Μικρὰ παρατήρησις εἰς τοῦτο θέλει ἐξάξει τὸ συμπέρασμα, ὅτι οἱ Ἑλληνας ἔκαμαν περισσότερον ἀπ' ὅτι ἡδύναντο νὰ κάμουν. Ὁ πόλεμος, λέγουσιν, τῶν Ἑλλήνων εἶναι ἱερός, ἐπειδὴ γίνε-ται ὑπὲρ τῆς ἀνακτήσεως ἱερῶν δικαιωμάτων, τὰ ἑποῖα ἐχάρισεν εἰς αὐτοὺς ἡ φύσις καὶ ὅτι πρέπει νὰ νικήσουν τὸν ἐχθρὸν διὰ νὰ τοὺς βοηθήσουν. Ἀλλ' εἶναι δυνατόν τοῦτο εἰς τοὺς Ἑλλήνας; Μία φούκτα ἀνετοίμων ἀνθρώπων, τυραννουμένων τόσοσιν καιρόν, δύναται νὰ νικήσῃ

τόσα πλήθη ἐχθρῶν; Ἐκτον ἤδη ἔτος μάχεται μάχην ἐξολοθρευτικὴν καὶ μ' ὅλον τοῦτο ὑπάρχει. Ἐπειτα, τῆς νίκης δοθείσης, ὅποیان χρεῖαν ἔχουν τῆς βοηθείας των; Ἐν τοσούτῳ ἄς μάθουν, ὅτι οἱ Ἕλληνες ἀπεφάσισαν ἢ νὰ ζήσουν ἐλεύθεροι ἢ νὰ ἀποθάνουν μὲ τὸ σπαθὶ εἰς τὸ χέρι ὅπου καὶ ὅπως δύνανται. Ἄν τοὺς βοηθήσουν, θέλει τοὺς εὐχαριστοῦν ἂν τοὺς ἀφήσουν ἀδογητῆτους καὶ χαθοῦν, ἢ ἀπὸ τοὺς τάφους ἐξερχομένη ἀρά, ἀντιβοῦσα εἰς τὴν ὑφήλιον, ἄς εἶναι ἡ μόνη εὐχαριστήσις των. Αὐτὰ δὲν τὰ γράφω πρὸς τὴν πανευγενίαν Σας, ἀλλὰ πρὸς ἀπολογίαν εἰς τὰς κατηγορίας ἐκεῖνων τῶν ἀλλοεθνῶν, οἱ ὅποιοι ἐπιθυμοῦν τὴν φθορὰν τῶν Ἑλλήνων. Δὲν ἐμποροῦμεν νὰ ἀρνηθῶμεν, ὅτι καὶ πολλοὶ μᾶς ἐδοθήθησαν καὶ ἀκόμη ἐλπίζομεν, ὅτι ἡ φιλόανθρωπος Εὐρώπη δὲν θέλει ἰδῆ μὲ ὄμμα ἀδιάφορον τὴν ἐξόντωσιν ὁλοκλήρου ἔθνους, ἀγωνιζομένου ἕκτον ἤδη ἔτος διὰ τόσον δικαίαν ὑπόθεσιν.

Ἰδοὺ, Κύριοι, ὅσα ἐστράχασθην νὰ βάλω ὑπ' ὄψιν Σας περὶ τῆς καταστάσεώς μας, τὴν ὅποیان παρὰ πάντα ἄλλον καὶ γνωρίζετε καὶ ἐπιθυμεῖτε νὰ συνεργήσητε εἰς τὴν καλλιτέρευσίν της. Ἐγράψαμεν κοινῶς πρὸς τὸν Τοποτηρητὴν τοῦ Γενικοῦ Ἀρμοστοῦ, διὰ νὰ συγχωρηθῇ ἡ εἰσοδος εἰς αὐτὸ τὸ Κράτος εἰς τὰς γυναῖκας, παιδιὰ καὶ γέροντας, ἀλλὰ, διὰ τὴν οὐδετερότητα, ἐλάβομεν ἀρνητικὴν ἀπόκρισιν. Ἡ γενικότης τοῦ πράγματος ἴσως παρρησίασε τὴν μεγαλειτέραν δυσκολίαν διὰ ὀλίγους δὲν εἰξεύρω ἂν εἶναι δυνατόν νὰ κατορθωθῇ. Τοῦτο δὲν ἤθελα νὰ τὸ προβάλλω, ἂν αἱ φαμελῖαι μου δὲν ἦτον ἀδυνατώτεραι τῶν ἄλλων καὶ οὕτως ἀνίκαναι εἰς τὸ νὰ ἀπαλλάττωνται ἀπὸ τὸν παρουσιαζόμενον κίνδυνον διὰ τὴν ὁμοίαν μὲ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας κατὰ τὰ ἄλλα (ὅχι ὅμως κατὰ τὴν εὐκνησίαν) ἔπρεπε καὶ νὰ διαμείνουν ἐντὸς αὐτῆς. Σὰς παρακαλῶ λοιπὸν θερμῶς, ὅπου, ἂν δυνατόν, νὰ ληφθῇ ἡ ἄδεια τῆς εἰσόδου μὲ τὸ μέσον Σας διὰ Ζάκυνθον ἢ Κεφαλληνίαν, ἢ καὶ δι' ἄλλην νῆσον, διὰ τὰς δύο φαμελῖαις μου, συνισταμέναις ἀπὸ πεντήκοντα ἢ καὶ ὀλιγωτέρας ψυχάς καί, ἂν εἶναι δυνατόν, δὲν ἀμφιβάλλω, ὅτι θέλει ἐκτελεσθῇ ταχέως καὶ ὅτι μὲ πρῶτον θέλει μὲ ἰδεάσετε, διὰ νὰ τὰς διευθύνω ὅπου μὲ ὀδηγήσετε. Ἐγὼ δὲ ἐπιθυμῶν νὰ λαμβάνω συχνὰ γράμματά Σας, δηλωτικὰ ὑγείας Σας καὶ ἐξωτερικῶν εἰδήσεων, ἀφορώντων τὸ καλὸν τῆς Ἑλλάδος, μένω μὲ τὸ προσήκον σέβας.

Τῇ 12 Μαΐου 1826

Ἐκ Ναυπλίου.

Εἰς τοὺς ὀρισμούς Σας πρόθυμος

Ἀναστάσιος Λόντος

Πρὸς τοὺς Πανεγενεστάτους Κυρίους Διονύσιον Κόμητα δὲ Ρώμαν
Παν. Θ. Στεφάνου καὶ Κ. Δραγώναν. Εἰς Ζάκυνθον

126. Ε. ΤΟΜΠΑΖΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα)

Ναύπλιον, τῇ 12 Μαΐου 1826

Εὐγενέστατοι Κύριοι !

Τὴν φιλικὴν σας τῶν 6/18 τοῦ τρέχοντος ἔλαβον ἐν καιρῷ· ἐκ τῆς ὁποίας εὐαγγελισθεὶς τὰ τῆς υἰείας σας ἦσθην τὰ μέγιστα.

Ὁ κύριος λόρδ Γόρδων, συνταγματάρχης, εὐωδῶθη χθὲς εἰς Ναύπλιον. Βεβαιωθῆτε, Κύριοι, ὅτι ὁ ἔρχομός του ὄχι μόνον ἐμφύχωσε μεγάλως ὄλους, ἀλλὰ καὶ τὸ λιποθυμοῦν τακτικόν μας ἀνεξωγονήθη, ὥστε ἐλπίζομεν μεγάλα καὶ καλὰ διὰ τὴν αὖξησιν αὐτοῦ, ὑπὸ τὴν προστασίαν τοιοῦτου ἀξίου καὶ ἐναρέτου ἀνδρός.

Ἡ Διοίκησίς μας ἀν καὶ ἀμηχανῇ μεγάλως πῶς ἔχει νὰ ἐξοικονομήσῃ τὸ δυστυχὲς στρατιωτικόν μας ἀπὸ τροφάς, ἐλπίζει μόνον τοῦτο διὰ τῆς ἀόκνου καὶ ἐναργοῦς προθυμίας σας νὰ τῆς ἐξαποσταλῶσι μερικαὶ ἀπὸ συνδρομὰς στρατιωτῶν. Ναὶ Κύριοι! δὲν τὸ ἀμφιβάλλω διότι ἐγνώρισα καλῶς τὴν εὐγενῇ διάθεσίν σας.

Τὸ ναυτικόν μας ὅλον ἐτοιμασμένον περιμένει νὰ εἰδοποιηθῇ τοῦ ἔχει νὰ κινήσῃ ὁ ἔχθρος.

Ἀπὸ Κωνσταντινουπόλιν δὲν ἔχομεν προσφάτους εἰδήσεις διὰ νὰ σὰς κοινοποιήσωμεν.

Παρακαλῶ νὰ μὲ ἔχετε πάντοτε εἰς τὴν ὑπόληψίν σας, τὴν ὁποίαν σφίζεται πρὸς ἐμὲ διατάττοντας τὰ κατ' ἐμέ.

Ὑποσημιῶμαι ἀδελφικῶς.

Εἰς τοὺς ὁρισμούς Σας
Μανώλης Τουμπάξης

Πρὸς τοὺς Εὐγενεστάτους Κυρίους Διονύσιον δὲ Ρώμαν, Παν. Θ
Στεφάνου καὶ Κ. Δραγῶναν

Εἰς Ζάκυνθον.

127. Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ ΠΡΟΣ Φ. ΚΑΡΒΕΛΛΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τοῦ Ἀρχείου τῆς Δημ. Βιβλιοθήκης Ζακύνθου).

Ἐξοχώτατε Κύριε,

Διὰ τοῦ κυρίου Ν. Καλλέργη ἔλαβον τὸ πολύτιμόν μοι γράμμα σας καὶ ἐπληροφορήθην τὰ καθ' ὑμᾶς παρὰ τοῦ ἰδίου. Αἱ περιστάσεις ἦσαν τοιαῦται, ὥστε, εὐρισκόμενος εἰς τὰ πράγματα, ἤθελον βλάπτωμαι καιρίως χωρὶς νὰ γίνωμαι παντάπασιν ὠφέλιμος εἰς τὴν πατρίδα, διὰ τοῦτο ἠναγκάσθην νὰ ἀποσυρθῶ, ἀλλὰ καὶ οὕτως δὲν θέλω παύ-

σει νὰ συντρέχω καὶ ὡς μερικὸς ἄνθρωπος εἰς ὅσα ἀποδλέπουν τὸ κοινὸν ὄφελος.

Ἐλαβον καὶ τὸ προηγουμένον γράμμα σας ὁμοῦ μ' ἐκεῖνο τοῦ αὐταδέλφου σας, τὸν ὅποιον καὶ εὐχαριστῶ διὰ τὴν ἐπιμέλειαν καὶ φροντίδα τὴν ὅποιαν λαμβάνει διὰ τὴν γνωστὴν ὑπόθεσίν μου. Σὰς περικλείω γράμμα πρὸς τὴν Εὐγενίαν του, ἀπὸ τὸ ὅποιον βλέπετε τί ἡμπορῶ νὰ κάμω διὰ τὰ ἔγγραφα, τὰ ὅποια ζητοῦνται.

Ὁ φιλέλλην κύριος Γόρδων δὲν θέλει ὠφελῇσαι ὀλίγον εἰς τὴν παροῦσαν περίστασιν, καὶ ἐπειδὴ ἡ Πατρίς χρειάζεται ταχίστην βοήθειαν, τὴν ὅποιαν δὲν ἡμποροῦμεν νὰ προσμένωμεν μόνον ἀπὸ τὸ τακτικόν, ὃν εἰσέτι ὀλιγάριθμον, ἴσως θέλει φανῇ κατ' ἄλλον τρόπον ὠφέλιμος.

Σὰς ἀσπάζομαι ἐξ ὅλης καρδίας καὶ μένω μὲ τὰ εὐλικρινῆ φρονήματα.

Τῇ 13 Μαΐου 1826

Ἀπὸ Ναύπλιον

Πρόθυμος εἰς τοὺς ὁρισμοὺς ἀδελφός

Α. Μαυροκορδάτος

Υ. Γ. Ἐλπίζω ὅτι οἱ κ.κ. Δὲ Ρώμας καὶ Δραγῶνας θέλουν σὰς κοινοποιῇσαι ὅσα περὶ τῶν καθ' ἡμᾶς πλέον ἐκτεταμένως γράφω πρὸς αὐτοὺς, ἀποκρινόμενος εἰς τὰς ἐρωτήσεις των καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐπαναλαμβάνω τὰ αὐτά.

Πρὸς τὸν Ἐξοχώτατον Κύριον Κ^{ον} Φ. Καρβελλᾶν κτλ. κτλ.

Εἰς Ζάκυνθον.

128. Χ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6768 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης)

Φίλιπτε Κωνσταντάκη!

Δὲν ἐπιθυμοῦσα νὰ ἀναγνώσῃς τοιαῦτα φθοροποιὰ διὰ τὴν πατρίδα πράγματα γραμμένα παρ' ἐμοῦ, ὅποιά εἰσι τὰ ἀκόλουθα· ἀλλ' ἔκρινα, ὅτι δὲν εἶναι καὶ πρέπον νὰ κρύπτονται καὶ νὰ τὰ ἀγνοοῦσιν οἱ καλοὶ πατριῶται, διότι τότε βέβαια δὲν ἤθελε γνωρίσωσι τὴν ἀσθένειαν καὶ νὰ δώσωσι τὰ ἀνάλογα θεραπευτικά. Εὐρισκόμενος εἰς Ζάκυνθον, ἐπληροφοροῦμένην τὰ ἐναντία ἀπ' ἐκεῖνα, ὅπου μὲ τὸ ἐδῶ φθάσιμόν μου εὔρον. Δηλαδή, ἀντὶς νὰ ἰσχύῃ ἡ Διοίκησις, ὑπερισχύει ἀντ' αὐτῆς μία νεοσυσταθεῖσα μεμιγμένη φατρία· καὶ χωρὶς νὰ σὰς περιττολογήσω διὰ τὰ παρελθόντα αὐτῶν τῶν πραγμάτων, σὰς λέγω μόνον τὰ ἐνεστῶτα. Ἀφοῦ ἡ πτώσις τοῦ δυστυχοῦς Μεσολογγίου ἔδωκε τέλος

εἰς τὴν πολυθρόλλητον Ἐθνοσυνέλευσιν, δι' ἧς καὶ ἔλαβον τὴν Διοίκησιν οἱ σήμερον ἐν τοῖς πράγμασιν, ἐσχηματίσθη ἡ ρηθεῖσα μεμιγμένη φατρία, τὴν ὁποία ἐγὼ ὠνόμασα Γαλλορωσικὴν, καθότι ἐνώθησαν οἱ κ. κ. Ρώσκης, Ὑψηλάντης, Κωλέττης, Πέτρος Μαυρομιχάλης μετ' ἄλλων τινῶν τῆς 13μελοῦς Ἐπιτροπῆς, οἵτινες ἀντενεργοῦσιν εἰς τοὺς σκοποὺς τῶν λοιπῶν. Αὐτοὶ οἱ Ρωσσογάλλοι, κάμνοντες ἀκουράστως ἡμέραν καὶ νύκτα συνελεύσεις, ἔχοντες καὶ βάσιν τὴν ἑλλειψιν τῶν μέσων τῆς τωρινῆς Διοικήσεως, ἐφευρίσκουν τοὺς τρόπους, διὰ τῶν ὁποίων ἀντενεργοῦν κάθε σκοπὸν τοῦ καλοῦ¹. Ἡ Διοίκησις δὲν ἐμπορεῖ νὰ διευθύνῃ τὸ παραμικρὸν κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν της, ἐπειδὴ ἡ φρουρὰ τοῦ Ναυπλίου, παρασυρμένη ἀπὸ τὴν ρηθεῖσαν μεμιγμένην φατρίαν, ἡ ὁποία παρασύρεται ἀπ' αὐτὴν, μὲ τὸ νὰ μὴν ἔχῃ ἡ Διοίκησις νὰ ἀποζημιώσῃ, εἰς ὅσα ἔχουσι νὰ λαμβάνουν ἀπὸ τὸ Ταμεῖον χρέη προτητερινά.

Τὸ ἐδῶ φθάσιμον τοῦ Κολονέλ Γόρδων ἔφερεν μεγάλην μεταβολὴν εἰς τὰ πράγματα τῆς Πατρίδος, μολονότι προσπαθοῦσι νὰ τὰ ἀνατρέψουν οἱ ἀχρεῖοι. Ἡ τωρινὴ Διοίκησις, παραλαβοῦσα ἀπὸ τὴν ἀπελθοῦσαν 16 γρόσια καὶ κάλπικους παράδες, 500 ὀκάδες ψωμί καὶ δύο χιλιάδες ὀκάδες βαροῦτι, ἦτον ἐπόμενον νὰ εὑρίσκηται ἡ Πατρίς εἰς δεινοτάτας περιστάσεις, τὸ δὲ Τακτικὸν Σῶμα διὰ τῆς ἄκρας ἐλλείψεως εὑρίσκετο εἰς τὴν στιγμὴν νὰ διαλυθῇ, ἐνῷ ὁ ἐρχομὸς τοῦ κ. Κολονέλου ἀνέτρεψεν τὰ πάντα. Ἄλλ' οἱ Ρωσσογάλλοι ἐφεύρον καὶ αὐτίς τὸν τρόπον νὰ ἀντενεργήσωσι τὰ πατριωτικὰ καμώματα τοῦ Κολονέλου· ἐνῷ ἡ Γενναίότης του, ὀδηγούμενος ἀπὸ τοὺς πατριώτας, κατεγίνετο νὰ σχηματίσῃ ἐν σώμα ἐκ τῶν λειψάνων τοῦ Μεσολογγίου, τῶν σταυροφόρων τοῦ Τακτικοῦ, διακοσίους ἵππεις, συμποσοῦμενον ὅλον ἀπὸ 4 χιλ. καὶ δύο κανόνια, καὶ ἐνῷ τὰ πάντα ἦταν σύμφωνα, ἐμπνευσαν οἱ Γαλλορωσσοὶ εἰς τὰ λείψανα τοῦ Μεσολογγίου, ὅτι τὰ μετρητά, τὰ ὁποία φθείρει ὁ Κολονέλος εἰς τακτικούς καὶ λοιπά, εἶναι χρήματα ἐθνικά, τὰ ὁποία ἀνήκουσιν εἰς αὐτούς, οἵτινες ἔκαμαν τὸ χρέος των εἰς τὴν πατρίδα, καὶ ὄχι εἰς τακτικούς καὶ λοιπά. Ἔστειλεν ἡ μεμιγμένη φατρία τὸν Ἀδαμῖκο Δοῦκα νὰ ἔλθωσι τὰ λείψανα τοῦ Μεσολογγίου εἰς Ναύπλιον, συμποσοῦμενοι εἰς δύο χιλιάδας, μὲ τῶν ὁποίων τὴν δύναμιν καὶ τὴν τῆς φρουρᾶς τοῦ Ναυπλίου νὰ συστήσουν πάλιν τὸν Κωλέττην διοικητὴν· αὐτοὶ ἐκίνησαν καὶ αὖριον τοὺς περιμένοντες καὶ νὰ ἰδῶμεν τί θὰ εὕγῃ. Ἀλλὰ δὲν ἐλπίζω αὐτοὶ οἱ γενναῖοι ἄνδρες νὰ ἀκούσουν τὰς συμβουλὰς τούτων τῶν ἀχρείων καὶ νὰ θέσουν πάλιν διοικητὴν ἐκείνον, ὅστις τοὺς πρόδωκεν εἰς τὸν Ἱμπερατῆμιν πρὸ ὀλίγου.

¹ Ὁ κατὰ τὰ ἄλλα χρηστός οὗτος πατριώτης, ἦτο ὑπερβολικὸς εἰς τὰς ἀντιλήψεις καὶ κρίσεις του.

Ὁ Κολονέλος καταγίνεται συμβουλευών καὶ ἐμπνέων εἰς τοὺς Ἕλληνας τὴν ὁμόνοιαν μεταξὺ Πελοποννησίων, Ρουμελιωτῶν καὶ Νησιωτῶν. Ἐχει πολλοὺς καὶ καλοὺς ὁπαδοὺς καὶ ἐλπίζει νὰ ἐπιτύχῃ. Αὐριοὶ μεθαύριο μισεῖ διὰ τὴν Ὑδραν καὶ Σπέτσαις νὰ συμβιδάσῃ τοὺς κατοίκους τῶν δύο τούτων νήσων, ὅτινες καὶ τὸν περιμένουν ἀνυπομόνως. Αὐτοὶ εὐρίσκονται εἰς τὰ ἴδια πάθη, ὅποια καὶ προλαβόντων εἶχον, ἀλλ' ἐλπίζει τὸ ἐκεῖ φθάσιμον τοῦ Κολονέλου νὰ τὰ συμβιδάσῃ ὅλα καὶ νὰ κάμῃ νὰ μετακομισθῶσιν οἱ Σπετσιῶται εἰς Ὑδραν.

Εἶπον ὅσα ὀλιγώτερα ἐδυνήθην περὶ τῶν γενικῶν φατριῶν καὶ ἰδοὺ σὰς λέγω καὶ ὀλίγα τιὰ περὶ τῶν μερικῶν. Τὸ κόμμα τῶν ἀνταρτῶν, καταγινόμενον διὰ μιᾶς Ἐθνοσυνελεύσεως νὰ κρημνίσῃ τοὺς λυμεῶνας τῆς Πατρίδος ἀπὸ τὴν Διοίκησίν της, ἅμα ἐμδήκοντο αὐτοὶ εἰς τὰ πράγματα ἀμέσως μερικοὶ ἐδαιρέθησαν καὶ καταγίνονται ποῖος νὰ ἀπατήσῃ τὸν ἄλλον. Ἀπάτησαν καὶ αὐθις τὸν δυστυχῆ Κολοκοτρώνην καὶ τὸν ἀπατοῦν καθεκάστην, μολονότι δὲν τὸ δείκνυντο. Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς μὲ τὴν ἰδίαν πολιτικὴν τοὺς παρρησιάζεται φίλος ἐνεργεῖ δὲ νὰ ἐνδυναμώσῃ τὸν ἑαυτὸν τοῦ καὶ ἀδιακόπως εὐρίσκει σχετικούς καὶ φίλους. Ὅλοι οἱ συγγενεῖς τοῦ καὶ προηγουμένου φίλου τοῦ πλησιάζουν νὰ σχετισθοῦν μ' αὐτὸν δυνατὰ καὶ οὕτω νὰ πολεμωθῇ κατὰ τὸ παρὸν τὴν φιλίαν μὲ τοὺς ρηθέντες, ἕως ὅτου νὰ φθάσῃ ὁ καιρὸς τῆς Συνελεύσεως (ἂν ὑπάρξωμεν) καὶ τότε νὰ σχίσῃ τὸ προσωπεῖον. Τρώγουνται ποῖος νὰ ἰσχύσῃ διὰ νὰ στείλῃ τὸν συγγενὴ τοῦ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ Λονδίνου. Ἐχουν παρρησιασμένον δι' αὐτὸ τὸν Ἰωάννην Ζαῖμην, Μπεϊζαδὲν Γεωργάκη, Σ. Τρικούπη, Ε. Ξένον, Πανάγον Δηλιγιάννην καὶ Ἀναστάσιον Λόντον. Ἐκεῖνοι ὅπου ἕως τώρα ἰσχυσαν, εἶναι Τρικούπης καὶ Ζαῖμης, ἂν δὲν ἀποφασισθῇ εἰς τὰς ψήφους. Εἰς τὴν 13μελῇ Ἐπιτροπὴν ἐπροβλήθη νὰ σταλθῇ ὁ κύριος Μαυροκορδάτος εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ἀλλ' ὁ Αἰνιὰν τὸ ἀνέτρεψεν. (Ὁ Αἰνιὰν ὄλος Γάλλος).

Οἱ πληρεξούσιοι καὶ παραστάται τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως ἐτοίμασαν προτέστο ἐναντίον τῆς Διοικήσεως εἰς τὸ νὰ μὴ στείλουν σχετικούς τῆς παρελθούσης Διοικήσεως εἰς Λονδίον, διότι θέλει δώσω ἀπολογία εἰς τὴν μέλλουσαν συνάθροισιν αὐτῶν ἐν καιρῷ τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως. Ὁ κύριος Μαυροκορδάτος ἔχει δυνατὴν φατρίαν εἰς τὴν Διοίκησιν. Τὰ πράγματα τῆς πατρίδος εἶναι εἰς τοιαύτας διαίρεσεις καὶ ὑποδιαίρεσεις, ὥστε εἶναι ἀδύνατον νὰ γραφθῶσι μὲ τὸ νὰ εἶναι πολλὰ καὶ ποικίλα. Μὲ ἄλλην εὐκαιρίαν θέλει σὰς γράψω περισσότερα καὶ καθαρώτερα τοὺς χαρακτῆρας τῶν διαφόρων, ἐπειδὴ τῷ δὲν εὐκαιρῷ πᾶντελῶς. Καταγίνομαι ἀδιακόπως νὰ εὐρωμεν τὴν τὴν τρόπον διὰ νὰ ὠφελήσωμεν τὴν Πατρίδα μὲ ταύτην τὴν εὐκαιρίαν τοῦτου τοῦ φιλέλληρος.

Λάβε τὸ τουφέκι ἀπὸ τὸν καπ. Ἰ. Μπαμπάση καὶ δώσέ το τοῦ Χιλόπουλου μὲ τοὺς ἀσπασμούς μου. Θέλει λάβεις εἰς τὴν ἐξουσίαν σου ἀπὸ τὸν καπ. Σπύρον Κατσαρὸν μερικὰ πράγματα τοῦ Γενναίου, τὰ ὅποια διατήρησε. Ὁ ἴδιος περὶ τούτων σοῦ γράφει. Σοῦ περικλείω δύο γράμματα πρὸς ἐμὲ ἀπὸ τὸν Θ. Κολοκοτρώνην καὶ ἀνεψιὸν του Ἀποστόλην. Οἱ Τοῦρκοι ἐμβήκαν εἰς τὴν Τριπολιτσάν χωρὶς νὰ κάμωσι παντελῶς χαραῖς καὶ μὲ τυλιγμένας τὰς σημαίας. Χθὲς ἐβγήκαν ἀπὸ τὴν Τριπολιτσάν, ἀλλὰ δὲν ἤξεύρομεν ποῖον δρόμον θὰ πάρωσι. Εἶναι πολλὰ ἀδύνατοι. Ὅπου εὕρισκετο Σῶμα ἰδικόν μας ἐπέρασαν ἀπ' αὐτὸ μακράν. Ὁ Κολοκοτρώνης συγκεντρώνει τὸ Γενικὸν Στρατόπεδον εἰς τὰ Τσιπλιανά. Μὲ τὴν ἐπιστροφὴν μου ἀπὸ τὴν Ὑδραν θέλει πάλιν σὰς γράψω. Μὴν ἀμελήσῃς τὴν σπουδὴν τῶν ἀδελφῶν μου, ἐνῶ μένω πρόθυμος τῶν διαταγῶν σας

Ναύπλιον, 13 Μαΐου 1826

Ὁ εὐπειθὴς

Χ. Ζαχαριάδης

Τοὺς Ἐξοχωτάτους Κόμητα δὲ Ρώμαν καὶ Παναγιώτην Θ. Στέφανον καὶ τὸν εὐγενέστατον Ἀνδρέαν Κομιώτην προσκύνήσόν μου. Ταύτην τὴν στιγμήν μαυθάνω, ὅτι οἱ ἐβγόντες Τοῦρκοι ἀπὸ τὴν Τριπολιτσάν, καθήσαντες πλησίον σ' τὸ Μακρὸ Πλάγι νὰ ἡσυχάσουν, ἄφησαν αἰφνης τὴν αὐτὴν θέσιν καὶ ἔφυγαν βιαίως, ἀφήσαντες ἐκεῖ ἀποθαμένους ἀθαφτοὺς, ψητὰ εἰς τὴν φωτιὰν καὶ ἄλλα εἶδη. Δὲν ἠμποροῦμεν νὰ ἐννοήσωμεν τίποτα τί τρέχει εἰς αὐτούς.

129. Κ. ΓΕΡΟΣΤΑΘΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6769 Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Κορυφός, 14/26 Μαΐου 1826

Πρὸς τοὺς Εὐγενεστάτους Κυρίους Κόντε Ἀ. Ρώμαν, Παν. Θ. Στεφάνου καὶ Κ. Δραγώναν.
Εἰς Ζάκυνθον.

Διαταγμένος παρὰ τῶν νῦν τὴν Ἑλλάδα διοικούντων, διὰ τοῦ σεβαστοῦ πρὸς με γράμματός των ὑπὸ τὰς 20 Ἀπριλίου (ὁποῦ μὲ ἰδιαίτερον παρ' ὑμῶν κατὰ τὰς 10 τρέχοντος μοῦ ἐσυντροφεύθη), ἵνα τὰς ἐν Καλάμῳ ἀπομείνας τροφὰς διορίσω νὰ σὰς παραδοθῶσι, σὰς εἰδοποιῶ, ὅτι πολὺ προτῆτερα τούτου, προβλέπων τὰς τῆς Ἑλλάδος χρείας, διέταξα νὰ σταλθῶσι τὰ ἴσια διὰ Ναύπλιον ἢ διὰ Ζάκυνθον κατ' ἑλλειψιν, ἐξοπλίσω τοῦ ὁποίου τὸ ὕστερον φορτίον εἶχον

πέμψει ἐδῶθεν, διευθύνθη μὲ τὸ ἴδιον πλοῖον πρὸς τὸν αὐτοῦ κύριον
 Χαριάτην, ὅστις καταθέσας αὐτὸ κατὰ πρῶτον, δι' ἔλλειψιν εὐκαιρίας
 εἰς τὰς ἀποθήκας, ἐναύλωσε, ὡς κατὰ τὰς 17 μοῦ γράφει, τὸν καπνὸν
 Ἰωάννην Καλίγκρον διὰ τὰ μεταφέρειν 110 χιλ. ὁποῦ ἐχωροῦσε εἰς τὸ
 Ναύπλιον, φυλαττόμενος μὲ πρῶτον τὸ στείλῃ τὸ ἐπόμενον ἕως τὰς 154,
 845, τὸ ὅποιον, ἂν καὶ δὲν ἐνήργησεν ἕως τὴν παραλαβὴν τῆς
 παρουσίας καὶ ἔχετε εὐχαρίστησιν τὰς τὸ δεχθῆτε ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν
 σας, δότε τοῦ τὴν ἐνεχομένην, δι' ἧς τὸν διορίζω τὰς σὰς τὸ παρα
 δῶσθαι. Ὅσον διὰ ταῖς ἐπιλοιπαις, εἶχον κατατεθῆ εἰς τὰς ἐν Καλάμ
 ἀποθήκας, διὰ τὰ ἐδόθη, ὡς ἄνω εἴρηται, παραγγεῖλαι τὰς σὰς ἐξαπο
 στείλουν τὰ ἴσια. Δὲν εἶμαι πλέον εἰς καιρὸν τὰ κάμω μεταβολὴν
 γράφω μόνον καὶ διὰ ταύτας τοῦ κυρίου Χαριάτη ὁποῦ τυχὸν καὶ
 τοῦ σταλθοῦν αὐτοῦ δι' ἔλλειψιν πλοίου κατ' εὐθείαν, τὰς σὰς γνωρίσ
 καὶ δι' αὐτάς. Πρὸ ἡμερῶν ἔστειλον καὶ ἐδῶθεν χιλ. 140, αἵτινες
 πρὶν τῶρα πρέπει τὰ ἐφθασαν. Χθὲς δὲ καὶ ἄλλαις 67 χιλ. ἀλεύρι
 καὶ παξημάδια μὲ 10 χιλ. βολίμι. Αὐριον ἀναχωρεῖ καὶ ἄλλο πλοῖον
 μὲ 200 χιλ. ἀλεύρι καὶ 34 χιλ. παξημάδι καὶ μετ' ὀλίγον ἕτερον μὲ
 ἀκόμῃ 80 χιλ. ἀλεύρι, πρὸς ἐκπλήρωσιν διαταγῶν τοῦ καλοῦ
 Ἑὐνάρι. Ἦκουσα, ὅτι καὶ αὐτόθεν ἐγείναν προβλέψεις καὶ στάσεις

Καὶ ταῦτα μὲν, ἐν τοσοῦτῃ εἰς τοὺς ὁρισμούς σας

Κωνσταντῖνος Γεροστάθης

Τί θετικὸν ἀπὸ Εὐρώπην δὲν ἔχομεν διὰ τῶρα. Ἐκεῖνο, ὁποῦ
 κατὰ πιθανὰς εἰκασίας, φαίνεται βέβαιον, εἶναι, ὅτι ἡ Ρωσσία δὲ
 ἐδέχθη τὰς μεσολαδήσεις τῶν ἄλλων εἰς τὸ μεταξὺ αὐτῆς καὶ Τουρ
 κίας ἄρθρον, τὸ ὅποιον θέλει μόνῃ της τὰ ἐξισάσθαι.

Ἦκούσθη σήμερον ἀπὸ πλοῖον ἐλθὼν διὰ τρεῖς ἡμέρας ἀπὸ Το
 ρῖνον, ὅτι παρ' ἄλλου ἐκεῖ φθάσαντος διὰ δέκα ἡμέρας ἀπὸ Κω
 νσταντινούπολιν ἔμαθον, ὅτι ὁ Μιντζάκης ἐπροειδοποίησε τοὺς ὑπηκόους
 τὰς εἶναι ἑτοιμοὶ εἰς τὰς 4 Ἰουνίου τὰ ἀφήσουν τὰ ἐκεῖ, ἂν ἡ Πόρ
 κατ' ἐκείνην ὁποῦ ἐτελείωνεν ἡ διορία, δὲν ἐνέδινεν εἰς τὰς ἐπιζή
 σεις. Ἐπρόσθεσε καὶ διὰ τὸν Τουρκικὸν στόλον, ὅτι ἐτράβουνε διὰ
 Κωνσταντινούπολιν, ὃ δὲ ἀπ' ἐκεῖ εὐρισκόμενος εἰς τὰ Δαρδανέλλ
 διὰ τὰ ἐξέλθῃ, ἐκράχθη ὀπίσω. Ἔως τὰς 8/20 τρέχοντος, ὁποῦ
 ἀφῆσε τὸ Ναύπλιον ἐν ἀγγλικὸν βρὶκ ἦλθε χθὲς ἐδῶ, δὲν εἶχε γί
 νησι σημαντικὸν εἰς τὰ ἐκεῖ. Ἀναμένω τι ἰδιαίτερον τὰ γράψετε
 ἡξεύρετε, καθὼς καὶ περὶ τοῦ Γόρδων τί ἀπέκαμε. Διὰ τὸν Κόχρον
 δι' ἔλλειψιν γραμμάτων ἐκ Λόνδρας, δὲν ἔχω τι βέβαιον.

130. Κ. ΓΕΡΟΣΤΑΘΗΣ ΠΡΟΣ Δ. ΧΑΡΙΑΤΗΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα).

Corfu 15/27 Mayo 1826

Sigr Demetris Cariatis,

Zante.

Se, all' arrivo della presente, non avete spedito il resto del carico capitan Zochi, compiacetevi tenerlo alla disposizione dei Sig^{ri} Conte D^o Roma, Panajioti Steffano e Cost^o Dragona, ed egualmente qualunque altra partita di farine e biscotti vi pervenisse da Calamo, passando le spese incontrate per i medesimi a mio carico. Vi saluto distintamente

Costantino Jerostatis

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Κέρκυρα, 15/27 Μαΐου 1826

Κ^ε Δημήτριε Χαριάτη,

Ζάκυνθον.

Ἐάν, κατὰ τὴν ἀφίξιν τῆς παρούσης, δὲν ἔχῃτε ἀποστείλει τὸ ὑπόλοιπον τοῦ φορτίου τοῦ πλοιάρχου Τσόκη, εὐαρεστήθητε νὰ κρατήσῃτε αὐτὸ εἰς τὴν διάθεσιν τῶν Κ^{ων} Κόμητος Δ^{ου} Ρώμα, Παναγιώτου Στεφάνου καὶ Κωνσταντίνου Δραγώνα, ἐπίσης δὲ καὶ οἷον-δήποτε ποσὸν ἀλεύρων ἢ διπυρίτου, τὸ ὅποῖον θέλει περιέλθῃ εἰς ὑμᾶς ἐκ Καλάμου, ἀναγράφοντες εἰς βάρος μου τὰ δι' αὐτὰ γενησόμενα ἐξοδα. Χαιρετῶ ὑμᾶς ἐξαιρέτως

Κωνσταντῖνος Γεροστάθης

131. Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 4696 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρὸς τοὺς Εὐγενεστάτους Κυρίους Δ. δὲ Ρώμαν,

Π. Θ. Στεφάνου καὶ Κ. Δραγώναν.

Ἐλήφθη ἡ ἀπὸ 28 τοῦ παρελθόντος ἐπιστολή σας καὶ μετὰ προσοχῆς παρατήρησεν ἡ Διοίκησις τὰς ἐμφρονάς σκέψεις σας, τόσον περὶ τῆς παρούσης καταστάσεως τῶν πραγμάτων μας καθὼς καὶ περὶ τοῦ προλαβόντος τρόπου τῆς κυβερνήσεως αὐτῶν. Αἱ σκέψεις σας αὗται ὅσον ὑπαγορεύονται ἀπὸ εἰλικρινῆ ἀγάπην πρὸς τὰ συμ-

φέροντα τῆς Ἑλλάδος, τόσον κινοῦν τὴν εὐαισθησίαν τῆς Διοικήσεως

Μὲ λύπην παρετηρήθησαν ὅσα ἀναφέρετε περὶ τῶν μὴ πληρωθεῖσων εἰς Λονδῖνον συναλλαγματικῶν καὶ περὶ τῆς δυσκολίας τῆς νὰ ἐνεργηθῇ τὸ προβληθὲν δάνειον εἰς τὰς Ἴονικὰς Νήσους. οἱ κάτοικοι τῶν μερῶν τούτων ἔδειξαν τῶντι καὶ δεῖχουν καθ' ἡμέραν τὸν πατριωτισμὸν καὶ τὴν φιλογένειάν των, καὶ ἡμποροῦν δικαίαν νὰ παραπονοῦνται διὰ τὴν μὴ ὑποδοχὴν τῶν συναλλαγματικῶν λαβάνοντες ὁμῶς εἰς σκέψιν τὰς στενὰς περιστάσεις καὶ ἀποβλέποντες εἰς τὸ νὰ ὠφελήσουν τὴν Ἑλλάδα, ἐλπίζει ἡ Διοίκησις, ὅτι δὲ θέλουν ψυχρανθῇ κατὰ τὸν ἐνθερμον ὑπὲρ αὐτῆς ζήλὸν των.

Ἐπαινεῖ ἡ Διοίκησις τὴν γνώμην σας, περὶ τοῦ νὰ ἐνεργηθῇ νέον δάνειον διὰ τοῦ φιλέλληρος Ἐυνάρδου. Ἄν δὲν ἐνήργησεν ἔτι τώρα τὰ περὶ τῆς προτάσεως ταύτης, αἰτία ἦτο τὸ ἀρτισύστατόν των καὶ αἱ ἐσωτερικαὶ ἀσכולαί, αἱ ὁποῖαι εἴλκυσαν ἐξ αὐτῆς τῆς ἀρχῆς τὴν προσοχὴν τῆς. Εἶχε λάθει ὁμῶς εἰς σκέψιν τὸ πρόβλημα τοῦ καὶ πρὸ τοῦ γράμματός Σας καὶ ἤδη, σκεπτομένη περὶ αὐτοῦ, θέλει τὸ ἐνεργήσῃ, γράφουσα πρὸς τοὺς φιλέλληνας τῶν Κομιτάτων καὶ ἰδίως πρὸς τὸν ἄριστον Ἐυνάρδον, ὅστις εἰς τὰς πολλὰς τοῦ φιλελληνισμοῦ του ἐνδείξεις ἐπρόσθεσε προσφάτως καὶ τὴν ἀποστολὴν μετὰ τῶν τροφῶν, αἱ ὁποῖαι ἐπρόφθασαν ἐν καιρῷ, διὰ τὴν μεγάλαν ἔλλειψιν ὅπου πάσχομεν ἀπὸ τροφάς, ἐξ αἰτίας τῆς κατεργημῶς τῶν πλειοτέρων ἐπαρχιῶν τῆς Πελοποννήσου, τοῦ διασκορπισμοῦ τῶν κατοίκων καὶ τῆς γενομένης λεηλασίας ἀπὸ τὸν ἐχθρόν. αὐτὴν τὴν ἔλλειψιν προστιθεμένη καὶ ἡ τῶν πολεμοφοδίων, ἀπασχολεῖ πρὸ πάντων τὰς φροντίδας τῆς Διοικήσεως, ἥτις, ἔχουσα περὶ τῆς θησιν εἰς τὴν φιλογένειαν καὶ τὸν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ζήλόν Σας, δὲν νομίζει παρὰ τὸ δέον νὰ ἐπικαλεσθῇ καὶ κατὰ τοῦτο τὴν σπουδὴν Σας εἰς μίαν ἀνέγκλην κατεπείγουσαν διὰ τὰ ὧν οὐκ ἔστιν ἀπὸ πρὸς πόλεμον, ἐνῷ ἀφ' ἑτέρου ἐπιθυμεῖ νὰ τὴν γνωστοποιήτε συνεισφέροντες καὶ τὰς φρονίμους σκέψεις καὶ συμβουλὰς Σας ὑπὲρ τοῦ κοινῶς συμφέροντος.

Τῇ 15 Μαΐου 1826

Ἐν Ναυπλίῳ.

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς
Κ. Ζωγράφος

Ὁ Πρόεδρος

Ἀνδρέας Ζαΐμης

Π. Μαυρομιχάλης

Ἀναγνώστης Δηλιγιάννης

Γεώργιος Σισίνης

Δ. Τσαμαδὸς

Α. Χατζῆ Ἀναργύρου

Σ. Τρικούνης

Ἰωάννης Βλάχου

Παναγ. Δ. Δημητράκοπου

132. Θ. ΠΙΣΚΑΤΟΡΗΣ ΠΡΟΣ ΔΙΟΝ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 153 Ἀρχείου Ἀλεξ. Ρώμα).

Napoli, 16 Mai 1826

Monsieur Xeno me dit qu'il est possible, Monsieur, que la somme dont vous aviez bien voulu vous charger n'a pas pu être employée en achat de vivres pour les braves et malheureux Missolongiotes et que vous devez m'écrire pour cette petite affaire. Donc je vous demande pardon de vous importuner. Si cela était, vous seriez bien bon d'envoyer la somme à M^r le colonel Favier en argent ou en vivres si déjà elle était convertie. Vous m'excusez, j'en suis sûr, de vous occuper d'une affaire, qui regarde la Grèce et moi je m'en félicite, puisque c'est une occasion de me rappeler à votre souvenir.

Veuillez agréer, Monsieur, l'assurance de ma haute considération.

Théobald Piscatory

*Monsieur le Cte Dimision Roma**à Zante**Isle Ionienne*

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Νάυπλιον, 16 Μαΐου 1826

Ὁ Κύριος Ξένος μοι εἶπεν, ὅτι εἶναι δυνατόν, Κύριε, τὸ ποσόν, διὰ τοῦ ὁποῖου εὐηρεστήθητε νὰ ἐπιφορτισθῆτε, νὰ μὴ ἐχρησιμοποιήθῃ εἰς τὴν ἀγορὰν τροφίμων διὰ τοὺς γενναίους καὶ δυστυχεῖς Μεσολογγίτας, καὶ ὅτι θὰ μοι γράψῃτε διὰ τὴν μικρὰν ταύτην ὑπόθεσιν. Αἰτοῦμαι λοιπὸν συγγνώμην, ὅτι ἐνοχλῶ ὑμᾶς. Ἐὰν οὕτως ἔχῃ, θέλετε λάβει τὴν μεγίστην καλωσύνην ν' ἀποστείλῃτε τὸ ποσὸν πρὸς τὸν Κ^{ον} συνταγματάρχην Φαβιέρον εἰς μετρητὰ ἢ εἰς τρόφιμα, ἐὰν ἡγοράσθησαν τοιαῦτα. Εἰμαι βέβαιος, ὅτι θέλετε μὲ συγχωρήσει, ἀφοῦ ἀπασχολῶ ὑμᾶς εἰς ὑπόθεσιν ἀφορώσαν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐγὼ δὲ χαίρω, ὅτι αὕτη εἶναι εὐκαιρία νὰ ἐπαναφέρω ἑμαυτὸν εἰς τὴν ἐνθύμησιν ὑμῶν.

Εὐαρεστήθητε νὰ δεχθῆτε, Κύριε, τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ὑψηλῆς ἐκτιμήσεώς μου.

Θεοβάλδος Πισκατόρης

*Κύριον Κ^{τα} Διονύσιον Ρώμαν**Εἰς Ζάκυνθον**(Ἰόνιον νῆσον)*

133. Κ. ΖΩΓΡΑΦΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6770 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

('Ιδιαίτερον)

Εὐγενέστατοι Κύριοι,

Ἐλαβα εὐχαρίστως τὴν ἀπὸ 11 τοῦ ἤδη μεσοδυντος σημειωμένην ἀπάντησίν Σας. Ἦθελεν εἶσθαι ἴσως περιττὸν καὶ λυπηρὸν εἰς αἰσθαντικὴν Σας ψυχὴν τὸ νὰ Σὰς παρουσιάσω ἐκθεσιν τῆς στάσεώς τῆς Ἑλλάδος. Πρὸς φίλους τῆς Ἑλλάδος καὶ φίλους τῆς ἀληθείας γράφων, δὲν ἔμπορῶ νὰ κρύψω τὴν ἀθλιότητα τῶν πραγμάτων, ἠθικῶς καὶ φυσικῶς θεωρουμένων. Ὁ ἐχθρὸς, ἂν καὶ ἐπλήρωσεν ἀκριβῶς τὴν νίκην τοῦ Μεσολογγίου, ἐκέρδισεν ὁμῶς κατὰ τὸ ἠθικὸν ἀπεκατέστη πλέον παρ' ἄλλοτε ἐπηρμένος καὶ τολμηρὸς. Ἐντεῦθεν πηγάζει ἡ σύγχυσις, ἡ δειλία, τὸ δυσκολοσύντακτον τῶν Ἑλλήνων εἰς τὰ ὅποια προσθέτοντες τὴν παντελῆ ἑλλειψιν τῶν μέσων, αὐτῶν τῶν πρὸς πόλεμον ἀπολύτως ἀναγκαίων, θέλετε γνωρῆσαι ἔναργῶς τὸ ἀδύνατον τῆς ὑπὲρ τὴν διμηνίαν παρεκτάσεως τοῦ ἐκστρατευτικοῦ τούτου πολέμου.

Ὁ Αἰγύπτιος διέβη ἀπὸ Πάτρας εἰς Τριπολιτσάν καὶ δὲν ἀπεβίβησεν εἰμὴ εἰς ὀλίγα μέρη ὀλιγόωρον ἀνθίστασιν. Ἐντεῦθεν καὶ ἐπιδρομὰς εἰς τὰ πέριξ καὶ παντοῦ φέρει τὴν φλόγα τοῦ ἐξολοθισμοῦ. Ἡ διασπαρεῖσα φήμη τοῦ θανάτου τοῦ καὶ ἡ διαμονὴ τοῦ σκαραβαίου τοῦ περὶ τὰ Μεσσηνιακὰ φρούρια καὶ τὰ λοξὰ καὶ βίαια κινήματα τοῦ δίδουν ἀρκετὴν ὑπόνοιαν ὑποκεκρυμμένου τινὸς ὀλεθροῦ στρατηγήματος, τὸ ὅποιον πιθανῶς δὲν θ' ἀργήσῃ νὰ βάλῃ εἰς πρᾶξιν.

Ἡ Διοίκησις νυχθήμερα καταγίνεται εἰς τὸ νὰ συσσωματώσῃ ναυτικὴν δύναμιν καὶ νὰ ἐξοπλίσῃ ἐν γένει τοὺς δυναμένους νὰ φέρῃ ὅπλα. Ὅλαι αἱ ἐργασίαι τῆς περιστρέφονται εἰς τὴν προμήθειαν τῶν οὐκ ἄνευ, τροφῶν δηλ. καὶ ἐφοδίων. Ἀλλ' ἡ Διοίκησις αὕτη, δὲν καὶ ἂν εἶναι συνθεμένη ἀπὸ ἄνδρας ὁμονοοῦντας καὶ τοῦ κοινοῦ συμφέροντος ζηλωτάς, διὰ τοὺς προεκτεθέντες λόγους, ἀπαντᾷ καθ' ἑαυτὴν τὴν ἀνυπερβλήτα ἐμπόδια καὶ μὲ λύπην τῆς θεωρεῖ τὸ σχεδὸν ἀδύνατον τῆς ἠθικῆς ἀναπλάσεως.

Αἱ πρὸς ἐμὲ ἰδίως ἀποτεϊνόμεναι ἐκφράσεις Σας, καίτοι μὴ ὀφείλουσι λογισθῆναι εἰς τὴν ἐκάνότητά μου, ὡς γεννήματα ὁμῶς τῶν εἰλικρινῶν καὶ φιλοκάλων αἰσθημάτων Σας, δὲν ἡμποροῦν παρὰ νὰ μὲ εὐχάριστοι.

Σὰς ἐσωκλείω καὶ δύο σώματα, ἀπὸ ἀριθ. 55 ἕως 58 τῆς ἡμετέρας Ἐφημερίδος, εἰς τὰ ὅποια θεωρεῖτε τὰ βίαια πρακτικὰ τῆς ὀλέθρου ἡμέρου Ἐθνοσυνελεύσεως. Ἡ βαρυτάτη ἀσθένεια τοῦ συντάκτου

ἐφημερίδος ταύτης ἀνέβαλε πρὸς καιρὸν τὰς ἐργασίας του. Ἐλπίζω ὅμως γλίγωρα νὰ Σᾶς διευθύνω τοὺς ἀκολούθους ἀριθμοὺς εἰς κατάστασιν νὰ εὐχαριστήσουν τὴν περιέργειάν Σας.

Προσκαλῶν, Κύριοι, τὴν προσοχὴν Σας εἰς τὴν κατάστασιν τῶν πραγμάτων μας καὶ ἐπικαλούμενος τὴν ὑπὲρ αὐτῶν συνέργειάν Σας, Σᾶς ἐπαναλαμβάνω καὶ τελευταῖον, ὅτι αἱ ξηραὶ ἐλπίδες καὶ αἱ ψιλαὶ εὐχαὶ κινδυνεύουν νὰ συνοδεύσουν τὴν Ἑλλάδα ἕως καὶ εἰς αὐτὸ τὸ χεῖλος τοῦ χάους.

Ἀκολουθήσατε, Κύριοι, νὰ δείχνητε διὰ τῶν ἔργων τὰ εὐγενῆ καὶ φιλελεύθερα φρονήματά Σας καὶ ἔστέ βέβαιοι, ὅτι εἶμαι πάντοτε ἐν ἐλικορνεῖα.

Τῇ 16 Μαΐου 1826

Ἐν Ναυπλίῳ

Ἐτοιμος εἰς τὰς προσταγὰς Σας

Κ. Ζωγράφος

Υ. Γ. Δι' ἑλλειψίν ἀσφαλοῦς εὐκαιρίας ἔμειναν ἄχρι τῆς σήμερον τὰ γράμματα. Καιρὸς δὲν μᾶς ἐδόθη νὰ Σᾶς προσθέσωμέν τι πλεόντερον· ἀλλὰ τοῦτο θέλομεν τὸ ἀκολουθήσει μὲ δεύτερον. Ἐν τοσούτῳ παρακαλεῖσθε νὰ διευθύνετε ἀσφαλῶς τὰ εἰς τὸ φάκελλον Σας ἐμπερικλειόμενα.

Τῇ 25 Μαΐου

Ὁ ἴδιος

Κ. Ζωγράφος

Πρὸς τοὺς Εὐγενεστάτους Κυρίους Διονύσιον δὲ Ρώμαν, Παν. Θ. Στεφάνου καὶ Κ. Δραγῶναν.

134. Ι. Ν. ΣΤΟΡΝΑΡΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 154 Ἀρχείου Ἀλεξ. Ρώμα).

Εὐγενέστατοι Κύριοι !

Σᾶς εἶναι γνωστὸν εἰς ποίαν κατάστασιν ἐμείναμεν ὅλοι οἱ ἐντὸς τοῦ φρουρίου Μεσολογγίου· ἐξόχως ὁποῖαν φθορὰν καὶ παντελεῖ ἀφανισμόν ἔλαβεν ὁ οἶκός μου· πρῶτον ὑστερήθημεν τὸν γαμβρόν μου στρατηγὸν Γρηγόριον Λιακατᾶ, ὅστις ἐφονεύθη εἰς τὸν Ντουλμᾶ τοῦ ἀνατολικοῦ καὶ δεύτερον τὸν φιλοσοργότατόν μοι πατέρα, ὅστις ἔσυρεν ὁμοῦ μὲ τὴν ζωὴν του πᾶν ὅ,τι ἀπέβλεπε πρὸς κυβέρνησίν μας δηλαδὴ τόσον τὰ γρόσια ὅσον καὶ διαταγὰς, ὅλα αὐτὰ εὗρισκοντο ἐπάνω τους. Πρὸς τοῦτοις πολλὰ καλὰ ἐξεύρετε πόσα ἐξωδιάσαμεν εἰς τοὺς 400 στρατιώτας ὅπου εἶχον οἱ αὐτοὶ μαζί των καὶ τί ἔλαβον. Μετὰ ταῦτα

πάλιν βλέποντες τὴν μεγάλην πείναν, ὅπου ἐδοκίμαζε τὸ δυστυχὲς Μεσολόγγιον, ἀγόρασα τροφὰς μὲ τὰ μετρητὰ ὅπου εἶχον ἐπάνω μου καὶ τὰς ἔμβασα μέσα, ἡ δὲ Ἐπιτροπὴ μᾶς ἔδωσε καμδιάλας διὰ Κορφοῦ πρὸς τὸν Κ. Γεροστάθην, ὅστις δὲν τὰς ἀτζιτάρησε. Τώρα ἐμείναι εἰς τὸν ἄκρον βαθμὸν τῆς ἐλλείψεως· 6000 ἄρνοκριαροπροδατογιδοὶ κατζίκα καὶ 130 γελαδὸδωδα, τὰ ὅποια εἶχομεν τὸν καιρὸν ὅπου τὸ στρατόπεδον τοῦ Σαλῶνου εἶχε μεγάλην ἔλλειψιν ζωοτροφῶν, μακαρίτης πατὴρ μου τὰ ἔδωσε καὶ τὰ ἔφαγαν διὰ νὰ μὴ σκορπισθῇ τὸ στρατόπεδον, τὰ ὅποια μᾶς ὑπεσχέθη ἡ Σ. Διοίκησις νὰ μᾶς τὰ πληρώσῃ.

Τὴν σήμερον ἐγὼ ἔμεινα μόνος, χωρὶς νὰ ἔχω κανένα πρὸς διαφέντευσίν μου· οἱ θεῖοί μου εἶναι καθ' ὅλα Τοῦρκοι· μερικά μετρητὰ ὅπου εἶχομεν εἰς τὴν πατρίδα δὲν ἔμπορῶ νὰ ὑπάγω νὰ τὰ πάρω διὰ νὰ ζήσω μερικὸν καιρὸν.

Ὅθεν, διὰ νὰ μὴν κοινολογηθῶ, δὲν ἐξομολογοῦμαι εἰς ἄλλους τινά, ἀλλὰ προστρέχω ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς φιλογενείας σας, ζητῶ πρῶτον τὴν συνδρομὴν καὶ συμβουλὴν παρὰ τῶν καλοκαγάθων ὑποκειμένων σας τίνι τρόπῳ ἔμπορῶ νὰ οἰκονομήσω (ὥς ἀφήσω τὰ τόσας φαμίλιας τῶν στρατιωτῶν, αἵτινες κρέμονται ἐπάνω μου, ὅπου ἀπὸ 400 ἄνδρες ἔμειναν μόνον 17) τὴν φαμίλιαν μας, ἥτις συνίσταται ἀπὸ τεσσαράκοντα ψυχὰς καὶ δεύτερον νὰ μὲ ὀδηγήσητε ἄλλο ἔμπορῶ νὰ οἰκονομηθῶ μὲ τὸν πηγεμὸν μου εἰς Ναύπλιον.

Ἡξεύρω, φιλογενέστατοι! ὅπου σὰς βαρύνω, ἀλλ' ἐνθαρρύνωμαι εἰς τὴν ἄκραν φιλογενειάν σας καὶ πρὸς τούτοις βλέπω ὅτι ἡ μόνον ἀρετὴ σας εἶναι τὸ νὰ βοηθήτε τὴν πατρίδα, νὰ συμβουλευέτε τοὺς καλοὺς πατριώτας καὶ νὰ συνδράμετε τοὺς ὑπερασπιστάς αὐτῆς.

Διὸ παρακαλῶ νὰ μὴν ἀφήσετε κ' ἐμὲ εἰς τ' ἄκρον τῆς ἀπελπισίας· ὅπου προφθάσατε τόσας ψυχὰς προφθάσατε κ' ἐμέ.

Τῇ 16 Μαΐου 1826

Μένω μ' ὅλον τὸ σέβας εἰς τοὺς ὀρισμούς σας

Ἀπὸ λιμένα τῆς Ζακύνθου **Γιαννέος ποτὲ Νικολάου Στορνάρη**

Υ. Γ. Σὰς παρακαλῶ, κύριοι, (καὶ μὲ συγχωρεῖτε διὰ τὴν τόλμην ὅπου λαμβάνω) νὰ λάβῃ τὴν πείραξιν εἰς ἐξ ὑμῶν νὰ ἔλθῃ νὰ ὀμολήσωμε καὶ στοματικῶς. Ἐγὼ καθὼς οἰκονομήσω τὴν φαμίλιαν μου θέλω συναριθμηθῇ μετὰ τῶν ἄλλων στρατηγῶν, διὰ νὰ διευθυνθῶ εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς Πατρίδος.

Τοῖς φιλογενεστάτοις κυρίοις Διον. δὲ Ρόμα, Κωνστ. Αἰραγών καὶ Θ. Στεφάνου.
Ζάκυνθον.

135. ΕΥΝΑΡΔΟΣ ΠΡΟΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΝ ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 155 Ἀρχείου Ἀλεξ. Ρώμα).

Pregiatissimo Sigr Conte,

Non ho l'onore di essere personalmente conosciuto da Lei. Per altro non siamo affatto ignoti l'uno all'altro, poichè si serve entrambi con zelo la medesima causa, cioè quella dell'umanità, dell'onore e della Religione. Ho inteso da' miei giovani amici Sig^{ri} Marcet e Romilly, che Ella aveva concorso con essi a portare dei soccorsi agl'infelici di Missolonghi. Che disgrazia che io non fossi allora con Lei a Zante! Gli Eroi di quella illustre città esisterebbero tuttora, perchè avrei sull'istante, e mentre il mare era libero, mandato dei viveri per parecchi mesi a quei valorosi difensori. Ma oramai l'è inutile il piangere; bisogna pensare a soccorrere il resto della Grecia. Il Sig^r Petrini, latore della presente, parte con numerosi carichi di viveri, destinati per Cerigo, ove voglio farne un approvisionnement considerabile, che sarà alla disposizione del Governo Greco per essere trasportati ove il bisogno esistesse e soprattutto sulle Piazze forti: i marinari d'Idra potranno facilmente venirle a prendere. Il Sig^r Petrini, mio agente, Le darà alcuni dettagli su questo rapporto, ed Ella avrà la compiacenza di somministrargli tutte le notizie le più minute sul miglior modo di adempire la sua missione importante. Le chiederà i di Lei consigli sulla casa la più forte à Cerigo e la più devota alla causa dei Greci. Sia cortese, Sig^r conte, a dargli tutti quei dettagli che potranno essergli utili.

Sono dolente per le disgrazie della Grecia, ma null'affatto avilito. Essa è lungi dalla sua perdita, se i suoi amici la servono con zelo, e se i Greci cessano una volta le loro dissenzioni intestine.

Autorizzai a suo tempo i Sig^{ri} Alessio ad impiegare Piastre 3784 per mandare dei soccorsi agl'infelici di Missolonghi, che avessero potuto salvarsi sopra le montagne ovvero rifugiarsi nelle isole della Sapienza, diversamente di tenere i viveri, che avessero acquistati, alla disposizione del Governo di Napoli. Se non avessero disposto di questa somma, li prevengo d'intendersela con Lei e con il Sig. Petrini onde trovare il mezzo di mandare con più efficacia questi soccorsi, che per altro limiterei adesso a

sole 2000 piastre, lasciando il rimanente per servirsene a pagare i noli dei bastimenti a Cerigo.

Passo all'onore di segnarmi con particolare stima di Lei
Sig. Conte.

Firenze 29 Maggio 1820

Devmo obbmο servitore
Le Cher I. G. Eynard

Al Nobil uomo Il Sig. Conte Roma

a Zante.

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Ἀξιοτιμώτατε Κ^ς Κόμη,

Δὲν ἔχω τὴν τιμὴν νὰ εἶμαι Ὑμῖν γνωστὸς προσωπικῶς. Δὲ εἶμεθα ὁμῶς παντελῶς ἄγνωστοι πρὸς ἀλλήλους, διότι ἀμφοτέρω ὑπηρετοῦμεν μετὰ ζήλου τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν, ἥτοι τὴν τῆς ἀνθρωπότητος, τῆς τιμῆς καὶ τῆς θρησκείας. Ἐμαθον παρὰ τῶν νεαρῶ φίλων μου Κ^{ων} Μαρσὲ καὶ Ρομιλλύ, ὅτι συνεπράξατε μετ' αὐτῶν εἰς τὴν ἀποστολὴν βοηθημάτων πρὸς τοὺς δυστυχεῖς τοῦ Μεσολογγίου. Ὅποιον δυστύχημα, ὅτι δὲν ἤμην μεθ' ὑμῶν εἰς τὴν Ζάκυνθον! Ὡς ἥρωες τῆς ἐνδόξου ἐκείνης πόλεως θὰ ἔζων ἀκόμη, διότι θὰ ἔστελλον παραχρήμα, καὶ ἐνῶ ἡ θάλασσα ἦτο ἐλευθέρη, ζωοτροφίας διὰ πολλοὺς μῆνας εἰς τοὺς γενναίους ἐκείνους προμάχους. Τώρα δὲ εἶναι ἀνωφελὲς νὰ κλαίωμεν· πρέπει νὰ σκεφθῶμεν νὰ συνδράμωμεν τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα. Ὁ κομιστὴς τῆς παρούσης Κ^ς Πετρίνη ἀναχωρεῖ μετὰ πολλῶν φορτίων ζωοτροφῶν, προωρισμένων διὰ τὴν Κύθηρα, ὅπου θέλω νὰ σχηματίσω σημαντικὴν ἀποθήκην εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ἵνα μεταφέρωνται ὅπου ὑπάρχῃ ἀνάγκη καὶ ἰδίως εἰς τὰ φρούρια. Οἱ ναυτικοὶ τῆς Ὑδρας θὰ δύνανται νὰ μεταβαίνωσιν ἐκεῖ εὐκόλως καὶ νὰ λαμβάνωσιν αὐτάς. Ὁ πράκτωρ μου Κ^ς Πετρίνη θ' ἀνακοινώσῃ Ὑμῖν τινὰς λεπτομερεῖς ὡς πρὸς τὸ θέμα τοῦτο, ὑμεῖς δὲ θέλετε εὐαρεστηθῇ πᾶσαν ἀκριβὴς πληροφορίαν περὶ τῆς ἐντελεστέρας ἐκπληρώσεως τῆς σημαντικῆς ἀποστολῆς του. Θέλει ζητήσῃ τὰς συμβουλὰς Ὑμῶν περὶ τοῦ εἰς τὴν Κύθηρα ἰσχυροτέρου καὶ μᾶλλον ἀφωσιωμένου εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῶν Ἑλλήνων οἴκου. Εὐαρεστήθητε, Κ^ς Κόμη, νὰ παράσχητε αὐτῇ πᾶσαν λεπτομερῆ πληροφορίαν, δυναμένην ν' ἀποδῇ αὐτῇ χρήσιμον. Θλίβομαι διὰ τὰ δυστυχήματα τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ δὲν εἶμαι καταβεδλημένος. Ἡ Ἑλλὰς ἀφίσταται τῆς ἀπωλείας της, ἐὰν οἱ φίλοι αὐτῆς ὑπηρετήσωσιν αὐτὴν μετὰ ζήλου καὶ ἐὰν οἱ Ἕλληνας καταπύσωσι διὰ παντὸς τὰς ἐμφυλίους διχονοίας των.

Ἐξουσιοδότησα ἐν καιρῷ τοὺς Κ^ος Ἀλεξίου νὰ χρησιμοποιήσωσι γρόσια 3784, ὅπως ἀποστείλωσι βοηθήματα εἰς τοὺς δυστυχεῖς τοῦ Μεσολογγίου, οἵτινες ἤθελον δυνηθῇ νὰ σφθῶσιν ἐπὶ τῶν ὁρέων ἢ νὰ καταφύγωσιν εἰς τὰς νήσους τῆς Σαπιέντσας, ἄλλως νὰ κινήσωσι τὰς ζωτροφίας, τὰς ὁποίας ἤθελον ἔχει ἡγορασμένας, εἰς τὴν διάθεσιν τῆς ἐν Ναυπλίῳ Κυβερνήσεως. Ἐὰν ὁμως δὲν διέθεσαν τὸ ποσὸν ἐκεῖνο, εἰδοποιῶ αὐτοὺς νὰ συνεννοηθῶσι μεθ' ὁμῶν καὶ μετὰ τοῦ Κ^ο Πετρίνη, ὅπως ἀνεύρητε τὸν τρόπον τῆς καταλληλοτέρας ἀποστολῆς τῶν βοηθημάτων, τὰ ὁποῖα τώρα περιορίζω εἰς γρόσια 2000 μόνον, ἀφίνων τὸ ὑπόλοιπον, ἵνα χρησιμεύσῃ διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ναύλων τῶν πλοίων εἰς Κύθηρα.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν, Κ^ο Κόμη, νὰ υπογραφῶ μετ' ἰδιαζούσης ἐκτιμήσεως ὑμετέρας

Φλωρεντία, 29 Μαΐου 1826

Ἀφωσιωμένος, ὑποχρεωμένος θεράπων
Ὁ Ἰππ. Ι. Γ. Ἐυνάρδος

Πρὸς τὸν εὐγενῆ Ἀνδρα τὸν Κ^ο Κόμητα Ρώμαν

Εἰς Ζάκυνθον.

136. ΑΔΕΛΦΟΙ ΤΟΜΠΑΖΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6771 Ἀρχαίου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Εὐγενέστατοι Κύριοι,

Ἐλάδομεν τὴν εὐγενῆ ἐπιστολὴν σας καὶ εἶδομεν πόσον ἡ εὐαίσθητος καρδία σας ἡσθάνθη τὴν θλίψιν, ὅπου μᾶς ἐπροξένησεν ἡ πτώσις τοῦ Μεσολογγίου. Γνωρίζομεν, φίλοι, ὅποιον ἐνθουσιασμόν προξενεῖ εἰς τὰ ἔθνη μία τοιαύτη ἥρωικὴ πτώσις, ἀλλὰ τὰ συμφέροντα τῶν Διοικήσεων δὲν ἔχουν αἰσθητήριον ἀγκαλὰ τί εἶδον εἰς τὴν ἐδικὴν μας Διοίκησιν; τὰ τόσα δεινὰ δὲν ἐφθασαν, ἀλλ' ἐπρεπε νὰ δοκιμάσωμεν καὶ τοῦτο, καὶ τίς οἶδε τὰ μέλλοντα! Ὁ Γορδῶν ἦλθε· ὠμλήσαμεν μετ' αὐτοῦ εἰς Ναύπλιον. Τὰ σχέδιά του εἶναι πολλὰ καλὰ, πλὴν πρέπει νὰ ἐπισφραγισθῶσι μετὰ τὸν ἐρχομὸν τοῦ λόρδ Κοχράν, τοῦ ὁποίου ἦλθον τὰ πολεμεφόδια χθὲς εἰς Ναύπλιον μετὰ δύο πλοῖα καὶ τοῦ ὁποίου περιμένεται ὁ ἐρχομὸς ἐντὸς ὀλίγου. Ἄν τῶνόντι ἔλθῃ, ὡς κηρύττεται, ἐλπίζομεν καὶ νὰ ἀναπνεύσωμεν καὶ νὰ ἐμψυχωθῶμεν καὶ νὰ ἀνδρειωθῶμεν, καὶ οὕτω ν' ἀναλάβωμεν τὴν προτέραν ὑπόληψιν, καὶ νὰ ἐπικρατήσωμεν καὶ διὰ θαλάσσης καὶ διὰ ξηρᾶς. Ἀρκετὰ μᾶς ἐπλήγωσεν ἡ προχώρησις τοῦ ἐχθροῦ

καὶ ἡ ἐγκατάλειψις πάντων ἐλπίζομεν νὰ μὴν ξαναἰδῶμεν πλέον σημαντικὰς πατρίδας καὶ οὕτω νὰ προχωρήσωμεν καὶ νὰ κάμωμεν εἰς τὸ ἐξῆς ὅσα τὰ πάθη δὲν ἐσυγχώρησαν νὰ γένουν ἕως τώρα. Ἐν μόνον μᾶς φοβίζει, μήπως ἀργοπορήσῃ ὁ ἐρχομὸς τοῦ Κοχρὰν καὶ δὲν γένῃ ὡς κηρύττεται. Ὁ ἐχθρικός στόλος, ὁ Βυζαντινός, κατέβη εἰς Δαρδανέλλια· ὁ Ἀλεξανδρινὸς δὲν ἐπληροφορήθημεν ἂν ἐστάθῃ εἰς Σούδαν, διὰ νὰ πάρῃ ἐκείθεν τὰ φορτηγὰ καὶ νὰ τὰ μετακομίσῃ εἰς Πελοπόννησον, ἢ ἂν τραβᾷ δι' Ἀλεξάνδρειαν. Λέγεται, ὅτι ὁ Βυζαντινὸς θέλει μετακομίσει ἀπὸ Δαρδανέλλια, Σμύρνην καὶ Θεσσαλονίκην ὀκτὼ χιλιάδες στράτευμα καὶ ὅτι σκοπεύει διὰ τὰς νήσους μας. Ἡμεῖς πάλιν ἐδῶ εἰδοποιήσαμεν τὴν Διοίκησιν, τὸν Γορδών, Σπετσιώταις καὶ γείτονάς μας, διὰ νὰ συνενωθῶμεν καὶ νὰ ἐξέλθουν τὰ πλοῖά μας κατὰ τοῦ αὐτοῦ στόλου.

Ὁ ἐχθρικός στόλος, ὁ Βυζαντινός, ἔτι εὐρίσκεται ἐτοιμαζόμενος εἰς Δαρδανέλλια, ὁ Ἀλεξανδρινὸς δὲ ἀπέρασεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν, πλὴν πεντέξ, ὅπου ἔμειναν εἰς Σούδαν. Ὁ Ἀμιλτὼν ἦλθε προχθὲς εἰς τὰ ἐδῶ, πλὴν οὐδεμίαν ἔχομεν πληροφορίαν περὶ πολιτικῶν. Σὰς ἀσπαζόμεθα δὲ μὲ ὄλον τὸ ἀνῆκον σέβας καὶ

* Ὑδρα, τῇ 28 Μαΐου 1826 ἔ. π. Μένομεν πρόθυμοι εἰς τοὺς ὁρισμούς Σα

Ἀδελφία Τουμπαζίη

Ὁ Κύριος Καλλέργης σᾶς προσφέρει τοὺς προσκυνοασπασμούς του

Πρὸς τοὺς Εὐγενεσιτάτους Κυρίους Κόμητα δὲ Ρώμαν, Παναγιώτην
Θ. Στεφάνου καὶ Κ. Δραγῶναν Εἰς Ζάκυνθον

137. Α. ΠΑΠΑΛΟΥΚΑΣ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς οἰκογ. Δραγῶνα).

Τῇ 19 Μαΐου 1826

Λαζαρέτον

Τὸν ἐντιμότατον κύριον Κωνσταντῇ Δραγῶναν προσκυνῶ.

Μὲ τὸ ταπεινόν μου σοῦ φανερόνω ὅτι ἦλθον εἰς Λαζαρέτον διὰ νὰ σὲ ἀνταμώσω καὶ μετὰ δακρύων νὰ σὲ περικαλέσω διὰ νὰ με κατεδάσῃς ἀπὸ τὸν Σταυρόν, ὅπου μὲ ἔχει ὁ караδοκύρης Εὐφάντος διὰ τὴν ἐξαγορὰν τῆς φαμελίας μου καὶ ἔχει δίκαιον. Κύριε, εἰς τὴν ζωὴν τῶν ἀρχοντόπουλῶν σου κάμε μου αὐτὴν τὴν καλωσύνην, ἢ ἐποῖα εἶναι χωρὶς παραμικρὰν ζημίαν σας. Σᾶς περικλείω τὸ γράμμα ὅπου ἔχω ἀπὸ τὸ κύριον Λέλην ἀπὸ Ναύπλιον διὰ νὰ πληροφορηθῇτε τὴν ποσότητα τῶν γροσιῶν ὅπου μὲ πρῶτον ἀσφαλὲς ἱκοντρο

μου ἔρχονται. Ἐκτὸς αὐτῶν τοῦ ἔχω εἰς μετρητὰ δοσμένα γρόσια 850, τὰ ὅποια τὸν διορίζω νὰ μοῦ τὰ στείλῃ καὶ αὐτὰ μαζί με τὰς 2900 καὶ τόσον τὸν στενοχωρῶ με τρία γράμματά μου, ὅπου ἀφεύκτως εἶναι εἰς τὸν δρόμον. Ἐκτὸς τούτων τῶν μετρητῶν δίδω ἐνέχυρον τὸ πρᾶγμά μου ὄλον, τὸ μπαουλόν μου, μπακιρικόν μου, στρώματά μου καὶ ὄλην τὴν σιγύρισιν ὅπου μοῦ εὐρίσκεται τοῦ σπιτιοῦ μου, ὅπου διὰ αὐτὴν τὴν ποσότητα εἶναι πάντοτες ἀσφαλῆς, πληρόνω καὶ τὸ διάφορον εἰς ὅσον καιρὸν ἤθελε σταθοῦν αὐτοὶ οἱ παρὰδες. Ὅθεν διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ κάμε αὐτὸ τὸ ἔλεος εἰς ἐμὲν τὸν δυστυχὴν καὶ πᾶρ' τὴν αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν ἀπάνου σου, ὅτι ἡ ἐντιμότης σου με ξεσκλαδώνει σήμερον καὶ ὄχι κανέναν ἄλλον. Τὸ πρᾶγμά μου μοῦ τὸ κρατεῖ ὁ караδοκύρης εἰς τὸ καῖκίον του· ἐγὼ ἀπέρασα εἰς τὸ πουρῖνον αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Θέλει ἔπειτα ἄλλο πουρῖνον καὶ Λαζαρέτον καὶ με ποῖα ἔξοδα νὰ ἡμπορέσω ἔπειτα νὰ τὸ βάλω εἰς τὸ χέρι μου· κάμε διὰ τὴν ζωὴν σου καὶ μὴ με ἀφήσης ἀπὸ τὸ μπράτζον σου καὶ ἂν ἐγὼ δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ σοῦ κάμω τὴν ἀνταμοιβήν, θέλει σοῦ τὸ μεριτάρει ὁ Θεός. Καὶ ἄλλο γράμμα ἔχω ἀπὸ τὸν κύριον Λέλην, τὸ ὅποιον εἶναι ἀπὸ τὰς 29 τοῦ παρελθόντος καὶ τὸ ὅποιον μοῦ λέγει, ἐπειδὴ καὶ ἐσυνάχθησαν Μεσολογγίται εἰς Ναύπλιον καὶ ὅτι με πρῶτον ἴκοντρον διὰ ἐδῶ θέλει μοῦ τὰ ἐμβάσει με αὐτοὺς καὶ ἐπειδὴ δὲν εὐρέθῃ ἀπάνου μου σὰς περικλείω ἐκεῖνο τῶν εἰκοσιεπτὰ διὰ ἀσφάλειάν σας καὶ μένω με τὸ βαθύτατον σέδας.

Ὁ ταπεινὸς δοῦλός σας
Ἀναστάσιος Παπαλουκάς

Καὶ ἂν τὸ ἀποφασίσετε πρὶν τοῦ γενῆ ἡ πληρωμῇ, νὰ με κράξῃς ὅτι ἔχω νὰ σοῦ ὁμολογήσω λόγον μυστικόν.

138. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΖΑΚΥΝΘΟΥ ΠΡΟΣ ΑΝΔΡ. ΖΑΪΜΗΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τοῦ Ἀρχείου τῆς οἰκογ. Ζαῖμη).

Ἐκ Ζακύνθου, τῇ 19 Μαΐου (1 Ἰουνίου) 1826

• *Πρὸς τὸν πανευγενέστατον κύριον Ἀνδρέαν Ζαῖμην*

Εἰς Ναύπλιον.

Πανευγενέστατε,

Ἀγκαλὰ δὲν ἔχομεν καιρὸν ἀρκετὸν διὰ νὰ ἀπαντήσωμεν εἰς πλάτος εἰς τὰ φιλικὰ γράμματά σας ὑπὸ τὰς 11, 25 καὶ τὸ ὑπὸ τὰς 26 λήξαντος Μαΐου, τὰ ὅποια ὁ κύριος Ζαχαριάδης μᾶς ἐνεχείρισεν κατὰ τὴν διαταγὴν σας, μ' ὄλον τοῦτο κατὰ τὰ οὐσιώδη δὲν θέλει λείψωμεν νὰ σὰς δώσωμεν τὴν ἀπαιτουμένην ἀπόκρισιν.

Κατὰ τὰς ἀνάγκας τὰς ὁποίας ἡ Συνέλευσις τοῦ Ἔθνους καὶ ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ μᾶς ἔγραψεν ὅτι ἔχει ἀπὸ χρήματα, δὲν ἐλείψαμεν ἔκτοτε νὰ σᾶς δεῖξωμεν τὸ ἀδύνατον νὰ κατορθωθῇ εἰς τὰς Ἴονικὰς Ἐπαρχίας, καὶ τέλος πάντων τὸν μόνον, ὅστις ἤμποροῦσε νὰ τὸ ἐκτελέσῃ φιλευγενέστατον Ἱππέα κύριον Ἐυνάρδον, πρὸς τὸν ὁποῖον σᾶς ἐλέγαμεν νὰ γράψετε τὰ πρέποντα, ὅσα ἡ περίστασις τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους σᾶς ὑπαγόρευε, γνωρίζοντες προδιατεθειμένον κατὰ τοῦτο τὸν προλεχθέντα Ἱππέα κύριον Ἐυνάρδον καὶ μ' ὄλοντο ὅτι ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ δὲν ἐνήργησεν ἕνα τοιοῦτον ἀναγκαῖον τῆς ἔργον ἕως ὥρας, ὁ κύριος Ἐυνάρδος ἔλαβε μόνος του τὸν κύριον Πετρίνην, ὅστις μεταβαίνων ἐδῶθεν καὶ ὁμιλοῦντας εἰς πλάτος μετὰ τῆς εὐγενείας του ἀπερνᾷ διὰ τὰ αὐτόθι τὸν συσταίνομεν λοιπὸν δυνατὰ πρὸς τὴν πανευγενεῖαν σας διὰ νὰ τὸν περιποιηθῇτε ἀναλόγως τοῦ ἀποστέλλοντος αὐτὸν ἐναρέτου Ἱππέως κυρίου Ἐυνάρδου, καὶ νὰ ὁμιλήσετε καὶ κατορθώσετε μετὰ τοῦ ἰδίου, ὅσα αἱ παροῦσαι τῆς πατρίδος περιστάσεις σᾶς ὑπαγορεύουσιν ἀνάλογα τῆς ἐλλείψεως καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ χαρακτήρος.

Ὁ ἴδιος κύριος Πετρίνης θέλει σᾶς πληροφορήσῃ περὶ τῶν ὁσων ἔκ τῆς Εὐρώπης γνωρίζει, καὶ τὴν διάθεσιν καὶ κλίσιν περὶ τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων παρατρέχομεν διὰ τοῦτο ἡμεῖς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν, καὶ μεταβαίνομεν εἰς τὸ οὐσιωδέστερον νὰ σᾶς φανερώσωμεν τὰς ἐπιθυμίας τῶν φιλελλήνων συνδρομητῶν ὅτινες μὲ ἀπερίγραπτον προθυμίαν συντρέχουσι κατὰ πάντα νὰ βοηθήσωσι τὴν πολυπαθεῖ Ἑλλάδα, ἐνῷ εἰς ἀνταμοιδὴν τῶν τοσοῦτων βοηθημάτων δὲν ζητοῦσιν ἄλλο, εἰμὴ τὴν κοινὴν ἔνωσιν καὶ ὁμόνοιαν τῶν προὔχόντων πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν Ἑλλήνων, καὶ τὸ νὰ μὴ διαίρουνται μετὰ τῶν, κλίνοντες εἰς διαφόρους κλώνους πολιτικούς ἄλλοεθνείς. Ταῦτα τὰ δύο ἀφ' οὗ ἔκαμαν τοὺς Ἕλληνας νὰ χάσωσι πολλὰ τῶν συμφέροντα, τοὺς κατήντησαν τέλος πάντων νὰ εἶναι ἀνίκανοι εἰς τὸ νὰ ἐκτελέσωσι τὸν ἱερὸν σκοπὸν τῶν. Ὁμιλοῦντες πρὸς τὴν πανευγενεῖαν σας καὶ γνωρίζοντές σας ἀνώτερον πάντων διὰ νὰ συλλάβητε αὐτὰς τὰς ἰδέας ἐπιθυμητὰς ἀπ' ὅλους τοὺς φιλέλληνας Εὐρωπαίους, σᾶς παρακινούμεν ἀνελλιπῶς νὰ ἐνεργήσῃτε μὲ τὴν συνήθη ἀξιότητά σας, ὥστε τὰ δύο ταῦτα προκείμενα νὰ ριζωθῶσι εἰς τὰς ψυχὰς τῶν προὔχόντων πολιτικῶν καὶ πολεμικῶν Ἑλλήνων καὶ οὕτω ἡ Εὐρώπη νὰ συντρέξῃ μὲ τὰ μέσα τῆς πρὸς ἀποκατάστασιν τοῦ ἀξίου μὲν, ἀλλὰ πολυπαθοῦς Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Πεισισμένοι ὄντες εἰς τὴν ἀγχνιόαν σας, κρίνομεν περιττὸν νὰ ἐκτεινώμεθ' ὑπερβαλόντως, ἐνῷ ἀκολούθως θέλει σᾶς εἰπῶμεν καὶ ἄλλα, ὅσα βίαιος ἀναχωρισμὸς τοῦ κυρίου Πετρίνη δὲν μᾶς δίδει καιρὸν νὰ σᾶς γράψωμεν.

Εὐρομεν καὶ τὰ ἐγκεκλεισμένα εἰς τὰ γράμματά σας διάφορα ἔγγραφα, ἀνεγνώσαμεν μὲ λύπην μας καὶ τὰ διατρέξαντα ἀπὸ τὸν ἐχθρὸν πρὸς τοὺς Ἑλληνας, καὶ τὴν διάβασίν του εἰς τόσας Ἐπαρχίας χωρὶς παραμικρὰν ἀντίστασιν, προσμένομεν ὅμως νὰ μᾶς χαροποιήσῃτε μὲ νέας εἰδήσεις σας χαρμοσύνους, περιγράφοντές μας καὶ πάντα τὰ ἄχρι τοῦδε συμβάντα, διὰ νὰ ἡμποροῦμεν καὶ ἡμεῖς νὰ ἐνεργοῦμεν πάντα τὰ ὠφέλιμα διὰ τὴν Ἑλλάδα.

Δεχθῆτε κατὰ τὸ παρὸν τὰς ἀδελφικὰς προσρήσεις μας καὶ τὴν εὐχαρίστησίν μας εἰς τὸ νὰ σᾶς εἴμεθα

Πρόθυμοι ἀδελφοὶ
Διονύσιος ὁ δὲ Ρώμας
Παναγιώτης Θ. Στεφάνου
Κωνσταντῖνος Δραγῶνας

139. Ν. ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6772. Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Εὐγενέστατε Κύριε,

Καὶ ἀπὸ Ναύπλιον διὰ τοῦ Μπακέττου σᾶς ἔγραψα καὶ ἤδη πάλιν, ὠφελοῦμενος ἀπὸ τὴν παροῦσαν εὐκαιρίαν, διὰ τοῦ πλοίου τοῦ κυρίου Μιχαλοπούλου, δὲν λείπω νὰ ἐρωτήσω τὰ τῆς φίλης μοι ὑγείας σας. Τὴν ἀποστολὴν δὲ τοῦ πλοίου τούτου εἰς τὴν νησὶν σας ἐπὶ τούτῳ δύνασθε νὰ πληροφορηθῆτε παρὰ τοῦ κυρίου Χ. Ζαχαροπούλου, καὶ διὰ τοῦτο περιττὸν κρίνω νὰ σᾶς τὴν εἴπω διὰ τῆς παρούσης μου.

Ὁ ἐρχομὸς τοῦ εὐγενοῦς συνταγματάρχου κυρίου Γορδῶν εἰς τὰς δύο νήσους, Σπετσῶν καὶ Ὑδρας, ἀντικείμενον ἄλλο δὲν εἶχεν, εἰμὴ τοῦ νὰ τοὺς παρακινήσῃ, νὰ τοὺς ἐνθαρρύνῃ καὶ νὰ τοὺς ἐνώσῃ, τὸ ὅποιον, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, φαίνεται νὰ ἐπέτυχεν. Οἱ Σπετσιῶται ἀπεφάσισαν νὰ μετακομίσουν τὰς οἰκογενείας των εἰς Μονεμβασίαν καὶ μετὰ ταῦτα νὰ ἔλθουν νὰ συνενωθοῦν μετὰ τῶν Ὑδραίων. Εἰς ταύτην τὴν νήσον εἶναι ὅλα τὰ πλοῖα ἔτοιμα καὶ δὲν περιμένουν παρὰ βεβαίας πληροφορίας περὶ τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου διὰ νὰ ξεκινήσωσι· καὶ εἴθε ν' ἀναφανῶσι καὶ ἤδη ἀνώτεροι τῶν ἐχθρῶν. Ὁ ἐχθρικός τῆς Κωνσταντινουπόλεως στόλος, κατὰ τὰς τελευταίας εἰδήσεις, διατρίβει ὀλίγας ἡμέρας ἀκόμη εἰς τὰ κάστρη τῆς πόλεως, διὰ νὰ ἐμβάσῃ ποσότητά τινα στρατευμάτων καὶ ἀμέσως νὰ ἐκπλεύσῃ, καὶ ἴσως διὰ ταύτην τὴν νήσον· ἀλλ' εἴθε νὰ ἰδῶμεν καὶ αὐθις μεματαιωμένους τοὺς σκοποῦς του.

Κύριε! μικρόν τι παράπονον ἔχω ἀπὸ τὴν εὐγενείαν σας, τὸ ὅποιον μολονότι ἐπεθύμουν νὰ σᾶς τὸ ἐκφράσω, τὸ ἀφίνω ὅμως ἐάν ποτε ἀνταμωθῶμεν προσωπικῶς νὰ ἐξηγηθῶμεν κάλλιον. Νομίζω δέ, ὅτι ὁ κ. Ζαχαρόπουλος νὰ ἐπροχώρησεν εἰς τὸ αἷτιον καὶ ἴσως καὶ ἴδιος νὰ σᾶς τὸ εἴπη. Ἀλλὰ καὶ μολοντούτο τὰ αἰσθήματα τοῦ σέβας καὶ τῆς ἀγάπης διαμένουν πάντοτε τὰ ἴδια εἰς τὴν ψυχὴν μου ὡς πρὸς τὸ εὐγενὲς ὑποκείμενόν σας· καὶ δὲν ἀμφιβάλλω, ὅτι καὶ εὐγενεία σας θέλει ἀγαπᾶτε τὸν μὲ ὄλον τὸ φίλτρον ὑποφαινόμενον.

Τοὺς εὐγενεῖς Κυρίους Κόμητα δὲ Ρώμαν καὶ Παναγιώτην Στεφάνου, ὡς εἰκὸς κατασπάζομαι.

Τῇ 21 Μαΐου 1826

Ὑδρα

Πρόθυμος τῶν ἐπιταγῶν σας

Φίλος καὶ δούλος Σας

N. Καλλέργης

Πρὸς τὸν Κύριον Κωνσταντῖνον Δραγῶναν.

Εἰς Ζάκυνθον

140. Α. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ ΠΡΟΣ Ι. ΚΛΑΔΟΝ

(Πρωτότυπον Ἀριθ. 7536 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ἐξοχώτατε,

Ἐλαβον τὴν ἀπὸ 12 τρέχοντος ἐπιστολήν σας καὶ μ' ὄλον δὲν ἔχω αἰτίαν διὰ νὰ ἐκτανθῶ, διὰ νὰ μὴ παραδράμω ὅμως τὴν παροῦσαν εὐκαιρίαν ἀπαντῶ εἰς αὐτήν. Εἶδον τὴν ἐκθεσιν τῶν δοθέντων ἐγνωρίζετε εἰδήσεων, διὰ τὴν ὁποίαν σᾶς εὐχαριστῶ καὶ παρακαλῶ σθε νὰ ἐξακολουθήτε μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον κοινολογούντες μας διὰ τοῦ αὐτοῦ σημειώσεως ἄξιον μανθάνετε ἀλλαγῶθεν καὶ μάλιστα διὰ τὴν ἀναφέρεται εἰς τὴν Ἑλλάδα, τῆς ὁποίας τὰ πράγματα δὲν ἔλαβον ἀκόμη μέχρι τῆς σήμερον τὴν παραμικρὰν ἐπὶ τὰ κρείττω ἀλλοίωσιν ἀλλὰ πάντοτε δυστυχοῦν. Ὁ Ἰμπεράτης, γενομένης τῆς πτώσεως τοῦ Μεσολογγίου, διεθρυλλήθη ὅτι εἰς τὴν ἔξοδον τῆς φρουρᾶς αὐτοῦ ἐφονεύθη καὶ μέχρι τινὸς ἦτον ἀμφιβολία περὶ τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ τῶρα ὅμως ἠκούσθη μετὰ βεβαιότητος ὅτι ζῇ καὶ χθὲς ἐμάθομεν ἀφήσας τὴν ἀναγκαίαν φρουρὰν εἰς Τριπολιτσάν, ἀπεχώρησεν εἰς Μωκρόρωνα μὲ τὰς λοιπὰς δυνάμεις του, συνισταμένας εἰς πέντε χιλιάδας τακτικῶν καὶ ἀτάκτων καὶ τούτους εἰς ἑλεεινὴν κατάστασιν ὄντας πλὴν τί τὸ ὄφελος διὰ τὴν ἀκαταστασίαν τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ τὴν ἑλλειψὶν τῶν μέσων στρατοπέδον Ἑλληνικὸν ἕως τῆς ὥρας ἀκόμη δὲν εἰς συστημένον· σιμὰ τούτων προσθέσατε καὶ τὴν δειλίαν τῶν Πελοποννησίων. Ὁ ἐχθρὸς μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν του ἤδη ἀπὸ Μεσολογγίου εἰς Πελοπόννησον ἔκαμιν εἰς διαφόρους ἐπαρχίας αὐτῆς ἐκδρομὰς ἐληγάτησεν αὐτάς καὶ ἀρκετοὶ τῶν κατοίκων αὐτῶν, οἱ ὅποιοι δὲν

δι ἤκουον τὸν ἐχθρὸν ἐπερχόμενον ἀπεσύροντο εἰς τὰ ὄρη, ἡχημα-
λωτίσθησαν.

Οἱ στόλοι τοῦ Σουλτάνου, τόσον ὁ εἰς Καλλιπόλιν εὐρισκόμενος, ὅσον καὶ ὁ ἄλλος, ὁ ἐπιστρέψας εἰς Κωνσταντινούπολιν πρὸ ὄχι πολ-
λῶν ἡδὴ ἡμερῶν, λέγεται, ὅτι εὐρίσκονται εἰς τὰ Κάστρα μὲ στρα-
τεύματα καὶ εἶναι ἔτοιμοι εἰς προσεχῇ ἐκπλευσιν· ἢ διεύθυνσίς των
ἀγνοεῖται· κατ' ἄλλους θέλουν διευθυνθῇ κατὰ τῆς Σάμου καὶ κατ'
ἄλλους πάλιν κατὰ τῆς Ὑδρας καὶ τῶν Σπετσῶν. Περὶ δὲ τοῦ Αἰγυ-
πτιakoῦ στόλου δὲν ἤξεύρομεν ἀκόμη βεβαίως ποῦ διευθύνθη.

Ὁ Κοχράν περιμένεται ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν νὰ φανῇ, κατὰ τὰ
ἀπὸ 11 Ἀπριλίου γράμματα τῆς ἐν Λονδίνῳ Ἐπιτροπῆς, σταλέντα
μὲ δύο καρὰδια φορτωμένα ὕλας διὰ τὰ ἀτμοκίνητα, πρὸ ὀλίγων
ἡμερῶν φθάσαντα εἰς Ναύπλιον, εἰς τὰ ὅποια λέγει, ὅτι μετὰ δέκα
ἡμέρας ἔπειτα ἀπὸ τὴν ἀναχώρησιν τῶν δύο αὐτῶν καρὰδιων, ἀνα-
χωρεῖ ἀφεύκτως μὲ τὰ ἀτμοκίνητα.

Ὁ κύριος Δημήτριος Κυριάκου Μπροῦσκου σᾶς στέλλει μὲ τὴν
αὐτὴν ταύτην εὐκαιρίαν ἕνα γρόπον, παρακαταθέτων αὐτὸν εἰς τὴν
ἐξοχότητά σας, τὸν ὅποιον παρακαλεῖσθε νὰ δεχθῆτε νὰ εἶναι εἰς
παρακαταθήκην παρὰ τῇ ἐξοχότητί σας. Ὁ ἀδελφός μου ὕγιαίνων
σᾶς ἀσπάζεται, τοῦ ὁποῦ ἡ φαμελία, καθὼς καὶ ἡ δική μου, ὕγιαί-
νουσαι, σᾶς προσκυνοῦν μετὰ πάντων τῶν περὶ ἡμᾶς, μετὰ τῶν
ὁποίων ἀσπαζόμενός σας ἀπὸ καρδίας μένω

Ὑδρα, τῇ 21 Μαΐου 1826

Ὅλος οἰκεῖος

Δάδαρος Κουντουριώτης

Καὶ ὁ γράψας Ἀνδρέας σᾶς προσφέρει τοὺς μὲ σέβας προσκυνι-
μοὺς του. Παρακαλῶ νὰ προσφέρετε τοὺς ἀσπασμούς μου εἰς τὸν
φίλιτόν σας κύριον Ἀντώνιον, ὅταν τὸν γράφετε καὶ νὰ μὲ φανε-
ρώσετε περὶ τῆς ὑγείας του. Ὁ πα. Κυρ. Παρθενοπ. σᾶς εὐχεται, ὁ
δὲ ἀνεψιός μου Μαν. σᾶς προσκυνεῖ.

Πρὸς τὸν ἐξοχώτατον Κύριον Ἰωάν. Κλάδον. Ἐν Κυνήροις.

141. ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΩΜΑΙΗ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6782 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Modone li 22 Maggio 1826

Gentilissimo e sempre ottimo e diletto amico,

Il dì 30 del passato Aprile ho lasciato il sanguinoso campo
di Missolongi ed il dì 2 di questo mese da Crio Nerò mi sono

recato in Patrasso, da dove partito li 13 sono in questa città arrivato li 18. Vi scrivo queste due righe per il Signor Galiano. Papà Ciccio vi fa i suoi saluti ma non può scrivervi per ora, perchè non ne ha il tempo, sì perchè è fisicamente e moralmente ammalato. Spera però di scrivervi alla prima occasione.

Sono stato assicurato che la misera donna da me riscattata ed a Voi inviata, a malgrado delle vostre caritatevoli cure e della somma pietà da Voi usata, ha dovuto pur soggiacere alla forza de' mali fisici e morali, a' quali era stata per più mesi esposta. Accordi pietoso l'Ente degli Enti pace e riposo allo Spirito di lei. Io in tanto veraci ringraziamenti vi rendo della filantropica amorevole assistenza, che a riguardo di me, insieme con tutti i buoni, essendo in vita, usato le avete. Anastasia Boburi di Natolico, della età di 14 in 15 anni, ad onta delle mie non favorevoli circostanze, pochi giorni dopo di avervi spedito la defunta Maria ho pure riscattato. Quest' amabile fanciulla la spero e la suppongo già nel seno della sua famiglia, che ritrovasi in Artimino alla quale da Patrasso sono già 15 giorni la ho inviata. Nella fatale notte di 22 ai 23 dello scorso Aprile pel prezzo di sei piastre ho campato dalla morte una povera bimba in fasce che un arabo ladrone e crudele stava per privar di vita, e le ho dato per nutrice una sensibile e docile capra, la quale amorosa cura ne ha avuto, finchè mi è riuscito di riscattare due povere donne di mezzana età, quali ho ambedue libere in Prato vesa inviato, insieme colla capra e la bimba, di questa ultima una di esse prendendo affettuosa materna cura. Ad un Capitano Austriaco, che da quella città dovea nella patria sua recarsi, ho ceduto la bimba colla sua nutrice. Dessa oltrepassar non poteva i mesi sei. Ilare e sempre ridente questa infelice orfanella, mi ha fatto gustare sì veraci e soavi piaceri, che male saprei come parole esprimervi.

Il giorno istesso del mio arrivo in questa mi è stata dal Signor Galiani consegnata la vostra lettera di 29 del passato Marzo. Quella precedentemente da voi inviata per Patron Demetrio non mi è ancora pervenuta. Questi è nel paese infermo, e non mi è riuscito ancora di vederlo. Se dimane potrò uscire di casa farò il possibile per rinvenirlo. Io sono alquanto indisposto ed ho bisogno di riposo, ma più che il corpo ammalato sono mio cuore ed il mio spirito. Io sono più atto a sentire che esprimere talvolta ciò che vivamente sento. Egli è perciò che non adopero con voi espressione nuova per ringraziarvi de

obbligante premura vostra inverso della famiglia del mio defunto e commune amico Rosarell, alla quale anticipato avete la somma da me assegnatale, dovutami dal Signor Ippolito Bertrand. Questi intanto non ha fino' ad ora terminato il mio conto con lui. Se egli non vi spedisce i cinquanta colonnati da voi sborzati, ve l'invierò io stesso subito che avrò riscosso quattro de' quattordici mesi di soldo, che dovuti mi sono, ciò che avrà luogo fra poco.

Se vi riesca di sapere che lo affare Panà è stato recuperato, non tardate un'istante, in grazia, di darmene conoscenza, poichè ignorar non dovete quanto desso m'interessa.

Non increscavi di dar corso alla quì acclusa per mio fratello Onofrio, e se di soventi della bontà vostra inverso di me io abuso, incolpatene le gentili vostre maniere a mio riguardo.

Se avete la occasione di veder il signor Felice Robert od il di lui Padre, pregovi di fare loro cenno del mio ritorno in questa, onde se per avventura abbia mio fratello da Napoli ad alcun di essi qualche lettera per me indiritta, mi rendano il favore di farmela quì pervenire. Se non vi è discaro, compiacetevi di fare ad essi loro aggradire gli amichevoli miei saluti.

Pur troppo la salute mia è deteriorata e l'organo della visione soprattutto si è talmente indebolito, che non mi è più possibile nè di leggere nè di scrivere senza l'ajuto degli occhiali. Lo addensamento intanto della lente cornea progredisce rapidamente, e gli avvenimenti ulteriori della presente guerra e le notizie che attendo pel mio ritorno i Napoli, mi determineranno a qual partito che io il più convenevole giudicherò per lo ristabilimento della mia travagliata salute.

Vivamente vi prego di voler fare le mie scuse al sempre rispettabile nostro amico Signor Conte de Roma, se non rispondo alla sua de' 28 dello scorso Marzo. Sterile e fredda avendo oggi la immaginazione, affitto il cuore e travagliato essendo ad un tempo da tenesmo e da disuria, mal saprei adeguatamente alla sua lettera rispondere. Tostochè starò meglio alcun poco, non mancherò d'intrattenermi a lungo con lui. Compiacetevi intanto di fargli aggradire le assicurazioni della verace rispettosa mia stima per lui e di fargli conoscere quanto vivamente bramo di fare la personale sua conoscenza.

Al Signor Dottor Stefano ed a' buoni amici F. F.: tante e poi tante cose affettuose per me.

In quante a Voi, vi scongiuro di tenermi ognora vivo nella

ricordanza vostra, siccome voi rimanete e rimanerete mai sempre
nel cuore del vostro affezionato ed immutabile amico

Giovanni Romey

*All' ornatissimo Signore Il Signore Constantino Dragona Priore
del Lazzaretto Sanitario. in Zante.*

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Μοθώνη 22 Μαΐου 1826.

Εὐγενέστατε καὶ πάντοτε ἄριστε καὶ ἀγαπητὲ φίλε,

Εἰς τὰς 30 τοῦ παρελθόντος Ἀπριλίου ἐγκατέλειψα τὸ αἰμόφυτον πεδῖον τοῦ Μεσολογγίου καὶ εἰς τὰς 2 τοῦ μηνὸς τούτου μετέβην ἀπὸ τὸ Κρουονέρι εἰς Πάτρας, ὁπόθεν ἀναχωρήσας εἰς τὰς 13, ἐφθάσα εἰς τὴν πόλιν ταύτην εἰς τὰς 18. Σᾶς γράφω τὰς δύο ταύτας γραμμάς διὰ τοῦ Κυρίου Γαλιάνη. Ὁ Παππᾶ Τσῆτσος (;) σᾶς στέλλει τοὺς χαιρετισμούς του, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ σᾶς γράψῃ, διότι δὲν ἔχει καιρὸν καὶ διότι ἀσθενεῖ σωματικῶς καὶ ἠθικῶς. Ἐλπίζει ὁμως σᾶς γράψῃ μὲ πρῶτην εὐκαιρίαν.

Ἐδεδαιώθην, ὅτι ἡ ὑπ' ἐμοῦ ἐξαγορασθεῖσα καὶ πρὸς ὑμᾶς ἀποσταλεῖσα δυστυχὴς γυνή, παρὰ τὰς ὑμετέρας φιλευσπλάγχχνους φροντίδας καὶ τὴν πρὸς αὐτὴν στοργὴν ὑμῶν, κατεβλήθη ὑπὸ τῶν φρικτῶν καὶ ἠθικῶν δεινῶν, τὰ ὅποια ἐπὶ πολλοὺς μῆνας ὑπέστη. Εἶθε ὑπέρτατον Ὄν ν' ἀναπαύσῃ τὴν ψυχὴν αὐτῆς ἐν εἰρήνῃ. Ἐγὼ τοῦτοις ἀπονέμω ὑμῖν εὐχαριστίας διὰ τὴν φιλόανθρωπον καὶ φιλόστοργον βοήθειαν, τὴν ὅποιαν ἔνεκεν ἐμοῦ, μετὰ πάντων τῶν ἀγαθῶν ἀνθρώπων, παρέσχετε εἰς αὐτὴν ζῶσαν.

Παρὰ τὰς δυσμενεῖς περιστάσεις μου, ἐξηγόρασα τὴν Ἀναστασίαν Μπομπούρη ἐξ Αἰτωλικοῦ ἡλικίας ἀπὸ 14 ἕως 15 ἐτῶν, ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀποστολὴν τῆς ἀποθανούσης Μαρίας. Ἐλπίζω καὶ ὑποθέτω, ὅτι ἡ ἀξιαγάπητος αὐτὴ παιδίσκη θὰ εὐρίσκεται ἡδὺ τὴν εἰς Ἄρταν εὐρισκομένην οἰκογένειάν της, πρὸς τὴν ὅποιαν ἀπέστειλα αὐτὴν ἐκ Πατρῶν πρὸ 15 ἡμερῶν. Μετὰ τὴν ἀπαισίαν νύμφης τῆς 22 πρὸς τὴν 23 τοῦ παρελθόντος Ἀπριλίου ἐξηγόρασα ἀντὶ τῶν γροσίων δυστυχὲς θῆλυ βρέφος εἰς τὰ σπάργανα, τὸ ὅποιον σκληρὴ Ἀραψ ληστὴς ἐμελλε νὰ στερήσῃ τῆς ζωῆς καὶ ἔδωκα εἰς αὐτὸ τροφὴν μίαν εὐαίσθητον καὶ εὐπειθὴ αἰγά, ἡ ὅποια περιποιήθη μετ' ἀγάπης αὐτὸ μέχρις οὗ ἐπέτυχον νὰ ἐξαγοράσω δύο πτωχὰς μεσήλικας γυναῖκες, τὰς ὁποίας ἀπέστειλα ἐλευθέρως εἰς Πρέβεζαν μετὰ τῆς αἰγὸς

τοῦ βρέφους, περὶ τοῦ ἑποίου ἡ ἑτέρα τῶν γυναικῶν μεριμνᾷ μετὰ μητρικῆς στοργῆς. Τὸ βρέφος μετὰ τῆς τροφῆς του παρεχώρησα εἰς αὐστριακὸν πλοίαρχον, ὅστις ἐκ τῆς πόλεως ἐκείνης ἐμελλε νὰ μεταβῇ εἰς τὴν πατρίδα του. Ἡ δυστυχὴς ὀρφανή, ἥτις δὲν εἶχεν ἡλικίαν ἀνωτέραν ἑξ μηνῶν, ἱλαρὰ καὶ πάντοτε γελῶσα, μ' ἔκαμε νὰ δοκιμάσω πραγματικὰς καὶ γλυκείας ἡδονάς, τὰς ὁποίας ἤκιστα δύναμαι νὰ σᾶς ἐκφράσω μὲ λέξεις.

Κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν τῆς ἐνταῦθα ἀφίξεώς μου, μοὶ ἐνεχειρίσθη ὑπὸ τοῦ Κυρίου Γαλιάνη ἡ ἐπιστολὴ ὁμῶν τῆς 29 παρελθόντος Μαρτίου. Ἡ διὰ τοῦ πλοίαρχου Δημητρίου προηγουμένως ὑφ' ὁμῶν σταλείσά μοι δὲν περιῆλθεν ἀκόμη εἰς χεῖράς μου. Οὗτος εἶναι ἐνταῦθα ἀσθενής, ἀλλὰ δὲν κατῴρθωσα εἰσέτι νὰ τὸν ἴδω. Εἰμαι ὀλίγον ἀδιάθετος καὶ ἔχω ἀνάγκην ἀναπαύσεως, ἀλλὰ περισσότερον τοῦ σώματος νοσοῦσιν ἡ καρδία καὶ τὸ πνεῦμά μου. Εἰμαι μᾶλλον ἱκανὸς νὰ αἰσθάνωμαι ἢ νὰ ἐκφράζω ἐνίοτε ὅ,τι ζωντῶς αἰσθάνομαι. Ἐνεκα τούτου δὲν μεταχειρίζομαι πρὸς ὑμᾶς ἐκφράσεις νέας ἵνα ἐκδηλώσω τὰς εὐχαριστίας μου διὰ τὴν ὑμετέραν ὑποχρεωτικὴν προθυμίαν ὅπερ τῆς οἰκογενείας τοῦ ἀποθανόντος κοινοῦ φίλου Ροζαρόλ, πρὸς τὴν ὁποίαν προκατεβάλετε τὸ ὑπ' ἐμοῦ ὀρισθὲν αὐτῇ καὶ ὑπὸ τοῦ Ἱππολύτου Βερτράνδου ὀφειλόμενόν μοι χρηματικὸν ποσόν. Οὗτος μέχρι τοῦδε δὲν ἐτελείωσε τὸν μετ' ἐμοῦ λογαριασμόν του. Ἐὰν οὗτος δὲν σᾶς ἀποστείλῃ τὰ ὑφ' ὁμῶν καταβληθέντα πεντήκοντα δίστηλα, θέλω ἀποστείλει ἐγὼ ταῦτα ἅμα ὡς λάβω τέσσαρας τῶν ὀφειλομένων μοι δεκατεσσάρων μηνιαίων μισθῶν, τὸ ὅποιον θὰ γίνῃ ἐντὸς ὀλίγου.

Ἐὰν κατορθώσητε νὰ μάθετε ὅτι ἡ ὑπόθεσις τοῦ Πανᾶ ἐσώθη, μὴ βραδύνετε οὐδὲ στιγμὴν, τὸ ζητῶ ὡς χάριν, νὰ μὲ εἰδοποιήσητε, διότι δὲν δύνασθε ν' ἀγνοῇτε πόσον ὑπὲρ αὐτοῦ ἐνδιαφέρομαι.

Εὐαρεστήθητε ν' ἀποστείλῃτε τὴν ἐγκλειστον πρὸς τὸν ἀδελφόν μου Ὀνούφριον, ἐὰν δὲ συχνάκις καταχρῶμαι τῆς πρὸς με καλωσύνης σας, ἀποδώσατέ το εἰς τὴν πρὸς με εὐγένειαν τῶν τρόπων σας.

Ἐὰν λάβητε ἀφορμὴν νὰ ἴδῃτε τὸν Κύριον Εὐτόχιον Ροβέρ ἢ τὸν πατέρα αὐτοῦ, παρακαλῶ νὰ καταστήσητε αὐτοῖς γνωστὴν τὴν ἐνταῦθα ἐπιστροφὴν μου, ὅπως, ἐάν, κατὰ τύχην, ὁ ἀδελφός μου ἀπηύθυνε πρὸς τὸν ἕτερον αὐτῶν δι' ἐμὲ ἐπιστολὴν ἐκ Ναυπλίου, μοὶ κάμωσι τὴν χάριν νὰ μοὶ τὴν ἀποστείλωσιν ἐνταῦθα. Ἐὰν δὲν βαρύνῃ ὑμᾶς, εὐαρεστήθητε νὰ διαβιδάσητε αὐτοῖς τοὺς φιλικοὺς χαιρετισμούς μου.

Ἡ ὀγεία μου πολὺ ἐπαθεν, ἰδίως δὲ ἡ δρασὶς τόσο ἐξησθήνησεν, ὥστε δέν μοι εἶναι πλέον δυνατόν ν' ἀναγνώσω ἢ νὰ γράψω ἀνευ ὀμματουαλίων. Οὐγ ἦττον ἡ θάμβωσις τοῦ κερατοειδοῦς χιτῶνος προβαίνει ταχέως καὶ τὰ ἐπερχόμενα γεγονότα τοῦ πολέμου καὶ αἱ ἀνα-

μενόμεναι διὰ τὴν εἰς Ναύπλιον ἐπιστροφὴν μου εἰδήσεις θὰ μὴ κάμωσι νὰ σκεφθῶ τί πρέπει ν' ἀποφασίσω διὰ τὴν πάσχουσα υἱεὶάν μου.

Σὰς παρακαλῶ ζωηρῶς νὰ εὐαρεστηθῇτε νὰ αἰτήσητε ἐκ μέρου μου συγγνώμην παρὰ τοῦ ἑσαεὶ σεβαστοῦ Κυρίου Κόμητος Δὲ Ρώμης, ὅτι δὲν ἀπήντησα εἰς τὴν ἀπὸ 28 Μαρτίου ἐπιστολὴν του, διότι ἔχων σήμερον τὴν φαντασίαν ἄγονον καὶ ψυχράν, τεθλιμμένην τὴν καρδίαν καὶ πάσχων συγχρόνως ὑπὸ ταῖνυσμοῦ τῆς κοιλίας καὶ δυσουρίας, δὲν θὰ ἡδυνάμην ν' ἀπαντήσω καταλλήλως εἰς τὴν ἐπιστολὴν του. Ἀμα ὥς αἰσθανθῶ ἑμαυτὸν εἰς καλλιτέραν κατάστασιν δὲν θέλω λείψει νὰ συνδιαλεχθῶ μετ' αὐτοῦ ἐκτενῶς. Εὐαρεστήθητε ὅμως νὰ διαβεβαιώσητε αὐτὸν περὶ τῆς πραγματικῆς καὶ εὐσεβοῦς ἐκτιμῆσεώς μου καὶ περὶ τῆς ζωηρᾶς ἐπιθυμίας μου νὰ γνωρίσῃ αὐτὸν προσωπικῶς.

Πρὸς τὸν Κύριον Δόκτορα Στέφανον καὶ τοὺς καλοὺς φίλους αὐτοῦ τὰς ἐκφράσεις τῆς ἀγάπης μου.

Ἦμᾶς δ' ἐξορκίζω νὰ μ' ἔχητε πάντοτε εἰς τὴν μνήμην σας, εἰσθε καὶ θέλετε μένει διαρκῶς εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἀγαπώντος ὑμᾶς καὶ ἀμεταβλήτου φίλου

Ἰωάννου Ρωμαίη.

Πρὸς τὸν Κύριον Κύριον Κωνσταντῖνον Δραγῶναν, προϊστάμενον τοῦ Λοιμοκαθαρητορίου. Εἰς Ζάκυνθον

142. Ι. Ν. ΣΤΟΡΝΑΡΗΣ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς οἰκογ. Δραγῶνα).

Εὐγενέστατε Κύριε,

Ἐγὼ ἦλθον ἐνταῦθα μὲ σκοπὸν νὰ ὑπάγω διὰ Ναύπλιον, ἢ αὖτις ὅμως ὅπου δὲν ὑπάγω εἶναι ἐπειδὴ ἄφησα τὴν φαμίλιάν μου μὲ δὲν τάλληρα μόνον καὶ πρέπει νὰ τοὺς κυβερνήσω πρὸς καιρὸν πουλὶ τας ἄρματα καὶ ἄλλα ὅ,τι μοῦ εὕρισκονται εἰς τὴν κατοικίαν, ἀπεφάσισα νὰ δώσω τὸ βάρος τοῦ κυρίου Γεωργίου Σωμάκη διὰ μὲ φέρῃ, μὲ τὴν ἐπιστροφὴν του, ὅποιανδήποτε προσταγὴν ἀπὸ Σ. Διοίκησιν.

Παρακαλῶ λοιπὸν θερμῶς νὰ ἐρευνήσητε νὰ ἐβγῇ τὸ πилέτον νὰ μείνῃ εἰς ὅποιονδήποτε μέρος κρίνετε εὐλογον, ἕως ὅτου νὰ ἐμασθῇ ἢ γολέττα διὰ Ναύπλιον, ὅτι καθὼς μᾶς λέγουσιν εὕρισκται εἰς πρᾶτιγον ἢ γολέττα. Ἀναπαρακαλῶ μὴν μοῦ λείψετε εἰς αὐτὴν

μου μόνην τὴν αἴτησιν καὶ μὲ συγχωρεῖτε διὰ τὸ μέγα βάρος, ὅπου
σὰς δίδω· βιαζόμεθα τόσον, κύριοι! ὅχι δι' ἄλλο, παρ' ὅτι ἐπειδὴ ἡ
πατέντα τοῦ καραδοκύρη μας εἶναι σήμερον ἔτοιμη καὶ τὸ πρῶτον
ἀναχωρεῖ διὰ Κάλαμον.

Ὅθεν συνδράμετέ με εἰς αὐτὸ μόνον, ὅτι τὴν σήμερον ἀπὸ τὴν
εὐγενεῖαν σας προσμένω κάθε συνδρομὴν καὶ συμβουλήν, ἐπειδὴ
κανέναν ἄλλον δὲν ἔχω. Μένω

Τῇ 22 Μαΐου 1826
Ἀπὸ λιμένα τῆς Ζακύνθου.

Εὐπειθέστατος δοῦλός σας
Γιαννὶδς Ν. Σιορνάρης

Υ. Γ. Ἐπιστρέφοντας ἐγὼ εἰς Κάλαμον, ἀμέσως θέλω στελεῖαι τὴν
φαμελίαν μου ἐνταῦθα εἰς χεῖράς σας, καὶ ὅπως ὀρίζετε οἰκονομήσατέ
τὴν διὰ τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖά της.

Ὁ αὐτός.

Τῷ φιλογενεστάτῳ Κυρίῳ Κυρίῳ Κ. Δραγῶνα.

Ζάκυνθον.

143. Χ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς οἰκογ. Δραγῶνα).

Φίλιππε Κωνσταντῖνι !

Μὲ τὸ πακέτο σοὶ ἔγραψα μὲ ὀλίγην ἑκτασιν. Τώρα δὲ ἐπειδὴ
φθάνω πολλὰ σύντομα διὰ ξηρᾶς εἰς τ' αὐτοῦσε, διὰ τοῦτο δὲν σὰς
ἐκτείνομαι περὶ πολιτικῶν πραγμάτων.

Μὲ τὴν ἀπελθοῦσάν μου σοῦ ἔλεγα νὰ περιλάβῃς ἀπὸ τὸν καπε-
τὰν Σπυριδῶνα Κατζαρόν, ἐκ τοῦ πλοίου τοῦ κυρίου Μιχαλοπούλου,
μερικὰ σεπέτια καὶ μπαλότα βουλωμένα, ἀνήκοντα τοῦ φίλου μας
Ἰωάννου Θ. Κολοκοτρώνη καὶ διὰ τῆς σημερινῆς μού σοῦ βεβαιῶ
τ' αὐτά. Ἐγὼ μὲ τὸ φθάσιμόν μου θέλει φέρω καὶ ἕναν ἀνθρωπὸν
τοῦ ἰδίου, ὅστις θέλει φέρει τὸν κατάλογον τῶν ἐσφραγισμένων πραγ-
μάτων διὰ νὰ τὰ παραλάβῃς κατ' ὄνομα. Μεταχειρίσου κάθε τρόπον
νὰ μὴν τοῦ γίνωσιν ἔξοδα πολλὰ καὶ μὲ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ σ' ἀντα-
μώσω σύντομα, μένω μὲ σέβας

Τῇ 23 Μαΐου 1826
Πέιζες

Πρόθυμος
Χ. Ζαχαριάδης

Πρὸς τὸν εὐγενέστατον Κύριον Κωνσταντῖνον Δραγῶναν.

Ζάκυνθον.

144. ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΩΜΑΙΗ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον Ἀριθ. 6678 Ἀρχαίου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Modone li 24 Maggio 1826

Gentilissimo ed ottimo amico,

Il mio amico Signor Luigi Albertini, Piemontese, istruttore del Corpo de' Zappatori di questo Esercito Egiziano, nella fatale notte della caduta di Missolongi ha liberato dalle mani de' Turchi pel prezzo di mille cinque cento piaste, anzi 2000, la bellissima fanciulla Maria Barberachina colla costei madre Dimtrachina, ambedue di quella misera città. Nel recarsi desso insieme con me e le due donne da lui liberate, da Patrasso in questa città sul brigantino di bandiera Sarda «la Vergine del Rosario» del capitano Antonio Figari, il giovanetto Signor Angelo Figari, di costui figlio, si è perduto innamorate della donzella, e tanto che a indotto il di lui genitore a chiederla in isposa al di lei liberatore Signor Albertini. Questi a acconsentito colla speranza di poter fare un giorno la felicità della adottiva di lui figliuola. La copia legale che vi accludo del contratto a tal scopo stipulato nella cancelleria di questo Viceconsolato Austriaco, vi farà conoscere le condizioni colle quali la giovane Maria Barberachina è stata ceduta dall' uno e accettata dall' altro. Questo affare merita di essere conosciuto e se desso, mercè l' opera vostra, o del Signor Conte de Roma o degli altri amici, rinvenir può un posto nel giornale di Corfù oltremodo tenuto farò per osservare.

Adoperatevi tutto onde possa il mio voto, che è pur quello del Signor Albertini, essere soddisfatto. Se qualche spesa farete per incontrare a tale oggetto, compiacetevi di farmela conoscere che vi sarà subito rimborsata.

La malattia di Papà Ciccio e le continue visite che riceve, gli tolgono il piacere di potervi scrivere, ciò che però mi ha promesso di fare alla prima occasione. Ei intanto affettuosamente vi saluta.

Tenetemi ognora vivo nella ricordanza del Signor Conte de Roma e degli amici tutti. Amatemi voi tanto quanto siete tenacemente riamato dal vostro

Sempre affezionato e verace amico

Giovanni Romey

*All' ornatissimo Signore il Signor Constantino Dragona Priore
del Lazzaretto Sanitario.*

in Zante.

Μοθώνη, 24 Μαΐου 1826

Εὐγενέστατε καὶ ἄριστε φίλε,

Ὁ φίλος μου Κύριος Λουδοβίκος Ἀλβερτίνι, Πεδεμόντιος, γυμναστής τοῦ σώματος τῶν σκαπανέων τοῦ ἐνταῦθα Αἰγυπτιακοῦ στρατεύματος, κατὰ τὴν ἀπαισίαν νύκτα τῆς πτώσεως τοῦ Μεσολογγίου ἀπληθεύθρυσεν ἐκ τῶν χειρῶν τῶν Τούρκων ἀντὶ λύτρων χιλίων πεντακοσίων ἢ μᾶλλον 2000 γροσίων, τὴν ὥραιότατὴν νεάνίδα Μαρίαν Βαρβεράκαιναν καὶ τὴν μητέρα αὐτῆς Δημητράκαιναν, ἀμφοτέρας ἐκ τῆς δυστυχοῦς ἐκείνης πόλεως. Ἐνῶ διηυθυνόμεθα αὐτός τε καὶ ἐγὼ ἐκ Πατρῶν εἰς τὴν πόλιν ταύτην μετὰ τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐλευθερωθεῖσων γυναικῶν ἐπὶ τῆς ὑπὸ Σαρδηνικὴν σημαίαν ἡμιολίας «ἡ Παναγία τοῦ Ροζαρίου» τοῦ πλοιάρχου Ἀντωνίου Φιγάρη, ὁ νεαρὸς υἱὸς τούτου Ἀγγελος Φιγάρης ἠράσθη ἐμμανῶς καὶ τόσον πολὺ τῆς νεάνιδος, ὥστε ἐπεισε τὸν πατέρα του νὰ ζητήσῃ αὐτὴν εἰς γάμον διὰ τὸν υἱόν του παρὰ τοῦ ἐλευθερωτοῦ αὐτῆς Κυρίου Ἀλβερτίνι. Οὗτος δὲ συγκατετέθη ἐπὶ τῇ ἐλπίδι νὰ δυνηθῇ νὰ καταστήσῃ ποτὲ εὐτυχὴ τὴν θετὴν θυγατέρα του. Ἐκ τοῦ ἐγκλείστου ἀντιγράφου τοῦ ἐπὶ τούτῳ ἐνώπιον τῆς γραμματείας τοῦ ἐνταῦθα αὐστριακοῦ ὑποπροξενείου συνταχθέντος συμβολαίου θέλετε μάθει τοὺς ὅρους, ὑπὸ τοὺς ὁποίους ἡ νέα Μαρία Βαρβεράκαινα παρεχωρήθη ὑπὸ τοῦ ἐνὸς καὶ ἐγένετο δεκτὴ ὑπὸ τοῦ ἑτέρου. Ἡ ὑπόθεσις αὕτη ἀξίζει νὰ γίνῃ γνωστὴ, ἐὰν δὲ τῇ ὑμετέρᾳ ἐνεργείᾳ ἢ τοῦ Κυρίου Κόμητος Δὲ Ρώμα ἢ τῶν ἄλλων φίλων, δύναται νὰ τύχῃ θέσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κερκύρας, θὰ εἶμαι ὑπερμέτρως ὑπόχρεως νὰ παρατηρήσω.

Καταβάλετε πᾶσαν προσπάθειαν, ἵνα ἡ εὐχή μου, ἥτις εἶναι εὐχή καὶ τοῦ Κυρίου Ἀλβερτίνι, πραγματοποιηθῇ. Ἐὰν δὲ ὑποβληθῇτε εἰς τινὰ δαπάνην, εὐαρεστήθητε νὰ μοι καταστήσητε αὐτὴν γνωστήν, ὥπως σὰς ἀποδοθῇ παραχρῆμα.

Ἡ ἀσθένεια τοῦ Παπᾶ Τζήτζου καὶ αἱ πρὸς αὐτὸν συνεχεῖς ἐπισκέψεις στεροῦσιν αὐτὸν τῆς εὐχαριστήσεως τοῦ νὰ δυνηθῇ νὰ σὰς γράψῃ, τὸ ὅποion δμως ὑπεσχέθη μοι νὰ πράξῃ εἰς πρώτην εὐκαιρίαν. Ἐν τούτοις χαιρετίζει ὑμᾶς μετ' ἀγάπης.

Ἐνθυμίζετέ με πάντοτε πρὸς τὸν Κύριον Κόμητα Δὲ Ρώμαν καὶ πρὸς ὅλους τοὺς φίλους. Ἀγαπάτέ με ὅσον τρυφερῶς ἀνταγαπᾶσθε ὑπὸ τοῦ ὑμετέρου

Πάντοτε ἀγαπῶντος καὶ ἀληθοῦς φίλου
Ἰωάννου Ρωμαῆ

Πρὸς τὸν κοσμιώτατον Κύριον Κύριον Κωνσταντῖνον Δραγῶναν,
προϊστάμενον τοῦ Λοιμοκαθαριτηρίου. Εἰς Ζάκυνθον.

145. Α. ΖΑΪΜΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΟΥ

(Πρωτότυπον Ἀριθ. 6774 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ἐξοχώτατοι Κύριοι,

Τὴν 11 τοῦ ἐνεστῶτος Σᾶς ἔγραψα μὲ τὸ ταχύπλουν καὶ Σᾶς ἀνήγγειλα τὰ καθ' ἡμᾶς. Δὲν ἔλαβα καιρὸν νὰ Σᾶς γράψω καὶ δευτερον, ἐπειδὴ ἄλλεπάλληλοι καὶ πολυειδεῖς ἐνασχολήσεις, ἀπὸ τῶν ὁποῖας εἰσέτι καὶ νῦν περιστοιχούμεθα, μὲ ἐμπόδισαν. Ἀναχωροῦντι ἤδη τοῦ Κυρίου Ζαχαριάδου διὰ τὰ αὐτόσε σπεύδω νὰ Σᾶς κοινωποιήσω ἐν ὀλίγοις τὴν στάσιν τῶν ἡμετέρων. Ὁ ἐρχομὸς τοῦ φιλέλθηνος συνταγματάρχου Κυρίου Γόρδων ἐφάνη οὐκ ὀλίγον λυσιτελεῖν. Ὁ φρόνιμος οὗτος ἀνὴρ, ἀφοῦ καλῶς παρετήρησε τὴν κατάστασιν μας, δὲν παρημέλησε κανέν ἀπὸ δσα δύνανται νὰ ἐπιφέρουν τι βελτίωσιν· ὠμίλησεν, ἐσυμβούλευσε καὶ παρεκίνησε πρὸς δσα τείνομεν κυρίως πρὸς ὠφέλειαν τῆς Πατρίδος. Ἀφοῦ ἐπληροφορήθη ἀκριβῶς τὰ τοῦ στρατιωτικοῦ μας, ἀπεφάσισε νὰ μισθωθῶσιν, ἐξ ὧν ἔχει χρημάτων, τρεῖς χιλιάδες Ἑπειρώται, διὰ νὰ ἐνωθοῦν μὲ τοὺς Πελοποννησίους, οἱ ὅποιοι, ἔχοντες τοιαύτην σταθερὰν βοήθειαν, γίνονται θαρραλεώτεροι. Μετὰ ταῦτα ἀπέρασεν εἰς τὴν Ὑδραν καὶ Σπέτσας παρεκίνησε καὶ αὐτοὺς εἰς δσα ἡ Διοίκησις πολλάκις τοὺς ἔγραψεν νὰ μεταβοῦν δηλαδὴ οἱ Σπετσιῶται εἰς Ὑδραν καὶ νὰ ὀχυρωθῶσιν ἐνωμένοι ἐκεῖ, ἐπειδὴ ἡ Σπέτσαις δὲν δύνανται, διὰ τὴν θέσιν τῆς νὰ ἀποκρούσουν τὸν ἐχθρόν, ὁ ὅποιος, ὡς πολλαχόθεν πληροφοροῦμεθα, ἐτοιμάζεται νὰ κτυπήσῃ αὐτὰς τὰς δύο νήσους. Αἱ ἔντονοι προτροπαὶ τῆς Διοικήσεως, ὑποστηριζόμεναι ἀπὸ τὴν συνέργειαν τοῦ συνταγματάρχου Κυρίου Γόρδων, ἐλπίζομεν νὰ κατορθώσουν ταῦτα τὴν ἔνωσιν καὶ νὰ ὀχυρώσουν τόσον τὴν Ὑδραν, ὥστε νὰ μὴν φοβῶνται τὰς μελετωμένας ἐχθρικὰς προσβολὰς. Ὁ συνταγματάρχης Γόρδων ἐφάνη, ἐν ἐνὶ λόγῳ, ἐπωφελὴς εἰς τὴν Πατρίδα καὶ διὰ τὴν φρονίμων συμβουλῶν του καὶ διὰ τὴν καλὴν οἰκονομίαν τῶν δσα ἔχει ὀλίγων χρημάτων, ἐκ τῶν ὁποίων, ἂν εἶχεν ἀνάλογα μὲ τὴν ἐνεστώσας ἀνάγκας μας, ἤθελε μᾶς ὠφελήσῃ μεγάλως.

Ἐντοσοῦτῳ ἡ Διοίκησις, μὴ παραμελοῦσα κανέν ἀπ' δσα δύνανται νὰ κάμῃ ὑπὲρ τῆς κινδυνευούσης Πατρίδος, ἀφοῦ παντοιοτρόπως ἐπεχείρησεν τὴν ἀσφάλειαν τῶν ναυτικῶν νήσων, στέλλει καὶ στρατιωτικὴν δύναμιν, ὡς τεσσάρων χιλιάδων, εἰς τὴν Ὑδραν (ὅπου, ὡς εἶπα, ἐνεκρύνεται νὰ μεταβῶσι καὶ οἱ Σπετσιῶται) ἐν οἷς εἶναι καὶ τὸ Τακτικόν μετὰ τοῦ συνταγματάρχου Φαδιέρου. Ἀλλ' ἐνῷ βλέπει εὐχαρίστως ἀσφαλίζόμενον τοῦτο τὸ μέρος, βλέπει τὰ ἀπὸ Μεσολόγγι ἐλθόντα στρατιωτικὰ σώματα, ἐναντίον τῶν ἐλπίδων τῆς, νὰ περιφέρονται ἐντα

χωρὶς νὰ κινεῖνται κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, ἀλλὰ μάλιστα νὰ γίνωνται πρόσκομμα εἰς δ,τι ἐδύνατο νὰ ἐνεργῇ. Προβάλλουν καὶ ζητοῦν ἀδύνατα· νὰ μὴν δεχθῇ αὐτὰ τὰ σώματα ἢ Διοίξεις εἰς Ναύπλιον δὲν ἦτον εὐκολον. Δὲν ἀπελπίζεται μολοντοῦτο· κινεῖ πάντα λίθον· μεταχειρίζεται δ,τι ἡμπορεῖ καὶ εἴθε νὰ κατορθώσῃ νὰ τοὺς ἐκκινήσῃ κατὰ τοῦ ἐχθροῦ. Πιστεύσατε, Κύριοι, δ,τι οἱ σήμερον ἐπιφορτισθέντες τὴν Διοίκησιν τῶν ἐλληνικῶν πραγμάτων εὐρίσκονται, εἰς τὴν ὅσον ἐνδέχεται δεινότεραν θέσιν· περιστοιχοῦνται ἀπὸ τόσα, ὥστε κατανατοῦν εἰς ἀμηχανίαν. Βλέποντες ἐξ ἐνὸς μὲν μέρους τὸν ἐχθρὸν ἀδύνατον, δι' ὅσα ἔπαθεν εἰς Μεσολόγγι, ὠφελούμενον ὁμῶς ἀπὸ τὰ ὅσα ἔπαθον οἱ Ἑλληνες ἠθικῶς, νὰ περιφέρεται ἀκωλύτως καὶ νὰ λεηλατῇ τὴν Πελοπόννησον, ἐκ τοῦ ἄλλου δὲ τὰς ὀλίγας σταθεράς δυνάμεις τοῦ ἔθνους παραλελυμένας, τὰς ὁποίας δὲν δύνανται, διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν μέσων, νὰ συγκεντρώσουν, ἐλπίζουσαν μολοντοῦτο εἰς μόνην τὴν ἐξ ὕψους βοήθειαν καὶ εἰς τὴν σταθερὰν ἀπόφασιν τῶν ἐλληνικῶν λαῶν, οἵτινες προτιμῶσι μυρίους θανάτους, παρὰ νὰ κλίνουν αὐχένα εἰς τὸν ἐχθρὸν τῆς Πίστεως καὶ Πατρίδος τῶν, προσδοκῶντες πάντοτε τὴν ὑπεράσπισιν ἀπ' ὅσους τὴν ἐζήτησαν.

Ὁ Ἱμπραῆμ πασσάς, μ' ὅλας τὰς ἀφανισμένας δυνάμεις του, ὠφελούμενος ἀπὸ τὸν φόβον, ὅστις ἐκυρίευσεν τὸν κόσμον μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ Μεσολογγίου, ἀπέρασε, μὲ μικρὰν βλάβην του, ἀπὸ τὰ Καλάβρυτα εἰς Τριπολιτσάν. Κινεῖται ἤδη διὰ τὰ Κάστρον καὶ ἔως πρὸς τὴν ἡτοῖαν στρατοπεδευμένος εἰς τὸν κάμπον τῆς Καρύταινας. Ὁ Γενικὸς Ἀρχηγός, μετὰ πέντε περίπου χιλιάδων, εὐρίσκεται οὐ μακρὰν, εἰς τὴν Στεμνίτσαν. Ὁ Νικήτας κρατεῖ τὰ Δερβένια καὶ ἐλπίζεται εἰς αὐτὴν τοῦ τὴν διάδασιν νὰ μὴν μείνῃ ἀβλαβὴς ὁ ἐχθρός· καὶ εἴθε!

Συγχωρεῖτέ με ἂν δὲν σὰς γράφω συνεχῶς· τοῦτο τὸ κάμνω μὴ θέλων. Ἡ Ἐξοχότης σας μὴ βαρύνεσθε νὰ μὲ γράφετε, δίδοντές μοι τὰς φιλικὰς ὁδηγίας καὶ γνώμας σας, διὰ νὰ δυνηθῶ νὰ φανῶ ὅσον ἐνδέχεται ἀκριβὴς φύλαξ τῶν πρὸς τὴν Πατρίδα χρεῶν μου.

Προστάζετε με ἐλευθέρως εἰς δ,τι μὲ γνωρίζετε ἱκανὸν καὶ μ' εὐρίσκετε πρόθυμον. Τὰ καθ' ἡμᾶς πληροφορεῖσθε ἀκριδέστερον παρὰ τοῦ κυρίου Ζαχαριάδου. Ἐν τοσοῦτῃ δέξασθε τὰς εἰλικρινεῖς προσρήσεις μου καὶ νομίζετε ὅλος εἰμι

Τῇ 25 Μαΐου 1826

Ἐκ Ναυπλίου

Ἀδελφός καὶ εἰς τὰς προσταγὰς σας πρόθυμος

Ἀνδρέας Ζαΐμης

Πρὸς τοὺς Ἐξοχωτάτους Κυρίους τὸν Κόμητα Δινίσιον δὲ Ρώμαν, Παναγιώτην Θ. Στεφάνου καὶ Κωνσταντῖνον Δραγώναν.

146. Κ. ΓΕΡΟΣΤΑΘΗΣ ΠΡΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ῥώμα).

Κορυφούς, 25 Μαΐου (6 Ἰουνίου) 1826

Πρὸς τοὺς τιμωτάτους κυρίους Κόντε Ῥώμαν, Π. Στέφανον καὶ
Κ. Δραγώναν. Ζάκυνθον.

Διὰ τῆς πρὸς ἐμὲ ἐπιστολῆς σας ὑπὸ τὰς 7/19 Μαΐου εἶδον πρὸς τοὺς ἄλλοις καὶ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ κυρίου Γόρδων διὰ Ναύπλιον, τοῦ ὁποῦ το φθάσιμον καὶ ἔμαθον ἐκ τῆς πρὸ ἡμερῶν ἐλθούσης ἐκαθ' ἑν φρυγάδος. Ὅσον διὰ τὸν καλὸν Ἑὐνάρ, δὲν παύει ἀπὸ τοῦ καταγίνεται ὑπὲρ τῆς δυστυχοῦς Ἑλλάδος. Ἐκτὸς τῶν φαγωσίων ὁποῦ ἔστειλε κατ' εὐθείαν ἀπὸ Ἀγκῶνα μὲ δύο χοντρά πλοῖα, ἐπεμύνα καὶ ἓν ἐδῶ μικροστόν, τὸ ὁποῖον ὁλοένα μεταφέρω εἰς ἄλλο, ὅπως ἐσυμφώνησα νὰ τὸ ὑπάγῃ τὰ ἴσια εἰς Ναύπλιον ἦτο καὶ ἄλλο ξεκινῶν μένον, τὸ ὁποῖον περιμένω ἀπὸ στιγμῆν εἰς ἄλλην διὰ νὰ διευθύνῃ καὶ αὐτό· περὶ δὲ τοῦ ὅσου σᾶς ἀνέφερε ἡ κυρία Μάρκαινα Μπατσαρη καὶ μοῦ ἔγραψε καὶ τοῦ ἰδίου, οὔτε ἔξ. ἀρχῆς ὡς τὸ ἔκαμ' ὅπου ἔπρεπε γνωστόν, οὔτε τώρα, ἔχω τὰ μέσα καθὼς καὶ τὴν ἐξασίαν διὰ νὰ κάμω τὸ ὅσον ἐπιθυμοῦσα πρὸς εὐχαριστήσιν της, δὲ ἄς τῆς γένῃ τὸ τοιοῦτον ὡς καὶ ἀπὸ μέρους μου γνωστόν. Οὐδὲ θετικὸν περὶ τῶν πραγμάτων μας ἔχομεν ἐδῶ ἐκ τῶν ἐφημερίδων ἐκείνο ὁποῦ ἀναφέρουν αἱ ἐλευθέραι, τὸ βάνουν εἰς ἀμφιβολίαν μὴ τοιαῦται, ἐκ δὲ τῶν προσφάτων γραμμάτων ἀπὸ Λιδόρνου καὶ Ἀγκῶνα φαίνεται ὡς ἀφευκτος ὁ μεταξὺ Ρωσσίας καὶ Τουρκίας πόλεμος, ὡς καὶ ἀπὸ τὰ πλησίον μας τὰ αὐτὰ ἀκούομεν, λείπει ὅμως ἀκόμη τὰ εἰς τοῦτο βασιμώτερα. Ἀπὸ Λόνδραν μὴ ἔχων νεότερα γράμματα ἀπὸ τὰς 25 Ἀπριλίου, ἀγνοῶ ἂν ὁ Κοχράν ἀνεγέρῃ περὶ τὰ τέλη τοῦ ἰδίου ὡς κατὰ τότε σχεδὸν βεβαιωτικὰ μοι ἔγραφον. Χθὲς ἦλθεν ὁ ἀμειλίχιος μὲ τὸ βασέλον του, διὰ ἀπεράσῃ, ὡς λέγεται, μετ' οὐ πολὺ, χάριν περιεργείας, εἰς τὰς Ἀθήνας. Τί γίνεται δὲ εἰς τὰ ἐκεῖ καθὼς καὶ εἰς Πελοπόννησον, μετὰ 8/20 Μαΐου, ὁποῦ φθάνουν τὰ ὕστερα γράμματα ἐδῶ ἐκ Ναυπλίου ἀγνοοῦμεν· αὐτοῦ ἐπεὶ νὰ ἔχετε νεωτέρας εἰδήσεις τῶν διατρεχόντων, ὅθεν καὶ εὐαρεστηθῆτε νὰ τὰ κοινοποιήσητε καὶ πρὸς ἡμετέρας. Ἄν ἀληθεύῃ τὸ ὅσον ἤκουσεν ὁ Καπετὰν Σπέντζερ εἰς Ναύπλιον, ὅτι ἡ Διοίκησις ἔκαμε νέας προτάσεις εἰς τὴν Πόρταν πολλὰ μετὰ τῆς τῶν πρώτων, δὲν ἔπρεπε ν' ἀποτύχουν αἱ εἰς τοῦτο διαπραγματεύσεις· ὅ,τι καὶ περὶ τοῦ τοιούτου οἴδατε, κάμετέ μου το γνωστόν. Ἐν τοσοῦτῃ μὲ τὴν ἐπιθυμίαν συχῶν γραμμάτων σας μένω.

Κύριε Π. Στέφανε ἀσπαζόμενός σε ἐκ ψυχῆς σὰς προσφέρω τὰς εὐχαριστήσεις μου εἰς τὰ διὰ τοῦ μερικοῦ σας ὑπὸ τὰς 23 γράψαντά μου, εἰς τὰ ὅποια δὲν ἔχω τί παρατήρησιν νὰ κάμω, εἰμὴ νὰ σὰς παρακαλέσω διὰ νὰ δώσητε τοὺς προσκυνισμοὺς μου εἰς τὴν κυρίαν μητέραν σας καὶ συμβίαν σας καθὼς καὶ εἰς τὸν Κύριον Κοιμώτην.

Εἰς τοὺς ὁρισμοὺς σας
Κωνσταντῖνος Γεροσιάτης

Alla Sigr C. D. Roma, P. Steffano, C. Dragona. Zante.

147. Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6775 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Σεβαστοί μου Κύριοι !

Διὰ τοῦ Καπ. Παύλου Μεσσήνη σὰς ἀπεκρίθην διεξοδικῶς εἰς τὸ διὰ τοῦ Κυρίου Ζαχαριάδου ἀδελφικόν σας καὶ ἐλπίζω, ὅτι εὐχαρίστησα· εἰς ὅλας σας τὰς πατριωτικὰς ἐρωτήσεις. Λυποῦμαι ἂν τὸ γράμμα μου σὰς ἔφθασε ἀργά, ἐπειδὴ σκοπὸν εἶχα νὰ τὸ στείλω διὰ τοῦ Πεφάντη καὶ δὲν ἠμπόρεσα νὰ τὸ προφθάσω. Ὁ Κύριος Ζαχαριάδης σὰς πληροφορεῖ περὶ τῶν ἐνταῦθα. Ὁ ἐχθρὸς εἶναι ἀδύνατος· ἀλλὰ τί τὸ ὄφελος ὅταν ἡμεῖς δὲν κινούμεθα! Ὁ ἱμπραχίμης, μὲ ὅλην τὴν ἀδυναμίαν του, περιφέρεται εἰς τὴν Πελοπόννησον, διότι δὲν ἀπαντᾷ ἀντίστασιν, τὴν ὁποίαν καὶ ἀποφεύγει, ὅπου καὶ ἂν εὔρῃ. Ὁ ἀξιόλογος Γόρδων συνετέλεσεν ἐσχάτως πολὺ εἰς τὸ νὰ καταπίσῃ τοὺς Σπετσιώτας νὰ μεταφέρουν τὰς φαμίλιας των εἰς Ἰδραν καὶ οὕτω νὰ ἐνωθῇ ὁ στόλος. Τοῦτο εἶναι ἀποία παρηγορία εἰς μίαν ἐποχὴν, καθ' ἣν ἀφ' ἡμέρας εἰς ἡμέραν περιμένεται ἡ ἐκπλευσις τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου, ὃ ὅποῖος ὁλονὲν ἐτοιμάζεται εἰς τὰ Δαρδανέλλια καὶ σκοπὸς του πιθανῶς εἶναι νὰ κτυπήσῃ τὴν Ἰδραν. Ἐὰν ἔφθανεν ὁ εὐλογημένος Κοιρανῆς, τὰ πράγματά μας ἠμποροῦσαν νὰ λάβουν πολὺ διαφορετικὴν μορφήν· ἀλλὰ καὶ αὐτὸν δὲν τὸν βλέπομεν νὰ φθάσῃ καὶ δὲν ἠξεύρομεν εἰς τί ν' ἀποδώσωμεν τὴν ἀργοπορίαν του, ἐνθ' ὅλα τὰ ἀπὸ Λόνδρας γράμματα, ἔπρεπε νὰ εἶναι ἐδῶ, ἢ αὐτός, ἢ, τοῦλάχιστον, ὁ Ἀστυγξ.

Μανθάνομεν, ὅτι ἔφθασεν αὐτοῦ ὁ Αὐστριακὸς Ναύαρχος Παυλούτζης. Σὰς παρακαλῶ πολὺ νὰ μὲ ἰδεάσῃτε ὅ,τι ἠθέλατε δυνηθῇ

ν' ανακαλύψετε περὶ τῶν σκοπῶν καὶ τῶν προβλημάτων του, ὅποια ἔχει νὰ κάμῃ, καὶ περὶ τῶν δυνάμεών του. Εἶναι καὶ αὐτὴ ὑπόθεσις μία πληγὴ μεταξὺ τόσων ἄλλων καὶ εἰς περιστάσεις τόσων κρισίμων.

Ἐχομεν ἀπὸ χθὲς ἐδῶ τὸν Ἀμιλτώνα μὲ τὰς ἀπαντήσεις τοῦ πρέσβειος, ὁ ὅποιος ἀναδέχεται μὲν τὴν μεσιτείαν, δὲν νομίζει δὲμ τὸν παρόντα καιρὸν τὸν προσφορώτερον διὰ νὰ κάμῃ τὰ προβλήματα του εἰς τὴν Πόρταν καὶ περιμένει, ὡς λέγει, καὶ τῆς Αὐλῆς τοῦ τὰς ὁδηγίας.

Γράφω ἐν βίᾳ, διότι ὁ Κύριος Ζαχαριάδης μὲ εἰδοποιεῖ, ὅτι ἀνὰ χωρεῖ μετὰ μιστὴν ὥραν καὶ εἶμαι περιτριγυρισμένος ἀπὸ διαφόρων φίλους. Μένω μὲ τὸ ἀνῆκον σέβας

26 Μαΐου 1826

Ἐν Ναυπλίῳ

Πρόθυμος εἰς τοὺς ὁρισμούς Σ
ὁ ἀδελφὸς καὶ δοῦλος

Α. Μαυροκορδάτος

148. Κ. ΠΕΛΟΠΙΔΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 156 Ἀρχαίου Ἀλεξ. Ρώμα).

Ἐν Ναυπλίῳ, τῇ 26 Μαΐου 1826

Ἐξοχώτατοι Κύριοι,

Ἀπὸ τὸν καιρὸν ὅπου ἐνταμώθημεν, δηλ. μὲ τὸν γέροντα Ζατμὴ καὶ λοιποὺς φίλους, δὲν σὰς ἔγραψα, νομίζων περιττὴν τὴν ἐκθεσ μου μὲ τὰ ἴδια, τὰ ὅποια ἐδλέπατε εἰς τὰ κοινὰ τους, καὶ τὴν ἤθελον σιωπῆσειν ἂν δὲν ἐδιαζόμην νὰ σὰς εἶπω τὴν χωρικὴν παρεμίαν λέγουσαν «τ' εἶχες Γιάννη; τ' εἶχα πάντα» καὶ τὸ ὅτι ματαίᾳ ἐφρόνουν πῶς ἄνθρωποι ζυμωμένοι μὲ τὴν αἰσχροκέρδειαν, φιλοδοξίαν καὶ σπουδαρχίαν ἐμποροῦν ν' ἀλλάξουν φρόνημα.

Ἡ βαθυτάτη λύπη τῆς ψυχῆς μου μοῦ ἀφαιρεῖ τὰς ἰδέας δὲ νὰ ἐκφρασθῶ καὶ μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι ὁ Κύριος Ζαχαριάδης θέλει σὰς γνωστοποιήσῃ διὰ ζώσης τὰ ὅποια εἰς διαφόρους συνομιλήμας μὲ ὀλιγωτέραν ταραχὴν ψυχῆς τοῦ ἐκοινοποίησα, μένω

Τῆς ὑμετέρας ἐξοχότητος
ταπεινὸς δοῦλος

Κ. Πελοπίδας

Πρὸς τοὺς ἐξοχωτάτους Κυρίους Κόμητα Διονύσιον δὲ Ρώμαν, Στεφάνου καὶ Κωνσταντῖνον Δραγῶναν.

149. Δ. ΠΛΑΠΟΥΤΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 157 Ἀρχείου Ἀλεξ. Ρώμα).

Ἐξοχώτατοι Κύριοι,

Ἡ ἀπὸ τὰς 6 σημειομένη γραφή σας σταλθεῖσα με μέσον τοῦ κοινοῦ φίλου κ. Ζαχαριάδου ἀπὸ Ναύπλιον ἔλαβα εὐχαρίστως. Σήμερον δὲ διὰ εὐκαιρίας τοῦ ἰδίου λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σὰς ἀποκριθῶ ἐπ' αὐτήν. Ὅσον ἀναφέρετε εἰς τὴν πολιτικὴν τῶν πραγμάτων τῆς πατρίδος, εἰς τὰς φατρίας, διαίρέσεις καὶ σχετισμούς, κρίνω περιττὸν νὰ σὰς τὰ ἐξηγηθῶ ἐγγράφως, ὥς ὅπου ὁ ῥηθεὶς φίλος ὢν εἰδήμων αὐτῶν θέλει σὰς τὰ ἐξηγηθῇ διὰ ζώσης.

Ὅσῃν εὐχαρίστησιν ἐπροξένησεν ὁ ἐρχομὸς εἰς τὴν πατρίδα τοῦ ἐξοχωτάτου συνταγματάρχου Θ. Γόρδων καὶ ὁσὴν μεταβολὴν ἔφερεν εἰς τὰ πράγματά μας, ὁπότεν τὸν εἶδομεν, ὅτι ἡ ἐξοχότης του ἤλθε καὶ ἀμέσως ἄρχισε νὰ ἐμβαίνει εἰς τὰ πράγματά μας ἀπαθῶς καὶ εὐκρινῶς, τόσῃν δυσαρέσκειαν καὶ ζημίαν ἔφερεν ἢ προσωρινὴ παραίτησίς του καὶ ἀναχώρησίς του ἀπὸ Πελοπόννησον διὰ τὰ νησία. Ἀπαυτὰ ἡ ἐξοχότης του δὲν ἔπρεπε νὰ βάλῃ βάσιν οὔτε νὰ δώσῃ κἂν ἀκρόασιν εἰς τοὺς μοχθηροὺς τοὺς εὐρισκομένους εἰς τὸ Ναύπλιον ὁπότεν ἀπὸ τὰ πράγματά μας κρίνωμεν, ὅτι νὰ ἦτον προδιαθετεῖμένος νὰ συναχουσθῇ μ' ἐκείνους, οἵτινες ἤθελε τὸν συντρέξουν νὰ γένῃ τοιοῦτος, ὥστε νὰ ὠφελήσῃ μεγάλως τὴν πατρίδα. Ἀλλ' ἄς εἶναι, πλέον θέλει κάμωμεν τὰ χρέη μας διὰ μέσου του εἰς τὴν πατρίδα, με τὴν σύντομον ἐπιστροφὴν του εἰς Πελοπόννησον, ὥς μᾶς βεβαιῶι ὁ φίλος Ζαχαριάδης καὶ ἐλπίζομεν ὅτι θέλει εὐχαριστηθῶν οἱ φίλοι μας, ὁπότεν ἀκούσουν τὸν τρόπον με τὸν ὁποῖον θέλει φερθῶμεν με τὴν ἐξοχότητά του.

Μεταφέρομαι εἰς μερικὰ οἰκιακά μου πράγματα, τὰ ὁποῖα λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ τὰ ἐξηγηθῶ καὶ νὰ τὰ συστήσω εἰς τὴν ἐξοχότητά σας, ὢν εὐελπὺς, ὅτι δὲν θέλει τὰ ἀμελήσετε. Γνωρίζοντας τὴν παραλυσίαν τοῦ Ἑσωτερικοῦ μας καὶ ὅτι δὲν εἶναι δυνατόν εἰς κανένα μέρος τῆς Πελοποννήσου νὰ συστήσω τὰς φαμελίας μου, καθότι διὰ τὰ τρέχοντα κατηντήσαμεν ἀεικίνητοι, ἀπεφάσισα διὰ νὰ τὰς μετακομίσω εἰς Ναύπλιον, ἀλλὰ κ' ἐκεῖ τὸ βλέπω πολλὰ ἀσυμφερότερον, ὥστε ὅπου τοῦτο τὸ φρούριον κατήντησεν εἰς τοιαύτην κατάστασιν, ὥστε δὲν εἶναι τρόπος νὰ ἐλπίσῃ τινὰς στερεὰν τὴν τιμὴν του· ἀλλ' οὔτε ἀσφάλειαν εἰς τὴν περιουσίαν του. Δι' αὐτὰ ὅλα ἀπεφάσισα νὰ στείλω τὴν φαμελίαν μου εἰς τὴν νῆσόν σας· δὲν ἐλπίζω, ὥς καὶ ἄλλοτε μοῦ παραγγέλτατε, ὅτι εἰς αὐτὸ θὰ μοῦ γένῃ καμμία δυσκολία. Λοιπὸν σὰς παρακαλῶ με τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ κ. Ζαχαριάδου νὰ μ' ἀποκριθῇτε ἐπ' αὐτὸ καὶ νὰ με ὀδηγήσετε τὸν τρόπον με τὸν ὁποῖον μέλλει

νά ακολουθήσω. Σὰς λέγω πρὸς τούτοις ὅτι ἡ φαμελία μου εἶναι πολύψυχος· ὁ ἀριθμὸς των ἀναβαίνει εἰς τὰς 80 ψυχὰς σχεδόν, δηλοῦνται γυναῖκες καὶ παιδιὰ καὶ τοιαύτης ποσότητος πρέπει νὰ ὀργανίσετε τὴν εἰσοδὸν καὶ ἐλαφρυνόμενος ἀπὸ τὸ τοιοῦτον βάρος ἄλλο δὲν μὲ μένει εἰμὴ νὰ ἐξακολουθῶ τὸ πρὸς τὴν πατρίδα χρέος μου. Ὅλα τ' ἄλλα ἀφίνοντάς τα νὰ σὰς τὰ εἴπη ὁ κ. Ζαχαριάδης, μένω μ' ὄλον τὸ σέβας.

Τῇ 30 Μαΐου 1826

Δερβένια

Ὁ τῶν ἐπιταγῶν σας πρόθυμος

Δημητράκης Πλαπούτας

Πρὸς τοὺς ἐξοχωτάτους κυρίους κυρίους Διονύσιον δὲ Ρώμαν, Παπα-
Στεφάνου καὶ Κωνσταντῖνον Δραγῶναν. Εἰς Ζάκυνθον

(ΙΟΥΝΙΟΣ)

150. ΕΥΝΑΡΔΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Ἀντίγραφον. Ἀριθ. 6776 Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Florence 13 Juin

A Messieurs Conte de Roma, Panajioti Stefano et C. Dragoni

Messieurs !

Je reçois votre lettre du 19 Mai, je vous remercie de tout ce que vous me dites d'obligeant sur ce que je fais pour la Grèce. J'expédie exprès à Napoli Mr Pettrini qui vous remettra la presente. Veuillez conférer avec lui sur le meilleur moyen d'être utile à votre malheureuse patrie.

Je m'occupe de l'Emprunt dont vous me parlez ; la chose est bien difficile ; cependant je ferai mon effort pour la faire réussir car sans moyens comment la Grèce pourrait-elle résister ? Je suis trop occupé, Messieurs, pour vous entretenir plus longtemps mais j'agis pour la Grèce et cela vaut mieux que d'écrire.

J'ai l'honneur d'être avec une haute considération

(signé) J. C. Eynard

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Φλωρεντία, 1/13 Ἰουνίου

Τοῖς Κυρίοις Κόμητι δὲ Ρώμα, Παναγιώτ. Στεφάνω καὶ Κ. Δραγῶνι

Κύριοι !

Ἐλαβον τὴν ὑμετέραν ἐπιστολὴν τῆς 19 Μαΐου· σὰς εὐχαριστῶ διὰ τὰς ὑποχρεωτικὰς ἐκφράσεις ἡμῶν ὡς πρὸς ὅτι πράττω ὑπὲρ

τῆς Ἑλλάδος. Ἀποστέλλω ἐπίτηδες εἰς Ναύπλιον τὸν Κ^ον Πετρίνην, ὅστις θέλει ἐγχειρίσει ὑμῖν τὴν παροῦσαν. Εὐαρεστήθητε νὰ συνεννοηθῆτε μετ' αὐτοῦ περὶ τοῦ πῶς κάλλιον δύναται τις ν' ἀποβῇ ὠφέλιμος εἰς τὴν δυστυχῇ ὑμῶν πατρίδα.

Ἀσχολοῦμαι διὰ τὸ δάνειον, περὶ τοῦ ὁποίου μοι λέγετε· τὸ πρᾶγμα εἶναι δυσχερέστατον· οὐχ ἥττον θέλω προσπαθῆσαι νὰ τὸ ἐπιτύχω, διότι πῶς ἄνευ μέσων θὰ ἡδύνατο ἡ Ἑλλάς ν' ἀντιστῇ; Εἶμαι πολὺ ἀπησυχολημένος, Κύριοι, ὥστε νὰ συνδιαλεχθῶ μεθ' ὑμῶν περισσότερον. Ἐνεργῶ δμως ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦτο ἀξίζει πολὺ πλέον ἢ νὰ γράφω.

Ἐχω τὴν τιμὴν νὰ εἶμαι μεθ' ὑψηλῆς ἐκτιμήσεως

Ἰ. Γ. Ἐυνάργος

151. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 158 Ἀρχαίου Ἀλεξ. Ρώμα).

Ἐξοχώτατοι Κύριοι,

Ὁ κοινὸς φίλος κύριος Χρ. Ζαχαριάδης ἐρχόμενος αὐτόσε, θέλει σὰς ἐξιτορήσει διὰ ζώσης, ὅσα ἡ περίστασις δὲν μοῦ συγχωρεῖ νὰ σὰς ἐκθέσω εἰς τὴν παροῦσάν μου καὶ ὅσα τοῦ παρήγγειλα, καὶ παρακαλῶ νὰ δώσετε ἀκρόασιν καὶ πίστιν εἰς τοὺς λόγους του. Ὁ ἴδιος θέλει σὰς εἶπει καὶ τὰ καθ' ἡμᾶς, ἐπειδὴ ἐγὼ εὕρισκόμενος εἰς πολέμικας ἀσχολίας, δὲν ἔχω καιρὸν νὰ σὰς ἐκτανθῶ καὶ νὰ ἤθελεν ἔχω τὴν ἀδελφικὴν συγγνώμην σας. Ἐπιθυμῶ, κύριοι, νὰ μοῦ γράφετε συχνὰ διδοντές μοι, ἐκείνας τὰς συμβουλὰς, τὰς ὁποίας μία εἰλικρινῆς ἀδελφικὴ ἀγάπη ἀπαιτεῖ καὶ εἰδοποιούντές με κάθε περίεργον. Μένω ἐν τοσούτῳ μὲ τὴν εἰλικρινῇ ἀγάπην.

Τῇ α' Ἰουνίου 1826
Ἐκ τοῦ κατὰ τὰ Ντερβένια
Γεν. στρατοπέδου

Εἰς τοὺς ὀρισμούς σας
Θ. Κολοκοτρώνης

Πρὸς τοὺς ἐξοχωτάτους Κυρίους Κόμητα Διονύσιον Ρώμαν, Παναγ.
Θ. Στεφάνου καὶ Κωνστ. Δραγώναν.

152. Κ. ΓΕΡΟΣΤΑΘΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 159 Ἀρχείου Ἀλεξ. Ρώμα).

Κορυφούς, 6/18 Ἰουνίου 1826

Πρὸς τοὺς εὐγενεστάτους κυρίους Κ. Ρώμαν, Στέφανον καὶ Δραγών
Ζάκυνθον.

Ἀναχωρῶν ἀπόψε διὰ Τριέστι καὶ ἀπ' ἐκεῖ διὰ Ρεκδάρων (;) π. χρήσιν τῶν ἐκεῖ ὑδάτων, κρίνω ἀναγκαῖον νὰ σᾶς εἰδοποιήσω ἕως τὴν ἐπιστροφὴν μου, ὅπου ἐλπίζω νὰ λάβῃ τόπον ἐντὸς Σ/βρίου, ἄφησα ἐπιστάτην εἰς τὰς ἐδῶ τυχούσας ἐθνικὰς ὑποθέσεις τὸν κύριον Κ. Βιάρρον Καποδίστριαν, μετὰ τοῦ ὁποίου καὶ θέλω ἀκούεσθαι ἐν καιρῷ περιστάσεων. Κατ' αὐτὰς μοῦ ἤλθον ἀπ' Ἀγκυρῆς δύο καρικᾶτα μὲ φαγώσιμα, τὰ ὅποια ἔστειλα εἰς Ναύπλιον, δὲν ἐλπίζω νὰ ἔφθασαν ὅλα τὰ προπεμφθέντα. Ἀκολουθεῖ νὰ λέγεται καὶ νὰ φρονῆται ὑπὸ βασίμων δοθέντων, ὅτι ἡ τύχη τῆς Ἑλλάδος ἀπεφασίσθη ἀπὸ ὅλα τὰ χριστιανικὰ Κράτη, εἰς τρόπον τοιοῦτον, ὅς τις ἢ ἡμπορεῖ, μ' ὅλην τῆς τὴν ἀδυσώπητον διάθεσιν, δὲν θέλει ἡμπορεῖ ν' ἀποφύγῃ. Μὴ ἔχων νέα γράμματα ἀπὸ Λόνδραν, δὲν ἔχω τι θύμιον κώτερον περὶ τοῦ Κοκράν, τὸν ὁποῖον θέλουν τινὲς διὰ μισευμῆς Σήμερον εἶχον γράμματα 27 Μαΐου π. ἀπὸ τὸν Τρικούτην, ὅστις, κατὰ τὴν ἔκθεσιν μοῦ κάνει, δὲν φαίνονται εἰς τόσῃ κακὴν κατάστασιν τὰ πράγματά μας. Οἱ Μωραῖται, μ' ὅλην τὴν δεικνυομένην ὑπεροχὴν τοῦ ἐχθροῦ, μακρὰν ἀπὸ τοῦ νὰ υποκύψῃ οὐδεὶς εἰς τὸν ζυγόν, ἀλλὰ σὺν τῇ σῶσει νὰ χάνουν τοιοῦτοτρόπως τὸν πανικὸν φόβον, ὅπου δὲν εἶναι τὰ δύσκολα τὸ νὰ ὑποπέσῃ ὁ Ἱμνραῆμ εἰς τινὰ δεινὴν δυστυχίαν. Ἑλληνικὸς στόλος, πλεόν παρ' ἄλλοτε πολυάριθμος καὶ ἰσχυρός, ἔτοιμος ν' ἀπαντήσῃ τὸν ἐχθρικόν, ἂν κατὰ τὰ ἐκεῖ ἐκινεῖτο· ἡ δὲ ὕλη ἐνδυναμώθη καὶ μὲ στεριανὰ στρατεύματα. Ἐν τοσούτῳ μὲ τὴν θυμίαν συχνῶν γραμμάτων σας μένω

Ὁ φίλος

Κ. Γεροστάθης

153. Ι. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα).

Ἐξοχώτατε Κόμη καὶ Εὐγενέστατε Κύριε Δραγώνα.

Καὶ δι' ἄλλου μου ἀπὸ Ναύπλιον σᾶς ἔγραφον, ἀπόκρισιν ὅμως δὲν ἔλαβον καὶ τὸ αἴτιον ἀγνοῶ, ἤδη δὲ διὰ τοῦ παρόντος

ἀδελφικοῦ σᾶς παρακαλῶ, ἵνα μὲ πρῶτον μᾶς ἰδεάζετε περὶ πάντων ἐσωτερικῶν τε καὶ ἐξωτερικῶν, μέσον τοῦ ὁποίου θέλετε μὲ ὑποχρεώσει, διότι ἀπὸ πολλὰς ἀσαφεῖς εἰδήσεις, τὰς ὁποίας ἀκούομεν εἴμεθα πολλὰ στενοχωρημένοι, μὴ ἡξεύροντες τὸ ἀληθές.

Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὰς παρούσας περιστάσεις, ὡς ἀστάτους, δὲν εὐκολυνώμεθα εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν χρεῶν μας, ἐξ αἰτίας τῶν φαμελιῶν, διὰ τοῦτο σᾶς παρακαλῶ εἰλικρινῶς, νὰ προσπαθήσετε, ὡς ἀδελφοὶ καὶ φίλοι, ἴσως καὶ ὀργανίσητε ὁποῖω τρόπῳ δυνηθῆτε, διὰ νὰ στείλωμεν τέσσαρας ἢ πέντε φαμελίας, διὰ νὰ ἐκτελῶμεν ἐλευθέρως τὰ πρὸς τὴν πατρίδα χρέη μας, ὄντες ἐλεύθεροι ἀπ' αὐτὰς.

Ἀδελφοί, τοῦτο ὅτι θέλει τὸ ἐκτελέσετε εἶμαι εὐελπῖς, διότι γνωρίζω τὴν ἀξιοσύνην, εἰλικρινείαν καὶ τὴν πρὸς ἡμᾶς ἀγάπην τῆς εὐγενείας σας καὶ διὰ τοῦτο εἶμαι πεπεισμένος. Γνωρίσατε δὲ ὅτι ἡμεῖς εἴμεθα ὅλοι ἐδικοί σας καὶ πρόθυμοι τῶν ἐπιταγῶν σας διὰ βίου καὶ ὅτι ἡ ζωνόρτης τῆς φιλίας σας εἶναι βαθέα ἐντετυπωμένη εἰς τὰς καρδίας μας καὶ καυχώμεθα ὅτι ἔχομεν φίλους τοιούτους ὡς τὴν εὐγενείαν σας.

Ὁ κύριος Ἀναστασάκης Εὐγενίδης θέλει σᾶς ὁμιλήσει διὰ στόματος ὁλα τὰ ἐδῶ, τόσον τὰ κοινὰ καθὼς καὶ τὰ μερικά μας, τὸν ὅποιον παρακαλῶ νὰ τὸν ἐπισκέπτεσθε καὶ τὸν ἀγαπάτε, ὅτι εἶναι φίλος μας εἰλικρινῆς καὶ πατριώτης καλὸς καὶ διὰ τούτου μὲ ὑποχρεοῖτε, μένω δὲ μὲ τὴν ἀδελφικὴν εἰλικρινείαν καὶ ἀγάπην.

Τῇ 8 Ἰουνίου 1826

Μονεμβασιά

Ὁ ἀδελφὸς καὶ φίλος

Γιαννάκης Κολοκοτρώνης

Πρὸς τὸν ἐξοχώτατον Κόμητα Διονύσιον δὲ Ρώμαν καὶ εὐγενέστατον κύριον Κωνσταντῖνον Δραγῶναν.

Εἰς Ζάκυνθον.

154. Ε. ΞΕΝΟΣ ΠΡΟΣ ΔΙΟΝ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα).

Ἐν Ναυπλίῳ, τῇ 10/22 Ἰουνίου 1826

Πανευγενέστατε Κύριε,

Ἐχω τὴν τιμὴν νὰ ἀποκριθῶ εἰς τὴν ἀπὸ 6 τρέχοντος ἐπιστολὴν ἡς, μὲ τὴν ὁποίαν μοὶ ἀναγγέλλετε τὴν ἀποστολὴν τῶν ὀκ. 1770 ἑυέρου καὶ παξιμαδίου ὀκ. 6,777 μὲ τὸ Ἰονικὸν πλοῖον «Πηνελόπη», λοιμαρχούμενον ἀπὸ τὸν Χρῆστον Πεταλᾶν. Σᾶς εἰδοποιῶ λοιπόν, ὅτι ἐ αὐτὸ πλοῖον εὐωδῶθη πρὸ ἡμερῶν ἐδῶ καὶ ἐπειδὴ οἱ Κύριοι

Marcet καὶ Romelly, διὰ λογαριασμὸν τῶν ὁποίων ἐστάλησαν αὐτὰ τρόφιμα εἶδη, ἐμίσευσαν πρὸ καιροῦ διὰ Σμύρνην, κατὰ θέλησιν τῶν ἰδίων, ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ, εἰδοποιηθεῖσα παρ' ἐμὲ ἔλαβε τὴν φροντίδα νὰ τὰ παραλάβῃ, καὶ ὅταν ἀποξεφορτωθῇ πλοῖον, θέλει μοι δώσει τὰς ἀναγκαίας ἀποδείξεις διὰ νὰ σὰς στείλω, καὶ δὲν θέλω λείψει νὰ δώσω καὶ πρὸς τοὺς εἰρημένους φίλους τὴν ἀνήκουσαν πληροφορίαν περὶ αὐτῆς τῆς στάλσεως. Ἄλλο δὲ ξεφορτωθῇ ὅλον τὸ πρᾶγμα, θέλει πληρώσω τὰ Ταλ. Ρεγ. ναυλὸν τοῦ καὶ συναγροικηθῶ δι' αὐτά, ὡς μὲ διορίζετε, μετὰ κοινῶν φίλων Κυρ. Ἀλεξίου καὶ ἀνεψ. Στεφάνου.

Ἐν τούτοις σὰς εἶμαι πολλὰ ὑπόχρεως διὰ τὰ ὅποια δεῖκναι πρὸς ἐμὲ φιλικὰ καὶ εἰλικρινῆ αἰσθήματα, καθὼς καὶ πρὸς τὸν ἀγαθὸν μου Θεόδωρον, ὅστις εὐγνωμονῶν, σὰς προσκυνοῦ ταπεινῶς, ἐπιθυμῶ νὰ μὲ προστάζητε ἐλευθέρως πάντοτε. Ἐν ᾧ σὰς παρακαλῶ καὶ μένω.

Ὁ δοῦλός σου

Ε. Ξένος

Πρὸς τὸν Πανευγενέστατον Κόμητα Κ^{ον} Διονύσιον δὲ Ρώμαν.

Ζάκυνθος

155. ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΩΜΑΙΗ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 7542 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Modone li 11 Giugno

Mio ottimo e rispettabile amico,

Ho ricevuto la vostra lettera de' 27 dello scorso Maggio, in viatami pel Signor Cutruli. Ho ricevuto pure a suo tempo altre, inviatemi pel Signor Galian li 29 Marzo 'e 23 Maggio, alle quali mi manca il tempo di rispondere per ora si perchè sono occupato a copiare talune carte pel Pascià, sì perchè mia malattia non mi fa avere la testa a segno.

Ho sofferto una gran burrasca, che non è ancora cessata, ho veduto prossimo il mio naufragio. Ho temuto, e temo ancora una violenza. Papà Ciccio, che ne è instruito, ve ne renderà contezza, non potendolo fare io stesso. Aspetto però la prossima occasione per scrivervi. Nè nella prima, nè in questa seconda emigrazione mi sono trovato in tanto difficile situazione, fossi men debole di spirito, la troverei allarmantissima, p

fra Turchi *Impavidum me feriunt ruinae*. Oppongo il mio coraggio e la mia coscienza alla piena de' miei mali.

Non so nulla di patron Demetrio, nè ho potuto vederlo. Ammalato fin da' 22 del passato Maggio e trovandomi senza servi, non ho potuto riscuotere da lui le poche cose che portato mi aveva per uso della mia tavola. Anche questa. Pazienza.

Richiamatemi, vi prego, alla ricordanza degli amici tutti e fatemi vivere nel di loro cuore, siccome vivono e viveranno mai sempre insieme con Voi nel mio.

Coll' uso de' bagni caldi e degli emmolienti comincia la mia malattia ad essere un pochino domata. È dessa una veemente infiammazione. Mi hanno non à quasi cavato almeno 15 oncie di sangue. Fia tutto per lo meglio.

Addio, addio, buono e diletto amico. Vale. Terque quaterque vale et me, sicut te amo, ama addictissimum tuum

Joannem Romey

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Μοθώνη, 11 'Ιουνίου 1826

Ἀριστε καὶ σεβαστέ μοι φίλε,

Ἐλαβον τὴν διὰ τοῦ Κυρίου Κουτρούλη σταλείσάν μοι ἐπιστολήν σας τὴν 27 ἀπελθόντος Μαΐου. Ἐλαβον ἐπίσης ἐν καιρῷ καὶ τὰς ἄλλας διὰ τοῦ κυρίου Γαλιὰν σταλείσας μοι τὴν 29 Μαρτίου καὶ 23 Μαΐου, εἰς τὰς ὁποίας δὲν ἔχω καιρὸν ν' ἀπαντήσω τώρα, τὸ μὲν διότι ἀσχολοῦμαι εἰς τὴν ἀντιγραφὴν χαρτῶν τινων διὰ τὸν πασσάν, τὸ δὲ διότι ἡ ἀσθένεια δὲν μοι ἐπιτρέπει νὰ ἔχω τὸν νοῦν μου ἥσυχον.

Ὑπέστην μεγάλην θύελλαν, μήπω κοπάσασαν, καὶ εἶδον ἐγγὺς τὸ ναυάγιόν μου. Ἐφοβήθην καὶ φοδοῦμαι ἀκόμη τινὰ βίαν. Ὁ παπᾶ Τσητσος, ὅστις ἔχει πληροφορίας, θέλει καταστήσει ὑμᾶς ἐνημέρους, διότι ἐγὼ δὲν δύναμαι νὰ τὸ πράξω. Ἀναμένω ὅμως κατάλληλον εὐκαιρίαν, ὅπως σᾶς γράψω. Οὔτε κατὰ τὴν πρώτην, οὔτε κατὰ τὴν δευτέραν ταύτην μετανάστευσίν μου, εὐρέθην εἰς θέσιν τόσον δυσχερῆ. Ἐάν ἤμην ἀσθενέστερος τὸ πνεῦμα, ἤθελον θεωρήσει αὐτὴν λίαν ἐπίφοβον, διότι ἐν μέσῳ τῶν Τούρκων ἀφοβὸν πλῆττουσί με αἱ δυστυχίαι. Ἀντιτάσσω τὸ θάρρος καὶ τὴν συνείδησίν μου εἰς τὸ πλῆθος τῶν δεινῶν μου.

Οὐδὲν γινώσκω περὶ τοῦ πλοιάρχου Δημητρίου, οὔτε ἡδυνήθην νὰ τὸν ἴδω. Ἀσθενῶν ἀπὸ τὰς 22 ἀπελθόντος Μαΐου καὶ ἀνευ ὕπν-
ρετῶν, δὲν ἡδυνήθην νὰ παραλάβω παρ' αὐτοῦ τὰ ὀλίγα πράγματα,

τὰ ὁποῖα μοι ἔφερε πρὸς χρῆσιν τῆς τραπέζης μου. Ἄς εἶναι τοῦτο ! Ὑπομονή !

Ἄναπολήσατέ με, παρακαλῶ, εἰς τὴν μνήμην δλων τῶν φίλων καὶ κάμετέ με νὰ ζῶ εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν, ὡς αὐτοὶ ζῶσι πάντες μεθ' ὁμῶν εἰς τὴν ἐμὴν καρδίαν.

Διὰ τῆς χρήσεως τῶν θερμῶν λουτρῶν καὶ τῶν μαλακτικῶν ἀσθένειά μου ἀρχίζει νὰ δαμάζεται ὀλίγον. Εἶναι σφοδρὰ φλεγμονή. Ὑπέστην ἀφαιμάξεις 15 τοῦλάχιστον οὐγγιών. Τὸ πᾶν εὐχομαι νὰ περὶ διὰ τὸ καλλίτερον.

Χαῖρε, χαῖρε, ἀγαθὲ καὶ ἀγαπητὲ φίλε, χαῖρε τρὶς καὶ τετράκις καὶ ὅπως σὲ ἀγαπῶ, ἀγάπα ἐμὲ τὸν λίαν ἀφωσιωμένον σοι

Ἰωάννην Ρωμανοῦ

156. Χ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6777 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ἐξοχώτατοι Κύριοι,

Χθὲς τὸ πρωὶ ἐφθάσαμεν ἐνταῦθα. Σᾶς ὑπεσχέθην, ὅτι ἄμα λαμεν φθάσει νὰ ἀπεράσω ἀμέσως διὰ τοῦ Ἀρμυροῦ εἰς ἀντάμωσιν τοῦ Γενικοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ νὰ ἐνεργήσω ὅσα διὰ τῶν ὁδηγίων διετάχθην. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἔξω τοῦ Νεοκάστρου μᾶς βιζιτάρισαν βρῖκια τουρκικὰ καὶ συγχρόνως ἐβγήκαν ἄλλα δέκα ἀπὸ τὸν λιμένα, τὰ ὁποῖα ὄλα ὁμοῦ 12, διευθύνθησαν πρὸς τὸ ἴδιον μέρος. Ἀρμυροῦ, δι' αὐτὸ δὲν ἔκρινα εὐλογον οὔτε ἐγὼ νὰ ὑπάγω, ἀλλ' ἐπὶ τροφὰς νὰ στείλωμεν κατὰ τὸ παρὸν ἐκεῖ. Αὐτό μου τὸ ταξεῖδ' ἐμετέβαλα νὰ τὸ κάμω κατ' ἄλλον τρόπον· δηλαδὴ, αὐριον τὸ φορτόνομεν μίαν μικρὴν γολέτταν, διὰ προσταγῆς τοῦ ἐξοχωτέρου συνταγματάρχου κυρίου Γόρδων, τὴν ὁποῖαν διευθύνομεν εἰς τὸ φρούριον τῆς Γραμβούζης. Τοῦτο τὸ ἔργον πρὸς τὸ γεῦμα τελειόνομεν καὶ ἀμέσως μισεύομεν. Τὸ ὑπόλοιπον τοῦ κάρικου θύνεται νὰ ξεφορτωθῇ εἰς Ὑδραν, ἐπειδὴ εἰς Ναύπλιον ὅσον καὶ ὑπάγῃ χάνεται εἰς μάτην. Αὐτοῦ ἐκουβαλλίσθη ὅλη ἡ Ροῦμελν. Ἀντὶ τούτων ἀπὸ Σπέτσαις, πρῶτο καΐκι, ὅπου καθ' ὁδὸν ἀπαντήσας ἐμβαλῖνω εἰς αὐτὸ καὶ ἀπερνῶ εἰς Ναύπλιον καὶ ἐκεῖθεν, χωρὶς ὁλὴν καιροῦ, εἰς ἀντάμωσιν τοῦ Γενικοῦ Ἀρχηγοῦ. Θέλω πολλὰ ἐγρήγωρον αὐτὸ τὸ ταξεῖδι, ὡς νὰ ἐπάγαινα ἀπὸ τὸν ἄλλο ὁρὸν διὰ ἀμεριμνεῖτε.

Μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν μου ἀπὸ τὸν Γενικὸν Ἀρχηγὸν εἰς Ναύπλιον, περιμένω νὰ λάβω τὰ εἰς διαφόρους γράμματά σας καὶ

διευθύνω εἰς ἑκάστον ἀσφαλῶς, καθὼς πάλιν θέλω διευθύνει δσα εἰς Τζερίγον καὶ πρὸς τὴν ἐξοχότητά σας, κατὰ τὰς ὁδηγίας σας.

Σήμερον ἐφθάσεν ἐνταῦθα ἕνας ταχυδρόμος ἀπὸ Ναύπλιον μὲ γράμματα τοῦ κυρίου Ξένου πρὸς τὸν κύριον Συνταγματάρχην, μὲ τὰ ὁποῖα τοῦ λέγει, ὅτι ἡ Διοίκησις ἐπῆρεν δυναστικῶς ἀπ' αὐτὸν 10 χιλ. τάλληρα, τὰ ὁποῖα εἶχεν ἀφήσει εἰς αὐτὸν ἡ ἐξοχότητά του, καὶ τὰ ἔδωκεν τῶν Ρουμελιώτων. Τοῦτο ἐγὼ τὸ ἔκρινα (καὶ οὕτω πρέπει νὰ εἶναι) ὅτι οἱ Ρουμελιῶται, βαλμένοι ἀπὸ τὸν Κωλέττην, ἐδίασαν τὴν Διοίκησιν καὶ τὸ ἔκαμε. Αὐτὸ τὸ τόσον ἀχρεῖον κάμωμα δικαίως ἐσύγχισε τὴν ἐξοχότητά του καὶ δι' αὐτὸ ἀπεφάσισε νὰ ἀπεράσῃ εἰς Ζάκυνθον, ἐνῷ ἦτον ἔτοιμος νὰ ἀπεράσῃ εἰς Ὑδραν. Δὲν ἐθυμώθη ὁμως καὶ ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος ὁ ἐνάρτεος καὶ ἀληθῆς φιλέλληγν, ἀλλὰ, μολονότι ἀπομακρύνεται, σκοποῦν πάντα ἔχει νὰ τὴν ὠφελήσῃ περισσότερον. Ἡ ἐξοχότης σας ὁμως μὴν λείψετε νὰ τοῦ ὁμιλήσετε, διὰ νὰ ἀπορρίψῃ καὶ τὴν παραμικρὰν δυσἀρέσκειαν κατὰ τῶν Ἑλλήνων, ὅπου, ἐνθυμούμενος αὐτὸ τὸ ἀχρεῖον κάμωμα, ἤθελε τοῦ προξενεῖται.

Τὰ περιπλέον θέλετε τὰ πληροφορηθῇ ἀπὸ τὴν ἐξοχότητά του, ἐνῷ μένω μὲ βαθύτατον σέβας

Τζερίγο, τὴν 13 Ἰουνίου 1826

Εἰς τοὺς ὁρισμούς σας

X. Ζαχαριάδης

Τὸν εὐγενέστατον Κύριον Ἀνδρέαν Κομιώτη προσκυνῶ.

Ὁ Γερμανὸς Παλαιῶν Πατρῶν ἀπόθανεν.

Ὁ Α. Ζατμης εἶναι δεινὰ ἀσθενής.

Ἄλλ' ὁ Κωλέττης καὶ οἱ ὁπαδοὶ του ζῶσι καὶ βασιλεύουσι φαίνεται καὶ ὁ Χάρων νὰ τοὺς φοβῇται.

Πρὸς τοὺς Ἐξοχωτάτους Κυρίους Κόμητα Διονύσιον τὸν δὲ Ρώμαν, Παναγιώτην Θ. Στεφάνου καὶ Κωνσταντῖνον Δραγῶναν.

Ζάκυνθον.

137. ΟΔΗΓΙΑΙ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤ. ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

(Σχετικὸν πρὸς τὴν διαχείρισιν τῶν δανείων).

(Ἀντίγραφον. Ἀριθ. 4689 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ο Δ Η Γ Ι Α Ι

Πρὸς τοὺς κυρίους Φρ. Βουρδέτον, Ἰ. Ρικάρδον καὶ Γ. Σπανιολάκην.

Διὰ τοὺς λογαριασμοὺς τοὺς ὁποίους πρέπει νὰ τοὺς δώσουν οἱ ἐν Λόνδρᾳ ἐπίτροποι κύριοι Ἰ. Ὁρλάνδος καὶ Α. Λουριώτης.

1^{ον}) Δυνάμει τῶν τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Συνελεύσεως γραμμάτων οἱ κύριοι Φρ. Βουρδέτος, Ἰ. Ρικάρδος καὶ Γ. Σπανιολάκης νὰ ζητήσουν ἀπὸ τοὺς κυρίους Ὁρλάνδον καὶ Λουριώτην, ἐπιτρόπους τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως, ἀκριβῆ καὶ αἰτιολογημένον λογαριασμὸν τοῦ πρώτου δανείου διαπραγματευθέντος μετὰ τοῦ κυρίου Λοφ. καθὼς καὶ τοῦ τελευταίου μετὰ τῶν κυρίων Ἰ. καὶ Σ. Ρικάρδων.

2^{ον}) Νὰ ζητήσουν ἀπὸ τοὺς κυρίους Ὁρλάνδον καὶ Λουριώτην καθεξῆς, ὅπου κρίνουν εὐλογον καὶ δι' ὅποιον δῆποτε κοινὸν καὶ οὗτοι χρεωστοῦν νὰ τοὺς εὐχαριστήσουν.

3^{ον}) Νὰ ἐξετάσουν τὴν ἀνάγκην τῆς πωλήσεως τῶν ἐν Ναυπλίῳ κανονίων εἰς τοὺς κυρίους Κοντόσταυλον καὶ συντροφίαν καὶ ἐκείνους τῆς ἀγορᾶς τῶν σιδηρῶν κανονίων. Ἡ διαπραγματεύσις ἔγεινεν ἐν τῷ τῆς διαταγῆς τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως καὶ μὲ τὸ νὰ μὴ παρῇ δέχθῃ τὴν πώλησιν τῶν προϋτζινων κανονίων διὰ τοῦτο δὲν δέχθη οὔτε τὴν ζημίαν τῶν λ. 1000.

4^{ον}) Ὁμοίως νὰ δώσῃ ἡ Ἐπιτροπὴ λόγον διὰ ποίαν αἰτίαν ν' ἀρνήσῃ τὴν τῶν ποσότητας ἐκ τοῦ δευτέρου δανείου χωρὶς διαταγῆν νὰ ἐξετασθῇ μὲ ὁλὴν τὴν ἀκρίβειαν ἐὰν τοῦτο εἶναι καλῶς γινόμενον ὅποιαν ἐποχὴν ἡγοράσθησαν, εἰς ποίας τιμὰς καὶ διὰ ποίων μεσσιῶν.

5^{ον}) Νὰ δώσῃ ὁμοίως λόγον διὰ ποίαν αἰτίαν νὰ μὴ ἀγοράσῃ πολεμικά, πλοῖα ἀπὸ ἐκεῖνα ὅπου ἐπώλησεν ἡ Ἀγγλικὴ Διοικητικὴ πέρυσιν, ἀλλ' ἐπρόκρινεν νὰ διορισθοῦν εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ὁμοίως πότεν προήλθεν ἡ τὴν ἀργητὰ τῶν δύο φρεγάδων καὶ πῶς κοστίσουν τόσον ἀκριβῶς.

6^{ον}) Οἱ ρηθέντες κύριοι νὰ πάρουν ἀκριβῆ λογαριασμὸν διὰ τῶν πολεμοφοδίων καὶ ἄλλων πραγμάτων ὅσα ἡγοράσθησαν.

7^{ον}) Νὰ ἐξετασθῇ μὲ ἀκρίβειαν ἡ ἀγορὰ τῶν κεφαλαίων, ἡ ἑκαμὴν καὶ περνοῦν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ράλλη, διότι ἡ Ἑλληνικὴ Διοίκησις δὲν δέχεται κατ' οὐδένα τρόπον τὴν πληρωμὴν, ὅπου ἡ ἑκαμὴν εἰς αὐτὴν λ. 15,955,3. 8. ὁμοίως καὶ διὰ τὴν προμήθειαν καὶ περνοῦν διὰ τὴν ἐπλήρωσιν εἰς Μ. Βονφὲλ διὰ τὴν διαπραγματεύσιν τοῦ δανείου λ. 48,000.

8^{ον}) Νὰ δώσουν σωστὸν λογαριασμὸν διὰ τοὺς τόκους τῶν δανείων, ὅπου κατὰ καιρὸν ἡγόρασαν καὶ ἐσύν. Ξαν, τὰ ὅποια τὸν αὐτὸν ὅσον καὶ ἄλλα χρήματα, ὅσα ἔχουν εἰς χεῖράς των, νὰ τὰ πωλῶντες λάβετε εἰς τὴν ἐξουσίαν σας.

9^{ον}) Νὰ δώσουν ἀκριβῆ λογαριασμὸν δι' ὅσας συνεισφορὰς ἐσέλασαν ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως καὶ μάλιστα τῆς Καλλικράτους καὶ εἰς ποῖον μέρος τὰ ἐμβάσαν.

10^{ον}) Νὰ ἐξετασθῇ ἐὰν οἱ κύριοι Ὁρλάνδος καὶ Λουριώτης ἔχουν πῶς καὶ ἐκ τούτου προήλθε ζημία, ἡ ἑκαμὴν

δὲν ἀνήκει εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Διοίκησιν, ἀλλ' εἶναι εἰς βάρος τῶν ἰδίων.

11^{ον}) Νὰ ἐξετασθῇ ὁμοίως ἡ αἰτία τῆς ἀποστολῆς τοῦ Κοντό-σταυλου εἰς τὴν Ἀμερικὴν καὶ πῶς ἀπὸ τοὺς ἰδίους ρηθέντας δὲν ὑπῆγεν ὁ ἕνας, ἀλλὰ νὰ ὑποφέρουν νὰ γίνωνται διπλᾶ ἐξοδα καὶ προμήθειαι, τὰ ὅποια ἡ Ἑλληνικὴ Διοίκησις δὲν δέχεται ὡς νόμιμα.

12^{ον}) Ὅμοιως νὰ ἐξετάσουν ὁποῖαν προμήθειαν ἔλαβον ἀπὸ τοὺς τραπεζίτας οἱ κύριοι Ὁρλάνδος καὶ Λουριώτης διὰ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον δάνειον.

13^{ον}) Νὰ ἐξετασθῇ ἀκριβῶς ὁ λογαριασμὸς τῶν κεφαλαίων ὅσα ἡ Ἐπιτροπὴ ἠγόρασε καὶ μεταπώλησεν ἔπειτα κατὰ διαφόρους καιροὺς.

14^{ον}) Οἱ ῥηθέντες κύριοι θέλουν συμβουλευθῇ ὁσάκις κρίνουν ἀναγκαίαν τὴν ἀλληλογραφίαν τῆς Ἐπιτροπῆς μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως καὶ τὰς παρὰ ταύτης ὁδηγίας τῆς δι' ὁποιονδήποτε κονδύλι κρίνουν εὐλογον νὰ τὸ κάμουν.

15^{ον}) Εἰς ἓνα πρόχειρον σχέδιον λογαριασμοῦ παρατηρεῖται ὅτι οἱ κύριοι Ὁρλάνδος καὶ Λουριώτης ἐκράτησαν διὰ λογαριασμὸν τῶν ὁ μὲν Λ. σ. 4,800, ὁ δὲ Λουριώτης 3,800, τὰ ὅποια ἡ Ἑλληνικὴ Διοίκησις δὲν δέχεται καὶ τοὺς ὑποχρεώνει νὰ τὰ ἐπιστρέψουν.

16^{ον}) Οἱ ῥηθέντες κύριοι θέλουν ἐξακριβώσῃ καὶ τοὺς λογαριασμοὺς τῶν ἐξόδων τῶν ἐν Λόνδρᾳ ἐπιτρόπων τῆς Ἑλλάδος.

17^{ον}) Οἱ ῥηθέντες κύριοι νὰ ἐξακολουθήσουν καὶ νὰ δώσουν τέλος, εἰς ὅσας ἐργασίας ἢ ὑποθέσεις οἱ ἐν Λόνδρᾳ ἐπίτροποι μας εἶχαν ἀπαξ συμφωνήσῃ, ἢ ἀπλῶς ἀρχίσῃ, καὶ δὲν εἶχαν ἀκόμη προφθάσῃ νὰ τὰς τελειώσουν.

Ἐν Ναυπλίῳ, τῇ 15 Ἰουνίου 1905.

Ἄρτης Πορφύριος Ἀντιπρόεδρος
Ἀναστάσιος Λόντος
Γεώργιος Δαρειώτης

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς
Χ. Κλωνάρης

Ὁ Πρόεδρος
Πανουτίτζος Νοταρᾶς
Βασίλειος Ν. Μπουντούρης
Γεώργιος Μπούκουρης
Ἀναγνώστης Κοπανίτζας
Χρήσιος Βλάσσης
Ν. Πενιέρης
Γεώργιος Αἰνιᾶν
Ἐ. Σένος

158. ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΩΜΑΙΗ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6778 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Modone li 17 Giugno 1826

Ottimo e diletto mio amico,

Non à guari, pel Signor Galian vi ho scritto una lettera, colla quale vi ho annunziato di aver ricevute quelle da voi inviatemi

li 29 Marzo e 23 Maggio, nella prima delle quali una ne ho acclusa rivenuto del Signor Conte de Roma.

Il Signor Spiro Cutruli vi renderà contezza a voce meglio di quello che io possa farlo scrivendo, de' pericoli che ho corso di una violenza che voleva farmisi, e della gravi dispiancenze che ho incontrato. Papa Ciccio ve ne farà un dettaglio quanto prima. Io deggio fra di non molto partire per Alessandria e forse da là pel Cairo. Quanto contento io sia di lasciare questo a me sempre fatale paese, non è possibile che possa farvene idea. È jeri l'altro giunto in Navarino, prevegnente da Alessandria, un bastimento di bándiera Napolitana, il cui capitano è mio amico. Deve egli in quella città far ritorno, e la sua partenza avrà luogo fra di una ventina di giorni più o meno. Io partirò a quella volta seco lui, ove probabilmente non farò lungo soggiorno. È mia intenzione di venire stabilirmi in cotesta vostra isola ove non possa ottenere dal mio governo il favore di poter liberamente e sicuramente ripatriarmi; e perchè io possa ciò praticare con conoscenza di causa, interesse la vostra amicizia e prego gli amici tutti perchè vogliate farmi sapere in qual modo possa costà più utilmente adoperare le poche mie conoscenze, se facendo il mestiere d'ingegnere civile, ovvero dando lezioni di lingua italiana, di aritmetica, di geometria piana e solida ed anche di un poco di algebra. Ove il potete, fatemi ciò conoscere pria della mia partenza da questo sciaugurato paese, ed ovvero, fatemene cenno scrivendomi in Alessandria, facendomi colà pervenire le vostre lettere pel signor Cavaliere Jantezzi, Console generale per S. M. il Re de Regno delle due Sicilie in Egitto.

Credo che Papà Ciccio comincerà a scrivervi dimane e diman l'altro. A malgrado della sua grave malattia, della quale non è ancor libero vi avrebbe già scritto; ma sempre attorniato da gente, se non sospetta, importuna assai, non ha avuto mai uno instante a se, onde potersi con voi liberamente intrattenere. Spera di averlo ora questo favorevole momento e mi ha assicurato che ne profitterà assai volentieri per aprirvi tutto il suo cuore, privo da tanto tempo di veraci consolazioni. Ei mi ha soggiunto che non vi manderà le sue lettere che per patron Demettio, quale egli non ha potuto punto vedere, o per altra persona di vostra confidenza e conoscenza. Se questa non sarà quì pria della sua partenza, poichè lascia ancora egli Modone le confiderà al Signor Bertrand, ciò che non sarà per fare che con somma repugnanza.

Ho finalmente fatto i miei conti col signor Bertrand, e quando credevo di essere suo creditore di 56 talleri almeno, appena lo sono risultato di 46 e due piastre.

Per non inquietarmi con lui, la ho finito nel modo che ha voluto. Se egli mi avesse già pagata tale somma, pel Signor Cutruli vi rimetterei li 50 colonnati, de Voi tanto gentilmente, e sulla semplice mia asserzione, anticipati alla famiglia del defunto nostro amico Rosaroll, ciò che non posso fare, perchè non ho tanto denaro a mia disposizione. Creditore inverso del governo Egiziano di 30 m. piastre, prodotto di 15 mesi di paga che mi deve, sono stato obbligato di vendermi degli abiti per vivere. Intanto vi mando pel Signor Cutruli cinque colonnati che co' 46 talleri che vi manderà il Signor Bertrand per conto mio, compieranno la somma de' 50 pezzi duri da Voi sborzati. Io vi chieggo tante e poi tante scuse se non ho potuto adempiere prima e se sono nella impotenza di adempiere adesso ad un tanto sacro dovere. Non per mia volontà, ma per la poca delicatezza del signor Bertrand io sono presso di Voi manchevole. Mon me ne vogliate; mio ottimo amico, mentre del ritardo che si frappone a farvi giungere la somma da Voi erogata ne sono forse più assai di Voi afflitto e rammaricato.

Vi scongiuro di fare il possibile per far giungere sollecitamente la qui acclusa al signor Nardini, Vice-Console Imperiale in Patrasso. All' altra per mio fratello darette corso con vostro comodo. Pregovi vivamente di aver la bontà di farmi conoscere la spesa da voi fatta per affrancare le mie lettere per Napoli, onde possa rimborsarvela. La nota carta, che presso de Voi ritrovasi, se potete con sicura persona pria della mia partenza inviarmela, sarei per riceverla con piacere. Ove no, anziche avventurarla e compromettermi, è meglio assai che continui a rimanere presso di Voi.

All' ottimo amico signor Conte de Roma e Dr Stefano e gli altri buoni amici tante cose amichevoli per me. Salutatemi tutti caramente. Voi continuate a credermi quale sono e quale sarò mai sempre in ogni tempo ed ovunque

L' affezionato e sincero vostro amico

Giovanni Romey

Il Signor Bertrand avendomi pagato li 46 talleri in moneta

Turca, che non ha punto corso costà, la realizzerò in talleri o colonnati e ve la rimetterò col compimento a' colonati 50 avanti della mia partenza e con sicura persona.

Romey

*All' ornatissimo e preggevole Signore il Signor Constantino
Dragona. Priore del Lazzaretto Sanitario. in Zante.*

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Μεθώνη, 17 'Ιουλίου 1826.

*Αριστε καὶ φίλιτατέ μοι φίλε

Πρὸ χρόνου οὐ πολλοῦ μετὰ τοῦ κ. Γαλιάνη σὰς ἔστειλα ἐπιστολήν, διὰ τῆς ὁποίας σὰς ἀνήγγειλα, ὅτι ἔλαβον τὰς ἀποσταλείσας μοι τὴν 29 Μαρτίου καὶ 23 Μαΐου, εἰς τὴν πρώτην τῶν ὁποίων ἐνέκλεισα ἄλλην, ἣν ἔλαβον παρὰ τοῦ κυρίου Κόμητος δὲ Ρώμα.

Ὁ κύριος Σπύρος Κουτρούλης θέλει σὰς ἀφηγηθῇ διὰ ζώσης κάλλιον ἢ ὅσον ἐγὼ δύναμαι νὰ τὸ πράξω ἐγγράφως τοὺς κινδύνους τοὺς ὁποίους διέτρεξα, ἕνεκεν ἀποπειραθείσης κατ' ἐμοῦ βίας καὶ τῶν σοβαρῶν δυσαρεσκειῶν, τὰς ὁποίας ἐδοκίμασα. Ὁ παπᾶ Τσῆτος θέλει ἀναφέρει ὑμῖν λεπτομερῶς ὅσον τάχιστα. Μετ' οὐ πολὺ ὀφείλω νὰ ἀπέλθω εἰς Ἀλεξάνδρειαν καὶ ἐκεῖθεν ἴσως εἰς Κάϊρον. Δὲν δύνασθε νὰ ἐννοήσητε πόσον εὐχαριστοῦμαι, ὅτι θὰ ἐγκαταλείψω τὴν πάντοτε ἀπαισίαν δι' ἐμὲ ταύτην χώραν. Προχθὲς κατέπλευσεν εἰς Ναυαρίνον ἡ Ἀλεξανδρείας πλοῖον ὑπὸ Νεαπολιτανικὴν σημαίαν, τοῦ ὁποίου ὁ πλοίαρχος εἶναι φίλος μου. Θὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην, ἀπερχόμενος ἐντὸς εἴκοσιν ἡμερῶν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον. Θ' ἀπέλθω μετ' αὐτοῦ ἐκεῖ, ὅπου πιθανῶς δὲν θὰ μείνω ἐπὶ μακρόν. Σκοπεύω νὰ ἔλθω καὶ ἐγκατασταθῶ εἰς αὐτὴν τὴν νῆσόν σας, ἐὰν δὲν ἐπιτύχω παρὰ τῆς κυβερνήσεώς μου τὴν εὐνοίαν νὰ ἐπανέλθω εἰς τὴν πατρίδα μου ἐλευθέρως καὶ ἀσφαλῶς· ἵνα ὅμως πραγματοποιήσω τὸν σκοπόν μου ἐν γνώσει τῶν πραγμάτων, προκαλῶ τὸ ἐνδιαφέρον τῆς ὑμετέρας φιλίας καὶ παρακαλῶ ὅλους τοὺς φίλους, ὅπως εὐαρεστηθῇτε νὰ μοι γνωρίσητε κατὰ τίνα τρόπον δύναμαι μᾶλλον ἐπωφελῶς νὰ χρησιμοποιήσω τὰς ὀλίγας γνώσεις μου, εἴτε ἐνασκῶν τὸ ἐπάγγελμα πολιτικοῦ μηχανικοῦ, εἴτε δίδων μαθήματα τῆς ἰταλικῆς γλώσσης, ἀριθμητικῆς, γεωμετρίας καὶ στερεομετρίας, ἐπίσης δὲ καὶ ἀλγέβρας ὀλίγον. Ἐὰν δυνηθῇτε, γνωρίσατέ μοι τοῦτο πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς μου ἀπὸ τὸν δυστυχῆ τοῦτον τόπον, ἐὰν ὅμως δὲν δυνηθῇτε, γράψατέ μοι εἰς Ἀλεξάνδρειαν, διευθύνοντες τὰς ἐπιστολάς σας, ἵνα λαμβάνω αὐτάς,

πρὸς τὸν Κύριον Ἰππότην Φαντέτσι, Γενικὸν Πρόξενον ἐν Αἰγύπτῳ τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως τοῦ Βασιλείου τῶν Δύο Σικελιῶν.

Νομίζω, ὅτι ὁ παπᾶ Τσήτσος θ' ἀρχίσῃ νὰ σᾶς γράφῃ αὐριον ἢ μεθαύριον. Παρὰ τὴν σοβαρὰν ἀσθένειάν του, τῆς ὁποίας εἰσέτι δὲν ἀπηλλάγη, θὰ σᾶς εἶχεν ἤδη γράψῃ, ἀλλὰ περιστοιχούμενος πάντοτε ὑπὸ προσώπων, ἐὰν μὴ ὑπόπτων, ἱκανῶς ὁμως ὀχληρῶν, δὲν ἔσχεν οὔτε λεπτοῦ χρόνον, ὥστε νὰ δυνηθῇ νὰ συνδιαλεχθῇ μεθ' ὑμῶν ἐλευθέρως. Ἐλπίζει νῦν, ὅτι θὰ λάβῃ τὴν εὐμενῇ εὐκαιρίαν καὶ μ' ἐδεβαίωσεν, ὅτι θὰ ἐπωφεληθῇ αὐτῆς λίαν εὐχαρίστως, ἐν' ἀνοίξῃ πρὸς ὑμᾶς τὴν ἐπὶ τόσον χρόνον στερουμένην ἀληθοῦς παραμυθίας καρδίαν του. Μοι προσέθηκεν, ὅτι δὲν θὰ στείλῃ τὰς ἐπιστολάς του ἢ διὰ τοῦ πλοιάρχου Δημητρίου, τὸν ὁποῖον δὲν ἠδυνήθη νὰ ἴδῃ, ἢ δι' ἄλλου προσώπου τῆς ἐμπιστοσύνης καὶ γνωριμίας σας. Ἐὰν τοιοῦτο πρόσωπον δὲν εἶναι ἐδῶ πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του, διότι ἐπίσης αὐτὸς καταλείπει τὴν Μοθώνην, θὰ ἐμπιστευθῇ αὐτὰς εἰς τὸν Κύριον Βερτρὰνδ, τὸ ὁποῖον δὲν θὰ πράξῃ ἢ μετὰ μεγίστης ἀπεχθείας.

Ἐλογαριάσθη ἐπὶ τέλους μὲ τὸν κύριον Βερτρὰνδ, ἐνῷ δ' ἐπίστευον, ὅτι θὰ ἤμην δανειστής του τοῦλάχιστον 56 ταλλήρων, μόλις ἀνεδείχθη τοιοῦτος 46 ταλλήρων καὶ 2 γροσίων. Ἵνα μὴ δυσαρεστηθῶ μετ' αὐτοῦ, ἐτελείωσα, ὡς ἠθέλησεν. Ἐὰν μοι ἐπλήρωνε τὸ ποσὸν τοῦτο, θὰ σᾶς ἔστελλον διὰ τοῦ Κυρίου Κουτρούλη τὰ 50 δίστηλα, τὰ ὁποῖα τόσον εὐγενῶς καὶ ἐπὶ τῇ ἀπλῇ βεβαιώσει μου προκατεβάλετε εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ ἀποθανόντος φίλου ἡμῶν Ροζαρόλλ, δὲν δύναμαι ὁμως νὰ τὸ πράξω, μὴ ἔχων εἰς τὴν διάθεσίν μου τόσον ποσόν. Πιστωτῆς τῆς Αἰγυπτιακῆς Κυβερνήσεως 30 χιλ. γροσίων, προϊόντος ὀφειλομένων μοι μισθῶν 15 μηνῶν, ἠναγκάσθη νὰ πωλήσω ἐνδύματα ἵνα ζήσω. Οὐχ ἤττον σᾶς στέλλω, διὰ τοῦ κυρίου Κουτρούλη, πέντε δίστηλα, τὰ ὁποῖα μετὰ τῶν 46 ταλλήρων, τὰ ὁποῖα θὰ στείλῃ ὑμῖν ὁ κύριος Βερτρὰνδ διὰ λογαριασμόν μου, θὰ συμπληρώσωσι τὸ ποσὸν τῶν παρ' ὑμῶν πληρωθέντων 50 νομισμάτων.

Αἰτῶ παρ' ὑμῶν μυρίας συγγνώμας, ἐὰν δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐκπληρώσω πρότερον καὶ ἐὰν εὐρίσκωμαι εἰς τὴν ἀδυναμίαν νὰ ἐκπληρώσω καὶ νῦν τόσον ἱερὸν καθήκον. Εἶμαι ἐλλιπὴς πρὸς ὑμᾶς οὐχὶ ἐξ ἰδίας μου βουλήσεως, ἀλλ' ἔνεκα τῆς ὀλίγης λεπτότητος τοῦ κυρίου Βερτρὰνδ. Μὴ δυσαρεστηθῆτε κατ' ἐμοῦ, ἄριστε φίλε, διότι, διὰ τὴν παρεμβαλλομένην εἰς τὴν ἀποστολὴν τοῦ ὑφ' ὑμῶν δαπανηθέντος ποσοῦ βραδύτητα, ἴσως λυποῦμαι καὶ θλίβομαι περισσότερο ἀπὸ ὑμᾶς.

Σας ἐξορκίζω νὰ ἐνεργήσῃτε ὅ,τι δυνατόν, ἵνα φθάσῃ ἐσπευσμένως ἡ ἐσώκληριστος εἰς τὸν κ. Ναρδίνη, αὐτοκρατορικὸν ὑποπρόξενον εἰς Πάτρας. Τὴν ἄλλην διὰ τὸν ἀδελφόν μου θέλετε ἀποστελεῖ ἐν ἀνέ-

σει. Σᾶς παρακαλῶ θερμῶς νὰ λάβητε τὴν καλωσύνην νὰ μοὶ γνωρίσητε τὴν γενομένην ὑφ' ὑμῶν δαπάνην διὰ τὰ ταχυδρομικὰ τῶν διὰ Νεάπολιν ἐπιστολῶν μου, ἵνα δυνηθῶ νὰ σᾶς πληρώσω αὐτήν. Ἐὰν δυνηθῇτε νὰ μοὶ στείλητε πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς μου, δι' ἀσφαλούς προσώπου, τὸν παρ' ὑμῖν εὐρισκόμενον γνωστὸν χάρτην, θὰ δεχθῶ αὐτὸν εὐχαρίστως· ἐὰν ὅχι, εἶναι πολὺ προτιμότερον νὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ παραμένῃ παρ' ὑμῖν ἀντὶ νὰ διακινδυνεύσῃ καὶ ἐγὼ νὰ ἐκτεθῶ.

Εἰς τὸν ἀριστον φίλον Κύριον Κόμητα δὲ Ρώμαν καὶ τὸν Δ^{εο} Στέφανον καὶ τοὺς ἄλλους ἀγαθοὺς φίλους ἐκφράσεις φιλίας ἐκ μέρους μου. Χαιρετίσατε ὅλους προσφιλῶς. Ἐξακολουθήσατε δ' ὑμεῖς νὰ μὲ πιστεύηται ὅποιον εἶμαι καὶ θὰ εἶμαι πάντοτε καὶ ἀπανταχοῦ

Ὁ ἀγατῶν καὶ εὐλικρινὴς φίλος

Ἰωάννης Ρωμαίη

Ὁ κύριος Βερτράνδ μοὶ ἐπλήρωσε τὰ 46 τάλληρα εἰς τουρκικὰ νομίσματα, τὰ ὅποια δὲν κυκλοφοροῦσιν αὐτόθι, καὶ θ' ἀνταλλάξω αὐτὰ μὲ τάλληρα ἢ δίστηλα καὶ θὰ σᾶς ἀποστείλω αὐτὰ μετὰ τοῦ συμπληρώματος τῶν διστήλων 50 πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς μου καὶ δι' ἀσφαλοῦς προσώπου.

Ρωμαίη

Πρὸς τὸν κοσμιώτατον καὶ ἀξιότιμον Κύριον Κύριον Κωνσταντῖνον Δραγῶναν, προϊστάμενον τοῦ Λοιμοκαθατηρίου.

Εἰς Ζάκυνθον.

139. Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΧΡ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΝ

(Πρωτότυπον Ἀριθ. 4700 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Η ΤΑ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ ΠΡΟΣ. ΔΙΕΥΘ. ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρὸς τὸν εὐγενέστατον Κύριον Χριστόφορον Ζαχαριάδην

Ἐλήφθη τὸ ἀπὸ «14» σημειωμένον γράμμα σας καὶ μὲ ἄκραν εὐχαρίστησιν ἐπαρτήρησεν ἡ Ἐπιτροπὴ τὴν καλὴν σας διάθεσιν τὴν ὁποίαν ἔχετε, καὶ ἰδίως πρὸς τὴν Κρήτην, τὴν φιλογένειαν καὶ τὸν πατριωτισμὸν σας.

Κύριε! Εἶναι περιττὸν νὰ σᾶς παρακαλῶμεν ἐπὶ πλέον τοῦ νὰ

ὁμιλήσετε τὰ εἰκότα εἰς τὴν ἐξοχότητα τοῦ κυρίου Γόρδων καὶ εἰς τοὺς δυνατοὺς νὰ συνεργήσωσι διὰ τὸ καλὸν καὶ συμφέρον τῆς ὠραίας Κρήτης, ἀφοῦ αὐθαίρετοι καὶ πατριωτικῶς ζήλῳ κινούμενοι, ἐδείξατε τὸν εὐγενῆ τοῦτον χαρακτήρα, καὶ εἰς τὸ ἐξῆς δὲν ἀμφιδάλλεται, ὅτι θέλετε δεῖξει περισσοτέραν προθυμίαν, διὰ τὸ ὅποιον σιμᾷ ὅτι ὑποχρεοῖτε τοὺς δυστυχήσαντας ὑπὲρ τῆς Πατρίδα Κρήτας, θέλετε ἔχειν καὶ διὰ παντὸς τὴν πατρίδα γενικῶς εὐγνώμων.

Τὸ παξιμάδι ἐλάβομεν παρὰ τοῦ καπετὰν Ἰγνατίου, ὁμοίως ἐγράψαμεν πρὸς τὸν ἐξοχώτατον κύριον Γόρδων καὶ κύριον Ἰωάννην Κλάδον, τῶν ὁποίων τὰ γράμματα στέλλοντες μέσῳ τοῦ συμπολίτου μας κυρίου Ἰωάννου Παππαδάκη μὲ τὸ νὰ ἐγράφετε ὅτι ἀναχωρεῖτε διὰ Ὑδραν, καὶ ἦτο ἐνδεχόμενον νὰ μὴ σᾶς ἐπιτύχουν εἰς Κύθηρα.

Ἐλπίζοντες διὰ νὰ μάθωμεν χρηστότερα διὰ τὴν Πατρίδα παρὰ τῆς εὐγενείας σας ὑποσημειούμεθα

Γραμποῦσα τῇ 17 Ἰουνίου 1826.

Ἡ Ἐπιτροπὴ
(Σφραγίς) **Κ. Κριτοβουλίδης**
Γ. Καλλέργης

Ἐν ἐλλείψει Γεν. Γραμμ. δ
Ἰωάννης Ἀναγνώστου

Πρὸς τὸν εὐγενέστατον Κύριον Χριστόφορον Ζαχαριάδην
Εἰς Κύθηρα.

160. ΒΙΑΡΟΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6781 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης.).

Κορυφός, τῇ 19 Ἰουνίου 1826 ἔ. π.

Πρὸς τοὺς Κυρίους Ρώμαν, Στέφανον καὶ Δραγῶναν.

Σπεύδω νὰ σᾶς εἰδοποιήσω, ὅτι ἡ Διοίκησίς μας συναίνεσε τελευτᾶν εἰς τὸ νὰ συστηθῇ καὶ ἐνταῦθα ἕν εἶδος Κομιτάτου, μολονότι μυστικοῦ, καθὼς τὸ πρᾶγμα ἀπαιτεῖ, πρὸς βοήθειαν τῶν αἰχμαλωτισθέντων εἰς τὴν καταστροφὴν τοῦ Μεσολογγίου καὶ τῶν ἐνδεῶν ὁμογενῶν μας. Ἡμεῖς ἐδῶ θέλει πράξωμεν εὐθύς, ἀλλ' ὅμως χωρὶς καύχησιν, ἀγαπῶντες τὸ καλὸν καὶ ἀμελοῦντες πᾶσαν δεῖξιν. Συσταίνω εἰς τὴν φιλογενειάν σας τὸν αὐτὸν σκοπόν, καθὼς ἐσύστησα τὸν ἴδιον εἰς Κεφαλληνίαν καὶ ἔχω χρηστὰς ἐλπίδας τῶν πράξεων τῶν Κεφαλληναίων. Ἄς συναγωνισθῶμεν πάντες, ἅς πληρώσωμεν τὸ χρέος μας,

ἄς μὴ φανῶμεν κατώτεροι τῶν ξένων καὶ ἄς περιμένωμεν τὰ ὑπὲρ τὴν δύναμιν μας ἐκ τῆς παντοδυναμίας τοῦ Θεοῦ.

Στείλατε, παρακαλῶ, τὴν ἔσωθεν διὰ τῆς πρώτης εὐκαιρίας πρὸς τὴν Γ. Διοίκησιν καὶ προστάξατέ με νομίζοντες εἰς τοὺς ὁρισμούς σας.

Ταπτον πρῶτον δούλον.

Β. Καποδίστριας

20 τοῦ αὐτοῦ. — Ἐλπίζω μὲ εὐχαρίστησιν νὰ ἀναγνώσχητε τὴν ἔσωθεν ἴσον, διὸ σὰς τὸ ἐξαποστέλλω καὶ παρακαλῶ νὰ τὸ εἰδοποιήσῃτε καὶ πρὸς τὸν Κ^{ον} Λαδόπουλον.

Παρακαλῶ νὰ ἐξαποστείλητε εὐθὺς τὴν ἔσωθεν πρὸς τὴν Ε. Διοίκησιν.

161. Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΖΑΚΥΝΘΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. ΖΑΪΜΗ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τοῦ Ἀρχείου τῆς οἰκογενείας Ζαΐμη, καὶ αὐθεντικὸν σχέδιον ἐκ τοῦ Ἀρχείου Ἀλεξ. Σ. Ρώμα, ὑπ' ἀριθ. 160).

Ἐκ Ζακύνθου τῇ 22/4 Ἰουλίου 1826.

Πρὸς τὸν πανευγενέστατον Κ^{ον} Ἀνδρέαν Ζαΐμην

Εἰς Ναύπλιο

Πανευγενέστατε,

Εἶναι περιττὸν τὸ νὰ ἐπαναλαμβάνωμεν πάλιν τὴν φιλογένειαν καὶ εὐλαβίαν ἐνθουσιασμὸν διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν πραγμάτων τῆς Ἑλλάδος τοῦ ἱππέως Κ^{ον} Εὐνάρδου, ἐπειδὴ ἐγνωρίσατε τόσον ἀκριβῶς τὰ γραφόμενά του καθὼς καὶ ἀπὸ τὰς πράξεις του τὴν σταθερότητα τῶν φρονημάτων του.

Ὁ εἰρημένος Κ^{ος} Εὐνάρδος ἐπεφόρτισε καὶ τὸν ἐν Κερκύρῃ Κ^{ον} Κωνστ. Γεροστάθην διὰ νὰ περάσῃ πρὸς τὴν Ἑλλην. Διοικητικὴν Ἐπιτροπὴν ὅλα ὅσα ὁ ἐνάρτεος οὗτος Κ^{ος} Εὐνάρδος τὸν ἐπεμψέν συνεννοήθη μαζύ του, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ εἰρημένος Κ^{ος} Γεροστάθης ἀπαρσεν εἰς τὴν Ἰταλίαν διὰ νὰ ἐπιμεληθῇ τὴν υἰείαν του, ἐπεφόρτισε ὅλας τὰς ὑποθέσεις τὰς ὁποίας ὁ εἰρημένος Κ^{ος} Εὐνάρδος καὶ ἄλλοι φιλέλληνες τὸν εἶχον ἐπιφορτίσῃ νὰ τὰς ἐξακολουθήσῃ καὶ ἐνεργῇ ὡς ἀντιπρόσωπός του ὁ πανευγενέστατος Κ^{ος} Βιάρος Καποδίστριας. Ἡ πανευγενεία του ἀγκαλὰ καὶ διὰ τοιαύτας πράξεις ἐμπορικὰς ἔχει καιρὸν, ἀλλ' οὔτε ἀναλογοῦσιν εἰς τὸ ὑποκείμενόν του, μόλον τοῦ διὰ τὰς προλαβούσας καὶ σημερινὰς θεωρίας του, συγκατένευσεν τὸ νὰ δεχθῇ τὴν ἐνόχλησιν τὴν ὁποίαν ὁ Κ^{ος} Γεροστάθης τὸν ἐπαρακίνησε νὰ λάβῃ. Ὅθεν μᾶς ἐξαπέστειλε τὸ ἐσώκλειστον, διὰ νὰ διευθύνωμεν πρὸς τὴν ὑπερτ. Διοικητικὴν Ἐπιτροπὴν, τὸ ὅπως περικλειόντες το εἰς τὴν πανευγενίαν σας θέλει τὸ ἐγχειρήσῃτε.

Ὅσον δὲ περὶ τούτου τοῦ προκειμένου, γράφοντες πρὸς τὸν Πρόεδρον τοῦ Ἑλλ. Ἔθνους, καὶ κατὰ τὰς γνώσεις καὶ πράξεις, νομίζομεν, ὅτι εἶναι ἀρκετὸν τοῦτο, διὰ νὰ συλλάβητε, ὅσα ἡ φρόνησις ὑπαγορεύει.

Ἰσως ἕως ὥρας νὰ ἔφθασαν αὐτοῦ ὁ περιμενόμενος Λόρδος Κ^{ος} Κοχράν, ὅστις ἀνεχώρησε διὰ τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὴν Ὀλλανδίαν κατὰ τὰς 8/20 τοῦ παρελθόντος Μαΐου. Αὕτη ἡ βεβαία εἶδησις τοῦ μισεμοῦ του, μᾶς ἔφθασεν ἐδῶ πρὸ ἡμερῶν, ἀπὸ διάφορα μέρη τῆς Εὐρώπης καὶ αὕτη ἡ πληροφορία εἶναι ἀρκετὴ νὰ σᾶς κάμῃ νὰ γνωρίσητε, τὴν κλίσιν διὰ τὴν ἐπανόρθωσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους ἀφινόμεν δὲ εἰς τὸ νὰ σᾶς περιγράψωμεν τὴν προθυμίαν καὶ κλίσιν τῶν ἄλλων μερῶν, εἰς τρόπον ὥστε, παραιτοῦντες τὴν Ἀγγλίαν καὶ Γαλλίαν, αἵτινες πρὸ καιροῦ ἐγνωρίσθησαν ἤδη, καὶ ἡ Προυσία καὶ Παδαρία καὶ ἡ ἰδία Γερμανία κάμνει συνδρομάς, διὰ νὰ βοηθήσῃ τοῦτο τὸ δυστυχὲς ἔθνος. Ἀκολουθῶς θέλει λάδωμεν τὴν εὐχαρίστησιν νὰ σᾶς ἀναγγεῖλωμεν καὶ ἄλλας σημαντικὰς πληροφορίας, τὰς ὁποίας ἡμέραν παρ' ἡμέραν περιμένομεν νὰ λάδωμεν, μετὰ τὴν πλέον βεβαίαν καὶ ἀκριβῆ καταγραφὴν.

Δεχθῆτε κατὰ τὸ παρὸν τὰς ἀπὸ ψυχῆς προσήσεις μας καὶ τὴν εὐχαρίστησίν μας εἰς τὸ νὰ σᾶς σημειούμεθα

Πρόθυμοι ἀδελφοί

Διονύσιος ὁ δὲ Ρώμας

Παναγιώτης Θ. Στεφάνου

Κωνσταντῖνος Δραγῶνας

Υ. Γ. Δὲν μᾶς λέγετε διατί τόσῃν ἀδιαφορίαν καὶ παραμέλειαν ὥς πρὸς τὰ αἰτούμενα τοῦ καλοῦ φιλέλληνος Κ^{ου} G. Eynard, ὅστις ἀποκριθεὶς εἰς τὴν αἴτησιν τοῦ δανείου ἐδέχθη πρόθυμος νὰ τὸ ἀναδεχθῇ; Διὰ τὸν Θεόν! Αὗται αἱ σημαντικαὶ ὑποθέσεις καὶ τοσοῦτον ἐπικερδεῖς τῶρα μὴ τὰς παραμελῆτε, ὥστε κάμετε ὅπως κάμετε καὶ δίδετε τὴν ἀπαιτουμένην καὶ ἀνήκουσαν ἀπάντησιν.

162. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ ΠΡΟΣ ΘΩΜΑΝ ΠΕΤΡΙΝΗΝ

(Δύο ἀντίγραφα τοῦ αὐτοῦ, ἐξ ὧν τὸ ἓν ἐπίσημον, διάφορα κατὰ τὸ γράμμα τοῦ κειμένου. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα).

Ἀπὸ τὸ Γεν. Π. Στρατόπεδον τῇ 22 Ἰουνίου 1826.

Κύριε,

Διὰ τῶν ἐν Ζακύνθῳ κοινῶν φίλων Κόμητα Διονυσίου Ρώμα, Παναγιώτου Θ. Στεφάνου καὶ κυρίου Δραγῶνα, ἔλαβον τὴν τιμὴν νὰ δώσω γιτίαν ἀλληλογραφίας μετὰ τῆς εὐγενείας σας καὶ χαίρω διότι κατὰ

πρώτον ἀναφέρεται αὐτὴ εἰς ὑπόθεσιν τῆς Ἑλλάδος, εὐχόμενος φανῆτε ὡφέλιμος πρὸς αὐτήν.

Κύριε! ἡ ἔλλειψις τῶν τροφῶν μὲ ἐμπόδισεν ἄχρι τοῦδε ἀπὸ νὰ δυνηθῶ νὰ συγκροτήσω στρατόπεδον δυνατὸν καὶ ἱκανὸν νὰ παραταχθῶ ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ τῆς Ἑλλάδος, αὐτὴ ἐπαπειλεῖ καὶ καθ' ἡμέραν τὴν διάλυσιν τοῦ ὁποίου μὲ ἀπαραδειγματίστους κόας καὶ δυσκολίας συγκροτεῖται ὁλονὲν σταθεροῦ καὶ ἱκανοῦ παρ' ἑλ στρατοπέδου· καὶ σημαίνει νὰ μὲ ἀποκαταστήσῃ ἀδύνατον εἰς ἐκπλήρωσιν τῶν ἱερῶν τούτων καὶ ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῆς πατρίδος ἀφορώντων χρεῶν μου· ὅθεν πληροφορηθεῖς, ὅτι εἰσθε πεφορτιστὴν παραλαβὴν τῶν παρὰ τοῦ κυρίου Ἐυνάρδου σταλθεισῶν τραπεζῶν διὰ τὴν δυστυχὴ Ἑλλάδα, σᾶς παρακαλῶ νὰ λάβετε τὴν φροντίδα κρατήσετε ἐξ αὐτῶν μίαν ἱκανὴν ποσότητα διὰ τὸ Πελοποννησιακὸν στρατόπεδον καὶ νὰ στείλετε ἐπὶ τοῦ παρόντος ὅσον τάχος εἰς τὴν παραλαβὴν μου ἐν πλοῖον φορτωμένον παξιμάδι, συμφωνοῦντες μὲ τὴν κυβερνήτην του, ὅπου νὰ ἐκφορτώσῃ αὐτὸ εἰς Ἀστρος. Ἀκολούθως δὲ θέλει σᾶς γνωστοποιήσω εἰς ποῖον μέρος νὰ διευθύνετε καὶ λοιπὰς τροφὰς καὶ θέλω σᾶς στείλει τὸ παρὰ τῆς Διοικήσεως ἐγχειρίδιον ἢ ἀντίγραφον αὐτοῦ.

Πεπεισμένος, ὅτι θέλετε καταβάλλει ὅλα τὰ δυνατά σας, διὰ νὰ δύναιτε κατὰ τοῦτο τὸν πρὸς τὴν πάσχουσαν Ἑλλάδα ἐνθερμον ζῆλον· καὶ δὲν κρίνω ἀναγκαῖον νὰ προσθέσω περισσότερα καὶ μὲ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ἀξιωθῶ ταχείας ἀποκρίσεώς σας, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ κληρωμαι τῆς εὐγενείας σας.

Πρόθυμος φίλος σας.

Ὁ Γεν. Ἀρχ. τῶν Π. στρατευ.

Θ. Κολοκοτρώνης

*Πρὸς τὸν εὐγενέστατον κύριον Τομάζον Πετρίνην ἢ εἰς ἑλλειψὶν
πρὸς τὸν κύριον Γεώργιον Παπαμανώλην. Εἰς Τζε...*

163. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 161 Ἀρχείου Ἀλεξ. Ρώμα.)

Ἀπὸ τοῦ Γεν. Π. Στρατοπέδου τῇ 22 Ἰουνίου. Ε. Π.

Ἐξοχώτατοι Κύριοι.

Ὁ κοινὸς φίλος κ. Χρ. Ζαχαριάδης μὲ γραφὴν του τῶν 18 Μαΐου παρόντος ἐ.π. μὲ εἰδοποιεῖ τὸ εἰς Ναύπλιον εὐδόδιόν του καὶ μοι σφραγισμένον ὅτι ἐλθὼν εἰς Ἀλμυρὸν καὶ εὐρὼν τὸν λιμένα πολιορκούμενον

μίαν ἐχθρικὴν μοῖραν πλοίων, ἡναγκάσθη, ἐκ τῶν τροφῶν τὰς ὁποίας διὰ τὸ Π. στρατόπεδον ἔφερε, τὰς μὲν στείλῃ εἰς Γραμπούσαν, τὰς δὲ νὰ ἐκβάλῃ εἰς Ὑδραν, καὶ προσθέτων ὅτι κατὰ τὰς ὁδηγίας σας ἐχρεώσται νὰ ἔλθῃ εἰς ἀντάμωσίν μου ἀπὸ Τζερίγον, ἀλλ' ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω αἰτίαν δὲν τὸ ἠκολούθησε, μοὶ περικλείει αὐτὰς ἐγγράφους εἰς τὸ γράμμα του. Ἐξ αὐτῶν παρετήρησα ὅσα τὸν ὁδηγεῖτε διὰ νὰ μοὶ εἴπῃ. Ὅθεν ἰδίᾳ σας περικλείω ἐγγραφὸν τῆς Σ. Ἑλληνικῆς Διοικήσεως, δι' οὗ δίδει τὴν ἄδειαν πρὸς ἐμὲ νὰ λαμβάνω ἀπὸ τοὺς ἐπιφορτισμένους τὰς τροφάς, σταλείσας ἀπὸ τὸν Κύρ. Ἐυνάρδ, τὴν ἀναγκαίαν ποσότητα ἀπ' αὐτὰς διὰ τὸ ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν μου Πελ. στρατόπεδον.

Κύριοι! Ἡ ἔλλειψις τῶν τροφῶν αὐτῶν ἔκαμεν ἄχρι τοῦδε διὰ νὰ μὴ δυνηθῶ νὰ συγκροτήσω τὸ εἰρημένον στρατόπεδον ἱκανὸν διὰ νὰ ἀντιπαραταχθῇ ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ τῆς Ἑλλάδος, ἡ ἰδίᾳ ἐπαπειλεῖ καθ' ἡμέραν τὴν διάλυσίν του, τώρα μάλιστα ὅτε παρ' ἄλλοτε συγκροτεῖται ἱκανὸν καὶ σταθερόν, καὶ ἡ αὐτὴ μ' ἀποκαθιστᾷ ἀδύνατον νὰ ἐκτελῶ τὰ χρέη μου. Ὅθεν γράφω πρὸς τὸν Κύριον Τομάζον Πετρίνην, ἡ εἰς ἔλλειψίν του πρὸν τὸν Κ. Γεώργιον Παπαμανώλην, ὅστις ὡς μανθάνω εἶναι ἐπιφορτισμένος αὐτὰς εἰς Τζερίγον, καὶ περικλείω εἰς τὸ γράμμα μου καὶ ἀντίγραφον τοῦ αὐτοῦ ἐγγράφου διὰ νὰ κρατήσῃ μίαν ἱκανὴν ποσότητα διὰ τὸ Π. στρατόπεδον καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ στείλῃ εἰς παραλαβὴν μου μόνον ἓν φορτίον τροφῶν εἰς παξιμάδι, τὸ ὅποιον νὰ συμφωνήσῃ διὰ νὰ ἐκφορτωθῇ εἰς Ἄστρος, τὰς δὲ λοιπὰς δταν καὶ ὅπου τῷ γράψω, ὡς ἐκ τοῦ ἐσωκλείστου ἀντιγράφου τοῦ γράμματός μου θεωρεῖτε. Παρακαλῶ δὲ καὶ τὴν ἐξοχότητάς σας νὰ συνυπακουσθῇτε μετὰ τῆς εὐγενείας του, καὶ ἡ αὐτόθεν ν' ἀκολουθήσῃτε ὅσα πρὸς τὴν εὐγενεῖαν του γράφω, ἡ νὰ γράψετε νὰ τὰ ἐνεργήσῃτε ὅσον τάχος ἐκεῖθεν.

Εἰμαι εὐελπὶς Κύριοι, ὅτι θέλει συντελέσετε καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν, καθ' ὅσον ἐξ αὐτῆς ἐξαρτᾶται ἡ σταθερὰ διατήρησις ἐνὸς ἱκανοῦ στρατοπέδου, τὸ ὅποιον ὑπόσχεται τὴν ἐλευθερίαν τῆς Ἑλλάδος, διὸ καὶ μὲ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ λαμβάνω συνεχῶς ἀδελφικὰς σας, ὀνομάζομαι.

Τῆς ἐξοχότητός σας Κύριοι

Εὐλικρινὴς ἀδελφός σας
Θ. Κολοκοτρώνης

Πρὸς τοὺς ἐξοχωτάτους Κυρίους Κόμητα Διονύσιον Ῥώμαν, Παναγιώτ. Θ. Στεφάνου καὶ Κωνστ. Δραγώναν. Εἰς Ζάκυνθον.

161. Θ. ΚΟΛΟΚΩΤΡΩΝΗΣ ΠΡΟΣ ΧΡ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΝ

('Αντίγραφον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ῥώμα).

Φίλτατε Ζαχαριάδη

Τὸ ἀπὸ 19^{ης} ἐνεστῶτος γεγραμμένον Σου ἔλαβον, εἶδον τὰ ἐν αὐτῇ καὶ ἐχάρην διὰ τὸ αἰσιον εὐόδιόν Σου. Εὗρον εἰς τὰς ἐμπερικλείουσας πρὸς τὴν εὐγενείαν του ὁδηγίας τῶν ἐν Ζακύνθῳ φίλων, καὶ σφύριζον με αὐτὰς ἰδοὺ Σοὶ περικλείω ἀναφορὰν μου πρὸς τὴν Διοίκησιν διὰ τὰ ἐκδώσῃ τὰ ἐπίσημα ἐγγράφα τῆς ἀδείας πρὸς τοὺς ἐπιφορτισμένους τὰς τροφάς, γράμματά μου πρὸς τοὺς ἐν Ζακύνθῳ καὶ Τζερίγῳ φίλους, καὶ ἕτερόν μου πρὸς τὸν Κύριον Γόρδων καὶ τὴν ἑμέλω ἐγχειρίσει, καὶ ἑμέλω ἐνεργήσει καθ' ὅλην τὴν ἑκτασιν τὰ ἐν λαμβανόμενα [ἐν] αὐτῇ, τὰ δὲ ἑμέλω ἀποστέλλει ἀσφαλῶς, ἢ ἐγχειρίσει ἢ τε ἀναφορὰ καὶ τὰ γράμματά μου δὲν ἔγειναν κατὰ τὸ πνεῦμα ὁδηγίων τῶν φίλων, τὸ σφάλμα δὲν εἶναι ἰδικόν μας, διότι δὲν ἐφίσησιν εἰς τὰς ἐν αὐτῇ (ἐνῶ εἶδετε ὅτι ἡ μετὰφρασίς των σκοτεινὴ) ποῖος καὶ πόθεν εἶναι οἱ ἐπιφορτισμένοι αὐτὰς, ἂν οἱ Ζακύνθῳ ἢ οἱ ἐν Τζερίγῳ φίλοι, ἢ καὶ ἀμφοτέροι καὶ μένει πρὸς τὴν ἐν αὐτῇ οἰκονομήσῃτε κάθε ἰδικήν μας ὡς ἐκ τῶν ἀναφερομένων ἑλλείψεως καθὼς καὶ τὸ νὰ ἔλθῃ ὅσον τάχος τὸ ἐν φορτίον ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς τὸ νὰ κρατηθῶσι καὶ μία ἱκανὴ ποσότης ἔτι διὰ τὸ Π. στρατοῦ δον παρὰ τῶν κυρίων ἐπιφορτισμένων, τὴν ὅποιαν νὰ στέλλωσι διαλειμμάτων καθὰ ἤθελεν ἀκολούθως τοῖς γράφω· θέλει φροντίζω πρὸς τοῦτοις νὰ με πληροφώρῃ καὶ νὰ λύσῃ τὴν ἀπορίαν μου πρὸς τὰ ἀνωτέρω, πρὸς ὁδηγίαν μου· φθάνοντας δὲ εἰς Τζερίγον ἢ Ζάκυνθον θέλει εἰδοποιήσεις τοὺς ἐκείσε φίλους ἐν ἑκτάσει τὰ πρακτικὰ τὰ ὅποια ἀπὸ τὰ διάφορα πρὸς τὸν κ. Πελοπίδαν γράμματά βέβαια θὰ ἐπληροφώρῃ, καὶ με τὰ ὅποια ἐλπίζω ἐντὸς ὀλίγου χαρποποιήσω κάθε φίλον τῆς Ἑλλάδος, θέλει προσφέρεις τοὺς σπουδαίους μου ἐν εἰλικρινείᾳ πρὸς τὸν συνταγματάρχην κ. Γόρδων θέλει τὸν βεβαιώσῃς τὸ πρὸς τὴν ἐξοχότητά του σέβας μου, καὶ καθὰ τὸν ἐγγραφα τοῦ προσφέρω τὸν ἑαυτὸν μου καθ' ὅλα πρὸς εἰς τοὺς πρὸς τὴν Ἑλλάδα εὐγενεῖς σκοποὺς του. Ὁ ἀνάξιος τὸν με τὸν ὅποιον ἐφέρθη πρὸς τὸ ὑποκείμενόν του, ἢ Ἑλληνικὴ διοίκησις μοι εἶναι καθόλου ἄγνωστος καὶ με λυπεῖ εἰς ἄκρον ὁμοίως προσφέρεις τοὺς ἀσπασμούς μου καὶ εἰς κάθε ἄλλον φίλον μου. τούτοις δὲ εὐχόμενός Σοὶ εὐτυχὲς εὐόδιον μένω

ὁ ἀδελφός,

Τῇ 22 Ἰουνίου 1826.

Θ. Κολοκοτρώνης

'Ἐκ τοῦ κατὰ τὸ Μάγειν Γενικοῦ Πελοποννησ. Στρατοπέδου.

Πρ. Δὲν ἐγγραφα διὰ τὴν ποσότητα ὅση ἀναγκαιοὶ διὰ τὰ Π.

τεύματα, διότι δὲν εἰξεύρω πόσαι τροφαὶ εἶναι καὶ διότι δὲν εἰξεύρω πόσα θὰ συναχθοῦν, ἐπειδὴ ἐγὼ ἐλπίζω (ἂν μᾶς συγχωρήσουν τὰ κινήματα τῶν ἐχθρῶν) μετὰ τῶν Σπαρτιατῶν τῶν ὁποίων ἀφεύκτως θὰ δίδετε ἐξ αὐτῶν, νὰ γενῶμεν ἐπέκεινα τῶν 25 χιλ. καὶ μετὰ τῶν Ἑπειρωτῶν, ἂν ἐξέλθουν, περίπου τῶν 30 χιλ. καὶ μένει πλέον τοῦ λόγου σου μετὰ τῶν φίλων, βάλλοντες βάσιν εἰς τοὺς λόγους μου, νὰ κρατίσῃτε ἀναλόγως καὶ νὰ μοῦ στείλετε πρὸς τὸ παρὸν μόνον ἕν πλοῖον εἰς Ἄστρος φορτωμένον εἰς παξιμάδι· ἂν μὲ τὸν ἐρχομόν Σου εἰς Ἄστρος δὲν εὕρῃς καιρὸν ἀπὸ κανέν ἀπευκταῖον κίνημα τοῦ ἐχθροῦ διὰ νὰ τὸ ξεφορτώσῃς ἐκεῖ, θέλει τὸ οἰκονομήσεις μὲ φρόνησιν ἕως νὰ σοῦ γράψω.

Θ. Κ.

Κύριον Χ. Ζαχαριάδην

Ναύπλιον

165. ΟΙ ΟΠΛΑΡΧΗΓΟΙ ΤΗΣ ΣΠΑΡΤΗΣ ΠΡΟΣ ΙΑΚΩΒΟΝ ΚΟΡΝΗΛΙΟΝ ΚΑΙ ΑΡΧΙΔΙΑΚΟΝΟΝ ΙΩΑΚΕΪΜ

(Ἀντίγραφα πέντε ἐπιστολῶν. Ἀριθ. 7550 Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Α'

Εὐγενέστατοι Κύριοι Ἰάκωβε Κορνήλιε καὶ Ἀρχιδιάκονε Ἰωακείμ

Τὴν αὐτὴν στιγμήν εἰς τὰς τρεῖς ὥρας τῆς ἡμέρας ἐλάβομεν τὸ ἀδελφικόν σας καὶ εἶδαμεν νὰ μᾶς ζητῇτε πληροφορίας περὶ τοῦ ἐνταῦθα συγκροτουμένου πολέμου μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Τούρκων. Ὅθεν ἀποκρινόμενοι σᾶς λέγομεν, ὅτι σήμερον περὶ τὰ ἑξημερώματα, αἰφνιδίως μᾶς ἐπαρρησιάσθησαν ἔμπροσθεν εἰς τοὺς προμαχῶνάς μας περίπου τῶν ὀκτακοσίων ἱππέων, οἵτινες (νομίσαντες τοὺς Σπαρτιατάς ὡς τοὺς Πελοποννησίους νὰ δεικνύωσι νῶτα τῷ ἐχθρῷ) ὤρμησαν καθ' ἡμῶν, καὶ ἐπλησίασαν μέχρι τῶν ταμπουρίων μας, ἀλλ' οἱ Σπαρτιατᾶται κτυπήσαντες αὐτοὺς ἀπανταχόθεν ἐκ συμφώνου, ἐσκότωσαν πεντήκοντα ἱππεῖς, καὶ ἐξελθόντες τῶν ταμπουρίων των τοὺς ἐκυνήγησαν ἕως εἰς Ἀγιάσδ (χειμένην ἕν τέταρτον τῆς ὥρας μακράν μας) κακῶς ἔχοντας, πέρνοντάς τους δύο σημαίας, τέσσαρα τουμπουλάκια, καὶ ὑπὲρ τὰ δέκα ἄλογα.

Μετὰ δὲ παρέλευσιν εἴκοσι λεπτῶν, πάλιν ξαναπαρρησιάζεται δ ἐχθρὸς ἐπὶ τῶν προμαχώνων μας, μὲ ὅλον τὸ ἱππικόν του, καὶ μὲ ὅλον τὸ πεζικόν του, συνιστάμενον ἀπὸ 7 χιλιάδας.

Ἐννέα φορὰς ὤρμησαν ἀποφασιστικῶς, διὰ νὰ δυνηθοῦν νὰ διασπάσουν κανέν μέρος, πλὴν δὲν ἠδυνήθησαν νὰ κάμουν τίποτε, ὅπι-

σθοδρομήσαντες, με μέγαλον των αφανισμὸν, τέλος πάντων οἱ Σπαρτιάται ἀπηυδισμένοι τοῦ νὰ τοὺς προσμένουν εἰς τὰ ταμπούρια τῶν ὤρμησαν ἐκ δευτέρου, καὶ ἔκαμον μέγαν αφανισμὸν εἰς τὸ Τακτικὸν μὴ δυνάμενον νὰ τρέξῃ, διὰ νὰ διασωθῇ ἀπὸ τοὺς γενναίους βραχύναντας τῶν Σπαρτιατῶν.

Ἐν ἐνὶ λόγῳ ὁ αφανισμὸς των εἶναι μέγας, καὶ συμπεραίνομεν τοῦ ἐσκοτώθησαν ὑπὲρ τῶν 300, ἐκτὸς τῶν πληγωμένων, τοὺς ὁποίους παρατηρούσαμεν μετὰ τὰ τηλεσκόπια, ὅτι ἐφόρτωναν εἰς τὰ ζῶα ἀκόπως. Ἐκ δὲ τῶν ἡμετέρων τρεῖς μόνον καὶ τέσσαροι πληγωμένοι. Ὁ πόλεμος ἔπαυσε πρὸς τὸ παρὸν εἰς τὰς τρεῖς ἡμισυ ὥρας, καὶ οἱ ἐχθροὶ ἡσυχάζουσιν εἰς Ἀγιάσῳ, οἱ δὲ Σπαρτιάται ὑπὸ τῶν ταμπέρων των καὶ ὑγιαίνειτε!

Οἱ ἀδελφοί σας

Τῇ 22 Ἰουνίου 1826.

Ὁπλαρχηγοὶ τῆς Σπάρτης

Ἐκ τοῦ Στρατοπέδου Ἀρμυροῦ

Β'

Εὐγενέστατοι Κύρ. Ἰάκωβε Κορνήλιε καὶ Ἀρχιδ. Ἰωαννῆς

Σήμερον ἐλάβομεν καὶ ἄλλο γράμμα σας καὶ εἶδομεν νὰ μᾶς ζητήσῃ πληροφορίας περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν στρατιωτῶν μας, καθὼς καὶ τῶν κινημάτων τοῦ ἐχθροῦ. Ὁ ἀριθμὸς τῶν στρατιωτῶν μας, Κύρ, δὲν εἶναι περισσότερος τῶν τριῶν χιλιάδων, ἐνῶ ὁ τοῦ ἐχθροῦ διπλοῦς, ὅμως δὲν ἔχομεν χρεῖαν, ἐπειδὴ ὅλοι μας εἴμεθα ἀποφασισμένοι διὰ νὰ ἀποθάνωμεν πολεμοῦντες ἐνδόξως.

Ταύτην τὴν στιγμὴν εἰς τὰς δύο ὥρας τῆς ἡμέρας βλέπομεν ἱππικὸν τοῦ καὶ πλησιάζει, καὶ κατὰ τὰ φαινόμενα ὁ πόλεμος ἀφευκτός σήμερον. Φροντίσατε ὅσον τὸ δυνατόν τοῦ νὰ μᾶς στείλῃ τροφὰς καὶ πολεμοφόδια ἀπὸ τὰς γειτνιαζούσας αὐτοῦ ἐπαρχίας ἐπειδὴ τὸ Στρατόπεδόν μας πάσχει τὰ μέγιστα.

Ὁ πόλεμος ἤρχισε, πλὴν δὲν εἶναι ὀρμητικὸς, ὡς χθὲς καὶ συμπεραίνομεν, ὅτι ὁ σκοπὸς των δὲν ἀποβλέπει εἰς ἄλλο, εἰμὴ εἰς τὴν κατασκοπεύσασιν τὰς δυνάμεις μας.

Τὴν αὐτὴν στιγμὴν, εἰς τὰς 2½ ὥρας τῆς ἡμέρας, ἔπαυσεν ὁ βολλισμὸς, διότι καὶ οἱ ἐχθροὶ τραβοῦνται εἰς τὰ ἴδια.

τῇ 23 Ἰουνίου

Ἐκ τοῦ εἰς Ἀρμυρόν Στρατοπέδου

Οἱ ὀπλαρχηγοὶ τῆς Σπάρτης

Γ'

Εὐγενέστατοι Κύρ. Ἰάκωβε Κορνήλιε καὶ Ἀρχιδ. Ἰωαννῆς

Σήμερον πολλὰ πρῶτ' ἐλάβομεν διὰ τῶν καϊκιῶν τὰς παρ' ἀποσταλείσας τροφὰς καὶ πολεμοφόδια, καὶ ἐπαινοῦμεν τὴν προθυμίαν

σας. Ὅθεν καὶ ἤδη μὴν λείψητε τοῦ νὰ ἰδεάσῃτε τὰς αὐτοῦ γειτνιαζούσας ἐπαρχίας, διὰ νὰ μᾶς ἐτοιμάσουν πάλιν ψωμί, καὶ νὰ μᾶς τὸ στείλουν τὴν αὐτὴν ὥραν αὐριον, ἕως οὗ νὰ μᾶς προφθάσῃ ἡ Σεβαστὴ Διοίκησις, καὶ τότε μένουσιν ἡσυχοὶ οἱ αὐτοῦ δυστυχεῖς κάτοικοι, οἱ ὅποιοι ἐκ τοῦ στερήματός των ἐπρομήθευσαν τὸ Στρατόπεδόν μας.

Ὁ ἐχθρὸς δὲν μᾶς ἄφισε καὶ σήμερον ἀπὸ τοῦ νὰ μὴν μᾶς χαίρεισῃ, ἀλλὰ τὴν συνειθισμένην του ὥραν, δηλ. περὶ τὰ ἑξημερώματα, ἦλθε μὲ τὰς ἰδίας δυνάμεις του κατ' ἐπάνω μας· ἀφοῦ δὲ ἐπλησίασεν ἕως μιᾶς βολιᾶς τόπον, ἤρχισεν ὁ πόλεμος, καὶ ἐκ τῶν δύο μερῶν πεισματικώτατα· ὥστε ἐὰν δὲν ἦτον οἱ ἐδικοὶ μας ὀπισθεν τῶν τοίχων, ἔπρεπε νὰ ἔλθουν εἰς χεῖρας.

Οἱ πρὸς τὸ μέρος τῆς Ἀγίας Τριάδος τοποθετημένοι Σπαρτιάται βλέποντες τὸν ἐχθρὸν ὅλον συσσωματωμένον καὶ πολεμοῦντα ἀποφασιστικῶς τὸ παραθαλάσσιον, ὥρμησαν κατ' ἐπάνω του ἀπὸ τὸ ὕψος τῆς θέσεώς των καὶ καταδύντες εἰς τὸ ἐπίπεδον μὲ πρώτην ὀρμὴν ἐδίωξαν αὐτόν, βάλλοντές τον εἰς ἀταξίαν. Συγχρόνως δὲ ἐξελθόντες καὶ οἱ λοιποὶ τῶν προμαχώνων των τὸν ἐκτύπησαν μὲ γενναιότητα ἀπαραδειγμάτιστον, τοῦ ἐσκότῳσαν ὑπὲρ τὰ δεκαπέντε ἄλογα, πολλοὺς ἵππους καὶ ἕως ἑκατὸν τακτικούς, τοὺς ὁποίους, φέροντες εἰς τοὺς ὤμους των, βλέπομεν ἤδη νὰ τοὺς ἱμβαρκάρουν εἰς τὰ λαντζόνια.

Δὲν ἐλπίζομεν πλέον νὰ δοκιμάσῃ κατὰ τῆς Σπάρτης, ἐκτὸς ἐὰν ἔχῃ σκοπὸν νὰ ἀφανισθῇ παντελῶς. — καὶ μένομεν.

Οἱ ὀπλαρχηγοὶ τῆς Σπάρτης

τῇ 24 Ἰουνίου 1826

Ἐκ τοῦ εἰς Ἀρμυρὸν Στρατοπέδου

Δ'

Εὐγεν. Κύριοι Ἰάκωβε Κορνήλιε καὶ Ἀρχιδιάκονε Ἰωακείμ.

Ταύτην τὴν στιγμὴν εἰς τὰς 5 ὥρας τῆς ἡμέρας, μᾶς ἦλθε γράμμα παρὰ τοῦ Κωνσταντίνου Μαυρομιχάλη ἀπὸ Λιμένι, εἰς τὸ ὅποιον μᾶς λέγει, ὅτι ὁ ἐχθρὸς συγχρόνως ὅπου ἐκτύπησεν ἡμᾶς χθές, ἔκαμεν ἀπόδασιν καὶ εἰς Διρὸν, (πλησίον τῆς Τζιμόδας) ἐνθα ἀγνοεῖται τί ἔκαμεν ἕως ὥρας.

Ὁ Κωνσταντῖνος μᾶς λέγει διὰ νὰ σταθῶμεν ἐνταῦθα γενναῖοι καὶ νὰ μὴν ἔχωμέν τινα χρεῖαν διὰ τὸν εἰς Διρὸν ἀποδάντα ἐχθρόν, ἐπειδὴ οἱ ἐκεῖ γενναῖοι Σπαρτιάται εἶναι ἱκανοὶ νὰ τὸν δώσουν τοῦ Διαδόλου· καὶ μένομεν.

Οἱ ὀπλαρχηγοὶ τῆς Σπάρτης

τῇ 25 Ἰουνίου 1826

Ἐκ τοῦ εἰς Ἀρμυρὸν Στρατοπέδου

Ε'

Εὐγενέστατοι Κ.' Ιάκωβε Κορνήλιε καὶ Ἀρχιδιάκονε Ἰωαν

Ταύτην τὴν στιγμήν, εἰς τὴν 1^{ην} (;) ὥραν τῆς ἡμέρας, ἐλάβαμεν ἕτερον γράμμα παρὰ τοῦ Κωνσταντίνου Μαυρομιχάλη, ὁ ὁποῖος λέγει, ὅτι ὁ ἐχθρὸς, ἀφοῦ ἔκαμεν τὴν ἀπόβασίν του εἰς Διρό, ἀδίδως ἐπαρρησιόσθη εἰς τὰ περίξ χωρία, (ἀξέγνοιόστα ὄντα) ἔνθα καὶ δύο ὁσπίτια μόνον, ἔλαβε τὸν δρόμον τῆς Τζιμοβας καὶ ἐπροχώρησεν ἕως τὸ ἄκρον αὐτῆς, καύσας δύο ὁσπίτια μόνον· οἱ ἐντόπιοι ὄντες τοῖμοι, κατὰ πρῶτον ἐκυριεύθησαν ἀπὸ πανικὸν φόβον, ἀλλ' ἐπομένως ἐνθαρρυνθέντες ἔτρεξαν, γέροντες, νέοι καὶ γυναῖκες, ἕως 700 ἀριθμόν, (διότι οἱ πλείστοι αὐτῶν εἰς τὴν θέσιν τοῦ Ἀρμυροῦ) ἀφοῦ τοὺς ἐπολέμησαν ἕως δύο ὥρας, τοὺς ἔβαλαν εἰς ἀταξίαν τοὺς ἔφεραν κυνηγῶντας ἕως τὸ παραθαλάσσιον, πλὴν ὄντες ὁ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ τοὺς βλάψουν καιρίως· ἀλλὰ τοὺς ἔχουν περισμένους μόνον διὰ νὰ μὴ βλάψουν κανένα μέρος, ἕως οὐ νὰ προφθάσῃ βοήθεια ἀπὸ Ἀρμυρὸν καὶ ἀπὸ τὴν Ἀνατολικὴν Σπάρτην ὁφθαίνοιτε!

Οἱ ὁπλαρχηγοὶ τῆς Σπάρτης

τῇ 26 Ἰουνίου 1826

Ἐκ τοῦ εἰς Ἀρμυρὸν Στρατοπέδου

166. ΒΙΑΡΟΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6785 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης)¹.

Κέρκυρα, τῇ 23 Ἰουνίου 1826 ε.

Ζάκυνθος

Πρὸς τοὺς Κυρίους Ῥώμα, Στέφανον καὶ Δραγώνα.

Ἵνα εὐχαριστήσω τὴν φιλόανθρωπον ἀπόφασιν ἑτερογενῶν φιλήλων, οἵτινες ἀφιέρωσαν ποσότητά τινα χρημάτων διὰ τὴν λήσιν τῶν δυνηθῶν τῶν ἀτύχων Μισολογιτῶν, τῶν ὁποίων αἱ γυναῖκες καὶ τὰ τέκνα ἐπωλήθησαν ἐν εἴδει προβάτων, μετεχειρίσθησαν τὸ μέσον τοῦ Κ^{ου} Εὐθυμίου Μανούση, φίλου τοῦ Ἑδραίου Μπασιλίου τοῦ Ῥούμηλι καὶ γνωστοῦ τοῦ Ἱμπραήμ πασσα. Αὐτὸς φησιν, ὅτι ἐξηγόρασε μητέρα καὶ θυγατέρα διὰ γρόσια 3000, καθὼς γράφει, θέλει καὶ αὐτὸς ἐν τι νὰ δώσῃ. Αὕτη ἡ πράξις εὐρίσκεται ὑπὸ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κ^{ου} Μανούση, ὁ ὁποῖος εἰς ἀπ

¹ Τοῦ αὐτοῦ καὶ ἀντίγραφον. Ἀριθ. 6783 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης.

σιν τοῦ γράφει τὴν ἐσώκλειστον, τὴν ὁποῖαν παρακαλῶ νὰ ἀναγνώσῃτε, νὰ σφραγίσῃτε καὶ νὰ ἐξαποστείλῃτε χωρὶς ἀναβολήν. Ἐτόλμησα νὰ ὀνομάσω τὴν οἰκίαν τοῦ Κ^{ου} Ἀλεξίου Στεφάνου καὶ ἀνεψιῶν διὰ ταύτην τὴν ἀνταπόκρισιν μετὰ τοῦ Μπέσου ἐκεῖ, διότι εὐκολώτερον ἀνταποκρίνεσθε μὲ τὴν Πάτραν, εὐκολωτέρως μετακομίζονται οἱ ἄνθρωποι καὶ ταχύτερα οἱ δυστυχεῖς λαμβάνουσι παρηγορίαν.

Ἐλπίζω, κατὰ τὸ γράφειν τοῦ Μπέσου καὶ τοῦ κυρίου Μανούση, ὅτι ἡ λύτρωσις αὐτῶν τῶν δύο γυναικῶν νὰ μὴν εἶναι μόνη, ἀλλὰ καὶ ἄλλων εἰς τὸ ἐξῆς νὰ γίνῃ. Κύριοί μου, γνωρίζων τὴν φιλάνθρωπον διάθεσίν σας καὶ μὴν ἀμφιδάλλων ποσῶς εἰς τὴν προθυμίαν σας νὰ ἐκτείνῃτε χεῖρα βοηθείας πρὸς ἀτυχεῖς, οἵτινες μὲ τὸν πατριωτισμόν τους καὶ μὲ τὰς ἀπαραδειγματίστους θυσίας των ἐκέρδησαν τὴν γενικὴν συμπάθειαν καὶ τὸ ἔλεος τῶν ἀνθρώπων, οὕτω χωρὶς μηδεμίαν δυσκολίαν διευθύνομαι πρὸς ὑμᾶς, διδοντάς σας τὴν παροῦσαν ἐνόχλησιν¹.

Νομίζατε εἰς χεῖράς μου εἰς τὰς διαταγὰς σας διὰ τὸ αὐτὸ ἔργον κολωνάτα πεντακόσια, τὰ ὁποῖα καθὼς σὰς χρειασθοῦν ἀπὸ φορὰν εἰς φορὰν θέλει λάβετε διὰ μέσου συναλλαγματικῆς σας, τὴν ὁποῖαν ἐγὼ θέλει πληρώσω. Συγχαρῆσατε ὅμως νὰ σὰς σημειώσω ὀρίᾳ τινα, εἰς τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ἔχωμεν τὸ πρᾶγμα, ἵνα πρῶτον μὴν ἀντενεργήσωμεν εἰς τὸν σκοπὸν μας, δεύτερον ἵνα δυνηθῶ νὰ δώσω λόγον ἀκριβῆ καὶ ἀποδεδειγμένον, καθὼς τὸ χρέος μου τὸ ὑπαγορεύει. Ἐγὼ εἰς τοιαύτην ἐπιχείρησιν δὲν ἀκούομαι, οὔτε εἶναι πρέπον, μοι φαίνεται, νὰ ἀκούωνται, εἰμὴ μόνον ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι νὰ μὴν ἐγείρουν εἰς τοὺς Τούρκους ὑποψίας, διότι τότε δὲν κατορθώνεται πλεόν οὐδέν, ἢ ἡ τιμὴ τῆς ἐξαγορᾶς δύναται νὰ φθάσῃ εἰς τὸ ὑπέρμετρον. Καὶ τοῦτο εἶναι τὸ πρῶτον ὄριον. Τὸ δεύτερον, ἡ τιμὴ τῆς ἐξαγορᾶς πρέπει νὰ εἶναι σημειωμένη εἰς τὸ ἐλευθεροχάρτι, τὸ ὅποιον συνειθίζουσιν οἱ Τούρκοι νὰ δίδουν· ὅμως πρὸς τὸν Μπέσο ἡ παρατήρησις αὕτη εἶναι περιττή, διότι αὐτὸς ἀγόρασε καὶ αὐτὸς πωλεῖ καὶ θέλει τὸν νομίσετε Τούρκον. Ὅμως πρέπει νὰ σὰς δώσῃ ἔγγραφον ἀπόδειξιν τῆς περιλαβῆς τῶν χρημάτων καὶ τοῦ διατί τοῦ δίδονται, ὅταν σὰς παραδώσῃ τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὸν λιμένα σας, ἢ ὅταν σὰς γράψῃ νὰ πέμψῃτε νὰ τοὺς παραλάβῃτε· καὶ εἰς τοῦτο πράξετε ὅπως σὰς φανῇ καὶ δυνηθῇτε καλλίτερον. Ἡμπορεῖ ὅμως ὁ κύριος Στέφανος νὰ γράψῃ πρὸς τὸ Μπέσο, ὅτι εἰς κάθε ἄλλην ἀκόλουθον ἐξαγορὰν νὰ μὴ παραβλέψῃ τὸ ἐλευθεροχάρτι καὶ τὴν δήλωσιν εἰς αὐτὸ τῆς τιμῆς τῆς ἐξαγορᾶς, καθὼς καὶ ὁ κύριος Μανούσης τὸ γράφει.

¹ Προφανῶς ὁ Βιάρος διτελεῖ ἐν πλήρει ἀγνοίᾳ τῆς μέχρι τοῦδε ἐπιτυχούς καθ' ἑλὰ καὶ ὑπερόχου θράσεως τῆς ὑπὸ τὸν κόμητα Ρώμαν Ἐπιτροπῆς τῆς Ζακύνθου.

Τὰ δύο θετικά ὅμως ὅρια πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἀπόδειξις τῆς τιμῆς καὶ ἡ παράδοσις τῶν ἐξαγοραζομένων εἰς χεῖράς σας.

Σὰς παρατηρῶ, ὅτι διὰ τὴν φιλοτιμίαν μας πρὸς τοὺς ξένους φιλέλῃνας ἔγραψα, ὅτι τὰ χρήματά τους θέλει γίνωσι χρήσιμα ἐνωμένῃ μετὰ τὰ ἐδικὰ μας. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θέλει πράξωμεν καὶ ἡμεῖς ἐδῶ καὶ κατὰ τὸν ἴδιον θέλει κρίνετε πρέπον νὰ πράξητε καὶ ἐκεῖ. Διὸ σὰς προβάλλω εἰς κάθε ἐξαγορὰν νὰ δίδητε ἕν μέρος ζακυνθίων χρημάτων καὶ ἕν μέρος ἀφ' ὧν εἶχω εἰς τὰς διαταγὰς σας, καὶ ἐκ τοῦτο διορίσατε ὁποῖαν θέλετε ἀναλογίαν. Ἐξαιρῶ ὅμως τὴν πρῶτην ἐξαγορὰν, τὴν ὁποῖαν ὀλόκληρον, παρακαλῶ, νὰ ἐμπεριέξετε εἰς τὰ πεντακόσια ὑπάρχοντα εἰς τὰς διαταγὰς σας. Τὰ ἔξοδα καθαρτηρίων καὶ τὰς ἀναγκαίᾳς τροφᾶς καὶ ναύλους κατὰ περίστασιν καὶ ἀνάγκην ταῦτα πάντα θέλει ἐνδύνωνται εἰς καθεκάστην ἐξαγορὰν καὶ παρακαλῶ νὰ μοι πέμψητε καθαρὸν λογαριασμὸν τῶν πάντων ἐνωμένων μετὰ τὴν ἀναφορικὴν συναλλαγματικὴν σας.

Ἐὰν δυνηθῇτε νὰ ἐξαγοράσητε πολλοὺς, καὶ ἐὰν τὰ πατριωτικὰ σας μέσα εἶναι πολὺ κατώτερα τῆς χρείας, καὶ ἐὰν τὰ ἀπομείναντα τῆς ἐξαγορᾶς τῶν δύο γυναικῶν δὲν ἀρκοῦσιν εἰς τὴν ἀπαιτουμένην ποσότητα, νὰ μοι τὸ ἀναγγείλητε καὶ μετὰ χαρᾶς θέλει προσθέσῃ, ὅτι δυνηθῶ. Εἰς τὰ τοιαῦτα καὶ εἰς ἄλλα ὅμοια παρατηρήσεις παρακαλῶ, μυστικότητα καὶ μετριοφροσύνην, μολονότι νομίζω ὥριμωτάτῃ σύνεσίν σας νὰ μὴ χρειάζεται ἐκ μέρους μου τοιαύτη παραινέσεως, γνωρίζουσα τὰς περιστάσεις, καθ' ἃς πράττομεν, πράττωμεν δηλονότι τὸ καλὸν καθὼς δυνάμεθα καὶ νὰ ἀποφεύγωμεν πᾶσαν ἐξωτερικὴν δειξίν. Ἐχομεν συμπαθητικὴν Διοίκησιν, ἀλλὰ πρέπει νὰ σεβώμεθα τὰ πολιτικά της χρέη.

Ἐλαβα τὴν τιμὴν νὰ σὰς γράψω καὶ νὰ σὰς προῖδεάσω περὶ μελετουμένης ἐνώσεως φίλων τινῶν ἐδῶ πρὸς βοήθειαν τῶν ἐνδομογενῶν μας, ἀλλὰ καὶ εἰς τοιαύτην βουλὴν ἐπράξαμεν καὶ πράττομεν, ἐπ' ἐλπίδι τέλους εὐτυχοῦς, μετὰ πᾶσαν μυστικότητα, μολονότι καὶ ἔγεινεν γνωστὴ τῆς Διοικήσεώς μας. Ἐλπίζω νὰ μὴν ἀπαντήσῃ οὐδεμίαν δυσκολίαν, ἵνα εἰσάγητε τοὺς λυτρουμένους εἰς τὸ Καθεστῆρίον σας, καὶ ἐπομένως εἰς τὴν νῆσόν σας· ἀλλ' ἐὰν ὑπολαμβάνῃ τὸ ἐναντίον, νὰ μοι τὸ εἰδοποιήσητε καὶ ἐλπίζω νὰ τὸ ὑπερβώμεν.

Ὅποῖαν εἶδησιν ἔχετε τῶν διατρεχόντων εἰς τοὺς ἡμετέρας παρακαλῶ νὰ μοι τὴν ἀναγγείλητε. Οἱ φίλοι μας θερμὴν ἐκ προθυμίαν νὰ μανθάνωσι πῶς εὐρισκόμεθα.

Νὰ μοι γράψητε περὶ τοῦ κυρίου Πετρίνη πότε ἀνεχώρησε Κόθηρα.

Εἰς τοὺς ὀρισμούς σας ταπεινότητος δοῦλος

Β. Κ. Καποδίστριας

167. Χ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6786 Ἀρχαίου Ἑθν. Βιβλιοθήκη).

Ἐξοχώτατοι κύριοι!

Πολλὰ πράγματα ἐσυνέβησαν ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς εἰσόδου τῶν χερσοελλαδίων στρατιωτῶν εἰς τοῦτο τὸ φρούριον. Ἀλλέως τ' ἀρχισεν ἡ Διοίκησις διὰ σκοποῦς ἰδιοτελεῖς τῆς, ἄλλας μυρίας μορφὰς ἔλαβεν εἰς τὸ διατρέξαν διάστημα. Διαιρέσεις ἐγείναν μεταξὺ τῶν χερσοελλαδίων μὲ ἑταιρικά συστήματα, ὀνομαζόμενοι ἄλλοι Ἕπειρῶται, ἄλλοι Ρουμελιῶται καὶ ἄλλοι ἄλλως· καὶ περὶ τούτου τὴν ἐξηγήσιν δὲν σὰς κάμνω, μὲ τὸ νὰ ἔρχωμαι αὐτοῦ πολλὰ σύντομα. Σὰς λέγω μόνον, ὅτι ἡ Διοίκησις ἐδιδόθη νὰ τραβηχθῇ εἰς τὸ Βοῦρτζι (Καστέλι) μὴν ἡμπορῶντας νὰ συμβιθασθῇ μὲ τοὺς χορσοελλαδίτας καὶ ὅλα ταῦτα δικαίως τὰ ἐδοκίμασεν. Ἡ Διοίκησις μένει εἰσέτι εἰς Βοῦρτζι. Οἱ χερσοελλαδίται μὲ μίαν ἔνωσιν μεταξὺ των, ἀφίσαντες τὰ ρηθέντα ἑταιρικά συστήματα, ἀρπαξαν τὸ Παλαμῆδι. Ἡ διοίκησις κατ' οὐδένα τρόπον δὲν συγκατανεύει νὰ τ' ἀφήσῃ μὲ τὸν τρόπον ὅπου τὸ ἔλαβαν. Ἀλλὰ τί θὰ κάμῃ ἐσχάτως; πρέπει νὰ τοῖς τὸ συμφωνήσῃ, διότι καταντᾷ εἰς τὸ δικαίωμα τοῦ ἰσχυροτέρου.

Ἐβάλλθην παρακλητικῶς προξενητής, τόσον εἰς ἐνώσεις διηρημένων πατριῶν, καθὼς καὶ συνοικεσίων, καὶ εἰς ὅλα ἐπέτυχα. Ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὰ δὲν σὰς ἐξηγοῦμαι κατὰ πλάτος διὰ νὰ σὰς τὰ εἶπω προφορικῶς.

Ἐπρότεινα ἐν σχέδιον, τὸ ὅποιον ἀπὸ μέρος τῶν ὄσων ἔπρεπε νὰ τὸ ἐνεργήσωσιν ἐδέχθῃ, ἀπεφασίσθῃ, καὶ θέλει λάβει τὸ αἶσιον τέλος του, ὅποταν θελήσετε νὰ τὸ συντρέξετε, διότι χωρὶς τὴν συνδρομὴν σας δὲν θέλει οὔτε ἀρχὴν λάβει καὶ ὅχι ἐκτέλεσιν. Αὐτὸ θέλει λαμπρύνει πολὺ τὴν πατρίδα, καὶ αὐτὸ θέλει σὰς τὸ εἶπω διὰ ζώσης, ἦ, ἂν προφθάσω, θέλει σὰς φέρω καὶ τὰ ἔγγραφα.

Τὰ ρηθέντα καὶ πολλὰ ἄλλα μ' ἐβίασαν νὰ μὴν ὑπάγω εἰς ἀντάμωσιν τοῦ Γενικοῦ Ἀρχηγοῦ προσωπικῶς ἀπὸ Ναύπλιον, ἔπειτα ὅπου ἀπέτυχα νὰ ὑπάγω ἀπὸ Τζιρίγο, διὰ τὴν αἰτίαν τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου, ὅπου ἐκεῖ ἐπερίπλεεν, δηλαδὴ εἰς τὸν Μεσσηνιακὸν κόλπον καὶ ὅπου ἐκανονοδόλησεν ταῖς Κιτριάς καὶ τὸν Ἀλμυρόν, καθὼς καὶ διὰ ξηρὰς κατὰ τοῦ Ἀλμυροῦ ἐπήγαν; ἀλλ' ἀπέτυχαν, σπρωχθέντες ἀπὸ ἐν σῶμα Πελοποννησίων. Ἄμα δμως ἐφθασα ἐνταῦθα, εὐθὺς ἀπέστειλα ταχυδρόμον εἰς τὸν Γενικὸν Ἀρχηγόν, καὶ περὶ τούτου δὲν σὰς ἐκτείνομαι, ἐπειδὴ ἀπὸ τὸ ἔσωθεν ἀντίγραφον τῆς πρὸς ἐμὲ γραφῆς του πληροφορεῖσθε. Τὰ ἔγγραφα ὅπου διὰ τῆς ἀναφορὰς του πρὸς τὴν Διοίκησιν εἰσέτι δὲν ἔλαβα, τρεῖς ἡμέρας τὰ ζητῶ παρ' αὐτῆς καὶ ἀκόμα δὲν τὰ ἔλαβα. Ἐγὼ δὲν ἐπαρρησιάζστηκα νὰ τὰ ζητήσω, διὰ νὰ μὴ δώσω εἰς τοὺς Διοικητὰς ὑποψίαν, ἀλλ' ἔβαλα ἐκ πλαγίου νὰ ζητηθῶσι.

Διὰ τὸ Θεόν, νὰ μὴ στείλετε γεννήματα εἰς Ναύπλιον, ἐπει-
φθεύονται ὅλα. Ἐξ ἡ χιλιάδες στρατεύματα εὐρίσκονται εἰς αὐτὸ
φρούριον καὶ λαμβάνουν 14 χιλ. ταῖνια· ὅταν δὲ εἶναι χρεῖα νὰ στα-
θῶσι εἰς αὐτό, τότε τ' ἀκολουθεῖτε· πάντα εἴμεθα εἰς κατάστασιν
ἐμβάσωμεν. Εἶναι ἀνάγκη νὰ εἰπῇτε τοῦ κυρίου Πετρίνη ὅπου νὰ μὴ
στέλλῃ πρὶν, καὶ ποῦ ἤθελα τοῦ γράψω ἢ τοῦ εἰπῶ. Ἐγὼ, ὅταν κινή-
δι' αὐτοῦ, θέλει ἀπεράσω ἀπὸ Τσιρίγο νὰ συνομιλήσω μὲ τὸν κύριον
Πετρίνην καὶ εἰς ἀπουσίαν τοῦ μὲ τὸν κύριον Παπαμανώλην. Βασ-
ξετε αὐτοῦ ἐν μέρος ἀρκετὸ τροφῶν, διότι θὰ χρησιμεύσῃσι ἐν
σημαντικῇν ὑπόθεσιν. Σχηματισθῇτε σεῖς αὐτοῦ Διοίξεις ἀντὶ τῆς
Ἑλληνικῆς καὶ κάμετε καὶ παρορδινίας· δὲν βλάπτει, διότι τοιαῦ-
παρορδινίαι, θέλει εἶναι ἡ σωτηρία τῆς πατρίδος.

Ὁ Νικηταρᾶς εὐρίσκεται ἐδῶ σύντομα ἀναχωρεῖ διὰ τὸ γενν-
στρατόπεδον, φέρων μεθ' ἑαυτοῦ πολλὰ στρατεύματα, τὰ ὅποια οἶκε
θελῶς τὸν ἀκολουθοῦσι, καὶ ἐν σῶμα ἱππεὺς ἀπὸ ἀξιόους ἀτάκτους 1
καὶ τακτικούς 120.

Εἰδῆσεις ἔχομεν τὰς ἀκολουθούς. Εἰς τὴν Κωνσταντινούπο-
ἔγεινε δυνατὸς ἐμφύλιος πόλεμος μεταξὺ σουλτανισθῶν καὶ γιαντι-
ρων, διὰ τὴν αἰτίαν τοῦ τακτικοῦ. Μεγάλαι πυρκαϊαὶ ἠκολούθησαν
αὐτὴν τὴν πόλιν καὶ ἐπέκεινα τῶν 40 χιλ. ἐσκοτώθηκαν. Οἱ σουλ-
νισθαὶ ἐνίκησαν, ἀλλὰ δὲν ἐτελείωσεν ἡ ὑπόθεσις. Πολλοὶ γιαντισά-
ἀπὸ τοὺς ἔξωθεν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐτοιμάζονται νὰ εἰσβάλ-
εἰς αὐτὴν καὶ πάλιν θὰ ἀρχίσῃ ὁ ἐμφύλιος πόλεμος. Ὅλοι οἱ εὐρ-
παῖκοι στόλοι εἶναι συναθροισμένοι εἰς τὴν Τένεδον· ἐκεῖ ἐκατέβη
μία γολέτα τουρκικὴ μὲ τὸν καπετὰν πασσά καὶ μ' ἄλλους σημ-
τικούς πολιτικούς Τούρκους διὰ νὰ συνομιλήσωσι. Ἄδεται, ὅτι
ὁμιλήσωσι δι' ὑποθέσεις τῆς Ἑλλάδος.

Δὲν σᾶς ἐκτείνομαι περισσότερον διὰ τὴν ρηθεῖσαν αἰτίαν, ὅτι
μέλλει νὰ ἔλθῃ σύντομα, ἐνῶ μένω μὲ βαθυτάτατον σέβας

τὴν 25 Ἰουνίου 1826

Ναύπλιον

Εἰς τὰς προσταγὰς σας

X. Ζαχαριάδης

168. ΟΙ ΟΠΛΑΡΧΗΓΟΙ ΣΠΑΡΤΗΣ ΠΡΟΣ ΙΑΚΩΒΟΝ ΚΟΡΝΗΛΙΟΝ ΚΑΙ ΑΡΧΙΔΙΑΚΟΝΟΝ ΙΩΑΚΕΙΜ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 7548 Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Φίλοι φίλιτατοι ἀδελφοὶ καὶ πατριῶται Κύριοι Ἰάκωβε Κορνῆ
καὶ ἀρχιδιάκονε Ἰωακείμ, χαίρετε.

Μέγας ὁ Θεὸς τῶν Ἑλλήνων. Βοηθὸς καὶ ὑπερασπιστὴς τῶν
ὑπερμαχοῦντων διὰ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους μας

δικαιωμάτων αὐτοῦ, ἀξίεπαινοι καὶ μυρίων ἐγκωμίων ἀξιοὶ καὶ ἡ φιλογενία σας διὰ τοὺς ὑπὲρ πατρίδος ἀγώνάς σας γενικῶς τε καὶ μερικῶς διὰ τὴν πατρίδα μας Σπάρτην, εἰς τὸ διάστημα ἤδη πέντε χρόνων. Στέφανοι πλέκονται διὰ τὰς κεφαλὰς σας διὰ τὰς πρὸς τὴν πατρίδα πιστὰς ἐκδουλεύσεις σας καὶ πρὸ πάντων διὰ τὴν σὺν φρονᾷ συνεργίαν σας, ἑκατορθώσατε μὲ πολλοὺς κόπους τὴν γενικὴν ἔνωσιν καὶ σύμπνοιαν τῆς Σπάρτης, τὴν ὁποίαν, κατ' εὐχὴν τῆς πατρίδος καὶ διὰ τῆς φιλοπατρικῆς σας ἀόκνου ἐπιμελείας, ἐτελειώσατε συστηματικῶς αὐτήν, ὅπου ἄνευ τῆς ὁποίας ἐκινδύνευε νὰ ἐξοντωθῇ ἡ Πατρίς.

Χθὲς ἀπὸ τοὺς κόπους καὶ βάσανα τῆς μάχης δὲν εὐκαιρήσαμεν νὰ σᾶς γράψωμεν ἰδιαιτέρως, συγχαίροντάς σας διὰ τὰς λαμπρὰς νίκας τῶν ἡρώων μας Σπαρτιατῶν, διὰ τὰς ὁποίας, ὡς εἴπομεν, πόσον συνεργήσατε καὶ ἡ φιλογενία σας, καὶ ἡμεῖς πρέπει νὰ τὸ ὁμολογῶμεν καὶ ἡ Σπάρτη γενικῶς νὰ εὐγνωμονῇ. Ἄλλ' ἐνῷ, φίλοι καὶ ἀδελφοί, ἐκ τοῦ ἐνὸς μέρους θερίζομεν πλουσιοπαρόχως τοὺς καρποὺς τῶν κόπων μας, ἐκ τοῦ ἄλλου κοντεύομεν νὰ τοὺς στερηθῶμεν, ἐπειδὴ, ὡς δὲν σᾶς λανθάνει, τὸ στρατόπεδόν μας πάσχει τὰ μέγιστα τροφῶν, πολεμοφοδίων, καθὼς καὶ ἀπὸ ἀτζαλόπετραις καὶ χαρτὶ διὰ φυσέκια, διὰ τὰ ὁποῖα καὶ ὄλαι αἱ ἐλπίδες μας κρέμονται εἰς τὴν φιλογενίαν σας· ὅθεν, διὰ νὰ μὴν στερηθῶμεν τῆς γεύσεως τοῦ μάννα, νὰ κάμετε τὰ ἀδύνατα δυνατὰ διὰ νὰ μᾶς οἰκονομήσετε αὐτὰ (τὰ ὁποῖα εἶναι ἡ ψυχὴ τοῦ στρατοπέδου μας) ἀπ' ὅποιον μέρος γνωρίζετε· καὶ ἂν αὐτοῦ εὐρίσκεται κανένα ἰκόντρο διὰ Ζάκυνθον ἢ δι' ὅποιονδήποτε ἄλλο μέρος, ἔχετε παρ' ἡμῶν τῶν ὑπογεγραμμένων τὴν πληρεξουσιότητα νὰ γράψετε καὶ νὰ στείλετε, εἰ δυνατόν, μ' ἐπιτηδὲς εἰς τοὺς γνωστοὺς σας φιλογενεῖς, εἰδοποιούντάς τους τὴν αὐτὴν ἀνάγκην μας, διὰ νὰ μᾶς προφθάσουν ὅσον τάχιστα τὰ εἰρημένα ἀναγκαῖα, ἐπειδὴ ἡ Σ. Διοικητικὴ ἐπιτροπὴ μας, ὡς μᾶς γράφει, ἐμποδίζεται διὰ τινὰς ἡμέρας ἀπὸ τοῦ νὰ μᾶς προφθάσῃ, ἕως ὅτου νὰ ἐτοιμάσῃ μέρος πλοίων τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου διὰ νὰ συντροφεύσῃ τὰ ἀναγκαῖα, φοβούμενοι μήπως καὶ ὑποπέσωσιν εἰς τὰ ἐχθρικά πλοῖα, ἅτινα ἤδη πολιορκοῦν τὴν Σπάρτην. Ἀκολουθήσατε λοιπὸν οἷς οἴδατε τρόποις μὲ τὸν συνήθη πατριωτικὸν ζῆλον καὶ προθυμίαν σας, ἵνα προβλέψετε ὅσον τάχος τὸ στρατόπεδόν μας ἀπὸ τὰ ἀναγκαῖα.

Περιττὸν κρίνομεν νὰ ἐκταθῶμεν περισσότερον ὡς ἂν ὅπου εἶδατε πραγματικῶς τὴν ἔλλειψιν ὅπου ἔχει ἡ πατρίς μας, ὅπου τὰ βιβλία ὄλα τῶν ἐκκλησιῶν μας, ἐτελείωσαν πλέον καὶ αὐτὰ, δένονται φυσέκια. Ἀδελφοί, σᾶς εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡ Σπάρτη ἀπεφάσισε ἡ νὰ ἀφανίσῃ ἐξ ὀλοκλήρου τὸν ὑπερήφανον Ἱμπραήμη, ἡ νὰ ἀποθάνῃ ἐνδόξως, μαχομένη ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος, διὰ νὰ ἀποδείξωμεν

εἰς ὅλα τὰ πεφωτισμένα ἔθνη, ὅτι εἴμεθα ἀληθινοὶ ἀπόγονοι ἐνδόξων προγόνων μας Λεωνίδων, Ἀγησιλάων καὶ λοιπῶν.

Τὸ παρόν μας, ἂν τὸ κρίνετε ἀναγκαῖον, στέλλετε αὐτὸ ἢ ἀντίγραφον πρὸς τοὺς ὁποίους θέλετε γράψει, εἰς βεβαίωσιν τῶν γυνομένων σας, παρασταίνοντας ἐν ταύτῃ, ἐν καθαρῷ συνειδότη, αὐτόπται καὶ τὰς ἀπὸ τὰς 22 τοῦ ἤδη τρέχοντος ἔως σήμερον γινόμενας κατὰ τοῦ ἐχθροῦ μάχας καὶ τὰς διὰ θαλάσσης ἀποβάσεις.

Ταῦτα καὶ μένομεν μὲ ὅλην τὴν ἀδελφικὴν ἀγάπην.

Τῇ 25 Ἰουνίου 1826.

Ἐκ τοῦ στρατοπέδου Ἀλμυροῦ

Οἱ πατριῶται καὶ ὁπλαρχηγοὶ τῆς Σπάρτης

Ἰωάννης Μαυρομυχάλης

Διονύσιος Μούρτζινος

Τζιαννειάκης Γρηγοράκης

Ἀθανασούλης Κουμουνδουράκης

Νικολάκης Χρηστέας

Διορίσετε τὸν γραμματικόν σας, νὰ βαστᾷ κατάστιχον καθὼς εἰς ὅσα συνάζετε ἀπὸ συνεισφορὰς, τόσον τῆς Σπάρτης καθὼς ἀπ' ὅσα ἄλλα μέρη, εἴτε ἐκ τῶν φιλογενῶν ἤθελε λάβετε, δίδοι ἀποδείξεις σας εἰς πᾶν ὅ,τι ἤθελε λάβετε, ὡσαύτως καὶ ὅσα ἀκούσθωσιν ἢ Διοίκησίν μας ἤθελε στείλει.

169. Α. ΖΑΪΜΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6787 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης.)

Ἐξοχώτατοι Κύριοι!

Ἦλθεν ὁ Ζαχαριάδης χωρὶς νὰ μᾶς φέρῃ γράμμα σας τὸ ὅπερ ἐπροσμέναμεν ἀνυπομόνως, διὰ νὰ λάβωμεν τὰς φρονίμους καὶ πατριωτικὰς ὁδηγίας σας, αἱ ὁποῖαι τῶρα παρ' ἄλλοτε μᾶς εἶναι ἀναγκαῖαι. Τώρα λέγω, ὅτι ἡ Πατρίς, εὕρισκομένη εἰς τὴν δεινότεραν περίστασιν δι' ὅσα παρὰ τῶν ἐχθρῶν ἔπαθε, τρέχει τὸν ἐσχατὸν κίνδυνον, καὶ πολεμουμένη συγχρόνως καὶ ἐσωτερικῶς καὶ δεχομένη ἐκ τῶν οἰκιστῶν τοῦ ὀλέθρου τὰ βέλη.

Σᾶς ἔγραψα προλαβόντως τὰ καθ' ἡμᾶς κατ' ἔκτασιν καὶ ἀγνοεῖτε πῶς ἔτρεξαν μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ Μεσολογγίου. Σᾶς ἔγραψα ὅτι ἡ καθεστῶσα Διοίκησις, εὐθὺς ὥς παρέλαβε τοὺς οἰακὰς Κυβερνήσεως τοῦ ἔθνους, μ' ὅλην τὴν παραλυσίαν, εἰς τὴν ὁποίαν εὔρε τὰς δυνάμεις του, μ' ὅλην τὴν ἀπορίαν τοῦ ἐθνικοῦ Ταμεῖου

μ' ὅλας τὰς ραδιουργίας ἐκείνων, ὅσοι ἔλαβον καὶ παρακολουθοῦν ὡς κανόνα τῶν βουλῶν καὶ πράξεών των τὸ «ἢ νὰ ὑπάρξουν ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος, ἢ νὰ προηγηθῇ ὁ ὀλεθρὸς τῆς ἀπὸ τὴν ἀποτυχίαν τοῦ σκοποῦ των», μ' ὅλα τὰ ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν ἀντιπίπτοντα, δὲν ἐδίστασεν ἡ Διοίκησις νὰ ἐπιχειρήσῃ, ὅσα ἦτον καὶ δὲν ἦτον εἰς τὴν δυνάμιν τῆς, διὰ νὰ συντάξῃ στρατόπεδα, νὰ παρασκευάσῃ τὸν στόλον νὰ ἐγκαρδιώσῃ καὶ προφθάσῃ μὲ τὰ χρειώδη τοὺς κατὰ τὴν Στερεάν Ἑλλάδα, νὰ θεραπεύσῃ τὰς ἀνάγκας τῆς Φρουρᾶς τοῦ Μεσολογγίου καὶ τῶν ἄλλων, ὧν ἦτον περὶ αὐτὴν τὴν ἐνδοξον καὶ δυστυχῇ πόλιν, καὶ τέλος νὰ οἰκονομήσῃ ἐκ τοῦ προχείρου ὅλους αὐτοὺς καὶ νὰ τοὺς ἐκκινήσῃ κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, διὰ νὰ ἐγείρουν νέα τρόπαια. Σὰς ἔγραψα, ὅτι καὶ οἱ ἔσω καὶ οἱ ἔξω τοῦ Μεσολογγίου εἶχαν ἔλθει περὶ τὸν ἰσθμὸν τῆς Κορίνθου· ἐκεῖθεν ἐζήτησαν τὴν ἄδειαν τῆς Διοικήσεως καὶ ἦλθον ἐνταῦθα πρῶτον οἱ ὀπλαρχηγοὶ μὲ ὀλίγους στρατιώτας καὶ τοὺς διασφθέντας πολίτας τοῦ Μεσολογγίου, διὰ νὰ παραστήσουν τὰς ἀνάγκας των, νὰ λάβουν τὴν δυνατὴν θεραπείαν καὶ μετὰ ταῦτα νὰ κινήθων, ὅπου ἡ ἀνάγκη τῆς Πατρίδος. Ἦλθον, καὶ μετ' αὐτοὺς ἤκολούθησαν καὶ ὅλοι οἱ ὑπὸ τὴν ἐδηγίαν των. Ἡ Διοίκησις τοὺς ἐδέχθη, τοὺς ἐπεριποιήθη, τοὺς παρέστησε καθαρωτάτην τὴν ἐνεστῶσαν τῆς πατρίδος κατάστασιν καὶ τοὺς διέθεσεν εἰς νέους ὑπὲρ αὐτῆς ἀγῶνας· ἀλλὰ τὸ καλὸν τοῦτο δὲν διήρκεσεν ἐπὶ πολὺ· αἱ ραδιουργίαι τῶν ὅσοι, ὡς εἶπα καὶ ἄλλοτε, θέλουν νὰ ὑπάρξουν μὲ τὸν ὀλεθρον τῆς ταλαιπώρου πατρίδος συνταύλιστρα τῶν παθῶν καὶ ὄργανα τῆς διαστροφῆς, ἐκτίσαν εἰς τὰς ἀδυναμίας μερικῶν καὶ ἰσχυσαν νὰ διαφθείρουν πολλοὺς καὶ νὰ διαστρέψουν τὰ πνεύματά των. Διέθεσαν τοὺς στρατιώτας κατὰ τῶν στρατηγῶν, τοὺς στρατηγούς κατ' ἀλλήλων. Ἐκίνησαν τὴν φρουρὰν τοῦ Ναυπλίου κατὰ τοῦ φρουράρχου Φωτομάρα, τὸν ὅποιον ἀπέκλεισαν τοῦ Παλαμηδίου, καὶ τέλος ἰσχυσαν νὰ διαιρέσουν καὶ στρατηγούς καὶ στρατιώτας εἰς ὑποδιαιρέσεις ἀλλοκότους καὶ νὰ τοὺς ὑποσυνάψουν εἰς ἐταιρίας παραλόγους.

Ἡ Διοίκησις σταθερὰ καὶ ἀμετάτρεπτος ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἐπάτησε γραμμὴν, ἐφάνέρωσεν ἡσύχως καὶ μετὰ συνέσεως τὸ ὑποκρυπτόμενον φαρμάκι τῆς διαστροφῆς καὶ πρὸς τοὺς στρατιώτας καὶ πρὸς τοὺς στρατηγούς, παρεκίνησε καὶ τοὺς πρῶτους καὶ τοὺς δευτέρους εἰς κοινήν σύμνοιαν καὶ ἔνωσιν. Ἐφάνέρωσε πρὸς ὅλους, ἀπαιτοῦντας παρ' αὐτῆς ὑπερόγκους χρηματικὰς ποσότητας καὶ ὅσα ἀδύνατον νὰ οἰκονομηθῶσιν, ὅτι τὸ μόνον τῆς καταφύγιον, διὰ τὴν ὁποῖαν ἐλπίζει νὰ τοὺς κάμῃ μικρὰν χρηματικὴν ἐξοικονόμησιν, εἶναι τὸ πτωχὸν πουργι τῶν πολιτῶν τοῦ Ναυπλίου καὶ ὅτι πρέπει νὰ ἀρκεσθοῦν εἰς τὴν μικρὰν ταύτην ἐξοικονόμησιν. Δὲν ἐβράδυνεν ἡ Διοίκησις νὰ δείξῃ καὶ πραγματικὰς τὰς ὑποσχέσεις τῆς, ἀλλ' ἀφοῦ οἰκονόμησεν

δσα ἡ σημερινή κατάστασις τοῦ Ἐθνικοῦ Ταμείου συγχωρεῖ, προκάλεσε τοὺς κατοίκους καὶ παροίκους τοῦ Ναυπλίου εἰς ἐκούσιον ἔθρονον. Συνεισέφερον εἰς αὐτὸν οἱ διοικοῦντες καὶ διοικούμενοι ὅσοι ἦτον ὑπὲρ τὴν δύναμιν των, διὰ τὴν εὐχαριστήσουν ὅσον ἔνεστι στρατιωτικόν, ἵνα κινηθῇ καὶ αὖθις κατὰ τοῦ ἐχθροῦ· ἀλλ' εἰς μὴδ' αὐτοὺς οἱ γενναῖοι πρόμαχοι τοῦ Μεσολογγίου, καταφρονοῦντες τῆς λησμονοῦντες τὴν ὁποίαν ἀπέκτησαν μεγάλην δόξαν, καταντοῦν νὰ γίνωνται ὅργανα χαμερπῶν ἢ καὶ κοινοφθόρων σκοπῶν, κωφεύοντες εἰς τὴν δυστυχίαν τῆς πατρίδος, ἀφίνονται εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ ἐνὸς καὶ τοῦ ἄλλου καὶ παρασύρονται ὅπου μὴδ' αὐτοὶ ἤξεύρου. Συλλαμβάνονται μεταξὺ των παραλόγους ὑπονοίας καὶ κινεῖνται παραλογώτως. Καταχρήσεις καὶ καταδυναστεία ἐκτελοῦνται ἀκωλύτως· δσα φιλανθρωπίας στέλλονται ἐνταῦθα τροφαὶ ἐξοδεύονται ματαίως καὶ ἀσώτως, καὶ περὶ τοῦ ἐνεστώτος καὶ μέλλοντος κινδύνου οὐδεὶς φροντίζει. Ὅλη σχεδὸν ἡ Στερεὰ Ἑλλάς ὑπέκλινε τὸν αὐχένα εἰς τὸν Τούρκου καί, μ' ὅλας τὰς συνεχεῖς καὶ ἐπιμόνους προτροπάς τῆς Διοικήσεως, τὰ Ἑπειρωτικὰ στρατεύματα εὐαρεστοῦνται νὰ κυλίσσονται εἰς τὸ Ναύπλιον. Εἰς τοσοῦτον ἐπροχώρησε, Κύριοι, ἡ διαστροφὴ καὶ ἀπειθεια καὶ ἀταξία, ὥστε ἡ Διοίκησις, μὴ δυναμένη νὰ ἀποκατασταθῇ πλέον ἐλευθέρως τὰς ἐργασίας της εἰς τὸ Ναύπλιον, μετακινεῖται εἰς τὸ ἀντικρυνὸν Ποῦρτζι· μὴδ' ἐντεῦθεν παύει προσκαλοῦσα τὸν στρατιωτικὸν εἰς τὸν ὑπὲρ Πατρίδος ἀγῶνα· ἀλλὰ πρὸς τὰς χρηματικὰς ἀπαιτήσεις των ἀνεφάνη καὶ ἄλλη ἀφορμὴ τῆς διαμονῆς τῆς εὐλογοποιουμένης δι' ἰδίους πάλιν σκοποῦς, τὸ νὰ φρουρηθῇ κατέχεται τὸ φρούριον τοῦ Ναυπλίου ἀπὸ ἀνάλογον δύναμιν καὶ τεσσάρων ἀκολούθων νεοδιοικημένων τμημάτων, Πελοποννησίων, Ἰωνῶν, Ἑπειρωτῶν καὶ Σουλιωτῶν. Ἡ πρότασις αὕτη ἐνεκρίθη καὶ τὴν Διοίκησιν ἐπροβλήθη διὰ τὴν νὰ προξενήσῃ ἄλλην ἐπασχόλησιν καὶ διότι παρεδέχθη, δὲν ἐγκρίνεται ἀπ' ὅσους τὴν ἐπρότειναν. Ὁ λόγος οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι, εἰς τοὺς ὁποίους τὸ ἔθνος εἶχεν ἐλπίαν χρηστάς διὰ τὰς προλαβούσας δουλεύσεις των, γίνονται αἰτία ἀφανισμοῦ του· καὶ ὁ Θεὸς ὤλεως!

Ἡ Διοίκησις δὲν ἀποκάμνει μὴδ' ἀπελπίζεται, ἀλλὰ πάντα χεῖρεῖ καὶ εἴθε νὰ δυνηθῇ νὰ ὀδηγήσῃ ἕκαστον εἰς τὰ χρέη αὐτοῦ. Ἀλλ' αἱ ἡμέραι πονηραὶ καὶ ποία τύχη μᾶς ἀναμένει ἀδηλον. Ὁ σχεδὸν ἡ Στερεὰ Ἑλλάς, ἐξαιρουμένης τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν, ὑπέκλινε τὸν αὐχένα εἰς τὸν ἐχθρόν. Οἱ Πελοποννήσιοι μ' ὅλα ταῦτα ὑπομένουν καὶ ἐπιμένουν σταθεροί. Ὁ Ἀρχηγὸς Κολοκοτρώνης προσπαθεῖ νὰ συντάξῃ ἕν ἱκανὸν στρατόπεδον, ἀλλ' ἂν καὶ οἱ Ναυπλίῳ Ἑπειῶται ἀπεφάσιζαν νὰ ἐκστρατεύσουν καὶ νὰ βαρύνουν τὸν ἐχθρὸν ἐξῶ, εἴχαμεν οὐ μικρὰν ἐλπίδα.

Ἡ Διοίκησις, περιστοιχισμένη ἀπὸ τόσους περισπασμούς, δὲν δύναται μῆτε τὸν ναῦλον τῶν στελλομένων ἐνταῦθα τροφῶν νὰ οἰκονομήσῃ κ' ἐκ τούτου ἀναγκάζεται νὰ ἀφίνη εἰς πλοιάρχους μέρος τῶν μετακομιζομένων τροφῶν. Τί νὰ κάμῃ, Κύριοι! Τὰ ἀδύνατα δὲν ἔμπορεῖ νὰ τὰ κάμῃ δυνατά.

Παρακαλεῖσθε λοιπὸν δι' ὅλα ταῦτα νὰ μᾶς δώσητε ἐν τάχει τὰς φιλικὰς καὶ πατριωτικὰς ὁδηγίας σας, κοινοποιοῦντές μας καὶ ὅ,τι περίεργον ἔχετε.

Ἐκ τοῦ Πουρτζίου
τῇ 25 Ἰουνίου 1826.

Εἰς τὰς προσταγὰς σας
Ἀνδρέας Ζατμης

Πρὸς τοὺς ἐξοχωτάτους Κυρίους τὸν Κόμητα Διονύσιον δὲ Ρώμαν,
Π. Θ. Στεφάνου καὶ Κωνσταντῖνον Δραγώναν. Εἰς Ζάκυνθον.

170. ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΩΜΑΙΗ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 7545 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Modone li 24 (.) Giugno 1826

Mio ottimo e rispettabile amico,

Vi scrivo la presente senza poter prevedere l'epoca presso a poco, quando dessa giunger potrà fino a Voi. È in risposta alle vostre de' 29 Marzo, 23 e 27 Maggio, quantunque credo, se non di aver risposto alla prima, di avervene almeno accusato ricevuta con altra mia indirizzatavi li 22 Maggio scorso per un Siciliano, imbarcato su di un Bovo (;) di bandiera Ionia. Altra mia, spero, che vi sarà stata data dal Sig^r Galiani, costà ultimamente giunto. Una terza ve ne ho pure inviata pel Sig^r Cutruli. Ignoro quando e per chi potrò la presente farvi pervenire. Ad ogni modo ve la scrivo, onde procurarmi il piacere d'intrattenermi con Voi.

Il povero Giovane Cazzarò, del quale mi ricordo avermi Voi una volta scritto, non è più. Egli oppresso da lenta periodica febbre, e da quanto ho potuto trapelare, anche da peripneumonia, ha cessato di vivere e di soffrire i mali della schiavitù de' Turchi, nel corrente del passato Dicembre. Men duole; ma egli sta per ogni modo assai meglio di noi. Mi ha la sua morte narrato il misero Capitano Costa Sulioto, insieme col quale fu fatto schiavo.

Mille sincere grazie vi rendo del corso da voi dato alle mie due inviatevi per Napoli e Nocera, come per quella da Voi

indiritta in Alessandria al Sig^r Console Fantozzi, della quale icri l'altro risposta ricevuto.

O veduto alla fine, ma per poco, Papa Ciccio, il quale affettuosamente vi saluta. Egli si propone di lasciare fra non molto questo luogo di miseria, di dolore e di morte; e mi à promesso che non mancherà di farci giungere le nuove sue da quello che si voglia luogo, dove le circostanze di lui potranno condurlo.

Mi si assicura, la donna che vi ò mandato, esser morta. Sono stati i suoi carnefici gli Arabi de' quali fu schiava. Lei non à cessato di vivere e di penare ad un tempo. Ah! Diletto amico, quanto è mai lungo il corso di questa vita mortale, quando il misero non à altro retaggio, che le privazioni, la miseria, e il dolore! Abbia almen pace lo spirito di Lei.

Vi ò già scritto pel Sig^r Cutruli, avermi alla fine il Bertrand pagato in moneta turca, che non à punto corso con la somma della quale si è fatto risultare mio debitore, quattordici cioè di talleri quarantasei e due piastre. Dessa esser dovuta almeno di cinquantasette. Per non inquietarmi, la ò finito con quel francese, nel modo che à egli voluto. O motivo di credere poco delicato. Sto intanto realizzando la ricevuta somma in buona moneta, e fino ad ora ò avuto un doblone di Spagna, un ottavo di doblone, tre colonnati e tredici talleri della Regia. Forse pria di spedirvi la presente avrò potuto compiere in contanti il rimanente per compiere i colonnati cinquanta, che tanto gentilmente avete per conto mio anticipato alla famiglia del defunto nostro amico.

Vi ò già fatto cenno con due mie de' gravi dispiaceri, che mi quì sofferto. Papà Ciccio ve ne à fatto conoscere la causa e le conseguenze. Una di queste è la mia gita in Alessandria e la in Cairo. Nell' una o nell' altra città, ove più mi sostenerò, cercherò d' intraprendere alcuna cosa, che non per vincere, ma arrestare almeno i progressi di una bene avanzata ammazza. Tanto si è la mia vista indebolita che forzato sono a scrivere ed a leggere cogli occhiali. Anzichè in Egitto, oh quanto mi mente desidero di poter costà fare la proposta necessaria con l' Assistito dalla più delicata disinteressata amicizia, e coll' aiuto libera da moleste sensazioni, la mia guarizione sarebbe sicurissima. Ma egli non è nè in noi, nè a noi di poter altro che cosa cambiare degli avvenimenti, delle vicende del corso della mortale nostra carriera.

Tutte le lettere da Voi scritte mi furono pervenute, fuorchè

quella indirittami per patron Demetrio. Era questi in Modone ammalato li 19 dello scorso Maggio, quando io vi sono giunto. Ammalatomi io stesso li 20, non sono uscito di casa che verso li 12 dello andante. Nè avendolo veduto dopo, lo suppongo a cotesta volta partito. Potessi rivederlo almeno pria della mia partenza! Vi manderei per lui la presente co' 50 colonnati ed i saluti dello affitto Papà Ciccio.

Poichè il vecchio Panà à fedelmente eseguito la sua cennissione, perchè i suoi committenti non hanno afatto nè pure un atto delle cose ad essi incompenzate? Commercianti indolenti, ignoranti, avari, timidi, nulli, a che intraprendere un commercio senza fondi di coraggio, di esperienza e di mezzi? Se non fossero che dessi soli la vittima della di loro caponeria, meno male; ma a che colpano i di loro figli, le innocenti loro famiglie, sopra delle quali tutta ricade la somma de' mali? Mi si spezza il cuore.

La quì acclusa all' ottimo amico Sig^r Conte De Roma cui vi prego di far comuni i saluti di Papà Ciccio. Porgetegli i miei più affettuosi, amichevoli rispetti, e dategli che io vivamente bramoso sono di fare la sua, nonchè la personale vostra conoscenza. Quando mi sarà mai dato di poter vedere tale mio desiderio soddisfatto!!

Vi ripeto, che non ò affatto ricevuto la vostra de' 10 del passato Marzo, inviatami pel patron Demetrio. Quella speditami pel sig^r Galian li 23 maggio passato mi è pervenuta insieme colle due accluse una per me, e l' altra pel sg^r Albertini. Se alcuna di mio fratello sarà per giungervene da Napoli a me indiritta, dopo che questa mia vi perverrà, compiacetevi di spedirmela in Alessandria allo indirizzo del Sig^r Cavaliere Riccardo Fantòzzi Console generael di Napoli in Egitto, in quella città residente.

Li 26 Giugno 1826

Il capitano Spiro Cutruli si sofferma ancora qui per qualche giorno e profitto di lui, cui ò dato altra mia, per farvi giungere la somma della quale vi sono debitore, consistente in un doblone di Spagna, un ottavo di doblone, quattordici colonnati, tredici talleri della Regina e cinque talleri spadoni. Se non vi mando tutti colonnati, è perchè non mi è stato possibile di procurarmeli.

Vi ò già coll' altra mia ragionato della mia partenza per Alessandria, e di là pel Cairo, ordinata da S. A. Ibraim Pascià, la quale distratta da mille differenti affari, à obbiato di comunicare le sue disposizioni a mio riguardo a questo Chiaja Bei. Jeri è par-

tita una mia lettera pel Pascià, colla quale lo prego di dare i suoi ordini al suo rappresentante in questa piazza, possa la mia partenza per Alessandria effettuarsi quanto prima. Se mi onorerà di una sua risposta e se sarà questa al mio brame conforme, quando mi giungerà, partirò alla volta di Alessandria con quella qualsivoglia occasione che potrò rinvenire. In caso contrario, mi determinerò a quello che mi converrà meglio fare, conformemente a quello che sarete per scrivermi su questo argomento mio, quello cioè di venire a domiciliarmi costà, facendo de mie conoscenze, dando lezioni di aritmetica e geometria, o esercitando la professione d' ingegnere civile, su cui vi ò scritto coll' altra mia, che vi sarà data dal capitano Demetrio. Nel dubbio della mia partenza, potete dunque scrivermi al patron Demetrio, o pel detto capitano, o per altra persona della vostra confidenza. Se io sarò per Alessandria partito, la mia lettera potrà essere consegnata al mio compatriota Sig^r Donato Guagliata, Speciale del 6° Reggimento di linea Egiziana, il quale a cui casa ricevo attualmente la ospitalità. Egli avrà cura di farla pervenire in Alessandria.

Se alcuna lettera vi è giunta di mio fratello da Napoli, o sia qualcuna pervenuta al Sig^r Conte de Roma, non spedite di mandarmela. Io vi devo il porto della posta di molte volte, non che l' affrancatura di non poche delle mie. Fatemi sapere se l' uno e l' altro conoscere, onde possa rimborzarvene.

È quasi un mese che privo sono di vostre nuove, e che ne manchi di un secolo. Quando il cuore è chiuso alle consolazioni, quelle che può un amico, quale voi, prestarmi, da me atteso colla più viva impazienza. Prodigatemele, che la speranza di un migliore avvenire rechi un qualche conforto allo affitto mio spirito.

Non essendo solo, non posso con voi intrattenermi molto a lungo, e conformemente al mio desiderio. Salutatemi cari gli amici tutti, ed a Voi augurando che possiate agnora sano e per quanto è possibile tranquillo ed avventuroso. Pregho di credermi quale sono e mai sempre sarò in ogni stanza ed ovunque

Il vostro affezionato

Giovanni Ren

D. S. Papà Ciccio m' impone di dirvi, che à obbiato di sapere, che ove sarà per avern il tempo ed i mezzi,

permetterà la sua salute, vi darà contezza di due sue produzioni, una delle quali potrà essere di qualche interesse pella conoscenza di certi fatti moderni,—Le monete sono cambiate, desse sono trenta quattro colonnati, tredici talleri della Regina e tre talleri spadoni.—Vi prego di aver la compiacenza di mandarmi una dozzina di quinterni di carta ordinaria, ed una bottiglietta d' inchiostro.

(Μ Ε Τ Α Φ Ρ Α Σ Ι Σ)

Μοθώνη 24 'Ιουνίου 1826

Ἀριστέ μοι καὶ σεβαστὲ φίλε,

Γράφω ὑμῖν τὴν παρούσαν, χωρὶς οὐδὲ κατὰ προσέγγισιν νὰ γνωρίζω τὸν χρόνον, καθ' ὃν θὰ εἶναι δυνατόν νὰ φθάσῃ μέχρις ὑμῶν, καὶ εἰς ἀπάντησιν τῶν ὑμετέρων τῆς 29 Μαρτίου καὶ 23 καὶ 27 Μαΐου, μολονότι πιστεύω, ὅτι, ἐὰν μὴ ἀπήντησα εἰς τὴν πρώτην, ἀνήγγειλα ὁμῶς ὑμῖν παραλαβὴν αὐτῆς δι' ἄλλης ἐπιστολῆς μου, τῆς 22 Μαΐου λήξαντος, ἀπευθυνθείσης ὑμῖν διὰ τινος Σικελοῦ, ἐπιβιβασθέντος ἐπὶ πλοίου ὑπὸ Ἴονικὴν σημαίαν. Ἐλπίζω, ὅτι ἄλλη ἐπιστολή μου ἐδόθη ὑμῖν ὑπὸ τοῦ ἐσχάτως αὐτόθι ἀφικομένου Κ^{ου} Γαλιάνη. Τρίτῃ ἐπιστολῇ μου ἀπεστάλη ἐπίσης ὑμῖν διὰ τοῦ Κ^{ου} Κουτρούλη. Ἄγνοῶ πότε καὶ διὰ τίνος θὰ δυνηθῶ ν' ἀποστείλω τὴν παρούσαν. Ὅπωςδὴποτε ὁμῶς γράφω ταύτην, ἵνα αἰσθανθῶ τὴν εὐχαρίστησιν νὰ συνδιαλεχθῶ μεθ' ὑμῶν.

Ὁ δυστυχὴς νέος Κατσαρός, περὶ τοῦ ὁποίου ἐνθυμοῦμαι, ὅτι μοι ἐγράψατέ ποτε, δὲν ὑπάρχει πλέον. Καταβληθεὶς ὑπὸ βραδέος διαλείποντος πυρετοῦ καί, ὡς ὑπῆρξε δυνατόν νὰ γνωσθῇ, ὑπὸ περιπνευμονίας, ἔπαυσε νὰ ζῇ καὶ νὰ ὑποφέρῃ τὰ δεινὰ τῶν Τούρκων αἰχμαλωσίας ἐντὸς τοῦ παρελθόντος Δεκεμβρίου. Λυποῦμαι διὰ τοῦτο· ἀλλ' ὁμῶς αὐτὸς εὐρίσκεται πολὺ καλλίτερον ἡμῶν. Τὸν θάνατόν του μοι ἀπηγγέθη ὁ δυστυχὴς καπετὰν Κώστας Σουλιώτης, μετὰ τοῦ ὁποίου εἶχε συναιχμαλωτισθῇ.

Ἀπονέμω ὑμῖν μυρίας εἰλικρινεῖς χάριτας ἐπὶ τῷ ὅτι ἀπεστείλατε τὰς δύο διὰ Νεάπολιν καὶ Νότσεραν ἐπιστολάς μου, ἐπίσης δὲ καὶ διὰ τὴν ἀπευθυνθείσαν πρὸς τὸν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Κ^{ον} Γενικὸν Πρόξενον Φαντότσην, εἰς τὴν ὁποίαν ἔλαβον προχθὲς ἀπάντησιν. Εἶδον ἐπὶ τέλους, ἀλλ' ἐπ' ὀλίγον, τὸν Παπᾶ Τσῆτσον, ὅστις φιλικώτατα χαιρετίζει ὑμᾶς. Προτίθεται νὰ ἐγκαταλείψῃ ἐντὸς ὀλίγου τὸν τόπον τούτον τῆς ἀθλιότητος, τῆς δδύνης καὶ τοῦ θανάτου καὶ μοι ὑπεσχέθη,

ὅτι δὲν θέλει λείψῃ ν' ἀποστέλλῃ ὑμῖν εἰδήσεις ἐξ οὐοῦ δήποτε
εἰς ὃν αἱ περιστάσεις τοῦ θα κατευθύνωσιν αὐτόν.

Μὲ βεβαιοῦσιν, ὅτι ἡ γυνή, τὴν ὁποίαν σὰς ἀπέστειλα, ἀ-
Δήμιοι αὐτῆς ὑπῆρξαν οἱ Ἄραβες, ὅφ' ὧν εἶχεν αἰχμα-
Ἔπαυσε νὰ ζῇ καὶ ταῦτοχρόνως νὰ πάσχῃ. Οἱμοι! ἀγαπη-
πόσον εἶναι μακρὰ ἡ πορεία τῆς θνητῆς ταύτης ζωῆς, ὅταν ὁ
χῆς μόνον ἔχει κλῆρον τὰς στερήσεις, τὴν δυστυχίαν καὶ τὴν
Ἄς ἔχῃ τοῦλάχιστον εἰρήνην τὸ πνεῦμα αὐτῆς.

Σὰς ἔγραψα διὰ τοῦ Κ^{ου} Κουτρούλη, ὅτι ὁ Κ^{ος} Βερ-
μοὶ ἐπλήρωσεν ἐπὶ τέλους εἰς Τουρκικὰ νομίσματα, μηδαμῶς
κυκλοφοροῦντα, τὸ ποσόν, τοῦ ὁποίου ἠθέλησε ν' ἀναγνωρισθ-
λέτης μου, ἦτοι τάλληρα τεσσαράκοντα ἐξ καὶ δύο γρόσια. Τ-
τοῦτο ἔπρεπε νὰ εἶναι τάλληρα πεντήκοντα ἐπτά, ἀλλ' ἵνα
χληθῶ, ἐτελείωσα μὲ αὐτὸν τὸν Γάλλον, ὡς αὐτὸς ἠθέλησε
λόγους νὰ τὸν θεωρῶ ἦκιστα λεπτόν. Καταγίνομαι ν' ἀντ-
τὸ ποσὸν τοῦτο μὲ καλὰ νομίσματα καὶ μέχρι τοῦδε ἔλαβον
βλόνιον ἰσπανικόν, ἓν ὄγδοον δουβλονίου, τρία δίστηλα καὶ δ-
ρηγγίνας. Ἴσως πρὸ τῆς ἀποστολῆς τῆς παρούσης δυνηθῶ ν'
λάξω τὸ ὑπόλοιπον μὲ δίστηλα, ἵνα συμπληρώσω τὰ δίστ-
ὁποῖα ὑμεῖς τόσον εὐγενῶς πρόκατεβάλετε διὰ λογαριασμὸν
τὴν οἰκογένειαν τοῦ ἀποθανόντος φίλου ἡμῶν.

Ἔδωκα ὑμῖν νύξιν διὰ δύο ἐπιστολῶν μου περὶ τῶν
δυσαρρεσκειῶν, τὰς ὁποίας ξδοκίμασα. Ὁ Παπὰ Τσητσος ἐγ-
ὑμῖν τὰ αἰτία καὶ τὰς συνεπείας τούτων, ἐκ τῶν ὁποίων ἐστ-
εἰς Ἀλεξάνδρειαν καὶ ἐκεῖθεν εἰς Κάϊρον ταξειδιόν μου.
ἐτέρας τῶν πόλεων τούτων, εἰς ἣν θέλω παραμείνει περισ-
θέλω ἐπιχειρήσῃ τι, ἐὰν μὴ ὅπως κατανικήσω, τοῦλάχιστον
ὅπως ἀναστείλω, τὴν πρόοδον λίαν προκεχωρημένης ἀμαυρῶ-
δρασίς μου τόσον ἐξησθένησεν, ὥστε ἀναγκάζομαι νὰ γρά-
ν' ἀναγινώσκω τῇ βοηθείᾳ ὁμματουαλίω. Ὡ! πόσον ἐπι-
προβῶ εἰς τὴν θεραπείαν ταύτην αὐτόθι μᾶλλον ἢ ἐν Αἰγύ-
τὴν βοήθειαν τῆς ἀβροτάτης ἀφιλοκερδοῦς φιλίας καὶ μὲ τῇ
μου ἀπηλλαγμένην ὀχληρῶν συναισθημάτων, ἡ θεραπεία μου
ἀσφαλής, βεβαιωτάτη. Ἄλλ' οὐδ' ἐν ἡμῖν ἔγκειται, οὐδ' ἀ-
ἐξαρτᾶται τὸ νὰ δυνάμεθα νὰ μεταβάλλωμέν τι ἐκ τῶν γ-
καὶ τῶν περιπετειῶν τῆς θνητῆς ἡμῶν σταδιοδρομίας.

Πᾶσαι ἐπιστολαί, τὰς ὁποίας μοὶ ἐγράψατε, περιῆλθον ε-
μου, πλὴν τῆς ἀπευθυνομένης μοι διὰ τοῦ πλοιάρχου Δ-
Οὗτος εὗρίσκετο ἀσθενῆς τῇ 19^ῃ τοῦ παρελθόντος Μαΐου εἰ-
νήν, ὅτε ἐφθασα. Ἀσθενήσας ἐπίσης ἐγὼ τῇ 20^ῃ δὲν ἐξῆ-
οἰκίας μου εἰμὶ περὶ τὰς 12 τρέχοντος, μὴ ἰδὼν δ' αὐτὸν βρ-

ὑποθέτω, ὅτι ἀπῆλθεν αὐτόσε. Ἄς ἡδυνάμην νὰ τὸν ἐπανίδω πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς μου! θὰ σᾶς ἔστελλον δι' αὐτοῦ τὴν παροῦσαν μετὰ τῶν ἡδιστῆλων, καὶ τοὺς χαιρετισμοὺς τοῦ τεθλιμμένου Παπᾶ Τσήτσου.

Ἀφοῦ δ' ἡ γηραιὸς ἱερεὺς ἐξεπλήρωσε πιστῶς τὴν ἀποστολὴν του, διατὶ οἱ ἐντολεῖς του οὐδὲν τῶν ἐπιβαλλομένων αὐτοῖς ἔπραξαν; Ἐμποροὶ ὀκνηροί, ἀμαθεῖς, φιλάργυροι, δειλοί, μηδαμινοί, διατὶ νὰ ἐπιχειρήσωσιν ἐμπόριον ἄνευ κεφαλαίων, θάρρους, πείρας καὶ μέσων; Ἐὰν μόνοι αὐτοὶ ἦσαν τὰ θύματα τῆς ἰδίας τῶν ἐπιμονῆς, θὰ ἦτο μικρότερον τὸ κακόν· εἰς τί ὅμως πταίουσιν τὰ τέκνα τῶν, αἱ ἀθῶαι οἰκογένειαι τῶν, ἐφ' ὧν συσσωρεύονται ἅπαντα τὰ δεινά; Συντρίβεται ἡ καρδιά μου. Τὴν ἐσώκλειστον πρὸς τὸν ἀριστον φίλον Κ^{ον} Κόμητα δὲ Ρώμαν, πρὸς ὃν σᾶς παρακαλῶ ν' ἀνακοινώσητε τοὺς χαιρετισμοὺς τοῦ Παποῦ Τσήτσου. Προσενέγκατε αὐτῷ τὰ ἔνθερμα, φιλικὰ σεδάσματά μου καὶ εἶπατε αὐτῷ, ὅτι ποθῶ ζωηρῶς νὰ γνωρίσω αὐτὸν ὡς ἐπίσης ὑμᾶς προσωπικῶς. Πότε θὰ δυνηθῶ νὰ ἴδω ἱκανοποιουμένην ταύτην τὴν ἐπιθυμίαν μου!!

Ἐπαναλαμβάνω, ὅτι δὲν ἔλαβον τὴν ὑμετέραν τῶν 10 παρελθόντος Μαρτίου, τὴν σταλεῖσάν μοι διὰ τοῦ πλοιάρχου Δημητρίου. Ἡ διὰ τοῦ Κ^{ον} Γαλιὰν σταλεῖσάν μοι τὴν 23 ἀπελθόντος Μαΐου περιτλήθῃ μοι μετὰ τῶν ἐσωκλειστών, μία δι' ἐμὲ καὶ τὴν ἄλλην διὰ τὸν Κ^{ον} Ἀλδερτίνη. Ἐὰν περιέλθῃ ὑμῖν ἐπιστολὴ τις τοῦ ἀδελφοῦ μου ἐκ Νεαπόλεως, πρὸς μὲ ἀπευθυνομένη, εὐαρεστήθητε νὰ μοι ἀποστείλῃτε αὐτὴν εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ἀπευθύνοντες αὐτὴν πρὸς τὸν εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην διαμένοντα Κ^{ον} Ἰπτότην Ριχάρδον Φαντότση, Γενικὸν Πρόξενον τῆς Νεαπόλεως εἰς Αἴγυπτον.

26 Ἰουνίου 1826

Ὁ πλοίαρχος Σπύρος Κουτρούλης θὰ παραμείνῃ ἐνταῦθα καμμίαν ἀκόμῃ ἡμέραν, ἐπωφελοῦμαι δ' αὐτοῦ, πρὸς τὸν ὁποῖον ἔδωκα καὶ ἄλλην ἐπιστολὴν μου, ὅπως σᾶς ἀποστείλω τὸ ποσόν, τοῦ ὁποῖου εἶμαι ὀφειλέτης ὑμῖν, συνιστάμενον εἰς ἓν δουβλόνιον τῆς Ἰσπανίας, ἐν ὄγδοον δουβλονίου, δεκατέσσαρα δίστηλα, δεκατρεῖς ῥηγκίνας καὶ πέντε τάλληρα τοῦ ξίφους. Ἐὰν δὲν σᾶς ἀποστέλλω μόνον δίστηλα, τοῦτο προέρχεται ὅτι δὲν κατώρθωσα νὰ εὕρω τοιαῦτα.

Δι' ἄλλης ἐπιστολῆς μου, σᾶς ὠμίλησα περὶ τῆς εἰς Ἀλεξάνδρειαν καὶ ἐκείθεν εἰς Κάϊρον ἀναχωρήσεώς μου, τῆς διαταχθείσης ὑπὸ τῆς Α. Υ. τοῦ Ἰβραὴμ πασᾶ, ἣτις ἀπασχολημένη ὑπὸ μυρίων ἄλλων ὑποθέσεων, ἐλησμόνησε νὰ κοινοποιήσῃ τὰς περὶ ἐμοῦ διαταγὰς τῆς πρὸς τὸν Κιάϊα Βένη· χθὲς ἀνεχώρησεν ἐπιστολὴ μου διὰ τὸν Πασσᾶν, διὰ τῆς ὁποίας παρακαλῶ αὐτὸν νὰ εὐαρεστηθῇ νὰ δώσῃ διαταγὰς τοῦ πρὸς τὸν εἰς τὸ φρούριον τοῦτο ἀντιπρόσωπόν του, ἵνα ἡ εἰς

Ἀλεξάνδρειαν ἀναχώρησίν μου πραγματοποιηθῇ ὅσον τάχιον. Ἰ
 με τιμήσῃ δι' ἀπαντήσεώς του καὶ ἐὰν αὕτη εἶναι σύμφωνος π
 τοὺς πόθους μου, θ' ἀπέλθω εἰς Αἴγυπτον δι' ὅας δῆποτε εὐκαιρ
 Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, θ' ἀποφασίσω ὅ,τι μοὶ συμφέρει κάλλιον
 πράξω, συμφώνως πρὸς ὅ,τι θέλετε μοὶ γράψῃ ὡς πρὸς τὴν σκέ
 μου, τοὔτέστι τοῦ νὰ ἔλθω νὰ κατοικήσω αὐτόθι, χρησιμοποιῶν
 γνώσεις μου, δίδων μαθήματα ἀριθμητικῆς καὶ γεωμετρίας ἣ ἀπο
 τὸ ἐπάγγελμα πολιτικοῦ μηχανικοῦ, ὡς ἔγραψα ὑμῖν διὰ τῆς ἀλ
 ἐπιστολῆς μου, ἣ ὅποια θὰ παραδοθῇ ὑμῖν ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου Σπύρ
 Ἀμφιδόλου λοιπὸν οὔσης τῆς ἀναχωρήσεώς μου δύνασθε νὰ μοὶ γ
 ψητε ἢ διὰ τοῦ πλοιάρχου Δημητρίου ἢ διὰ τοῦ εἰρημένου πλοι
 χου ἢ δι' ἄλλου προσώπου τῆς ἐμπιστοσύνης σας· ἐὰν ἔχω ἀνα
 ρήσῃ εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ἣ ἐπιστολή σας δύναται νὰ ἐγχειρισθῇ
 τὸν συμπατριώτην μου Κ^{ον} Κυριακὸν Κουαλιάτα, φαρμακοποιὸν
 6^{ον} Αἰγυπτιακοῦ συντάγματος τῆς γραμμῆς, εἰς τὴν οἰκίαν
 ὁποίου τώρα φιλοξενοῦμαι. Οὗτος θέλει φροντίσῃ νὰ μοὶ ἀποστ
 αὐτὴν εἰς Ἀλεξάνδρειαν.

Ἐὰν ἔφθασεν ἐπιστολή τοῦ ἀδελφοῦ μου ἐκ Νεαπόλεως εἰς ὑ
 ἢ εἰς τὸν Κ^{ον} Κόμητα δὲ Ρώμαν, εὐαρεστήθητε νὰ μοὶ τὴν ἀποσ
 λητε. Σὰς ὀφείλω τὰ ταχυδρομικὰ πολλῶν τοιούτων ἐπιστολῶν, ἐπ
 δὲ καὶ τῶν ἐδικῶν μου. Παρακαλῶ καταστήσατέ μοι ταῦτα γνω
 ἵνα δυνηθῶ νὰ τὰ πληρώσω.

Ἀπὸ μηνὸς περίπου στεροῦμαι εἰδήσεών σας καὶ μοὶ φαίνεται
 στεροῦμαι τοιούτων ἀπ' αἰῶνος. Ὅταν ἡ καρδιά εἶναι ἀποκεκλεισ
 τῶν παραμυθιῶν, τὰς ὁποίας φίλος, οἷος ὑμεῖς, δύναται νὰ μοὶ παρά
 αὐταὶ ἀναμένονται ὑπ' ἐμοῦ μετὰ ζηροτάτης ἀνυπομονησίας. Πα
 σχετέ μοι ταύτας καὶ κάμετε, ὥστε ἡ ἐλπίς καλλιτέροιο μέλλοντο
 ἐπενέγκῃ παρηγορίαν εἰς τὸ τεθλιμμένον πνεῦμά μου.

Μὴ ὦν μόνος, δὲν δύναμαι νὰ συνδιαλεχθῶ μεθ' ὑμῶν ἐν ἀν
 καὶ κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν μου. Χαιρετίσατε ἐκ μέρους μου πᾶ
 τοὺς φίλους, εὐχόμενος δ' ὑμῖν νὰ δυνηθῇτε νὰ ζῆτε πάντοτε ὑ
 καὶ κατὰ τὸ δυνατόν ἡσύχος καὶ εὐτυχής, σὰς παρακαλῶ νὰ με πιστεῖ
 οἷος εἶμαι κα' θὰ εἶμαι πάντοτε, εἰς πάσαν περίστασιν καὶ ἀπαντα

Ἐμέτερον ἀγαπῶντα φίλον

Ἰωάννην Ρωμάτη.

Υ. Γ. Ὁ Παπᾶ Τσῆτσος μοὶ ἐπιβάλλει νὰ σὰς εἴπω, ὅτι ἔλγ
 νησε νὰ καταστήσῃ ὑμῖν γνωστόν, ὅτι, ἅμα ὡς λάβῃ καιρὸν καὶ μ
 ἐπιτρέψῃ δ' αὐτῷ ἡ ὑγεία του, θέλει ἀνακοινώσῃ ὑμῖν δύο συγ
 φάς του, ἣ ἐτέρα τῶν ὁποίων δύναται νὰ εἶναι ἐνδιαφέρουσα ὡς
 τὴν γνώσιν προσφάτων τινῶν γεγονότων. Τὰ νομίσματα ἀντηλλ

σαν. Εἶναι τριάκοντα τέσσαρα δίστηλα, δεκατρεῖς ρηγκίνας καὶ τρία τάλληρα τοῦ ξίφους. Σᾶς παρακαλῶ νὰ εὐαρεστηθῆτε νὰ μοι στείλῃτε μίαν δωδεκάδα δεσμίδων χάρτου συνήθους καὶ φιαλίδιον μελάνης.

171. ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΩΜΑΙΗ ΠΡΟΣ ΔΙΟΝ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6789 Ἀρχαίου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Modone li 26 1826

Gentilissimo Signor Conte.

Alquanto tardi rispondo alla graditissima lettera da Voi scrittami li 28 del passato Marzo, da me ricevuta 19. o 20. dello scorso Maggio. L' amico Signor Dragona, per cui vi giungerà questa mia, vi recherà i saluti di Papà Ciccio. Ei vi farà conoscere quante dispiacenze io ho sofferto non à guari e quali ne saranno le possibili conseguenze.

Mal so rinvenire espressioni, colle quali darvi una leggiera idea de' sentimenti che m' ispirate. Più atto a sentire, che ad esprimere colle parole ciò che sento, sia il mio silenzio lo interprete della viva gratitudine mia inverso di Voi e di quanto saprei e dovrei dirvi di obbligante pella bontà, che pella mia persona dimostrate.

Le contrarietà che ho ultimamente provate, non mi faranno per assai lungo tempo appartenere a questo Esercito Egiziano. Per decidermi sul partito migliore che mi converrà di prendere, sia per procurarmi quella pace e quella tranquillità di spirito, di cui ho tanto di bisogno, come per rimediare alla mia travagliata salute, aspetto la risposta dello amico Dragona sul divisamento mio. È mia intenzione di volermi in cotesta vostra isola domiciliare e pria di recarmivici, bramo di sapere se posso utilizzarvi le poche mie conoscenze, dando delle private lezioni di Aritmetica e di Geometria, ovvero esercitando la professione d' ingegnere civile. Tale risposta ricevuta, se non mi sarà dato di fare in Egitto ritorno, chiederò il mio assoluto congedo, anderò in Alessandria per prendervi la mia adottiva figliuolina e le mie robe e mi recherò poscia tra di Voi. Tutto m' impone di prescrivere questa determinazione.

Non ho potuto veder affatto Patron Demetrio. Egli era in questa male augurata città quando io vi sono giunto. Il diman l' altro del mio arrivo ammalatomi io stesso, e per causa del mio male restato per più di 20 giorni in casa; uscitone non l' ho

più in porto rinvenuto. Lo attendo colla più viva impazienza. Se non vi è di molestia ed i suoi affari glielo permettono, procurate d' inviarmelo, onde usciere io possa dal duro penoso stato d' incertezza, nel quale attualmente vivo.

A malgrado della mia salute, non posso per ora senza compromettermi eseguire quanto proposto mi avete, di recarmi in coteste isole, onde fure una cura radicale soprattutto per miei occhi. Papà Ciccio ve ne dirà le ragioni ed a quelle supplirò che potrete io stesso dirvi personalmente.

Tralascio di dirvi alcuna cosa su di quanto scritto mi avete intorno al nostro defunto amico Rosaroll, poichè credo sufficiente quanto di lui vi ho detto colla ultima mia. Faccio il bene l' ho fatto e lo farò tutte le volte che il potrò, a solo fine di compiacere me stesso e mai per meritarmi un sentimento di gratitudine da coloro cui benefico, mentre che so, che se di questa cosa ella è di sapere obbligare con delicatezza, cosa difficilissima, ella è pure lo esercizio della bella virtù della gratitudine. La mia esperienza mi ha di siffatta verità convinto.

Nutro, mio stimatissimo Signor Conte, un vivissimo desiderio di conoscervi personalmente, ed ardentemente bramo che la prima occasione mi si presenti, onde far possa per Voi completo pieno verace vostro aggradimento. Porgetemela tale occasione e continuate mi col vostro affetto la vostra stima, mentre che dal canto mio nulla trascurerò per rendermene costantemente meritevole.

Tante e poi tante cose vorrei dirvi, ma accertatevi che quando dirvi potrei, mai potrebbe abbastanza esprimervi il rispetto, l' attaccamento e lo intenso mie desio di essere in ogni circostanza in ogni tempo ed ovunque, il sempre

Vostro affezionatissimo e cordialissimo

Giovanni Romey

*Al Nobile uomo l' ornatissimo Signor Dionisio Conte de ...
in ...*

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Μοθώνη 26 'Ιουνίου 18...

Εὐγενέστατε Κύριε Κόμη

Ἀπαντῶ ὁπωσοῦν βραδέως εἰς τὴν ὑφ' ὑμῶν γραφεισάν μου εὐπρόσδεκτον ἐπιστολὴν τῶν 28 παρελθόντος Μαρτίου, ἣν ἔλαβον τὰς 19 ἢ 20 τοῦ λήξαντος Μαΐου. Ὁ φίλος Κύριος Δραγών...

τοῦ ὁποίου θέλει περιέλθει ὑμῖν ἡ παροῦσα, θέλει κομίσῃ ὑμῖν τοὺς χαιρετισμοὺς τοῦ Παπᾶ Τζήτσου· θέλει γνωρίσῃ ὑμῖν ὅσας ὑπέστῃν πρὸ μικροῦ θλίψεις καὶ ὅποια θὰ εἶναι αἱ δυνατόι αὐτῶν συνέπειαι.

Δυσκόλως δύναμαι νὰ εὐρῶ ἐκφράσεις, δι' ὧν νὰ μεταδώσω ὑμῖν μικράν ἰδέαν τῶν αἰσθημάτων, τὰ ὅποια μοι ἐμπνέετε. Εἰμί ἱκανώτερος νὰ αἰσθάνωμαι ἢ νὰ ἐκφράζω διὰ λέξεων ὅ,τι αἰσθάνομαι καὶ ἡ σιγή μου ἔστω διερμηνεὺς τῆς πρὸς ὑμᾶς εὐγνωμοσύνης μου καὶ παντὸς ὅ,τι θὰ ἡδυνάμην καὶ ὄφειλον νὰ εἶπω πρὸς ὑμᾶς ὑποχρεωτικὸν διὰ τὴν καλωσύνην, τὴν ὅποیان δεικνύετε ὑπὲρ τοῦ προσώπου μου.

Αἱ δυσἀρέσκειαί, τὰς ὁποίας ἐσχάτως ἐδοκίμασα δὲν θὰ μοι ἐπιτρέψωσι νὰ ἐξακολουθήσω ἀνήκων ἐπὶ πολὺν χρόνον εἰς τὸ αἰγυπτιακὸν τοῦτο στράτευμα. Ὅπως ἀποφασίσω περὶ τοῦ μᾶλλον προσήκοντός μοι νὰ πράξω, εἴτε ὅπως ἀποκτήσω τὴν τόσον ἀναγκαίαν μοι εἰρήνην καὶ ἡσυχίαν τοῦ πνεύματος, εἴτε ὅπως θεραπεύσω τὴν πάσχουσαν ὑγείαν μου, ἀναμένω τὴν ἐπὶ τῆς γνώμης μου ἀπάντησιν τοῦ φίλου μου Δραγώνα. Σκοπεύω νὰ κατοικήσω εἰς αὐτὴν τὴν ὑμετέραν νῆσον, πρὶν ἢ δὲ μεταβῶ ἐπιθυμῶ νὰ μάθω ἐὰν δύναμαι νὰ χρησιμοποιήσω τὰς ὀλίγας γνώσεις μου, δίδων ἰδιαίτερα μαθήματα ἀριθμητικῆς καὶ γεωμετρίας ἢ ἐνασκῶν τὸ ἐπάγγελμα πολιτικοῦ μηχανικοῦ. Ἐὰν ἔνεκα τῆς ἀπαντήσεως, δὲν ἐπανεέλθω εἰς Αἴγυπτον, θὰ ζητήσω τὴν ἄφεσίν μου, θὰ μεταβῶ εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ὅπως παραλάβω τὸ θετὸν θυγάτριόν μου καὶ τὰ πράγματά μου καὶ ἀκολούθως θὰ ἔλθω ἐν μέσῳ ὑμῶν. Τὰ πάντα μοι ἐπιδίδουσι νὰ λάβω τὴν ἀπόφασιν αὐτὴν.

Οὐδαμῶς ἡδυνήθην νὰ ἴδω τὸν πλοίαρχον Δημήτριον. Ἦτο εἰς τὴν δυσοίονον αὐτὴν πόλιν, ὅτε ἐγὼ ἐφθασα. Τὴν μεθεπομένην τῆς ἀφίξεώς μου, ἀσθενήσας καὶ οἰκουρήσας ἐπὶ εἴκοσι καὶ πλείονας ἡμέρας, δὲν ἡδυνήθην νὰ ἐπανεύρω αὐτὸν εἰς τὸν λιμένα, ἔτε ἐξῆλθον τῆς οἰκίας μου. Ἀναμένω αὐτὸν μετὰ ζωηροτάτης ἀνυπομονησίας. Ἐὰν δὲν εἶναι εἰς ὑμᾶς ὀχληρὸν καὶ ἐὰν αἱ ὑμέτεραι ὑποθέσεις τὸ ἐπιτρέψωσι, μεριμνήσατε νὰ μοι στείλετε αὐτόν, ἵνα δυνηθῶ νὰ ἐξέλθω τῆς σκληρᾶς καὶ δεινῆς ἀδεδαιότητος, εἰς τὴν ὅποیان τώρα ζῶ.

Παρὰ τὴν κατάστασιν τῆς υγείας μου, ἀδυνατῶ ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ πράξω ὅ,τι μοι προϋτείνετε, χωρὶς νὰ διακινδυνεύσω, δηλαδὴ νὰ ἔλθω εἰς τὴν νῆσον ὑμῶν, ὅπως ὑποβληθῶ εἰς ριζικὴν θεραπείαν, ἰδίως διὰ τοὺς ὀφθαλμούς μου. Ὁ παπᾶ Τζήτσος θέλει εἶπει ὑμῖν τὰ αἷτια καὶ θέλει ἀναπληρώσῃ ὅσα θὰ ἡδυνάμην νὰ εἶπω ὑμῖν προσωπικῶς.

Παραλείπω νὰ εἶπω τι ὑμῖν περὶ τοῦ ἀποθανόντος φίλου ἡμῶν Ροζαρόλ, θεωρῶν ἀρκούντα ὅσα περὶ αὐτοῦ εἶπον πρὸς ὑμᾶς διὰ τῆς τελευταίας μου. Πράττω, ἐπραξα καὶ θὰ πράττω τὸ ἀγαθὸν ὁσάκις δυνηθῶ μὲ μόνον τὸν σκοπὸν νὰ εὐχαριστῶ ἑμαυτόν, οὐδέποτε δ' ὅπως

προκαλέσω αἴσθημα εὐγνωμοσύνης παρὰ τῶν εὐεργετούμενων, διότι γινώσκω, ὅτι, ἐὰν εἶναι δυσχερὲς τὸ ὑποχρεῖναι μετὰ λεπτότητος, δυσχερεστάτη ἐπίσης εἶναι ἢ ἀσκησις τῆς ἀρίστης ἀρετῆς τῆς εὐγνωμοσύνης. Μακρὰ πείρα μ' ἐπεισε περὶ τῆς ἀληθείας ταύτης.

Ἐχω, ἐρίτιμε Κύριε Κόμη, μου, ζωηροτάτην ἐπιθυμίαν νὰ γνωρίσω ὑμᾶς προσωπικῶς καὶ ποθῶ ἐνθέρμως νὰ μοι δοθῇ εὐνοϊκὴ εὐκαιρία, ὅπως πράξω τι ὑπὲρ ὑμῶν τῆς πλήρους καὶ πραγματικῆς εὐαρεσκείας ὑμῶν. Παράσχετε μοι τὴν εὐκαιρίαν ταύτην καὶ διατηρήσατέ μοι μετὰ τῆς ὑμετέρας ἀγάπης τὴν ὑμετέραν ἐκτίμησιν, ἐνῷ ἐγὼ οὐδενὸς θέλω ἀμελήσῃ, ὅπως καταστῶ διαρκῶς ἄξιος αὐτῆς.

Ἦθελον νὰ εἶπω ὑμῖν πολλά, πλεῖστα, ἀλλ' ὅτι, δήποτε ἂν ἤδυνάμην νὰ εἶπω, οὐδαμῶς ἤθελεν ἐκφράσῃ ἐπαρκῶς τὴν μετὰ σεβασμοῦ ἀφοσίωσιν καὶ τὴν μεγίστην ἐπιθυμίαν μου τοῦ νὰ διατελῶ εἰς πάσαν περίστασιν, κατὰ πάντα χρόνον καὶ ἀπανταχοῦ ὁ ἑσᾶει

Ὑμέτερος λίαν ἀγαπῶν καὶ ἐγκάρδιος φίλος

Ἰωάννης Ρωμαιοῦ

172. ΑΛΕΞ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ, Α. ΚΑΙ Κ. ΜΕΤΑΞΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6790 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Σεβαστοὶ Ἀδελφοί.

Εἰς ὅσα χθὲς Σᾶς ἐγράψαμεν προσθέτομεν σήμερον, ὅτι, ἐπειδὴ τὸ πλοῖον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου μέλλει ν' ἀναχωρήσῃ ὁ Κ^{ος} Ζαχαρόπουλος μένει εἰσέτι εἰς Ὑδραν, ἀπεφασίσθη, διὰ νὰ μὴ παρέρχεται ὁ καιρὸς ν' ἀναχωρήσῃ σήμερον δι' ἐκεῖ ὁ ἴδιος, μεθ' ἐνὸς ἑξ ἡμῶν, τοῦ Μαυροκορδάτου, ὁ ὁποῖος διὰ τῆς αὐτῆς εὐκαιρίας θέλει Σᾶς ἰδεάσῃ ἐκεῖθι περὶ τῶν ὁμιλιῶν, τὰς ὁποίας ἤθελε λάβει μετὰ τοῦ Ναυάρχου. Διὰ τὴν αὐξήσωμεν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐντεῦθεν ἀποστελλομένων, κρίνομεν εὐλογον νὰ σταλῇ αὐτόθεν ὁ καπ. Ἀναστάσιος Παπαλουκάς, μεταμφωμένος εἰς ἔμπορον. Γράφομεν καὶ ἡμεῖς πρὸς αὐτὸν καὶ πέμπομεν καὶ τὸν συγγενῇ του Κ^{ον} Λέλην διὰ νὰ τὸν ὁμιλήσῃ· ἀλλ' ἀπὸ τῆς συνέργειάν Σας ἐλπίζομεν καὶ τὸ νὰ καταπεισθῇ καὶ τὸ νὰ ὁδηγήσῃ καθὼς πρέπει. Ὁ δὲ Κ^{ος} Λέλης διὰ τῶν ὁδηγῶν Σας θέλει ἀναχωρήσει διὰ Κάλαμον διὰ τὴν ἐτοιμασίαν τῶν πλοίων.

Εἰς τὰς ἐνθυμήσεις, τὰς ὁποίας ἐδώσαμεν πρὸς τὸν Κ^{ον} Ζαχαρόπουλον, βλέπετε τὴν ἐκτεταμένην ἐκθεσιν τῶν ὧσιν πληροφοροῦμεν ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἔχωμεν καὶ ἀπὸ τὸ Μισολόγγι καὶ ἀπὸ τὸν Κάλαμον

καθὼς καὶ τὸν τρόπον, μὲ τὸν ὅποιον θέλομεν τὰς λάβει ὅταν φθάσω-
μεν περὶ τὴν Ζάκυνθον. Εἶναι ἐπιθυμητὸν εἰς ἐκάστην τῶν ἐρωτή-
σεών μας νὰ ἔχωμεν ξεχωριστὴν καὶ καθαρὰν τὴν σημείωσιν.

Ἡμεῖς Σεβαστοὶ Ἀδελφοί, ἐπιστηριζόμεθα ὅλως δι' ὅλου εἰς τὴν
δραστήριον συνέργειάν Σας διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σχεδίου μας, καὶ
βεβαίως δὲν ἀπατώμεθα εἰς τὰς ἐλπίδας, μας, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἀνάλο-
γοι μὲ τὸν γνωστὸν πατριωτισμὸν Σας.

Μένομεν μὲ σέβας.

26 Ἰουνίου 1826

Ἐν Ναυπλίῳ

Πρόθυμοι εἰς τοὺς ὁρισμούς Σας

Εἰλικρινεῖς ἀδελφοὶ καὶ δοῦλοι

Α. Μαυροκορδάτος

Α. Μεταξᾶς

Κ. Μεταξᾶς

Πρὸς τοὺς Ἐξοχωτάτους Κυρίους τὸν Κόμητα Δ. δὲ Ρώμαν καὶ Π.
Στεφάνου καὶ πρὸς τὸν εὐγενέστατον Κύριον Δ. Δραγῶναν
κτλ. κτλ. Εἰς Ζάκυνθον.

173. ΟΔΗΓΙΑΙ Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΥ, Α. ΚΑΙ Κ. ΜΕΤΑΞΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Χ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6790 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ἐνθὺμησις διὰ τὸν Κ^{ον} Ζαχαρόπουλον.

α'. Ἄμα συγκατατεθῇ ὁ Γόρδων, ἢ οἱ ἐν Ζακύνθῳ φίλοι οἰκονο-
μήσουν ἄλλως πὺς τὴν ἀναγκαίαν ποσότητα, νὰ σταλῇ ἄνευ τῆς ἐλα-
χίστης ἀναβολῆς ἄνθρωπος μὲ τὰ χρήματα εἰς Ὑδραν. Ἐὰν ἡ ἀπο-
στολὴ τῶν χρημάτων εἶναι δύσκολος, ἃς σταλοῦν συναλλαγματικά.
Ἡ ταχύτης εἶναι ἀναγκαία, διότι, ἐὰν δὲν προλάβωμεν τὴν ἐκπλευσιν
τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου, ἐνδέχεται ὕστερον νὰ δυσκολευθοῦν οἱ Νησιῶ-
ται ν' ἀποσπάσουν δέκα πλοῖα ἀπὸ τὸν στόλον των· οὕτε συμφέρει
ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος νὰ κρατῶμεν τόσους ἐκλεκτοὺς στρατιώτας ἀέργους.

β'. Συγχρόνως καὶ μὲ τὴν αὐτὴν ταχύτητα πρέπει νὰ ξεκινήθουν
καὶ οἱ διὰ τὸ γνωστὸν μέρος κατάσκοποι, τῶν ὁποίων εἰς ἐπιθυμοῦ-
μεν νὰ εἶναι καὶ ὁ παπα-Λουκάς. Αὐτοὶ ἔχουν νὰ ἐξετάζουν
τ' ἀκόλουθα.

1) Πόσος ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐχθρῶν καὶ ποίου γένους ἄνθρωποι, Ἀλθα-
νοὶ ἢ Ὀθωμανοί, καὶ ποῶς ὁ ἀρχηγός των ;

2) Εἰς ποῖα μέρη τοῦ χαρακώματος ἢ τῆς πόλεως κάθονται,
ἐὰν τὴν νύκτα μένη μέρος αὐτῶν ἔξω τοῦ χαρακώματος, ἐὰν ἔχουν
φυλακὰς τακτικὰς καὶ εἰς ποῖον μέρος τὰς ἔχουν ;

3) Ἐὰν σφύζονται ὁσπίτια καὶ εἰς ποῖα μέρη τῆς πόλεως καὶ ποῖα.

Ἐὰν εἰς αὐτὰ τὰ ὀσπίτια μένουν στρατιῶται ἢ ἄλλοι ἄνθρωποι τὴν νύκτα καὶ πόσοι καὶ ποῖοι.

4) Ἐὰν εἶναι φυλακὴ εἰς τὴν Μαρμαροῦ καὶ εἰς τὸν Ἀνεμόμυλα καὶ ἀπὸ πόσους ἀνθρώπους καὶ ἐὰν ἔκαμαν κάμψιν ὀχυρώσιν εἰς αὐτὰ τὰ δύο μέρη καὶ ποῖον εἶδος ὀχυρώσεως;

5) Εἰς ποῖαν κατάστασιν εἶναι τὰ ὀχυρώματα καὶ ἐὰν ἢ εἰς τὴν Βοϊδοδικόν, ἢ εἰς τὰς Ἐκκλησίας τῆς μεγάλης τάπιας, ἢ εἰς κανὲν ἄλλο μέρος ἔχουν κανὲν ὀχύρωμα ὁλόκληστον, τὸ ὁποῖον νὰ φυλάττουν, ποῖα εἶναι ἡ κατάστασις αὐτοῦ τοῦ ὀχυρώματος καὶ ἀπὸ πόσων φυλάττεται;

6) Ἐὰν τὰ κανόνια εἶναι εἰς τὰ κανονοστάσια καὶ εἰς ποῖαν κατάστασιν καὶ μὲ ποῖαν προφύλαξιν.

7) Ἐὰν ἔχουν ἀφηγμένην τὴν Λουνέταν καί, ἐὰν τὴν κρατοῦν ἔκαμαν ἢ δὲν ἔκαμαν κανὲν ὀχύρωμα ὁλόκληστον εἰς τὸ ἐνδοθεὲς μέρος τοῦ χαρακώματος διὰ νὰ τὴν φυλάττη.

8) Ἐὰν φυλάττουν τὸ κατὰ τὸν αἰγιαλὸν κανονοστάσιον, τὸ Νότιον ὀνομαζόμενον, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ ἐν τρίγωνον μεμονωμένον καὶ πόσοι τὸ φυλάττουν.

9) Πόση εἶναι ἡ φυλακὴ τοῦ Βασιλαδίου καὶ ἐὰν ἔκαμαν κάμψιν νέαν ὀχύρωσιν εἰς αὐτὸ ἀπὸ τὸ μέσα μέρος, καὶ πόσα κανόνια ἔχει, καὶ ἐὰν ἔχουν προμήθειαν τροφῶν καὶ νεροῦ εἰς αὐτό, καὶ διὰ πόσας ἡμέρας, ἢ λαμβάνουν τὴν προμήθειαν καθεκάστην;

10) Ἐχουν τροφὰς καὶ πολεμεφόδια ἱκανά, καὶ εἰς ποῖον μέρος τὰ φυλάττουν;

11) Ἐχουν λαντσόνια ἢ ἄλλα πλοῖα ἐνοπια εἰς τὴν Λίμνην, καὶ ποῦ στέκονται συνήθως;

12) Πόσα πλοιάρια ἡμποροῦν νὰ ἔχουν καὶ ποῦ τὰ ἀφίνο τὴν νύκτα;

13) Ἐὰν εἰς τὰ διθάρια εἶναι ἄνθρωποι καὶ ἔχουν μονόξυλα, καὶ ὡς πόσα ἡμποροῦν νὰ ἔχουν.

14) Ἐὰν φυλάττωνται ὁ Προκοπάνιστος καὶ ἡ φάλας Μπούκα, καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ, ποῖα ἐμβάσματα τῆς Λίμνης εἶναι ἀπρόσεκτα.

15) Ἐὰν ἔχουν φυλακὴν εἰς τὸν Πόρον ἢ εἰς τὸν Δολμὰ καὶ πόσοι καὶ ἐὰν ἔχουν κανὲν ὀχύρωμα ἐπάνω εἰς αὐτὰ τὰ νησίδια.

16) Ἐὰν εἶναι σῶμα στρατιωτικὸν εἰς τὸ Ἀνατολικὸν καὶ πόσοι καὶ ποῖα ὀσπίτια ἔχει πιασμένα, καὶ ἐὰν εἶναι κάτοικοι χριστιανοὶ εἰς τὸ Ἀνατολικὸν καὶ ἐὰν ἔχουν πολλὰ μονόξυλα, καὶ ποῦ τὰ ἔχουν;

17) Ἐὰν κρατοῦν τὸ ἐκτὸς τοῦ Ἀνατολικοῦ μικρὸν χαράκω, καὶ πόσην φυλακὴν ἔχουν εἰς αὐτό, καὶ ἐὰν ἔχουν κανόνια ἢ ὄχι.

18) Ἐὰν εἰς τὰ περιβόλια τοῦ Ἀνατολικοῦ εἶναι κανὲν Σῶμα καὶ πόσον.

19) Ἐὰν ἐγέμισαν τὰ χανδάκια τὰ ἔξω τοῦ χαρακώματος ἢ τὰ ἄψην ὅπως ἦσαν ἐπὶ τῆς πολιορκίας.

20) Ἐὰν εἰς τὰ πέριξ τῆς Γουριάς καὶ τοῦ Μποχωρογελάτου εἶναι κἀνὲν Σῶμα ἐχθρικόν.

Εἰς ὅλα αὐτά, ἢ εἰς ὅσα περισσότερα ἀπὸ αὐτὰ δυνηθοῦν οἱ ἀπεσταλμένοι κατὰσκοποὶ νὰ κάμουν τὰς σημειώσεις των, διὰ νὰ μᾶς τὰς δώσουν δταν φθάσωμεν περὶ τὴν Ζάκυνθον.

γ') Συγχρόνως νὰ ξεκινήσῃ καὶ ὁ Κ^{ος} Λέλης διὰ τὸν Κάλαμον, τοῦ ὁποίου ἔργον νὰ εἶναι τὸ νὰ ἐτοιμάσῃ ὅσα περισσότερα πλοιάρια, πάσσαραις καὶ γόνδολαις ἀπὸ τὰς διασφθείσας ἀπὸ τὸ Ἀνατολικὸν καὶ Μισολόγγι, καὶ νὰ τὰς πέμψῃ εἰς τὰς Σκρόφας, διὰ νὰ τὰς εὐρώμεν ἐκεῖ εἰς τὴν διάδασίν μας.

Οἱ ἐν Ζακύνθῳ ἀδελφοὶ πρέπει νὰ δώσουν εἰς τὸν Κ^{ον} Λέλην ὁδηγίας πῶς νὰ φερθῇ καὶ πότε νὰ ἔχῃ ἔτοιμα τὰ ρηθέντα πλοῖα εἰς τὸ διωρισμένον μέρος. Ἐὰν εἰς τὸν Κάλαμον εἶναι τροφαί, αὐταὶ ἤμποροῦσαν νὰ φορτωθοῦν εἰς μέρος αὐτῶν τῶν πλοίων, διὰ νὰ μεταφερθοῦν δῆθεν εἰς τὴν Ζάκυνθον καὶ νὰ χρησιμεύσουν διὰ τὸ Μισολόγγι.

δ') Ὁ Κ^{ος} Λέλης, ἅμα φθάσας εἰς Κάλαμον, πρέπει μὲ κάθε τρόπον νὰ πληροφορηθῇ περὶ τῶν ἀκολουθῶν:

1) Ἐὰν εἶναι Τοῦρκοι εἰς τὸ Ἐηρόμερον, καὶ πόσοι καὶ εἰς ποῖα μέρη.

2) Ποῦ εὐρίσκεται ὁ Βαρνακιώτης καὶ μὲ ποῖαν δύναμιν;

3) Ἐὰν τὸ Λεσίνι εἶναι ἀφύλακτον, ἢ ἀπὸ πόσους φυλάττεται καὶ ἀπὸ ποίους.

4) Ἐὰν εὐγῆκαν Ἐηρομερῖται καὶ ἐπροσκύνησαν, καὶ πόσοι, καὶ ἀπὸ ποῖα χωρία.

5) Ἐὰν εἰς τὸν Βάλτον εἶναι κἀνὲν Σῶμα ἐχθρικόν, ἢ εἰς τὸν Καρ-
βασαρά, ἢ ἄλλου, καὶ ὡς πόσον εἶναι.

6) Πόσον Σῶμα ἐχθρικόν εὐρίσκεται εἰς τὴν Βόνιτσαν καὶ πόσον εἰς τὴν Πρέβεζαν καὶ Ἄρταν, καὶ ποῖος εἶναι ὁ ἀρχηγός;

7) Ἐὰν εἰς τὸ Βραχῶρι καὶ Ζαπέντι εἶναι ἐχθροί, καὶ ὡς πόσοι.

8) Ποῖοι Καπετάνοι εὐρίσκονται εἰς τὸν Κάλαμον καὶ ὡς πόση ποσότης ἐνόπλων Ἑλλήνων ἤμποροῦν νὰ εὐγοῦν ἔξω καὶ νὰ ἐνωθοῦν μὲ τοὺς ἄλλους Ἑλλήνας;

9) Ὅ,τι ἄλλο ἤμπορέσῃ νὰ μάθῃ ἀπὸ τὰ μέρη τοῦ Καρπενησιῶου καὶ τῆς λοιπῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος, καὶ περὶ τῶν Καπετάνων, οἱ ὁποῖοι εἶχον ἀποσυρθῇ εἰς τὴν Καρφοπεταλιάν, δηλαδή, Μίτζου, Τζόγκα Ράγκου, Σκαλιτζᾶ, Γιολδασαίων καὶ λοιπῶν.

Τὰς ὅσας λάβῃ πληροφορίας περὶ ἐκάστης αὐτῶν τῶν ἐρωτήσεων ὁ κ. Λέλης θέλει τὰς διευθύνει ἀσφαλῶς εἰς Ζάκυνθον διὰ νὰ τὰς λάβωμεν εἰς τὴν διάδασίν μας.

ε') Ὁ Κ^{ος} Ζαχαρόπουλος, ἀφοῦ παραστήσῃ πρὸς τοὺς ἐν Ζακύνθῳ

φίλους ὅσα ἐδῶ ὠμιλήθησαν καὶ τοὺς ἐγχειρίσῃ τὸ γράμμα μὲν τοὺς παρακαλέσῃ νὰ κάμουν ὅλα τὰ δυνατὰ παρὰ τῷ Κ^ο Γόρδωνι, ὅποιον ἄλλον τρόπον στοχασθοῦν, διὰ νὰ μὴν ἐμποδισθῇ αὐτὸ τὸ σχῆμα.

Νὰ τοὺς παρακαλέσῃ νὰ ὀδηγήσουν τοὺς εἰς Μισολόγγι καὶ Κάλαμον ἀποστελλομένους, διὰ νὰ ἡμπορέσουν νὰ ἐπιτύχουν τὸν σκοπὸν τῆς ἀποστολῆς των. Νὰ τοὺς παραστήσῃ, ὅτι, ἐὰν οἰκονομηθοῦν χρήματα καὶ σταλοῦν, ἔχομεν χρεῖαν τῆς συνεργείας των εἰς πρόβλεψιν τῶν ἀκολουθῶν:

1) Τροφῶν καὶ πολεμεφοδίων, διὰ νὰ ἐμβάσωμεν διὰ μιᾶς ἱκανὴν ποσότητα καὶ νὰ προλάβωμεν κάθε ἐνδεχόμενον κατ' ἀνάγκην. Διὰ τὸ μετέπειτα ἐλπίζομεν, ὅτι αἱ συνεισφοραὶ τῶν φιλελλήνων Εὐρώπης θέλουν εἶσθαι τόσον πλουσιοπάροχοι, ὥστε θέλουν μᾶς κέσῃ ἀφθόνης.

2) Ὅσων περισσοτέρων μικρῶν καϊκιῶν δυνηθοῦν, τὰ ὅποια πλέουν μέσα εἰς τὴν Λίμνην· αὐτὰ τὰ καΐκια, μαζὶ μὲ τὰ ἀπὸ Κάλαμον, πρέπει νὰ μᾶς προσμένουν εἰς ρητὸν μέρος, εἰς τὰς Σκῆρας.

3) Διαφόρων ἐργαλείων, οἷον τσαπῶν, καζιμάδων, πτυαρίων, φίλων καὶ ἄλλων τοιούτων, τὰ ὅποια θέλουν χρησιμεύσει εἰς τὰς ἐπιδιόρθωσιν τῶν ἀναγκαίων μερῶν τοῦ ὀχυρώματος.

ς') Ἄμα λάβωμεν τὴν χρηματικὴν ἐξοικονόμησιν, δὲν θέλει ἀργοπορήσῃ ν' ἀναχωρήσωμεν. Ἐν ἀπὸ τὰ πλοῖα θέλει προπορεύσθαι τὸ ὅποιον θέλει παρουσιασθῇ ἔξω τῆς Ζακύνθου χωρὶς σημαίας· θέλει δώσῃ εἰς σημεῖον τὸ κατέδασμα τῶν παπαφίγκων του, ἐὰν ἔχῃ ὑψωμένους, ἢ τὸ ἀνέδασμά των καὶ κατέδασμα συγχρόνως· ὁ ἄνεμος δὲν ἤθελε τῷ συγχωρήσῃ νὰ τοὺς ἔχῃ ὑψωμένους ἀπ' ἀλλήλων. Τότε, εἰς αὐτὸ τὸ πλοῖον, εἰς τὸ ὅποιον θέλει εὑρεθῇ καὶ εἰς ἐξ αὐτοῦ εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔλθῃ ὁ Κ^{ος} Ζαχαρόπουλος ἢ ὅστις ἄλλος ἔγκρητος παρὰ τῶν ἐν Ζακύνθῳ φίλων μετὰ τοῦ Ἀναστασίου Παπαλουκά. μὲ ὅλας τὰς πληροφoρίας, τὰς ἀπὸ Μισολόγγι καὶ Κάλαμον, δὲ ὀδηγηθῶμεν εἰς τὸ κίνημά μας.

26 Ἰουνίου 1826

Ἐν Ναυπλίῳ

Α. Μαυροκορδάτος

Α. Μεταξᾶς

Κ. Μεταξᾶς

174. Χ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα).

Φίλτατε Κωνσταντάκη!

Ὁ ἐπιφέρων σοφολογιώτατος Κύριος Καλλίνικος Καστόρχης, γνωστός σας, ἔρχεται αὐτοῦ νὰ παραλάβῃ τὰ πράγματα τοῦ μακρο-

Π. Πατρών, με ἀποδεικτικά ἔγγραφα τῆς Σεβαστῆς Διοικήσεως τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν συγγενῶν τοῦ μακαρίτου.

Σὰς παρακαλῶ λοιπὸν θερμῶς νὰ εὐκολύνετε κάθε ἐμπόδιον τῆς σοφολογιότητός του, ὅπου ἤθελεν τοῦ τύχη, νὰ τοῦ δώσῃτε κάθε βοήθειαν διὰ νὰ δώσῃ καλὸν τέλος εἰς τὰς ὑποθέσεις του· ἂν δὲν σταθῇ δεκτὸς κατὰ τὸ θέσπισμα τῆς Ἰονικῆς Διοικήσεως, νὰ τοῦ εὐκολύνετε καὶ εἰς αὐτό, μάλιστα ὅπου ἡ σοφολογιότης του ἀποδεικνύεται καθαρὰ ὅτι ἔρχεται δι' ὑποθέσεις του. Τέλος πάντων κάμετε εἰς τὴν σοφολογιότητά του ὅ,τι ἤθελε κάμετε εἰς τὸν

τῇ 26 Ἰουνίου 1826

Ναύπλιον

Εἰς τὰς διαταγὰς σας πρόθυμον

Χ. Ζαχαριάδην

175. ΟΙ ΟΠΛΑΡΧΗΓΟΙ ΣΠΑΡΤΗΣ ΠΡΟΣ ΚΟΡΝΗΛΙΟΝ ΚΑΙ ΙΩΑΚΕΙΜ

(Ἀντίγραφον. Ἀριθ. 7551 καὶ 7552 Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Α.

Εὐγενέστατε Κ. Ἰάκωβε Κορνήλιε καὶ Ἀρχιδιάκονε Ἰωακείμ.

Ταύτην τὴν στιγμὴν εἰς τὰς δώδεκα ὥρας, μᾶς ἦλθε καὶ ἄλλος πεζὸς μὲ γράμματα τοῦ Κωνσταντίνου Μαυρομιχάλη ἀπὸ Λιμένι, καὶ πληροφορούμεθα, ὅτι οἱ ἡμέτεροι ἀφοῦ ἐσυνάχθησαν ἀπανταχόθεν, ἐπολιόρχησαν τοὺς ἐχθροὺς στενότατα εἰς Διρὸ (ἐνθα ἔκαμον τὴν ἀπόδοσίν των,) καὶ ἀφοῦ πολλάκις ὥρμησαν κατ' αὐτῶν τοὺς ἐστενοχώρησαν τοσοῦτον, ὥστε ἄλλη ἐλπίς δὲν τοὺς ἔμεινεν, εἰμὴ νὰ ἐπικαλοῦνται τὴν βοήθειαν τῶν ἐκεῖ παραπλεόντων πλοίων των, τὰ ὅποια βλέποντα τὸν ἐντελῆ ἀφανισμόν τῶν ἀδελφῶν των ἀρμάτωσαν ὅλα τὰ λαντζόνια των, τὰ ὅποια καὶ ἔστειλον διὰ νὰ τοὺς διασώσουν. Συγχρόνως δὲ ἤρχισαν καὶ τὰ πλοῖά των διὰ νὰ πυροβολοῦν ἀκαταπαύστως, ὥπως διασεύσαντες τοὺς ἡμετέρους τῶν θέσεών των διασώσωσιν τοὺς ἐδικούς των, οἱ ὅποιοι ἐθανατώνοντο ἀνηλεῶς ἀπὸ τὰ ἀκαταπαύστως σπινθηροβολοῦντα λαμπρὰ ὅπλα τῶν Σπαρτιατῶν.

Ὑπὲρ τῶν χιλίων κανονίων ἔρριψαν κατὰ τῶν ἡμετέρων, τοὺς ἐποίους ἀντὶς νὰ δειλιάσουν τοὺς ἐνεθάρρουναν περισσότερον, διὰ νὰ τοὺς πολεμοῦν πλέον μὲ ὀρμὰς· ὅθεν ἀπελπισθέντες καὶ τούτης τῆς βοηθείας οἱ πολιορκημένοι ἐχθροί, ἔτρεξαν εἰς τὴν θάλασσαν, ὃ μὲν κολυμβῶν διὰ νὰ διασωθῇ ὃ δὲ διὰ νὰ ἱμβαρκαρισθῇ εἰς τὰ λαντζόνια· ἄλλ' οἱ Σπαρτιάται, φοβούμενοι μήπως φύγῃ ἀπὸ τὰς χεῖράς των

μία τοιαύτη λεία, ὥρμησαν ἐκ τρίτου ἀποφασιστικῶς, ἢ τὰν ἢ ἐπὶ καὶ ἐλθόντες εἰς χεῖρας, ἄλλους μὲν κατέσφαξαν ἄλλους δὲ ἐπέζωντας, καὶ ἄλλους ἐσκοτώσαν μὲ τὰ τουφέκια των, πλείοντας δὲ σφθῶσι. Τὸ δὲ παραδοξότερον εἶνε ὅπου μία ἡρώϊσσα γυναῖκα λυγριὰ τιάτιστα πηδῆσασα εἰς τὴν θάλασσαν, ἀρπαξεν ἓνα Ἀλβανὸν κλέφτην δῶντα διὰ τὴν διασφθῆ, ἀπὸ τὸν ὅποιον ἐζητοῦσεν ἱκανοποίησιν τοὺς καρπούς της τοὺς ὁποίους τῆς ἔκαυσαν. Τὶ τὰ θέλετε Κ. Εἰς αὐτὴν τὴν ἐποχὴν ἡ γυναῖκες τῶν Σπαρτιατῶν ἐδειξαν περισσότεραν γενναιοῦτητα ἀπὸ τοὺς ἄνδρες των· μάλιστα δὲ τὴν περὶ τὴν ἡμέραν τῆς μάχης, ὅπου οἱ ἄνδρες των ἔλειπον ἀπὸ τὰ σπύτα εἰς Ἀρμυρόν, αὐταὶ μετὰ τῶν γερόντων ἐδίωξαν τὸν ἐχθρὸν ἀπὸ τῆς μοῖας καὶ ἐπεκράτησαν τὴν μάχην ἕως ὅτου ἐφθασαν οἱ ἄνδρες μετὰ τῶν ὁποίων ἔκαμαν τοῦτον τὸν μέγαν ὄλεθρον.

Μόλις ἀπὸ δύο χιλιάδας ἐχθρῶν διεσφύθησαν τετρακόσιοι, λοιποὶ ἐχάθησαν, ὡς ἀνωτέρω εἶπαμεν, πνιγέντων τῶν περισσοτέρων εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης.

Οἱ Σπαρτιατὰι ἔκαμον καὶ ἄλλο ἓνα περίεργον εἰς αὐτὴν ἐποχὴν! δηλ.: ὅταν οἱ ἐχθροὶ πηδοῦσαν εἰς τὴν θάλασσαν διὰ τὴν διασφθῆ, ἀπηδοῦσαν καὶ αὐτοὶ συγχρόνως, σύροντές τους ἀπὸ μαλλιά τῆς κεφαλῆς εἰς τὴν ξηρὰν διὰ τὴν τοὺς λαφυραγωγῶν ὀφειλόμενοι.

τῇ 26 Ἰουνίου 1826

Οἱ ὀπλαρχηγοὶ τῆς Σπάρτης

Ἐκ τοῦ στρατοπέδου Ἀρμυροῦ

B'.

Εὐγενέστατοι Κ.: Ἰάκωβε Κορνήλιε καὶ Ἀρχιδιάκονε Ἰωάννη

Ψὲς τὸ ἑσπέρας ἦλθεν ἐνταῦθα εἰς τὸ στρατόπεδόν μας ἕνας Ἀτλὶς ἀπὸ τὸ στρατόπεδον τοῦ Ἰμπραῖμη. Ἡ πατρίς του Σπάρτη καὶ χριστιανὸς τὴν θρησκείαν· αὐτὸς μᾶς ἐπιβεβαίωσεν ὅτι εἰς τὴν μάχην, ὅπου ἐκάμαμεν, ἐσκοτώσαμεν 290 Τούρκους καὶ 100 γωμένους, εἰς δὲ τὴν τρίτην 150 σκοτωμένοι καὶ τριάκοντα πνιγμένοι· μᾶς λέγει προσέτι περὶ τῆς ἀποδόσεως τοῦ Ἰμπραῖμη εἰς τὴν πλὴν ἀγνοεῖ τὸν ἀφανισμόν του. Μᾶς λέγει πρὸς τοὺς τοῦ Ἀλεξανδρείας περιμενόμενα πλοῖά του ἐφθασαν εἰς Μοθώ τροφοῦς ἄνευ στρατευμάτων, καὶ ὅτι ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἰμπραῖμη ἦν νὰ πυρπολήσῃ καὶ τὴν Σπάρτην, ἢ νὰ χαθῇ.

Ὁ ἐχθρὸς ἀπὸ προχθὲς ἐτραδήχθη εἰς Δοάνα Καλαμάτι. Ποτὲ μὲν ἐκεῖ, ποτὲ δὲ περαιτέρω στήνει τὰ σκηνάς του, ἀπὸ τούτου ἄλλο δὲν συμπεραίνομεν, εἰμὴ ὅτι φοβεῖται μήπως αὐτὸς ἐπιπέσωμεν κατ' ἐπάνω του.

Σήμερον ἔφθασε καὶ ὁ Κολοκοτρώνης εἰς Σέλιζα πλησίον μας με-
τρεῖς χιλιάδας στρατιώτας καὶ μᾶς γράφει διὰ νὰ συνέλθωμεν ὅλοι
μας εἰς ἓν νὰ συνομιλήσωμεν. — Ὑγιαίνετε!

τῇ 27 Ἰουνίου 1826

Οἱ ὀπλαρχηγοὶ τῆς Σπάρτης

Ἐκ τοῦ στρατοπέδου Ἀρμυροῦ

Γ'.

Εὐγενέστατοι Κ: Ἰάκωβε Κορνήλιε καὶ Ἀρχιδ: Ἰωακείμ.

Ταύτην τὴν στιγμήν ἦλθον εἰς τὸ στρατόπεδόν μας καὶ ἑτεροὶ
δύο φυγάδες ἱππεῖς Κρητικοὶ παρὰ τοῦ στρατοπέδου τοῦ Ἱμπραῖμη,
οἱ ὅποιοι μᾶς λέγουν, ὅτι ὁ ἐχθρὸς σκοπεύει νὰ κτυπήσῃ τὸ Σταυρο-
πήγι καὶ τὴν Βέργαν τοῦ Ἀρμυροῦ, καὶ ὅτι νὰ λάδωμεν μέτρα. Ὑγιαίνετε!

τῇ 27 Ἰουνίου 1826

Οἱ ὀπλαρχηγοὶ τῆς Σπάρτης

Ἐκ τοῦ εἰς Ἀρμυρόν στρατοπέδου

Δ'.

Εὐγενέστατοι Κ: Ἰάκωβε Κορνήλιε καὶ Ἀρχιδιάκονα Ἰωακείμ.

Ἄλλοι τέσσαροι ἱππεῖς ἔφυγαν πάλιν ἀπὸ τοῦ ἐχθροῦ στρατό-
πεδον καὶ ἦλθον εἰς τὸ ἐδικόν μας, οἱ ὅποιοι μᾶς διηγοῦνται τὰ ὅσα
μᾶς εἶπον οἱ Κρητικοί, καὶ ὅτι νὰ λάδωμεν μέτρα διὰ νὰ ἐνδυναμώ-
σωμεν τὴν Βέργαν τοῦ Ἀρμυροῦ, ἐπειδὴ ὁ ἐχθρὸς σκοπεύει νὰ μᾶς
κτυπήσῃ θαλάσσης τε καὶ ξηρᾶς, διὰ νὰ μᾶς διασκορπίσῃ τῆς Βέργας!
Ὑγιαίνετε!

τῇ 27 Ἰουνίου 1826

Οἱ ἴδιοι

Ἐκ τοῦ εἰς Ἀρμυρόν στρατοπέδου

Ε'.

Ἡμεῖς πρῶτον με τοῦ Θεοῦ τὴν βοήθεια, καὶ δεύτερον με τοὺς
γενναίους στρατιώτας μας εὐρισκόμεθα ἐξαίρετα, ὥστε ἄλλον τινὰ δὲν
μᾶς δειλίῃ, εἰμὴ ἡ ἑλλειψὶς τροφῶν καὶ πολεμοφοδίων, τὰ ὅποια πῶς
ἀκολουθῶς θέλει οἰκονομήσωμεν καὶ ἡμεῖς ἀποροῦμεν. Τὰ χρήματα
δὲν μᾶς ὠφελοῦν εἰς τοιαύτας περιστάσεις, ὅσον αἱ τροφαὶ καὶ τὰ
πολεμοφόδια, τὰ ὅποια ποῦ νὰ εὕρωμεν νὰ τὰ ἱκονομήσωμεν πρὸς
τὸ παρὸν ἐκ τοῦ στερήματός μας καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ ἀγνοοῦμεν, διότι, ὡς
γνωστόν σας, πυρῖτις δὲν ὑπάρχει εἰς τὴν Σπάρτην· ἐκτὸς τῶν σημαν-
τικῶν ὀσπιτίων, τὰ ὅποια, ἔχοντα μόνον διὰ τὴν οἰκονομίαν τῶν ὀσπι-
τίων των, τὴν κατέθεσαν ὅλην, τὴν ὅποιαν καὶ κατεξώδευsen εἰς τοὺς
πρώτους πολέμους τὸ Στρατόπεδον. Τὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα εἰσέτι δὲν
ἐφάνησαν, μήτε τινὰ πληροφορίαν περὶ τούτων ἔχομεν ἂν ἐξεκίνησαν,
ὥστε ὁ ἐχθρὸς εἶναι κύριος ἀπὸ τὸ μέρος τῆς θαλάσσης, καὶ ποτὲ μὲν
ἐδῶ, ποτὲ δὲ ἐκεῖ μᾶς ἐπαπειλεῖ, διὰ νὰ κάμῃ ἀποδόσεις, καθὼς
ἔκαμε καὶ προχθὲς εἰς Διρό. Οἱ Μεσαμανιάται διὰ τὸν πρὸς τὸ μέρος

τοῦ λιμενιοῦ Τζιμοδας αἰφνίδιον ἐμφανισμόν τριῶν ἐχθρικών πλοιοῦ ποπτευθέντες ἐπέστρεψαν πάλιν εἰς τὰ ἴδια, φοβούμενοι μή κάμωσιν ἐκεῖ καὶ δευτέραν ἀπόδασιν καὶ ἔνεκα τούτου ἡ Βέργα σήμερον ἀδυνάτισε πολλά. Ὁλη ἡ Σπάρτη ἐν γένει ὡς παράλιος τὴν αὐτὴν ὑποψίαν καὶ φυλάττει τὰ ἀκρωτήριά της, ὥστε ἡμεῖς ἐνταῖμα πολλὰ ἀδύνατοι, καὶ φοβούμεθα μεγάλως μήπως ὁ ἐχθρὸς εὐρόντας μας ὀλίγους, εἰσχωρήσῃ εἰς τὰ θριά μας, ὠφελούμενος τὴν εἰς τὰ παράλια διανομὴν τῶν περισσοτέρων στρατιωτῶν Μ' ὅλα ταῦτα καὶ τούτου ἂν ἀξιωθῇ, δὲν θέλει λησμονήσωμεν πρῶτους θριάμβους μας, ἀλλὰ θέλει ἐπιπέσωμεν μετὰ τὴν ἰδίαν γεννητήρα, ἢ νὰ τοὺς ἐξορίσωμεν τῶν ὁρίων μας, ἢ νὰ πέσωμεν ἐνδοῦ.

Τὴν αὐτὴν στιγμὴν εἰς τὰς 6 1/2 ὥρας δύο ἐχθρικά πλοία πηλοῦσι ταῖς Κυτρίδες καὶ ἄλλα δύο εἰσπλέουσι διὰ ἐτοῦτον τὸν κόλπον ἀγνοοῦμεν δ' ὁποῖος εἶνε ὁ σκοπὸς τῶν, διὰ τοῦτο καὶ ἐστεῖλαι διακοσίους στρατιώτας ἀπὸ τὴν Βέργαν μας, διὰ νὰ προλάβῃ τὸ πηλοῦν τῶν Κυτρίων, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀδύνατον στρατιωτῶν.

Ἐκ τῶν δύο εἰσπλεόντων εἰς τὸν κόλπον μας πλοίων, τὸ πυροβολεῖ μίαν γατήαν μας, φέρουσιν ψωμὶ εἰς τὸ στρατόπεδόν διὰ τοῦτο καὶ ἐστεῖλαμεν ἑτέρους ἑκατὸν στρατιώτας διὰ νὰ πυρρῶσιν ἀπὸ τὸ μέρος τῆς ξηρᾶς, ὅπως ὑπερασπισθῶσιν αὐτήν, καὶ εὐκολύνωσι τὸν δρόμον της, τὸ δὲ τραδᾷ κατ' εὐθείαν εἰς τὸ στρατόπεδόν μας, καὶ συμπεραίνομεν ἐκ τούτου, ὅτι σήμερον θὰ πολεμήσῃ Βέργα μας θαλάσσης τε καὶ ξηρᾶς καὶ μένομεν.

τῇ 27 Ἰουνίου 1826

Οἱ ὀπλαρχηγοὶ τῆς Σπάρτης

Ἐκ τοῦ εἰς Ἀρμυρὸν Στρατοπέδου

5'.

Εὐγενέστατοι Κ.: Ἰάκωβε Κορνήλιε καὶ Ἀρχιδιάκονα Ἰωάννη

Πρὸ μισῆς ὥρας, δηλ. περὶ τὰς ἑνδεκα καὶ ἡμισυ ὥρας σήμερον ἐμβόηκαν εἰς τὸν κόλπον τοῦτον τὰ εἰς τὸ πρότερον γράμμα σημειωθέντα σας δύο ἐχθικά πλοία, ἀπὸ τὰ ὅποια τὸ μὲν ἔλαβεν δρόμον τῆς Παλαιοχώρας, τὸ δὲ ἦλθεν ἐνταῦθα καὶ μᾶς ἐπυροβολοῦσεν ἀκαταπαύστως, ἐνῶ τὸ πρῶτον ἐδοκίμαζε νὰ κάμῃ ἀπὸ τὴν πλὴν μήτε τὸ ἐν μήτε τὸ ἄλλο ἡδυνήθησαν νὰ κατορθώσουν ὁλεθρίους σκοπούς τῶν, ἐπειδὴ ἐκαταλάβαμεν τὸ στρατήγημά στείλαντες ἀρκετοὺς στρατιώτας πρὸς διαφύλαξιν ταύτης τῆς θέσεως καὶ ἀνεχώρησαν ἐμπαιζόμενοι ἀπὸ τοὺς Σπαρτιάτας, πῶς εὐγαίνουν ἔξω διὰ νὰ πολεμήσουν.—Υἱαίνοντε

τῇ 27 Ἰουνίου 1826

Οἱ ὀπλαρχηγοὶ τῆς Σπάρτης

Ἐκ τοῦ εἰς Ἀρμυρὸν Στρατοπέδου

176. ΚΟΡΝΗΛΙΟΣ ΚΑΙ ΙΩΑΚΕΙΜ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ ΚΑΙ Δ. ΜΕΣΑΛΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 162 Ἀρχείου Ἀλεξ. Σ. Ρώμα).

Φιλογενέστατοι ἀδελφοί.

Λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ παρρησιασθῶμεν διὰ τοῦ παρόντος μας ἀδελφικοῦ πρὸς τὴν φιλογενεῖαν σας, καὶ νὰ σᾶς γνωστοποιήσωμεν τὰ ἐδῶ διατρέχοντα, ὡς ἐκ τῶν ἐσωκλείστων θέλετε τὰ πληροφορηθῇ, ἀπὸ μὲν τὸ πρωτότυπον τῶν ὀπλαρχηγῶν, τὸ βάρος, ὅπου μᾶς ἐπεφορτίσθη ἀπὸ τὸ κοινὸν τῆς Σπάρτης, ἀπὸ δὲ τὰ ἀντίγραφα τῶν εἰδήσεων τοῦ στρατοπέδου, τὰ ἕως ὥρας διατρέχοντα.

Ἀδελφοί, ἦτον καλὸν νὰ μὴν ἐγεννώμεθα εἰς τὸν κόσμον, μάλιστα εἰς τοιαύτας περιστάσεις, μὰ ἐπειδὴ καὶ ἐγεννήθημεν, χρέος πατριωτικὸν ἔχει ὁ καθεὶς, οἷς τρόποις οἶδε καὶ δύναται, νὰ ὑπερμαχῇ διὰ τὸ Ἔθνος του, διατὶ καὶ ἂν ἤθελε ἀδιαφορήσει, τὸ συνειδὸς του δὲν τὸν ἀφίνει· ἡμεῖς τὰ πρὸς τὴν Πατρίδα χρέη μας ἐκάμαμεν, ὅση μας δύναμις, καὶ πάλιν ἐπιταττόμεθα ἀπὸ τὸ ἴδιον συνειδὸς μας νὰ ἐξακολουθῶμεν αὐτά, βλέποντες τὸν ἔσχατον κίνδυνον τῆς φιλτάτης Πατρίδος καὶ ἀνάγκας αὐτῆς.

Τὸ πρόθυμον τῆς φιλογενείας σας, τὸσον τῶν ἐξ ἰδίων σας συνεισφορῶν, ὅσον καὶ διὰ τῆς προτροπῆς σας ἀπὸ ἄλλους φιλογενεῖς πρὸς τὰς χρεῖας τῆς Πατρίδος, κηρύττεται ἀπανταχόθεν ἐξ χρόνων ἤδη, καὶ τοῦτο εἶναι ὁμολογούμενον παρὰ πάντων· ὡς τοιοῦτοι σωτῆρες λοιπὸν εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ Ἔθνους μας, ὅπου ἀπεδείχθητε, ἐκρίναμεν εὐλογον νὰ σᾶς κοινοποιήσωμεν τὸ βάρος ὅπου μᾶς ἐδόθη, διὰ νὰ καταφθάσῃτε, μὲ τὴν συνειθισμένην σας συνεισφοράν, καὶ εἰς ταύτην τὴν κρίσιμον περίστασιν, ὅπου ἡ Σπάρτη σήμερον πολιορκεῖται διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης, καὶ πυροβολεῖται ἡμέρα καὶ νύχτα μὲ ὄλας τὰς δυνάμεις τοῦ ἐχθροῦ Ἱμπραήμη, πλὴν πάχτα νικημένος ἕως ὥρας ἐστάθη, καὶ εἰς τὰς ἀποδόσεις του, καὶ εἰς τὰ διὰ ξηρᾶς γερούσια του, ὡς ἐκ τῶν ἐσωκλείστων τῶν διαφόρων εἰδήσεων πληροφορεῖσθε.

Ἀδελφοί, ὁ τόπος τῆς Σπάρτης εἶναι δυνατός, πλὴν εἶναι καὶ πτωχὸς καὶ σχεδὸν κατὰξηρος, καὶ ὑστερεῖται ὅλων τῶν ἀναγκαίων, ὅπου σχεδὸν μήτε πανὶ δὲν εὐρίσκεται διὰ τὰς πληγὰς τῶν λαβωμένων, πολλῶ μᾶλλον ἄλλων ἀναγκαίων, ὅπου ἄνευ τούτων βέβαια ὁ ἐχθρὸς θὰ εἰσχωρήσῃ, καὶ τότε εἴμεθα χαϊμένοι. Ὅθεν μαζοὺς στέλνομεν τοὺς παρόντας καπετὰν Δημήτρην Περτουτζῆ καὶ καπετὰν Γρηγόρην Σκλαβοῦνον (οἵτινες πολλὰ ὠφέλησαν παρευρεθέντες εἰς ταύτην τὴν περίστασιν) καὶ ἀπὸ τοὺς ὁποίους θέλετε πληροφορηθῇ

καὶ διὰ ζώσης τὰς λαμπρὰς νίκας τῶν Σπαρτιατῶν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ
καὶ τὴν ἔλλειψιν τῶν ζωοτροφιῶν, ὅπου ἡ Σπάρτη εἰς ταύτην
κρίσιμον περιστάσιν ἔχει· προθυμότητι λοιπὸν καὶ ἤδη, φι-
λόστοιχοι ἀδελφοί, καὶ δείξατε ὅσον τάχος τὴν συνειθισμένην
φιλογένειαν διὰ τὴν καταφθάσωμεν τὴν δυστυχῆ πατρίδα, ὅπου ἂν
ἐτοῦτος ὁ ποῦντος τῆς Σπάρτης κρατεῖ τὴν δυστυχῆ Ἑλλάδα,
ὅταν ἐτοῦτος φυλαχθῇ, σώζεται καὶ ὅλη ἡ Ἑλλάς. Ἡ Σπάρτη
ταύτην τὴν περιστάσιν χρῆζει νὰ προβλεφθῇ ὅσον τάχος, ζωοτρο-
πολεμοφοδίων, χαρτὶ διὰ φουσέκια, πανιὰ διὰ τοὺς λαβωμέ-
νους πετρελὰς διὰ τζαρούχια, ἀτζαλόπετρες, καὶ τέσσαρα κανονιάλια νὰ
πουν καθαρά, ἐξ ὧν, τὰ μὲν δύο νὰ εἶναι μεγάλα, τὰ δὲ μικρά
ὅποια εἶναι ἀναγκαῖα διὰ τὸ στρατόπεδον, ἀνευ τῶν ὁποίων, ἂν
μᾶς προβλεφθοῖν, κινδυνεύομεν ἀναμφιδόλως, καὶ αὕτη ἡ πρόβ-
λεψις κρέμαται ἀπὸ τὴν φιλογενεϊάν σας, καὶ χωρὶς ἀναβολὴν καὶ
καταφθάσατε λοιπὸν, φιλογενέστατοι ἀδελφοί, δι' ἀγάπην Θεοῦ
δι' ἀγάπην τῆς δυστυχοῦς Πατρίδος, ὅτι ἐὰν καὶ ἐτοῦτος ὁ πο-
νὴρ χαθῇ, ἐλάττω τὸ πᾶν, καὶ ἂν χαθῇ, θὰ χαθῇ ἔνεκα τῆς ἐλλεί-
ψος ἀναγκαίων, ὥς προείπαμεν, καὶ ἂν τὰ ἀναγκαῖα καταφθῇ
ἐντὸς ὀλίγων, θέλετε ἀκούσει, ὅτι ὁ τάφος τοῦ Ἱμπραήμ θέλει
εἰς τὴν Σπάρτην ἀναμφιδόλως, καὶ μετὰ Θεόν, ἐλπὶς εἶναι ἡ σω-
τηρία τῶν φιλογενῶν. Περιττὸν κρίνομεν πλέον νὰ σᾶς ἐκτα-
πειραιτέρω, μένομεν δὲ μὲ ὅλον τὸ ἀνῆκον σέβας

1826 Ἰουνίου 28

Σκαρδαμουῖλα

καὶ εἰς τοὺς ὁρσμούς σας

οἱ ἀδελφοί καὶ πατριῶται

Ἰάκωβος Κορνήλιος

Ἀρχιδιάκονος Ἰωαννῆς

Πρὸς τοὺς εὐγενεστάτους Κυρίους Κόμητα Λιονύσιον Ῥώμα
Λιονύσιον Μεσαλᾶν, νιοτὸν Στέφανον Μαρίνον καὶ Κωνσταντῖνον
Δραγῶναν. Εἰς Ζάκυνθον.

3

177. Α. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ ΠΡΟΣ Ι. ΚΛΑΔΟΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 7558 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ἐξωχότατε,

Περικλείω ἐνταῦθα συναλλαγματικὴν 1300 ταλλ. διὰ τὸν
Γόρδωνα, κατὰ τὴν ὁποίαν οὗτος, εἰ μὲν καὶ εἶναι αὐτοῦ φροντισ-
τὴς μετρήσῃ τὴν εἰρημένην ποσότητα, εἰ δὲ καὶ λείπει εἰς Ζά-
κυνθον τίζετε πάλιν ὁμοίως τὴν στάλσιν αὐτῆς ἐκεῖθεν παρ' αὐτοῦ
τὴν ἐξοχότητά σας. Κι' αὐτοῦ ἂν ὁ κύριος Γόρδων εἰσέτι εὐρί-
σκει

δὲν ἔχει δὲ ἐπὶ χεῖρας νὰ σὰς μετρήσῃ τὰ ἀνωτέρω χρήματα, μὴ τὸν βιάζεστε, ἀλλ' ἀφήσατέ τον εὐθὺς ἀφοῦ φθάσῃ εἰς Ζάκυνθον νὰ σὰς τὰ ἐμβάσῃ ἐκεῖθεν· ἐπὶ τὸ παρὸν δὲν σὰς γράφω ἐκτεταμένως προσθέτων καὶ τινα περὶ τῶν Ἑλληνικῶν, διότι κυρίως ἡ παρούσα ἀφορᾷ τὴν σύστασιν τῆς ῥηθείσης ὑποθέσεως, ἔπειτα εἶναι δωδεκάτῃ καὶ ἐπέκεινα τῆς ἐσπέρας, καθ' ἣν ἤδη ὥραν σὰς γράφω τὸ παρὸν, καὶ ἡ παρούσα διὰ τὰ αὐτόθι εὐκαιρία εἶναι ἐτοίμη ν' ἀναχωρήσῃ καὶ ἀναγκάζομαι νὰ τελειώσω. Ἀπασα ἡ οἰκογένειά μας ὑγιαίνουσα Σὰς προσκυνεῖ φαμικικῶς. Σὰς προσφέρω τὰς ὡς εἰκὸς προσρήσεις τοῦ ἀδελφοῦ μου, καθὼς καὶ τὰς ἰδικὰς μου καὶ μένω.

Ὑδρα τῇ 30 Ἰουνίου 1826

Ὁ εἰλικρινὴς φίλος καὶ ἀδελφός
Δάξαρς Κουντουριώτης

Πρὸς τὸν Ἐξοχώτατον Κύριον Ἰωάννην Κλάδον. *Εἰς Κύθηρα.*

(ΙΟΥΛΙΟΣ)

178. Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΖΑΚΥΝΘΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. ΖΑΪΜΗΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τοῦ Ἀρχείου τῆς οἰκογ. Ζαΐμη).

Ἐκ Ζακύνθου τῇ 1/13 Ἰουλίου 1826

Πρὸς τὸν Πανευγενέστατον Κον' Ἀνδρέαν Ζαΐμην. *Εἰς Ναύπλιον.*

Ἀναφερόμενος εἰς τὰς προλαβούσας ἡμῶν ἐπιστολάς, περὶ τῶν ὁποίων στερούμεθα ἀκόμη τὴν αὐτῶν ἀπάντησιν, σπεύδομεν νὰ σὰς ἐμπερικλείσωμεν καὶ τὴν παρῶσαν ἑτέραν ἐπιστολήν, τὴν ὁποίαν ἐλάδομεν προσφάτως ἀπὸ τοῦ Κον' Κόμητα Βιάρων Καποδίστριαν, ὅστις ἐπὶ τούτου μᾶς ἐξιστορεῖ τὸ προκείμενον εἰς μίαν ἐπὶ τούτῳ συνοπτικὴν αὐτοῦ ἐπιστολήν.

Ἡ ἀφίξις τοῦ κ. Γεροστάθῃ ἀπὸ τὴν Κέρκυραν ἔκαμε τὸν Κόμητα Βιάρων νὰ ἀναδεχθῇ ὡς αὐτοῦ ἐπίτροπος τὰς πρὸς αὐτὸν συστηθείσας ὑποθέσεις. Ὁ καλὸς κ. Ἐυνάρδος εἶχεν ἤδη ἀποστείλει εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ προρρηθέντος κ. Γεροστάθῃ μερικὰ χρήματα μὲ τέλος τοῦ νὰ βοηθήσῃ τὴν Ἑλλάδα, καθὼς ἐξαπέστειλε μερικὰ φορτηγὰ ζωοτροφῶν δι' αὐτὸν τὸν εὐεργετικὸν σκοπὸν· ὅθεν ὁ κ. Κόμης Βιάρων, ὠφελούμενος ἐκ τῆς περιστάσεως ταύτης τῆς ἐπιτροπικῆς, ἐνεργεῖ διὰ τὰ ἀντικείμενα, ὅσα ὁ κ. Ἐυνάρδος εἶχεν ἐμπιστευθῇ εἰς τὸν ἴδιον κ. Γεροστάθην. Ἀπὸ τὰς ὀμιλίας ὅπου θέλετε κάμει μὲ τὸν κ. Πετρίνην ἐπιτροπεύοντα τὸν προμελετημένον κ. Ἐυνάρδον, θέλετε λάβῃ

αίτιαν νὰ σημειώσετε, ὅτι μεταξὺ τῶν δοθησομένων ἀπὸ τὸν κ. Έβρον παραγγελιῶν πρὸς τὸν κ. Γεροστάθην εἶναι ὡσαύτως ἐκείνη, νὰ προσπαθήσῃ μὲ τὰ στελλόμενα εἰς αὐτὸν μέσα τὴν ἀπελευθέρωσιν οἰκογενειῶν, τῶν ὧν ὑπέπεσαν εἰς τὴν βαρβαρικὴν δύνασιν τοῦ υἱοῦ τοῦ σατράπου τῆς Αἰγύπτου. Ἀγνοοῦμεν διὰ τοῦτο διὰ τῶν χρησιν ἔπραξεν ὁ κ. Κόμης Βιάρος διὰ νὰ δώσῃ ἐκτέλεσιν εἰς αὐτὴν ἀξιόλογον ὑπόθεσιν. Μηδὲ ἡξεύρομεν ἂν ἡ θέλησις τοῦ κ. Έβρου ἔχει οὕτως, ὥστε εἰς μίαν τοιαύτην ἐργασίαν νὰ ἐνεργήται ξαρπτήτως ἀπὸ τὴν συναίνεσιν τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως.

Ἄρκει ὁμως νὰ προσέξῃ ἡ Διοίκησις εἰς ὅ,τι περιλαμβάνεται τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Παρισίου ἐκ τῆς ὁποίας ὁ Κόμης Βιάρος νὰ ἐσυντρόφευσεν ἀντίγραφον, καὶ εἰς τὴν ὁποίαν φαίνεται, ὅτι ὁ Εὐρωπαϊκαὶ Διοικήσεις, μηδεμιᾶς ἐξαιρουμένης, θέλουσι νὰ ἐργασθῶσι τὴν Ἑλλάδα εἰς τὴν τύχην της. Μ' ὅλον ὅτι πολλὰ ὑπομνηματα χριστιανικοῦ φρονήματος σπεύδουσιν εἰς τὸ μερικόν των συμφέροντα, εἰς τὸ νὰ κάμῃ νὰ φθάσουν αἱ αὐτῶν βοήθειαι εἰς τοὺς Έβρους. Αὕτη ἡ σπουδαία εἰδησις κάμνει νὰ ἰδῇ ἡ ὑμετέρα φρόνησις ἀγχίνοια πῶς πρέπει νὰ ὑπολογίξῃ τοὺς σκοποὺς τῶν Εὐρωπαϊκῶν Διοικήσεων, καὶ τὰς ἐλπίδας τὰς ὁποίας ἐγκολπόνουσι τινὲς ἀνὰ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐπάνω εἰς τὸ τοιοῦτον προκείμενον, ἐνῷ δὲν καὶ ἄλλο, εἰμὴ νὰ διασφύζουσι τὴν κατηραμένην διχόνοιαν μεταξὺ Έβρων, τοὺς ὁποίους κρατοῦν διηρημένους εἰς τοσαύτας ὁλεθρίους φαυλότητας. Καὶ οὕτω ἔστω πρὸς ὁδηγίαν σας.

Μένομεν μὲ τὴν προσήκουσαν ὑπόληψιν

Πρόθυμοι εἰς τοὺς ὁρισμοὺς
Διονύσιος ὁ δὲ Ῥώμα
Παναγιώτης Θ. Στεφαν
Κωνσταντίνος Δραγώ

179. Ν. ΣΠΗΛΙΑΔΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 163 Ἀρχείου Ἀλεξ. Σ. Ῥώμα).

Ἐκλαμπρότατοι καὶ Εὐγενέστατοι Κύριοι!

Ἐλαβον τὸ εὐγενές σας τῶν 10 Ἰουνίου τοῦ παρελθόντος ἔφθασα κατ' αὐτὰς ἐνταῦθα, καὶ διετάθην τὴν καρδίαν βλέπων πατριωτισμόν σας ἀδιακόπως διαλάμποντα καὶ διασκεδάζοντα τὴν νεφὰ τῶν συμφορῶν, ὅπου ἐπαπειλοῦσι τὴν φίλην Πατρίδα. Μ' ὅλον δεινὰς περιστάσεις ἐδῶ ἐκατεγράφησαν ὀλίγοι συνδρομηταὶ εἰς

μετάφρασιν τοῦ Bignon, διὰ τοῦτο κατ' αὐτὰς ἀρχίζει ὁ τύπος καὶ κατὰ τὰ μέσα τοῦ Σεπτεμβρίου ἐλπίζεται νὰ εἶν' ἔτοιμα τὰ βιβλία. Δὲν ἔχω οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν ὅτι κατεγράφησαν ἐκ τῶν νήσων σας οὐκ ὀλίγοι συνδρομηταί, ὄντες φύσει φιλόκαλοι, καὶ τούτου δοθέντος παρακαλῶ νὰ μὲ στείλετε τὸν κατάλογον διὰ νὰ καταχωρήσω τὰ ὀνόματά των εἰς τὸ βιβλίον. Πρὸς δὲ νὰ ἀποστείλετε καὶ τὰ χρήματα πρὸς τὸν ἐδῶ κύριον Γεώργιον Μ. Ἀντωνόπουλον, γενικὸν ταμίαν, ὁ ὁποῖος θέλει ἀναλάβει τὴν φροντίδα νὰ σᾶς πέμψῃ τὸ βιβλίον.

Ἐχω ἀπόλυτον ἀνάγκην ἀπὸ τὰ Γαλλικὰ Λεξικά τῆς Ἀκαδημίας καὶ ἀπὸ ἓν σῶμα τοῦ συγγράμματος τοῦ Joui ἐπιγραφομένου *La morale appliquée à la politique*· ἂν μὲ τὰ στείλετε μὲ κάμνετε μεγάλην εὐεργεσίαν.

Παρακαλῶ νὰ μὲ συγχωρήσῃτε διὰ τὰς ἐλευθερίας ὅπου λαμβάνω, ἐνθαρρυνόμενος ἀπὸ τὰ εὐγενῆ φρονήματά σας καὶ ἐν τοσοῦτῃ μὲ τὸ ἀνήκον σέβας διακηρύττομαι

Πρόθυμος ἀδελφός
Ν. Σπηλιάδης

Πρὸς τὸν Ἐκλαμπρότατον Κόμητα δὲ Ρώμαν καὶ πρὸς τοὺς εὐγενεστάτους κυρίους Π. Θ. Στέφανον καὶ Κ. Δραγῶναν.

Εἰς Ζάκυνθον.

180. Μ. ΠΙΚΟΥΛΑΚΗΣ ΠΡΟΣ ΔΙΟΝ. ΡΩΜΑ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 164 Ἀρχείου Ἀλεξ. Ρώμα).

Ἐκλαμπρότατε αὐθέντα

Εἶναι ὀλίγος καιρὸς ὅπου ὁ κοινὸς λαὸς τῆς Σπάρτης σᾶς ἐγνώρισεν, ὃχι μόνον διὰ φιλογενεῖς, ἀλλὰ καὶ διὰ ὠφελίμους ταύτης τῆς περιστάσεως τοῦ παρόντος πολέμου, μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Ἀράβων εἶναι γνωστὸν, Κύριε, ὅτι ἡ σιωπὴ τῆς Σπάρτης τὴν ἐκατάστησαν οἱ προὔχοντες μὲ τὰς καλὰς τοὺς ἀρετάς, ὥστε ὅπου οὔτε θεὸν φοβούμενοι οὐδὲ δ' ἀνθρώπους ἐνδρέπονται μέχρι ταύτης τῆς ὥρας, ὥστε ἐκατάστησαν τὴν δυστυχὴ Ἑλλάς εἰς ταύτην τὴν περιστάσιν εἰς ἄκρον τυραννίδα· ἐγὼ μὲν μὴν ἡμπορῶντας, νὰ σᾶς περιγράψω εἰς πλάτος, ἐπειδὴ ὁ ἐξαδελφός μου καὶ πατριώτης ἔρχεται προσωπικῶς θέλει σᾶς πληροφορήσει ὅλα τὰ τρέχοντα τῆς Σπάρτης ἀποτελέσματα, καὶ βεβαιωθῇτε παρ' αὐτοῦ ἔτι εἶναι ἡ ἀλήθεια καὶ ὅτι ἡ Σπάρτη δὲν θέλει μείνει εἰς ἀμέλειαν, ἀλλὰ θέλει καταγίνεται εἰς τὸ στρατόπεδον, ἕως νὰ λάβῃ τέλος ὁ παρόντας πόλεμος. Δώσετε παρακαλῶ ἀκρόασιν τοῦ κυρίου ἐξαδέλφου μου Ἰωάννου, ὅστις γινώσκωμιν τὴν καλήν

του ἀρετὴν εἰς τὰ τῆς πατρίδος καὶ γένους. Ἴδού λοιπόν καὶ τὸ γράμμα τῆς νέας ἐμπορίας τῆς Σπάρτης καὶ ὅλου τοῦ δήμου καὶ πληροφορηθῆτε διὰ τὰ ἐνεργήσωμεν ἐν τάχει τὴν ἐλευθερίαν τῆς Ἑλλάδος. Ὅταν ὁμοῦς ἀποφασίσετε, ὅπου δὲν τὸ ἐλπίζομεν ἀλλὰ διὰ τὰ μᾶς προφθάσετε τὰ συνήθη ἐφόδια νὰ γένουν τὸ συνδόνειον, ἔχοντες ὁδηγὸν καὶ τὸν παρόντα Κύριον Ἰωάννην καὶ ἄλλους καὶ ἄνθρωπος ὁ πλέον ἐμπιστευμένος σας διὰ τὰ θεωρεῖ ὅπου νὰ ἐκτελεσθῇ τὸ ἔργον κατὰ τοὺς σκοποὺς τοῦ Γένους! τόσων... καὶ προνοήσαντας προσταγῶν σας μένομεν...

1826 πρώτην Ἰουλίου Τζίμοβα

Ὁ πατριώτης εὐπειθὴς
Μιχάλης Πικουλιάς

Τῷ ἐκλαμπροτάτῳ φιλογενεσιτάτῳ Κυρίῳ Διον. Ρώμα. Ζάκυνθος

181. ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΩΜΑΙΗ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς οἰκογ. Δραγῶνα).

Modone li 3 Luglio 182

Ottimo e diletto amico,

Vi scrivo due righe a solo fine di prevenirvi che per il Signor Capitano Spiro Cutruli vi ho mandato 34 colonnati, 13 tavole della Regina e tre talleri Spadoni, per rimborzarvi dell'importo quanta pezzi duri, da Voi graziosamente anticipati alla famiglia del defunto nostro amico; più due mie lettere, nella seconda delle quali, che porta due date, vi ho mandato i doppii soldi di Papà Ciccio, ed una mia indiritta al rispettabile amico Signor Conte D. Roma. Per quanto siavi possibile, vi prego vivamente di farmi avere, e per ogni mezzo del quale potete disporre, la risposta ad uno degli articoli contenuti in ciascuna delle mie. La mia impazienza di riceverla potete giudicarla dall'incertezza, dal dubbio e dalla perplessità di spirito, nella quale sto vivendo giorni di angustia e di dolore.

Tenetemi vivo nella ricordanza degli amici tutti, qui in Roma, e prego di caramente salutarmi e credetemi che il tempo non mi fa che rendere più fervidi e veraci que' sentimenti di affetto e di attaccamento co' quali vi apprezza e vi apprezzerà mai se non il leale vostro amico

Giovanni Rome

All' Ornatissimo Signore il Signor Constantino Dragona Fanciullo
del Lazzaretto Sanitario. in Zan

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Μοθώνη 3 'Ιουλίου 1826

Ἀριστε καὶ φίλτατε φίλε,

Σὰς γράφω δύο γραμμὰς μὲ μόνον τὸν σκοπὸν νὰ σὰς εἰδοποιήσω, ὅτι διὰ τοῦ πλοιάρχου Κυρίου Σπύρου Κουτρούλη σὰς ἔστειλα 34 δίστηλα, 13 ρηγγίναις καὶ τρία τάλληρα τοῦ ξίφους, πρὸς ἐξόφλησιν τῶν ὑφ' ὑμῶν κατὰ χάριν προκαταβληθέντων εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ ἀποθανόντος ἡμετέρου φίλου πενήτηκοντα διστήλων, καὶ προσέτι δύο ἐπιστολάς μου, διὰ τῆς δευτέρας τῶν ὁποίων, φερούσης δύο χρονολογίας, ἀπηύθυνα ὑμῖν τοὺς διπλοὺς χαιρετισμοὺς τοῦ Παπα Τσήτσου καὶ ἐπιστολὴν μου πρὸς τὸν σεβαστὸν φίλον Κύριον Κόμητα Δ. Ρώμαν. Ἐφ' ὅσον σὰς εἶναι δυνατόν, παρακαλῶ ὑμᾶς θερμῶς, νὰ μοὶ ἀποστείλητε, δι' οἴου δήποτε μέσου ἔχετε εἰς τὴν διάθεσιν ὑμῶν, τὴν ἀπάντησιν εἰς ἓν τῶν εἰς ἑκατέραν τῶν ἐπιστολῶν μου περιεχομένων ἄρθρων. Δύνασθε νὰ ἐννοήσητε τὴν πρὸς λήψιν τῆς ἀπαντήσεως ταύτης ἀνυπομονησίαν μου, ἐκ τῆς ἀβεβαιότητος, τῆς ἀμφιβολίας καὶ τῆς ἀδημονίας τοῦ πνεύματος, ἐν ᾗ διάγω ἡμέρας στενοχωρίας καὶ ὀδύνης.

Ἀναπολεῖτέ με ζωνηρῶς εἰς τὴν μνήμην πάντων τῶν φίλων, τοὺς ὁποίους παρακαλῶ νὰ χαιρετίσητε φιλικῶς καὶ πιστεῦσατε, ὅτι ὁ χρόνος καθιστᾷ θερμότερα καὶ πραγματικώτερα τὰ αἰσθήματα φιλοστόργου ἀφοσιώσεως, μεθ' ὧν ἐκτιμᾷ καὶ θέλει ἐκτιμᾷ ὑμᾶς ἕσσει ὁ ὑμέτερος πιστὸς φίλος.

Ἰωάννης Ρωμαῖη

Πρὸς τὸν Κοσμώτατον Κύριον Κύριον Κωνσταντῖνον Δραγῶναν
προϊστάμενον τοῦ Λοιμοκαθαρηγίου. Εἰς Ζάκυνθον.

182. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ ΠΡΟΣ ΔΙΟΝ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 165 Ἀρχείου Ἀλεξ. Ρώμα.)

Ἐξοχώτατε Κύριε

Ὁ γνωστὸς σὰς διδάσκαλος κύριος Καλλίνικος Καστόρχης ἔρχεται αὐτόσε ἐπιτροπικῶς ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς τοῦ μακαρίτου Π. Πατρῶν, ἔρχονται καὶ ἐξ αὐτῶν διὰ νὰ παραλάβουν τὴν εὕρισκομένην αὐτόσε περιουσίαν τῆς πανιερότητός του. Διὸ παρακαλεῖσθε νὰ δεχθῆτε αὐτόν, συνεργοῦντες νὰ τοῖς δοθῇ ἡ ἀδεια νὰ ἐξέλθουν καὶ δίδοντες ὅλην τὴν

ὑπεράσπισιν διὰ τὸ αἰσιον τέλος αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως. Εἰς τὸν εἶπα, ὡς οἰκεῖόν μου, νὰ σὰς ἐξιστορήσῃ καὶ τὰ καθ' ἡμᾶς ἀχρεοπαρούσης ὥρας διατρέχοντα. Παρακαλῶ νὰ προσφέρετε τοὺς κρινεῖς ἀσπασμούς μου εἰς τοὺς ἐξοχωτάτους κυρίους Παναγ. Θ. φάνου καὶ Κ^{ον} Δραγῶναν καὶ μένω μ' ὀλην τὴν εἰλικρίνειαν.

Τῆς ἐξοχότητός σας

Εὐλικρινῆς ἀδελφ.

Τῇ 3 Ἰουλίῳ 1826 ε. π.

Θ. Κολοκοτρώνη

Ἐν Ναυπλίῳ

Πρὸς τὸν ἐξοχώτατον Κόμητα Κύριον Διον. Ρώμαν.

Εἰς Ζάκυνθον

183. Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΡΗΤΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΚΥΡΙΟΝ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 4705 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης.)

Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Πρὸς τὸν πανευγενέστατον κύριον Χριστόφορον Ζαχαριάδην

Ἀπὸ τὸ πρότερον πρὸς ἡμᾶς γράμμα σου καὶ διὰ τοῦ συμπολίτου ἡμῶν κυρίου Ἰωάννου Παπαδάκη ἐγνώσθησαν ἀρκούντως ὅτι τότε καὶ τώρα τὰ πρὸς τὴν φίλην ἡμῶν πατρίδα εὐγενῆ αἰσθημάτων σου.

Ἡ Ἐπιτροπὴ, ἂν καὶ εἰς ἄλλο δὲν ἡδυνήθη νὰ κάμῃ τὸ χρέος δὲν ἀμφιδάλλει τέλος πάντων νὰ μὴ ἔλαβες τὸ πρὸς ἀπὸ τοῦ γράμματός σου, σημεῖον καὶ τῆς εὐγνωμοσύνης της.

Ἀπὸ τὰ πρὸς τὸν κύριον Παπαδάκην καὶ λοιπὰ γράμματά σου θέλεις ἀναμφιδόλως πληροφορηθῇν τὰ περιστατεύοντα ἤδη ἀπειροδαινὰ εἰς τὴν πολυπαθὴ καὶ κινδυνεύουσαν Κρήτην, τὰ ὅποια ἐκρίθη περὶ τὸν νὰ σὰς ἀναγράφονται, νομίζεται ἐν ταῦτῳ ὅχι ἀσφαλῶς νὰ σὰς ὑπενθυμηθῇ, τὸ γλυκὺ πρὸς τὴν πατρίδα εὐεργέτημον σου ὑπενθυμηθῇ, ὅτι ἂν ἡ Κρήτη δὲν φανῇ ἤδη πολεμουμένη, νεύει νὰ στερηθῇ ἡ Ἑλλάς τὸ εὐφωρότατον καὶ ὠραιότατον μέρος της, κατὰ τὴν ὁποίαν κοινολογεῖται σύμφωνον ἀπόφασιν εὐρωπαϊκῶν Σ. Δυνάμεων, ἐκτὸς τοῦ ὁποίου θέλει σχεδὸν φέρεται πόνον εἰς τοὺς φιλογενεῖς ἢ ἐλπιζομένη ἐλευθερία τῶν ἄλλων μερῶν δὲν ὅσα ὑποφέρει ἀκαταπαύστως ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας δεινὰ, καὶ πάντων διὰ τὴν φυσικὴν χάριν καὶ θέσιν της! κινδυνεύει τέλος πάλιν ὁ χριστιανισμὸς της ὅλος νὰ χαθῇ, ἂν δὲν προληφθῶσι μέτρα τὰ ἤδη ὀλέθρια ἐπιχειρήματα τῶν ἐχθρῶν.

Αὐτά, φίλε κύριε, δὲν ἀμφιδάλλεται ὅτι θέλουν ἐξάψιν ἔτι μᾶλλον τὸ φιλόπατρί σου διὰ νὰ συνεισφέρῃς λόγῳ τε καὶ ἔργῳ εἰς τοὺς

μένους χάριν τῆς ὥραιας Κρήτης, τῆς ὁποίας ἀφοῦ ἡ πτώσις συνεπέσυρε τόσων καὶ τόσων σημαντικῶν ἐλληνικῶν τόπων καὶ φρουρίων τὴν πτώσιν καὶ τὴν ἤδη κατερήμωσιν τῆς Πελοποννήσου (διὰ τὰ μὴ εἰπωμεν κίνδυνον) ἐλπίζεται σὺν θεῷ ἡ πασιφανὴς ἀνέγερσις τῶν ὀπλων τῆς, νὰ δώσῃ μέγα βάρος εἰς τὰ ἐθνικὰ πράγματα καὶ ματαίωσιν τῶν ὀλεθρίων σχεδίων τοῦ ἐχθροῦ.

Οἱ Κρήτες ἀφευκτα εὐρίσκονται ἀναγκασμένοι νὰ ἐφοπλισθοῦν αὐθις κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, καὶ μικρὰ ποσότης, περίπου τῶν 15 χιλιάδων γροσίων, δύναται νὰ ὑποστηρίξῃ κατὰ τὸ παρὸν τὸ ἐπιχείρημά των, ἐκ τῶν ὁποίων μέρος μὲν δύναται νὰ προσφέρωσιν οἱ ἐν Αἰγιαλείᾳ καὶ λοιποὶ συντοπίται, τὸ δὲ λοιπὸν περιμένεται ἀπὸ τὰς φιλογενεῖς καὶ φιλοκρητικὰς καρδίας, διὰ τὰ ὁποία ἡ Κρήτη δὲν θέλει ποτὲ λησμονήσῃ χρεωστικῶς τὴν ἀνήκουσαν ἀνταμοιβήν.

Ἡ ἐπιτροπὴ πεποιθὺα εἰς τὴν καλὴν διάθεσίν σου, προσμένει μὲ εὐχαρίστησιν τῆς τὰς περὶ τούτου ὁδηγίας σου, διὸ καὶ μὲ τὴν ἀνήκουσαν ὑπόληψιν ὑποσημειοῦται.

Γραμποῦσα τὴν 4 Ἰουλίου 1826

Ἐν ἐλλείψει Γεν. Γραμματέως
δ' **Ἰωάννης Ἀναγνώστου**

Ἡ ἐπιτροπὴ

Κ. Κριτοβουλίδης
Γ. Καλλέγγης

Πρὸς τὸν πανευγενέστατον κύριον Χριστόφορον Ζαχαριάδην.

Εἰς Κύθηρα.

(Σημείωμα ἐπὶ τοῦ ἐτέρου προσώπου τοῦ ἐγγράφου).

Μέσον τοῦ φίλου σας Ἰωάννου Κλάδου, ὅστις καὶ σᾶς προσκυνεῖ, λαμβάνετε τὸ παρόν. Σᾶς βαστῶ μερικὰς μυζήθρας καὶ τυρία ἀπὸ Γραμποῦσα, ὁμοίως καὶ τοῦ Μουσιοῦ Γόρδων δὲν ἠθέλησεν νὰ τὰ πάρῃ ὁ καπετᾶνος, διότι δὲν εἶχαμεν καιρὸν νὰ τὰ μανιφεστάρωμεν. Μὲ δεύτερον τὰ ἔχετε.

184. Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΜΟΣΤΡΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα).

Ἐξοχώτατοι Κύριοι!

Ὁ κατατρεγμὸς ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐδοκίμασεν ὅλη ἡ Ἑλλάς καὶ κατ' ἀρχὴν ἡ πατρίς μας Ἄρτα, τὰ ἀνυπόφερτα (ὡς πρὸς ἡμᾶς) ἐξοδα τοῦ νὰ φυλάξωμεν φαμίλιας καὶ συγγενεῖς εἰς τὴν Ἐπτανήσον, μᾶς ἐκατήντησαν εἰς ἄκραν ἀχρηματίαν. Αἰτία αὕτη, ὅπου εὐρίσκεται καὶ ὁ ἀδελφός μας Ἰωάννης Ν. Μόστρας εἰς τὴν φυλακὴν διὰ χρηματικὸν χρέος. Τὸ χρέος καὶ ἡ ἀγάπη ὅπου πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτὸν

ἔχομεν, μᾶς βιάζει νὰ κάμωμεν ὅ,τι δυνηθῶμεν πρὸς ἐλευθερώσιν καθὼς καὶ δὲν ἐλείψαμεν. Τί τὸ ὄφελος ὁμῶς! Ἡ ἐξακολούτων δυστυχιῶν τῆς Πατρίδος καὶ μακρὰν τῶν ὑποστατικῶν μακάθε ἄλλης περιουσίας μας, δὲν ἡδυνήθημεν εἰμὴ νὰ θρέψωμεν τὴν πλέρην οἰκονομίαν τὰς κατατεθλιμμένας ὁλίας μας, καὶ τὸν ἑαυτὸν μας καὶ νὰ οἰκονομήσωμεν καὶ δύο χιλιάδας τετρακόσια γρόσια, τοῦ ἐδῶ τρεξίματος, τὰ ὅποια βασιστοῦν ἐτοιμα νὰ τὰ δώσωμεν, διὰ νὰ ἀπολαύσωμεν τὸν πολυθρόνον ἐκείνον ἀδελφόν μας, ὅστις καταταρρανεῖται σχεδὸν εἰκοσὶν μῆνας εἰς τὴν φυλακὴν καὶ νὰ ὑποχρεωθῶμε οἱ ὑπογεγραμμένοι δίδωμεν καὶ τριᾶντα ἢ σαράντα τάλληρα τὸν καθέκαστον χρῆμα ὥστε νὰ τελειώσῃ ἡ ποσότης τὴν ὅποιαν ἡ ἐξοχότης σας ἤθελε φωνήσῃ μετὰ τοῦ χρεοφελέτου τοῦ ἀδελφοῦ μας.

Ἡ ἐλευθερία κατὰστασις, εἰς τὴν ὅποιαν ἐκατηντήσαμεν, αὐτὴ συγχωρεῖ καὶ ὑποσχόμεθα νὰ φυλάξωμεν ταύτην τὴν ὑπόσχεσιν ὅλην τὴν ἀκρίβειαν. Ἡ ἐξοχότης σας εἰσθε εὐαίσθητοι, φιλόθυμοι καὶ δίκαιοι ὑπερασπισταὶ τῶν δυστυχισμένων, διδ ζήτομεν συγγνώμην τοῦ θάρρους ὅπου λαμβάνομεν καὶ σᾶς θερμοπαρακαλοῦμεν, μὲ τὴν συνειθισμένην σας φιλανθρωπίαν νὰ καταδεχθῆτε νὰ χαρῶμεν τὴν ὑπεράσπισίν σας καὶ εἰς τὸν πολυπαθὴ ποθητὸν μας ἀδελφόν καὶ νὰ κρᾶξετε τὸν χρεοφειλέτην του κύριον Δουρὸν συμφωνήσετε μετ' αὐτοῦ, εἰς ὅποιον τρόπον ἐγκρίνετε εὐκολῶς διὰ νὰ τὸν ἐλευθερώσετε. Στέλλομεν ἐπίτηδες καὶ τὸν γαμβρὸν Δημήτριον Ἀθανασίου μὲ τὴν παροῦσάν μας, ὅπου παρὰ τοῦ καὶ παρὰ τοῦ φυλακωμένου ἀδελφοῦ μας θέλει πληροφορηθῆτε πάντων τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως.

Ἡμεῖς δὲ εἰς ἄλλο δὲν εἴμεθα ἱκανοί, εἰμὴ νὰ κηρύττωμε εὐεργετικὰ ὀνόματά σας καὶ νὰ δεώμεθα εἰς τὸν θεὸν διὰ τὴν ἰσχύος σας. Μὲ βαθύτατον σέβας ὑποφαινόμεθα.

Τῇ 4 Ἰουλίου 1826

Ναύπλιον

Οἱ ταπεινοὶ δοῦλοί σας

Ἀναστάσιος Ν. Μόστις

Ἀναγνώστης

Μιχαὴλ

Γεώργιος

Ἐσωθεν περικλείομεν καὶ γραφὴν πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς Δουρὸν τὴν ὅποιαν, ἀφοῦ μετ' αὐτῶν ὁμιλήσετε καὶ ἰδῆτε ὅτι ἐπιδορβῶσιν, ἂν τὸ ἐγκρίνετε δώσετε τὴν.

Πρὸς τοὺς ἐξοχωτάτους κυρίους Κόμητα Διονύσιον Ρώμαν, Ι

Θ. Στεφάνου καὶ Κ^{ον} Δραγώναν.

Εἰς Ζάκυνθον

185. ΝΙΚΗΤΑΡΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον και αντίγραφον τοῦ αὐτοῦ. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα).¹**Ἐξοχώτατοι Κύριοι!**

Ὁ Ἰωάννης Μόστρας εὐρίσκεται φυλακωμένος αὐτοῦ διὰ χρέος· ἐγὼ μὲ τοὺς ἐδῶ αὐταδέλφους του ἔχω στενὴν φιλίαν, οἵτινες ἔχουν δλὴν τὴν προθυμίαν νὰ τὸν ἐλευθερώσουν, καὶ ὅσα χρήματα ἡδυνήθησαν νὰ συνάξουν καὶ δάνεια ἀπὸ τοὺς φίλους των, ἀπεφάσισαν νὰ τὰ δώσουν καὶ νὰ ὑποχρεωθοῦν οἱ ἴδιοι νὰ πληρώσουν πρὸς τὸν χρεοφειλέτην τοῦ ἀνωθεν Ἰωάννου, ἀδελφοῦ των, ὅσα ἤθελε συμφωνηθοῦν μετὰ διορίαν. Ὅθεν στέλλουν τὸν γαμβρόν τους Δημήτριον Ἀθανασίου ἐπίτηδες αὐτοῦ· οὗτος θέλει σὰς πληροφορήσει διὰ ζώσης φωνῆς περὶ αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως καὶ θερμοπαρκαλῶ τὴν ἐξοχότητά σας νὰ δώσητε εἰς αὐτὸν τὴν δικαίαν καὶ φιλάνθρωπον ὑπεράσπισίν σας, προσπαθοῦντες μετὰ κάθε ἐξισιασμόν νὰ ἐλευθερωθῇ ὁ νέος αὐτὸς καὶ νὰ σταλῇ εἰς τοὺς ἐδῶ ἀδελφούς του.

Ἡ χάρις αὕτη εἶναι μεγάλη πρὸς ἐμὲ καὶ γνωρίζοντας τὴν ἀγάπην καὶ διάθεσίν σας, λαμβάνω τὸ θάρρος νὰ σὰς κάμω τοιαύτην παρακάλεισιν καὶ θέλει σὰς εἶμαι διὰ παντὸς εὐχάριστος.

Μένω μετὰ τὸ ἀδελφικόν σέβας, τῆς ἐξοχότητός σας Κύριοι

Τῇ 4 Ἰουλίῳ 1826

Ἐν Ναυπλίῳ

Εὐλικρινὴς ἀδελφός

Νικήτας Σταματελόπουλος

Πρὸς τοὺς ἐξοχωτάτους Κυρίους Διονύσιον Ρώμαν, Παναγ. Θ. Στεφάνου καὶ Κ^{ον} Δραγῶναν.

Εἰς Ζάκυνθον.

¹ Μετ' αὐτῶν ὑπῆρχεν ἓν πρωτότυπον καὶ ἡ ἐξῆς ἐπιστολὴ τοῦ Γ. Μόστρας πρὸς τὸν Κ. Δραγῶναν.

Πρὸς τὸν ἐξοχωτάτον Κύριον Κωνσταντῖνον Δραγῶναν,

Ἐνας πρῶτος ἐξαδελφός μου Ἰωάννης Ν. Μόστρας εὐρίσκεται φυλακωμένος αὐτοῦ διὰ χρέος χρηματικόν. Οἱ τέσσαρες ἀδελφοί του, ὅπου ἐδῶ εὐρίσκονται, ἐπροσπάθησαν δλας δυνάμει καὶ ἐξοικονόμησαν ὅσα ἐδυνήθησαν διὰ νὰ τὸν ἐλευθερώσουν, καὶ ὑπόσχονται νὰ πληρώσουν καὶ τὸ λοιπὸν χρέος του μετὰ μίαν μακρυνὴν διορίαν. Ὁ ἀφανισμός ὅπου ἠκολούθησεν εἰς τὴν πατρίδα μας Ἄρταν, εἰς τοῦτο τοὺς ἐκατήντησεν· αὐτοὶ μετὰ ἐσχωριστόν τους γράμμα πληροφοροῦν τὴν ἐξοχότητά σου λεπτομερῶς τὰ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, στέλλουν καὶ τὸν γαμβρόν τους Δημήτριον Ἀθανασίου ἐπίτηδες· διὸ λαμβάνω τὸ θάρρος καὶ ἐγὼ νὰ σὰς παρακαλέσω, ὅπου μετὰ τὴν συνήθη σας φιλάνθρωπίαν νὰ προσπαθήσητε τὸν συμδιδασμόν καὶ ἐλευθέρωσιν τοῦ αὐτοῦ ἐξαδέλφου μου, καὶ θέλει σὰς ὁμολογοῦμαι διὰ ζωῆς ὑπόχρεως. Μετὰ δλον τὸ σέβας μένω.

Τῇ 4 Ἰουλίῳ 1826

Ναύπλιον

Ὁ ταπεινὸς δοῦλός σας

Γ. Μόστρας

186. Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΖΑΚΥΝΘΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΒΙΑΡΟΝ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΝ

(Πρωτόγραφον σχέδιον. Ἀρθ. 6792. Ἀρχαίου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Zante 4 Luglio 1822

Dieci giorni dopo l'arrivo in questa parte del Sig. Papadonoli vi giunse pure il Sig. Petrini, di Lei degno commissionato, quale abbiamo avuto l'onore di ricevere il gentilissimo di foglio dei 23 Giugno ultimo decorso.

Quanto riguarda le di Lei disposizioni intorno alle provvigioni che la di Lei generosità si affrettò di spedire e di preparare a suffragio dei bisogni della greca Nazione, i nostri Signori Alessio e Nipoti Stefano Le offrono un preciso ragguaglio come il Signor Petrini medesimo non manca di renderlene conto esatto; e quindi crediamo superfluo di intratenerla qui colla ripetizione di quanto appartiene sul conto di tale articolo. Invocando il nostro zelo a secondarla in questi di Lei providi e virtuosi divisamenti ed imprese non abbiamo ommesso di munire il signor dato Sig. Petrini di tutte le più minute ed esatte notizie quanto riguarda la situazione presente delle cose greche, e pure lo abbiamo accompagnato con delle lettere pressanti al Governo Greco e presso i migliori capi civili e militari di mare e di terra, onde accoglierlo con quel sentimento che merita la sua missione e di agevolargli ogni via e mezzo per eseguir utilmente le generose di Lei commissioni.

Egli è innegabile che le fazioni le quali divisero tratto tratto i capi principali dei Greci abbiano recato le difficili circostanze dalle quali si son veduti circondati; come non v'ha dubbio che tali perniciose fazioni derivate siano da insinuazioni politiche che destramente si sono fatte penetrare nella Grecia per mezzo di diverse Estere circuizioni. Ma è altrettanto vero ed innegabile che i popoli Grechi sono dotati di sentimento, di energia e di valore di tal natura, che superiori li rende ad ogni pericolo fatto di Missolongio, il ritorno della forza Egiziana in Peloponneso e la privazione assoluta di ogni mezzo capace a preparare ai Greci un' equivalente forza di reazione, invece di alterare il loro coraggio, servirono anzi tali vicende a riunire le loro forze marittime e terrestri in modo tale che da che scoppiò la rivoluzione Greca fino a questo punto non se ne vide eguale l'eser-

Dalla quì acclusa traduzione di una recente relazione di Napoli di Romania nel giorno di jeri quì capitata, Ella potrà conoscere lo spirito che oggi regna nei Greci e le misure prese per animarlo e condurlo dove la salvezza dell' onore della Patria ed il sacro dovere di Religione imperiosamente li invita.

Se a questo entusiasmo si aggiungerà l' arrivo di Lord Cochrane e degli altri soccorsi per parte delle anime generose che onorano l' umanità nell' Europa a favore di una causa così giusta e così santa, dubitar non si deve che i successi delle cose Greche non siano per essere i più felici ed i più gloriosi insieme.

Ella intanto, ossequiatissimo Signor Conte, non cessi a perfezionare la magnanima di Lei impresa, la quale, oltre il perpenso ch' Ella ne gode nella sua coscienza, non potrà far meno che meritarsi, colle acclamazioni universali, la riconoscenza di un popolo cristiano che, se si è meritato un giorno l' ammirazione del mondo, oggi aggiunge la prerogativa di essersi attirato il compatimento e l' applauso dei nostri tempi.

Dove la nostra deficienza potrà valere coll' opera e col consiglio a secondare le generose vedute di Lei Signor Conte, Ella potrà valersene in ogni tempo e luogo senza riserva.

Intanto Ella accoglie i sentimenti della nostra ammirazione e della nostra più pronunziata cordialità, colla quale ci diamo l' onore di essere.

Traduzione di relazione giunta da Napoli di Romania al Zante colla data dei 12/24 Giugno 1826.

Nel di primo di corrente gli Eroi che si salvarono dalla caduta di Missolongio, osservando gli abusi dei loro Capi e le loro sconvenienti pretenzioni, giurarono tutti sul santo Evangelo in numero di mille cinquecento, impegnandosi di non seguir più questi loro Capi prima di vederli ritornati nella via del dovere ed il seguente giorno con tale risoluzione produssero memoria al governo greco protestando che essendo figli prediletti della Patria e del Nazionale Governo, e pronti in conseguenza di spargere l' ultima goccia del loro sangue alle disposizioni del medesimo e della Nazione, dedicano perciò tutte le loro arretrate mercedi relative ai servigi resi da essi nella difesa di Missolongio.

I militari della guardia della Piazza di Palamidi, abbandonando pur essi i loro Capi, spinti dal generoso esempio dei primi e chiudendo ad essi loro Capi le porte delle Fortezze, produssero tosto pur essi memoria al Governo colla quale rilasciano a favore

del tesoro pubblico dieci mensuali di loro mercedi trattener soltanto li due per l'oggesso di approvigionarsi e di preparati pronti alle disposizioni del Governo.

Molti virtuosi Patrioti, considerando il pericolo attuale, suasero l'ottimo e zelante professore Genadio di Zagora arringare il Popolo; così egli nel giorno della festa della santissima Triade, entrando nella Piazza del Platano et ascendendo in luoco eminente, rappresentò al popolo la critica posizione della Patria e la deficienza del tesoro pubblico a far fronte ai bisogni dello stato; scosse la pubblica attenzione adoperando un più eloquente esempio coll'offrire tutte le sue risorse, contenute in una borsa che comprendea sette lire ster. ed offerendo la stessa sua persona a divenir vittima al servizio della Nazione.

La condotta dell'ottimo Genadio in tale occasione fece sì che tal sensazione al popolo, che tutto proruppe in pianto e copiose lagrime per la Patria, di maniera che quello stesso giorno abbiamo innaffiato colle nostre lagrime il suolo del Tempio di Dio, dove si era celebrata la santa messa. Dopo questa cerimonia il popolo pieno di contrizione e di entusiasmo recossi alla gran Piazza del Platano e quindi cadauno depositò alla pubblica piazza il suo fraggio dei bisogni della cosa pubblica quant'era nel suo potere di offrire, con tanta spontaneità e commozione che si sono veduti e grandi e piccoli, e ricchi e poveri, e culti e inculti e governanti e militari accorrere a tali offerte, depositando qual armi, qual danari, qual oro, qual argento, qual gemme, qual altri effetti, che resero in tal modo quel giorno il più luminoso che si sia mai veduto risplendere nei tempi della libertà della gloria Greca. I soldati stessi si sono veduti lacerare i cambiali obbligatorie del governo per le loro mercedi arretrate e offrire ogni natura di armi ad essi appartenenti di maniera che, non ostante la povertà nazionale, in brevissima ora si depositò nella pubblica piazza l'equivalente di oltre 300000 piastre.

Ora si può dire per certo ch'è stabilita la rigenerazione nazionale, poichè ora soltanto risvegliossi il Popolo dal letargo e conobbe in fine il nazionale suo diritto di modeste non si potrà più temere di abusi e malversazioni, giacchè non farà più veruna risoluzione senza che prima sia pubblicata e messa nemente alla conoscenza universale.

Ai 7 del corrente il sacro predicatore Nicodemo entrò nella piazza suddetta del Platano ed ascendendo sulla par-

a, dipinse coi più vivi colori dell' eloquenza la contaminazione dei Tempj, le straggi e la schiavitù delle innocenti vergini, bambini e de' nostri fratelli, caduti vittime del sanguinoso nostro nemico, e spinse colla sua orazione tanto l' entusiasmo de' suoi ascoltatori che tutti mandarono un ullulato interdetto singulti, da cui si sentì un grido universale, che tutti pronti di morire con gloria e con onore a difesa della Patria Nazione sulla patria terra piuttosto che vivere sotto la tirannia di un' obobriosa schiavitù indegna della dignità dell' uomo. Il Professore Gennadio declamato un solenne anatema a carico di qualunque tiranno che in avvenire commettere degli abusi perniziosi alla salute della Patria Nazione.

Nelle dieci ore dello stesso giorno arringò di nuovo il Popolo il nostro Patriota Professore Gennadio sopra l' istesso proposito. Il seguente giorno lo stesso Professore Gennadio si fece assistere da tutti li giovinetti allievi delle scuole pubbliche in età di anni in giù ed in numero di 500, i quali, guidati nel centro della sumentovata piazza pubblica portando il Pavaglione Nazionale sulla cima di un' asta e battendo il tamburo militare raccolse tutto il popolo postosi, egli sopra un' elevata situazione, a fare un discorso pieno di entusiasmo e di energia, al compire del quale questi giovanetti si posero in ginocchio e gridando a voce colle mani alzate al Cielo pronunziarono le seguenti gioventissime espressioni: «O Governanti, Generali, Soldati, civili e militari, movetevi contro il nemico Egizio Saffaride; affrettatevi a vendicare altamente il sangue innocente degli innocenti nostri fratelli, bambini e vergini; vi scongiuro al nome del nostro Dio ed al dolce sentimento della nostra Patria di non rimanere più oltre indifferenti al pericolo che ci minaccia, altrimenti se trascuriate il dovere e l' onore che infiamma i vostri cuori, il nostro sangue zampilli sulle vostre fronti e la maledizione sia perpetua nella vostra memoria.» Il Professore Gennadio quindi con affusione di lagrime fece echeggiare l' orazione tre volte «amen».

Nelle ore 11 dello stesso giorno fece per la quarta volta il suo oratorio discorso al Popolo il sullodato Gennadio, concludendo con i seguenti termini: «Armatevi, o Greci, ad incontrare il nemico; correte alle stalle dei ricchi e munitivi dei loro cavalli, e formate un corpo capace ad incontrar la Cavalleria degli Egizj, onde farvi partecipi al vostro coraggio ed al vostro sacro entusiasmo». Il Professore Gennadio corse il Popolo a raccogliere tutti i cavalli di Napoli di

Romania, e così energico fu il suo movimento che fra due trecento cavalli e due milla infanteria, nella quale sono con quelli che hanno difeso con eroico inimitabil valore le mura di Missolongio, sono pronti a sortire e dare incontro alle truppe dell'inimico. Questa maniera non cessa di incoraggiare il popolo e molti oratori si affrettano di animarlo tanto nell'interno di Napoli di Romania come negli eserciti che sono al di fuori del suo recinto. Questi patriottici principj e l'entusiasmo della Nazione ormai suscitato dovunque promettono ad ogni governo liberale ed amante della Patria le più essenziali speranze per i futuri felici successi.

Le forze navali si sono più che mai riunite colla piena diale sincerità.

Non è permesso ad alcun naviglio di sortire dalla sua base di operazione in corso senza l'assenso del Governo e dell'Armata di Miauli. Tutte le navi di Spezies si sono concentrate in Idra e gli Spezioti traslocarono le loro famiglie. La nostra flotta dei suoi brulotti è pronta al numero di 140 vele, composta di Idrioti, Spezioti e Psarioti. Idra poi è garantita da sufficienti numero di forze regolari ed irregolari, pronte a muoversi secondo la norma delle circostanze.

Il campo nemico è posto sopra Steniclero nella Macedonia. Il Generale in capo Colocotroni ed i generali Nichita, Coghian, Genéo ed altri colle loro forze Peloponesiache, ascendenti al numero di 6000, sono poste a guardare i confini detti di Laconia, ed una colonna di 4000 Spartiati e Lacedemoni guardano il passo di Armirò nella Laconia. Speriamo dunque che una sortita da questa parte della colonna più sopra descritta, la quale verrà diretta personalmente dallo stesso Governo, e del Satrapo di Egitto verranno malmenate e distrutte.

Il Col. Gordon attende incessantemente Lord Cochrane a Cerigo per ritornare con esso in queste parti. Quelli che credono delle calunniose invenzioni e scrivono che il Governo non protegga delle barche di pirati di mare, sono individui i quali, facendo il reprovato mestiere di approvvigionare i Greci, cercano di diffamare la riputazione dei Greci. La divisione greca sorprese ed arrestò molti di questi legni provvigionali appartenenti ai sudetti autori e ne confiscò parecchi.

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Ζάκυνθος 4 'Ιουλίου 1826.

τὰ δέκα ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἐνταῦθα ἀφίξεως τοῦ Κου Παπαμα-
ἀφίκετο ἐπίσης ὁ ὑμέτερος ἀξιὸς ἐντολοδόχος, παρὰ τοῦ
ἔσχομεν τὴν τιμὴν νὰ λάβωμεν τὴν ὑμέτεραν εὐγενεστάτην
λὴν τῶν 23 ἄρτι λήξαντος 'Ιουνίου.

πρὸς τὰς ὑμέτερας διαταγὰς περὶ τῶν προμηθειῶν, τὰς ὁποίας
ἐρα γενναιότης ἔσπευσε ν' ἀποστείλῃ καὶ νὰ προετοιμάσῃ εἰς βοή-
τῶν ἀναγκῶν τοῦ 'Ελληνικοῦ Ἔθνους, οἱ ἡμέτεροι κύριοι Ἀλέ-
ξαι ἀνεψιοὶ Στέφανοι ὑποβάλλουσιν ὑμῖν ἀκριβεῖς πληροφορίας,
ὁ κύριος Πετρίνης δὲν παραλείπει νὰ δώσῃ ὑμῖν ἀκριβῆ λόγον,
ὡς θεωροῦμεν περιττὸν ν' ἀπασχολήσωμεν ὑμᾶς διὰ τῆς ἐν τῇ
σῇ ἐπαναλήψεως τῶν σχετικῶν εἰς ἐκεῖνο τὸ ἀντικείμενον.

σοκαλουμένου τοῦ ζήλου ἡμῶν εἰς τὸ νὰ ὑποδογηθῶμεν ὑμᾶς
ὑμέτερους προνοητικούς καὶ ἐναρέτους σκοποὺς καὶ τὰς ἐπι-
εις, δὲν παρελείψαμεν νὰ παράσχωμεν τῇ προεγκωμιαζομένῃ
τρίνῃ πάσας τὰς λεπτομερεστάτας καὶ ἀκριβεστάτας γνώσεις ὡς
λὴν ἐνεστῶσαν κατὰστάσιν τῶν ἑλληνικῶν πραγμάτων, ὡς ἐπίσης
ύσαμεν αὐτὸν μετ' ἐπιστολῶν πρὸς τὴν 'Ελληνικὴν Κυβέρνησιν
ὡς καλλιτέρους πολιτικούς, στρατιωτικούς τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς
τῆς ἀρχηγούς, ὅπως ὑποδεχθῶσιν αὐτὸν μετὰ τῶν ἀνταξίων τῆς
λῆς τοῦ αἰσθημάτων καὶ διευκολύνωσιν αὐτῷ πᾶσαν ὁδὸν καὶ
σον πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ὑμέτερων γενναίων ἐντολῶν.

ναὶ ἀναμφισβήτητον, ὅτι τὰ κόμματα, τὰ ὁποῖα πολλάκις διή-
τους κυριωτέρους ἀρχηγούς τῶν 'Ελλήνων, ἐπέφερον τὰς δυσχε-
εριστάσεις, ὅφ' ὧν εἶδον ἑαυτοὺς περιστοιχιζομένους, ὡς ἐπίσης
ἀρχεὶ ἀμφιβολία, ὅτι τὰ ὀλέθρια κόμματα παρήχθησαν ἐκ πολιτι-
σηγήσεων, παρεισδυσασὼν εἰς τὴν 'Ελλάδα δι' ἐξωτερικῶν μηχαν-
οιῶν. Εἶναι ὁμῶς ἐπίσης ἀληθὲς καὶ ἀναντίρρητον, ὅτι οἱ 'Ελλη-
οὶ εἶναι πεπρoικισμένοι δι' αἰσθημάτων, ἐνεργείας καὶ ἀνδρείας,
αὶα καθιστῶσιν αὐτοὺς ὑπερτέρους παντὸς κινδύνου. Τὸ γεγονὸς
εσολογγίου, ἢ ἐπάνοδος τῶν Αἰγυπτιακῶν δυνάμεων εἰς τὴν
όννησον καὶ ἡ ἀπόλυτος στέρησις παντὸς μέσου, ἱκανοῦ νὰ
ρασκευάσῃ παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ἀντίρροπον δύναμιν ἀντιδράσεως,
ἀλλοιώσωσι τὸ θάρρος των, ἐχρησίμευσαν μάλιστα αὐτοῖς αἱ
κι περιπέτειαι, εἰς τὸ νὰ συναθροίσωσι τὰς ναυτικὰς καὶ τῆς ξηρᾶς
εις των, καθ' ὃν τρόπον δὲν ὑπῆρξεν ὁμοιον παράδειγμα, ἀπὸ
ρήξεως τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως ἕως τότε.

τῆς ἐγκλειστοῦ μεταφράσεως προσφάτου ἐκθέσεως ἐκ Ναυπλίου,
φθείσης ἐνταῦθα, δύνασθε νὰ ἐννοήσῃτε τὸ παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν
τουδὲν σήμερον πνεῦμα καὶ τὰ μέτρα, τὰ ἑποῖα ἐλήφθησαν, ὅπως

ἐμψυχώσωσι καὶ ὁδηγήσωσιν αὐτὸ θεοῦ ἢ σωτηρίᾳ τῆς τιμῆς Πατρίδος καὶ τὸ ἱερὸν καθήκον τῆς θρησκείας καλεῖ αὐτούς.

Ἐὰν εἰς τὸν ἐνθουσιασμὸν τοῦτον προστεθῇ ἡ ἀφιξὶς τοῦ Κόχραν καὶ τῶν ἄλλων βοθητῶν ἐκ μέρους τῶν γενναίων ψυχῶν, τιμῶσι τὴν ἀνθρωπότητα ἐν Εὐρώπῃ ὑπὲρ τόσον δικαίας καὶ ὑποθέσεως, δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἀμφιβολία, ὅτι αἱ ἐπιτυχίαι τῶν νικῶν πραγμάτων θ' ἀποδῶσιν εὐτυχέσταται ἅμα καὶ ἐνδοξότατα.

Οὐχ ἦττον ὑμεῖς, ἐντιμότες Κύριε Κόμη, μὴ παύσητε νὰ πληρώσητε τὸ ὑμέτερον ἔργον, τὸ ὁποῖον, ἐκτὸς τῆς ἀμοιβῆς, ἡ λαύετε, ἐν τῇ συνειδήσει ὑμῶν, δὲν δύναται ἢ νὰ ἐφελκύσῃται τῆς παγκοσμίου ἐπιδοκιμασίας, τὴν εὐγνωμοσύνην χριστιανικοῦ ὅστις, ἐὰν κατέστη μίαν ἡμέραν ἄξιος τοῦ θαυμασμοῦ τοῦ νὰ προσάποκτῇ σήμερον καὶ τὸ πλεονέκτημα, νὰ ἐπισύρῃ τὴν συμπαρίσταται καὶ τὸν ἔπαινον τῶν ἡμετέρων χρόνων. Ἐὰν ἡ ἡμετέρα ἀνεπιδύναται νὰ ὑποδοηθῇ διὰ τῶν ἔργων καὶ τῶν συμβουλῶν γενναϊόφρονος ὑμῶν βλέψεις, κύριε Κόμη, δύνασθε νὰ χρησιμώσητε αὐτὴν ἀνεπιφυλάκτως πάντοτε καὶ ἀπανταχοῦ.

Ἐπὶ τούτοις δεχθῆτε τὰ αἰσθήματα τοῦ θαυμασμοῦ καὶ τῆς ἐκδεδηλωμένης ἐγκαρδιότητος ἡμῶν, μεθ' ἧς ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ

Μετάφρασις ἐκθέσεως, σταλείσης ἐκ Ναυπλίου εἰς Ζάκυνθον ὑπὸ τοῦ λογιᾶν 12/24 Ἰουνίου 1826

Τὴν πρώτην τρέχοντος μηνός, οἱ ἐκ τῆς πτώσεως τοῦ Μωλίου σφθέντες ἥρωες, παρατηρήσαντες τὰς καταχρήσεις τῶν γῶν των καὶ τὰς ἀναρμόστους ἀξιώσεις των, ὠρκίσθησαν ἀπὸ τὸν ἀριθμὸν χίλιοι πεντακόσιοι, ἐπὶ τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου, σφθέντες νὰ μὴ ἀκολουθήσωσι πλέον τοὺς Ἀρχηγούς των αὐτοῦ ἢ ἴδωσι τούτους ἐπανερχομένους εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ καθήκοντος δ' ἐπιούσαν μὲ τοιαύτην ἀπόφασιν ὑπέβαλον ἀναφορὰν πρὸς τὴν νικητὴν Κυβέρνησιν, διαμαρτυρόμενοι, ὅτι, ὄντες φίλτατα τέκνα Πατρίδος καὶ τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως, ἐπομένως πρόθυμοι εὐχύσωσι τὴν τελευταίαν σταγὸνα τοῦ αἵματός των ὑπὲρ ταύτης τοῦ ἔθνους, ἀφιεροῦσι πρὸς τοῦτο ἔλλους τοὺς καθυστεροῦσιν μισθοὺς των, τοὺς σχετικoὺς εἰς τὰς ὑπηρεσίας αὐτῶν πρὸς τὴν ὁσίαν τοῦ Μεσολογγίου.

Οἱ στρατιωτικοὶ τῆς φρουρᾶς τοῦ φρουρίου Παλαμηδίου, λιπόντες ἐπίσης τοὺς Ἀρχηγούς των, ὁρμώμενοι ἐκ τοῦ παρόντος τῶν πρώτων καὶ κλείσαντες πρὸς τοὺς Ἀρχηγούς των τὰς τῶν φρουρίων, ὑπέβαλον παραχρήμα καὶ αὐτοὶ ὑπόμνημα πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, διὰ τοῦ ὁποῖου ἀφίνουσιν ὑπὲρ τοῦ δημοσίου δέκα μηνιαίους μισθοὺς των, κρατοῦντες μόνον δύο, ἐπὶ τῇ σφαιρᾷ ἐφοδιασθῶσι καὶ νὰ ὦσιν ἑτοιμοὶ εἰς τὰς διαταγὰς τῆς Κυβερνήσεως.

ἄλλοι ἑνάρετοι πατριῶται, διορῶντες τὸν ἐνεστώτα κίνδυνον, ἔπει-
τὸν ἄριστον καὶ ζηλωτὴν καθηγητὴν Γεννάδιον ἐκ Ζαγοράς νά
εὔσῃ πρὸς τὸν λαόν· οὗτος δὲ τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς τῆς Ἁγίας
δος, εἰσελθὼν εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ Πλατάνου καὶ ἀνελθὼν ἐπὶ
ματος, παρέστησε πρὸς τὸν λαὸν τὴν κρίσιμον θέσιν τῆς Πατρί-
καὶ τὴν ἀνεπάρκειαν τοῦ δημοσίου ταμείου εἰς τὸ ν' ἀντιμετωπίσῃ
ἀνάγκας τοῦ Κράτους· συνεκλόνησε τὴν δημοσίαν προσοχὴν
τοῦ εὐγλωτοτάτου τῶν παραδειγμάτων, προσφέρων πᾶσαν τὴν
ουσίαν του, περιεχομένην ἐντὸς βαλαντίου καὶ συνισταμένην εἰς
λίρας στερλίνας, προσφέρων δὲ καὶ ἑαυτόν, ὥπως γένηται θῦμα
ἢ ὑπερησία τοῦ Ἑθνους.

διαγωγὴ τοῦ ἀρίστου Γενναδίου ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει προὔξεν ἡ
ὕψην αἰσθησιν ἐπὶ τοῦ λαοῦ, ὥστε ὅλοι ἤρχισαν νὰ κλαίωσι καὶ
ὥνωσιν ἀφθονώτατα δάκρυα ὑπὲρ τῆς Πατρίδος, οὕτω δὲ τὴν ἡμέ-
ταύτην ἐποτίσαμεν διὰ τῶν ἡμετέρων δακρύων τὸ ἔδαφος τοῦ
τοῦ Θεοῦ, ὅπου εἶχε τελεσθῇ ἡ ἁγία λειτουργία. Μετὰ τὴν ἁγίαν
ην τελετὴν, ὁ λαὸς, πλήρης συντριβῆς καὶ ἐνθουσιασμοῦ, μετέβη
τὴν μεγάλην πλατεῖαν τοῦ Πλατάνου καὶ ἕκαστος κατέθεσεν ὑπὲρ
δημοσίων ἀναγκῶν ὅ,τι ἠδύνατο νὰ προσφέρῃ, τόσον αὐθορμήτως
μετὰ τοσαύτης συγκινήσεως, ὥστε ἐθεάθησαν μεγάλοι καὶ μικροί,
ἄνθρωποι καὶ πτωχοί, πεπαιδευμένοι καὶ ἄμαθεῖς, κυβερνῶντες καὶ στρα-
τοὶ νὰ σπεύδωσιν εἰς τὰς προσφοράς, καταθέτοντες τίς μὲν ὄπλα,
ἕτεροι χρήματα, τίς χρυσόν, τίς ἄργυρον καὶ τίς πολυτίμους λίθους
ἄλλα ἀντικείμενα, ὥστε κατέστησαν τὴν ἡμέραν ἐκείνην τὴν φαι-
αν ἐξ ὅσων ἔλαμψαν κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Ἑλληνικῆς ἐλευ-
ας καὶ δόξης. Αὐτοὶ οἱ στρατιῶται ἐθεάθησαν, σχίζοντες τὰς χρεω-
ας τῶν μισθῶν των ἀποδείξεις τῆς Κυβερνήσεως, νὰ προσφέ-
παν τοις αὐτοῖς ἀνήκοντα ὄπλα· τοιοῦτοτρόπως δέ, παρὰ τὴν
τὴν πενίαν, κατετέθη εἰς τὴν πλατεῖαν ἐντὸς βραχυτάτης ὥρας τὸ
ὅσον ποσοῦ μείζονος τριακοσίων χιλιάδων γροσίων.

ὅρα δύναται τις νὰ θεωρήσῃ βέβαιον, ὅτι ἐστερεώθη ἡ ἐθνικὴ
ἐνότης, διότι τῶρα μόνον ὁ λαὸς ἀφυπνίσθη ἐκ τοῦ ληθάργου του
γινῶν ἐπὶ τέλους τὰ ἐθνικὰ δικαιώματά του, ὥστε δὲν δύναται νὰ
τῇ πλέον φόβος καταχρήσεων καὶ ἰδιοποιήσεων, διότι οὐδεμία
λαμβάνεσθαι ἀπόφασις, χωρὶς νὰ δημοσιεῖται πρότερον ἐπισή-
τρὸς κοινὴν γνώσιν.

ὅς τας 7 τρέχοντος ὁ ἱεροκῆρυξ Νικόδημος, εἰσελθὼν εἰς τὴν
θηθεῖσαν πλατεῖαν τοῦ Πλατάνου καὶ ἀνελθὼν εἰς τὸ ὑψηλότερον
ἔξωγράφισε μὲ τὰ ζωηρότερα τῆς εὐγλωτίας χρώματα τὴν
ωσιν τῶν ναῶν, τὰς καταστροφὰς καὶ τὸν ἑξανδραποδισμόν τῶν
ν παρθένων, τῶν νηπίων καὶ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν πεσόντων

θύματα τοῦ αἰμοδόρου ἐχθροῦ ἡμῶν, διὰ δὲ τῆς ὀμιλίας του ἐπὶ τὸν ἐξήγειρε τὸν ἐνθουσιασμόν τῶν ἀκροατῶν του, ὥστε πάντες πεμψαν κραυγὴν, διακοπτομένην ὑπὸ λυγμῶν, ὅτι ἦσαν μᾶλλον μοι ν' ἀποθάνωσιν ἐνδόξως καὶ ἐντίμως ἐπὶ τῆς πατρῴας γῆς, ἢ μὲνοι ὑπὲρ τοῦ ἰδίου Ἑθνους, ἢ νὰ ζῶσιν ὑπὸ τὴν μάστιγα ἐπαισχυμένης δουλείας, ἀναξίας τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ ἀνθρώπου. Ἀκολούθως ἀνέφη ἐπίσημον ἀνάθεμα κατὰ παντός, ὅστις ἐν τῷ μέλλοντι ἤθελε μῆσει νὰ διαπράξῃ ἐπιδολαβεῖς εἰς τὴν ἐθνικὴν σωτηρίαν καταχρῶμενος.

Τὴν δεκάτην ὥραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας ὠμίλησεν ἐκ νέου πρὸς τοὺς λαὸν ὁ ἀξιὸς πατριώτης καθηγητὴς Γεννάδιος ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος.

Τὴν δ' ἐπιοῦσαν ὁ αὐτὸς καθηγητὴς Γεννάδιος, συνήγαγε πρὸς τοὺς μαθητὰς τῶν δημοσίων σχολείων, πεντακοσίους τὸν ἀριθμὸν ἡλικίας ἀπὸ δέκα ἐτῶν καὶ ἄνω, καὶ ὠδήγησεν αὐτοὺς εἰς τὸ ἐν τῇ ἄνω μνησθείσης δημοσίας πλατείας, φέροντας τὴν Ἑθνικὴν Σημεῖον ἐπὶ κοντοῦ καὶ κρούοντας τὸ στρατιωτικὸν τύμπανον, τὸ ὅποιον ἔθροισεν ὅλον τὸν λαόν, ἐκεῖ δὲ ἀναβάς ἐπὶ ὑψώματος, ἀπήγγειλε τὴν πλήρη ἐνθουσιασμόν καὶ ἐνεργείαν, πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ὅποιον νεανίσκοι ἐγονυπέτησαν καὶ μὲ τὰς χεῖρας ὑψωμένας πρὸς τὸν οὐρανὸν ἀπήγγειλαν μεγαλοφώνως τὰ ἑξῆς: «Ὁ Κυβερνήται, στρατηγοί, τιτῶται, ἄνδρες πολιτικοὶ καὶ στρατιωτικοί, κινήθητε κατὰ τοῦ ἐν Αἰγυπτίῳ Σατράπου· σπεύσατε νὰ ἐκδικήσῃτε περιφανῶς τὸ αἷμα τῶν ἀθῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, νηπίων καὶ παρθένων· σὰς ἐξορμήμεν ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ ἐν τῷ γλυκεῖ αἰσθηματι τῆς Πατριᾶς ἡμῶν νὰ μὴ μένητε ἀδιάφοροι εἰς τὸν ἐπικείμενον κίνδυνον ἀλλέως, ἐὰν ἀμελήτε τὸ καθήκον καὶ τὴν τιμὴν, τὰ ὅποια πρέμει φλέγῃ τὰς καρδίας σας, τὸ αἷμα ἡμῶν νὰ ἐπιπέσῃ κατὰ τῶν λαῶν σας καὶ κατηραμένη ἔστω αἰωνίως ἡ μνήμη σας».

Τότε ὁ λαός, χύνων δάκρυα, ἔκαμε ν' ἀντηχήσῃ ὁ ὀρίζων, γάζων τρεῖς «Ἀμήν».

Περὶ τὴν 11^{ην} ὥραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας, ὁ προειρημένος Γεννάδιος ὠμίλησε τὸ τέταρτον ἐνεργητικώτατα πρὸς τὸν λαόν, καταλήξας ὡς ἑξῆς: «Ὁπλίσθητε, ὦ Ἕλληνες, ἔπως ἀπαντήσῃτε τὸν ἐχθρόν· δράμει τὰ ἱπποστάσια τῶν πλουσίων καὶ, ἐφοδιασθέντες διὰ τῶν ἱπποστασιαστικῶν σχηματίζετε σῶμα ἀξιὸν ν' ἀποκρούσῃ τὸ Αἰγυπτιακὸν ἱππικὸν οὗτως οὐδὲν λείπη ἀπὸ τοῦ θάρρους καὶ τὸν ἱερὸν ἐνθουσιασμόν.

Παραχρῆμα ὁ λαὸς ἔδραμε νὰ συναθροίσῃ πάντας τοὺς ἑαυτοῦ τοῦ Ναυπλίου, τόσον δὲ δραστήριον ὑπῆρξε τὸ κίνημα, ὥστε, δύο ἡμερῶν, τριακόσιοι ἵπποι καὶ δισχιλιοὶ πεζοί, μεταξὺ τῶν ἐκ τῆς συγκατελέγοντο οἱ μεθ' ἡρωικῆς ἀμμιήτου ἀνδρείας ὑπερασπίσαντες τὰ τεῖχη τοῦ Μεσολογγίου, εἶναι ἑτοιμοὶ νὰ ἐξέλθωσι καὶ ἀντεπεξέλθωσι κατὰ τῶν δυνάμεων τοῦ ἐχθροῦ. Ὁ τρόπος οὗτος δὲν παύει νὰ ἐνθαρρύνῃ.

αόν, πολλοί δὲ ῥήτορες σπεύδουσι νὰ ἐμψυχώνωσιν αὐτὸν ἐν τε αὐτοῖς καὶ παρὰ τοῖς ἐκτὸς τῶν τειχῶν αὐτοῦ στρατεύμασιν. Αἱ ναυτικάι αὗται ἀρχαὶ καὶ ὁ ἀπανταχοῦ ἐξεγερθεὶς ἐνθουσιασμός ἐθνους ὑπόσχονται εἰς πᾶσαν φιλελευθέραν καὶ ἀγαπῶσαν τὴν εἰρήνην ψυχὴν βασιμωτάτην ἐλπίδα μελλόντων αἰσίων γεγονότων. Αἱ ναυτικάι δυνάμεις σμηνώθησαν ὅσον οὐδέποτε μετ' ἐγκαρδιω-
ς ἐλκρινείας.

Ὅτι οὐδὲν πλοῖον ἐπιτρέπεται ν' ἀποπλεύσῃ ἄνευ τῆς συγκαταθέ-
της Κυβερνήσεως καὶ τοῦ ναυάρχου Μιαούλη. Ὅλα τὰ πλοῖα τῶν
σῶν συνεκεντρώθησαν εἰς τὴν Ὑδραν, ὅπου οἱ Σπετσιώται μετε-
σαν τὰς οἰκογενείας των. Ὁ στόλος ἡμῶν ἐξ 140 πλοίων μετὰ τῶν
ολικῶν του εἶναι ἑτοιμος, συγκείμενος ἐξ Ὑδραίων, Σπετσιωτῶν
Ψαριανῶν. Ἡ Ὑδρα ἐξησφαλίσθη ὑπὸ ἐπαρκοῦς ἀριθμοῦ τακτι-
καὶ ἀτάκτων δυνάμεων, ἐτοιμῶν νὰ κινηθῶσι κατὰ τὰς περιστάσεις.
Ὁ ἐχθρικὸν στρατόπεδον εὐρίσκεται ἐπὶ τῆς Στενυκλάρου τῆς Μεσ-
σῆς. Ὁ ἀρχιστράτηγος Κολοκοτρώνης καὶ οἱ στρατηγοὶ Νικήτας,
Ὀρβουλός, Γενναῖος καὶ ἄλλοι μετὰ τῶν Πελοποννησιακῶν δυνάμεων
ἀνερχομένων εἰς 6000, εἶναι τοποθετημένοι νὰ φυλάττωσι τὰ στενά
μετὰ Δερβένια, καὶ σῶμα ἐκ 4000 Σπαρτιατῶν καὶ Λακεδαιμο-
φυλάττουσι τὸ στενὸν τοῦ Ἀρμυροῦ ἐν Λακωνίᾳ. Ἐλπίζομεν
ὅτι μετὰ καὶ τὴν ἐντεῦθεν ἔξοδον τοῦ προειρημένου σώματος,
οὐμένου ὑπ' αὐτῆς τῆς Κυβερνήσεως αὐτοπροσώπως, αἱ δυνάμεις
αὐτῆς τῆς Αἰγύπτου θέλουσι κατατροπωθῆ καὶ καταστραφῆ.
Ὁ συνταγματάρχης Γόρδων ἀναμένει ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν τὸν
ὄν Κόχραν εἰς Κύθηρα, ὅπως ἐπανεέλθῃ μετ' αὐτοῦ ἐνταῦθα. Οἱ
ἐκείροντες συκοφαντίας καὶ γράφοντες, ὅτι ἡ Κυβέρνησις προστατεύει
τινὰ πλοιάρια, εἶναι ἄθλια ὑποκείμενα, τὰ ὅποια, ἐπαγγελομένη
ἐφοδιαστὰς τῶν Τούρκων, προσπαθοῦσι ν' ἀμαυρώσωσι τὴν ὑπό-
ψιν τῶν Ἑλλήνων. Ὁ Ἑλληνικὸς στόλος ὅμως συνέλαβε πολλὰ
πλοῖα ἐφοδιαστικά, ἀνήκοντα εἰς τοὺς προειρημένους συκο-
φάντας, καὶ ἐδήμευσέ τινα αὐτῶν.

187. Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 4706 Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

τοὺς ἐξοχοευγενεσιάτους Κυρίους Κόμητα δὲ Ρώμαν, Π. Θ.
Γεωργίου καὶ Κ. Δραγῶνα.

Ἐφθασαν περισσότεροι Ἕλληνες εἰς τὴν στάσιν ἐκείνην, εἰς τὴν
ἐν διὰ νὰ πολεμήσουσιν τὸν ἐχθρὸν ἄλλο δὲν ζητοῦν, παρὰ ψυμῇ

καὶ φυσέκια· ἀλλ' ἔφθασε κατὰ δυστυχίαν καὶ ἡ Διοικητικὴ ἐπερίοδος, καθ' ἣν ὄχι μόνον ἐξέλιπον οἱ χρηματικοὶ πόροι, ἀλλὰ αὐτὸ τὸ ψωμὶ καὶ τὰ φυσέκια ἔγειναν δυσπόριστα. Ἐπαυξάνετο μᾶλλον καὶ μᾶλλον τὸ Πελοποννησιακὸν στρατόπεδον, ἀλλὰ, διὰ συντηρηθῆναι ἀδιάλυτον ἕως νὰ ἐπιτύχῃ τοῦ σκοποῦ, ἔχει χρεῖαν τῆς καὶ ἀφθόνου προμηθείας ἀπὸ τροφᾶς καὶ ἐφόδια.

Μεταξὺ τῶν μέτρων, ὅσα ἡ Διοίκησις χρεωστεῖ νὰ λάβῃ περὶ προμηθείας ταύτης, θεωρεῖ ὡς ἀρμοδιώτερον, τὸ νὰ διενθυνηθῇ ὑμᾶς. Ὅθεν σᾶς προσκαλεῖ, ὅταν ἤθελαν σταλοῦν εἰς τὴν διεύθυνσιν Σας διὰ τὴν Ἑλλάδα τροφαὶ ἀπὸ τὰς Φιλελληνικὰς Ἐταιρείαις τῆς Εὐρώπης, ἣ καὶ ἄλλοθεν, νὰ ἀκούσητε τὴν περὶ αὐτῶν ζήτησιν ἐκ τῆς Γεν. Ἀρχηγοῦ τῶν Πελοποννησιακῶν ὁπλῶν κυρίου Θ. Κολοκοτρωνίου καί, συνυπακουόμενοι μετ' αὐτοῦ, νὰ τοῦ στέλλετε εἰς ὅποιον ἤθελε Σὰς ὁδηγήσει, τὰς ἀναγκαίας διὰ τὸ Πελοποννησιακὸν στρατόπεδον τροφάς.

Ἡ Διοίκησις δὲν ἀμφιδάλλει ὅτι, ἂν Σὰς παρουσιασθῇ ἡ ἐπιτροπὴ Σας διὰ νὰ βάλετε εἰς πρᾶξιν τὴν πρόσκλησίν της, θέλετε εὐχρηστῶς στήσῃ κατὰ πάντα τὴν ἐπιθυμίαν της μετὰ τὴν συνήθη Σας παρρησίαν καὶ τὴν προθυμίαν.

Ἐν Μπουρεζίφ Ναυπλίου, τῇ 5 Ἰουλίου 1826.

Ὁ Πρόεδρος

Ἀνδρέας Ζαΐμης

Ἀναγνώστης Δηλιγιάννης

Π. Μανρομιχάλης

Α. Χατζῆ Ἀναργύρου

Α. Μοναρχίδης

Ἰωάννης Βλάχος

Παναγιώτης Δ. Δημητρακόπουλος

Σ. Τρικούνης

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς

Κ. Ζωγράφος

188. ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΒΙΑΡΟΥ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 7559 Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Κερκύρα τῇ 6 Ἰουλίου 1826

Παρακαλῶ νὰ διευθύνητε τὴν ἔσωθεν πρὸς τὴν Σεβαστὴν Διοίκησιν ὅσων ἡμπορεῖτε ταχύτερα καὶ διὰ μέσου ἀσφαλοῦς. Προσμένω τὴν ἀποκρίσιν σας εἰς τὸ προλαβόν μου τῶν 23 τοῦ παρελθόντος καὶ μετὰ τὰς προσταγάς.

Τὸ ἀφίνω ἀσφράγιστον, ἵνα ἀναγνώσητε τὴν προσθήκην

θέλει καταλάβετε πόσον είναι ὠφέλιμον τὸ νὰ μάθῃ ἡ Διοίκησις
τὰ τὰ διατρέχοντα. Νὰ τὸ σφραγίσῃτε καὶ νὰ τὸ ἐξαποπέμψῃτε
θερμῶς πάλιν παρακαλῶ καὶ πάλιν μένω.

Ταπεινὸς δοῦλός σας

Β. Α. Καποδίστριας

Παρακαλῶ νὰ ἐξετάσῃτε ἐὰν εἰς τοὺς αἰχμαλώτους εἰς Πελοπόν-
ον εὐρίσκωνται οἱ κάτωθεν:

Ἡ Οἰκογένεια τοῦ Ῥώκ (;), ἡ ὁποία ἐκ Μασσαλίας ἀπέραςεν εἰς
Ἑλλάδα.

Σπυρίδων Ἰωάννου Μωραΐτης ἐκ Τρικκάλων. Αἰκατερίνη γυνή του.

Εὐαγγελία, Ἄννα, θυγατέρες του.

Πατὰ Ζαφείρης Μπάλμπτης.

189. ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ ΠΕΤΡΟΜΠΕΗ ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ

(Πρωτότυπον Ἀριθ. 7562 Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Φίλιται Πατριῶται.

«Πίστις καὶ πατρίς», δύο ἀναγκαῖα πράγματα, χωρὶς τῶν ὁποίων
ἡμπορεῖ νὰ ζήσῃ τινὰς μ' ἐκείνην τὴν εὐδαίμονα κατάστασιν, ὅπου
ἰτεῖται εἰς τὸν λογικόφυχον ἄνθρωπον. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι διπλοῦς
ψυχῆς καὶ σώματος, καὶ ὡς τοιοῦτος τὴν μὲν πατρίδα ζητεῖ διὰ
ἰθαλφιν πρόσκαιρον τοῦ σώματος, τὴν δὲ πίστιν διὰ τὴν ἐλπίδα,
θέλει ἐπιστρέφει εἰς τὴν ἀρχαίαν πατρίδα, διὰ νὰ ζήσῃ μετὰ τοῦ
ἡτοῦ αἰωνίως, διὸ καὶ ὁ ὀρθὸς ὑπαγορεύει λόγος «μάχου ὑπὲρ
τεως καὶ πατρίδος». Οἱ χριστιανοὶ τῆς Ἑλλάδος ἐκινήσαμεν τὰ
α κατὰ τῶν τυράννων, ὅχι δι' ἄλλο, εἰμὴ διὰ νὰ ὑπερασπισθῶμεν
πίστιν καὶ τὴν πατρίδα μας καὶ οὕτω νὰ ζήσωμεν ἐλεύθεροι καὶ
ἐπαρξώμεν ἔθνος αὐτόνομον ἢ ν' ἀποθάνωμεν μὲ τὰ ὅπλα εἰς χεῖρας.
τον ἤδη ἔτος τρέχομεν τοῦ ἱεροῦ τούτου ἀγῶνος καὶ ὁ ἐχθρὸς
ταχόθεν εἰσβάλλει τὰς δυνάμεις του διὰ νὰ μᾶς ἀφανίσῃ τέλεον.
ἀφοῦ ἐκυρίευσεν τὴν Κρήτην, ἐταπείνωσε τὴν ἀνατολικὴν καὶ
κτικὴν Ἑλλάδα, κατεξουσίασε τὸ Μεσολόγγιον, κατερήμωσε τὰς
εἰς καὶ χώρας τῆς Πελοποννήσου καὶ κατεπάτησε τὰ πλέον ὑψη-
ερα καὶ δυσβατώτερα ὄρη, ἐκίνησε τὰς δυνάμεις του καὶ κατὰ
Σπάρτην, διότι ἀφ' ὅλας τὰς ἐπαναστατημένας ἐπαρχίας τῆς
λάδος δὲν ἔμεινεν ἄλλο μέρος μέχρι τῆς σήμερον, τὸ ὅποιον νὰ
λεηλατήθῃ ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς, ἐκτὸς τῆς Σπάρτης, τὴν ὁποίαν,
ὰ τὰς ὁποίας πληροφορίας ἔχομεν, ἔχει ἀμετάθετον ἀπόφασιν, ἢ
καταστρέψῃ καὶ νὰ ταπεινώσῃ τὴν Σπαρτιατικὴν ὀφρῦν, ἢ ν' ἀφήσῃ

τὰ κόκκαλά του εἰς αὐτήν. Ἡ γενναία ὁμῶς ἀνθίστασις τὴν ἐπὶ ἀπήντησεν ἀνελπιδίως παρὰ τῶν Σπαρτιατῶν τὸν ἔδωκε νὰ καταλάβῃ, ὅτι δὲν θέλει πολεμήσῃ μετ' ἀπλῶς Ἑλλήνας, ἀλλὰ μετ' Σπαρτιατῶν τοὺς ὁποίους ὑπερεκθειάζει ἡ ἱστορία τοῦ κόσμου. Ἄλλ' ὁ ὑπερήφανος οὗτος Ἱμπραχήμες, ὅσον ἐγνώρισεν ἐκ τῆς πείρας ὅτι διὰ νὰ αἰσθῇ ὡς ἡλωτίσῃ Σπαρτιάτας καὶ νὰ κατακαύσῃ τὰς χώρας τῶν πρέπει νὰ ἐκτελέσῃ μίαν μέγιστην φθορὰ καὶ ζημίαν, τόσον περισσότερον ἐπιμένει, ἀφοῦ ἔλθωσιν ἐκ νέου δυνάμεις τοῦ διὰ τε θαλάσσης καὶ ξηρᾶς ἐκστρατεύσῃ κατὰ τῆς πατρίδος μας Σπάρτης. Διὰ νὰ ματαιωθῇ λοιπὸν οἱ ὀλέθριοι αὐτοῦ σκοποὶ καὶ διὰ νὰ ἀπαθανατισθῇ καὶ ἡ δόξα τοῦ ὀνόματός τῆς Σπάρτης, κρίνω χρέος μου πατριωτικὸν νὰ σᾶς φέρω ἐπ' ὅψιν τὰ ἐφεξῆς. Α'ον Ἡ ἐνωσις ἣτις σήμερον βασιλεύει μετὰ τῶν μεγάλων τε καὶ μικρῶν ὄχι μόνον νὰ μὴ ψυχρανθῇ, ἀλλὰ ἐτι μᾶλλον νὰ αὐξήσῃ καὶ νὰ γείνη ἀκράδαντος εἰς τὰς ψυχὰς μας, διότι οὐκ ἔστιν ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἕμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμὶ ἐγὼ ἐν μέσῳ αὐτῶν, ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς ἐν Εὐαγγελίοις ὑπόσχεται. Ἐκ τοῦ ἐναντίου δὲ ἡ διαίρεσις θέλει δείξει τὸν μὲν ἐχθρὸν νικητὴν, ἡμᾶς δὲ ἀνάνδους καὶ νικηθέντας, καθὼς ὁ Ἰωάννης ὁ Θεολόγος μαρτυρεῖ: «Πᾶσα βασιλεία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτὴν οὐ σταθῇσεται καὶ πᾶσα πόλις καὶ γένος καὶ οἰκία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτὴν ἐρημοδοταί». Β'ον Τώρα ὅτε ὁ ἐχθρὸς εἰν' ἀδύνατος νὰ μὴν ἀδιαφορήσῃτε περιμένοντές τον εἰς τὰς θύρας τῶν ὀσπιτίων σας, ἀλλ' ὅλοι ὅσοι βαστάτε ἄρματα νὰ εὐγῇτε εὐγάζεσθαι καὶ ὅσους ὀπλοφόρους Πελοποννησίους εὐρίσκονταί εἰς αὐτὰ τὰ ἔσχατα καὶ ἀφοῦ συνενωθῇτε μετὰ τὰ Πελοποννησιακὰ στρατεύματα νὰ ἐκτελέσετε κατ' αὐτοῦ τώρα ὅπου ὁ ἐχθρὸς εἶναι ἀδύνατος, διὰ νὰ ἀφανισθῇ ἐξ ὀλοκλήρου καὶ σᾶς ὑπόσχομαι, ὅτι θέλομεν ἡσυχάσει πλεον. Ἐάν κατὰ τοῦτο φανῇτε ἀδιάφοροι, βέβαια παρ' ὅλων τῶν ἐθνῶν θέλετε νομισθῇ ἐχθροὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ θέλετε ἀμαυρώσει ὁποῖαν λαμπρὰν φήμην ἔδωσατε ἤδη διὰ τῆς γενναιοψυχίας σας. Ἐάν θέλετε ὑστερηθῇ ἐκεῖνα τὰ καλά, τὰ ὅποια διὰ τῆς λαμπρᾶς νίκης σας καὶ διὰ τῆς ἐκστρατείας μέλλει ν' ἀπολαύσετε. Γ'ον Ὅσοι μείνετε ἐν τῇ Σπάρτῃ νὰ φροντίσετε πανταχόθεν ν' ἀγοράσῃ ἕκαστος ὅσα περισσότερα ἡμπορέσῃ πολεμοφόδια, ἐκ τῶν ὁποίων δὲν θέλει δοῦναι οὐδὲν μικρὰν τινα ζημίαν. Διότι εἰ μὲν ὁ ἐχθρὸς κινηθῇ καθ' ὑμῶν, εἶτε εἰς τὰς θύρας εἶτε ἐκ τοῦ ἀνατολικοῦ μέρους, εἶτε ἀπὸ Μαραθωνῆσι, εἶτε ἐκ τοῦ δυτικοῦ μέρους, ὃ ἐστὶ ἀπὸ Ἀλμων καὶ δυνηθῇ νὰ εἰσχωρέσῃ ἐντὸς τῶν χωρίων, νὰ μὴ διασκορπισθῇ εἰς τὰ ὄρη καὶ τὰ σπήλαια, ἀλλὰ νὰ σφαλισθῇτε οἱ ἄνδρες ἐν τῇ

κατώτερα ὀσπίτια καὶ πύργους, ἀπὸ τὰ ὅποια δὲν ὑστερεῖται
 ἢ χωρίον, ἐκ τοῦ διότι ἀφοῦ ἔχομεν παράδειγμα τοὺς προγό-
 μους, ὅτι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐδυνήθησαν νὰ φυλάξωσι τὴν
 πατρίδα τους εἰς τὴν πρώτην ἐπανάστασιν, ἔχομεν καὶ σημερινὰ
 παραδείγματα, ὅτι ὀλίγοι τινὲς ἐσφαλίσθησαν εἰς τοὺς κάμπους
 τῆς Γαστοῦνης καὶ ἄλλων μερῶν καὶ ἀφοῦ ἐφυλάχθησαν ἀδελφεῖς,
 ἀνέστησαν καὶ ἀρκετοὺς ἐχθροὺς καὶ τοὺς ἠνάγκασαν ν' ἀναχωρή-
 σαι μετὰ κατασχύνῃν τους, πολλῶν δὲ μᾶλλον εἰς τοιοῦτους σκληροὺς
 τοὺς καὶ δυνατοὺς πύργους, ὅπου καὶ τώρα ἡ Τζιμόδα, Πύργος
 τῆς χωριά, μὲ πολλὰ ὀλίγους εἰς τοὺς πύργους ἀφάνισαν τοὺς ἐχθροὺς.
 ἔκτον ἐὰν σταθοῦν καὶ τὸ Μαυροβοῦνι, εἰς τὸ Μαυροβοῦνι καὶ εἰς
 τὸν βορρῆας θέσεις καὶ πύργους δυνατοὺς, καθὼς τὸ Βαθύ, Κατσαουνιά-
 νη, Πετροβοῦνι, Λίμνη, Μαρούλια, Καστάνια, Σκυφιάνικα καὶ λοιπὰ
 τὰ μέρη, ὅσοι σταθοῦν εἰς τὴν πατρίδα ἀσφαλοῦν καὶ τὸν ἐχθρὸν
 νικῶσιν, καὶ τοιαῦτα παραδείγματα ἔχετε πολλὰ ὥς ἀνωθεν. Ἐν-
 τελευταῖον νὰ παρεμποδίζετε τοὺς ἀνοήτους ἀπὸ τὰς συνήθεις
 ἐκρήσεις των, νὰ περιποιήσθε τοὺς καταφυγόντας εἰς τὴν πατρίδα
 ἀδυνάτους ἀδελφούς μας, διότι καθὼς τὰ καλὰ διαφημίζονται,
 καὶ τὰ κακὰ διαθρυλοῦνται πανταχοῦ.

Οἱ Ἕλληνες σήμερον ἐξ ἑνὸς στόματος ἐπαινοῦσι τοὺς Σπαρτιά-
 καὶ ἡ Εὐρώπη θὰ προσηλῶνῃ τὸ ὄμμα τῆς εἰς τὴν Σπάρτην ὡς
 τοιοῦτον ὁμοιάσωμεν τῆς γελάδας κατὰ τὸν χωρικὸν λόγον, ἀλλ' ὡς
 ἔχομεν καὶ εἰς τοὺς ὁμοπίστους καὶ ἄλλοθενεῖς, ὅτι καὶ εἴμεθα καὶ
 ἡμεῖς καὶ ἐσόμεθα ἀπόγονοι τῶν ἡρώων ἐκείνων Σπαρτιατῶν. Ταῦτα
 πατριωτικῶς καὶ μένω.

ἡ 9 Ἰουλίου 1826 Ναύπλιον

Ὁ εἰλικρινὴς πατριώτης σας
Πετρόμπεης Μαυρομιχάλης

Α. ΖΑΪΜΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6794 Ἀρχαίου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Ἐξοχώτατοι Κύριοι,

Καθὼς ἐφθασεν εἰς τὴν πόλιν ταύτην ὁ Κύριος Πετρίνης, πράκτωρ
 φιλέλληνας Ἐυνάρδου, καὶ ἔλαβον τὸ πρὸς ἐμὲ ἰδιαίτερόν σας.
 ἐπετήρησα καὶ ἐν αὐτῷ μὲ εὐχαρίστησίν μου τὰς πατριωτικὰς ὁδη-
 σάς καί, ὅσον τὸ ἐπ' ἐμοί, θέλει συντελέσω νὰ λάβουν ὑποδοχὴν
 ῥόνημοι καὶ εἰλικρινεῖς συμβουλαι τοῦ φιλέλληνας Ἐυνάρδου.
 ἤλθασμεν καὶ μὲ τὸν κύριον Πετρίνην καὶ ἀπὸ τὰ ὅσα θέλει γράφει
 ἵτε πῶς ἐφάνησαν εἰς αὐτὸν τὰ πράγματά μας.

Ὅτι ἡ ὁμόνοια καὶ ἡ ἐπιμονὴ εἶναι τὰ μόνα μέσα, τὰ δύνανται νὰ σώσουν τὴν Ἑλλάδα, τοῦτο ὁμολογεῖται παρὰ πάντας κατὰ δυστυχίαν ὅμως εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπροχώρησαν ἄνθρωποι, νεες, προτιμῶντες τὸ ἴδιον ἀπὸ τὸ κοινόν, δὲν εὐαρεστοῦνται εἰς κοινήν σύμπνοιαν, διατί εἰς αὐτὴν δὲν εὐρίσκουν τὸ ὅποιον πᾶσι νὰ ἀποκτήσουν. Δὲν ψεύδομαι ἂν εἶπω, ὅτι αἱ ὑστάτως προξενήθησαν ἔριδες εἰς Ναύπλιον, ἐγεννήθησαν ἀπὸ αὐτούς. Ἦτον ἐπόμενον ἐξελθόντα ἐκ τοῦ Μεσολογγίου στρατιωτικὰ σώματα νὰ λάβωσι αἰσθημα τῆς ὑπεροχῆς καὶ τῆς ἀγανακτήσεως τῆς ὑπεροχῆς, ἐπολέμησαν ἥρωικὰ καὶ ἥρωικώτερα ἐσώθησαν μὲ τὸ ξίφος εἰς χεῖρας, καταφρονήσαντα τὸν ὑπερήφανον καὶ δυνατὸν ἐχθρόν τῆς ἀγανακτήσεως, διότι ἐδυστύχησαν, καὶ ἐδυστύχησαν μᾶλλον ἀπὸ ἀδιαφορίαν τῶν ὁμογενῶν δὲν ἔλειψαν λοιπόν οἱ σπουδαρχίδαι δυστυχεῖς οὗτοι ἄνθρωποι νὰ κτίσουν νέων σχεδίων οἰκοδομὰς εἰς αἰσθημα αὐτὸ καὶ νὰ ἀποκαταστήσουν αὐτὰ τὰ ἥρωικὰ σώματα παραλυσίαν καὶ τοὺς διοικοῦντας νὰ φέρουν εἰς ἀμηχανίαν. Μολὼν εἶναι τρανῶς ἀποδεδειγμένον, ὅτι εἰς τὴν Ἑλλάδα πόρος χρημάτων σήμερον δὲν εἶναι, αὐτοὶ πληροφοροῦν τοὺς στρατιωτικούς, δὲν Διοικηταί, ὅταν θελήσουν, δύνανται καὶ ἐν μελλιούνιον γρόσια νὰ ἐκνομήσουν καὶ νὰ θεραπεύσουν τὰς ἐλλείψεις τῶν στρατιωτῶν. Ὁ ἐκ μὲν τοῦ Κυρίου Γόρδων, ὅστις ἐδύνατο νὰ γίνῃ ἐπωφελής, ἐξ αὐτῶν ραδιοουργιῶν ἀποκατέστη τὸ ἐναντίον. Καὶ ὁ φρόνιμος ὁ Ἀγγλος ἐδυσαρεστήθη, διατί ἐκράτησεν ἡ Διοίκησις ὀκτὼ χιλιάδας τάλληρα, ὅπου εἶχεν ἐμβάσει εἰς χεῖρας τοῦ Ξένου, διὰ νὰ ἐμποδίσῃ μὲν ἐν μέγα κακόν, τὸ ὅποιον ἐφοβερίζετο εἰς Ναύπλιον. Δὲν δύναται ἡ Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος σήμερον νὰ πορισθῇ καὶ νὰ ἀποκτήσῃ τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα; Ἀπὸ τὴν Στερεάν Ἑλλάδα; φαίνεται ἤδη τελειωμένη, διατί ἱκανὸν μέρος ἐκλινε τὸν αὐχέναν οἱ περισσότεροι πολεμικοὶ ἐτραβήχθησαν. Ὑπάρχουσι μόνον Ἀθηναῖοι, καὶ αὐταὶ πρὸ πέντε ἡμερῶν ἐπολιορκήθησαν ἀπὸ ἀδύνατον ἐχθρὸν Κιουταχῆν. Ἀπὸ τὴν Πελοπόννησον; Εἰς αὐτὴν ἔγειναν οἱ ἄνθρωποι ὀρεσίδιοι διὰ τὰς ἀλλεπαλλήλους ἐπιδρομὰς τοῦ Ἱμπραῖμη. Ἡ ἀπὸ τὰς ναυτικὰς νήσους; Οἱ κάτοικοι αὐτῶν ἠτοίμασαν πρὸ καιροῦ ὡς ἑκατὸν εἰκοσι πλοῖα καὶ συνεκεντρώθησαν Ἰθραῖοι καὶ Σπετσιῶται εἰς μόνην τὴν Ὑδραν, ὡς φύσει δυνατὴν καὶ χρειάζονται πρὸς περισσοτέραν ὀχύρωσιν τῆς τέσσαρας πελοποννησιακῆς χιλιάδας ἐνόπλους ἄνδρας, τοὺς ὁποίους εἶναι ὑπόχρεοι νὰ τρέφωσι καὶ νὰ πληρῶνουν ἐξ ἰδίων των. Δῆλον λοιπόν, ὅτι ἡ Διοίκησις ἔχει πόθεν νὰ πορισθῇ τὰ, ὡς εἶπον, ἀπολύτως ἀναγκαῖα τοῦ ἔθνους δὲν ἀποκάμνει μὴδ' ἀπελπίζεται μολοντοῦτο, ἀλλὰ κάμνει, ὅτι ἔχει καὶ διὰ τῆς ἐντόνου προσπαθήσεώς της φαίνεται, ὅτι ἔρχεται

νωρίζουν τὰς ἐλλείψεις τοῦ Ἔθνους οἱ ἔως τώρα προσποιού-
μενοι, ὅτι δὲν τὰς ἐγνώριζαν καὶ δείχνουν διάθεσιν νὰ κινηθοῦν κατὰ
τὸν ὁρίζοντα καὶ εἴθε νὰ κινηθοῦν πρὶν οὗτος ἐισχωρήσῃ καὶ ἔως εἰς
τὸν ὁρίζοντα τῆς Κορίνθου.

Ὡς τὸ ὅτι οἱ Ἕλληνες φαίνονται διηρημένοι εἰς διαφόρους πολι-
τικὰς κλῆσεις, παραιτοῦμαι νὰ Σας εἰπω τίποτε, ἐπειδὴ δὲν ἀγνοεῖτε,
ὅτι ἐν Ἑθνῷ παύσῃ νὰ ἐλπίζῃ κατ' εὐθεῖαν ἐξ αὐτοῦ τὴν
ἐξουσίαν τοῦ καὶ βιασθῇ νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν ὑπεράσπισιν ἄλλου,
ἀναποφεύκτους τὰς τοιαύτας διαιρέσεις καὶ διχονοήσεις. Ἐν
ταῦτα ὁ Σουλτάνος παρασκευάζεται καὶ αὐτὸς καθ' ἑμῶν καὶ ἰκα-
νός τῶν νέων δυνάμεων τοῦ ἐκινήθη ἤδη, καὶ ἡ Ἑλλάς ἐκτί-
μι εἰς τὸν κίνδυνον τοῦ ὀλέθρου. Ἡμεῖς ὁμῶς, ἐλπίζοντες εἰς τὸν
ἀρχὴν ἐθεμελιώσαμεν τὰς ἐλπίδας μας, δὲν θέλει ἐνδύσῃ
εἰς ταύτην τὴν ἐναγώνιον πάλην καί, ἂν δὲν δυνηθῶμεν νὰ
ἀποφύγῃ καὶ αὐτὸς τὰς ὡς χεῖμαρρον ἐπερχομένας δυνάμεις
τοῦ ὁρίζοντα, εἴμεθα ἔτοιμοι νὰ ἀποθάνωμεν, πολεμοῦντες εἰς τὴν γῆν
κατέρων μας καὶ ὁ Θεὸς βοηθός.

Ὡς εἶχα παρακαλέσει προλαβόντως περὶ τῆς οἰκογενείας μου
ἀπεκρίθητε, ὅτι ἤμπορεῖτε νὰ λάβετε τὴν ἄδειαν νὰ ἀπεράσῃ
ἡ Ἑπαναλαμβάνω καὶ αὐτὸς ταύτας μου τὰς παρακλήσεις,
ὅτι τὸ ἥμισυ τῆς οἰκογενείας μου ἀσθενεῖ εἰς Ναύπλιον καί, διὰ
τὴν γίνῃ παρανάλωμα τοῦ ἐπικρατοῦντος τύφου, εὐαρεστηθῇτε νὰ
καὶ με στέλλετε τὴν ἄδειαν διὰ νὰ τὴν μεταβιβάσω αὐτοῦ, καὶ
με ὑποχρεώσῃ τὰ μέγιστα.

6 Ἰουλίου 1826.

καὶ τοῦ Πουρτζίου

Εἰς τοὺς ὁρισμούς σας ἔτοιμος

Ἀνδρέας Ζαΐμης

τοὺς ἐξοχωτάτους Κυρίους τὸν Κόμητα Διογύσιον δὲ Ρώμαν,
Θ. Στεφάνου καὶ Κωνσταντῖνον Δραγῶναν. Εἰς Ζάκυνθον.

191. Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 4709 Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

τοὺς Εὐγενεσιτάτους Κυρίους Δ. δὲ Ρώμαν, Π. Θ. Στεφάνου,
καὶ Κ. Δραγῶναν.

Ὁ τοῦ Κυρίου Θωμᾶ Πετρίνη ἐλήφθη ἡ ἀπὸ 1 τοῦ παρελόντος
ἐξ ἑστέρας Σας. Ὁ ἄξιος οὗτος πράκτωρ τοῦ εὐκρινεστέρου τῆς Ἑλλά-
δος τοῦ καὶ φίλου, μόλις μίαν συνέντευξιν ἔλαβε μετὰ τῆς Διοι-

κήσεως, ἀλλ' εἰς αὐτήν, ἂν καὶ μόνην, ἀρκετὰ ἀπέδειξε τὴν εὐ-
νείαν τῶν αἰσθημάτων του καὶ τὴν προθυμίαν του εἰς τὴν ἀ-
ἐκπλήρωσιν τῶν παραγγелиῶν τοῦ ἀποστείλαντος αὐτόν.

Δὲν θέλει παραμελήσει ἡ Διοίκησις, νὰ ἐμῶς εἰς ἔκτετα
ὁμιλίας μαζί του καὶ νὰ ὠφελήθῃ ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἔχει οὗτος π-
ξουσιότητα ἀπὸ τὸν Κύριον Ἐυνάρδον, διὰ νὰ κατορθώσῃ ἔτι
ὕπὲρ τῆς Πατρίδος.

Μὴ ἔχουσα εἰς τί νὰ ἐκτανθῇ ἡ Διοίκησις, περιορίζεται εἰς
Σᾶς περιγράψῃ συνοπτικῶς τὴν στάσιν τῶν πολεμικῶν μας πραγ-
καὶ εἰς τὸ νὰ Σᾶς εὐχαριστήσῃ διὰ τὴν φροντίδα, τὴν ὁποίαν
βάλλετε ὑπὲρ τῶν κοινῶν συμφερόντων.

Ὁ Κιουταχῆς εὐρίσκεται, κατὰ τὸ παρόν, ἐμπροσθεν εἰς τὰ
τῶν Ἀθηνῶν, στρατοπεδευμένος εἰς τὰς ἐνδόξους τῆς Ἀττικῆς
δας, ἐπαπειλῶν καὶ τὸν Ἰσθμόν, ἀφοῦ διήλθε προτῆτερα δλας
τῆς Χ. Ἑλλάδος τὰς Ἐπαρχίας. Ὁ δὲ Ἱμπρατῆς, ἀποκρο-
μὲ ζῆμίαν του εἰς κάποια κινήματά του κατὰ τῆς Σπάρτης, ἀνα-
συνεπιφέρων πολλὰς τροφάς, εἰς τὴν Τριπολιτάν, μὲ σκοπὸν ἵ-
συγκεντρώσῃ ἐκεῖ τὰς δυνάμεις του καὶ ἐκείθεν νὰ προσβάλῃ
εἰς τὰς Ἀργολικὰς καὶ Κορινθιακὰς πεδιάδας. Οἱ ἐχθρικοὶ
ἐξῆλθον. Ἐμυδιάζει ὁ Βυζαντινὸς στρατεύματα καὶ ἀμφοτέ-
σύμπραξις θὰ διευθυνθῇ πιθανώτατα κατὰ τῆς Σάμου καὶ τῆς
Εἰς τὰς συγχρόνους ταύτας ἐπιχειρήσεις ἔχει ν' ἀντισταθῇ ἡ
μὲ δλὴν τὴν σμικρότητα τῶν μέσων της καὶ μὲ τὰς ὀλίγας της
μεις. Εἴθε ἡ θεὰ Δύναμις νὰ τελειώσῃ καὶ ἡδὴ τελευτᾷ
ἄλλοτε, ἐν ἀσθενείαις.

Ἐν Βουρτζίφ Ναυπλίου, τῇ 10 Ἰουλίου 1826.

Ὁ Πρόεδρος

Ἀνδρέας Ζαῖμης

Ἀναγνώστης Δηληγιάννης

Γεώργιος Σισίνης

Σ. Τρικούπης

Ἰωάννης Βλάχος

Α. Χατζῆ Ἀναργύρου

Α. Μοναρχίδης

Παναγιώτης Δ. Δημητρακό

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς

Κ. Ζωγράφος

192. ΕΠΙΣΤΟΛΗ Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ¹

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6798 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ἐξοχώτατε καὶ εἰλικρινέστατε ἀδελφὲ καὶ φίλε!

Περιστατικά τινα ἑλληνικά, ἐσωτερικά τοῦ Ναυπλίου, τὸ ἐκάλεσαν ν' ἀφήσω τὸ στρατόπεδον καὶ νὰ ἔλθω ἐνταῦθα, διὰ νὰ χρησιμεύσω μεσότης συμβιβασμοῦ πραγμάτων ἀσυμβιβάστων. Τὰ πράγματα αὐτὰ συνίσταντο εἰς τὰς αἰτήσεις τῶν Στερεοελλαδιτῶν ὀπλαρχηγῶν, τὰς ὁποίας ἡ Διοίκησις δὲν εἶχε πόρον νὰ ἐξοικονομήσῃ, καὶ τινα ἄλλα· καί, ἂν δὲν ἀπατώμαι, νομίζω, ὅτι ἐπέτυχα νὰ τὰ συμβιβάσω καὶ ἐλπίζω αὖριον νὰ κινηθοῦν ὅλα τὰ ἐν Ναυπλίῳ στρατιωτικὰ σώματα εἰς ἐκστρατείαν.

Μὲ τὸν ἐρχομόν μου ἐνταῦθα ἐφθάσε συγχρόνως καὶ ὁ κύριος Θ. Πετρίνης, ὅστις μοὶ ἐνεχείρισεν ἐπιστολὴν τοῦ κυρίου Ι. Γ. Ἐυνάρδου, παριστάνοντος τὰς Ἐταιρείας τῆς Γαλλίας καὶ Ἑλβετίας, τοῦ ὁποίου ὁ εἰρημένος εἶναι πράκτωρ. Μετ' αὐτοῦ ἔλαβον καὶ ἀνταπόκρισιν καὶ γνωριμίαν προσωπικὴν, καὶ ὑπόσχεται νὰ πέμψῃ κατὰ τὰς προσκλήσεις μου τροφὰς εἰς τὸ Πελοποννησιακὸν στρατόπεδον.

Κύριε! Ἡ σύστασις αὕτη χρεωστεῖται εἰς τὴν ἐξοχώτητά σου καὶ εἴθε νὰ σταθῇ ἐπωφελὴς διὰ τὴν Πατρίδα. Εἴθε καὶ ἐγὼ εἰς ἀμοιβὴν νὰ σὲ εὐχαριστήσω μὲ τίποτε νέας λαμπρὰς νίκας. Τὴν πρὸς τὸν κύριον Ἐυνάρδον ἀπάντησιν ἔκαμα καὶ τὴν ἐνεγείρισα τῇ κυρίῳ Πετρίνῃ νὰ τὴν πέμψῃ. Μὴ λείπῃς, καλὲ πατριώτα, ἀπὸ τοῦ νὰ ἐνεργῇς κάθε τι ὅπου ὠφελεῖ τὴν Πατρίδα. Γράφετέ μας καὶ τίποτε ἀξιόλογον, συμβουλευόντες ὅ,τι κρίνετε καλὸν δι' αὐτήν, ἢ ὁποία ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον διὰ τὰς ἐξωτερικὰς παχυλὰς καὶ κοντινὰς ὑποσχέσεις κατήντησεν εἰς παραλυσίαν, ἐπειδὴ οἱ ἄνθρωποι, προσηλώνοντες τὰς ἐλπίδας των καὶ ἐπιστηριζόμενοι εἰς αὐτάς, ἄφησαν νὰ παραλύσουν τὰ πράγματα ἀνεπαισθήτως εἰς δυσδιόρθωτον κατάστασιν. Ἀπὸ ἐδῶ περιέργον τίποτε κατὰ τὸ παρὸν ἄλλο δὲν ἔχω νὰ Σᾶς γράψω. Ὅθεν μένω ἐντοσούτῃ

11/23 Ἰουλίου 1826

Ἐν Ναυπλίῳ

Εἰλικρινὴς ἀδελφός Σας

Θ. Κολοκοτρώνης

¹ Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη φαίνεται, ὅτι ἀπεστάλη πρὸς τὸν Κ. Δραγῶναν, διὰ τὴν Ἐκτεροπῆν Ζακύνθου.

193. Α. ΜΕΤΑΞΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6797 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Πρὸς τὸν Ἐκλαμπρότατον Κόμητα Δ. δὲ Ρώμαν καὶ πρὸς
ἐξοχοευγενεστάτους Κυρίους Μ. Στεφάνου καὶ Κ. Δραγώνου

Ἐλαβον ἄσμενος τὸ ἀπὸ 18/30 τοῦ παρελθόντος Ἰουνίου ἐ-
φόν σας. Αἱ εἰδήσεις, τὰς ὁποίας μᾶς κοινοποιεῖτε περὶ τῶν φιλα-
νων φρονημάτων καὶ εὐεργετικῶν ἐπιχειρημάτων τῶν πεφωτισ-
καὶ φιλελευθέρων εὐρωπαίων, ἐπιβεβαιωθεῖσαι ἀπὸ τὰ πράγματα
ἀπὸ τὴν παρουσίαν τοῦ φιλοκάλου Πετρίνη, ἐνέσταξαν τῆς παρη-
τὸ βάλαμον εἰς τὰς καρδίας τῶν Ἑλλήνων καὶ τοὺς ἐνεθάρ-
ῶστε νὰ ὀπλισθοῦν μὲ τὰ ἀκαταμάχητα ὅπλα τοῦ πατριωτισμοῦ
νὰ φανοῦν ἄξιοι τοῦ θαυμασμοῦ καὶ τῆς συμπαθείας τῶν πανσ-
ἐκείνων ἀνθρώπων, ὅσοι σέβονται τὰ δίκαια καὶ κάμνουν τόσας
διὰ νὰ πλύνουν τὸ αἷσχος, ὅπου προστρέβουν εἰς τὴν πολιτι-
Εὐρώπην, οἱ ὑπερασπισταὶ τῶν Βανδάλων, Νερώνων καὶ Τιβερί-
εὐαίσθητοι Ἕλληνες, ἐνῷ ἐβλεπον ἑαυτοὺς ἐγκαταλειμμένους
ὅλον τὸν κόσμον καὶ πανταχόθεν πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως κα-
λεμμένους, ἐνῷ εὐρίσκοντο εἰς παντελῇ ἀμηχανίαν καὶ ἐνεκ-
ἅμα ἐφαντάζοντο, ὅτι ἐμελλε τέλος πάντων νὰ ὑποκύβουν ε-
φοδερῶτατον ἀπάντων τῶν ἐχθρῶν, εἰς τὴν ἀθρωπολέτειραν
ἤδη βλέπουν προμηθευμένην τὴν φυσικὴν ταύτην χρεῖαν, ἥδη
τῶσιν ἀπὸ τὴν χαρὰν των καὶ βλέποντες τὸν καλὸν Πετρίνη
τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ εὐλογοῦσι τὰ θεῖα ἐκεί-
προνοητικὰ πνεύματα, τὰ ὁποῖα λατρεύουν τὸν Θεόν, λατρεύον-
Ἐλευθερίαν, ὅπου ὁ Θεὸς ἐχάρισεν εἰς τὸν ἀνθρωπον, ἥδη τ'
τοῦ εὐεργέτου των, τοῦ ἀπαραμίλλου ἱππέως Ρεϋνάρ(ς), ἐνεχαρά-
τὰς καρδίας των μὲ ἀνεξάλειπτα εὐγνωμοσύνης γράμματα καὶ
χει καθ' ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος ἀνευφημούμενον. Οἱ ἐ-
αὐτοὶ ἀνθρώποι, ὅσοι τρέφουσι μὲ τὰς βοήθειάς των τοὺς Ἕ-
καὶ τοὺς ἐφοδιάζουσι μὲ τ' ἀναγκαῖα τοῦ πολέμου, ματαιοῦν-
ἀπανθρώπους καὶ χαμερπεῖς σκοποὺς τῶν κερδαλοφρόνων
τόσον ἀξιοσέβαστοι, ὅσον ἀφιλοκερδῶς ἐπιδαφιλεύουν εἰς τὴν ἱ-
τὰς εὐεργεσίας των, μὴ ἀφορῶντες εἰς κανένα σκοπὸν πολιτικ-
πόσον ἐβλάβησαν οἱ δυστυχεῖς Ἕλληνες ἀπὸ τοὺς ὑποκριτάς,
τὸ πρόσχημα τῶν φίλων καὶ εὐεργετῶν ἀνῆψαν ἀναμεταξὺ
τὸν ἐμφύλιον πόλεμον, ἐνέσπειραν τὴν διαφθορὰν καὶ ἐνέκρω-
δυνάμεις των διὰ τῶν ἀπατηλῶν ἐλπίδων καὶ ὑποσχέσεων! Ἰ-
νοντες οἱ καχόμοιροι ἀπ' ὧραν εἰς ὧραν πρόχειρον τὴν β-
ἐκείνων, τοὺς ὁποίους ἐπίστευσαν ὡς χριστιανούς, ἐκινδύνευ-

χαθῶσι κατὰ κράτος καὶ διὰ παντός. Ἄλλ' ἤδη ἐγνώρισαν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ εἶν' εὐκολόπιστοι. Ἐπίστευσαν, ὅτι μόνον οἱ ἀνδρεῖοι βραχίονές των θὰ λυτρώσουν ἀπὸ τὸν ἐπονείδιστον θάνατον καὶ ἀπὸ τὴν αἰσχρὰν δουλείαν ἑαυτοὺς καὶ τὰ ἀθῶα πλάσματα. Ἦδη ἤρχισαν νὰ μάχωνται ἀνδρείως καὶ νὰ νικοῦν· ἤδη πάσχουν νὰ διορθώσουν τὰ λάθη των καὶ νὰ ἐνώσουν τὰς δυνάμεις των διὰ νὰ ἀντιπαραταχθοῦν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ. Ἄλλ' εἶθε μὴν ἤθελεν ἐλπίσουν κάμμίαν ἐξωτερικὴν βοήθειαν ἀπὸ πέρυσι, διότι, τέλος πάντων, καταδιωκόμενοι καὶ ἀμειδόμενοι τόπους καὶ ὄρη, ἤθελεν ἀπαυδήσουν, ἤθελεν ἀποβάλουν τὸν πανικὸν φόβον ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ἤθελεν σκληρυνθοῦν τὰς καρδίας ἀπὸ τὰ δυστυχήματα καὶ ἤθελε νικήσουν. Καὶ τότε μήτε τὸ Μεσολόγιον ἐπιπτεν, οὔτε ἡ χέρσος Ἑλλάς ἡμαῦρου τὰ λαμπρά της κατορθώματα. Μολοντοῦτο Θεοῦ τὸ ἀναμάρτητον. Ἀνάθεμα τὴν ἀμάθειαν καὶ τὴν πλεονεξίαν. Τὰ δύο ταῦτα κακὰ ἐπροξένησαν ἀνέκαθεν βλασ τὰς δυστυχίας εἰς τὴν ἀνθρωπότητα. Αὐτὰ ταῦτα κυριεύουσι καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ματαιοῦσι τοὺς ἀγῶνας τῶν ὀλίγων ἀγαθῶν πολιτῶν, οἱ ὁποῖοι. μολοντοῦτο δὲν ὀλιγοκαρδίζουσιν, ἀλλὰ κάμνουσι σχεδὸν τ' ἀδύνατα δυνατὰ καὶ τροποποιοῦσι τ' ἀποτελέσματα τῶν κακῶν αὐτῶν, ἐκτείνοντες τὴν χεῖρά των καὶ βοηθοῦντες τὴν Πατρίδα, ὁσάκις εἶν' ἐγγὺς νὰ πέσῃ εἰς τὸν βάραθρον τῆς ἀνυπαρξίας. Ἐκ τούτων εἶθε καὶ ὑμεῖς, ὦ φιλοπάτριδες ἀδελφοί, ἀγρυπνοῦντες διὰ τὰ δίκαια τῆς Ἑλλάδος, τῆς ὁποίας καυχᾶσθε ὅτ' εἰσθε ἀπόγονοι, ἤδη ἀπεκτήσατε δικαίωματα εἰς τὴν εὐγνωμοσύνην της καὶ δὲν ἀμφιδάλλεται, ὅτι, ὥς γνήσια τέκνα της, θὰ προθυμοποιηθῆτε νὰ πολλαπλασιάσῃτε καὶ νὰ τὰ στέρεώσῃτε, ὥστε νὰ διαρκέσουν εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα. ὦ! ποῖα ἀνταμοιβὴ εἰς τὴν συνείδησιν ἐκείνων, ὅσοι αἰσθάνονται τρέχοντες τοιοῦτον ἀθανασίας στάδιον! Θέλει ἔλθῃ βέβαια καὶ ὁ καιρὸς ἐκεῖνος, καθ' ὃν θέλει συλλέξῃτε τοὺς ὠραίους καρποὺς τῶν φροντίδων καὶ τῶν ἀγώνων σας, βλέποντες εὐδαίμονας τοὺς ἀδελφούς σας χριστιανούς.

Σας ὑπερευχαριστῶ καὶ ἐγὼ διὰ τὴν καλὴν ὑπόληψιν, ὅπου ἔχετε δι' ἐμὲ καὶ σὰς βεβαιῶ, ὅτι προσπαθῶ καὶ θέλει προσπαθῆσω τὸ κατὰ δύναμιν νὰ φανῶ ἄξιος τῆς συστάσεως, ὅπου μ' ἐκάματε πρὸς τὸν Ἰππέα Ρεῦνάρ (;), καθὼς καὶ πρὸς τὸν κύριον Πετρίνην, μὲ τὸν ὅποιον, πιστρέφοντα αὐτόθι, θέλει σὰς γράψω ἐκτενέστερον καὶ θέλει σὰς κοινοποιήσω τὰ πράγματα καθαρώτερον καὶ λεπτομερέστερον.

Ταῦτα ἐπὶ τοῦ παρόντος καὶ διακηρύττομαι.

Τῇ 11/23 Ἰουλίου 1826
Ἐν Ναυπλίῳ

Ὁ ἀδελφὸς καὶ δοῦλος
Ἀνδρέας Μεταξᾶς

194. ΒΙΑΡΟΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα).

Κέρκυρα τῇ 11/23 Ἰουλίου 18

Πρὸς τοὺς Κυρίους Κ. Ρώμαν, Στεφάνου καὶ Δραγώναν

Ἀκολουθῶν τὰς ἐρμηνείας καὶ ὁδηγίας τοῦ κυρίου Γερ
ἐπρόστρεξα δις καὶ τρίς καὶ πολλάκις, καὶ προστρέχω πάλι
τὴν φιλογενειάν σας, εἰδῶς χωρὶς ἀμφιβολίαν τί δυνάμεθα
Πατρίδα μας, διότι πρέπει κατὰ χρέος νὰ σεβώμεθα τὸ πολιτικὸν
εἶναι. Ἡξεύρω ὅτι πάντα προέρχονται ἀπὸ θεληματικὴν προ
καὶ ὄχι ἀπ' ἄλλο. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ φίλος μας πρὸ τοῦ ἀναχωρ
ἐπαρήγγειλεν, ὅτι εἰς τὰ τῶν γειτόνων μας πράγματα νὰ διευ
πρὸς τὴν γνωστὴν ἀγαθὴν ψυχὴν σας, οὕτω μὲ θάρρος σὰς
εἰς πολλά, ἵνα βοηθούμενος πράξω τὸ κατὰ τὴν περιωρισμένην
μὴν μου. Ἐὰν ὅμως δὲν μὲ κρίνετε ἄξιον τῆς φιλικῆς σας β
εἰς τοῦτο δὲν ἠμπορῶ παρὰ εἰς σιωπὴν νὰ ἀφήσω τὴν λύπ
καρδίας μου. Παρακαλῶ μόνον, ἐὰν δὲν δέχεσθε τὴν ἀνταπ
μετὰ τοῦ Μπέσου, νὰ ἀφήσετε εἰς τὴν σταλθεῖσαν ἐπιστο
ὄνομα τοῦ κυρίου Ἀλεξίου καὶ ἀνεψιοῦ Στεφάνου, ἕως ὅτου
ὁ Κ^{ος} Καρβελλᾶς νὰ λάβῃ μὲ τὸν ἴδιον τοιαύτην ἀνταπό
ὁποῖος ἐλπίζω δὲν θέλει λάβει δυσκολίαν νὰ πράξῃ, τὸ ὅσον
εἰς τὸν ἑαυτὸν σας ἀσυγχώρητον. Ἐως τὴν ὥραν ἐδῶ εἰς τὸ
τήριόν μας ἔφθασαν ὑπὲρ τῶν 40 λυτρουμένοι καὶ ἐντὸς ὀλίγου
μένονται καὶ ἄλλοι καὶ εἰλικρινῶς σὰς βεβαιῶ ὅχι μόνον χω
μίαν δυσκολίαν ἀπὸ τὴν Διοίκησίν μας, ἀλλὰ μὲ γενναίαν εὐα
της. Ἐὰν δὲν ἐξαποστείλετε πρὸς τὸν Μπέσον τὴν ἐπιστολὴν
Εὐθυμίδη, παρακαλῶ νὰ τὴν ἐγχειρίσητε πρὸς τὸν κ. Κα
μ' ὅλον ὅτι σὰς ὁμολογῶ, ὅτι μὲ ἄκραν μου λύπην ἤθελεν ἰδῶ
τὸ μικρὸν διάστημα τῆς ὁποίας δῆποτε παρούσης ἐπιχειρή
ἀνταποκρίσεις τοῦ φίλου, εἰς τόπον τοῦ ὁποίου εὐρίσκομαι, ἤθελ
δρια πλέον συνεσταλμένα τῶν ὑπ' αὐτοῦ ὑπαρχόντων. Ὅμως
ἀρέσει ἂς γένῃ. Καθ' ἓν παρακαλῶ νὰ μὲ ἡσυχάσητε, ἵγουν
ρέστως δέχεσθε τὰς ἐπιστολάς μου πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Διοί
διὰ μέσου σας νὰ λαμβάνω τὰς ἀποκρίσεις της. Νομίζων ὅτι τ
θέλει βεβαίως ἀπολαύσω, δεχθῆτε τὰς εὐχαριστίας μου καὶ π
εἰς τὸ εἰλικρινὲς σέβας, τὸ ὅποιον πρὸ πολλοῦ προσφέρω εἰς κα
τῶν τριῶν. Τὰ γραφόμενα πρὸς τοὺς τρεῖς, γνωρίζων τὰς πε

μας, διεύθυνε πάντοτε πρὸς ἓνα καὶ ἐὰν τὸ ἐγκρίνητε θέλει ἀκολουθῇσω νὰ ἐπιγράψω τὰς ἐπιστολάς μου πρὸς τοὺς Κ^{ους} Ἀλέξιον καὶ ἀνεψιοὺς Στεφάνου. Νὰ μὲ προστάζετε εἰς ὅ,τι ἱκανὸν μὲ κρίνετε

Εἰς τοὺς ὁρισμοὺς σας
ταπεινὸς καὶ ὑμέτερος δοῦλος

Β. Κ. Καποδίστριας

195. Κ. ΖΩΓΡΑΦΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6795 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ἐξοχοευγενέστατοι Κύριοι,

Ἡσθάνθην διπλὴν προχθὲς εὐχαρίστησιν, καὶ διότι ἔλαβα τὸ πρὸς ἐμέ σας τῶν 18/30 παρελθόντος καὶ διότι μοι ἐνεχειρίσθη ἀπὸ τὸν κύριον Πιερρίνην, τὸν ὁποῖον, μολοντί ὀλίγας στιγμὰς ἔλαβα καιρὸν νὰ συναναστραφῶ, εὗρήκα ὁμῶς ζηλωτὴν τῶν ἑλληνικῶν συμφερόντων, ὡς μὲ τὸν παρεστήσατε.

Καθ' ὅσον δύναμαι θὰ συνεργήσω σπουδαίως εἰς τὴν καλὴν ἔκδοσιν τῶν ὅσα ἡ εὐγενεία του θέλει προτείνει εἰς τὴν Διοίκησιν. Αὕτη εἰς τὸ πρὸς ὑμᾶς ἐπίσημόν της σᾶς δίδει κεφαλαιώδη ἔκθεσιν τῆς πολεμικῆς στάσεως τῆς Ἑλλάδος. Διὰ τοῦτο ἐγὼ περιορίζομαι νὰ σᾶς εἰπῶ δύο λόγους περὶ τῶν ἐσωτερικῶν μας πραγμάτων, μολοντί ἐνδέχεται ν' ἀκούσω, ὅτι ἐσυνείθισα νὰ τὰ θεωρῶ μὲ τὸ μαῦρον πρίσμα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς. Σᾶς προέλεγα, ὅτι ἡ καλλιτέρα σύνθεσις τῆς Διοικήσεως καὶ ἡ ἐπιμονεστέρα καλὴ διάθεσις τῶν μελῶν της δὲν ἤθελαν ἐξαρκεῖσι νὰ μεταρρυθμίσουν εὐκόλα τὰ πράγματα εἰς τὸ κρεῖττον. Τὰ ἐπακολούθησαντα καὶ ἤδη διατρέχοντα ἐδικαίωσαν τοὺς λόγους μου. Τῆς τοιαύτης διαρκούσης δεινότητος τῶν περιστάσεων μία ἀπὸ τὰς ἰσχυροτέρας αἰτίας εἶναι, ἡ παντελὴς ἀχρηματία, ὕστερα ἀφοῦ εἰς τὸ παρελθὸν διάστημα ἐσυνείθισαν οἱ Ἕλληνες, νὰ μὴν ἔχουν ἄλλο ἐλατήριον εἰς τὰ κινήματά των παρὰ μόνον τὰ χρήματα. Δευτέρα αἰτία εἶναι ἡ μακρὰ καὶ ἀδιάκοπος σειρὰ τῶν δυστυχημάτων τοῦ πολέμου, εἰς τὰ ὁποῖα ἔπεσεν ἡ Ἑλλὰς ἀπὸ σφάλματα καὶ κακίας ὀλίγων τινῶν, ἀλλ' ἀπὸ τὰ ὁποῖα διὰ ν' ἀναλάβῃ χρειάζεται τώρα τὴν σύμπραξιν καὶ τὴν καλὴν διάθεσιν τῶν πλειοτέρων, πράγμα ὅχι εὐκόλον νὰ κατορθωθῇ, ἀφοῦ ἀπαξ συνειθίσουν οἱ ἄνθρωποι νὰ ἔχουν διὰ ῥάσιν τοὺς τυφλοὺς λογαριασμοὺς καὶ ὅχι τὴν συναίσθησιν τῆς ἠθικοφυσικῆς των καταστάσεως. Ἄλλη αἰτία, ὅχι ὀλιγωτέρων δυστυχημάτων πρόξενος, εἰς τὰς σημερινὰς στιγμὰς, εἶναι καὶ ἡ εἰς Ναύπλιον συρροή τῶν στερεοελλαδικῶν στρατευμάτων καὶ τῆς διασφθέσεως

φρουρᾶς τοῦ Μεσολογγίου. Αὐτὴν τὴν συρροὴν δὲν ἐμπόρει νὰ δίσῃ ἢ Διοίκησις, μολονότι ἐπρόβλεπεν, ὅσα ἐξ αὐτῆς ἐμελλαν νὰ λουθήσουν καὶ ὅσα τῶντι ἠκολούθησαν. Πόσον καλὸν εἶναι νὰ ρίξῃ τις μόνον ἀπὸ μακρὰν τοὺς πολεμιστὰς τῆς Ἑλλάδος! Διὰ τὴν φθάσῃ νὰ τοὺς γνωρίσῃ ἐκ τοῦ πλησίον, θὰ ταλανίσῃ τὴν ἀνόνον φύσιν, διότι πολλὰ σπανίως συνοδεύει τὴν πολεμικὴν ἀνὴρ μὲ τὴν φρόνησιν καὶ τὴν πολιτικὴν ἀρετὴν.

Εἶναι δυστυχεῖς ὅσοι εὐρέθησαν τὴν σήμερον εἰς τὸν πόλεμον ὀρίζοντα τῆς Ἑλλάδος! Συμφωνῶ ὅμως μαζί σας, ὅτι δὲν ν' ἀποκάμουν λέγοντες καὶ ἐνεργοῦντες ὅτι καλὸν ἄχρι τέλους εἶναι δὲ ἔτι μᾶλλον δυστυχεῖς, διότι καθημέραν ἀπαντοῦν πρόσκοποι τὰς ἐργασίας των, τὰς μηχανορραφίας τῶν ἐπισήμων σπουδαίων τῆς Ἑλλάδος. Ὡς τόσον πότε μὲ τὴν ὀνειρευομένην τῶν Εὐρωπαίων Δυναμειῶν μεσολάδησιν, πότε μὲ τὴν μυθώδη ἀφίξιν τοῦ Κωνσταντοῦ ἐτοιμάζονται καὶ πάλιν οἱ Ἕλληγες, ἂν καὶ ἀργά, κατὰ τὴν ἐκστρατείας τοῦ ἐχθροῦ· ἀλλὰ δὲν ἤξεύρω ἕως ποῦ ἤθελε τὸ ῥήσει ἢ ἐτοιμασία των, ἐὰν ἔλειπαν καὶ τὰ ἀπὸ τοὺς φιλικὰς φιλέλληνας στελλόμενα ἐφόδια καὶ τρόφιμα.

Τὰ γράμματά σας θέλει μὲ φθάνουν πάντοτε εὐάρεστα. Τὰς ἐπαινετάς σας θέλω δέχωμαι πάντοτε προθύμως. Σας ἐσωκλείω ἐξ ὧν τῆς Γενικῆς Ἐφημερίδος καὶ μὲ τὸ ἀπαιτούμενον σέβας μένω

Τῇ 11 Ἰουλίου ε. π. 1826

Μποῦρτζι Ναυπλίου

Τῆς ἐξοχουγενείας Σας πρόθυμος

Κ. Ζωγράφος

Υ. Γ. Παρακαλεῖσθε νὰ ἐγχειρήσῃτε καὶ ἀποστείλῃτε τὰς ἐπιστολὰς κλειστα τῆς Σ. Διοικήσεως καὶ μερικὰ.

Πρὸς τοὺς Ἐξοχουγενεστάτους Κυρίους Κ. Α. Ρώμαν, Π. Β. Ρώμαν, καὶ Κ. Δραγῶναν.

196. Ι. ΠΕΤΑΣ ΠΡΟΣ ΔΙΟΝ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον· Ἀριθ. 166 Ἀρχείου Ἀλεξ. Σ. Ρώμα).

Ἐξοχώτατε Κόμητα.

Μ' ὅλον ὅτι ὑστερημένος ἀπαντήσεως εἰς διάφορα κατὰ γράμματά μου, διὰ τὴν πρὸς ἐμὲ δειχθεῖσαν εὐκρίνειάν σου καὶ ἀντιπαρρησίαν, ἐνθαρρύνομαι καὶ αὖθις διὰ τῆς παρούσης νὰ σοῦ προσφύω ὅποιον ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους θέλει φυλάττω ἀσάλευτον σέβας τὸ ὑποκείμενόν σου. Δὲν θέλω νὰ κάμω παρεξηγήσεις εἰς τὸ ἄνωγόν σου, καθ' ὅτι γνωρίζω, ὅτι ἐνῶ μ' ἀγαπᾷς καὶ

μ' εἶδες πάντοτε προσηλωμένον εἰς τὰ νεύματά σου καὶ εἰς τὰ συμφέροντα τῆς Πατρίδος, δὲν πρέπει ν' ἀποδώσω εἰς ἄλλο τὴν σιωπὴν σου, εἰμὴ εἰς τὰς μεγάλας ἀσχολίας, αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ σ' ἔχουν προσηλωμένον, ὅπως φανῇς ὠφελιμώτερος εἰς τὰς δεινὰς ταύτας περιστάσεις.

Τὰ δεινὰ ὁποῦ πρὸ καιροῦ φοβερίζουσιν τὴν ταλαίπωρον Πατρίδα ἐβίασαν πολλοὺς καλοὺς πατριώτας, μ' ὅλον ὅτι ἀργά, νὰ σχηματίσουν στρατιωτικὰ σώματα καὶ συνάζοντας τοὺς σποράδην εὕρισκομένους πατριώτας των νὰ τοὺς ἐνώσουν εἰς ἓν σῶμα, ὅπως δουλεύσουν ὠφελιμώτερα τὴν πατρίδα. Ἄχρι τοῦτε ἐσχηματίσθησαν, τῶν Ἰώνων, τῶν Θετταλῶν, τῶν Μακεδόνων καὶ τῶν Πρεβεζάνων· χθὲς ἐδώσαμεν τέλος καὶ ἡμεῖς εἰς τὸ τῶν Ἑπτανήσιων. Ἀπαντήσαμεν μερικὰς δυσκολίας καθὼς ἔτρεξεν καὶ εἰς τὰ ἄλλα, πλὴν ὑπερίσχυσεν ἡ πατριωτικὴ γνώμη τῶν καλῶν καὶ πολλῶν πατριωτῶν καὶ ἔμειναν εἰς τὴν ἐντροπὴν οἱ μισόκαλοι. Ἀπεφασίσσαμεν κατὰ τὸ παρὸν νὰ ἐκκινήσωμεν ὑπὲρ τοὺς 400 καλοὺς στρατιώτας, καταθέτοντας ἑκαθεὶς ἐξ ἡμῶν τὰ ὑπὲρ δύναμις, διὰ νὰ τοὺς οἰκονομήσωμεν, ἕως οὗ, ἡ γνωστὴ φιλογένεια καὶ ἐνθουσιασμός εἰς τὰ ὠφέλιμα τῶν λοιπῶν συμπολιτῶν μας, μᾶς συντρέξουν εἰς τὴν στερέωσιν καὶ διάρκειαν τούτου τοῦ πατριωτικοῦ ἐπιχειρήματος. Διεξοδικώτερον, νομίζω, σὰς γράφουν οἱ ἐπὶ τὴν διεύθυνσιν διορισθέντες ἀνὰ τὰς δύο νήσους, ὥστε περιττὸν κρίνω νὰ σὲ βαρύνω καὶ ἐγὼ ταυτολογῶν. Τοῦτο μόνον ἐνθαρρύνομαι νὰ σ' εἴπω, ἐπειδὴ σὲ γνωρίζω ὡς πρῶτιστον συναγωνιστὴν εἰς τὰ ὑπὲρ πατρίδος ὠφέλιμα καὶ ὡς Ζακύνθιον, νὰ φανῇς καὶ εἰς τοῦτο τὸ ἱερὸν καὶ πολλὰ ὠφέλιμον εἰς τὴν Πατρίδα ἐπιχειρήμα καὶ μὲ τὴν ἰδίαν γενναιότητα, ὡς ἐδείχθης καὶ εἰς τὰ λοιπὰ ὑπὲρ Πατρίδος. Ὅλοι εἴμεθα πεπεισμένοι ὅποιον μέρος θέλετε λάβει διὰ τὴν ἐπιτυχίαν καὶ στερέωσιν τούτου τοῦ σώματος καὶ ὁποῖαν προθυμίαν καὶ συνδρομὴν θέλετε δεῖξει. Ὅσον δὲ καὶ ἐκ μέρους μας θαρρῶ νὰ σὲ βεβαιώσω, ὅτι θέλει μεταχειρισθῶμεν ὅλους τοὺς δυνατοὺς τρόπους, διὰ νὰ μὴ λανθᾶσωμεν τὸν πατριωτισμὸν καὶ ἐπιθυμίαν σας. Σὰς παρακαλῶ, ἀν ἄξιον μὲ κρίνετε, μὴ μὲ ὑστερῇται γραμμάτων σας, ἐνῶ μὲ τὸ ἀνῆκον σέβας μένω.

Τῇ 12 Ἰουλίου 1826
Ναῦπλιον

Πρόθυμος πατριώτης
Ἰωάννης Γ. Πέτας

Πρὸς τὸν ἐξοχώτατον Κόμητα Διονύσιον τὸν δὲ Ρώμαν. Ζάκυνθον.

197. ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΕΚ ΚΕΡΚΥΡΑΣ ΠΡΟΣ ΔΙΟΝ. ΡΩΜ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα).

Κορυφούς, τῇ 12/24 Ἰουλίου 1

Ἐκλαμπρότατε καὶ φιλογενέστατε Ἀρχων,

Ἀπὸ τὸν ἐδῶ τιμώτατον sig^r Stivens ἔλαβα τὸ σεβαστόν γ
 σας 8/20 τοῦ τρέχοντος σημειωμένη. Ἀπὸ τὸν ἴδιον ἔλαβα κα
 ληρα δίστηλα ἑκατόν, ἐπαφίνοντάς του διπλὴν ριτζεβούτα καὶ
 ἐγὼ καθὼς καὶ ἡ φαμίλια τοῦ καπετὰν Ζώη Πάνου, εὐχαρισ
 κατὰ πολλὰ διὰ τὴν ἐνόχλησιν, ὅπου ἐλάβετε· ὁ ἅγιος Θε
 πολυετῇ τὸ ἀρχοντικόν σας.

Ἀπὸ Ἰωάννινα μανθάνομεν, ὅτι ἡ Ἐπανάστασις τῆς Κων
 νουπόλεως ἔδαλεν εἰς μεγαλώτατον συλλογισμόν τοὺς γείτον
 Ἀλβανοὺς Τούρκους· ὁ Κιουταχῆς ἔστειλε νέους μουσελίμη
 ὅσα φρούρια εὐρίσκονται εἰς τὴν Ἀλβανίτιαν καὶ οἱ Ἀρβανί
 τοὺς ἐδέχθησαν καὶ φαίνεται, ὅτι εἶναι ἡ ἀράδα τῶν Τουρκ
 ἔχουν ἐμφύλιον πόλεμον, καὶ ἄμποτες νὰ μὴ τοὺς λείψῃ.

Σὰς προσκυνῶ μὲ τὸ βαθύτατον σέβας καὶ ὑποσημειοῦμαι

Εὐπειθέστατος δοῦλός

Νικόλαος Γ. Χαντζ

Σὰς παρακαλοῦμεν πρὸς τούτοις καὶ διὰ τὴν ἐγκλεισμέν
 λάδη τὸν δρόμον τῆς, ἂν τὸ δυνατόν ἀσφαλῶς.

*Al Nobile e Cavaliere il Sigr Dionisio Conte Roma.*198. ΤΟ ΚΕΦΑΛΛΗΝΟ-ΖΑΚΥΝΘΙΟΝ ΣΩΜΑ ΠΡΟΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6796 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Πρὸς τοὺς συμπατριώτας Κυρίους Διονύσιον Κόμητα δὲ
 Παναγιώτην Θ. Στεφάνου καὶ Κωνσταντῖνον Δραγώναν.

Ὁ ἔρως ὑπὲρ τῆς ἀνεγέρσεως τῆς δυστυχοῦς Ἑλλάδος Σ
 γνωστὸν πόσον κατέφλεξε τὰς ψυχὰς ἔλων τῶν ἀληθινῶν Ἑ
 καὶ πόσον ὁ αὐτὸς ἐνθουσίασεν Ὑμᾶς τοὺς Ἑπτανησίους,
 τοὺς Κεφαλληνο-Ζακυνθίους, οἱ μὲν νὰ ἔλθωσι προσωπικῶ
 ὑπεράσπισίν τῆς, οἱ δὲ μὲ τὰς μεγάλας χρηματικὰς συνεισφορ

νά τὴν βοηθήσουν· καὶ εἶναι πασίδηλον, ὅτι οὔτε αἱ πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς ἐκδουλεύσεως των, οὔτε αἱ χρηματικαὶ συνεισφοραὶ τῶν ἔγειναν ἐπὶ ματαίῳ, διότι ὅσοι ἔτρεξαν προσωπικῶς Ἑπτανήσιοι εἰς τὴν Ἑλλάδα πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως τὴν ἐδούλευσαν εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς, τόσον εἰς τὰ πολεμικά, ὅσον καὶ εἰς τὰ πολιτικά, καὶ υπερμάχῃσαν δλαὶς δυνάμεις νὰ μὴ φανοῦν κατώτεροι τῶν λοιπῶν Ἑλλήνων, οἵτινες καὶ ἐκπλήρωσαν πάντοτε ἐντίμως τὰ χρέη των καὶ ἐδείχθησαν πρὸς μὲν τὴν Ἑλλάδα ὠφέλιμοι, πρὸς δὲ τὰς μερικὰς τῶν πατρίδας ἐπαινετοί, ὅσον αἱ περιστάσεις καὶ τὰ μέσα τοὺς ἐσυγχώρησαν.

Ἄλλ' ἐπειδὴ καὶ αἱ παροῦσαι περιστάσεις τῆς Ἑλλάδος ζητοῦν ἐκ νέου τὴν συνδρομὴν τῶν λοιπῶν Ἑλλήνων, διότι ἀνεφάνησαν ὑπέρμαχοι τοῦ τυράννου τῆς, ὁ μέγας Σατράπης τῆς Αἰγύπτου καὶ πολλοὶ ἄλλοι μὲ ἀνωτέρας δυνάμεις, τόσον διὰ θαλάσσης ὅσον καὶ διὰ ξηρᾶς, ἐβλαψαν τὴν Ἑλλάδα, καὶ διὰ νὰ ἀποκρούσῃ τὸν ἐχθρὸν καὶ ἐξώσῃ ἀπὸ τὴν ἱεράν τῆς γῆν, ἀπεφάσισαν νὰ ὀπλισθοῦν ὅλοι καὶ νὰ τρέξουν μὲ τὸν αὐτὸν ζῆλον καὶ προθυμίαν, ὡς καθὼς ἔτρεξαν τὸ πρῶτον ἔτος τῆς Ἐπαναστάσεως, καὶ τοῦτον τὸ ἱερὸν Ἀγῶνα χρεωστοῦν ὅσοι εἶναι Ἕλληνες νὰ τὴν βοηθήσουν ἕκαστος κατὰ τὰς δυνάμεις του, διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς οἱ ἐδῶ εὐρεθέντες Κεφαλληνο-Ζακύνθιοι ἀπεφασίσαμεν νὰ τὴν δουλεύσωμεν μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ζῆλον, τὸν ὅποιον ἐν ἀρχῇ τοῦ Ἱεροῦ Ἀγῶνος ἐδείξαμεν. Ὅθεν καὶ συνήχθημεν εἰς ἓν Σῶμα ἀπὸ πεντακοσίων ἐπιλέκτους στρατιώτας Κεφαλληνο-Ζακύνθιους καὶ ἐδιωρίσαμεν ἀρχηγοὺς ἐμπείρους καὶ δοκίμους, εἰς μὲν τῶν Ζακυνθίων τὸν στρατηγὸν Ἰωάννην Γ. Πέταν, εἰς δὲ τῶν Κεφαλλήνων τὸν στρατηγὸν Δανιὴλ Πανᾶν, διὰ νὰ ὑπάγουν νὰ συναγωνισθοῦν μὲ τοὺς ἀδελφούς μας Πελοποννησίους καὶ λοιποὺς παροίκους Ἑλλήνας, οἵτινες, ἀμιλλώμενοι, ἐσύστησαν Σώματα ἐξ ἰδίων των ἐξόδων πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς Ἑλλάδος.

Καὶ ἐπειδὴ τὸ ἐθνικὸν Ταμεῖον ὑστερεῖται διόλου χρηματικοῦ πόρου, ἀπεφασίσαμεν νὰ κάμωμεν τὰ ἐξόδα ἐξ ἰδίων μας, καὶ ἄλλα μὲν κατεθέσαμεν ἐκ τοῦ ὑστερήματός μας, ἄλλα δὲ ἐδανείσθημεν πρὸς ἐξοικονόμησιν ὀπλων καὶ λοιπῶν ἀναγκαίων τῶν στρατιωτῶν. Καὶ ἐπειδὴ εἰς τοῦτον τὸν ἱερὸν Ἀγῶνα τῆς Ἑλλάδος ἐδείχθητε πάντοτε μὲ ἑλληνικὴν ψυχὴν, καταθέτοντες μεγάλας χρηματικὰς βοήθειας, καὶ ἐπειδὴ αἱ χρηματικαὶ δυνάμεις μας δὲν εἶναι ἱκαναὶ διὰ νὰ ἐξοικονομήσουν τὸ αὐτὸ Σῶμα περαιτέρω, διότι ἐκτὸς τῶν ὧν εἴχομεν κατεθέσαμεν, ἀλλὰ μᾶλλον καὶ ἐδανείσθημεν, ὅθεν ἀναγκαίως ἀπαιτεῖ καὶ τὴν ἰδικὴν σας γενναίαν συνδρομὴν, διὰ νὰ δώσῃ καὶ βαρύντητα εἰς τὰς Νήσους, διότι γινώσκομεν καλῶς, ὅτι τὸ αὐτὸ Σῶμα θέλει κάμει μεγάλας ἐκδουλεύσεις καὶ ἀνδραγαθίας, αἱ ὅσαι πραγματικῶς ἀνάγονται πρὸς ὄφελος τῆς κοινῆς πατρίδος Ἑλλάδος καὶ κατὰ

μέρος τῶν Κεφαλληνο-Ζακυνθίων, καὶ ἐπειδὴ ἡ δόξα εἶναι διὰ τοῦτο συντρέχουσαν πρὸς τοὺς συμπολίτας μας ἀδελφοὺς Κεφαλληνο-Ζακυνθίους, τοὺς ὁποίους παρακαλοῦμεν νὰ συντρέξουν μὴ συνήθεις γενναίας χρηματικὰς συνεισφορὰς τῶν, ὅπως τὸ αὐτὸ διαμείνη στερεὸν καὶ αὐξηθῇ, καὶ τότε θέλει φανῇ τὸ ἀξίωμα Σῶμα τῆς Ἑλλάδος καὶ τὸ ἐπωφελέστερον.

Τὰ ὅσα συνάζετε ἀπὸ τὰς συνεισφορὰς τῶν συμπολιτῶν Ἑλληνιστῶν θέλει τὰ πέμπετε κατ' εὐθείαν εἰς ἡμᾶς τοὺς ὑπογεγραμμένους ἐδῶ εἰς Ναύπλιον, οἱ ὅποιοι εἰμεθα ἐπιφορτισμένοι ἀπὸ τοὺς ὁμογενεῖς μας, διὰ νὰ τοὺς ἐξοικονομῶμεν εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν. εἰσακούεσθε εἰς Κεφαλληνίαν μὲ τὴν Ἐπιτροπὴν, τοὺς Κυρίους Δελλαδέτσιμα, Ἀναστάσιον Κόμητα Μεταξᾶν, Γεράσιμον Κλένιον, Ἰωάννην Μεταξᾶν, Παῦλον Φωκᾶν Στεφάνου, Δετὸρ Ἀντωνίου Δελλαπόρταν καὶ Δετὸρ Ἀντώνιον Πανᾶν, οἱ ὅποιοι εἰδοποιήθησαν νὰ σᾶς πέμπουν τὰς συνεισφορὰς καὶ νὰ εἰσακούωνται μὲ τὴν Ἐπιτροπὴν σας. Ἐὰν ἐπιθυμῆτε νὰ ἔμβουν τὰ ὀνόματα τῶν συνεισφορῶν εἰς τὴν ἡμερῖδα, ἰδεάσετέ μας, πέμποντες τὸν κατάλογον ὀνομάτων καὶ συνεισφορῶν.

Μένομεν μὲ τὴν ἀνήκουσαν πατριωτικὴν ἀγάπην.

Οἱ ἐπὶ τὴν διεύθυνσιν
τοῦ Κεφαλληνο-Ζακυνθίου Σώματος
καὶ Πατριῶταί σας

Α. Μεταξᾶς

Κ. Μεταξᾶς

Γ. Κώπας

Δ. Ὁρφανὸς

Κ. Πελοπίδας

Κάρολος Δρακόπουλος

199. ΕΚΚΛΗΣΙΣ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΛΗΝΟ-ΖΑΚΥΝΘΙΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

(Πρωτότυπον ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ῥώμα).

Ἀδελφοὶ Συμπατριῶται!

Ἡ κατάστασις εἰς τὴν ὁποίαν τὰ Ἑλληνικὰ πράγματα ἔφθικαν τέλος πάντων νὰ γνωρίσουν οἱ Ἕλληνας ὅτι ἀποφασιστικὴν πρὸς τὴν ἐλευθερίαν τῶν Ἑλλήνων πρέπει νὰ κινήσουν βλοὶ εἰς τὰ ἔπλα καὶ μὲ αὐτὰ ἢ νὰ ἀποτύχουν ἢ νὰ κερδίσουν τὴν ἐλευθερίαν τῶν. Τῶν αὐτοχθόνων Ἑλλήνων παράδειγμα ἐκίνησε τοὺς ὁμογενεῖς Ἕλληνας εὐρέθησαν τὴν Ἑλλάδα ἐκ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἱεροῦ τούτου Ἀγῶνος καὶ ὅλα τὰ σώματα ἐνωθέντες ἐκίνησαν διὰ τὸν πόλεμον. Ἐπρεπε λοιπὸν ἡμεῖς οἱ Κεφαλληνο-Ζακύνθιοι, ὅπου πολυειδῶς πάντοτε ἔδου-

μεν τὴν Ἑλλάδα νὰ μὴ φανῶμεν ἀδιάφοροι καὶ τόσοι περισσότερον, ὅσον πάντοτε εἶδομεν ὅτι ὁσάκις ἐνωθέντες ἐκινήθημεν, καὶ τὸν ἐχθρὸν ἀντεκρούσαμεν καὶ τὰς γενικὰς πατρίδας ὠφελήσαμεν καὶ ἡ δόξα καὶ ὑπόληψις εἰς τὰς μερικὰς μας πατρίδας ἀναφέρθη. Οὕτως συσχεψάμενοι ἀπεφασίσαμεν καὶ ἐνώθημεν εἰς ἓν σῶμα σχεδὸν πεντακοσίων στρατιωτῶν, τὴν ἀρχηγίαν καὶ διεύθυνσιν τοῦ ὁποίου ἀφιερῶσαμεν εἰς πατριώτας μας. Ἀδελφοὶ συμπατριῶται! Ἡμεῖς διὰ νὰ συστήσωμεν τὸ σῶμα τοῦτο καὶ τὸν ἑαυτὸν μας ἀφιερῶσαμεν καὶ τὰ λείψανα τῆς καταστάσεώς μας, ἀλλὰ ἡ στερεωσύνη του καὶ ἡ περαιτέρω ὑπαρξίς του κρέμεται ἀπὸ Ἑσᾶς. Σεῖς πάντοτε ἐφάνητε πρόθυμοι καὶ μὲ σημαντικὰς συνεισφορὰς ἐβοηθήσατε τὴν Ἑλλάδα, πόσον λοιπὸν θέλει φανῇτε ἐπαινετοὶ καὶ ὠφέλιμοι καὶ εἰς τοιαύτην περίστασιν, ἐνῷ βοηθῶντας τοὺς συμπατριώτας Σας, βοηθεῖτε συγχρόνως καὶ τὴν Γενικὴν πατρίδα. Νὰ συνεισφέρετε λοιπόν, ἀδελφοί, διὰ τὴν ὀρεῶσιν τούτου τοῦ σώματος τοῦ ὁποίου τὰ ἀνδραγαθήματα εἶναι καὶ ἰδική σας δόξα. Ἡμεῖς εἴμεθα εὐελπεῖς ὅτι ἡ φωνὴ τῶσων συμπατριωτῶν σας καὶ ἡ περίστασις τῆς γενικῆς πατρίδος εἶναι ἀρκετὴ νὰ κινήσουν τὰ γενναῖα αἰσθημάτων σας καὶ ἐπὶ τούτου ἐπερικαλέσαμεν τοὺς συμπατριώτας μας Κυρίου Δημήτριον Δελλαδέτζημαν, Ἀναστάσιον Κ. Μεταξᾶν, Γεράσιμον Κοριαλλένιον, Ἰωάννην Μεταξᾶν, Παῦλον Φωκᾶ Στεφάνου, ντοτὸρ Ἀντώνιον Δελλαπόρταν καὶ ντοτὸρ Ἀντώνιον Πανᾶν νὰ σᾶς κοινολογήσουν κατ' ἐκτασιν τοὺς σκοποὺς μας καὶ νὰ δεχθοῦν τὰς γενναίας σας συνεισφορὰς. Ὑγιαίνειτε

Ἐν Ναυπλίῳ, τῇ 13 Ἰουλίῳ 1826

Οἱ πατριῶταί σας

Α. Μεταξᾶς

Κ. Μεταξᾶς

Γ. Κώπας

Κ. Πελοπίδας

Δ. Ὁρφανὸς

Κάρολος Δρακόπουλος

200. ΕΓΓΡΑΦΟΝ ΤΗΣ ΜΥΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΤΗΣ «ΙΕΡΑΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΟΣ»

(Ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς οἰκογ. Κ. Δραγώνα)¹.

Ἐξαποστελλόμενοι μυστικοὶ ἀπόστολοι εἰς κάθε μέρος τῆς Γραικίας ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς Ἱερᾶς Ἀρχαιότητος, ἥτις ἀρχεῖται ἀπὸ τὸν

¹ Μετ' αὐτοῦ ὑπῆρχε συνημμένον καὶ τὸ ἐξῆς ἐγγράφον :

«Βεβαιούμεν ἡμεῖς οἱ ὑπογεγραμμένοι καὶ μέλη τῆς Ἱερᾶς Ἀρχαιότητος, δίδοντες τὸ παρὸν ἀνδεικτικὸν τοῦ εὐγενοῦς συναδέλφου κυρίου Σπυρίδωνος Χ. Μεταξᾶ,

λαμπρὸν θρόνον τῆς Ρωσσίας, ἵνα ἐνεργήσουν διὰ τὸν μέλλοντα ἱε-
σκοπὸν τῆς γενικῆς ἐλευθερίας τῶν ὀρθοδόξων, ἔφθασε καὶ εἰς
ἐδῶθεν ἀπὸ τὴν αὐτὴν καθέδραν ὁ εὐγενὴς συναδελφὸς κύριος Σ-
ρίδων Χ. Μεταξᾶς, ὅστις κατὰ τὰς διαταγὰς, ὅπου ἀπὸ τὴν ἀρ-
χὴν διωρισμένος νὰ γνωρίσῃ ἀρχὴν τῶν γενικῶν πραγμάτων
τοὺς διευθυντὰς τῶν μερικῶν, ὅσον ἀποδίδει διὰ τὴν διόρθωσιν
ἀναγέννησιν τῶν Ἑπτανήσων ἀπεράσας δὲ εἰς Κέρκυραν ὁ εἰρη-
νὸς ἀδελφός, ἐστάλη εἰς ἡμᾶς ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς Κερκύρας, ἡ
ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἀνωτέραν ἀρχὴν διὰ νὰ μᾶς κοινωνήσῃ
μυστήρια ὅσα σαφῶς δὲν ἐγνωρίζαμεν, γενικὰ μὲν ὅσα ἀπο-
ποῦν πρὸς ὑπαρξιν τῆς Ἑλλάδος, μερικὰ δὲ ὅσα εἰς ἡμᾶς μόνον τῶν
Ἑπτανησίου. Ἡμεῖς δὲ κατὰ τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ ἱεροῦ ὅρκου
καὶ διὰ τὸν φυσικὸν ζῆλον κάθε καλοῦ πολίτου, ἀπεφασίσαμεν
ἐνεργήσωμεν ὅσον δυνάμεθα· ἀλλὰ μὴ ἔχοντες τρόπον ἀσφαλῆ, ὡς
νὰ ἐνεργήσωμεν μὲ κάθε ἀσφάλειαν τοῦτο τὸ ἱερὸν ἔργον, ἐμεταχε-
σθημεν τὸν εἰρημένον ἀδελφόν, παρακαλῶντάς τον ὡς ἐμπιστευμέ-
νῳ καὶ ἀποστελλόμενον ἀπὸ τὴν Ρωσσίαν, διὰ νὰ μεταφέρῃ ἀπὸ
ἀρχὴν τῆς Κερκύρας, κάθε διαταγὴν καὶ ὁδηγίαν, ὅστις ὡς ἐνάρ-
κα καὶ εὐγενὴς πατριώτης ἐδέχθη μετὰ χαρᾶς τοῦτον τὸν ἀγῶνα
(μὴ ὑποσχεθέντα εἰς τὴν ἀρχὴν) διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν νήσων, πη-
γῶν καὶ ἐνεργῶν ὄχι μόνον εἰς Κέρκυραν, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλας

ἵνα κάθε ἀρχή, ὅσον ἢ ἐν τῇ Κερκύρᾳ, ὅσον καὶ ἡ ἀνωτέρα, ἥτις στερεοῦται
τὸν ὀρθόδοξον θρόνον τῆς Ρωσσίας, ὅτι ὁ εἰρημένος συναδελφὸς στελλόμενος
τὸν αὐτὸν θρόνον (καθὼς ἐστάλησαν διάφοροι εἰς κάθε μέρος) ἔφθασεν εἰς Κέρ-
κυραν ὅπου ἡ τῶν μερῶν μᾶς ἀρχὴ καθεδρεύει διὰ προσταγῆς ἀνωτέρας καὶ λα-
βοῦν ἀπ' ἐκείας τὰς ἀναγκαίας ὁδηγίας, ἃς εἶχεν καὶ ἀπὸ τὴν Ρωσσίαν, ἔφθασε
τὴν νήσον μᾶς καὶ ἐνήργησεν ὅσα ἦτον διωρισμένοι, ἐντίμως, μὲ μεγάλῃ ἀρ-
κα καὶ ἀγχίνῳ, καὶ ἀπεράσας εἰς τὴν Ἑλλάδα, μὲ τὸν ἴδιον τρόπον, ὡφέλῃς
μέγιστα καὶ ἐπιστρέψας πάλιν εἰς τὰς νήσους ἐξηκολούθησε τὸ ἔργον τοῦ με-
πλέον ἐλικρινῆ πατριωτισμόν, περιερχόμενος εἰς ὅλας τὰς νήσους καὶ ὡφελ-
οῦν ὀλίγον, θυσιάζων εὐχαρίστως τὴν μερικὴν του κατάστασιν διὰ τὴν σω-
τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἐλπίζομένην μέλλουσαν ἀνάστασιν τῶν Ἑπτανήσων.

Ὅθεν γνωρίζοντες τὰς ἐναρέτους καὶ φιλελευθέρους ἐργασίας του, εἰς
ὅποιας καὶ ἡμεῖς κατὰ χρέος τοῦ ἱεροῦ ὅρκου μᾶς, μετ' αὐτοῦ συνεπράξ-
εσθαι οὐκ ὀλίγον, βεβαιούμεν λοιπὸν κάθε ἀρχήν, καὶ τὸ κοινόν τῆς ἀδελφότητος, ὅτι ὁ ἀξιό-
πλοτος ἀδελφός ὡφέλῃς τὰ μέγιστα εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ πολὺ περισσότερον
τὰς ὑποθέσεις τῶν Ἑπτανήσων.

Ὅθεν, ὡς μέλη καὶ συνεργάται τῶν αὐτῶν πραγμάτων, δίδομεν τὸ παρ-
ἔνδειξιν καὶ εὐχαρίστησιν διὰ τὰς ἐκδουλεύσεις τοῦ ἐναρέτου συναδελφοῦ
ὑποσημειούμεθα

Τῇ 17/29 Ἰουλίου 1826, Ζάκυνθος

Οἱ ἀδελφοὶ

Θεόδωρος Ν. Λεονταρίτης καὶ
Γεώργιος Τουρτούρης

λοιπὰς νήσους, θυσιάζων γενναίως καὶ τὴν μερικὴν του κατάστασιν, ὠφελήσας καὶ ἐνεργήσας ἐντίμως τὰ μέγιστα διὰ τὴν μέλλουσαν ἀνάστασιν τῶν Ἑπτανήσων.

Ἄλλ' ἐπειδὴ ἀναγκασμένος διὰ γενικὰ πράγματα, καθὼς ἡ ἀποστολὴ του ἦτο, μέλλει ν' ἀπεράσῃ εἰς τὴν καθέδραν τῆς λαμπρᾶς Ρωσσίας διὰ νὰ δώσῃ λογαριασμὸν τῶν πραχθέντων, ἡμεῖς, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀδελφοὶ καὶ μέλη τῆς ἱερᾶς Ἀρχαιοῦς, δίδομεν τὸ παρὸν εἰς βεβαίωσιν τῶν λαμπρῶν ἐκδουλεύσεών του, ἵνα ἡ ἀρχὴ βεβαιωθῇ, ὅτι ἡ ἀργοπορία του προῆλθεν ἀπὸ ἡμᾶς, ὡς ἀναγκαῖος καὶ ὠφέλιμος διὰ τὰς ὑποθέσεις τῶν Ἑπτανήσων.

Τῇ 13/25 Ἰουλίου 1826

Ζάκυνθος

Οἱ ἀδελφοὶ

Νικογεώργιος Κοκκίνης Ἀρχ. Μ. Οικ.

Στέλιος Στραβοπόδης

(Ἡ Σφραγὶς τῆς Ἑταιρείας)

Γεώργιος Ρώσση

Ἀνδρέας Μηχανὸς Κοκκίνης

201. Δ. ΜΙΑΟΥΛΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΔΙΟΝ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα).

Ἐκ Τζερίγου 15 Ἰουλίου 1826 ε. π.

Ἐδγενέστατε Κύριε

Ὁ Πατὴρ μου ἀπὸ Ὑδρα μὲ γράφει, ὅτι διάφοροι σπεκουλατόροι σταλμένοι ἀπὸ τὰς Ἰονικὰς νήσους ἠγόρασαν εἰς Ναύπλιον πολλὰς ἐθνικὰς ὁμολογίας ἀπὸ τὰς κοινὰς καὶ ἀπὸ τὰς ἄλλας τῶν ἀντιμετρητῶν καὶ ἐπίσης μᾶς εὐρίσκονται ἀνὰ χεῖρας ὅλαι ἐκεῖναι ὅπου μᾶς ἐδόθησαν διὰ τὸ ναυαγισμένον πλοῖόν μας. Παρακαλῶ νὰ μὲ εἰδοποιήσετε ἂν οὕτως ἔχῃ καὶ δυνάμεθα διὰ μέσου σας νὰ δώσωμεν ἐν μέρος νὰ ἔχω ἀπόκρισίν σας. Ὡν βέβαιος τῆς καλωσύνης σας, ἂν εἶναι ἓνα παρόμοιον τρόπος νὰ γένῃ, θέλει συνεργήσετε. Λαμβάνω τὸ θάρρος νὰ σᾶς τὸ εἶπω, ἀναπαρακαλῶντάς σας, νὰ μὲ σημειώσετε καὶ μὲ πόσον τοῦτο σκόντρο δύνασθε νὰ τὰ δώσετε;

Τὰ ἀποδεικτικὰ ὅπου κρατῶ παρὰ τοῦ Ἐθνικοῦ Ταμεῖου εἶναι δεκτὰ ἀντὶ μετρητῶν γενικῶς εἰς τὰς ἐκποιήσεις τῶν φθαρτῶν καὶ ἀφθάρτων κτημάτων τῆς Ἑλλάδος παρομοίως καὶ εἰς προσόδους. Σᾶς προσκυνῶ καὶ μένω τῶν προσταγῶν σας, ἀσπαζόμενος τὸν ἀγαπητόν σας υἱὸν μένω.

Δημήτριος Α. Μιαούλης

Ρεκομαντάτο πρὸς τὸν Κύριον Σταμάτη Μπουντούρη.

Κάγὼ ὁ Σταμάτης Ν. Μπουντούρης σᾶς προσκυνῶ καὶ παρακαλῶ νὰ κάμετε καὶ τὴν ἀπόκρισιν μὲ τὸ νὰ εἶναι ὁκασιόνανὰ μισεύση.

Τῷ πανευγενεστάτῳ Κόμητι Κυρίῳ Λιονουσίῳ τῷ δὲ Ρώμῃ.

Ζάκυνθος

202. Ι. ΚΟΡΝΗΛΙΟΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΔΙΑΚΟΝΟΣ ΙΩΑΚΕΙΜ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς οἰκογενείας Δραγῶνα).

Τὴν εὐγενεῖαν σας ἀδελφικῶς κατασπαζόμεθα.

Πρὸ ἡμερῶν μὲ κάποιον καπετὰν Γρηγόρην Σκλαβοῦνον ἐγράψαμεν συστηματικῶς τὰ τῆς Σπάρτης καὶ ἕως ὥρας βλέπον τὴν ἀργητὰ τῆς ἀποκρίσεώς σας, τοῦτο αὐτὸ καὶ αὐθις μᾶς βιάζεσας ξαναενθυμήσωμεν δι' ὅσα προλαβόντως σᾶς ἐγράψαμεν καὶ νὰ μὴ ἐκτεινώμεθα εἰς τὸ παρὸν πολυλογούντες, σᾶς τὰ ἐξίστηνα πρὸς ἕνα ὁ τιμιώτατος καπετὰν Δημήτριος Εὐφαντος, ὁποῦ αὐτόπτης τῶν ἐδῶ διατρεχόντων πραγμάτων, τόσον περὶ τοῦ τοπικοῦ συστήματος τῆς Σπάρτης, περὶ τῆς γενικῆς ἐνώσεως, περὶ τῆς τροπῆς τῆς διορισθείσης παρὰ τῆς Ἐφορίας Σπάρτης. Ἡ Ἐπιτροπὴ αὐτὴ ἔχει τὴν ἀδειαν νὰ βαστᾷ τὴν Κάσσαν, νὰ δέχεται τὰς πρὸς τὴν φιλογενῶν συνεισφοράς, νὰ ἀνταποκρίνεται μὲ δλοὺς τοὺς φιλολογικοὺς γενεῖς τῆς Εὐρώπης καὶ ἄλλα κεφάλαια. Ἡθέλαμεν σᾶς στελεχίσαι ἀντίγραφον τῆς νομοθεσίας, πλὴν μὲ δεύτερον. Εἰς αὐτὴν τὴν ἐπιστολὴν εἴμεθα καὶ ἡμεῖς μέλη αὐτῆς. Ὅθεν τὰ ἐδῶ διατρέχοντα θέματα πρὸς πληροφωρίαν παρὰ τοῦ ἀνωθεν καπετὰν Δημήτρη Εὐφαντος ὁμοίως καὶ τὴν μεγάλην ἔλλειψιν τῶν ζωοτροφῶν καὶ κάθε ἐπὶ πολεμικῶν ἐφοδίων καὶ καταφθάσετε ὅσον τάχος, ὡς προλαβόντως ἐγράφομεν. Ταῦτα καὶ μένομεν μὲ δλὴν τὴν εὐχρίνειαν.

1826 Ἰουλίου 17

Σκαρδαμίλα Ἀγριαννίκῃ

Οἱ ἀδελφοί

Ἰάκωβος Κορνήλιος

Ἀρχιδιάκονος Ἰωακείμ

Ἰδεάζετέ μας ὅ,τι ὑτάξια ἀπὸ Εὐρώπην ἔχετε καὶ ἂν ἐχῆτε καμμίαν ἐξωτερικὴν ἐλπίδα.

Πληροφορούμεθα μετὰ βεβαιότητος, ὅτι ὁ Ἰμπρατὴς τόσον περὶ ἔλαβε κατὰ τῆς Σπάρτης, ὁποῦ δὲν ἐπέτυχε καὶ ὁ σκοπὸς του,

δλέπει τώρα, ὅπου νά τήν κυπήσῃ ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ Μυστρά καὶ νὰ εἰσχωρήσουν ἀπὸ τὸ Μαραθωνῆσι περιμένοντας τὴν ἀρμάδα νὰ ἔλθῃ. Τοῦτον τὸν σκοπὸν τοῦ καθημερινῶς ἀπὸ φυγάδας, ὅπου πρὸς ἡμᾶς ἔρχονται, τὸ βεβαιώνουν.

Τῷ εὐγενεστάτῳ Κυρίῳ Κωνσταντάκῃ Δραγώνῃ.

Εἰς Λαζαρέτον Ζακύνθου.

203. Δ. ΠΛΑΠΟΥΤΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα).

Ἐξοχώτατοι,

Καὶ προλαβόντως μὲ τὸν Κύριον Χρῆστον Ζαχαριάδην Σᾶς ἔγραφον τὰ τότε τρέχοντα καὶ ἀπόκρισίν σας δὲν ἤξιώθην, τὸ ὅποιον δὲν ἀποδίδω εἰς ἄλλον, εἰμὴ εἰς τὰς ἀπείρους φροντίδας ἔχετε· ἤδη δὲ εὐρὼν μέσον λαμβάνω τὴν τόλμην νὰ σᾶς ἐκθέσω, ὅτι ἡ φαμίλια μου εὐρίσκεται στενοχωρημένη εἰς Μονοβασίαν· δέομαι νὰ μὲ γράψετε ἂν ὁ τρόπος διὰ νὰ τὴν στείλω αὐτόθι, ἀποκρινόμενοι καὶ εἰς τὰ προλεγόμενά μου καὶ θέλει μὲ ὑποχρεώσητε· καὶ μὲ τὸ προσήκον σέβας μένω

Τῇ 18 Ἰουλίου 1826

Ζάτουνα

Ὁ τῶν ἐπιταγῶν σας πρόθυμος

Δημητράκης Πλαπούτας

Πρὸς τοὺς ἐξοχωτάτους Κυρίους Κόμητα Διονύσιον δὲ Ρώμαν,

Π. Στεφάνου καὶ Κωνσταντῖνον Δραγώναν. Εἰς Ζάκυνθον.

204. Ο ΑΥΤΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΥΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα).

Ἐξοχώτατοι,

Οἱ κληρονόμοι τοῦ μακαρίτου Ἀγίου Παλαιῶν Πατρῶν ἔρχονται αὐτόθι, εἰς ἐκ τῶν ὁποίων εἶναι καὶ ὁ ἅγιος Οἰκονόμος παπᾶς Κύρ Βελισσάριος καὶ υἱὸς αὐτοῦ Βασίλειος καὶ ὄντες ἐδικοί μου, παρακαλῶ νὰ εἶναι ὑπὸ τὴν εὐνοίαν καὶ ὑπεράσπισίν σας εἰς τὸ δίκαιόν τους καὶ θέλει εἶμαι ὑπόχρεως καθὼς ἐγὼ ὡς καὶ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι· καὶ μὲ τὸ ἀντήκον σέβας μένω

Τῇ 18 Ἰουλίου 1826

Ζάτουνα

Ὁ πρόθυμος τῶν ἐπιταγῶν σας

Δημητράκης Πλαπούτας

Πρὸς τοὺς ἐξοχωτάτους Κυρίους Κόμητα Διονύσιον δὲ Ρώμαν,

Π. Στεφάνου καὶ Κωνσταντῖνον Δραγώναν. Εἰς Ζάκυνθον.

205. Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 4713 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρὸς τοὺς Ἐξοχοευγενεστάτους Κυρίους Κόμητα Δ. δὲ Π.
Π. Θ. Στεφάνου καὶ Κ. Δραγώναν.

Ἡ τωρινὴ ροτὴ τῶν πολεμικῶν μας πραγμάτων ἀπαιτεῖ νὰ
ροῦνται ὅσαι κατὰ τὴν Ἑλλάδα ἐκ φύσεως ἰσχυραὶ ἢ καὶ τεχνικαὶ
θέσεις. Ἡ Διοίκησις, ἐνῷ καταγίνεται, συμφώνως μὲ τὰς εὐχὰς
φιλανθρώπων τῆς Εὐρώπης, νὰ μεταχειρισθῇ ὅσον δύναται ὡφελί-
τερα τὰς παρ' αὐτῶν στελλομένους τροφάς, ἐφοδιάζουσα μὲ αὐ-
τοφρούρια καὶ τὰ στρατόπεδα, δὲν ἡμπορεῖ νὰ παραμελήσῃ τὴν
μικρὴν ὡφέλειαν, τὴν ὁποῖαν θέλει παρουσιάζει εἰς τὴν καρπώ-
την Ἡλίδαν καὶ τὰ πλησίον μέρη τὸ παλαιοφρούριον τοῦ Χλουμου-
σταίου ἐπισκευασθῇ καὶ ἐφοδιασθῇ πρεπόντως. Τούτου ἕνεκα, ἀ-
ποφασισαμένη ἡ Διοίκησις τὰ τῆς ἐπισκευῆς του εἰς τὸν Κ. Μιχαήλ Σ.
καὶ δοῦσα αὐτῇ ἐκ τοῦ προχείρου ὀλίγα κανόνια καὶ πολεμικὰς
διὰ τὸ εὐμετακόμιστον, ἀσφαλὲς καὶ σύντομον, ἀποτετινομένην πρὸς
Εὐγενείαν σας, σὰς προσκαλεῖ δυνάμει τῆς παρουσίας, νὰ διευ-
θεύσῃ διὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ ἄνω Χλουμουσταίου εἰς παραλαβὴν τοῦ
ἀρχαίου Κ. Μιχαήλ Σισίνης, παξιμάδι καντάρια τετρακόσια π.
ἀριθ. 450, σακκισμένον, καὶ ταῦτα ἢ ἀπὸ τροφάς, τὰς
κατ' εὐθείαν ἐνδέχεται νὰ σὰς διευθύνουν οἱ φιλέλληνες Εὐρω-
πῆς ἢ ἀφ' ὧν σὰς ἤθελαν διενθυνοῦν εἰς τοὺς γνωστούς σας Κυρίους
Ζάκυνθον ἢ εἰς Κορφοῦς. Λαβόντες δὲ τὰς ἀνηκούσας ἀπο-
φάσεις θέλετε εὐαρεστηθῇ νὰ ἰδιάσετε τὰ πραχθέντα σας εἰς τὴν Διο-
κίαν ἢ ὁποῖα δὲν ὑποπτεύει, ὅτι τὰ ὅσα κατὰ καιροὺς σὰς ἐπιφορτίζου-
ν ἡμποροῦν νὰ γίνωνται ὀχληρὰ εἰς τὸν ἐνθερμον πατριωτισμὸν Σα-
ντοῦ.

Ἐν Ναυπλίῳ, τῇ 18 Ἰουλίου 1826.

Ὁ Πρόεδρος

Ἀνδρέας Ζαΐμης

Π. Μαυρομιχάλης

Ἀναγνώστης Δηλιγιάννης

Γεώργιος Σισίνης

Π. Δ. Δημητριάδης

Σ. Τρικούπης

Α. Χατζή Ἀναργύρης

Α. Τζαμαδός

Α. Μοναρχίδης

Ἰωάννης Βλάχος

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς

Κ. Ζωγράφος

206. ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ ΤΩΝ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΩΝ ΤΗΣ ΣΠΑΡΤΗΣ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 7555 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ἄνδρες φιλογενεῖς καὶ φιλόχριστοι,

Ἐφθασε τέλος πάντων εἰς τὰς ἐσχάτας ταύτας ἡμέρας νὰ μάχῃται ἡ Αἴγυπτος μὲ τὴν Σπάρτην μάχην τόσον πεισματώδη, ὅσον εἴμπορ εἶναι νὰ φαντασθῇ νοῦς ἀνθρώπινος, ἂν καὶ ταῦτα τὰ δύο μέρη φαίνονται ἐκ διαμέτρου ἐναντία· καθότι ἡ μὲν Αἴγυπτος εἶναι πλουσιωτάτη ἀπὸ ζωοτροφίας καὶ πολεμικὰ μέσα, ἡ Σπάρτη ἐκ τοῦ ἐναντίου πτωχὴ καὶ ἄπορος· ὅθεν ἐκείνη μὲν ἐπιστηρίζει τὰς ἐλπίδας τῶν εὐτυχημάτων της εἰς τὸν πλοῦτον καὶ τυραννικόν της, ἡ δὲ Σπάρτη ἐξαρτᾷ τὰς χρηστάς της ἐλπίδας καὶ τοὺς θριάμβους της, πρῶτον μὲν εἰς τὸν σταυρὸν καὶ δευτέρον εἰς τὰ τέκνα της, τὰ ὁποῖα ἐπαγγέλλονται, οὐ μόνον νὰ τὴν διασώσουν, ἀλλὰ σὺν Θεῷ καὶ τὸν αἰγύπτιον γῶπα νὰ ἀποσκορακίσουν ἀπὸ τὴν πτωχὴν Ἑλλάδα, τὴν ὁποίαν αὐτὸς ἐξέσχισε μὲ τοὺς ἀγρίους του καὶ μεμελανωμένους ὄνυχας.

Ἵσως νὰ ἤχησεν εἰς τὰς ἀκοάς σας ἡ πρὸ ὀλίγου ἀπὸ τὸ μέρος τῆς Σπάρτης ἀπελπισία τοῦ Σατράπου Ἱμπρατήμ. Τρίς καὶ τετράκις ἤδη προσέβαλεν εἰς τὸν Ἀλμυρὸν, ἀλλ' ἡ πατρίς μας τὸν ἀντέκρουσε τόσο γυναιῶς, ὥστε ὁ ἐχθρὸς ὠπισθοδρόμησε μὲ μεγάλην του ζημίαν. Κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν, διὰ νὰ μᾶς ζαλίσῃ πανταχόθεν, ἔκαμεν ἀπόδασιν ἀπὸ δύο χιλιάδας μεταξὺ Πύργου καὶ Τζίμοβας, πλὴν οἱ ἡμέτεροι ὀρμήσαντες ἄνδρες καὶ γυναῖκες κατὰ τὴν 25 τοῦ Ἰουνίου, ἄλλους ἔρριψαν εἰς τὸ πέλαγος, ἄλλους ἐξώγρησαν καὶ ἄλλους ἐθανάτωσαν, ὥστε ἡ θάλασσα ἐκεῖ ἀκόμη κοκκινίζει ἀπὸ τὸ αἷμα τῶν ἐχθρῶν· καὶ ἂν δὲν ἐπρόφθαναν τὰ κουρβέτια των, σὰς βεβαιούμεν, ὅτι μήτε διὰ μαρτυρίαν ἤθελε μείνει κανεὶς· ὁ ἐχθρὸς μᾶς ἀντικρὺς εἰς τὸν Μεσσηνιακὸν κόλπον, παρωργισμένος εἰς τὴν ἀποτυχίαν του, φρυάττει καὶ λυσσᾷ καθ' ἡμῶν, ἔθεν καὶ ἡμεῖς, λαμβάνοντες πρόνοιαν περὶ τοῦ παντὸς ὑπάρξεως καὶ ὑπολήψεως, ἐκτείνομεν πρῶτον ἰκέτιδα χεῖρα πρὸς Θεὸν ἐν πνεύματι ταπεινώσεως διὰ νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν ἀμπελώνά του, καὶ ἐπειδὴ σὺν Ἀθηνᾶ καὶ χεῖρα δεῖ κινεῖν, στρέφομεν τοὺς ὀφθαλμοὺς μας μὲ δάκρυα πλήρεις πρὸς ὑμᾶς τοὺς γνησίους υἱοὺς καὶ εὐεργέτας ἀνέκαθεν τῆς Ἑλλάδος· καὶ ἡμεῖς, ὡ θεοὶ ἄνδρες καὶ εὐεργέται τῆς ἀνθρωπότητος, ἂν καὶ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἀγῶνος ἐχύσαμεν τόσο αἷμα, ἤδη ἐσχάτως ἐν μοῖρᾳ ἐφάνημεν, χωρὶς νὰ ἀριθμηθῶμεν μετ' ἐκείνων, οἵτινες πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ τῶν ἐθνικῶν προσόδων ἐκαρποῦντο, ἀλλὰ καὶ τῶν πολλὰς πόλιν πολλὰς καὶ ὅπως δὴ ποτε συρρυσθέντων ἐν Ἑλλάδι χρημάτων, μέχρι τοῦδε ἡμεῖς τὴν ἀκοὴν μόνον εἶχομεν· εἰς τοῦτο ἔχομεν γάρ-

τυρα τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν συνείδησιν, καὶ μῆλα ταῦτά γνωρ
πόθεν ἢ πτωχῇ Ἑλλάδι ἔπεσεν ἐπὶ γόνυ, ἢ νὰ εἴπωμεν κάλλι
πρόσωπον.

Ὁ κοινὸς λαὸς λοιπὸν τῆς Σπάρτης συμφωνήσαντες, τὴν
τέλειαν ἀφήσαντες καὶ τὰ πάθη ὑπὸ πόδας θέντες, διώρισαν
φροντιστήριον ἐδῶ εἰς Τζίμοβαν, ὡς θέσιν ἰσχυροτέραν κα
τὸ μέσον τῆς πατρίδος κειμένην, ὅθεν καὶ ἡ διανομὴ τῶν ἀνα
πολεμικῶν μέσων εὐκολος. Πρὸ ὀλίγου ἐστείλαμεν εἰς τὴν Σ. Δι
νὰ μᾶς προφθάσῃ ἀφ' ὅσα μᾶς ἀναγκαιοῦν εἰς τὸν προκ
ἀγῶνα, πλὴν εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν δὲν λείπομεν νὰ παρακαλ
τοὺς ἀληθινούς μας ἐξ ἀρχῆς εὐεργέτας, οἵτινες ὅμως ὑπάρχ
εἴμεθα βεβαιότατοι, ὅτι τευξόμεθα τῶν δικαίων καὶ ἀναγκαι
μας θερμῶν αἰτημάτων. Ἐχομεν χρεῖαν ἀπὸ πολεμεφόδα καὶ ὑ
φίας, κατὰ δὲ τὰ ἄλλα ὑποσχόμεθα, σὺν Θεῷ, ν' ἀποκρούσω
ἐχθρόν καὶ νὰ τὸν καταστήσωμεν εἰς παντελῇ ἀμηχανίαν
ἱππεῖς ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ ἐχθροῦ, χριστιανοὶ ὅμως, βλέποντες τὴν
ἀπὸ τὸ μέρος μας καὶ τὴν τόσῃ ἀντίστασιν, κατέφυγον πρὸς
χαίροντες τὰς νίκας τῶν χριστιανῶν καὶ πληροφοροῦντές μ
μετὰ μίαν ἢ δύο μάχας, ἂν ἐπιτύχωμεν, ὁ ἐχθρὸς ἀπελπίζεται
πλέον μέρος τοῦ ἐχθροῦ κύπτει τὸν αὐχένα. Βοηθήσατε λοιπ
πτωχὴν Ἑλλάδα, καὶ ἤδη κατὰ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν ἐπισφ
ἤδη τὰς πρὸς αὐτὴν ἀπείρους εὐεργεσίας σας, καὶ ὑπόσχεται
μέρος ὅλης τῆς Ἑλλάδος, νὰ σᾶς προσφέρῃ ἡ πτωχὴ Σπάρ
κλάδους τῆς νίκης της, ζωγραφίζουσα εἰς τὰ φύλλα τῆς χαρ
ἄπειρόν σας εὐεργεσίαν, τὴν ὅποιαν θέλει κηρύττει αἰωνίως μ
τόρειον φωνήν· μένομεν λοιπὸν ἅπαντες μὲ ἀγκάλας ἀνοικ
προστασίαν σας.

1826 Ἰουλίου 19

Τζίμοβα

Οἱ ταπεινοὶ δοῦλοι καὶ πληρεξούσιοι
τῆς Σπάρτης.

Μιχάλης Πικουλάκης
Δημήτριος Γεωργίου
Δημάκης Φινογιάννης
Δημάκης Δημητράκης
Μιχάλης Στραβολαιμάκης
Γεωργάκης Κορωνιάκης
Θεοδωράκης Τζακάκης
Ἀθανάσης Μαργιάκης
Ἀθανάσης Γκιτάκης
Θεοδωράκης Κοζομπολ
Πανάγος Λουκάκης

207. Γ. ΣΙΣΙΝΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 7570 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ἐξοχώτατοι Κύριοι!

Πολὺν καιρὸν δὲν ἔλαθα αἰτίαν νὰ γράψω πρὸς τὴν ἐξοχότητά σας, διὰ τοῦ παρόντος μου ὁμῶς σὰς ἀναφέρω, ὅτι ἡ ἐπαρχία τῆς Γαστούνης εἰς τὸ διάστημα τοῦτο τῶν ἑξῆ χρόνων δὲν ἔλαβε ἀπὸ τινα μέρος μικρὰν βοήθειαν, οὔτε ἐξωτερικὴ ἀλλ' οὔτε ἐσωτερικὴ· μάλιστα φέτος χρειάζεται βοήθειαν ἐξ αἰτίας ὅπου αἰχμαλωτίσθη, ἐρημώθη, ἔμεινε καὶ χωρὶς σποράν. Ἡ πρώτη τῆς συνδρομῆς εἶναι νὰ ἐνδυναμωθῇ τὸ Χλουμοῦτσι· πολὺν καιρὸν ἀδυνάτως τὸ ἐδυνάμωσα, τῶρα ὁμῶς χρειάζεται καὶ τι περισσότερον, ἐπειδὴ καὶ ὁ Κάμπος ἐξανκατοικίθη καὶ διὰ νὰ γίνῃ ἓνα ἄσουλόν εἰς τοὺς χριστιανοὺς ἀπὸ τὰς ἐπιδρομὰς τῶν ἐχθρῶν, ἀνεφέρθη εἰς τὴν Διοίκησιν καὶ μετ' ἔδωκε τὰ ἀναγκαῖα πολεμοφόδια καὶ πάσχω νὰ εὕρω πλοῖον νὰ τὰ διευθύνω εἰς τὰ ἐκεῖ. Ἴδου ὅπου σὰς περικλείεται καὶ γράμμα τῆς Διοικήσεως ἀπὸ τὰς τροφάς, ὅπου οἱ συνδρομηταὶ φιλέλληνες στέλλουν αὐτόθι, νὰ πέμψητε 450 καντάρια παξιμάδι εἰς τὸ Χλουμοῦτσι· αὐτὸ θὰ ἐλιγαρκέσῃ, ἐπειδὴ εἰς μίαν ἐπιδρομὴν ἐχθρικὴν θὰ ἔμβουν πολλὰ ψυχαὶ μέσα τοῦ ντουφεκίου καὶ ἀδύνατοι. Ἀπὸ τὰς συνεισφορὰς λοιπὸν τῶν φιλελλήνων, ἂν τύχῃ καὶ καὶ τι περισσότερον ἀπὸ ἄλλων εἰδῶν, πέμψατε καὶ θέλει δεῖξετε μεγάλην φιλογένειαν εἰς μίαν γειτνιάζουσαν ἐπαρχίαν, διότι ἐνδέχεται νὰ ἔχωμεν καὶ πληγωμένους. Εἰμαι εὐέλπεις εἰς τὸν ἔνθερμον πατριωτικόν σας ζῆλον, καθὼς πολλάκις ἐφάνητε χρήσιμοι εἰς τὴν πατρίδα, οὕτω παρακαλῶ νὰ φανῇτε καὶ ἤδη πρόθυμοι, διὰ νὰ ὀχυρωθῇ αὕτη ἡ θέσις καὶ νὰ σφαλισθῇ ἐκεῖνη ἡ καρποφόρος πεδιάδα καὶ νὰ γίνῃ εὐχολὸς εἰς κατοικίαν τῶν δυστυχῶν κατοίκων τῆς, οἱ ὅποιοι διεσπάρησαν τῇδε κάκεισε καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς αἰτίας οἱ περισσότεροι ἀπέθαναν.

Εἰς τὰς 12 τοῦ παρόντος εὐγῆκεν ἐντεῦθεν ὁ Γ. Ἀρχηγὸς Θ. Κολοκοτρώνης μετ' ἐρίπου τῶν 250 ἱππέων, τακτικῶν καὶ ἀτάκτων, καί, κατὰ τὰ νεώτερα γράμματά του, εὐρίσκεται εἰς ἓν χωρίον τοῦ Μιστρός, ὀνόματι Λογκανίκον, ὅστις καὶ διευθύνεται δια τὸν ἅγιον Πέτρον, ὅπου θέλουν συσσωματωθῇ ἔλα τὰ πελοποννησιακὰ στρατεύματα. Ὁ στρατηγὸς Νικήτας εὐγῆκεν εἰς τὰς 14 μετ' ἐρίπου τῶν 1100 καὶ διευθύνεται διὰ τὸ γενικὸν στρατόπεδον. Ὁ στρατηγὸς Καρπαῖσκάκης σήμερον ἐκστρατεύει διὰ τὴν Ἀνατολικὴν Ἑλλάδα. Οἱ πολιορκοῦντες τὰς Ἀθήνας, κτυπηθέντες παρὰ τῶν ἡμετέρων καὶ μὴ ἰσχύοντες νὰ ἀνθέξουν εἰς τὴν ὁρμὴν τῶν Ἑλλήνων, ἐνέδωσαν καὶ αὐθύνονται εἰς τὰς Θήβας, ὅπου εἶναι ὁ ἀρχηγὸς τῶν Κιούταχης.

Ὁ ἐχθρικός στόλος ἐξέπλευσεν ἀπὸ τὴν Μυτιλήνην διὰ τὴν καί, βλέποντας τὸν ἡμέτερον φυλάττοντα ἐκεῖ, ἐπέστρεψεν πάλιν Μυτιλήνην. Σήμερον ἐλάβαμεν γράμματα ἀπὸ Σύραν καὶ μᾶς λέγουσι ὅτι εἰς Κωνσταντινούπολιν ἔγεινε καὶ δευτέρα ἐπανάστασις καὶ ἱεροὶ ἐσφάλισαν τὸν Σουλτάνον εἰς τὸ Σεράγι του. Εἰς τὰ παράλια Μικρᾶς Ἀσίας ἦτον στρατεύματα νὰ ἡμδαρκαρισθοῦν διὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν. Εἰς τὴν ἰδίαν Κωνσταντινούπολιν ἀποθαίνουν τὴν ἡμέραν ἀπὸ τὴν πανώλην ἕως 1500. Χθὲς εἰς τὰς 20 ἐλάβαμεν γράμματα ἀπὸ Σύραν καὶ λέγουσι, ὅτι ἕως ἔξῃ χιλιάδες στρατεύματα κὸν εὐγῆκεν εἰς Σάμον καὶ οἱ ἡμέτεροι τὸ κατεφάνισαν, καὶ ἐνταῦθα μία ναυμαχία σημαντική, ἐκῇ ἀπὸ τὸν ἐχθρὸν στόλον ἐν τῇ ἡμέρᾳ μία φρεγάτα ἐπίασαν καὶ ζῶντα ὑπὲρ τὰ 20, μικρὰ ὅμως. Ὁ ἡμέτερος πλοῦς ἦλθεν εἰς Τριπολιτσάν καὶ δὲν ἀμβάλλω, ὅτι πληροφορεῖται ἐπιδρομὰς, ὅπου κάμνει ἕως Καρύταιναν καὶ Κόρινθον.

Προστάζετε με ἐλευθέρως τὰ δυνατό μου καὶ θέλει με κατὰ πάντα πρόθυμον.

Ἐν Ναυπλίῳ, τῇ 22 Ἰουλίου 1826.

Εἰς τοὺς ὁρισμοὺς Σας πρὸς

Γεώργιος Σισίνης

Κατὰ τὰς 15 τοῦ παρόντος ὁ ἐχθρικός στόλος εἶχεν ἀρὰ τὴν Σάμον καὶ ἔδωκε ἄδειαν τὼν Σαμίων ἐντὸς εἰς 24 ὥρας νὰ ἐκπορεύωνται ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἀφ᾽ ἑαυτῶν σκυνήσουσι. Εἰς αὐτὸ τὸ διάστημα ἐφθάσαν τὰ ἰδικὰ μας πλοῖα καὶ ἐχθρικά πλοῖα ἐκοψαν τὰς ἄγκυρας καὶ ἐτράπησαν εἰς φυγὴν. ἡμέτεροι ἐπίασαν δύο σκούναις μετὰ στρατεύματα ἐχθρικών, ἕκαστος τρία μπουρλότα, ἐξ αἰτίας τῆς γαλήνης δὲν εὐδοκίμησαν. Ἐπὶ τῇ ὁ Κανάριος καὶ τρεῖς ἄλλοι συντρόφοι του.

208. Ι. ΠΕΤΑΣ ΠΡΟΣ ΔΙΟΝ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα).

Ἐξοχώτατε Κόμητα.

Πρὸ τινων ἡμερῶν ἔλαβον τὴν τιμὴν νὰ σᾶς σημειώσω ἀράδας μετὰ τὸν κομιστήν· ἐλπίζω τὴν ἀπάντησίν της· ἐπειδὴ δὲ τούτῃ τὴν στιγμήν νὰ ἀναχωρήσω ὅπου ὁ Γενικός Ἀρχηγὸς κρᾶζει τὸ Κεφαλληνιο-Ζακύνθιον στρατιωτικὸν σῶμα, σπεύδω σημειώσω ταύτας τὰς ὀλίγας ἀράδας, ὅχι διὰ νὰ τῆς εἴπω ἀναγκαῖον καὶ ἐπωφελὲς εἶναι νὰ συντρέξῃ εἰς τὴν στερεὴν διάρκειαν τούτου τοῦ στρατιωτικοῦ σώματος, ἀλλὰ νὰ τὴν βεβαιώσω ὅτι ἡ ἐπιτυχία του εἶναι ἀφιερωμένη παρ' ὅλων τῶν εἰς τοῦτο

ἔργον συντελεσάντων, εἰς τὸν πολλάκις δευχθὲν πατριωτισμὸν τῆς καὶ πρὸς ἡμᾶς ἀγάπῃ· κατὰ τοῦτο ἔχομεν ὅλην τὴν πεποίθησιν, ὅτι δὲν θέλει λανθασθοῦν αἱ ἐλπίδες μας· χρεωστῶ νὰ τῆς εἴπω, ὅτι κατ' ἀρχὰς εὐρέθημεν εἰς δυσκολίας διὰ τὸ διαφορετικὰν πολιτικὸν φρόνημα μερικῶν πατριωτῶν μας· δὲν ἠμπορέσαμε νὰ τοὺς πείσωμεν εἰς τὸ ὅτι μᾶς διδάσκει τὸ συμφέρον τῆς πατρίδος· αὐτοὶ ἐπέμεναν εἰς ὅτι ἴσως μυστικοὶ ὄντες τοὺς εἶχαν ἀπαγορεύσει· διὸ καὶ ἐδιᾶσθημεν νὰ μερικεύσωμεν τὸ ὄνομα τοῦ σώματος, ἕως οὗ νὰ στέρξουν καὶ αὐτοί, ὁγλαδῇ πέντε Λευκάδιοι, τέσσαροι Θιακοί, ὁ Θεοτόκης, Γουζέλης, καὶ Γερακάρης, ἄνθρωποι τῶν ὁποίων οἱ σκοποὶ καὶ χαρακτῆρες εἰς ὅλους γνωστοί, μ' ἐνθαρρύνουν νὰ μὴ τοὺς βαρύνω ἐγὼ (μ' ὅλον ὅτι καὶ ἀκουσίως μου). Περὶ πάντων θέλει τῆς γράψουν διεξοδικώτερα, οἱ ἐπὶ τὴν διεύθυνσιν τοῦ σώματος διορισθέντες, δι' ὃ ἐγὼ παύω παρακαλῶντάς τιν νὰ μὲ γράφῃ καὶ νὰ μὲ πιστεύῃ, ὥς θέλει κηρύττομαι πάντοτε.

Τῇ 24 Ἰουλίου 1826.

Ναύπλιον

Εὐλικρινὴς καὶ πρόθυμος πατριώτης.

Ἰωάννης Γ. Πέτας

Πρὸς τὸν ἐξοχώτατον Κόμητα Διονύσιον τὸν Δὲ Ρώμαν. Ζάκυνθον.

209. Α. ΜΙΑΟΥΛΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον Ἀριθ. 6800 Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Πρὸς τοὺς Εὐγενεστάτους Κ^{ους} Α. δὲ Ρώμαν. Π. Στεφάνου καὶ Κ. Ιωαννῶναν.

Ἀπὸ τὸν ἀπεσταλμένον τοῦ κυρίου Εὐνάρδου Κ^{ον} Πετρίνην, ὅστις ἦλθε σήμερον ἀπὸ Ναύπλιον, ἔλαβα τὸ φιλικὸν σας τῆς 18/30 τοῦ παρελθόντος Ἰουνίου. Ὁ εἰρημένος κλεινὸς φιλέλλην μὲ γράφει ἀπὸ 16/28 τοῦ παρελθόντος Μαΐου ἐκ Φλωρεντίας, ἐκτὸς ὅσα ἐπραξεν εἰς βοήθειάν μας ἄχρι τοῦδε ὥς ἐπίτροπος τῶν φιλελληνικῶν Ἑταιρειῶν Παρισίου καὶ Ἑλβετίας, νὰ τὸν φανερῶσω καὶ τί στοχάζομαι ὠφέλιμον νὰ μᾶς στείλῃ. Ἡ σημερινὴ κατάστασίς μας εἶναι τοιαύτη, ὥστε ἔκρινα καλὸν νὰ τὸν ἀποκριθῶ τοῦτο, ὅτι, ἀνίσως μετὰ τὴν ἀποτολὴν τῶν ζωοτροφῶν καὶ πολεμοφοδίων, μένουν εἰς χεῖράς του, ὥς λέγει, ἀρκετὰ χρήματα, τὸ καλλίτερον ἦτον νὰ τὰ στείλῃ μ' ἓνα ἐπιτροπικόν του ἔδω, διὰ νὰ τὰ ἐξοδεύσῃ αὐτός, ὅταν εἶναι ἀνάγκη, διὰ τὴν ἐκστρατείαν τοῦ στόλου· ἐπειδὴ βλέπω, ὅτι μετ' ὀλίγον ἔχομεν

ν' ἀγωνισθῶμεν με τοὺς δύο ἐχθρικοὺς στόλους ἐνωμένους, καὶ περὶ τῶν ὧλων, καὶ ὁμῶς κανένας πόρος δὲν φαίνεται, οὐδ' ἡμποροῦμεν νὰ εὕρωμεν τὸν τρόπον, ὅχι τόσον διὰ τὴν οἰκὸς τῶν πλοίων, ὅσον διὰ τὴν ἀγορὰν καὶ ἐτοιμασίαν πυρπολικῶν μισθοῦς τῶν ναυτῶν μας διὰ κάμποσον καιρόν, ὅσον εἶναι χρῆμα σταθῇ ὁ στόλος εἰς τὰ πανιά. Ὅσα χρήματα ἐσυνάχθησαν εἰς τὸν τρόπον ἀπὸ τὰς δύο καταβολὰς μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ Μεσολογγίου ἐξωδεύθησαν σχεδὸν ὅλα εἰς τὰ καράδια, εἰς πυρπολικά καὶ ἐκστρατεῖαν μιᾶς μοίρας πρὸς βοήθειαν τῆς Σάμου. Ὡστε ἀπὸ ἐλλείψεως χρημάτων μένομεν ἀνέτοιμοι ἕως εἰς τὴν ὥραν τοῦ κινδύνου, ὅτι φροντὶς ματαιοῦται. Ἄν ἡ γνώμη μου σὰς φαίνεται ὀρθή, ἔχοντες ἀνταπόκρισιν μετὰ τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον καὶ ἡ εὐγενεία σας, δὲν νομίζει περιττὸν νὰ τὸν γράψετε ὁμοίως ὅτι στοχάζεσθε.

Μία μοῖρα τοῦ Στόλου μας ἀπὸ 40 κομμάτια πολεμικὰ καὶ πυρπολικά ἐστάλθη πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εἰς βοήθειαν τῆς Σάμου, ὅποῖαν ἐπαπειλεῖ ἐκεῖ ὁ Καπετὰν Πασᾶς μετὰ μέρος τοῦ Βυζαντινοῦ στόλου.

Ἦκούσατε βέβαια, ὅτι ὁ Ναύαρχος τῆς εἰς τὸ Αἰγαῖον πέλαγος Ἑλληνικῆς Μοίρας ἐκράτησε δυναστικῶς δύο μας πολεμικὰ καὶ πυρπολικά ἀραγμένα εἰς τὴν Τήνον (τὴν πολλὰκαν «Μιλτιάδην» Καπετὰν Λαλεχοῦ Ὑδραίου, καὶ τὸ βρίκι «Λεωνίδαν» Καπ. Ι. Κυριάκου Σπυριδίου, τῇ 10 τοῦ τρέχοντος περὶ τὸ μεσημέρι) δὲν ἤξεύρω διὰ τῶν ἀπαιτήσεων καὶ προφάσεων. Αὐτὰ τὰ πλοῖα ἦσαν ἀπὸ τὴν Διὰ τὴν διωρισμένα μετὰ μίαν ἐπιτροπὴν εἰς τὴν σύναξιν νέου ἐράνου ἀπὸ τῶν νήσους. Ἡ μοῖρα τῆς Σάμου, ἐκπλέουσα συγχρόνως, ἐδιωρίσθη καὶ τὰ λάβη ὀπίσω μετὰ κάθε τρόπον καὶ ἐνταμώθη μετὰ τὸν Κ^{ον} Παυλοῦ. Ἐπειτα διευθύνθη ἀμέσως εἰς Σάμον· ὁ δὲ Παυλοῦτσος τὴν Σπυριδίου ἀφησεν, ὡς λέγεται, μετὰ δόσιν 2500 ταλλήρων, καὶ πολλὰκαν τοῦ Λαλεχοῦ ἔφερεν εἰς Ναύπλιον. Αὐτὸ τὸ ἀδικήμα βλαβερώτατον εἰς ἡμᾶς φέρεται τῶν Ἀουστριακῶν παροξύνει καὶ τὴν στήν τὸ ναυτικόν μας τόσον, ὥστε προβλέπω, ὅτι σήμερον αὐρὸν νὰ ξεσπάσῃ καὶ μετὰ αὐτοὺς ἕνας μικρὸς πόλεμος, τοῦ ὁποῖου τὸ τέλος κόλουθα θέλει εἶναι βεβαιότατα πολλὰ πλέον δεινὰ εἰς αὐτοὺς ἡμᾶς. Ἦταν ἀραγμένος ἀκόμη εἰς τὴν Τήνον ὁ κύριος Παυλοῦς, ὅταν ἐπέραςεν ἡ μοῖρα διὰ τὴν Σάμον, καὶ ἕνα καράδι μας (ὁ Φωκάς) ἠθέλησε ν' ἀράξῃ εἰς τὸν ἴδιον λιμένα. Ὁ Κ^{ον} Παυλοῦς δὲν εὐχαριστήθη μόνον νὰ τοῦ ἀδειάσῃ ὁλην του τὴν μπαταρία καὶ μπάλαις, φογάδαις καὶ γρανάταις, ἀλλ' ἐξακολούθησε νὰ τὸ κτενεύει ὅταν ἀπαγορεύσει τὸ καράδι μας καὶ τοῦ ἔκαμεν ὅχι ὀλίγην Περιπλέον, ὡς λέγεται, ἐσκοτώθησαν ἀπὸ τὰ κανόνια του ἄνθρωποι εἰς ἕνα ἑλληνικὸν μαρτίγον, ὁ ὁποῖος ἤρχετο ἐξοπίσθεν.

Πρὸ ὀλίγου ἐφθασεν ἐδῶ ἀπὸ Γαλλίαν ὁ Κόμης Darcou

μενος εἰς τόπον τοῦ Στρατηγοῦ Roche, ὡς ἀπεσταλμένος τῆς φιλελληνικῆς Ἑταιρείας τοῦ Παρισίου καὶ ἤδη ἀπέβρασεν εἰς τὸ Ναύπλιον.

Ἀπὸ τὴν Πελοπόννησον κατὰ τὸ παρὸν δὲν ἔχομέν τι ἀξιοσημείων. Οἱ Τοῦρκοι περὶ τὰς Ἀθήνας ἀκόμη δὲν ἔκαμαν κἀνὲν σημαντικὸν κίνημα.

Ἀπὸ Σύραν μανθάνομεν πάλιν, ὅτι αἱ ταραχαὶ τῆς μεταβολῆς εἰς Κωνσταντινούπολιν ἀκόμη δὲν ἔπαυσαν καὶ ὅτι οἱ Γενίτσαροι, ἀφοῦ ὑπερίσχυσαν καὶ ἔγειναν πολυάριθμοι κατὰ τὴν Ἀδριανούπολιν, σκοπεύουν νὰ κτυπήσουν τὸν Σουλτάνον εἰς τὴν καθέδραν του.

Μολονότι δὲν ἔχομεν ἀκόμη καμμίαν εἰδησιν ἀπὸ Σάμον νευτέραν, συμπεραίνομεν ὅμως, ὅτι τὰ καρὰδια μας ἔφθασαν πρὶν ἐπιχειρήσῃ ὁ ἐχθρὸς εἰς τὸν σκοπὸν του, καὶ ἐλπίζομεν καλὰς νίκας, ἐπειδὴ καὶ τοῦ ἐχθροῦ ἡ δύναμις δὲν εἶναι ὡς ἄλλοτε τόσο μεγάλη, καὶ ἡ μοῖρά μας εἶναι ἀρκετὰ δυνατή.

Ταῦτα πρὸς τὸ παρὸν καὶ μένω.

Ἦδεα τῇ 25(;) Ἰουλίου 1826.

Πρόθυμος εἰς τοὺς ὀρισμούς σας.

Ἀνδρέας Μιαούλης

210. Α. ΜΕΤΑΞΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 167 Ἀρχείου Ἀλεξ. Σ. Ρώμα.)

Εὐγενέστατοι ἀδελφοί.

Ὁ Κύριος Φώτιος Χρυσανθόπουλος πρῶτος ὑπασπιστὴς τοῦ Ἐκλαμ-προτάτου Γενικοῦ Ἀρχηγοῦ Θεοδώρου Κολοκοτρώνη, θέλων νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς αὐτὴν τὴν νῆσον τῆς οἰκογενείας του τὸ πολλὰ ὀλίγον πρᾶγμα ὅπου τὴν ἔμεινε μετὰ τὴν ἐσχάτην ἄλωσιν τῆς Τριπολιτζᾶς, μ' ἐπαρεκάλεσεν, ἀφοῦ πρῶτον τὸν συστήσω εἰς τὴν εὐνοϊάν σας, νὰ τὰς γράψω νὰ δεχθῆτε αὐτὸ τὸ πρᾶγμα καὶ νὰ τὸ ἐξασφαλίσῃτε μέχρι βελτιώσεως τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων· διὰ τοῦτο καὶ διὰ τὰς σημαντικὰς ἐκδουλεύσεις του, μὴ παύοντος νὰ τρέχῃ ἀδιακόπως, ὅπου ἡ ἀνάγκη τῆς Πατρίδος, καὶ νὰ ἐκθέτῃ τὸν ἑαυτὸν του εἰς διαφόρους κινδύνους, συνιστῶ αὐτὸν εἰς τὴν ἀγάπην καὶ φιλίαν Σας, καὶ Σὰς παρακαλῶ δεχόμενοι εὐχαρίστως τὸ ὅποιον Σὰς πέμπει πρᾶγμα μετὰ τὸ πλοῖον τοῦ Καπ. Κωνσταντίνου Μπεναρδάκη, νὰ τὸ ἐξασφαλίσῃτε κατὰ τὸν ὅποιον Σὰς γράφει τρόπον ὁ ἴδιος, διὰ τῆς ἐμπερικλειομένης γραφῆς του.

Ἡ ἐλπίς, ὅτι θέλει δεῖξετε τὴν ἀνήκουσαν προθυμίαν εἰς τοῦτο καὶ

ὅτι θέλετε τὸ νομίζει ὡς ἴδιον ἰδικόν σας, θεωρῶντές το μ
προσεκτικόν, καὶ διὰ χάριν ἐμοῦ καὶ διὰ χάριν αὐτοῦ τοῦ
Ἑλλήνος καὶ ἀγαθοῦ φίλου, δὲν ταυτολογῶ καὶ μένω μ' ἐ
ἀδελφικὴν ἀγάπην ὡς ἀδελφός.

Ἐν Ναυπλίῳ.

Ἀνδρέας Μεταξάς

Τῇ 26 Ἰουλίου 1826.

Μὲ ἐν φορτζέρι — δηλ. παούλο- καὶ μὲ ἐν σεπέτ χαράρι.

Πρὸς τοὺς τοὺς ἐξοχοευγενεστάτους Κυρίους Κόμητα Α.

Η. Α. Στεφάνου καὶ Κωνστ. Δραγώναν. Εἰς Ζάκυνθον.

211. Γ. ΣΙΣΙΝΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6801 Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Ἐξοχώτατοι Κύριοι!

Κατὰ τὰς 22 Ἰουλίου μέσον Γαστούνης σὰς ἔγραφον, σὰς
κλειον καὶ . . . τῆς Διοικήσεως νὰ πέμψητε εἰς τὸ Χλουμοῦ
καντάρια παξιμάδι. Εἶμαι βέβαιος εἰς τὴν ἄσκησιν ἐπιμελῆ φ
σας νὰ ἔχετε εἰς πρᾶξιν βαλμένον ἕως ἡδὴ τοῦτο αὐτό.

Διὰ νὰ μὴν σὰς ἐπαναλαμβάνω τὰ ἴδια, περικλείω τὸ
ἀντίγραφον τοῦ γράμματος τοῦ στρατηγοῦ Νικήτα καὶ βλέπ
ἡρωισμόν τούτου τοῦ μέγα ἀνδρός. Ἀπὸ γράμματα Ἰδρας μ
μεν, ὅτι οἱ πολιορκοῦντες τὰς Ἀθήνας ἔκαμαν σκάλας καὶ μ
ἀπεφάσισαν νὰ ἔμβουν εἰς τὴν πολιτείαν, οἱ δὲ ἡμέτεροι τόσ
τοὺς ἐκτύπησαν, ὥστε δὲν δύνανται νὰ ὑποφέρουν ἐκ τὴν δ
τῶν πτωμάτων τῶν ἰδίων αὐτῶν ἐχθρῶν ἐπῆραν καὶ ἓνα κα
ἔμβασαν μέσα. Τὰ ἴδια αὐτὰ γράμματα μᾶς λέγουν, ὅτι ὁ Σο
ὡς ἐπληροφόρηθησαν, ἐπήγαινε νὰ προσκυνήσῃ εἰς τὸν Τὸπ
εὐγῆκαν τεσσαράκοντα τούρκισσαι καὶ τὸν ὕδρισαν, λέγον
ὅτι πλέον ὀθωμανὸς δὲν εἶναι ἀλλ' ἔγεινε χριστιανός, καὶ
διώρισε τοὺς δημίους καὶ ἐφόνευσαν τὰς γυναῖκας. Αὐτὸς
προσκυνήσῃ ἐπέστρεψεν εἰς τὸ Σαράγι του καὶ ἐσφαλίσθη. Οἱ
Γενιτσαροὶ μετὰ τῶν τακτικῶν ἐπιάσθησαν ἀμέσως ὥστε ὅπο
καὶ δευτέρᾳ ἐπανάστασις.

Ταύτας τὰς ἡμέρας ἦλθεν ἐνταῦθα ἐν ἀγγλικὸν βρῖκι κα
γράμματα ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως παρὰ τοῦ ἐξοχωτάτου Καν
τὴν ἐπιτροπὴν τῆς Συνελεύσεως, φανερόντως ὡς ἀκολούθ
σας ἔγραψα εἰς τόσον διάστημα καιροῦ, προσμένοντας ἀπὸ τ
μου ἔντονον διαταγὴν νὰ συμβιδάσω τὰ τῆς Ἑλλάδος μὲ τὴν

Ἦδη δὲ πληροφοροῦμαι, ὅτι τὸ Γαμπινέτον τῇ Βρεταννίας καταγίνεται ὁλαὶς δυνάμεις νὰ καταπείσῃ καὶ ἄλλας Αὐλὰς διὰ νὰ συνεργήσουν εἰς τὴν ῥηθείσαν ὑπόθεσιν, καὶ τοῦτο προσμένεται τάχιστα. Ὅθεν καὶ ἡ σωτηρία τῆς Ἑλλάδος δὲν εἶναι μακράν.»

Παρακαλῶ τὴν ἐξοχότητά σας νὰ μὲ ἰδεάσῃτε διὰ τὴν περιλαβὴν τῶν γραμμάτων μου, τόσον τῶν 22 καθὼς καὶ τοῦ παρόντος, εἰδοποιώντας με καὶ τὰ ὅσα νέα ἀπ' αὐτοῦ ἔχετε· εἰ δὲ καὶ τοῦτο δὲν γίνη, παύω κ' ἐγὼ εἰς τὸ ἐξῆς ἀπὸ τοῦ νὰ σὰς εἰδοποιῶ τὰ ἐδῶ.

Ὁ Κόντε δ' Ἀρκούρτ, ἀφοῦ εἰς Ὑδραν ἦλθε, ἐδιαδόσθη ἀπὸ τὸν Κύριον Φαβιέρον, καὶ ἐνῶ ἦλθε ἐδῶ εἰς τὸ Ναύπλιον ἐπήγε πρὸς χαιρετισμὸν εἰς ὁλοὺς τοὺς ἐναντίους τῆς Διοικήσεως, εἰς δὲ τὴν Διοίκησιν ἦλθε τὴν παραμονὴν ὅπου ἤθελε νὰ μισεύσῃ διὰ τὰ Μέθανα πρὸς ἀντάμωσιν τοῦ Φαβιέρου· ἐκάθησε ἕως ἑνα τέταρτον τῆς ὥρας καὶ ἀνεχώρησεν. Ἦδη γράφει πρὸς τὴν Διοίκησιν, ὅτι ὁλαὶ αἱ τροφαὶ καὶ πολεμοφόδια θὰ πηγαίνουν εἰς τὸν Φαβιέρον καὶ ἀπ' ἐκεῖ νὰ στέλνωμεν νὰ πέρνομεν, ὥστε νὰ γίνωμεν εἰς αὐτὸν φεουντατάριοι.

Καὶ μένω μὲ ὅλον τὸ σέβας.

τῇ 26 Ἰουλίῳ 1826.

Ἐν Ναυπλίῳ.

Ὁ πρόθυμος τῶν ἐπιταγῶν σας

Γεώργιος Σισίνης

Πρὸς τοὺς Ἐξοχωτάτους Κυρίους Κόμητα Δ. δὲ Ῥώμαν, Π. Θ. Στεφάνου καὶ Κ. Δραγώναν. Ζάκυνθον.

212. Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6804 Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Ναύπλιον, 28 Ἰουλίῳ 1826.

Σεβαστοί μου Κύριοι.

Πρὸ τινων ἡμερῶν ἔλαβον παρὰ τοῦ Κ^{ου} Πετρίνη εἰς Ὑδραν τὸ ἀπὸ 4 Ἰουλίου σεβαστόν μοι ἀδελφικόν Σας καὶ Σὰς εὐχαριστῶ εὐκρινῶς δι' ὅσας ἐν αὐτῇ εἰδήσεις μὲ δίδετε. Ἐλπίζω ὅτι ἄχρι τῆς ὥρας ἔλάβετε καὶ τὰ διὰ τοῦ Κ^{ου} Ζαχαριάδου γράμματά μου. Προχθὲς ἔλαβα τὴν ἀπάντησιν τοῦ Κ^{ου} Γόρδωνος εἰς τὸ πρὸς αὐτὸν γράμμα μου περὶ τῶν αὐτῶν ὑποθέσεων. Ἡ εὐγενεία του εἶναι γνώμης νὰ περιμείνωμεν τὴν ἀφιξίν τοῦ Κοχράν· τῶνόντι εἶναι ἐπιθυμητὸν τοῦτο· ἄμποτε ὁμως νὰ μὴν εἶναι ἀργοπορινόν. Ἐγὼ πρὸ ἡμερῶν, βλέπων τὴν ἀργοπορίαν, παρεκίνησα πολὺ τοὺς Ρουμελιώτας νὰ ἐκστρατεύσουν κατὰ τὰ Δερβένια, διὰ νὰ κινηθοῦν κατὰ τοῦ πολιορκουέντος τὰς

Ἀθήνας ἐχθροῦ, καὶ ὀφέεστε χρειασθοῦν διὰ τὸν ἄλλον σκοπόν, τότε εἶναι πρόχειροι. Οἱ Σουλιῶται ἐκστρατεύουν εἰς τὴν Πελονησον· ὅτι εἶναι λύπης ἄξιον εἶναι αἱ νέαι διαιρέσεις τῶν Πελονησιῶν. Ὅλοι οἱ φρόνιμοι καὶ ἀδιάφοροι καταγίνονται νὰ τὰς σβάσουν, ἀλλὰ κατήντησαν σχεδὸν ἀνεπίδεκτοι συμβιβασμοῦ Κολοκοτρώνης καὶ Δεληγιάννης ἀντιφέρονται μετὰ τοῦ Ζαΐμη, Λοκαῖ καὶ Νοταρᾶ. Ὁ Ζαΐμης ἤθελε νὰ δώσῃ σήμερον τὴν παραίτησίν· Ἡ φιλονεικία ἢ μεγαλειτέρα εἶναι διὰ τὰ εἰσοδήματα τῶν εὐμένων ἐπαρχιῶν. Ὁ Δεληγιάννης ὑπερασπίζεται τὸν νέον γαμπρὸν τοῦ Μελετόπουλον ἐναντίον τοῦ Λόντου καὶ τὸν συμπέθερόν του στρατηγὸν Γεωργαντᾶ κατὰ τοῦ στρατηγοῦ Νοταρᾶ. Ἐλαβε καὶ ὁ Κολοκοτρώνης ὑπὲρ αὐτῶν καθὼς καὶ ὁ Ζαΐμης ὑπὲρ Νοταρᾶ καὶ Λόντου. Ὅσοι χαίρουν εἰς τὰς διαιρέσεις σχετίζονται ἢ μὲ μέρους ἢ μὲ τὸ ἄλλο. Ἀλλοίμονον εἰς τὴν ἀθλίαν Ἑλλάδα! Νὰ ἀναγκαῖον τὸ νὰ γράψῃτε εἰς ὅσους ἔχετε φίλους καὶ νὰ τοὺς βουλεύσῃτε νὰ παύσουν ἀπὸ τὰ τοιαῦτα, τὰ ὁποῖα θέλουν φέρειν ἐθνους τὸν ὄλεθρον.

Ἐγὼ ἡσύχαζα εἰς τὸν Πόρον μὲ τὴν φαμίλιάν μου, περιμένον διὰ τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ Κ^ο Ζαχαροπούλου τὰς ἀπαντήσεις σας ἐπροσκήθην νὰ ἐλθῶ ἐδῶ, διὰ νὰ ἐξισάσω τὰς μετὰ τοῦ Παυλοῦ διαφοράς. Τὸ ἐκατέρωθον· ἐλευθέρωσα τὰ κατασχεθέντα πλοῖα καὶ αὐριον ἀναχωρῶ πάλιν διὰ Πόρον. Μ' ἐπρόβαλον ν' ἀναδεχθῶ τὰς ἐπιταγὰς τῆς Γεν. Γραμματείας, ἀλλ' ἔμεινα καὶ θέλω μείνει εἰς τὴν πατρίδα μου ἀπόφασιν τοῦ νὰ μὴν ἀνακατευθῶ εἰς τὰ πράγματα, ἀλλὰ δουλεύω καὶ τὴν Πατρίδα καὶ τὴν Διοίκησίν της ἔξωθεν εἰς ὅ,τι χρειάζεται καθὼς μέχρι τοῦδε δὲν ἔπαυσα τοῦ νὰ τὸ κάμνω, ὅσας ἐξήντησεν τὴν συνέργειάν μου. Καὶ ἤδη εἰς τὸν Πόρον ἀμέσως προσκίβω ἑτρεξα καὶ ἐδούλευσα. Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον μόνον βλέπω, ὅτι ἡμεῖς νὰ συμβιδάξω τὰ χρέη μου μὲ τὴν συνείδησίν μου, καὶ δὲν ἔχω σκεπτικὸν νὰ τὸν ἀλλάξω ἕως δὲν ἀλλάξῃ τὸ σύστημα τῆς ἐπικρατούσης πολιτείας εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Παρά τοῦ Κ^ο Πετρίνη καὶ ἀπὸ τὰς ἐφημερίδας μαυθάνετε τὰς ἐκτιμήσεις τῶν καθ' ἡμᾶς. Ἡ Σάμος ἐγλύτωσεν ἐπὶ τὸ παρόν· ἐτοιμάζεται καὶ ὁ Μιαούλης μὲ ἄλλα 12 πλοῖα νὰ πλεύσῃ ἐκεῖ. Σὰς παρὰ τὴν νὰ μὴ με στερῇτε συνεχῶν γραμμάτων σας καὶ νὰ μὲ γνῶτε διὰ βίου

Πρόθυμον εἰς τοὺς ὁρισμούς
ἀδελφὸν καὶ δοῦλον
Α. Μαυροκορδάτον

213. ΕΜΜ. ΤΟΜΠΑΖΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6803 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

*Πρὸς τοὺς Εὐγενεστάτους Κυρίους Κόμητα δὲ Ῥώμαν, Ἀλέξιον
Στεφάνου καὶ Κ. Δραγώναν.*

Εὐγενέστατοι Κύριοι!

Μὲ τὴν εὐχὴν τῆς πατρίδος, μὲ τὴν εὐχὴν τῶν καλῶν πατριωτῶν ἀποφασίσας, ἀποστέλλω τὸν υἱόν μου Νικόλαον μὲ τὸν ἀπεσταλμένον τοῦ Κυρίου Ἐϋνάρ φιλέλληνα κύριον Θ. Πετρίνην ὑπὸ τὴν ἐπίσκεψιν καὶ προστασίαν τοῦ ρηθέντος εὐγενοῦς κ. Ἐϋνάρ, διὰ ν' ἀκολουθήσῃ τὰς σπουδὰς του καὶ οὕτω τελειοποιηθεὶς ν' ἀποκατασταθῇ ἀγαθὸς πολίτης, ὠφέλιμος εἰς τὴν Πατρίδα, ὠφέλιμος εἰς τοὺς φίλους καὶ εἰς τὸν ἴδιον ἑαυτόν του. Κύριοι! Δὲν ἀμφιδάλλω, ὅτι μία τοιαύτη πρᾶξις, ἀφοῦ θέλει ἐπαινεθῇ ἀφ' ὅλους τοὺς φιλομούσους, φιλογενεῖς καὶ εἰλικρινεῖς φίλους μου, θέλει δώσῃ αἰτίαν καὶ εἰς αὐτοὺς νὰ μεταχειρισθοῦν πᾶν συντελεστικὸν μέσον εἰς τὴν καλὴν τοῦ νέου ἐπίδοσιν καὶ ὑπόληψιν. Ἐξεύρων λοιπὸν καὶ τὰς τῆς εὐγενείας σας σχέσεις εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη, παρακαλῶ νὰ τὸν συστήσητε ὅπου καὶ ὅπως ἡθέλατε κρίνει εὐλογον, καθὼς καὶ πρὸς τὸν ἴδιον κύριον Ἐϋνάρ.

Ἡ κατάστασις τῶν πραγμάτων μας εἶναι πάντοτε ἡ ἴδια. Ὁ ἐχθρικός στόλος περιπλέει τὰ ὕδατα τῆς Χίου καὶ λέγεται, ὅτι σκοπεύει νὰ ἐμβιδάσῃ ἐκ τῆς Α (;)... στρατεύματα διὰ τὴν Σάμον. Περιπλέει δὲ καὶ ἡ πρὸ ἡμερῶν ἐκπλεύσασα ἐλληνικὴ μοῖρά μας, ἥτις κ' ἔκαμε δύο τρεῖς ἀκροβολισμούς, χωρὶς ὅμως οὔτε τοῦ ἐνὸς οὔτε τοῦ ἄλλου μέρους βλάβην. Κατ' αὐτὰς ὅμως ξεκινοῦμεν καὶ τινα ἀκόμη πλοῖα πρὸς ἐνδυνάμωσιν τῆς μοίρας μας καὶ ἐλπίζομεν, ὅτι οἱ σκοποὶ τοῦ ἐχθροῦ μὲ τὴν θείαν ὑπεράσπισιν θέλει ματαιωθοῦν. Γένοιτο.

Μένω δέ, Κύριοι, μὲ ὅλην τὴν ἀγάπην καὶ ὑπόληψιν

Ἐν Ναυπλίῳ, τῇ 28 Ἰουλίου 1826

Πρόθυμος εἰς τὰς διαταγὰς σας
φίλος καὶ δοῦλος

Μανώλης Τουμπάξης

214. ΣΩΜΑ ΚΕΦΑΛΛΗΝΟ-ΖΑΚΥΝΘΙΟΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6802 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Εὐγενέστατοι Κύριοι!

Κατὰ συνέπειαν τῆς προτέρας μας περὶ τοῦ συστήματος τοῦ Κεφαλληνο-Ζακυνθίου στρατιωτικοῦ Σώματος, σὰς εἰδοποιοῦμεν, ὅτι

ἑστρατοπέδευσεν εἰς τὸ Γεν. στρατόπεδον τῆς Πελοποννήσου καὶ πληροφορίαν σας σὰς περικλείομεν καὶ ἀντίγραφον τῆς διαταγῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς.

Τὸ Σῶμα τοῦτο ἡμεῖς τὸ ἐφωδιάσαμεν μ' ὅλα τ' ἀναγκαῖα καὶ ἐπειδὴ ἐλπίζομεν, ὅτι θέλει κάμει προόδους λαμπράς καὶ φέρει κοινὴν τὴν ὑπόληψιν τῶν δύο νήσων, διὰ τοῦτο ἀνάγκη ἂν ἐπιθυμήτε νὰ διαμείνη καὶ αὐξηθῇ, νὰ κάμῃτε παντοίους τὰ νὰ τὸ βοηθήσῃτε διὰ τὸ ἐρχόμενον καὶ δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου ἡμπορέσωμεν ν' ἀποδείξωμεν πραγματικῶς καὶ πειραματικῶς οἱ Κεφαλληνο-Ζακύνθιοι ἐν πάσῃ ἀνάγκῃ τῆς Ἑλλάδος ὅχι ἕκαμον θυσίας χρηματικὰς, ἀλλὰ καὶ μὲ τὸ στήθος των ὑπερσῆσαν τὴν ὑπαρξιν τῆς Ἑλλάδος. Καὶ ὅτε εὗρεθῇ παντοτεινὸν Κεφαλληνο-Ζακύνθιον, τότε καὶ τὰ ἔξοδα δὲν θέλουν φανῇ καὶ ἡ δόξα εἰς ἡμᾶς θέλει εἶναι ἀθάνατος.

Μένομεν μὲ ἀδελφικὴν ἀγάπην.

Τῇ 28 Ἰουλίου 1826.

Ἐν Ναυπλίῳ.

Οἱ ἀδελφοί σας καὶ Ἀντιπρόσωποι
Κεφαλληνο-Ζακυνθίου Σώματος

Α. Μεταξᾶς

Κ. Μεταξᾶς

Γ. Κώπας

Δ. Ὀρφανὸς

Κ. Πελοπίδας

Κάρολος Δρακόπουλος

Πρὸς τοὺς Εὐγενεσιᾶτους Κυρίους Κόντε δὲ Ῥώμαν, Παναγιώτη
Στεφάνου καὶ Κωνστ. Δραγώναν.

215. Ο ΦΩΤΑΚΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀρθ. 168 Ἀρχείου Ἀλεξ. Ρώμα).¹

Ἐξοχο - εὐγενέστατοι.

Ὁ πατριωτικὸς ζήλος σας καὶ ἡ φιλία ἣτις σφύζεται μεταξὺ
καὶ τοῦ Κόμητος Α. Μεταξᾶ καὶ τοῦ Σεβαστοῦ μου Γενικοῦ
γού Θ. Κολοκοτρώνη μὲ παρακίνησαν νὰ συστήσω πρῶτον τὸ

¹ Παραπλεύρως ἡ ἐπιστολὴ φέρει τὸ ἀποτόπωμα τῆς σφραγίδος τοῦ Φωτάκου (Φ. Χρυσανθοπούλου), εὑρίσκεται ὁ ἐπισυννημμένον τὸ ἐξῆς σημεῖωμα:

*Ὁ ὑποφαινόμενος ἔλαβον παρὰ τοῦ Κυρίου Φωτίου Χρυσανθοπούλου ἐν
καὶ ἐν σεπὲτ χαράρι βουλευμένα ἁμφοτέρων, διὰ νὰ τὰ παραδώσῃ εἰς
μετὰ τὸ ἡμέας εὐόδιόν μου εἰς τοὺς ἐξοχωτάτους Κ. Κόμητα Δ. Ρώμαν,
Στεφάνου καὶ Κ. Δραγώναν. Ἐλαβον δὲ καὶ διὰ τὸ ναύλον αὐτῶν τὰλλα
ἀρ. 5. Κωνσταντὶς μπεναρζακὶς δια αὐτὰ ἀπερμὸ μὲ δια τα εἶσθην περ...

Ἐν Ναυπλίῳ, τῇ 28 Ἰουλίου 1826

κείμενόν μου εἰς τὴν εὐνοίαν καὶ ἀγάπην Σας, καὶ ἐπομένως νὰ Σᾶς παρακαλέσω νὰ λάβῃτε τὴν καλωσύνην νὰ δεχθῇτε καὶ ἐξασφαλίσητε αὐτόσε τὸ ἐν τῷ παρόντι καταλόγῳ σημειωμένον πρᾶγμα τῆς οἰκογενείας μου καὶ ἐμπεριεχόμενον εἰς ἓν φορτζέρι καὶ ἓν φούρτζι ἐσφραγισμένα ἀμφότερα καλῶς μὲ τὴν ἀντικρυ ἀντίκαν, τὰ ὅποια ἐμδαρκάρισα εἰς τὸ Ἴονικὸν πλοῖον, κυβερνώμενον παρὰ τοῦ Κ. Κωνσταντίνου Μπεναρδάκη. Ἐξοχοσυγενέστατοι, αὐτὸ τὸ πρᾶγμα εἶναι λείψανα τῶν ὧν ἀπώλεσα ἐπὶ τῆς ἀλώσεως τῆς Τριπολιτζᾶς, ὅπου εἶχα τὴν οἰκογένειάν μου, τὰ ὅποια ἔσψα με ἀπαραδειγματίστους κινδύνους καὶ κόπους καὶ δὲν μὲ παρακινεῖ ἄλλο τι νὰ τὸ ἐξασφαλίσω αὐτόσε ὑπὸ τὴν σκέπην σας, παρὰ αἱ ἀχώριστοι ἀπὸ τὰς περιστάσεις ἀνωμαλῖαι καὶ ἡ ἀδιάκοπος διατριβή μου εἰς τὸ στρατόπεδον· εὐαρεστηθῇτε λοιπὸν νὰ φροντίσητε νὰ περιληφθῇ σῶον καὶ ἐσφραγισμένον ἀπὸ τὸν εἰρημένον κυβερνήτην, καὶ νὰ βαλθῇ εἰς τὸ καθαρτήριον, ὅπου νὰ μείνῃ εἰς τὸν προσδιωρισμένον καιρόν, εἰ δύνατόν, χωρὶς ν' ἀνοιχθῇ, μετὰ τὸν καθαρισμόν του, καθὼς πρᾶγμα φθειρόμενον ἂν ἐγκρίνετε δώσετε τὴν ἐπιστασίαν εἰς τὸν συμπολίτην μου καὶ φίλον μου κ. Στέφανον Ἰω. Ὁρολογᾶν, πρὸς τὸν ὅποιον γράφω τὸ ἐσώκλειστον, διὰ νὰ τὸ τινάξῃ καὶ νὰ τὸ προσέχῃ διὰ νὰ μὴ τὸ φθείρῃ ἢ βότρυσ. Ἐπιστηριζόμενος εἰς τὴν καλοκάγαθίαν σας, δὲν σᾶς γράφω περισσότερα δι' αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν, ἀλλὰ λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς προσφέρω τὸ σέβας μου καὶ τὸν ἑαυτόν μου ἐτοιμότατον εἰς πᾶσαν προσταγὴν Σας.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 28 Ἰουλίου 1826.

Ὁ δοῦλός Σας

Φ. Χρυσανθόπουλος

Ὁ ναῦλος τάλλαρα κολονάτα πέντε, ἀρ. 5, ἐπληρώθη εἰς τὸν εἰρημένον καπετάν Κωνσταντῇ.

Πρὸς τοὺς ἐξοχωτάτους Κ. Κόμητα Α. Ῥώμαν, κ. Π. Στεφάνου καὶ Κ. Δραγώναν. Ζάκυνθος.

216. Α. ΖΑΪΜΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 7572 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ἐξοχώτατοι Κύριοι!

Πρὸ καιροῦ μ' ἐπαρακάλεσαν οἱ Κύριοι Ψαριανοὶ νὰ σᾶς γράψω περὶ τῶν δεκα χιλιάδων ταλλήρων, τὰ ὅποια ὁ μακαρίτης Βαρβάκης ἄφησε, νὰ χρησιμεύσουν εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν δυστυχησάντων συμπολιτῶν του, νὰ σταλοῦν πρὸς αὐτούς, διὰ νὰ τὰ μεταχειρισθοῦν πρὸς

θεραπείαν τῶν κοινῶν καὶ μερικῶν τῆς Κοινότητός των ἀνδρῶν. Δὲν σὰς ἔγραψα ἔως τώρα περὶ τούτου, ἀπασχολούμενος ἀπὸ περιστάσεων. Ὅτι οἱ πατριῶται οὗτοι, Κύριοι, ἔδειξαν μεγάλην θυμίαν ἐκ πρώτης ἐνάρξεως τοῦ ἱεροῦ τῶν Ἑλλήνων ἀγῶνος καὶ λευσαν ἐπωφελῶς τὴν πατρίδα, εἶναι παρὰ πάντων ὁμολογούσιν ὡσαύτως εἶναι ἀναντίρρητον, ὅτι καὶ μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς γήσου των δὲν ἔδειξαν ὀλιγωτέραν προθυμίαν, ἀλλ' ἐφιλοτιμήθησαν νὰ φανοῦν, καὶ δυστυχοῦντες, ἐπωφελεῖς πρὸς τὴν πατρίδα, ποιοῦντες καὶ ἐπαυξάνοντες τὰ λείψανα τοῦ Ναυτικοῦ των ἐξ τῶν στερημάτων των, καὶ ἐκατέρωθωσαν νὰ ἐκκινοῦν σήμερον πέντε καὶ εἴκοσι ἐνοπλὰ πλοῖα, τὰ ὅποια νὰ οἰκονομήσουν περὶ τῶν ἡμερῶν δὲν ἡμποροῦν ἐξ ἰδίων των.

Ὅτι τὸ Ταμεῖον τῆς Ἑλλάδος ἐκατήντησεν εἰς ἐσχάτην ἀπορίαν καὶ ἀπορίαν δυσθεράπευτον καὶ δὲν ἡμπορεῖ νὰ χορηγῇ μὴδ' εἶναι πασιδῆλον καὶ δὲν ἔχετε χρεῖαν βεβαιώσεως. Ἐν ἀπορίᾳ καταστάντος τοῦ ἐθνικοῦ Ταμεῖου καὶ μὴδ' ἄλλου πόρου ἐναντίας τῆς ἀνάγκης πρὸς τοὺς γενναίους Ψαριανοὺς, εἶναι ἐπόμενον νὰ παρακαλέσῃ αὐτὴ ἡ θαλάσσιος δύναμις, τὴν ὁποίαν συνιστᾷ ὁ στόλος τῆς μετὰ τοῦτον ἐξασθενουμένου κατ' ὀλίγον καὶ τοῦ τῶν ἄλλων νὰ βλαβῇ ἡ πατρίς τὰ καίρια. Θεωρῶ λοιπόν, ὅτι ἡ ἀνάγκη δὲν ἔσται ἄλλοτε τόσον δεινὴ ὅσον σήμερον καὶ ὅτι τὰ χρήματα τοῦ μακαρίου Βαρβάκη δὲν ἤθελεν ὠφελήσουν ἄλλοτε ἐξοδευόμενα καὶ νὰ μεύσουν διὰ τὸν ὅποιον ὁ μακαρίτης τ' ἄφησε σκοπόν, καθὼς ἐκ χρησιμεύσουν καὶ ὠφελήσουν ἐξοδευόμενα εἰς ταύτην τὴν κατὰ τῆς Πατρίδος στιγμὴν, καθ' ἣν καὶ τὸ γενικὸν καὶ τὸ μετὰ τὴν κατέστη ἐν ἄκρᾳ ἀπορίᾳ, ἐκ τῆς ὁποίας κινδυνεύομεν τὸν ἑαυτοῦ κίνδυνον. Σὰς παρακαλῶ λοιπόν, ἐπειδὴ, ὡς εἶπον, δὲν πόθεν πλέον νὰ οἰκονομήσουν οἱ γενναῖοι Ψαριανοὶ τὸν στόλον καὶ μὴ ἐξευρημένου πόρου ἔπεται νὰ διαλυθῇ καὶ νὰ στερεωθῇ ἕκαστος ἑθνος δεκαπέντε εἴκοσι πολεμικὰ πλοῖα, σὰς παρακαλῶ, λέγειν ὡς φίλος καὶ ὡς πατριώτης νὰ λάβητε πρόνοιαν νὰ τοῖς σκευάζετε αὐτὰ τὰ χρήματα, διὰ νὰ οἰκονομήσουν καὶ πάρασκευάζουν τὸν στόλον των, βέβαιον ὄντες, ὅτι, εἰς τοῦτο συνεργοῦντες, βοηθήσει ἡ δυστυχὴ πατρίδα οὐκ ὀλίγον καὶ ὑποχρεοῖτε τοὺς εἰρημένους τῆς πατρίδος τὰ μέγιστα. Ὅθεν εὐαρεστηθῆτε, Κύριοι, ἀποκρινόμενοι εὐκολύνεσθε ταχύτερον εἰς τὴν παροῦσάν μου, νὰ μ' ἀναγγεῖτε διδόντων τὰ εἰρημένα δέκα χιλιάδες τάλληρα, νὰ εἰδοποιήσῃ τοὺς Κυρίους Ψαριανοὺς νὰ στείλουν ἄνθρωπον νὰ τὰ παραλάβῃ καὶ χρησιμεύσουν ἐξοδευόμενα ἐγκαίρως.

Ὁφελούμενος ἀπὸ ταύτης τῆς εὐκαιρίας, σπεύδω νὰ σὰς κοινοποιήσω, ὅτι πρὸ τινων ἡμερῶν ἐφθασεν εἰς τὴν Ἑλλάδα ὁ

δ' Ἀρκούρ· διευθύνθη κατὰ πρῶτον εἰς τὴν Ὑδραν, ὅπου ἐντάμωσε τὸν Κύριον Μαυροκορδάτον καὶ ἐκεῖθεν μετέβη ἐδῶ· δὲν παρέμεινε περισσότερον ἀπὸ τρεῖς ἡμέρας καὶ μετὰ ταῦτα ἀνεχώρησε. Μόνον τὴν παραμονὴν τῆς ἀναχωρήσεώς του ἦλθεν εἰς τὴν Διοίκησιν, ὡμίλησε μὲ τρόπον δηκτικὸν καὶ ψυχρὸν ἐνταυτῷ. Ἡ Διοίκησις τὸν ἀπεκρίθη εὐσχήμως, ἐλπίζουσα νὰ τὸν ἴδῃ καὶ δεύτερον καὶ νὰ τοῦ εὐκρινήσῃ τὰ πράγματα, ἀλλὰ δὲν ἐφάνη πλέον. Μετέβη εἰς τὰ Μέθανα, εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ Φαβιέρου, τὸ ὅποιον θέλει νὰ κάμῃ καὶ ἀποθήκην τῶν στελλομένων εἰς περιλαβὴν τοῦ διαφόρων βοηθειῶν, τὰς ὁποίας θέλει νὰ διανέμονται μὲ διαταγὴν. μὲν τῆς Διοικήσεως, ἀλλ' ὅχι παρ' ἄλλου, εἰμὴ διὰ τοῦ Φαβιέρου, τὸν ὅποιον αὐθαιρέτως καὶ ἰδιοτελῶς θέλει νὰ καταστήσῃ γενικὸν ἐπιστάτην ἢ ἔφορον εἰς ὅλα τὰ εἶδη τῶν στελλομένων βοηθειῶν. Ἡ Διοίκησις δὲν ἔλειψε νὰ γράψῃ πρὸς αὐτὸν πόσον ἐκ τούτου πειράζεται ὁ χαρακτήρ τῆς καὶ ἐπομένως τὸ κοινὸν συμφέρον. Ἡ ἐξοχότης σας δὲν δυσκολεύεσθε νὰ ἐννοήσῃτε τὴν πηγὴν καὶ τὸν σκοπὸν αὐτοῦ τοῦ πολιτεύματος. Τὸ ἐπιχειρήμα ἢ ὁ τρόπος τοῦ Κυρίου δ' Ἀρκούρ δὲν εἶναι ἀπλοῦς. Τὸ κατὰ τὰ Μέθανα στρατόπεδον δὲν εἶναι τοιοῦτον, ὥστε νὰ ἐπισύρῃ τόσο τὴν προσοχὴν τοῦ φιλέλληνος Κόμητος. Ἡ μεγάλη ἀξιοῦς τοῦ Κυρίου Φαβιέρου κατήντησε τὸ τακτικὸν μας νὰ μὴν συγκροτῇται ἀπὸ περισσοτέρους τῶν ἑξακοσίων στρατιωτῶν πραγματικῶς. Λάβετε εἰς σημείωσιν καὶ ἀναγγεῖλατε ὅπου δεῖ, ὅτι καὶ τὸ προχθὲς φθάσαν ἐν τῷ λιμένι μας γαλλικὸν πλοῖον, μ' ὅλας τὰς βοηθείας καὶ τοὺς ἄξιωματικούς ἀνεχώρησε διὰ Μέθανα, καὶ ὅσα ἄλλα τοῦ λοιποῦ φθάσουν θέλει ἀπεράσουν ἐκεῖ, ὅπου ὁ Κύριος δ' Ἀρκούρ ἔκαμεν αὐτογνωμόνως κοινὰς ἀποθήκας καὶ διὰ τὰς τροφὰς καὶ διὰ τὰ πολεμοφόδια, τὰ ὅποια θέλει νὰ διανείμονται διὰ τοῦ Κυρίου Φαβιέρου.

Τὶ εὐάρεστον δὲν ἔχω νὰ σὰς ἀναγγεῖλω μετὰ τὴν βλάβην, τὴν ὁποίαν ἔπαθεν ὁ Ἱμπραῖμ πασσὰς κατὰ τὴν 20 τοῦ παρόντος περὶ τὴν Τριπολιτσάν, ὅπου ἐνεδρεύσαντες οἱ ἡμέτεροι, τοῦ ἐφόνευσαν ὑπὲρ 250 τακτικούς, ἐξῆλθε καὶ λεηλατεῖ τὰ χωρία τοῦ Ἀγίου Πέτρου· ὁ Γενικὸς Ἀρχηγὸς μένει κατὰ τὸ παρὸν περὶ τὸ Ἄργος.

Ἐπαναναμίδαν τὴν διὰ τοὺς Ψαριανοὺς παρακάλεσίν μου καὶ ἀναμένω ἐν τάχει τὴν περὶ τοῦ αἰτήματός των ἀπάντησίν σας μὲ τὴν δηλοποίησιν τῆς ὑγείας σας.

Ὑποσημειοῦμαι ἐν εἰλικρινείᾳ.

Τῇ 28 Ἰουλίου 1826.

Ἐν Ναυπλίῳ.

Ὅλος πρόθυμος εἰς τὰς ἐπιταγὰς σας

Ἀνδρέας Ζαῦτης

217. Α. ΣΕΒΑΣΤΟΣ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς οἰκογενείας Δραγῶνα).

Εὐγενέστατε Κύριε !

Ἀπὸ τὸν κοινὸν φίλον Κ. Χρ. Ζαχαρόπουλον, ὅστις διὰ φωνῆς θέλει σὰς προσφέρει τοὺς προσκυνισμοὺς μου, πληρήθητε τὰ πάντα. Ἦδη δὲν λείπω νὰ σὰς γνωστοποιήσω τὰ μέχρι σήμερον. Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ὁ Γενναῖος Στρατηγὸς Ντενὼμένος μετὰ τὸ σῶμα Ἰώνων καὶ μετὰ τὴν Καβαλαρίαν τῶν τακτικῶν καὶ ἀτάκτων, ἀπήντησαν πλησίον τῆς Τριπολιτζᾶς μία κολὸν ἐχθροῦ, περίπου τῶν τετρακοσίων οἱ πλείων ἐκλετοί, οἱ ὅποιοι τὴν συνήθειάν των εὐγῆραν νὰ λαφυραγωγῇσουν, ἀπὸ τοὺς ὁ δὲν ἐγλύτωσαν εἰμὶ, 4 ἢ 5 ὡς ὁμολογεῖ ὁ ἴδιος Κολονέλος τῆς λαρίας τῶν τακτικῶν, ἐλαβώθησαν μόνον τρεῖς τῆς Καβαλαρίας καὶ ἄλλα 13: αὕτη ἐστάθη ἡ ζημία τῶν ἐδικῶν μας. Χθὲς μεν τὴν δημοπρασίαν τῶν ἀρμάτων ὅπου οἱ ἄνωθεν στρατιῶται κάμει. Σήμερον ἐλάβαμεν καὶ ἄλλην χαροποιὰν εἰδήσιν, πλὴν μὴν κόνφερμα, ἀπὸ Μοθοκώρωνα διὰ Τριπολιτζᾶ ἐγένεεν μία σπεδὸν ἀπὸ τετρακόσια φορτῶματα προβεζιόνες, τὰ ὅποια συντροφεύον χιλίους στρατιώτας, ἀπὸ τοὺς ὁποίους τρεῖς ἐκλέχθησαν διὰ νὰ σκοπεύουν μακρόθεν ἂν ὁ δρόμος εἶναι ἐλεύθερος ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας νὰ τοὺς κάμνουν τὸ τάδε σημεῖον, καὶ τὸ τάδε, ἂν τοὺς ἴδουν μακρόθεν οὗτοι οἱ ἄνωθεν τρεῖς ἐμπερδεύτηκαν εἰς τὰ βρόχια τῶν Ἑλλήνων ἀφοῦ ἐθυσίασαν τοὺς δύο, ὁ τρίτος ἐμαρτύρησε τὴν αἰτίαν διὰ τὴν ὁποίαν ἐστάλγησαν, τότε ἔπιασαν τὰς θέσεις οἱ ἐδικοί μας, καὶ ὁ σκοπος κάμνωντας τὸ σημεῖον, ὅτι εὐρίσκεται ἐλεύθερον τὸ ἀπὸ τοὺς ἔμπασαν εἰς τὴν μέσῃν καὶ δὲν ἐγλύτωσεν οὔτε ρουθὸν ἀνωτέρω σὰς εἶπον μὴν τὸ ἐπικυρώσετε ἂν εἰς τὸ τέλος τῆς παρῆναι δὲν σὰς προσθέτω τί περισσότερον. Ἀδελφε οἱ Ἕλληνες ἀρχὴν δείκνουν τὰ δόντια τους, καὶ ὁ Ὑψιστος νὰ τοὺς ὀδηγήσῃ καλὸν τῆς Πατρίδος. Τὰ Ντερβένια εἶναι πιασμένα ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας μας, ἐλπίζω ὅτι Ἀράπης νὰ εὕρῃ τὸ διάβολό του ἐφέτος. Οἱ γὰρ Σουλιῶτες Κωνστ. Μπότσαρης, Τζαβέλας καὶ λοιποὶ αὐριοὶ τῶν ἀναχωροῦν διὰ τὰ Τζιπιανά, τὸ ὅποιον εἶναι μακρὰν δύο ὥρῃς ἀπὸ Τριπολιτζᾶ μετὰ σκοπὸν νὰ βαστάξουν ἐκεῖ τὴν θέσιν, καὶ ἂν ὁ δὲν κινηθῇ ἐναντίον των, νὰ ὑπάγουν πλησιέστερα. Τῆς Σάμου σὰς ἐγένεεν γνωστόν, τί τὸ ὄφελος ὅπου τὰ πουργότα δὲν ἐπὶ τὰ δὲ ἐχθρικά πλοῖα διωκόμενα ἀπὸ τὰ ἐδικὰ μας ἐδιεσώθη τὴν Χίον, ἢ λαβοματιά τοῦ Κανάρη, εἰς τὸν ὅμον εἶναι ἀδελφὸς Κύριος Τομπάζης χθὲς ἔφθασε ἐδῶ ἀπὸ Ὑδραν μανθάνομεν

ἐν Μπρουλότο εἶχεν ἐνεργήσει καλούτζικα, ἀφοῦ ἔκαυσε τὴν πρῶρη ἐνὸς βασσέλου, ἐπρόφθασαν νὰ τὴν σβύσουν, βυθίζοντας τὸ Προυλότο. Ὁ γενναιότατος Ναύαρχος Μιαούλης ἀναχωρεῖ ἐντὸς τῆς ἐβδομάδος μὲ 16 πλοῖα πολεμικά διὰ Σάμον, ὅπου εὐρίσκεται καὶ ὁ Σαχτούρης. Ὁ Κύριος Μαυροκορδάτος πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἐφθασεν ἐδῶ ἀπὸ Ὑδραν, ὅστις ἐστάλη διὰ νὰ ἐξισάσῃ τὴν ὑπόθεσιν τῆς πρέζας τοῦ Λαλεχοῦ, μὲ τὸν Αὐστριακὸν Ναύαρχον Παυλοῦτζην, ἥ ὁποία σήμερον ἐσυμβιδάσθη, καὶ αὐριο ἀναχωρεῖ ἡ ἐκλαμπρότης του πάλιν διὰ Ὑδραν. Ταύτην τὴν στιγμὴν μανθάνομεν, ὅτι οἱ ἐχθροὶ ἀνεχώρησαν ἀπὸ τὰς Ἀθήνας. Προσφέρατε, παρακαλῶ, τοὺς ταπεινοὺς μου προσκυνηματὺς πρὸς τοὺς εὐγενεστάτους, Κόμητα Ῥώμαν, καὶ Δοτὸρ Στέφανον· μ' ἔδον τὸ σέβας μένω.

Τῇ 28 (:) Ἰουλίου 1826.

Ἐν Ναυπλίῳ.

Πρόθυμος τῶν ἐπιταγῶν σας

ὁ ἐλάχιστος Πατριώτης.

Μ. Σεβαστὸς

Πρὸς τὸν εὐγενέστατον Κ^{ον} Κωνστ. Δραγῶναν κλπ. κλπ. Ζάκυνθον.

218. Κ. ΜΕΤΑΞΑΣ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς οἰκογενείας Δραγῶνα).

Amico pregiatissimo

Quantunque io non abbia la fortuna di avere frequenti le vostre, pure non manco sempre di domandare le vostre nuove e ricordandomi sempre della buona amicizia che avete avuto per me, prendo la libertà di darvene qualche disturbo, quello cioè di raccomandarvi caldamente di ricuperare dal Sig. Petrini un plico di lettere che gli ho dato per mio fratello, e se si trova in Zante, consegnarle al medesimo, o mandarle con sicuro incontro a Cefallonia, vi raccomando però di badar bene nel profumarle onde non si guastino, mentre sono lettere di Sr Amilton dirette per Londra, e le quali mi riguardano. Contemporaneamente a queste riceverete anche una lettera del Corpo Cefaleno-Zacintio; credo inutile di raccomandarvi onde interessarvi per questo oggetto, mentre riguarda il decoro della vostra patria, vi posso però accertare ch'è qualunque sacrificio si farà da parte vostra per il mantenimento di detto Corpo, sarà il miglior servizio che farete per la nostra Nazione, mentre conoscete bene quanto vantaggio ne ha ritratto la Nazione ogni qual volta i

nostri patrioti si trovarono uniti, Lala, Patrasso, Agrafa Coste dell' Albania ne parlano ad evidenza, senza che estenda più oltre.

Intanto accogliete i miei più cordiali abbracciamenti e temi sempre

Vostro leale amico

Napoli di Romania

C. Metaxàs

28 Luglio 1826

All' ornatiso Signore il Sigr Costantino Dragona.

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Ἀξιοτιμώτατε φίλε,

Καίτοι δὲν ἔχω τὴν τύχην νὰ λαμβάνω συχνάκις ὑμετέρας
σεις, οὐχ ἤττον οὐδέποτε παραλείπω νὰ ζητῶ τοιαύτας, ἀνα-
σκόμενος δὲ τῆς πρὸς με ἀγαθῆς φιλίας ὑμῶν, λαμβάνω τὴν ἐ-
ρίαν νὰ προξενήσω ὑμῖν ἐνόχλησιν τινα, δηλαδή τοῦ νὰ παρακα-
ῶμαι, νὰ λάβητε παρὰ τοῦ Κ^{ου} Πετρίνη φάκελλον ἐπιστολῶν
ὁποῖον ἔδωκα αὐτῷ διὰ τὸν ἀδελφόν μου, καὶ νὰ ἐγχειρίσητε
τοῦτον, ἐὰν εὑρίσκηται εἰς τὴν Ζάκυνθον, ἢ ἀποστείλητε αὐ-
τὸν ἀσφαλῆ εὐκαιρίαν εἰς Κεφαλληνίαν. Συνιστῶ ὅμως ὑμῖν νὰ προ-
καλῶς μήπως, κατὰ τὸ κάπνισμα, καταστραφῶσι, διότι εἶναι
καὶ τοῦ Κ^{ου} Ἀμιλτων, ἀπευθυνόμενοι εἰς τὸ Λονδίνον, αἵτινες
ρῶσιν εἰς ἐμέ. Ταῦτοχρόνως μετὰ τῆς παρούσης θέλετε λάβει-
στολήν τοῦ Κεφαλληνο-Ζακυνθίου Σώματος, θεωρῶ δὲ περι-
συστήσω ὑμῖν νὰ λάβητε ἐνδιαφέρον περὶ τοῦ ἀντικειμένου
ἀφοῦ ἀφορᾷ εἰς τὴν τιμὴν τῆς ἡμετέρας πατρίδος. Δύναμαι δὲ
βεβαιώσω ὑμᾶς, ὅτι οἷα δῆποτε θυσία ὑμῶν ὑπὲρ τῆς συντη-
τοῦ Σώματος τούτου θὰ εἶναι ἡ ἀρίστη ὑπὲρ τοῦ ἡμετέρου
ὑπηρεσία ὑμῶν, διότι γινώσκετε ὅποσον ὠφελήθη τὸ ἔθνος
οἱ ἡμέτεροι πατριῶται εὐρέθησαν ἡνωμένοι. Τὸ Λάλα, αἱ
τὰ Ἀγγραφα καὶ τὰ παράλια τῆς Ἀλβανίας μαρτυροῦσιν ἐν-
χωρὶς νὰ ἐκταθῶ περισσότερον.

Ἐπὶ τούτοις δέχθητε τοὺς ἐγκαρδιωτάτους ἐναγκαλισμοὺς
καὶ πιστεύετε με πάντοτε.

Ναύπλιον, 28 Ἰουλίου 1826.

Ὑμέτερον πιστὸν φίλον

Κ. Μεταξᾶς

Πρὸς τὸν Κοσμιώτατον Κύριον Κ^{ον} Κωνσταντῖνον Δραγώνον

Ζάκυνθος

219. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΖΑΚΥΝΘΟΥ ΠΡΟΣ ΕΥΝΑΡΔΟΝ

(Πρωτότυπον σχέδιον. Ἀριθ. 6805 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

*Zante li 29 luglio 1826**Egregio Signor Cavaliere,*

Riferendoci primamente a quanto colla precedente nostra del 4 del corrente abbiamo avuto l'onore di scriverle, e di cui ne attendiamo il riscontro, non omettiamo per ora di ragguagliarla di quanto può aver rapporto collo stato attuale delle cose greche e di quel tanto che può interessare il nobile di Lei animo, così generosamente disposto a prestare mano ai Greci, onde sostenere avessero fino all'ultimo punto quella causa sacra che il soggetto forma del loro imprendimento.

Dalle accluse informazioni del Signor Petrini nelle lettere dirette alli Signori Alessio e Nipoti Stefano, Ella è nel caso di conoscere quanto emerse fino al di lui distacco da Cerigo per Napoli di Romania. Valerà però osservarle che per quanto lo stato di Napoli di Romania in esame morale, e così anche quello dell'attuale Governo Greco Provvisorio continui a presentare quelle anomalie, che la privazione dei mezzi necessari indispensabilmente produce, pur nullostante la riunione delle forze Peloponnesiache sotto il comando del Generale in capo Colocotroni e la forte opposizione delli Spartiati ai tentativi d'Ibraimi presentano un quadro di reazione tale, che, convalidato dalle recenti sanguinose vittorie, offre la confidenza però dei più essenziali futuri successi.

Quello però che sommamente ci turba si è la frequente mancanza di provvigioni negli eserciti ed il ritardo che si frappona, ognorchè si voglia continuare il piano di fare passare per il canale di Napoli di Romania, e per quello del Governo distrutto, come tuttora esso è dagli interni inconvenienti, i soccorsi alle truppe; quandochè si potrebbe con facilità maggiore, per la prossimità delle posizioni, farle passare direttamente dai punti di Zante e di Cerigo all'immediata consegnazione dei capi militari ed a loro supremo direttore.

Siccome per comunicazioni avute da Corfù una parte dei di Lei soccorsi si fermano in quell'isola, e siccome per l'oggetto della liberazione dei prigionieri di guerra Greci, Ella fece passare dallo stesso luogo alcuni fondi necessarj a tali negoziazioni, noi dob-

biamo riverentemente sottoporre ai di Lei savj riflessi la
 sità assoluta, che qualunque sieno questi soccorsi e fondi,
 garsi dovessero, primo a suffragare le numerosissime fa-
 indigenti che ricovrate si trovano nell' Isola di Calamo,
 deplorabile situazione occupa una gran parte dei loro
 quali, approvvigionate vedendo le proprie famiglie, pot-
 occuparsi nel continente alla difesa della causa che inter-
 destini di tutta la Grecia. Secondo, a preparare con sollec-
 quanto abbisogna per istabilire una forte e ben fruttuosa
 sione nell' Epiro e nell' Acarnania alle forze nemiche
 anco per favorire la non difficile impresa della riconq-
 manutenzione del punto importante di Missolongio e per
 non inavveduti progetti tuttora si vanno concependo. La
 isola e per la geografica sua posizione e per le multipli-
 zioni che passano tra questi abitanti e quelli degli opposti
 nenti sarebbe a nostro credere molto opportuna a riceve-
 soccorsi e a ripartirli nei punti della maggiore esigenza
 dendo essa pur anco tutti i mezzi di esecuzione. Sarebb-
 derabile in tal caso che simili operazioni venissero con-
 colla maggiore segretezza direttamente senza che un ta-
 saggio venisse comunicato agl' incaricati delle altre. isole
 per evitarne lo scoprimento e per allontanare quelle
 rivalità e gelosie che in argomento di sì seria impo-
 potrebbero insorgere a pregiudizio di quella causa che ta-
 preziosi inspira.

Ella, Signor Cavaliere pregiatissimo, non ha bisogno
 ghi preamboli per convincersi della franchezza ed ingenu-
 nostri sentimenti, i quali, lontani affatto da vedute di
 politica (cagioni ben sovente delle discordie greche);
 concentrano nel solo punto importante di amor natio-
 della propagazione di una e ben sistemata libertà, analo-
 dignità degli esseri che si chiamano uomini. Egli è da t-
 concepimenti, che siamo arrivati a scriverle liberamente, e ne
 nicarle que' pensieri che la nostra esperienza ci detta, cr-
 di spiegarle a un individuo che corrisponde perfettame-
 doti di menti e di cuore ad ogni nostra sensazione. Fu-
 con i sentimenti di rispettosa considerazione e della pron-
 cordialità, noi ci diamo l' onore di essere.

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Ζάκυνθος, 29 'Ιουλίου 1826

Ἀξιότιμε κύριε Ἰππότα.

Ἀναφερόμενοι πρῶτον εἰς ὅ,τι ἐλάβομεν τὴν τιμὴν νὰ γράψωμεν ὑμῖν διὰ τῆς προγενεστέρας ἐπιστολῆς ἡμῶν τῶν 4 τρέχοντος, εἰς τὴν ἀναμένομεν ἀπάντησιν, δὲν παραλείπομεν νὰ πληροφορήσωμεν ὑμᾶς περὶ ὧν δύνανται νὰ σχετίζωνται μετὰ τῆς ἐνεστώσης καταστάσεως τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων καὶ περὶ ὧν δύνανται νὰ ἐνδιαφέρωσι τὴν εὐγενῆ ὑμῶν ψυχὴν, τὴν τόσον γενναίως διατεθειμένην νὰ βοηθήσῃ τοὺς Ἕλληνας, ὅπως ὑποστηρίξωσι μέχρι τέλους τὴν ἀποτελοῦσαν τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐπιχειρήσεώς τῶν ἱερὰν ὑπόθεσιν.

Ἐκ τῶν πληροφοριῶν τοῦ Κυρίου Πετρίνη, τῶν περιεχομένων εἰς τὰς πρὸς τοὺς Κυρίους Ἀλέξιον καὶ ἀνεψιοὺς Στεφάνους ἀπευθυνομένας ἐπιστολάς, εἰσθε εἰς θέσιν νὰ μάθητε πᾶν ὅ,τι συνέβη μέχρι τοῦ ἀπόπλου τοῦ ἐκ Κυθήρων διὰ Ναύπλιον. Πρέπει ὅμως νὰ κάμωμεν τὴν παρατήρησιν, ὅτι, μολονότι ἡ ἠθικῶς ἐξεταζομένη κατάστασις τοῦ Ναυπλίου καὶ ἡ ἐνεστῶσα κατάστασις τῆς προσωρινῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἐξακολουθοῦσι νὰ παρουσιάζωσι τὰς ἐνεκα τῆς ἐλλείψεως τῶν ἀναγκαίων μέσων ἀφεύκτως παραγομένας ἀνωμαλίας, οὐχ ἦττον ἡ συνένωσις τῶν Πελοποννησιακῶν δυνάμεων ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Ἀρχιστρατήγου Κολοκοτρώνη καὶ ἡ ἀντίστασις τῶν Σπαρτιατῶν κατὰ τῶν ἀποπειρῶν τοῦ Ἰμβράῃμ παρουσιάζουσι τοιαύτην εἰκόνα ἀντιδράσεως, ἣτις ἐνισχυομένη ὑπὸ τῶν προσφάτων αἱματηρῶν νικῶν, παρέχει ἐμπιστοσύνην μελλουσῶν οὐσιωδestatων ἐπιτυχιῶν.

Ὅ,τι ὅμως τὰ μέγιστα ταραττεῖ ἡμᾶς εἶναι ἡ συχνὴ ἔλλειψις ἐφοδίων τῶν στρατευμάτων καὶ ἡ βραδύτης, ἣτις παρεμβάλλεται, ὁσάκις θελήσῃ τις νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ σχέδιον ν' ἀποστέλλῃ τὰ βοηθήματα εἰς τὰ στρατεύματα διὰ τοῦ μέσου τοῦ Ναυπλίου καὶ τῆς ἐνεκα τῶν ἐσωτερικῶν ἀτοπημάτων κατεστραμμένης Κυβερνήσεως, ἐνῷ ἐνεκα τῆς ἐγγύτητος τῶν θέσεων, θὰ ἡδύνατο ταῦτα μετὰ μείζονος εὐκολίας νὰ παραδίδωνται ἀμέσως ἐκ τῆς Ζακύνθου καὶ τῶν Κυθήρων εἰς τοὺς στρατιωτικοὺς ἀρχηγοὺς καὶ τὸν ἀνώτατον αὐτῶν διοικητὴν.

Ἐπειδὴ ἐπληροφορήθημεν ἐκ Κερκύρας, ὅτι μέρος τῶν ὑμετέρων βοηθημάτων παραμένουσιν εἰς ἐκείνην τὴν νῆσον καὶ ὅτι, πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῶν Ἑλλήνων αἰχμαλώτων τοῦ πολέμου, ἀπεστείλατε ἐκ τοῦ τόπου ἐκείνου ἀναγκαῖα τινὰ εἰς τοιαύτας διαπραγματεύσεις χρηματικὰ ποσά, ὀφειλομεν νὰ ὑποβάλωμεν εὐσεβάστως εἰς τὴν ὑμετέραν

σοφὴν κρίσιν τὴν ἀπόλυτον ἀνάγκην, ὅπως τὰ βοηθήματα ποσὰ ἐκείνα, ὅσα δὴποτε ἂν ὦσιν, ἔδει νὰ δαπανηθῶσι· πρὸς βοήθειαν τῶν πολυαριθμοτάτων ἐνδεῶν οἰκογενειῶν, τῶν γουστῶν εἰς τὴν νῆσον Κάλαμον καὶ τῶν ὁποίων ἡ ἀξιοκατάστασις ἀπασχολεῖ μέγαν ἀριθμὸν ἀρχηγῶν αὐτῶν, ἐν βλέποντες ἐφωδιασμένας τὰς οἰκογενείας τῶν, θὰ ἠδύναντο νὰ ληθῶσιν εἰς τὴν Στερεὰν πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς ἐνδιαφερούσης τύχας ὀλοκλήρου τῆς Ἑλλάδος ὑποθέσεως, καὶ δεύτερον ἐσπευσμένην προπαρασκευὴν τῶν ἀναγκαίων διὰ τὴν ἐπιτοκισμὸν καὶ καρποφόρου ἀντιπερισπασμοῦ κατὰ τῶν ἐχθρικών μερῶν εἰς τὴν Ἡπειρον καὶ τὴν Ἀχαρνανίαν, ἴσως δὲ καὶ πρὸς κόλυνσιν τῆς μὴ δυσχεροῦς ἐπιχειρήσεως τῆς ἀνακτῆσεως καὶ σεως τῆς σημαντικῆς θέσεως τοῦ Μεσολογγίου, διὰ τὴν ὁποίαται διηνεκῶς οὐχὶ ἄστοχα σχέδια. Ἡ νῆσος ἡμῶν, ἐνεκὰ τε τῆς γραφικῆς θέσεώς της καὶ τῆς μεγάλης ἐπικοινωνίας τῶν καὶ αὐτῆς μετὰ τῶν κατοίκων τῶν ἀπέναντι στερεῶν, θὰ ἦτο, καὶ γνώμην ἡμῶν, λίαν κατάλληλος, ὅπως δέχεται καὶ διανέμῃ βοηθήματα, ὅπου μᾶλλον ἀναγκαιοῦσιν, ἀφοῦ μάλιστα ἔχει τὰ μέσα τῆς ἐκτελέσεως. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, εἶναι εὐκαταί τοιαῦται ἐργασίαι γίνονται μετὰ μεγίστης μυστικότητος καὶ θείας, χωρὶς αἱ ἀποστολαὶ ν' ἀνακοινῶνται εἰς τοὺς εἰς τὰ νήσους ἐπιτετραμμένους, τοῦτο δὲ πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἀνακτικῆς καὶ τῶν παιδερικῶν ἀνταγωνισμῶν καὶ ἀντιζηλιῶν, τῶν διὰ νὰ γεννηθῶσι ἐπὶ τόσον σοβαροῦ ἀντικειμένου πρὸς βλάβην τῆς θέσεως ἐκείνης, ἥτις τόσον πολλοὺς καὶ πολυτίμους ἐμπνέει.

Ὑμεῖς, ἀξιτιμώτατε Κύριε Ἰππότα, δὲν ἔχετε ἀνάγκην προοιμίων, ὅπως πεισθῇτε περὶ τῆς εὐλικρινείας καὶ τῆς ἀγνότητος ἡμετέρων αἰσθημάτων, τὰ ὅποια ξένα παντελῶς πάσης ἀλλοτρίων τικῆς (συχνῆς ἀφορμῆς τῶν ἐλληνικῶν διχονοιῶν) ἀποσκοποῦν μόνον τὸ ἐνδιαφέρον σημεῖον τοῦ ἐθνικοῦ ἔρωτος καὶ τῆς γωγῆς ἀληθοῦς ἐλευθερίας, ἀναλόγου πρὸς τὴν ἀξιοπρέπειαν ὄντων, τὰ ὅποια καλοῦνται ἄνθρωποι. Ἐκ μόνων τοιούτων ὀρμηθέντες γράφομεν Ὑμῖν ἐλευθέρως καὶ ἀνακοινοῦμεν τὰς τὰς ὁποίας ἡ πείρα ἡμῶν ὑπαγορεύει, πεποισθότες, ὅτι ἐξηγοῦμεν εἰς πρόσωπον, ἀνταποκρινόμενον, λόγῳ χαρισμάτων πνεύματος καρδίας, εἰς πάντα τὰ αἰσθητά ἡμῶν.

Ἐπὶ τούτοις μετὰ τῶν αἰσθημάτων εὐσεβείας ἐκτιμῶμεν τῆς μᾶλλον δεδηλωμένης ἐγκαρδιότητος, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ

220. Ι. ΕΥΝΑΡΔΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6811 Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Γενέει 10 Αὐγ. 1826

*A Monsieur le Comte Roma et Monsieur Stefano. à Zante.**Messieurs*

Je vous recommande de la manière la plus particulière Monsieur le colonel Charles de Heideck, aide de camp du prince de Wrede.

Cet officier distingué part pour la Grèce, accompagné d'autres officiers appartenant aux meilleures familles de Bavière. Ils seront accompagnés de sous officiers, ils vont servir la Grèce à leurs propres frais. Veuillez les accueillir comme des amis de Votre Patrie, procurez leur toutes les facilités qu'ils pourront réclamer pour continuer leur voyage; donnez leur des lettres de recommandation, des conseils et des détails sur ce qui se passe en Grèce et sur les individus. Dites-leur toutes les précautions qu'ils doivent prendre e.c.t. Enfin n'oubliez aucun des renseignements qui pourront leur être utiles. Je vous fais part confidentiellement que leur vertueux Souverain connaît leur entreprise et l'approuve. Secondez donc de tous vos pouvoirs ce noble projet. Je m'en rapporte à votre prudence et à votre attachement pour Votre Patrie; c'est vous dire que vous devez garder la chose pour vous seuls, une indiscretion intempestive pouvant nuire aux facilités du voyage de mes recommandés.

Agréez, Messieurs, l'assurance de ma parfaite considération

Le Cher I. G. Eynard

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Γενεύη (29 Ἰουλίου) 10 Αὐγούστου 1826

*Πρὸς τὸν Κύριον Κόμητα Ρώμαν καὶ Κύριον Στέφανον. Ζάκυνθον.**Κύριοι,*

Συνιστῶ ὑμῖν ὁλως ἰδιαιτέρως τὸν Κύριον συνταγματάρχην Κάρολον δὲ Ἀϊδεκ, ὑπασπιστὴν τοῦ πρίγκιπος Βρέδε.

Ὁ διακεκριμένος οὗτος ἀξιωματικὸς κατέρχεται εἰς τὴν Ἑλλάδα, συνοδευόμενος καὶ ὑπὸ ἄλλων ἀξιωματικῶν, ἀνηκόντων εἰς τὰς καλ-

λιτέρας οίκογενείας τῆς Βαυαρίας. Θὰ συνοδεύωνται ὑπὸ ὑπα-
 τικῶν, ἔρχονται δὲ νὰ ὑπηρετήσωσι τὴν Ἑλλάδα δι' ἐξόδου
 Εὐαρεστήθητε νὰ ὑποδεχθῆτε αὐτοὺς ὡς φίλους τῆς Πατρίδος
 παράσχετε αὐτοῖς πᾶσαν εὐκολίαν, ἣν δύνανται ν' ἀπαιτήσωσι
 ἐξακολούθησιν τοῦ ταξειδίου των. Δώσατε αὐτοῖς συστατικὰς
 λάας, συμβουλὰς καὶ λεπτομερεῖς πληροφορίας περὶ τῶν ἐν
 συμβαινόντων καὶ περὶ τῶν προσώπων. Εἶπατε αὐτοῖς ὁποίας
 λάξεις ὀφείλουσι νὰ λάβωσι κτλ. Ἐπὶ τέλους μὴ λησμονήσητε
 μίαν τῶν χρησίμων αὐτοῖς πληροφοριῶν. Ἀνακοινῶ ὑμῖν ἐμ-
 τικῶς, ὅτι ὁ ἐνάρτεος μονάρχης αὐτῶν γινώσκει καὶ ἐπιδο-
 τὸ ἐγγεῖρημα αὐτῶν. Ὑποδογηθήσατε, λοιπόν, δι' ὧν τῶν
 ὑμῶν τὸ εὐγενὲς τοῦτο σχέδιον. Ἀφίημι εἰς τὴν σύνεσιν
 ὑπὲρ τῆς Ὑμετέρας Πατρίδος ἀφοσίωσιν ὑμῶν οὕτω, λέγω
 ὅτι ὀφείλετε νὰ τηρήσητε τὸ πρᾶγμα μόνον δι' ὑμᾶς αὐτοὺς
 ἀκαιρος ἀκριτομυθία δύναται νὰ βλάβῃ τὰς εὐκολίας τοῦ
 τῶν ὑπ' ἐμοῦ συνιστωμένων

Δέχθητε, Κύριοι, τὴν διαβεβαίωσιν τῆς πλήρους ὑπολήψεως

· Ὁ Ἰππ. Ι. Γ. Ἐμ.

221. Α. ΜΕΤΑΞΑΣ ΠΡΟΣ Δ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον· Ἀριθ. 169 Ἀρχαίου Ἀλεξ. Σ. Ρώμα).

Ἐκλαμπρότατε Κόμη καὶ Σεβαστὲ φίλε.

Προλαβόντως δι' ἐνὸς πεζοῦ ὁποῦ ὁ Κύριος Πετρίνης ἔστει-
 Ζάκυνθον σὰς ἔγραφον εἰς ἀπάντησιν τοῦ γράμματος ὁποῦ κ
 τῶν ἄλλων ἀδελφῶν ἐλάβετε τὴν καλωσύνην νὰ μοι γράψῃ
 ἔγραφον καὶ ἰδιαιτέρως περὶ τῆς συστάσεως τοῦ Κεφαλληνο-
 θίου στρατιωτικοῦ σώματος. Ἐπέστρεψεν ὁ πεζὸς καὶ ἀπάντη-
 δὲν ἔλαβον καὶ εἶμαι διὰ τοῦτο εἰς κάποιαν ἔγνοιαν. Ἐπειδὴ κα
 ρτεος φίλος μας καὶ φίλος τῆς Ἑλλάδος Κύριος Πετρίνης ἐπι
 εἰς τὰ ἴδια, ἀπερνῶντας αὐτόθεν διὰ νὰ σὰς ἀνταμῶσῃ, κρίνω
 μου νὰ σὰς γράψω κατ' ἐπανάληψιν τῶν προτέρων γραμμά-
 ῃ Εὐγενεία του εἶναι τῇ ὄντι ἕνας ἀπὸ ἐκείνους τοὺς ξένους
 ἀγαποῦν ἐκ ψυχῆς τὰ συμφέροντα τῆς Ἑλλάδος, ὁ μόνος
 ὁποῦ ἠθέλησε νὰ παρατηρήσῃ καὶ τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ
 ματα μὲ τὸ ἀπαθὲς ὄμμα τοῦ ὀρθοῦ λόγου καὶ τῆς δικαιοσύνης
 ἔφθασε νὰ γνωρίσῃ τὴν ἀληθινὴν φύσιν καὶ τῶν ἀνθρώπων
 πραγμάτων, καὶ ἐπειδὴ παρὰ τῆς εὐγενείας του δύνασθε νὰ
 τὰς πλέον σωστάς πληροφορίας περὶ τῶν διατρεχόντων, κρίνω
 τὸν νὰ τὰ ἐπαναλάβω μὲ τὴν παρουσάν μου. Οὗτος ὁ ἐνάρτεος

μας ἐστάθῃ αὐτόπτης καὶ συνδρομητῆς εἰς τὴν σύστασιν τοῦ Κεφαλ-
 ληγο-Ζακυνθίου σώματος, περὶ τοῦ ὁποῖου καὶ προλαβόντως καὶ τώρα
 κατ' ἐπανάληψιν σᾶς γράφομεν οἱ ἐπὶ τούτου διωρισμένοι πατριῶται,
 ἐπικαλούμενοι τὰς πατριωτικὰς συνδρομάς σας, διὰ νὰ ἡμπορέσωμεν
 νὰ τὸ βαστάξωμεν καὶ αὐξήσωμεν ὅσον περισσότερον δυνηθῶμεν· δὲν
 λείπω καὶ ἐγὼ ἰδιαιτέρως κατ' ἐπανάληψιν νὰ σᾶς συστήσω τὴν
 πατριωτικὴν ταύτην πράξιν μας, τὴν ὁποῖαν νομίζω ὡς τὸ ἀληθινὸν
 πραγματικὸν καλὸν ὁποῦ ἡμποροῦμεν νὰ κάμωμεν πρὸς ὠφέλειαν
 τῆς Ἑλλάδος, καὶ νὰ σᾶς παρακαλέσω, ἐνάρετε Κόμη, νὰ τὴν συν-
 δράμητε μ' ὅλας σας τὰς δυνάμεις καθ' ὅλην τὴν ἑκτασιν· δὲν ἐκτεί-
 νομαι ἐπὶ πλεόν εἰς τὸ προκείμενον τοῦτο, διότι γνωρίζω πῶς ἡ βαθύ-
 νοιά σας σᾶς κάμνει νὰ συμπεράνητε χωρὶς λάθος πόσα μεγάλα καλὰ
 ἡμποροῦμεν νὰ θεμελιώσωμεν ἐπάνω εἰς αὐτὴν τὴν βάσιν πρὸς ὠφέ-
 λειαν τῆς φιλιτάτης Πατρίδος. Ἐπὶ τούτου ἐλάβομεν τὴν τόλμην νὰ
 γράψωμεν καὶ πρὸς τὸν ἱππέα Ἐϋνᾶρ διὰ μέσου τοῦ Κ. Πετρίνη,
 στοχάζομαι ὁμως καλὸν νὰ προστεθῇ καὶ τῆς ἐκλαμπρότητός σας ἡ
 σύστασις πρὸς αὐτόν· γνωρίζω πόσον ἀπελπίζονται οἱ καλοὶ φίλοι τῆς
 Ἑλλάδος εἰς τὸ νὰ βοηθοῦν πλεόν μὲ συνεισφοράς, διότι τόσαι καὶ
 τόσαι θυσίαι ὁποῦ παρὰ πολλῶν ἔγειναν δὲν ὠφέλησαν ὡς ἔπρεπε νὰ
 ὠφελήσουν, ἔνεκα τῆς κακῆς διευθύνσεως· σὲ βεβαίῳ ὁμως, σεβαστὲ
 φίλε, ὅτι δὲν εἶναι τοιαύτης φύσεως ἡ ἐδική μας ἀπόφασις, καὶ ἡ
 πείρα σᾶς τὸ ἀπέδειξε τρανώτατα, αὐτὴ ἡ ἰδία πείρα θέλει σᾶς πλη-
 ροφορήσει καὶ ἀκολούθως· πολλὰ ἐκάματε ὑπὲρ πατρίδος, συνδρά-
 ματε καὶ τὴν στερέωσιν τούτου τοῦ καλοῦ καὶ δὲν θέλετε μετανοήσει·
 στέκεται εἰς τὴν φρόνησιν τῆς ἐκλαμπρότητός σας εἰς τὸ νὰ συμβου-
 λεύσητε καὶ εἰς τοὺς συμπατριώτας αὐτόσε καὶ εἰς τὰς ἄλλας νήσους
 καὶ εἰς ἡμᾶς ἐδῶ τὸν καλλιώτερον τρόπον τοῦ νὰ στερεωθῇ ἡ τοιαύτη
 πατριωτικὴ πράξις μας. Χρεωστῶ νὰ σᾶς ἰδεάσω, ὅτι ὁ ἀληθινὸς
 σκοπὸς μας ἐξ ἀρχῆς ἦτον νὰ συστηθῇ αὐτὸ τὸ σῶμα μὲ τ' ὄνομα
 ἐπτανήσιον, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ τινες ἐξ ἡμῶν, μάλιστα ἐξ ἐκείνων τῶν
 νήσων ὁποῦ οὐδ' ἓνας πραγματικὸς στρατιώτης ὑπάρχει, ἤθελον νὰ
 διευθυνθῇ αὐτὸ τὸ σῶμα ἐπὶ προσήματι πατριωτικῷ, εἰς ὑποστήριξιν
 αἰσχροκερδείας καὶ ἰδιοτελείας, ἔνεκα τούτου ἐδιάσθημεν ἡμεῖς κάλ-
 λιον νὰ περιορισθῶμεν, παρὰ νὰ κινδυνεύσωμεν τῶν μερικῶν Πατρί-
 δων μας, τῶν φίλων μας καὶ τῶν ἐδικῶν μας τὴν ὑπόληψιν. Τοὺς
 εὐγενεστάτους ἀδελφούς Κυρίους Στέφανον καὶ Δραγώναν ἀσπάζομαι
 ἀδελφικῶς καὶ ζητῶ παρ' αὐτῶν συγγνώμην ἔαν δὲν τοὺς γράφω
 ἰδιαιτέρως· δὲν ἔχω τί ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ σᾶς προσθέσω καὶ μένω.

Τῇ 29 Ἰουλίου 1826

ὁ εἰλικρινὴς φίλος σας
Ἀνδρέας Μεταξᾶς

222. Γ. ΣΙΣΙΝΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα).

Ἐξοχώτατοι Κύριοι,

Δὲν ἔχω ἄλλο τι νὰ σᾶς ἐνοχλήσω, εἰμὴ σᾶς περικλείω τὰ διὰ περιέργειαν οἱ ἐν Τριπολιτζᾷ ἐχθροὶ πηγαίνουν ἕως τὸν Πέτρον, αἱ Ἀθῆναι πολιορκοῦνται καὶ ἀπὸ τοὺς καθημερινοὺς δολισμοὺς βλάπτονται οἱ ἐχθροί, ἀπὸ τὴν ἐξοχότητά σας περνεόν χαροποιόν, καὶ μένω

*Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 30 Ἰουλίου 1826**Εἰς τοὺς ὀρισμούς σας**Γεώργιος Σισίνης*

*Πρὸς τοὺς ἐξοχωτάτους Κυρίους Κόμητα Διον. Δε Ῥώμα
Στεφάνον καὶ Κ. Δραγώναν. Εἰς Ζάκυνθον*

223. Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ¹

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6806 Ἀρχαίου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

*31 Ἰουλίου 1826, Ναύ**Σεβαστοὶ Κύριοι*

Ἐλάδομεν τὴν ἀπὸ 5 Αὐγούστου πολύτιμον ἐπιστολήν εὐγνωμονοῦμεν διὰ τὰ ὅσα ἐν αὐτῇ ἐκθέτετε περὶ ἡμῶν φράσας λυπούμεθα ὅμως ὅχι ὀλίγον βλέποντες ἀναδαλλομένην ἡμῶν θέσιν, περὶ τῆς ὁποίας εἶχομεν γράψει ἐκτεταμένως καὶ πρὸς χόρητά σας καὶ πρὸς τὸν Κύριον Γόρδωνα. Σεβόμεθα τὸ σχῆμα φιλέλληγος τούτου, ὁποῖον εἴτε τὸ αὐτὸ εἴτε δὲ τὸ ἐκ μέρους μας χρεωστοῦμεν ὅμως νὰ σᾶς κάμωμ καὶ παρα(τηρήσεις) ὅσα περὶ τῶν 1,500 στρατιωτῶν φερε. Ἐὰν τὸ Ἑλληνικὸν στρατιωτικὸν ἡμποροῦσε νὰ κινηνοῦνται τὰ τακτικὰ στρατιωτικὰ σώματα, δὲν εἶναι καμμία ῥησὶς ὅτι τὸ ὀρθότερον καὶ συμφερότερον ἦτο νὰ μεταδιδασθῇ τῶν 1,500 εἰς Ἰδραν, καὶ συγχρόνως νὰ χρησιμεύσῃ εἰς ἡμῶν πούς, ἀλλὰ τὸ πλεῖστον μέρος αὐτοῦ τοῦ σώματος σύγκειται ἐθελοντὰς οἱ ὅποιοι, εἴτε ἀπὸ φιλοτιμίαν, εἴτε διὰ τὴν φυσικὴν

¹ Δέξεις τινὲς ἐφαρμέναι. Τὸ τέλος δὲν περιεσώθη.

πάθειαν τὴν ὁποίαν ἔχει ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸν τόπον εἰς τὸν ὅποιον ἐγεννήθη, ἔτρεχον προθύμως εἰς τὴν σχεδιασθεῖσαν ἐκστρατείαν, δὲν πείθονται ὅμως νὰ μεταβοῦν εἰς Ὑδραν, ἢ διὰ νὰ μεταβοῦν ζητοῦν μισθοὺς, τοὺς ὁποίους ἡμεῖς δὲν ἔχομεν νὰ πληρώσωμεν· ὅστερον δὲν πρέπει νὰ μὲν ὅτι ἔχοντες αὐτὸ τὸ σῶμα εἰς Ὑδραν πάντοτε πρόχειρον διὰ τὸν ἄλλον σκοπὸν ἀπαξ τοποθετηθῶσιν εἰς Ὑδραν δὲν ἡμποροῦμε σηκώσωμε χωρὶς νὰ δυσαρεστῇσωμεν τοὺς Ὑδραίους δικαίως θέλουν ἐν Σῶμα τὸ ὅποιον νὰ διαμείνῃ κατὰ συνέχειαν πολλοὺς μῆνας εἰς τὴν νησὸν τῶν ἡμεῖς μ' ὅλον τοῦτο πολλὰς ἡμέρας πρὶν λάδωμεν τὸ γράμμα Σας προβλέποντες τὴν ἀργοπορίαν καὶ μὴ θέλοντες νὰ μένουν ἄεργοι οἱ 1500, συνεργήσαμεν εἰς τὸ νὰ ἐκστρατεύουσιν οἱ μὲν κατὰ τὸν Ἰσθμόν, οἱ δὲ εἰς τὴν Πελοπόννησον, περιμένοντες δευτέρας μας ὁδηγίας καὶ οὕτω δὲν κάθηνται ἀχρηστοί. Ἐπαναλαμβάνομεν, ὅτι εἰς τὸ περὶ Μεσολογγίου σχέδιόν μας, ἡμεῖς δὲν ἐθεωρήσαμεν μόνον τὴν ἀνάκτησιν τοῦ Μεσολογγίου καὶ τὸ ἐξ αὐτῆς ὄφελος καὶ ἐξωτερικῶς καὶ ἐσωτερικῶς, καὶ φυσικῶς καὶ ἠθικῶς, ἀλλὰ ἐσχεδιάσαμεν τὴν ἀνάκτησιν ὅλης τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος, τὴν ματαίωσιν τῶν σχεδίων τοῦ ἐχθροῦ εἰς τὴν Ἀνατ. Ἑλλάδα, κατὰ τῶν Ἀθηνῶν καὶ κατ' αὐτῆς τῆς Πελοποννήσου διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ. Ἡ ἰδέα τοῦ σύγκεντρισμοῦ, τὴν ὁποίαν προβάλλει ὁ κ. Γόρδων, εἶναι πολλὰ καλὴ, ἀλλὰ μήπως εἰς τὴν Πελοπόννησον δὲν εἶναι ἱκαναὶ δυνάμεις, τῶν ὁποίων ὁ συγκεντρισμὸς νὰ ἐξαρκῇ διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὰς προόδους τοῦ ἐχθροῦ; ἐὰν δὲν γίνεται τοῦτο, δὲν εἶναι ἀπὸ ἑλλειψιν στρατιωτῶν, ἀλλ' ἀπὸ ἄλλας αἰτίας, αἱ ὁποῖαι πάντοτε μᾶς ἔβλαψαν περισσότερο ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς. Ἐνῶ λοιπὸν ἐὰν συγκεντρωθῶσιν ὑπὲρ τὸ δέον στρατεύματα εἰς τὴν Πελοπόννησον ἐπαπειλεῖται ἡ διάλυσίς των διὰ τὴν δυσκολίαν τῆς ἐξοικονομίσσεως καὶ τῶν μετακομίσεων τῶν τροφῶν, ἐνῶ τὰ στρατεύματα αὐτὰ ὑπάρχουν καὶ δὲν συνάζονται κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, ἀλλ' ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ χρησιμεύουν εἰς ὀλεθρίας διὰ τὴν πατρίδα ἰδιοτελείας, οἱ χίλιοι πεντακόσιοι, τοὺς ὁποίους ἠθέλαμεν μεταφέρει εἰς τὴν Δυτ. Ἑλλάδα, οὗτε τὸ κέντρον ἀδυνατίζαν καὶ μάλιστα ἐπροξένουν μεγάλην ὠφέλειαν διὰ τοῦ ἀντιπερισπασμοῦ· αὐτοὶ οἱ χίλιοι πεντακόσιοι μένοντες εἰς τὴν Πελοπόννησον δὲν θέλουν ἐμποδίζει παραδείγματος τὴν ἔνωσιν τοῦ Κιουταχῆ μετ' ὃν Ἰμπραχίμην διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ, ἐὰν οὗτοι ἀποφασίσουν νὰ ἐνωθοῦν μεταφερόμενοι ὅμως εἰς Μεσολόγγι τὴν ἐμποδίζουσιν ἐξ ἁπαντὸς· τόσον εἶναι ἀληθὲς ὅτι τὸ σχέδιόν μας εἶναι τὸ μόνον ἀρμόδιον εἰς τὰς περιστάσεις, ὥστε καὶ οἱ στρατηγοὶ Τσόγκας, Ράγκος καὶ λοιποὶ οἱ ὁποῖοι ἐσχάτως μετέβησαν εἰς τὴν Δυτ. Ἑλλάδα, καὶ μετ' αὐτοὺς ὁποῖους ἡμεῖς δὲν ἐλάβομεν καμμίαν προηγουμένην ἀλληλογραφίαν, καὶ ὅλοι οἱ ἐν Καλάμῳ ἀρχη-

γοί, γράφοντες πρὸς τὴν Διοίκησιν ἕκαστος κατὰ μέρος, ἀ-
 παρακαλοῦν παρὰ τὴν ἀποστολὴν μιᾶς δυνάμεως μετρίας, με-
 ἕξ πλοῖα, διὰ νὰ κάμουν ἀπόδασιν εἰς τὰ παράλια τῆς Δυ-
 δος καὶ ὑπόσχονται τὰ

(ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ)

224. Α. ΜΙΑΟΥΛΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6807 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

*Πρὸς τοὺς Εὐγενεστάτους Κοὺς Δ. δὲ Ρώμαν, Π. Στεφά-
 Κ. Δραγώναν.*

Ἄπαντῶ εἰς τὴν τιμίαν σας τῆς 5 Αὐγούστου ἔ. ν. τὴν
 ἔλαβα χθές. Μὲ εὐχαρίστησιν εἶδα τὴν εὐαρέσκειάν σας εἰς τὸ
 ὅπου σᾶς ἐπροτάνθη, καὶ τὴν ἔγκρισιν τοῦ αὐτοῦ σχεδίου
 ἐντιμον Κολονέλον Γόρδων. Περὶ τούτου ἐσυνωμίλησαν πάλιν
 φίλον Πατριώτην, ὅστις σᾶς ἐξέθεσε τὸ εἰρημένον σχέδιον καὶ
 σᾶς ἰδεάσει ἀκόμη περὶ πάντων.

Εἶναι βέβαια πολλὰ καλὴ ἡ γνώμη τοῦ αὐτόσε φίλου καὶ
 ἐρχομοῦ εἰς Ὑδραν τῆς ἀναγκαίας πρὸς τὸν σκοπὸν δυνάμεως
 ὅμως, ὅτι ὅλοι οἱ στρατιῶται εἶναι σκορπισμένοι ἐδῶ καὶ ἐκεῖ
 ὅπου ἔχουσιν ἄλλο ἔργον καὶ δὲν ἡξεύρω πῶς καὶ πότε μέλλουν νὰ συναχθοῦν πάλιν
 τοῦτο θέλετε ἔχει τὴν πᾶσαν πληροφορίαν ἀπὸ τὸν εἰρημένον Πατριώτην.

Ἄλλο ἐμπόδιον εἰς τὴν καλὴν ταύτην ἐπιχειρήσιν συν-
 ὀλίγου, ἡ ἐπονειδιστος διαμάχη τῶν κυρίων Δεληγιανναίων
 Νοταράδες, οἱ ὅποιοι ἐπισύρουν ὅλων τῶν ἄλλων τὴν προσο-
 χὴν ἐνέργειαν, εἰς καιρὸν, ὅτε ὁ ἐχθρὸς λεηλατεῖ, κατακαίει καὶ
 λωτίζει ἕνα μέρος ἱκανὸν τῆς Πελοποννήσου. Δὲν θέλω νὰ
 τὴν θλίψιν μου εἰς τοιοῦτον βδελυρὸν θέαμα τῆς διαγωγῆς
 πατριωτῶν μας ἐν καιρῷ κινδύνου, ἐπειδὴ τὰ αἰσθήματά μου
 κοινά καὶ χρειάζεται πάλιν ὁ πατριωτικὸς καὶ φρόνιμος λόγος
 συστέλλῃ ὅπως οὖν τοιαῦτα κινήματα, καθὼς ἕως τώρα δὲν ἔχουσιν
 νὰ λέγητε καὶ πράττετε ὅ,τι ἐστοχάσθητε συμφέρον εἰς τὴν ἑλλάδα.

Ὁ Καπετὰν Πασᾶς ἀφοῦ εἰς δύο ναυμαχίας τῆς 14 καὶ
 παρελθόντος ἀπεκρούσθη ἀπὸ τὰ παράλια τῆς Σάμου, ἐτρε-
 καθὼς μανθάνομεν, περὶ τὴν Μυτιλήνην. Ἡ δὲ Μοῖρά μας στέκεται
 εἰς τὴν Σάμον.

Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἕνας ἀπεσταλμένος τοῦ Ὁλλανδικοῦ
 τάτου πρὸς τὸν Κύριον Ἐυνάρ, ὁ Κορ Steffens, ὁ ὅποιος ἐ-
 σεν ἕνα φορτίον ζωοτροφῶν καὶ μολύβδου ἀπὸ Ἀγκῶνα

πλιον, ἐπέραςε καὶ ἀπ' ἐδῶ, διευθυνόμενος εἰς Σύραν διὰ νὰ μεταβῇ ἐκεῖθεν πάλιν εἰς Ἀγκῶνα.

Περὶ τοῦ Λόρδ Κόχραν, τὸν ἐποῖον προσμένομεν ὡς ἄλλον Μεσσίαν, μολονότι ἔχομεν πολλὰ διδόμενα, ὥστε νὰ μὴν ἀμφιδάλωμεν εἰς τὸν ἐρχομόν του, ἐπειδὴ ὅμως τόσον ἄργησεν ἕως τώρα, παρὰ πᾶσαν ἐλπίδα, φοβούμεθα πάντοτε καὶ τὸ ἐναντίον. Ἐπιθυμῶ μὲ πρώτην εὐκαιρίαν νὰ μὲ γνωστοποιήσητε ὅσον εἰξεύρετε πρὸς ἡσυχίαν μας.

Σὰς παρακαλῶ νὰ προσφέρετε τὸ σέβας μου καὶ τοὺς ἀδελφικούς ἀσπασμούς μας εἰς τὸν ἐντιμον Κολ. Γόρδων, βεβαιόνοντές τον καὶ τὴν ἐπιθυμίαν ὅπου ἔχομεν νὰ τὸν μεταιδῶμεν. Εἰς τὸ τελευταῖόν σας βλέπω μὲ ἀπορίαν νὰ μὲ ἀναφέρετε ἄλλην προλαβοῦσαν ἐπιστολήν σας πρὸς ἐμὲ (μὲ τὸν φίλον Ζαχαριάδην) εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ἔχετε τὴν ἀπάντησίν μου. Μὲ κακοφαίνεται ὁμοίως ὅτι δὲν τὴν ἔλαβα· θέλω ἐρευνῆσαι ὅμως νὰ μάθω ποῦ ἔμεινε. Μὲ τὸν κύριον Πετρίνην, ὅστις ἀνεχώρησεν ἐσχάτως ἀπὸ Ναύπλιον, θέλετ' ἔχει τὸ προτητερινόν μου.

Παρακαλῶ νὰ δώσετε τοὺς ἀδελφικούς χαιρετισμούς μου καὶ εἰς τὸν συμπαθέρόν μου κύρ Σταμάτιον Μπουτούρη.

Μένω πρόθυμος εἰς τὰς προσταγὰς σας

Ἦδρα, τῇ 4 Αὐγούστου 1826

[Α. Μιαούλης]¹

225. Γ. ΣΙΣΙΝΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6809 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ἐξοχώτατοι Κύριοι!

Κατὰ τὴν 22, 26 καὶ 30 παύσαντος σὰς ἔγραφον· ἀπάντησίν Σας ἕως ἡδὴ δὲν ἔχω. Ἦδη σὰς περικλείω δύο ἐφημερίδας καὶ δύο ραβασάκια, ἀπὸ τὰ ὁποῖα πληροφορεῖσθε τὰ ἐδῶ διατρέχοντα.

Ὁ Πρόεδρος Κύριος Ἀνδρέας Ζαῦτης, Π. Μαυρομιχάλης, Ἀναγνώστης Δεληγιάνης καὶ ὁ Ἄρτης Πορφύριος σήμερον ἐδγαίνουσι μὲ τὰ Σουλεῖκα στρατιωτικὰ Σώματα νὰ καθησυχάσουν μερικὰς ἐπαρχίας ἀπὸ τινος ταραχὰς καὶ ἔπειτα νὰ συγκεντρώσουν ἐν ἱκανὸν στρατόπεδον πρὸς ἀντίκρουσιν τοῦ ἐχθροῦ. Ὁ Ἱμπραῦτης μ' ὄλον του τὸ σῶμα ἐκινήθη κατὰ τὴν Καστανιά, καὶ ἐπειδὴ αὕτη ἡ θέσις εἶναι πιασμένη ἀπὸ τοὺς ἡμετέρους, δὲν ἡδυνήθη νὰ κατορθώσῃ οὐδὲν καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Ἄστρος. Ὁ γενναῖος Στρατηγὸς Νικήτας, ἀφοῦ δὲν τὸν ἐπρόφθασε εἰς Καστανιά, διευθύνεται καὶ αὐτὸς εἰς Ἄστρος· τοῦ

¹ Ἀπὸ τοῦ ἔγγραφου τούτου ἔχει ἀποκοπῇ ἡ ὑπογραφή.

ιδίου αὐτοῦ Στρατηγοῦ στέλλονται καὶ ἄλλα πολλὰ στρατιωτικά σώματα, καὶ ἐλπίζω νὰ βλαφθῇ πολὺ ὁ ἐχθρὸς.

Μὲ μεγάλην μου ἀνυπομονήσιν περιμένω νὰ μοῦ γράψῃτε περιλαβὴν τῶν γραμμάτων μου καθὼς καὶ τὴν στάλσιν τοῦ πατρῷου εἰς τὸ Χλουμοῦτσι, ὡς ἡ διοίκησις ἔγραφε πρὸς τὴν ἐξοχότητάς σας καὶ εἰ τι ἄλλα νέα περίεργα ἔχετε.

Ταύτην τὴν στιγμὴν ἦλθε εἰδησις ἀπὸ τὸν Στρατηγὸν Νικηταρά, ὅτι χθὲς ἐκτύπησε τὸν Ἱμπρατμην καὶ τοῦ ἐφόνευσε εἴκοσι ἄνδρας ἀπὸ ἑνα αἰχμάλωτο ἐπληροφορήθη, ὅτι ὁ Ἱμπρατμης σήμερον ἔφυγε ἀπὸ τὸ Ἄστρος διὰ τοῦ θαλάσσης δὲν ἤξεύρομεν.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 7 Αὐγούστου 1826. Εἰς τοὺς ὁρισμούς Σας παρὰ

Γεώργιος Σισίνη

226. ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΣΟΥΤΣΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6813 Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Τῇ 7 Αὐγούστου 1826 (1826)

Ναύπλιον

Ἀγαπητέ μου Κωστάκη.

Χθὲς ἐπανῆλθον ἐνταῦθα καὶ μ' ἔβλεπον ὅτι δὲν δύναμαι ἀκόμη συνελθὼν ἀπὸ τὸ τελευταῖον ἐπίπονον ταξεῖδι μου εἰς Σαλαμίνα, Μοσχάτον, Σέριφον, Ὑδραν, Πέτσας καὶ Κρανίδι, ἀποφασίζω νὰ σοὶ γράψω καθότι μεγαλητέραν ἤ, διὰ νὰ εἰπω ὀρθότερον, ἄλλην ἀνάγκην ἔχω, εἰ μὴ ὅταν λαμβάνω γράμματά σου, ἢ ὅταν ἀποτείνωμαι πρὸς τὸν ἀγαπητὸν Κωστάκην καὶ τοὺς λοιποὺς ἀγαπητοὺς μας συγγενεῖς.

Ἀπὸ τὸ τελευταῖον ταξεῖδί μου θέλεις ἐννοήσῃς ἄριστα τὰς ἐνστάσεις ἡμᾶς πράγματα. Ἐσχάτως ἐφθασεν ἐνταῦθα ὁ Κόμης Δαρκούρ, ὁποῦ ἐσταλμένος ἀπὸ τὸ Κομιτάτον τῆς Γαλλίας, μὲ χρήματα ἱκανὰ ἵνα βοηθητικὰ μέσα, διὰ νὰ παρατηρήσῃ μόνος του τὴν κατάστασιν τῆς πόλεως καὶ τὰς ἐλλείψεις μας καὶ νὰ μᾶς συντρέξῃ εὐστοχώτερον. Ἦντο πρὸς τοῦτοίς, ὅτι, ἀφοῦ τὰ ἐκ τῶν δανείων μας χρήματα μὴ ἐξηντλήθησαν, ὅλοι μας αἱ ἐλπίδες ἐτρέψαν πρὸς τὰ εἰς Εὐρώπῃ φιλελληνικὰ καταστήματα. Μ' ὅλα ταῦτα ὁ ρηθεὶς φθάσας εἰς τὸ Ναύπλιον καὶ παρατηρήσας ἕξ ἐνὸς μέρους τὴν ἀναξιοτήτα, τὸ φανερὸν πνεῦμα καὶ τὴν φιλαρχικὴν κακοήθειαν τῶν διοικούντων ἐξ ἄλλου τὴν ἀρπαγὴν, τὴν ἀπληστίαν καὶ τὴν ἀσυμφωνίαν τῶν στρατιωτικῶν μας, οἱ ὅποιοι κατεσχισμένοι εἰς διαφόρους φατρίες δύνανται νὰ μορφώσωσιν ἐν Σῶμα ὅπως οὐκ ἰσχυρόν, καὶ καθ' ὅσον διαφθειρόμενοι καὶ κολακεύμενοι ἀπὸ τοὺς πολιτικούς, καταχρᾶται τῶν ὀλίγων τροφῶν ἢ χρημάτων, μὲ τὰ ὅποια μᾶς ἐλεοῦν οἱ ἄλλοι, ὁ κύριος Δαρκούρ, λέγω, ἀηδιάσας ὅλως διόλου ἀπὸ τὴν τρέχουσαν

αὐτὴν ἥθικὴν κατάστασίν μας, χωρὶς νὰ ἐξετάσῃ βασιμώτερον τὴν πηγὴν τῶν τοιοῦτων δεινῶν μας καὶ ἀπαυδῆσας ἀπὸ τὴν κακοπάθειαν τῆς ἐν Ναυπλίῳ τυφνῇ ἐπιπόνου διατριβῆς, ἀπεφάσισε νὰ ἐπανέλθῃ ἀμέσως εἰς τὴν Γαλλίαν, χωρὶς νὰ μεταχειρισθῇ κανένα ἐκ τῶν βοηθητικῶν μέσων τοῦ Κομητάτου πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν πολλῶν ἐλλείψεών μας. Μὲ αὐτὴν λοιπὸν τὴν ἀπόφασιν ἀνεχώρησεν εἰς Σαλαμίνα· αὐτὰ ὅλα ἐγένοντο, ἐνῷ ἐγὼ διέτριβον εἰς Ὑδραν, διὰ λόγους, τοὺς ὁποίους σοὶ εἶχον ἐκθέσῃ εἰς τὸ παρελθὸν γράμμα μου. Μετὰ δὲ τὴν ἀπὸ Ὑδρας ἐπάνοδόν μου, καὶ πρὸ πάντων παρακληθεὶς ἀπὸ πολλοὺς πατριώτας, ἔτρεξα εἰς ἀντάμωσιν τοῦ ρηθέντος Κόμητος, τὸν ὁποῖον, ἀφοῦ τὸν ἐζήτησα ματαίως εἰς τὰς ἀνωτέρω ρηθείσας νήσους τὸν ἀντάμωσα εἰς τὴν Μήλον, συνωμίλησα μετ' αὐτοῦ κατ' ἑκτασιν, τὸν κατέπεισα νὰ ἐπανέλθῃ καὶ νὰ μᾶς βοηθήσῃ, ὀδηγοῦμένός ἀπὸ τὰς ἀνάγκας μας, τὸν ἐσυντρόφευσα εἰς τὴν Ὑδραν, ὅπου συνεισέφερε 60 χιλιάδας γρόσια, ἐπρόσφερεν ἕνα κάρικον σιτάρι καὶ ἄλλα πολεμεφόδια εἰς τὸ τακτικόν μας, τὸ ὁποῖον κατὰ δυστυχίαν διοικεῖται ἀπὸ τὸν Φαδιέρον, ἄνθρωπον αὐθάδη, (ἄθεον), μέθυσον, μισητὸν ἀπὸ ὅλας τὰς φατρίας, ἄρπαγα καὶ σφετεριζόμενον τὰ κοινὰ ἡγήρασεν ἐν βρουλότῳ πρὸς χρῆσιν τοῦ ἀξιολόγου Κανάρη, καὶ μετὰ ταῦτα αὐτὸς μὲν ἀνεχώρησε διὰ τὴν Σαλαμίνα, διὰ νὰ βοηθήσῃ, καθὼς μοι ὑπεσχέθη, τὸ κατὰ τοῦ Κιουταχῆ νεοσύστατον στρατόπεδόν μας εἰς Ἀθήνας, ἐγὼ δὲ ἐπανήλθον εἰς Ναύπλιον, ἔχων ἡσυχον τὴν συνειδησίν μου, πάσχων ὅμως τὰ μέγιστα ἀπὸ ἑλλειψιν καὶ τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα δυνατῆς ἀνέσεως ἐξ αἰτίας τῆς παντελοῦς χρηματικῆς ἀπορίας.

Ὁ Ἱμπραῖμης, ἀφοῦ ἐνίκηθη καὶ ἐδιώχθη μὲ χιλίων ἀνθρώπων ζημίαν τοῦ ἀπὸ τὴν Σπάρτην, ὥρμησε κατὰ τῆς Τσακωνιάς, τῆς ὁποίας κατέκαυσε πολλὰ χωρία καὶ ἐσκλάβωσε μερικοὺς κατοίκους. Πρὸ τινων (;) ἐν σῶμα 300 Αἰγυπτίων ἐκτυπήθη ἀπὸ τὸν Νικήταν καὶ κατεκερματίσθη μέχρι ἐνός. Ὁ αὐτὸς στρατηγός, ἔχων ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ ἑως χιλίους Ρουμελιώτας, Σμυρναίους καὶ Ἑπτανήσιους, εὐρίσκεται ἤδη εἰς τὸ Ἄστρος, ὅπου καθ' ἡμέραν ἀκροβολίζεται μὲ τοὺς Αἰγυπτίους. Ἄδεται λόγος, ὅτι καὶ ὁ Κολοκοτρῶτης ἔρχεται εἰς βοήθειάν του· δὲν τὸ πιστεύω ὅμως, καθότι ὁ γενικὸς ἀρχηγὸς τῶν Πελοποννησιακῶν ὄπλων, ἢ μάλλον, ὁ γυναικὸς ἀρχηγός, καθὼς τὸν ὀνομάζουν ἐδῶ, δὲν ἔχει κανένα εἶδος ἀρετῆς, εἴτε πολεμικῆς εἴτε πολιτικῆς, καὶ ἐπομένως ὅπου εὐρίσκεται ὁ ἐχθρὸς ἐκεῖ, ἔσο βέβαιος, ὅτι δὲν θέλεις ἀπαντήσῃ τὸν Κολοκτρώνη.¹

Ἄδελφέ! δὲν εὐκαιρῶ νὰ τελειώσω, καθότι εἰκοσιπέντε ἐθέλονται

¹ Προκειμένου περὶ προσώπων περιττὸν θεωροῦμεν νὰ συστήσωμεν πᾶσαν ἐπιφύλαξιν εἰς τὸν ἀναγνώστην.

ἐν οἷς καὶ ὁ Γάλλος ἱατρὸς Βαλί, ἦλθον τῶρα εἰς τὴν κατοικίαν καὶ μὲ παρακινεῖν νὰ κινήσωμεν αὐτὴν τὴν στιγμὴν διὰ τὸ ὅπου ὁ Νικήτας εὐρίσκεται διὰ ξηρᾶς μόνον πολιορκημένος ὁ Ἰμπραῖμ. Ἀναχωρῶ λοιπὸν ἀμέσως.

* *

Προχθὲς ἐπανήλθον ἀπὸ τὴν ἐκστρατείαν τοῦ Ἀστρου σήμερον μόλις εὐκαίρησα νὰ ἐξακολουθήσω τὴν σειρὰν τοῦ ποταμοῦ μου. Ὄταν ἐφθασα εἰς τὸ παράλιον τῆς Τσακωνιάς 5000 περὶ πλοῖα κατεῖχον ἤδη τὴν χώραν τοῦ Ἀστρου, ὁ δὲ στρατηγὸς τῆς ἐκράτει τὴν ὑψηλὴν θέσιν τοῦ Ἰσθμοῦ παρὰ τὴν θάλασσαν ἐκεῖ ἀπέβημεν καὶ ἡμεῖς μὲ ἀπόφασιν νὰ συναγωνισθῶμεν μετὰ τοὺς λοιπῶν, ἂν οἱ ἐχθροὶ ἐπεχειρίζοντο νὰ κυριεύσωσι τὴν θέσιν ἐκεῖ. Ἄλλ' αὐτοὶ, ἀφοῦ ἠκριβολίσθησαν δύο ἡμέρας εἰς τὸν κάμπον εἰς τὰ ἐκεῖ ἀμπέλια, ἀνεχώρησαν πέρνοντες τὸν δρόμον τῆς λιτῆρας. ἡμεῖς δέ, εὐρόντες τὰ ἀμπέλια ἀφρακτα, ἀφοῦ ἐφθασεν πλῆθος σταφύλια, ἐπανήλθομεν εἰς Ναύπλιον, ὅπου ἐμαθόντες ἄνθρωπον ἐπίτηδες σταλέντα τὴν ἐξῆς ἐπίσημον νίκην τοῦ στρατηγοῦ Καραϊσκάκη: Εἰς τὰς 6 τοῦ τρέχοντος Αὐγούστου ἡ ἐλληνικὴν στρατὸπέδον τῆς Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος εὐρίσκειτο χωριδᾶκι ὀνομαζόμενον Χαϊδᾶρι, κείμενον εἰς τὸν κάμπον καὶ ἔχον μίαν ὥραν ἀπὸ τὰς Ἀθῆνας. Περὶ τὰ χαράγματα ἐφθασαν οἱ ἀγάδες, ὅπου συνεκροτήθη μάχη πεισματώδης· ἡ νίκη μας ἀποφασιστική· οἱ ἐχθροὶ, χάσαντες ὑπὲρ τοὺς 500, κατεδιώχθησαν εἰς τὰ χαρακώματά των, οἱ δὲ Ἕλληνες ἔχασαν 28 παλαιοὺς. Προχθὲς, κατὰ τὰς ἐκ Σαλαμίνας εἰδήσεις, συνεκροτήθη καὶ ἡ μάχη πλησίον εἰς τὰς Ἀθῆνας, τῆς ὁποίας τὰ ἀποτελέσματα ἀκόμη ἀγνώστα. Ὁ Γκούρας εὐρίσκεται μὲ χιλίους εἰς τὴν πόλιν, τὸ δὲ ἡμισυ τῆς πόλεως κατέχεται ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς. Ἐν τῇ λοιπῇ ἀπὸ τοὺς ἐδικούς μας, οἱ ὅποιοι ἐχώρισαν τὸ μέρος τοῦ τείχους καὶ μὲ τάφρον. Τὸ δὲ ἐλληνικὸν στρατὸπέδον, συγκεντρωμένον κατὰ τὸ παρὸν ἀπὸ πέντε χιλιάδας ἐκλεκτοῦς ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Καραϊσκάκη, εὐρίσκεται εἰς τὴν Ἀττικὴν. Ὁ στρατηγὸς οὐτοῦ φησὶ, ὅτι, ἂν δὲν λείψουν αἱ τροφαὶ καὶ τὰ πολεμεφόνδια, ὁ Κουρδὸς χάνεται ἀφεύκτως.

Ὁ Βυζαντινὸς στόλος, ἀφοῦ ἀπέτυχεν εἰς τοὺς κατὰ Σάμον ποῦς του, ἐτραβήχθη εἰς τὴν Μυτιλήνην, περιμένων, ὥς φθάσῃ τὸν Αἰγυπτιακόν, περὶ τοῦ ὁποίου εἰδήσιν ἀκόμη βεβαίαν δὲν ἔχει. Ἡ πρώτη μοῖρα τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου περιπλέει τὴν Σάμον, ἡ δευτέρα δὲν ἐξῆλθεν ἀκόμη ἀπὸ τὴν Ὑδραν. Ἐν ᾧ, καθὼς ἀδελφέ μου, τὰ λοιπὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος ἀγωνίζονται μετὰ τὴν θυσίαν τὸν Ἰερὸν Ἀγῶνα μας μόνοι οἱ Πελοποννήσιοι μὲ

ἀναμεταξύ των διὰ τὴν σταφίδα τῆς Κορίνθου, φατριάζουν καὶ ἀναισχύντως ζητοῦν νὰ βασιλεύσωσιν εἰς τὰ ἐρείπια τῆς Ἑλλάδος.

Πρὸ τινων ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως ἐδημοσίευσεν τὴν περὶ νέας Ἐθνικῆς Συνελεύσεως προκήρυξιν, ἣτις θέλει συναχθῇ εἰς τὸν Πόρον περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ Σεπτεμβρίου. Ὅλαι αἱ φατρίαι προετοιμάζονται νὰ ὠφεληθῶσιν ἀπὸ τὰς περιστάσεις καὶ νὰ ροφήσωσιν ὅσον ἑλληνικὸν αἷμα διεσώθη ἀπὸ τὴν ἐχθρικὴν μάχαιραν. Καὶ πρῶτος ὁ πατριάρχης τῆς σπουδαρχίας, ὁ ἥρωες τῆς Ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας, ὁ τόσον θαυμαζόμενος ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς τυφλοὺς, ἔστησεν ἤδη τὰς μηχανὰς του· ἐγὼ δέ, ἔχων ἀκόμη καθαρὰς τὰς χεῖράς μου, ἀμόλυντος ἀπὸ φατριαστικὸν πνεῦμα, βλέπω ὅλους τοὺς ἐδῶ πολιτικούς μας ὄχι μόνον ὡς λυμεῶνας, ἀλλὰ καὶ ὡς σκιάς, αἱ ὁποῖαι ἔρχονται καὶ παρέρχονται καὶ πάλιν ἐπανερχονται εἰς τὴν σκηνήν, ἕως ὅτου ὁ Ἐθνικός μας ἄνθρωπος (ἄνευ τοῦ ὁποίου μηδὲν) λαμβάνων τὰ πιστὰ ἀπὸ τὴν εὐρωπαϊκὴν πολιτικὴν καὶ συμπεριλαμβάνων, ἔπως καὶ ἂν δυνηθῇ, ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερα χρήματα, νὰ παρησιασθῇ εἰς τὴν σκηνήν μας καὶ νὰ διαλύσῃ μὲ τὴν φρόνησίν του ὅλα τὰ φαντάσματα, τὰ ὁποῖα ταράττουν πέντε ὀλοκλήρους χρόνους τὰ πρὸς τὴν δόξαν βήματα τῆς Ἑλλάδος. Ἡ ἀνωτέρω γνώμη εἶναι κοινὴ εἰς τὸν λαὸν τῆς Ἑλλάδος καὶ εἰς τὴν δευτέραν τάξιν τῶν πολιτῶν· ὅλοι οἱ λοιποὶ σκοτισμένοι ἀπὸ τὴν φιλαρχίαν, τὴν φοβοῦνται καὶ πασχίζουσιν νὰ τὴν ἐξαλείψωσι μυριοτρόπως, μολονότι ἔξω γράφουν καὶ προσποιοῦνται τὸ ἐναντίον (avis au lecteur).

Ἐξ ὅλων τῶν ἀνωτέρω συμπεραίνεις, ἀδελφέ, ὅτι δὲν θέλω σὲ παρακινήσει νὰ κατέβῃς τώρα εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλ' ὅτι καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος μετενόησα διὰ τὴν παράκαιρον καὶ σχεδὸν ματαίαν καθόδόν μου, ἡμπορῶ νὰ προσθέσω καὶ ἐπικίνδυνον, ἂν ὅσον τάχος δὲν μὲ προφθάσετε 200 ἢ 300 γρόσια, διὰ νὰ ἡμπορέσω ἡσύχως νὰ πορίζωμαι μόνον τὰ πρὸς τὸ ζῆν.

Τῆς νενέκας μου τὰ χεράκια καταφιλῶ καὶ συνιστῶμαι εἰς τὴν ἀγάπην της· τὰ αὐτὰ καὶ πρὸς τὴν φίλην μοι ἀδελφήν, τῆς ὁποίας ἡ σιωπὴ κατήντησε τόσον ὑποπτος, ὅσον καὶ ἡ πρὸς ἐμὲ ἐνθύμησίς της. Ἐν τούτοις σὰς παρακαλῶ ὅλους νὰ ἠθέλατε φροντίσει νὰ μοὶ στείλῃτε ὅσον τάχος, ἢ διὰ Κωνσταντινουπόλεως, ἢ διὰ Σμύρνης, ἢ διὰ Ζακύνθου, ἢ καὶ κατ' εὐθείαν εἰς Ναύπλιον μερικὰ χρήματα, ἄνευ τῶν ὁποίων δὲν εἰξεύρω πῶς θέλω οἰκονομηθῇ. Ἀφ' ὅτου ἔφθασα εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν ἔλαβον οὔτε ὁβολόν, ἀφ' ὅσα μοὶ ἔγραφεν ἡ νενέκα μου· διὸ τὴν παρακαλῶ ἰδίως νὰ ἤθελε μὲ προφθάσῃ ὅποιανδήποτε χρηματικὴν βοήθειαν.

τῇ 12 Αὐγούστου 1826 (π.)

Ναύπλιον

Ὁ ἀδελφὸς καὶ φίλος σου

Γρη. Σοῦτσος

Θέλεις κοινοποιήσῃ, ἀδελφέ, τὸ παρόν, εἰς τὸν ἀγαπητόν μου Ἰακωβάκῃ, καθὼς καὶ εἰς τὸν φίλον μου Ἀλέξανδρον Μουρούδου, ὁποῖον ἀσπάζομαι ἀδελφικώτατα. Θέλεις δὲ στείλῃ ἀντίγραφον ἀπὸ λακτον εἰς τὸν Κύριον Στούρτζαν, ὅπου καὶ ἂν εὑρίσκεται, πρὸς ὅτι πρὶν ἀπετάνθῃ πρὸς αὐτὸν καὶ ἀπόκρισίν του δὲν ἔλαβον.

¹ Φίλιππε Κωστάκῃ μου! Πνίγομαι ἀπὸ γραψίματα, ὥστε δὲν ἔχω νὰ σὲ ἐκτανθῶ διόλου. Ὁ καλὸς μας Γρηγοράσκος σὲ φορεῖ περὶ πάντων κατ' ἑκτασιν. Ἄν ἦσσαν ἐδῶ, ἤθελεν εἶναι πλήρωμα τῆς εὐτυχίας μου. Λάβε, παρακαλῶ, τὴν δεξιάν της καὶ ἄσπασαί την ἐκ μέρους μου· κάμε τὸ αὐτὸ καὶ πρὸς τὴν Ἑλέκῃ καὶ Κ. Ζωῖτσαν. Ἀπειραις φοραῖς σὰς ἔγραψα καὶ σὰς κάλεσα νὰ μὲ ἰδεάσετε τί ἀπογίνονται τὰ μετὰ τὸν Ἰωσήφ Χρὺνον σταλέντα πράγματά μου. Ἀδελφέ! σὲ ὀρκίζω, ἂν δὲν ἀπὸ διόλου εἰς τὴν καρδίαν σου (καθὼς εἰς τοὺς λοιποὺς) ἡ εἰς ἐκείνη ἀγάπη, φρόντισαι ἐπανειλημμένως νὰ μὲ ἰδεάσῃς τί ἀπογίνονται καὶ ἂν εἶναι ἐλπίς νὰ περιμείνω τι ἐκ μέρους σας περὶ τούτων· ἵνα σὸν διάβολον καὶ αὐτά. Φροντίσατε νὰ οἰκονομήσετε τάχιον ὁ Γρηγοράσκος μετὰ χρήματα καὶ εἰ δυνατόν, διὰ μᾶς, ἢ διὰ Πόλιν, διὰ Σμύρνης, καὶ περὶ τούτου ἀγροικηθῇτε μετὰ τὸν αὐτόσε. Ἰγκλέστην ἢ ἄλλον τινὰ ἀσφαλῆ ἀνθρωπον. Καλὸν ἦτο νὰ ἔλθῃτε διὰ τοῦ ἐν Σμύρνη Ἀγγλίου πραγματευτοῦ Μάλτας (Μαλτῆς) ὅστις ἔχει ὁσπίτιον καὶ εἰς τὴν Σύραν. Τὴν Κ. Σεβαστίανον κυνῶ καὶ τὴν εὐχαριστῶ διὰ ὅσα μ' ἐπότισε ξύδια εἰς τὸν τοῦ Γρηγοράσκου. Ἀμαρτάνει καὶ τοῦτο ἐστὶ τὸ ἀντὶ τοῦ μάννα ἀντὶ τοῦ ὕδατος ὄξος. Τὸ κατ' ἐμέ, ἂν ἦτο εἰς τὴν ἐξουσίαν ἤθελα ἀναβῆναι εἰς τὸν ὄχι πολλὰ μακρὰν ἀπ' ἐδῶ Ὀλυμπον, καὶ τὴν στείλω νέκταρ καὶ ἀμβροσίαν, ἢ καὶ ὅλα τὰ παστελάκια εὐωχίας τῶν μακάρων. Ἄς ὁμολογήσῃ μόνον ἡ εὐγενία της τὴν διαφορὰν ἔχουν τὰ φρονήματά μας! Τὰ γράμματά σας ἡμεῖς ἐκτὸς τῶν ἄλλων μέσων, νὰ τὰ στέλλετε καὶ διὰ τῆς Σμύρνης τὸν ἐκεῖ Ἰωάννην Ἀλφιέρην· διὰ τῆς Σύρας πρὸς τὸν Γεραλδὸν ἢ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς Πετρίτζη, διὰ Ἀγκῶνος πρὸς τὸν Ch. Eynard καὶ διὰ Λιθόρνου πρὸς τὸν κύριον Ραμαδάνην, διὰ Ζυρίχης πρὸς τὸν Κωνσταντῖνον Δραγώναν Prioro del Lazzaretto, καὶ εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον Σαραγιάννην, εἰς Κορυθαίον πρὸς τὸν Γεροστάτην ἢ τὸν Σπύρον Δήμαν. Ἰδοὺ, ἀδελφέ, γράφετε καὶ εὐσπλαγχνίαν διὰ ἀνθρώπους κοπιῶντας καὶ ἀγωνιζομένους.

¹ Γραφὴ ἄλλης χειρός.

227. ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΩΛΕΤΤΗ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6810 Ἀρχαίου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Monsieur le Comte.

J'ai eu l'honneur de recevoir votre lettre du 31 Mai par le colonel Raybaud. Plusieurs jours avant nous avons également reçu la note dont S. A. R. Monseigneur le Duc d'Orléans a daigné répondre à nos questions.

Les bontés réitérées de cet illustre Prince ont suffisamment prouvé à ses admirateurs l'ensibilité de son cœur magnanime et grand aux maux de nos compatriotes. Puisse mon infortunée patrie briser un jour le dernier chaînon de ses fers, pour pouvoir placer à la tête de ses bienfaiteurs l'illustre maison d'Orléans ! Puissé-je aussi en mon particulier vous témoigner, Monsieur le Comte, toute l'étendue de ma reconnaissance pour cet intérêt sincère que Votre cœur compatissant noble n'a jamais cessé de prendre à l'amélioration de nos affaires !

En attendant, j'ai lu et étudié avec toute l'attention possible la dite réponse de S. A. R. Pénétré de la justesse de ses observations, je regrette infiniment de n'avoir pas pu encore les mettre à profit, nous étant parvenues un peu tard. Je vis pourtant dans l'espérance que la nation, éclairée par l'expérience, saura bien en tirer parti lors de la nouvelle assemblée nationale qui aura lieu vers le commencement du mois prochain, époque à la quelle il sera, j'espère, facile de faire valoir ces vérités irréfragables.

Quant à l'état actuel de nos affaires, on pourrait dire, avec une satisfaction extrême, que le courage des Grecs renaît du sein même de leurs revers. L'armée d'Ibrahim, au contraire, travaillée par les fatigues, et considérablement diminuée après le siège meurtrier de Missolonghi et ses vaines tentatives à Sparte, n'est plus qu'un vrai squelette ambulante, portant la dévastation et le carnage partout où il ne trouve point de résistance, et reculant toujours au premier coup d'une arquebuse. Tout récemment encore le brave Nikitas, à la tête de quelques Missolonghiottes et d'un petit détachement de la Phalange Jonienne, a complètement battu et détruit l'élite des Grenadiers Egyptiens, au nombre de *quatre cent*. *Quinse* seulement ont évité la mort ; les autres sont restés sur le champ de bataille. C'est dans cette action que la Cavalerie Grecque a rendu des services signalés. On évalue les

pertes antérieures de l'ennemi à Sparte à plus de 2000 hommes. C'est dans cette contrée qu'il s'organise maintenant un corps de *trois mille* Spartiates, destiné à faire sa jonction avec les armées du Péloponèse. Ce corps, formé de soldats, qui n'ont jamais démenti le nom qu'ils portent, pourrait bien donner la plus grande activité aux opérations militaires du Péloponèse, si moins que de nouveaux renforts ne rendissent la vie aux troupes défailiantes d'Ibrahim. Cependant, le manque absolu de troupes qui est nécessaire à faciliter cette expédition, et surtout à appareiller une flottille qui mette les côtes de Maïna à l'abri de toutes tentatives des vaisseaux ennemis, est cause que ce projet ne peut pas être encore completé ni organisé de manière à pouvoir faire à l'ennemi presque aucune diversion sensible.

Quant à la Romélie, elle offre toujours une perspective menaçante. L'infatigable Kioutahi qui, avec les débris de son armée, inquiète à présent et menace Athènes, est assez faible pour être vaincu. Les mesures les plus efficaces ont été prises pour neutraliser ses tentatives et pour exterminer le peu de forces qui restent encore. Il y a environ 1000 hommes de garnison dans la ville d'Athènes, sans compter ceux de la citadelle. Jusqu'à présent a résulté à l'avantage des Grecs. Le général Karaïskaky, à la tête de 5500 hommes, ranime tout par sa présence : il pourvoit à tout et fait tous ses efforts pour suppléer à mille choses qui lui manquent. Cependant, pour peu qu'on reconnaisse la faiblesse de l'ennemi, les dissensions qui déchirent les Albanais, la fausse politique de la porte Ottomane à leur égard, le caractère entreprenant de Karaïskaky et la bonne disposition de toute la Romélie, on ne pourra s'empêcher de regretter que la manque de ressources pécuniaires ne nous permette pas de nous prévaloir de l'opportunité de toutes ces circonstances.

En effet, Monsieur le Comte, dans l'état où en sont maintenant les affaires de la Grèce, s'il y avait entre les musulmans de bouche et de guerre quelque peu de secours en argent, il n'y a point de doute qu'on ne fit des choses prodigieuses dans la Romélie. Je parle avec connaissance de cause, et puis avec responsabilité, que si l'honorable Comte de Paris prenait les mesures nécessaires, il en verrait résulter de grands avantages, qui auraient définitivement décidé du sort de la Grèce. Monsieur Eynard, dont on retrouve partout l'activité et la prévoyance nécessaires, paraît être le se-

puisse, par sa situation même, prendre connaissance des besoins réels de la Grèce et y apporter des secours prompts et efficaces. La manière, dont il s'y est pris jusqu'à présents est celle qui peut le plus justifier la confiance du Comité en sa capacité et remplir le mieux l'attente des Grecs. C'est à cet homme de bien que j'ai adressé dernièrement une longue lettre, en lui retraçant l'état actuel de nos affaires et en lui désignant la nature des secours qui pourraient être le plus applicables aux besoins de la Grèce.

En effet, malgré nos justes espérances, fondées sur la faiblesse de l'ennemi, on ne pourrait pas, dans l'état de désorganisation où se trouvent nos affaires, nier que la Grèce ne se trouve dans une crise évidente. Toutefois, le mal n'est pas sans remède; car s'il est vrai d'un côté que le danger est imminent, il n'est pas moins vrai, de l'autre, qu'il y a aussi des matériaux, à l'aide desquels on peut très-facilement prévenir ce danger. Trouver les moyens de bien disposer ces matériaux, voilà ce qui, en ce moment, doit fixer toute notre attention. Or, qui ne voit pas que les matériaux, dont il est question ici, sont les troupes irrégulières et que les moyens qu'il faut chercher, sont l'argent, les munitions et les vivres?

J'ai nommé exclusivement les troupes irrégulières, non que les troupes réglées ne sont pas d'une nécessité indispensable, mais parceque l'avantage qui peut en dériver, devant être éloigné et tardif, ne saurait être aussi grand, que paraît l'exiger l'urgence du cas, où se trouve présentement la Grèce.

Cela donné, je vais prouver la nécessité d'un peu d'argent pour mettre en mouvement ces troupes irrégulières, tout prêtes et tout formées qu'elles paraissent être.

Pour peu qu'on examine le corps militaire de la Grèce, on trouvera qu'il est composé de deux éléments différents; ou de deux classes de militaires; l'une est celle des miliciens, c'est-à-dire des bourgeois et des paysans, l'autre est celle des militaires par profession, qui ne vivent et ne peuvent vivre que de butin ou de leur solde, et qui font les véritables forces de la Grèce. Or, plus il est aisé à lever des miliciens sans aucune dépense en comptant, plus il est difficile, disons même impossible, de former des militaires par profession une armée permanente sans avoir un peu d'argent, sinon pour payer régulièrement leur solde, au moins pour subvenir à leurs premières nécessités, à leur besoin absolu. A la vérité, comment pourrait

servir un soldat sans avoir de quoi se chauffer ni de quoi couvrir le corps? On voit donc par là que la prétendue puissance de l'argent n'est pas sans fondement, lors qu'il s'agit de prévenir un danger imminent avec des troupes irrégulières formées, comme nous avons vu, d'hommes sans aucune ressource.

Après avoir démontré l'utilité des troupes irrégulières, la nécessité d'entretenir avec un peu d'argent ceux que nous appelons *militaires par profession*, qui n'ont rien en commun avec les autres, excepté leurs armes, nous pouvons maintenant établir les dépenses suivans :

1°. Pour asseoir *en ce moment* les camps nécessaires en Grèce comme en dehors de la Péninsule, formés de militaires par profession, il faut compter *cinq mille* de ces militaires dans la Romélie et *six mille* dans le Peloponèse; total, *Onze mille* hommes, ce qui, en évaluant à 8 fr. les dépenses à faire par mois pour chaque soldat, donne *88000 fr.* par mois, chaque homme pour son vêtement et tout le reste y compris: somme qui, strictement parlant, paraît indispensablement nécessaire à l'organisation de cette classe de militaires.

2°. Pour déterminer la masse des troupes qu'on peut mettre sur pied, par l'amalgame des miliciens et des militaires proprement dits, de la manière dont il se pratique en Grèce, on n'a qu'à doubler le nombre ci-dessus indiqué, et on aura *vingt-deux mille* hommes en tout: nombre, sur le quel le gouvernement doit baser ses calculs pour l'approvisionnement de nos troupes.

3°. Un point qui exige aussi une certaine dépense particulière, comme étant d'une nécessité indispensable, c'est l'équipement de *cinq Goelettes*. Elles serviraient à croiser depuis le Golfe de Volo jusqu'au canal de Négrepont, soit pour couper les communications à l'ennemi, et surtout pour intercepter ses messages et autres, soit pour faciliter la navigation aux Grecs et soutenir leurs opérations militaires, tant sur Négrepont que sur les autres points. L'importance du service de ces cinq Goelettes est si grande, qu'on ne saurait s'en passer sans courir en vain la manière le risque d'échouer en toute entreprise faite du côté de la Grèce Orientale.

Les dépenses à faire pour l'armement et l'apprêt de chacune des dites Goelettes monteraient à *5000 p.* par mois, total *25000 p.* par mois, ce qui réduit en francs et ajoutée à la somme de *88000 fr.*, donne à peu près un total de *100000 fr.*

4°. Une chose qui peut relever pour toujours les affaires

la Romélie et faire obtenir des succès sans nombre, c'est l'Expédition de la Grèce Occidentale. On sait qu'après la chute de Missolonghi, les forces de cette contrée de la Grèce, ayant perdu leur centre commun, se sont dispersées partie à Calamos, île adjacente Ionienne, partie dans le Péloponnèse et partie en divers endroits de la Grèce Occidentale. Cette dernière, quoique assez faible pour agir contre l'ennemi, doit pourtant être considérée comme un noyau qui peut grossir considérablement par la concentration de toutes ces forces éparses. Mais avant de procéder à cette brillante expédition, il vous faudra 1) Cinq grands bâtimens de guerre, qui serviront à transporter de Calamos tous les réfugiés Grecs en état de porter les armes, au nombre de plus de 2000 hommes. Le débarquement doit être opéré à Dragamestre, pays de l'Acarnanie, qui peut aussi servir de point de ralliement de toutes les autres forces. Les cinq bâtimens de guerre ne serviront que pour un mois, ce qui ferait justement une dépense de *cinquante mille* Piastres, c'est-à-dire de 20 à 25000 fr.

Après le débarquement, ces bâtimens peuvent être congédiés à volonté à la réserve de deux petites Goelettes, dont le service est indispensable. 2) Outre les cinquante mille piastres, dont nous avons parlé plus haut, il nous faudra aussi à peu près une égale quantité d'argent comptant pour pourvoir aux plus pressantes nécessités de ces gens expatriés, qui, après la ruine de leur pays n'ont conservé que la vie, les armes et leur nom. C'est donc avec cette modique somme de *quarante à cinquante mille francs* qu'on peut, à coup sûr, garantir les plus brillans succès, et raffermir les affaires de la Romélie, et par conséquent celles de la Grèce entière. Oui, Monsieur le Comte, veuillez m'en croire; Elles existent encore ces redoutables armes. La chute de Missolonghi n'est pas un malheur irréparable; la plus grande partie de son immortelle Garnison est prête à former de nouveaux Missolonghi et ceux qui ont soutenu jusqu'à présent tout le poids de la guerre, sont encore ici pour défendre avec succès la délivrance de leur patrie. Un peu d'assistance, un peu d'attention à leurs besoins, et l'on verra, au grand étonnement de tous les Philhellènes, Missolonghi surgir de ses cendres et la Grèce Occidentale reprendre son attitude menaçante !

5°. Il faudra faire ravitailler toutes les forteresses de la Grèce, au moins pour *deux années* dans la proportion suivante ;
Nauplie — pour quinze cents hommes.

Corinthe — pour huit cents hommes.

Athènes — pour mille hommes.

Malvoisie — pour deux cent cinquante hommes ;

Le tout pour trois mille cinq cent cinquante hommes.

6°. Afin que tout ce que nous avons dit dans les articles
dens puisse être effectué avec la promptitude et l'exactitude
ses, il est besoin d'envoyer *deux individus* que le Comité
nommés, l'un dans la Romélie, l'autre dans le Péloponnèse, et
deux munis d'argent, de munitions et de vivres. Le premier aura
résidence à Athènes, ou bien dans quelque'une des îles adjac
en cas que la première soit étroitement assiégée : ces pay
vant servir de lieu d'entrepôt aux objets qu'il apporterait
s'entendre avec les Généraux Karatasso, Ghoura, Tzave
surtout avec Karaïskaky, Général en chef des forces
Romélie. Le second aura sa résidence indifféremment
Malvoisie, soit à Sparte, places qui, par leur situation, nor
lement peuvent être considérées comme inattaquables,
encore comme propres aux opérations militaires et à l'én
des objets nécessaires aux autres endroits du Péloponnè
dite personne, pouvant facilement s'entendre à cet effet
Kolokotroni, comme chef des forces militaires du Peloponn
avec les deux principales familles de Sparte, celle de Ma
kalis et celle de Mourdzinos.

7°. Il sera enjoint aux deux individus susindiqués
inspection l'un dans la Romélie, l'autre dans le Pélop
sur tout ce qui s'y passe afin de donner à propos les s
convenables, et cela pour obvier aux désavantages qui
raient résulter du retard. Ils devront également veiller à
ploi qu'on ferait de ces secours, choses d'autant plus
qu'elle peut prévenir certains petits abus qui pourraient
lieu de la part d'une soldatesque affamée, et épargner aux
le blâme peu mérité de ne pas savoir ménager leurs resse

C'est avec des dispositions pareilles qu'on peut garan
cela, je le répète sous ma propre responsabilité, non seu
de repousser les forces actuelles de l'ennemi, mais enc
neutraliser toute tentative ultérieure de sa part ; disons pl
reculer même les frontières des parties libres de la Grè
effet, à n'en juger que par ce qui s'est passé jusqu'à présent,
chose qui a entravé, en plusieurs occasions, nos opératio
taires, ç'a été la mauvaise organisation de nos camps :
provenait le plus souvent non du manque de la prév

nécessaire, mais de quelques petits incidents, qu'il n'était pas facile de prévenir, vu l'état toujours malaisé de la Grèce. Que ne devrait-on pas espérer, si tout cela prenait une direction plus juste !

C'est donc au nom de l'humanité, c'est au nom de la Grèce, noms tous les deux si chers à votre coeur, que je vous conjure de vouloir bien fixer votre attention sur tout ce que j'ai eu l'honneur de vous dire en ce qui précède, en vous priant instamment de vous donner la peine d'examiner tout cela, article par article, et, après avoir consulté là-dessus avec Monsieur le Général Roche, qui est à même de vous donner toutes sortes de renseignements, à la suite de plusieurs discussions que nous avons souvent eues ensemble, de faire faire le résumé de ces observations pour être soumis à l'approbation de l'honorable Comité.

Je ne saurais prévoir quelle tournure, bonne ou mauvaise, peuvent prendre nos affaires jusqu'à la décision du Comité; mais je peux affirmer sans vanité et sans prétention quelconque, qu'en soutenant ce plan par votre crédit, non seulement vous contribuerez plus que jamais au bonheur de la Grèce, mais aussi, quoi qu'il en arrive, vous pourrez être sûr d'avoir opéré tout ce que l'on pouvait faire de mieux à la Grèce.

J'ai l'honneur d'être avec la plus haute estime et la considération la plus distinguée

Nauplie 9/21 Août 1826

Monsieur le Comte

Votre très-humble
et très-obeiss. Serviteur
Jean. Coletti

P. S. Je viens de recevoir à l'instant même une lettre du G^l. Karaïskaki datée de son quartier général. Le temps me manque de vous donner tous les détails du combat mentionné dans la dite lettre, dont j'ai l'honneur de vous transmettre ci-inclus copie. Le succès de ce premir fait d'armes pourra suffisamment constater encore davantage que tout dépend des secours que le Comité fera parvenir en Grèce pour le maintien des camps formés ou à former à l'avenir.

Κύριε Κόμη,

Ἔσχον τὴν τιμὴν νὰ λάβω τὴν ὑμετέραν ἐπιστολὴν τῆς 31 διὰ τοῦ συνταγματάρχου Ραϋμπώ. Πολλὰς ἡμέρας πρότερον ἐπίσης τὴν διακοίνωσιν, διὰ τῆς ὁποίας ἡ Α. Β. Υ. ὁ Ἐξοχώτατος τῆς Ὁρλεάνης ἠυδόκησε ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὰ ζητήματα ἡμῶν.

Αἱ ἐπανειλημμέναι καλοσύναι τοῦ ἐνδόξου τούτου Πρίγκιπος δειξαν ἐπαρκῶς εἰς τοὺς θαυμαστάς του, τὴν εὐαισθησίαν τῆς θύμου καὶ μεγάλης πρὸς τὰ δεινὰ τῶν συμπατριωτῶν ἡμῶν σου. Εἴθε ἡ δυστυχὴς Πατρίς μου νὰ δυνηθῇ νὰ θραύσῃ πρὸς τὸ τελευταῖον κρῖνον τῶν δεσμῶν τῆς, ὅπως δυνηθῇ νὰ θέσῃ ἐπὶ τῶν εὐεργετῶν τῆς τὸν ἐνδοξον Οἶκον τῆς Ὁρλεάνης! Εἴθε ἐγὼ ἀτομικῶς νὰ δυνηθῶ ν' ἀποδείξω ὑμῖν, Κύριε Κόμη, πᾶσαν τὴν σὺν τῆς εὐγνωμοσύνης μου διὰ τὸ εἰλικρινὲς ἐνδιαφέρον, τὸ διὰ τῆς συμπαθητικῆς καὶ εὐγενῆς καρδίας ὑμῶν οὐδέποτε ἐπαύσατο νουσα ὑπὲρ τῆς βελτιώσεως τῶν ἡμετέρων πραγμάτων!

Ἐν τούτοις ἀνέγνων καὶ ἐμελέτησα μετὰ πάσης δυνατῆς χῆς τὴν εἰρημένην ἀπάντησιν τῆς Α. Β. Υ. Πειπρισμένος πρὸς τὴν ὀρθότητος τῶν παρατηρήσεων αὐτοῦ, λυποῦμαι ὑπερμέτρως, ἡδυνήθην εἰσέτι νὰ ἐπωφεληθῶ αὐτῶν, διότι ἐφθασαν ὀλίγον βελτίως. Ζῶ ὅμως μὲ τὴν ἐλπίδα, ὅτι τὸ Ἔθνος, φωτιζόμενον ὑπὸ τῆς θέλει δυνηθῇ νὰ ὠφεληθῇ κατὰ τὴν νέαν Ἐθνικὴν Συνέλευσιν κροτηθησομένην κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ προσεχοῦς μηνός, καθ' ἣν θέλει εἶναι εὐκόλον, ἐλπίζω, νὰ πραγματοποιήσῃ τὰς ἀναμφισβήτησας ἐκείνας ἀληθείας.

Ὡς πρὸς τὴν ἐνεστῶσαν θέσιν τῶν ἡμετέρων πραγμάτων, τις νὰ εἴπῃ μετ' ἄκρας εὐχαριστήσεως, ὅτι τὸ θάρρος τῶν Ἐθνογενετῶν ἐξ αὐτοῦ τοῦ κόλπου τῶν ἀτυχημάτων αὐτῶν. Ἀπὸ τῆς δὲ ἡ στρατιᾶ τοῦ Ἱμπραήμ, καταπεπονημένη καὶ ἐπαρρητιωμένη ἐκ τῆς θανατηφόρου πολιορκίας τοῦ Μεσολογγίου τῶν ματαίων ἐν Σπάρτῃ ἀποπειρῶν τῆς, δὲν εἶναι πραγματικῶς σκελετός, σπείρων τὴν καταστροφὴν καὶ τὴν σφαγὴν δὲν ἀπαντᾷ ἀντίστασιν, ὑποχωρῶν δὲ πάντοτε εἰς τὴν πρώτην ἑπάλειον. Ὅλως προσφάτως ὁ ἀνδρὶς Νικήτας, ἐπὶ κεφαλῇ τῶν Μεσολογγιτῶν καὶ μικροῦ ἀποσπάσματος τῆς Ἰονικῆς Φάλαγγος κατετρόπωσε καὶ κατέστρεψε τοὺς καλλιτέρους τῶν Αἰγυπτίων λέκτων, τετρακοσίους τὸν ἀριθμόν. Δεκαπέντε μόνον διέφυγον τὸν θάνατον, οἱ δὲ λοιποὶ ἔπεσαν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης. Κατὰ τὴν τὸ ἐλληνικὸν ἱππικὸν παρέσχε σημαντικὰς ὑπηρεσίας. Ὑπάρχουσι αἱ προγενέστεραι εἰς Σπάρτην ἀπώλειαι τοῦ ἐχθροῦ εἰς

Εἰς τὴν χώραν ἐκείνην καταρτίζεται νῦν σῶμα τρισχιλίων Σπαρτιατῶν, προωρισμένον νὰ ἐνωθῇ μετὰ τῶν ἄλλων στρατευμάτων τῆς Πελοποννήσου. Τὸ σῶμα τοῦτο συγκεείμενον ὑπὸ στρατιωτῶν, οὐδέποτε διαφουσάντων ὃ φέρουσιν ὄνομα, θὰ δυνηθῇ νὰ προσδώσῃ μείζονα ἐνέργειαν εἰς τὰ στρατιωτικὰ ἔργα τῆς Πελοποννήσου, ἐὰν μὴ νέαι ἐνισχύσεις ἀποδώσωσι ζωὴν εἰς τὰς λιποψυχούσας δυνάμεις τοῦ Ἱμ-
πραΐμ. Οὐχ ἦττον ἢ ἀπόλυτος ἔλλειψις πάντων τῶν πρὸς διευκό-
λυνσιν τῆς ἐκστρατείας ταύτης ἀναγκαίων καὶ ἰδίως πρὸς ἐξοπλισμὸν στολίσκου, δυναμένου νὰ προφυλάξῃ τὰς ἀκτὰς τῆς Μάνης κατὰ παν-
τὸς ἐγχειρήματος τῶν ἐχθρικών πλοίων, εἶναι ἡ αἰτία, ἥς ἕνεκα τὸ
Σῶμα τοῦτο δὲν δύναται εἰσεῖν νὰ συμπληρωθῇ, καὶ νὰ διοργανωθῇ
κατὰ τρόπον τοιοῦτον, ὥστε νὰ δύναται νὰ φέρῃ ἐπαισθητὸν εἰς τὸν
ἐχθρὸν ἀντιπερισπασμὸν.

Ἡ Ρούμελη παροῦσιάζει πάντοτε ὄψιν εὐτυχῇ. Ὁ ἀκούραστος
Κηρυταχῆς, ὅστις, μὲ λείψανα τοῦ στρατεύματός του, πολιορκεῖ νῦν
καὶ ἀπειλεῖ τὰς Ἀθήνας, εἶναι ἱκανῶς ἀσθενής, διὰ νὰ εἶναι ἐπί-
φοβος. Ἐλήφθησαν πάντα τὰ κατάλληλα μέτρα πρὸς ἐξουδετέρωσιν
τῶν ἀποπειρῶν του καὶ πρὸς ἐξόντωσιν τῶν ἀπομενουσῶν αὐτῷ ἀκόμῃ
ὀλίγων δυνάμεων. Ἡ φρουρὰ τῶν Ἀθηνῶν σύγκειται ἐκ 1000 περί-
που ἀνδρῶν, μὴ ὑπολογιζομένων τῶν ἐν τῇ Ἀκροπόλει. Πάντα μέχρι
τοῦδε ἀπέδθησαν ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων. Ὁ ἀνδρεῖος Καραϊσκάκης ἐπὶ
κεφαλῇ 5500 ἀνδρῶν ἐμψυχώνει πάντας διὰ τῆς παρουσίας του,
φροντίζει διὰ πάντα, καὶ καταβάλλει πάσας αὐτοῦ τὰς δυνάμεις πρὸς
συμπλήρωσιν τῶν πολλῶν ἐλλείψεων.

Οὐχ ἦττον, καὶ ὀλίγον ἂν γνωρίζῃ τις τὴν ἀδυναμίαν τοῦ ἐχθροῦ,
τὰς σπαρτατούσας τοὺς Ἀλθανοὺς διχογνωμίας, τὴν πρὸς τούτους ἐπί-
βουλον πολιτικὴν τῆς ὀθωμανικῆς Πύλης, τὸν ἐπιχειρηματικὸν χαρα-
κτῆρα τοῦ Καραϊσκάκη καὶ τὰς καλὰς διαθέσεις ὀλοκλήρου τῆς Ρού-
μελης, δὲν δύναται νὰ μὴ θλίβηται, ὅτι ἡ ἔλλειψις χρηματικῶν μέσων
δὲν ἐπιτρέπει ἡμῖν νὰ ἐπωφεληθῶμεν τῶν εὐθέτων τούτων περιστά-
σεων. Ὅντως, Κύριε Κόμη, ἐὰν ἐν ἡ θέσει εὐρίσκονται νῦν αἱ ὑποθέσεις
τῶν Ἑλλήνων, ὑπῆρχε καὶ μικρὰ συνδρομὴ ἐκ μετρητῶν χρημάτων, ἐκτὸς
τῶν ζωοτροφιῶν καὶ τῶν πολεμικῶν ἐφοδίων, οὐδεμία ὑπάρχει ἀμφι-
βολία, ὅτι θὰ ἐπράττοντο θαύματα εἰς τὴν Ρούμελην. Ὅμιλῶ ἐν ἐπι-
γνώσει καὶ δύναμαι νὰ βεβαιώσω, ὑπὸ ἰδίαν μου εὐθύνην, ὅτι, ἐὰν τὸ
ἐν Παρισίοις ἀξιότιμον Κομιτάτον, ἐλάμβανε τὰ ἀναγκαῖα μέτρα,
θὰ ἐβλεπε μεγάλας ὠφελείας, αἵτινες θ' ἀπεφάσιζον ὀριστικῶς περὶ
τῆς τύχης τῆς Ἑλλάδος. Ὁ Κύριος Ἐυνάργος, τοῦ ὁποίου ὁ ὑπὲρ
τῆς Ἑλλάδος ζήλος ἀνευρίσκεται ἀπανταχοῦ, καὶ ὅστις συνενοῖ μετὰ
τοῦ σπανίου φιλελληνισμοῦ του τὴν ἀναγκαίαν δραστηριότητα καὶ
πρόνοιαν, φαίνεται ὅτι εἶναι ὁ μόνος, ὅστις δύναται, ἕνεκεν αὐτῆς

τῆς θέσεώς του, νὰ λάβῃ γνῶσιν τῶν πραγματικῶν ἀναγκῶν τῆς
δος καὶ νὰ παράσχω ταχείας καὶ προσφόρους βοηθείας. Ὁ
καθ' ὃν μέχρι τοῦδε ἐνήργησεν, εἶναι ὁ μᾶλλον δυνάμενος νὰ ἐ-
λογήσῃ τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ Κομιτάτου εἰς τὴν ἱκανότητά
καὶ νὰ ἱκανοποιήσῃ κάλλιστα τὴν προσδοκίαν τῶν Ἑλλήνων
τὸν ἀγαθοεργὸν ἄνδρα τοῦτον ἀπηύθυνα ἐσχάτως ἐκτενεσάτι
στολήν, καθιστῶν αὐτῷ γνωστὴν τὴν ἐνεστῶσαν θέσιν τῶν ἡμ-
πραγμάτων, καὶ ὑποδεικνύων τὴν φύσιν τῶν βοηθημάτων, τὰ
μᾶλλον θὰ ἤρμोजον εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς Ἑλλάδος.

Πράγματι παρὰ τὰς δικαίας ἐλπίδας ἡμῶν, τὰς βασιζομέν-
της ἀδυναμίας τοῦ ἐχθροῦ, δὲν δύναται τις ν' ἀρνηθῇ, ὅτι ἐν τῇ
γανώτῃ θέσει τῶν πραγμάτων ἡμῶν, ἡ Ἑλλάς δὲν εὐρίσκει
προφανῇ κρίσιν. Τὸ κακὸν ἄλλως δὲν εἶναι ἀθεράπευτον, διό-
τι εἶναι ἀφ' ἑνὸς ἀληθές, ὅτι ὁ κίνδυνος εἶναι ἐπικείμενος, δὲν εἶναι
ἐτέρου ἤττον ἀληθές, ὅτι ὑπάρχουσιν ὕλικά, τῇ βοηθείᾳ τῶν
ὁ κίνδυνος δύναται λίαν εὐχερῶς νὰ προληφθῇ. Νὰ εὐρωμεν τὰ
νὰ χρησιμοποιήσωμεν καλῶς τὰ ὕλικά ἐκεῖνα, τοῦτο δέον νὰ ἐ-
σῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος δλὴν τὴν προσοχὴν ἡμῶν. Τίς δὲ δὲν
ὅτι τὰ περὶ ὧν πρόκειται ὕλικά εἶναι τὰ ἀτακτα στρατεύμα-
ὅτι τὰ ζητηθησόμενα μέσα εἶναι τὰ χρήματα, αἱ ζωτροφίαι καὶ
πολεμεφρόδια;

Ὡνόμασα ἀποκλειστικῶς τὰ ἀτακτα στρατεύματα, οὐχὶ δι-
τακτικά δὲν εἶναι ἀναποφεύκτου ἀνάγκης, ἀλλὰ διότι ἡ δυναμὶς
προκύψῃ ἐξ αὐτῶν ὠφέλεια θὰ εἶναι κατ' ἀνάγκην ἀπωτέρα καὶ
δεῖα καὶ δὲν θὰ εἶναι τόσον μεγάλη ὅσον φαίνεται ἀπαιτοῦν τὸ
πεῖγον τῶν περιστάσεων, εἰς τὰς ὁποίας εὐρίσκεται νῦν ἡ Ἑλλάς.

Τοῦτου δοθέντος, προβαίνω εἰς τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἀνάγκης
χρημάτων, ὅπως τεθῶσιν εἰς κίνησιν τὰ ἀτακτα στρατεύματα
ἐὰν φαίνωνται ταῦτα ἔτοιμα καὶ κατηρτισμένα.

Ὅσον ὀλίγον ἂν ἐξετάσῃ τις τὸ στρατιωτικὸν σῶμα τῆς Ἑλ-
θέλει ἀνεύρει ὅτι τοῦτο σύγκεται ἐκ δύο διαφόρων στοιχείων
στρατιωτικῶν τάξεων· ἡ μία τούτων εἶναι τῶν στρατευομένων ἡ
ἀστῶν καὶ χωρικῶν καὶ ἡ ἄλλη τῶν κατ' ἐπάγγελμα στρατιω-
οἷτινες ζῶσι μόνον ἐκ λαφύρων καὶ μισθοῦ καὶ ἀποτελοῦσι τὰς
ματικὰς δυνάμεις τῆς Ἑλλάδος. Λοιπόν, ὅσον εἶναι εὐκολον νὰ
γεῖρῃ τις στρατευομένους ἀνευ οὐδεμιᾶς ἐκ μετρητῶν χρημάτων
νης, τόσον εἶναι δύσκολον, ἢ μᾶλλον ἀδύνατον, νὰ σχηματίσῃ
στρατιὰν ἐκ στρατιωτῶν ἐξ ἐπαγγέλματος, χωρὶς ὀλίγα χρήμα-
μὴ διὰ τὴν τακτικὴν πληρωμὴν τοῦ μισθοῦ αὐτῶν, τοῦλάχιστον
τὴν πλήρωσιν τῶν πρώτων, τῶν ἀπολύτων ἀναγκῶν αὐτῶν. Π-
ἡδύνατο, τῇ ἀληθείᾳ, στρατιώτης νὰ ὑπηρετήσῃ, χωρὶς νὰ ὑποδ-

ένδυσθῃ; Ἐντεῦθεν συνάγεται, ὅτι ἡ ἀξιουμένη παντοδυναμία τοῦ χρη-
ματος δὲν εἶναι ἀδάσιμος, προκειμένου νὰ προληφθῇ ἐπικείμενος κίν-
δυνος δι' ἀτάκτων στρατευμάτων, σχηματιζομένων, ὡς εἶδομεν, δι'
ἀνδρῶν ἀνευ οὐδενὸς πόρου.

Ἀποδειχθείσης τῆς ὠφελείας τῶν ἀτάκτων στρατευμάτων καὶ
τῆς δι' ὀλίγων χρημάτων συντηρήσεως τῶν ὑφ' ἡμῶν ὀνομασθέντων
στρατιωτικῶν κατ' ἐπάγγελμα, οἵτινες πλὴν τῶν ὀπλων των, οὐδὲν
ἴδιον κέκτηνται, δυνάμεθα νὰ θέσωμεν τὰς ἐπομένας ἀρχάς.

1^{ον}. Πρὸς ἐγκαθίδρυσιν κατὰ τὴν στιγμήν ταύτην τῶν ἀναγκαίων
ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Χερσονήσου στρατοπέδων, σχηματιζομένων ὑπὸ
στρατιωτικῶν κατ' ἐπάγγελμα, πρέπει νὰ ὑπολογίσωμεν πεντακισχι-
λίους ἐκ τῶν στρατιωτικῶν τούτων εἰς τὴν Ρούμελην καὶ ἑξακισχι-
λίους εἰς τὴν Πελοπόννησον, ἥτοι ἐνδεκακισχιλίους ἀνδρας ἐν ὄλῳ
ὑπολογιζομένης δ' εἰς 8 φράγκα κατὰ μῆνα τῆς δι' ἑκαστον στρατιώ-
την δαπάνης, ἀποτελεῖται δαπάνη 88,000 φρ. κατὰ μῆνα, συμπερι-
λαμβανομένης τῆς πρὸς ὑπόδωσιν, ἱματισμὸν καὶ πάσης ἄλλης, τοῦτο
δὲ τὸ ποσόν, ἀκριβῶς εἰπεῖν, φαίνεται ἀναποφεύκτως ἀναγκαῖον πρὸς
διοργάνωσιν τῆς τάξεως ἐκείνης τῶν στρατιωτικῶν.

2^{ον}. Πρὸς καθορισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν στρατευμάτων, ἅτινα θὰ
ἡδύναντο νὰ τεθῶσιν ἐπὶ ποδὸς δι' ἀναμίξεως τῶν στρατευομένων
μετὰ τῶν κυρίως λεγομένων στρατιωτικῶν, καθ' ὃν τρόπον γίνεται
εἰς τὴν Ἑλλάδα, δὲν ἔχη τις ἢ νὰ διπλασιάσῃ τὸν προϋποδειχθέντα
ἀριθμὸν, οὕτω δὲ θέλει ἔχει εἴκοσι δύο χιλιάδας ἀνδρῶν ἐν ὄλῳ καὶ
ἐπὶ τούτου τοῦ ἀριθμοῦ δέον τὸ Κομιτᾶτον νὰ βασισθῇ διὰ τὰς προ-
μηθείας τῶν ἡμετέρων στρατοπέδων.

3^{ον}. Ἄλλο σημεῖον, ἀπαιτοῦν ποιᾶν τινα χρηματικὴν δαπάνην, ὥς ὃν
ἀναποφεύκτου ἀνάγκης, εἶναι ὁ ἐξοπλισμὸς πέντε γολεττῶν, αἵτινες θὰ
περιπλέωσιν ἀπὸ τοῦ κόλπου τοῦ Βόλου μέχρι τοῦ πορθμοῦ τοῦ
Εὐρίπου, εἴτε ὅπως διακόψωσι τὰς συγκοινωνίας τοῦ ἐχθροῦ καὶ ἰδίως
ὅπως παρεμποδίσωσι τὰς ἀποστολάς πολεμεφοδίων, εἴτε ὅπως διευ-
κολύνωσι τὴν ναυσίπλοον τῶν Ἑλλήνων καὶ ὑποδοθῶσι τὰς στρα-
τιωτικὰς τούτων ἐνεργείας ἐπὶ τε τῆς Εὐβοίας καὶ ἐπὶ ἄλλων σημείων.
Ἡ σημαυντικότης τῶν ὑπηρεσιῶν τῶν πέντε τούτων γολεττῶν εἶναι
τόσον μεγάλη, ὥστε δὲν θὰ ἡδυνάτῃ τις νὰ παραλείψῃ ταύτας, χωρὶς
νὰ διατρέξῃ τὸν κίνδυνον τῆς ἀποτυχίας πάσης ἐπιχειρήσεως ἐπὶ
τῆς Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος.

Αἱ διὰ τὸν ἐξοπλισμὸν καὶ τὴν ναύλωσιν ἐκάστης τῶν εἰρημένων
γολεττῶν ἀπαιτηθησομένη δαπάνη θ' ἀνήρχετο εἰς γρ. 5000 κατὰ
μῆνα, ἥτοι γρ. 25000 κατὰ μῆνα ἐν ὄλῳ, τὸ ὅποιον ποσόν, ἀναλο-
γιζόμενον εἰς φράγκα καὶ προστιθέμενον εἰς τὸ ποσόν τῶν 88000 φρ.,
ἀποτελεῖ ποσόν 100000 φρ. περίπου.

4^{ον}. Ὅτι δύναται ν' ἀνυψώσῃ διὰ παντός τὰ πράγματα τῆς μελῆς καὶ νὰ ἐπενέγκῃ ἀπειραρίθμους ἐπιτυχίας εἶναι ἡ ἐκστῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος. Εἶναι γνωστόν, ὅτι, μετὰ τὴν πτῶν Μεσολογγίου, αἱ δυνάμεις τοῦ μέρους ἐκείνου τῆς Ἑλλάδος, σασαὶ τὸ κοινὸν κέντρον αὐτῶν, διεσπάρησαν ἄλλαι μὲν εἰς Κρητικὴν γειτονικὴν Ἰονικὴν νῆσον, ἄλλαι δ' εἰς τὴν Πελοπόννησον καὶ εἰς ἄλλα μέρη τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος. Τὸ τελευταῖον τοῦτο μὲν δυνάμεων ἐκείνων, καίτοι ἱκανῶς ἀσθενές, ὅπως ἐνεργήσῃ καὶ ἐχθροῦ, δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς πυρὴν, δυνάμενος νὰ μετὰ σημαντικῶς διὰ τῆς συγκεντρώσεως πασῶν τῶν ἄλλων διεσπαρῶν δυνάμεων. Πρὸ τῆς ἐπιχειρήσεως ὁμοῦ τῆς λαμπρᾶς ταύτης τείας, ἀναγκαιοῦσιν ἡμῖν α') πέντε μεγάλα πολεμικὰ πλοῖα, μεύοντα πρὸς μεταγωγὴν ἐκ τοῦ Καλάμου πάντων τῶν δυναμῶν φέρωσιν ὅπλα προσφύγων Ἑλλήνων, ὑπερβαίνοντων τὰς 2000 ἡ ἀποβίβασις πρέπει νὰ γείνη εἰς τὸ Δραγαμέστι τῆς Ἀκαρναντικῆς δυνάμενον νὰ χρησιμεύσῃ καὶ ὡς τόπος συναθροίσεως πασῶν ἄλλων δυνάμεων. Τὰ πέντε πολεμικὰ πλοῖα δὲν θὰ χρησιμοποιοῦνται εἰμὴ δι' ἓνα μῆνα, τὸ ὅποιον θ' ἀπῆται ἀκριβῶς δαπάνην πεντὰς χιλιάδων γροσίων, δηλαδὴ 20 - 25000 φρ.

Μετὰ τὴν ἀποβίβασιν, τὰ πλοῖα δύνανται ν' ἀπολυθῶσι καὶ ἀφ' ὧν λησιν, πλὴν δύο γολεττῶν, τῶν ὁποίων ἡ ὑπηρεσία εἶναι ἀνεπὶ τῆς ἀνάγκης. β') Πλὴν τῶν προειρημένων πεντήκοντα χιλιάδων γροσίων καὶ οἱ ἡμῖν ἴσον περίπου χρηματικὸν ποσὸν διὰ τὰς μᾶλλον ἐπεὶ ἀνάγκας τῶν ἐκπατρισθέντων ἐκείνων ἀνδρῶν, οἵτινες μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν τόπων τῶν δὲν διετήρησαν εἰμὴ τὴν ζωὴν, τὰ δὲ τὸ θάνατον. Αὐτὸ λοιπὸν τὸ μικρὸν ποσὸν ἑξαεξάκοντα ἑκατὸν πεντήκοντα χιλιάδων φράγκων δύναται νὰ ἐξασφαλίσῃ βεβαίως λαμβάνοντας ἐπιτυχίας καὶ νὰ ἐδραιώσῃ τὰ πράγματα τῆς Ρούμελης καὶ τῆς Ὀλοκλήρου τῆς Ἑλλάδος. Ναί, Κύριε Κόμῃ, θελήσατε νὰ μὲ πιστεύωσιν ὑπάρχουσιν ἀκόμῃ αἱ φοβεραὶ ἐκείναι στρατιαί. Ἡ πτῶσις τοῦ Μεσολογγίου δὲν εἶναι ἀνεπανόρθωτον δυστύχημα, μέγα μέρος τῆς νάτου φρουρᾶς τοῦ εἶναι ἔτοιμον ν' ἀποτελέσῃ νέα Μεσολόγγιον οἱ μέχρι τοῦδε βαστάσαντες πάντα τὰ βάρη τοῦ πολέμου ὑπὸ τὴν ἀκόμῃ ἐδῶ, ἵνα ὑπερασπίσωσιν ἐπιτυχῶς τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς πατρίδος τῶν. Μικρὰ συνδρομή, μικρὰ προσοχὴ εἰς τὰς ἀνάγκας αὐτῶν καὶ θὰ ἴδωμεν, πρὸς μεγάλην ἐκπληξιν πάντων τῶν Ἑλλήνων, τὸ Μεσολόγγιον ἀναγεννώμενον ἐκ τῆς τέφρας τοῦ Μεσολογγίου Δυτικὴν Ἑλλάδα ἀναλαμβάνουσιν ἀπειλητικὴν στάσιν.

5^{ον}. Πρέπει νὰ ἐφοδιασθῶσι διὰ ζωοτροφῶν πάντα τὰ ἑκείνη κατὰ τὴν ἐπομένῃ ἀναλογίαν :

Τὸ Ναύπλιον διὰ χιλίους πεντακοσίους ἀνδρας.

Ἡ Κόρινθος δι' ὀκτακοσίους ἄνδρας.

Αἱ Ἀθήναι διὰ χιλίους ἄνδρας.

Ἡ Μονεμβασία διὰ διακοσίους πεντήκοντα ἄνδρας.

Τὸ ὅλον διὰ τρισχιλίους πεντακοσίους πεντήκοντα ἄνδρας.

6^{ον}. Πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἐν τοῖς ἡγουμένοις ἄρθροις εἰρημένων μετὰ τῆς ἀπαιτουμένης ταχύτητος καὶ ἀκριθείας, εἶναι ἀναγκαῖον ν' ἀποσταλῶσι δύο πρόσωπα, ἐκλεχθησόμενα ὑπὸ τοῦ Κομιτάτου, τὸ ἐν εἰς τὴν Ρούμελην καὶ τὸ ἕτερον εἰς τὴν Πελοπόννησον, ἀμφότερα ἐφωδιασμένα διὰ χρημάτων, πολεμεφοδίῳ καὶ ζωοτροφιῶν. Τὸ πρῶτον τῶν προσώπων ἐκείνων θέλει ἐδρεύει εἰς τὰς Ἀθήνας ἢ εἰς τινὰ τῶν γειτονικῶν νήσων, ἐὰν αἱ Ἀθήναι εὐρεθῶσι στενῶς πολιορκούμεναι, τῶν χωρῶν ἐκείνων δυναμένων νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς ἀποθήκη τῶν κομοθησομένων εἰδῶν, ὅπως συνεννοῖται μετὰ τῶν στρατηγῶν Καρατάσου, Γκούρα καὶ Τζαβέλλα, ἰδίως δὲ μετὰ τοῦ Στρατάρχου τῶν δυνάμεων τῆς Ρούμελης Καραϊσκάκη. Τὸ δεύτερον θέλει ἐδρεύει ἀδιαφόρως εἰς τὴν Μονεμβασίαν ἢ τὴν Σπάρτην, τὰ ὅποια φρούρια, ἔνεκα τῆς θέσεώς των, δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ἀπρόσβλητα, ἐπίσης δὲ κατάλληλα διὰ τὰς στρατιωτικὰς ἐνεργείας καὶ τὴν ἀποστολὴν τῶν ἀναγκαίων εἰδῶν εἰς τὰ ἄλλα μέρη τῆς Πελοποννήσου. Τὸ πρόσωπον τοῦτο θὰ δύναται νὰ συνεννοῖται εὐκόλως ἐπὶ τούτῳ μετὰ τοῦ Κολοκοιτρώνη ὡς ἀρχηγοῦ τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων τῆς Πελοποννήσου καὶ μετὰ τῶν δύο πρωτεουσῶν οἰκογενειῶν τῆς Σπάρτης, ἦτοι τοῦ Μαυρομιχάλη καὶ τοῦ Μουρτζίνου.

7^{ον}. Θέλουσι διαταχθῇ τὰ προϋποδειχθέντα δύο πρόσωπα νὰ ἐπιθεωρῶσι τὸ ἐν τὴν Ρούμελην καὶ τὸ ἄλλο τὴν Πελοπόννησον, ἰδίως δὲ τὰ ἐκεῖ συμβαίνοντα, ὅπως παρέχωσιν ἐγκαίρως τὰ προσήκοντα βοηθητήματα, τοῦτο δὲ πρὸς ἀποφυγὴν τῶν δυναμένων νὰ προέλθωσιν ἐκ τῆς βραδύτητος ζημιῶν. Δέον ἐπίσης νὰ ἐπαγρυπνῶσιν εἰς τὴν χρῆσιν τῶν βοηθημάτων, τούτου ὄντος ὠφελίμου ὡς δυναμένου νὰ προλαμβάνῃ μικρὰς τινὰς καταχρήσεις, αἵτινες θὰ ἠδύναντο νὰ γίνωσιν ὑπὸ λιμώττοντος στρατοῦ, καὶ ν' ἀπομακρύνῃ ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων τὴν ἀδικον μομφήν, ὅτι δὲν δύνανται νὰ φείδωνται τῶν ἑαυτῶν πόρων.

Διὰ τῶν μέτρων τούτων δύναται νὰ ἐξασφαλισθῇ, τὸ ἐπαναλαμβάνω δ' ὑπὸ ἰδίαν μου εὐθύνην, οὐ μόνον ἡ ἀπόκρουσις τῶν σημερινῶν δυνάμεων τοῦ ἐχθροῦ, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐξουδετέρωσις πάσης μεταγενεστέρως ἀποπείρας αὐτοῦ, ἃς εἴπωμεν καὶ τι πλέον, ἡ ἐπέκτασις τῶν ὁρίων τῶν ἐλευθέρων μερῶν τῆς Ἑλλάδος. Ὄντως, ἐὰν κρίνωμεν ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε γενομένων, ἡ μόνη αἰτία, ἡ εἰς πολλὰς περιπτώσεις παρεμποδίσασα τὰς στρατιωτικὰς ἐνεργείας ἡμῶν, ὑπῆρξεν ἡ κακὴ ὀργάνωσις τῶν ἡμετέρων στρατοπέδων, προερχομένη ὡς ἐπὶ

τὸ πολὺ, οὐχὶ ἐξ ἐλλείψεως τῆς ἀναγκαίας προνοίας, ἀλλ' ἐκ τῶν μικρῶν ἐπεισοδίων, μὴ δυναμένων εὐχερῶς νὰ προληφθῶσι διαρκῶς ἀτυχεὶ θέσει τῆς Ἑλλάδος. Πόσα θὰ ἡδύνατό τις νὰ ἐὰν ὑπῆρχεν ἀκριβεστέρα διεύθυνσις!

Λοιπόν, ἐν ὀνόματι τῆς φιλάνθρωπίας, ἐν ὀνόματι τῆς ἡμετέρας ἀμφοτέρων τόσον προσφιλῶν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ καρδίᾳ, ἐξορκίζω ὑμᾶς εὐαρεστηθῆτε νὰ ἐπιστήσητε τὴν ἡμετέραν προσοχὴν ἐφ' ὅσον τὴν τιμὴν νὰ εἴπω ὑμῖν ἀνωτέρω, παρακαλῶν ὑμᾶς θερμῶς νὰ τὸν κόπον νὰ ἐξετάσητε ταῦτα κατ' ἄρθρα, ἀφοῦ δὲ συμβοῦν περὶ τούτων τὸν Κύριον Στρατηγὸν Ρῶς, ὄντα εἰς θέσιν νὰ ὑμῖν πᾶσαν πληροφορίαν, συνεπεία πολλῶν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ συζητήσεων, συνοψίσητε τὰς παρατηρήσεις μου ταύτας, διηγηθῶσιν εἰς τὸ ἀξιότιμον Κομιτάτον πρὸς ἐκτέλεσιν.

Δὲν δύναμαι νὰ προῖδω ἐποῖαν καλὴν ἢ κακὴν τροπὴν νὰ λάβωσι τὰ πράγματα ἡμῶν μέχρι τῆς ἀποφάσεως τοῦ Κυρίου. Δύναμαι ὅμως νὰ βεβαιώσω ἄνευ ματαιοδοξίας ἢ οἰαζήσεως, ὅτι ὑποστηρίζοντες τὸ σχέδιον τοῦτο διὰ τῆς ἡμετέρας οὐ μόνον θέλετε συντελέσῃ εἴπερ ποτὲ εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τῆς πατρίδος, ἀλλ' ἐπίσης δύνασθε νὰ εἰσθε βέβαιοι, ὅτι δῆποτε ἂν συνηγάγετε, ὅτι καλλίτερον ἡδύνατο νὰπραχθῇ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος. Ἐχῶ τὴν τιμὴν νὰ εἶμαι μετὰ τῆς ὑψίστης ἐκτιμήσεως καὶ πολλῶν διακεκριμένων ὑπολήψεως.

Ναύπλιον, 9/21 Αὐγούστου 1826

Κύριε Κόμιστά, Ὁ
Ἡμετέρος ταπεινὸς
καὶ Εὐπειθὲς Θεράπων
Ἰωάν. Κωλέτσος

Υ. Γ. Λαμβάνω ταύτην τὴν στιγμὴν ἐπιστολὴν τοῦ Στρατηγικοῦ ἐκ τοῦ στρατοπέδου του. Δὲν ἔχω καιρὸν νὰ μεταδώσω πᾶσας τὰς λεπτομερείας τῆς ἐν τῇ εἰρημένῃ ἐπιστολῇ, τῇ λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ἐσωκλείσω ἀντίγραφον, μνημονευομένην ὅτι ἡ ἐπιτυχία τοῦ πρώτου τούτου πολεμικοῦ ἔργου δύναται νὰ βεβαιώσῃ ἐπαρκῶς τὸ περιεχόμενον τῆς ἐπιστολῆς μου καὶ νὰ ὑμῖν ἐναργέστερον, ὅτι τὰ πάντα ἐξαρτῶνται ἐκ τῶν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἀποσταλῆσομένου εἰς τὴν Ἑλλάδα πρὸς συντήρησιν τῶν ματισμένων ἢ σχηματισομένων στρατοπέδων βοηθειῶν.

228. Γ. ΣΙΣΙΝΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 170 Ἀρχαίου Ἀλεξ. Σ. Ρώμα).

Ἐξοχώτατοι Κύριοι!

Ἐσωθεν σὰς περικλείω δύο ἀντίγραφα γραμμάτων τῶν ὀπλαρχηγῶν, ὅπου εὐρίσκονται ἔξω τῶν Ἀθηνῶν εἰς τὸν ἀγῶνα, καὶ μία ἐφημερίδα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα πληροφορεῖσθε.

Τὸ ἀπερασμένον Σάββατον καὶ Κυριακὴ ἔγεινε μεγάλη μάχη εἰς τὰς Ἀθήνας· τὸ τέλος τῆς ἀγνοοῦμεν ὅπου νὰ σὰς γράψω. Ἄλλο νέον περιεργον δὲν ἔχω καὶ μένω

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 10 Ἀυγούστου 1826

Εἰς τοὺς ὁρισμοὺς σας πρόθυμος

Γεώργιος Σισίνης

Σήμερον μὰς ἦλθεν εἰδησις ἀδέσποτος, ὅτι ὁ αἰγυπτιακὸς στόλος ἦλθεν εἰς τὰ Μοθωκόρωνα μὲ τροφὰς καὶ στρατεύματα. Σὰς περικλείω καὶ ἕτερον γράμμα τῆς Σύρας.

229. Γ. ΣΙΣΙΝΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 171 Ἀρχαίου Ἀλεξ. Σ. Ρώμα).

Ἐξοχώτατοι Κύριοι!

Ταύτας τὰς ἡμέρας διάφορα γράμματά μου σὰς ἔχω σταλμένα· ἀπάντησίν σας εἰς οὐδὲν δὲν ἔλαβον. Ἦδη σὰς θερμοπαρακαλῶ νὰ μὲ κάμετε μίαν μεγάλην χάριν, νὰ γράψετε μ' ὅποιον μέσον κρίνετε εὐλογον εἰς Νεόκαστρον δι' ἓνα καπετὰν Δημήτρουλα Παπαπιερόπουλον, ὅστις εὐρίσκεται ἐκεῖ αἰχμάλωτος. Κύριοι, αὐτὸν τὸν καλὸν καὶ ἄξιον ἄνδρα τὸν παρελθόντα Μάϊον ἔστελνα εἰς Γαστούνην διὰ τина ὑπόθεσίν μου καὶ κατὰ κακὴν τύχην καθ' ὁδὸν ἐζωγρήθη παρὰ τῶν Ἀράδων, διὸ παρακαλῶ καὶ αὐθις νὰ ἐξετάσετε περὶ τούτου καὶ τί ζητοῦν δι' αὐτόν: τρεῖς ἢ καὶ πέντε Ἀραβας ἢ ἄλλους Ὀθωμανοὺς ἂν θέλουν τοὺς δίδομεν, καὶ περιμένω ἀπάντησίν σας εἰς τοῦτο.

Ἀπὸ Ἀθήνας δὲν ἔχομεν ἄλλην εἰδησιν, εἰμὶ ὅτι οἱ ἐχθροὶ κατετροπώθησαν· γράφατέ μας καὶ ἡ ἐξοχότης σας τὸ νέον καὶ μάλιστα περὶ Κοχρὰν ὅπου εἰμεθα πολλὰ διψασμένοι. Λάβετε καὶ τὴν σημερινὴν ἐφημερίδα, δώσατε, παρακαλῶ, καὶ τὰ ἔσωθεν κατὰ τὴν ἐπιγραφὴν τοὺς καὶ μένω.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 11 Αὐγούστου 1826

Εἰς τοὺς ὁρισμοὺς σας πρόθυμος

Γεώργιος Σισίνης

Πρὸς τοὺς ἐξοχωτάτους Κυρ. Σινιὸρ Διονυσίῳ Κόντε Ρώμα, καὶ Σινιὸρ Νιοτὸρ Στέφανο καὶ Σινιὸρ Κωνσταντίνῳ Δραγώνα.

Εἰς Ζάκυνθον.

230. A. ΜΕΤΑΞΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6812 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Nobilissimi Signori!

Abbiamo ricevuto il pregiatissimo foglio delle SS^{te} data 5 Agosto andante, da cui rileviamo con sommo nostro conforto che l'intrapresa nostra fu da Loro considerata come un atto di ammirazione e dei più teneri affetti, ringraziamenti egualmente delle cortesi espressioni a nostro favore in esse contenute. — Li patriotici ed amichevoli consigli riguardo al nostro movimento stesso, assoggettati ai nostri riflessi, furono da noi pienamente approvati e posti tosto in esecuzione ed anche più che possiamo fare a meno di esternare la nostra gratitudine non fu da noi a principio intieramente traveduto; circa i particolari però ci obbligarono allora, malgrado nostra, a una simile apparenza al soggetto.

L'intrapresa progredisce secondo l'ardente nostro desiderio e non manca altro per il migliore suo andamento che un pronto soccorso dei nostri compatriotti ed i consigli amichevoli delle S.S. LL.

Dopo avere esternato alle S.S. LL. li sentimenti di riconoscenza de' miei amici, passo a raccomandarle fervidamente procurare li generosi effettivi soccorsi dei nostri compatriotti per il sostentamento dell'intrapresa nostra per ogni modo considerata utile e lodevole. Conosco bene quanto richieda tutti grave ogni sacrificio, mentre dopo tanti e tanti sofferti un simile riguardo furono senza frutti perduti. Elleno, o non, però potranno francamente assicurare ogni uno particolare che noi siamo appunto indotti a un tale passo per far conoscere il Loro zelo ed i Loro sacrificj passati col rimprovero de' nostri e di coloro che ne li commisero. Il tempo non mi permetterà allungarmi d'avvantaggio, perciò con ansietà attendendo le risposte in proposito sono con la dovuta stima e considerazione

*Napoli di Romania li 11 Agosto 1826*Di L.L. N.N. S.
Umilissimo Servitore**A. Metaxas**

Sono pregate dell'inserto plico della spedizione per C
*Alli Nobilissimi Signori Dionisio Conte Roma, P. S.
 Constantino Dragona.*

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Εὐγενέστατοι Κύριοι!

Ἐλάδομεν τὴν τιμωτάτην ἐπιστολὴν τῶν Ὑμ. Ἀρχ. ὑπὸ χρονολογίαν 5 τρέχοντος Αὐγούστου, δι' ἧς μανθάνομεν μετὰ μεγίστης εὐχαριστήσεως, ὅτι τὸ ἡμέτερον ἐγχείρημα ἐθεωρήθη ὑφ' ὑμῶν ὡς ἀντικείμενον θαυμασμοῦ καὶ τρυφερωτάτων αἰσθημάτων. Εὐχαριστοῦμεν ἐπίσης διὰ τὰς ἐν ἐκείνῃ περιεχομένας εὐγενεῖς ὑπὲρ ἡμῶν ἐκφράσεις. Αἱ περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου ὑποβληθεῖσαι εἰς τὰς σκέψεις ἡμῶν πατριωτικαὶ καὶ φιλικαὶ συμβουλαὶ ἐνεκρίθησαν καθ' ὁλοκληρίαν ὑφ' ἡμῶν καὶ ἐτέθησαν παραχρῆμα εἰς ἐφαρμογὴν, μάλιστα δὲ δὲν δυνάμεθα νὰ μὴ ἐκφράσωμεν πρὸς ὑμᾶς τὴν εὐγνωμοσύνην ἡμῶν· δὲν εἶχομεν δὲ παρῖδει τοῦτο ἀπ' ἀρχῆς, ἀλλ' ἰδιαίτεραι περιστάσεις ἠνάγκασαν ἡμᾶς τότε, παρὰ τὴν θέλησιν ἡμῶν, νὰ περικαλύψωμεν τὸ ἀντικείμενον.

Τὸ ἐγχείρημα προοδεύει κατὰ τὸν ἡμέτερον διακατὴ πόθον καί, πρὸς πλήρη ἐπιτυχίαν αὐτοῦ, δὲν λείπουσιν ἢ ἡ πραγματικὴ συνδρομὴ τῶν συμπατριωτῶν ἡμῶν καὶ αἱ φιλικαὶ συμβουλαὶ τῶν Ὑμ. Ἀρχ.

Ἀφοῦ ἐξεδήλωσα πρὸς τὰς Ὑμ. Ἀρχ. τὴν εὐγνωμοσύνην τῶν φίλων μου, συνιστῶ ὑμῖν θερμῶς νὰ προκαλέσητε τὰ πραγματικὰ βοηθήματα τῶν ἡμετέρων συμπατριωτῶν πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ ὑπὸ πᾶσαν ἐποψιν θεωρωμένου ὠφελίμου καὶ ἀξιολόγου ἐγχειρήματος ἡμῶν. Γινώσκω καλῶς πόσον ἀποβαίνει εἰς πάντας βαρεῖα πᾶσα θυσία, ἀφοῦ τόσαι ἄλλαι ὁμοίαι θυσίαι ὑπῆρξαν ἄγονοι. Ὑμεῖς δμως, Κύριοι, δύνασθε νὰ διαδεδαιώσητε εἰλικρινῶς ἕνα ἕκαστον ἰδιαιτέρως, ὅτι προέβημεν ἀκριδῶς εἰς τοιοῦτο διάδημα, ὅπως ἐξάρωμεν τὸν ζῆλον καὶ τὰς παρελθούσας θυσίας αὐτῶν μετὰ κατακρίσεως τῶν τε καταχρήσεων καὶ τῶν καταχραστῶν. Ὁ χρόνος δὲν μοι ἐπιτρέπει νὰ ἐκταθῶ περισσότερον. Ἀναμένων δ' ἐναγωνίως τὰς ὑμετέρας ἀπαντήσεις, εἰμὶ μετὰ τῆς ὀφειλομένης ἐκτιμήσεως καὶ ὑπολήψεως

Ναύπλιον 11 Αὐγούστου 1826

Τῶν Ὑμ. Εὐγ. Ἀρχ.
Ταπεινότητος θεράπων καὶ φίλος
A. Μεταξᾶς

Παρακαλεῖσθε ν' ἀποστείλητε εἰς Κεφαλληνίαν τὸν ἐγκλειστον φάκελλον.

Πρὸς τοὺς Εὐγενεστάτους Κυρίους Διονύσιον Κόμητα δὲ Ρώμαν,
Π. Στέφανον καὶ Κωνσταντῖνον Δραγῶναν **Ζάκυνθον.**

231. ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΡΩΜΑΙΗ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6822 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Napoli li 25 Agosto 18

Gentilissimo Sigr Costantino,

O ricevuta la sua pregevole lettera del 16 dell' ora Luglio, ed accluse le lettere di mio fratello, io la ringrazio più vivo del mio cuore del favre ch' Ella mi à reso, e delle sue esibizioni, che al momento ne vado a profittare.

La prego fare delle ricerche dal Sig^r Conte Dionisi Roma, e dai Signori Padre e Figlii Robert, se vi sono all' indirizzo di mio fratello Giovanni, raccoglierle ed inviarle al Sig^r Cavaliere Riccardo Fantozzi, Console Generale di S. Re del Regno delle Due Sicilie in Alessandria d' Egitto. in Zante non vi è occasione per detto Alessandria, parimente prego dirigere le lettere sottocartate al detto Sig^r Fantozzi, ed altra sua lettera al Sig^r Felice Sicortina in Malta, che si cura farle pervenire al cennato Sig^r Fantozzi. Ove l' occasione le può essere di gradimento, la prego farne uso, ed obbedire de' suoi comandi, che per me saranno eseguite con quella cordialità ch' Ella mi ha esternato.

Si conserva ognora sano ed avventuroso, e creda al costante attaccamento del suo amico e servo

Onofrio R

*All' Ornatissimo Signore il Sigr Costantino Dragona C
de Lazzaretti di*

Otranto-2

(Μ Ε Τ Α Φ Ρ Α Σ Ι Σ)

Νεάπολις 19/26 Αὐγούστου

Εὐγενέστατε Κύριε Κωνσταντῖνε,

Ἐλαβον τὴν ἀξιότιμον ἐπιστολὴν ὑμῶν τῶν 16 τοῦ παρ' Ἰουλίου καὶ ἐγκλείστους τὰς ἐπιστολάς τοῦ ἀδελφοῦ μου εἰς ὑμᾶς ἐκ μέσης καρδίας δι' ἣν μοι ἐκάματε χάριν καὶ διὰ τὰς ὑποδείξεις, τῶν ὁποίων θέλω ἐπωφεληθῆ.

Παρακαλῶ νὰ πληροφορηθῇτε, ἐὰν παρὰ τῷ Κ^ο Κόμητι

Δὲ Ρώμα καὶ τοῖς Κυρίοις Πατρὶ καὶ υἱοῖς Ροδέρτου, ὑπάρχωσιν ἐπιστολαί, ἀπευθυνόμεναι πρὸς τὸν ἀδελφόν μου Ἰωάννην, νὰ συλλέξετε αὐτάς καὶ ἀποστείλῃτε πρὸς τὸν Κ^{ον} Ἰππότην Ριχάρδον Φαντότση, Γενικὸν Πρόξενον ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῆς Αἰγύπτου τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τοῦ βασιλείου τῶν δύο Σικελιῶν. Ἐὰν ὁμως δὲν ὑπάρχῃ εὐκαιρία ἐκ Ζακύνθου δι' Ἀλεξάνδρειαν, παρακαλῶ ὑμᾶς ὁμοίως νὰ διευθύνῃτε τὰς ἐπιστολάς ἐντὸς φακέλλου διὰ τὸν εἰρημένον Κ^{ον} Φαντότση μετ' ἐπιστολῆς ὑμῶν πρὸς τὸν Κ^{ον} Εὐτύχιον Σικορτίνα εἰς Μελιτην, ὅστις θέλει μεριμνήσῃ περὶ τῆς πρὸς τὸν Κ^{ον} Φαντότση ἀποστολῆς αὐτῶν. Ἐὰν ἡ ἐνέργειά μου δύναται νὰ ᾔναι ὑμῖν εὐάρεστος, δύνασθε νὰ χρησιμοποιήσῃτε αὐτὴν καὶ νὰ με τιμήσῃτε διὰ τῶν ὑμετέρων διαταγῶν, τὰς ὁποίας θέλω ἐκτελέσῃ μετὰ τῆς αὐτῆς ἐγκαρδιότητος, τὴν ὁποίαν ἐξεδηλώσατε.

Ἔστε πάντοτε ὑγιῆς καὶ εὐδαίμων καὶ πιστεύετε εἰς τὴν σταθερὰν ἀφοσίωσιν τοῦ ὑμετέρου φίλου καὶ θεράποντος

Ονομασίου Ρωμαιοῦ.

Πρὸς τὸν Κοσμοτάτην Κύριον Κωνσταντῖνον Δραγῶναν, Ἀρχηγὸν τῶν Λοιμοκαθαρησίων Ὀτράντου - Ζακύνθου

232. I. ΕΥΝΑΡΔΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6823 Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Genève 26 Août 1826

M^r le Comte Roma et à Messieurs Alessio Nepoti Stefano.

à Zante.

Messieurs

Je vous confirme ma lettre du par laquelle je vous donnais ordre de faire remettre au Colonel Fabvier une somme de p. 6000 colonati, et portais à cet effet votre crédit chez M. M. Haldimand à Londres à L. S. 2200. — Aujourd'hui, Messieurs, je viens vous prier de porter à sept mille cinq cents colonatis le crédit ouvert au colonel Fabvier, somme que vous lui ferez parvenir, comme je vous en priai précédemment, au moyen de piétons; je porte en conséquence votre crédit chez Mr Haldimand et fils à deux mille cinq cents livres sterlings; cette somme doit faire environ onze mille colonati; vous vou-

δrez donc employer ce qui vous restera après avoir prélevé 7500 colonatis destinés au Colonel Fabvier, au soulagement des malheureux Grecs réfugiés dans votre voisinage, au rachat des esclaves, ou à envoyer des vivres du continent de Maïna ou du Péloponnèse à ceux qui se battent et qui pourraient manquer de subsistances. Mr Petrini m'annonçant par sa lettre du 16 juillet avoir disposé sur vous pour le paiement de quelques nolis, je crois devoir vous dire que j'approuve entièrement toutes ses dispositions. Je vous ouvre en outre un crédit de quatre mille colonatis sur Mrs Semiani et Cie à Ancone. Cette somme devra vous servir à fournir des secours partout où le besoin pressant se manifestera et ne donnerait pas le moyen nécessaire pour m'en instruire ; je me confie entièrement à Messieurs pour l'emploi de cette somme connaissant votre patriotisme distingué.

J'ai l'honneur de vous saluer

I. G. Eynard

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Πρὸς τὸν Κ^{ον} Κόμητα Ρώμαν καὶ Κυρίους Ἀλεῖξου Ἀνεψιούς Στράτηγους
Εἰς Ζάκυνθον

Γενεή, 14/26 Αὐγούστου

Κύριοι

Βεβαιῶ ὑμῖν τὴν ἐπιστολὴν τῶν, δι' ἧς παρήγγειλόντες ὑμῖν νὰ παραδώσῃτε πρὸς τὸν Συνταγματάρχην Φαβιέρον 6000 διστήλων, ἀναβιδάζων πρὸς τοῦτο τὴν ἐπὶ τῶν Κ^{ον} μανδ τοῦ Λονδίνου πίστωσιν ὑμῶν εἰς λ. στ. 2200. Σήμερον, παρακαλῶ ὑμᾶς ν' ἀναβιδάσῃτε εἰς ἑπτακισχίλια καὶ πεντακισχίλια τὴν ὑπὲρ τοῦ Συνταγματάρχου Φαβιέρου ἀνοιχθεῖσαι σιν, τὸ ὅποσον ποσὸν θέλετε ἀποστείλει αὐτῷ διὰ πεζῶν, ὡς γινόμενος παρεκάλεσα ὑμᾶς συνεπῶς ἀναβιδάζω τὴν παρὰ Χάρδιμανδ καὶ υἱῶ ὑμετέραν πίστωσιν εἰς δισχιλίας καὶ πεντακισχίλια λ. στερλίνας· τὸ ποσὸν τοῦτο θ' ἀντιστοιχῇ πρὸς ἑνδεκακισχίλια περίπου· θέλετε χρησιμοποίησαι, λοιπόν, τὸ ὑπόλοιπον τὴν ἀφαίρεσιν τῶν διὰ τὸν Συνταγματάρχην Φαβιέρον προηγουμένων διστήλων 7500, πρὸς ἀνακούφισιν τῶν καταφυγόντων εἰς γῆν ὑμῶν χώρας δυστυχῶν Ἑλλήνων ἢ πρὸς ἐξαγορὰν δούλων ἀποστολὴν ζωοτροφῶν πρὸς τοὺς μαχομένους πρὸς τὰ μέρη Μάνης ἢ τῆς Πελοποννήσου, ὅτινες δύνανται νὰ στερεῶνται· Ὁ Κ^{ος} Πετρίνης μοι ἀνήγγειλε δι' ἐπιστολῆς του τῆς 16

ὅτι ἐτράδηξεν ἐφ' ὑμῶν διὰ τὴν πληρωμὴν τινων ναύλων, φρονῶ δ' ὅτι ὀφείλω νὰ εἰπω ὑμῖν, ὅτι ἐγκρίνω καθ' ὁλοκληρίαν πᾶσαν ἐνέργειάν του. Ἀνοίγω ὑμῶν ἐπίσης πίστωσιν τεσσάρων χιλιάδων διστήλων ἐπὶ τῶν Κ^{ων} Σεμιάνη καὶ Σ^α εἰς Ἀγκῶνα, τοῦτο δὲ τὸ ποσὸν θέλει χρησιμεύσει ὑμῖν διὰ τὴν παροχὴν βοηθημάτων ἀπανταχοῦ ὅπου θέλει ἀναφανῇ ἐπείγουσα ἀνάγκη, χωρὶς νὰ δώσῃ τὸν ἀναγκαῖον χρόνον, ὅπως μὲ πληροφορήσητε. Ἐμπιστεύομαι ἐξ ὁλοκληρίου πρὸς ὑμᾶς, Κύριοι, διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ποσοῦ τούτου, γινώσκων τὸν διακεκριμένον πατριωτισμὸν ὑμῶν.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ χαιρετίσω ὑμᾶς

I. Γ. Ἐυνάρδος

233. Γ. ΣΙΣΙΝΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6814 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ἐξοχώτατοι Κύριοι !

Τούτας τὰς ἡμέρας διάφορα γράμματά μου σὰς ἔχω σταλμένα μέσον Γαστούνης, καθὼς εἰς τὰς 10 καὶ 11 τοῦ ἐνεστῶτος ἀπάντησίν σας εἰς οὐδὲν δὲν ἔλαβον. Ἦδη σὰς περικλείω ἓνα ἀντίγραφον γράμματος ἀπὸ Ἀθήνας καὶ βλέπετε τὰς ἐκεῖ μάχας πῶς ἡκολούθησαν. Ἡμεῖς ὁλοένα καταγινόμεθα καὶ στέλλομεν τροφὰς καὶ πολεμοφόδια καὶ διὰ τὴν παράνομον φυγὴν τοῦ Φαδιέρου πάσχομεν νὰ στελῶμεν τὰ ἡπειροσουλεῖκα στρατιωτικὰ σώματα καὶ νὰ ἐνδυναμωθῇ τὸ ἐκεῖ στρατόπεδον τοῦ διορισθέντος Ἀρχηγοῦ Καραϊσκάκη.

Μανθάνομεν, ὅτι ὁ Ναύαρχος Ἀγγλος μὲ ἐν τῆς γραμμῆς ἀπέρρασεν ἔξω τοῦ Τσερίγου καὶ διευθύνεται διὰ τὰ ἐπάνω μέρη· λέγουν πρὸς τούτοις, ὅτι ἔρχεται καὶ ἡ ἀγγλικὴ φλότα, καθὼς καὶ ὁ Κόχραν φθάνει ὀγλίγωρα. Ἄν τινα εἰδῇσιν περὶ τούτων ἔχετε ἢ ἄλλην, σημειώσατέ μας, παρακαλῶ.

Ἀπὸ Μασσαλίαν ἦλθε ἐν πλοῖον εἰς Ὑδραν μὲ τροφὰς καὶ πολεμοφόδια, τὸ ὅποῖον θὰ ὑπάγῃ εἰς τὰ Μέθανα· ἦλθον καὶ ἔνδεκα ἀξιωματικοὶ Γάλλοι· οἱ ἑπτὰ ἦλθον ἐνταῦθα καὶ οἱ τέσσαροι ἔμειναν εἰς Ὑδραν· ἤφεραν μίαν σημαίαν τῶν Μεσολογγιτῶν ἀπὸ μέρος τοῦ ἐκεῖ Κομιτάτου· ἤφεραν ἐν σπαθί καὶ ἄλλα χαρίσματα τοῦ Φαδιέρου, εἶπαν, ὅτι τὸν Κόχραν ἤλπιζαν νὰ τὸν εὕρουν ἐδῶ καὶ μένω

Ἐν Ναυκλίῳ, τῇ 15 Αὐγούστου 1826

Εἰς τοὺς ὁρισμοὺς πρόθυμος

Γεώργιος Σισίνης

Τῶν ἐξοχωτάτων Κυρίων Κόμητα Δ. δὲ Ρώμαν, Μ. Θ. Στεφάνου καὶ Κ. Δραγῶναν.

Εἰς Ζάκυνθον.

234. ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΙ ΓΕΡΜΑΝΟΥ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς οἰκογενείας Δραγῶνα)

Ἐξοχώτατε !

Ἐπειδὴ καὶ ἐπισήμως διέφθειραν τὴν ὑπόθεσίν μας ὁ Θεόφιλος καὶ Κύριος Γεώργιος Καλαμογδάρτης καὶ καιριῶτα βλέπουν, ἀναφερόμεθα συστηματικῶς πρὸς τὴν ἐξοχότητά σου τὸ ἐξῆς νὰ μὴ τοὺς συγχωρῇται ἀπὸ τοὺς βαρδιάνους μεταίτιους συγγενῶν καὶ σχετικῶν των μικροχρόνιος εἰ δυνατόν καὶ στὴν συνδιάλεξι, διὰ νὰ λείψουν πλέον τὰ καθ' ἡμῶν μεταξύ των σματα, καὶ εὐσεβάστως μένομεν

Τὴν 16 Αὐγούστου 1826

Εἰς τὸ Λαζαρέιον Ζακύνθου

Οἱ κληρονόμοι τοῦ Μακαρίτου

Π. Πατρῶν**Βελισσάριος ἱερεὺς Οἴκου****Καλλίνικος Καστόρχης****Παναγιώτης Ἱερεμίας**

Πρὸς τὸν ἐξοχώτατον Κύριον Κωνσταντῖνον Δραγῶναν.

235. ΟΙ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΙ ΤΟΥ ΛΑΟΥ ΣΠΑΡΤΗΣ
ΠΡΟΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΝ ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα).

Ἐκλαμπρότατε

Τὸ φιλογενὲς ὑποκείμενον τῆς ἐκλαμπρότητός σας ἀνακηρύττει ὅχι μόνον εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἰδίαν Σπάρτην σχεδὸν ἅπειρες ἡμέραις, ὅπου ἐλάδαμεν τὴν τιμὴν νὰ τῆς γρῶν εἰς πλάτος τὰ καθέκαστα (;) καὶ ὠφέλιμα εἰς τὴν ἰδίαν μας διὰ νὰ δυνηθῶμεν νὰ κατατροπώσωμεν τὸν ἄπιστον ἐχθρὸν τῆς ἑλληνικῆς οἰκουμένης, ὅστις μᾶς ἐπαπειλεῖ τὸν (!) εἰς τὰ θριάμβους πολέμους καὶ καταδρομάς. Ἡ πρώτη Γερουσία ἀπὸ καὶ ἐδιώρισε πληρεξουσίους ἡμᾶς ὄλους, ἕνα ἀπὸ κάθε ἐπαρχίας κοινὴν γνῶμην τοῦ λαοῦ, ὅπου ἐγείνε γενικὴ σύναξις, ὅπου μεν τὸ κύρος καὶ τὴν ἰσχὺν νὰ εὐγάζωμεν ἔξω τῆς πατρίδος ὅσα ἄρματα κρίνομεν εὐλογον, μένοντας τὰ λοιπὰ εἰς προφύλαξιν παραλίῳ μας, νὰ διορίζωμεν στρατηγούς διὰ τὰ ἔξω στρατεύματα νὰ λαμβάνωμεν ὅσας τροφάς καὶ πολεμεφόδια ἐρχονται ὅσον Διοίκησίν μας καθὼς καὶ ἀπὸ τοὺς φιλογενεῖς καὶ φιλελευθέρους νὰ τὰ ἐξοδεύωμεν, ὅπου ἡ χρεία τὸ καλεῖ. Ὁ λαὸς τῆς Σπάρτης καί ποια ἐμπορία ὅπου κρυφῶς ἐνταῦθα ἔκαμαν καὶ ἀπόβαλε σχεδὸν περισσοτέρους τῶν σημαντικῶν ὡς προδότας τῆς πατρίδος ἐπρόσταξε εἰς τὰ ἐξῆς νὰ παύσουν τὰς πρώτας συνειθισμένους

πράξεις καὶ νὰ πηγαίνουν ἢ φαμελίαις τοὺς εἰς τὴν ἐσωτέραν Σπάρτην, εἰς τὸ κάστρο τῆς Ὠρηᾶς, εἴτε εἰς τὸν κάβο Γρόσο, ἐκεῖ νὰ ἐδρίσκωνται ὡς ἐνέχυρα, πλὴν ἀπὸ τοὺς ἰδίους συνειθισμένους νὰ μὴν ἀνακατόνωνται μῆτε εἰς τὰ πολιτικὰ μῆτε εἰς τὰ πολεμικά, χωρὶς τὴν ἀδειαν καὶ θέλησιν τῆς πατρίδος. Ἴσως καὶ κατὰ τὰ συνειθισμένα τοὺς σᾶς γράφουν διὰ γενικὴν δουλειὰ νὰ πιάνεται ὡς ἄγραφον χαρτί. Μάλιστα ἡμεῖς ὅταν σᾶς μεταγράψωμεν θέλει εἶναι ἐσφραγισμένον μὲ τὴν σφραγίδα τῆς πατρίδος μας λέγωντας αὐτό, (οἱ πληρεξούσιοι τοῦ λαοῦ τῆς Σπάρτης), ἐπειδὴ καὶ ὁ ἐχθρὸς δὲν παύει ὁποῦ νὰ σιμώνῃ εἰς τὰ σύνορα τῆς πατρίδος μας ἀπὸ τὸ μέρος τῆς ἐπαρχίας τοῦ Μιστρός· πλὴν δὲν παύομεν καὶ ἡμεῖς ἀπὸ νὰ ξεκινούμεν στρατεύματα διὰ νὰ ἀπαντήσωμεν τὸν ἐχθρὸν ἔξω τῆς πατρίδος μας καὶ νὰ τὸν κάμωμεν νὰ γυρίσῃ ὀπίσω μὲ μεγάλην του ἐντροπὴν καὶ ζημίαν, ὡς ἐγύρισε εἰς τὸ Ἀρμυρὸ καὶ Διρό. Πλὴν ἕνα μᾶς ἐδιδόσκει ὀλίγον, ὅπου ἔχομεν μεγάλην ἑλλειψιν θροφῶν καὶ πολεμοφοδίων, ἐπειδὴ καὶ ἀπὸ πρότερον, ὅπου ἦλθον ἀπὸ διάφορα μέρη τροφαὶ καὶ πολεμοφόδια ἔπεσαν εἰς χεῖρας τῶν λεγομένων τυράννων σημαντικῶν καὶ τὰ ἔκαμον ὡς καὶ ἐξ ἀρχῆς· διὰ τοῦτο τώρα ἐπὶ τούτου στέλνομεν τὸν πατριώτην μας κύριον Ἰωάννην Μαυρομιχάλην, διδάσκαλον, διὰ νὰ σᾶς παραστήσῃ διὰ ζωῆς φωνῆς τὴν ἀνάγκην καὶ διὰ τὰ ἀκόλουθα, εἰς τὸν ὅποιον παρακαλοῦμεν νὰ δώσῃτε ἀκρόασιν. Καὶ ἐὰν ὀρίσῃτε νὰ εὐσπλαγχνισθῇτε διὰ νὰ προφθάσῃτε τὴν δυστυχῇ πατρίδα μας ἀπὸ ὅσας τροφὰς καὶ πολεμοφόδια ἤθελε κρίνετε εὐλογον, τὰ ὅποια θέλετε τὰ παραδώσει τοῦ ἄνω πατριώτη μας διδασκάλου, δίδοντας καὶ ἕναν ἀνθρωπον μὲ γράμματα σᾶς καὶ συμφώνως νὰ τὰ παραδώσουν εἰς τὸ κοινὸν τῆς Σπάρτης κέντρον διὰ νὰ ἀποφασίσῃ παρ' ὅλην τὴν Σπάρτην ἢ κωμόπολιν Τζίμοβα, ὡς ὅχυρά καὶ μεσάζουσα παρ' ὅλης τῆς πατρίδος. Προσέτι παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς πέμψετε μὲ τὸν ἴδιον μία βοῦλα νὰ ἐννοῇ τοῦ κοινοῦ τῆς Σπάρτης, διὰ νὰ ἔχῃ τὸ γράφειν μας πίστιν πάντοθεν. Μὴν ἔχοντας ἕτερον, μένομεν τῆς ἐκλαμπρότητός σας

1826 Αὐγούστου 20. Τζίμοβα

Οἱ πληρεξούσιοι τοῦ λαοῦ τῆς Σπάρτης

Μιχάλης Πικουλᾶκης

Ἀθανάσης Γκινάκος

Νικόλας Μπουκουβαλάκος

Παπα - Δημήτρης Σπανός

Ἠλίας Γιαννουκάκης

Παναγιώτης Νικολινάκος

Παναγιώτης Ρετζεπέρης

Πρὸς τὸν ἐκλαμπρότατον Κύριον Κόντε Διονύσιον Ρώμαν.

Ζάκυνθον.

236. ΕΚΚΛΗΣΙΣ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΗ¹

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 7586 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Φιλογενέστατοι, Φιλοπάτριδες καὶ Φιλέλληνες!

Ἡ Ἑλλάς πλέον ἔφθασεν ἤδη εἰς τὰς κρίσιμους στιγμὰς. Ἐξ χρόνων πολύτιμα αἱματὰ καὶ διάφοροι ἄλλαι βαρύντιμα γινόμενα εἰς τὸν πολυχρόνιον καὶ πεισματικὸν πόλεμόν μας νεύουσι νὰ μηδενισθῶσιν. Ἀλλὰ τί λέγω. Αἱ ἄγναι Ἑλληνὶ νήπια καὶ ἄθῳα τέκνα, καὶ οἱ ἄνδρες, ὅσοι διαφύγῃσι τὴν σταγῇ βαρβαρικὴν μάχαιραν, φοβερίζονται νὰ συρθῶσιν αἰχμὰς εἰς τὰς πλατείας τῆς Ἀφρικῆς καὶ νὰ ἐκτεθῶσιν εἰς τὰς κτενὲς ἐπιθυμίας τῶν ἀνθρωπομόρφων θηρίων Μωαμεθανῶν. Ποία ἔστι ψυχὴ, ποῖος χριστιανὸς ἀληθὴς ἀνέχεται ἀδιάφορος παρόμοιον ραδειγμάτιστον ἀνδραποδισμόν; Ἡ ποῖος ἤθελεν ὑποφέρει νὰ νώσῃ ποτὲ τὰ τραγικώτατα δυστυχήματα τῶν ὁμοθρήσκων συμπολιτῶν του; Τὰ πράγματα τῶν Ἑλλήνων ἔφθασαν κατὰ χεῖρα εἰς τοιαύτην κατάστασιν. Ἡ Σπάρτη ἤδη περιμένει κατὰ ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν τὸν ἐχθρόν Ἰμπραχήμην, ὅστις παροτρύνεται νὰ προσβάλῃ εἰς αὐτὴν μὲ σημαντικωτέρας δυνάμεις. Λογεῖ διὰ τῆς οἰκογενείας μου τὰ ἀνδρεῖα τέκνα τῆς καὶ τὰ δέξαι εἰς τὰς ἀναγκαίας θέσεις τοῦ πολέμου, μὴ ὑποφέρουσα νὰ καταστῇ τὸ μέχρι τοῦδε ἀκαταπάτητον καὶ ἐλεύθερον ἔδαφός της ἀβδελυροὺς πόδας τῶν μεμιασμένων Αἰγυπτίων. Αὕτη, ἡ ὁποία πεισματώδεις καὶ γενικὰς μάχας κατέβαλε τὴν ἐπηρμένην δυνάμειν Ἰμπραχήμην, ἐλπίζεται εἰς τὴν θείαν βοήθειαν τὸ νὰ στήσῃ τοῦ τρόπαια θριαμβευτικώτερα καὶ μὲ τὸ παράδειγμά της νὰ κινήσῃ καὶ τόσους ἄλλους λαοὺς εἰς φιλότιμον. Τὸ μόνον δυνάμει αὐτῆς ἦτον καὶ εἶναι Κύριοι ἢ ἔλλειψις τῶν τροφῶν καὶ τῶν ἀναγκαίων τοῦ πολέμου. Οἱ κατάξῃροι καὶ πετρώδεις τόποι τὴν προμηθεύουσι τ' ἀναγκαῖα τὰ ὅποια δὲν εἴμπορεῖ νὰ λάβῃ ἀπὸ ἄλλα μέρη διὰ τὴν ἐρήμωσιν καὶ τὴν γενικὴν ἔλλειψιν. Λοιπὸν εἶναι χριστιανὸς ἀληθής, ὅποιος ἐπιθυμεῖ εἰλικρινῶς τὴν νίκην ὑπαρξίν τῶν συμπολιτῶν καὶ τῶν ὁμοθρήσκων του ἀπὸ τὴν παροῦσαν στιγμὴν, καθ' ἣν διακινδυνεύομεν τὸν ἔσχατον τὴν φιλότιμον καὶ προαιρετικὴν προσφορὰν του, ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος. Οἱ πλούσιοι, οἱ εὐκατάστατοι, ὅλοι οἱ Χριστιανοὶ ἀς διευθύνω

¹ Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἡ ἐκκλήσις αὕτη εἶναι τοῦ Πατρόπαπῃ Ματθαίου. Χαρακτὴρ γραφῆς τοῦ Ἰωάνν. Φιλήμονος.

τὴν πολεμοῦσαν ἤδη τὸν βάρβαρον Σπάρτην τροφὰς καὶ πολεμικὰ ἀναγκαῖα. Ἄς στοχασθῇ καθεὶς, ὅτι ὅσον ἐπαπειλεῖ τὴν γενικὴν καταστροφὴν ἢ μερικὴ καταστροφή τῆς Σπάρτης, τόσον ἐξ ἐναντίας ἡ Νίκη θέλει εὐχαριστήσῃ τὸ πᾶν, θέλει ἐνθουσιάζῃ ὅλους καὶ θέλει φέρῃ ἀφευκτον τὴν ἐξόντωσιν τοῦ ἐχθροῦ. Ἴδου εἰς ποίας ὠφελείας προσκαλεῖ σήμερον, Κύριοι! τὴν βοήθειάν σας ἡ πατρίς τῆς ἀνδρείας! Αἱ προσφοραί, ὅσαι καὶ ἂν ᾔθελον γίνεσθαι, δὲν θὰ ἀλησμονηθῶσιν, ἀλλὰ θὰ ἀνταμειφθῶσιν εἰς μίαν ἡμέραν καὶ μετὰ τὴν ἀφευκτον γενικὴν εὐγνωμοσύνην. Φιλοτιμηθῆτε λοιπὸν ὡς πατριῶται. Εὐσπλαγχνισθῆτε τὴν κινδυνεύουσαν ἀνθρωπότητα! Συντρέξατε με μέρος τῆς καταστάσεώς σας διὰ τὰ σφύσεται ἀπὸ μάχαιραν, ἀπὸ βδελυρὰν αἰχμαλωσίαν ὀλόκληρον πολεμοῦμενον λαὸν διὰ τὴν γλυκεῖαν ἐλευθερίαν του. Ἄς μὴ σὰς τύψῃ ποτὲ ἡ συνείδησίς σας, ὅτι δυνάμενοι δὲν ἐδοθησάτε. Ἔχετε μάλιστα αὐτὴν εὐχάριστον καὶ λελαμπρυσμένην εἰς τὴν ἀδέκαστον Ἱστορίαν, ἢ ὅποια θέλει γίνεσθαι ὁ μόνος ἀπαθὴς καὶ παντοτεινὸς κριτὴς τῶν πράξεων ὧν.

Εὐχομαι νὰ εἰσακουσθῶ διὰ τὰ ἴδω ποτὲ ὅλους τοὺς ὁμογενεῖς καὶ φίλους τῆς Ἑλληνικῆς εὐλευθερίας ἐντροφῶντας εἰς τὸν χαριέστατον τόπον τῆς Ἑλευθερίας, τῆς ὁποίας τὸ δένδρον ποτίζεται ἤδη με τόσα αἵματα τῶν ἀπογόνων τῆς ἀρετῆς, τῆς σοφίας καὶ τῆς ἀνδρείας.

Ἐκ Ναυπλίου τὴν 21 Αὐγούστου 1826.

Ὁ συμπολίτης καὶ ἀδελφός σας

237. Α. ΜΕΤΑΞΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα).

Πρὸς τοὺς ἐξοχωτάτους Κυρίους Κ. Διονύσιον δὲ Ῥώμαν, Π. Θ. Στεφάνου καὶ Κ. Δραγῶναν.

Ναύπλιον 21 Αὐγούστου 1826 ε. π.

Ἀπὸ τὴν περικλειομένην ἐπιστολήν μου πρὸς τὸν κύριον Θ. Γόρδων παρατηρεῖτε τὴν αἰτησίμ μου τὴν ὁποίαν τῷ κάμῳ ἐξ ὀνόματος τοῦ Κολοκοτρώνη διὰ τὸ Πελοποννησιακὸν στρατόπεδον. Τίποτε περισσώτερον δὲν ἔχω νὰ σὰς προσθέσω, οὔτε τι ἄξιον λόγου νὰ σὰς εἰδοποιήσω, εἰμὴ μόνον ἀφιερῶν καὶ συνιστῶν τὴν ἀναγκαιοτάτην ταύτην ὑπόθεσιν εἰς τὴν φιλογενεϊάν σας, σὰς παρακαλῶ νὰ προσπαθήσετε νὰ πείσετε τὸν εἰρημένον φιλέλληνα νὰ πέμψῃ μίαν ποσότητα τροφῶν ἀνάλογον εἰς τὸ Πελοποννησιακὸν στρατόπεδον. Θέλει σὰς γράψῃ ὁ Γ. Ἀρχηγὸς καὶ φίλος σας Κολοκοτρώνης με δεύτερον, εἰδοποιῶν καὶ

τὸ μέρος εἰς τὸ ὅποιον πρέπει νὰ διευθυνθῶσι. Βέβαιος ὅτι ἡ
θέλει εἰσακουσθῇ, μένω κύριοι! μὲ τὸ ἀνήκον σέβας

Τῆς ἐξοχότητός σας

φίλος καὶ δοῦλος
Ἀνδρέας Μεταξάς

Πρ. Παρακαλῶ κύριοι, νὰ πέμψετε τὴν ἐσώκληστον εἰς ἡ
ληγίαν πρὸς τὸν ἀδελφόν μου μὲ τοὺς τέσσαρας τόμους ὅπου
στῆς τῆς παρούσης θέλει σᾶς παραδώσει.

238. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6816 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ἀπὸ τὸ Γεν. Π. Στρατόπεδον.

Τῇ 21 Αὐγούστου 182

Ἐξοχώτατοι Κύριοι!

Καὶ δι' ἄλλης μου τῶν 10 Ἰουλίου ε. π. διὰ τοῦ Κυρ
Πετρίνη Σᾶς ἔγραφον, περικλείων καὶ μίαν πρόσκλησιν τῆς
νικῆς Διοικήσεως, διὰ νὰ δίδετε εἰς τὸν διορισμόν μου ἀπὸ τ
φάς, ὅπου ἤθελε σταλοῦν εἰς παραλαβὴν Σας ἀπὸ τὰς φιλελ
ἐταιρείας τῆς Εὐρώπης, ὅσας ἀναγκαιοῦσι διὰ τὸ Πελοπονν
στρατόπεδον. Ἄχρι τοῦδε μολονότι δὲν ἔχω μὲ λύπην μου π
μοι ἀπάντησίν σας, τῆς ὁποίας δὲν ἠξέυρω εἰς τί ν' ἀποδώ
αἰτίαν, δὲν ἀμφιδάλλω ὁμῶς, ὅτι νὰ ἐλάβετε τὰ ὠφέλιμα μέ
νὰ μᾶς προμηθεύσητε μὲ ἱκανὰς ἀπὸ αὐτάς, διὰ μὴν δοκιμά
στρατεύματά μας, τὴν ὁποίαν ἤδη ἄρχισαν νὰ δοκιμάζουν σ
ρίαν, καὶ Σᾶς παρακαλῶ μὴν ἀμελήσητε διόλου εἰς αὐτὴν τ
θεσιν, ὥς κατὰ πάντα ἀναγκαίαν διὰ τὴν σύστασιν καὶ διαμονή
τοπέδου, καὶ θέλετε μὲ ὑποχρεώσαι μεγάλως· μάλιστα, ἂν ἔχ
χείρας ἐξ αὐτῶν, θέλετε στείλῃ νὰ ἐκφορτωθοῦν εἰς Ναύπλιον
τίον ἀλεύρου ἢ παξιμαδίου· καὶ περὶ τούτου προσμένω ἀπάντη

Ὁ Ἱμπραήμης εὐρίσκεται εἰς Λακεδαιμονίαν. Ἐστεῖλα
εἰς ἀντίκρουσιν τῶν λεηλασιῶν τοῦ ἀρκετὰ στρατεύματα
ὁδηγίαν τῶν Στρατηγῶν Νικήτα καὶ Κολιόπουλου καὶ υ
Ἰωάννου, τὰ ὅποια καὶ χαίρουں καθημερινὰς εὐδοκιμήσεις κα
Ὅσον δὲ περὶ τῶν διατρεχόντων εἰς τὴν Πελοπόννησον, ἀ
μενος εἰς ὅσα δι' ἰδιαιτέρας μου πρὸς τὸν κοινὸν φίλον
Ρώμαν κοινοποιῶ, κρίνω ὀχληρίας ἴδιον καὶ τὸ νὰ τὰ ἐπα

καὶ διὰ τῆς παρούσης μου πρὸς τὴν ἐξοχότητά σας, καθότι ἐξ ἐκείνης θέλετε πληροφορηθῆ.

Σας παρακαλῶ νὰ ἀξιούμαι συχνῶν ἐπιστολῶν σας, δηλωτικῶν παντὸς περιέργου καὶ νὰ λαμβάνω δι' αὐτῶν τὰς εἰλικρινεῖς συμβουλὰς σας. Καὶ ἐστὲ βέβαιοι, ὅτι μοὶ κάμνετε μεγάλην χάριν. Ὑποσμεῖομαι δὲ

Πρόθυμος φίλος σας

Θ. Κολοκοτρώνης

Πρὸς τοὺς ἐξοχωτάτους Κυρίους Κόμητα Διον. Ρώμαν, Παναγ.

Θ. Στεφάνου καὶ Κων. Δραγώναν

Εἰς Ζάκυνθον.

239. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6815 Ἀρχαίου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Ἀπὸ τὸ Γεν. Π. Στρατόπεδον.

Τῇ 21 Αὐγούστου 1826.

Ἐξοχώτατε Κόμη, εἰλικρινέστατε ἀδελφεὲ καὶ φίλε!

Μὲ λύπην μου στεροῦμαι πρὸ πολλοῦ ἀδελφικῶν σου, ἀγνοῶν ποῦ ν' ἀποδώσω τὴν αἰτίαν. Ἀπὸ τὸν συνταγματάρχην κύριον Γόρδωνα ἔλαβον χθὲς ἐπιστολὴν καὶ σὰς περικλείω τὴν πρὸς τὴν ἐξοχότητά του ἀπάντησίν μου, τὴν ὁποῖαν σὰς παρακαλῶ νὰ τοῦ ἐγχειρίσετε καὶ νὰ τὸν παρακινήσετε καὶ ἡ ἐξοχότης σας νὰ λάβῃ πρόνοιαν, διὰ νὰ μᾶς προμηθεύσῃ τροφάς, καθότι ἀρχισαν νὰ στεροῦνται τὰ στρατόπεδά μας. Κατὰ τὰς 10 τοῦ παρελθόντος Ἰουλίου ε. π. διὰ τοῦ κυρίου Θ. Πετρίνη ἔστελλον καὶ ἄλλην ἐπιστολὴν μου πρὸς τὴν ἐξοχότητά σας καὶ σὰς περιέκλειον καὶ μίαν πρόσκλησιν τῆς Διοικήσεώς μας, διὰ νὰ δίδετε εἰς τὸν διορισμόν μου ὅσας τροφάς ἀναγκαιοῦσι διὰ τὰ Πελοποννησιακὰ στρατόπεδα, ἀφ' ὧν ὅσας ἤθελε σταλοῦν εἰς παραλαβὴν σας ἀπὸ τὰς φιλελληνικὰς Ἑταιρείας. Περὶ τούτου ἀπάντησίν σας δὲν ἔχω· δὲν ἀμφιδάλλω ὁμῶς, ὅτι ἐλάβετε εἰς ἐνθύμησιν νὰ μᾶς προμηθεύσῃτε ὅσον τάχος ἀπ' αὐτὰς καὶ προσμένω νὰ τὸ πληροφορηθῶ ἐκ πρώτης σας.

Ἡ φήμη θὰ ἔφερεν εἰς τὰς ἀκοάς σας τὰς ἀναφύεις εἰς τὴν Πελοπόννησον ταραχάς. Ἡ ἀπὸ διαφόρους, κατὰ θέλησιν ἐκάστου, καθιστόρησις αὐτῶν βέβαια ἔδραψε καὶ βλάπτει πολὺ τὴν Ἑλλάδα καὶ λυπεῖ τοὺς φίλους της. Διὰ νὰ διασκεδάσω διὰ τοῦτο τὴν ὥς ἐκ τῶν τοιούτων προερχομένην ἀπάτην καὶ διὰ νὰ πληροφορήσω εἰλι-

κρινῶς τὴν ἐξοχότητά σου, καὶ διὰ τῆς ἐξοχότητός σου δλου εἰλικρινεῖς φίλους τῆς Ἑλλάδος, ἐκρίνα ἀναγκαῖον καὶ σὰς περ τ' ἀντίγραφα δλης αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως διὰ νὰ παρατηρήσῃς πρακτικὰ μου εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν καὶ νὰ καταδικάσῃτε ἀδεκ

Φίλτατε Κόμη! Αἱ νεογεννηθεῖσαι αὗται ταραχαὶ δὲν πρ εἰμὴ ἀπὸ τὴν ἰδιοτέλειάν τινων, ἤτις ἠπάτησε τὴν Διοίκησιν κα καὶ αὐτὴ ὑπεστήριξε μηχανικῶς τὰς ἀρχάς της, ἀποτεينوμέ ὑποκεκρυμμένους σκοπούς. Ἄλλ' ὁ χρόνος ἀπεκάλυψε τὴν ἀλ τοῦ σκοποῦ αὐτῶν καὶ ἐλπίζω ν' ἀπαντηθῶσιν ἐγκαίρως τὰ ἀ ἀποτελέσματά των. Ὅσον δὲ ἂν ἠπατήθη ἐξ αὐτῶν καὶ ἡ Δι ὀλίγον παρήλθε καὶ εὐγῆκεν ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἀπάτην ὥστε δὲν θάλλεται, ὅτι κατ' αὐτὰς θέλει καταπαύσουν αἱ καθεστῶσαι τ Κορίνθου καὶ Βοστίτζης εὐφήμεως καὶ νὰ δώσωμεν ὅλοι τὴν πρ μας εἰς ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν σκοπόν. Καὶ εἴθε μ' ἀκόλουθόν μ σὰς τὸ ἀναγγεῖλω πρὸς εὐχαρίστησίν σας. Τὰ τοιαῦτα δὲν διετ δόλου τὴν προσπάθειάν μου εἰς τὰ πρὸς τὴν Πατρίδα χρέ ἐχάλασαν μόνον τὴν σειρὰν τῶν πολεμικῶν ἐργασιῶν μου καὶ νάλωσαν ματαίως τὰς τροφὰς Κορίνθου καὶ Καλαβρύτων, ἀ ὁποίας ἠλπίζετο νὰ οἰκονομηθῇ ἱκανὸν καιρὸν τὸ στρατόπεδ καὶ ὡς ἐκ τούτου ἤδη κατηντήσαμεν εἰς τὸν ἀνώτατον βαθμ ἀνοικονομησίας. Παρακαλῶ τὴν ἐξοχότητά σου δλην τὴν εἰρ σειρὰν τῶν διατρεξάντων καὶ διατρεχόντων νὰ κοινοποιήσῃς κα τὸν Συνταγματάρχην κ. Γόρδωνα, διὰ νὰ πληροφορηθῇ καὶ ἡ της του καὶ κάθε ἄλλος εἰλικρινὴς φίλος τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ Ἱμπράμηγς εὐρίσκεται εἰς τὴν Λακεδαιμονίαν. Ἐστεῖ ἡμερῶν πρὸς ἀντίκρουσιν τῶν λεηλασιῶν τοῦ ἀρκετὰ στρατεύμα τὴν ὁδηγίαν τῶν στρατηγῶν Νικήτα καὶ Κολιοπούλου καὶ το μου Ἰωάννου, τὰ ὅποια καὶ χαίρουν καθημερινὰς εὐδοκ κατ' αὐτοῦ. Μὲ κακοφανισμόν μου δὲ εὐρέθην ἀναγκασμένος νὰ ὁ ἴδιος ἐδῶ, διὰ νὰ ἐμποδίζω, ὡς ἄχρι τοῦδε ἐμπόδισα, τὴν α τῶν ταραχῶν καὶ διὰ νὰ θεωρῶ τὰ κατὰ τῶν ἐν Τριπολιτσᾷ κινήματα, ὅπου ἐπὶ τούτου κρατῶ μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τὰ στρατ τῶν στρατηγῶν Δηλιγιάννη, Σισίνη, Μελετόπουλου καὶ Πετιμε Ἡ προκηρυχθεῖσα συγκρότησις τῆς Ἐθν. Συνελεύσεως ἐλπ νὰ διορθώσῃ κάθε ἀταξίαν καὶ νὰ περιορίσῃ ἕκαστον εἰς τὰ χρ Μοῦ εἶναι ἐπιθυμηταὶ αἱ δι' αὐτὴν τὴν περίστασιν φιλικαὶ σ λαί σας, καὶ ἐπιθυμητοτέρα ὁμοίως μία προσωπικὴ ἐντευξις, χιστον διὰ νὰ σταθῇς ἀδιάφορος θεατῆς τῶν ὁμιληθησομέν αὐτὴν, τὸ ὁποῖον, διὰν ἀγαπᾷς τὴν Πατρίδα, ἡμποροῦν κατορθώσῃς.

Κύριε! Ὅφειλω νὰ σέδωμαι τὰς ἀδελφικὰς συμβουλὰς σα

περισσότερον, καθ' ὅσον αὐτὰ τὰ πράγματα μοι τὰς ἀπέδειξαν ὀρθὰς καὶ εὐλικρινεῖς· μάλιστα ἐκείνας, ὅπου τὸν προπαρελθόντα χρόνον μ' ἐδί-
δετε· καὶ διὰ τοῦτο μὴ λείπη, καλὲ πατριῶτα, νὰ μοι τὰς διδῃς συχνά,
διὰ νὰ μοῦ αὐξάνῃς τὴν πρὸς τὴν ἐξοχότητά σου ὀφειλομένην εὐγνω-
μοσύνην μου. Μὴ λείπη δὲ νὰ μοι κοινοποιῇς καὶ ὅ,τι περὶ ἐργον καὶ
ὠφέλιμον ἀπὸ τὸν ἐξωτερικὸν κόσμον. Ἐνῶ¹ μὲ τὴν αὐτὴν ἐπιθυμίαν
λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποσημειοῦμαι.

Τῆς ἐξοχότητός σου
εὐλικρινῆς ἀδελφὸς καὶ φίλος.

Θ. Κολοκοιτρώνης

Πρ. Ἄν θεωρῇτε τὸν ἐρχομόν σας δύσκολον, παρακαλῶ νὰ ἤθελε
στοχασθῇτε ἐσκεμμένως ἐπάνω εἰς ὅσας γνώμας γνωρίζετε ὠφε-
λίμους καὶ ἀναγκαίους νὰ προταθοῦν εἰς τὴν συνέλευσιν καὶ νὰ
μοι τὰς κοινοποιήσῃτε εὐλικρινῶς. Ἐξαιρέτως δὲ νὰ ἤθελε σκεφθῇτε
ἐπάνω εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς Διοικήσεως, διότι ὅλοι οἱ ἄχρι τοῦδε
Διοικηταὶ ἐφάνησαν ὁποίου χαρακτήρος εἶσιν. Ἐκαστος φρονεῖ ὑπὲρ
ἑαυτοῦ καὶ ὄχι ὑπὲρ Πατρίδος, καθὼς ἠπατήθημεν καθ' ὅλην τὴν
ἐκτασιν καὶ ἀπὸ τὸν κύριον Στοχάζομαι, ὅτι ἤθελεν εἰσθαι
καλὸν νὰ διοικηθῇ ἡ Ἑλλάς ἀπὸ ἑνα πρόεδρον εἰς εἶδος *Μονάρχου*,
καὶ περιϋψίου τοιοῦτον ποιῶν γνωρίζετε ἱκανὸν εἰδοποιήσατέ με ἐγκαίρως.

Μὲ τοὺς ὁπλαρχηγούς τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος, ἐκτὸς τῶν Σουλιω-
τῶν, τοὺς ὁποίους ἠπατήσε καὶ διέφθειρεν ὁ ἠνώθημεν ὅσοι
Πελοποννήσιοι εἴμεθα σύμφωνοι καὶ ὁμόφρονες, ἐκτὸς δύο τριῶν
γνωστῶν σου. Μάλιστα, διὰ νὰ φυλάττεται εὐλικρινῆς ἡ ἔνωσις,
ἐκρίθη εὐλογον καὶ εὐρίσκεται μετ' ἐμοῦ ὁ στρατηγὸς Γ. Βαλτινός,
ὅστις καὶ σὰς προσκυνεῖ. Πληροφορούμεθα, ὅτι ὁ λόρδος Κόχραν
φθάνει εἰς τὴν Ἑλλάδα· κρίνω λοιπὸν ἀναγκαῖον νὰ σὰς ὑπενθυμίσω,
ἂν περάσῃ αὐτόθεν, νὰ ἤθελε μεταχειρισθῇτε ὅποια μέσα γνωρίζετε
διὰ νὰ τὸν προδιαθέσετε νὰ μὴν ἀκούῃ τῶν ἰδιοτελῶν τοὺς λόγους.
Πληροφοροῦμαι, ὅτι ἡ Διοίκησις ἔγραψεν εἰς τὰς Φιλελληνικὰς Ἑται-
ρείας τῆς Εὐρώπης καὶ εἰς τὸν Κύριον Ἐυνάρδον ὅπου εἰς τὸ ἐξῆς
ὅσας τροφὰς καὶ πολεμεφόδια στέλλουν νὰ στέλλωνται κατ' εὐθείαν
εἰς παραλαβὴν τῆς Διοικήσεως. Θὰ ἐμάθατε, ὅτι ἕως προχθὲς διενέ-
μοντο εἰς Ναύπλιον δεκαεπτὰ χιλιάδες ταῖνια, ἐνῶ μόλις ἦσαν τρεῖς
χιλιάδες στρατιῶται. Διὰ ταῦτα ἀνάγκη νὰ λάβετε μέτρα νὰ προδια-
τεθῇ τὸ πρᾶγμα, διὰ νὰ μὴν πηγαίνουν εἰς μάτην αἱ τροφαὶ καὶ
πεινοῦν τὰ στρατεύματα.

Ἡ παροῦσά μου σὰς ἔρχεται διὰ τοῦ Κυρίου Μιχαὴλ Σισίνη καὶ

¹ Ἐδῶ σταματᾷ τὸ πρωτότυπον μὴ περισωθείσης τῆς συνεχείας, ἣν ἐραυρίζομεθα
ἐκ περισωθέντος ἐπισήμου ἀντιγράφου.

δι' αὐτοῦ παρακαλῶ τὴν ἐξοχότητά σας νὰ ἔχω τὴν ταχειαν-
τησίῳ σας, καθὼς καὶ ὅσα εἰς τὸ ἐξῆς γράμματά σας μοῦ σ-
μάλιστα ὅπου ἡ πορεία ἐκείνη εἶναι ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀνύ-

Θ. Κολοκοτρώνη

240. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΖΑΚΥΝΘΟΥ ΠΡΟΣ ΑΝΔΡΕΑΝ ΖΑ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τοῦ Ἀρχείου τῆς οἰκογ. Ζατμῆ).

Ἐκ Ζακύνθου, τῇ (23 Αὐγούστου) 4 7βρίου 1820

Πρὸς τὸν Πανευγενέστατον Κ^{ον} Ἀνδρέαν Ζατμῆ. Εἰς Ζάκυνθον

Πανευγενέστατε,

Μετὰ τὴν ἡμῶν γνωστοποίησιν, ἀναφορικὴν εἰς τινὰ οὐσιώ-
διαφορα πράγματα, τὰ ὅποια σὰς ἐκοινοποιήσαμεν ἐγκαίρως,
ρίστως ἐλάβομεν τὰ φιλικὰ ὑμέτερα γράμματα ὑπὸ 25 Ἰου-
καὶ 28 Ἰουλίου. Εἶδομεν καὶ ἐπαρτηρήσαμεν ὅλα τὰ ἐν-
ἐμπεριεχόμενα καὶ κατὰ χρέος δίδομεν εἰς αὐτὰ τὴν ἀπαιτα-
ἀπάντησιν. Εἶναι ἀμφίβολον (!) ὅτι ἐκεῖναι αἱ ἀταξίαι καὶ ταραχαί
θειμέναι εἰς τὰ γράμματά σας ἔρχονται ἀπὸ δύο κυριωτάτας
ἡ μὲν πρώτη προέρχεται, ὅτι οἱ ἀρχηγοὶ τῆς Ἑλλάδος δὲν θέλ-
καταλάβουν ὅτι ἐν ἔθνος δὲν ἔμπορεῖ πώποτε νὰ σχηματισθῇ
ὕπολογισθῇ τοιοῦτον ἀπὸ τοὺς ξένους, ὅταν δὲν ἀποφασισθῇ
τοὺς περισσότερους τῶν ἐγκρίτων νὰ παύσῃ ἡ ἀντιζηλία τῆς σπ-
χίας καὶ τῆς φιλαυτίας μεταξὺ τῶν κατοίκων μιᾶς Ἑλληνικῆς
χίας καὶ ἐκείνων μιᾶς ἐτέρας ἄλλης, διαμεριζομένων μᾶλλον δι'
παρὰ δι' ἄλλων, καὶ ὅταν δὲν γείνη μία ἐνστασις καὶ μία σ-
εἰς τὰ συμφέροντα μεταξὺ τῶν διαφόρων μερῶν τῆς ἐπικρατείας
ἐτέρα εἶναι ἡ πλέον αἰσθαντικὴ ἐκπληξίς, τὴν ὅποیان ἐδοκίμ-
ὅταν εἶδομεν ἁποδεδειγμένην τὴν ἐκρηξίν μιᾶς ἐνότητος
τῶν ἀρχῶν τῆς Πελοποννήσου, καὶ ἡ ὅποια ἐπροξένησεν ἐκ-
τὴν αὐτῶν ἀνάστασιν τῶν παρελθόντων καταδρομῶν, καὶ
ἰδίᾳ ἔδωσεν ἀφορμὴν εἰς τοὺς ξένους νὰ συλλάβουν τι διὰ τὴν
ὀπόληψιν καὶ δόξαν στερεωθεῖσαν ἀπὸ τὴν ὅποیان εἶχον πρὸ
πέσει. Ἀλλὰ κατ' ἐξοχὴν αἰσθανόμεθα ἀπὸ ψυχῆς τὸν πόνον
Πανευγενεία σας ἤρχισατε ἤδη νὰ μὴ συνεννοήσθε τόσο
Γέροντα Κολοκοτρώνην, ἡ ἔνωσις τοῦ ὁποίου ἤθελε πολλὰ
τοτε συμφέρει εἰς τὴν ἀσφάλειαν καὶ τῶν Ὑμετέρων συμφ-
καὶ τῆς Ὑμετέρας τιμῆς καὶ ἐκείνης τῆς Πατρίδος. Ἡ Πανε

σας δὲν ἀγνοεῖτε, βέβαια, ὅτι μίαν φορὰν ὅταν ὁ ἄξιος, ἀλλ' ἀπλοῦς Κολοκοτρώνης, ἤθελε ψυχρανθῇ μαζί σας, τὸν ἀφίνετε εἰς τὴν διαβολὴν ἄλλων πονηρῶν, οἵτινες τὸν κατασταίνουν, χωρὶς αὐτὸς νὰ τὸ καταλάβῃ, τὸ ὄργανον τῶν αὐτῶν ἐμμέσων σκοπῶν καὶ βλαπτικῶν εἰς τὴν πατρίδα. Συγχωρήσατέ μας Κύριε! διὰ ταῦτα τὰ λεγόμενά μας, ἀλλ' ἡ ἔνθερος ἔφεσις, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἐκκινούμεθα διὰ τὸ καλὸν κοινὸν καὶ συμφέρον μᾶς ὑπαγορεύει τοιαύτην ἐκθεσιν. Ὅθεν καὶ σᾶς παρακαλοῦμεν τοῦ νὰ συλλογισθῇτε μετὰ φρονήσεως καὶ νὰ γνωρίσητε, ὅτι κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον γράφομεν καὶ εἰς τὸν προρρηθέντα Γέροντα Κολοκοτρώνην, διότι εὐρίσκομεν ἀναπόφευκτον εἰς τοιαύτας κατεπειγούσας καὶ καιρίας στιγμὰς, ὅτι πρέπει νὰ στοχασθῇτε πολλὰ ἀναγκαῖαν καὶ χρήσιμον τὴν ἔνωσίν σας μαζί του. Νομίζομεν ὡσαύτως πρᾶγμα ἀναγκαῖον, ὅτι δι' αὐτοῦ νὰ ἐπανεέλθῃ ἡ πρώτη ἁρμονία, ἐνῶ διὰ τῆς Πανευγενείας Σας θὰ παρασυρθῶσι, καὶ οἱ ἕτεροι, καὶ οἱ πλείότεροι τοῦ πολιτικοῦ χοροῦ, εἰς τὴν πρώτην συνεννόησιν, μὴ ἐξαιρουμένου τοῦ ἀρχιναυάρχου Μιαούλη· εἰς τοῦτο, ὥς τὸ οὐσιωδέστατον προκείμενον, χρειάζεται ἀφεύκτως νὰ ἐργασθῇτε πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ μας, ἡ κατόρθωσις τοῦ ὁποῖου συμβάλλει τοσοῦτον εἰς τὴν ἀνθρώπων καὶ στερέωσιν τῆς ἰδιαιτέρας καὶ ὀλικῆς ὑπολήψεως καὶ δόξης. Δι' αὐτοὺς τοὺς ἀναντιρρήτους λόγους, εἶναι πᾶσα ἀνάγκη νὰ καταβάλλητε ὅλα σας τὰ δυνατά, ἕως οὗ ἐπιστηριχθῇ βασιμῶς τὸ σωτηριῶδες τοῦτο ἐπιχειρήμα, τὸ ὁποῖον δὲν θέλετε παραδλέψαι, ἂν εἶναι καὶ μὲ θυσίαν σας, ἡ ὁποία θέλει βεβαίως ἀνταμειφθῇ ἀναλόγως καὶ δικαίως, ὥς πρὸς τὰς πατριωτικὰς καὶ σπουδαίας ἐργασίας σας, περὶ τῶν ὁποίων, ἂν ἡ θέσις καὶ ἡ τάσις τῶν πραγμάτων μᾶς ἐσυγχωροῦσαν νὰ σᾶς τὴν ἐπεξεργασθῶμεν.

Ἐπανερχόμενοι εἰς τὸ προκείμενον βλέπομεν κατὰ δυστυχίαν, ὅτι εἶναι τοσοῦτον ἀναπόφευκτον, ὥστε ἡ μερικὴ διαφωνία καὶ ἡ ἐχθρηता τῶν ἀρχηγῶν μιᾶς ἐπικρατείας, αἱ ῥαδιουργίαι τῶν κακοδοῦλων προχωροῦσιν εὐκολωτέρως, καὶ μάλιστα ὅπου οἱ φρονιμώτεροι τῶν ἀρχηγῶν δὲν ἐνόνωνται σφικτὰ καὶ ἐγκαρδίως καὶ δὲν σχηματίζουν μίαν ἱερὰν συσσωμάτωσιν, ἐγκαταλείποντες κάθε ἰδιαίτερον σκοπὸν, καὶ ἀφιερώνοντες εἰς τὸ νὰ προλάβουν τὰς μηχανουργίας τοῦ ἐνὸς καὶ τὰς διαιρέσεις τῶν ἄλλων, ὥστε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον κατανταίνοντες ὠφέλιμοι καὶ διὰ τὸν ἑαυτὸν τους καὶ διὰ τὴν πατρίδα των. Ἐὰν οὗτοι ὅμως ὕστερον ἀπὸ τόσα λάθη, ἀπὸ τόσα ὀλέθρια συμβαίνοντα, καὶ ἀπὸ ζωνηρὰ παραδείγματα, ἀναφερόμενα ἀπὸ τὴν ἱστορίαν τῶν ἔθνων δὲν θέλουσι μίαν φορὰν νὰ προσκολληθῶσιν εἰς τούτην τὴν ζωτικὴν ἀπόφασιν, χάνουν κάθε δικαίωμα τοῦ νὰ παραπονεθῶσι. Δι' ὅλα τὰ κακὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα βασανίζονται, καὶ καμμία βοήθεια ἢ συμβουλή, δὲν θέλει εἶναι ἱκανὴ νὰ τοὺς δώσῃ τὴν παρα-

μικράν ὠφέλειαν, ὥστε πίπτουν εἰς τὴν ἀδιαφορίαν τῶν φίλων
καὶ εἰς τὴν καταφρόνησιν τῶν ἀδιαφορούντων, καὶ τῶν ξένων

Ἡμεῖς ἐπράξαμεν καὶ εἶπαμεν εἰς πάντα καιρὸν καὶ περ καὶ ἔως ἐν τῇ παρουσίᾳ ταύτῃ ὅσον συνίσταται εἰς τὴν δύναμιν καὶ εἰς τὴν πειράν μας· τοῦ λοιποῦ ἀνήκει εἰς σὰς Κύριον κατορθώσῃτε ὅτι, εἶναι δυνατόν νὰ συνάξετε τὴν ἀπάντησιν τῶν θέσεων εἰς τὴν καλλιτέραν ἐποχὴν (;) Ἀπὸ τὰ πρὸ θέντα ἀτοπήματα καὶ ἀπὸ τὰς διαιρέσεις τῶν ἐγκριτοτέρων καὶ καλλιτέρων μεταξὺ τῶν ἀρχηγῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν σὺν ἡ ἀδυναμίᾳ καὶ ἡ χαυνότης τοῦ λαοῦ εἰς τὴν συμβαίνουσαν διαμοίρασιν, καὶ ἐπομένως ἡ ἀπελπισία ὅπου τὴν οἰκιοποιεῖ σὺρει νὰ ὑποστηρίξῃ τὰς ἐλπίδας διὰ τῆς σκευωρίας τοῦ ἐξωτερικῆς ὑπερασπίσεις καὶ νὰ ἀκροάζεται τὰ ἀπατηλὰ λόγια διαφόρων ἀποστόλων καὶ τοιούτων, ὥστε μένει ἀμήχανος κυριωτέρας χρείας καὶ κινδύνους τῆς πατρίδος.

Ἐπαρτηρήσαμεν ὅσα ἡ πανευγενεία Σας μᾶς ἐχέουσα τῆς ὁδηγίας τοῦ συνταγματάρχου Φαβιέρου καὶ περὶ τῆς ὁδηγίας Κόμητος Δ' Ἀρκουρ ἐλθόντος τώρα ἐσχάτως εἰς τὴν Ἑλλάδα. Καὶ ὅτι μᾶς θλίβει ὁ τρόπος, καθ' ὃν ὠδηγήθησαν μὲ τὴν Ἑλ. Διοίκησιν, δὲν μᾶς παραξοφαίνετε ὅμως μία τοιαύτη διεύθυνσις δύο μονίμους λόγους. Ὁ μὲν διότι ἡ διαφωνία καὶ διαίρεσις διοικούντων καὶ στρατιωτικῶν ἀρχηγῶν καὶ ὄλων τῶν ἐκ κατοίκων τῆς Ἑλλάδος ἐπροξένησε τοιοῦτον ἀποτέλεσμα, ὅδεσθαι καὶ διεσθῆναι, οἱ ὅποιοι ὑπολογίζοντες τὴν ἡρωικὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ Δήμου καὶ ἀγαπῶντες νὰ ὑπερέξωσιν ἀπὸ τῆς κατ' ἐξοχὴν, δὲν ἐμπιστεύονται πλέον εἰς τοὺς ἀρχηγούς. διὰ τοῦτο κρίνουν ἀναγκαῖον νὰ βοηθήσουν τὴν Ἑλληνικὴν μετὰ τὸ νὰ δώσουν ἓνα σχηματισμὸν κατὰ τὸν ἴδιον αὐτὸν τρόπον συλλογίζεσθαι εἰς τὸ ἔθνος, ὅπου στοχάζονται νὰ βοηθήσουν. Ὁ ἄλλος, ὅτι τινὰ μέλη τῆς Γαλλικῆς ἐταιρίας, φαίνεται νὰ συνιστῶν τινὰ σχέδια καὶ ἴσως νὰ συνεννοῶνται δὲ τὴν ἰδίαν Διοίκησιν, ἀλλ' εἰς ταῦτα δὲν συνέχονται οἱ αὐτῶν συνεταῖροι. Ὁ μὲν γὰρ στοχάζονται εἰλικρινῶς καὶ γενναίως νὰ βοηθήσουν τὴν Ἑλ. Διοίκησιν ὑπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς φιλανθρωπίας καὶ φιλελευθερίας

Εἶναι δὲ ἀξιοσημείωτον πρᾶγμα νὰ σκεφθῇ μετὰ σπουδῆς οὗτοι οἱ ἀποστελλόμενοι ἀπὸ τὰς φιλελληνικὰς ἐταιρίας, φαίνεται, δεικνόνται πρόθυμοι εἰς τὴν βοήθειαν τῆς Ἑλληνικῆς ἑσέως, ἣ Διοίκησις τῶν προσφέρει καθημερινῶς βοηθείας θρησκευτικὰς καὶ γυναικῶς καὶ φυσικῶς εἰς τὸν μεγαλύτερον ἐχθρὸν τῆς ὑποἑσέως, ὅστις εἶναι ὁ Μεγὰρ Ἀλῆς. Ἡμεῖς δὲ

λόγον ὅπου δεῖ περὶ τῆς διευθύνσεως τῶν προῤῥηθέντων ὑποκειμένων καὶ ἐλπίζομεν, ὅτι θέλει προνοηθῇ μία ἄλλη διεύθυνσις, εἰς τοιοῦτου εἶδους ἀποστολάς, ἐν αἷς θέλουν ἀποκατασταθῇ μάταια τὰ μυστηριώδη πολιτικά ἐγχειρήματα, τὰ ὅποια ᾔθελεν αὐτοῦ λάθουν καὶ εἰς τέτοιον τρόπον, ὥστε νὰ μένῃ τὸ καλὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὸ ὅποιον οὗτοι δύνανται νὰ πράξωσι χωρὶς τούτου τοῦ κακοῦ, τὸ ὅποιον ᾔθελεν εἶσθαι εἰς τὰ σχεδιά των.

Περὶ ὧν τούτων τῶν ὑποθέσεων καὶ παρ' ὧν αὐτῶν τῶν ἡμετέρων στοχασμῶν καὶ εἰδήσεων, ἡ πανευγενεία σας μὴ λείψετε ἐνωμένος με τοὺς προρρημένους συνεταίρους σας, καὶ με ὅσους ἄλλους στοχασθῇτε ἀναγκαίους νὰ ἐνώσωσι μαζί σας, διὰ νὰ προλάβητε ὅλα τὰ ἐπιχειρήματα καὶ τὰς ἀντενεργείας ἐναντίας εἰς τὸ καλὸν τῆς πατρίδος καὶ εἰς τὰ οὐσιώδη αὐτῆς συμφέροντα εἰς τὴν προσεχῇ ἑναρξιν τῆς Ἑθνικῆς Συνελεύσεως. Ἐνῷ εἰμεθα πληροφορημένοι ἀλανθέστατα, ὅτι εἶναι προπαρασκευασμένα διάφορα ἀνόητα σχέδια ἀποβλέποντα εἰς τὸ νὰ πράξῃ τὸ βασιανισμένον Ἑλληνικὸν ἔθνος εἰς τὴν ἐσχάτην πτώσιν του, κάμνοντάς το τοιοῦτοτρόπως νὰ λάθουν οἱ ἐξωτερικοὶ ἀνυποληψίαν καὶ νὰ τὸ διαλύσουν ἀπὸ κάθε ἐθνικὸν δεσμόν, διὰ τὸ ὅποιον τοῦτο σχέδιον σᾶς προειδοποιούμεν, ὅτι οἱ πρῶτιστοι τῶν βραδιουργῶν καὶ ἐπιχειρηματιῶν τοιαύτης διαβολικῆς μηχανῆς καὶ σχεδίου εἶναι ὁ Κωλέττης καὶ Θεοτόκης.

Γράφοντές σας ταῦτα τὰ ὀνόματα ἐμπιστευόμεθα, ὅτι ταῦτα τὰ ἐκθετόμενα θέλουν ἀποταμιευθῶσιν εἰς τὸ στήθός σας, καὶ φθάνει νὰ γνωρίσητε, εἰς ποῖον βαθμὸν καταντᾷ ὁ κίνδυνος, ἐνῷ με τὴν φρόνησίν σας δύνασθε νὰ τὰ προλάβητε καὶ νὰ διαδώσητε εἰς τοὺς φίλους με τοὺς ὁποίους ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἀναλάβητε τὰς πρώτας καὶ πλέον στενοτέρας σχέσεις ἐμπιστοσύνης καὶ φιλίας.

Ἡθέλαμεν εὐχαρίστως ἐκτελέσῃ τὴν αἵτησιν τῶν Ψαριανῶν, ὡς πρὸς τὰ χρήματα τοῦ ἀποδιώσαντος Βαρβάκη, ἂν οἱ αὐτοῦ ἐπίτροποι εἶχαν ἐξουσίαν νὰ τὰ δώσωσιν ἀπολύτως, καὶ ἂν εἶχον αὐτὴν τὴν χρηματικὴν ποσότητα εἰς χεῖράς των. Ἡ πανευγενεία σας ὅταν θελήσῃτε νὰ δώσητε μίαν ἐπιθεώρησιν εἰς τὴν διαθήκην ταύτην τοῦ μακαρίτου ἀνδρός, τῆς ὁποίας τὸ ἀντίγραφον ἀπεστάλη ἀμέσως μετὰ τὴν ἀποδίωσίν του καὶ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Διοίκησιν καὶ εἰς τὴν ἰδίαν ἐπιτροπὴν τῶν Ψαριανῶν, ἡθέλατε βέβαια ἀναγνωρίσει τὴν νομιμότητα τῶν λόγων μας. Μᾶς δυσαρεστεῖ τὰ μέγιστα, ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ σᾶς εὐχαριστήσωμέν εἰς ὅ,τι ἀποδλέπει τὴν μετακόμισιν τῆς φαμελίας σας εἰς τὰς Ἰονικὰς νήσους, διότι ὡς ὑποκείμενον ποῦ εἰσθε τοσοῦτον ἐγνωσμένον εἰς τὰ ἐνεργοῦντα ἐπιχειρήματα κατὰ τοῦ ἐχθροῦ καὶ ὅτι σήμερον παρουσιάζεσθε εἰς τὸν πολιτικὸν χορὸν τῆς Ἑλλάδος ὡς ἀρχηγός, τοῦτο κάμνει νὰ ἐμποδίσῃ εἰς τὴν ἀποκηρυγμένην οὐδε-

τερότητα ταύτης τῆς Διοικήσεως, καὶ διὰ τοῦτο δὲν συγχωρᾷ
 ἄσυχον τῆς ἀξιολύτου ὑμετέρας οἰκογενείας σας εἰς τὴν Ἰονικὴν
 κράτειαν. Εἶναι ἴσως δυνατόν μετακομιζομένη εἰς Κόθηρα
 δεχθῶσιν ἐκεῖ ὡς μέρος μεμακρυσμένον ἀπὸ τὴν μητρόπολιν
 ἐδέχθησαν τὴν οἰκογένειαν τοῦ Μιαούλη. Ἄν τοῦτο λοιπὸν ἀποφ
 νὰ βάλετε εἰς ἐνέργειαν προειδοποιήσατέ μάς το ὅπως λάβω
 ἀνήκοντα μέτρα.

Μὲ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ὑμετέρας ἀπαντήσεως μένομεν μετὰ
 ὑπολήψεως καὶ ἀδελφικῆς ἀγάπης.

Πρόθυμοι τῶν ἐπιταγῶν
 Διονύσιος ὁ δὲ Ρώμης
 Παναγιώτης Θ. Σι
 Κωνσταντῖνος Δραγ

241. Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀρθ. 4721 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρὸς τοὺς Ἐξοχωτάτους Κυρίους Κόμητα Δ. δὲ Ῥώμαν, Π.
 φάνου καὶ Κ. Δραγῶναν.

Διὰ τοῦ Κυρίου Ἀθανασίου Ζησίμου, ἐπίτηδες ἀποστελ
 σὰς διευθύνεται ἡ παροῦσα, συνωδευμένη μὲ τὰς ἐσωκλείστο
 ἀναγκαιότητας ἐπιστολάς, ἐκ τῶν ὁποίων τὰς μὲν πρὸς τοὺς κυ
 Γόρδων καὶ Θ. Πετρίνην ἐγχειρίσατε, τὴν δὲ πρὸς τὸν Κύριον
 • Καποδίστριαν ἐξαποστείλατε ἐν τάχει ἀσφαλῶς, αἰτοῦντες τὴν
 ἀπάντησιν. Παρακαλεῖσθε δὲ νὰ προσπαθήσετε νὰ λάβητε ὅσον
 τὰς ἀπαντήσεις τούτων ὄλων, τὰς ὁποίας θέλετε διευθύνῃ
 Διοίκησιν διὰ τοῦ αὐτοῦ γραμματοχομιστοῦ, ὅστις θέλει π
 αὐτόθι ἐπὶ ταύτῃ.

Κύριοι! Τὸ περιεχόμενον τῶν ἀνωτέρω ἐπιστολῶν εἶναι
 μενον οὐσιωδέστατον. Ἡ Διοίκησις, πάσχουσα παντελῇ
 τροφῶν καὶ βλέπουσα μὲ θλίψιν τῆς, ὅτι ἐκ τούτου κινδυν
 στρατόπεδα νὰ διαλυθῶσι, τὸ ὅποῖον τοῦτο θέλει ἐπιφέρει
 δεινά, ἐπικαλεῖται τὴν ὅσον ταχύτεραν ἀποστολὴν τροφίμων
 προφθασθῶσιν αἱ κατεπείγουσαι τῶν στρατοπέδων ἀνάγκαι.

Ὁ ἐγνωσμένος ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἐνθερμος ζήλος σας, τὸ

πραγματικῶς εἰς τὰς περιστάσεις ἐδείξατε, δὲν συγχωρεῖ εἰς τὴν Διοίκησιν ν' ἀμφιδάλλῃ ποσῶς, ὅτι καὶ ἤδη θέλετε σπεύσει νὰ δώσητε νέας τούτου ἀποδείξεις, συνεργοῦντες καὶ παρακινοῦντες, διὰ νὰ μὴ βραδύνη ποσῶς ἢ τόσον ἀναγκαῖα ἀποστολὴ τῶν τροφίμων.

Περὶ τῆς πολεμικῆς καταστάσεως τῶν πραγμάτων ἄλλο νεώτερον δὲν ἔχει νὰ σᾶς κοινοποιήσῃ ἡ Διοίκησις, παρ' ὅτι τὸ ἐν Ἀθήναις στρατόπεδον, συσταθὲν πρὸ ὀλίγου, ἔκαμε κατ' αὐτὰς εἰς δύο συγκροτηθείσας μάχας σημαντικὴν θραῦσιν εἰς τοὺς ἐχθροὺς καὶ ἤθελε φέρεи τὴν τελείαν καταστροφὴν, ἐὰν καὶ ἐκ τῆς ἐλλείψεως τῶν τροφῶν κυρίως δὲν ἐδιάζετο ν' ἀποχωρήσῃ τελευταῖον. Ὁ ἱμνησάμενος, μὴν ἀπαντῶν ἀνθίστασιν συστηματικὴν, περιτρέχει ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ἀλλὰ συχνότατοι ἀκροβολισμοὶ δὲν παύουν πάντοτε νὰ τὸν βλάπτουν. Ἡ α'. Μοῖρα τοῦ Βυζαντινοῦ στόλου εὐρίσκεται εἰς τὴν Χίον καὶ φαίνεται, ὅτι σκοπεύει νὰ κινήθῃ πάλιν κατὰ τῆς Σάμου. Ἐκεῖ περιπλέει καὶ ὁ Ἑλληνικὸς στόλος, ὁ ὁποῖος ἐνδυναμώνεται ἤδη καὶ μὲ ἕτερα εἴκοσι πλοῖα.

Εκ Ναυπλίου, τῇ 23 Αἰγίουσιου 1826.

Ὁ Πρόεδρος

Ἀνδρέας Ζαῖμης

Δ. Τσαμαδὸς

Π. Μαυρομιχάλης

Ἀναγνώστης Δηλιγιάννης

Γεώργιος Σισίνης

Κ. Ζώτος

Α. Μοναρχίδης

Π. Δ. Δημητρακόπουλος

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς

Γ. Γλαράκης

Υ. Γ. Ὁ ἄνω ἀναφερόμενος Ἀθανάσιος Ζήσιμος, ἔμεινεν, ἡ δὲ παροῦσα σὰς ἔρχεται μὲ πεζοδρόμον ἐξ ἀποστολῆς τοῦ Κυρίου Ἑμμ. Ξένου. Παρακαλεῖσθε νὰ ἐγχειρίσετε καὶ ἐξαποστείλῃτε τὰς λοιπὰς ἐσωκλείστους.

Γ. Γλαράκης

242. Α. ΖΑΪΜΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6818 Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Ἐξοχώτατοι Κύριοι,

Τὴν ἐπιστολήν σας ἀπὸ 1^{ης} Ἰουλίου ἔλαβα, ὁμοῦ καὶ τὴν τοῦ Κυρίου Β. Κ. Καποδίστρια. Ἀνέγων μετ' ἐπιστασίας τὰ ἐν αὐτῇ, τὰ ἐποῖα καὶ ἔλαβα εἰς σημείωσιν.

Ἐντεῦθεν ἐγὼ δὲν ἔχω νὰ σὰς προσθέσω τι περιεργότερον, εἰμή,

ὅτι τὸ κατὰ τὴν Ἀττικὴν στρατόπεδόν μας ἔκαμε λαμπρὰς κατὰ τοῦ ἐχθροῦ νίκας· καὶ ἂν ἡ ἔλλειψις τῶν τροφῶν καὶ πολεμοφοδίων δὲν τὸ ἐβίαζε νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν Ἑλευσῖνα, ἤθελε βλαδῆ ἔτι μᾶλλον. Ἐχομεν μολοντοῦτο χρηστὰς ἐλπίδας διὰ νὰ κινήσωμεν καὶ ἄλλας ἀρκετὰς δυνάμεις πρὸς τὰ ἐκεῖ ὑπὸ τοὺς ἀτρομήτους Σουλιώτας καὶ νὰ κάμωμεν ὅ,τι δυνηθῶμεν διὰ τροφάς, διὰ νὰ ματαιώσωμεν τοὺς σκοποὺς τοῦ Κιουταχῆ.

Οἱ Πελοποννήσιοι, ἀναλαβόντες τὴν πρώτην των εὐφυχίαν, τρέχουν ἀκράτητοι κατὰ τῶν Ἀράδων καὶ ποῦ μὲν ἑκατόν, ποῦ δὲ διακοσίους, ποῦ δὲ πλείους ἢ ὀλιγώτερος ὁλονένα φρονέουν καὶ ταπεινοῦσι τὴν ἑπαρσίαν τοῦ Ἱμπραήμη, ὅστις εὐκόλως κατεστρέφετο ἡδὴ, ἂν ἡ ἔλλειψις τῶν τροφῶν δὲν μᾶς ἡμπόδιζε νὰ συστήσωμεν ἐν σταθερὸν καὶ κατὰ τὴν Πελοπόννησον στρατόπεδον, εἰς τὴν συγκρότησιν τοῦ ὁποίου ἡ Διοίκησις καταγίνεται πᾶσι τρόποις. Εἰς τὴν Κόρινθον ἀνεφάνησαν ταραχαί, διὰ τῶν ὁποίων τὴν κατάπαυσιν δὲν ἀμέλησεν ἡ Διοίκησις νὰ λάβῃ τὰ συντείνοντα μέτρα καὶ ἐλπίζομεν νὰ τὰς καταστείλῃ. Καὶ εἶθε.

Ἐν Ναυπλίῳ 1826.

Μένω εἰς τοὺς ὀρισμοὺς σας ὁ ἀδελφός

Τῇ 23 Αὐγούστου 1826.

Ἀνδρέας Ζαῖμης

Παρακαλεῖσθε νὰ διευθύνετε τὸ ἐσώκλειστον.

Πρὸς τοὺς ἐξοχωτάτους Κυρίους τὸν Κόμητα Διονύσιον δὲ Ρώμαν,
Π. Θ. Στεφάνου καὶ Κ. Δραγώναν. Εἰς Ζάκυνθον.

(Σημ. Ἐντὸς τῆς ἐπιστολῆς ταύτης εὐρίσκεται, εἰς τεμάχιον χάρτου προσκολλημένον, ἡ ἐπομένη σημείωσις).

Ἦτον καλὸν ἂν ἐγράφετε εἰς τὸν Κολοκοτρώνην, ὅτι τὸ νὰ περιπλέκηται εἰς πράγματα, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ ὑπόληψις του βλάπτεται μᾶλλον, εἶναι ἐναντίον καὶ εἰς τὸ τῆς Πατρίδος καὶ εἰς τὸ ἴδιόν του συμφέρον. Καὶ νὰ ἀκούῃ καὶ τοὺς φίλους του κάποτε.

243. Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΣ ΠΡΟΣ Ι. ΦΙΛΗΜΟΝΑ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6819 Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Εὐγενέστατε Κύριε Ἰωάννη Φιλήμανα,

Ἡ γραφή σου τῶν 25 Ἰουνίου μὲ εὐχαρίστησε μεγάλως τὰ περιεχόμενα αὐτῆς, ἀγκαλὰ καὶ δυσάρεστα διὰ κάθε Ἑλλήνα, ἡ λεπτομερὴς καταγραφὴ αὐτῶν καὶ ἡ φιλαλήθεια μὲ ἔκαμε νὰ μείνω πολλὰ εὐχαριστημένους καὶ ἐνταυτῷ βιάζομαι νὰ σὲ παρακαλέσω

ὅπου νὰ μὴν λείπησιν πάντα ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν νὰ μοῦ γράψῃς με τὸν ἴδιον τρόπον, τόσον καλὰ ὅσον κακὰ. Τοιαύτας περιγραφὰς ἐπιθυμῶ νὰ λαμβάνω, δηλαδὴ γραμμένας μὲ φιλαλήθειαν καὶ ὀχι πατριαστικῶς. Ἀδελφέ, τοιαῦτα ἀντιπατριωτικὰ καμώματα τῶν Ἑλλήνων μας, ἐναντίον τῆς Πατρίδος καὶ τοῦ ἰδίου συμφέροντός των, πόσον κακὸν καὶ βλάβην τῆς Πατρίδος ἀποτελοῦσι δὲν σὲ τὴν περιγράφω, διότι εἶσαι φρόνιμος καὶ ἱκανὸς νὰ τὰ γνωρίσῃς μόνος.

Θέλει δι' ἀγάπην σου συντρέξω ὅσον ἡμπορέσω τὸν κύριον Καλλίνικον Καστόρχην· μὴν ἀλησμονήσῃς τὰς παλαιότητας, νὰ μοῦ προμηθεύσῃς ὅσας ἐπιτύχῃς καὶ νὰ μ' ἀποστείλῃς, τὴν τιμὴν τῶν ὀπείων θέλει μοῦ γράψῃς νὰ σοῦ ἐμβάσω μὲ ὅποιονδῆποτε τρόπον θελήσῃς. Ὁ ἐξοχώτατος Κόμης Δ. Ρώμας καὶ δοτὸρ Στέφανος σὲ κατασπάζονται. Καί, μὲ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ λαμβάνω συνεχῇ γράμματά σου, μένω μὲ ὅλην τὴν εἰλικρίνειαν

Ζάκυνθος, τὴν 23 Αὐγούστου 1826

Ὁ φίλος σου καὶ ἀδελφός

Κων. Δραγώνας

Πρὸς τὸν Εὐγενέστατον Κ^{ον} Ἰωάννην Φιλήμονα.

Ναύπλιον.

244. ΕΥΝΑΡΔΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 172 Ἀρχείου Ἀλεξ. Σ. Ρώμα.)¹

Genève 5 7/bre. 1826

A Messieurs Marino T. Stefano, Conte de Roma et C. Dragona.

Messieurs!

Je vous recommande de la manière la plus particulière Monsieur le Colonel Charles de Heideck, qui vous remettra cette lettre; je vous prie de lui donner une lettre de crédit de dix mille francs de France pour Napoli di Romania et les recommandations les plus pressantes pour tous vos amis en Grèce. Monsieur Charles de Heideck part avec plusieurs de ses compatriotes pour aller servir la cause grecque. Sa Majesté le Roi de Bavière approuve ce projet. Il leur permet de servir avec leur uniforme et leur conserve leur paye et leur grade. Ces officiers ne sont donc nullement à charge au Gouvernement grec. Ils vont le servir à leurs propres frais et méritent tous les égards soit pour

¹ Τὸ αὐτὸ καὶ ἐν ἀντιγράφῳ (ἀριθ. 6880 Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

ὅτι τὸ κατὰ τὴν Ἀττικὴν στρατόπεδόν μας ἔκαμε λαμπράς κατὰ τοῦ ἐχθροῦ νίκας· καὶ ἂν ἡ ἔλλειψις τῶν τροφῶν καὶ πολεμοφοδίων δὲν τὸ ἐβίαζε νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν Ἑλευσίνα, ἤθελε βλαβῇ ἔτι μᾶλλον. Ἐχομεν μολοντοῦτο χρηστὰς ἐλπίδας διὰ νὰ κινήσωμεν καὶ ἄλλας ἀρκετὰς δυνάμεις πρὸς τὰ ἐκεῖ ὑπὸ τοὺς ἀτρομήτους Σουλιώτας καὶ νὰ κάμωμεν ὅ,τι δυνηθῶμεν διὰ τροφάς, διὰ νὰ ματαιώσωμεν τοὺς σκοποὺς τοῦ Κιουταχῆ.

Οἱ Πελοποννήσιοι, ἀναλαβόντες τὴν πρώτην των εὐψυχίαν, τρέχουν ἀκράτῃ κατὰ τῶν Ἀράδων καὶ ποῦ μὲν ἑκατόν, ποῦ δὲ διακοσίους, ποῦ δὲ πλειοτέρους ἢ ὀλιγωτέρους ὁλονένα φονεύουν καὶ ταπεινοῦσι τὴν ἔπαρσιν τοῦ Ἱμπράῃμη, ὅστις εὐκόλως κατεστρέφετο ἤδη, ἂν ἡ ἔλλειψις τῶν τροφῶν δὲν μᾶς ἡμπόδιζε νὰ συστήσωμεν ἐν σταθερὸν καὶ κατὰ τὴν Πελοπόννησον στρατόπεδον, εἰς τὴν συγκρότησιν τοῦ ὁποίου ἡ Διοίκησις καταγίνεται πᾶσι τρόποις. Εἰς τὴν Κόρινθον ἀνεφάνησαν ταραχαί, διὰ τῶν ὁποίων τὴν κατάπαυσιν δὲν ἀμέλησεν ἡ Διοίκησις νὰ λάβῃ τὰ συντείνοντα μέτρα καὶ ἐλπίζομεν νὰ τὰς καταστείλῃ. Καὶ εἴθε.

Ἐν Ναυπλίῳ 1826.

Μένω εἰς τοὺς ὁρισμοὺς σας ὁ ἀδελφός

Τῇ 23 Αὐγούστου 1826.

Ἀνδρέας Ζαΐμης

Παρακαλεῖσθε νὰ διευθύνετε τὸ ἐσώκλειστον.

Πρὸς τοὺς ἐξοχωτάτους Κυρίους τὸν Κόμητα Διονύσιον δὲ Ρώμαν,
Π. Θ. Στεφάνου καὶ Κ. Λραγῶναν. Εἰς Ζάκυνθον.

(Σημ. Ἐντὸς τῆς ἐπιστολῆς ταύτης εὐρίσκεται, εἰς τεμάχιον χάρτου προσκεκολλημένον, ἡ ἐπομένη σημείωσις).

Ἦτον καλὸν ἂν ἐγράφετε εἰς τὸν Κολοκοτρώνην, ὅτι τὸ νὰ περιπλέκηται εἰς πράγματα, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ ὑπόληψις του βλάπτεται μᾶλλον, εἶναι ἐναντίον καὶ εἰς τὸ τῆς Πατρίδος καὶ εἰς τὸ ἴδιόν του συμφέρον. Καὶ νὰ ἀκούῃ καὶ τοὺς φίλους του κάποτε.

243. Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΣ ΠΡΟΣ Ι. ΦΙΛΗΜΟΝΑ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6819 Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Εὐγενέστατε Κύριε Ἰωάννη Φιλήμανα,

Ἡ γραφή σου τῶν 25 Ἰουνίου μὲ εὐχαρίστησε μεγάλως· τὰ περιεχόμενα αὐτῆς, ἀγκαλὰ καὶ δυσάρεστα διὰ κάθε Ἑλληνα, ἡ λεπτομερὴς καταγραφή αὐτῶν καὶ ἡ φιλαλήθεια μὲ ἔκαμε νὰ μείνω πολλὰ εὐχαριστημένος καὶ ἐνταυτῷ βιάζομαι νὰ σὲ παρακαλέσω

όπου νά μὴν λείπῃς πάντα ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν νά μοῦ γράφῃς μετὸν ἴδιον τρόπον, τόσον καλὰ ὅσον κακὰ. Τοιαύτας περιγραφὰς ἐπιθυμῶ νά λαμβάνω, δηλαδὴ γραμμένας με φιλαλήθειαν καὶ ὀχι πατριαστικῶς. Ἀδελφέ, τοιαῦτα ἀντιπατριωτικὰ καμώματα τῶν Ἑλλήνων μας, ἐναντίον τῆς Πατρίδος καὶ τοῦ ἰδίου συμφέροντός των, πόσον κακὸν καὶ βλάβην τῆς Πατρίδος ἀποτελοῦσι δὲν σὲ τὴν περιγράφω, διότι εἶσαι φρόνιμος καὶ ἱκανὸς νά τὰ γνωρίσῃς μόνος.

Θέλει δι' ἀγάπην σου συντρέξω ὅσον ἡμπορέσω τὸν κύριον Καλλίνικον Καστόρην· μὴν ἀλησμονήσῃς τὰς παλαιότητας, νά μοῦ προμηθεύσῃς ὅσας ἐπιτύχῃς καὶ νά μ' ἀποστείλῃς, τὴν τιμὴν τῶν ὁποίων θέλει μοῦ γράψῃς νά σοῦ ἐμβάσω με ὅποιονδῆποτε τρόπον θελήσῃς. Ὁ ἐξοχώτατος Κόμης Δ. Ρώμας καὶ δοτὸρ Στέφανος σὲ κατασπάζονται. Καί, μετὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νά λαμβάνω συνεχῇ γράμματά σου, μένω μετὰ τὴν εἰλικρίνειαν

Ζάκυνθος, τὴν 23 Αὐγούστου 1826

Ὁ φίλος σου καὶ ἀδελφός

Κων. Δραγώνας

Πρὸς τὸν Εὐγενέστατον Κ^{ον} Ἰωάννην Φιλήμονα.

Ναύπλιον.

244. ΕΥΝΑΡΔΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 172 Ἀρχείου Ἀλεξ. Σ. Ρώμα.)¹

Genève 5 7/bre. 1826

A Messieurs Marino T. Stefano, Conte de Roma et C. Dragona.

Messieurs!

Je vous recommande de la manière la plus particulière Monsieur le Colonel Charles de Heideck, qui vous remettra cette lettre; je vous prie de lui donner une lettre de crédit de dix mille francs de France pour Napoli di Romania et les recommandations les plus pressantes pour tous vos amis en Grèce. Monsieur Charles de Heideck part avec plusieurs de ses compatriotes pour aller servir la cause grecque. Sa Majesté le Roi de Bavière approuve ce projet. Il leur permet de servir avec leur uniforme et leur conserve leur paye et leur grade. Ces officiers ne sont donc nullement à charge au Gouvernement grec. Ils vont le servir à leurs propres frais et méritent tous les égards soit pour

¹ Τὸ αὐτὸ καὶ ἐν ἀντιγράφῳ (ἀριθ. 6880 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

leur dévouement, soit à cause de leur généreux Monarque qui a déjà fait de si grands sacrifices pour la cause grecque. Vous comprenez, Messieurs, les égards que méritent mes recommandés. Pour vous rembourser des 10,000 francs vous pouvez vous fournir pour mon compte chez Messieurs Semiani et Co. Je vous confirme toutes mes lettres du

Agrérez, Messieurs, l'assurance de ma haute considération

J. G. Eynard

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Γενύη (24 Αυγούστου) 5 7/βρίον 1826

Πρὸς τοὺς Κυρίους Παναγ. Θ. Στέφανον, Κόμητα δὲ Ρώμαν καὶ Κ' Δραγώναν.

Κύριοι!

Συνιστῶ ὑμῖν ὅλως ἰδιαζόντως τὸν Κύριον Συνταγματάρχην Κάρολον δὲ Ἐιδέκ, ὅστις θέλει ἐγχειρίσῃ ὑμῖν τὴν παροῦσαν παρακαλῶ νὰ δώσητε αὐτῷ πιστωτικὴν ἐπιστολὴν δεκακισχιλίων φράγκων Γαλλίας διὰ τὸ Ναύπλιον καὶ θερμοτάτας συστάσεις πρὸς ἅπαντας τοὺς ἐν Ἑλλάδι ὑμετέρους φίλους. Ὁ Κύριος Κάρολος δὲ Ἐιδέκ ἀπέρχεται μετὰ τινων συμπατριωτῶν του, ὅπως ἔλθῃ καὶ ἐξυπηρετήσῃ τὴν ἑλληνικὴν ὑπόθεσιν. Ἡ Α. Μ. ὁ βασιλεὺς τῆς Βαυαρίας ἐγκρίνει τὸ σχέδιον τοῦτο. Ἐπέτρεψεν αὐτοῖς νὰ ὑπηρετῶσι μὲ τὴν στρατιωτικὴν στολὴν των καὶ τοῖς διατηρεῖ τὸν μισθὸν καὶ τὸν βαθμὸν των. Οἱ ἀξιωματικοὶ οὗτοι λοιπὸν οὐδαμῶς θέλουσι βαρύνει τὴν ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, ἀλλὰ θὰ ὑπηρετήσωσιν αὐτὴν δι' ἰδίῳ των ἐξόδῳ καὶ εἰσὶν ἀξιοὶ παντὸς σεβασμοῦ διὰ τὴν ἀφοσίωσίν των καὶ λόγῳ τοῦ γενναίου Μονάρχου των ὅστις ἐπραξεν ἤδη τόσας θυσίας ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς ὑποθέσεως. Ἐννοεῖτε, Κύριοι, τὰς περιποιήσεις, ὧν εἰσὶν ἀξιοὶ οἱ ὑπ' ἐμοῦ συνιστώμενοι. Πρὸς ἀνάληψιν τῶν 10000 φράγκων δύνασθε ν' ἀποταθῇτε διὰ λογαριασμὸν μου πρὸς τοὺς Κυρίους Σεμιάνη καὶ Σα.

Ἐπιθεδαιῶ πάσας τὰς ἐπιστολάς μου τῶν...

Δέχθητε, Κύριοι τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ἀκρας ἐκτιμήσεως μου.

I. Γ. Ἐϋνάρδος.

245. Γ. ΣΙΣΙΝΗΣ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς οἰκογενείας Δραγῶνα).

Εὐγενέστατε Κύριε !

Ἀπὸ τὰς 22 τοῦ ἀπελθόντος Ἰουλίου ἕως ἤδη, διάφορα γράμματα μου σὰς ἔχω σταλμένα, ἀπάντησίν σας εἰς οὐδὲν δὲν ἔλαβον καὶ ἀγνοῶ τὴν αἰτίαν.

Ἡ Διοίκησις ἔχουσα ἔλλειψιν τροφῶν γράφει πρὸς τὴν εὐγενεῖαν σας, σὰς σφαλᾷ καὶ γράμματα διὰ τὸν ἐξοχώτατον κύριον Δ. Γόρδων καὶ διὰ τὸν ἐκλαμπρότατον κύριον Βιεράτον Καποδίστριαν, τὰ ὅποια καὶ σὰς ἔρχονται διὰ τοῦ παρόντος Ἰωάννου πεζοῦ.

Χθὲς ἦλθεν ἐνταῦθα ἐν πλοῖον ἐκ Λόνδρας, ἔφερε κανόνια καὶ ἄλλα πολεμοφόδια ἐκτὸς πυρίτιδος· ἀκολούθως ἔρχονται καὶ ἄλλα δύο-τρία, φέρουν καὶ αὐτὰ πολεμοφόδια, πλὴν πυρίτιδα δὲν ἔχουν καὶ αὐτὸ μᾶς λυπεῖ μεγάλως, ὅτι ἔχομεν μεγάλην ἔλλειψιν. Εἶπαν ὅτι τὸν Κόχραν ἄφησαν εἰς Μεσσήναν καὶ ἐτοιμάζεται· φέρει δύο ἀτμοκίνητα, δύο βρίκια καὶ δύο φρεγάτας. Αὗται αἱ φρεγάται στοχάζομαι νὰ εἶναι συνεισφορὰ τῆς Ἀμερικῆς, ἴσως εἶναι καὶ καμμία ἀπὸ τὰς ἰδικάς μας ὅπου ἔχομεν πληρωμένας.

Πρότερον ἔγραψεν ὁ ἐξοχώτατος κ. Θ. Γόρδων πρὸς τὸν αὐτοῦ κύριον Ρομπισὸν νὰ στείλῃ εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ υἱοῦ μου Χρυσάνθου 300 καντάρια παξιμάδι καὶ τοῦ ἔστειλε μέρος· δὲν εἰξεύρω ἂν ὅλον τοῦ ἐστάλη.

Ἐπειτα ἀπὸ πολλὰς ἡμέρας ἔγραψεν ἡ Διοίκησις καὶ πρὸς τὴν εὐγενεῖαν σας νὰ στείλετε εἰς τὸ Χλουμοῦτζι 450 καντάρια παξιμάδι, παρακαλῶ διὰ νὰ προσπαθήσετε διὰ νὰ σταλῇ μία ὥρα ἀρχήτερα διὰ νὰ φυλαχθῇ αὕτη ἡ θέσις καὶ νὰ μὴν ἀποθαίνουν τῆς πείνας οἱ ἐκεῖ εὐρισκόμενοι δυστυχεῖς. Οἱ Ἕλληνες καθημερινῶς πολεμοῦν καὶ πάντοτε νικοῦν, πλὴν κατὰ τὰ συνειθισμένα των λιποτακτοῦν δὲ γλίγωρα.

Σήμερον ἐξέδωσε διαταγὰς ἡ Διοίκησις πρὸς τοὺς Ἡπειροσουλιώτας, Λόντον, Νοταρὰν καὶ ἄτακτον ἱππικὸν νὰ ὑπάγουν εἰς βοήθειαν τῶν Ἀθηνῶν. Ἐξόχως ἐδιωρίσθησαν πεντακόσιοι Παλαμηδιῶται νὰ ἐκστρατεύσουν καὶ διακόσιοι Ἴωνες. Αὐτά, Κύριε, θέλουν μεγάλην ἐξοικονόμησιν ἀπὸ παράδες καὶ τροφάς, καὶ αὐτὰ λείπουν. Ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν ἐκυριεύθη ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς· εἰς τὸ φρούριον εὐρίσκονται ἕως 600 Ἕλληνες ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐφονεύθησαν ἕως διακόσιοι ἀπὸ τὰς πολλὰς βόμβας.

Ὁ Γενικὸς Ἀρχηγὸς ἐδιωρίσθη νὰ ἀφήσῃ τὴν Κόρινθον καὶ νὰ παραλάβῃ τὰ Πελοποννησιακὰ σώματα καὶ νὰ τρέξῃ ὅπου ὁ Ἱμπραήμης. Σήμερον ἐλάβαμεν γράμματα ἀπὸ τὸν Καραϊσκάκη, ὅστις δὲν

λέγει ἄλλο τι, εἰμὴ θρηνολογεῖ τὸν θάνατον τῆς συμβίας του εἰς
Κάλαμον καὶ ζητᾷ βοήθειαν καὶ ἐξοικονόμησιν τῶν υἱῶν του καὶ
στοχάζομαι ὅτι ἡ Διοίκησις θὰ γράψῃ τοῦ ἐξοχωτάτου κ. Θ. Γόρδων
νὰ τοὺς κάμῃ τίποτες πρόβλεψιν.

Ἐν Ναυπλίῳ, τῇ 24 Αὐγούστου 1826

Ὁ ταπεινὸς δοῦλος
Γεώργιος Σισίνης

Πρὸς τὸν εὐγενέστατον κύριον Κ. Δραγῶναν.

Εἰς Ζάκυνθον.

246. ΑΠ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἀγγράφων τῆς οἰκογ. Δραγῶνα).

Ἐξοχώτατε,

Ἐπειδὴ καὶ εἰς τὸ κοινόν μας γράμμα ἐξηγοῦμεθα εἰς πλάτος
τὴν κατάστασιν τῶν ἐνταῦθα διατρεχόντων, δὲν σᾶς βαρύνω διὰ τῆς
παρούσης μου, ἀλλὰ μόνον σᾶς εἰδοποιῶ, παρακαλῶντάς σας περὶ
ἐκείνων τῶν πραγμάτων μας, νὰ ἤθελε λάβετε τὴν φροντίδα νὰ βαλ-
θοῦν εἰς ἓν μέρος προφυλαγμένον, χωρὶς νὰ βλαφθοῦν ἕως νὰ λάβω
καιρὸν νὰ στείλω νὰ τὰ πάρω μὲ ἀνθρωπὸν μου· ἐπιστηριγμένος εἰς
τὴν ἀδόλον φιλίαν μας, μένω ξέγνοιαστος περὶ τούτου, ὅτι θέλει
λάβουν τὴν ἀνήκουσαν οἰκονομίαν ὥς νὰ ἤμουν ὁ ἴδιος. Ἐπιθυμῶ
πάντοτες νὰ μὴν ὑστεροῦμαι ἐξοχόν σας, πρὸς πληροφορίαν τῆς ποθη-
τῆς μοι υἱείας σας, εἰδοποιῶντάς με καὶ ὅσα νέα ἔχετε. Μὲ πρῶτον
περιμένω ἀπόκρισίν σου καὶ μένω

Τῇ 24 Αὐγούστου 1826

Ἐξ Ἀργους

Ὁ πρόθυμος καὶ ἰδιὸς σου

Ἀποστόλης Κολοκοτρώνης

Πρὸς τὸν ἐξοχώτατον Κ^{ον} Κωνστ. Δραγῶναν.

Εἰς Ζάκυνθον.

247. ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΡΩΜΑΣ ΚΛ. ΠΡΟΣ ΠΕΤΡΟΜΠΕΗΝ ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6820 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ἐκ Ζακύνθου, τῇ 24 Αὐγούστου 1826.

Ἐκλαμπρότατε!

Ἀργοπορήσαμε νὰ ἀποκριθῶμεν εἰς τὰ ἀγαπητὰ γράμματα τῆς
ἐκλαμπρότητός σας, ὑπὸ τὰς 2 καὶ 18 Ἰουνίου, 19 καὶ 20 Ἰουλίου,
προαπελθόντων μηνῶν, ἐπειδὴ πολλαὶ φροντίδες μᾶς τὸ ἐμπόδισαν

καὶ ἐπειδὴ ὅλα αὐτὰ τὰ γράμματα ἄλλο τι προκείμενον δὲν περιέχουν, εἰμὴ τὴν ἀποφασισθεῖσαν διαφορὰν ἀναμεταξύ σας καὶ τοῦ κυρίου Στεφάνου, ὑποθέτοντες, ὅτι δὲν μᾶς ἔμεινε πλέον δικαίωμα νὰ ἐμῶμεν εἰς μίαν ὑπόθεσιν ἐξωφλισμένην.

Εὐχῆς ἔργον ἤθελεν εἶσθαι, ἐὰν ἡ ἐκλαμπρότης σας δὲν ἤθελε ἀκροασθῇ ἀνοήτους συμβουλὰς καὶ συκοφαντίας εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν, αἱ ὁποῖαι ἦτον γεννήματα πάθους ἰδιαιτέρου, καὶ ἂν ἤθελε πρὶν τῆς ἀποφάσεως τόσων δικαστηρίων μᾶς δώσητε ἐξουσίαν νὰ μεσολαβήσωμέν, ὥστε νὰ ἐπιτύχωμεν τὴν ἤδη ἐπιθυμητὴν ἀπὸ μέρους σας συμφωνίαν καὶ νὰ μὴν τρέξουν καὶ ἔξοδα ἔτσι μεγάλα εἰς αὐτὴν τὴν φιλονεικίαν. Ἦδη δέ, μετὰ τὴν προτέραν μας ἀπόκρισιν, ἀποροῦμεν νὰ θεωρῶμεν τὴν ἐκλαμπρότητά σας νὰ ἐπιμένῃ ἀκόμῃ εἰς προτάσεις, αἱ ὁποῖαι εἶναι τῶν ἀδυνάτων νὰ λάβουν τόπον, ἐνῶ τρεῖς καὶ μὲ μεγάλην ἰσχυρογνωμίαν τοῦ ἐπιτρόπου σας αὕτη ἡ ὑπόθεσις ἐρευνήθη καὶ ἀμεταβλήτως ἀπεφασίσθη.

Ἄν ἡ ἐκλαμπρότης σας δὲν θέλετε περὶ τούτου νὰ στέκεται οὔτε εἰς νόμους, ὡς λέγετε, οὔτε εἰς ἀποφάσεις κριτηρίων, εἰς ἡμᾶς ὅμως δὲν εἶναι συγχωρημένον, κατὰ τὰς ἰδέας τῆς ἀνατροφῆς καὶ τοῦ λόγου, νὰ καταφρονοῦμεν τὰς ἀποφάσεις των. Στοχαζόμεθα, ὅτι ἡ θέσις τῶν πραγμάτων εἶναι ἐκείνη, ἥτις ἐμποδίζει καὶ στοχασμοὺς καὶ πράξεις αὐτοπροαιρέτους, κινουμένας κατὰ τῶν δικαιωμάτων παντὸς πολίτου, τὰ ὅποια τὰ ὑπερασπίζονται καὶ οἱ νόμοι καὶ αἱ Διοικήσεις ἐκάστου κράτους. Εἶναι τὸ λοιπὸν ἀνάρμοστον, Κύριε, εἰς τὴν πείραν καὶ φρόνησίν σας νὰ ἀδημονήτε εἰς πράγματα, τὰ ὅποια πρέπει νὰ τὰ νομίζετε ὡς ἀνύπαρκτα καὶ εἰς τὰ ὅποια, χάριν τοῦ ἐπιτρόπου σας, εἶναι ἀδύνατον πλέον τις νὰ ἐπιστρέψῃ καὶ νὰ τὰ ἐρευνήσῃ, ἐνῶ τὸ ὑπέρτερον κριτήριον τῆς Δικαιοσύνης ἐσφράγισε καὶ ἐξήρανε πᾶσαν φιλονεικίαν περὶ τούτου αἰωνίως, ὅχι μόνον ἐδῶ εἰς τὴν Ἑπτάνησον, ἀλλ' εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς Εὐρώπης.

Ἀποροῦμεν ὡσαύτως καὶ ἐξιστάμεθα νὰ θεωρῶμεν, ὅτι ἡ ἐκλαμπρὸν νὰ περιμένετε ἀκόμῃ εἰς τὰς ἐντυπώσεις, τὰς ὁποίας αἱ συκοφανταί τοῦ ἐπιτρόπου σας ἔκαμαν νὰ λάβητε καὶ νὰ λογίζεσθε, ὅτι ὁ κύριος Στέφανος ἐκαταδέχθη εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν νὰ λάβῃ κέρδη ἄνομα καὶ ἄτιμα καὶ ἄξια κοινῆς κατασχύνης, ἐνῶ ἡ λεπτομερὴς ἐρευνα ἐνώπιον πάσης ἐξουσίας τοιοῦτου πράγματος ἐφάνέρωσε σαφέστατα καὶ ἀναντιρρήτως τὴν ἀθωότητα τοῦ κυρίου Στεφάνου καὶ τὴν γενναϊότητα τῆς διαγωγῆς του περὶ τούτου, ὥστε ὅπου δὲν τοῦ ἔμεινεν ἄλλο εἰς τοῦτο, εἰμὴ αἱ ἀναρτίθμητοι θυσίαι του, εἰς τὰς ὁποίας τὰ κινήματα τοῦ ἐπιτρόπου σας τὸν ἐπέσυραν νὰ κάμῃ.

Λυπούμεθα, ὅτι δὲν ἤμπορέσαμεν νὰ σᾶς δουλεύσωμεν κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν μας εἰς τοιαύτην ὑπόθεσιν, μένοντες ἔτοιμοι εἰς ἄλλο τι

ἤθελε μᾶς κρίνετε ἀξίους νὰ μᾶς προστάξητε καὶ δὲν θέλει λείψωμεν
νὰ σᾶς ἀποδείξωμεν ἐμπράκτως τὴν εὐλικρινειάν μας καὶ τὴν ζέσιν μας
εἰς ὅ,τι ἡμπορεῖ νὰ σᾶς εἶναι ὠφέλιμον. Ὡς τόσον μὲ δλὴν τὴν ὑπό-
ληψιν καὶ τὸ σέβας μένομεν.

Πρόθυμοι εἰς τοὺς ὁρισμοὺς σας.

Διονύσιος Κ. ὁ δὲ Ρώμας

Κος Δραγώνας

Πρὸς τὸν Ἐκλαμπρότατον Κ^{ον} Π. Μαυρομυχάλην Εἰς Ναύπλιον.

218. Δ. ΠΛΑΠΟΥΤΑΣ ΚΑΙ ΑΠ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6821 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ἐξοχώτατοι

Κατὰ καιρὸν δὲν ἐλείψαμεν μὲ τρία γράμματά μας εἰς τὸ νὰ
Σᾶς κάμωμεν γνωστὰ τὰ ὅσα ἔως τότε διέτρεχον, τὰ ὅποια ἐστάλη-
σαν μέσον τῶν Κυρίων Ζαχαριάδου καὶ Παπασταθόπουλου, τῶν
ὁποίων τὴν λαβὴν δὲν ἀμφιβάλλομεν.

Ἦδη δέ, κατὰ χρέος, δὲν λείπομεν καὶ αὐθις νὰ Σᾶς εἰδοποιήσωμεν
καὶ μὲ μεγάλην λύπην μας νὰ Σᾶς ἐξηγηθῶμεν τὴν κατάστασιν τῶν
ἤδη ἀναφεισάντων καὶ διατρεχόντων ταραχῶν τοῦ ἐσωτερικοῦ μας,
προερχομένων ἐκ τῆς ἰδιοτελείας. Λέγομεν, ὅτι ἡ Διοικητικὴ Ἐπι-
τροπὴ, μερισθεῖσα εἰς δύο, ἐγέννησεν ἐμφυλίους ταραχὰς εἰς Κόριν-
θον καὶ Βοστίτσαν. Αἱ κεφαλαὶ τῶν δύο κομμάτων εἶναι τοῦ ἐνός
μέρους ὁ Ζαῖμης τοῦ δ' ἄλλου ὁ Δεληγιάννης, λαμβάνοντες καὶ ὁ
ἓνας καὶ ὁ ἄλλος, καὶ τὰ ἄλλα μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὰς ταρα-
χὰς των. Οἱ ἴδιοι δὲν ἄφησαν ἥσυχον καὶ τὸ στρατιωτικὸν ἄλλ' ὁ
μὲν Ζαῖμης ἔλαβεν εἰς τὸ μέρος του Λόντον, Νοταρᾶν καὶ ἄλλους
δευτέρας τάξεως καὶ τοὺς Ἑπειροσουλιώτας, ὁ δὲ Δεληγιάννης τὸν Γεν.
Ἀρχηγόν, τὸν ἀντιστρατηγὸν Παναγιωτάκην Νοταρᾶν, Μελετόπουλον.
Κ. Δεληγιάννην, Γεώργιον Βαλτινόν, Χρύσανθον Σισίνην, τὸ ἀτακτον
ἱππικὸν καὶ ἄλλους δευτέρας τάξεως ἐπολέμησαν τρις μὲ ζημίαν καὶ
τῶν δύο μερῶν.

Ἡμεῖς δὲ μετὰ τοῦ στρατηγοῦ Νικήτα, Γενναίου καὶ Πέτα ἐμεί-
ναμεν εἰς αὐτὰ τὰ κόμματα ἀδιάφοροι καὶ ἐπιάσαμεν τὴν φατρίαν τῆς
δυστυχοῦς Πατρίδος καὶ ὅπως οὖν, ὅσον ἐδυνήθημεν, ἐτρέχαμεν ἐναντίον
τοῦ ἐχθροῦ, ὅπου καὶ κατὰ τὰς 19 τρέχοντος, ὄντες οἱ ἔχθροί εἰς Μιστρά,
ἦλθε μία πτέρυξ ἐχθρική ἐπάνω μας. Εὐρισκόμενοι καὶ ἡμεῖς εἰς ἓνα
χωρίον τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας, λεγόμενον Πασαρά, ἀπλωσεν εἰς τὰ ἔρη

καὶ ἐπῆρεν ὄχι ὀλίγα ζωντανά. Βλέποντές τους ἐλάβαμεν τοὺς ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν μας στρατιώτας καὶ μέρος τῶν λοιπῶν στρατηγῶν καὶ ἐκινήθημεν ἐναντίον των, ὅπου καὶ ἀπαντηθέντες ἐκροτήθη ἡ μάχη· καὶ μαχόμενοι ἄρκετὴν ὥραν τοὺς ἐτρέψαμεν εἰς φυγὴν. Ἐφονεύθησαν ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς ὑπὲρ τοὺς διακοσίους πενήντα, ἱππεῖς καὶ πεζοί, αἰχμαλωτίσθησαν ὑπὲρ τοὺς πενήντα, ἐπληγώθησαν ἄρκετοί, τοὺς ἐπῆραν οἱ Ἕλληνες ἄρκετὰ λάφυρα ἀπὸ ἄτια, μουλάρια, ἄρματα καὶ χρήματα· τοὺς ἐπῆραν καὶ ὅλα ὅτι εἶχον λαφυραγωγημένα ἀπὸ ἐδικοὺς μας, ὑπὲρ τὰς δέκα δηλαδὴ χιλιάδας γιδοπρόβατα, χίλια γελάδια καὶ διώκοντάς τους ἄρκετὸν διάστημα τόπου, ἔπαυσεν ἡ μάχη. Στραφέντες λοιπὸν ὀπίσω, ὅπου καὶ οἱ λοιποί, εἰμεθα εἰς σκέψιν πῶς νὰ ἀνθέξωμεν, ἂν τὴν αὖριον ἤθελον ἐφορμήσουν ἐναντίον μας μὲ περισσοτέραν δύναμιν.

Ἐνῶ, λέγομεν, εἰμεθα εἰς αὐτὴν τὴν σκέψιν, ἀνελπίστως βλέπομεν διαταγὴν τοῦ Γεν. Ἀρχηγοῦ (μᾶλλον ὅπου καὶ πρότερον μὲ τρία τέσσαρα γράμματά του μᾶς ἐδίαζεν τὸν εἰς ἀντάμωσίν του πηγαϊμόν μας, ἀλλὰ νὰ μὴν ἀφήσωμεν εἰς ἀπελπισίαν τὸν λαόν, δὲν ἀκολουθήσαμεν τὸν πηγαϊμόν μας, ἀλλὰ ἐκινούμεθα κατὰ τοῦ ἐχθροῦ) βιάζοντάς μας τόσον, ὥτε τὴν νύκτα ἡμέραν νὰ κάμωμεν νὰ ὑπάγωμεν πρὸς ἀντάμωσίν του, καθότι ἡ ἐξοδος τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, Ζαῖμη, Δεληγιάννη, Πετρόμπεη καὶ Ἀρτῆς δὲν ἔφερον εἰς ἐξισασμὸν τὸ πρᾶγμα, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸ χεῖρον.

Εἰς τοῦτο πάλιν συσκεφθέντες, ἀπεφασίσαμεν κοινῇ τῇ γνώμῃ διὰ νὰ μὴ φανῶμεν ἐναντίον εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ Γεν. Ἀρχηγοῦ, καὶ ἴσως ὁ πηγαϊμός μας ἐξισάσῃ τὸ πρᾶγμα. Ἐκινήσαμεν καὶ χθὲς ἦλθομεν ἐνταῦθα καὶ αὖριον ἀναχωροῦμεν πρὸς ἀντάμωσίν του.

Μετὰ τὴν ἀντάμωσίν μας λοιπὸν, πατριωτικῶς ἀφοῦ προτρέψωμεν καὶ τὰ δύο μέρη καί, κατὰ δυστυχίαν, δὲν εἰσακουσθῶμεν, τότε θέλει προσπαθήσωμεν παντοίαις δυνάμεσι νὰ ξεσπάσωμεν τὸν Γεν. Ἀρχηγὸν ἀπὸ τὰς φατρίας καὶ τῶν δύο μερῶν καὶ νὰ κινήθωμεν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, αὐτοὺς δὲ νὰ ἀφήσωμεν καὶ ἃς δώσουν λόγον εἰς Θεὸν καὶ Πατρίδα. Τούναντίον ὁμῶς καὶ αὐτὸ δὲν ἐπιτύχομεν, ὅπου ποτὲ δὲν τὸ ἐλπίζομεν, τότε, μὴν ὑποφέροντες νὰ βλέπωμεν κινδυνεύουσιν τὴν πατρίδα διὰ ἰδιοτελείας κα' διὰ νὰ ἔχωμεν τὸ συνειδὸς μας ἐλεύθερον, θέλει ἀποφασίσωμεν ὅπου ἢ μόνοι μας νὰ τρέξωμεν μ' ὅσους μᾶς ἀκολουθήσουν ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ, ἢ νὰ ἡσυχάσωμεν εἰς τὰ ἴδια. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁμῶς ἔχομεν δίψαν περὶ τούτου ὁδηγιῶν σας, ἰδοὺ κατὰ τὸ χρέος, ἐξηγούμεθα τὴν κατάστασιν τῆς δυστυχοῦς πατρίδος καὶ παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς δώσητε γνώμην καὶ ὁδηγίαν πῶς νὰ ἀκολουθήσωμεν καὶ μὲ ποῖον τρόπον νὰ ἡμπορέσωμεν ν' ἀποφύγωμεν τὴν κατηγορίαν τοῦ λαοῦ ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς καὶ νὰ

ἔχωμεν καὶ τὸ συνειδὸς μας ἐλεύθερον καὶ ὀπωσοῦν νὰ ὠφελῇ ἡ δύστυχη Πατρίς, ἥτις κινδυνεύει ἐξαιτίας τῆς ἐπαράτου σταφίδος καὶ αἰσχροκερδεῖας τῶν μὲν καὶ δέ. Μὲ πρῶτον λοιπὸν ἀνυπομόνως περιμένομεν ὁδηγίας σας περὶ τούτου καὶ πρὸς πληροφориαν τῆς ποθητῆς ἡμῶν ὑγείας σας καὶ περὶ ὧν νέων ἔχετε. Ἐν τοσοῦτῳ δὲ μένομεν μὲ ὄλον τὸ σέβας.

Τῇ 24 Αὐγούστου 1826.

Ἄργος

Οἱ πατριῶται καὶ πρόθυμοι
Δημητράκης Πλατοῦτας
Ἀποστόλης Κολοκοτρώνης

Τοῖς Ἐξοχωτάτοις Κυρίοις Κόμητα Διονύσιον δὲ Ρώμαν, Π. Στεφάνου καὶ Κωνσταντῖνον Δραγῶναν. Εἰς Ζάκυνθον.

249. Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΖΑΚΥΝΘΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Κ. ΖΑΪΜΗΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τοῦ Ἀρχείου τῆς οἰκογ. Ζαΐμη).

Ἐκ Ζακύνθου τῇ 25 Αὐγούστου 1926.

Ἐκλαμπρότατε!

Μὲ τὸν διερχόμενον πεζόν, ἀποσταλέντα πρὸς τὸν κύριον Ἐμμανουὴλ Ξένον, λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ σᾶς ἀποστείλωμεν τρία γράμματα, τὰ ὅποια ἐλάβαμεν ἀπὸ τὸν ἐν Κερκύρᾳ κύριον Βιάρων Καποδίστριαν, καὶ δι' αὐτὰ παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς δώσητε τὴν ἀπαιτούμενην ὑμετέραν ἀπάντησιν μὲ τὴν ἐπιτροφὴν τοῦ αὐτοῦ ταχυδρόμου, ὅπως ἀποδώσωμεν καὶ ἡμεῖς πρὸς τὸν αὐτὸν κύριον Καποδίστριαν τὴν ὀφειλομένην ἀπόκρισιν.

Τὴν ἐρχομένην Δευτέραν θέλομεν κάμει νὰ ἔλθῃ αὐτοῦ ὁ γνωστός σας κύριος Χρῆστος Ζαχαριάδης, καὶ μὲ αὐτὸν θέλομεν σᾶς γράψαι τὰ εἰκότα μετ' ἀκριβείας καὶ λεπτομερείας.

Ἐν τοσοῦτῳ μένομεν μὲ τὴν ἀνήκουσαν ὑπόληψιν, ἐνῷ σᾶς ἀσπαζόμεθα ἀδελφικῶς.

Εἰς τοὺς ὁρισμούς σας πρόθυμοι.
Διονύσιος ὁ δὲ Ρώμας
Παναγιώτης Θ. Στεφάνου.
Κωνστ. Δραγῶνας

250. ΟΙ ΕΦΟΡΟΙ ΤΗΣ ΣΠΑΡΤΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΚ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ Π. Θ. ΣΤΕΦΑΝΟΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 4722 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Η ΕΦΟΡΙΑ ΤΗΣ ΣΠΑΡΤΗΣ

Πρὸ πολλοῦ ἡ Ἐφορία ἐπεθύμησε ν' ἀξιωθῇ τῆς διὰ γραμμάτων προσωπικῆς Σας γνωριμίας, ἀλλὰ διάφορα δεινὰ παρρησιασθέντα πρὸς αὐτὴν εἰς τὸ μετὰ ταῦτα τὴν ἐμπόδισαν ἀπὸ τοῦ νὰ βάλῃ τοῦτο εἰς πρᾶξιν. Ἦδη δὲ δὲν σπεύδει ἡ Ἐφορία τοῦ νὰ ζητήσῃ παρὰ τῆς φιλογενείας Σας φιλικὰς σχέσεις (ἐπειδὴ εὐρίσκεται εἰς τοσαύτας φροντίδας ἐξ αἰτίας τοῦ ἐχθροῦ, ὁ ὁποῖος πολεμεῖ τὴν Σπάρτην ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ Μαραθωνησιοῦ, ὥστε δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ κάμῃ τὸ πρὸς Ὑμᾶς χρέος τῆς), ἀλλὰ σπεύδει διὰ νὰ σᾶς παρακαλέσῃ, ὅπως συνεργήσῃτε τὸ μέρος σας διὰ νὰ προφθάσῃτε αὐτὴν τροφῶν τε καὶ πολεμοφοδίων καὶ λοιπῶν ἀναγκαιούντων τῷ πολέμῳ ἀπὸ τὰ τῶν φιλογενῶν, ἣ ἀπὸ ὅποιον ἄλλο μέρος γινώσκετε Ὑμεῖς.

Ἡ Σ. Ἑλληνικὴ Διοίκησίς μας, μὴ δυναμένη διὰ νὰ μᾶς προμηθεύσῃ ἐκεῖθεν, ἐπεμψε πρὸς τὴν Ἐφορίαν προλαβόντως Διαταγὴν τῆς, ἐμπερικλείουσα εἰς αὐτὴν καὶ ἐτέραν, διὰ νὰ παραλάβωμεν παρὰ τοῦ εἰς τὰ αὐτόθι ἐνδιατρίβοντος ἑξοχ. Συνταγματάρχου Κ. Θ. Γόρδωνος πεντήκοντα χιλιάδας ὀκάδες ἀλευρί. Ἡ Διαταγὴ αὕτη, ἀγκαλὰ καὶ ἐστάλη πρὸ καιροῦ πρὸς τὴν Ἐξοχότητά του, δὲν ἠξιώθη ὁμως ἡ Ἐφορία Σεβ. ἀποκρίσεως του· ὅθεν καὶ ἀμηχανοῦσα, ξανααναφέρθη πρὸς τὴν Σεβ. Διοίκησιν διὰ νὰ λάβῃ πρόνοιαν περὶ τῆς Σπάρτης. Ὅμως ἡ Διοίκησις, εὐρεθεῖσα εἰς μεγαλειτέρας ἀνάγκας, ἔστειλε πρὸς τὴν Ἐφορίαν καὶ ἐτέραν Διαταγὴν τῆς, ἐμπεριέχουσαν ἄλλην Διαταγὴν πρὸς τὴν Ἐξοχότητά του, τὸν Κ. Θ. Γόρδωνα, δι' ἧς λέγει πρὸς τὴν Ἐφορίαν, ὅτι νὰ στείλῃ ἐπὶ τούτου ἀνθρωπὸν τῆς, ἐφωδιασμένον μὲ τὴν πρὸς τὸν ρηθέντα Γόρδωνα Σ. Διαταγὴν τῆς πρὸς παραλαβὴν τοῦ ρηθέντος ἀλεύρου. Ὅθεν καὶ ἡ Ἐφορία ἰδοῦ ὁποῦ στέλνει ἐπιταυτοῦ εἰς τὰ αὐτόθι τὸν Κ^{ον} Κωνσταντῖνον Π. Τζιτζην, διὰ νὰ παραλάβῃ τὴν ρηθεῖσαν ποσότητα τοῦ ἀλεύρου, καθὼς καὶ ἦν τινα ἄλλην ἥθελον ἀποφασίσῃ οἱ αὐτοῦ φιλογενεῖς διὰ τὴν διακινδυνεύουσαν Σπάρτην.

Συντρέξατε λοιπόν, φιλογενέστατε, πρὸς βοήθειάν τῆς· συνεργήσατε καθάπερ δύνασθε, διὰ νὰ προφθάσῃτε αὐτὴν τῶν ἀναγκαιούντων καὶ θέλει Σᾶς εἶναι εὐγνώμων διὰ βίου, ἐγνωρίζουσα καὶ ὀφείλουσα τὴν νῦν σωτηρίαν τῆς ἀπὸ μόνην τὴν φιλογενειάν Σας. Ἄν

δὲ ὁ Ἐξοχώτατος Συνταγματάρχης Κ. Θ. Γόρδων ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὰ αὐτόθι καὶ δὲν ᾔθελε τὸν προλάβῃ ὁ ἐπὶ τούτου στελλόμενος ἄνθρωπος τῆς Ἐφορίας, ἣ δὲν ἔχει ἀνὰ χεῖρας ἄλευρον, Σᾶς παρακαλεῖ ἡ Ἐφορία διὰ νὰ συνεργήσετε νὰ τῆς δοθῇ ἡ ρηθεῖσα ποσότης τοῦ ἀλεύρου ἀπὸ ὅποιον μέρος κρίνετε ἡ φιλογενεῖα Σας, κρατοῦντες τὴν πρὸς τὸ Κ. Γόρδωνα Διαταγὴν τῆς Διοικήσεως.

Κρίνει περιττὸν ἡ Ἐφορία τοῦ νὰ παρακινήσῃ κατὰ τοῦτο περισσότερον, ἐπειδὴ εἰξεύρει τὸν ὅποιον ζῆλον καὶ προθυμίαν ἔχετε εἰς τὸ νὰ δουλεύετε τὴν Ἑλλάδα. Διὸ καὶ ἐν τούτῳ μένει. Ἐρρωσθε.

Τῇ 27 Αὐγούστου 1826

Οἱ Ἐφοροὶ

Σκαρδαμούλα

Ἰωάννης Μαυρομιχάλης
Διονύσιος Μούρτζινος
Ἀθανασούλης Κουμουνδουράκης
Πανάγος Κυβέλος
Παναγιωτάκης Ντουράκης
Ἰωάννης Κ. Μαυρομιχάλης

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς
Θεοχάρης Μιχαήλ

Τὰς κατὰ τοῦ ἐχθροῦ νίκας, τὰς ὁποίας ἔκαμεν σήμερον ἡ Σπάρτη, δὲν προκατέλαθεν ἡ Ἐφορία τὸν καιρὸν διὰ νὰ Σᾶς τὰς γράψῃ ἰδιαιτέρως. Ἀπὸ τὰ γράμματα ὅμως τῶν φιλογενεστάτων Κ. Κόμητα Ρώμα καὶ Κωνσταντίνου Δραγώνα κτλ., θέλετε τὰς πληροφορηθῇ ἐκτεταμένως.

251. Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ ΠΡΟΣ Π. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα).

Εὐγενέστατε Κύριε!

Ἔλαβον τὴν ἀπὸ 20 ἐνεστῶτος ἐπιστολὴν σας καὶ ἐχάρην διὰ τὴν ἀγαθὴν σας ὑγείαν· εἶδον ἐπομένως καὶ τὰ πατριωτικὰ φρονήματά σας, εἰς τὰ ὅποια ποτὲ δὲν ἀμφέβαλλον. Σᾶς εὐχαριστῶ δὲ διὰ τὴν καλὴν ὑπόληψιν ὅπου πρὸς ἐμὲ ἔχετε· βεβαιωθῆτε ὅτι καὶ ἐγὼ ἔχω τὴν καλὴν ὑπόληψιν καὶ ἀγάπην πρὸς τὸ ὑποκείμενόν σας καὶ κατὰ τοῦτο μὴν ἀμφιδάλλετε. Ἡ Πατρίς, φίλε, εἶναι τῷ ὄντι εἰς τὴν κατάστασιν τὴν ὁποίαν ἐξιστορεῖτε καὶ τὴν αἰσθάνομαι καὶ ἐγὼ μὲ βαθυτάτον πόνον τῆς ψυχῆς μου· μέλλει δηλαδὴ ἐντὸς ὀλίγου ν' ἀπολεσθῇ διόλου τὸ ταλαίπωρον Ἑλληνικὸν Ἔθνος, ἣ ἐντὸς ὀλίγου

ν' ἀναλάβῃ· ἕνας ὅμως ἢ πλείονες καλοὶ πατριῶται δὲν ἡμποροῦν νὰ τὸ σφύσουν, χωρὶς πρότερον νὰ ἐνώσουν ὅλα τὰ πνεύματα· ἡ δὲ ἔνωσις αὕτη δὲν εἶναι ἔργον τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου. Ἀναθάνεται μεγάλως ὁποῖος φρονεῖ, ὅτι δύναται νὰ τὴν κατορθώσῃ ὁ δεῖνα ἢ ὁ δεῖνα· αὕτη μόνον διὰ τῶν νόμων κατορθοῦται· ἐὰν βασιλεύσουν οἱ νόμοι κανένας δὲν παραπονεῖται· καὶ ὑποφέρει καὶ τὰς παρ' αὐτοῦ ἀπαιτούμενας θυσίας, διότι ἀπαιτοῦνται ἀπὸ νόμον, καὶ διανέμονται κατὰ νόμον, τὸν ὅποιον ἔθεσε τὸ Ἔθνος ὅλον. Ἰδοὺ τότε τὴν ἔνωσιν κατωρθωμένην. Ἰδοὺ ὅλους τοὺς ἐλληνικοὺς βραχίονας ἀγωνιζομένους εἰς ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν σκοπὸν, τὴν σωτηρίαν καὶ τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ Ἔθνους· ἐνὸσφ ὅμως ἄλλοι θυσιάζουσιν καὶ ἄλλοι ἀπολαμβάνουσιν, ἄλλοι λιμοκτονοῦσιν καὶ ἄλλοι ἐντρυφοῦν, μόνον καὶ μόνον διότι οὕτως ἀρέσκει εἰς τὸν ἕνα ἢ εἰς τὸν ἄλλον τῶν Διοικητῶν, ἢ τῶν ἐχόντων ἐπήρειαν εἰς τὰ πράγματα, ποτὲ ἔνωσις δὲν ὑπάρχει, καὶ γεννῶνται πρὸς τοῦτοις πολλοὶ φίλαρχοι, οἱ ὅποιοι ταράττουν τὴν ἐπικράτειαν, ζηλεῦντες περισσότερον τὴν ἐξουσίαν, καθ' ὅσον βλέπουν, ὅτι οἱ κατατρέχοντες αὐτὴν δύνανται νὰ κάμουν περισσοτέρας καταχρήσεις, πρὸς πλήρωσιν τῆς πλεονεξίας των καὶ τῶν παθῶν των. Ἀλλὰ πῶς νὰ φέρωμεν τὸ βασίλειον τοῦ Νόμου, τὸ μόνον ἱκανὸν νὰ κατορθώσῃ τὴν ἔνωσιν, διὰ τῆς ὁποίας μόνον ἡμποροῦμεν νὰ σωθῶμεν; πῶς λέγω νὰ τὸ φέρωμεν, ἐὰν ὅλοι μας ζητῶμεν νὰ κατασταθῇ ἕκαστος ἀνώτερος παντὸς νόμου;

Ἰδοὺ ποῖον πρέπει νὰ εἶνε τὸ πρῶτιστον ἀντικείμενον τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως· νὰ εὕρῃ τὸν τρόπον πῶς νὰ βασιλεύουν οἱ νόμοι, καὶ νὰ μὴν ἡμπορέσῃ κανεὶς νὰ γίνῃ ἀνώτερος τοῦ Νόμου.

Ἐὰν τοῦτο εὕρῃ ἡ μέλλουσα Ἐθνικὴ Συνέλευσις, καὶ θέλει τὸ εὕρει ἐὰν ὅλοι εὐλικρινῶς εἰς τοῦτο συνεργήσωμεν, τότε ἐλευθερούμεθα. Δὲν ἀμφιβάλλω, ὅτι εἰς τοῦτο θέλετε ἐνεργήσῃ καὶ ἡ εὐγενεία σας καὶ ὁ καλὸς κουμπάρος μου Νικήτας (τὸν ὅποιον ἀσπάζομαι) καὶ ὅτι μάλιστα θέλετε εἰς τοῦτο παρακινήσει κάθε καλὸν πατριώτην. Μὲ ἐλπίδα δὲ νὰ συνεργήσῃ εἰς τοῦτο καὶ ὁ Θεός, ἐλεήσας τόσον ἀθῶον λαόν, σᾶς ἐπεύχομαι ὑγείαν καὶ μένω.

Ἐν Ὑδρῇ, τῇ 28 Αὐγούστου 1826

Ὁ φίλος σας

Γεώργιος Κουντουριώτης

Πρὸς τὸν εὐγενέστατον Π. Α. Ἀναγνωστόπουλον. Εἰς Ναύπλιον.

252. ΟΙ ΕΦΟΡΟΙ ΤΗΣ ΣΠΑΡΤΗΣ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 4723 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Η ΕΦΟΡΙΑ ΤΗΣ ΣΠΑΡΤΗΣ

*Πρὸς τὸν φιλογενέστατον Κύριον Κωνσταντῖνον Δραγώναν.**Εἰς Ζάκυνθον.*

Μὲ ἀπερίγραπτον χαρὰν σπεύδει ἡ Ἐφορία τοῦ νὰ Σᾶς ἀναγγείλῃ νέα τρόπαια τῆς Σπάρτης κατὰ τοῦ Ἱμπραῖμ. Ὁ ἐχθρὸς ἀφοῦ ὤρμησεν ἐναντίον τοῦ Μαραθωνησιοῦ μὲ ὅλας του τὰς δυνάμεις καὶ ἐκυρίευσεν αὐτό, εἰσέβαλεν εἰσέτι καὶ εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μαλευριοῦ, τὴν ὁποίαν, ὡς ἐπίπεδον, ἔκαυσε. Μὴν εὐχαριστηθεὶς λοιπὸν ἐν τοσοῦτῳ, ὤρμησε καὶ κατὰ τοῦ Μπολιτζάραβα μὲ τόσῃν ὀρμῇν, ὥστε εὐρέθη ἔξω τῶν πυλῶν. Οἱ Σπαρτιάται, πολιορκηθέντες, ἀντίσταντο γενναίως, ἀλλὰ, βοηθηθέντες συγχρόνως ἀπὸ ἐν Σῶμα Σπαρτιατικόν, ἔξωθεν ἐλθόν, (τὸ ὅποιον ἐπῆρε τοὺς ὤμους τοῦ ἐχθροῦ) εὐγῆκαν τῶν ὀσπιτιῶν, ἐπιάσθησαν χεῖρας μὲ χεῖρας καί, ἀφοῦ κατέσφαξαν ἕως ὀκτακοσίους ἐχθροὺς καὶ ἐπέκειτα, ἐπίασαν καὶ ζῶντας πενήκοντα· οἱ δὲ λοιποὶ κακὴν κακῶς ἀνεχώρησαν μόλις διασωθέντες.

Ταύτην τὴν νίκην δὲν τὴν ἀποδίδομεν εἰς τὴν ἀνδρείαν μας, ἀλλὰ εἰς τὴν ἐξ ὕψους Ὑπερτάτην Δύναμιν, πρὸς τὴν ὁποίαν ἔχομεν ὅλας τὰς ἐλπίδας μας.

Σήμερον ἔνωσεν ὅλας τὰς δυνάμεις του καὶ κινεῖται κατὰ τοῦ στρατοπέδου μας· ὅθεν ἡ θεία χεὶρ πάλιν νὰ μᾶς διαφυλάξῃ.

Παρακαλοῦμεν νὰ ὑποδεχθῆτε τὸν παρὰ τῆς Ἐφορίας ἐπὶ τούτου ἀπεσταλμένον κ. Κωνσταντῖνον Π. Τζίτζην, Μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Σπάρτης, τοῦ ὁποῦ νὰ δώσητε κάθε χεῖρα βοηθείας, διὰ νὰ γυρίσῃ ἐνταῦθα ταχέως, ὅπως μᾶς προφθάσῃ τῶν ἀναγκαιούντων, ἐπειδὴ ὁ ἐχθρὸς ἐπιμένει μὲ ἀπόφασιν ἢ νὰ καύσῃ τὴν Σπάρτην ἢ νὰ χαθῇ καὶ ἡμεῖς δὲν εἴμεθα εἰς κατάστασιν νὰ κρατήσωμεν ἕνα μακρὸν πόλεμον ἄνευ τῶν ἀναγκαιούντων.

Τῇ 29 Αὐγούστου 1826

Σκαρδαμούλα

Οἱ Ἐφοροὶ

Ἰωάννης Μαυρομιχάλης**Διονύσιος Μούρτζινος****Ἀθανασούλης Κουμουνδουράκης****Πανάγος Κυβέλος****Παναγιωτάκης Νιουράκης****Ἰωάννης Κ. Μαυρομιχάλης**

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς

Θεοχάρης Μιχαήλ

(ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ)

253. Ι. ΕΥΝΑΡΔΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6834 Ἀρχαίου Ἑθν. Βιβλιοθήκης) ¹.

Genève 13 7/bre 1826

à Messrs Dionisio di Roma, Marino T. Stefano, Const. Dragona.

Messieurs,

J'ai l'honneur de répondre à la lettre que vous m'avez écrite le 29 Juillet. Je trouve vos réflexions fort justes sur les secours à envoyer aux Grecs qui se battent, et que ces secours peuvent être dirigés directement de Zante. Je trouve également que le secret est nécessaire. Vous aurez sûrement parlé de la chose avec mon agent Mr Petrini, qui vous aura fait part des moyens que j'avais imaginés pour porter de nouveaux secours aux Grecs. J'attends au premier jour, et d'après le rapport qu'il me fera je pourrai vous faire diriger quelques subsistances. En attendant pour les sommes que je vous ai déjà remises je vous autorise à les employer en denrées ou en munitions que vous trouverez le plus convenables, et à les expédier là où la Grèce éprouvera de plus grands besoins, en ayant soin de choisir toujours de préférence d'envoyer des secours aux Grecs qui se battent et qui défendent leurs foyers, plutôt qu'à ceux qui restent dans l'inaction.

Votre lettre du 18 m'annonce que.....de mon crédit de 1700 liv. St. sur Mr Haldimand et fils au change de 52 deniers pour 1 Piastre. Je vous prie de soigner toujours les intérêts de la Grèce en continuant de prendre les remboursements les plus avantageux. Vos premières me donneront sûrement des détails sur l'emploi de cette somme. Je vous confirme toutes mes précédentes des 5 et 26 Août et 5 7/bre. Cette dernière vous sera remise par le colonel Charles de Heideck.

Ma lettre du 26 vous disait d'envoyer à Fabvier jusqu'à 7500 piastres en tout et portait le crédit sur Londres jusqu'à 2500 Liv. St. Je ne doute pas, Messieurs, de l'excellent emploi que vous aurez fait de la somme que j'ai mise à votre disposition.

J'ai l'honneur de vous saluer

J. C. Eynard

¹ Τὸ αὐτὸ καὶ ἐν ἀντιγράφῳ (6836 Ἀρχ. Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Γενεύη, 1/13 7/βρίου 1826

Πρὸς τοὺς *Κ^{ους} Διονύσιον δὲ Ρώμαν, Παναγιώτην Θ. Στεφάνου*
καὶ *Κωνσταντῖνον Δραγώναν.*

Κύριοι,

Λαμβάνω τὴν τιμὴν ν' ἀπαντήσω εἰς τὴν ὑμετέραν ἐπιστολήν, τὴν ὅποιαν μοι ἐγράψατε τὰς 29 Ἰουλίου. Εὐρίσκω ὀρθοτάτας τὰς σκέψεις ὑμῶν περὶ ἀποστολῆς βοηθημάτων εἰς τοὺς μαχομένους Ἑλληνας καὶ ὅτι ταῦτα δύνανται ν' ἀποστέλλωνται ἀπ' εὐθείας ἐκ Ζακύνθου. Κρίνω ἐπίσης, ὅτι πρέπει νὰ τηρῇται μυστικότης. Θὰ ἐποιήσατε λόγον βεβαίως περὶ τοῦ πράγματος πρὸς τὸν πράκτορά μου Κ^{ον} Πετρίνην, ὅστις θ' ἀνεκοίνωσεν ὑμῖν περὶ τῶν μέσων, τὰ ὅποια ἐφαντάσθην διὰ τὴν ἀποστολήν νέων βοηθημάτων εἰς τοὺς Ἑλληνας. Ἀναμένω τὸν πράκτορα τοῦτον ἐντὸς βραχέος, κατὰ δὲ τὴν ὑποβληθησομένην μοι ἐκθεσίν του, θὰ δυνηθῶ ν' ἀποστείλω πρὸς ὑμᾶς τινὰς ζωτροφίας. Ἐν τῇ μεταξὺ ἐξουσιοδοτῶ ὑμᾶς νὰ διαθέσητε τὰ ἀποσταλέντα ὑπ' ἐμοῦ ποσὰ εἰς προμήθειαν ζωτροφίων ἢ πολεμεφοδίων, ὥς θέλετε κρίνει καταλληλότερον, τὰ ὅποια θέλετε ἀποστείλει ὅπου ἢ Ἑλλάς ἔχει μεγαλειτέρας ἀνάγκας, φροντίζοντες ὅμως νὰ ἐκλέγητε κατὰ προτίμησιν τοὺς μαχομένους καὶ ἀμυνομένους ὑπὲρ τῶν ἐστιῶν των Ἑλλήνων ἢ τοὺς ἐν ἀργίᾳ μένοντας.

Ἡ ὑμέτερα ἐπιστολή τῶν 18 μοι ἀναγγέλλει ὅτι ἐκ τῆς ἐπὶ τοῦ Κ^{ον} Χάλδιμανδ καὶ υἱοῦ πιστώσεώς μου 1700 λ. στερ. ἀντὶ δηναρίων 52 τὸ γρόσιον. Παρακαλῶ ὑμᾶς νὰ ἐπιμελησθε τὰ συμφέροντα τῆς Ἑλλάδος, ἐξακολουθοῦντες νὰ κάμνητε τὰς μᾶλλον ὠφελίμους συναλλαγὰς. Αἱ πρῶται ἐπιστολαὶ ὑμῶν θὰ μοι παράσχωσι βεβαίως λεπτομερείας περὶ τῆς χρήσεως τοῦ ποσοῦ ἐκείνου. Βεβαίῳ πάσας τὰς προγενεστεράς μου τῶν 5 καὶ 26 Αὐγούστου καὶ 5 7/βρίου. Ἡ τελευταία θέλει ἐγχειρισθῇ ὑμῖν ὑπὸ τοῦ Συνταγματάρχου Καρόλου δὲ Αἰδεκ.

Ἡ ἐπιστολή μου τῶν 26 ἔλεγεν ὑμῖν ν' ἀποστείλητε πρὸς τὸν Φαδιέρον μέχρι 7500 γροσίων ἐν ὧν καὶ ἀνεδίδαξε τὴν ἐπὶ Λονδίνου πίστωσιν μέχρι 2500 λιρ. στερ. Δὲν ἀμφιδάλλω, Κύριοι, περὶ τῆς ἐξαιρέτου χρησιμοποίησεως, τὴν ὅποιαν θέλετε κάμει τοῦ ποσοῦ, τὸ ὅποιον ἔθεσα εἰς τὴν διάθεσιν ὑμῶν.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ χαιρετίσω ὑμᾶς

Ι. Γ. Ἐυνάργος

254. Δ. ΡΩΜΑΣ ΠΡΟΣ Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΝ

(Πρωτόγραφον σχέδιον. Ἀριθ. 6824 καὶ 6825 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ἐκ Ζακύνθου, τῇ 2 Σεπτεμβρίου 1826 ε. π.

Γενναϊότατε καὶ ἀγαπητέ μοι ἀκριβὲ φίλε καὶ ἀδελφέ !

Ἐλαβον μὲ μεγάλην εὐχαρίστησιν τὸ ἀκριβὸν μοι γράμμα σου καὶ τὰ ἐν αὐτῷ καλῶς ἔγνων. Ὡσαύτως δὲ τὸ περικλεισθὲν ἱστορικὸν ἔγγραφον ἀνέγνων μετὰ μεγάλης προσοχῆς καὶ σκέψεως. Ἐπειδὴ ἔμως μοι ἐπιορκεῖς τοῦ νὰ σοὶ γράψω εἰλικρινῶς τὴν γνώμην μου εἰς ὅσα μοι γράφεις, διὰ τοῦτο παρακαλῶ νὰ μὲ συγχωρήσης ἂν καὶ τώρα πάλιν ἐλευθέρως διὰ μέσου τῆς παρούσης μου καὶ ἄνευ προσωποληψίας θέλει σοὶ ἐκφρασθῶ.

Μοὶ παραπονεῖσαι, πῶς πολλὰ μοι ἐπεμψες γράμματά σου καὶ ὅτι ἐγὼ ἔλειψα νὰ σοὶ ἀποκριθῶ ἰδιαιτέρως. Ἐγὼ ἀδελφέ, ὁπότεν εἶδα, ὅτι ἡ χρεῖα τὸ ἐκαλοῦσε, ἐτάχυνα, κατὰ χρέος, νὰ σοὶ γράψω χωριστὰ καὶ νὰ σοὶ ἐξηγῶ τὰ ὅσα ἀπαιτοῦσαν αἱ περιστάσεις, ὡς καθὼς καὶ ἔπραξα ἐσχάτως μὲ τὸ στάλσιμον εἰς τ' αὐτόθι τοῦ φίλου μας Ζαχαροπούλου καὶ ἀπὸ τὸ νόημα τῆς ἐπιστολῆς, ὅπου μὲ αὐτὸν σοὶ ἐπεμψα, θέλεις καταλάβῃ εἰς ποῖον τρόπον ἐγὼ φρονῶ, γνωρίζω καὶ σκέπτομαι τὰ πράγματά σας.

Ἄς ἔλθωμεν εἰς τὸ προκείμενον τῶν τελευταίων γραμμάτων σου. Οὐδεὶς ἤμπορεῖ ν' ἄρνηθῃ, ὅτι ἐν ταῖς ἐξιστορισμέναις περιστάσεσιν ὁ Κύριος Ζαῖμης δὲν ἐπορεύθη μὲ ἐκείνην τὴν σύνεσιν καὶ εἰλικρίνειαν ἢ ὅποια εἰς αὐτὸν ὑπάρχει καὶ ὅπου καὶ ἄλλοτε ἔδειξε. Πλὴν παρακαλῶ νὰ μὲ εἰπῇς, ποῖον ἐστάθη τὸ αἷτιον τῆς τοιαύτης του διαγωγῆς ; Ἡ νέα συγγένεια μὲ Μελετόπουλον, καὶ ἡ ἄλλη μὲ ἀντιστράτηγον Νοταρᾶν τοῦ Κυρίου Δεληγιάννη ἔδωσεν ἀφορμὴν τοῦ Ζαῖμη νὰ ὑποπευθῇ μὲ ἱκανὸν λόγον, ὅτι πάλιν ὁ εἰρημένος προεστὼς ἐτοιμάζει φατρίας κατ' αὐτοῦ καὶ πρέπει νὰ συμπεράνωμεν, ὅτι ὁ Ζαῖμης ἔπεσεν εἰς ἀντιζηλείαν διὰ τὰ ἐπόμενα τούτης τῆς νέας ἐνώσεως. Ἄς κρίνωμεν τώρα διὰ ποῖαν ἀφορμὴν ἀφ' ἐνὸς μέρους ὁ Κύριος Μελετόπουλος καὶ ἀντιστράτηγος Νοταρᾶς καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο ὁ Κύριος Λόντος καὶ στρατηγὸς Νοταρᾶς μεταξύ των ἀντιμάχονται, συντρίβονται καὶ κατακαίοντες τὰ κτήματα τῶν ὁμογενῶν των καὶ φονεύοντες αὐτοὺς ὡς οἱ Ἀγαρηνοί, ἐνεργοῦντες, τέλος πάντων, ἀντιπερισπασμοὺς τῶν ἰδίων ἐλληνικῶν δυνάμεων, αἵτινες εἰς τὸν τρέχοντα κινδυνώδη πόλεμον ἔπρεπε νὰ συνενωθῶσι καὶ τρέξουν μὲ ὁρμὴν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ.

Δύο εἶναι οἱ σκοποὶ αὐτῶν καὶ τῶν ἀποσταλέντων των· ὁ μὲν διὰ νὰ κυριεύσῃ τὰ προϊόντα τοῦ ἔθνους καὶ νὰ τὰ καταστήσωσιν ἰδιαιτέρα, ὁ ἄλλος δὲ νὰ ἐτοιμάσῃ φατρίας, διὰ νὰ λάβωσιν ὑπεροχὴν

ἐν τῇ μελούσῃ Συνελεύσει τοῦ Γένους. Τὰ τοιαῦτα ὀλέθρια τέλη καὶ κινήματα τὰ κάμνουσι διὰ ν' ἀποκτήσουν πλοῦτη καὶ ἐπαγγέλματα εἰς ἕναν καιρὸν, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ πατρίς κλονεῖται καὶ κλίνει εἰς τὸν ἐγκρεμνόν της. Οὐαὶ καὶ ἀλλοίμονον! Μὲ τοιοῦτους τρόπους φαντάζονται οἱ Ἕλληνες ν' ἀποκτήσωσι ἐλευθερίαν καὶ πολιτικὴν ὑπαρξίν! Βεβαιώσου, ἀδελφέ, ὅτι ἐντὸς ὀλίγου πρέπει, κατὰ ἀνάγκην, ἡ Ἑλλὰς ἢ νὰ ἐπιπέσῃ ἐκ δευτέρου ὑπὸ τοῦ ὀθωμανικοῦ ζυγοῦ, ἢ νὰ ἐρημωθῇ ὀλοκλήρως, ἢ τέλος πάντων, νὰ καταντήσῃ ἀξιοκαταφρόνητον λάφυρον, τῶν ἀλλοφύλων. Ἰδοὺ εἰς τί ἐκατήντησεν ἡ πολύτιμος καὶ ἱερὰ ὑπόθεσις τῶν Ἑλλήνων ἐξ αἰτίας δέκα ἀνοήτων καὶ παμμιάρων ἀτόμων, οἵτινες ἐστοχάσθησαν νὰ μεταβάλουν τὴν ἐπανάστασιν τῆς Ἑλλάδος εἰς ἐργαστήριον ἐμπορίου καὶ δὲν στοχάζονται οἱ ἄφρονες, ὅτι καὶ ἡ πατρίς των συντρίβεται οὕτως φερόμενοι καὶ ἡ ὑπαρξὶς των δὲν ἀσφαλοῦται εἰς ὅποιον δῆποτε τόπον κρίνωσιν εὐλογον νὰ φυλαχθῶσιν. Ἄς ἐνθυμηθῶσιν οἱ ἀναίσθητοι μὲ ποίαν καταφρόνησιν εἶδεν ὁ λαὸς τῆς Ζακύνθου τὸν Σισίνην καὶ Καλαμογδάρτην εἰς τὸν καιρὸν ὅπου ὡς φυγάδες ἄραξαν εἰς τὸν λιμένα μας, κρίνων τότε αὐτοὺς ὡς ἐπιβλαβεῖς καὶ ταραχοποιούς καὶ ὡς ἰδιοτελεῖς καὶ σπουδάρχους. Ἄν οἱ ὁμογενεῖς οὕτως τοὺς ἐδέχθησαν, πῶς θέλεις νὰ τοὺς δεχθῶσιν τόσον οἱ ἀντικείμενοι ἀλλογενεῖς εἰς τὰ ξένα ὡσὰν καὶ οἱ φιλέλληνες, οἵτινες ἐθυσίασαν καὶ θυσιάζουσι τόσα διὰ τὴν πρόδον τῆς Ἑλλάδος; Ἄλλ' ἄς ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ προκείμενον τῆς τωρινῆς διαφωνίας αὐτῶν τῶν ἀρχόντων. Ἐγώ, κατὰ ἀλήθειαν, κρίνω ἀξιοκατηγόρητους ὅσους συμβοηθοῦσι καὶ τὴν μίαν καὶ τὴν ἄλλην πατρίαν. Ἡ γενναιότης σου ἔχεις ἀγαθὴν καρδίαν καὶ προαίρεσιν, πλὴν μετρώνας τοὺς ἄλλους μὲ τὴν πῆχυν σου, δὲν προσέχεις νὰ ὑποπτεύεσαι εἰς τὰ πονηρὰ καὶ πανοῦργα σχέδια μερικῶν, οἵτινες, ἐνῶ προσποιοῦνται ζῆλον πατριωτικὸν καὶ εἰλικρίνειαν, μηχανεύονται ἐν τῇ κρυπτῇ τὸ ὅτι τοὺς ἐρμηνεύει ἡ ἰδιοτέλεια καὶ τὰ πάθη των. Ἄνοιξε, παρακαλῶ σε, τοὺς ὀφθαλμούς σου καὶ βάθυνε καλλιῶτερα τὰ περιστατικὰ καὶ θέλεις εὐρῇ καὶ ἐτούτην τὴν τελευταίαν φορὰν ἀληθινὰς τὰς παρατηρήσεις μου καὶ ὀρθὰς τὰς συμβουλὰς μου. Τώρα, ἀδελφέ, πρόκειται λόγος διὰ τὴν τιμὴν σου καὶ ἐσωτερικῶς τε καὶ ἐξωτερικῶς καὶ βάλε εἰς τὸν νοῦν σου, ὅτι οἱ εἰλικρινεῖς φίλοι σου δὲν δύνανται πάντοτε καὶ σὲ ἀσφαλίσειν. Ἐγὼ ἐξ ὀλης ψυχῆς ἀπεθυμοῦσα τώρα ὅπου φθάνει ἀφεύκτως ὁ λόρδ Κόχραν νὰ σὰς εὐρῇ εἰς ὁμόνοιαν καὶ ἡσυχίαν, καὶ μᾶλλον τὴν γενναιότητά σου.

Ἐγὼ ἔλαβα πολὺν κόπον εἰς τὸν ἀπερασμένον καιρὸν νὰ βαστάξω τὴν τότε κλονίζουσαν ὑπόληψίν σου ἐνώπιον τῆς τῶν ἐξωτερικῶν πολιτικῆς, καὶ τοῦτο διατὶ δὲν ἐδέχθης ἐν καιρῷ τὰς εἰλικρινεῖς συμβουλὰς μου. Τί στοχάζεσαι; πῶς ἂν φθάσῃ ὁ εἰρημένος κραταῖος

οὗτος ἄνθρωπος δὲν θέλει ἴσως θεωρήσῃ μὲ ὄμμα καταφρονητικὸν τὰ ἀξιολύπητα πάθη τῶν προϋχόντων τῆς Πελοποννήσου; δὲν θέλει δικαίως καυχῆθῃ, ἂν καὶ καλλιτερεύσῃσι τὰ πράγματα τῆς Ἑλλάδος, ὅτι αὐτὸς μόνος τοῦ τὴν ἄρπαξεν ἀπὸ τὸ ἐγκρεμνόν, ὅπου ἑσεῖς οἱ ἴδιοι τὴν εἶχατε σπρώξει; Δὲν θέλει αὐτὸς ἐπισύρῃ ὅλον τὸν ἑλληνικὸν λαὸν εἰς τὰ θελήματά του καὶ δὲν θέλει ἴσως τὸν ἐμψυχώσῃ νὰ ἐκδικηθῇ καὶ νὰ συντρίψῃ τὰς κεφαλὰς τῶν ἀληθινῶν διαδόχων τῶν πάλαι ἀγάδων του; Πιστεύεις, ὅτι αὐτὸς ἤμπορεῖ ποτὲ νὰ γενῇ ἐπιδεκτικὸς εἰς τὰ χοντροειδέστατα παιγνίδια τῶν προϋχόντων σας; Αὐτὸς καὶ οἱ ὑπ' αὐτοῦ γνωρίζουσι τὰ πάντα λεπτομερῶς, ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ ὑποκείμενα, καὶ ἐνδέχεται νὰ ἔλαβε μίαν κακὴν ἐντύπωσιν περὶ τῶν ἀκαταστασιῶν σας. Ἐγὼ λυπούμαι διὰ τὰ ἐπόμενα τοιαύτης ἐντυπώσεως, φοβούμενος τὸ κακὸ τῆς πατρίδος ὁμοῦ μὲ ἐκεῖνο, ὅπου ἤμπορεῖ νὰ συμβῇ εἰς τοὺς εἰλικρινεῖς φίλους μου, μεταξύ τῶν ὁποίων ἑξαιρέτως συναριθμῶ τὸ ὑποκείμενόν σου. Ὅταν ὁμιλῶ διὰ τὸν Κόχραν δὲν ἀκούω νὰ ὁμιλήσῃ δι' αὐτὸν μόνον, ἀλλὰ καὶ διὰ πολλοὺς ἄλλους ἄνδρας πολιτικούς, ὅπου μὲ σχέδιον ἴσως ἐσυγχώρεσαν τὸ ἐπιχειρημὰ του. Ἐμῆθα εἰς περίστασιν, εἰς τὴν ὅποιαν πολλὰ πολιτικὰ φαινόμενα θέλει λάβουσι τόπον περὶ Ἑλλάδος καὶ ἴσως ἡ διπλωματικὴ προσωπίδα θέλει πέσῃ ἀπὸ τὰ Κράτη τῆς Εὐρώπης καὶ θέλει ἴσως φανερώσῃσι τέλος πάντων τοῖς πᾶσι τοὺς ἕως τοῦ νῦν κεκρυμμένους σκοπούς των. Τώρα παρακαλῶ σε νὰ μοῦ ἀποκριθῇς, τί μέλλει γενέσθαι περὶ Ἑλλάδος, ἐὰν εἰς τὴν ἐξόφλησιν τῶν πραγμάτων εὑρεθῇ τὸ γένος τῶν Γραικῶν περικυκλωμένον ἀπὸ τὰ πλέον ἀξιολύπητα ἀποτελέσματα τῆς κακοθηρίας καὶ τῆς ἀσυμφωνίας; Ἐμπορεῖ πλέον ἡ Ἑλλάς νὰ βαστάξῃ ἢ νὰ ζητήσῃ προτερήματα; Ἐμπορεῖ νὰ προσφέρῃ τὰ δικαιώματα ἐνὸς λαοῦ, ὅπου ἐμεταχειρίσθῃ τὰ ὅπλα του καὶ ἀπόκτησῃ τὴν ἐλευθερίαν του, ἐνῷ ὁ ἐχθρὸς βαστᾷ ἀκόμη τὰ περισσότερα φρούρια τῆς Πατρίδος του, ἐνῷ αὐτὸς εὐρίσκεται εἰς τὸ κέντρον του καὶ λεηλατίζει τὰς ἐπαρχίας του, καὶ σκλαδώνει τὰς φαμελίας του, καὶ ἐνῷ τὰ ὅπλα τὰ ἑλληνικὰ σκοτόνουν τοὺς Ἕλληνας καὶ συμφωνοῦσι μὲ τὸν ἐχθρόν, κατακαίοντας τὰς χώρας, χωρὶα καὶ κατοικίας τῶν ὁμογενῶν, καὶ ἐνῷ, τέλος πάντων, δὲν ὑπάρχει εἰς τοὺς Ἕλληνας ἄλλο αἶσθημα, εἰμὴ μόνον ἐκεῖνο τῆς ἰδιοτελείας καὶ τοῦ μερικοῦ συμφέροντος;

Τὸ σχῆμα, ὅπου παρρησιάζει τώρα ἡ Ἑλλάς, δὲν εἶναι ἄλλο πᾶρεξ μίαν σειρὰν μερικῶν σωμάτων, διαιρουμένων εἰς τόσα σχίσματα ἀτάκτων ἀποστατῶν, τὰ ὅποια, πρὶν κατατροπώσῃσι τοὺς παλαιοὺς αὐθέντες των, τρέχουσιν ἐνθεν κακεῖσε, ἀντιμάχοντες μεταξύ των, διὰ νὰ κλέπτωσι τὰ εἰσοδήματα τοῦ κοινοῦ, ἐὰν κοινὸν ὑπάρχῃ, καὶ ἀμελοῦντες νὰ ἐμποδίσωσιν ὅλαις δυνάμεσι τὴν ἐκδίκησιν τοῦ

Σουλτάνου των. Χώρις εὐπείθειαν, χώρις τάξιν, χώρις ὑποταγὴν εἰς νόμους καὶ εἰς Διοίκησιν, χώρις οἰκονομίαν καὶ χώρις ὁμόνοιαν εἰς ἓνα Ἔθνος, οὔτε Γένος ὑπάρχει, οὔτε Διοικήσεις, ἀλλ' οὔτε σκιὰ πολιτικῇ παράστασις.

Ἴδού, ἀγαπητέ μοι, ποῦ βαδίζετε ὅλοι, ἰδοὺ πῶς θέλει σὰς κρῖνουσιν οἱ ἀλλογενεῖς, ἰδοὺ εἰς ποίαν κατάστασιν θέλει σὰς εὐροῦν αἱ πολιτικαὶ περιστάσεις καὶ ἐκ τούτου συμπεραίνετε ποῦ θέλει εὐρεθῇτε μετὰ ταῦτα.

Ἡ μοναχὴ θεραπεία εἰς τοιαύτην πολυχρόνιον καὶ θανατηφόρον νόσον εἶναι ἐκείνη, ὅπου σὲ ἐσυμβούλεσα μὲ τὸ προτηνότερο γράμμα μου. Ἡ Εὐρώπη γνωρίζει κυρίως τὸν Κολοκοτρώνην, Μιαούλην καὶ Ζαΐμην διὰ προέδρους τοῦ ἐλληνικοῦ ἔθνους. Ἀνάγκη εἶναι νὰ τοὺς εὕρῃ ἐνωμένους, ἀλλέως δὲ τὸ πᾶν χάνεται ὡς μίαν σκιάν καὶ ὡς καπνὸς διαλύεται· καὶ διὰ τοῦτο σπεύσατε νὰ ἀπορρίψετε ἐξ ὀφθαλμῶν τὰ ἀνόητα καὶ μιὰρὰ μηχανουργήματα τῶν κακοβούλων καὶ ματαενωθῇτε εἰλικρινῶς μετὰξὺ σας καὶ οὕτως θέλει διορθωθοῦν τὰ πράγματα.

Προσέτι σοῦ προσθέτω μίαν ἀναγκαίαν παρατήρησιν, ἥ ὅποια ἀποδλέπει τὴν διαγωγὴν τῆς Γενναιότης σου. Δὲν σοῦ πρέπει, ἀδελφέ, νὰ χάνῃς τὸν καιρὸν σου εἰς πολιτικὰς ἐργασίας. Τὸ ἐπάγγελμά σου εἶναι πολεμικὸ καὶ εἰς αὐτὸ μόνον ἐτύχαινε καὶ τυχαίνει νὰ ἐνασχολίζεσαι. Γενικὸς ἀρχηγὸς τῶν Πελοποννησιακῶν στρατευμάτων, ἔπρεπε νὰ συνενωθῇς μὲ τὸν υἱόν σου, Νικηταρᾶν καὶ Κολιόπουλον νὰ κτυπᾷς τὸν ἐχθρὸν εἰς ὅλα τὰ βήματα, καὶ ὅχι νὰ παρατρέχῃς ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, καί, συνακόλουθος τῶν φρονημάτων τοῦ νέου σου συγγενῆ, νὰ διαμοιράζῃς τὰς δυνάμεις τοῦ Γένους καὶ νὰ ἀφίνῃς τὸ πεδῖον τοῦ Ἀρεως εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ ἐχθροῦ. Οἱ φιλέλληνες καὶ οἱ ἔξω ὁμογενεῖς ἀγωνίζονται νὰ σοῦ πέμψωσι βοηθήματα διὰ τὸν πόλεμον, ὁ ὁποῖος μόνος ἤμπορεῖ καὶ νὰ σοῦ αὐξήσῃ καὶ νὰ σοῦ ἐπιστηρίξῃ τὴν ὑπόληψίν σου. Ἄλλ' ὅταν αὐτοὶ μάθωσι, ὅτι ἐσὺ ἄφησες κατὰ μέρος τὸ ἐπάγγελμά σου καὶ προσηλώνεσαι εἰς πράγματα, εἰς τὰ ὅποια ἡ μόνη πανουργία τοῦ ἀδιακόπου ταραχοποιοῦ τῆς Πελοποννήσου σὲ ἐπισύρει καὶ σοῦ ἐλκύει τὰς αἰσθήσεις σου, τότε αὐτοὶ σὲ ἀπαρτοῦσιν ἀνικονόμιστον, αἱ δυνάμεις σου σὲ ἀφίνουνσι μοναχὸν διὰ τὴν τρίτην φοράν καὶ οἱ ἀντικείμενοι λαμβάνουσι λόγον νὰ σὲ παραστήσωσι τοῖς πᾶσι ἄλλην μίαν φοράν ὡς ἀντάρτην, καὶ τότε αἱ διαμαρτυρήσεις σου δὲν θέλει σὲ ὠφελήσουν παντελῶς, ἀλλὰ θέλεις πέσῃ εἰς τὴν κατάκρισιν καὶ τῶν ὁμογενῶν καὶ τῶν ἐξωτερικῶν, καὶ ἴσως μὲ τὴν ὑπόληψίν σου θέλει κινδυνεύσῃ οὐσιωδῶς καὶ ἡ ὑπαρξὺς σου καὶ ἐκείνη τῆς οἰκογενείας σου. Δὲν ἠξεύρεις, ἀδελφέ, ὅτι ὁ πόλεμος κατὰ τοῦ ἐχθροῦ εἶναι διὰ ἐσὲ ἢ ἀληθινὴ δόξα καὶ ἀσφάλεια; Δὲν ἀναγνώθεις τὰς ἱστορίας τῶν μεταβολῶν, διὰ νὰ μάθῃς ὅτις ὅστις ἐπροσηλώθη

εἰς τὸν πόλεμον καὶ ἐθριάμβευσε κατὰ τοῦ κοινοῦ ἐχθροῦ, οὗτος ὑψώθη, ἐδοξάσθη καὶ ἐπέτυχε κάθε του σκοπόν; Ὅστις μὲ τοιοῦτον μέσον ἔσωσε τὴν Πατρίδα, τοῦτος ἐκυρίευσε τὸ πᾶν καὶ πανταχοῦ ἐφημίσθη. Δὲν σοῦ ἔγραψα ἐγὼ πολλάκις, ὅτι τὸ μόνον ξίφος σου, τώρα μᾶλλον ὅπου ἀπόκτησες δικαίωμα νὰ τὸ μεταχειρίζεσαι νομίμως, θὰ σὲ δοξάσῃ ὁμοῦ μὲ τὸ γένος σου; Βεβαιώσου, ὅτι δὲν συμφέρει τοῦ νέου σου συγγενῇ ἢ ὑψωσίς σου καὶ διὰ τοῦτο σὲ ἐμδάζει εἰς τὰς ἀπατηλὰς ἰδέας του διὰ νὰ σὲ ἀφανίσῃ ἐσὲ καὶ τοὺς ἄλλους του ἀντιπάλους, ἐκτελῶν οὕτως τὸ ῥητὸν τῆς θείας γραφῆς, ὅπου λέγει: «παιδεύσω τοὺς ἐχθροὺς μου μετὰ τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν;» Ἡ πρᾶξις μᾶς ἐρμηνεύει, ὅτι ὁ παλαιὸς ἐχθρὸς φίλος εἰλικρινῆς δὲν γίνεται πώποτε. Ὡς τόσον μὲ ἐτοῦτα καὶ ἐκεῖνα αὐτὸς ἐπέτυχε νὰ σὲ κάμῃ ὡς τώρα, νὰ ἀφήσῃς τὸν κοινὸν ἐχθρὸν τῆς χριστιανωσύνης, νὰ ἐκστρατεύῃ πάλι κατὰ τὴν Λακεδαιμονίαν ἀνεμποδίστως καὶ ἐσὺ, τραδῶντας ὅλους τοὺς ὁπλαρχηγούς σου εἰς τὰ Κορινθιανὰ μέρη, νὰ χάνῃς τὸν πολυτιμον καιρὸν σου καὶ νὰ περιπλέκεσαι εἰς ἐσωτερικὰς φατρίας. Ἀχ, ἀδελφέ, συγχωρησέ μου τὴν ἐλευθερίαν τοῦ λέγειν μου· ἐσὺ πάλι ἐπαρυστράτιδες, ἀκολουθῶν τὰς μιὰς πλοκάς μίας φαμελίας, τῆς ὁποίας ἡ διαγωγὴ δὲν ἔπαυσε ἀπ' ἀρχῆς τῆς μεταβολῆς νὰ ταράττῃ τὴν ἐσωτερικὴν ἡσυχίαν τοῦ ἔθνους καὶ νὰ προξενῇ τὴν ἀμηχανίαν εἰς τοὺς Ἕλληνας ἐν μέσῳ τῶν πλέον κινδυνωδῶν περιστάσεων, καὶ τοῦτο μόνον διὰ τὰ πρωτεῖα. Σοῦ ξαναλέγω, ἀνοίξε τοὺς ὀφθαλμούς σου καὶ, συγκρίνοντας τὰ ὅσα ἔπαθες ἕως τώρα παρ' αὐτοῦ, παῦσε νὰ τοῦ διδῇς ἀκρόασιν καὶ μυστικῶς ἐκτέλεσε τὴν ἐνωσίῃ σου μὲ τοὺς πλέον συνετοὺς τῶν ὁπλαρχηγῶν καὶ ἄλλους τοῦ Γένους καὶ ἐπίστρεψε ὅθεν σὲ κράζει μὲ λυπητεράν φωνὴν ἡ πατρίς σου καὶ ἡ δόξα ἡ ῥδική σου καὶ τοῦ ἔθνους σου. Τί μὲ ἐρωτᾷς διὰ σχέδια νέου συστήματος διοικητικοῦ, ἐνῷ ὅλα κινδυνεύουσι νὰ χαθοῦν; Ὁ πόλεμος, ἡ νίκη, τὰ ὅπλα, εἶναι τὸ ἀληθινὸν σχέδιον τῆς τωρινῆς περιστάσεως· ἄλλο δὲν σοῦ λέγω, ἀλλὰ σὲ ἐπιορκῶ ἐνώπιον Θεοῦ καὶ πατρίδος νὰ μισήσῃς ἀπ' ἐδῶ καὶ εἰς τὸ ἐξῆς πᾶσαν ἄλλην συμβουλήν καὶ νὰ ἐπιστρέψῃς εἰς ἐκείνην τὴν ὁδόν, ὅπου κατὰ δυστυχίαν, σὲ ἐκάμασι νὰ ἀπαρτήσῃς καὶ ἐνθυμήσου πῶς ὅσας φορὰς ἐκαταφρόνησες τὰς συμβουλὰς μου ἔλαβες μετὰ ταῦτα αἰτίας νὰ μετανοήσῃς. Ὁ Ἅγιος Θεὸς νὰ οἰκονομήσῃ νὰ σοῦ φθάσῃ ἡ παροῦσά μου ἀδελφικὴ ἐπιστολὴ ἐν καιρῷ καὶ πρὶν νὰ πέσῃς εἰς ἐκεῖνα τὰ βᾶθη, ὅπου ὁ καλὸς σου σύμβουλος ἔχει σκαμμένα ὑποκάτω εἰς τοὺς πόδας σου. Εἶναι περιττὸν νὰ σοῦ εἰπῶ ἄλλο. Μοὶ κακοφαίνεται πολλὰ νὰ θεωρῶ, ὅτι ἡ γενναιοῦτης σου ἔγραψες τοῦ Γόρδωνος, πῶς ἐκαταχράσθησαν τὰ ἐφόδια, ὅπου ἐστάλθησαν παρ' αὐτοῦ καὶ ἄλλων ἐν Ναυπλίῳ. Δὲν ἡξεύρεις, ἀδελφέ, πόσῃν μεγάλῃν ζημίαν προξενεῖται εἰς τὸ ἔθνος μας, ὅποτεν ἐμεῖς

οἱ ἴδιοι τὸ κατακρίνωμεν γράφοντες τὰ κακὰ μας πρὸς τοὺς ἄλλογενεῖς. Τοὺς ἀναγκάζομεν νὰ μᾶς καταφρονοῦσι καὶ τοὺς ἀψυχόνομεν εἰς τρόπον ὅτι δὲν μᾶς δίδωσι πλέον βοήθειαν.

Ταῦτα καί, προσμένοντας ἀνυπομόνως ἀπόκρισίν σου, μένω μετὰ τὴν πλέον ἐγκάρδιον καὶ ἀδελφικὴν φιλίαν, ἀσπάζοντάς σε ἐκ ψυχῆς.

Ὁ ἀληθινὸς εὐκρινὴς φίλος σου καὶ ἀδελφός

Διονύσιος ὁ δὲ Ρώμας

255. Ν. Π. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ ΠΡΟΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΝ ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. Ἀρχείου 6826 Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ἐκλαμπρότατε,

Ἀπὸ τὰ προλαβόντα γεγραμμένα γράμματά μας πληροφορεῖσαι τὴν κατάστασιν τῆς πατρίδος μας. Ἦδη δὲ πάλιν σᾶς εἰδοποιῶ, ὅτι ὁ ἐχθρὸς μας ἐπειδὴ εὐρίσκεται εἰς τὰ μέρη τῆς Λακεδαιμονίας καὶ Ἐλεους, εἶχομεν πάντα τὴν ὑποψίαν ὅπου μὴν τύχῃ καὶ ὁρμήσῃ διὰ τὰ μέρη τῆς ἰδιαίτερας πατρίδος μας, καὶ οἱ πληρεξούσιοι τοῦ λαοῦ αὐτοῦ τὸ εἶχον παρμένο πρὸ ὀφθαλμοῦ καὶ δυνάμει αὐτῶν εἶχον εὐγεῖ ξέωθεν τῆς πατρίδος μας ὀλίγα στρατεύματα ὁμοῦ μετὰ αὐτὰ καὶ ἐγὼ πλὴν ἐξ αἰτίας τῆς ἀνοικονομίας εἶχον λειποτακτῆσαι οἱ περισσότεροι στρατιῶται, καὶ τὰς ἰδίας ἡμέρας, δηλ. εἰς τὰς 25 τοῦ παρελθόντος Αὐγούστου, ὥρμησεν ὁ ἐχθρὸς, πατώντας ὀλίγο μέρος ἀπὸ τὴν πατρίδα μας, ὅπου ἐδούλευε τὸ ἱππικὸν καὶ τακτικὸν τοῦ ἐχθροῦ, καὶ ἐγὼ ἀμέσως δὲν ἔλειψα ἀπὸ νὰ προῖδεάσω τοὺς πληρεξουσίου τοῦ λαοῦ, καὶ αὐτοί, μαθόντες αὐτό, εὐγαλαν σχεδὸν τὰ περισσότερα ἄρματα τῆς πατρίδος μας. Εἰς τὰς 26 ὁ ἐχθρὸς πάλιν ἠθέλησε διὰ νὰ προχωρήσῃ εἰς τὰ ἐνδότερα καὶ μ' ὅλον ὅπου δὲν εἶχον προφθάσει εἰς τὰ ἄρματα, ἤρσαν μεγάλην ἀντίστασιν καὶ χωρίον Καριόπολιν, Καυκὴν καὶ Νεοχωρίν φονεύουν ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς ὀλίγους ἱππεῖς καὶ πεζοὺς ἀπὸ τοὺς ἡμετέρους 16 πολεμοῦντες γενναίως ἐφονεύθησαν, αἰχμαλώτισαν μίαν γυναῖκα καὶ ἐπληρώθη καὶ ἔνας. Τὴν ἰδίαν ἡμέραν ὁ ἐχθρὸς ἐκστρατεύει διὰ Σκουτάρι καὶ Παρασυρόν, δύο ὥρας μακρὰν τῶν χωρίων ὅπου εἵπομεν καὶ ἐκεῖ ἐδούλευε τὸ ἱππικὸν καὶ τακτικὸν του. Εἰς τὸν Παρασυρὸν εὐρέθησαν πενήντα ἄρματα, ὅπου τὰ εἶχον διορίσῃ, καὶ ἐκεῖ ὁ ἐχθρὸς ἤρσε μεγάλην ἀντίστασιν παρὰ τῶν πενήντα ἁρμάτων. Ὁ πόλεμος ἐβίασται ὥρας τρεῖς ἐφονεύθησαν ἀρκετοὶ τῶν ἐχθρῶν, πλὴν μετὰ τὸ ὕστερον ἐπεσαν ἐπάνω τοὺς ἔως τρεῖς χιλιάδες καὶ εὐγαλαν τοὺς ἡμετέρους ἀπὸ τὸ χωρίον φονεύων καὶ ἔναν. Οἱ πενήντα αὐτοὶ φεύγων ἀπὸ ἐκεῖ, ἐστάθησαν ἐκεῖ σιμὰ εἰς ἓν μοναστήριον Ἁγίου Γεωργίου Λευκὴν Συκιά. Ὁ ἐχθρὸς μετὰ μεγάλην ὁρμὴν ἔκαμιν εἰς

αὐτὸ ἀρκετὰ γιουρούσια, πλὴν ἐπέστρεψε μὲ μεγάλην του ἐντροπὴ καὶ ζημίαν. Εἰς τὰς 27 καὶ 28 ὁ ἐχθρὸς ἐδιάλεξε τέσσερες χιλιάδες, τοὺς πλέον ἀξιωτέρους του στρατιώτας καὶ τοὺς ἔστειλε εἰς βουνώδη χωρία, Σκυφιάνικα καὶ Πολυτζάραβον· πλὴν ἐπειδὴ καὶ διὰ αὐτὰ τὰ χωρία εἶχομεν τὴν ὑποψίαν, εἶχομεν διορίσει πεντακοσίους νὰ ὑπάγουν ἐκεῖ εἰς προφύλαξιν αὐτῶν τῶν μερῶν. Οἱ ἐχθροὶ ἦτον προφθασμένοι καὶ εἶχον ἀνοίξει τὸν πόλεμον μὲ τοὺς ἐκεῖ εὐρισκομένους ἡμετέρους· ἐπρόφθασαν οἱ πεντακόσιοι, ὁ πόλεμος ἐδάσταξε ὥρας 7· οἱ Σπαρτιάται μὲ τὴν συνειθισμένην τους γενναϊότητα ἔπесαν ἐπάνω ἔς τοὺς ἐχθροὺς· οἱ ἐχθροὶ ὡς λαγῶι ἔπесαν εἰς φυγὴν καὶ οἱ ἡμέτεροι ἀπὸ κοντά, κυνηγώντας αὐτοὺς ὥρας 2· ἐπερίλαβαν οἱ ἡμέτεροι 150 μὲ τὸ μέτρον φονευμένους, τοὺς ὁποίους οἱ Σπαρτιάται ἐλαφουργήσαν. Ἀπὸ τοὺς ἡμετέρους, πολεμώντας ἀνδρείως, τρεῖς ἐφονεύθησαν. Ἐὰν ἤθελε φθάσωμεν, ὅπου ἤμουν κινημένος μὲ ὀκτακοσίους, διὰ μίαν ὥραν, ἤπρεπε ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς νὰ μὴν φύγῃ μήτε ἓνας. Ὁ ἐχθρὸς, βλέπων τὴν μεγάλην φθορὰν καὶ ἀντίστασιν, ἐτραβήχθη εἰς Μπαρδινωχώρια Ἐλεους καὶ ἄκρες τῆς Σπάρτης. Παρ' ἐλπίδα ἔλαβον εἰς τὸ στρατόπεδον γράμματα ἀπὸ τοὺς πληρεξουσίου τοῦ λαοῦ ὅτι τὴν α' τοῦ παρόντος ἐξημερώθησαν 29 κομμάτια καράδια ἀπὸ τελίνια, φρεγάτες καὶ κορβέτες, τὰ ὅποια ἐστάθησαν ἐν μίλιον ἔξω τοῦ λιμένος μας κανονισάροντας καὶ κάνοντας ἀπόφασιν ἀποβάσεως μὲ ἀρκετὰ λαντζόνια, πλὴν ἦτον διωρισμένα ἄρματα καὶ ἀπέτυγε τοῦ σκοποῦ του. Τώρα λοιπὸν ἐπικρατεῖ ὁ πόλεμος διὰ ξηρὰς καὶ θαλάσσης. Ἀπὸ ἓναν αἰχμάλωτον Ἀράπην πληροφοροῦμεθα, ὅτι ὁ Ἱμπραήμης κάμνει ἰδιαιτέραις προετοιμασίαις ἀπὸ ἀλεύρια καὶ λοιπὰ ἀναγκαῖα, διὰ νὰ κτυπήσῃ συγχρόνως μὲ τὴν θαλάσσιον δύναμίν του καὶ μὲ ἀπελπισίαν. Ἡμᾶς ὅμως ἄλλο δὲν μᾶς διστάζει εἰμὴ ἡ μεγάλη ἔλλειψις τῶν τροφῶν καὶ πολεμοφοδίων καὶ διὰ αὐτὸ ἴσως κινδυνεύομεν. Διὰ ἀγάπην Θεοῦ, Ἐκλαμπρότατε, ἂν εἰν' τρόπος νὰ προφθαστῇ ἡ δυστυχὴς πατρίδα μας ἀπὸ αὐτὰ τὰ χρειάζόμενα εἶδη, ὅπου ἂν καὶ ὁ ἐχθρὸς ἰδῇ, ὅτι δὲν κάμνει τίποτε εἰς τὴν πατρίδα μας καὶ τραδηχθῇ, ἔχοντας τὰ μέσα, νὰ τὸν πάρωμεν κατόπι. Παρακαλῶ θερμῶς εἰς αὐτὰ νὰ λάβω ταχεῖάν σας ἀπόκρισιν καὶ ὅτι οὐσιώδη ἔχετε διὰ παρηγορίαν τῆς κινδυνευούσης πατρίδος μας, μένω μὲ τὸ προσήκον σέβας

Τῆς Ἐκλαμπρότητός της ὅπως πρόθυμος εἰς τὰς προσταγὰς της

Τῇ 2 Σεπτεμβρίου 1826

ὁ εὐπειθὴς δοῦλος

Ἀπὸ τὸ στρατόπεδον Πιλάλα

Νικόλαος Π. Μανρομιχάλης

Τῷ Ἐκλαμπροτάτῳ Κυρίῳ Κόντε Διονυσίῳ Ρώμα εὐκλεῶς.

Εἰς Ζάκυνθον.

256. Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΖΑΚΥΝΘΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Α. ΖΑΪΜΗΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τοῦ Ἀρχείου τῆς οἰκογ. Ζαΐμη καὶ ἀντίγραφον
Ἀριθ. 6827 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης) ¹.

Ἐν Ζακύνθῳ τῇ 3/15 7βρίου 1826

Πρὸς τὸν Ἐκλαμπρότατον Πρόεδρον Κ^{ον} Ἀνδρέαν Ζαΐμην

Εἰς Ναύπλιον.

Ὀλίγας ἡμέρας ὕστερον ἀπὸ τὸν ἀναχωρισμὸν τοῦ κ. Χ. Ζαχαριάδου, μὲ τὸν ὁποῖον σᾶς ἐγράψαμεν καὶ σᾶς ἐκοινοποιήσαμεν τὰς ἰδέας μας ὡς πρὸς τὰ ἑλληνικὰ συμφέροντα, εἴτε ἰδιαίτερα εἴτε γενικά, ἐλάδομεν μετ' εὐχαριστήσεως καὶ τὸ ἰδιαίτερον πολῦτιμον ὑμέτερον γράμμα, ὑπὸ 23 τοῦ παρελθόντος Αὐγούστου, καὶ εἰς αὐτὸ μόνον χρεωστοῦμεν νὰ σᾶς δώσωμεν τὴν ἀπάντησίν μας.

Ταύτης τῆς φιλικῆς ἐπιστολῆς ἡ σύντομος ἐκθεσις, καίτοι λακωνική, δι' ἧς μᾶς κάμνετε νὰ γνωρίσωμεν καὶ τὰς πολεμικὰς εὐδαιμύσεις τῶν ἑλληνικῶν ὅπλων κατὰ τῶν ἐχθρῶν καὶ τὰ ἐσωτερικὰ κατὰ δυστυχίαν ἀναφυόμενα ὀλέθρια ἀτοπήματα εἰς τῆς Κορίνθου τὴν ἐπαρχίαν, ἐξ ὧν ἐπαπειλεῖται καὶ αὕτη ὅλη ἡ Πελοπόννησος. ὑπονοεῖ μὲν κατὰ κάποιον τρόπον τοὺς ἐκτεθειμένους ἡμῶν λογισμοὺς ἀναφορικῶς εἰς τὴν σύστασιν καὶ συντήρησιν τοῦ συντελεστικοῦ ἡμῶν σκοποῦ· ἀλλὰ δὲ μᾶλλον μᾶς ἐπικυροῖ τὰς ἐπεξεργαζομένης ἐργασίας μας ἐπὶ καλῇ τῆς πολυδασανισμένης πατρίδος.

Ἡμεῖς, ὡς οἴδατε, Σεδάσμιε φίλε, δὲν παρεθήκαμεν πώποτε ἀπὸ τὸν ὁποῖον διευθυνόμεθα ὀρθὸν δρόμον, μηδ' ἔχομεν εἰδὲ τρέφομεν τελικόν τινα σκοπὸν ἰδικοῦ συμφέροντος παρ' ἐκείνον ὑπὲρ τῆς κοινῆς ὠφελείας τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους. Ὅθεν δὲν εἶναι τόσον εὐκόλον νὰ λανθασθῶμεν εἰς τὰς πατριωτικὰς ἡμῶν ἐργασίας καὶ κρίσεις, τὰς ὁποίας ἐπεξεργαζόμεθα νυχθημέρως μὲ νοῦν ἐσκεμμένον καὶ προσεσκητικόν· καὶ διὰ τοῦτο, καλὲ φίλε, εἶναι χρεῖα καὶ τώρα νὰ σᾶς ἐξηγηθῶμεν μὲ τὴν αὐτὴν καθαρότητα καὶ εἰλικρίνειαν τὰ φρονήματά μας, μολοντί δὲν τὰ ἀκροάσθητε καὶ ποτε ἐδιστάσαστε νὰ τὰ πιστεύσητε καθ' ὅλην τὴν ἑαυτῶν ἑκτασιν, ἐπειδὴ ἡ ἡμετέρα συνείδησις δὲν μᾶς ἀφίνει ἡσύχους ἂν δὲν ἐκπληρώσωμεν καὶ τοῦτο τὸ χρέος.

Δὲν εἶναι τώρα κάνεις εἰς τὸν ἐξευγενισμένον κόσμον, ὅστις νὰ μὴ γνωρίζῃ ἐντελῶς τὰ κύρια αἰτία, τὰ ὁποῖα ἠνάγκασαν τοὺς Ἑλλήνας νὰ λάβουν τὰ ὅπλα κατὰ τῆς τρομερᾶς καὶ ἀπαραδειγματίστου δυναστείας τῶν Ὀθωμανῶν, μὲ ἀπόφασιν σταθεράν καὶ ἀμετάτρεπτον

¹ Τὸ ἀντίγραφον διὰ χαρακτῆρων γραφῆς τοῦ γραμματέως τῆς Ἐπιτροπῆς.

νά τὴν ἀποσείσουν καὶ νά τὴν καταθλίψουν πέραν τοῦ Ἄδου καὶ
 ἀντ' αὐτῆς νά ὑποστηρίξουν μίαν ἐλευθερίαν καὶ μίαν ἀνεξαρτησίαν,
 ἐπιστηριζομένην ἐπάνω εἰς βάσεις μονίμους καὶ ἀκλονήτους, πρὸς
 αἰωνίαν διατήρησιν τῆς ἰδιοκτησίας τῆς ὑπολήψεως καὶ τῆς ἰδίας
 ἐαυτῶν υπάρξεως. Ἀπαξάπαντες οἱ λαοὶ τῆς ἡμισφαίρου, καὶ αὐταὶ
 αἱ ἀντιφερόμεναι τῆς Εὐρώπης Δυνάμεις εἰς ταύτην τὴν ἱερὰν καὶ
 νόμιμον ὑπόθεσιν τῶν Ἑλλήνων ἐπέστησαν, ὅτι οἱ πτωχοὶ Ἕλληνες,
 μάχονται κατὰ τῶν τυράννων, ἔχουσι σταθερὰν γνώμην ἢ νὰ νικήσουν
 τὸν ἄσπονδον καὶ σκληρότατον ἐχθρὸν των, ἢ νὰ ταφοῦν ἐπὶ τῆς
 στάκτης τῶν ἐνδόξων προγόνων των. Ὅθεν καὶ τοὺς εὖσπλαγχνίθησαν
 μὲ πλουσίας καὶ ἀκαταπαύστους βοηθείας, ἐνῶ ἡ φιλανθρωπία τινῶν
 Αὐλῶν φιλανθρώπων προδαίνει τώρα καὶ προσπαθεῖ ἐπιπόνως νὰ τοὺς
 ἀναγνωρίσῃ καὶ ἡθικῶς· ὅτε ἤρχιζε νὰ βλέπωμεν τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα
 καλὰ, ἰδοὺ ἡ ἐπάρατος ἰδιοπάθεια καὶ διχόνοια, ὅπου εἰσχωρεῖ ἀσυ-
 στόλως εἰς τὴν ἑλληνικὴν γῆν καὶ κάμνει διὰ τὴν μεγαλειτέραν καὶ
 τελείαν συμφορὰν τῶν κατοίκων των νὰ διαιρῇ τοὺς ἀρχηγοὺς τῆς
 Ἑλλάδος εἰς νέας ὀλεθριωτάτας, φατρίας. Ἰδοὺ ἡ μισόκαλος ἐνεδρα,
 ὅπου ἐκτείνει πάλιν τὴν ἐλκυστικὴν τῆς ἐπιρροὴν εἰς τὸ ἀσύστατον
 καὶ εὐλύγιστον πολιτικὸν σῶμα τῶν Ἑλλήνων. Ἰδοὺ οἱ σκευωροὶ καὶ
 κακότροποι πολῖται Ἕλληνες, ὅπου σεύονται ὥσπερ ὄφεις μὲ ἀνοικτὸν
 στόμα, διὰ νὰ διαχύσουν τὸ πλέον δριμύ φαρμάκι τῆς σπουδαρχίας,
 τῆς ἰδιοτελείας καὶ αὐτῆς τῆς ἀξιομισήτου κακοηθείας εἰς τὰ πλέον
 εὐγενέστερα σπλάγχνα τῶν συναδελφῶν των. Ἰδοὺ οἱ ἄπιστοι καὶ
 ἀνόητοι ἀθληταί, ὅπου ἀρνοῦνται πίστιν καὶ Πατρίδα, ἐγκαταλείποντες
 τὴν τάξιν των, ἀφίνουν τὸν ἀδύνατον ἐχθρὸν εἰς τὴν διάκρισιν του νὰ
 περιέρχεται εἰς τὸ ἱερὸν ἔδαφος τῆς πατρίδος των καὶ νὰ κάμνῃ, ὅτι
 βούλεται. Ἰδοὺ καὶ οἱ πατέρες τοῦ ἔθνους, ὅπου γίνονται ἐπιόρκοι,
 καταντοῦντες εἰς προδοσίαν, ἐπειδὴ προκρίνουν κάλλιον τὸ ἰδιαιτέρον
 ἀπὸ τοῦ κοινοῦ τὸ συμφέρον, τὸ ὅποιον τοὺς ἐνεπίστευθη ἀπὸ τοῦ
 ἔθνους καὶ ἐπάνω εἰς αὐτὸ ὀρκίσθησαν νὰ τὸ διατηρήσουν ὡς τὸ παρε-
 δέχθησαν. Ἀλλ' ὅλα ταῦτα διὰ ποῖον τέλος καὶ διὰ ποῖον σκοπόν,
 ὅταν ἡ Πατρίς εἶναι ἐγκαταλελειμμένη οὕτω πως; Καὶ τί ὠφελοῦν τὰ
 πλούτη καὶ ἡ κενοδοξία ὅταν τὸ ἔθνος δὲν ὑπάρξῃ, καὶ νὰ ὑπάρξῃ
 μὲ ὑπόληψιν ἐθνικοῦ χαρακτῆρος; Ἀνίσως οἱ σημαντικώτεροι ἀρχη-
 γοί, πολιτικοὶ καὶ πολεμικοί, καὶ ἐκ τῶν πλειοτέρων φρονίμων δὲν
 ἐνωθῶσι σφιγκὰ καὶ ἀδιαλύτως μὲ ἀδελφικὴν ἀγάπην, μὲ εἰλικρινῇ
 ὁμόνοιαν καὶ μὲ ἀληθῆ πατριωτισμόν, ἡ τάλαινα Ἑλλάς φεῦ! ἡ ὑπο-
 πίπτει ἀφεύκτως εἰς τὸν ὀθωμανικὸν ἐπάρατον ζυγόν, ἡ ἐρρημοῦται
 κατὰ κράτος, ἡ καταντᾷ ἀξιοκαταφρόνητον λάφυρον τῶν ἑτερογενῶν.
 Ἰδοὺ πῶς ἀπεκαταστήθη αὕτη ἡ πολύτιμος καὶ τοσοῦτον ἐνδοξος
 ὑπόθεσις τῶν Ἑλλήνων ἐξαιτίας τινῶν ὀλιγαρίθμων καὶ διεσθαρμένων

παραφρόνων ἀτόμων, τὰ ὅποια συνέλαβον τὴν ἑλληνικὴν ἐπανάστασιν νὰ τὴν μεταβάλουν εἰς τόσα ἐμπορικὰ καταστήματα, δέχως ταῦτα τὰ ἀσυλλόγιστα καὶ παράλογα ὄντα τὰ στοχασθῶσιν, ὅτι, κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὁδηγούμενα, ἡ πατρίς των χάνεται ἐξ ὁλοκλήρου καὶ δι' αἰῶνας τῶν αἰώνων καὶ ἡ βδελυρὰ αὐτῶν ὑπαρξίς πῶποτε δύναται νὰ ἀσφαλισθῇ εἰς οὐδένα μέρος τοῦ κόσμου.

Εἶναι ἄξιος πάσης κατηγορίας ἐκεῖνος ὁ πατριώτης, ὅστις συμβοηθεῖ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον κλάδον τοῦ πατριαστικοῦ κόμματος. Ἡ Πανευγενεῖα Σας, ὡς καλὸς καὶ φρόνιμος πατριώτης, καὶ ἐνῷ ἔχετε τὴν πρώτην τάξιν εἰς τὸ ἔθνος, πρέπει νὰ ἐπιχειρησθῇτε ὅλαις δυνάμεσι καὶ τρόποις τὴν κατάπαυσιν τοιούτων ὀλεθρίων μηχανουργημάτων· πρέπει ἐξ ἅπαντος, ἂν θέλετε ἀληθῆ δόξαν, νὰ ἐνωθῇτε με σφιγκτὸν δεσμὸν με τὸν γέροντα Κολοκοτρώνην καὶ Μιαούλην καὶ νὰ κινηθῇτε ὁμοῦ με αὐτοὺς με μίαν ἐνθερμον φωνὴν καὶ συμπνοίαν καὶ με ἓν κοινὸν αἶσθημα, διὰ νὰ ματαιώσῃτε καὶ τοὺς ὑπὸ τὴν μυστικὴν προσωπίδα ἀποκεκρυμμένους σπουδάρχας καὶ φθοροποιούς καὶ τοῦ ἐχθροῦ τὰ ὀλέθρια σχέδια. Διὰ τὸν Θεόν, μὴν ἀφήσετε τὸν παρόντα καιρὸν νὰ παρέλθῃ, ὅτι ἡγγικεν ἡ ὥρα τῆς παντελοῦς ἐξουθενώσεως τοῦ ἑλληνικοῦ ἀθῷου λαοῦ, ἀνίσως τοῦτο δὲν τὸ προλάβῃ ἡ δραστήριος ὀξύνοια τῆς πανευγενείας σας, ὅστις εἰσθε κεκοσμημένοι καὶ ἀπὸ φῶτα καὶ ἀπὸ πείραν καὶ φήμην.

Εἰς ταῦτα τὰ λεγόμενά μας, νουεχεύεσθε πολῖτα, δότε προσοχὴν καὶ μὴν ἀφήσετε πλέον νὰ προχωρήσῃ τὸ κακὸν περαιτέρω, ἐνῷ καλῶς ἐννοεῖτε, ὅτι αἱ παρούσαι ἡμῶν παρατηρήσεις ὅλως ἐξάγονται ἀπὸ μίαν ἀδέκαστον ἀπροσωποληψίαν. Ἀποτείνομεν καὶ αὐτοὺς τοὺς ἀπαθεῖς καὶ ἀδόλους λόγους μας περὶ τῆς ἰδίας ὑμετέρας τιμῆς καὶ ὑπολήψεως τόσον ἐσωτερικῶς καθόσον καὶ ἐξωτερικῶς, ὅτι εἰς ἐναντίαν περίστασιν, (ἣν ὁ Θεὸς μὴν δώσῃ) οἱ πλέον εἰλικρινεῖς φίλοι σας δὲν θέλουν εὐρεθῇ εἰς κατὰστασιν, μήτε δύνανται νὰ σὰς διασώσουν καὶ νὰ σὰς ἀσφαλίσουν.

Ἡμεῖς ἐπιθυμούσαμεν τὰ μέγιστα νὰ μάθωμεν τοὺς ἀποχρῶντας λόγους, καθ' οὓς δυνάμεθα νὰ δικαιολογήσωμεν πραγματικῶς τὰς διατρεχουμένας ταύτας ταραχάς, τόσον εἰς τὰς φιλελληνικὰς Ἐταιρείας καθόσον καὶ εἰς τινὰ ὑποκείμενα πάσης ὑπολήψεως καὶ ἐμπιστοσύνης, με τὰ ὅποια ἔχομεν στενὴν σχέσιν, ὑπὲρ τῶν δημοσίων ἑλληνικῶν ἀγώνων. Πῶς καὶ με ποῖον τρόπον στοχάζεσθε νὰ πορευθῶμεν εἰς μίαν τόσον δυσευχάριστον ὑπόθεσιν, ἐνῷ οἱ φιλέλληνες, ἐκ τῶν ὁποίων εἶναι πλείστοι ὁμογενεῖς καὶ ἀλλογενεῖς, ἐπιστηρίζονται εἰς τὴν ἀξιοσύνην καὶ ἀρετὴν τῆς ὑμετέρας πατριωτικῆς ἐφέσεως καὶ δικαίῳ τῷ λόγῳ συλλαμβάνουσι τοιαύτην εὐτυχὴ ἰδέαν, διὰν σὰς βλέπωσι νὰ εἰσθε, κατ' ἀξίαν τοῦ ὑποκειμένου σας, εἰς τὴν πρώτην

τάξιν τοῦ πολιτικοῦ χοροῦ τῆς Ἑλλάδος, καὶ εἰς ἓνα καιρὸν, ὅτε ἀνεγνώρισαν τοὺς τελικοὺς σκοποὺς τῶν παρελθόντων Διοικητῶν, νὰ πέσωσι κατὰ γῆς καὶ διὰ μιᾶς ἀπὸ τὴν νέαν μετρρῦθμιν ἐνὸς πολιτικοῦ συστήματος, ἀναπλασμένου ἀπὸ αὐτόχθονας εὐπατρίδας, τὸ ὅποιον ἔδιδεν εἰς τὴν ἀρχὴν τὰς πλέον χρηστοτέρας ἐλπίδας μιᾶς ἀριστοτέρας μεταβολῆς εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν ἐθνικῶν ὑποθέσεων, καὶ τῶρα καταντᾷ νὰ κατεδαφισθῇ ἀπὸ τοὺς ἰδίους κτήτορας; Ποῖον λόγον δυνάμεθα νὰ δώσωμεν εἰς τὰ πράγματα, εἰς τὰ ὅποια πρέπει νὰ ἐρωτηθῶμεν ἀπὸ τοὺς φίλους τῆς Ἑλλάδος; καὶ ποῖαν ἀπολογίαν νὰ κάμωμεν εἰς τὰς τοσαύτας ἀνωμαλίας, αἱ ὁποῖαι ἐπιφέρουν τὴν γενικὴν καὶ μερικὴν ἀνυποληψίαν τοῦ ἔθνους, ὥστε κάμνουν νὰ παρασύρῃ τὴν ἀγανάκτησιν τῶν εὐεργετῶν τοῦ καὶ τὴν ὀργὴν τῶν ἐπιθυμούντων τὴν πολιτικὴν του ὑποστήριξιν; Εἰς ὅλα ταῦτα τὰ αἰτούμενα ζητοῦμεν τὴν ἀπάντησίν σας, εἰδότες τὴν πατριωτικὴν κλίσιν σας καὶ τὴν σκεπτικὴν ἐμπείριαν τῶν ἐθνικῶν ὑποθέσεων.

Ἐπιθυμοῦσαμεν ὡσαύτως ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας, τῶρα ὅπου φθάνει ὁ Λόρδος Κοχράνης, νὰ σᾶς εὕρῃ εἰς ὁμόνοιαν καὶ ἑνασχολιζομένους εἰς τὰς πολεμικὰς ἐργασίας κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, καίτοι μᾶλλον τὴν πανευγενεῖαν σας εἰς τὰς πολιτικὰς διαπραγματεύσεις καὶ ἑνασχολήσεις εἰς τὸ κοινὸν καλὸν τῆς Ἑλλάδος. Τὸν παρελθόντα καιρὸν ἡμεῖς ἐκοπιᾶσαμεν τοσοῦτον διὰ νὰ ὑποστηρίξωμεν τὴν ὑπόληψίν σας ἐνώπιον τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς· τῶρα, ὅπου τὴν ἔχετε, λυπούμεθα ἀπὸ βάθους ψυχῆς νὰ τὴν ἀφήσετε νὰ πέσῃ. Στοχασθῆτε, κύριε! ὅτι φθάσας ὁ κραταιὸς ἐκεῖνος Κόχραν, ὅστις ἔρχεται ἀφεύκτως εἰς τὴν Ἑλλάδα, θέλει θεωρήσει μὲ ὄμμα διακεκριμένον τὰ πράγματα καὶ δὲν εἶναι τόσον ἐπιδεκτικὸς νὰ ἐμβαίῃ εἰς τὰς περιπλοκάς, ἐπειδὴ οὗτος καὶ οἱ ὑπ' αὐτὸν γνωρίζουσι τὰ πάντα μὲ λεπτομέρειαν. Προνοοῦντες τὸ μέλλον, φοβούμεθα νὰ μὴν ἀναφυῇ τι κακὸν εἰς τὴν Πατρίδα, τὸ ὅποιον δύναται νὰ ἐπισύρῃ τὴν ὀργὴν τοῦ κατὰ τινων ὑποκειμένων· ὁμιλοῦντες διὰ τὸν Κόχραν, δὲν ἐννοοῦμεν, οὔτε στοχαζόμεθα, νὰ ὁμιλήσωμεν διὰ τοῦτον μόνον· ἀλλὰ καὶ διὰ πολλοὺς ἄλλους πολιτικούς, οἱ ὅποιοι μὲ σχέδιον κινήθεντες, ἐσυγχώρησαν νὰ βαλθῇ εἰς πρᾶξιν τὸ ἐπιχειρήμα του. Εἴμεθα εἰς μίαν περιστάσιν, εἰς τὴν ὅποιαν πρέπει νὰ διπλασιάσωμεν τὴν προσοχήν μας, ἐπειδὴ πολλὰ εἶναι τὰ πολιτικὰ φαινόμενα, ὅπου θέλουσι λάβει χώραν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐνῷ ἡ διπλωματικὴ ἐκείνη προσωπῖς θέλει πέσῃ ἀπὸ τὸ πρόσωπον τῶν εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων καὶ θέλει δείξει τοῖς πᾶσι τοὺς ἕως τοῦ νῦν ὑπ' αὐτὴν κεκρυμμένους σκοποὺς των.

Τῶρα λοιπόν, φίλε, σὲ παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς εἰπῇς τί μέλλει γενέσθαι εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐὰν εἰς τὴν ἐξομάλυνσιν τῶν εὐρωπαϊκῶν ἀντιζηλιῶν εὐρεθῇ τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος περιστοιχισμένον ἀπὸ τοιαῦτα

ἀξιομίσητα καὶ εὐκαταφρόνητα ἀποτελέσματα τῆς κακοῦθειας. Δύναται πλέον ἢ Ἑλλάς νὰ βαστάσῃ καὶ νὰ ἐπιζητήσῃ τὰ ἔθνικα προνόμια; Ἐμπορεῖ νὰ προσβάλῃ τὰ δικαιώματά της, ἀποκτηθέντα ἐκ τῆς ἰδίας αὐτῆς δυνάμεως, ἐνῷ ὁ ἐχθρὸς βαστᾷ εἰσέτι τὰ περισσότερα φρούρια τῆς Πελοποννήσου καὶ ἐνῷ οὗτος εὕρισκόμενος εἰς τὸ ἐνδότερον μέρος τῆς λεηλατίζει τὰς ἐπαρχίας της, καὶ αἰχμαλωτίζει ἀνγλεῶς τὰ τέκνα της, καὶ ἐνῷ τὰ ὄπλα της χρησιμεύουν τοσοῦτον σκληρῶς καὶ ἀπανθρώπως εἰς τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἰδιοτελῶν ἀρχηγῶν της, οἷτινες, ἀσυνειδήτως πολεμοῦμενοι, κατακαίουν χώρας καὶ χωρία τῶν συναδελφῶν, ὥστε δείχνει εἰς αὐτοὺς τοὺς ἀναθεματισμένους ταραχοποιοὺς νὰ μὴν ὑπάρχῃ εἰς τὴν ἐλληνικὴν γῆν ἄλλο αἶσθημα, εἰμὶ, μόνον ἐκεῖνο τῆς ἰδιοπαθείας καὶ τελικοῦ ἰδιαίτερου συμφέροντος;

Αὕτη ἡ θλιθερὰ πρόσοψις, ἥτις, κατὰ δυστυχίαν, παρρησιάζεται τῶρα εἰς τὴν Ἑλλάδα, παρασταίνει: ἀξιοθρηνήτως μίαν πυγμὴν ἀνθρώπων, διηρημένων εἰς τόσα σχίσματα ἀπὸ ἀτάκτους καὶ ἀπειθεῖς ἀποστάτας, οἱ ὅποιοι, προτοῦ νὰ κατατροπώσωσι τοὺς τυράννους των, τρέχουσιν ὡς τυφλοὶ ἀντιμαχόμενοι μεταξὺ των μὲ σκοπὸν νὰ ἀρπάσωσιν ὅ,τι ἡ ἰδιοτέλεια τοὺς ἐμπνεύσῃ καὶ νὰ ὑποστηρίξωσι τὰ ἑαυτῶν τέλη ἐπάνω εἰς τὴν ἄμμον, παραμελοῦντες οὕτω πως καὶ τὴν τύχην τῆς πατρίδος των καὶ τὴν ἑαυτῶν ἀληθῆ δόξαν, ἐνῷ ἔπρεπεν αὐτοὶ καθ' ἑαυτοὶ προτρεπόμενοι, νὰ μὴ παραμελώσι τὰ πατριωτικά των χρέη ἀπὸ τοῦ νὰ ἐμποδίσωσι δλαὶς δυνάμεις τὴν θηριώδη ἐκδίκησιν τοῦ μεγαλειτέρου ἀφ' ὅτι ἐστάθη εἰς τὴν οἰκουμένην ἐχθροῦ των.

Εἶναι ἐκ τῶν ἀδυνάτων νὰ ὑπάρξῃ ἔθνος καὶ πολιτικὴ παράστασις, χωρὶς νὰ εἶναι ἐπιστηριγμένη ἢ εὐπειθεία, ἢ τάξις καὶ ἡ ὑποταγὴ εἰς νόμους καὶ εἰς Διοίκησιν. Ἄνευ τούτου οὐδὲν καλὸν κατορθοῦται· καὶ τοῦτο, ἂν δὲν τὸ δείξουν πραγματικῶς οἱ ἀρχηγοὶ αὐτοῦ τοῦ λαοῦ, δὲν εἴμπορεῖ νὰ βασταχθῇ περαιτέρω.

Ἰδοῦ, ἀδελφέ, εἰς ποῖον δρόμον βαδίζετε καὶ ἰδοῦ πῶς πρέπει νὰ σᾶς κρίνουν οἱ ἀλλογενεῖς εἰς τὴν ὁποίαν κατάστασιν θέλουν σᾶς εὑρῇ αἱ πολιτικαὶ περιστάσεις, καὶ ἐκ τούτου συμπεραίνετε τὰ μέλλοντα συμβεβηκότα.

Ἡ μόνη ἴασις εἰς τοιαύτην πολυχρόνιον καὶ θανατηφόρον νόσον εἶναι ἐκεῖνη ὅπου σᾶς ἐσυμβουλευόσαμεν μὲ τὰς παρελθούσας πληροφορίας μας. Ἡ Εὐρώπη γνωρίζει κυρίως διὰ προέδρους τοῦ ἐλληνικοῦ ἔθνους τὸν Ζαῖμην, Κολοκοτρώνην καὶ Μιαούλην καὶ παρεκτός τούτων ἔμαθε νὰ καταφρονῇ πάντα ἄλλον. Ἀνάγκη πᾶσα εἶναι λοιπὸν νὰ σᾶς βλέπῃ ἐνωμένους, εἰδὲ τὸ πᾶν ὑποβάλλεται ὑπὸ τὴν σκιὰν ἐνὸς μετεώρου, τὸ ὁποῖον ὡς καπνὸς διαλύεται.

Ὅθεν σπεύσατε, καλὲ πατριῶτα, νὰ ἀποσπάσετε τὰ ἀνόητα καὶ μιὰρὰ μηχανεύματα τῶν κακοδοῦλων καὶ νὰ τὰ ἀπορρίψετε εἰς τὸν

πλέον βαθύτερον βάραθρον με τὴν ἀνανεωθείσαν ἀνάγκησιν τῆς εἰλικρινοῦς, σταθερᾶς καὶ ἀμοιβαίας ὁμονοίας, ὅτι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὰ πράγματα ἐπιδιορθοῦνται καὶ ἐπαναλαμβάνουν συντομωτέραν καὶ σταθερωτέραν τὴν πρώτην αὐτῶν μορφήν καὶ ὑπόληψιν.

257. A. ΜΕΤΑΞΑΣ ΠΡΟΣ Δ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6812 Ἀρχαίου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

13 Settembre 1826

Nobile Sr Co: Pregmo

Abbiamo avuto l' onore di ricevere il di Lei stimat^{mo}, foglio delli 21 dell'ultimo decorso Agosto S.V. e l'occlusovi per Cef^a, dove l'abbiamo anche incaminato. Abbiamo veduto dal tenore dello stesso i bisogni dell' Esercito Peloponnesiaco, e già ossai prima previsto da noi non abbiamo mancato frattanto di spedire per quella parte che compone il corpo, che per più titoli ci appartiene, un carico di grano, orzo, e fagioli, e ciò per incontrare le ricerche da Lei fattecì col precedente di Lei foglio, intendiamo dire ad uso della truppa Franca dal loro zelo riunita. Il nostro Sr Zacaropulo ne fù il portatore, speriamo che a quest' ora sia costà felicemente arrivato.

In quanto al Sr Col. Gordon, noi l'abbiamo sollecitato a dare le sue commissioni a Cerigo, perchè venisse spedita a Napoli di Romania quella parte di soccorsi che colà esistevano sotto la sua direzione.

Penetrati poscià da quanto ci significa quest' ultimo suo foglio, ci siamo dati tosto la cura di caricare un Bastimento di biscotto insaccato che va a partire nel giorno di domani diretto pur questo ad offrire soccorso alle milizie sotto il comando del gen. in capo Colocotroni e dei generali Nikita, Plaputa e Geneo. Affinchè non venga o ritardata la trasmissione diretta di questo genere all' Esercito Peloponnesiaco o non venga abusata partita da altri in codesta parte, noi ci siamo determinati di farne la spedizione a Lei, acciochè Ella si dia il merito di eseguire in tale proposito le nostre positive commissioni, che Le verranno dettagliate col Bastimento medesimo. Ella frattanto avrà la bontà di spedire l' occlusa diretta ai sudⁱ capi militari, la quale tende a prevenirli sulla già presa misura.

Sia a di Lei intelligenza che contemporaneamente a queste

spedizioni noi siamo affrettati di caricare un altro Bastimento di provigioni diretto ai capi militari della Provincia di Mania. Non abbiamo ommesso in pari tempo di affrettare i nostri avvisi al Sr Eynard ed al Sr Petrini, onde non si manchi da quella parte di ottenere sollecitamente degli altri soccorsi. Questo è quanto Le diciamo per ora e frattanto con il sentimento il più pronunziato di stima e di affetto ce le protestiamo.

Se il nostro Sr Cristo Zacaropulo si trova in Napoli di Romania, Ella avrà la bontà di agire di concerto con esso per il ricevimento e sicura trasmissione del biscotto a tenore dei nostri avvisi.

li 3/15 Settembre

Riportandoci alla precedente nostra dei 13 corrente trasmessavi col ritorno del corriere, la presente serve soltanto di scorta alla bombarda Ionia del capitano Giovanni Lichiardopulo, che caricato abbiamo di duecento ottanta circa di biscotto in sacchi riposto a norma della quì occlusavi di Carico, che noi ebbimo fatto preparare ad uso delle truppe Peloponnesiache sotto il comando e direzione del General in capo Colocotroni e dei suoi commilitoni Nichitarà, Cogliopulo e Geneo di lui figlio.

Ricevendò questo genere vi preghiamo di consegnare al capitano del bastimento stesso le attestazioni della sua consegna a norma del suo pur quì occluso contrato, dal tenore del quale voi conoscerete la convenuta stalia di giorni dieci, che preghiamo non venga oltrepassata dal limite stabilito; prevenendovi che il nolo fu da noi pagato al capitano nel momento medesimo del suo distacco da questa parte. Troverete occlusa nella presente una lettera relativa verso il Colocotroni e gli altri Capi militari del Peloponneso, che avrete la bontà di fargliela sollecitamente pervenire. Vi occludiamo pur anco un' altra nostra lettera per questa Commissione governativa, che vi compiacerete di fargliela tenere.

Colpiti poi dal romore delle nuove discussioni, che minacciano una lunga imminente guerra civile nel Peloponneso prodotta dai detestabili progetti de' soliti male intenzionati, che mai si stancano di procurare la sciagura della nazione appunto nei più pericolosi e decisivi momenti, si è creduto da noi come cosa di somma urgenza il far scrivere convenientemente al Colocotroni una lettera assai vigorosa dal nostro Roma, come quello che possiede superiormente la sua confidenza, sperando di riportare un

ottimo effetto nell' animo di lui, verso il quale è diretta, e che dottato di buon cuore non possiede però quella penetrazione, che lo possa rendere superiore alle machinazioni di coloro, che abusano bene spesso della sua credenza.

Conoscitovi noi degli illibati vostri sentimenti e del vero patrio zelo, che vi distingue, abbiamo creduto opportuno d' inscrivela qui aperta, affinchè dopo letta e riflettuta possiate fargliela giungere sigillata ed accompagnata dalle fraternevoli ed uniformi vostre insinuazioni, prevenendovi di non aver pur ommesso di scrivere competentemente e con linguaggio relativo ai caratteri e posizioni verso quelli, che si mostrano opposenti ai sentimenti e progressi del Colocotroni.

Frattanto coi sensi della più distinta stima e col più cordiale attaccamento noi ci diamo l' onore di protestarci e di reputerci vostri

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

1/13 Σεπτεμβρίου

Εὐγενῇ καὶ Ἀξιο^{τε} Κ^ε Κ^ο

Ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ λάβωμεν τὴν ἐντιμοτάτην ἐπιστολὴν ὑμῶν τῶν 21 ἄρτι ἀπελθόντος Αὐγούστου ε. π. καὶ τὴν ἐν αὐτῇ ἐγκλειστον διὰ τὴν Κεφαλληνίαν ἀπεστείλαμεν. Ἐμάθομεν ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς τὰς ἀνάγκας τοῦ Πελοποννησιακοῦ στρατεύματος, τὰς ὁποίας εἴχομεν προῖδει καὶ ἐν τῷ μεταξύ δὲν ἐλείψαμεν νὰ στείλωμεν πρὸς τὸ μέρος, τὸ ἀποτελοῦν τὸ ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις ἀνήκον ἡμῖν σῶμα, φορτίον σίτου, κριθῆς καὶ φασολίων, ὅπως ἀνταποκριθῶμεν εἰς τὰς διὰ τῆς προγενεστέρας ἐπιστολῆς ὑμῶν γενομένας ἡμῖν αἰτήσεις, ἐννοοῦμεν πρὸς χρήσιν τοῦ διὰ τοῦ ὑμετέρου ζήλου συναθροισθέντος Φραγκικοῦ σώματος. Κομιστὴς ὑπῆρξεν ὁ ἡμέτερος Κ^{ος} Ζαχαρόπουλος, ἐλπίζομεν δ' ὅτι κατὰ τὴν ὥραν ταύτην θὰ ἔφθασεν αἰσίως.

Ὡς πρὸς τὸν Κ^{ον} Συντ. Γόρδωνα, παρεκαλέσαμεν αὐτὸν νὰ δώσῃ ἐντολὴν εἰς Κύθηρα, ὅπως ἀποσταλῶσιν εἰς Ναύπλιον τὰ ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν του εὐρισκόμενα ἐκεῖ βοηθήματα.

Κατανοήσαντες εἰτα ὅ,τι γνωρίζετε ἡμῖν διὰ τῆς τελευταίας ἐπιστολῆς ὑμῶν, ἐμεριμνήσαμεν παραχρῆμα νὰ φορτώσωμεν ἐν πλοῖον διὰ διπυρίτου εἰς σάκκους, τὸ ὅποιον θέλει ἀποπλεύσῃ αὐριον, ὅπως καὶ τοῦτο παράσχῃ βοηθείας εἰς τὰ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ἀρχιστρατήγου Κολοκοτρώνη καὶ τῶν στρατηγῶν Νικήτα, Πλαπούτα καὶ Γενναίου στρατεύματα. Ἵνα μὴ βραδύνη ἢ εἰς τὸ Πελοποννησιακὸν στρά-

τευμα παράδοσις τοῦ εἵδους τούτου ἢ μὴ γένηται. κατάχρησις τούτου ὑπὸ ἄλλων ἐκεῖ, ἀπεφασίσαμεν ν' ἀποστείλωμεν αὐτὸ πρὸς ὑμᾶς, ὅπως ἔχητε τὴν τιμὴν νὰ ἐκτελέσητε τὰς περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου θετικὰς ἐντολὰς ἡμῶν, τῶν ὁποίων λεπτομερείας θέλετε λάβει διὰ τοῦ ἰδίου πλοίου. Ἐν τούτοις θέλετε λάβει τὴν καλωσύνην ν' ἀποστείλητε τὴν πρὸς τοὺς προειρημένους ἀρχηγοὺς ἀπευθυνομένην ἐγκλειστον, σκοποῦσαν νὰ προειδοποιήσῃ αὐτοὺς περὶ τοῦ ἤδη ληφθέντος μέτρου.

Ἔστω εἰς γνῶσιν ὑμῶν, ὅτι ταῦτοχρόνως μετὰ τῶν ἀνωτέρω ἀποστολῶν ἐσπεύσαμεν νὰ φορτώσωμεν ἄλλο πλοῖον διὰ ζωοτροφῶν, ἀπευθυνόμενον πρὸς τοὺς στρατιωτικοὺς ἀρχηγοὺς τῆς ἐπαρχίας Μάνης. Δὲν παρελείψαμεν νὰ εἰδοποιήσωμεν ἐσπευσμένως τὸν Κ^{ον} Ἐυνάρδον καὶ τὸν Κ^{ον} Πετρίνην, ὅπως μὴ λείψωσιν ἐκεῖθεν ν' ἀποσταλῶσι ταχέως ἄλλα βοηθήματα.

Ταῦτα λέγομεν ὑμῖν ἐπὶ τοῦ παρόντος καὶ ἐπὶ τούτοις μετὰ τῶν μᾶλλον ἐκπεφρασμένων αἰσθημάτων ἐκτιμήσεως καὶ ἀγάπης ὁμολογοῦμεν ἡμᾶς αὐτοὺς . . .

Ἐὰν ὁ ἡμέτερος Κ^{ος} Χρῆστος Ζαχαρόπουλος εὑρίσκεται εἰς Ναύπλιον, θέλετε λάβει τὴν καλωσύνην νὰ ἐνεργήσητε ἐκ συμφώνου.

3/15 Σεπτεμβρίου

Ἀναφερόμεθα εἰς τὴν προγενεστέραν ἡμῶν τῶν 1/13 τρέχοντος, τὴν σταλείσαν ὑμῖν διὰ τοῦ αὐτοῦ ταχυδρόμου· ἡ δὲ παρούσα χρησιμεύει μόνον ὥς συνοδὸς τῆς Ἴονικῆς Βομβάρδας τοῦ πλοιάρχου Ἰωάννου Λυκιαρδοπούλου, τὴν ὁποίαν ἐφορτώσαμεν διὰ διακοσίων ὀγδοήκοντα περίπου σάκκων διπυρίτου, κατὰ τὴν ἐγκλειστον φορτωτικὴν, τὸν ὅποιον παρεσκευάσαμεν πρὸς χρῆσιν τῶν Πελοποννησιακῶν στρατευμάτων ὑπὸ τὰς διαταγὰς καὶ τὴν διέυθυνσιν τοῦ Ἀρχιστρατήγου Κολοκοτρώνη καὶ τῶν συστρατευομένων αὐτῷ Νικηταρά, Κολιοπούλου καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Γενναίου.

Παρακαλοῦμεν ὑμᾶς, ὅπως, λαβόντες τὰ εἶδη ταῦτα, ἐγχειρίσητε εἰς τὸν πλοίαρχον τὰς ἀποδείξεις παραλαβῆς, κατὰ τὸ ἐπίσης ἐγκλειστον συμφωνητικὸν αὐτοῦ, ἐκ τοῦ περιεχομένου τοῦ ὁποίου θέλετε μάθει τὴν συμπεφωνημένην σταλίαν δέκα ἡμερῶν, τὴν ὁποίαν παρακαλοῦμεν νὰ μὴ ὑπερβῇτε, εἰδοποιούντες ἡμᾶς, ὅτι ὁ ναῦλος ἐπληρώθη ὑφ' ἡμῶν κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ ἐντεῦθεν ἀπόπλου. Θέλετε εὑρεῖ ἐγκλειστον ἐν τῇ παρουσίᾳ σχετικῇν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Κολοκοτρώνην καὶ τοὺς ἄλλους στρατιωτικοὺς ἀρχηγοὺς τῆς Πελοποννήσου, τὴν ὁποίαν θέλετε λάβει τὴν καλωσύνην ν' ἀποστείλητε αὐτῷ ταχέως, ἐγκλείομεν ἐπίσης ἄλλην ἐπιστολὴν ἡμῶν διὰ τὴν αὐτέθ:

Κυβερνητικὴν Ἐπιτροπὴν, ἡ ὁποία θέλετε εὐαρεστηθῇ νὰ φροντίσῃτε νὰ ἐγγχειρισθῇ αὐτῇ.

Ἐκπλαγέντες ἐκ τῶν διαδόσεων περὶ νέων φιλονεικιῶν ἀπειλουσῶν ἐπικείμενον νέον μακρὸν ἐμφύλιον πόλεμον ἐν Πελοποννήσῳ, προκαλούμενον διὰ τῶν μυσαρῶν σχεδίων τῶν συνήθων κακοδοúlων, οἷτινες οὐδέποτε ἀποκείμενοι νὰ ἐπισύρῳσι τὴν συμφορὰν ἐπὶ τοῦ ἔθνους κατὰ τὰς ἐπικινδυνότητας καὶ κρισιμωτάτας στιγμὰς, ἐκρίναμεν εἰς ἄκρον ἐπείγον νὰ γραφῇ προσηκόντως πρὸς τὸν Κολοκοτρώνην ἐντονωτάτῃ ἐπιστολῇ ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου Ρώμα, ὡς ἀπολαύοντος ὑπερόχως τῆς ἐμπιστοσύνης αὐτοῦ, ἐλπίζοντες, ὅτι θέλει ἐπενέγκει ἄριστον ἀποτέλεσμα εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ πρὸς ὃν ἡ ἐπιστολὴ ἀπευθύνεται, ὅστις, πεπροικισμένος μὲ ἀγαθὴν καρδίαν, δὲν ἔχει τὴν διορατικότητα, τὴν δυναμένην νὰ καταστήσῃ αὐτὸν ἀνώτερον τῶν μηχανορραφῶν ἐκείνων, οἷτινες συχνότατα καταχρῶνται τῆς εὐπιστίας του.

Γινώσκοντες τὰ ὁμέτερα ἀγνὰ αἰσθήματα καὶ τὸν διακρίνοντα ὁμᾶς πάτριον ζῆλον, ἐθεωρήσαμεν κατάλληλον νὰ ἐσωκλείσωμεν ἐν τῇ παρούσῃ τὴν ἐπιστολὴν ἐκείνην ἀνοικτὴν, ὅπως, ἀφοῦ ἀναγνώσῃτε αὐτὴν καὶ σκεφθῇτε ἐπ' αὐτῆς, δυνήθητε νὰ τῇ ἀποστείλῃτε αὐτὴν ἐσφραγισμένην καὶ συνοδευομένην ὑπὸ τῶν ἀδελφικῶν καὶ συμφώνων ἡμετέρων παροτρύνσεων, εἰδοποιούμεν δ' ὁμᾶς, ὅτι δὲν παρελείψαμεν νὰ γράψωμεν καταλλήλως καὶ εἰς γλώσσαν σχετικὴν μὲ τοὺς χαρακτήρας καὶ τὰς θέσεις αὐτῶν πρὸς ἐκείνους, οἷτινες φαίνονται ἀντιπράττοντες κατὰ τῶν αἰσθημάτων καὶ τῶν προόδων τοῦ Κολοκοτρώνη.

Ἐν τούτοις μετὰ τῶν ἐκφράσεων τῆς μᾶλλον διακεκριμένης ἐκτιμήσεως καὶ ἐγκαρδιωτάτης ἀφοσιώσεως, λαμβάνομεν τὴν τιμὴν, νὰ δηλώσωμεν ἡμᾶς αὐτοὺς καὶ νὰ ἐπαναλάβωμεν ὁμετέρους.

258. Χ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6829 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ἐξοχώτατοι Κύριοι,

Διὰ τῆς ἐσωκλείστου μου σᾶς ἔλεγον, ὅτι ἐμελλὰ χθὲς νὰ μισεύσω δι' Ὑδραν, ἀλλ' ἐπειδὴ ἔλαβα μίαν γραφὴν ἀπὸ τὸν στρ^{ον} Κολιόπουλον, ὅστις ἦλθεν εἰς Ἄργος μὲ τὸν Πέταν ἐπὶ τούτου νὰ μ' ἀνταμώσουν, διὰ τοῦτο ἐμποδίσθην.

Χθὲς τὸ ἐσπέρας ἦλθαν γράμματα ἀπὸ τὸν καπ. Ἄμιλτων πρὸς τὸν Γεν. Ἀρχηγὸν καὶ Ἀ. Ζαῖμην καὶ τοὺς λέγει, ὅτι ὁ κ. Κάνιγγ

ἔδωκε σημείωσιν εἰς τὴν Πόρταν ἐκ μέρους τῆς Μ. Βρετανίας καὶ τῆς Ῥωσίας διὰ τὰς ὑποθέσεις τῶν Ἑλλήνων, ζητῶντας ἐπιμόνως καὶ ταχέως τὴν ἀπάντησιν παρ' αὐτῆς.

Ὁ κ. Δαρκούρτ εἰσέτι διατρίβει εἰς Μέθανα. Γάλλος εἰς κἀνὲν μέρος τῆς Ἑλλάδος δὲν φαίνεται εἰμὴ μόνον εἰς Μέθανα. Νέαι πλοῦσαι συνδρομαὶ ἔφθασαν ἐκεῖ εἰς παραλαβὴν τοῦ Φαδιέρου καὶ ἀρκετοὶ Γάλλοι. Φαίνεται ἐκ θαύματος, ὅτι ἡ Ἑλλὰς πλησιάζει νὰ συν-ρεύσῃ μὲ τὴν Γαλλίαν. Κατ' αὐτὰς ἔγινε σημαντικὴ καὶ πεισματώδης ναυμαχία· οἱ ἰδιοὶ μας ἔμειναν νικηταί· ἐκυνήγησαν τοὺς ἐχθροὺς ἕως τὸν κόλπον τῆς Σμύρνης· τὰ μικρὰ ἐχθρικά τὰ ἔρριψαν εἰς τὰ παράλια τῆς Ἀσίας· τρία πυρπολικά ἐνῶ ἐπέτυχαν, ἐνταυτῷ καὶ ἀπέτυχαν ἐξ αἰτίας τοῦ σφοδροῦ ἀνέμου καὶ τῶν κυμάτων. Δὲν εὐκαιρῶ νὰ σᾶς περιγράψω κατὰ πλάτος ταύτην τὴν ναυμαχίαν. Ὁ Ἄστυγξ ὀπλίζει τὸ ἀτμοκίνητόν του μὲ ὅλην τὴν ταχύτητα. Ἀδριον βάζει καὶ τὴν ἑλληνικὴν σημαίαν. Ἀπόψε μισεύω διὰ Ὑδραν, καὶ μένω εὐσεβάστως.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 4 Σεπτεμβρίου 1826.

Εἰς τὰς προσταγὰς σας

Χ. Ζαχαριάδης

Τὸν εὐγενέστατον κ. Κομιώτην προσκυνήσατέ μοι.

Πρὸς τοὺς ἐξοχωτάτους Κυρίους Κόμητα Διονύσιον τὸν δὲ Ρώμαν, Παναγιώτην Θ. Στέφανον καὶ Κωνσταντῖνον Δραγῶναν.

Εἰς Ζάκυνθον.

259. Δ. ΡΩΜΑΣ ΠΡΟΣ Ι. ΠΕΤΑΝ

(Πρωτόγραφον σχέδιον. Ἀριθ. 173 Ἀρχείου Ἀλεξ. Σ. Ρώμα).¹

li 4 Settembre 1826

Lettera indirizzata al N° G. B. Peta,

Non avendo potuto fin ora il vostro Roma qui sottoscritto rispondere al pregiatissimo vostro scritto de' 24 del prossimo passato Luglio, perchè attendeva di farlo, quando gli fosse stata offerta l' opportunità di poter secondare il nobile vostro assunto diretto a sostenere col valore vostro e con quello degli altri nostri concittadini quella causa che ogni buon Greco deve fervidamente interessare.

¹ Φέρει ἰδιοχείρως τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Διονυσίου Δὲ Ῥώμα εἰς προδεηκυῖαν ἡλικίαν· ἔχει δὲ προστεθῆ ἑὰ χεῖρὸς τοῦ ἰδίου καὶ τὸ σημεῖωμα «ἔγραφα εἰς τὴν Ἱταλίαν», κ.λ. μέχρι τέλους.

Quanto ardua sarebbe stata l'impresa di ottenere dei soccorsi dall'esausta economia degli abitanti del nostro paese, e per i grandi e continuati sacrificj fatti a soccorso della causa medesima, e per i non meno rilevanti prestiti adoperati a suffraggio opportuno delle due or cadute piazze di Navarino e di Messolongio, prestiti questi che non ebbero fatalmenti i loro puntuali rincassi, altrettanto probabile ci è sembrata la riuscita di qualche relativa assistenza per parte dei filellenici comitati dell'Europa, verso cui anche per questo oggetto abbiamo accelerato le nostre più calde sollecitazioni.

E frattanto trovandoci noi a possedere una parte in provvigioni di questi esteri soccorsi appartenenti all'impareggiabile Sig^r Cav. Eynard e dedicati questi ad uso di que' infelici, cui la guerra reccatè ebbe notabili disgraziè, noi abbiamo creduto di convertirli ad uso del corpo soggetto alla loro militare direzione sotto il superiore comando del generale in capo Colocotroni.

Con tal divisamento dunque abbiamo caricato sulla goletta Ionia nominata Neraïde e comandata dal capetan Giovanni Tavulari e sotto la ispezione del comun amico Signor Cristo Zachariadi franca di nolo fin a Napoli di Romania la somma di barili 1000 di grano duro di Russia, il quale verrà convenientemente trasportato al quartier generale per quest'unico oggetto. Desiderosi che ci giunghino presto degli altri mezzi capaci a sostenere questo vostro nobile assunto, noi ci limitiamo frattanto di protestare la nostra perfetta stima e fraternevole attaccamento, coi sensi del quale vi mandiamo i nostri abbracciamenti.

Διονύσιος ὁ δὲ Ρώμας.

Ἐγραψα εἰς τὴν Ἰταλικὴν διάλεκτον τὸ παρὸν ἀποκριτικὸν σχέδιον διὰ τὰ μεταφρασθῆ Ἑλληνικά. Ho dettato in italiano per tradursi in greco.

4 x/mbre 1826 Zante.

Lettera di risposta a quella del nostro Sr Petta Capo Direttore del Battaglione Ionio unito colli S. S. Andrea e figlio e cugino Metaxà, Orfanò ed altri di Cefalonia d' Itaca, Michele e fratello di Sta Maura, Cicilian e Steffano M. Stae e Caluzzi di Cerigo, e di Paxò, i quali scrivendo a me solo, io volli far riconoscere quelli che già aveva scelti per compagni D. Steffano e Costantino Dragona, fatti da me Membri della Speciale Commissione per gli affari della Grecia. Il soggetto

di questa loro lettera era quello che offrivano il quadro della loro forza sotto il comando del generalissimo del Peloponneso Colocotroni, Nikitarà e Plaputa e del governante Zaimi, e nel tempo stesso esponevano il bisogno di soccorso dalle isole, e dal loro governo Anglo-Ionio, a cui già avevano domandato la protezione. Questa mia risposta avvertiva questi signori che degli prestiti si andavano facendo nelle Isole. Oltre i nostri passati ed ora preparati soccorsi volontarj raccolti e preparati a tal effetto. Di più che un Bastimento di grano fra tanti mandati dal Sr Heynard era pronto e sull' istante un Bastimento carico di grano e questo lo si mandava in Maina, dove il generalissimo Colocotroni si trovava colle sue Forze come sopra lottando ed impedendo il sbarco d' Hibraim Pascià nel continente di quella provincia.

Quello che segue mi fu detto dallo stesso Colocotroni nel 1832 (?) in Caritena.

N. B. Che di questo carico mandato a Sparta, dove il Sr Andrea Metaxà era incaricato di spedirlo nel limitrofo continente di Maina, non fu mai mandato a quella parte nè si seppe più ciò ch' egli ed i suoi parenti ne ebbero fatto, malgrado che se ne domandò ad essi la resa di conto, senza averlo mai dato.

Il fatto sta che il nostro Petta ordinato a combattere nell' Olimpia da dove fece colli nostri la diversione delle Forze d' Himbraim, il quale si trovò in necessità di ritirarsi dalla sua impresa dal litorale di Maina; ma il Petta nostro nè ebbe notizia di questo carico, nè veruna parte di tale natura di soccorsi.

(Μ Ε Τ Α Φ Ρ Α Σ Ι Σ)

τὴν 4 Σεπτεμβρίου 1826

Ἐπιστολὴ ἀπευθυνομένη πρὸς τὸν Ἡμ. Ἰ. Β. Πέταν,

Ὁ ὑπογεγραμμένος ὑμέτερος Ρώμας δὲν ἡδυνήθη ν' ἀπαντήσῃ μέχρι τοῦδε εἰς τὴν ἐντιμοτάτην ἐπιστολὴν σας τῶν 24 τοῦ ἁρτ. ἀπελθόντος Ἰουλίου, διότι ἀνέμενε νὰ τὸ πράξῃ ἅμα ἤθελε δοθῇ εὐκαιρία νὰ βοηθήσῃ τὸ εὐγενὲς ὑμῶν ἔργον, τὸ σκοποῦν τὴν διὰ τῆς ἀνδρείας ὑμῶν καὶ τῶν ἄλλων ἡμετέρων συμπολιτῶν ὑποστήριξιν ὑποθέσεως, ἣτις πρέπει νὰ ἐνδιαφέρῃ θερμῶς πάντα καλὸν Ἕλληνα.

Ὅσον θὰ ἦτο δυσχερὲς ἡ ἐπιχειρήσις τοῦ νὰ ἐπιτύχῃ τις βοήθημα ἐκ τῶν ἐξαντληθέντων οἰκονομικῶν τῶν κατοίκων τοῦ τόπου ἡμῶν, ἐνεκὰ τε τῶν γενομένων μεγάλων καὶ συνεχῶν θυσιῶν ὑπὲρ

τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως καὶ τῶν οὐχ ἦττον σημαντικῶν δανείων, τῶν χρησιμοποιηθέντων εἰς κατάλληλον βοήθειαν τῶν νῦν πεπτωκότων δύο φρουρίων τοῦ Ναυαρίνου καὶ τοῦ Μεσολογγίου, τὰ ὅποια δάνεια ἀτυχῶς δὲν ἐξωφλήθησαν ἐγκαίρως, τόσον ἐφάνη ἡμῖν πιθανὴ ἡ ἐπιτυχία σχετικῆς τινος συνδρομῆς ἐκ μέρους τῶν φιλελληνικῶν κοινοτήτων τῆς Εὐρώπης, πρὸς τὰ ὅποια καὶ διὰ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ἐπεσπεύσαμεν τὰς θερμοτάτας ἡμῶν φροντίδας.

Ἐν τῇ μεταξὺ δὲ τούτῳ, ὄντες κάτοχοι μερίδος ζωοτροφῶν ἐκ τῶν ἐξωτερικῶν βοηθημάτων, τῶν ἀνηκόντων εἰς τὸν ἀπαράμιλλον Κ^{ον} Ἰπ. Εὐνάρδον καὶ ἀφιερωμένων ὑπὲρ τῶν δυστυχῶν ἐκείνων, εἰς τοὺς ὁποίους ὁ πόλεμος προὔξενησε σημαντικὰ δυστυχήματα, ἐκρίναμεν νὰ μετατρέψωμεν αὐτὰς πρὸς χρῆσιν τοῦ ὑπὸ τὴν στρατιωτικὴν διεύθυνσιν ὡμῶν καὶ ὑπὸ τὴν ἀνωτέραν ἀρχηγίαν τοῦ ἀρχιστρατήγου Κολοκοτρώνη σώματος.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον λοιπόν, ἐφορτώσαμεν ἐπὶ τῆς Ἰονικῆς γολέττας, ὀνομαζομένης «Νηρηΐδος» καὶ κυβερνωμένης ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου Ἰωάννου Ταβουλάρη, ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ κοινοῦ φίλου Κυρίου Χρήστου Ζαχαριάδου, ἐλεύθερον ναύλου μέχρι Ναυπλίου, τὸ ποσὸν βαρελλῶν 1000 σκληροῦ σίτου Ρωσσίας, ὁ ὁποῖος θέλει μετενεχθῇ καταλλήλως εἰς τὸ στραταρχεῖον διὰ μόνον τὸν ἀνωτέρω σκοπόν. Ἐπιθυμοῦντες νὰ λάδωμεν ταχέως καὶ ἄλλα μέσα, ἱκανὰ πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ ἡμετέρου εὐγενοῦς ἔργου, περιοριζόμεθα ἐν τούτοις νὰ ἐκδηλώσωμεν τὴν πλήρη ἐκτίμησιν ἡμῶν καὶ τὴν ἀδελφικὴν ἀφοσίωσιν, μετὰ τῶν ὁποίων αἰσθημάτων ἀποστέλλομεν ὑμῖν τοὺς ἀσπασμούς μας.

Διονύσιος ὁ δὲ Ρώμας

Ἐγραψα εἰς τὴν Ἰταλικὴν διάλεκτον τὸ παρὸν ἀποκριτικὸν σχέδιον διὰ νὰ μεταφρασθῇ ἑλληνικά.

4 10/βελου 1826 Ζάκυνθος

Ἐπιστολὴ εἰς ἀπάντησιν τῆς τοῦ ἡμετέρου Κ^{ου} Πέτα, ἀρχηγοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ἰονικοῦ τάγματος, καὶ τῶν Κ^{ων} Ἀνδρέου καὶ υἱοῦ καὶ ἐξαδέλφου Μεταξᾶ, Ὁρφανοῦ καὶ ἄλλων ἐκ Κεφαλληνίας, .. ἐξ Ἰθάκης, Μιχαήλ καὶ ἀδελφοῦ ἐκ Λευκάδος Τσιτσιλιάνου καὶ Στεφάνου Μ. Στάη καὶ Καλούτση ἐκ Κυθήρων, καὶ ... ἐκ Παξῶν, οἵτινες ἔγραψαν εἰς ἐμὲ μόνον, ἐγὼ δ' ἠθέλησα νὰ γνωρίσω αὐτοῖς, ὅτι εἶχον ἦδη ἐκλέξει ὡς συντρόφους τοὺς Δ. Στέφανον καὶ Κωνσταντῖον Δραγῶναν, γενομένους ὑπ' ἐμοῦ μέλη τῆς Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὰς ὑποθέσεις τῆς Ἑλλάδος. Ἀντικείμενον τῆς ἐπιστολῆς τῶν ἐκείνης ἦτο, ὅτι προσέφερον τὸ Στέλεχος τῆς Δυνάμεώς των ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ ἀρχιστρατήγου τῆς Πελοποννήσου Κολοκοτρώνη, Νικηταρᾶ καὶ Πλάπούτα καὶ τοῦ Κυβερνῶντος Ζαΐμη, ταῦτοχρόνως δ' ἐξέθετον τὴν

ανάγκην βοηθείας ἐκ τῶν νήσων καὶ τῆς Ἀγγλο-Ἰονικῆς κυβερνήσεώς των, τῆς ὁποίας εἶχον ἤδη ζητήσῃ τὴν προστασίαν. Ἡ ἀπάντησίς μου εἰδοποιεῖ τοὺς κυρίους ἐκείνους, ὅτι συνωμολογοῦντο δάνεια εἰς τὰς Νήσους, ἐκτὸς τῶν παρελθόντων, καὶ νῦν συνελέγησαν καὶ ἡτοιμάσθησαν βοηθήματα πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον. Πρὸς τοῦτοις, ὅτι πλοῖον σίτου ἐκ τῶν τόσων σταλέντων ὑπὸ τοῦ Κ^{ου} Ἐυνάρδου ἦτο ἔτοιμον καὶ ὅτι ἀμέσως τῶρα φορτίον σίτου στέλλεται εἰς τὴν Μάνην, ὅπου εὐρίσκεται ὁ ἀρχιστράτηγος Κολοκοτρώνης μετὰ τῶν δυνάμεων του μαχόμενος καὶ παρακωλύων τὴν ἀπόδασιν τοῦ Ἰβραῒμ πασᾶ εἰς τὴν ἐπαρχίαν ἐκείνην.

Ὅ,τι ἐπεταί μοι ἐλέχθη ὑπὸ τοῦ ἰδίου Κολοκοτρώνη τῇ 1832 (;) εἰς Καρύταιναν.

Σημ. ὅτι τὸ φορτίον ἐκεῖνο, τὸ σταλὲν εἰς τὴν Σπάρτην, ὅπου ὁ Κ^{ος} Μεταξᾶς ἦτο ἐπιφορτισμένος νὰ τὸ ἐξαποστείλῃ εἰς τὴν γεινιάζουσαν ἐπαρχίαν τῆς Μάνης, οὐδέποτε ἐστάλῃ ἐκεῖ, οὐδ' ἐγνώσθη πλέον τί αὐτὸς καὶ οἱ συγγενεῖς του ἔκαμον αὐτό, παρὰ τὴν αἰτησιν λογοδοσίας, οὐδέποτε δοθείσης.

Εἶναι γεγονός, ὅτι ὁ ἡμέτερος Πέτας, διαταχθεὶς νὰ πολεμήσῃ εἰς τὴν Ὀλυμπίαν, ὁπόθεν ἐνήργησε τὸν ἀντιπερισπασμὸν τῶν Δυνάμεων τοῦ Ἰβραῒμ, ὅστις εὐρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην ν' ἀποστῇ τοῦ ἐγγχειρήματός του κατὰ τῆς Μάνης, οὔτε εἶδῃσιν ἔλαβε περὶ τοῦ φορτίου ἐκεῖνου, οὔτε οἶον δῆποτε μέρος τοιοῦτου εἶδους βοηθημάτων.

260. Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα καὶ ἐπίσημον ἀντίγραφον, ἀριθ. 4724 Ἀρχαίου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ἦδρα 6 Σεπτεμβρίου 1826

Σεβαστοὶ μοι Κύριοι!

Εἰς Πόρον ὧν ἔλαβον τὴν ἀπὸ 4 Σεπτεμβρίου. ν. ε. ἐπιστολήν σας· ἀμέσως μετέβην εἰς Ἦδραν τόσον διὰ νὰ ἰδῶ μήπως διὰ τὴν παράτασιν καὶ διὰ τὰς περιστάσεις ἢ ὑπόθεσις τῶν πλοίων ἀπαντᾷ ἤδη δυσκολίας, ὅσον καὶ διὰ νὰ εὐκολύνω τὴν μετὰ τῶν ἐν Ναυπλίῳ φίλων ἀνταπόκρισίν μου, πρὸς τοὺς ὁποίους ἔπεμψα τὸν Κύριον Λεβίδην, δούς τὴν γνώμην μου περὶ τῶν πρακτέων, παρεκάλεσα δὲ καὶ τὸν φίλον Κύριον Ζαχαρόπουλον νὰ μεταβῇ ἐδῶ διὰ νὰ διατάξωμεν κάθε τί. Ἦθελα μεταβῇ καὶ εἰς Ναύπλιον, ἐὰν δὲν ἤξευρα, ὅτι ἡ παρουσία μου ἐκεῖ ἤθελε παρεξηγηθῇ καὶ ἡμποροῦσε νὰ κάμῃ νὰ γεννηθοῦν ὑποψία καὶ νὰ δυσκολευθῇ πολὺ καὶ αὐτὴ ἡ ἐπιχειρηθεῖσα ἀξιόλογος ὑπόθεσις· ἐλθόντος ἐδῶ τοῦ Κ^{ου} Ζαχαριάδου ἐσχέ-

δίασα δλα δσα ἐνόμισα ἀναγκαῖα, ἔγραψα καὶ πρὸς τὸν Κύριον Μεταξᾶν νὰ προσθέσῃ, ὅτι ἄλλο κρίνῃ ἀναγκαῖον καὶ ἐλπίζω νὰ μὴν ἀργοπορήσῃ πολὺ ὁ Κ^{ος} Ζαχαριάδης εἰς Ναύπλιον, ἀλλὰ νὰ φθάσῃ αὐτόσε ὅσον τάχος φέρων καὶ τὰ ἀναγκαῖα γράμματα. Δὲν ἐκτείνομαι αὐτὴν τὴν φορὰν εἰς τὸ νὰ σᾶς γράφω νέα, ἐπειδὴ ὁ Κ^{ος} Ζαχαριάδης ἤξεύρει δσα ἔχομεν, καὶ μάλιστα ἀπὸ Ναύπλιον, καί, διασχίζων τὴν Πελοπόννησον μέχρι Γλαρέντζας, θέλει σᾶς φέρῃ νεωτέρας πληροφορίας περὶ τῶν πραγμάτων μας.

Κάθε πατριώτης πρέπει νὰ εὐγνωμονῇ διὰ τὴν προσπάθειάν σας εἰς τὸ νὰ συμβουλευσῇτε τοὺς ἐν Ἑλλάδι φίλους σας τὰ ἀληθῆ των συμφέροντα καὶ τὴν κατάπαυσιν τῶν ταραχῶν, αἱ ὁποῖαι μᾶς ἔκαμαν πάντοτε μυριάκις περισσότερον κακὸν ἀπὸ δλας τὰς δυνάμεις τῶν ἐχθρῶν μας.

Τὰ γράμματά σας ἔφερον καλὸν ἀποτέλεσμα, ὥς θέλει σᾶς πληροφορήσῃ ὁ Κ^{ος} Ζαχαριάδης· καὶ ἂν ἡ ξησὶς δὲν φαίνεται ἀκόμη γενική, τοῦλάχιστον οἱ στρατιωτικοὶ ἄρχισαν νὰ συμφωνοῦν, καὶ τοῦτο δὲν εἶναι μικρὸν ὄφελος διὰ τῶν πατρίδα, μάλιστα εἰς τὰς παρούσας περιστάσεις.

Παρευρέθη συγχρόνως καὶ ὁ Κ^{ος} Ἀμιλτων εἰς Ναύπλιον καὶ ὠμίλησε καὶ αὐτὸς σύμφωνα μὲ δσα ἐγράφατε. Ὁ Κ^{ος} Ζαχαριάδης σᾶς λέγει καὶ δσα ἄλλα εἶπεν ὁ αὐτὸς Κ^{ος} Ἀμιλτων περὶ τῆς τελευταίας Νότας τοῦ πρέσβους πρὸς τὴν Πόρταν· ἐγὼ ὁμῶς καθὼς πάντοτε, καὶ τώρα ὀλίγα, ἦ, μάλλον εἶπεν, οὐδὲν ἐλπίζω ἀπὸ Νότας καὶ προβλήματα συμβιβασμοῦ, τὰ ὁποῖα δὲν θέλει ἀκούσῃ ὁ Σουλτάνος. Ἐλπίζω ὁμῶς ὅτι ἡ Ἀγγλία, ἀφοῦ ἀπελπισθῇ ἀπὸ τὴν διάκρισιν τῶν Τούρκων, θέλει εἶναι εὐνοϊκωτέρα πρὸς ἡμᾶς, καὶ τοῦτο τὸ ἐπιθυμῶ καὶ τὸ νομίζω ὠφελιμώτερον· φθάνει καὶ ἡμεῖς νὰ προσπαθῶμεν διὰ νὰ προσδεύωμεν καὶ νὰ μὴ ὀπισθοδρομῶμεν μὲ τὰς διχονοίας μας, ἀλλὰ ν' ἀποφασίσωμεν ὅλοι ἐν καὶ μόνον ἀντικείμενον νὰ ἔχωμεν, τὸν πόλεμον κατὰ τοῦ κοινοῦ μας ἐχθροῦ.

Ἐὰν αἱ εἰδήσεις τῆς ἐπαναστάσεως τῆς Αἰγύπτου εἶναι ἀληθεῖς, ἔχομεν καιρὸν ἀρμοδιώτερον διὰ τὸ ἐπιχειρήμα μας· ἀπὸ πολλὰ διδόμενα ὁμῶς ἐλπίζω, ὅτι ἀληθεύουν αὐταὶ αἱ εἰδήσεις· τὰ δὲ τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τὸν γογγυσμὸν τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ Σουλτάνου πληροφορεῖσθε ἀπὸ τὸν Κ^{ον} Ζαχαριάδην.

Εἰς τὸ κοινόν μας μετὰ τοῦ Κυρίου Μεταξᾶ ἔγραψαμεν δσα ἐλπίζομεν ἀπὸ τὴν συνέργειάν σας, δηλαδὴ τὸ πᾶν διὰ τοῦτο δὲν ἐκτείνομαι εἰς ἐπαναλήψεις, ἀλλὰ μένω μὲ τὸ ἀνῆκον σέβας καὶ ἄκραν ὑπόληψιν.

Πρόθυμος εἰς τοὺς ὀρισμούς σας
ὁ ἀδελφὸς καὶ δοῦλός σας

Α. Μαυροκορδάτος.

261. Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Ἐπίσημον ἀντίγραφον. Ἐκ τῶν Ἑγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα).

Ἦδρα
Ναύπλιον 6 7/βελίου 1826.

Σεβαστοὶ Κύριοι!

Μὲ ἀπερίγραπτον εὐχαρίστησιν ἐλάβομεν τὴν διὰ τοῦ Κ^{ου} Ζαχαροπούλου ἐπιστολὴν σας σημειωμένην εἰς τὰς 4 7/βελίου Ν. Ε. Ὅσον ἔπρεπε νὰ μᾶς ἀπελπίσῃ ἡ ἀρνησις τοῦ κ. Γόρδωνος, ἄλλο τόσον μᾶς ἐχαροποίησε καὶ μᾶς ἐγέμισεν ἀπὸ χρηστὰς ἐλπίδας ἡ πατριωτικὴ προπάθεισίς σας, αἱ πρὸς τὸν κ. Λέλην δοθεῖσαι ὁδηγίαι σας καὶ τὰ δσα μάλιστα ὡς πρὸς τὸν ἔξοχον φιλέλληνα κ. Ἐυῶρδον ἐπράξατε. Ἡμεῖς μ' ὀλην τὴν ἀσθένειαν τοῦ ἐνὸς ἐξ ἡμῶν καὶ τὴν ἀπὸ Ναυπλίου ἀπουσίαν τοῦ ἄλλου, συνενωθέντες ἀμέσως ἐνηργήσαμεν δσα ἐδυνήθημεν διὰ νὰ εὐκολύνωμεν τὴν σχεδιασθεῖσαν ἐπιχείρησιν. Ἀπὸ τὸν κ. Ζαχαρόπουλον, ἀπὸ τὰ δσα ἐπιφέρει γράμματα καὶ ἀπὸ δσα γράφομεν πρὸς τὸν κ. Λέλην πληροφορεῖσθε τὰ πάντα. Ἡμεῖς καὶ ἀπ' ἀρχῆς ἐγράψαμεν καὶ ἤδη ἐπαναλαμβάνομεν, ὅτι εἰς τὴν δραστήριον σύμπραξίν σας ἐβάλαμεν κυρίως τὴν βάσιν τοῦ ἐπιχειρήματός μας, μὲ ὀλην τὴν προθυμίαν μας, ἡθέλαμεν εἰσθαι ἀνόητοι ἐὰν ἡλπίσαμεν ὅτι ἡμπορούσαμεν καὶ ἐπιτυχάνοντες νὰ διαμείνωμεν χωρὶς τὴν σύμπραξίν σας. Δὲν ἡπατήθημεν βέβαια εἰς τὰς ἐλπίδας μας, καθὼς φαίνεται ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων. Ἐνθυμούμενος δὲ τόσον ὁ κ. Ζαχαρόπουλος ὅσον καὶ ὁ κ. Λέλης νὰ ὀδηγοῦνται εἰς κάθε τι, καὶ εἰς αὐτὰ τὰ μικρότερα ἀπὸ τὰς ὀρθὰς συμβουλὰς σας, καθὼς καὶ προλαβόντες παρηγγείλαμεν καὶ ἤδη περὶ τούτου ἐκτενῶς γράφομεν πρὸς τὸν κ. Λέλην, τὸν ὅποιον διορίζομεν ἀπὸ Κορφοῦς νὰ μεταβῇ εἰς Κάλαμον, ἐνῶ ὁ κ. Ζαχαρόπουλος θέλει δευθυνηθῇ ἐνταῦθα μὲ τὰ χρήματα. Ἐλπίζοντες καὶ ἐπαναπαυόμενοι κατὰ πάντα εἰς τὴν πατριωτικὴν σύμπραξίν σας, μένομεν μὲ τὸ ἀνῆκον σέβας.

Πρόθυμοι εἰς τοὺς ὀρισμούς σας

Εὐκρινεῖς ἀδελφοὶ καὶ δούλοι

Α. Μαυροκορδάτος

Α. Μεταξάς.

Ὁ φίλος Ζαχαριάδης θέλει σᾶς ὀμολογήσῃ τὴν βαρυτάτην ἀσθένειαν ὅπου ὑπόφερα· αὐτὸς θέλει σᾶς πληροφορήσῃ καὶ περὶ τῶν διατρεχόντων σχεδίων μας διότι, σεβαστοὶ ἀδελφοί, ἐγὼ δὲν ἡμπορῶ ἐπὶ

τοῦ παρόντος νὰ σᾶς εἶπω τίποτε. Πλὴν ἅμα ἀναλάβω τὰς δυνάμεις μου θέλει σᾶς γράψωμεν. Ὁ ἡμ. Α. Μ.

Τῇ 16 Σεπτεμβρίου 1826 Ναύπλιον

Πρὸς τοὺς ἐξόχους Κυρίους τὸν Κόμητα Δ. Δὲ Ρώμαν καὶ Π. Στεφάνου καὶ τὸν Εὐγενέστατον κύριον Κ. Δραγῶναν κτλ. κτλ.
Εἰς Ζάκυνθον.

262. ΔΕ ΒΙΛΛΕΒΕΚ ΠΡΟΣ Γ. ΑΙΝΙΑΝΑ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 7594 Ἀρχαίου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Orleans 18 7/bre 1826

Mr Ainian à Nauplie

Très illustre et honorable ami,

Il y a bien longtemps que je n'ai reçu directement de vos nouvelles. Je n'en ai pas moins été informé de tous les généreux efforts que vous mettez avec un zèle infatigable à servir la noble cause de l'indépendance et de la liberté de la Grèce.

Elles seules peuvent fonder sa puissance et assurer son bonheur et sa tranquillité.

L'établissement d'un gouvernement constitutionnel monarchique en Grèce est son ancre de salut. Il confondra les lâches calomnies de vos ennemis, qui, malgré l'évidence, la justice et la sainteté de votre cause, s'obstinent à vous représenter aux Rois de l'Europe comme des factieux démagogues, destructeurs de tout ordre social et haïssant spécialement la monarchie.

J'ai gémi sur le déplorable système de temporisation, qu'on a voulu suivre ici, tandis que la nation française, si l'élection eût donné l'essor à son magnanime élan, volerait à votre secours et entraînerait le ministère français, actuellement abandonné à ses lenteurs, à ses irrésolutions et enlacé dans les filets de la politique perfide de l'étranger.

En choisissant un prince français, Dieu sait si nous avons considéré autre chose que le bonheur de la Grèce et le maintien de l'équilibre de l'Europe, et si nous avons jamais conçu l'odieuse pensée de placer les Hellènes sous la tutelle de la France. Quelqu'événement qui arrive, ne courbez jamais le front de la Grèce sous l'humiliante dépendance d'aucune puissance.

Repoussez tous ces hypocrites ambitieux qui voudraient le

partage en hospodaries pour l'opprimer et la spolier au gré de leur despotisme et de leur rapacité!

Je transmets à l'honorable ami Coletti certaines nouvelles et certains renseignements qui vous intéresseront, et dont il vous donnera communication.

Incommodé gravement depuis quelques mois, je n'ai pas la force de les retracer ici. J'espère que vous voudrez bien m'excuser.

Recevez, mon illustre et honorable ami, l'assurance de la plus haute estime, du plus sincère attachement, et d'un dévouement, qui ne finira qu'avec la vie

• Votre fidèle ami et serviteur
Laisné de Villéveque

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Ὁρλεάνη 6/18 Σεβρίου 1826

Κ^α Αἰνιὸν εἰς Ναύπλιον

Πρὸ πολλοῦ δὲν ἔλαβον ἀπ' εὐθείας ὑμετέρας εἰδήσεις. Οὐχ ἦττον ἐπληροφορήθην περὶ τῶν γενναίων προσπαθειῶν τὰς ὁποίας μετ' ἀκαμάτου ζήλου καταβάλλετε ὑπὲρ τῆς εὐγενοῦς ὑποθέσεως τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τῆς ἐλευθερίας τῆς Ἑλλάδος.

Αὗται μόναι δύνανται νὰ δημιουργήσωσι τὴν δύναμιν καὶ νὰ ἐξασφαλίσωσι τὴν εὐτυχίαν καὶ τὴν ἡσυχίαν αὐτῆς.

Ἡ ἔδρουσις μοναρχικῆς συνταγματικῆς κυβερνήσεως ἐν Ἑλλάδι εἶναι ἡ ἀγκυρα τῆς σωτηρίας αὐτῆς. Θέλει ἀποστομῶσθαι τὰς ἀνάνδρους συκοφαντίας τῶν ὑμετέρων ἐχθρῶν, οἷτινες, παρὰ τὴν ἐνέργειαν, τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἱερότητα τῆς ὑποθέσεως ὑμῶν, ἐπιμένουσι νὰ παριστῶσιν ὑμᾶς εἰς τοὺς Βασιλεῖς τῆς Εὐρώπης ὡς κομματικούς δημαγωγούς, καταστροφεῖς πάσης κοινωνικῆς τάξεως καὶ μισοῦντας ἰδίως τὴν μοναρχίαν.

Θλίβομαι διὰ τὸ ἀξιοθρήνητον σύστημα τῆς χρονοτριβῆς, τὸ ὁποῖον ἠθέλησαν ν' ἀκολουθήσωσιν ἐνταῦθα, ἐνῶ τὸ γαλλικὸν ἔθνος, ἐὰν ἡ ἐκλογὴ παρῆγεν ἀφετηρίαν εἰς τὴν μεγάλου ὁρμῆν του, θὰ ἐπέτα εἰς βοήθειάν σας καὶ θὰ παρέσυρε τὸ γαλλικὸν ὑπουργεῖον, τὸ ἐγκαταλείμμενον νῦν εἰς τὰς βραδύτητάς του καὶ εἰς τὴν ἀναποφασιστικότητά του καὶ περιπεπλεγμένον εἰς τὰ δίκτυα τῆς πονηρᾶς πολιτικῆς τοῦ ξένου.

Ἐκλέγοντες Γάλλον ἡγεμονίδην, ὁ Κύριος οἶδεν ἐὰν ἀπεβλέψαμεν εἰς ἄλλο ἢ εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ἰσορροπίας τῆς Εὐρώπης καὶ ἐὰν ἐσχομέν ποτε τὴν

μυσαρὰν σκέψιν νὰ θέσωμεν τοὺς Ἕλληνας ὑπὸ τὴν ἐπιτροπείαν τῆς Γαλλίας.

Ὅ,τι δῆποτε ἀν συμβῇ, μὴ κλίνητε τὴν κεφαλὴν τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τὴν ταπεινωτικὴν ἐξάρτησιν Δυναμέως τινος.

Ἀπωθήσατε πάντας τοὺς φιλοδόξους ὑποκριτάς, οἵτινες θὰ ἐπεθύμουν τὴν εἰς ὀσποδαρίας διαίρεσιν, ὅπως καταπιέζωσι καὶ γυμνῶνωσιν αὐτὴν κατ' ἀρέσκειαν τοῦ ἑαυτῶν δεσποτισμοῦ καὶ τῆς ἀρπακτικότητος!

Μεταδίδω πρὸς τὸν ἀξιότιμον φίλον Κωλέττην τινὰς εἰδήσεις καὶ πληροφορίας, αἵτινες θέλουσι κινήσῃ τὸ ὑμέτερον διαφέρον καὶ τὰς ὁποίας θέλει ἀνακοινώσῃ ὑμῖν.

Ἀδιαθετῶν βαρέως ἀπὸ μηνῶν, δὲν δύναμαι νὰ ἐπαναλάβω αὐτάς ἐν τῇ παρούσῃ. Ἐλπίζω, ὅτι θέλετε μὲ συγχωρήσῃ.

Δέχθητε, ἐνδοξε καὶ ἀξιότιμε φίλε μου, τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ὑφίστης ἐκτιμήσεως, τῆς εὐλικρινεστάτης προσηλώσεως καὶ τῆς ἀφοσιώσεως, ἣτις δὲν θέλει λήξῃ ἢ μετὰ τῆς ζωῆς.

Ὑμέτερος πιστὸς φίλος καὶ θεράπων

Δαινὲ δὲ Βιλλεβὲν

263. Ι. ΠΕΤΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ.

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ῥώμα).

Ἐξοχώτατοι ἀδελφοί!

Τὸ ἀπὸ τὰς 4 Σεπ. γραμμένον μοι ἀδελφικὸν σας, εὐχαρίστως ἀνέγνωσα καὶ σπεύδω νὰ σὰς κάμω ἀπάντησιν καθ' ὃν τρόπον τὰ πράγματα καὶ αἱ περιστάσεις ἐν βίᾳ μὲ διδάσκουν. Πεισιμένους εἰς τὴν ὁποίαν προθυμίαν καὶ ζῆλον δεικνύετε διὰ τὴν στερέωσιν τοῦ νεοσυστηθέντος Κεφαλληνο-Ζακυνθίου στρατιωτικοῦ σώματος, κρίνω περιττὸν νὰ ἀνανεώσω τὰς παρακλήσεις μου, ἀρκοῦμαι μόνον νὰ σὰς εἰπῶ ἐν συντόμῃ τὰ ἀκόλουθα ὅπως ἐννοήσῃτε ἐμπεριστατωμένως τὸν σκοπὸν καὶ τρόπον τῆς συστάσεως τούτου τοῦ σώματος. Ἀφοῦ πολλοὶ τῶν πατριωτῶν Κεφαλληνο-Ζακυνθίων ἀπεφασίσαμεν τὴν σύστασιν αὐτοῦ τοῦ σώματος, ἐδιωρίσαμεν ἐπὶ τούτου ἑξαμελῆ ἐπιτροπὴν ἀπ' ἀμφοτέρων τὰς νήσους, ἐπὶ μόνῃ τῇ λόγῃ νὰ βαστοῦν τὴν ἐξωτερικὴν καὶ ἐσωτερικὴν ἀνταπόκρισιν, πρὸς εὗρεσιν πόρων τῆς διατηρήσεως τούτου τοῦ σώματος, ὑποχρεῶνον αὐτὴν νὰ βαστᾷ καθαρὸν κατὰστικον καὶ νὰ διδῇ λογαριασμὸν εἰς κάθε ζήτησιν ἐκάστου πατριώτου καὶ ἐὰν δὲν μᾶς τύχῃ κανένας ἄλλος πόρος διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν διωρισμένων εἰς τοῦτο τὸ σῶμα ὑποχρεώθημεν μερικοὶ νὰ ἀκο-

λουθήσωμεν ὅλα αὐτὰ τὰ ἔξοδα ἀπὸ ἰδίᾳ μας διὰ τρεῖς μῆνας μόνον. Δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι ἡ ρηθεῖσα ἐπιτροπὴ πρέπει νὰ σᾶς ἰδέασε διὰ ὧν αὐτῶν τῶν πράξεών μας καθ' οὗ εἶδον καὶ μίαν σας ἀπάντησιν εἰς αὐτὴν μὲ τὴν ὁποίαν ἐσημειώσετε, ὅτι αἷτια σας ὑπαγορεύουν νὰ εἰσακούεσθε εἰς τὸ ἔξης μὲ μόνον τὸν Κόμητα κ. Ἀνδρέαν Μεταξᾶν.

Τὸ σταλὲν σιτάρι πρὸς ὠφέλειαν μόνον τοῦ Κεφαλληνο-Ζακυνθίου σώματος ἐπειδὴ καὶ ἐδιευθύνετο καὶ πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Διοίκησιν καὶ πρὸς τὸν Γ. Ἀρχηγὸν καὶ πρὸς τὸν κύριον Μεταξᾶν, συνέπεσε νὰ μὴν τὸ λάβῃ ἄλλος παρὰ ὁ δυνατότερος, δηλαδὴ ἡ Διοίκησις καὶ νὰ τὸ ἐξοδεύσῃ εὐθὺς εἰς τὴν φρουρὰν τοῦ Ναυπλίου. Ἐκ τούτου λοιπὸν συνάγεται ὅτι ὁσάκις ἡ ἐξοχότης σας διευθύνετέ τι πρὸς ὠφέλειαν τοῦ σώματος εἰς ἄλλον παρὰ τὴν ἐπιτροπὴν του ἔπεται πάντοτε τὸ σῶμα νὰ μὴ λαμβάνῃ τίποτες· ἂν τὸ ἐγκρίνετε λοιπὸν, εἰς τὸ ἔξης ὅ,τι βοηθείας θέλετε νὰ στείλετε πρὸς ὄφελος τοῦ σώματος νὰ τὰς διευθύνετε εἰς μόνην τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ σώματος ἢ ὁποία εἶναι διωρισμένη νὰ σᾶς δίδῃ κατὰ καιρὸν καθαρὸν λ/μὸν δι' ὧν τῶν εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων.

Ὅλοι οἱ ὀπλαρχηγοὶ καὶ ὁ Γ. Ἀρχηγὸς ἤλθομεν εἰς Ναύπλιον διὰ νὰ ὁμιλήσωμεν μὲ τὴν Διοίκησιν ὅπως συστηθῇ βασιμῶς Γενικὸν στρατόπεδον. Ἐπειδὴ τούτην τὴν στιγμὴν πληροφορούμεθα, ὅτι ὁ ἐχθρὸς ἀπέρασεν ἀπὸ τὸ Παρθένι καὶ διευθύνεται διὰ τοὺς Μύλους καὶ ὁ Γεν. Ἀρχηγὸς μᾶς ἐδιάταξεν νὰ καταλάβωμεν αὐτὴν τὴν θέσιν, ὁ καιρὸς δὲν μὲ συγχωρεῖ νὰ σᾶς ἐκτανθῶ περισσότερο, διὸ καὶ μένω κηρυττόμενος

Τῆς ὑμετέρας ἐξοχότητος
εὐκαιρινέστατος ἀδελφὸς
Ἰωάννης Γ. Πέτας

Τῇ 7 /βρίου 1826 Ναύπλιον

Πρὸς τοὺς ἐξοχωτάτους Κυρίους Κόμητα Διονύσιον Δὲ Ρώμαν,
Μαρίνον Στέφανον καὶ Κωνσταντῖνον Δραγῶναν Εἰς Ζάκυνθον.

264. Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα)¹.

Ναύπλιον, τὴν 7 Σεπτεμβρίου 1826

Κύριοι!

Ἡ ἐπιτροπὴ τῆς Συνελεύσεως ἔλαβε τὸ ἀπὸ 4 Σεπτεμβρίου ἔ. ν. γράμμα σας καὶ μὲ διέταξε νὰ σᾶς ἐξηγήσω τὴν εὐχαρίστησιν της

¹ Τὸ αὐτὸ καὶ ἐν ἐπισήμῳ ἀντιγράφῳ.

δι' ὅσα φανεοῦντε· ἡ ἐπιτροπὴ σὰς παρακαλεῖ νὰ τὴν γράφητε πάλιν, ὡς ἂν ἐχῃτε κανὲν λόγον ἢ περιεργείας ἄξιον.

Εἰς τὸ παρὸν εὐρίσκετε, Κύριοι, ἐγκλειστα δύο γράμματα καὶ παρακαλεῖσθε νὰ διευθύνητε κατὰ τὴν ἐπιγραφὴν των μὲ τὴν πρώτην ἀσφαλῆ εὐκαιρίαν.

Τὸ πρὸς τὸν κ. Μηλιάνην παρακαλεῖσθε νὰ τὸ στείλητε πρὸς κανένα ἀπὸ τοὺς ἐν Ἀγκῶνι φίλους Σας, ὅστις νὰ τοῦ τῷ ἐγχειρίσῃ ὁ ἴδιος εἰς χεῖράς του.

Δεχθῆτε, παρακαλῶ, κύριοι, τὴν βεβαίωσιν τῆς μεγάλης ὑπολήψεως μὲ τὴν ὁποίαν ἔχω τὴν τιμὴν νὰ εἶμαι

Τῆς ὑμετέρας εὐγενείας

Εὐπειθέστατος δοῦλος

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς
Συνελεύσεως

(Τ. Σ.) **Χ. Κλονάρης**

Πρὸς τοὺς Εὐγενεστάτους Κυρίους Διονύσιον Κόμητα δὲ Ρώμαν, Παναγιώτην Θ. Στεφάνου καὶ κ. Δραγῶναν.

265. ΝΑΥΛΟΣΥΜΦΩΝΟΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον· Ἀριθ. 174 Ἀρχείου Ἀλεξ. Σ. Ρώμα).

Ἐν Ζακύνθῳ τῇ 9 7/βρίου 1826

Ἀπὸ τὸ ἐν μέρος οἱ ἐνταῦθα Κ^{οι} Κομ. Διονύσιος Δὲ Ρώμας, Ἀλέξιος καὶ ἀνεψιοὶ Στεφάνου, καὶ Κωνσταντῖνος Δραγῶνας, καὶ ἀπὸ τὸ ἕτερον ὁ Καπ. Ἰωάν. Λυκιαρδόπουλος, διοικητὴς τῆς Ἰονικῆςμπομπάρδας ὁ «Ἅγιος Εὐλευθέριος» ἐσυμφώνησαν ὡς ἀκολούθως :

Α^{ον} Οἱ Κ^{οι} Κόμης Δὲ Ρώμας, Στεφάνου καὶ Δραγῶνας ὑπόσχονται νὰ δώσουν τὸ σωστὸν φορτίον τῆς εἰρημένης μπομπάρδας εἰς τόσον Παξιμάδι τὸ ὅποιον ὁ Κ^{ος} Ἰωάννης Λυκιαρδόπουλος ὑπόσχεται ὁμοίως νὰ τὸ δεχθῇ καὶ νὰ τὸ φορτώσῃ ἐπάνω εἰς τὸ ἴδιον πλοῖόν του, ὅπερ ἐγγυῇται στεγνὸν ἀπὸ νερὰ σιγυρισμένον, καὶ ἐφωδιασμένον μὲ τὰ ἀναγκαῖα τῆς ναυτικῆς του, διὰ νὰ τὸ μεταφέρῃ εἰς Κυτριάς καὶ νὰ τὸ παραδώσῃ μὲ τὴν ἰδίαν βάρκαν καὶ ἀνθρώπους του, ἢ εἰς τὸ ἴδιον μέρος τῶν Κυτρίων, ἢ εἰς ὅποιον ἄλλο τῆς Μάνης ἤθελε διορισθῇ ἀπὸ τὸ ὑποκείμενον πρὸς τὸ ὅποιον θέλει διευθυνθῇ τὸ φορτίον ἀπὸ τοὺς Κ^{ους} ναυλωτάς. Καὶ ἂν κατὰ περίστασιν ἤθελε διορισθῇ διὰ νὰ ξεφορτώσῃ ἐκτὸς τῶν μερῶν τῆς Μάνης, εἰς Ναύπλιον, Μύλους Ναυπλίου, πέριξ τῆς Μονοβασίας, Ἄστρος ἢ εἰς κανένα ἄλλο μέρος εὐκαιρέστερον τῆς Πελοποννήσου, ὑπόσχεται ὁ Κ^{ος} Ἰωάν.

Λυκιαρδόπουλος νά τὸ ἐνεργήσῃ καὶ νά ἀγροικήσῃ τὸν διορισμὸν τοῦ παρὰ τῶν Κ^{ων} ναυλωτῶν εἰς Κυτριάς ἐπιφορτισμένου, διὰ νά δώσῃ τὴν ἀνήκουσαν ὁδηγίαν τῆς ἐκφορτώσεως καὶ παραδόσεως τοῦ φορτίου του, περὶ τῆς ὁποίας χρεώσται νά λάβῃ καὶ νά ἀποστείλῃ ἐνταῦθα μίαν ἀναφορικὴν ἀπόδειξιν.

Β^{ον} Μετὰ τὴν τελείαν παράδοσιν καὶ φόρτωσιν τοῦ παξιμαδίου ὁ καπ. Ἰωάν. Λυκιαρδόπουλος πρέπει νά υπογράψῃ βεβαιωτικῶς τὰς ἀνηκούσας φορτωτικὰς ἀποδείξεις καὶ πέρνοντας τὰ ἀναγκαῖα χαρτιά του νά ἐκπλεύσῃ μὲ πρῶτον ἀρμόδιον καιρὸν ἐντεῦθεν κατ' εὐθείαν διὰ Κυτριάς ὅπου μέλλει νά ἀποφασισθῇ ἡ ἐξφόρτωσις, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον, διὰ τὴν ὁποίαν ἐσυμφώνησε διὰ σταλίαν ἡμέρας δέκα τρεχουμένας καὶ λογαριαζομένας μετὰ μίαν ἡμέραν τοῦ φθασιμοῦ του.

Γ^{ον} Ὁ ναῦλος διὰ τὸ προμελετημένον ταξίδιον ἐσυμφωνήθη μὲ κοινήν τῶν μερῶν εὐχαρίστησιν· δηλαδή ἂν ἡ ἐκφόρτωσις ἤθελεν ἐκτελεσθῇ εἰς τὰ μέρη τῆς Μάνης, διὰ Κολονάτα ἑκατὸν ἑβδομήντα πέντε Νο 175, προπληρωτέα ἀπὸ τοὺς ἐδῶ Κ^{ους} ναυλωτὰς πρὸς τὸν Καπ. Λυκιαρδόπουλον· εἰ δὲ καὶ ἤθελεν ἐνεργηθῇ εἰς ὁποιονδήποτε ἀπὸ τὰ ἕτερα μέρη τῆς Πελοποννήσου τότε θέλει πληρῶνεται πρὸς τὸν ἴδιον ἓνα περισσότερον ναῦλον ἀπὸ Κολονάτα ὀγδοήντα Νο 80, πληρωνόμενα καὶ ταῦτα ἐδῶ ἀπὸ τοὺς ἰδίους Κ^{ους} ναυλωτὰς, ὕστερον ἀπὸ τὴν ἐκφόρτωσιν καὶ παράδοσιν τοῦ φορτίου εἰς τὸν διορισμὸν των. Οὕτω τὰ μέρη συμφώνως ἀπεφάσισαν καὶ ὑπόσχονται νά φυλάξουν ἀμετάτρεπτα τὰ διαλαμβαγόμενα εἰς τὸ παρὸν ναυλοσυμφωνητικὸν γράμμα, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἔγειναν τρία ὁμοία, δ' ἓν καὶ μόνον τέλος, ὑπογεγραμμένα καὶ μαρτυρημένα εἰς ἑνδειξιν.

Ἰωάννης Λυκιαρδόπουλος

Διονύσιος δὲ δὲ Ρώμας

Ἀλέξιος καὶ ἀνεψιοὶ Στεφάνου

Κωνσταντ. Δραγώνας

Γεώργιος Μπάστας μαρτυρῶ

266. Δ. ΠΛΑΠΟΥΤΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6831 Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Ἐξοχώτατοι.

Τὸ ἀπὸ 24 ἀπελθόντος σημειωμένον ἔξοχόν σας μὲ τὸν κοινὸν φίλον Ζαχαριάδην ἔλαβον. Ἐξ αὐτοῦ ἐχάρην α^{ον} τὸ αἶσιον τῆς ποθητῆς μοι ὑγείας σας, ἐπομένως εἶδον τὰς ἐν αὐτῷ συμβουλάς καὶ ὁδηγίας σας, τὰς ὁποίας καλῶς παρατηρήσας καὶ ὠφελίμους πρὸς τὴν πατρίδα εὐρών, εὐχαρίστως ἐδέχθην, ὡσὰν ὁποῦ ὡς διψασμένη ἔλαφος τὰς ἐπερίμενον.

Ἐγὼ προλαβόντως ἐξ Ἀργους μετὰ τοῦ ἀνεψιοῦ μου Ἀποστόλη κατὰ χρέος δὲν ἐλείψαμεν εἰς τὸ νὰ σᾶς ἐξηγήσωμεν λεπτομερῶς καὶ ἐκτεταμένως τὴν κατάστασιν τοῦ ἐσωτερικοῦ μας καὶ τὰς ταραχὰς ἦτον τότε ἐκ τῶν ἰδιοτελῶν σου ἐξηγούσαμεν καὶ τὸν τρόπον τοῦ εἰς Κόρινθον πηγαίμου μας. Ἦδη δὲ καὶ διὰ τῆς παρούσης μου δὲν λείπω καὶ αὐθις εἰς τὸ νὰ σᾶς ἐκθέσω τὰ πρακτικά μας. Ἡμεῖς, ἀφοῦ ἐπήγαμεν εἰς Κόρινθον καὶ ἀφοῦ πατριωτικῶς προτρέψαμεν πρὸς τὸν ἐξισασμὸν καὶ τὰ δύο διαφιλονεικούμενα μέρη, ὅπως οὖν εἰσηκούσθημεν καὶ ἐπαύσαμεν τὰς ἐμφυλίους ταραχὰς. Τὸν δὲ Γενικὸν μας Ἀρχηγὸν κύριον Θεόδωρον Κολοκοτρώνην εὐρομεν εὐδιάθετον εἰς ὅσα πρὸς τὴν πατρίδα ὠφέλιμα τοῦ ὠμιλήσαμεν. Ἐνωθεὶς μὲ στερεὰν ἀπόφασιν μὲ ἡμᾶς καὶ εἰς τὸ ἐξῆς μένων ἀδιάφορος ἀπὸ τὰς ταραχὰς καὶ διχονοίας τῶν ἰδιοτελῶν, ὀρκωθεὶς εἰς τὸ ἐξῆς νὰ κάμῃ φατριὰν τὴν δυστυχή πατρίδα καὶ προστάτης τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ Νόμου καὶ φίλος τῶν καλῶς φρονούντων πατριωτῶν. Ἀφοῦ λοιπὸν, ὡς εἴρηται, ἐπαυσαν αἱ ἐμφύλιοι ταραχαί, ἀπεφασίσσαμεν νὰ ἀπέλθωμεν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ συσταίνοντες Γενικὸν στρατόπεδον, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἀπὸ τινα ἀναγκαῖα ἐλλείποντα τοῦ στρατοπέδου καὶ συσκεφθέντες περὶ τούτου ὅλοι οἱ ἐκεῖ ἐδρискόμενοι ὀπλαρχηγοὶ καὶ παρακαλέσαντες τὸν Γεν. Ἀρχηγὸν δι' ἀναφορὰς μας ἀπήλθεν εἰς Ναύπλιον καὶ ἀφοῦ παρρησιάσῃ τὴν ἀναφοράν μας νὰ παραστήσῃ καὶ τὴν κατάστασιν τοῦ στρατοπέδου καὶ τὰ ἀναγκαῖα προσωπικῶς. Ἀφοῦ λοιπὸν πρὸ ἡμερῶν ἑφθασεν εἰς Ναύπλιον καὶ παρρησιάσας τὴν ἀναφοράν μας καὶ τὰ διὰ ζώσης ὀμιλήσας δὲν τοῦ ἐδόθη κάμμία ἀπόκρισις, ὅθεν, βιασμένοι πλέον καὶ ἡμεῖς ἐκ τῆς ἀνοικονομησίας τῶν ἀναγκαιῶν τῶν στρατιωτῶν μας, ἤλθομεν νὰ ὀμιλήσωμεν καὶ οἱ ἴδιοι τὰ ἴδια πρὸς τὴν Διοίκησιν, ὅπου καὶ παρρησιασθέντες καὶ ὀμιλήσαντες, ἕως σήμερον οὐδὲν κατωρθώσαμεν, θέλει περιμείνωμεν ὅμως καὶ ἕως αὔριον, κατὰ τὴν ὑπόσχεσίν της, νὰ λάβωμεν ἀπόκρισιν καί, ἢ οὕτως ἢ ἄλλως, ἀφεύκτως μετὰ τὴν αὔριον ἀναχωρῶ εἰς τὸ χρέος μου, προσπαθώντας τὸ κατὰ δύναμιν.

Ἐπιθυμῶ πάντοτε νὰ μὴν ὑστεροῦμαι ἔξοχόν σας, ἐφωδιασμένον μετὰ τῆς ποθητῆς μοι ὑγείας σας καὶ μετὰ τῶν πατριωτικῶν ὁδηγίων σας, ὄντα ἀμφοτέρω ἐπιθυμητά μοι.

Μένω μὲ ὅλον τὸ σέβας

Τῇ 10 7/βρίου 1826
Ναύπλιον

Ὁ πρόθυμος τῶν διαταγῶν σας
Δημητράκης Πλαπούτας

Πρὸς τοὺς ἐξοχωτάτους Κυρίους Κόμητα Διονύσιον δὲ Ρώμαν,
Παναγιώτην Στεφάνου καὶ Κωνσταντῖνον Δραγῶναν.

Εἰς Ζάκυνθον.

267. Ο ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ ΔΑΝΙΗΛ ΠΡΟΣ ΔΙΟΝ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 175 Ἀρχαίου Ἀλεξ. Σ. Ρώμα.)

Τὴν περισπούδαστόν μοι ἐξοχότητά της ταπεινῶς εὐχόμενος ἀσπάζομαι.

† Ἡ λαμπρά υπόληψις τοῦ ὑποκειμένου της, φθάσασα πρὸ καιροῦ εἰς τὰς ταπεινάς μου ἀκοάς, ἐκίνησε τὰς πρὸς τὸν ὑφιστον θεὸν βαθείας καὶ ἐνδομύχους εὐχάς μου ὑπὲρ αὐτῆς, καὶ ἤδη μὲ ἐνθαρρύνει, ἂν καὶ ἀγνώριστον πρὸς τὴν ἐξοχότητά της, διὰ τὴν θέσιν καὶ τὰς περιστάσεις νὰ τῇ γράψω καὶ νὰ ἐρευνήσω περὶ τῆς εὐχετικῆς μοι ἀγαθῆς ὑγείας της. Ἐπεθύμουν πρὸ πολλοῦ νὰ τῇ γράψω καὶ διὰ τούτου νὰ γνωρισθῶ μὲ τὴν ἐξοχότητά της, αἷτια ὅμως διάφορα, καὶ πρὸ πάντων ἡ φρικτὴ τῶν περιστατικῶν μας ἀνωμαλία, ἀνέβαλλε τὴν εἰς τοῦτο μεγάλην ἐπιθυμίαν μου, ἀλλ' ἤδη αὐτὴ ἐκπληροῦται διὰ τῆς παρρησιασθείσης ἀσφαλτοῦς εὐκαιρίας, καὶ εἴθε αὕτη μου ἡ ἐπιθυμία, νὰ εὐαρεστήσῃ καὶ εἰς τὴν φιλοπάτριδα ἐξοχότητά της. Κύριε! πρὸς ἐμὲ κανὲν ἄλλο ἐπὶ ζωῆς μου δὲν ἐστάθῃ προσφιλέστερον, ὅσον ὁ ἀνθρώπος ἐκεῖνος ὁ πεπρoικισμένος μὲ σπάνια προτερήματα ὅσα περιστολίζουσι κατ' ἀλήθειαν τὸ ἔξοχον ὑποκειμένον της καὶ βεβαίωσιν ἀκριβῆ ἡξιώθην εἰς τοῦτο τὴν εἰλικρινῆ παράστασιν τοῦ ἐδικοῦ μου Διδασκάλου Κυρ. Καλλινίκου Καστόρῃ, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ ἐθεμελίωσα τὴν πρὸς τὸ ὑποκειμένον της ἀγάπην μου· εἰς τὴν εὐμένειαν δὲ τοῦ ἡθους της ἐπιστηριζόμενος δὲν ἀπαξίω νὰ τὴν παρακαλέσω διὰ νὰ προστατεύσῃ εἰς τὴν ὑπόθεσιν τοῦ αὐτόσε εὐρισκομένου Κυρ. Καλλινίκου, ὡς ὁ τοῦ δικαίου λόγος ἀπαιτεῖ· καὶ εἰς τοῦτο ἃς βεβαιωθῇ ὅτι θέλει ἔχει παντοτεινὰ πολλοὺς καὶ πολλὰς εὐχέτιδας· ζητῶ συγγνώμην εἰς τὴν ἐνόχλησιν ὅπου τῇ δίδω ἐπιβαρύνων τὸ πολυάσχολόν της μὲ πρῶτον ἤδη ὅπου τῇ γράφω· ἐπιθυμῶ δὲ νὰ ἀξιοῦμαι συνεχῶν γραμμάτων της ἐμφαντικῶν τῆς περισπουδάστου μοι ἀγαθῆς ὑγείας της καὶ εἰδοποιητικῶν τῶν ὑπὲρ τῆς κλονιζομένης γλυκείας πατρίδος ἀγαθῶν καὶ ἐπωφελίμων σκέψεων καὶ ἐνεργειῶν της· εὐχαριστοῦμαι μάλιστα νὰ μὲ γνωρίζῃ ὅλον οἶκίον, εἰλικρινῆ ἀδελφὸν καὶ ἔνθερμον εὐχέτην πρὸς Κύριον, πρὸς δὲν εὐχόμενος τὸ νὰ ὑγιαίνητε ἐν εὐημερίᾳ, καὶ νὰ εὐτυχῆτε πανολδίως κατ' ἄμφω, ὑποσημειοῦμαι μὲ ὅλην τὴν ἀδελφικὴν εἰλικρίνειαν.

Τῇ εἰς Σιπτεμβρίου ἡωκς
Ἐν Ναυπλίῳ

Διάπυρος ἐν Χριστῷ καὶ ταπεινὸς εὐχέτης
καὶ τῶν ἐπιταγῶν της προθύμος

† Ὁ Τριπόλεως Δανιήλ

Τῷ ἐξοχωτάτῳ Κύριετι Διονυσίῳ Δὲ Ρώμα εὐχετικῶς. Εἰς Ζάκυνθον.

268. Ο ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ ΔΑΝΙΗΛ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς οἰκογενείας Δραγῶνα).

† Μ' ὄλον ὁπου διὰ τε τὴν ἀπ' ἀλλήλων διάστασιν καὶ τὴν πληθὺν τῶν περιστατικῶν μῆτε προσωπικῶς μῆτε διὰ γραμμῶν ἐγνώριζα αὐτὴν ἄχρι τοῦδε, μ' ὄλον τοῦτο νοερῶς δὲν ἔλειψα ποτὲ τοῦ νὰ ἐντρυφῶ τῆς ἀγάπης τῆς, καὶ μάλιστα ἀφ' οὗ καιροῦ εὐήχησέ μου ταῖς ἀκοαῖς τὸ φιλόπατρι καὶ φιλογενὲς τῆς διαθέσεώς τῆς, καὶ τὰ ὑπὲρ πατρίδος λαμπρά τῆς προτερήματα τὰ ὅποια ἀξιοπρεπῶς χαρακτηρίζουσι τὸ ἐξοχὸν ὑποκείμενόν τῆς, διὰ τὰ ὅποια καὶ ἔκτοτε χαίρων καθ' ἑκάστην ἀνυψῶ χεῖρας ταπεινὰς εἰς τὸν Ὑψιστον Θεὸν ὑπὲρ τῆς φίλης μοι κορυφῆς τῆς. Κύριε! παρὰ τοῦ ἐδικοῦ μας διδασκάλου κυρίου Καλλινίκου Καστόρην, τοῦ αὐτόσε εὐρίσκομένου, ἔχων ἀκριβεστάτην παράστασιν διὰ τὸ ἐξοχὸν ὑποκείμενόν τῆς ἀπὸ πολλοῦ ἤθελον νὰ τῇ γράψω, καὶ νὰ ἀπολαμβάνω ἐκ τούτου τῆς ἀγάπης τῆς, ἀλλ' ἡ μεγάλη ἀνωμαλία τῶν πραγμάτων, αἱ καθημεριναὶ ὑπόνοιαι τῶν δεινῶν γεγόνασί μοι ἄχρι τοῦδε ἐμποδῶν ἤδη δὲ ἀποδαλῶν πᾶσαν αἰτίαν τῇ γράφῳ καὶ ἐρωτῶν τὰ τῆς ὑπὲρ τι ἄλλο εὐκτέας μοι ὑγείας τῆς, ἐκκληρῶ τὴν ἐπιθυμίαν μου, ἥτις ἄμποτε νὰ φανῇ ἀρεστή, καὶ περὶ τὴν φίλην μοι ἐξοχότητά τῆς, διὰ νὰ μὴ μένω ὑστερημένος τῆς συνεχοῦς ἀγγελίας τῶν κατ' αὐτὴν καὶ ἐκείνων ὅσα ὑπὲρ τῆς φίλης πατρίδος σκέπτεται ἐνεργοῦσα· ἐπιδαρύνων δὲ τὸ πολυφρόντιστόν τῆς, παρακαλῶ, ἵνα ὡς φιλοδίκαιος προστατεύσῃ οἷς τρόποις οἶδε, καὶ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Κυρ. Καλλινίκου, ἕνεκα τοῦ δικαίου καὶ τῶν ὀρφανῶν, καὶ τὴν πληροφορῶ διτὴν μεγάλην θέλει ἔχει τὴν ἀμοιβὴν παρὰ τοῦ Πατρὸς τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν Θεοῦ, παρ' οὗ τὰ ἔτη αὐτῆς εἰεν ὅ,τι πλείστα, ὑγιεινά, εὐδαίμονα καὶ σωτηριώδη· μένω δὲ

Ἐν Ναυπλίῳ
Τῇ 1ῃ Σεβρίου αὐακς'

Τῆς ἐξοχότητός τῆς ταπεινὸς εὐχέτης πρὸς
Θεὸν καὶ ταῖς ἐπιταγαῖς πρόθυμος

[Ἀπεκδόθη ἡ ὑπογραφή].

Τῇ ἐξοχωτάτῳ Κ^ω Κωνσταντ. Δραγῶνα εὐχετικῶς. Εἰς Ζάκυνθον.

269. ΝΙΚΗΤΑΡΑΣ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς οἰκογενείας Δραγῶνα).

Εὐγενέστατε Κύριε Κωνσταντάκη Δραγῶνα!

Μὲ τὸ ἀδελφικόν μοι ἔρχομαι νὰ ἐρωτήσω τὸ αἷσιον τῆς ἀγαθῆς ὑγείας σας καὶ δεύτερον ἂν ἐρωτᾷς καὶ διὰ ἐμᾶς χάριτι θεῖα ὑγιαίνονμεν, ἀγωνιζόμενοι εἰς τὸ πρὸς τὴν πατρίδα χρέος μας. Εὐγενέστατε,

σας παρακαλῶ θερμῶς ἵνα ἡθέλατε δμλήσει εἰς τοὺς δσους φιλογενεῖς γνωρίζετε, ἵνα κάμωσι καμμίαν ἐξοικονόμησιν εἰς τὴν φαμελίαν τοῦ μακαρίτη Ἀναγνώστη Τζοχαντάρη, ἐπειδὴ γνωρίζετε καλῶς τὸν πατριωτισμὸν τοῦ μακαρίτου, ὅστις καὶ ἀπόθανεν ὑπερασπιζόμενος τὴν πατρίδα του. Εὐελπὶς ὦν ὅτι δὲν θέλω ἀποτύχει ταύτην τὴν αἰτησίην μου καὶ συνεχῇ γράμματά σας ἰδεαζοντές με τὰ τῆς εὐγενείας σας καὶ εἴ τι νεώτερον αὐτόθι ἔχετε, ἐν τοσοῦτῳ δὲ ἀσπαζόμενός σας ἀδελφικῶς μένω.

Ἐκ Τζικιανῶν τῇ 10 Σεπτεμβρίου 1826

Ὁ ἀδελφός καὶ πατριώτης
Νικήτας Σταματελόπουλος

Πρὸς τὸν εὐγενέστατον Κύριον Κωνσταντῆν Δραγῶναν.

Εἰς Ζάκυνθον.

270. Α. ΠΑΠΑΛΟΥΚΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 176 Ἀρχαίου Ἀλεξ. Σ. Ρώμα).

Πρὸς τοὺς φιλογενεστάτους κυρίους καβαλλιέρ **Κόντε Διονύσιον Δὲ Ρώμαν** καὶ κύριον **Παναγιώτην Στεφάνου** καὶ **Κωνσταντῖνον Δραγῶναν**.
Εἰς Ζάκυνθον.

Μὲ τὴν ταπεινὴν μου ἀναφορὰν σὰς εἰδοποιῶ ὅτι σήμερον ἐπληροφορήθην ἀπὸ κάποιον καπετὰν Τζουάνε, ντιρετόρον τῆς γουλέτας τοῦ κυρίου Οὐλου, ἐρχομένου ἀπὸ Μοθώνη ὅτι ἐκεῖ εὕρισκεται αἰχμάλωτη ἡ γυνὴ τοῦ ἐπταδέλου μου ὀνόματι Χρυσούλα καὶ γυνὴ τοῦ ποτὲ Ἀθανασίου Παπαλουκά, ἐπιλεγομένου Μπαλέρμπα, διὰ τὴν ὁποίαν ζητοῦν γρόσια τετρακόσια 400 τοῦ ἐκεῖ τόπου, ὅθεν θερμῶς περικαλῶ καθὼς καὶ ἄλλοτε καὶ καθημερινῶς κάμνετε μεγάλας θυσίας εἰς τοὺς πολυθρυλλήτους Μισολογγίτας, κάμετε καὶ εἰς αὐτὴν τὴν δυστυχημένην φαμελίαν τὸ ἑλεός σας μὲ ὅ,τι τρόπον κρίνετε εὐλογον, καὶ αὕτῃ ἡ θυσία δὲν εἶνε ὀλίγον εἰς τὸ Ἔθνος καὶ ἔως τὴν ὥραν εὐρίσκονται καὶ δύο παιδιὰ τῆς εἰς τὸ Μποῦρτζι Ναυπλίου καὶ μένω μὲ τὸ ἀνῆκον σέβας.

Τῇ 10 7/βρίου 1826
Ζάκυνθος

Ὁ δοῦλός σας
Ἀναστάσιος Παπαλονκάς

271. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ ΠΡΟΣ ΔΙΟΝ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6833 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

*Ἐν Ναυπλίῳ, τῇ ια' Σεπτεμβρίου αωκς'.**Ἐξοχώτατε ἀδελφὲ καὶ εἰλικρινέστατε φίλε !*

Εἰς τὰ κοινὰ γράμματά Σας ἀπαντῶ ἰδιαιτέρως· ἡ παροῦσά μου ἀποτείνεται εἰς τὴν μερικὴν Σας ἀπὸ κγ'. Αὐγούστου, τὴν ὁποίαν ἀνοικτὴν ἔλαβον παρὰ τοῦ κοινοῦ φίλου Ζαχαριάδου, μετὰ τοῦ ὁποίου καὶ πολλὰ διὰ στόματος ὠμιλήσαμεν. Τὰς συμβουλὰς Σας ἐδέχθην πάντοτε μετ' εὐγνωμοσύνης καὶ πολλῆς ὑπολήψεως καὶ ποτὲ δὲν τὰς παρέβλεψα, εἰμὶ ἂν δὲν τὰς ἐκατάλαβα, διὰ τὴν ἀμυδρότητα, τὴν ὁποίαν ἀποτε ἐφυλάξατε.

Γνωρίζω, ὅτι εἰς τὴν ψυχὴν Σας δὲν βασιλεύει, εἰμὶ ἀθήψα ἡ ἀγάπη τῆς Πατρίδος καὶ εἰλικρινῆς φιλία, καὶ ὅτι αἱ συμβουλαί, ὅσαι μοι δίδετε, δὲν ἀποβλέπουν εἰς ἄλλο, εἰμὶ τὴν κοινὴν καὶ τὴν ἰδικήν μου ὠφέλειαν· διὰ τοῦτο καὶ τὰς βάζω εἰς πράξιν, καθόσον συμβιβάζονται μὲ τὰς κοινὰς καὶ μερικὰς ἐδῶ περιστάσεις, χωρὶς νὰ γίνωμαι ἢ φαίνωμαι ἀλλόκοτος.

Τὸ νὰ προφυλάττωμαι ὅσον ἐνδέχεται ἀπὸ τὰς μηχανορραφίας τῶν πλησιασμένων εἰς ἐμὲ ἀρχόντων καὶ νὰ δυσπιστῶ εἰς τὰς ἴδιον σκοπὸν ἐχούσας συμβουλὰς των, ἔλαβον ἀπ' ἀρχῆς εἰς σημείωσιν καὶ σειρὰν μέχρι τοῦδε ἐφύλαξα συμφώνως μὲ τὴν ὁδηγίαν Σας· ἀλλὰ, διὰ νὰ καταλάβετε, ὅτι εἰς τὰς νέας ἀναφύσεις διχονοίας δὲν εἰμ' ἔνοχος, ὅτι δὲν ὑπερασπίσθην τὴν μίαν φατρίαν, διὰ νὰ συνεργήσω, ὡς λέγετε, νὰ ὑπερισχύσῃ κατὰ τῆς ἄλλης καὶ ὅτι δὲν ἐπραξα τίποτε παρὰ λόγον, ἀρκεῖ νὰ παρατηρήσετε καὶ καλοστοχασθῇτε τὰ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τοῦδε διατρέξαντα, τὰ ὁποῖα δὲν ἀγνοεῖτε. Πόσον ἀφωσιώθην εἰς τὸ νὰ ὑποστηρίξω τὸν κύριον Ζαῖμην δὲν Σὰς λανθάνει· μετὰ Θεὸν ἐλάτρευον τὸ ὄνομά του· τὴν ἀνόρθωσίν του ἐμέτρουν εὐτυχίαν μου καὶ ἡ προεδρεία του χρεωστεῖται πλέον εἰς ἐμὲ παρὰ εἰς κάθ' ἄλλον. Ἄλλ' εὐθύς μετὰ ταῦτα ἔλαβον τοσαύτας ἀφορμὰς νὰ γνωρίσω τὴν σαθρότητα τῆς φιλίας του καὶ τὰς ἐπιβουλὰς του κατ' ἐμοῦ ἐναντίον τῶν ὄρων τῆς φιλίας καὶ τῆς εἰλικρινείας, ὥστε ἤθελε κάμω ἀπέραντον τὴν παροῦσάν μου, ἂν ἐπεχείρουν νὰ τὰς περιγράψω. Συνέπεσαν καὶ τὰ πράγματα τῆς Κορίνθου, ὡς εἰς τὸ κοινόν μου βλέπετε. Ἐκεῖ ἔλαβον τόσας νέας ἀφορμὰς νὰ γνωρίσω καλλίτερα τὴν ψυχὴν του καὶ ἐκατάλαβα καλῶς, ὅτι ἐμπιστοσύνην δὲν ἔχουν· ἀλλ' ἔστω ὡς πρὸς ἐμέ. Οὗτοι ὁμως ἐμουρντάρεψαν καὶ κοινῶς τὴν ὑπόληψίν των. Ὅλος ὁ κόσμος τοὺς μισεῖ καὶ δὲν θέλει

ἡμπορέσουν νὰ βασταχθοῦν ὅσα καὶ ἂν κάμουν, καὶ οὐτ' αὐτοὶ ἔχουν στόμα νὰ ὀμιλήσουν πλεόν, οὔτε κἀνεις ἄλλος ὑπὲρ αὐτῶν. Διὰ ταῦτα εἶναι ἀδύνατον νὰ φυλάξῃ τις φιλίαν τοιουτοτρόπως σαθράν διὸ καὶ τὴν συμβουλὴν σας δὲν ὀλιγωρῶ, ἀλλὰ σέβομαι, καὶ τὰ ὅσα εἶπον ἐν τῷ παρόντι καὶ ἐν τῷ κοινῷ ἄρκοῦσι νὰ σᾶς κάμουν νὰ γνωρίσετε τὸ ἀσυμβίβαστόν μας. Ἐγὼ ὅμως, πολιτευόμενος πρὸς τὸ παρὸν μετ' αὐτῶν ὄλων, ἔλαβον μέτρα καὶ εὗρον τρόπον νὰ ἐνωθῶ μὲ τὴν φαμελίαν μου σφικτὰ καὶ ἀδιασπάστως· καὶ περὶ τούτου μεῖναιτε βέβαιοι. Ὅθεν καὶ ἐκ συμφώνου σκεπτόμενοι ἐκάμαμεν καὶ τινὰς δεσμοὺς συγγενείας μετὰ τῶν Σουλιωτῶν, αὐξάνοντες τὸν κύκλον τῆς οἰκογενείας μας, εἰς τὴν ὁποίαν διὰ τὸ ἐξῆς ἐπιστηρίζομεν τὴν δυνάμιν μας· καὶ τοῦτο φυλάττομεν μυστικόν, ἕως νὰ τελειωθῇ ἡ Συνέλευσις, διὰ νὰ μὴν ἐρεθίσωμεν τὸν φθόνον τῶν εἰρημένων, ὅστις ἤθελε τοὺς ἐμβάλλῃ εἰς νέας ῥαδιουργίας. Ἐλάδομεν δ' ἔτι μέτρα καὶ μὲ ποίους τῶν Πελοποννησίων νὰ φυλάξωμεν ἑνωσιν. Βιάζομεν καὶ τὴν συγκρότησιν τῆς Συνελεύσεως, ἀναγκαιοτάτης τὰ μέγιστα, διὰ νὰ συστήσωμεν Διοίκησιν, ὁποῦ σχεδόν, ὡς ἐπραξαν οἱ κύριοι, ἢ εἶναι ἢ δὲν εἶναι σήμερον εἶναι τὸ αὐτό. Ἀλλ' ἐπεθυμοῦσα νὰ λάβω ἀπόκρισιν εἰς τὴν προλαβοῦσάν μου ἀπὸ κγ'. Αὐγούστου, τὴν ὁποίαν μέσον Μιχαὴλ Σισίνῃ σᾶς διεύθυνα, καὶ νὰ ἔχω τὴν γνώμην σας καθ' ὅ,τι φρονεῖτε ἀρμοδιώτερον καὶ ὠφελιμώτερον περὶ σχηματισμοῦ τῆς Διοικήσεως. Καί, εἰ δυνατόν (εἶναι ἢ εὐχὴ καὶ ἐπιθυμία μου!) νὰ ἐκάμνετε καὶ μίαν περιήγησιν ἕως ἐδῶ νὰ ἀνταμώναμεν. Ὅσον δὲ διὰ τοὺς τοῦ Κωλέττη καὶ Θεοτόκη ὀργανισμοὺς, οὗτοι δὲν ἔχουν ἰσχὺν νὰ κάμουν τίποτε, ὡς καὶ ἕως τῶρα δὲν ἔκαμαν.

Μετὰ τοῦ γενναίου Ναυάρχου κ. Μιαοῦλη φυλάττω εἰλικρινῇ φιλίαν καὶ συνεχῇ ἀνταπόκρισιν, ἀκολουθῶν τὰς ὁδηγίας σας καὶ σεβόμενος τὸν ἄνδρα ἀξίως τοῦ ἀθόφου πατριωτισμοῦ του, καὶ προχθὲς μὲ τὸν Ζαχαριάδην τῷ ἔγραψα ὑπὸ τὴν ἰδίαν ταύτην ἑννοίαν.

Καὶ ταῦτα μὲν διὰ νὰ γνωρίσετε τὰ καθ' ἡμᾶς ἐπιθυμῶ δὲ νὰ μὴ μὲ στερεῇτε τῶν συχνῶν συμβουλῶν καὶ ὁδηγιῶν σας, ὑπαγορευομένων πάντοτε ἀπὸ τὰ τοῦ αὐτοῦ πατριωτισμοῦ καὶ τῆς εἰλικρινοῦς φιλίας σας αἰσθήματα. Βεβαιωθῆτε δέ, ὅτι σέβομαι μεγάλως τὰς συμβουλὰς σας, καὶ δὲν σᾶς τὸ λέγω διὰ κολακείαν ἢ κομπλιμέντο. Ἐπιθυμῶ δ' ἔτι νὰ μὲ εἰδοποιήτε καὶ ὅ,τι ἄλλο περίεργον ἀπὸ τὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου ἤθελεν ἔχετε καὶ θέλω σᾶς εἶμαι εὐγνώμων.

Βλέπετε, ὅτι τὸ σιτάρι, ὁποῦ ἐσυντροφεύετε μὲ τὸν κύριον Ζαχαριάδην, τὸ ἐπῆρεν ἡ Διοίκησις· ἀλλ' ἐπιθυμῶ νὰ καταλάβετε, ὅτι αὐτὰ τὰ μέσα, ἥτοι τῶν ζωοτροφῶν, διευθυνόμενα τοιούτῳ τρόπῳ πρὸς ἡμᾶς χρησιμεύουν εἰς τὴν ἀληθινὴν ἀνάγκην τῆς Πατρίδος καὶ ἔχομεν ψωμί εἰς τὸ στρατόπεδον καὶ τρώμεν ἐνῶ καὶ οἱ θησαυροὶ τοῦ

Κροίσου ἤθελαν εἶσθαι χωνευμένοι εἰς τὸ Ναύπλιον καὶ οἱ πάντες ἐν αὐτῇ ὥς ἀετοὶ εἰς τὸ πτώμα ἤθελαν εἶσθαι συνηθροισμένοι. Καὶ ἄλλως δὲ ἢ διεύθυνσις αὐτῇ κατὰ πάντα λόγον εἶναι ὠφέλιμος· αὐτὰ μάλιστα ὑποστηρίζουν τὴν σειρὰν μας· καὶ πιστεύσατέ μου, ὅτι εἶναι προφυλαγμένα ἀπὸ κάθε κατάχρησιν ὅσα εἰς παραλαβὴν μου ἔρχονται. Τὰς ἀνάγκας μας καὶ τῶν ὧν ἔχομεν χρεῖαν τὰς σημειῶν εἰς τὸ κοινόν. Στέλλετε λοιπὸν εἰς παραλαβὴν μου ὅσας περισσοτέρας ζωοτροφίας, ἀρκετὰς καὶ διὰ τὰ Πελοποννησιακὰ στρατόπεδα καὶ διὰ τὰ ἔχω νὰ στέλλω καὶ εἰς τὸ τῆς Ἀττικῆς πρὸς τὸν Καραϊσκάκην, μετὰ τοῦ ὁποίου εἴμεθα σφικτὰ ἐνωμένοι. Εἶναι πολὺ ὠφέλιμον νὰ τῇ στέλλω ἐγὼ ἐδῶθεν τὰς τροφὰς ὅταν λαμβάνῃ χρεῖαν.

Ὁ κύριος Ζαχαριάδης θέλει σὰς ἐξηγηθῇ καὶ διὰ λόγου ὅσα ὁ κάλαμός μου διέφυγεν. Ἡὐχόμεν νὰ εἶχα καλλίτερα τινὰ νὰ σὰς γράψω, ἀλλὰ, τοιούτων ὄντων ἡμῶν, τοιαῦτα καὶ τὰ πράγματά μας. Εἴθε δὲ νὰ βελτιωθῶσι διὰ τῆς ἐπιμόνου καὶ ἐπιμελοῦς συνεργασίας τῶν καλῶν πατριωτῶν. Μένω ἐν τοσούτῃ μὲ ὅλην τὴν εἰλικρινή, ἀδελφικὴν καὶ πατριωτικὴν ἀγάπην

Ὁ φίλος Σας

Θ. Κολοκοτρώνης

272. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6832 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ἐ Ναυπλίου, τῇ 11 7/βρίου 1826 ε. π.

Ἐξοχώτατοι !

Φέρω ἀνὰ χεῖρας τρεῖς ἐπιστολάς Σας, 28 Αὐγούστου ε. π. 4 καὶ 14 τοῦ παρόντος ε. ν., τῶν ὁποίων ἡ πρώτη μοὶ ἐστάλη χθὲς παρὰ τοῦ κ. Ἀντωνίου Μπάστα, ἡ δὲ μοὶ ἐνεχειρίσθη διὰ τοῦ κοινοῦ φίλου Ζαχαριάδου, μετὰ τοῦ ὁποίου καὶ προσωπικῶς περὶ πάντων ὁμιλήσαμεν. Ἐλήφθη καὶ τὸ σιτάρι, 1000 βατσέλια, τὸ ὅποιον ἡ Διοίκησις, καὶ ἐπειδὴ εἶχεν ἀνάγκην διὰ ταῖνια τῶν ἐν Ναυπλίῳ, καὶ ἐπειδὴ διευθύνετο μὲν πρὸς ἐμὲ καὶ πρὸς τὸν Κ. Μεταξά, διευθύνετο δὲ καὶ πρὸς αὐτήν, τὸ ἐπῆρε καὶ ὑπεσχέθη νὰ δώσῃ ἀντὶ τούτου 10 χιλ. γρόσια εἰς τὸ Ζακυνθινο-Κεφαλληνιακὸν Σῶμα· ἡμεῖς δὲ ἐλάβομεν τὸ κριθάρι καὶ τὰ φασόλια, ὥς ἡ παραλαβὴ των φαίνεται εἰς τὴν φορτωτικὴν τοῦ κ. Ἰωάννου Ταβουλάρη. Εἶδον καὶ εἰς τὴν δευτέραν Σας τὸ νέον φορτίον τροφῶν, ὅπου εἰς παραλαβὴν μου διευθύνετε, καὶ θέλει τὸ λάδωμεν μὲ τὴν μεγαλειτέραν εὐχαρίστησιν καὶ

εὐγνωμοσύνην, ἀξίαν τῆς πατριωτικῆς ἐπιμελείας Σας καὶ τῆς φιλανθρωπικοῦ καὶ εὐεργετικῆς διαθέσεως τῶν φιλελληνικῶν Ἑταιρειῶν βεβαιωθῆτε δέ, Κύριοι, ὅτι τὰ ὅσα διευθύνονται εἰς παραλαβὴν μου εἶναι ἀνώτερα πάσης καταχρήσεως· δὲν τὸ λέγω καυχώμενος, ἀλλ' ἐπιστηριζόμενος εἰς τὴν ὡς πρὸς ταῦτα διάθεσίν μου, καθ' ἣν τὰ θεωρῶ ὡς ἱερά, καὶ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ὑποκειμένων, ὅπου ἐπισταίνω εἰς αὐτά· καὶ ἡ τοιαύτη διεύθυνσις ἤθελεν εἶσθαι ὠφέλιμος, διότι ἄλλως δὲν ἠθέλαμεν ἔχει ψωμί διὰ στρατόπεδον, ἐπειδὴ ἤθελε καταλυεσθαι ὄλον ἐν Ναυπλίῳ, ὡς δὲν ἀμφιβάλλετε.

Ἄγκαλὰ ὁ κύριος Ζαχαριάδης, πληροφορημένος τὰ πάντα, ἐπιστρέφει καὶ θέλει Σᾶς τὰ ἐξιστορήσῃ προφορικῶς, μολοντί δὲν τὰ ἀγνοεῖτε, ἐνόμισα μῶλον τοῦτο ὅχι περιττὸν τὸ νὰ Σᾶς περιγράψω ἐν συντόμῳ τὰ διατρέξαντα, ὅσα ἡτιάθησαν τὰς νέας διχονοίας καὶ ταραχάς, διὰ τὰς ὁποίας συνεχῶς μᾶς ἐπιπλήττετε, διὰ νὰ γνωρίσετε, ὅτι τούτων εἰμαι ἀνένοχος, ὅτι ἐπροσπάθησα νὰ τὰς προλάβω καὶ ὅτι ἔλαβον ὡς πρὸς ταῦτα τὸν δίκαιον δρόμον, καὶ διὰ νὰ καθυποβάλω, τέλος πάντων, ὑπ' ὅψιν Σας εἰλικρινῶς τὰ καθ' ἡμᾶς, διὰ νὰ μὴν ὑπόκεισθε εἰς ἄγνοιαν.

Δὲν Σᾶς λανθάνει πόσον ἀφωσιώθην εἰς τὸ νὰ ὑποστηρίξω τὸν κύριον Ζαῖμην. Μετὰ Θεὸν ἐλάτρευον τὸ ὄνομά του, τὴν ἀνόρθωσίν του ἐμέτρουν εὐτυχίαν μου, καὶ ἡ προεδρεία τοῦ χρεωστεῖται πλέον εἰς ἐμὲ παρὰ εἰς κάθε ἄλλον. Ἄλλ' εὐθὺς μετὰ ταύτην ἔλαβον τοσαύτας ἀφορμὰς νὰ γνωρίσω τὴν σαπρότητα τῆς φιλίας του κατ' ἐμοῦ, ἐναντίον τῶν ὄρων τῆς φιλίας καὶ τῆς εἰλικρινείας, ὥστε ἤθελε κάμω ἀπέραντον τὴν παροῦσάν μου ἂν ἐπεχείρουν νὰ τὰς περιγράψω. Ἐν τούτοις συνέπεσε, διὰ τὴν ἀνέχειαν τοῦ ἔθν. Ταμείου καὶ διὰ τὴν ἀνοικονομίαν τοῦ στρατιωτικοῦ, καὶ διὰ νὰ προλάβωμεν τὰς καταχρήσεις του, μάλιστα ἐκείνου τῆς Ἡπείρου, συνεσκέφθημεν ἐκ συμφώνου ὅλοι οἱ ὀπλαρχηγοὶ καὶ ἐπροτεῖναμεν εἰς τὴν Διοίκησιν, καὶ ἡ Διοίκησις ἐνέκρινε καὶ ἀπεφάσισεν, ὅτι τὰ εἰσοδήματα τῆς Πελοποννήσου νὰ χρησιμεύουν δι' ἐξοικονόμησιν τῶν χρειῶν ὅλου ἐν γένει τοῦ στρατιωτικοῦ, ὅσον εἰς τὸ ἐξῆς ἤθελεν ἐκστρατεύσει πραγματικῶς ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ, καὶ ἡ ὑπεράσπισις αὐτῆς τῆς ἀποφάσεως ἀφιερώνετο εἰς ἡμᾶς τοὺς ἰδίους στρατιωτικούς. Ἀλλὰ τινές, οἱ ὅποιοι ἀλαζονικῶς θέλουν νὰ φαίνωνται δυνατοὶ μὲ τὰ ξένα ἢ μὲ τὰ ἐθνικά μέσα, ἰδιοποιοῦντο τὰ προϊόντα Βοστίτης καὶ Κορίνθου, τὰ πλέον οὐσιωδέστερα εἰσοδήματα ἐκ τῶν τῆς Πελοποννήσου. Ἐφωνάξαμεν ἐναντίον τῆς ἀτεπίας καὶ ὅλοι ἦσαν σύμφωνοι μὲ ἡμᾶς· συνέπεσε καὶ ὁ λαὸς τῆς Κορίνθου, βεβαρημένος μὲ ὑπερβολὴν ἀπὸ τὴν τῷ ὄντι ἀφόρητον τυραννίαν καὶ τὰς ἀπαραδειγματίστους καταχρήσεις τοῦ στρατηγοῦ Νοταρᾶ, ἐζήτηι προστασίαν ἀπὸ πάντα τινὰ καὶ ἀπὸ τῆν

Διοίκησιν, καὶ μὴ εὐρίσκων, ἐπρόστρεξεν εἰς τὰ ὄπλα τοῦ καὶ ἐσυγκεντρίσθη ὑπὸ τὸν ἀντιστράτηγον Νοταρᾶν. Ἡ αἰτία αὕτη, συντροφευμένη μὲ τὴν προρρηθείσαν, ἐξέρρηξε τὸν νέον ἐμφύλιον πόλεμον κατὰ τὴν Κόρινθον, ὃ ἐποῖος πόσον μ' ἐλύπησε καὶ πόσον ἐστενοχῶρει τὴν ψυχὴν μου ἡμπορεῖτε νὰ τὸ γνωρίζετε. Ἐγεύθη γὰρ αἰσθαντικὰ τὴν πικρίαν τοῦ καὶ βλέπω εἰς ὅποιαν ἀθλιεστάτην κατάστασιν ἔφερε τὴν πατρίδα καὶ ἐπεθύμουν νὰ προκαταληφθῇ· ἀλλὰ δὲν εἶναι ὅλοι μὲ τὴν αὐτὴν διάθεσιν ὡς ἐγώ. Διετάχθη γὰρ παρὰ τῆς Διοικήσεως ν' ἀπέλθω νὰ τὸν προλάβω καὶ σταματήσω· εἴτ' ἐστάλη καὶ ἐπιτροπή, μεθ' ἧς καὶ ὁ πρόεδρος Ζαῆμης, ὅτε μοι ἐδόθησαν τόσαι νέαι ἀφορμαὶ νὰ γνωρίσω καλλίτερα τὴν ψυχὴν των. Ἐν τοσούτῳ ἐγὼ ἐπροσπάθησα νὰ παύσω τὸν ἐμφύλιον πόλεμον καὶ εἰσηκούσθη γὰρ ἐνὸς μέρους ἀπὸ τοὺς Κορινθίους καὶ ἔγινε παῦσις, ἀλλὰ τοὺς ἐπῆρα εἰς τὸν λαιμόν μου, διότι ἀφοῦ ὑπακούσαντες καὶ πιστεύσαντες εἰς τὸν λόγον μου ἐτράδην χέρι, τότε εἶδον οἱ δυστυχεῖς νὰ καίωνται τὰ χωρία των καὶ δλόκληρα δάση πευκῶν, τὰ ὅποια ἦσαν ἡ ζωὴ των· τὸ πρᾶγμά των νὰ λαφυραγωγῇται, τὰ ζῷα των ν' ἀρπάζωνται καὶ οἱ βόες τῆς γεωργίας των νὰ φονεύωνται· ἡ τιμὴ των νὰ βιάζεται, παιδία των νὰ καίωνται, ἀθῶοι νὰ φονεύωνται καὶ ὅς' ἄλλα οὐδ' οἱ πλέον ἐχθρικοὶ βάρβαροι δὲν ἤθελε πράξουν! Εἰς μάτην ἕνας δλόκληρος λαὸς ἐφώναξε καὶ φωνάζει ἀκόμη ἔμπροσθεν τῶν ἀρχόντων. Οὗτοι κρατοῦσι σφικτὰ τὴν ὑπὲρ αὐτῶν ψῆφον, ἀνάγκητοι εἰς τὰ δεινὰ τοῦ καὶ κωφοὶ εἰς τὰς φωνὰς κάθε συμπαθητικοῦ πατριώτου, συγχωροῦσι τὰ τοιαῦτα ἐγκλήματα, χαρίζουσι τὸ ἔθνικόν εισόδημα τῆς σταφίδος εἰς τοὺς ἀρπάκτας τοῦ, μὲ τὰ μέσα τοῦ ὁποίου ἐκέρδισαν πολλοὺς ὑπερασπιστὰς (τῶν ὁποίων δὲν κατεδέχθη νὰ γίνω σύντροφος) διὸ καὶ κάθε ἄλλο κοινωφελὲς δίκαιον καταπατᾶται ἤδη. Εἰς τοιαῦτα πῶς νὰ σταθῇ τις μὲ ψυχρὰν ἀδιαφορίαν καὶ ἀσυμπαθῆς, ἐνῶ ἡμποροῦσαν νὰ ἐπιφέρουν τὸ ὀλεθριώτατον ἀποτέλεσμα τῆς ἀπελπισίας καὶ φιλοτιμίας ἐνὸς λαοῦ. Οἱ δὲ καλοὶ προὔχοντές μας, ζυμωμένοι μὲ τὴν τουρκικὴν τοὺς πολιτικὴν, ὀλίγον φροντίζοντες περὶ τούτων, ἐρέθισαν μᾶλλον τὸν ἐμφύλιον πόλεμον καὶ τὸν ἐρεθίζουν ἀντὶ νὰ ἐμποδίσουν, διότι, φαίνεται, χωρὶς ταραχὰς καὶ χωρὶς διχόνοιαν δὲν ἡμποροῦν νὰ ὑπάρξουν· διὸ καὶ τὴν ὁμόνοιαν δὲν ἡμποροῦν ποτὲ ν' ἀγαπήσουν, ἔνωσιν καὶ φιλίαν δὲν ἡμποροῦν νὰ φυλάξουν, ἐλικοκρίνειαν καὶ ἐμπιστοσύνην δὲν ἔχουν· (ἀλλ' ἔλαβον ἐγὼ μέτρα μὲ ποίους νὰ φυλάξω ἔνωσιν καὶ νὰ συστήσω τὴν δύναμίν μου). Ἐῖπομεν νὰ τοὺς ἐκλέξωμεν διὰ κεφαλὴν τοῦ ἔθνους, διὰ νὰ ἐπανορθώσουν τὴν πεσμένην ὑπόληψίν τους καὶ διὰ τοῦτο νὰ φιλοτιμηθοῦν νὰ ὠφελήσουν καὶ τὴν πατρίδα· ἀλλ' οὗτοι, κυριευμένοι ἀπὸ μίαν ἀδυναμίαν εἰς τὸ νὰ νικήσουν τὰ ἐντροπιασμένα πάθη των, δὲν ἡμπόρεσαν οὔτε κατὰ τὸν ὀλίγον καιρὸν τῆς ἐξουσίας των νὰ τὰ

κατασιγάσουν διὰ νὰ ἐπανορθώσουν τὴν ὑπόληψιν τους. Ἡ κατηγορία ὅμως, ὁμολογῶ, γίνεται διὰ ὅλους, διὰ ὅλον τὸ ἔθνος, καὶ ἡ βλάβη κοινή. Ἀλλά, τί νὰ κάμωμεν; Ὅσακις ἠθελήσαμεν νὰ τ' ἀποφύγωμεν, μ' ὅσα καὶ ὅποια μέτρα καὶ ἂν ἐλάβομεν, ἀπὸ χεῖρον εἰς χεῖρον περιπέσαμεν. Τοιοῦτος εἶναι ὁ ὁργανισμός μας, διὸ καὶ ἄξιος συμπαθείας ὄχι μόνον κοντὰ εἰς ὁμογενεῖς, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἄλλογενεῖς φιλέλληνας, πρὸς τοὺς ὁποίους ἂν ἡμεῖς δὲν εἴμεθα εἰς κατὰστασιν καὶ νὰ ἀποδείξωμεν δείγματα εὐγνωμοσύνης, διὰ τὰς ὁποίας συνεχῶς λαμβάνομεν παρ' αὐτῶν ἐπωφελεστάτας βοηθείας, ἡ ἐξοχότης σας μὴν παύετε ἀπὸ τοῦ νὰ ἀποδίδετε τὰς εὐχαριστίας ἐκ μέρους ἡμῶν καὶ ὅλου τοῦ ἐλληνικοῦ ἔθνους, διὰ νὰ μὴν παύσουν ἀπὸ τὸ νὰ μᾶς συντρέχουν, διότι ἐκτὸς τῶν βοηθειῶν αὐτῶν, δὲν ἤξεύρω πῶς ἠθέλαμεν κάμει!

Αἱ ἀνάγκαι τοῦ στρατοπέδου μας εἶναι ἀπὸ ζωοτροφίας ὅσας περισσοτέρας ἡμπορέσετε νὰ μᾶς πέμψετε, πέμποντές τας ὅμως ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς ἡμᾶς, διὰ νὰ μὴν πίπτουν εἰς τὴν ἀκόρεστον κατὰχρησιν τῶν ἐν Ναυπλίῳ. Ἐγὼ δὲ καὶ τὰ Πελοποννησιακὰ στρατόπεδα θέλει ἐξοικονομῶ μὲ ὅλην τὴν ἐνδεχομένην φειδωλίαν καὶ εἰς τὸ στρατόπεδον τῆς Ἀττικῆς θέλει στέλλω πρὸς τὸν στρατηγὸν Καραϊσκάκη, μετὰ τοῦ ὁποίου εἴμεθα σφικτὰ ἠνωμένοι, καὶ ἐκεῖ τῷ ἔστειλα καὶ τὸ ἵππικὸν ὁποῦ μοι τὸ ἐζήτησεν ὡς ὠφέλιμον. Ζωοτροφίας λοιπόν, ζωοτροφίας ὅσας περισσοτέρας, ἐπειδὴ ἐδῶ δὲν ἐθέρισε κανεὶς, διότι ὁ ἐχθρὸς τὰ κατηφάνισεν ὅλα τὰ σπαρτά, καὶ πρῶιμα καὶ ὀψιμα, καὶ δὲν εὐρίσκομεν πούθενά. Ἐχομεν ἀνάγκην καὶ ἀπὸ 200 χιλιάδες τουφεκόπετραις λαλοβίτικαις, περὶ τῶν ὁποίων προεγράφαμεν διὰ τοῦ Κ. Πετρίνη, καὶ περιμένομεν καὶ τὸ κριθάρι. Κρίνω δὲ περιττὸν νὰ σᾶς προσθέσω τίποτε περὶ τούτων.

Ὡς τόσον, ἐνεκα τῶν ἀνωτέρω αἰτιῶν καὶ διὰ νὰ βιάσωμεν νὰ συγκροτηθῇ ἡ Συνέλευσις, νὰ ἐπανορθώσῃ τὴν ὑπόληψιν τῆς Διοικήσεως, ἡ ὁποία, ὡς ἔπραξαν οἱ εἰρημένοι Κύριοι, ἢ εἶναι ἢ δὲν εἶναι: κάμνει τὸ αὐτό, εὐρισκόμεθα τώρα ἐδῶ, καὶ ἐπιθυμῶ νὰ μοῦ κοινοποιήσετε τὴν γνώμην σας, ὡς πολυπειρότεροι, τί φρονεῖτε περὶ σχηματισμοῦ Διοικήσεως.

Ὅσα ἢ τὸν κάλαμόν μου διέφυγον, ἢ δὲν ἠθέλησα νὰ γράψω, ὁ κύριος Ζαχαριάδης, τοῦ ὁποίου ὠμίλησα εἰς πλάτος τὰ πάντα, θέλει σᾶς τὰ διασαφίσῃ. Γράφω δὲ καὶ ἰδίως πρὸς τὴν ἐξοχότητά του τὸν Κόμητα Ρώμαν, ἀποκρινόμενος εἰς μίαν ἰδιαιτέραν του, καὶ ἐκ τούτων ἀπάντων βλέπετε κατ' ἀκρίβειαν τὰ καθ' ἡμᾶς. Ἐπιθυμῶ νὰ λαμβάνω συνεχεῖς ἐπιστολάς σας μὲ τὰς πατριωτικὰς καὶ συνετὰς ὁδηγίας σας, τὰς ὁποίας ἀποδεχόμενος, δὲν λείπω νὰ κανονίζω δι' αὐτῶν τὰ βαδίσματά μου· πρὸς δὲ ἐπιθυμῶ νὰ μὲ εἰδοποιήτε καὶ κάθε ἐξωτερικὸν περίεργον καὶ ἄξιον λόγου.

Προλαβόντως ἦλθε καὶ ὁ καπ. Ἀμιλτων ἐνταῦθα καὶ ὠμιλῆσαμεν ὅσα ἀφορῶσι τὴν σταθερότητα εἰς τὴν σειράν, τὴν ὁποίαν ἐλάβομεν τὸν ἐδεβαίωσα ὡς ἔδει καὶ κατὰ προτροπὴν τοῦ ἔγραψα καὶ πρὸς τὸν πρέσβυν Μυλῶρδ Γ. Κάνιγγ ἐν γράμμα μου, τοῦ ὁποίου σᾶς περικλείω ἀντίγραφον χάριν περιεργείας. Ἀναχωρήσας δὲ ὁ κ. Ἀμιλτων μᾶς εἰδοποίησεν ἀπὸ Πέτζαις, ὅτι θέλει ἐπιστρέψῃ ἐντὸς ὀλίγου μὲ οὐσιώδεις τινὰς εἰδοποιήσεις, τὰς ὁποίας ἔλαβε, καὶ τὸν περιμένομεν.

Ἐν τούτοις δέ, προσφέρωντάς σας τὰς εὐχαριστίας μου διὰ τὴν εἰλικρινῇ εὐνοϊκὴν πρὸς με διάθεσίν σας, μένω ἐν τοσοῦτῳ μὲ τὴν καθαράν καὶ ἄδολον ἀγάπην

Εἰλικρινὴς ἀδελφὸς καὶ φίλος σας

Θ. Κολοκοτρώνης

Πρ. Σᾶς περικλείω καὶ δύο ἐπιστολάς μου, μίαν πρὸς τὸν φιλέλληνα κύριον Ι. Γ. Ἐυνάρδον καὶ ἄλλην πρὸς τὸν Γκενεράλην Γεώργιον Ρικάρδον, καὶ σᾶς παρακαλῶ νὰ φροντίσετε νὰ τὰς ἀποστείλητε ἀσφαλῶς. Περιπλέον δὲ σᾶς παρακαλῶ νὰ προσφέρετε τὰ προσκυνήματά μου καὶ πρὸς τὸν ἐξοχώτατον Κύριον Ἀνδρέαν Κομιώτην.

Θ Κ.

273. Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 4725 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρὸς τοὺς ἐξοχωτάτους, τὸν Κόμητα Α. δὲ Ρώμαν, κύριον Π. Στεφάνου καὶ κύριον Κ. Δραγῶναν.

Μὲ ἄκραν εὐχαρίστησιν πληροφορεῖται ἡ Διοίκησις ἀπὸ τὸν κύριον Χ. Ζαχαριάδην ὅσῃ ἔχετε προθυμίαν νὰ συντρέξῃτε εἰς τὸ περὶ τῆς ἀνακτήσεως τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος σχέδιον. Γνωρίζοντες ἐντελῶς τὴν ἐσωτερικὴν καὶ ἐξωτερικὴν τῆς Ἑλλάδος στάσιν, δὲν ἐμπορούσατε βέβαια ν' ἀμφιβάλλετε, ὅτι ἡ ἐπιτυχία τοῦ σχεδίου τούτου εἶναι προοίμιον τῆς γενικῆς ἐπιτυχίας τοῦ μακροῦ καὶ πολυπόνου ἀγώνος τῆς. Ἀπὸ τὸν ἴδιον Κύριον Ζαχαριάδην καὶ ἀπὸ τὸν αὐτόθι εὐρισκόμενον Κύριον Γ. Λέλην πληροφορεῖσθε ὅτι ἡ Διοίκησις ἔπραξε διὰ τὴν εὐρεσιν τῶν ἐκ τοῦ προχείρου ἀναγκαίων μέσων χρηματικῶν, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ἀμφιβάλλει, ὅτι εἴτε πλαγίως εἴτε καὶ κατ' εὐθείαν θέλετε συντρέξῃ, ὅπως αἱ περιστάσεις καὶ ἡ φρόνησίς σας σᾶς ὁδηγήσουν.

Ἄλλ' ἐκτὸς αὐτῶν τῶν μέσων, δοθείσης καὶ αὐτῆς τῆς πρώτης ἐπιτυχίας τοῦ ἐπιχειρήματος, πόσαι ἄλλαι βοήθειαι δὲν θέλουν χρειασθῆ διὰ τὴν ἐντελὴ εὐδόδωσιν τοῦ πράγματος; Ἡ Διοίκησις ἐλπίζει καὶ κατὰ τοῦτο πολὺ ἀπὸ τὴν μετὰ ζήλου συνέργειάν σας καὶ βέβαια δὲν ἀπατάται· διότι ἐπιστηρίζεται εἰς τὸν ἀπαραδειγμάτιστον πατριωτισμὸν σας, εἰς τὰ εὐγενῆ τῆς ψυχῆς σας αἰσθήματα καὶ εἰς τὰς πολλὰς καὶ μεγάλας σχέσεις σας.

Ἐν Ναυπλίῳ, 12 Σεπτεμβρίου 1826

Ὁ Πρόεδρος

Ἀνδρέας Ζαΐμης

Ἀναγνώστης Δηλιγιάννης

Γεώργιος Σισίνης

Δ. Τζαμαδός

Α. Μοναρχίδης

Α. Χατζῆ Ἀναργύρου

Ἰωάννης Βλάχος

Κ. Ζώτος

Σ. Τρικούπης

Παναγ. Α. Δημητρακόπουλος

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς
Γ. Γλαράκης

274. Γ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα).

Ἐξοχώτατοι Κύριοι!

Ἡ ἔλλειψις τῶν ἄχρι σήμερον γραμμάτων μου ἂς μὴ σᾶς δυσαρεστήσῃ, ἐξοχώτατοι Κύριοι, ὡς προσελθοῦσα ἀπὸ ἀμελείας ἢ ἄλλης τινὸς ἀδιαφορίας αἰσθημα, ἀλλ' ὅτι στερημένος ὕλης ἀξίας δὲν ἔλαβον τὴν τόλμην νὰ ἐμφανισθῶ.

Ὅθεν βιασμένος ἤδη, πρὸς ἀποφυγὴν κάθε ἐνδεχομένης τοιαύτης ὑπονοίας, σπεύδω διὰ τῆς παρούσης μου νὰ σᾶς ὑπενθυμίσω ὅτι εἰμαι καὶ ἔσομαι διὰ πάντα τοιοῦτος, ὅποιον ἐπιθυμεῖτε, καθὼς δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι καὶ ἡ πρὸς ἐμὲ ἀνέκαθεν θεμελιωθεῖσα ἀγάπη σας μένει εἰσέτι καὶ θέλει μένει καὶ τοῦ λοιποῦ ἀπαραιμίντως. Δὲν κρίνω περιτόν, Κύριοι, πρὸς τοὺς ἄλλους νὰ σᾶς ἐκθέσω καὶ τινα τῶν ἐσωτερικῶν τῆς πατρίδος μας τὰ ὅποια γνωρίζω ὅτι εὐχαριστοῦν τὴν περιέργειάν σας, διὰ τὸν ὅποιον ἔχετε πρὸς τὸ ἔθνος μας ζήλον. Ὅ δια τὴν πατρίδα ἀναζωογονισθεὶς ζήλος εἰς τὰς καρδίας τῶν ὀπλαρχηγῶν μας ὑπόσχεται εὐτυχεῖς καὶ ἐπιθυμητὰς εἰς τὸ ἔθνος μας προόδους.

Ὁ γερωκολοκοτρώνης, ὑπὸ τοῦ ὁποίου τὴν ὁδηγίαν ἔσονται τὰ Πελοποννησιακὰ δπλα, στενῶς ἤδη ἐνωθεὶς μετὰ τῶν λοιπῶν εὐ φρονούντων πατριωτῶν καὶ γνωρίσας εἰς τὸ ἐξῆς δι' ἰδιαίτερόν του συμφέρον τὸ κοινόν, παραίτησε τὴν πολιτικὴν τῶν πραγμάτων κυδέρνησιν εἰς τοὺς νομίμους τοῦ ἔθνους παραστάτας καὶ κινεῖται μετ' ὀλίγας ἡμέρας κατὰ τοῦ ἐχθροῦ. Οἱ ὀπλαρχηγοὶ Νικήτας, Κολιόπουλος, Γενναῖος καὶ Ἀποστόλης καὶ λοιποὶ ἀπέρχονται σήμερον διὰ τὰς ἀναγκαίας θέσεις ὅπου ἐλπίζεται θεῖα βοήθεια μεγάλη φθορὰ εἰς τὸν ἐχθρόν. Ὁ λαὸς ἄρχισε βαθμηδὸν καὶ αὐτὸς νὰ γνωρίζῃ τὰ συμφέροντά του καὶ νὰ λαμβάνῃ διαφορετικὰ παρ' ἄλλοτε αἰσθήματα, ὅπου καὶ τοῦτο ὅχι ὀλίγον συντείνει εἰς τὴν πατρίδα. Ἡ κατ' αὐτὰς συγκροτηθεσομένη εἰς Πόρον ἢ εἰς Καστρί Ἐθνοσυνέλευσις δίδει ἐπιθυμητὰς καὶ εὐτυχεῖς ἐλπίδας. Καὶ ἐν τοσούτῳ μὲ τὴν βεβαίωσιν τοῦ ὅτι εἶμαι, ὥς σὰς ἀνωσημειῶ καὶ ἀδελφικὸς μου ἀσπασμοὺς μένω.

Τῇ 12 7/βρίου 1826
Ναύπλιον

Ὁ ἀδελφός
Γ. Κολοκοτρώνης

Κύριοι! Κοντὰ εἰς τὰς ἄλλας σὰς φροντίδας σημειώσατε καὶ τοῦτο, τὸ νὰ μᾶς ἀξιολογεῖτε γραμμάτων σας δηλωτικῶν τοῦλάχιστον τὰ περὶ τῆς ὑγείας σας, καθὼς ὅχι ὀλίγην εὐχαρίστησιν λαμβάνομεν.

*Πρὸς τοὺς ἐξοχωτάτους Κυρίους Κόμητα Δ. Δὲ Ρώμαν, -Δετόρον
Στέφανον καὶ τὸν εὐγενέστατον Κύρ. Κ. Δραγῶναν. Εἰς Ζάκυνθον.*

275. Γ. ΛΕΛΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ῥώμα).

Ἐχοχώτατοι Κύριοι!

Ἐπειδὴ ἡλιπύζα νὰ ἔχωμεν τὴν εὐκολίαν τοῦ νὰ σὰς ἀνανεώσω διὰ ζώσης φωνῆς ἐν καιρῷ δέοντι, τὰ ὅσα σὰς προεῖπα δι' ὅσον ἀποβλέπει ὁ γνωστός σας κύριος σκοπὸς τοῦ ἐδῶ ἐρχομοῦ μου· καὶ ἐπειδὴ τῶρα μοῦ ἐπιτάττεται ὁ μισευμὸς μου, κρίνω χρὸς μου ἀπαραίτητον νὰ σὰς βαρύνω διὰ τῆς παρούσης μου.

Μόνη ἡ Πελοπόννησος, κύριοι, μὲ τὰς Νήσους δὲν ἡμπορεῖ νὰ ἀνθέξῃ καὶ διὰ τὴν θέσιν της καὶ διότι εἰς τὸ ἐσωτερικόν της τραδῶντας ὅλον τὸν πόλεμον βέβαια χάνεται.

Τὰ ἄρματα τῆς Στερ. Ἐλλάδος ὅσα καὶ ἂν εἶναι καὶ αὐτὰ ἀπὸ ἡμέραν τὴν ἡμέραν θέλει ὀλιγοστεύουν, διότι πόροι μισθῶν καὶ

ἀναγκαίων δὲν εἶναι καὶ διότι οἱ πλείστοι ἐξ αὐτῶν ἂν δὲν ἴδοῦν ἐντὸς ὀλίγου κανένα κίνημα διὰ τὴν πατρίδα των θέλει διασκορπισθεῖν καὶ θέλει ὑπάγουν ὅπου ἢ οἱ μείναντες συγγενεῖς των θέλει τοὺς κρᾶζουν ἢ καὶ τὸ πολιτικὸν φέρισμον τοῦ Κιουταχῆ θέλει τοὺς γλυκάνει· καὶ ἐκεῖνοι ὅπου ἀναμένουν νὰ ἴδοῦν κανένα κίνημα καὶ νὰ ξανανεώσουν τὸν πόλεμον ἐκεῖ, ἡσυχάζουν ἢ γίνονται τοῦρκοι. Διὰ ξηρᾶς νὰ γίνουν κινήματα δι' ἐκεῖνα τὰ μέρη εἶναι τῶν ἀδυνάτων νὰ ἐνεργηθῶσι, διὰ τὴν δυσκολίαν τῆς μετακομίσεως τροφῶν καὶ ἄλλων ἀναγκάων. Τὸ μόνον σχέδιόν μας ἤμπορεῖ νὰ εὐδοκιμήσῃ καὶ εὐδοκιμῶντας εἰς Μεσολόγγιον τότε βέβαια ἀνατρέπομεν ὅλα τοῦ ἐχθροῦ τὰ κινήματα· τοῦναντίον ἢ ἀποδασίς μας εἰς Ξηρόμερον καὶ αὕτῃ εἶναι οὐσιωδὲς στάτη καὶ τὰ περὶ ταύτης τῆς ὑποθέσεως ἔγγραφα τῶν κυρίων Μαυροκορδάτου καὶ Μεταξάδων σὰς πληροφοροῦν πλατύτερα.

Αἱ δυσκολίαι ὅλαι ἀπαντήθησαν διότι τὰ μέσα εὐρέθησαν καὶ μένει πλέον εἰς τὴν ἐξοχότητά σας ἡ ἐπιτυχία μὲ τὴν καλὴν διεύθυνσιν ἅμα φθάσουν τὰ ἀπὸ Ναύπλιον γνωστά σας ἔγγραφα. Εἰς Κατάκλων θέλει διαμείνω καὶ ἀπὸ ἐκεῖ θέλει συνεννοηθῶμεν διὰ τὰ παραιτέρω καὶ καθὼς μὲ ὁδηγήσετε θέλει ἀκολουθήσω.

Ἡ σύζυγός μου, Κύριοι, εὐρίσκεται αἰχμάλωτος εἰς Μοθώνην· σὰς παρακαλῶ νὰ προσπαθήσετε ἂν δυνατόν τὴν ἐλευθερίαν της, καθὼς περὶ τούτου ἔγραψα κατ' ἰδίαν τοῦ εὐγενεστάτου κυρίου Κ. Δραγῶνα καὶ μὲ τὸ προσήκον σέβας ὑποσημειοῦμαι.

Λαζαρίον Ζακύνθου τῇ 12/24 7/βρίου 1826

Ταπεινότητος δοῦλός σας

Γεώργιος Δέλης

Τοῖς ἐξοχωτάτοις Κυρίοις Ἱππ. Διονύσιον Ρώμα, Π. Θ. Στεφάνου καὶ Κ. Δραγῶνα.
Ἰδίαις χερσίν

276. ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΙ † Π. Π. ΓΕΡΜΑΝΟΥ ΠΡΟΣ Δ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα).

Ἐκλαμπρότατε !

Οἱ ὑποσημειούμενοι, ἡξεύροντες ὅτι εἶχετε στενὴν τὴν γνωστότητα τοῦ ἀειμνήστου Π. Πατρῶν, παρακαλοῦμεν, χαριζόμενοι καὶ εἰς τὴν μετὰ θάνατον ὑπόληψίν του, νὰ λάβετε τὸν κόπον εἰς τὸ Λαζαρέτον διὰ νὰ θεωρήσωμεν μετὰ τοῦ κυρίου Δραγῶνα ἓνα κασσετάκι, τὸ ὅποιον ζῶντος τοῦ ἀειμνήστου ἔφερεν ἐδῶ ὁ διάκονός του κύρ Θεόφιλος καὶ διὰ τινὰς αἰτίας διαφιλονεικεῖται εἰς τὸ ἀναμεταξύ μας.

Ἐχομεν τὸ θάρρος νὰ σὰς παρακαλέσωμεν συγχρόνως νὰ λάβετε

καὶ ὅσα γράμματα ἔχετε τοῦ ἀειμνήστου, μήπως καὶ μᾶς ὠφελήσῃ καμμία ἐκ τούτων παρατηρήσει. Ἡ εὐδιάθετος παρουσία σας μᾶς δίδει ἐλπίδας χρηστὰς εἰς τὴν ὑπόθεσίν μας, διὸ καὶ μὲ θάρρος ζητοῦμεν τὴν προστασίαν σας καὶ εὐσεβάστως μένομεν.

Τὴν 12 Σεπτεμβρίου 1826

Ἐν Ζακύνθῳ

Οἱ ἐπιτροπικῶς κληρονόμοι τοῦ Π. Πατρῶν

Βελισάριος ἱερεὺς Οἰκονόμος

Γεώργιος Καλαμογδάρτης

Καλλίνικος Καστόρχης

Παναγιώτης Ἱερεμίας

Πρὸς τὸν ἐκλαμπρότατον κόμητα Κύριον Διονύσιον Δὲ Ρώμαν.

277. Α. ΖΑΪΜΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6839 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ἐξοχώτατοι Κύριοι,

Τὰς ἀπὸ . . . ἐπιστολάς σας ἔλαβα, τὴν μὲν διὰ τοῦ κυρίου Ζαχαριάδου, τὴν δὲ διὰ τοῦ κομίσαντος τὰς τροφὰς πλοίου. Τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα ἀνέγγων μὲ τὴν ἀπαιτούμενην προσοχὴν καὶ εἶδον, ὅτι αἱ παρατηρήσεις καὶ συμβουλαὶ σας εἶναι πατριωτικαὶ καὶ φρόνιμοι, καὶ βέβαια κάθε εὐαίσθητος πρέπει νὰ παραδεχθῇ ταύτας, ὡς ἀπ' ἀληθῆ πατριωτισμὸν πηγαζούσας. Ἀλλ' ἂν ἐγνωρίζετε καὶ διὰ τῆς πείρας τὰς εἰς Ἑλλάδα εἰσχωρησάσας περιπλοκάς καὶ ραδιουργίας, ἥθελεν ἐξάπαντος ἀπορήσετε καὶ οἱ ἴδιοι. Ὅτ' ἥθελεν ἐπισυμβῇ δυσαρέσκεια ἀπὸ μέρους μου πρὸς τὸν Κολοκοτρώνην, τοῦτο, Κύριοι, προεῖδα καὶ πρὶν ἔτι ἔμδω εἰς τὸν διοικητικὸν χῶρον καὶ μάλιστα τὸ εἶπα καὶ πρὸς τὸν ἴδιον αὐτόν. Ἐγώ, γνωρίζων κάλλιστα, ὅτι μὴ εὐρισκόμενος εἰς τὰ τῆς Διοικήσεως, ἀλλὰ περιφερόμενος μὲ τὰ ὅπλα, ἡδυνάμην νὰ διατηρήσω τὴν ἁρμονίαν τῶν Πελοποννησίων, δὲν εἶχα διάθεσιν νὰ ἔμδω εἰς τὴν Διοίκησιν ἀλλὰ τὰ τῆς εὐγενείας σας γράμματα, αἱ συνεχεῖς προτροπαὶ τοῦ ἰδίου Κολοκοτρώνη καὶ ἄλλων φίλων μου, κατ' ἐξοχὴν δὲ ἡ σπουδαία φροντίς τοῦ νὰ μὴ πειραχθῇ ἡ γραμμὴ, τὴν ὁποίαν ἠκολούθει τὸ ἔθνος διὰ τὴν σωτηρίαν του, μ' ἐπεισαν νὰ ἔμδω, ἀλλ' εἰς καιρόν, ὅτε ἡ ἔλλειψις τῶν χρημάτων ἔκαμε τὰ συρρέουσанта εἰς τὸ Ναύπλιον στρατιωτικὰ σώματα, συνεθισθέντα πρὸ καιροῦ εἰς ἀδράς πληρωμάς, νὰ γίνωσι παίγνιον τῆς ραδιουργίας, νὰ περιπλεχθοῦν εἰς συνωμοσίας καὶ νὰ διαιρεθοῦν καὶ ὑποδιαιρεθοῦν εἰς τόσας φατρίας, ὥστε νὰ φέρουν τὰ πράγματα εἰς παραλυσίαν. Εἰς καιρόν, λέγω, ἐνθ' ὃ εὐλογημένος Κολοκοτρώνης, ἀντὶ νὰ δείξῃ σταθερότητα εἰς τὰς πολεμικὰς του ἐργασίας, ὅπως διὰ τούτου προξενήσῃ συστολὴν καὶ

ἐντροπήν εἰς τὰ διαφθειρόμενα ἐν Ναυπλίῳ σώματα, περιετυλίχθη εἰς συνοικέσια (τὰ ὅποια, ἂν ἐξέταζε μὲ νοὺν ἡσυχον, ἤθελεν τῷ, ἐπὶ αὐτὰ μίαν ἡμέραν θέλει τὸν βλάψουν) καὶ ἔγινεν αἷτιος τόσων ταραχῶν, αἱ ὅποιαί ἀνενέωσαν τὰς κατὰ τῶν Πελοποννησίων κατηγορίας, ἔφεραν τὰ τοῦ πολέμου εἰς τελείαν ἀκίνησίαν καί, τέλος, ἐνεθάρρουν τὸν ἐχθρόν, ἀδύνατον ὄντα, νὰ κινήται ἀνεμποδίστως καὶ νὰ φθέρῃ τὴν πατρίδα.

Ὅστις δὲν εἶναι εἰς τὰ πράγματα, ἐνδέχεται, ἀφ' ὅσα διεσπάρησαν, νὰ ὑποθέσῃ, ὅτι τὰ εἰσοδήματα τῆς Βοστίσας καὶ Κορίνθου ἔγιναν πρόξενοι τῶν σκανδάλων· ἀλλὰ τί ἔχουν νὰ κάμουν τὰ εἰσοδήματα, ἐνῷ τὰ μὲν τῆς Κορίνθου εἶχαν δοθῇ ἀπὸ τὴν παρελθούσαν Διοίκησιν εἰς τὸν Νοταρᾶν διὰ νὰ πληρώσῃ τὴν φρουράν τῆς Ἀκροκορίνθου καὶ νὰ ἐφοδιάσῃ αὐτὸ τὸ φρούριον, τὸ ὅποion δὲν εἶχεν οὔτε ψωμί, οὔτε τ' ἀναγκαιοῦντα κανόνια διωρθωμένα; Καὶ ὁμοῦς ὁ Νοταρᾶς, εὐθὺς ὡς τὸ παρέλαβεν, ἀφοῦ ἐπλήρωσε τοὺς προδεδουλευμένους μισθοὺς τῆς φρουρᾶς, ἐπεμελήθη νὰ εἰσαγάγῃ ἐν αὐτῷ ἱκανὰ τῶν ἀπολύτως ἀναγκαίων, καθὼς γεννήματα, ἀλεύρια, κρέατα, μπαρούτια, καὶ ἄλλα. Ἐφρόντισε νὰ οἰκοδομήσῃ ἀντικρὺ τοῦ φρουρίου, εἰς τὸ Πεντεσκούφι, πύργον καὶ προμαχῶνα, τὰ ὅποια, ἐνδυναμωθέντα μὲ κανόνια, ἀποκαθιστῶσιν ἤδη τὴν Ἀκροκορίνθον ἀπόρρητον, ἔργα τῆς πρώτης ἀνάγκης, καθ' ἣν μάλιστα στιγμὴν ἢ πτώσις τοῦ Μεσολογγίου ἐπαπείλει τὸν παντελεῖ ἀφανισμόν μας. Καὶ μετὰ τοῦτο ὁ Στρατηγὸς Νοταρᾶς ἔσπευσεν, ἀφοῦ κατέταξε τὴν ἀναγκαίαν εἰς τὴν Ἀκροκορίνθον φρουράν, νὰ ἐπαυξήσῃ τὸ ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ στρατιωτικὸν σώμα ἀπὸ τοὺς μαχιμωτέρους τῶν στρατιωτῶν, ἱκανὸν μέρος τῶν ὁποίων (ὑπὲρ τοὺς 600) μάχονται κατὰ τὴν Ἀττικὴν ἀφ' ἧς ὥρας ἐνεφανίσθη ἐκεῖ ὁ Κιουταχῆς.

Τὰ τῆς Βοστίσας εἰσοδήματα ἐδόθησαν παρὰ τῆς καθεστῶσης Διοικήσεως εἰς τὸν Λόντον, καθ' ἣν στιγμὴν μὴδ' ἐλπίς ἦτον νὰ συναχθῶσι διὰ τὰ κατὰ τὴν Στερεάν Ἑλλάδα συμβάντα, μὴδ' εὐκὺλον νὰ κρατήσῃ τις στρατιώτας εἰς τὸ ταμποῦρι τῶν Σελῶν. Καὶ ὁμοῦς ὁ Στρατηγὸς οὗτος ἐκατώρθωσε νὰ συσσωματώσῃ ὑπ' αὐτὸν ὑπὲρ τοὺς χιλίους πεντακοσίους ἀξιωμαχοὺς στρατιώτας καὶ τὰ Σελᾶ νὰ βαστάσῃ, καὶ τὰ προϊόντα νὰ ἀσφαλίσῃ, διὰ τὰ ὅποια, ὡς εἶπα, δὲν ἦτον οὐδεμίαν ἐλπίς. Ἀλλὰ, μολαταῦτα, τί δὲν κάμνει ἡ κακοήθεια; Ραδιοῦργοι καὶ ἰδιοτελεῖς τινες, ἐποικοδομοῦντες εἰς τὴν διάθεσιν τῶν στρατιωτῶν, θελόντων νὰ πληρῶννται πάντοτε, εὐρόντες καὶ τὸν Κολοκοτρώνην κατὰ τοῦτο μὴ ἀντικείμενον, ἐπεμδαίνουσι εἰς τὰς διατάξεις τῆς Διοικήσεως καὶ ἀνάπτουν τὸν ἐμφύλιον πόλεμον, καὶ ἐξοδεύεται εἰς μάτην καιρὸς πολῦτιμος, κατὰ τὸν ὅποιον ἦτον εὐκόλον νὰ ὠφεληθῶμεν οὐκ ὀλίγον.

Ἡ Διοίκησις, γνωρίζουσα τὰ ἐκ τούτου δεινά, δὲν ἐδράδυνε, μηδ' ἀμέλησε κανὲν τῶν ὅσα συνετέλουν εἰς τὸ νὰ σθέσουν τὴν ἔθνω-
λέτειραν τούτην δαδα καὶ εὐτύχησε νὰ τὸ κατορθώσῃ. Οἱ Στρατηγοὶ
Λόντος καὶ Νοταρᾶς, διαταχθέντες (ἀφοῦ ἐκ τῶν μικρῶν τῆς Βοστί-
σης καὶ Κορίνθου πόρων θεραπεύουν οὐ μικρὰς τῶν ὑπ' αὐτοὺς
ἀνάγκας, οἰκονομοῦντες καὶ τῶν Σουλιωτοηπειρωτῶν καὶ τοῦ Καραϊ-
σκάκη) νὰ κινηθοῦν κατὰ τὴν Ἀττικὴν, κινοῦνται ἤδη ἴσως μὲ 4000
στρατιώτας. Ἀλλ' ἐνῷ τὸ εὐάρεστον τοῦτο γίνεται, ὁ Κολοκοτρώνης,
ἀπομακρυνόμενος τῆς ἀληθοῦς δόξης καὶ τοῦ συμφέροντος, ἀφίνει τὸ
στρατόπεδον, ἔρχεται εἰς τὸ Ναύπλιον καὶ γίνεται αἰτία νὰ ἔλθουν καὶ
οἱ περισσότεροι τῶν Πελοποννησίων ὀπλαρχηγῶν, καὶ οὕτως ὁ ἐχθρὸς
μένει ἀνενόχλητος. Τί νὰ εἴπῃ κανεὶς δι' αὐτὸν τὸν ἀνθρωπὸν ἀγνοῶ!
Ἀφοῦ ἔλαβα τὰ γράμματά σας τὸν ὠμίλησα δις καὶ τρίς, προτρέπων
αὐτὸν φιλικῶς καὶ πατριωτικῶς εἰς τὴν εὐθύτητα, ἀλλὰ δὲν ἐδυνήθη
νὰ τὸν πείσω. Καὶ δὲν ἀπελπίζομαι μολοντοῦτο καί, κατὰ χρέος φιλι-
κόν, θέλει κάμω εὐχαρίστως ὅ,τι ἀπαιτεῖτε παρ' ἐμοῦ, καὶ εἴθε νὰ
μὴν ἀποτύχω.

Ἡ Ἐθνοσυνέλευσις, διὰ τὴν ὁποῖαν λέγετε νὰ προδιαθέσωμεν τὰ
πνεύματα κατὰ τὸ συμφέρον τῆς πατρίδος, ἀναβάλλεται εἰσέτι καὶ
ἴσως ἀναβληθῇ ἕως νὰ λάδωμεν δευτέραν κοινοποίησιν τοῦ ἐν Κων-
σταντινουπόλει Βρετανικοῦ πρέσβευς, ὅστις μᾶς ἀναγγέλλει ἐπισήμως
διὰ τοῦ καπετὰν Ἀμιλτων, ὅτι ἐπαρουσίασε σημείωσιν πρὸς τὸν Ρεῖζε-
φέντην, κατὰ διαταγὴν τῆς Διοικήσεως του, ὅτι περιμένει ὁδηγίας
ἀποφασιστικὰς, διοριζούσας αὐτὸν νὰ καθυποβάλῃ εἰς τὴν Πόρταν
προτάσεις ἵνα λάβῃ ἔντιμον τέλος δι' ἀμφοτέρω τὰ διαμαχόμενα μέρη
ὁ κατὰ τὴν Ἑλλάδα πόλεμος καί, ὅτι εἰς τοῦτο θέλει συμπράξῃ καὶ
ἄλλη τις κραταιὰ Δύναμις. Ἐκ τούτου λοιπὸν καὶ διότι οἱ πληρε-
ξοῦσιοι δὲν συνήλθον, ἀναβάλλεται ἡ Συνέλευσις. Ἐντοσοῦτῃ προσκα-
λεῖσθε νὰ μᾶς γράφετε συνεχῶς, κοινοποιοῦντες ἡμῖν ὅ,τι περιέρχον
καὶ τὰς φρονίμους ὁδηγίας σας.

Σᾶς εἶμαι εἰς ἄκρον εὐχάριστος διὰ τὴν ὁποῖαν ἐλάθετε περὶ τῆς
οἰκογενείας μου φροντίδα. Ἐγὼ ὅμως κατ' αὐτάς, ἐπειδὴ εἶχε τὴν
καλωσύνην νὰ τὴν δεχθῇ εἰς τὴν φρεγάταν τοῦ ὁ καπ. Ἀμιλτων,
τὴν ἔστειλα εἰς τὸ Τσιρίγο καὶ μένω ἤδη ἀμέριμνος. Ὑποση-
μειοῦμαι ἐν ἀγάπῃ.

Ἐκ Ναυπλίου, 13 ἡβρίου 1826

Ὅλος πρόθυμος εἰς τὰς διαταγὰς σας
Ἀνδρέας Ζαΐμης

Ἐχων τελειωμένον τὸ γράμμα, ὠμίλησα αὐτῇς μὲ τὸν Κολοκο-
τρώνη κατὰ πλάτος, παρόντων καὶ τῶν λοιπῶν Στρατηγῶν καὶ τὸ
πρᾶγμα ἐλπίζω νὰ ἔμβῃ εἰς τὸν πρῶτόν του δρόμον.

278. Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ ΠΡΟΣ ΔΙΟΝ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον και επίσημον αντίγραφον. Ἀριθ. 6837 και 6838.
Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ναύπλιον, 13 Σεπτεμβρίου 1826

Ἐξοχώτατε Κόντε.

Αἱ δεινὰ τῆς Ἀττικῆς περιστάσεις ἐξέπληξαν τὴν καρδίαν παντὸς Ἑλλήνου καὶ καιριώτερον τοῦ στερεοελλαδίτου. Αἱ κλεινὰ Ἀθηναὶ κινδυνεύουν νὰ χαθοῦν καὶ συνώλετο βέβαια ὁλόκληρος ἡ Στερεὰ Ἑλλάς. Αὐτὸ τοῦτο κ' ἐμὲ νὰ κινήσω τὰ πάντα κατῳρ-
θωσε καὶ ἤδη ἐκπλέω μὲ ναυτικὴν δύναμιν ἱκανὴν ἕως τὰ παράλια Εὐβοίας, Σκιάθου καὶ Σκοπέλου, καθ' ἃς διατρίβουσι γενναῖα τὰ σώματα τῶν Ὀλυμπίων, ν' ἀποκλείσω μὲ τὰ πλοῖα τοὺς κόλπους ἐκείνους, πρὸς σημαντικὴν βλάβην τῶν ἐχθρικῶν ἐκείνων μερῶν καὶ βεβαίαν ὠφέλειαν καὶ εὐκολίαν εἰς τὰ κινήματα τῶν ἡμετέρων, τὰ δὲ στρατεύματα τοῦ Ὀλύμπου νὰ ρίψω κατὰ νῶτα τοῦ ἐχθροῦ ἐπάνω εἰς τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα, νὰ προκαταλάβω τὰς ἀναγκαίας θέσεις, νὰ ἐπιπίπτω οὕτως εἰς τοὺς ἐχθρούς, τῶν ὁποίων ν' ἀποκόψω καὶ τὴν πηγὴν, ὅθεν ἀπολαμβάνουν τὰς ζωοτροφίας, καὶ μὲ τοιοῦτους ἀντι-
περισπασμοὺς νὰ ἐπιταχύνω τὴν διάλυσιν καὶ τελείαν καταστροφὴν τοῦ εἰς τὴν Ἀττικὴν ἐχθρικοῦ στρατοπέδου καὶ πολιορκητοῦ τῶν Ἀθηνῶν Κιουταχῆ. Ἐπ' αὐτῷ, λέγω, τοῦτ' ἐκπλέω σὺν Θεῷ σήμερον, ἀλλ' ἡ παντελής ἔλλειψις ὄλων τῶν ἀναγκαίων μέσων, διὰ τὴν ἐγνωσμένην ἀμηχανίαν τῆς Διοικήσεως μοῦ παγώνει τὰς βεβαίας ἐλπίδας τῆς ἐπιτυχίας, ἐνῶ τὸ σωτήριον τοῦτο σχέδιον εἰς τὴν κρίσι-
μωτάτην αὐτὴν περίστασιν τῆς Ἀττικῆς μᾶς ὑπόσχεται ὅσον εὐτυχί-
τ' ἀποτελέσματα, ἂν ᾖ ἐκινδύνευε διὰ τὰς ἐλλείψεις τῶν ὧν οὐκ ἄνευ ἀναγκαίων πρὸς ἐξαγωγήν τόσων δυνάμεων.

Ἐξοχώτατε! Γνωρίζετε, βέβαια, πόσον ἡ περίστασις αὕτη εἶναι κρίσιμωτάτη, ὡς παρ' ἄλλοτε δεινὴ· δὲν ἔχετε ἀνάγκην, βέβαια, καὶ νὰ προσκαλέσῃ θερμῶς αὕτη ἡ ἰδία περίστασις τὴν γενναίαν συνεργείαν σας. Σὰς παρακαλῶ μ' ὅλον τοῦτο νὰ λάβετε τὴν φροντίδα, δεικνύνον-
τες ὡς πάντοτε τὸν ὑπὲρ Ἀθηνῶν ἤδη ζῆλόν σας, διὰ νὰ προμη-
θεύσετε τρεῖς χιλιάδας τοῦλάχιστον κοιλὰ σίτου, τὰ ὅποια καὶ μὲ τὴν συνήθη σας πρόνοιαν θέλετε τὰ διευθύνῃ κατ' εὐθείαν εἰς Σκό-
πελον, ὅπου ἡ κεντρικὴ προμήθεια τῶν ἀναγκαίων, ἐπ' ὀνόματι τῶν Ὀλυμπιακῶν δυνάμεων. Ἡ παντελής αὕτη τῶν ἀναγκαίων ἀπαιτεῖ
τὴν ὅσον προχειροτέραν προμήθειαν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοσούτου ἱερῶς
σκοποῦ καὶ διὰ τοῦτο σὰς ἐκθέτω ὡς ἀναγκαϊότατον νὰ διευθύνετε
κατ' εὐθείαν, ἐκεῖ τὴν ποσότητα τοῦ διαληφθέντος σίτου καὶ συνάμα

θέλετε γνωστοποιήσει κατὰ τάξιν αὐτὸ τοῦτο πρὸς τὴν Διοίκησιν.

Βέβαιος εἰς τὰ αἰσθήματά σας, εἰς τὸν πόνον τὸν ὅποιον ἔχετε ὑπὲρ αὐτῆς τῆς Πατρίδος, δὲν ἐκτείνομαι περισσότερο, εἰμὴ περιμένω ὅσον πραγματικὴν νὰ ἴδω τὴν γενναίαν αὐτὴν εἰς τὸν προκείμενον σκοπὸν συνεργεῖαν σας. Εἶμαι δὲ καὶ ὁ ἔχων τὴν τιμὴν νὰ ὑποφαίνωμαι

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 13 7/βρίου

Τῆς ὑμετέρας Ἐξοχότητος
εὐγνώμων καὶ εὐλικρινὲς φίλος

Ἰωάννης Κωλέττης

279. ΝΙΚΗΤΑΡΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 177 Ἀρχείου Ἀλεξ. Σ. Ρώμα).

Εὐγενέστατε Κύριε Διονύσιε Ρώμα, σὺν Δετόρῳ Π. Θ. Στεφάνου καὶ Κύρῳ Κωνσταντάκῃ Λαγώνα, σὰς ἀσπάζομαι ἀπὸ ψυχῆς.

Καὶ αὐθις μὲ τὸν ἐρχομὸν τοῦ Ζαχαρία δὲν μοι ἐγράψετε τὰ περὶ τῆς ἀγαθῆς υἱείας σας, ἵνα χαρῶ καὶ σχεδὸν ἔχω τόσον καιρὸν νὰ λάβω γράμμα σας· φαίνεται ὅτι νὰ μὲ λησμονήσατε καὶ διὰ τοῦτο θὰ σὰς χολιάσω, μ' ὅλον τοῦτο ἰδοὺ ὅπου πάλιν καὶ μὲ τὸν ἴδιον σὰς ξαναγράφω καὶ ἂν καὶ τώρα δὲν μοι ἀποκριθῆτε, τότε θέλει χολιάσω περισσότερο. Ἡμεῖς ἐνταῦθα αὖριον ἀναχωροῦμεν ἀφεύκτως κατὰ τοῦ ἐχθροῦ· ἡ ἀργητά μας ὅπου ἔως τώρα ἐμείναμεν, ἦτον ἡ ἐξοικονόμησις τῶν τροφῶν. Ἦθελον νὰ σὰς γράψω πλείότερα Κύριοι, ἐπειδὴ δὲ καὶ εἶμαι ὀλίγον χολιασμένος διὰ τὸ μὴ εἰς ἐμὲ γράφειν σας διὰ τοῦτο ἀποσιωπῶ. Ἀνυπομόνως περιμένω γράμμα σας, ἰδεάζοντές με τὰ τῆς υἱείας σας καθὼς καὶ τὰ αὐτόθι νεώτερα ἔχετε. Ἐν τοσοῦτῃ δὲ ξανασπαζόμενός σας μένω μὲ τὸ εὐλικρινὲς σέβας

Ἐν Ναυπλίῳ, τῇ 13 Σεπτεμβρίου 1826

Ὁ εὐλικρινὲς ἀδελφός σας

Νικήτας Σταματελόπουλος¹

280. Ι. ΠΕΤΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 178 Ἀρχείου Ἀλεξ. Σ. Ρώμα).

Ἐξοχώτατοι ἀδελφοί.

Ἐπειδὴ καὶ προχθὲς μέσον τοῦ πεζοῦ Φραγκογιάννη εὐχαρίστως ἀπήντησα εἰς τὸ ἀπὸ 24 Ἰουλίου γεγραμμένον μοι ἀγαπητὸν σας,

¹ Ὑπάρχει προσκεκολλημένον τὸ ἐξῆς σημεῖωμα: «Μίαν τρουπέταν, ἕνα παργιακόξυλον καὶ εἴκοσιν ὀκάδες σταφίδα· μίαν κάπαν καὶ ἕνα σάλι».

μ' ὄλον διτι ἐν βίᾳ τότε ἔγραψα, ἤδη δὲ δὲν ἔχω τί περίεργον νὰ σᾶς ἀναγγείλω, καθότι ὁ κοινὸς φίλος Ζαχαριάδης θέλει σᾶς ἐξιτορήσει τὰ πάντα ἐμπεριστατωμένως καὶ ὅσας σκέψεις καὶ ὀμιλίας ἐκάμαμεν, τείνουσας εἰς τὸ κοινὸν συμφέρον καὶ εἰς κατάπαυσιν τῶν ἐσωτερικῶν ἀνωμαλιῶν.

Χρέος μου κρίνω νὰ σᾶς ἀναγγείλω τὸ ἀκόλουθον συμβὰν διὰ νὰ λάβητε τὰ ἀνάλογα μέτρα, ὥστε νὰ σηκωθῇ ἀπὸ τὸ Ναύπλιον ὁ κύριος Παπᾶ Ἑμμανουήλ. Προχθὲς ὅπου ἦλθε τὸ πλοῖον μὲ τὸ ὀλίγον παξιμάδι, ὅπου πρὸς τοὺς Πελοποννησίους ὀπλαρχηγοὺς διευθύνετε, ἦλθεν ὁ ρηθεὶς οὗτος κύριος εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ Κ. Ἀνδρέα Μεταξά, ὅστις ἀσθενοῦσε· ἄρχισε νὰ λέγῃ διτι ἡ ἐξοχότης σας δὲν κάμετε καλὰ νὰ διευθύνετε εἰς ἄλλον τροφάς, παρὰ τῆς Διοικήσεως, διτι τοῦτο διὰ μίαν μόνην φορὰν ἐδόθη ἡ διαταγή· κατὰ τοῦτο ἔλαβε καλὰς ἀποκρίσεις· πλὴν αὐτὸς μὲ τὴν ἰδίαν θραυστομίαν του, ἀκολουθοῦσε νὰ λέγῃ διτι τὸ κακὸν εἶναι ὅπου δὲν ἡμπορεῖ τις νὰ γράψῃ εἰς τὰ Κομιτάτα, καθ' ὅτι ὁ Κύριος Πετρίνης ἡ ἀπὸ ἀνοησίαν του, ἡ ἀπὸ δὲν ἠξεύρω ποίαν ἄλλην αἰτίαν, ἔδωσεν ἄδειαν νὰ ἀνοίγωνται εἰς Ζάκυνθον ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς Κυρίους (διὰ τὴν ἐξοχότητά σας), τὰ πρὸς τὰ κομιτάτα γράμματα. Εἰς τοῦτο ἔχασε τὴν ὑπομονήν ὁ κ. Ἀνδρέας, μ' ὄλην τὴν βαρύτητα τῆς ἀσθενείας του, ὥστε ἀφοῦ τὸν εἶπαμεν ὅσα ἔπρεπε τὸν ἐδιώξαμεν κακὴν κακῶς· αὐτὸς μ' ὄλον τοῦτο ἀντὶ νὰ σωφρονισθῇ ξερὰ μυρίας ἀχρειότητας, αἱ ὅποιαι μ' ὄλον διτι πρὸς τὴν ἐξοχότητά σας δὲν εἰμποροῦν νὰ ἔχουν τόπον, νομίζω ἐγὼ μ' ὄλον τοῦτο, διτι ἕνας τόσο κακεντρεχέστατος δὲν εἶναι καλὸν εἰς τὸ Ναύπλιον νὰ φέρῃ πρόσωπον ὡς ἐπιφορτισμένος ἀπὸ τὰ κομιτάτα.

Περὶ τοῦ στρατιωτικοῦ σώματός μας προχθὲς σᾶς ἔγραψα ὀλίγα τινά, νομίζω διτι καὶ οἱ ἐδῶ φίλοι σᾶς ἔγραψαν ὡσαύτως, μ' ὄλον τοῦτο, ἀπὸ τὸν Ζαχαριάδην λαμβάνετε σαφεστάτας πληροφορίες, καὶ διὰ τὰ 1000 β. σιτάρι τί ἠκολούθησεν.

Τὰ γρόσια τὰ ὅποια κατεθέσαμεν πλησιάζει ὁ καιρὸς νὰ ἐξοδευθοῦν· τὰ ἀδύνατα μέσα μας δὲν ἄρκοῦν διὰ νὰ ἡμπορέσωμεν νὰ τὰ διατηρήσωμεν ὡς ἡ ἀπόφασίς μας· εἶμαι εὐελπὶς ὅμως, διτι καὶ ἡ ἐξοχότητά σας δὲν θέλει παραμελήσῃτε καμμίαν περίστασιν διὰ νὰ μᾶς δώσητε χεῖρα βοηθείας, ὥστε νὰ μὴ ματαιωθῇ τοῦτο τὸ ἐπιχείρημα τοῦ ὁποίου τὸ σκοπούμενον καὶ καλὰ ἀποτελέσματα γνωρίζετε· μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ λάβω ὅσον τάχος φίλτρον σας, μένω κηρυττόμενος τῆς ὑμετέρας ἐξοχότητος

Τῇ 13 7/βρίου 1826
Ναύπλιον

Πρόθυμος πατριώτης
Ἰωάν. Γ. Πέτας

Τῇ 15 τοῦ τρέχοντος ἀναχωροῦμεν ὅλοι οἱ ἐδῶ εὐρισκόμενοι ὀπλαρχηγοὶ καὶ ὁ Γ. ἀρχηγός, κατὰ τοῦ Ἀράπη, ὅστις ἐκστράτευσεν

διὰ τὰ Καλάβρυτα. Ἀρχισαν οἱ Ἕλληνες ν' ἀναλαμβάνουν τὴν φυσικὴν τους εὐτολίμειαν, καὶ οἱ ἐχθροὶ τὴν δειλίαν τους· ὅθεν καὶ ἂν εὐρεθοῦν, ὅσον ὀλίγοι καὶ ἂν τύχουν οἱ Ἕλληνες, τώρα παντοῦ ἀντιστέκουν γενναίως κατὰ τοῦ Ἱμπραῖμ, ὥστε ἐντὸς ὀλίγου θέλει τελειώσει καὶ αὐτὸς ὁ ὑπερήφανος ἐχθρὸς.

Πρὸς τοὺς ἐξοχωτάτους Κόμητα Διον. Λὲ Ρώμαν, δόκτορα Στεφάνου καὶ Κ. Δραγώναν.

281. ΟΙ ΕΦΟΡΟΙ ΤΗΣ ΣΠΑΡΤΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 4726 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Η ΕΦΟΡΙΑ ΤΗΣ ΣΠΑΡΤΗΣ

Πρὸς τοὺς φιλογενεστάτους κυρίους Διονύσιον ὁ δὲ Ρώμαν, Παναγιώτην Θ. Στεφάνου καὶ Κωνσταντῖνον Δραγώναν.

Μὲ ἄκραν μας χαρὰν ἐλάβομεν καὶ τὰ δύο ἀδελφικά σας, τὸ ἐν διὰ τοῦ κυρίου Ἀντωνίου Μπάστα, σημειωμένον ἀπὸ τὰς 28 Αὐγούστου, καὶ τὸ δεύτερον διὰ τοῦ καπετὰν Ἀντωνίου Ἀναστ. Λυκιαρδοπούλου ἀπὸ τὰς 3 τρέχοντος, τὰ ὅποια καὶ τὰ δύο ἐμπεριεῖχον μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν, δηλ. τὸ στάλσιμον πρὸς ἡμᾶς τῶν δύο χιλιάδων βατσελίων σίκαλης καὶ ἐξακόσια βατσελία σιτάρι, τὰ ὅποια καὶ ἐπεριλάβομεν κατὰ τὴν πόλιτσα δὲ κάρικον.

Εἶδομεν ἐπομένως καὶ τὰ ὅσα ἀπὸ ζήλον πατριωτικὸν κινούμενοι μᾶς συμβουλευέτε νὰ πράξωμεν καὶ ἰδοὺ σᾶς περικλείομεν τὸ πρὸς τὸν φιλέλληνα καὶ φιλάνθρωπον κύριον Ἰωάννην Γαβριήλ Ἐυνάρδον ἀδελφικὸν μας, ἀπὸ τὸν ὁποῖον πληροφορεῖσθε τὰ καθ' ἡμᾶς. Σᾶς ὑπερευχαριστοῦμεν δὲ καὶ διὰ τοὺς ὅσους ἐπαίνους καὶ ἐγκώμια προσφέρετε εἰς τὴν Πατρίδα μας διὰ τοὺς θριάμβους της, πλὴν τοῦτο ἅς τὸ ἀποδίδωμεν εἰς τὴν ἐξ ὑψους βοήθειαν καὶ ὄχι εἰς τὴν μικρὰν δύναμιν τῶν ἀρμάτων μας.

Ἀδελφοί! Περιττὸν κρίνομεν τὸ νὰ σᾶς περιγράψωμεν τὴν ὅσην χαρὰν ἐλάβομεν, λαμβάνοντας τὴν διὰ τῆς φιλογενείας σας ταύτην συνεισφοράν, ἐνῶν ὁ ἐχθρὸς καὶ ἐκ τρίτου ἐπάσχιζε νὰ εἰσχωρήσῃ ἀπὸ τὸ Ἀνατολικὸν μέρος τῆς Σπάρτης καὶ ἀφοῦ ἀντεκρούσθῃ γενναίως παρ' ἡμῶν ὠπισθοδρόμησε πάλιν μὲ μεγάλην του ζημίαν. Ἡ τρίτη αὕτη μάχη, ἣτις ἐγένετο εἰς Πολιτζάραβον, ἐστάθη πολλὰ πεισματώδης· ἐσκοτώθησαν καὶ ἐπληγώθησαν ἐκ τοῦ Ἱμπραῖμ ὑπὲρ τοὺς

χιλίουσ καὶ δύο ἀξιωματικοὶ τοῦ, ὁ θάνατος τῶν ὁποίων τὸν ὑπερελύπησε· τοῦ ἐπήραμεν καὶ πέντε σημαίας καὶ ὀκτὼ ταμπούρια καὶ πολλὰ λάφυρα· ἐσυλλάβαμεν καὶ μερικοὺς αἰχμαλώτους ζῶντας· Ἀπὸ δὲ τοὺς ἡμετέρους ἐφονεύθησαν καὶ ἐπληγώθησαν τριάντα ἑξ' ἐπχμασαν μόνον δύο γυναῖκας, αἱ ὁποῖαι καθ' ὁδὸν τοὺς ἔφυγον. Ὅθεν πάλιν κατησχυμμένος ὠπισθοδρόμησεν ὁ ὑπερήφανος Ἱμπραήμης φοβερίζοντάς μας μὲ τὸν ἐρχομὸν τοῦ Αἰγυπτιακοῦ στόλου τοῦ, τὸν ὁποῖον περιμένει ἡμέραν παρ' ἡμέραν, καὶ ἔχει ἀμετάθετον ἀπόφασιν ἢ νὰ ἀφήσῃ τὰ κόκκαλά του εἰς τὴν Σπάρτην, ἢ νὰ τὴν σηκώσῃ ἐν νεφέλαις ἀέρων· καὶ κατὰ τοῦτο εἰμεθα σύμφωνοι μὲ τὴν ἀπόφασίν του, ὅτι καὶ ἡμεῖς τὴν αὐτὴν ἀπόφασιν ἔχομεν, ἢ νὰ γίνῃ ὁ τάφος του εἰς τὴν Σπάρτην καὶ νὰ δοξασθῇ ἡ Σπάρτη, ὡς πάλαι ποτέ, ἢ νὰ μὴν μείνῃ ψυχὴ ζῶσα ἀπὸ ἡμᾶς.

Αὕτη ἡ σταλεῖσα διὰ τῆς φιλογενείας σας συνεισφορά θέλει χρησιμεύσει ὅχι ὀλίγον εἰς τὴν παντελεῖ ἔλλειψιν τροφίμων ὅπου ἔχομεν· ἤθελε χρησιμεύσει ὁμῶς πολὺ περισσότερον ἂν ἦτον εἰς ἀλεύρι ἢ παξιμάδι, ἐπειδὴ καὶ ἡ σίκαλι ἀναψε καὶ ἐχώνευσε· καὶ μάλιστα μετὰ παρακλήσεώς μας πρὸς τὸν κύριον Μπάστα ἀλλάξαμε μέρος αὐτῆς μὲ παξιμάδι, τὴν δὲ ἐπίλοιπον καταγινόμεθα νὰ τὴν πωλήσωμεν μὲ ξεπεσμένην τιμὴν καὶ νὰ ἀγοράσωμεν ἀλεύρι ἢ παξιμάδι, καθὼς παρὰ τοῦ κυρίου Μπάστα θέλετε πληροφορηθῇ τὰ πάντα.

Ἀδελφοί! Τὴν ἀνάγκην τῆς πτωχῆς Σπάρτης οἴδατε· τὴν ἔλλειψιν τροφῶν καὶ πολεμοφοδίων οἴδατε. Προμηθεύσατέ μας λοιπὸν ὅσον τάχος τῶν ἀναγκαίων ὡς οἴδατε. Εἰσθε ἄνδρες σοφοὶ καὶ μὲ τὴν βαθύνειάν σας ἡμπορεῖτε νὰ καταλάβετε, ὅτι ἂν ὁ ἐχθρὸς ξαναδοκιμάσῃ, ὡς κατὰ τὸν νοῦν ἀφεύκτως τὸ ἔχει διὰ τὴν Σπάρτην καὶ εἰς τὴν ἔλλειψιν ταύτην τροφῶν καὶ πολεμοφοδίων ὅπου εὕρισκόμεθα, ἐξάπαντος χανόμεθα.

Προσέτι σᾶς εἰδοποιούμεν, ὅτι κάποιοι δημογέρται καὶ μισόκαλοι, ὄντες συνειθισμένοι ὑπὸ τὰς διαβολὰς τῶν καὶ κακοπραγίας τῶν, ἐφθόνησαν τὸ τοπικὸν σύστημά μας καὶ τὴν ἐνωσίν μας καὶ ξερνοῦν βρωμολογίας κατὰ τοῦ συστήματος καὶ γράφουν ὅτι ὁ ἀδελφός τους διάβολος τοὺς ὑπαγορεύει· καὶ ἂν ἐφθασαν καὶ εἰς τὰ αὐτόθι αἱ διαβολαὶ τῶν, παρακαλεῖσθε νὰ μὴ δίδετε ὧτα ἀκοῆς εἰς τὰ λεγόμενα καὶ γραφόμενα αὐτῶν τῶν μισοκάλων καὶ χαιρεκάκων, ὅτινες δὲν στοχάζονται, οἱ ἀνόητοι, μὴ γινομένης τῆς ἐνώσεως καὶ τοῦ τοπικοῦ συστήματος, ὁ Ἱμπραήμης ἤθελεν ἔχει κατερμηωμένην καὶ κατηδαφισμένην ἕως ὥρας τὴν Σπάρτην.

Προσέτι σᾶς εἰδοποιούμεν, ὅτι ἀλλάξαμεν τὴν βούλα τῆς Ἐφορίας καὶ μὴ σᾶς ἔσιππάσῃ, ὅτι ἐκρίθη εὐλογον νὰ τυπώσωμεν τὸν νομοθέτην Λυκοῦργον τῆς Σπάρτης, ὁμοίως καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς μας. Καὶ αὐτὰς

τὰς δύο σφραγίδας νὰ γνωρίζετε εἰς τὸ ἐξῆς μὲ τὸ κάδρον τοῦ
Λυκούργου, ὡς εἰς τὸ παρὸν φαίνεται.

Ταῦτα μὲ θάρρος ἀδελφικόν. Σᾶς μένομεν δὲ κατὰ πάντα καὶ διὰ
πάντα εὐχάριστοι καὶ εὐγνώμονες

Τῇ 14 Σεπτεμβρίου 1826

Ἡ Ἐφορία τῆς Σπάρτης

Ἐξ Ἀγ. Ἰωάννου Σκαρδαμούλας

Ἰωάννης Μαυρομιχάλης

Διονύσιος Μούρτζινος

Νικολάκης Χρηστάκης

Ἀθανασούλης Κουμουνδουράκης

Ἡ Ἐπιτροπὴ Αὐτῆς

Ἰωάννης Κ. Μαυρομιχάλης

Ἰάκωβος Κορνήλιος

Πανάγος Κυβέλος

Ἀρχιδιάκονος Ἰωακείμ

Παναγιώτης Ντουράκης

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς

(Σφραγίς)

Θεοχάρης Μιχαήλ

282. Δ. ΠΛΑΠΟΥΤΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ῥώμα).

Ἐξοχώτατοι,

Καὶ προλαβόντως ἀπὸ Ἄργος, Ναύπλιον καὶ Παλούμπα εὐρὼν
μέσον δὲν ἔλειψα νὰ κάμω τὸ χρέος μου, εἰς τὸ νὰ σᾶς γράψω, καὶ
μάλιστα μὲ τὸν γραμματικὸν τοῦ Καπετὰν Γενναίου, ὅστις μὲ τὸν
ἐρχομόν του μᾶς εἶπεν διὰ ζώσης ὅτι νὰ μᾶς ἔφερε καὶ γράμματα
παρὰ τῆς ἐξοχότητός σας καὶ ἐπειδὴ ναυάγησεν καθ' ὁδὸν ἐχάθησαν
ὅλα εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐλυπήθην ἄκρως καθ' ὅτι δὲν ἤξιώθην τῶν
ἐξόχων σας νὰ ἰδῶ τὰ γραφέντα σας καὶ ὠφεληθῶ ἐκ τῶν πατριωτι-
κῶν σας προτροπῶν αὐθις δὲ ἔρχομαι νὰ παρακαλέσω νὰ μὴν βαρε-
θῇτε νὰ μᾶς γράψετε τὰ ὅσα γνωρίζετε, δίδοντάς μου τὰς ἀναγκαίαις
συμβουλάς ὡς πάντοτε δὲν ἐλείψατε καὶ θέλει εἶμαι ὑπόχρεως. Κανένα
νέον μὴν ἔχοντας νὰ σᾶς γράψωμεν, μένω μὲ τὸ προσήκον σέβας

Τῇ 15 7/βρίου 1826

Κρεκοῦκι

Ὁ πρόθυμος τῶν ἐπιταγῶν σας

Δημητράκης Πλαπούτας

Πρὸς τοὺς ἐξοχωτάτους Κυρίους Κόμ. Διονύσιον δὲ Ῥώμαν, Π.
Στεφάνου καὶ Κωνσταντῖνον Δραγώναν. Εἰς Ζάκυνθον.

283. Δ. ΓΟΥΖΕΛΗΣ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς οἰκογενείας Δραγῶνα).

16 Τρυγητοῦ, 1826 Ναυπλίω

Πρὸς τὸν περιπόθητον, καὶ Κύριον Κωνσταντῖνον Δραγῶναν.

Τὸ ἄξιον ὑποκείμενόν σας, ὃν γνωστότατον εἰς τοὺς ὁμογενεῖς ὅλους, καὶ μᾶλλον εἰς τοὺς ἐνταῦθα φίλους καὶ μέγαν πατριωτισμόν σας, καὶ διὰ τὰς πολλὰς σχέσεις σας, μετὰ τῶν ἄλλων αὐτοῦ συμπατριωτῶν μας πατρι ἦτον ἀδύνατον νὰ τὸ λησμονήσωμεν, καὶ νὰ μὴ σᾶς εἰδοποιήσωμεν περὶ τοῦ Ἑπτανησίου σώματος ἀφ' ἧς στιγμῆς τὸ συστήσαμεν, ἀλλὰ τὸ αἷτιον τῆς ἀργοπορίας μας δὲν ἐστάθη ἄλλο, παρ' ὃ φόβος, μήπως καὶ ἀποτύχωμεν τὰς προόδους κατὰ τὰς ἐλπίδας μας καὶ ἐν τούτῳ σᾶς ἐνοχλοῦμεν αὐτοῦ μὲ ζήτηματα συνεισφορῶν καὶ βοηθειῶν, χωρὶς νὰ δείξῃ πρότερον ἀποτελέσματα αἰσία, καὶ εἰς τὰ μάταια. Δὲν ἀγνοοῦμεν ὅτι εἰς τὴν διαίρεσιν τινῶν ὀλίγων συμπατριωτῶν μας Ἑπτανησίων σᾶς ἔστησαν ἐπιτροπὴν ἐστείλατε καὶ ἀναδιπλασιασμένας συνεισφοράς καὶ πράττετε πάντοτε οἱ Ζακύνθιοι ὡσὰν ὁμογενεῖς καὶ φιλογενεῖς ἀριστοὶ, ἀλλὰ δι' ὅσον καὶ ἐνδέχεται νὰ σᾶς παρέστησαν αὐτοῦ τὰ πράγματα διαφόρως ἀπ' ὅτι ἔχουσι κατ' ἀλήθειαν, τὴν ὁποίαν καὶ δὲν ἐπιχειρίζομαι νὰ δικαιολογηθῶ, ἐπειδὴ καὶ δὲν εἰξεύρω πῶς σᾶς ἐξεκόνισαν τὰ πράγματα καὶ ἐπειδὴ εἶναι τῶν ἀδυνάτων διηγούμενος ἐγὼ τὴν ἀλήθειαν νὰ μὴ ἐπιπλέξω ἀθελήτως μου καὶ ὀνόματα φίλων μας, δὲν ἐλλείπω μὲ ὅλους τοὺς ἄλλους μας φίλους καὶ συνεπιτρόπους τοῦ Ἑπτανησίου σώματος νὰ διευθυνθῶμεν σήμερον καὶ εἰς τοὺς Ζακυνθίους, καθ' ἣν ἡμέραν τὸ Σῶμά μας τοῦτο χάριτι Θεοῦ πολὺ τιμᾶται εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ διὰ μέσου αὐτοῦ ἤρχισαμεν νὰ γνωρίζωμεθα φιλογενεῖς καὶ ὅχι πλέον εὐκαταφρόνητοι καὶ οὐδαμῖνοι καθὼς τὰ πρῶτα, ὑστερούμενοι τινὸς δυνάμεως καὶ αἱ χρηματικαὶ μας θυσίαι καὶ ἐκεῖναι τοῦ ἰδίου μας αἵματος ἦσαν πράγματα οὐδὲν λογιζόμενα, δὲν ἐλλείπομεν, λέγω, δι' ὅσον σᾶς ἔγραψαν, ἀπὸ τοῦ νὰ σᾶς στοχαζώμεθα πάντοτε εἰλικρινεῖς πατριώτας χωρὶς προσωποληψίας καὶ ἀγαπῶντας ἐξ Ἰσου ὅλους τοὺς Ἑπτανησίους, ὧν ὁ σκοπὸς τοῦ συστήματος τοῦ σώματος καὶ τῶν συνεισφορῶν δὲν εἶναι ἄλλο παρὰ σκοπὸς τῆς κεινῆς ὀφελείας τοῦ Γένους καὶ τῆς ἰδιαιτέρας δόξης τῶν Ἑπτανησίων. διὸ καὶ γίνεται ἐμφανέστατον πρᾶγμα, ὅτι ἂν δὲν συνεργῶμεν ἐπὶ τούτῳ καὶ οὐδέποτε αὐτὰ ἐκτελοῦνται καὶ οὐδέποτε βλαὶ αἱ θυσίαι ἀξιομισθοῦσι τὴν πρέπουσαν δόξαν.

Ἡμεῖς ἠθέλαμεν μὴ ἀμφιδάλλοντες εἰς τὰ πατριωτικά σας φρονήματα νὰ σᾶς συστήσωμεν ἐπιτροπὴν τὴν εὐγενεῖαν σας τὸν Κόμ. Διονύσιον Ρώμαν καὶ τὸν ἴδιον Γεώργιον Πέταν. Βεβαίωτατος ὢν ἐγὼ εἰς τὰ πάντοτε γενναῖα καὶ ὀρθὰ φρονήματά του ὅτι καὶ μόλον ὅπου ἀντιφέρεται ὁ υἱὸς του κατὰ δυστυχίαν, καὶ πρᾶγμα, τὸ ὅποιον πολλὰ μὲ θλίβει, διότι βλέπω, ὅτι μὲ τοῦτο παροδεύει τὸν δρόμον τῆς δόξης, ὅμως λέγω φοβούμενοι μὴ δυσαρεστηθῆτε, τὸ ἀπεβάλαμεν καὶ μόνον διὰ τοῦ παρόντος ζητοῦμεν τὴν γνώμην σας καὶ σᾶς παρακαλοῦμεν νὰ στοχασθῆτε μὲ ἀπάθειαν τὰ πράγματα καὶ κατὰ τὸν συνήθη σας πατριωτισμόν, καὶ νὰ μᾶς προξενήσετε καὶ στείλετε συνεισφοράς πολλὰς καὶ καλὰς, βεβαιοῦντάς σας, ὅτι θὰ λάβωσι τόπον εἰς ὄφελος τοῦ σώματος καὶ εἰς δόξαν τῶν Ἑπτανησίων περισσότερον, παρὰ ὅσον ἔλαβον ὅλαι αἱ ἄλλαι ἕως τῶρα θυσίαι σας. Διὰ νὰ βεβαιωθῆτε δὲ καὶ περὶ τῆς ὑπολήψεως τοῦ αὐτοῦ Σώματος μὲ πόσας τιμὰς προσκαλεῖται εἰς τὰς Ἀθήνας ἀπὸ τὸν φρούραρχον Γκούραν, διὰ νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς αὐτὸ μόνον τὸ Σῶμα ἢ Ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν, καὶ νὰ ὀνομασθῇ πατριωτικὴ φρουρὰ τῶν Ἀθηνῶν καὶ πόσον ὅλα τὰ ἐκεῖ στρατοπεδευμένα ἄρματα τὸ ἐπαινοῦν, ἐγγράφως θέλετε τὸ ἀναγνώσει εἰς τὰ γράμματα, τὰ ὅποια σᾶς στέλλομεν μὲ τὸν συμπατριώτην μας Μπαμπάση εἰς τὸ πακέτο. Ὅμοιως σᾶς πέμπομεν καὶ τὸν ὀργανισμόν αὐτοῦ τοῦ σώματος, καὶ ἐγκυκλίους, παρακαλοῦντές σας νὰ τὰς πέμψητε καὶ εἰς τὰς ἄλλας νήσους καὶ νὰ φανῇτε τῷ ὄντι πατριῶται ὅλου τοῦ Γένους καὶ ἀπροσωπῶντοι. Ἐν τούτῳ σᾶς παρακαλῶ νὰ ἀναφέρετε τοὺς ἀσπασμούς μου μετὰ πολλῆς ἀγάπης καὶ σέβας, πρὸς τὸν φίλτατόν μου Γεώργιον Πέταν καὶ Κ^{ον} τὸν φιλογενέστατον αὐθέντην Διονύσιον Ρώμαν. Οἱ συνεπιτροποὶ καὶ φίλοι ὁμοίως σᾶς ἀσπάζονται ὅλους καὶ παραδίδονται εἰς τὸν πατριωτισμόν σας. Σᾶς μένω δλοφύχως

Ὁλος ὑμέτερος

Δημήτριος Γουζέλης

Ἡ γνώμη τῶν ἐδῶ φίλων εἶναι νὰ σᾶς παρακαλέσωμεν ἂν τῷ ὄντι στοχασθῆτε τὴν ὑπόθεσιν μὲ τὴν συνήθη φιλογενεῖαν σας νὰ λάβητε τὴν καλωσύνην ὅχι μόνον γὰ συστήσετε αὐτοῦ ἐκ τῶν μελῶν σας ἐπιτροπὴν ὅποιαν θέλετε, ἀλλὰ στέλλοντες εἰς τὰς νήσους τὰς ἐγκυκλίους, νὰ διορίσετε καὶ ἐκεῖ ἐπιτροπὴν παρομοίως, ὑποκείμενα ὅσα γνωρίζετε μὲ τὸν ἴδιον πατριωτισμόν. Σᾶς παρατηροῦμεν ὅτι ἡμεῖς εἴμεθα πάντοτε ἔτοιμοι νὰ συνενωθῶμεν μὲ τὸ Σῶμα τὸ λεγόμενον Κεφαλλονίτο - Ζακύνθιον, ἀγκαλὰ νὰ μὴ εὐρίσκωνται εἰς αὐτὸ Κεφαλονῖται καὶ Ζακύνθιοι ὅλοι δέκα εἰς ἓνα ἀριθμὸν ὅχι περισσότερον τῶν 50 ξένων, ἐπειδὴ πᾶσαν ἡμέραν φεύγουν καὶ μὴ αἱ ὕστεραι αὐταὶ συνεισφοραὶ σας, ἣτον ὅλοι ἐσκορπισμένοι, καὶ θέλει βέβαια

σκορπίσουν αὐτοὶ ὡς τὰς φάγωσι καὶ αὐτάς. Τοῦτο δὲ τὸ σῶμα δι-
δὲν δουλεύει εἰς τὰς διαταγὰς τῆς Διοικήσεως καὶ εἰς τὰς χρεῖας τοῦ
Γένους ἀλλὰ διοικεῖται ἀπὸ ἀτομικὰς θελήσεις διὰ ἰδιαιτέρας ἰδιοτε-
λείας στοχάζομαι εἶναι ἀναμφίβολον καὶ πρέπει νὰ τὸ εἰξεύρετε ὅθεν
καὶ σὰς τὸ παρατηρῶ καὶ εἰς ὁδηγίαν σας. Οὐτε ἀκούεται τὸ ὄνομα
τοῦ Πέτα καὶ τοῦ Πανᾶ. Τὰ γράμματα ὅπου σὰς στέλλομεν εἶναι
2 ἡφμερίδες, 14 ἐγκύκλιοι καὶ 14 ὀργανισμοί. Θλίβομαι πολὺ διὰ
τὸ νὰ μᾶς ἐπῆραν τὸν συμπατριώτην καὶ φίλον Πέταν ὑπομονὴ καὶ
ὕγιαίνετε. Τὸ ὀλιγώτερον θέλει μᾶς ἀποκριθῆτε.

284. Ν. ΠΟΝΗΡΟΠΟΥΛΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6835 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Μέλλοντες νὰ ὁμιλήσωμεν περὶ σπουδαίων πραγμάτων τῆς Ἑλλά-
δος, δὲν ἔχομεν ποῦ ν' ἀποτείνωμεν τὴν προσοχήν μας διὰ τὴν
οὐσιώδη ταύτην ὑπόθεσιν, εἰμὴ εἰς τὴν βαθεῖαν φρόνησιν καὶ κρίσιν
τῆς Ἐξοχότητός Σας.

Αἱ εὐεργεσίαι, τὰς ὁποίας πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως ἀπολαμ-
βάνει καθ' ἑκάστην ἡ Ἑλλάς ἀπὸ τὴν Ἐξοχότητά Σας καὶ τὰ ἀληθῆ
ὑπὲρ αὐτῆς φρονήματά Σας εἶναι ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα μᾶς ἐμπνέουν τὴν
θάρρος διὰ νὰ ὁμιλήσωμεν περὶ πραγμάτων οὐσιωδῶν ὃ δ' ἐλαττήρ,
ὅστις μᾶς κινεῖ εἰς τοῦτο δὲν εἶναι ἄλλο, εἰμὴ μόνον καὶ μόνον τὸ
συμφέρον τῆς Πατρίδος.

Ἐκτον ἤδη ἔτος τρέχει ἡ Ἑλλάς εἰς τὸν ἱερόν της Ἀγῶνα καὶ
καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα τὸ πλεῖστον μέρος τῶν ζημιῶν καὶ τῶν
ἀδικημάτων ὅσα ὑπέστη, δὲν τὰ ὑπέστη ἀπὸ τίποτε ἄλλο, εἰμὴ ἀπὸ
τὸ ἀδιοργάνιστον τῶν πραγμάτων. Οἱ Ἕλληνες καὶ ἄνδρες εἶναι
καὶ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἐμπειροπόλεμοι.

Ἀλλ' ἄρά γε, διὰ νὰ μάθῃ τις τὰς ἀληθεῖς αἰτίας τῶν κακῶν
πρὸς τὴν Πατρίδα ἀποτελεσμάτων εἶναι δύσκολον καὶ δυσνόητον;
Ὅστις ἀπαθῶς σκέπτεται καὶ κρίνει δὲν μᾶς φαίνεται ν' ἀπαντᾷ
κάμμίαν δυσκολίαν εἰς τὸ νὰ γνωρίσῃ τὰς κυρίως αἰτίας ἢ παρατή-
ρησις μάλιστα καὶ ἡ πείρα εἶναι οἱ μεγαλείτεροι δρόμοι, οἱ ὁδηγοῦν-
τες τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν ἐξιχνίασιν τῆς ἀληθείας ἐκάστου πράγμα-
τος. Ἡ φιλοδοξία καὶ ἡ ἑλλειψὶς τῶν ἰδεῶν τῆς πολιτικῆς ἐπιστήμης
ἀπὸ τὰ ὑποκείμενα, ὅσα λαμβάνουν τὰς ἡνίας τοῦ διοικεῖν εἶναι τὰ
κυρίως αἰτία τῶν κακῶν πρὸς τὴν Πατρίδα ἀποτελεσμάτων. Οἱ φιλό-
δοξοι, ἐνόσφ εἶναι ἀπόντες ἀπὸ τὰ πράγματα, φέρουν τὸ πᾶν ἄνω

κάτω καὶ μεταχειρίζονται κάθε τι διὰ νὰ ἡμπορέσουν νὰ εἰσαχθοῦν, ἀφοῦ δὲ εἰσαχθοῦν, παρεκτὸς ὅτι, ὡς ἄνθρωποι, εἶναι κυριευμένοι ἀπὸ πάθη, τοὺς λείπουν, κατὰ δυστυχίαν, αἱ πολιτικαὶ γνώσεις καὶ ἀντὶ νὰ διευθύνουν τὰ πράγματα εἰς τὸ συμφέρον, τὰ διευθύνουν ποτὲ μὲν ἐκόντες ποτὲ δὲ ἀκόντες εἰς τὸν ὄλεθρον· καί, μολονότι ἐκ τῶν ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος δὲν ἔμαθε σχεδὸν κανεὶς τὸ δυσκολώτατον μάθημα τοῦ διοικεῖν, ὅλοι, κατὰ δυστυχίαν, φρονοῦσιν ἀνοήτως, ὅτι ἕκαστος ἡξεύρει καλλίτερα ἀπὸ τὸν δεῖνα νὰ διοικῇ.

Ἦμποροῦσε τις νὰ ἐκθέσῃ κατὰ πλάτος αὐτὰς τὰς ἀληθείας τῶν κακῶν ἀποτελεσμάτων, ἐὰν ὁ λόγος του ἀπετείνετο εἰς ὑποκείμενον πολλὰ μακρὰν διατρίβον καὶ μὴ ἔχον ἀρκετὰς γνώσεις· εἰς τὴν ἐξοχότητά Σας ὅμως ἀρκεῖ ἡ ὀλιγολογία αὕτη διὰ νὰ σὰς κάμῃ νὰ ἐννοήσῃτε κατὰ πλάτος τὴν ἀλήθειαν. Εἰς μάτην λοιπὸν οἱ φιλόανθρωποι καὶ φιλέλληνες ἀποστέλλουν διαφόρων εἰδῶν βοήθειαν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐπειδὴ ὅσον ὑψηλὰ καὶ σεβάσμια εἶναι τὰ ἐπιχειρήματά των, τόσον, κατὰ δυστυχίαν, ὀλιγώτατον ἀποτέλεσμα προξενοῦν αἱ συνδρομαὶ των εἰς τὴν Ἑλλάδα διὰ τροφῶν, πολεμεφοδίων καὶ χρημάτων. Καὶ τὸν Ὁκεανὸν ποταμὸν νὰ μεταβάλλῃ τις εἰς χρυσοῖον ἐπάνω εἰς τὴν Ἑλλάδα τίποτε δὲν θέλει κατορθώσῃ ὡς πρὸς τὰς σωτηριώδεις ἐλπίδας του. Ἡ πείρα καὶ ἡ παρατήρησις μᾶς ἐδεδείκνυσαν ἀρκετὰ περὶ τούτου.

Ἐνόσω τὰ πράγματα τῆς Ἑλλάδος τρέχουν εἰς τὸν αὐτὸν δρόμον, δὲν πρέπει νὰ ἐλπίζῃ τις εἰμὶ τὴν κατὰ σχολὴν ἐξόντωσίν της.

Πολλὰ ἐπιθυμητὸν καὶ εὐκτέον πρᾶγμα εἶναι διὰ τὴν Ἑλλάδα ἡ ἐξωθεν εἰς αὐτὴν εἰσαγωγὴ ἐνὸς ἀξίου πολιτικοῦ μὲ βαθεῖαν φρόνησιν.

Ἐὰν κατορθώσῃ τις νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐξωθεν ἓνας βαθὺς πολιτικός, ἐνδεδυσμένος μὲ νὰ δικαιώματα τῶν Ἑλλήνων, αὐτὸς θέλει εὐεργετήσῃ τὴν Ἑλλάδα ἐσχάτου βαθμοῦ εὐεργεσίαν· ἐπειδὴ τὸ νὰ τρέφῃ τις τὴν πτωχείαν καὶ νὰ ἐλεῇ τὴν δυστυχίαν ἐνὸς ἀνθρώπου ἢ μιᾶς πολιτικῆς κοινωνίας, τοῦτο δὲν θεωρεῖται ὡς ἔργον φιλοσοφικὸν καὶ τῆς ἀληθοῦς εὐεργεσίας· τὸ νὰ κόπτῃ τις ὅμως τὰς αἰτίαις τῆς πενίας καὶ τῶν δυστυχιῶν, τοῦτο εἶναι πολὺ ἀσυγκρίτως ἀνωτέρου βαθμοῦ.

Ἐνας τοιοῦτος ἀνθρώπος εἰς τὴν Ἑλλάδα, βεβαιωθῆτε, Κύριε, ὅτι ἡμπορεῖ νὰ ἐνώσῃ σχεδὸν ὅλα τὰ πνεύματα τῶν Ἑλλήνων εἰς τὸν γενικὸν σκοπὸν. Οἱ Ἕλληνες, πάσης τάξεως ἄνθρωποι καὶ παντὸς βαθμοῦ, πολιτικοὶ τε, στρατιωτικοὶ καὶ ὁ κληρὸς, ὅλοι ἐπιθυμοῦν νὰ ἴδουν μίαν τοιαύτην ἡμέραν· ὅλοι κλίνουν τὸν αὐχένα εἰς τοὺς νόμους, ὑποτάσσονται, ἀρκεῖ νὰ ἀναφανῇ ἓνας καλὸς κυβερνήτης τῶν πολιτικῶν πραγμάτων. Ὅτι δὲ εἶναι ἀληθὲς τοῦτο, ἀρκεῖ νὰ σὰς βεβαιώσῃ ἡ σημερινὴ κατάστασις τῆς Ἑλλάδος. Εἰς μίαν τοιαύτην

ἀναρχίαν, εἰς τὴν ὁποίαν κυλῖεται ἤδη ἡ Ἑλλάς, ποῖα δεινὰ ἀποτελέσματα, ὡς ἔπρεπε καὶ ὡς ἐγίναν εἰς πολλὰ ἔθνη, ἐγίναν εἰς τὴν Ἑλλάδα;

Ἄλλ' ἄξιον σημειώσεως εἶναι καὶ τὸ ἐπόμενον, ὅτι τίποτε δὲν συμβάλλει ἐρχομὸς ἀξίου ἀνδρὸς καὶ βαθέος πολιτικοῦ, ἐὰν δὲν ἔχῃ μαζὶ τοῦ καὶ τακτικὸν στράτευμα τοῦλάχιστον ἕως πέντε χιλιάδας, διότι ὀλίγοι τινὲς φιλόδοξοι ἤμποροῦν νὰ τὸν καταντήσουν παίγνιον.

Ἐξοχώτατοι! Ἡ μεγαλειτέρα καὶ ἀξιοτιμωτέρα εὐεργεσία, ἣς δύναται νὰ δοθῇ εἰς τὸν κόσμον, εἶναι τὸ νὰ ἡμπορέσητε διὰ τῶν φιλανθρωπῶν καὶ φιλελλήνων νὰ κατορθώσετε ἐρχομὸν ἑνὸς τοιούτου ἀνδρὸς. Πολλὰ δὲ ἐπιθυμητὸν ἦθελεν εἶναι, ἐὰν κατ' εὐτυχίαν ἦτο καὶ ὁμογενής· ἀλλ' εἰς ἀποτυχίαν, ἐλπίζομεν, ὅτι καὶ ἄλλοις ἐθνέσι θέλει κάμῃ καλὰ ἀποτελέσματα εἰς τὴν Ἑλλάδα ὁ ἐρχομὸς, καὶ μάλιστα ὅταν εἶναι ἐκ τῶν πλησιεστέρων μας.

Σκεφθῆτε λοιπὸν, παρακαλοῦμεν, τὴν γνώμην μας, εἰς τὴν ἐνεστῶσαν μάλιστα περίστασιν, καθ' ἣν συγκροτεῖται Ἑθνικὴ Συνέλευσις καὶ ἂν τὴν εὐρήτε συμφέρουσαν καὶ στοχάζεσθε, ὅτι εἶναι ἀναγκαία κάμμία ἐντεῦθεν ἐνέργεια, ὁδηγήσατέ μας τὸν τρόπον διὰ νὰ τὸν ἀκολουθήσωμεν.

Μένομεν μὲ τὸ ἀνῆκον σέβας

Τῇ 15 7/βραίου 1826

Ἐν Ναυπλίῳ

Ὁ δοῦλός σας

Νικόλαος Πονηρόπουλος

Περικλείῳ καὶ μίαν μου γραφὴν πρὸς τὸν ἐξοχώτατον ἱππότην Κύριον Ἐυνάρδον ἀνοικτήν, τὴν ὁποίαν ἀναγνώσαντες, ἂν ἐγκρίνητε, θέλετε τὴν διευθύνει εἰς χεῖράς του.

Ὁ ἴδιος

Τοῖς ἐξοχωτάτοις Κυρίοις Δ. δὲ Ρώμα, Π. Θ. Στεφάνου καὶ Κωνσταντίνου Δραγῶνα.

Εἰς Ζάκυνθον.

285. ΝΙΚΗΤΑΡΑΣ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς οἰκογενείας Δραγῶνα).

Εὐγενέστατε Κύριε Κωνσταντάκη Δραγῶνα.

Ἐπειδὴ δὲ καὶ ὁ Κύριος Ἀντωνάκης Παπαζαφειρόπουλος ἐρχεται αὐτόθι, ἵνα ψωνίσῃ καὶ ἐπειδὴ εἶναι ἐπίτροπος τῆς νέας συστάσεως ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Νικήτα, ὅπου ἀνώρθωσα, ἀνθρωπος εὐδιάθετος καὶ χαρακτηριστικός, διὰ τοῦτο σὰς τὸν συσταίνω εἰς τὴν εὐνοίαν σας, κάμνοντες εἰς αὐτὸν τὸν συνήθη σας πατριωτικὸν ζῆλον ὅπου ἂν κατὰ περίστασιν ἤθελε τοῦ ἐσυνέβῃ τίποτες νὰ εἶναι εἰς τὴν διαφέντευσίν σας καὶ εἶναι τὸ ἴδιον ὡς νὰ κάμῃτε εἰς ἐμὲ τὸν ἴδιον.

Εὐελπὶς ὦν ὅτι θέλετε ὑποδεχθῇ τοῦτον τὸν ἄνδρα ὡς σᾶς τὸν σημειῶνω, ἐν τοσούτῳ δὲ ἀσπάζοντές σε εὐλικρινῶς μένω. Μὲ τὸν ἴδιον περιμένω καὶ τὴν βατζίνην.

Ἐν Ναυπλίῳ, τῇ 16 7/βρίου 1826

Ὁ εὐλικρινὴς πατριώτης
Νικήτας Σταματελόπουλος

Πρὸς τὸν εὐγενέστατον Κύριον Κωνστ. Δραγώναν. Εἰς Ζάκυνθον.

**286. ΝΙΚΗΤΑΡΑΣ, ΠΛΑΠΟΥΤΑΣ, Ι. ΚΑΙ Α. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ
ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ**

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6841 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Τῇ 16 7βρίου 1826 ἐν Ναυπλίῳ ε. π.

Ἐξοχώτατοι.

Ἀπαντῶμεν εἰς τὰς ἀπὸ 28 τοῦ παρελθόντος ε. π, 4, 14 καὶ 14 τοῦ ἐνεστῶτος ε. ν, εἰς τὰς ὁποίας, ἐπειδὴ καὶ ὁ Γενικὸς Ἀρχηγὸς Γερω-Κολοκοτρώνης Σᾶς ἀποκρίνεται κατ' ἑκτασιν, ἡμεῖς περιοριζόμεθα νὰ Σᾶς ἀποκριθῶμεν ἐν συντομίᾳ. Τὰ ὅσα ἐστείλατε διευθύνοντάς τα εἰς ἡμᾶς διὰ τὸ Πελοποννησιακὸν στρατόπεδον, τὰ ἐλάβομεν καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμεν μὲ εὐγνωμοσύνην διὰ τὴν ὁποίαν ἔχετε περὶ ἡμῶν πρόνοιαν. Βάλετε βάσιν εἰς ὅσα σᾶς γράφει ὁ Γέρων Ἀρχηγός, ὅτι ἡ φαιμέλια μας ἠνώθημεν σφικτὰ καὶ ἀδιασπᾶστος καὶ φιλίαν καὶ σχέσιν μ' ἄλλους ἀπεφασίσαμεν νὰ μὴν ἔχωμεν, εἰμὴ μὲ ἐκείνους, ὅσοι δουλεύουν τὴν πατρίδα εὐλικρινῶς καὶ ὅσοι δὲν πολιτεύονται μὲ ἰδιοτέλειαν. Κάθε ἄλλον δὲ οὔτε ἐχθρὸν οὔτε φίλον λογίζομεθα. Τὸ στάδιον εἶναι ἀνοικτόν· ὅποιος περιπατήσῃ τὸν εὐθὺν δρόμον ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς Πατρίδος, ἐκεῖνος θέλει μᾶς εὖρη φίλους καὶ κοινῶς καὶ μερικῶς. Τοῦτο εἶναι ἀληθινόν καὶ τοῦτο τὸ σχέδιον ἐλάβομεν ἀπὸ τῶρα καὶ εἰς τὸ ἐξῆς, καὶ οὔτε ἠμπορούσαμεν νὰ λάδωμεν ἄλλο μέτρον. Παρακαλοῦμεν νὰ βάλετε βάσιν εἰς τὰ γραφόμενά μας καὶ τὰ ὅσα σᾶς λέγει ὁ Γέρων Ἀρχηγός καὶ κοινῶς καὶ μερικῶς καὶ νὰ μᾶς γνωρίζετε πιστοὺς καὶ εὐλικρινεῖς πρὸς δὲ καὶ εὐγνώμονας διὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς εὐνοίαν Σας. Ἄν ὅχι σήμερον, αὖριον ὁμως ἐκστρατεύομεν ἀφευκτα καὶ μὲ ζῆλον κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, ὥς καὶ ὁ κοινὸς φίλος Ζαχαριάδης θέλει Σᾶς πληροφορήσει, ὅστις θέλει Σᾶς εἶπει καὶ κάθε ἄλλο περισσότερον διὰ λόγου.

Μένομεν δὲ μὲ τὸ ἀνῆκον σέβας

Οἱ φίλοι καὶ δοῦλοι Σας

**Νικήτας Σταματελόπουλος
Δημητράκης Πλαπούτας
Ἰωάννης Κολοκοτρώνης
Ἀποστόλης Κολοκοτρώνης**

Πρὸς τοὺς Ἐξοχωτάτους Κυρίους Κόμητα Διονύσιον δὲ Ρώμαν,
Π. Θ. Στεφάνου καὶ Κωνστ. Δραγώναν. Εἰς Ζάκυνθον.

287. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ ΠΡΟΣ Δ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6842 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Τῇ 16 7/βεβίου 1826 ἐν Ναυπλίῳ

Ἐξοχώτατε !

Ἐλαβον καὶ τὴν ἀπὸ 2 τοῦ παρόντος ἀδελφικὴν Σου, συνάδουσαν μὲ τὴν ἀπὸ 23 τοῦ παρελθόντος. Τὰς συμβουλὰς σας, ὁμολογῶ, ὁσάκις τὰς ἤκουσα μὲ ὠφέλησαν καὶ ὁσάκις δὲν ἤκουσα ἐζημιώθη τὰ μέγιστα. Μὰ βλέπω, ὅτι, ἀγκαλὰ καὶ δὲν ἀγνοεῖτε τὰ καθ' ἡμᾶς, ἀλλ' ἐλλείπουσι καὶ πολλὰ, τῶν ὁποίων ἡ ἀγνοία σὰς κάμνει νὰ εἰσθε τόσο ἀυστηρὸς. Τὸ ν' ἀκολουθήσω σήμερον τὰ ὅσα μοὶ λέγεις δὲν εἶναι παρὰ νὰ μὲ καταστήσης ἀτιμον, ἀφιλότιμον, κόλακα, ἀχρεῖον καὶ πᾶν ὅ,τι αἰσχρόν. Δὲν εἶμαι τόσο ἀκριτος, οὔτε προληπτικός, οὔτε προκατειλημμένος, ἀλλ' οὔτε ἐπίμονος παθητικός, ὥστε νὰ μὴν ἡμπορῶ νὰ θυσιάσω μέρος τῆς φιλοτιμίας μου διὰ τὴν ἀγάπην τῆς Πατρίδος· καὶ βλέπω, ὅτι μὲ τὸν κάλαμον δὲν ἡμπορῶ νὰ Σὲ κάμω νὰ γνωρίσης κατὰ βάθος τὰ καθ' ἡμᾶς, εἰμὶ ἂν ὁ κύριος Ζαχαριάδης Σὰς κάμῃ ἀκριβῆ παράστασιν τῶν πραγμάτων. Εἶπον εἰς τὴν ἑτέραν μου, εἰς τὴν ὁποίαν ἐκτάνθη πολὺ, ὅτι, ὥς εἶναι σήμερον τὰ πράγματα, δὲν ἡμπορῶ νὰ εἶμαι οὔτε ἐχθρὸς τοῦ ἐνός, διότι δὲν ἔχω ἀφορμὴν, οὔτε φίλος τοῦ ἄλλου, ὅστις δὲν εἶναι φίλος. Ὡστε ἀποφασιστικά, δὲν θεωροῦμεν οὔτε ἐχθρὸν οὔτε φίλον κανένα, εἰμὶ φίλον τὸν ὅστις εἶναι φίλος τῆς Πατρίδος καὶ τοῦ κοινοῦ συμφέροντος, ὅστις ἀγαπᾷ καὶ δουλεῦει τὴν Πατρίδα εἰλικρινῶς, καὶ ἀποστρεφόμεθα, ὅστις δὲν εἶναι τοιοῦτος. Μὲ τὴν φαμκίαν μου ὅμως ἠνώθημὲν ἀδιασπᾶστος, καὶ εἰς τοῦτο βάλετε βάσιν. Ἀρκετὰ ἡπατήθη καὶ ἀρκετὰ ἔπαθον. Πάθη δὲν ἡμπορῶ νὰ δουλεύω τοῦ ἐνός καὶ τοῦ ἄλλου. Ὅστις εἶναι εἰλικρινὴς εἰς τὴν Πατρίδα καὶ τὴν κοινωφέλειαν, ἐκεῖνος μ' ἔχει φίλον καὶ δοῦλόν του. Ὅτι δὲν τρέχω εἰς ἰδιαιτέρον τινα σκοπὸν, ἐπιθυμῶ νὰ μοῦ πιστεύσετε, ἐπειδὴ δὲν καταδέχομαι νὰ γίνω ἀπατεὼν καὶ νὰ Σὰς ἀπατήσω μὲ τὸ ψεῦδος. Εἶμαι εἰλικρινὴς καὶ ἐξαγορεύομαι τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν Πατρίδα μόνον λατρεύω, καὶ τοιοῦτον γνωρίζετε με ὥς ὑποσημειοῦμαι

Εἰλικρινὴς καὶ πιστὸς πατριώτης καὶ φίλος

Θ. Κολοκοτρώνης

Πρὸς τὸν Ἐξοχώτατον Κύριον Διονύσιον δὲ Ρώμαν.

Εἰς Ζάκυνθον.

288. ΕΠΙΣΤΟΛΗ [Ι. ΚΩΛΕΤΤΗ]

(Ἀντίγραφον. Ἀριθ. 7598 Ἀρχαίου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Monsieur le chevalier,

Dans une série de lettres que j'ai eu l'honneur de vous adresser, j'ai cru devoir vous dépeindre avec la plus scrupuleuse exactitude l'état de nos affaires militaires en Grèce, en vous indiquant en même temps quel serait selon moi l'emploi le plus efficace que le Comité de Paris aurait pu faire des secours que les Nations chrétiennes ont destinés pour la cause de notre indépendance. Je vous annonçai de plus par la voie de Zante que le danger imminent que pèse sur la Romélie m'avait déterminé à son secours pour opérer par tous les moyens possibles une diversion qui pût faciliter les entreprises de Karaïscaki dans l'Attique. A cet effet je suis parti de Napoli le 14/26 du courant avec trois bâtiments de guerre destinés à former le blocus de Volo et intercepter les vivres et autres secours qui arriveraient à Kutahi par mer, et je me dirige sur Scopélos et Skiathos où se trouvent les Capitaines de l'Olympe, afin de les déterminer à opérer un débarquement sur Talanti (dans le canal de Négrepont) et ranimer ainsi la guerre que l'épuisement de toute ressources a fait languir dans la Romélie.

Je répondrais sans hésitation, Monsieur le Chevalier, de la réussite de ce plan dans toute son étendue, si j'étais sûr d'avoir pendant quelques mois à ma disposition du pain et des munitions pour entretenir les quatre milles Olympiens qui vont le mettre en mouvement; mais malheureusement le Gouvernement se trouve dénué des ressources et le moment est trop critique pour le laisser passer sans agir.

La Romélie, cette partie si intéressante de la Grèce régénérée, après avoir illustré d'un si vif éclat les armes de notre révolution et soutenu pendant deux années tout le poids de la guerre, se trouve aujourd'hui épuisée par tant d'efforts généreux et mérite toute votre attention ainsi que celle des philanthropes du monde Chrétien; l'expédition que je viens d'entreprendre, soutenu par la générosité des Comités Européens, peut seule relever la Grèce continentale et lui faire prendre une attitude menaçante pour l'ennemi; je pars donc, Monsieur le Chevalier, ayant toutes mes espérances au Dieu des Chrétiens, au courage des palicars et à votre vertueuse sollicitude.

J'ai établi un magasin à Syra. Monsieur Raybaud qui m'accompagne dans cette expédition en sera l'inspecteur; ainsi dans le cas où Monsieur Eynard prenant en considération toute l'importance de ce plan et en même temps les besoins qui nous entourent, vouloit bien m'envoyer le plutôt possible de quoi alimenter les troupes qui agiront sur les points designés, il pourrait être sûr de sauver pour toujours peut-être et l'Attique et la Romélie.

J'attends avec impatience vos dispositions, bienveillantes sur la communication que j'ai l'honneur de vous faire, car ce n'est que ces dispositions, qui, prises à temps, garantiront pleinement la réussite de cette expédition.

Agréez, Monsieur le Chevalier, l'assurance de la plus haute considération avec laquelle j'ai l'honneur d'être

Syra la 16/28 7/bre 1826

Votre très humble serviteur

P. S. Se si desidera a mandarmisi i viveri, di cui avrò immancabile bisogno, la prego di mandarmeli in Sira ai Sigⁱ Eustathio Sugduri ed Argirò Toupuxi

Idem

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Κύριε Ἰππότη

Εἰς σειράν ἐπιστολῶν, τὰς ὁποίας ἔσχον τὴν τιμὴν ν' ἀπευθύνω ὑμῖν, ἔκρινα ὅτι ὤφειλον νὰ περιγράψω ὑμῖν μετὰ τῆς μεγίστης ἀκριβείας τὴν κατάστασιν τῶν ἡμετέρων στρατιωτικῶν πραγμάτων ἐν Ἑλλάδι, ὑποδεικνύων ταυτοχρόνως πρὸς ὑμᾶς ὅποια θὰ ἦτο, κατ' ἐμέ, ἢ καταλληλοτέρα χρήσις τὴν ὁποίαν τὸ Κομιτάτον τῶν Παρισίων θὰ ἠδύνατο νὰ ποιήσῃται τῶν βοηθημάτων, τὰ ὅποια τὰ χριστιανικὰ Ἕθνη ὥρισαν διὰ τὴν ὑπόθεσιν τῆς ἡμετέρας ἀνεξαρτησίας. Ἀνήγγειλα ἐπίσης ὑμῖν, διὰ τῆς ὁδοῦ Ζακύνθου, ὅτι ὁ ἐπικείμενος κατὰ τῆς Ρούμελης κίνδυνος μ' ἔκαμε ν' ἀποφασίσω νὰ δράμω εἰς βοήθειαν αὐτῆς, ὅπως ἐνεργήσω, δι' ὅλων τῶν δυνατῶν μέσων, ἀντιπερισπασμόν, δυνάμενον νὰ διευκολύνῃ τὰς εἰς τὴν Ἀττικὴν ἐπιχειρήσεις τοῦ Καραϊσκάκη. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀπῆλθον τοῦ Ναυπλίου τὰς ¹⁴/₂₆ τρέχοντος μετὰ τριῶν πολεμικῶν πλοίων, προωρισμένων ν' ἀποκλείσωσι τὸν Βόλον καὶ νὰ παρακωλύσωσι τὰς πρὸς τὸν Κιουταχὴν διὰ θαλάσσης σταλῆσομένης ζωοτροφίας καὶ τὰ ἄλλα βοηθήματα, καὶ διευθύνωμαι πρὸς τὴν Σκόπελον καὶ τὴν Σκιάθον, ὅπου εὐρίσκονται οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ Ὀλύμπου, ὅπως πείσω αὐτοὺς νὰ ἐνεργήσωσιν ἀπόδασιν εἰς τὴν Ἀταλάντην (εἰς τὸν πορθμὸν τοῦ Εὐρίπου).

καὶ τοιοῦτοτρόπως νὰ ἀναζωπυρήσῃσι τὸν πόλεμον, τὸν ὁποῖον ἡ ἐξάντλησις παντὸς πόρου κατέστησεν ἄτονον εἰς τὴν Ρούμελην.

Θ' ἀνελάμβανον ἀδιστάκτως, Κύριε Ἰππότα, τὴν εὐθύνην τῆς πλήρους ἐπιτυχίας τοῦ σχεδίου τούτου, ἐὰν ἤμην βέβαιος, ὅτι θὰ εἶχον εἰς τὴν διάθεσίν μου ἐπὶ τινὰς μῆνας ἄρτον καὶ πολεμεφόδια πρὸς συντήρησιν τῶν τεθησομένων εἰς κίνησιν τετρακισχιλίων Ὀλυμπίων· δυστυχῶς ὅμως ἡ Κυβέρνησις στερεῖται παντελῶς πόρων, ἡ δὲ στιγμή εἶναι λίαν κρίσιμος, ὥστε νὰ ἐγκαταλειφθῇ ἄπρακτος.

Ἡ Ρούμελη, ἡ ἐνδιαφέρουσα αὕτη χώρα τῆς ἀναγεγεννημένης Ἑλλάδος, ἀφοῦ ἐφώτισε διὰ τόσον ζωηροῦ φωτὸς τὰ δπλα τῆς ἐπαναστάσεως ἡμῶν καὶ ἔφερεν ἐπὶ δύο ἔτη ὅλον τὸ βάρος τοῦ πολέμου, εὐρίσκεται σήμερον ἐξηντημένη κατόπιν τόσων γενναίων προσπαθειῶν καὶ εἶναι ἀξία ἀπάσης τῆς προσοχῆς ὑμῶν τε καὶ τῶν φιλανθρώπων τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου. Ἡ ὑπ' ἐμοῦ ἐπιχειρουμένη ἐκστρατεία, ὑποστηριζομένη ὑπὸ τῆς γενναιότητος τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κομιτάτων, δύναται μόνη αὕτη νὰ ἐξάρῃ τὴν ἡπειρωτικὴν Ἑλλάδα καὶ νὰ προσδώσῃ αὐτῇ ἀπειλητικὴν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ στάσιν· ἀπέρχομαι λοιπόν, Κύριε Ἰππότα, ἔχων ὅλας τὰς ἐλπίδας μου εἰς τὸν Θεὸν τῶν Χριστιανῶν, εἰς τὴν ἀνδρείαν τῶν παλληκαριῶν καὶ εἰς τὴν ὑμετέραν ἐνάρετον μέριμναν.

Ἰδρυσά ἀποθήκην εἰς τὴν Σῦρον. Ὁ Κύριος Ραῖμπὼ δστις μὲ συνοδεύει, θὰ εἶναι ὁ ἐπόπτης αὐτῆς. Οὕτως, ἐν ᾗ περιπτώσῃ ὁ Κύριος Ἐυνάρδος, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὴν σημασίαν τοῦ σχεδίου τούτου καὶ τὰς περιβαλλούσας ἡμᾶς ἀνάγκας, εὐαρεστηθῇ νὰ μοι ἀποστείλῃ ὅσον ἐνεσθι τάχιον τὰ μέσα τῆς ζωοτροφίας τῶν στρατευμάτων, τὰ ὁποῖα θέλουσιν ἐνεργήσῃ εἰς τὰ ἐνδεδειγμένα σημεῖα, δύναται νὰ εἶναι βέβαιος, ὅτι σφῆζει διὰ παντὸς ἰσως τὴν τε Ἀττικὴν καὶ τὴν Ρούμελην.

Ἀναμένω ἀνυπομόνως τὰς ὑμετέρας εὐμενεῖς ἐνεργείας ἐπὶ τῆς ἀνακοινώσεως, τὴν ὁποῖαν λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ποιήσωμαι πρὸς ὑμᾶς, αἵτινες, καταβαλλόμεναι ἐγκαίρως, θέλουσιν ἐξασφαλίσῃ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐκστρατείας ταύτης.

Δέχθητε, Κύριε Ἰππότα, τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ὑψίστης ὑπολήψεως, μεθ' ἧς ἔχω τὴν τιμὴν νὰ εἶμαι

Σῦρος τὴν 16/28 Σ/βρίου 1826

Ὑμέτερος ταπεινότατος θεράπων

Υ. Γ. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἐπιθυμία νὰ μοι σταλῶσιν αἱ ζωοτροφίαι, τῶν ὁποίων θὰ λάβω ἀναπόφευκτον ἀνάγκην, παρακαλῶ ὑμᾶς νὰ μοι ἀποστείλητε αὐτὰς εἰς Σῦρον πρὸς τοὺς Κ^{ους} Εὐστάθιον Σουγδουρῆν καὶ Ἀργύριον Τουπουξήν.

Ὁ αὐτὸς

289. Κ. ΖΩΓΡΑΦΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ¹

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6840 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ναύπλιον, τῇ 16· 7/βρείου 1826 ἔ. π.

Ἐξοχουγενέστατοι Κύριοι!

Παρητήθην τὸ βάρος τῆς Ἀρχιγραμματείας, διότι ὀλίγον ἢ διόλου ἢ ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ καλοῦ προσπάθησίς μου ἐτελεσφόρει, διότι ἀπὸ τὰς καθημερινὰς λυπηρὰς προσβολὰς ἢ ἠθικὴ μου κατάστασις ἐχειροτέρευε καθημέραν καί, τέλος, διότι μὴ δυνάμενος νὰ ἐμποδίσω τὸν ἐμφανισμόν τῶν νέων διαφωνιῶν, δὲν ἐπεθύμουν οὐδὲ καὶν κατ' ἐπιφάνειαν νὰ νομισθῶ εἰς αὐτὰς συμμέτοχος.

Μετέβην εἰς τὴν Μονὴν τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου, ὅπου καὶ διέτριψα εἰκοσιπέντε περίπου ἡμέρας, διὰ νὰ συμπαραηγορηθῶ μετὰ τῆς οἰκογενείας μου διὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρός μου καὶ νὰ δώσω μίαν τινὰ διεύθυνσιν εἰς τὰς οἰκιακὰς μου ὑποθέσεις. Ἐπιστρέψας προχθὲς εἰς τὴν πόλιν ταύτην, εἰς τὴν ὁποίαν ἐφήμερα σχέδια καὶ ἰδιοτελεῖς σχέσεις προετοιμάζουν καθημέραν νέα δυστυχήματα διὰ τὴν Πατρίδα, δὲν ἔλαβα ἀκόμη ἀρκετὴν ἡσυχίαν καὶ τὰς ἀπαιτούμενας ἀκριβεῖς πληροφορίας περὶ τῆς ἐνεστώσης στάσεως τῶν πνευμάτων, διὰ νὰ ἡμπορέσω νὰ σὰς κάμω τὴν ὁποίαν ἐπιθυμεῖτε ἐκθεσιν.

Μολοντοῦτο, χωρὶς νὰ ἐμβῶ εἰς λεπτολογίας, τὰς ὁποίας ἴσως ἢ ἀσφάλεια τῆς παρούσης εὐκαιρίας ἀπαιτοῦσεν, ἀρκοῦμαι νὰ σὰς γράψω ἐπὶ τοῦ παρόντος ὅσα ἔπονται.

Αἱ ἐπισυμβᾶσαι ταραχαὶ εἰς τὴν Κόρινθον καὶ Βοστίτσαν κυρίως προωργανίσθησαν καὶ διηρεθίσθησαν ἀπὸ τὸν Ἀναγνώστην Παπαγιαννόπουλον καὶ ἐνηργήθησαν ἀπὸ τὸν Κολοκοτρώνην. Ἡ σύναξις τῶν εἰσοδημάτων τῶν ἄνω ἐπαρχιῶν ἦτον τὸ κατ' ἐπιφάνειαν αἷτιον ἐνταυτῷ καὶ σκοπούμενον. Ἡ δὲ οὐσιώδης αἰτία ὑπεκρύπτετο εἰς τὴν μετὰ τὴν εἰς Ναύπλιον εἰσodon τῶν Σουλιωτοπειρωτικῶν στρατευμάτων γεννηθεῖσαν δυσπιστίαν μεταξὺ Κολοκοτρώνη, Δελιγιάννη καὶ Ζαΐμη· καὶ τὸ ἀληθὲς σκοπούμενον ἦτον ἡ ἐλάττωσις, ἴσως καὶ ἡ ἀφανισμός, τῆς ὑπεροχικῆς ἐπιρροῆς τοῦ Ζαΐμη. Εἰς αὐτὴν τὴν ὀλεθρίαν σκηνήν, ἡ ὁποία πρὸς τὸ παρὸν φαίνεται κλεισμένη, ὁ Ζαΐμης ἔφερε τὸ προσωπεῖον τῆς παρωργισμένης ὑπεροφίας καὶ παρεσῶρθη μᾶλλον ἀπὸ τὴν φαντασίαν παρὰ ἀπὸ τὴν ὀρθὴν κρίσιν. Οἱ στρατηγοὶ Λόντος καὶ Νοταρᾶς ἐδείχθησαν ἀσωτεύοντες τὰ ἔθνικα καί, σκληρῶς τυραννικοί, ἐθυσίασαν πολλῶν ἀνθρώπων περιουσίαν καὶ ἡσυχίαν, διὰ νὰ ὑποστηρίξουν ὀλίγας στιγμὰς μίαν βεδιασμένην ὑπαρξιν. Ὁ Δελιγιάννης, τυφλωμένος, παρεφέρετο εἰς τὸ στάδιον τῆς ἀπαιδεύτου κακοηθείας. Ὁ Κολοκοτρώνης, κούφως καὶ ἀνοήτως, μαζί με τὴν ὑπόληψιν

¹ Τὴν ἀξίαν τῶν εὐλικρινῶν κρίσεων τοῦ Κ. Ζωγράφου μειοὶ πολὺ ἢ ὑπερβολή.

του ἐθυσίασε καὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ λαοῦ τὴν ἀσφάλειαν εἰς μίαν στιγμήν, εἰς τὴν ὁποίαν, ἂν διεύθυνε εἰς τὸν πόλεμον τὰ στρατεύματα, ἀναμφιδόλως ἤθελε βλάψῃ σημαντικὰ τὸν ἐχθρόν: Οἱ Σουλιῶται, τῶν ὁποίων τὰ βήματα περισσότερο παρ' ὅλων τῶν ἄλλων Ἑλλήνων μετρῶνται μὲ τὸ χρυσίον, ἐπραγματεύθησαν τὴν περίστασιν μόνον διὰ νὰ κερδίσουν χρήματα: Δὲν σὰς λέγω τίποτε περὶ τοῦ Πετρόμπεη, τοῦ ὁποῦ αἱ ἰδέαι καὶ τὰ φρονήματα ρυθμίζονται ἀναλόγως μὲ τὴν εὐκολίαν ἢ τὴν δυσκολίαν τοῦ νὰ προμηθεύηται τὰ καθημερινὰ ἔξοδά του. Ὡς τόσον, ὅλοι οἱ ἀνωτέρω κύριοι συνήργησαν ὅσον ἠμπόρεσαν διὰ νὰ ἀπελπίσουν τὸν λαόν, ὁ ὁποῖος ἔφθασε τὴν σήμερον νὰ τρομάζῃ περισσότερο τὴν διαγωγὴν τῶν κυβερνούντων καὶ τῶν ὀπλαρχηγῶν παρὰ τοῦ ἐχθροῦ τὰς ἐπιδρομὰς. Εἶθε παράδοξός τις καλλιτέρευσίς εἰς τὴν τύχην τοῦ πολέμου, ἢ ἡ κατάπαυσις αὐτοῦ, νὰ προλάβῃ κατὰ τοῦτον τὸν χειμῶνα τ' ἀπευκταῖα ἀποτελέσματα τῆς γενικῆς ἀγανακτήσεως. Φαίνεται, ὅτι ὡς ἐδῶ διήρκεσεν ἡ πρὸς τὸ κακὸν σύμπραξις τοῦ Κολοκοτρώνη καὶ Δελιγιάννη! Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοὺς νέους πολιτικοὺς συνδυασμούς, οἵτινες ἐνδέχεται νὰ προκύβουν ἐντεῦθεν, δὲν ἠξέρω τί καὶ πόσον καλὸν ἠμπορεῖ νὰ ἐλπίσῃ, ὅστις γνωρίζει τὴν φύσιν τῶν στοιχείων των. Φαίνεται, κατὰ δυστυχίαν, ἂν ὄχι ἀδύνατος, τοῦλάχιστον δυσκολωτάτη ἢ μεταξὺ τοῦ Ζαῖμη καὶ Κολοκοτρώνη εἰλικρινῆς ἔνωσις. Ἡ διαγωγὴ τοῦ δευτέρου τούτου, ἢ ὁποία περιστρέφεται μακρὰν τοῦ πολεμικοῦ σταδίου, εἰς μικρά τινα σπουδαρχικὰ σχέδια καὶ εἰς προπαρασκευὰς διὰ τὴν ἐγγίζουσαν Ἑθνοσυνέλευσιν, ἠμπορεῖ εἰς τὰς παρούσας στιγμὰς νὰ λογισθῇ ἐπιζήμιος πολλῷ μᾶλλον παρὰ τὰς φαντασιώδεις παρεκτροπὰς τοῦ πρώτου. Ὁ Τρικούπης ἐργάζεται ἐπάνω εἰς τὸ σχέδιον τοῦτο: «ν» ἀποδειχθῇ, ὅτι ἡ Ἑλλὰς πίπτει εἰς ἀναρχίαν ὁσάκις ὁ Μαυροκορδάτος λείπει ἀπὸ τοῦ νὰ κρατῇ τὰς διοικητικὰς ἡνίας». Ὀλικῶς εἰς τὰς διοικητικὰς ἐργασίας ἐπικρατεῖ ὁ αὐτὸς κυκεὼν καὶ ἡ διοικητικὴ βαρύτης ἐξέπεσεν ὡς 80 τὰ 100. Ἡ προλαβοῦσα ἄσωτος δαπάνη τῶν τροφῶν καὶ ἐφοδίων ἔφερε τὴν παροῦσαν ἐπαισθητὴν ἑλλειψίν των, ἔνεκα τῆς ὁποίας, ἂν ὄχι κατὰ τὴν Πελοπόννησον, τοῦλάχιστον κατὰ τὴν Ἀνατολικὴν Ἑλλάδα κολοβώνονται ὄχι ὀλίγον αἱ πολεμικαὶ ἐργασίαι τῶν Ἑλλήνων. Μολαταῦτα συντρέχουν ἀρκετὰ διδόμενα, διὰ νὰ κάμουν πιθανὴν τὴν εἰς τὸ κρεῖττον μεταβολὴν τῶν πραγμάτων τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος καὶ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς Ἀττικῆς. Ὁ Φαβιέρος ἀκολουθεῖ νὰ κινήται ἰδιορρύθμως· οὐδὲ βασιλεύει μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Καραϊσκάκη ἡ ἐπιθυμητὴ ἁρμονία. Ὁ Κωλέττης καὶ ὁ Μαυροκορδάτος εἰς τὰς γενικὰς δυστυχίας ἀκολουθοῦν νὰ κάμνουν ἐφήμερα κέρδη ἐπιρροῆς καὶ ὑπολήψεως. Ὁ Ἀμιλτων εὕρισκεται πρὸ τινων ἡμερῶν ἐνταῦθα καὶ ὀμιλεῖ ἀποφαντικώτερα παρ' ἄλλοτε

ὕπὲρ τῆς εὐτυχοῦς προόδῳ τῆς γνωστῆς μεσιτείας. Εἶναι εὐχῆς ἔργον μία τις πραγματοποιήσις τῶν λόγων του νὰ συντελέσῃ εἰς τὸ νὰ προληφθῇ ἀπερίσκεπτόν τι ἐξωτερικὸν κίνημα ὡς ἀπὸ μέρους τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως. Τὰ περὶ Κοχράνου θεωροῦνται εἰσέτι ὡς δυσδιάλυτα αἰνίγματα.

Ἴδου ὅσα ἡμπόρεσα νὰ σᾶς γράψω πρὸς τὸ παρόν, ἔχων τὴν πεποίθησιν, ὅτι κάμνετε τὴν πλέον φρόνιμον καὶ πατριωτικὴν χρῆσιν τῶν σημειωμάτων μου, τὰ ὅποια δὲν ἀμφιβάλλω, ὅτι θεωρεῖτε πηγάζοντα ἀπὸ τὴν ἀμεροληψίαν καὶ εἰλικρίνειαν.

Εὐχαριστῶ διὰ τὰς εὐνοϊκὰς ἐκφράσεις, μὲ τὰς ὁποίας ἐλάβετε τὴν καλωσύνην νὰ μὲ τιμήσητε εἰς τὸ ἀπὸ 4 7/6ρίου ἔξοχόν σας. Νομίζω, ὅτι κάθε ἐπιβεβαίωσις ἐκ μέρους μου δὲν ἡμπορεῖ ἀρκετὰ νὰ σᾶς παραστήσῃ πόσον, καὶ μακρὰν ὥν τῶν δημοσίων ὑπουργημάτων, ἐναγκαλιζομαι προθύμως ὅλας τὰς περιστάσεις, καθ' ἃς τὰ κοινὰ συμφέροντα ἀπαιτοῦσι τὴν ἀδύνατον σύμπραξίν μου.

Ἐπιθυμῶν νὰ ἐξακολουθῇ ἡ πρὸς ἐμὲ εὐνοια καὶ ἀλληλογραφία σας, μὲ τὸ εἰλικρινέστερον σέβας ὑποσημειοῦμαι

Τῆς Ἐξοχοευγενείας Σας, Κύριοι,
Δούλος καὶ φίλος
Κ. Ζωγράφος

Πρὸς τοὺς Ἐξοχοευγενεατάτους Κυρίους Κόμητα Δ. δὲ Ρώμαν,
Π. Θ. Στεφάνου καὶ Κ. Δραγώναν.

290. Δ. ΠΛΑΠΟΥΤΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 179 Ἀρχαίου Ἀλεξ. Σ. Ρώμα).

Ἐξοχώτατοι Κύριοι.

Εὐχαρίστως ἔλαβον σήμερον τὸ ἔξοχόν σας σημειωμένον ἐκ τῶν 18 τρέχοντος, ἐχάρην ἄκρως τὴν περιπόθητον ὑγείαν σας. Εἶδον καλῶς τὰ ἐν αὐτῇ περιεχόμενα.

Εὐχαριστῶ δὲ διὰ τὰς εἰδήσεις μᾶς ἐξηγεῖσθε καὶ ἀμέσως ἔγραψα καὶ πρὸς τὸν Κ. Γενναῖον διὰ νὰ ξεκινήσωμεν μ' ὅσους περισσοτέρους δυνηθῶμεν ὅσον τὸ ταχύτερον θέλει γράψωμεν καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς ὁπλαρχηγοὺς τῶν ἄλλων ἐπαρχιῶν διὰ νὰ ἀκολουθήσουν ὅπως προκαταλάβωμεν ὅποιαν δῆποτε θέσιν ἤθελεν ἐγκρίνωμεν πλῆσιον τῶν μερῶν ἐκείνων τῆς Λίμνης, ὅπου ἂν ὁ ἐχθρὸς κινηθῇ δι' ἐκεῖ νὰ ἡμπορέσωμεν νὰ ἀνατρέψωμεν τὸ σχέδιόν του καὶ δώσωμεν κάθε ὑπεράσπισιν εἰς τοὺς ἐν αὐτῇ καὶ θέλει κάμνωμεν τὸ χρέος μας, ὡς πάντοτε δὲν ἐλείψαμεν νὰ τρέχωμεν εἰς τὴν τῆς πατρίδος ἀνάγκην.

Προσέτι θέλει γράψωμεν καὶ εἰς Ναύπλιον καθὼς καὶ πρὸς τὸν

Γεν. Ἀρχηγὸν Κ. Θεόδωρον Κολοκοτρώνην διὰ νὰ λάβουν τὰ περὶ τούτου μέτρα. Πλὴν, Ἐξοχώτατοι, ἐκ τῆς σημαντικῆς ἐλλείψεως τῶν τροφῶν βλέπω, ὅτι καὶ στρατεύματα ἂν συναχθῶσι θέλει ἀκολουθήσει λιποταξία, μ' ὅλον τοῦτο ἀφοῦ κατέδωμεν κάτω θέλει σᾶς παρακαλέσωμεν διὰ νὰ μᾶς γένῃ ὅλα πρόβλεψις γνωρίζετε.

Ἐξοχώτατοι, παρακαλῶ νὰ μᾶς ἰδεάσῃτε καὶ ἀκολουθῶς κάθε εἰδησιν ἣθελε πληροφορηθῇτε διὰ νὰ λαμβάνωμεν καὶ ἡμεῖς τὰ ἀναγκαῖα μέτρα, καὶ ὥς φίλοι τῆς Ἑλλάδος καὶ ἡμῶν, δὲν ἐλπίζω ὅτι θέλει λείψετε νὰ τὸ ἀκολουθήσετε, δίδοντάς μας τὰς πατριωτικὰς συμβουλὰς καὶ δηγίαις σας καὶ μένω μὲ τὸ προσῆκον σέβας

Τῇ 24 7/βρίου (ι). 1826

Παλούμπα

Ὁ πρόθυμος τῶν ἐπιταγῶν σας

Δημητράκης Παλαπούτας

Πρὸς τοὺς ἐξοχωτάτους Κυρίους Κόμητα Διονύσιον δὲ Ρώμαν, Π. Θ. Στεφάνου καὶ Κωνσταντῖνον Δραγῶναν. Εἰς Ζάκυνθον.

291. Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ ΠΡΟΣ Δ. ΡΩΜΑΝ

(Ἐπίσημον ἀντίγραφον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα).

(« Ἀντίγραφον ἐπιστολῆς τοῦ ὀπλαρχηγοῦ Ἰωάννου Κωλέττη πρὸς τὸν Κόμητα Δ. δὲ Ρώμαν »).

Τῇ 24 Σεπτεμβρίου 1826

Σύρα

Ἐξοχώτατε Κόντε.

Εὐχαρίστησις τὴν ὁποίαν χαίρει τινὰς εἰς τὰ αἰσθηματά σας μὲ ὑπαγορεύει νὰ ἐρωτῶ συνεχῶς περὶ τῆς ἀκριβοῆς μοι ὑγείας σας. Αὐτὸ τοῦτο μὲ δίδει καὶ τὴν συγγνώμην νὰ σᾶς ἐνοχλήσω διὰ νὰ φροντίσετε νὰ διευθυνθῇ τὸ περικλεισμένον ἀσφαλῶς πρὸς δὴν ἐπιγράφεται. Καὶ τούτου χάριν εἶμαι

Ὁ πρόθυμος τῆς ἐξοχότητός σας φίλος

Ἰωάννης Κωλέττης

292. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 180 Ἀρχείου Ἀλεξ. Σ. Ρώμα).

Ἐξοχώτατοι Κύριοι.

Ἀπὸ τὰ διάφορα γράμματά μου, τὰ ὁποῖα διὰ τοῦ κ. Ζαχαριάδου σᾶς ἐστεῖλα καὶ ἀπὸ τὴν διὰ ζώσης παράστασιν τοῦ ἰδίου, ἐπληροφόρηθητε τὰ ἐντεῦθεν περίεργα. Ἡ παροῦσά μου δὲ δὲν ἀποδίδει

εἰμὴ εἰς τὸ νὰ σᾶς σημειώσω, ὅτι πάσχομεν τὴν μεγαλειτέραν ἑλλειψιν ἀπὸ τροφᾶς καὶ αὐτὴ μὲ ἠνάγκασε νὰ μείνω ἐνταῦθα, ἀφοῦ ἐξεκίνησα ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ πρὸ ἡμερῶν ὅλους τοὺς στρατηγούς. Καὶ αὐτὴ μᾶς ἐμποδίζει ἀπὸ τοῦ νὰ συστήσωμεν σταθερὸν στρατόπεδον εἰς πολιορκίαν τῆς Τριπολιτζᾶς. Διὰ τοῦτο σᾶς παρακαλοῦμεν, ὥς καὶ μὲ τὰ προλαβόντα μου, νὰ λάβετε τὴν ἀνήκουσαν πρόνοιαν, νὰ μᾶς προφθάσετε ὅσον τάχιστα ἱκανὰς τροφάς, τόσον διὰ τὰ τῆς Πελοποννήσου στρατόπεδα, καθὼς καὶ δι' ἐκεῖνο τῆς Ἀττικῆς.

Οἱ Ἕλληνες ἤδη παρ' ἄλλοτε ἔχουν τὴν μεγαλειτέραν προθυμίαν καὶ καθημερινῶς χαίρουν ὅχι εὐκαταφρονήτους εὐδοκιμήσεις κατὰ τοῦ ἐχθροῦ· ἀλλὰ δὲν ἔμπορουν νὰ συνταχθῶσιν ἐκ τῆς ἐλλείψεως τῶν τροφῶν, διότι ἀφ' ἐνὸς μὲν τὸ πλεῖστον μέρος τῶν σπαρτῶν διέφθειρεν ὁ ἐχθρὸς, μὲ τὰς καθημερινὰς λεηλασίας του, τὰ λείψανα δὲ ἔπου διέφυγον τὰς λεηλασίας του τὰ διέφθειρεν ἡ καθημερινὴ διάβασις τῶν στρατευμάτων μας. Ζωοτροφίας, ζωοτροφίας προφθάσατέ μας σᾶς παρακαλοῦμεν, καὶ σᾶς ὑπόσχομαι νὰ ἀκούσετε θαύματα ἀπὸ τὴν προθυμίαν τῶν Ἑλλήνων τὸν ἐφετεινὸν χειμῶνα. Ὁ πατριωτισμὸς σας δὲν ἔχει χρεῖαν τῆς ἐδικῆς μου κατὰ τοῦτο προτροπῆς, διὸ καὶ δὲν μοῦ μένει ἀμφιβολία, ὅτι ἐντὸς ὀλίγου θέλει ἔχομεν ἐν ἀφθονίᾳ τροφάς.

Μένω ἐντοσοῦτε εὐκρινῆς ἀδελφὸς καὶ φίλος Σας

Θ. Κολοκοτρώνης

Πρὸς τοὺς ἐξοχωτάτους κυρίους Κόμητα Διονύσιον δὲ Ρώμαν, Παναγ. Θ. Στεφάνου καὶ Κωνστ. Δραγώναν. Εἰς Ζάκυνθον.

293. Γ. ΛΕΛΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6846 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης.).

Ἐξοχώτατοι Κύριοι.

Ὀλίγας ὥρας ἡμπόρεσα νὰ ἰδῶ τὸν κύριον Ζαχαριάδην, ὅστις Σᾶς φέρνει ὅλα τὰ ἔγγραφα, καθὼς καὶ τὴν πρὸς ἐμὲ γραφὴν τῶν φίλων, τὴν ὁποίαν τοῦ τὴν ἐνεχείρισα πρὸς πληροφορίαν Σας. Δὲν ἤξεύρω τὸν τρόπον, τὸν ὁποῖον θέλει ἀποφασίσετε νὰ μεταχειρισθῇτε διὰ τὴν καλὴν ἐκδασιν τῆς γνωστῆς ὑποθέσεως· μολοντοῦτο ἡ ἐξοχότητά Σας μὲ συγχωρεῖτε νὰ Σᾶς ἐκθέσω καὶ ἐγὼ τὴν γνώμην μου. Τὰ διὰ Κορφοὺς γράμματα νὰ τὰ στείλετε ἀπὸ αὐτοῦ εἶναι κάλλιον καί, ἂν νομίζετε ἀναγκαίαν τὴν ἐκεῖ μετὰδασιν τοῦ τε Ζαχαροπούλου καὶ τοῦ δούλου Σας, τότε μὲ ἰδεάζετε καὶ ἡ ἐρχομὰ αὐτοῦ, ἡ ἀπὸ ἐδῶ ἔρχεται ὁ κύριος Ζαχαριάδης καὶ μισεύομεν δι' ἐκεῖ. Ὁ Παπα-

λουκᾶς ἡμπορεῖ νὰ χρησιμεύσῃ, ὄντας εἰς τὸ πράτιγον, νὰ μετέβῃ ἐκεῖ καὶ νὰ ἀνταμωθῶμεν. Ἐδῶ νὰ γίνῃ κέντρον, δηλ. ἐννοῶ ἡ Σκαφιδιά, ἡ Γλαρένζα, τὸ βλέπω ἀναγκαῖον, καὶ ἡμουν τῆς γνώμης νὰ γράψω διὰ Ναύπλιον νὰ διορισθῇ ὅστις καὶ ἂν ἐγκριθῇ· δὲν τὸ ἐνεργῶ ὁμως πρὶν λάβω ὁδηγίας Σας, διὰ νὰ ἰδῶ πῶς θέλει μεταχειρισθῇτε αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν. Τὸ γράμμα διὰ τὸν Τζιόγκαν σᾶς τὸ στέλνω καὶ μοῦ τὸ ἐπιστρέφετε· διότι ἂν ἀποφασίσετε νὰ μεταβῶμεν διὰ Κορφοῦς, τότες καθ' ὅδον πιάνομεν μὲ τὸ καῖκι, (τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἔχωμεν ἐπίτηδες ναυλωμένον) εἰς κανένα μέρος ἐκεῖθεν καὶ τὸν ἀνταμόνωμεν. Ἐν ἐνὶ λόγῳ ἡ Ἐξοχότης Σας θέλει μᾶς ὁδηγήσετε εἰς ὅλα πῶς νὰ φερθῶ, διότι, ἀπερνώντας καὶ ἀπὸ Κάλαμον, μέλλει νὰ εὗγῳ ἐκεῖ κρυφίως. Ἄν πάλιν ἀποφασίσετε ἀπὸ αὐτοῦ καῖκι διὰ νὰ ἀπεράσωμεν εἰς Κορφοῦς, τότες ὡς ἀπερασθῇ τὸ ὄνομά μου ἀντὶ τοῦ ἀνθρώπου μου, ὅστις ἔρχεται μὲ τὸν κυρ. Ζαχαρόπουλον, ἡ μὲ τὸ ὄνομα τοῦ ἀνθρώπου μου ἀπερνῶ ἐγώ, ὅπως τὸ ἀποφασίσετε. Ὁ κύριος Ζαχαριάδης ἦτον τῆς γνώμης νὰ ἔλθῃ καὶ ἐγὼ αὐτοῦ μαζί του· ἐστοχάσθην ὁμως, ὅτι ἡμπορεῖ νὰ φέρῃ ταραχὴν καὶ ἐμπόδιον· ἂν πάλιν ἐγκριθῇ, τότες εἰδοποιήσατέ μοι καὶ ἀμέσως ἔρχομαι. Καὶ μὲ τὸ προσῆκον σέβας μένω

Παρις, τῇ 26 7/βελου 1826 ε. π.

Ὁ ταπεινότατος δοῦλός Σας

Γεώργιος Δέλης

Δύο τρεῖς τῶν πληρεξουσίων τῆς Στ. Ἑλλάδος μοῦ γράφουν διὰ νὰ προσπαθῶσω νὰ σταλῇ ψωμί εἰς τὸ τῶν Ἀθηνῶν στρατόπεδον. Ὅ,τι δύνασθε παρακαλῶ κάμετε μερίδιον κατ' ἐκεῖνο τὸ στρατόπεδον, διότι εἶναι τὸ μόνον τώρα τῆς Στερ. Ἑλλάδος.

Τοῖς ἐξοχωτάτοις Κυρίοις Δ. Ρώμα, Π. Θ. Στεφάνου καὶ Κ. Δραγώνη.
Ζάκυνθον.

294. ΟΠΛΑΡΧΗΓΟΙ ΤΗΣ ΣΠΑΡΤΗΣ ΠΡΟΣ Δ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6849 Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Ἐκλαμπρότατε Κύριε.

Γνωρίζων τὸ φιλελεύθερον ὑποκείμενόν της μὲ παράστασιν παρὰ πολλῶν μεγάλων καὶ μικρῶν, διὰ τοῦτο προλαβόντως ἀπεφασίσαμεν καὶ ἐγράψαμεν πρὸς τὴν Ἐκλαμπρότητά σου, ἐτοιμάζοντας καὶ στέλλοντας ἐπίτηδες τὸν λογιώτατον διδάσκαλον κύριον Ἰωάννην Παναγιωτόπουλον Μαυρομιχάλην, ὡς ἀπὸ τὰ ἐσώκλειστα καταλαμβάνετε, ὁ ὁποῖος δις καὶ τρίς ἐμίσευσε· πλὴν ἐξ αἰτίας τῆς κακοκαιρίας καὶ ἐξ αἰτίας αὐτὸ ἐπεσεν ἄρρωστος, ὅστις καὶ κατ' αὐτὰς ἀναλαμβάνοντας πηγαίνει. Καὶ ἐπειδὴ ἐξ αἰτίας αὐτὸ κατὰ τὸ παρὸν ἐμποδί-

ζεται και ἐπειδὴ ἡμεῖς ἐπετύχαμεν ἰνκόντρο σιγοῦρο διὰ τὰ αὐτοῦ, διὰ τοῦτο στέλλομεν ὅλα τὰ ἐσώκλειστα γράμματα, διὰ νὰ καταλάβετε τὰ ἐξ ἀρχῆς διατρέξαντα τῆς πατρίδος μας και τὴν ἀπόφασιν τοῦ λαοῦ, ἀφοῦ ὁ λαὸς τῆς Σπάρτης ἐδιώρισε πληρεξουσίου διὰ τὸ λύειν και δεσμεῖν, οἱ τυραννοσημαντικοὶ βλέπων τοῦτο κάνουν ἀναμεταξύ τους ἐκλογὴν και ἀποφασίζουν νὰ ὀνομαστοῦν Ἐμπορία· και ἴσα εὐθὺς ἔγραψαν εἰς ὅλα τὰ μέρη, καθὼς και εἰς τὴν Ἐκλαμπρότητά σας, και εὐθὺς ὡς φιλελεύθερος ἐδώσατε πίστιν εἰς τὸ γράφειν τους και ἐστείλατε ἐν κάρικον σιτάρι και σίκαλι ἐπὶ σκοπῷ νὰ ὠφελήσετε μὲ τοῦτο τὴν πατρίδα, τὸ ὁποῖον και οἱ ἴδιοι τὸ ἐπερὶλαβον και τὸ ἔκαμαν παρομοίως ὡς και τὰ προτῆτερα, κάνοντάς τα πρὸς ἡμᾶς ἐμπόριον, διδοντας ὁ λαὸς βελανίδι, μέλι και ὄχι ἄλλο φτωχικὸ ὁ καθεὶς εἶχε και παίρνει ἀπὸ αὐτό. Ἡμεῖς λοιπὸν κατὰ χρέος γράφομεν, περικλείοντας και τὴν παρακαλεστικὴν σφραγισμένην προκήρυξιν, ὅπου ὁποῖος θέλει τὴν ὠφέλειαν τῆς πατρίδος μας θέλει στέλλῃ διὰ μέσον τῆς Ἐκλαμπρότητός σου εἶτι προαιρεῖ εἰς τὸ κοινὸ τῆς Σπάρτης και ὄχι εἰς ἄλλο χέρι, διότι ἀντὶς διὰ ὠφέλειαν προξενεῖ ὀλέθριον βλάβην. Τὰ παρόντα γράμματα τὰ δίδομεν εἰς τὴν γολέτα τοῦ καπετὰν Χαραλάμπη Ταπόντε, ὀνομαζόμενῃ Μινέρβα εἰς χεῖρας τοῦ Δημητρίου Λυμπεράκη, τοῦ ὁποῦ ἔχομεν τὴν ἀδειαν ἀν βολέση νὰ σᾶς ὁμιλήσῃ ἐκ στόματος, μετὰ τοῦ ὁποῦ περιμένομεν τὰς ἀποκρίσεις τῶν γραμμάτων μας, και μὲ τὸν ἴδιον, ἀν ὀρίσετε, θέλετε μᾶς ἐστείλῃ πολὺν ὀλίγον τζέπ χανέ, ὅστις πρὸς τὸ παρὸν μᾶς εἶναι πολλὰ ἀναγκαῖος, και μὲ δεῦτερον θέλομεν στείλει ἐπίτροπον τῆς προκηρύξεώς μας εἰς τὴν ἐκλαμπρότητά σου, ἢ τὸν ἴδιον διδάσκαλον ἢ ἄλλον και περιμένομεν ἀνυπομόνως τὴν ἀπόκρισίν της. Μένομεν εὐσεβάστως οἱ πρόθυμοι τῆς ἐκλαμπρότητός της οἱ ταπεινοὶ πληρεξούσιοι τοῦ λαοῦ τῆς Σπάρτης

Τῇ 29 Σεπτεμβρίου 1826

Τζίμοβα

Μιχάλης Πικουλάκης
Ἰωσήφ Πνευματικὸς
Παρθένιος Ἱερομόναχος
Νικολῆς Μπουκουβαλάκος
Θανάσης Γκινάκος
Παπα-Δημήτριος Σπανός
Ἡλίας Γιαννουκάκης
Παναγιώτης Νικολινάκος
Παναγιώτης Ρετζεπέρης
Γιακουμῆς Χαριατέας (;)

Πρὸς τὸν Ἐκλαμπρότατον Κόντε Διονύσιον Ρώμαν εὐκλεῶς.

Ζάκυνθο.

295. Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ ΠΡΟΣ ΔΙΟΝ. ΡΩΜΑΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΥΣ

(Πρωτότυπον. Ἀρθ. 6848 Ἀρχαίου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

† « Δωρόθεος Ἐλέω Θεοῦ Πάπας καὶ Πατριάρχης τῆς Μεγάλης
Πόλεως Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Γῆς Αἰγύπτου ».

Εὐγενέστατοι καὶ φιλογενέστατοι υἱοί, κατὰ πνεῦμα ἀγαπητοὶ
καὶ λίαν περιπόθητοι, ὃ τε πανευγενέστατος κόντε κύριος Διονύσιος
Ρώμας καὶ οἱ ἐν ἱατροῖς ἐμπειρότατοι καὶ ἐξοχώτατοι, ὃ τε Κύριος
Φραντζέσκος Καρβελάς, Κύριος Παναγιώτης Στεφάνου καὶ Κύριος
Νικόλαος Καλύδας, χάρις καὶ ἔλεος πληθυνθεῖη παρὰ Θεοῦ Κυρίου
Παντοκράτορος πᾶσιν Ὑμῖν καὶ παρὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος εὐχῇ,
εὐλογία καὶ συγχώρησις.

« Οὐκ ἔστιν ἄλλος κατὰ τὸ ἄλγημά μου, ὧ γενναῖοι (τὸν προφή-
την συνθρηνοῦντα ἡμῖν παραλαμβάνοντες) μήτε μάλαγμα ἐπιθῆναι ἢ
καταδέσμιος ». Βίᾳ ἀνακτορικῇ, ἐξορίας ἀπειλῇ, ἀποφάσει τε ἀπάσης
τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ λαοῦ, θρηνοῦντες, καταρῶμενοι καὶ δυσφο-
ροῦντες ἀθελητέ, πέρυσιν κατὰ τὰ τέλη τοῦ Ὀκτωβρίου ἐνιδρύσθημεν
ἐπὶ τὸν γεραρὸν τοῦτον ἀγιώτατον ἀποστολικὸν καὶ πατριαρχικὸν
θρόνον τῆς Ἀλεξανδρείας, κατελάβομεν τὴν Ἀλεξανδρείαν κατὰ τὸν
παρελθόντα Μάϊον, ἐκείνην τὴν πολυθρύλλητον, τὴν καθέδραν ποτὲ
τῆς σοφίας καὶ ἐπιστημῶν, τὸν θρόνον τὸν λαμπρὸν καὶ πλούσιον
ἀπὸ τόσας ἐπαρχίας δηλ. καὶ σοφούς, γυμνῇ τὴν σήμερον παντοίας
μορφῆς, μὲ μίαν σεσαθρωμένην ἐκκλησίαν καὶ ὀλίγους πτωχοὺς χρι-
στιανούς, ἐλεεινὸν θέαμα! Ἀνέβημεν κατὰ τὰ τέλη Ἰουλίου εἰς
Καῖρον, ἦτοι Μισίρι, εἰσομεν καὶ ἐνταῦθα δύο ἐκκλησίας, τὴν μὲν
ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἐν Ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Νικολάου Μύρων τῆς Λυκίας
εἰς Αἴγυπτον, τὴν δὲ ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος
Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου εἰς Ἑσχὶ Μισίρι, καὶ μίαν μικράν ἐν
τοῖς Πατριαρχείοις ἐπ' ὀνόματι τοῦ πρώτου Ἱεράρχου τοῦ ἀγιωτά-
του θρόνου τούτου, ἁγίου ἐνδόξου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Μάρ-
κου; κἀκεῖνας σὺν ἐκείνοις, τοῖς Πατριαρχείοις δηλονότι, σεσαθρωμέ-
νας καὶ τὴν ἐντὸς ὀλίγου πτώσιν ἐπαπειλούσας χριστιανούς δὲ πόσους;
ὀλίγους καὶ πτωχοὺς μάλιστα γενομένους ἀπὸ τὴν ὁσὴν χρηματικὴν
καταβολὴν ἐποιήσαντο πρὸς ἐλευθερίαν τοῦ πλήθους τῶν αἰχμαλώτων
ἀδελφῶν, ὅπου οἱ ἔθνικοι ἐνταῦθα μετεκόμισαν ἀπὸ τῶν [ὁποίων] ἔτι
καὶ νῦν πλήθῃ ἀπειρα περιφέρονται παρ' αὐτῶν, καὶ ἀργύριον ποῦ εἰς
ἐλευθερίαν των; Ὡς ὁ Θεός! θρήνων διότι πάντα καὶ ὀδυρμῶν
ἄξια. Παιδαγωγία ἢ σχολεῖον οὐδαμοῦ, καθὼς καὶ εἰς Δαμιάθι καὶ
Ραχρίτι, εἰσόδημα ὅσον μήτε ἐνὶ ἱερομονάχῃ καὶ ἱεροδιακόνῃ ἱκανόν.

Ποία λοιπὸν εὐαίσθητος ψυχὴ, ποία ἀνθρώπου καρδιά οὐκ εἰς οἶκτον κινήθει ταῦτα βλέπουσα; καὶ οὐ ζητήσει πόρον τινὰ πρὸς παραμυθίαν καὶ πάντα κάλων οὐ κινήσει εἴπως δυνήθει εὐρεῖν τινα οἰκονομίαν; εἰμὴ τις εἴη ἡλίθιος διόλου καὶ ἀνθρωπότητος ἀγαλμα; Ποία ἄλλη λοιπὸν μετὰ Θεὸν παραμυθία ἢ καταφυγή, πλὴν τοῦ καταφεύγειν εἰς τὸ ἔλεος τῶν ὁμογενῶν ἀδελφῶν χριστιανῶν, Πατριάρχης διότι κρίμασιν οἷς οἶδεν ὁ Θεὸς ἀπεκατεστάθην καὶ πατὴρ πνευματικὸς τοῦ μικροῦ τούτου λογικοῦ τοῦ Χριστοῦ ποιμνίου, ὅστις φησὶ τιθέναι καὶ τὴν ψυχὴν ὑπὲρ αὐτοῦ. Πλὴν φαίη ἂν τις, ἐν ποίῳ προηγουμένως μέρει τοῦ ἔθνους βοηθήσαι; τοὺς ἐν Πελοποννήσῃ; τοὺς ἐν νήσοις; τοὺς ἐν Ἑλλάδι; ἢ τοὺς ἀποίκους, ἀοίκους, γυμνοὺς καὶ τοῦ ἐπιουσίου ὑστερημένους; ἢ τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Ἀλεξανδρείᾳ;

Ναί, γενναιοτάτοι ἄνδρες ταῦτα οὕτως ἔχει καὶ ἐστὶ, καὶ πανταχοῦ ᾄδεται καὶ κηρύττεται τὸ φιλάνθρωπον ὑμῶν φιλογενές, φιλόκαλον καὶ ἀθάνατον ὄνομα τῶν εὐγενεστάτων ὑποκειμένων ὑμῶν, καὶ πάντα καλὰ τε, ἐπωφελῆ καὶ ψυχοσωτήρια «ἔλεον γὰρ θέλω, φησί, καὶ οὐ θυσίαν», ὅμως καὶ ὁ ἐξάγων ἄξιον ἐξ ἀναξίου ὥς τὸ στόμα μου ἔσται» σκότος γὰρ ἐνταῦθα ἀμαθίας καὶ ἀπαιδευσίας, ὅθεν καὶ σπεύδομεν διὰ τοῦ πλουσίου ἐλέους ὑμῶν συστήσαι ἓνα σχολεῖον πρὸς φωτισμὸν τῆς νεολαίας ταύτης. Διδὼ καὶ θαρροῦντες, ὥς μετὰ Θεὸν εἰς αὐτὸν τὸν Θεὸν ἐλπίζοντες δὲν ἐλείψαμεν γράφοντες, διὰ τῶν παρόντων ἡμῶν πατριαρχικῶν καὶ εὐχετικῶν γραμμάτων, πρὸς τὴν ὑμετέραν φιλόκαλον, φιλογενῆ, φιλότιμόν τε καὶ φιλάνθρωπον εὐγένειαν, καὶ προηγουμένως μὲν ἀκριβολογοῦμεθα τὰ περὶ τῆς εὐκτασιότητος ἡμῖν ἀγαθῆς ὑμῶν ὑγείας, ἀπὸ ψυχῆς ἐκλιπαροῦντες τὸ Θεῖον πλουτίζειν ταύτην, μεθ' ὧν τῶν οὐρανίων καὶ σωτηριωδῶν καταθυμιῶν τῆς ἀπολαύσεως, σωτηρίας, διαφυλάξεως ἀπὸ τε ἐρατῶν καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν καὶ ἀνωτέρους οἰουδήποτε ἐναντίου συναντήματος. Ἐπομένως δὲ θερμῶς παρακαλέσαι τὴν ὑμετέραν εὐγένειαν ποιῆσαι ἔλεος πρὸς τὸν γεραρὸν αὐτὸν πατριαρχικὸν καὶ ἀποστολικὸν θρόνον, τὸν πλουτοῦντα ὄνομα μέγα καὶ φήμην μεγάλην, πτωχότατον δὲ καὶ ὑστερημένον καὶ μικρὰς τινας περιθάλψεως καὶ εἰσόδου, ὅπως διὰ τῆς πλουσίας ὑμῶν βοηθείας καὶ τοῦ ἐλέους συστηθῇ κατὰ τὸν διακαῆ πόθον μας ἓνα σχολεῖον καὶ φωτισθῇ ἡ μικρὰ νεολαία αὕτη, διακηρυχθῇ καὶ ἐν τῇ Αἰγύπτῳ τὸ φιλογενές ὑμῶν, ἀπαθανατισθῇ τὸ χρυσοῦν ὄνομά σας, κτήτορες τοιοῦτου ἐπωφελεστάτου ἔργου γενόμενοι, ἀνακαλεσθῶν δι' ὑμῶν αἱ Μοῦσαι, λάμπῃ ὁ φωτισμός, ἀνακαλυφθῇ ἡ σοφία, ἴδωσι καὶ οἱ ἐν σκότει τὸ φῶς καὶ δοξάσωσι τὸν Πατέρα ἡμῶν τὸν ἐν οὐρανοῖς. Εὐχόμεθα διηνεκῶς καὶ ἡμεῖς καὶ ἀπὸ καρδίας πάντας ὑμᾶς τὰ τέκνα ἡμῶν, καὶ πρὸς τὴν φιλότιμον καὶ φιλογενεστάτην ὑμῶν πατρίδα θεοευπροσδέκτους πρε-

σθευτὰς ἀποκτοῦντες τὴν ζείπαρθενον Θεοτόκion, τὸν πανεύφημον καὶ πανένδοξον ἀπόστολον καὶ εὐαγγελιστὴν Μάρκον, τὸν ἐν Ἱεράρχαις θερμότατον ἄγιον Νικόλαον καὶ τὸν ἐνδοξον μεγαλομάρτυρα Τροπαιοφόρον ἄγιον Γεώργιον, τοὺς θαυματουργούς, ὑπὲρ τῆς ἀπάντων ὑγείας, σωτηρίας, διαφυλάξεως, εὐτυχαστάτης βιοτῆς, ἐναρέτου πολιτείας καὶ χριστιανικῆς, ἀντιδόσεως Ἀδραμναίων ἀγαθῶν, τέλους θεαρέστου καὶ τὴν τῶν μελλόντων οὐρανίων ἀγαθῶν ἀπόλαυσιν, κατὰ τὴν ἐν Εὐαγγελλίοις ἀψευδεστάτην τοῦ Χριστοῦ ἐπαγγελίαν, οὗ ἡ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος, καὶ ἡ εὐχὴ καὶ εὐλογία τῆς ἡμῶν μετριότητος εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν.

αἰκς' α' Σεπτεμβρίου κθ'!

† Ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας

Ἐν Χριστῷ διάπυρος εὐχέτης τῆς Ὑμῶν εὐγενείας

Τοῖς Εὐγενεστάτοις τῷ τε κόντε κὺρ Διονυσίῳ Ρώμᾳ καὶ ἐξοχωτάτοις ἐν ἱατροῖς κυρίοις Φραντζέσκῳ Καρβελᾷ, Παναγιώτῃ Στεφάνῳ καὶ Νικολάῳ Καλύβᾳ, τέκνοις ἐν Κυρίῳ ἀγαπητοῖς καὶ ποθεινοτάτοις τῆς ἡμῶν μετριότητος. Εὐχετικῶς.

Εἰς Ζάκυνθον.

(Ο Κ Τ Ω Β Ρ Ι Ο Σ)

296. Θ. ΠΕΤΡΙΝΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα).

Ancona, 15 8/bre 1826

Cu Dionisio De Roma, Constantino Dragona et Marino Stefano.

Il Cap° Mancini carico di sussistanze per Napoli di Romania con spedizioni simulate per Cerigo e Sira toccherà probabilmente il vostro porto e vi recherà la presente chiusa in un piego diretto a voi Signori o al Sig. Papamanoli.—Prendete al solito cognizione di tutto e ditemi poi la vostra opinione su questi affari che come vedrete ho regolati in modo da dare al Governo una apparenza di premura per tutte le classi che vanno ad essere assistite da questi invi.

Quello destinato alle famiglie povere avrà il doppio effetto di sovvenire all' indigenza e di salvare il Governo dai giusti reclami di quei miseri e dalla maggior pretenzione di ragioni per parte dei soldati, una porzione dei quali devono nutrire le sud^{te} famiglie.

Frattanto vi prego di conservarmi la vostra amicizia ed accogliere i sentimenti di quella che io vi professo, e con un saluto

Tom. Petrini

Vi rimetto 100 p. dal Cap^o Bernardaki in forza del accluso confesso e ne accrediterete il S. Eynard.

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Ἀγκών, 3/15 8/βρίου 1826

Κόμητα Διον. δὲ Ρώμαν, Κωνστ, Δραγώναν καὶ Παν. Στέφανον.

Ὁ πλοίαρχος Μαντσίνης μὲ φορτίον τροφοδοτημάτων διὰ Ναύπλιον μὲ ἀποστολὰς πλαστὰς διὰ Κύθηρα καὶ Σύρον τάχα, θὰ προσεγγίσῃ πιθανῶς τὸν λιμένα σας καὶ θὰ σὰς φέρῃ τὴν παροῦσαν κεκλεισμένην ἐντὸς δέματος διευθυνομένου πρὸς Ὑμᾶς, Κύριοι, ἢ πρὸς τὸν Κύρ. Παπαμανώλην.—Λάβετε ὡς συνήθως γνώσιν περὶ παντὸς καὶ εἰπατέ μοι κατόπιν τὴν γνώμην σας ἐπὶ τῶν ὑποθέσεων τούτων τὰς ὁποίας διεκανόνισα, καθὼς θὰ ἴδητε, εἰς τρόπον ὥστε νὰ δώσουν εἰς τὴν κυδέρνησιν ἐν πρόσχημα μερίμνης δι' ὅλας τὰς τάξεις, αἱ ὁποῖαι βοηθοῦνται διὰ τῶν ἀποστολῶν τούτων.

Τὸ προωρισμένον διὰ τὰς πτωχὰς οἰκογενείας θὰ ἔχῃ τὸ διπλοῦν ἀποτέλεσμα νὰ βοηθήσῃ τὴν πενίαν καὶ νὰ σώσῃ τὴν κυδέρνησιν ἀπὸ τὰ δίκαια παράπονα τῶν ἐνδεῶν ἐκείνων, καὶ ἀπὸ τὰς μεγαλειτέρας ἀπαιτήσεις τῶν στρατιωτῶν, ἐν μέρος τῶν ὁποίων ὀφείλει νὰ διατρέφῃ τὰς ἀνω εἰρημένους οἰκογενείας των.

Ἐν τούτοις σὰς παρακαλῶ νὰ διαφυλάττῃτε τὴν πρὸς ἐμὲ φιλίαν σας καὶ νὰ δεχθῇτε τὰ αἰσθήματα τῆς πρὸς Ὑμᾶς φιλίας μου, μεθ' ἐνὸς χαιρετισμοῦ.

Θωμ. Πετρίνης

Σὰς ἐσωκλείω 100 π. τοῦ πλοιάρχου Βερναρδάκη· δυνάμει τοῦ ἐσωκλειστοῦ ὁμολογῶ τοῦτο καὶ πιστώσατε τὸν κ. Ι. Ἑὺναρδ.

297. Θ. ΠΕΤΡΙΝΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. Ἀρχαίου 6854 Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Ancona, 19 Ottobre 1826

Signore D. de Roma, P. Stefano, C. Dragana Zante.

Ricevo le due sue N° 9 e 12 c. che ho appena il tempo d' accusare col cap. Laijanni che si pone alla vela. Giunse finalmente Pollovich e con esso vi scriverò più lungamente.

Non posso comprendere come a Napoli di Romania si fosse penetrata la facoltà in voi? d'aprire le mie lettere, ciò che intanto si conferma. Questo discorso successo in Chiesa verso la fine d'Ag°, come poteva conoscersi il 4 o 5 7/bre a Napoli?

Neppure intendo il silenzio osservato da Albanacchi verso il Governo circa le spedizioni. Povera Grecia non avrà mai dei veri e zelanti amici! Siamolo noi e quanto voi siete persuasi di me e ve ne ringrazio, lo son ancor io di voi per che alle premure vene unite il criterio.

La lettera di Fabvier in cui dice «malheureusement les partis qui désolent ce malheureux pays, l'un des quels votre envoyé Mr Petrini a été trop à portée d'entendre, rendent les choses encore plus difficiles à conduire sur bien» mi rappresenta come partitante del Governo.

Ciò vuol dire che io sono dell'ordine e non mi dispiace che mi si attribuisca un tal genere di partito. Rispondo a Papamanoli di conseguenza. Debbo finire, ma non cesso d'essere e lo sarò sempre

Vostro devoto amico

Petrini¹

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Ἀγκών, 7/19 Ὀκτωβρίου 1826

Κύριοι Δ. δὲ Ρώμα, Π. Στεφάνου καὶ Κ. Δραγώνα. Ζάκυνθον.

Ἐλαβον τὰς δύο ὑμετέρας ὑπ' ἀριθ. 9 καὶ 12, τῶν ὁποίων τὴν λήψιν μόλις ἔχω καιρὸν νὰ σᾶς καταστήσω γνωστὴν διὰ τοῦ καπετάνιου Ἀαγιάνη, ὅστις ἀναχωρεῖ.

Ἐφθασε τέλος πάντων ὁ Πόλλοδικ καὶ μέσῳ τούτου θὰ σᾶς γράψω ἐκτενέστερον. Δὲν δύναμαι νὰ ἐννοήσω πῶς εἰς τὸ Ναύπλιον ἤδυνήθητε ν' ἀνοίξετε (;) τὰς ἐπιστολάς μου, καὶ τὸ τοιοῦτον ἐπιβεβαιουται. Ἡ συνομιλία ἐκείνη ἢ λαβοῦσα χώραν εἰς τὴν ἐκκλησίαν περὶ τὰ τέλη τοῦ Αὐγούστου πῶς ἦτο δυνατόν νὰ γίνῃ γνωστὴ τὴν 4 ἢ 5 Σεπτεμβρίου εἰς τὸ Ναύπλιον;

Οὔτε ἐννοῶ τὴν σιγὴν τὴν παρατηρουμένην ἐκ μέρους τοῦ Ἀλβανάκη πρὸς τὴν κυβέρνησιν ἐν σχέσει μὲ τὴν ἀποστολήν. Δυστυχισμένη Ἑλλάς, δὲν θὰ ἔχῃ ποτὲ εἰλικρινεῖς καὶ προθύμους φίλους.

¹ Salutate Ladopulo, e diteli che penso a lui. Della persona che mi è vicino non dubito. Le sue corrispondenze mi sono note e non conosco in essa nessuna tendenza a intrighi. Avete pur fatto bene a spedire i soccorsi a Maina etc.

Ἄς εἰμεθα τοῦλάχιστον ἡμεῖς· καὶ ὥς πρὸς ὑμᾶς εἰσθε πεπεισμένοι περὶ ἐμοῦ καὶ σὰς εὐχαριστῶ, ἐπίσης καὶ ἐγὼ περὶ ὑμῶν, ἐπειδὴ εἰς τὴν προθυμίαν συνενώνετε τὴν κρίσιν.

Ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Φαδιέρου ἐν τῇ ὁποίᾳ λέγει· Ἄτυχως τὰ κόμματα εἰς ἐν τῶν ὁποίων ὁ ἀπεσταλμένος σας Κύρ. Πετρίνης εἶναι εὐπειθής, ἀπελπίζουν τὸν ἀτυχῆ αὐτὸν τόπον· καὶ ὥς ἐκ τούτου εἶναι δυσκολώτερον νὰ τὸν ὁδηγήσῃ κανεὶς πρὸς τὸ καλόν», με παρίστα ὥς φατριάζοντα ὑπὲρ τῆς Κυβερνήσεως.

Τοῦθ' ὅπερ δηλοῖ ὅτι ἐγὼ εἰμαι τῆς τάξεως, καὶ δὲν με δυσαρρестаῖ νὰ μοῦ ἀποδίδουν τοιοῦτου εἶδους κομματισμόν. Ἀπαντῶ κατόπιν εἰς τὸν Παπαμανώλην. Πρέπει νὰ τελειώσω; ἀλλὰ δὲν παύω νὰ εἰμαι πάντοτε

Ὑμέτερος ἀφωσιωμένος φίλος

Πετρίνης¹

298. I. EYNARΔΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Ἐπίσημον ἀντίγραφον. Ἀριθ. 6859 Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Rolle en Suisse le 21 8/bre 1826

Meurs C. de Roma, Stefano et Dragona.

à Zante.

J'ai vous ai écrit, Messieurs, le 2 Octobre. Depuis longtemps je suis privé de vos lettres, ce qui me surprend d'autant plus que Mr Petrini avait organisé avec vous un moyen d'avoir des nouvelles exactes de Napoli.

Pour les fonds que vous aviez à faire passer à Mr Fabvier, 7500 colonnati, vous pouvez ne lui expédier en tout que 2000 à 2500 piastres, si vous êtes encore à temps, et gardez le surplus à ma disposition.

Je vous donnerai incessamment des ordres à ce sujet. J'attends avec impatience que vous m'indiquiez l'emploi utile que vous aurez fait des fonds que j'ai mis à votre disposition

J'ai l'honneur de vous saluer

(signé)

J. G. Eynard

Copie Conforme

T. Petrini

¹ Χαιρετίσατε τὸν Λαδόπουλον καὶ εἰπάτε τῷ ὅτι τὸν ἐνθυμοῦμαι. Περὶ τοῦ προσώπου τὸ ὁποῖον εἶνε πλησίον μου δὲν ἀμφισβάλω. Αἱ ἀλληλογραφίαι τοῦ μοῖ εἶνε γνωσταί, καὶ δὲν διαγιγνώσκω ἐν αὐτῷ οὐδεμίαν τάσιν πρὸς μηχανορραφίαν. Ἐκάμας ἐν τούτοις καλὰ ὅπου ἐστείλατε τὰ βοηθήματα εἰς τὴν Μάνην κτλ.

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

9/21 7/βελου 1826

Κύριοι Κ. δὲ Ρώμα, Στεφάνου καὶ Δραγώνα. *Εἰς Ζάκυνθον.*

Σὰς ἔγραψα, Κύριοι, τὴν 2 Ὀκτωβρίου. Ἀπὸ καιροῦ στεροῦμαι ἐπιστολῶν σας, καὶ ἐκπλήσσομαι, καθότι ὁ Κ^{ος} Πετρίνης εἶχε διοργανώσει μεθ' ὁμῶν ἕν μέσον, ὅπως ἔχωμεν τακτικὰς εἰδήσεις ἀπὸ Ναύπλιον.

Ὡς πρὸς τὰ κεφάλαια τὰ ὅποια ἔχετε πρὸς παράδοσιν εἰς τὸν Κ^{ον} Φαδιέ, 7500 κολονάτα, δύνασθε νὰ τοῦ στείλετε ἕν συνόλῳ ὄχι πλείονας τῶν 2000 ἕως 2500 πιαστρῶν, ἐὰν ἀκόμη εἰσθε ἕν καιρῷ, καὶ κρατήσατε τὸ ὑπόλοιπον εἰς τὴν διάθεσίν μου.

Θὰ σὰς δώσω ἀμέσως διαταγὰς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Ἀναμένω ἀνυπομόνως νὰ μοῦ γνωστοποιήσητε τὴν ὠφέλιμον χρῆσιν, ἣν ἐκάματε τῶν κεφαλαίων, ἅτινα ἔθεσα εἰς τὴν διάθεσίν σας.

Δέξασθε τοὺς χαιρετισμούς μου

(ὕπογρ.)

I. Γ. *Εὐνάρδος*

Πιστὸν ἀντίγραφον

Θ. Πετρίνης**299. ΔΙΟΝ. ΡΩΜΑΣ ΠΡΟΣ Θ. ΠΕΤΡΙΝΗΝ**

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6855 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

*Zante le 17/29 Octobre 1826**Monsieur,*

Je ne vous ai pas répondu, Monsieur, jusqu'ici parce qu'au moment où vous m'avez fait l'honneur de m'écrire je me trouvais hors de la ville. J'ai lu la lettre de Monsieur le colonel Fabvier que vous m'avez jointe à la Votre. Il serait très-agréable pour moi et pour Mes. Alessio e Nipoti Stefano, si le choix des moyens du passage de la somme restante chez vous, à la disposition de Monsieur le colonel susdit (:) était laissé en notre arbitre. Mais comme Monsieur Heynard nous borne celui de lettres d'échange d'ici sur Naples de Romanie ou sur Athènes, ou même des traites de la part de Monsieur le colonel Fabvier sur nous, il est évident qu'il défend tout autre moyen qui pourrait exposer cette somme à quelque risque dans son passage. Tout acte donc arbitraire de notre part là-dessus exposerait notre spécialité à répondre envers notre commetant de tout dommage et intérêt dans tout cas contraire qui pourrait arriver là-dessus.

Monsieur le colonel Fabvier même, convaincu de cette vérité, après la lettre qu'il vous a écrite dernièrement, il tira sur nous pour la somme de quinze cents colonnats, que nous avons payés à vue l'autre jour.

Comme d'ailleurs nous lui en avons écrit par le piéton que vous lui avez envoyé après votre arrivée ici, nous n'avons qu'attendre son retour avec ses réponses conformément aux moyens dictés par Monsieur Heynard là-dessus, et alors nous nous empresserons avec beaucoup de plaisir de vous conter la somme restante chez nous pour le compte de Mr Heynard, exécutant ainsi régulièrement ses commissions.

Agréez, Monsieur, les sentiments d'estime et de l'attachement le plus sincère que vous savez si bien inspirer et avec lesquels

J'ai l'honneur d'être, Monsieur, Votre très-humble et très-obéissant serviteur

Denis de Romas

(Μ Ε Τ Α Φ Ρ Α Σ Ι Σ)

Ζάκυνθος, 17/29 Οκτωβρίου 1826

Κύριε,

Δὲν σὰς ἀπήντησα, Κύριε, μέχρι τοῦδε, διότι ὅταν μοῦ ἐκάματε τὴν τιμὴν νὰ γράψῃτε εὐρισκόμην ἐκτὸς τῆς πόλεως. Ἀνέγνωσα τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Κυρίου συνταγματάρχου Φαδιέ τὴν ὁποίαν εἶχατε ἐγκλείσει εἰς τὴν ὑμετέραν. Θὰ ἦτο εὐχάριστον δι' ἐμὲ καὶ διὰ τοὺς Κ^{ους} Ἀλέξιον καὶ ἀνεψιοὺς Στεφάνου, ἂν ἐπετρέπετο εἰς τὴν θέλγησίν μας ἡ ἐκλογή τῶν μέσων τῆς μεταφορᾶς τοῦ ὑπολοίπου παρ' ἡμῖν κεφαλαίου, τὸ ὁποῖον μένει εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ προειρημένου συνταγματάρχου. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Κ^{ος} Ἐϋναρδὸς περιορίζει αὐτὴν εἰς ἐπιταγὰς μόνον εἰς Ναύπλιον ἢ εἰς Ἀθήνας ἢ καὶ τραθητικὰς ἐφ' ἡμῶν, εἶναι φανερόν, ὅτι ἀπαγορεύει κάθε ἄλλον τρόπον, ὅστις ἡδύνατο νὰ ἐκθέσῃ τὸ κεφάλαιον τοῦτο εἰς κίνδυνόν τινα κατὰ τὴν ἀποστολὴν του. Πᾶσα λοιπὸν ἐκ μέρους μας αὐθαίρετος πράξις θὰ ἐξέθετεν ἡμᾶς ἐν τῇ ιδιότητι μας νάνταποκριθῶμεν, ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, πρὸς τὸν ἐντολοδότῃν μας δι' ὅλας τὰς βλάβας καὶ τοὺς τόκους. Ὁ ἴδιος ὁ συνταγματάρχης Κ^{ος} Φαδιέ, πειθόμενος εἰς ταύτην τὴν ἀλήθειαν, μετὰ τὴν τελευταίαν ἐπιστολὴν του, ἐτράδηξεν ἐπ' ὀνόματί μας ἑκατὸν δεκαπέντε κολονάτα, ἅτινα ἐπληρώσαμεν τὴν ἐπομένῃν ἅμα τῇ ἐμφανίσει.

Ὅπως ἄλλοτε τοῦ ἐγράψαμεν μέσῳ τοῦ πεζοῦ, τὸν ὁποῖον τῷ ἀπε-

στείλατε μετὰ τὴν ἐδῶ ἀφιξίν σας, πρέπει ν' ἀναμείνωμεν τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ μὲ τὰς ἀπαντήσεις του, συμφωνῶς πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Κ^{ου} Ἑϋναρδ ἀνωτέρω ὑποδειχθέντα μέσα, καὶ τότε εὐθὺς καὶ εὐχαρίστως θὰ σὰς μετρήσωμεν τὸ ἐναπομείναν παρ' ἡμῖν κεφάλαιον διὰ λογαριασμὸν τοῦ Κ^{ου} Ἑϋναρδ, ἐκτελοῦντες οὕτω τακτικῶς τὰς παραγγέλιας του.

Δέχθητε, Κύριε, τὰς ἐκφράσεις τῆς ἐκτιμήσεως καὶ τῆς πλέον εἰλικρινοῦς φιλίας, τὴν ὁποῖαν τοσοῦτον καλῶς γνωρίζετε νὰ ἐμπνέετε. Ἐχῶ τὴν τιμὴν, Κύριε, νὰ εἶμαι ὑμέτερος ταπεινὸς καὶ πιστὸς θεράπων.

Διονύσιος δὲ Ρώμας

300. Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 4727 Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρὸς τοὺς Ἐξοχωτάτους τὸν Κόμητα Διονύσιον δὲ Ρώμαν, Παναγιώτην Θ. Στεφάνου καὶ Κ. Δραγώναν.

Μὲ λύπην τῆς μεγίστης εἶδεν ἡ Διοίκησις εἰς τὴν ἀπὸ 18/30 τοῦ παρελθόντος ἐπιστολὴν σας, ὅτι ἡ πρότασις νὰ μὴ στέλλωνται τοῦ λοιποῦ αἱ διὰ τὴν Ἑλλάδα συνεισφοραὶ εἰς κἀνὲν ἄλλο ὅποιον δῆποτε μέρος, ἀλλὰ νὰ διευθύνωνται ὅλαι ἐνταῦθα εἰς παραλαβὴν τῆς Διοικήσεως, σὰς ἐφάνη ὀλίγον ὑπερόριος καὶ ἐξ αὐτῆς ἐλάβετε ἴσως ἀφορμὴν νὰ ὑποθέσετε, ὅτι αὕτη ἐγίνε διὰ σκοπὸν τινα δυσάρεστον.

Ἐξοχώτατοι! Ἡ πρότασις αὕτη τῆς Διοικήσεως εἶναι ὅλως διόλου εἰλικρινῆς, ὑπαγορευομένη ἀπὸ εἰλικρινεῖς ἀρχὰς καὶ ἀφορῶσα εἰς μόνον τὸ συμφέρον τῆς Πατρίδος. (Καὶ τῷόντι· ὅταν ὅλαι αἱ διὰ τὴν Ἑλλάδα συνεισφοραὶ διευθύνωνται μόνον εἰς τὴν Διοίκησιν, τοῦτο εἶναι τὸ προσφορώτερον μέσον νὰ περισταλθῶσιν ὅπως οὖν ἡ ἀναρχία καὶ αἱ καταχρήσεις). Ἡ Διοίκησις, πεπεισμένη ἐσωτερικῶς διὰ τὸν εἰλικρινῆ καὶ ἀδολον πατριωτισμὸν σας καὶ γνωρίζουσα κάλλιστα τοὺς πολλοὺς καὶ ἀκαμάτους ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἀγῶνάς σας, ποτὲ δὲν θέλει παρασυρθῆ νὰ ὑποπτεύσῃ, ὥς καὶ ποτὲ δὲν ὑπόπτειυσεν, ἐκ μέρους τῆς Ἐξοχότητός σας αὐθαίρετόν τι· ἀπ' ἐναντίας ἡ Διοίκησις σὰς ἐθεώρησεν ἐξ ἀρχῆς ὥς εἰλικρινεῖς φίλους τῆς καὶ εἰλικρινῶς σὰς ἐκοινοποίησε πάντοτε τὰ φρονήματά της, σὰς ἐπαράστησε τὰς χρείας καὶ τὰς ἀνάγκας της, ἐκζητοῦσα τὴν σύμπραξίν σας.

Δι' αὐτὸ τοῦτο σπεύδει καὶ ἤδη νὰ θέσῃ ὑπ' ὄψιν τῆς Ἐξοχότη-
τός σας τὴν ὁποῖαν πάσχει ἀκραν ἔνδειαν τῶν τροφίμων καὶ λοιπῶν
ἀναγκαίων καὶ ἐπομένως τὴν ἀμηχανίαν, εἰς τὴν ὁποῖαν ἐκ τούτου
εὐρίσκεται. Ἡ ἀνάγκη τῆς Πατρίδος ἀπαιτεῖ τὴν οὐσιώδη αὐξήσιν
καὶ ἐνδυνάμωσιν τοῦ στρατοπέδου τῆς Ἀττικῆς, διὰ νὰ ματαιωθῶσι
μῖαν ὥραν ἀρχίτερα τὰ ὀλέθρια σχέδια τοῦ πολιορκητοῦ τῶν Ἀθηνῶν
Κιουταχῆ. Ἡ Διοίκησις προσήλωσεν εἰς τοῦτο ὅλην τῆς τὴν προσο-
χὴν καὶ ἤδη τὸ στρατόπεδον τοῦτο ἀπεκατεστάθη ἱκανῶς ἀξιόμαχον.
Ἀλλὰ, κατὰ δυστυχίαν, διὰ μόνην τῶν τροφίμων τὴν ἔλλειψιν ἐκιν-
δύνευσεν πολλάκις καὶ κινδυνεύει νὰ διαλυθῇ, καὶ ἡμπορεῖτε νὰ φαν-
τασθῆτε ὅποια δεινὰ ἐπακολουθήματα θέλει ἐπισύρει ἡ διάλυσις αὐτῆς.
Ἡ Διοίκησις ἀπορεῖ προσέτι, πῶς θέλει δυνηθῇ νὰ ἐξοικονομήσῃ καὶ
ἐν ἄλλο στρατόπεδον, συγκροτούμενον ἤδη εἰς τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα
ἀπὸ τὰ στρατιωτικὰ Σώματα τῶν ὀπλαρχηγῶν τοῦ Ὀλύμπου, τὸ
ὅποσον θέλει ἀσχολεῖται κυρίως εἰς διαφόρους ἀντιπερισπασμούς, καὶ
διὰ τοῦτο θέλει συντελέσει τὰ μέγιστα εἰς τὴν ταχείαν διάλυσιν τῆς
πολιορκίας τῶν Ἀθηνῶν καὶ τὴν καταστροφὴν τοῦ Κιουταχῆ.

Ἡ Διοίκησις, Κύριοι, δικαίως ἐπιστηριζομένη εἰς τὸν ἐνθερμον
ζηλὸν σας καὶ τὴν ἀοκνον προθυμίαν, τὴν ὁποῖαν ἐξ ἀρχῆς τοῦ
ἀγῶνος δὲν ἐπαύσατε νὰ δεικνύετε, εἶναι εὐελπὺς, ὅτι εἰς ταύτην
μάλιστα τὴν κρίσιμον ἐποχὴν θέλετε καταβάλλει ὑπὲρ ἄλλοτε ὅλην τὴν
δυνατὴν σπουδὴν καὶ ἐπιμέλειαν, διὰ νὰ προφθασθῶσιν αἱ μεγάλαι
ἀνάγκαι τῆς Πατρίδος καὶ ἐπομένως οἱ ἀγῶνες τῆς Διοικήσεως νὰ
λάβωσι τὴν εὐχταίαν ἔκδοσίν των.

Τὴν 12 τοῦ παρόντος συνεκροτήθη νυκτερινὴ μάχη εἰς τὰς Ἀθή-
νας, καθ' ἣν οἱ ἡμέτεροι ἔλαβον καιρὸν καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν Ἀκρό-
πολιν τῶν Ἀθηνῶν ὑπὲρ τοὺς τετρακοσίους ἐπιλέκτους στρατιώτας
ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ ἀξ. στρατηγοῦ Ν. Γριζιώτη. Τὸ φρούριον ἥδη
ἔχει φρουρὰν ἀξιόμαχον καὶ ἱκανὴν νὰ ἀνθέξῃ καὶ νὰ ματαιώσῃ
πᾶσαν προσβολὴν τοῦ ἐχθροῦ

Ἐν Ναυπλίῳ, τῇ 17 Ὀκτωβρίου 1826

Ὁ Πρόεδρος

Ἀνδρέας Ζαΐμης

Δ. Τζαμαδός

Ἀναγνώστης Δηλιγιάννης

Γεώργιος Σισίνης

Π. Μαυρομιχάλης

Α. Χατζῆ Ἀναργύρου

Ἰωάννης Βλάχος

Παναγ. Δ. Δημητρακόπουλος

Α. Μοναρχίδης

Κ. Ζώτος

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς

Γ. Γλαράκης

301. Θ. ΠΕΤΡΙΝΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Ἰδιόχειρον ἀντίγραφον. Ἀριθ. 6861 Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Lasto d' Ancona 30 8/bre 1526

S. S. Conte D. de Roma, P. Stefano, C. Dragona. Zante.

Vi confermo la mia 20 corrente in copia di sopra e le altre del 15 con i cap. Mancini, Lazzarini e Bernardacchi, le quali spero vi saranno giunte mediante l' arrivo di questi navigli, ai quali penso giorno e notte e non senza inquietudine gravissima, stante le notizie qui giunte della presenza nel Golfo Adriatico d' una Flottiglia Algerina.

Tutte le dette lettere precedute da quella con Vitali vi avranno posto al fatto di tutto ciò che interessa gli affari, a cui si annodano gl' interessi ed i soccorsi della Grecia.

Profitto ora d' un bastimento per Corfù onde farvi giungere la presente, che vi porta l' acclusa del Sig. Eynard, dispiacendomi però di scorgere dal contenuto della vostra lettera 24 7/bre al Sig. Eynard, da me ricevuta assieme alle vostre 25 e 28, letta e spedita, che i suoi ordini staccatisi in seguito delle mie riflessioni giungono troppo tardi. Io deploro la sorte di quella somma, che ad uso tanto più provido potrebbe essere diretta.

Col Cap. Pollovich, che partirà fra 10 o 12 giorni, vi scriverò e vi rimetterò tanto da occuparvi qualche ora di lettura, e rileverete, io spero, che le mie premure per il bene della Nazione e le convenienze del Governo non si diminuiscono in me un istante. Credo che ci rivedremo più presto di quello che mi ero proposto. Ma non sono ancora deciso a sormontare i pericoli della stagione e la poca confidenza che ho nella mia salute. Basta, le mie prime lettere vi diranno tutto. Delle immense cure e del sempre crescente zelo del Sig. Eynard non vi dico niente. Ravviserete tutto anche per questo lato, ma vi assicuro che pare impossibile che un solo uomo possa tanto fare e tanto pensare. Scrissi al medesimo sul proposito del contenuto della lettera di Fabvier e sul conto del quale siamo ormai d' accordo. Ho piacere che costui si serva d' espressioni e di sentimenti che svelano per la loro esagerazione il suo livore e l' insussistenza della sue accuse. Io dissi al Sig. Eynard che questa lettera mi sembrava un di quei quadri stravaganti che un mal' accorto pittore abbia disegnato con proposizioni e colori fuori di natura. Lo spettatore ne rimuove tosto la vista.

Non mi diffondo di più per farlo in seguito con tutto l'abbandono e con la confidenza che debbo alla vostra onorevole amicizia, sensibilissimo intanto alle cordiali espressioni con cui me ne assicurate di nuovo, e alla quale io corrispondo con tanta forza quanta ne promette la mia insufficienza.

Salutandovi di cuore.

Se avete occasione pronta di scrivere a Idra, fate sapere al Sig Tumbasi che, siccome rileverà da quanto gli scriverò io di qui direttamente con due Bastimenti Nazionali, giunti giorni sono in questo Porto, e da una Gazzetta di Losanna, il suo figlio sarà ricevuto a Ginevra come un Principe. Una Deputazione di tre Soggetti è stata nominata per la sua educazione.

Le vostre Lettere con altro mezzo che quello di Semiani mi vengono sempre ritardate, qualunque sia il loro contenuto; mandatele sempre ai medesimi, dei quali posso intieramente fidarmi sia per la discretezza, sia per il rispetto al Sigillo¹.

(Μ Ε Τ Α Φ Ρ Α Σ Ι Σ)

Ἀγκών, 18/30 8/βρίου 1826

Κύριοι, Κόμη Δ. δὲ Ρώμα, Π. Στεφάνου, Κ. Δραγώνα. Ζάκυνθος

Σὰς βεβαιῶ τὴν ὑπὸ ἡμερομηνίαν 20 τρέχοντος ἐπιστολήν μου καθὼς καὶ τὴν τῆς 15, σταλείσας διὰ τῶν καπ. Μαντσίνη, Λαζαρίνη, καὶ Βερναρδάκη, αἵτινες ἐλπίζω νὰ ἐλήφθησαν τώρα μὲ τὴν ἀφίξιν τῶν πλοίων αὐτῶν, τὰ ὅποια σκέπτομαι νυχθημερὸν μὲ μεγάλην ἀνυσυχίαν διότι ἐδῶ ἐφθασεν ἡ εἰδήσις, ὅτι εἰς τὸν Ἀδριατικὸν κόλπον παρουσιάσθη Ἀλγερινὸς στολίσκος. Αἱ ἐπιστολαί, καθὼς καὶ ἡ προηγηθεῖσα μέσῳ τοῦ Βιτάλη θὰ σὰς ἔθεσαν εἰς ἐνημερότητα τῶν διατρεχόντων τὰ ὅποια ἔχουν ἐνδιαφέρον διὰ τὰς ὑποθέσεις, μεθ' ὧν συνάπτονται τὰ συμφέροντα καὶ τὰ βοηθήματα τῆς Ἑλλάδος.

Ἐπωφελοῦμαι τώρα ἐνὸς πλοίου διὰ Κέρκυραν καὶ σὰς στέλλω τὴν παρούσαν καὶ τὴν ἐσώκλειστον αὐτῇ τοῦ Κ^{ον} Ἐϋναρδ. Αὐποῦμαι βλέπων εἰς τὴν ἐπιστολήν σας τῆς 24 7/βρίου πρὸς τὸν Κ^{ον} Ἐϋναρδ. τὴν ὁποίαν ἔλαβον μὲ ἐκείνας τῆς 25 καὶ 28, ἀνέγνωσα καὶ ἀπέστειλα, ὅτι αἱ διαταγαί του, ἀποχωρισθῆσαι συνεπεῖα τῶν σκέψεών μου, φθάνουν πολὺ ἀργά. Ἐγὼ θρηνῶ τὴν τύχην τῶν χρημάτων ἐκείνων, τὰ ὅποια ἠδύναντο νὰ προορισθοῦν πρὸς χρῆσιν ἐπωφελεστέραν.

¹ Ἔπεται ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἀριθ. 307 ἐπιστολῆς.

Διὰ τοῦ καπ. Πόλλοδικ, ὅστις θ' ἀναχωρήσῃ μετὰ 10 ἢ 12 ἡμέρας, θὰ σᾶς γράψω καὶ θὰ σᾶς πέμψω τόσα, ὥστε ν' ἀσχοληθῇτε ὀλίγην ὥραν ἀναγινώσκοντες, καὶ ἐλπίζω νὰ συμπεράνητε, ὅτι ἡ προθυμία μου, διὰ τὸ καλὸν τοῦ Ἑθνους καὶ τὸ συμφέρον τῆς Κυβερνήσεως, δὲν ὀλιγοστεύει οὐδὲ πρὸς στιγμὴν. Ἐλπίζω νὰ ἰδωθῶμεν ταχύτερον ἀπὸ ὅ,τι εἶχον ἀποφασίσει. Ἀλλὰ δὲν ἀπεφασίσα ἀκόμη ἔνεκα τῶν κινδύνων τῆς ἐποχῆς καὶ τῆς ὀλίγης ἐμπιστοσύνης, ἣν ἔχω εἰς τὴν ὑγείαν μου. Ἀρκεῖ· αἱ πρῶται μου ἐπιστολαὶ θὰ σᾶς εἰπουν τὸ πᾶν. Διὰ τὰς μεγάλας φροντίδας καὶ τὸν ὀσημέραι αὖξοντα ζῆλον τοῦ Κ^{ον} Ἐδναρδ δὲν σᾶς λέγω τίποτε. Θὰ ἴδῃτε τὸ πᾶν καὶ ὡς πρὸς τοῦτο, ἀλλὰ σᾶς βεβαιῶ, ὅτι φαίνεται ἀδύνατον, εἰς μόνος ἀνθρώπος νὰ ἡμπορῇ τόσα νὰ κάμνῃ καὶ τόσα νὰ σκέπτεται. Ἐγραψα εἰς αὐτὸν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Fabvier, καὶ εἰμεθα τῶρα πλέον σύμφωνοι ἐπ' αὐτοῦ. Ἐχω εὐχαρίστησιν ὅτι οὗτος μεταχειρίζεται ἐκφράσεις καὶ δεικνύει αἰσθήματα, ἅτινα φανερῶνουν ὡς ἐκ τῆς ὑπερβολῆς των τὸν φθόνον του καὶ τὸ ἀνυπόστατον τῶν κατηγοριῶν του. Εἶπον εἰς τὸν Κ^{ον} Ἐϋναρδ ὅτι ἡ ἐπιστολὴ αὕτη μοῦ ἐφαίνετο μία τῶν παραδόξων εἰκόνων τὴν ὁποίαν νὰ ἐσχέδιασε κακόζηλος ζωγράφος μὲ ἐμπνεύσεις καὶ χρώματα ἀφύσικα. Ὁ θεατὴς ἀποστρέφει πάραυτα τὸ βλέμμα.

Δὲν ἐπεκτείνομαι περισσότερον διὰ νὰ τὸ κάμω ἀκολούθως μὲ δλην τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην ὁποῦ ὀφείλω εἰς τὴν ἀξιότιμον φιλίαν σας. Συναισθάνομαι ἐν τούτοις τὰς ἐγκαρδίους ἐκφράσεις, δι' ὧν μὲ διαβεβαιώνετε περὶ τῆς φιλίας σας, πρὸς ἣν ἀνταποκρίνομαι μὲ δσσην δύναμιν μοῦ ἐπιτρέπει ἡ ἀνεπάρκειά μου.

Σᾶς χαιρετῶ ἀπὸ καρδίας.

Ἄν λάβετε τὴν εὐκαιρίαν νὰ γράψῃτε εἰς Ὑδραν γνωστοποιήσατε εἰς τὸν Κ^{ον} Τομπάζην, ὅτι, καθὼς θὰ ἐξαγάγῃ ἐξ ὅσων θὰ τοῦ γράψω ἐγὼ ἀπ' εὐθείας ἐντεῦθεν, μέσφ δύο ἐθνικῶν πλοίων, τὰ ὁποῖα ἐφθασαν πρὸ ἡμερῶν εἰς τὸν ἐδῶ λιμένα, καὶ ἐκ μιᾶς ἐφημερίδος τῆς Λωζάννης, ὁ υἱὸς του θὰ γίνῃ δεκτὸς εἰς Γενεύην ὡς πρίγκιψ. Μία ἐπιτροπὴ ἐκ τριῶν ὑποκειμένων ἐξελέγη πρὸς ἐκπαίδευσίν του. Αἱ πρὸς ἐμὲ ἐπιστολαὶ ἀργοποροῦν στελλόμεναι μὲ πᾶν ἄλλο μέσον ἐκτὸς τοῦ Σεμιάνη. Οἶονδῆποτε καὶ ἂν εἶναι τὸ περιεχόμενον νὰ τὰς στέλλετε πάντοτε εἰς τοὺς ἰδίους, τοὺς ὁποίους ἐμπιστεύομαι ἀπολύτως, εἴτε ἔνεκεν τῆς διακρίσεως αὐτῶν, εἴτε διὰ τὸν σεβασμὸν των πρὸς τὰ ἐνσφράγιστα.

302. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6853 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Τῇ 19/31 Ὀκτωβρίου 1826 Ναύπλιον

Ἐξοχώτατοι Κύριοι !

Αἱ καθημεριναὶ λεηλασίαι τοῦ ἐχθροῦ ἠνάγκασαν τὸν λαὸν νὰ εὖρη τρύπας καὶ σπήλαια εἰς κατοικίαν του καὶ τοῦτο προξενεῖ ὅχι μικρὸν ἀντιπερισπασμὸν εἰς τὸν ἐχθρὸν καὶ σωτηρίαν εἰς τὸν λαόν. Ἐπ' αὐτῷ τοῦτῃ ἀπεφάσισα κ' ἐγὼ καὶ δι' ἰδίων μου ἐπισκευάσω τὸ εἰς Καρύταιναν σεσαθρωμένον φρούριον πρὸς ἀσφάλειαν τῶν φαμηλιῶν αὐτῆς τῆς ἐπαρχίας, τῆς ὁποίας οἱ κάτοικοι ἐνοχλοῦνται περισσότερον τῶν ἄλλων ἀπὸ τὰς ἐχθρικὰς ὁρμὰς, οὐσης μεσογείου, καὶ τῶν γειτονεουσῶν ἐπαρχιῶν καὶ τῶν διασωθέντων ἀπὸ τὸν ἐχθρὸν πραγμάτων αὐτῶν. Ἐκαμα ἀρχὴν τῆς ἐπισκευῆς του καὶ ἐντὸς τοῦ μηνὸς τελειώνει. Τὸ φρούριον τοῦτο, διὰ τὸ ὀχυρὸν τῆς θέσεώς του, θέλει φέροι πολὺν ἀντιπερισπασμὸν εἰς τὸν ἐχθρὸν, καὶ ὁ λαός, ἀσφαλίζων εἰς αὐτὸ τὰς ἀδυνάτους ψυχάς, θέλει τὸν κτυπᾷ παντοιοτρόπως. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἀναγκαιοῦν πρὸς ἐφοδιασμὸν αὐτοῦ διάφορα ἐφόδια, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ οἰκοδομηθῶσιν ἐντεῦθεν εὐκόλως, διὰ τοῦτο παρακαλεῖσθε νὰ λάβητε πρόνοιαν νὰ στείλητε εἰς περιλαβὴν τοῦ υἱοῦ μου Γενναίου διακόσια καντάρια παξιμάδι καὶ χιλιαὶς ὀκάδες μολύδι, διὰ νὰ ἐναποταμιευθοῦν εἰς αὐτὸ καὶ χρησιμεύσωσι πρὸς ἐφοδιασμὸν του. Τὰ εἶδη αὐτά, Κύριοι, θέλει συμβάλλουσι παρὰ εἰς κάθε ἄλλην ἀνάγκην διότι θέλει ἐξοδευθῶσιν εἰς ἀναγκαίαις περιστάσεις καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἀμφιδάλλω, ὅτι διὰ τοῦτο περισσότερον θέλετε τὰ προδλέψῃ ὅσον τάχους.

Ὁ εὐλικρινὴς φίλος σας

Θ. Κολοκοτρώνης

Παρακαλεῖσθε ὁμοίως νὰ στείλητε διὰ τὴν αὐτὴν ἀνάγκην καὶ πεντακόσιαις ὀκάδες μπαροῦτι καὶ μερικὸν χαρτὶ διὰ φυσέκια. Τὸ ἀπὸ 14 τοῦ παρόντος γράμμα τῆς Ἐξοχότητός του τοῦ Κόμητος Ρώμα ἔλαβον, καὶ ἀκολούθως ἀπὸ τὸν τόπον τῆς Συνελεύσεως θέλει ἀποκριθῶ εἰς πλάτος. Νέαν διαταγὴν οἱ ἀρχοντοδιοικηταὶ μας περὶ τροφῶν δὲν δίδουν. Ἡ Ἐξοχότης σας πρέπει νὰ λάβετε μέτρα ἀνάλογα νὰ μᾶς στείλετε.

Πρὸς τοὺς Ἐξοχωτάτους Κυρίους Κόμητα Διονύσιον δὲ Ρώμαν,
Π. Θ. Στεφάνου καὶ Κωνσταντῖνον Δραγῶναν. Εἰς Ζάκυνθον.

303. Θ. ΠΕΤΡΙΝΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ

(Ἐπίσημον ἀντίγραφον. Ἀριθ. 4732 Ἀρχαίου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς τοῦ κ. Θ. Πετρίνη.

Πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Διοίκησιν γεγραμμένον τῇ 19/31 8/βρίου 1826 ἐξ Ἀγκῶνος.

Ἀναχωρησάντων ἤδη τῶν πλοιάρχων Μαντζίνη καὶ Λαζαρίνη ἐλευθέρων ναύλου, εὐρέθην εἰς καιρὸν νὰ παραγγείλω τοὺς Κυρίους Δὲ Ρώμαν, Στέφανον καὶ Δραγώναν εἰς Ζάκυνθον νὰ συνεννοηθῶσι μετὰ τοῦ κ. Βερναρδάκη, ἀφίσαντος πρὸ ὀλίγων ὥρων τὸν λιμένα τοῦτον, ἵνα ὁ ναῦλος του τῷ πληρωθῇ παρὰ τῶν ἰδίων, καὶ οὕτως ἡ ἐκλαμπρότης Σας δὲν θέλετε ἔχει καμμίαν στενοχωρίαν κατὰ τὸ μέρος τοῦτο.

Ἴσον ἀπαράλλακτον τῷ πρωτοτύπῳ.

Ἐν Αἰγίνῃ τῇ 17 Δεκεμβρίου 1826

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς
Γ. Γλαρόκης

304. Ν. ΝΙΚΗΤΟΠΟΥΛΟΣ ΠΡΟΣ Δ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6856 Ἀρχαίου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Σεβαστέ μοι.

Κατὰ τὸν Αὐγούστον μῆνα ὦν εἰς Ναύπλιον ἀντάμωσα τὸν φιλέλληνα καὶ καλὸν φίλον Ἰωσήφ Σκάρπα, ὅστις μοι ἔδειξεν ἐγγράφως τὴν σχετικὴν σας ∴ φιλίαν. Πρὸ ἡμερῶν, ἀφοῦ ἦλθον ἐνταῦθα, τὸν ἀντάμωσα ἐπιστρέφοντα μὲ τὸ Ἑπτανήσιον Σῶμα ἀπὸ τὴν Ἀττικὴν, μὴ ἡμπορώντας νὰ ἔμβουν εἰς τὸ φρούριον καὶ Ἀκρόπολιν Ἀθηνῶν, ἀπεσταλμένος ἀπὸ τὴν Διοίκησιν ὡς ὀχυροποιὸς τοῦ φρουρίου, μὲ λύπην του μεγάλῃν ὅπου ἀπέτυχε τοῦ σκοποῦ του, συνεσωμάτωθη μὲ τοὺς φιλέλληνας εἰς τὸ Τακτικὸν Σῶμα καὶ ἀπέραςεν εἰς Μέγαρα, ὅπου ἐτοιμάζονται κατ' αὐτὰς ὅλα τὰ στρατεύματα νὰ κτυπήσουν ἀποφασιστικῶς τὸν Κιουταχῆ. Λοιπόν, ἀνταμόνοντας ἐδῶ μὲ τὸν Ι. Σκάρπα, μοῦ εἶπε διὰ νὰ Σᾶς γράψω ὡς ἀπὸ μέρους του τοὺς ἀδελφικοὺς μας ἀσπασμοὺς συσταίνων ἐμέ διὸ παρακαλῶ νὰ εἶμαι εἰς τὴν εὐνοίαν Σας διὰ νὰ ἔχωμεν τὴν μεταξύ μας ἀλληλογραφίαν καὶ Σᾶς γράφωμεν τὰ ἐδῶ διατρέχοντα καὶ ἀπὸ τὰ αὐτόσε νὰ μᾶς ἰδεάζετε τὰ περὶ τοῦ πολυπαθοῦς ἡμῶν Ἐθνους αἰσία φρονήματα τῶν ὁμογενῶν καὶ φιλελλήνων ἀπάντων.

Ἡ Ἀκρόπολις Ἀθηνῶν προλαβόντως ἐφωδιάσθη καλῶς, ἀφοῦ ἐθανατώθη ὁ στρατηγὸς Γκούρας καὶ ὄντας μέσα οἱ στρατηγοὶ Μακρυγιάννης, Δ. Εὐμορφόπουλος καὶ Στάθης Κατσοικογιάννης, ἐμβήκε καὶ ὁ ἥρωας στρατηγὸς Γριζιώτης καὶ ὁ στρατηγὸς Λέκας

Ἀθηναῖος, μὲ πεντακοσίους στρατιώτας, ἀπὸ τοὺς ὁποίους οἱ ἑκατὸν εἶναι Ἑπτανήσιοι, ὥστε εἶναι ὅλοι ἐντὸς τοῦ φρουρίου ἕως χίλιοι, ἀπὸ τοὺς ὁποίους οἱ περισσότεροι εἶναι Ἀθηναῖοι. Καθ' ἡμέραν εὐγαίνουν ἔξω καὶ κατεβαίνουν ἕως εἰς τὴν πόλιν καὶ πολεμοῦν μὲ ἐνθουσιασμὸν τῶντι Ἑλληνικόν. Χθὲς ἦλθον τρεῖς σκλάβοι Ἑλληνες καὶ εἶπον, ὅτι ὁ Κιουταχγῆς εἶναι λαβωμένος εἰς τὸ χέρι ἀπὸ ἓν μέρος βόμβας.

Περιμένομεν κάθε στιγμὴν νὰ ἀκούσωμεν, ὅτι ὁ στρατηγὸς Καρατάσιος νὰ εὐγῇ εἰς τὴν Εὐριπον, καὶ τότε ἐλπίζομεν ὁ Κιουταχγῆς νὰ μηδενισθῇ μὲ τὰ στρατεύματά του.

Ὁ ἐχθρικός στόλος μανθάνομεν, ὅτι ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν Σάμον, δπου τὴν ἐπαπειλοῦσε θανασίμως, ὥστε χάρις τῶν Ἑλληνικῶν πολεμικῶν πλοίων.

Ἐγώ, προτοῦ νὰ ἔλθουν οἱ Τοῦρκοι εἰς Ἀθήνας, εἶχον τὸ Ἀλληλοδιδασκτικὸν Σχολεῖον τοῦ Παρθενῶνος σχεδὸν δύο χρόνους. Τώρα εἶμαι διωρισμένος ἀπὸ τὴν Διοίκησιν ἐπιστάτης τῶν ἐκκλησιαστικῶν προσόδων, διὸ ἀμισθί ἔχω καὶ τὸ Ἀλληλοδιδασκτικὸν Σχολεῖον καὶ σπουδάζουν τὰ παιδιὰ τῶν ἐντοπίων, καὶ μάλιστα τῶν καταφυγόντων ἐκ τῆς Ἀττικῆς καὶ Ἀθήνας. Διὰ τοῦτο παρακαλῶ μέσον Σας ὅλους τοὺς αὐτόσε ὁμογενεῖς καὶ φιλογενεῖς, ἀποβλέποντες εἰς ταῦτα τὰ ἀθῶα σπουδάζοντα παιδιὰ, ἀπὸ τὰ ὅποια ἄλλα εἶναι ὀρφανὰ χωρὶς πατέρα, οἱ ὅποιοι ἔχυσαν τὸ αἷμά των διὰ τὴν πατρίδα Ἑλλάδα καὶ ἄλλαι πολεμοῦν ἀνδρείως εἰς τὸ φρούριον τῆς Ἀκροπόλεως Ἀθηνῶν, αὐτὰ παρακαλοῦν θερμῶς μέσον ἐμοῦ, ἐπειδὴ κάμετε τόσας καὶ τόσας εἰσφορὰς πρὸς τὸ πολυπληθὲς ἡμῶν ἔθνος, λάβετε καὶ ταύτην τὴν πρόνοιαν τῶν ἀνθρῶν ἀνηλίκων παιδίων, ἐπειδὴ δὲν ἔχουν τὰ τῆς σπουδῆς των χρειάζόμενα καθὼς λίθινες πλάκες μὲ πετροκόνδυλα, χαρτὶ καὶ πένες. Ναί, φίλοι ὁμογενεῖς, μὴ παραβλέψετε τὴν πρὸς ἀνηλίκους Ἑλλήνας ἀνατροφὴν, ἥ ὅποια βέβαια θὰ εὐχαριστήσῃ τὰ αἰσθημάτά Σας καὶ ἡμᾶς θὰ ἔχετε κήρυκας εὐγνώμονας τῆς προστασίας καὶ εὐεργεσίας Σας.

Μένω εἰς τὴν εὐνοϊάν Σας καὶ περιμένω τὴν μεσιτείαν μου.

Τῇ 20 Ὀκτωβρίου 1826

Σαλαμῖνα

Ὁ διδάσκαλος τῆς Ἀλληλοδιδασκτικῆς

. Ν. Νικητόπουλος

Τὸν Κ. Δραγῶναν ἀσπάζομαί ἀδελφικῶς, δὲν ἐπρόφθασα νὰ τῇ γράψω ἰδιαιτέρως, τὸν παρακαλῶ ὅμως νὰ μὲ ἀξιῶσῃ γραμμάτων του καὶ εἰσθε ἱκανοὶ νὰ δώσετε πίστιν εἰς τὴν ὑπογραφήν μου καὶ περιμένω. . . .

Πρὸς τὸν Κ. Διονύσιον ὁ δὲ Ρώμαν.

Εἰς Ζάκυνθον.

303. Ι. ΡΩΜΑΙΗ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρώτοτυπον. Ἀριθ. 6857 Ἀρχαίου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Modone li 20 Ottobre 1826

Mio ottimo e Pregevole amico.

Vi diriggo e vi scrivo assai stentamente questi rigghi, perchè sono da acuta malatia di occhi travagliato. Il di loro oggetto, quello si è di pregarvi vivamente, di farmi il sommo favore di pagare per mio conto, ove siavi possibile, alla signora consorte del nostro amico dottor Davide la somma di talleri trenta, quali io vi rimborserò religiosamente, tosto cho mi sarà dato di riscuotere alcuna cosa in conto de' dicinnove mesi di paga, che mi sono dovuti. Il signor Davide mi ha scongiurato di supplirvi di rendere a lui ed a me un tanto importante servizio, quale io mi auguro di ottenere dalla sperimentata disinteressata vostra amicizia per mè. Tanto incomodo al certo non vi recherei, ove di siffatta somma io potessi in questo momento disporre.

Il capitano Spiro Cutrili vi rimise egli insieme alle mie lettere li cinquanta talleri che per lui v' inviai? Per il Capitan Giovanni Ullo (se non m' inganno) di nazione Maltese, che naviga con bandiera Jonia, comandante un Golettina, ho risposto, sarà circa un mese, alla veramente amichevole e per mè consolantissima lettera da voi e dagli ottimi amici Sig^r Conte de Roma e Dottor Stefano, scrittami li 2 dello scorso Settembre. Vi ha egli la mia risposta rimesso?

Papà Ciccio trovasi ammalato. Vi scriverà appena che sarà un poco ristabilito, perchè ha molte cose a dirvi. La scarsezza e la rarità delle comunicazioni, e la difficile sua posizione, non gli hanno fino ad ora permesso di adempiere a' suoi doveri inverso di voi.

Bramerei una buona grammatica greco-italiana ed italiano-greca col migliore dizionario conosciuto simile.

Se costì l' una e l' altro rinvengonsi, potreste usarmi la cortesia di farmene l'acquisto ed inviarmeli insieme colle due storie dell Botto, e l' opera di Danina? Con siffatti libri piacciavi di farmi conoscere il prezzo della grammatica e del dizionario, nonchè la spesa da voi fatta per affrancare non solo le non poche mie lettere da me inviatevi per mio fratello come per riscuotere dalla posta quelle moltissime da costui per mè indirittevi, onde possa di tutto co' trenta talleri rimborsarvi.

Mario Panagioti trovasi qui col secondo suo figlio Demetrio in potere di un certo Assan Capitan, cui ho, non à guari, parlato onde convenire del riscatto di lui. Questi mi ha promesso ed assicurato che lo renderà libero tosto che gli affari di Morea saranno in un modo qualunque sedati. Caralambo figlio maggior di Mario è stato inviato da Ibraim Pascià nello scorso Giugno nel Cairo insieme con quarantotto giovani Greci, presso a poco della età di lui, e trentasei fanciulle greche. La nessuna contezza che ho avuto fino ad ora degli individui della famiglia di Michele Iconomopulo mi fa dubitare che frà il numero degli infelici inviati in Egitto possano anche esservi i figli di costui, della sua sorella, e della sua nuora.

Tutti li disgraziati Greci di ambo i sessi che trovavansi schiavi in Corone, nessuno eccettuato, sono morti della peste che ha distrutto più di tre quarti di quella popolazione. Con molta cautela stò prendendo conto di qualche donna e di qualche fanciullo meritevoli di essere riscattati pelle' particolari loro circostanzi. Ve ne invierò una nota. Avvi una giovane Corfiotta fra le altre, fatta schiava in Missolongi. Avvenente forma la delizia dell' avaro e libidinoso suo vecchio padrone. A malgrado del vuoto positivo della mia borsa, sono in trattativa di riscattare per mio conto una giovane di 16 anni di Filiatrà colla desolata sua madre.

Richiamatemi alla ricordanza degli ottimi nostri amici ed amatemi sempre tanto quanto sa riamarvi l' affettuoso e verace vostro amico

Giovanni Romei

*All Onoratissimo e Pregevole Signore il Signore Costantino
Dragona Priore del Lazzaretto Sanitario. Zante.*

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Μοθώνη, 20 8/βρίου 1826

Ἀριστε καὶ ἀξιότιμε φίλε.

Ἀπευθύνομαι καὶ σὰς γράφω μετὰ μεγάλης δυσκολίας τὰς γραμμάς ταύτας διότι πάσχω ἐξ ὀξείας ἀσθενείας τῶν ὀφθαλμῶν. Ὁ σκοπὸς εἶναι νὰ σὰς παρακαλέσω νὰ μοῦ κάμετε τὴν μεγίστην χάριν καὶ πληρώσητε διὰ λογαριασμόν μου, ὅπου εἶναι δυνατόν, εἰς τὴν κυρίαν σύζυγον τοῦ φίλου μας δόκτορος Δαβίδ, τὸ ποσὸν τριάκοντα

ταλλήρων, τὰ ὅποια θὰ σὰς ἀποζημιώσω μὲ ἱερὰν ἀκρίβειαν, μόλις εἰσπράξω ἕν μέρος τοῦ λογαριασμοῦ ἐκ τοῦ ἐπὶ δεκαεννέα μηνῶν καθυστερουμένου μισθοῦ μου. Ὁ κύριος Δαβὶδ μὲ ἐξώρκισε νὰ σὰς παρακαλέσω νὰ προσφέρετε εἰς αὐτὸν καὶ εἰς ἐμὲ μίαν τόσον σπουδαίαν ὑπηρεσίαν, ἣν εὐχομαι νὰ ἐπιτύχω παρὰ τῆς δεδοκιμασμένης ἀφιλοκερδοῦς πρὸς ἐμὲ φιλίας σας. Τοιαύτην ἐνόχλησιν δὲν θὰ σὰς παρῆχα βεβαίως, ἂν ἠδυνάμην νὰ διαθέσω κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν τὸ ποσὸν τοῦτο.

Ὁ καπετὰν Σπύρος Κουτρίλης σὰς ἔδωσε μετὰ τῶν ἐπιστολῶν μου καὶ τὰ πεντήκοντα τάλληρα, ἅτινα μέσῳ αὐτοῦ σὰς ἀπέστειλα; Διὰ τοῦ μέσου τοῦ καπετὰν Ἰωάννου Οὐλλο (ἂν δὲν ἀπατώμαι) τοῦ ἐκ Μερίτης, ὅστις ταξειδεύει ὑπὸ Ἴονικὴν σημαίαν διοικῶν μίαν μικρὰν γολέτταν, ἀπῆντησα πρὸ ἑνὸς μηνὸς εἰς τὴν ἀληθῶς φιλικὴν καὶ παρήγορον δι' ἐμὲ ἐπιστολὴν τῆς 2 παρελθόντος Σεπτεμβρίου, γραφθεῖσαν παρ' ὁμῶν καὶ τῶν ἀρίστων φίλων Κυρ. Κομ. δὲ Ρώμα καὶ δόκτορος Στεφάνου.

Σὰς ἔφερε τὴν ἀπάντησίν μου;

Ὁ παπᾶ Τοίτσιος εἶναι ἀσθενής. Θὰ σὰς γράψῃ μόλις ἀναρρώσῃ ὀλίγον, διότι ἔχει πολλὰ πράγματα νὰ σὰς εἴπῃ. Ἡ δυσκολία καὶ ἡ σπανιότης τῆς συγκοινωνίας, καὶ ἡ δύσκολος θέσις τοῦ δὲν τοῦ ἐπέτρεψαν μέχρι τοῦδε νὰ ἐκπληρώσῃ τὰ πρὸς ὑμᾶς καθήκοντά του.

Ἐπεθύμουν μίαν καλὴν γραμματικὴν ἑλληνικο-ἰταλικὴν καὶ ἰταλο-ἑλληνικὴν μὲ τὸ ἀριστον γνωστὸν λεξικὸν τῶν αὐτῶν γλωσσῶν.

Ἄν αὐτόθι ἡ μία καὶ τὸ ἄλλο εὐρίσκονται, ἠδύνασθε νὰ κάμετε τὴν εὐγένειαν καὶ τὰ ἀγοράσετε ἀποστέλλοντες αὐτὰ μαζὶ μὲ τὰς δύο ἱστορίας τοῦ Μπόττο καὶ τὸ ἔργον τοῦ Δανίνα; Μὲ τὰ βιβλία ταῦτα εὐαρεστηθῆτε νὰ μοῦ γνωρίσετε τὴν τιμὴν τῆς γραμματικῆς καὶ τοῦ λεξικοῦ καὶ τὰ ἔξοδά σας ὅπως ταχυδρομήσετε ὅχι μόνον τὰς ἀρκετάς ἐπιστολάς μου, ἀς μέσῳ ὁμῶν ἔστελλα πρὸς τὸν ἀδελφόν μου, ἀλλὰ καὶ ὅσας ἐκεῖνος ἔστελλε πρὸς ἐμὲ, ὅπως δυνήθῃ μαζὶ μὲ τὰ τριάκοντα τάλληρα νὰ σὰς ἐξοφλήσω ἐξ ὀλοκλήρου.

Ὁ Μάριος Ἡναγιώτης εὐρίσκεται ἐδῶ μὲ τὸν δευτερότοκον υἱόν του Δημήτριον εἰς τὴν κατοχὴν ἑνὸς κάποιου Ἀσσάν καπιτάν, μὲ τὸν ὅποιον πρὸ τινος ὠμίλησα ὅπως συμφωνήσω τὴν ἀπελευθέρωσίν του. Οὗτος μοῦ ὑπεσχέθη καὶ μὲ ἐβεβαίωσε νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ μόλις τὰ πράγματα τοῦ Μωρέως καθ' οἷονδήποτε τρόπονπραῖνθοῦν. Ὁ Χάρα-λαμπος ὁ μεγαλύτερος υἱὸς τοῦ Μαρίου ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ Ἰδρατήμ πιασσᾶ, κατὰ τὸν παρελθόντα Ἰούνιον, εἰς τὸ Κάϊρον μαζὶ μὲ σαράντα ὀκτὼ νέους Ἑλλήνας συνομιλήκους περίπου, καὶ τριάκοντα ἐξ κόρας Ἑλληνίδας. Ἡ μέχρι τοῦδε ἑλλειψὶς πληροφοριῶν ἐκ μέρους τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας τοῦ Μιχαήλ Οἰκονομοπούλου μὲ κάμνει νὰ φοβοῦμαι

ὅτι μεταξύ τῶν ἀτυχῶν τῶν ἀποσταλέντων εἰς Αἴγυπτον ὑπάρχουν τὰ τέκνα αὐτοῦ, τῆς ἀδελφῆς του καὶ τῆς νύμφης του.

Ὅλοι οἱ δυστυχεῖς Ἕλληνες καὶ τῶν δύο φύλων, οἵτινες εὐρίσκοντο αἰχμάλωτοι ἐν Κορώνῃ, ἀνευ οὐδεμιᾶς ἐξαιρέσεως ἀπέθανον ἐκ τῆς πανώλους, ἣτις κατέστρεψε πλεόν τῶν τριῶν τετάρτων τοῦ πληθυσμοῦ ἐκείνου. Μετὰ πολλῆς προφυλάξεως πληροφοροῦμαι περὶ γυναικὸς τινος καὶ νεανίου ἀξίων νὰ ἐλευθερωθοῦν διὰ τὰς ἰδιωτικὰς τῶν περιστάσεις. Θὰ σᾶς ἀποστείλω μίαν σημείωσιν. Εἶναι μία νέα Κερκυραία, μεταξύ τῶν ἄλλων, δουλωθεῖσα εἰς τὸ Μεσολόγγιον, χάριεσσα δὲ ἀποτελεῖ τὴν ἡδονὴν τοῦ φυλαργύρου καὶ ἀσελγοῦς γηραιοῦ κυρίου τῆς. Παρ' ὅλον τὸ σοβαρὸν κενὸν τοῦ θυλακίου εἶμαι εἰς συμφωνίαν νὰ λυτρώσω διὰ λογαριασμόν μου μίαν δεκαεξαέτιδα νέαν ἐκ Φιλιατρῶν μὲ τὴν ἀτυχῆ μητέρα τῆς.

Ἀνακαλέσατέ με εἰς τὴν μνήμην τῶν φίλων μας καὶ ἀγαπᾶτέ με πάντοτε τόσον ὅσον γνωρίζει νὰ σᾶς ἀνταγαπᾶ.

Ὁ ἀφωσιωμένος καὶ ἀληθὴς φίλος σας

Ἰωάννης Ρωμαιοῦ

*Εἰς τὸν Ἐντιμότατον καὶ Ἀξιότιμον Κ^{ον} Κ^{ον} Κωνσ. Δραγῶναν κλ.
Ζάκυνθον.*

306. ΙΩ. ΡΩΜΑΙΗ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀρι. 6858 Ἀρχείου Ἐν. Βιβλιοθήκης).

Modone li 21 Ottobre 1826

Pregiatissimo ad ottimo amico.

L' assenza d' Ibraim Pascià, e l' assoluta mancanza del danaro mettono tutti questi signori Impiegati europei nella impossibilità di adempiere à taluni indisponibili sacri doveri. Egli è per siffatta ragione che non può il nostro amico Sig^r. Dottor Davide nessun soccorso pecuniario inviare attualmente alla di lui signora consorte; ed egli è pure per un tale motivo, che io mi prendo la libertà di vivamente supplicarvi di volervi compiacere, ove il possiate, di pagare alla medesima, che questa mia vi presenterà, e per conto mio la somma di talleri quaranta, benchè con altra mia di jeri vi abbia scritto trenta, quali colla più scrupolosa esattezza vi rimborserò subito dopo chè avrò riscorso alcuno de' dicinove mesi di paga, che mi sono dovuti, locchè, da quanto si presume, avrà luogo frà di un mese più o

meno. La disinteressata verace amicizia che in non poche occasioni dimostrato mi avete m' è un sicuro garante che non sarete punto per negarmi un tanto favore, pel quale anticipatamente porgendovi i sinceri ringraziamenti miei, e della verace gratitudine mia assicurandovi, vi rinnovo le assicurazioni della invariabile costante amicizia colla quale sono e sarò mai sempre in ogni tempo ed ovunque il tutto

Vostro affezionatissimo amico

Giovanni Romeij

*All' Ornatissimo Signore il Signore Costantino, Dragona. Priore
del Lazzaretto Sanitario. in Zante.*

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Μοθώνη, 21 8/βελίου 1826

Ἐντιμότητε καὶ ἄριστε φίλε.

Ἡ ἀπουσία τοῦ Ἰσραήμ πασσᾶ καὶ ἡ ἀπόλυτος ἔλλειψις χρημάτων ἐμποδίζουν τοὺς ἐξ Εὐρώπης ὑπαλλήλους νὰ ἐκπληρώσουν μερικὰ ἀναπόφευκτα ἄγια καθήκοντά των. Ἐξ αἰτίας τοῦτου δὲν δύναται ὁ ἡμέτερος φίλος Κ^{ος} δόκτωρ Δαβὶδ πρὸς τὸ παρὸν ν' ἀποστείλῃ καμμίαν χρηματικὴν βοήθειαν εἰς τὴν κυρίαν σύζυγόν του, καὶ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν λαμβάνω ἐγὼ τὸ θάρρος νὰ σᾶς παρακαλέσω ζωηρότατα, ὅπως εὐαρεστούμενος, δταν δυνηθῇτε, πληρώσητε εἰς τὴν ἰδίαν ἐπιφέρουσαν τὴν παροῦσαν καὶ διὰ λογαριασμόν μου τὸ ποσὸν τεσσαράκοντα ταλλήρων, μολονότι χθὲς δι' ἄλλης ἐπιστολῆς σᾶς ἔγραψα τριάκοντα. Ταῦτα θὰ σᾶς ἐξοφλήσω μὲ μεγίστην ἀκρίβειαν εὐθὺς μόλις λάδω ἓνα ἐκ τῶν ἐπὶ δεκαεννέα μῆνας καθυστερουμένων μισθῶν μου, δηλαδὴ μετὰ ἓνα περίπου μῆνα καθὼς ὑπολογίζω. Ἡ ἀφιλοκερδὴς καὶ ἀληθὴς φιλία τὴν ὁποίαν ἐπεδείξατε εἰς ἐμὲ εἰς πολλὰς περιστάσεις, μοῦ εἶναι βεβαία ἐγγύησις ὅτι δὲν θὰ μοῦ ἀρνηθῇτε μίαν τοιαύτην χάριν διὰ τὴν ὁποίαν ἐκ τῶν προτέρων σᾶς εὐχαριστῶ εἰλικρινῶς καὶ σᾶς διαβεβαιῶνω περὶ τῆς ἀληθοῦς εὐγνωμοσύνης μου. Ἀνανεῶ τὰς διαβεβαιώσεις μου περὶ τῆς ἀμεταβλήτου καὶ πιστῆς φιλίας μεθ' ἧς διατελῶ πάντοτε καὶ παντοῦ

Ὁ ἀφωσιωμένος φίλος σας

Ἰωάννης Ρωμαιοῦ

307. Θ. ΠΕΤΡΙΝΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6862 Ἀρχαίου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

*Lagte d' Ancona 2 9/1bre 1826**Amici Stimatissimi.*

Profitto d'un Bastimento che doveva dirigersi a Milo, ed a cui ho cambiato le spedizioni facendolo costi spedire, per rimmettervi la copia di sopra 31862. Prima di tutto vi dirò che questi Sg. Terni e C. hanno a voi diretto questo carico come roba di vostro conto, e secondo le istruzioni che gli ho date. Avrete la compiacenza ora di regolare le sue spedizioni nel modo il più analogo alle circostanze, perchè questo carico prosegua al governo di Napoli. Eccovi un piego per esso da spedirsi dopo sigillato e previa la lettura del suo contenuto. Molto rileverete dal med. circa i rapporti frà il Sig. Eynard ed esso, e molto più vi darà cognizione di tutto, quello che sarò a rimmettervi col Cap. Pollovich e che conterrà le copie di quanto quel nume tutelare della Grecia gli scrive.

Vedrete anche le notizie di Lord Cokrane se non sono già costi pervenute. In quanto alla sua spedizione, se ne occupano i Comitati con tutto l'impegno.

Dando adesso riscontro alle due care vostre 24 e 28 7/bre con quel dettaglio che mi lascia il poco tempo di cui posso disporre vi dirò prima di tutto che niuna impressione debbono farvi gli sconsiderati propositi di Papamanoli. Egli manca, è vero, di giudizio ed abbonda di pretenzione. Non posso supplire al primo, ma le mie lettere limitano le seconde. Lo faccio tuttavia con quella dolcezza che è propria al mio carattere e taccio per ora al Sig^r Eynard gli sregolamenti di quella testa sguarnita, perchè non voglio nè fargli danno ne sembrar di voler fargliene.

Per altro son deciso di agire in altro modo, se egli in altra guisa non si comporta. Io non gli ho approvato il suo zelo per Mavromichali e credo che non piacerà neppure al Sig^r Eynard la di cui intenzione di certo non è quella di particolarizzare il destino dei seccorsi che sono destinati al bene generale della Grecia.

Il detto Sig. Eynard mi attesta con ogni riga delle sue lettere la sua piena soddisfazione per tutto ciò che fò e che dico appunto perchè tutto combina con le sue idee e con la di lui veduta di tenere annodato al governo ogni filo degli interessi

Nazionali. E così ha gradito infinitamente il metodo da me adattato nelle fatte spedizioni, e nel merito fattone, in parte, al governo dirimpetto alla provincie soccorse.

Io gli ho parlato chiaro sopra tutti gli oggetti e senza provenzione, come senza animosità.—Ne vedeste un effetto nel contrordine sulle sovvenzioni a J., ma mi spiace che è tardi. Conosceva già l'inconveniente occorso su i viveri spediti a Calamo, ma a dirvi il vero scemò d' assai il mio dolore dacchè vidi che quel beneficio eccitò nel governo Jonio una verecondia che lo scosse dal' abbandono in cui si tenevano dal med. quegli infelici e siccome essi saranno oramai da esso provvisti, quei soccorsi stati spediti sollecitamente in Grecia saranno stati di una grande utilità per quello indigente paese.

Per vostra regola ecco quello che la Grecia avrà ricevuto e va immediatamente a ricevere :

- 1 Carico di viveri con Vitali
- 3 » da Corfù
- 2 » da costi
- 1 » con Cap. Vigo partito jeri direttamente per Napoli
 con 800 sacchi farina e 60 detti biscotto
- 1 » con Bernardachi
- 1 » con Lazzarini
- 1 » con Mancini
- 1 » con Vecchini latore di questa
- 1 » con Pollovich
- 1 » con cap. Tronchi
- 1 » con Alifrachi da Livorno.

Oltre qualche altra spedizione che si fa da Marsilia e ciò che rimane ancora da spedirsi da Corfù.

Vi sarò grato delle osservazioni che mi promettete in seguito e in appendice agli scritti di Sograffo e di Metaxà dispiacendomi ora di udire il motivo per cui questo ultimo non ha mandato il suo.—Mi saranno utilissime nella pittura che dovrò fare degli uomini sopra i quali i vostri rapporti guideranno vieppiù il giudizio da me formatone su quegli già avuti, e sopra l' esame che ne ho fatto.

Ho diviso a tale effetto il mio lavoro in due parti. La prima espone ciò che ho saputo, visto e sentito sulla Grecia facendone un' abbozzo di ristretto istorico da quello che era avanti la rivoluzione, sino al giorno in cui partii da Napoli, e questo scritto può esser noto a qualche altro anche fuori del Sig^r Eynard.— L' altra parte sarà per lui solo e per Noi.

L'intrapresa del Coletti può benissimo avere dei fini indiretti, e tremo per la tranquillità della Grecia, giunto nella incidenza dell' Assemblea di Poro. Potrebbe anco darsi che egli agisse in buona fede, e Dio lo abbia in ciò ispirato, e che volesse redimersi dalle pubbliche incontrate taccie con una condotta veramente patriottica.

Non saprei abbastanza raccomandarvi di tenermi a giorno di tutto, e siccome sembrami che le occasioni da costì a qui dirette siano poco frequenti, vi prego di scrivere anche per via d' Otranto tanto a me quanto al Sig^r Eynard.

Non sono quieto nè sopra Samos, nè sopra Atene. Sento troppo per mia disgrazia ed oramai sono appassionato per una Nazione a cui mi hanno attaccato la Umanità e la Ragione e sino i miei stessi patimenti nelle incontrate vicende nei viaggi.

Spero inoltre che mi crederete quando vi protesti che il mio interesse è anche accresciuto dal vantaggio d'aver formato con voi, Signori, una relazione che contenta infinitamente il mio cuore, e di cui procurerò sempre d'assicurarne la durata provandovi, per quanto la mia insufficienza lo concederà, i sentimenti veri di stima, di rispetto e d'amicizia con cui salutandovi sono

Tom. Petri

Se avete un' occasione pronta per Maina, avvisate l' Eforia del soccorso destinatele.

Scrivendo poi al Governo o al Presidente in particolare fategli sentire che questo carico era stato formato intieramente per la sola Fortezza di Grabusa e che io l'ho potuto diviare facendo appunto le disposte distribuzioni. — Vi accludo la copia della lettera del' Sig^r Eynard. Piacciavi sigillare la lettera per il Governo, e quella in essa acclusa per Papamanoli.

(Μ Ε Τ Α Φ Ρ Α Σ Ι Σ)

Λοιμοκαθάρτηριον Ἀγκῶνος, 21/2 9: βελον 1826 '

Ζάκυνθον, διὰ δὲ Ρώμαν, Στεφάνου καὶ Δραγώναν.

Ἀξιότιμοι φίλοι,

Ἐπωφελοῦμαι ἐνὸς πλοίου, τὸ ὁποῖον ὤφειλε νὰ κατευθυνθῇ εἰς Μῆλον καὶ τοῦ ὁποίου μετέβαλα τὴν ἀποστολὴν αὐτόθι, ἵνα σὰς μεταδώσῃ τὸ ἀνωτέρω ἀντίγραφον τῆς 31 Ὀκτ. Καὶ πρῶτον θὰ σὰς εἴπω ὅτι οἱ κ. κ. Τέρνῃ καὶ Σ^α διηύθυναν πρὸς σὰς τὸ φορτίον τοῦτο, ὡς

πράγμα ἀφορῶν σᾶς, κατὰ τὰς ὁδηγίας, ἃς τοῖς ἔδωσα. Εὐαρεστηθῆτε λοιπὸν νὰ κανονίσετε τὰς ἀποστολάς των κατὰ τὸν εἰς τὰς περιστάσεις συμφερώτερον τρόπον, ἵνα τὸ φορτίον τοῦτο φθάσῃ εἰς τὴν κυβέρνησιν τοῦ Ναυπλίου. Ἴδου καὶ ἐν δέμα διὰ ταύτην, διὰ νὰ ἀποσταλῇ, ἀφοῦ ἀναγνωσθῇ τὸ περιεχόμενον καὶ σφραγισθῇ. Ἐκ τούτου θὰ μάθετε πολλὰ τῶν ἀφορῶντων εἰς τὰς σχέσεις μεταξὺ τοῦ κ. Ἐϋναρ καὶ ταύτης, καὶ περισσότερον θὰ σᾶς πληροφορήσῃ περὶ ὧν ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον θὰ σᾶς ἀποστείλω διὰ τοῦ κ. Πόλλοβικ καὶ τὸ ὁποῖον θὰ περιέχῃ τὰ ἀντίγραφα ὧν τοῦ γράφει ὁ προστάτης ἐκεῖνος τῆς Ἑλλάδος.

Θὰ ἴδῃτε ἀκόμη καὶ τὰς πληροφορίας τοῦ λόρδου Κόχραν, ἂν δὲν ἔφθασαν ἤδη αὐτόθι. Ὅσον διὰ τὴν ἀποστολὴν του ἀσχολοῦνται τὰ κομιτᾶτα, μὲ ὄλην τὴν ὑποχρέωσιν, μὲ ὄλον τὸ ἐνδιαφέρον.

Ἀπαντῶν τώρα εἰς τὰς δύο ἐπιστολάς σας, 25 καὶ 28 7/6ρίου, μὲ δσιν ἀκρίβειαν μοὶ ἐπιτρέπει ὁ ὀλίγος διαθέσιμος χρόνος, θὰ σᾶς εἴπω ἐν πρώτοις, ὅτι δὲν πρέπει νὰ σᾶς κάμνουν τὴν παραμικρὰν ἐντύπωσιν αἱ ἀπερίσκεπτοι προτάσεις τοῦ Παπαμανώλη. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι τοῦ λείπει ἡ φρόνησις καὶ τοῦ περισσεύουν αἱ ἀξιώσεις. Δὲν δύναμαι νὰ τοῦ ἀναπληρώσω τὴν πρώτην, ἀλλ' αἱ ἐπιστολαὶ μου τοῦ περιορίζουν τὰς δευτέρας. Τὸ κάμνω μὲ τὴν γλυκύτητα ἐκείνην, ἣτις εἶναι φυσικὴ εἰς τὸν χαρακτῆρα μου καὶ ἀποσιωπῶ εἰς τὸν κ. Ἐϋναρδ πρὸς τὸ παρὸν τὰ ἀνάρμοστα τῆς κενῆς ἐκείνης κεφαλῆς, διότι οὔτε νὰ τὸν βλάψω θέλω, οὔτε νὰ φανῇ, ὅτι θέλω νὰ τοῦ προξενήσω βλάβην. Ἐξ ἄλλου ἀπεφάσισα νὰ φερθῶ κατ' ἄλλον τρόπον, ἂν δὲν ἀλλάξῃ συμπεριφορὰν. Τοῦ ἀπεδοκίμασα τὸν ὑπὲρ τοῦ Μαυρομχάλη ζῆλόν του καὶ νομίζω, ὅτι δὲν θ' ἀρέσῃ οὐδὲ εἰς τὸν κ. Ἐϋναρδ, ὁ σκοπὸς τοῦ ὁποίου δὲν εἶναι βεβαίως νὰ μερικεύῃ τὴν τύχην τῶν βοηθημάτων, ἅτινα εἶναι προωρισμένα διὰ τὸ γενικὸν καλὸν τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ κ. Ἐϋναρδ εἰς κάθε γραμμὴν τῶν ἐπιστολῶν του μοὶ διαπιστοῖ τὴν πλήρη ἐπιδοκιμασίαν του διὰ πᾶν ὅ,τι πράττω καὶ λέγω, ἀκριβῶς διότι τὸ πᾶν συμφωνεῖ μὲ τὰς ἰδέας του καὶ μὲ τὸν σκοπὸν νὰ κρατήσῃ συνδεδεμένον πᾶν νῆμα τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων. Τοιοῦτοτρόπως εὐχαριστήθη ἀπείρως ἐκ τῆς μεθόδου τὴν ὁποίαν ἐφήρμοσα εἰς τὰς ἀποστολάς καὶ ἐκ τοῦ καλοῦ, τὸ ὁποῖον δι' αὐτῶν ἐγένετο ἐν μέρει πρὸς τὰς βοηθηθείσας ἐπαρχίας.

Τοῦ ὠμίλησα καθαρῶς ἐφ' ὧν τῶν ζητημάτων καὶ ἄνευ προκαταλήψεως ἢ ὑπερβολῆς. Εἶδατε ἐν ἀποτέλεσμα εἰς τὴν ἀνάκλησιν τῶν βοηθημάτων πρὸς I., ἀλλὰ λυποῦμαι, ὅτι εἶναι ἀργά. Ἐγνώριζα ἤδη τὸ ἀτοπον τὸ ὁποῖον συνέβη εἰς τὰ τροφοδοτήματα τὰ σταλέντα εἰς Κάλαμον. Ἀλλὰ, νὰ σᾶς εἴπω τὴν ἀλήθειαν, ἐμετριάσθη ἡ λύπη μου,

ἀφ' οὗτου εἶδον, ὅτι ἡ εὐεργεσία ἐκείνη ἔκαμε νὰ αἰσχυρθῇ ἡ Ἰόνιος κυβέρνησις, διὰ τὴν ἐγκατάλειψιν, εἰς τὴν ἀφέθησαν ὑπὸ τῆς ἰδίας οἱ δυστυχεῖς ἐκεῖνοι, καὶ ἐπειδὴ τῶρα πλέον θὰ ἔχουν βοηθηθῇ παρ' ἐκείνης, τὰ βοηθήματα, ἅτινα μετὰ ταχύτητος ἐστάλησαν πρὸς τὴν Ἑλλάδα, θ' ἀπέβησαν μεγίστης ὠφελείας διὰ τὸν ἐνδεῆ ἐκείνον τόπον.

Πρὸς ὁδηγίαν σας ἰδοὺ τί ἔλαβεν ἡ Ἑλλάς καὶ τί θὰ λάβῃ μετ' οὐ πολὺ :

1 φορτίον τροφοδοτημάτων διὰ τοῦ Βιτάλη

3 » ἐκ Κερκύρας

2 » αὐτόθεν

1 » διὰ τοῦ καπ. Βίγγου, ἀναχωρήσαντος χθὲς κατευθεῖαν διὰ Ναύπλιον μὲ 800 σάκκους ἀλεύρου καὶ 60 σάκκους παξιμάδια

1 » διὰ τοῦ Βερναρδάκη

1 » » » Λαζαρίνη

1 » » » Μαντσίνη

1 » » » Βεγκλίνη τοῦ ἐπιφέροντος τὴν παροῦσαν

1 » » » Πόλλοδιχ

1 » » » Τρόγκη

1 » » » Ἀλιφράκη ἐκ Λιδόρνου.

Ἐκτὸς ἄλλης γνωστῆς ἀποστολῆς ἐκ Μασσαλίας καὶ ὅτι ἐναπομένει πρὸς ἀποστολὴν ἐκ Κερκύρας.

Θὰ σὰς εἶμαι ὑπόχρεως διὰ τὰς παρατηρήσεις, ἃς μοῦ ὑπόσχεσθε εἰς τὸ ἐξῆς καὶ ὡς παράρτημα εἰς τὰ γράμματα τοῦ Ζωγράφου καὶ τοῦ Μεταξᾶ, ἀλλὰ λυποῦμαι ἀκούων τὴν αἰτίαν, ἧς ἔνεκεν ὁ τελευταῖος δὲν ἔστειλε τὸ ἰδικόν του.

Αἱ παρατηρήσεις σας θὰ μοῦ εἶναι χρησιμώταται εἰς τὴν ἀπεικόμισιν τῶν ἀνθρώπων, ἣν ὀφείλω νὰ κάμω καὶ αἱ ἐκθέσεις σας θὰ ὁδηγήσουν ἐπὶ μᾶλλον τὴν κρίσιν, ἣν ἐσχημάτισα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐκθέσεων, ἃς ἤδη εἶχον καὶ τῆς ἐξετάσεως, ἣν ἔχω κάμει.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον διήρξατο τὸ ἔργον μου εἰς δύο μέρη. Τὸ πρῶτον ἐκθέτει, ὅτι εἶδα καὶ ὅτι ἤκουσα ὡς πρὸς τὴν Ἑλλάδα προτάσσω ἓν σχεδιάσμα καθαρῶς ἱστορικὸν περὶ τῆς καταστάσεως πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης, καθ' ἣν ἀνεχώρησα ἐκ Ναυπλίου, καὶ τὸ ἐγγράφον τοῦτο δύναται νὰ γίνῃ γνωστὸν καὶ εἰς ἄλλον τινὰ ἐκτὸς τοῦ κ. Ἐϋναρδ. Τὸ ἄλλο μέρος θὰ εἶναι δι' αὐτὸν ἀποκλειστικῶς καὶ δι' ἡμᾶς.

Ἡ ἐπιχείρησις τοῦ Κωλέττη ἡμπορεῖ εὐκολώτατα νὰ ἔχῃ πλαγίους σκοποὺς καὶ τρομάζω διὰ τὴν ἡσυχίαν τῆς Ἑλλάδος, ἥδη ὅτε ἔφθασα εἰς τὴν παρέκδοσιν περὶ τῆς Συνελεύσεως τοῦ Πόρου.

Δυνατὸν εἶναι νὰ εἰργάζεταιτο καὶ καλῇ τῇ πίστει, καὶ ὁ Θεὸς νὰ τὸν ἐνέπνευσε, καὶ νὰ ἤθελε νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τὰς δημοσίας κηλίδας διὰ μιᾶς ἀληθῶς πατριωτικῆς διαγωγῆς.

Σὰς συνιστῶ πολὺ νὰ μὲ κρατῇτε ἐνήμερον περὶ παντὸς καὶ ἐπειδὴ νομίζω, ὅτι αἱ εὐκαιρίαι αἱ διευθυνόμεναι πρὸς τὰ ἐδῶ σπανίζουσιν, σὰς παρακαλῶ νὰ γράφετε διὰ τοῦ μέσου τῆς πόλεως Otranto, τόσον πρὸς ἐμὲ ὅσον καὶ πρὸς τὸν κ. Ἑὐναρδ.

Δὲν εἰμαι ἡσυχος οὔτε ὅσον ἀφορᾷ τὴν Σάμον, οὔτε τὰς Ἀθήνας. Ἀκούω πολλά, δυστυχῶς, καὶ τώρα εἰμαι διάπυρος ὑπὲρ ἐνὸς ἔθνους, εἰς τὸ ὅποιον μὲ προσεκόλλησαν ὁ ἀνθρωπισμὸς καὶ ἡ λογικὴ καὶ τὰ ἴδια τὰ παθήματά μου ἀκόμη, ὅσα μοῦ ἔτυχον εἰς τὰς περιπετείας τῶν ταξιδίων μου.

Ἐλπίζω νὰ πιστεύσητε, ὅτι τὸ ἐνδιαφέρον μου αὐξάνει ἐκ τοῦ πλεονεκτήματος νὰ ἔχω σχέσεις μεθ' ὑμῶν, Κύριοι, αἱ ὁποῖαι μ' εὐχαριστοῦν ἀπείρως, καὶ θὰ προσπαθῇσω νὰ διατηρήσω αὐτάς ἐφ' ὅσον ἡ ἀδυναμία μου τὸ ἐπιτρέπει καὶ νὰ σὰς διαβεβαιώσω περὶ τῶν εἰλικρινῶν αἰσθημάτων τῆς ἐκτιμήσεως, τοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς φιλίας, μεθ' ὧν διατελῶ.

Θ. Πετρίνης

Ἄν ἔχετε εὐκαιρίαν διὰ Μάνην, εἰδοποιήσατε τὴν Ἐφορείαν περὶ τοῦ προορισθέντος δι' αὐτὴν βοηθήματος.

Γράφοντες κατόπιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὸν πρόεδρον ἰδιαιτέρως γνωστοποιήσατέ του, ὅτι τὸ φορτίον ἐκεῖνο ἦτο ἀποκλειστικῶς διὰ τὸ κάστρον τῆς Γραβούζας καὶ ὅτι ἐγὼ ἠδυνήθην νὰ μεταβάλλω τὴν διεύθυνσίν του, κάμνων ἀκριδῶς τὰς καταλλήλους διανομὰς. Σὰς ἐσωκλείω τὸ ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς τοῦ κ. Ἑὐναρδ. Εὐαρεστηθῇτε νὰ σφραγίσετε τὴν πρὸς τὴν κυβέρνησιν ἐπιστολὴν καὶ τὴν ἐν αὐτῇ ἐσώκλειστον διὰ τὸν Παπαμανώλην.

308. Ο ΙΑΤΡΟΣ Π. ΔΑΒΙΔ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. Ἀρχείου 6868 Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Modone li 23 8/bre 1826.

Veneratissimo amico e Sre

L' assenza di S. A. Ibraim Pascià, ed il non essere ancora giunta la flotta dall' Egitto portatrice di monetario fa sì, che io non posso inviare alcun sussidio alla mia famiglia, ed avendo fatto conoscere le mie circostanze al nostro comune amico, il quale dispiaciuto d' esserne mancante mi ha munito d' una sua

lettera, nella quale la prega a voler passare nelle mani della mia Sig^{ra} Consorte talleri quaranta, per supplire ai bisogni della stessa; la prego ancor io d'un tanto favore attesi gli urgenti bisogni. Spero per altro ben presto di ossequiarla personalmente, sperando di ottenere da S. A. un permesso per trasportare in questo la detta mia famiglia. Sicuro che non l'abbandonerà in simili circostanze. A' suoi comandi pure sono e sarò sempre.

Sebbene sono al Reggimento di Soliman Bei in qualità di chirurgo maggiore, pur tuttavia spero di restare in questo ospedale.

La saluto e sono

Pavlo David

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Μοθώνη, 23 8/βρίου 1826

Σεβαστὲ φίλε καὶ Κύριε.

Ἡ ἀπουσία τῆς Α. Ὑ. τοῦ Ἱμβραήμ Πασσᾶ καὶ ἡ μὴ ἀφίξις τοῦ στόλου ἐξ Αἰγύπτου, φέροντος τὰ χρήματα τῶν μισθῶν, μ' ἐμποδίζει νὰ ἀποστείλω καὶ τὸ παραμικρὸν εἰς τὴν οἰκογένειάν μου. Ἐγνωστοποίησα τὴν περίστασίν μου εἰς τὸν κοινὸν φίλον μας, ὅστις λυπηθεὶς διότι στερεῖται, μὲ ἐφωδίασε δι' ἐπιστολῆς του, εἰς τὴν ὁποίαν σᾶς παρακαλεῖ, ἵνα εὐαρεστούμενος δώσετε εἰς τὴν σύζυγόν μου τεσσαράκοντα τάλληρα, ὅπως ἐξοικονομήσῃ τὰς ἀνάγκας της. Σᾶς παρακαλῶ καὶ ἐγὼ δι' αὐτὴν τὴν χάριν, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς κατεπειγούσης ἀνάγκης. Ἐλπίζω ἐν τούτοις νὰ δυνηθῶ ταχέως νὰ σᾶς προσκυνήσω αὐτοπροσώπως, ἂν ἐπιτύχω ἐκ μέρους τῆς Α. Ὑ. μίαν ἄδειαν, ἵνα παραλάβω τὴν οἰκογένειάν μου. Βέβαιος ὅτι δὲν θὰ τὴν ἐγκαταλείψῃτε εἰς παρομοίας περιστάσεις, εἶμαι εἰς τὰς διαταγὰς σας καὶ θὰ εἶμαι πάντοτε.

Μολονότι ἀνήκω εἰς τὸ Σύνταγμα τοῦ Σολιμάν Βέη ὡς ἀνώτερος χειροῦργος, ἐν τούτοις ἐλπίζω νὰ μείνω εἰς τὸ νοσοκομεῖον τοῦτο.

Σᾶς χαιρετῶ καὶ διατελῶ

Παῦλος Δαβίδ

309. Α. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ ΠΡΟΣ Ι. ΚΛΑΔΟΝ

(Πρωτότυπον. Ἀρθ. 7598 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ἐξοχώτατε,

Ἐλαβον τὸ ἀπὸ τῶν 15 Σεπτεμβρίου σημειωμένον γράμμα Σας αἰ ἐνεστώσαι περιστάσεις αἱ ὅσαι τρέχουν πάντοτε τὸν ἴδιον δρόμον ἢ καλλίτερα νὰ εἶπω, καθίστανται ἀφ' ἡμέρας εἰς ἡμέραν δεινό-

τεραι, δὲν μ' ἔδωκαν καιρὸν ν' ἀποκριθῶ εἰς τὸ γράμμα σας αὐτὸ ἔγκαίρως· κάμνω τελευταῖον σήμερον τὴν ἀπάντησιν, βεδαιῶν τὴν λήψιν τοῦ γράμματος καὶ προσθέτων καὶ τ' ἀκόλουθα.

Τοῦ Ἱμπραήμ αἱ δυνάμεις ἠλαττώθησαν καὶ κατήντησαν πολὺ ἀνίκανοι ν' ἀνθέξουν εἰς μίαν ἐπίμονον μάχην, πολεμεῖται ἐδῶ κ' ἐκεῖ ἀπὸ τοὺς Ἑλληνας, πλὴν ἀπὸ πολλὰ ὀλίγους τὸν ἀριθμὸν, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἀντετάχθη κατ' αὐτοῦ ἀκόμη καμμία ἰσόρροπος δύναμις Ἑλληνική, ἐξακολουθοῦσα νὰ τὸν διώκῃ εἰς βαθμὸν, ὥστε ἢ ν' ἀπωλεσθῇ ἢ ν' ἀποχωρήσῃ τοῦλάχιστον, αὐτὸς τώρα περιτρέχει τὴν Πελοπόννησον ἀδλαδῆς καὶ ἐσχάτως ἐπῆγε κατὰ τὴν Κόρινθον, ἔκαυσεν αὐτῆς 4 χωρία καὶ ἐπιστρέψας μετὰ τοῦτο εἰς Τριπολιτσάν, ἀφίσειν ἐκεῖ τῶν ὅσων ἠγχαλώτισε, τοὺς δὲ ἄλλους παραλαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ, ἀνεχώρησε, λέγουν, διευθυνόμενος εἰς Νεόκαστρον. Ἡ Σάμος ἦλθεν εἰς κίνδυνον νὰ χαθῇ ἀφευκτα, ἀλλὰ, δόξα εἰς τὸν Ἅγιον Θεόν, ἔφυγε τὸν κίνδυνον, σταλείσης βοηθείας εἰς τὰ μείναντα μόλις 10 πλοῖα ἐκ τῶν τοῦ στόλου· ὁμοίως καὶ αἱ Ἀθηναὶ ἐπαπειλοῦντο ἀπὸ κίνδυνον νὰ κρατηθοῦν ἀπὸ τὸν πολιορκιοῦντα αὐτὰς μέχρι τῆς σήμερον ἐχθρόν, ἀλλ' εἰσῆλθον τὴν προχθὲς εἰς τὴν Ἀκρόπολιν ὡς 500 στρατιῶται, καὶ οὕτω δὲν εἶναι τώρα δι' αὐτὰς ὁ ἴδιος, ὅστις ἦτον καὶ πρότερον, φόβος. Εἶδον καὶ σᾶς ἔγραψεν ὁ κύριος Γόρδων ἀπὸ Ζάκυνθον, καὶ ἀποκρινόμενοι εἰς τὸ παρὸν παρακαλεῖσθε νὰ μὲ ἰδεάσετε ἂν σᾶς ἔμβασε τὰ ἰδικά μας 1300 τάλληρα. Περὶ τοῦ Κοχράνου δὲν ἔχομεν τι νεώτερον, ὁ ἀδελφός μου ὑγιαίνων σᾶς προσφέρει δι' ἐμοῦ τοὺς πρέποντας ἀσπασμούς, ὁμοίως καὶ αἱ ἀμφοτέρων ἡμῶν φαμίλαι τοὺς προσκυνησμούς των πρὸς τὴν ἐξοχότητά σας καὶ τὴν φαμίλιαν σας. Σᾶς προσφέρω δὲ καὶ ἐγὼ τὰς ὡς εἰκὸς προσρήσεις μου καὶ μένω

Ἰδρα, 23 8/βρίου 1826

Εἰς τοὺς ὀρισμούς σας

Δάξαρς Κουντουριώτης

Καὶ ὁ γράψας σᾶς προσφέρει τοὺς με σέβας προσκυνησμούς του.

Πρὸς τὸν ἐξοχώτατον Κύριον Ἰωάννην Κλάδον.

Εἰς Κύθηρα.

310. I. EYHAPΔOΣ ΠPOΣ Δ. PΩMAN KAI CTEFANOU

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6864 Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Beaulieu près Rolle 8 9/bré 1826

A Messieurs Alessio e Nipoti Stefano et au Conte Roma.

Messieurs,

Je vous confirme ma lettre du 21 Octobre dans laquelle je vous marquais que si vous n'aviez pas encore remis les 7500

colonates au Colonel Fabvier, vous ne deviez lui expédier en tout que 2000 à 2500. Aujourd'hui j'ai l'honneur de répondre à votre lettre du 21 7/bre où vous me demandez de porter votre crédit sur Londres jusqu'à 2700 Lir. St., ce que j'ai fait. Vous me remettez le compte de divers achats que vous avez faits, ainsi que des sommes payées à différentes familles grecques. D'après ce compte, vous avez fourni d'une part 2700 Lir. St. sur Londres et piastres 1647,13 sur Anconê, et en solde de compte vous restez me devoir piastres 1268,104. Vous me prévenez que les 7500 piastres pour le Colonel Fabvier lui ont été assignées, ce qui semblerait indiquer que vous n'aurez pas le temps de recevoir mon contr'ordre.

Je vous prie, Messieurs, de m'envoyer un compte très-détaillé des parties ci-jointes de votre compte.

Piastres 1757. 2 Subsistances expédiées à Napoli

 , 1113. 130 , , ,
 , 1710. 152 , , à Maina
 , 519. 48 Distributions à des malheureux Grecs.

Il faut pour ces quatre parties me faire une facture, où vous mettrez le prix et la quantité des diverses subsistances ainsi que le nombre des familles grecques que vous avez secourues. Ce compte sera intitulé ainsi qu'il suit :

Acheté et expédié d'ordre de Mr Eynard pour compte des bienfaiteurs Prussiens, les marchandises ci après dessinées.

Et pour les secours distribués vous m'enverrez également un compte portant :

Distribution faite d'ordre de Mr Eynard pour compte des bienfaiteurs Prussiens etc. etc.

Pour les 1268 piastres qui vous restent, vous les employerez en subistances à envoyer à Napoli di Romanie et m'enverrez également le compte avec le titre. « Pour les bienfaiteurs Prussiens ».

Je vous prie, Messieurs, de mettre la plus grande exactitude dans tous les détails que je vous demande. C'est une chose absolument nécessaire pour contenter les bienfaiteurs qui tiennent à voir l'emploi des sommes qu'ils ont destinées pour les Grecs.

J'ai l'honneur de vous saluer

I. G. Eynard

P. S. Si le colonel Fabvier n'avait pas reçu en entier les 7500 piastres, vous destineriez ce qui resterait pour Napoli.

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Μπολιέ παρὰ τὴν Ρόλην, 26/8 9/βρίου 1826

Πρὸς τοὺς Κυρίους Κόμητα Ρώμαν, Ἀλέξιον καὶ ἀνεψιούς Στεφάνου.

Κύριοι.

Ἐπιβεβαιῶ τὴν ἐπιστολήν μου τῆς 21 8/βρίου ἐν τῇ ὁποίᾳ σᾶς ἐσημείουν, ἂν δὲν εἶχατε ἀκόμῃ ἀποστείλει τὰ 7500 κολονάτα εἰς τὸν συνταγματάρχην Φαδιέ, ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ πέμψητε πρὸς αὐτὸν ἐν συνόλῳ πλεονα τῶν 2000 ἢ 2500. Σήμερον ἔχω τιμὴν ν' ἀπαντήσω εἰς τὴν ἐπιστολήν σας τῆς 21 7/βρίου ἐν ᾗ μοι ἐζητεῖτε νὰ αὐξήσω τὴν εἰς Λονδίνον πίστωσίν σας μέχρι 2700 λιρῶν στερλινῶν, ὅπερ καὶ ἔπραξα. Μοῦ στέλλετε τὸν λογαριασμὸν τῶν διαφόρων ἀγορῶν, ὃς ἐκάματε καθὼς καὶ τὰ ποσὰ τὰ πληρωθέντα εἰς διαφόρους Ἑλλήνας. Κατὰ τὸν λογαριασμὸν τοῦτον ἐχορηγήσατε ἀφ' ἐνὸς 2700 λίρας στερλίνας ἀπὸ Λονδίνου καὶ πιάστρας 1647.13 ἀπὸ Ἀγκῶνα καὶ μοῦ μένετε ὀφειλέται πιάστρας 1268,104. Μὲ εἰδοποιήτε ὅτι αἱ 7500 πιάστραι εἶχον δοθῇ εἰς τὸν συνταγματάρχην Φαδιέ, τοῦθ' ὅπερ μοῦ φανερώνει ὅτι δὲν ἐλάδατε τὴν ἀνάκλησίν μου ἐγκαίρως.

Σᾶς παρακαλῶ, Κύριοι, νὰ μοῦ στείλετε ἓνα λογαριασμὸν λεπτομερέστατον τῶν ἀκολουθῶν μερῶν τοῦ λογαριασμοῦ σας.

Πιάστραι 1757. 2 τροφοπομπαὶ σταλεῖσαι εἰς Ναύπλιον.

» 1113. 130 » » » »

» 1710. 152 » » » Μάνην

» 519. 18 διανομαὶ εἰς ἀπόρους Ἑλλήνας.

Πρέπει διὰ τὰ τέσσαρα ταῦτα μέρη νὰ μοῦ κάμετε ἓνα κατάλογον, εἰς τὸν ὅποιον νὰ θέσετε τὴν τιμὴν καὶ τὴν ποσότητα τῶν διαφόρων ζωοτροφῶν καθὼς καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐλληνικῶν οἰκογενειῶν, ὃς ἐδοθηθήσατε. Ὁ λογαριασμὸς οὗτος θὰ εἶναι τιτλοφορημένος ὡς ἐξῆς:

Ἀγορὰ καὶ ἀποστολὴ κατὰ διαταγὴν τοῦ Κ^{ου} Ἐϋναρδ, διὰ λογαριασμὸν τῶν Πρώσων ἀγαθοεργῶν. Ἀκολουθῶς κατατεταγμένα τὰ ἐμπορεύματα.

Καὶ διὰ τὰ διανεμηθέντα βοηθήματα ὁμοίως θὰ μοῦ ἀποστείλετε ἓνα λογαριασμὸν ὡς ἐξῆς:

Διανομὴ ἐνεργηθεῖσα κατὰ διαταγὴν τοῦ Κ^{ου} Ἐϋναρδ, διὰ λογαριασμὸν τῶν Πρώσων ἀγαθοεργῶν, κλ. κλ.

Τὰς ἐναπολειπομένας 1268 πιάστρας θὰ χρησιμοποιήσητε ἀποστέλλοντες ζωοτροφίας εἰς Ναύπλιον, καὶ θὰ μοῦ ἀποστείλετε ὁμοίως τὸν λογαριασμὸν μὲ τὸν τίτλον «διὰ τοὺς Πρώσους ἀγαθοεργούς».

Σᾶς παρακαλῶ, Κύριοι, νὰ ἀκριβολογήσετε εἰς ὅλας τὰς λεπτο-

μερείας τὰς ὁποίας σὰς ζητῶ. Εἶναι ἀναγκαῖον διὰ νὰ εὐχαριστηθεῖν οἱ ἀγαθοεργοί, οἵτινες ἐπιθυμοῦν νὰ ἴδουν τὴν χρῆσιν τῶν κεφαλαίων τὰ ὁποῖα ἔχουν προορίσει διὰ τοὺς Ἑλλήνας.

Ἐχω τὴν τιμὴν νὰ διατελῶ

Ι. Γ. Ἐὐναρόδ

Υ. Γ. Ἄν ὁ συνταγματάρχης Φαβιέ δὲν ἔλαβεν ἐξ ὀλοκλήρου τὰς 7500 πιάστρας νὰ χρησιμοποιήσετε τὸ ὑπόλοιπον διὰ Ναύπλιον.

311. ΕΔ. ΓΡΑΣΣΕ ΠΡΟΣ Δ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα¹).

Εὐγενέστατε Κύριε Κόμητα.

Ἐφῆς ἔλαβα ἀπόκρισιν ἀπὸ τὸν γενναιότατον Κύριον Colonel Fabvier ἰδοῦ σὰς ἐγκλείω τὸ γράμμα του, πρὸς τὴν εὐγενεῖαν σας, διὰ τῆς ὁποίας μοῦ δίδει ὀλην τὴν πληρεξουσιότητα διὰ νὰ περιλάβω ὅσα χρήματα ἔχετε εἰς τὴν διάθεσίν του.

Παρακαλῶ τὴν εὐγενεῖαν σας νὰ μοῦ ἀποκριθῆτε καὶ μένω

Τῇ 26 8/βρίου 1826

Ἐν Λαζαρέτῳ Ζακύνθου

Ταπεινὸς δοῦλος

Ἐδουάρδος Γρασσέος

312. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΖΑΚΥΝΘΟΥ ΠΡΟΣ Α. ΖΑΪΜΗΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τοῦ Ἀρχαίου τῆς οἰκογ. Ζαΐμη²).

Ἐκ Ζακύνθου τῇ (27 Ὀκτωβρίου) 9 Νομβρίου 1826 Ε. Ν.

Πρὸς τὸν ἐκλαμπρότατον Κ^{ον} Ἀνδρέαν Ζαΐμην κτλ. κτλ.

Ἐκλαμπρότατε.

Ἦθελε λείψωμεν ἀπὸ τὸ χρέος τῆς καθαρᾶς καὶ ἀδόλου μεταξὺ μας ἀγάπης, ἀνίσως δὲν σὰς ἐγράφαμεν μερικῶς περὶ τοῦ φέροντος τὴν παροῦσαν μας εὐγενεστάτου συνταγματάρχου, καὶ ὑπασπιστοῦ τοῦ Πρίγκιπος τοῦ Βρεῖδ Κυρίου Καρόλου δ' Ἐνδεκ Carlo d'Heideck καὶ περὶ τοῦ σκοποῦ διὰ τὸν ὁποῖον ἔρχεται πρὸς τὴν Ἑλλάδα.

¹ Τὸ αὐτὸ καὶ ἐν ἀντιγράφῳ ἐπισήμῳ.

² Τὸ αὐτὸ περισώθη καὶ γαλλιστί.

Ὁ εἰρημένος Κο^ς, Συνταγματάρχης τὸ ἀξίωμα, συναινέσει τῆς αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως τῆς Βαυαρίας καὶ μὲ τὴν συνοδείαν ἐτέρων δέκα ἀξιωματικῶν θέλει ἔλθει αὐτοῦ διὰ νὰ προσφέρῃ τὰς ἐκδουλεύσεις του, ἐξ ἰδίων ἐξόδων ταξιδεύων καὶ ἔχων τὴν σταθερὰν ἀπόφασιν καὶ τὴν Βασιλικὴν βοήθειαν πρὸς ἀνακούφισιν τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων.

Ἐυστήθησαν πρὸς ἡμᾶς ἀπὸ ὑποκείμενα μεγάλης ἀξίας καὶ ὑπολήψεως, διὰ νὰ τὸν ἐφοδιάσωμεν μὲ τὰ ἀναγκαῖα γράμματά μας καὶ νὰ τοῦ διευκολύνωμεν τὴν διάβασίν των εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ὡς κατ' ἀξίαν πρόεδρον τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους καὶ ὡς ἐνεργούντας πατριωτικῶς καὶ μὲ ζῆλον τὰ ὠφέλημα, συσταίνομεν τὸν εἰρημένον Κο^ν μετὰ τῶν συνακολούθων του πρὸς τὴν ἐκλαμπρότητά Σας διὰ νὰ λάβῃ ἀπὸ μέρους σας τὴν πρέπουσαν ὑποδοχὴν ἀναλόγως τῆς ἀξίας του, τῆς προθυμίας του, καὶ τῆς ἐφέσεως ἐκείνων τῶν ἐνεργούντων οὕτω φιλανθρωπῶς, ὥπως διὰ τούτου ἐκτελεσθῶσιν ὅσον τάχιον αἱ προσχεδιασθεῖσαι καὶ αἱ ἐνεργηθεῖσαι Εὐρωπαϊκαὶ σταυροφορίαι περὶ τῆς Ἑλλάδος, τῆς ὁποίας ἡ ἐλευθερία προστατεύεται καὶ ἐπιθυμεῖται παρὰ πάντων. Εἰς νοήμονα τοιοῦτον, οἷος ὑπάρχει ἡ Ἐκλαμπρότης του, ἀρκετὰ ταῦτα τὰ ὀλίγα γραφόμενά μας, ἃς μᾶς ἀξιώσει δὲ τῆς ἐπιθυμητῆς ἀποκρίσεώς της περὶ τούτου τοῦ προκειμένου. Ἐν ᾧ μεθ' ὅλης τῆς προσηκούσης ὑπολήψεως διακηρυττόμεθα

Πρόθυμοι τῶν ἐπιταγῶν Σας
Διονύσιος ὁ δὲ Ρώμας
Παναγιώτης Θ. Στεφάνου
Κωνσταντῖνος Δραγῶνας

313. Ι. ΠΕΤΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6860 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ὁ πόλεμος τῆς Προεδρείας τοῦ μελετουμένου μοναδικοῦ ἐκτελεστικοῦ διεργάγῃ. Κουντουριώτης καὶ Ζαΐμης φαίνονται εἰς τὴν σκηνήν. Ὅμιλουν ἄλλοι καλοὶ πατριῶται διὰ δύο ἄλλους τῶν ἔξω Ἑλλήνων, πλὴν, ἐπειδὴ δὲν εἶναι προοργανισμός, δὲν νομίζω νὰ λάβῃ ἡ Ἑλλάς αὐτὴν τὴν τύχην, παρὰ φοβοῦμαι, ὅτι πάλιν εἰς τὸν βραχὺ θὰ καταντήσωμεν.

Ὁ Καραϊσκάκης μὲ τοὺς λοιποὺς ὁπλαρχηγοὺς τῆς Ρούμελης καὶ μὲ τὸν Νικητὰ ἄφησαν τὸν Κιουταχὴ νὰ πολιορκῇ τὴν Ἀθήναν καὶ ἐκινήθησαν μὲ ἀρκετὸν Σῶμα, διὰ νὰ ἐπαναστατήσουν πάλιν τὰς προσκυνισμένας ἐπαρχίας. Τοῦτο τὸ σχέδιον θὰ ὠφελήσῃ πολὺ, εἰς τὴν

ἐπιτυχίαν τοῦ ὁποίου δὲν εἶναι ἀμφιβολία. Σήμερον ἦλθαν εἰς Ναύπλιον ὁ Στρατ. Κώστας Μπότζαρης καὶ Κίτσος Τζαβέλλας· φαίνεται, ὅτι ἐστάλησαν διὰ τὰς ἀνάγκας αὐτῆς τῆς ἐκστρατείας· ἀκόμη δὲν ὤμιλησαν τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ δὲν εὐγῆκεν ἔξω εἰσέτι τίποτα. Ἀύριον μανθάνω καί, ἂν προφθάσω, σᾶς τὸ ἀναφέρω. Ἐνῶ δέ, παρακαλῶν-
τάς σας νὰ μὲ γράφετε συχνὰ καὶ νὰ μ' ἀγαπάτε,

Τῇ 30 Ὀκτωβρίου 1826
Ναύπλιον

Μένω ἰσχυρὸς πατριώτης
Ἰωάννης Γ. Πέτας

Τὰ τῆς Ρούμελης, ὡς ὑπεσχέθην, ἰδοῦ· Φιλονεικία ἀκολούθησε μεταξὺ τῶν στρατηγῶν περὶ τῆς Γ. Ἀρχηγίας τοῦ Καραϊσκάκη· αὐτὸς ἐδέχθη νὰ διορισθῇ ἐπιτροπικὴ ἀρχηγία ἀπὸ ἄλλους δύο, τὸν Νικήτα καὶ ἓνα Σουλιώτη. Ὁ Φαβιέρ ἐπειράχθη (ἐπειδὴ ᾔθελε καὶ αὐτὸς) οἱ Σουλιῶται δὲν ἐσυμφώνησαν εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἐδικοῦ των· ὥστε καὶ ὁ Φαβιέρ ἐπέστρεψεν εἰς Μέθανα καὶ οἱ Σουλιῶται ἐσκόρπισαν. Ὁ Καραϊσκάκης ὁμως μὲ τὸν Νικήτα ἀκολουθοῦν τὸ ἴδιον σχέδιον καὶ ἴσως κάμουν προόδους, ἐπειδὴ, θὰ τοὺς ἀκλουθή-
σουν πολλοὶ τῶν Σωμάτων τῶν Σουλιωτῶν· δὲν θὰ λάβῃ τὴν ἐπι-
χίαν, ὅπου ἐπεριμένετο, ἐπειδὴ τοῦ λείπουν τὸ Τακτικὸν καὶ οἱ Σουλιῶ-
ται· αὐτὸς ὁμως θὰ προχωρήσῃ καὶ πιθανόν, ἂν δὲν εὐδοκιμήσῃ εἰς
τὰ ἄνω μέρη, νὰ φθάσῃ εἰς Δραγαμέστο.

Σήμερον, ὁμιλῶντας μὲ διάφορους πληρεξουσίου, εἶδον, ὅτι σκοπὸν ἔχουν νὰ ἐπιμείνουν εἰς τὴν τοῦ ἐξωτερικοῦ Προέδρου πρόσκλησιν. Ἐλπίζω, ὅτι ὁ Ζαχαριάδης νὰ σᾶς ὠμίλησε περὶ τούτου τοῦ κεφαλαίου, ὡς ἐμείναμεν σύμφωνοι εἰς τὴν τελευταίαν ἀναχώρησίν του ἀπ' ἐδῶ, ὥστε αἱ ὁδηγαί, ὅπου εἰς τοῦτο τὸ κεφάλαιον λάβῃ ἀπὸ τὴν εὐγε-
νεϊαν σας, ἐμποροῦν νὰ συμβάλουν πολὺ εἰς τὴν ἀνόρθωσιν τῆς
Πατρίδος καὶ εἰς τὴν ματαίωσιν τῶν ἐδῶ δύο φιλονεικούντων

Τῇ 31 Ὀκτωβρίου

Ὁ Ἰδιος Ι. Γ. Π.

314. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 181 Ἀρχείου Ἀλεξ. Σ. Ρώμα).

Ἐν Ναυπλίῳ, τῇ 31 Ὀκτωβρίου 1826 Ε. Π.

Ἐξοχώτατοι Κύριοι.

Ὁ πατριώτης κύριος Σπυρίδων Συνοδινὸς Βαφιόπουλος εὗρεται αὐτόσε εἰς φυλακὰς, ὅπου εἶναι βαλμένος διὰ μίαν ποσότητα ταλλήρων, τὰ ὅποια χρεωστὰ πρὸς τοὺς κυρίους Βλαστοὺς ἀπὸ ὧσα

ἔλαβε παρ' αὐτῶν διὰ συναλλαγματικᾶς, τὰς ὁποίας τοῖς ἔδωκε πρὸς τὴν ἐν Λονδίῳ Ἐπιτροπὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ δανείου, καὶ αἱ ὁποῖαι δὲν ὑπεδέχθησαν παρ' αὐτῆς· ἡ ποσότης αὕτη ἀναβαίνει εἰς τάλληρα Ἰσπανίας ἑξακόσια· ὁ πατριώτης οὗτος ἐδούλευσεν εἰς τὴν Ἑλλάδα μὲ τιμότητα καὶ πατριωτισμόν, καὶ ἔχει νὰ λαμβάνῃ ἱκανὰ ἀπὸ τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον, τὸ ὅποion εὐρισκόμενον ἤδη εἰς ἀνέχειαν δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ τὸν πληρώσῃ, διὰ νὰ ἐξοφλήσῃ καὶ αὐτὸς τὰ χρέη του, καὶ εἶναι ἁμαρτία νὰ πάσχῃ εἰς τὴν φυλακὴν. Ὅθεν παρακαλεῖσθε, κύριοι, νὰ λάβητε συμπάθειαν δι' αὐτὸν τὸν πατριώτην καὶ νὰ μεταχειρισθῇτε ὁποῖους γνωρίζετε τρόπους διὰ νὰ ἀπολυθῇ τῆς φυλακῆς, ὅτε μένων ἐλεύθερος, δὲν μένει ἀμφιβολία, ὅτι θέλει φροντίσει νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ χρέος του, ἐνῷ τῶρα οὔτε τοῦτο δύναται νὰ κάμῃ καὶ ταλαιπωρεῖται δυστυχῶν. Ὅμιλοῦντες καὶ πρὸς τοὺς Βλαστοὺς ὅσα ἄλλα κάμει χρεῖα, βέδαιοι ὄντες ὅτι ἀφοῦ ἀποκαθιστᾷτε κήρυκα τῆς εὐγνωμοσύνης τὸν εὐεργετούμενον, ὑποχρεοῖτε καὶ τὸν ἑστὶς λαμβάνει τὴν τιμὴν νὰ ὁμολογῇται

Τῆς ἐξοχότητός σας φίλος πρόθυμος
Θ. Κολοκοτρώνης

315. I. ΣΙΓΟΥΡΟΣ ΠΡΟΣ Δ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα).

Di Pisa, 12 Nov. 1826

Signor Conte Stimatissimo.

Essendo stato spessissimo subietto gradito dell' amichevole trattenimento fra me e l' amico dottissimo Professore Mario Pieri di Corcyra il generoso ed assai lodevol procedere di Lei verso la Grecia: Egli al mio distacco da Firenze diedemi, a suo nome, spedirle il ristretto d' un' opera che, con annotazioni parecchie, in un letterario giornale della Toscana inserinne. Comunque egli siasi, la priega di accettarlo come un segno d' amicizia, e di quella stima che ogni amico della Patria dee dovutamente tributarle. In quanto a me, debile barchetta, non mi metto al pari di costui in un mar d' alto fondo navigare, d' onde quand' anche campassi la vita, non potrei scansare lo scorno che ne verrebbe alla mia temerità. Quindi, cauto, gittandomi in porto, lascio il difficile incarco di laudare, à quei nostri de' quali i nomi, per più opere di senno, suonano chiari in mezzo alla culta Europa. Ma se, per tale bisogna, mancami al buon volere la lena,

non ometto però significarle il sommo piacere che da tale opera mi procaccio; pregandola nel tempo medesimo d'adoperare in ogni di Lei bisogno l'opera mia, se la è valevole, e credermi

Di Lei sincero ammiratore e amico
Spiridiona di Giovanni Sicuro

All' Illmo Signore Cavalier Dionisio C. Roma.

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Ἐκ Πίζας, 31/12 Νοεμβρίου 1826

Ἀξιότιμε Κύριε Κόμῃ.

Ἐπειδὴ ἡ γενναία καὶ ἀξιέπαινος πρὸς τὴν Ἑλλάδα διαγωγὴ σας ὑπῆρξε συχνάκις εὐάρεστος συνομιλία μεταξύ ἑμοῦ καὶ τοῦ πολυμαθοῦς φίλου μου καθηγητοῦ Μαρίου Πιέρη ἐκ Κερκύρας, μὲ παρεκάλεσεν οὗτος, κατὰ τὴν ἀναχώρησίν μου ἐκ Φλωρεντίας, νὰ σᾶς πέμψω τὴν ἐπιτομὴν ἑνὸς ἔργου δημοσιευθέντος, μετὰ διαφόρων σημειώσεων, εἰς φιλολογικὴν ἑφημερίδα τῆς Τοσκάνης. Ὅπως καὶ ἂν ᾖ, σᾶς παρακαλῶ νὰ τὸ δεχθῆτε ὡς δῆγμα φιλίας καὶ ἐκτιμῆσεως τὴν ὁποῖαν ὀφείλει ν' ἀπονέμῃ πρὸς ὑμᾶς κάθε φίλος τῆς Πατρίδος. Ὅσον δι' ἐμέ, ἀσθενὲς πλοιάριον, δὲν θέτω τὸν ἑαυτόν μου εἰς ἴσην μοῖραν, διὰ νὰ ταξειδεύσω εἰς βαθεῖαν θάλασσαν, ἐπειδὴ καὶ τὴν ζωὴν μου ἂν κατῴρθουν νὰ σώσω δὲν θὰ ἡδυνάμην νὰ ἀποφύγω τὴν κατηγορίαν διὰ τὴν τόλμην μου. Ὅθεν, μετὰ προφυλάξεως ἀγκυροβολῶν εἰς λιμένα, ἀφίνω τὴν δύσκολον φροντίδα τοῦ ἐπαίνου εἰς τοὺς ἰδικούς μας ἐκείνους, τῶν ὁποίων, ἕνεκα τῶν σοφῶν ἔργων, τὸ ὄνομά των ἀντηχεῖ διαπρεπὲς ἐν μέσῳ τῆς πεπαιδευμένης Εὐρώπης. Ἀλλὰ διὰ τοῦτο μοῦ ἐλλείπει, σὺν τῇ καλῇ θελήσει, καὶ ἡ δύναμις δὲν παραλείπω ἐν τούτοις νὰ σᾶς ἐκφράσω τὴν μεγάλην χαρὰν, ἣν πορίζομαι ἐκ τοιοῦτου ἔργου, καὶ σᾶς παρακαλῶ ἐν ταύτῃ νὰ χρησιμοποιήσητε εἰς κάθε ἀνάγκην σας τὴν ἐργασίαν μου, ἂν σᾶς εἶναι λυσιτελής, καὶ νὰ με θεωρῆτε

Εὐκρινῇ φίλον σας
Σπυρίδων Ἰωάννου Σιγοθεός

(Ν Ο Ε Μ Β Ρ Ι Ο Σ)

316. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΖΑΚΥΝΘΟΥ ΠΡΟΣ Α. ΖΑΪΜΗΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τοῦ Ἀρχείου τῆς οἰκογενείας Ζαΐμη).

Ἐκ Ζακύνθου τῇ α΄. Νοεμβρίου 1826.

*Πρὸς τὸν ἐκλαμπρότατον κύριον Ἀνδρέαν Ζαΐμην Πρόεδρον τῆς
Σ. Διοικητικῆς ἐπιτροπῆς. Εἰς Ναύπλιον.*

Ἐκλαμπρότατε!

Εἰς τὰς παρ' ἡμῶν διδομένας ἀποκρίσεις πρὸς τὴν Σ. Διοικητικὴν Ἐπιτροπὴν, ἐπὶ τῆς ὁποίας εἰσθε ὁ Πρόεδρος, εἶδατε σαφέστατα τὸν λόγον καὶ τὴν ἀληθὴ φιλογένειαν, δι' ἣς ἀπεδείχθη ἡ ἡμετέρα διαγωγὴ ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν γεγραμμένων μας ἐφανεροῦτο τὸ ἀδικον καὶ ἡ δυσπιστία μὲ τὴν ὁποίαν ἡ ἰδία Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ ἐστοχάσθη νὰ κατακρίνῃ τὰς ἀκατηγορήτους ἡμῶν ἐργασίας. Ἡμεῖς μὴν ἔχοντες χρεῖαν νὰ δικαιολογήσωμεν τὰς πράξεις μας ἐκρίναμεν ἀναγκαῖον νὰ ἀποκριθῶμεν πρὸς αὐτὴν ἀναλόγως μὲ τὰ αἰτούμενα, κάμνοντές την νὰ γνωρίσῃ, ὅτι δὲν εἴμεθα τοιοῦτου χαρακτῆρος, ὥστε νὰ ὑποφέρωμεν ἀδίκους καὶ ἀπρεπεῖς κακολογίας, ἐν ᾧ ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ δὲν εἶχε δικαίωμα νὰ παραπονεῖται καθ' ἡμῶν, καθ' ὅτι τὰ βήματά μας ὀρθῶς διευθύνονται· ὅπου εἶναι ἡ τιμὴ καὶ ὁ πατριωτισμὸς καὶ ὁδηγεῖ τὰς εὐγενεῖς ψυχὰς πρὸς κοινὴν ὠφέλειαν ἐκεῖ αἱ ἀπολογίαι γίνονται διόλου ἀχρησται, διότι ναὶ μὲν γίνονται αἱ τοιαῦται ὠφέλιμα μόνον εἰς ἐκεῖνα τὰ οὐτιδανὰ καὶ χαμερπῇ ὑποκείμενα, ἀλλὰ ταῦτα εἶναι ὅλως προσκολλημένα εἰς τὰ καθ' αὐτὸ πονηρὰ τέλη, διότι χωρὶς τούτων φοβοῦνται μήπως ἀνακαλυφθῶσιν αἱ διαβολικαὶ αὐτῶν διαθέσεις, καὶ ἐξ αἰτίας τούτου ὑποπέσωσιν εἰς δικαίαν κατηγορίαν.

Ὅστερον ἀφ' ὅ,τι ἐκοπιάσαμεν μὲ τόσας θυσίας καὶ κόπους προστατευόμενοι νυχθημερὸν μὲ ἀδιάκοπον ἐπιμονὴν καὶ σταθερότητα τὴν ἱερὰν Ἑλληνικὴν ὑπόθεσιν, δὲν ἠλπίζαμεν πώποτε νὰ φερθῇ ἡ Διοικητικὴ ἐπιτροπὴ μὲ τοιοῦτης λογῆς τρόπον· ἀλλὰ τὸ τοιοῦτον φέρισμον μᾶς ἐκπλήττει πολὺ μάλλον ὅπότεν τὸ θεωροῦμεν νὰ ἐξάγεται ἀπ' αὐτὸ τὸ σῶμα, τοῦ ὁποίου ἡ ἀρχὴ ἐπιστηρίζεται ἀξίως εἰς τὸ ὑποκείμενον τῆς ἡμετέρας πανευγενείας. Κατὰ ἀλήθειαν δὲν ἦτον δυνατόν ἡμεῖς νὰ ὑποπτευθῶμεν εἰς τὴν πανευγενεῖάν σας, καθ' ὅτι εἰδῆμιν καὶ εἰσθε καὶ ἐμπειρος εἰς τὰ πράγματα· δὲν ἠμπορούσαμεν νὰ συλλάβωμεν τὴν παραμικρὰν ἐναντίαν ἰδέαν εἰς τὰς εἰλικρινεῖς ἐργασίας του, ὅσοι ὁμογενεῖς ἠγωνίσθησαν διὰ νὰ σᾶς

μεταθέσουν εἰς τὴν κοινὴν δόξαν, ἐν ᾧ οὗτοι μάλιστα δὲν παύουσιν ἀπὸ τοῦ νὰ ἐπιχειρίζωνται ὅλως διόλου μὲ ἐκεῖνα τὰ μέσα, ὅσα εἶναι ἱκανὰ διὰ νὰ ὑποστηρίξουν τὴν ὑπεροχὴν σας, ὅχι μόνον εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ πλεον καὶ εἰς τὸν ἐξωτερικὸν κόσμον, συμμὰ εἰς τοὺς ἀλλογενεῖς καὶ τὴν ἀνήκουσαν ὑπόληψιν.

Ἡ ὀλέθριος ἐπιρροὴ τῶν φατριῶν, ἣτις κατὰ δυστυχίαν ἐπικράτησεν διὰ τὰ μερικὰ συμφέροντα, διαμοιράζουσα τοῦ ἔθνους τὴν οὐσίαν καὶ καταπατοῦσα κάθε συστολὴν καὶ εὐγνωμοσύνην, ἡ φρόνησις δὲ ἔπρεπε νὰ διερμηνεύσῃ πᾶν ὅ,τι ἦτον ἀνάρμοστον καὶ ἐκκινούμενον ἐναντίον τῆς ὑπολήψεως ἀνθρώπων ἀγαθῶν καὶ ἀθῶων, ἀλλὰ τούτου γενομένου, αὐτὸ μένει ὅχι μόνον ἀδύνατον καὶ μάταιον, ἀλλ' ἀντιστρέφεται πρὸς τοὺς ἰδίους αὐτοῦργοὺς καὶ συνεργάτας τοῦ πράγματος.

Εἶναι τῷ ὄντι πρᾶγμα ἀξιοθρήνητον, ὅταν θεωρῇ τις μερικοὺς ἐκ τῶν Ἑλλήνων, οἱ ὅποιοι φρονοῦσιν τὴν ἀρετὴν ὡς ὃν ὑποθετικόν, καὶ ἐπομένως συμπεραίνουσι κάθε ἀνθρώπινον πρᾶξιν νὰ ἐκτιγάζεται ἀπὸ πονηρὰ καὶ προσωπικὰ τέλη· ἀλλοίμονον εἰς οἶον δῆποτε ἔθνος, τὸ ὅποιον διοικούμενον ἀπὸ τοιούτους, κινδυνεύει νὰ πέσῃ εἰς παράμοιον ἐλάττωμα· ὅθεν γίνεται καὶ ἀνεπίδεκτον εὐγενῶν καὶ γενναίων αἰσθημάτων, καὶ τέλος ἀποδεικνύεται, ὅτι ἡ φύσις δὲν τὸ ἐσχημάτισεν ἀξιὸν νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τὸν τερατώδη ζυγὸν τῆς τυρανίας, καὶ νὰ ἀπολαύσῃ τὴν αὐτοῦ ἀνεξαρτησίαν καὶ πολιτικὴν ὑπαρξιν, διὰ τὴν ὅποιαν τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος ἐθυσίασε τοσοῦτον, καὶ θυσιάζει ὀλοένα ἔως οὗ νὰ τὴν ἀποκτήσῃ καθὼς τοῦ πρέπει.

Ἡμεῖς ὡς γινώσκετε δὲν προσκολλούμεθα παντελῶς μὲ οἷαν δῆποτε φατρίαν, καὶ διὰ τοῦτο ἀποδιώξατε κάθε κακὴν ἰδέαν, τὴν ὅποιαν οἱ κακόδοιοι ποτὲ ἴσως σᾶς ἐνεφύσησαν, καὶ εἰς τοῦτο βεβαιωθεῖτε, ὅτι ἀπὸ μέρος μας ἄλλο δὲν αἰσθανόμεθα, εἰμὴ τὸ κοινὸν καλὸν καὶ συμφέρον τοῦ ἔθνους, ὥστε ὅσοι εἶναι ἐναντίοι διὰ τοιαύτην δόξαν, δὲν θέλουν εἰσθε βέβαια ὅμοιοι τῶν φρονημάτων μας, καὶ ἴδου ἡ ἀληθὴς ἠθικὴ μας.

Ὅντες βέβαιοι, ὅτι ἡ ὑμετέρα πανευγένεια δὲν συνεπράξατε μὲ ἰδίαν διάθεσιν εἰς τοῦτο τὸ προκείμενον περὶ αὐτοῦ ὁ λόγος, εἰμὴ παρασυρόμενοι ὑπὸ τὴν συνειθισμένην διαβολὴν τῆς καταράτου κακοηθείας, διὰ τοῦτο ἐκρίναμεν εὐλογον νὰ σᾶς γράψωμεν ἰδιαιτέρως, καὶ οὕτω νὰ σᾶς ἀποσύρωμεν ἀπὸ τῆς ἀπάτης τὸν δρόμον εἰς τὸν ὅποιον ἐβαδίζατε· ὅθεν ταῦτα τὰ προλεγόμενά μας ἀρκοῦσι περὶ τῆς διαλαμδανομένης ὑποθέσεως.

Ὅσον δὲ ἀποδλέπουσι τὴν διαγωγὴν τῶν στρατηγῶν Νοταρὰ καὶ λοιπῶν εἰς τὴν ἐπάρατον ταραχὴν τῆς Κορίνθου δὲν τὴν εὐρίσκομεν καθόλου δικαιολογημένην· οὗτοι ὅλοι ἀμέλησαν τὰ χρέη των καὶ περιφρόνησαν τὰ δικαιώματα ἐνὸς λαοῦ, ὅστις μάχεται ὑπὲρ πίστεως

καὶ πατρίδος, καὶ ὅσοι ἐκεῖνοι οἱ δικαιολογοῦντες αὐτοὺς, γίνονται συμμέτοχοι εἰς τὰ σφάλματά των, ἐξ αἰτίας τῶν ὁποίων ἔφεραν τὴν πατρίδα εἰς τὸν μεγαλύτερον κίνδυνον.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐγράψαμεν καὶ πρὸς τὸν κύριον Κολοκοτρώνην, καθ' ὅτι ἡ θέσις μας καὶ τὰ αἰσθήματά μας μέμφονται κάθε προσωπολήψιαν, ὅθεν καὶ ἡ εὐγενεία σας πρέπει, ὁπῶς νὰ μᾶς νομίσετε, ὡς προσκολλημένους ὅλως διόλου εἰς τὰ ἔθνικὰ κοινὰ συμφέροντα.

Μὲ τὰ προεκτεθέντα ἡμῶν φρονήματα ἔχετε δικαίωμα νὰ μᾶς θεωρεῖτε φίλους σας, σεβομένους κατ' ἐξοχὴν τὰ προτερήματα τοῦ ἀξιωτάτου ὑποκειμένου σας· ὅθεν πάλιν δὲν λείπομεν νὰ σας βάλωμεν πρὸ ὀφθαλμῶν, ὅτι ἂν θέλετε νὰ ὑποστηριχθῇ ἡ δόξα σας εἰς μίαν λαμπρὰν καὶ ἀσφαλῆ θέσιν, ὁ λόγος θέλει τὴν τελείαν καὶ ἀμετάβλητον ἑνωσὶν σας μετὰ τοῦ Γενικοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Πελοποννήσου, καὶ μετὰ τοῦ ἀρχιναύαρχου Μιαούλη· μακρὰν ἀπὸ τοὺς τρεῖς τούτους ἡ ἀσυμφωνία, διότι εἶναι τελείως ἀσύμφορος καὶ ἄτοπος.

Ἡ Εὐρώπη ἐγνώρισεν εἰς τοὺς τρεῖς ἐγχαραγμένην τοῦ ἔθνους τὴν ἀπόφασιν καὶ διάθεσιν· ὅθεν, ὅστις ἐκ τῶν τριῶν τούτων παραδρομῇ ἀπὸ τοιοῦτον περιωρισμένον καὶ ἀναγκαῖον δρόμον, θέλει νομισθῇ ἀπὸ τὰς ἐξωτερικὰς αὐτῆς, ὡς ἓνα μετὰ τῶν φιλοταράχων ἐκείνων πνευμάτων, τὰ ὁποῖα ἐπροξένησαν τοσαύτην ζημίαν μετὰ τὰς ῥαδιοουργίας των εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ὑπόθεσιν.

Μὲ τὴν ἀνυπομονησίαν νὰ σας ἀκούσωμεν κοινῶς ὁμοφρονοῦντας εἰς τὰ εὐλικρινῆ ἡμῶν νοήματα, μένομεν μὲ τὸ πλεόν σταθερὸν σέβας

Τῆς ὑμετέρας πανευγενείας

Πρόθυμοι εἰς τοὺς ὀρισμοὺς
Διονύσιος ὁ δὲ Ῥώμας
Παναγιώτης Θ. Στεφάνου
Κωνσταντῖνος Δραγῶνας.

317. Κ. ΚΑΝΑΛΕΤΗΣ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς οἰκογενείας Δραγῶνα).

Φιλογενέστατε Κύριε Κωνσ. Δραγῶνα προσκυνῶ.

Ἐπειδὴ καὶ πάντοτε ἐστάθητε συνδρομηταὶ εἰς κάθε περίστασιν τῆς δυστυχοῦς Πατρίδος μας, γενικῶς καὶ εἰς ὅλους τοὺς πατριώτας ἐγίνετε παρὰ γνωστὸς ὡς ἀκούραστος καὶ ἐξόχως εἰς ἡμᾶς τοὺς δυστυχεῖς Μεσολογγίτας.

Ἔρχομαι σήμερον διὰ τοῦ ταπεινοῦ μου νὰ σᾶς δώσω αὐτὸ τὸ βάρος καὶ νὰ σᾶς θερμοπαρακαλέσω, ὅπου νὰ κάμετε κάθε τρόπον αὐτόθεν, ἐπειδὴ καὶ συνεχῶς ὑπάγουν κατὰ Ἰονικὰ εἰς Μοθώνην καὶ Νιόκαστρον, ὅπου εἰς Μοθώνην εὐρέθη ἡ δυστυχὴς φαμίλιά μου αἰχμάλωτη, ὣν, ὀνομαζομένη Ἀγγέλω θυγάτηρ τοῦ Κωνσταντῆ Ταμπάκοπουλου Λέντζερη, ἐκ Μεσολόγγι, ἡ δὲ μήτηρ αὐτῆς ἐξ Ἀνατολικοῦ ὀνομαζομένη Ἑλένη Μανθοπούλου, ὁ ἀνὴρ αὐτῆς τῆς βῆθεις Ἀγγέλως Κ. Καναλέτιος ἐξ Ἀνατολικοῦ (ὁ ὑπογεγραμμένος δοῦλος τῆς) ἐπειδὴ ἀπὸ τὴν πτώσιν τοῦ πολυπαθοῦς Μεσολογγίου, εἰς τόσον διάστημα, σήμερον ἔλαβα σωστὴν πληροφορίαν νὰ εἶναι βέβαια εἰς Μοθώνην καὶ μὴ δυνάμενος (διὰ τὴν δυστυχίαν) νὰ τὴν σώσω, ἀναπαρακαλῶ θερμῶς εἰς τὸ νὰ προσπαθήσετε παντοίοις τρόποις νὰ τὴν ἐλευθερώσετε καὶ θέλομεν σᾶς γνωρίσει παντοτεινὸν εὐεργέτην, καὶ τὸν μισθόν, ὃν θέλετε ἔχει (ἐννοεῖται).

Μένω εὐελπίς, καθ' ὃ συνειθισμένος εἰς τὸ καλὸν καὶ μάλιστα εἰς τὰς τοιαύτας καλωσύνας, δὲν θέλει ἀφίσσετε καὶ τὸν ταπεινὸν Καναλέτιον παραπονεμένον ἀπὸ τὴν τοιαύτην ταπεινὴν αἰτησίαν του. Καὶ θέλω καυχῶμαι αἰωνίως, ὅτι διὰ μέσου σας ἐλευθερώθη ἡ φαμίλια μου καὶ περὶ τούτου ἐν καιρῷ διὰ νὰ ἔχω τὴν ἀπόκρισίν τῆς μένον-
τας μὲ σέβας

Τῇ 1ῃ Νοεμβρίου 1826
Ναύπλιον

Ὁ ταπεινὸς τῆς εὐγενείας σας δοῦλος
... Κ. Καναλέτιος

Υ. Γ. Ἀφοῦ διὰ τῆς εὐγενείας σας ἐλευθερώθη, παρακαλῶ νὰ σταλθῇ κατ' εὐθείαν εἰς Κάλαμον, ὅπου ἐκεῖ εἶναι καὶ ἡ μήτηρ αὐτῆς, ἡ ὅποια καὶ τώρα ὀγλίγωρα ἔφθασεν ἐκεῖ ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσίαν.

Κ. Καναλέτιος

318. Κ. ΚΑΝΑΛΕΤΗΣ ΠΡΟΣ Δ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα).

Εὐγενέστατε.

Γνωρίζοντας καλῶς τὰς μεγάλας θυσίας ὅπου πρὸς τὴν πατρίδα εἰς διαφόρους περιστάσεις καὶ ἀνάγκας εὐρέθητε ἀκούραστος, τὸ νὰ προσφέρεσθε μὲ ὅλην σας τὴν προθυμίαν πρὸς ὑπεράστισιν γενικῶς τῆς δυστυχοῦς μᾶλλον εὐτυχοῦς τῆς Πατρίδος καὶ ἐξόχως τὸ πολυπαθὲς Μεσολόγγι, ὅπου σᾶς ἐγνωρίζαμεν καὶ σᾶς γνωρίζομεν εὐεργέτας μας καὶ ἐξόχως εἰς ἡμᾶς τοὺς κατοίκους τοῦ αὐτοῦ Μεσολογγίου.

Λαμβάνω τὴν τόλμην διὰ τοῦ ταπεινοῦ μου καὶ ἔρχομαι νὰ σᾶς

θερμοπαρακαλέσω, ὅπου εἰς τὴν πτώσιν αὐτοῦ τοῦ εἰρημένου Μεσολογγίου εὐρεθεῖσα καὶ ἡ φαμιλιά μου, κατὰ δυστυχίαν αἰχμαλωτίσθη παρὰ τῶν ἀπίστων ἐχθρῶν μας καὶ εἰς τόσον διάστημα δὲν εἶχον μάθει παῦ εὐρίσκεται (τόπον)· ὅθεν τώρα λαμβάνω παρὰ τὴν μητέρα αὐτῆς τῆς φαμιλιάς μου ἐκ Καλάμου καὶ μὲ πληροφορεῖ βεβαίως, ὅτι νὰ εὐρίσκεται εἰς Μοθώνην. Διὸ καὶ ἐγὼ μὴ δυνάμενος (διὰ τὴν δυστυχίαν) νὰ τὴν ἐλευθερώσω, νὰ κάμετε ἡ εὐγενία σας κάθε τρόπον ὅπου νὰ σωθῇ καὶ νὰ ὑπάγῃ, ἂν δυνατόν, εἰς τοὺς κόλπους τῆς πολυπαθοῦς μητρός της εἰς Κάλαμον, ἢ ὅποια ὀνομάζεται Ἀγγελικὴ θυγάτηρ Κωνστ. Ταμπακοπούλου Λέντζερη ἐκ Μεσολογγίου, ἢ δὲ μήτηρ αὐτῆς Ἑλένη Μανθοπούλου ἐξ Ἀνατολικοῦ, καὶ γυνὴ Κωνστ. Καναλέτιου· ὁ ὑπογεγραμμένος δοῦλος σας.

Τοῦτο τὸ προσμένω μέσον τῆς εὐγενείας σας καὶ θέλω καυχῶμαι αἰωνίως, ὅτι διὰ μέσου τοῦ εὐγενοῦς Κόντε ὁ δὲ Ῥώμα ἐσφῆθη ἡ φαμιλία τοῦ Κ. Καναλέτιου καὶ ἐξόχως τὸν μισθὸν ὅπου θέλετε ἔχει (ὅστις ἐννοεῖται).

Μένω εὐελπὶς, ὅτι ἡ παρούσα αἵτησίς μου νὰ γινῇ καὶ ἐνέργεια εἰς τὸ μέγα καλὸν τοῦτο, προσμένοντας ἐν καιρῷ τὴν τιμὴν ἀπόκρισίν της καὶ μένω μὲ σέβας βαθύτατον.

Τὰ νέα ἐνταῦθα τὰ μανθάνετε παρὰ τῆς Γεν. Ἐφημερίδος· ἡ συνέλευσις ἐν τούτῳ (;) θέλει ἀρχίσει καὶ μένω

Τῇ 2 9/βρείου 1826.

Εἰς τὰς προσταγὰς σας ὁ πρόθυμος

Ἐν Ναυπλίῳ

. . . Κ. Καναλέτιος

Πρὸς τὸν εὐγενέστατον Κύριον Κύριον Διονύσιον ὁ δὲ Ῥώμαν.
Εἰς Ζάκυνθον.

319. Ι. ΠΕΤΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ῥώμαν).

Ἐξοχώτατοι ἀδελφοί!

Προχθὲς σὰς ἔγραψα· ὁ σκοπὸς τῆς παρούσης μου εἶναι νὰ σὰς εἴπω, ὅτι ὁ δυστυχὴς Γ. Βαφειόπουλος, ἐπειδὴ ἐστάθη ποτὲ φροντιστὴς εἰς τὸ κατὰ τὴν Γαστούνην στρατόπεδον, καὶ δὲν ἀποζημιώθη ἀπὸ τὴν Διοίκησιν διὰ τὰ διατρέχοντα, ἔμεινεν ἀνοικτὸς εἰς πολλὰ χρέη· τοῦτο ἔκαμεν, ὥς πληροφοροῦμαι, νὰ εἶναι σήμερον φυλακισμένος καὶ νὰ δοκιμάζῃ μεγάλας στενοχωρίας τῶν ἀναγκαίων της καὶ αὐτὴ ἡ φαμελία του. Δι' ὅλα αὐτὰ λοιπὸν σὰς παρακαλῶ, ἂν σὰς εἶναι εὐκολον, νὰ μεσιτεύσητε, διὰ νὰ ἀπελευθερωθῇ καὶ οὕτω νὰ εὕρῃ τρόπον διὰ νὰ ἀπαντήσῃ ὅπως οὖν τὰ χρέη του. Καὶ ἐν ταυτῷ νὰ

συντρέξετε με τὴν συνήθη γενναιότητά σας τὴν πάσχουσιν φαμε-
λίαν του.

Πεπεισμένος εἰς τὰ φιλάνθρωπα καὶ γενναῖα αἰσθήματά σας,
θαρρῶ εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῶν ζητημάτων μου· ἐν ᾧ μένω με ὄλην
τὴν εὐλικρινῇ ἀγάπην.

Τῇ 3 9/βρίου 1826.

Ναύπλιον

Προθυμότητος

Ἰωάν. Γ. Πέτας

Πρὸς τοὺς ἐξοχωτάτους Κόμητα Διονύσιον Δὲ Ῥώμαν, Π. Θ. Στε-
φάνου καὶ Κωνσταντῖνον Δραγῶναν. Ζάκυνθος.

320. Χ. ΚΑΠΕΤΑΝΑΚΗΣ ΠΡΟΣ Δ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ῥώμα).

Ζάκυνθος. Εὐγενέστατε Κύριε

Ἐν πρώτοις ἐπιθυμῶ τὴν φιλίαν σας καὶ εἶθε νὰ ἀξιωθῶ αὐτῆς
ἐπομένως σὰς εἰδοποιῶ, ὅτι ἡ ἐδῶ κατάστασις καὶ ἀνάγκη μας εἶναι
γνωστὴν σας, καὶ ἀπὸ τὴν ὁποίαν βιαζόμενος τρέχω (ὡς ἡ διψοῦσα
ἐλαφος) εἰς ὅλους τοὺς φιλογενεῖς καὶ εὐγενεῖς ἀρχόντους τῆς αὐτοῦ
νήσου, διὰ τῆς περικλειομένης ταπεινῆς μου, ὁποῦ νὰ ᾔθελε μᾶς
κάμετε, τὴν αὐτὴν παραμικρὰν βοήθειαν εἰς ἡμᾶς ὅπως εἶναι ἀναγκαῖα
καὶ μεγάλην. Ὅθεν παρακαλῶ τὴν εὐγενεῖαν σας, ὁποῦ με ἐκείνων
τὸν ζῆλον καὶ πατριωτισμὸν σας νὰ ἐνεργήσητε, ἐν λόγῳ καὶ ἔργῳ.
ἵνα μὴ ἀποτύχω τὴν τοιαύτην μου ζήτησιν, διὰ τὴν ὁποίαν μένωντας
καὶ ἐγώ, καὶ ὅλοι οἱ ἐδῶ διὰ βίου ὑπόχρεοι, καὶ ὅλως διόλου εἰς
τὰ νεύματά σας, μὴν ἔχωντας ἕτερον μένω με τὸ ἀδελφικὸν σέβας

1826 Νοεμβρίου 4 ἐν Πετροβουνίᾳ Σπάρτην

Ὡς ἀδελφός

Χριστόδουλος Κ. Καπετανάκης

Πρὸς τὸν εὐγενέστατον ἀρχὸν κύριον Διονύσιον Ῥώμα αἰσίως.

Εἰς Ζάκυνθον.

321. Θ. ΠΕΤΡΙΝΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6865. Ἀρχαίου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Ancona 16 9/βρε 1826

Sig Cte Dionisio De Roma, Stefano e C. Dragona.

Privo con vero dispiacere di vostre lettere dopo quella di 28
7/bre, sebbene siano giunte da Corfù diverse barche, poco anò
da estendermi dopo la mia del 2 corrente che qui vi accludo.—

Questa vi sarà resa dal cap. Pollovich, che faccio a voi dirigere come farò d'ogni spedizione per l'avvenire, acciòchè possiate assicurare il rimanente del viaggio con quelle precauzioni e simulazioni che saranno comandate dalla circostanza e dalla prudenza che vi distingue.

Chiudo nella presente il piego per il governo e le mie lettere per Atena (?) Vi compiacerete di sigillare poi tutto e restituirlo al Cap. Pollovich, onde lo conservir con ogni cautela e lo porti al destino.

Ho avuto lettere del Sig. Kapodistria sino al 3 corrente e con somma soddisfazione ho appreso il suo regolare disimpegno di quasi tutte le operazioni state al medesimo confidate, non che le notizie dell'interno della Grecia, ove, se non sono successi dei fatti di conseguenza, sembra almeno che tutto vi fosse in buon ordine e quieto.

È vero che io desidererei e spero che ciò succederà all'arrivo dei soccorsi, che i Greci profittassero delle minori attuali forze dei nemici per piombare su di loro, sembrandomi veramente incomprensibile l'attuale inerzia delle Truppe che dà il tempo a Ibrahim e a Kiutakì di ricevere dei rinforzi. — Torno a supplicarvi di scrivermi per tutte le vie, ed anco per Otranto, dirigendo le lettere a Semiani anche quelle per il Sig. Eynard, giacchè non deviano che di poche ore passando da qui.

Accogliete, Signori, i sentimenti di vero attaccamento e di perfetta stima con cui ho il piacere di dirmi per sempre

Vostro aff. e sincero amico

T. Petrinì

La particolare per Papamanoli non contiene che alcune osservazioni sopra delle, dimande relative ai suoi interessi speciali, e l'ho chiusa a parte, perchè egli non dubiti che io abbia fatto confidenza neppure al mio amico Sig. Pano di cose che lo concernono unicamente.

Il Cap. Pollovich avendo per suo conto caricato delle gomene e dei tabacchi di ritorno ha levato meno di quello che avrebbe potuto caricare, circa 30 a 40 migliaia, almeno da quanto sembra. — Servitevi di questa osservazione per non cedere a pretese maggiori nel nuovo noleggio che vi autorizzo a fare, sempre però che voi non crederete indispensabile qualche piccolo aumento in vista della stagione.

Frà le clausole del nuovo contratto inserite l'obbligo al

Capitano di ricevere gratis quelle merci che il Governo potrebbe volergli consegnare. — Converrete col medesimo Capitano che per l'attual viaggio sarete a pagargli costì il suo nolo per darne debito quindi al Sig. Eynard.

Di nuovo salutandovi

Detto

Il noleggio del Cap. Pollovich è stato in fondo il più vantaggioso di tutti. Se in relazione a questo potete noleggiare subito un bastimento di kilo 5 a 6000, vi autorizzo a concluderlo, facendolo partire immediatamente con i dispaacci che possono esservi giunti da Napoli o che potreste attendere secondo l'arrivo dei pedoni che da colà si spediscono. — Sarà bene d'impedire al capitano qualunque caricazione oltre le sussistenze che deve quì ricevere, e che il capitano deve obbligarsi a caricare regolarmente con polizze affermo, ciò che il Capitano Pollovich ha ricusato di fare riflettendo che non tutti possono fare come questo farsi scudo della giusta riputazione di cui egli gode e di cui mi par meritevole.

Sono ai 21 9/bre, e nel momento che Pollovich è per porsi alla vela, mi giunge la cara vostra del 26 8/bre unitamente a quella dei Sig A. e N. Stefano. Appena ho avuto il tempo di leggere tutti i fogli, lettere e ricevute, e breve per conseguenza sarò con la presente aggiunta. — Tutto ciò che è relativo alla piccola discussione sorta fra il Governo e voi, Signori, circa le fatte spedizioni, mi pare sufficientemente sviluppato nelle ragioni che assistono il vostro precedente e stimo inutile di diffondermi per rilevare la consonanza della mia opinione con quanto avete operato. Vado a spedire il tutto al Sig. Eynard e palesargli francamente che il Governo Greco ha preso un grande equivoco nell'avanzarvi delle osservazioni fuori di luogo. Quando a Papamanoli, avrete già osservato che ben presto le sue funzioni saranno limitate al suo ristretto primitivo destino. Spiacemi però l'accaduto alla partita dei tal. 70 presi dal Sig. Xeno. — Siccome egli paga i pedoni che spedisce, in luogo d'assegnar loro il pagamento sopra voi, Signori, come io aveva disposto in principio, così vi prego di approvare subito questa partita al Sig. Xeno, ed intanto scrivo di concerto a Papamanoli, siccome rileverete dalle inserte per esso.

Sono dolentissimo di ciò che concerne il Sig. d'Harcourt, ma fortunatamente il suo ritorno in Francia, già successo, è prevenuto da delle impressioni meno sinistre di quelle che egli

vorrà produrre sull'animo dei benefattori della Grecia, e d'altronde la Commissione da istallarsi in Grecia per le cure del Sig. Eynard toglierà molti mali e molti inconvenienti. In generale vedo che l'energia ed il coraggio non sono più così grandi come sul principio della rivoluzione. Speriamo che i soccorsi, che vanno ad arrivare a Napoli, producano il risvegliamento che io desidero nell'animo di quelli uomini sacri alla più santa delle cause, e che dei fatti rilevanti rianimino le speranze dei loro amici. — Probabilmente ritornerò in codeste parti, e non frà molto, se pure il Sig. Eynard non disporrà altrimenti dopo avermi addossate tutte le incombenze, di cui avrete veduto l'importanza da quanto vi ho confidato. Sarà un gran sacrificio per me, cui il mare dà tanto disturbo, ma lo farò se lo esigono gl'interessi d'una Nazione, alla quale porto un vero attaccamento e per la quale vorrei esserne di quella utilità che i miei sentimenti per essa mi fanno desiderare. Grandissimo piacere mi hanno fatto le notizie datemi col mezzo dei Sig. Semiani circa l'arrivo dei carichi da me spediti ed anelo a vostre più recenti lettere per conoscere il loro proseguimento al destino e la vostra opinione sulle mie disposizioni.

Niun dubbio dovete avere sulla distinta e premurosa accoglienza che riceverà dal Sig. Eynard il figlio di Colocotroni. Desidero di trovarmi in Ancona al suo arrivo per esercitare con esso tutte quelle sollecitudini che possono attestare al suo degno genitore il mio attaccamento ed il mio rispetto.

In quanto all'opinione che di me possono avere altri che voi, Signori, ne farò sempre il caso che meritano e la mia condotta ferma, uniforme e diretta al vero bene della Grecia e al disimpegno fedele dall' assunto ministero risponderanno a costoro, come son certo che mi meriteranno viepiù la vostra approvazione e quell'amicizia che mi dimostrate.

Assicurandovi intanto io dei più veri sentimenti di rispetto e di affetto sincerissimo di nuovo saluto

Vostro aff. amico

I. P.

Dalla lettera per il Sig. Xeno osserverete che il Sig. Papanoli può prendere P. 400 al mese e le spese dei pedoni. Del resto 40 o 50 talleri più o meno non vi siano di ostacolo, e vi prego anzi di estendere questa disposizione anche al Sig. Xeno. Per evitare ogni inopportuna osservazione sulle lettere che per

parte mia vanno in Grecia col vostro mezzo e di cui a voi confido la conoscenza del contenuto, vi prego di sigillarle con cera di Spagna ed apporvi il mio sigillo che riceverete dal cap. Pollovich.

Mi dispiace di non essere un Califfo per darvi in tal modo un vero grande attestato di fiducia.

Sono ai 26, e finalmente vedendo l'ostinata contrarietà dei venti il cap. Pollovich si pone alla vela. Accludo al Governo una nuova lettera e nulla più avendo a soggiungere, atteso la mancanza di care vostre, ho di nuovo il piacere di abbracciarvi ben cordialmente

Petrini

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Ἀγκών (4) 16 9/βρίου 1826

Κύριοι Κομ. δὲ Ῥώμα, Π. Στεφάνου καὶ Κ. Δραγώνα.

Στερούμενος πρὸς λύπην μου ἐπιστολῶν σας ἀπὸ τῆς 28ης Σεπτεμβρίου, ἂν καὶ ἔφθασαν διάφορα πλοιάρια ἐκ Κερκύρας, δὲν θὰ ἐκταθῶ κατόπιν τῆς ἐσωκλείστου ὑπὸ ἡμερομηνίαν 2 τρέχοντος. Αὕτη θὰ σᾶς δοθῇ ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου Πόλλοδικ, τὴν ὁποίαν θὰ σᾶς διευθύνω καθὼς καὶ πᾶσαν ἄλλην μέλλουσαν ἀποστολήν, ὅπως δυνηθῇτε νὰ ἐξασφαλίσητε τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ταξιδίου διὰ τῶν προφυλάξεων καὶ ὑποκρίσεων τὰς ὁποίας ὑπαγορεύει ἡ περίστασις καὶ ἡ διακρίνουσα ὑμᾶς σύνεσις.

Ἐγκλείω εἰς τὴν παροῦσαν τὸ δέμα διὰ τὴν κυβέρνησιν καὶ τὰς ἐπιστολάς μου δι' Ἀθήνας (;) Θὰ εὐεαρεστηθῇτε νὰ σφραγίσητε ταῦτα κατόπιν καὶ νὰ τὰ ἐπιστρέψητε εἰς τὸν πλοίαρχον Πόλλοδικ, ἵνα τὸ διαφυλάξῃ μετὰ πάσης ἀσφαλείας καὶ τὸ φέρῃ εἰς τὸν πρὸς ὃν ὄρον.

Ἐλαβον ἐπιστολὰς τοῦ Κυρίου Καποδίστρια μέχρι τῆς 3 τρέχοντος καὶ μετὰ μεγίστης εὐχαριστήσεως ἐπληροφορήθην τὴν τακτικὴν διεξαγωγὴν ὅλων τῶν ἔργων, ἅτινα ἐνεπιστεύθημεν εἰς αὐτόν, καὶ τὰς εἰδήσεις ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς Ἑλλάδος, ὅπου ἂν δὲν συνέδησαν σπουδαῖα γεγονότα, φαίνεται τοῦλάχιστον, ὅτι τὸ πᾶν εἶναι ἐν τάξει καὶ ἡσυχάζει.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι ἐγὼ ἐπεθύμουν, καὶ ἐλπίζω τοῦτο νὰ συμβῇ κατὰ τὴν ἀφίξιν τῶν βοηθημάτων, ὅπως οἱ Ἑλληνες ἐπωφεληθοῦν τῆς μικροτέρας πρὸς τὸ παρὸν δυνάμεως τῶν ἐχθρῶν καὶ ἐπιπέσουν ἐναντίον των. Μοῦ φαίνεται ἀληθῶς ἀκατανόητος ἡ παροῦσα τῶν στρατευμάτων ἀδράνεια, ἥτις παρέχει χρόνον εἰς τὸν Ἰδρατὴμ καὶ τὸν

Κιουταχῇ νὰ λάβουν ἐπικουρίας. Σὰς παρακαλῶ ἐκ νέου νὰ μοῦ γράψετε δι' ὧν τῶν ὁδῶν, ἀκόμη καὶ τῆς τοῦ Ὀτράντου, διευθύνοντες τὰς ἐπιστολάς πρὸς τὸν Σεμιάνην, ἀκόμη καὶ τὰς διὰ τὸν Κύριον Ἐϋναρδ, διότι δὲν ἀργοποροῦν διερχόμεναι ἀπὸ ἐδῶ εἰμὴ ὀλίγας μόνον ὥρας.

Δεχθῆτε, Κύριοι, τὰ αἰσθήματα ἀληθοῦς ἀφοσιώσεως καὶ ἐκτιμῆσεως μεθ' ὧν διατελῶ πάντοτε.

Ὑμέτερος εὐλακρινὴς καὶ ἀφωσιωμένος φίλος

Πετρίνης

Ἡ ἰδιαιτέρα διὰ τὸν Παπαμανώλη δὲν περιέχει εἰμὴ παρατηρήσεις τινὰς ἐπὶ ἐρωτήσεών τινων σχετικῶν μὲ τὰ συμφέρόντά του, καὶ τὴν ἐκλείσα διὰ νὰ μὴ ὑποπτευθῇ ὅτι ἐνεπιστεύθη εἰς τὸν φίλον μου Κύριον Πᾶνον πράγματα τὰ ὁποῖα τὸν ἀποβλέπουν ἀποκλειστικῶς. Ὁ πλοίαρχος Πόλλοβικ φορτώσας διὰ λογαρισμὸν τοῦ γούμενες (ναυτικὰ σχοινιά) καὶ καπνά, κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν ἐσήκωσεν ὀλιγώτερα περὶ τὰς 30 ἢ 40 χιλιάδας, καθὼς τοῦλάχιστον φαίνεται, ἀφ' ὅσα θὰ ἠδύνατο νὰ φορτώσῃ. Ἐπωφεληθῆτε τῆς παρατηρήσεως ταύτης διὰ νὰ μὴ ὑποχωρήσητε εἰς μεγαλητέρας ἀπαιτήσεις κατὰ τὸν νέον ναῦλον, τὸν ὁποῖον σὰς ἐπιφορτίζω νὰ κάμετε, ἐκτὸς ἐὰν νομίζετε ἀπαραίτητον μικράν τινα αὐξησιν, ὡς ἐκ τῆς ἐποχῆς. Μεταξὺ τῶν ὄρων τοῦ νέου συμβολαίου ἀναγράψατε τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ πλοιάρχου νὰ δέχεται δωρεὰν τὰ ἐμπορεύματα ἐκεῖνα, ἅτινα ἡ κυβέρνησις ἤθελε τοῦ παραδώσῃ. Συμφωνήσατε μετὰ τοῦ αὐτοῦ πλοιάρχου, ὅτι κατὰ τὸ παρὸν ταξειδίον θὰ τοῦ πληρώσετε αὐτόθι τὸν ναῦλον, ὅπως κατόπιν ὑποβάλλωμεν τὸν λογαριασμὸν εἰς τὸν Κύριον Ἐϋναρδ.

Ὁ ἴδιος

Τὸ ναύλωμα τοῦ πλοιάρχου Πόλλοβικ ὑπῆρξε τὸ ἐπωφελέστερον ὅλων. Ἄν ἐν σχέσει μὲ τοῦτο δυνηθῆτε νὰ ναυλώσετε παρευθὺς ἐν πλοῖον κοιλῶν 5 ἕως 6 χιλιάδων, σὰς ἐπιτρέπω νὰ τὸ συμφωνήσετε, ὑποχρεοῦντες αὐτὸ ν' ἀναχωρήσῃ παρευθὺς μὲ τὰς ἐπισήμους ἐπιστολάς, ἃς θὰ λάβετε ἐκ Ναυπλίου, ἢ θ' ἀναμείνετε κατὰ τὴν ἀφίξιν τῶν ἐκεῖθεν πεμπομένων πεζοπόρων. Θὰ εἶναι καλὸν νὰ ἐμποδίσετε εἰς τὸν πλοίαρχον πᾶσαν φόρτωσιν, ἐκτὸς τῶν τροφοδοτημάτων, τὰ ὁποῖα αὐτόθι θὰ παραλάβῃ, καὶ νὰ ὑποχρεώσετε τοῦτον νὰ φορτώνῃ τακτικῶς καὶ μὲ φορτωτικὰς διαμετακομίσεις, ὅπερ ὁ πλοίαρχος Πόλλοβικ δὲν ἐπραξε, σκεπτόμενος, ὅτι ὅχι ὅλοι ὡς αὐτός, δύνανται νὰ προασπίζωνται μὲ τὴν δικαίαν ὑπόληψιν, ἣν ἐκεῖνος ἐπαξίως ἀπολαύει.

Εὐρίσκομαι εἰς τὴν 21ην 9/βρίου, καὶ καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Πόλλοβικ ἐτοιμάζεται πρὸς ἀναχώρησιν, φθάνει ἡ ἀγαπητὴ ἐπιστολή σας τῆς 26 8/βρίου μαζί μὲ ἐκείνην τῶν Κυρίων Α. καὶ Ἀνεψιῶν Στεφάνου. Μόλις ἔσχον καιρὸν νὰ ἀναγνώσω ὅλα τὰ φύλλα, ἐπιστολάς

καὶ ἀποδείξεις καὶ ὥς ἐκ τούτου διὰ βραχέων προσθέτω τινά. Πάν
 ὅ,τι εἶναι σχετικὸν μὲ τὴν μικρὰν συζήτησιν, ἥτις ἡγέρθη μεταξὺ
 κυβερνήσεως καὶ ὁμῶν, Κύριοι, διὰ τὰς γενομένας ἀποστολάς, νομίζω
 ὅτι ἀρκετὰ ἀνεπτύχθη εἰς τὰ ἀφορῶντα τὸ παρελθόν σας, καὶ νομίζω
 περιττὸν νὰ ἐπεκταθῶ, ὅπως ἀποδείξω τὴν συμφωνίαν τῆς γνώμης
 μου μὲ τὰ ὅσα ἐπράξατε. Πηγαίνω νὰ παραδῶσω τὸ πᾶν εἰς τὸν
 Κύριον Ἐϋνάρδ καὶ νὰ παραστήσω εἰλικρινῶς, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ
 Κυβέρνησις ἡπατήθη καὶ σὰς ἀπηύθυνε παρατηρήσεις ἀτόπους. Ὅσον
 διὰ τὸν Παπαμνώλην, θὰ παρατηρήσατε, ὅτι τάχιστα αἱ ὑπηρεσίαι του
 θὰ περιορισθοῦν εἰς τὸν πρῶτον στενὸν του προορισμόν. Ἀλλὰ μοῦ κακο-
 φαίνεται διὰ τὸ συμβᾶν μὲ τὴν μερίδα τῶν 70 ταλλήρων τῶν ληφθέν-
 των παρὰ τοῦ Κυρίου Ξένου. Ἐπειδὴ οὗτος πληρώνει τοὺς πεζοπό-
 ρους τοὺς ὁποίους ἀποστέλλει ἀντὶ νὰ τοὺς παρέχῃ τὴν πληρωμὴν
 διὰ λογαριασμόν σας, Κύριοι, καθὼς διέταξα ἐν ἀρχῇ, σὰς παρακαλῶ
 νὰ ἐγκρίνητε παρευθὺς τὴν μερίδα εἰς κ. Ξένον, καὶ ἐν τῷ μεταξὺ
 γράφω εἰς τὸν Παπαμνώλην καθὼς θὰ ἐξαγάγετε ἐκ τῶν ἐγκλείστων
 δι' αὐτόν. Εἶμαι ἄγαν τεθλιμμένος δι' ὅ,τι ἀφορᾷ τὸν Κύριον Δ' Ἀρκούρ,
 ἀλλ' εὐτυχῶς ἡ εἰς Γαλλίαν ἐπιστροφή του προελήφθη δι' ἐντυπώσεων
 ὀλιγώτερον ἐπιβλαβῶν ἐκείνων, τὰς ὁποίας θὰ θελήσῃ νὰ παραγάγῃ
 οὗτος εἰς τὴν ψυχὴν τῶν εὐεργετῶν τῆς Ἑλλάδος. Ἐξ ἄλλου ἡ ἐν
 Ἑλλάδι χάρις εἰς τὰς φροντίδας τοῦ κ. Ἐϋνάρδ ἐγκατασταθη-
 σομένη ἐπιτροπὴ θὰ περικόψῃ πολλὰ κακὰ καὶ ἀνάρμοστα. Ἐν γένει
 βλέπω, ὅτι ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ θάρρος δὲν εἶναι πλέον τόσον μεγάλα,
 ὅσον εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπαναστάσεως. Ἄς ἐλπίσωμεν, ὅτι τὰ βοηθή-
 ματα, ἅτινα μέλλουν νὰ φθάσουν εἰς Ναύπλιον, θὰ προκαλέσουν
 τὴν ἀφύπνισιν, ἣν ἐπιθυμῶ, εἰς τὴν ψυχὴν τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων,
 οἵτινες ἀφιερώθησαν εἰς τὸ ἀγιώτερον τῶν ἀντικειμένων, καὶ ὅτι τὰ
 μέλλοντα γεγονότα θὰ ἀναζωπυρρῶσιν τὰς ἐλπίδας τῶν φίλων των.
 Πιθανώτατα νὰ ἐπιστρέψω εἰς ταῦτα τὰ μέρη μετ' ὀλίγον, ἂν ὁ κ.
 Ἐϋνάρδ δὲν ἀποφασίσῃ διαφορετικὰ, ἀφοῦ μοῦ ἔχει ἀναθέσει ὅλας
 τὰς ἐντολάς, ὧν θὰ εἶδατε τὴν σπουδαιότητα ἐκ τῶν ὁσων σὰς ἐνεπι-
 στεύθη. Θὰ εἶναι μεγάλη θυσία δι' ἐμέ, ὃν ἐνοχλεῖ τόσον ἡ θάλασσα,
 ἀλλὰ θὰ τὸ πράξω ἂν τὸ ἀπαιτοῦν τὰ συμφέροντα ἐνὸς Ἑθνους πρὸς
 τὸ ὅποιον τρέφω ἀληθὴ ἀφοσίωσιν καὶ διὰ τὸ ὅποιον ἤθελα νὰ φανῶ
 τόσον ὠφέλιμος, ὅσον ἐπιθυμοῦν τὰ πρὸς αὐτὸ αἰσθήματά μου. Μεγάλην
 χαρὰν μοῦ ἐπροξένησαν αἱ διὰ μέσου τοῦ κ. Σεμιάνη μεταδοθεῖσαι
 εἰς ἐμὲ εἰδήσεις, ὡς πρὸς τὴν ἀφίξιν τῶν φορτίων, ἅτινα ἀπέστειλα.
 καὶ προσδοκῶ νεωτέρας ἐπιστολάς σας, ὅπως μάθω τὴν ἀφίξιν των
 εἰς τὸ τέρμα καὶ τὴν γνώμην σας ἐπὶ τῶν διατάξεών μου.

Οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν πρέπει νὰ ἔχετε διὰ τὴν ἐξαιρετικὴν καὶ
 πρόθυμον ὑποδοχὴν, ἥς θὰ τύχῃ ὁ υἱὸς τοῦ Κολοκοτρώνη παρὰ τοῦ

Κυρίου Ἐϋναρδ. Ἐπιθυμῶ νὰ εὐρεθῶ εἰς Ἀγκῶνα κατὰ τὴν ἀφίξιν του, ὅπως ἐπιδαφιλεύσω πρὸς αὐτὸν πᾶσαν μέριμναν, δυναμένην νὰ πιστοποιήσῃ εἰς τὸν ἄξιον γεννήτορά του, τὴν ἀφοσίωσιν καὶ τὸν σεβασμὸν μου. Ὅσον διὰ τὴν γνώμην, ἣν περὶ ἐμοῦ δύνανται νὰ ἔχωσιν ἄλλοι ἐκτὸς ὑμῶν, Κύριοι, θὰ προσέχω ὅσον τὸ ἀξίζουσιν· ἡ δὲ διαγωγὴ μου, σταθερά, ὁμοιόμορφος καὶ διευθυνομένη εἰς τὸ ἀληθινὸν καλὸν τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν πιστὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ ἀξιώματος ὅπερ ἀνέλαβον, θὰ ἀπαντήσῃ πρὸς αὐτοὺς, καθὼς εἰμαι βέβαιος, ὅτι θὰ μὲ καταστήσουν ἀξιώτερον τῆς ἐπιδοκιμασίας σας καὶ τῆς φιλίας, ἣν μοῦ ἐπιδεικνύετε.

Διαβεβαιῶν ἐν τούτοις ὑμᾶς περὶ τῶν ἀληθῶν αἰσθημάτων τοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς ἀγάπης μου τῆς εἰλικρινεστάτης ἀσπάζομαι ὑμᾶς καὶ πάλιν

Ὑμέτερος φίλος

Πετρίνης

Ἐκ τῆς πρὸς τὸν κ. Ξένον ἐπιστολῆς θὰ παρατηρήσετε, ὅτι ὁ κ. Παπαμανώλης δύναται νὰ λάβῃ π. 400 κατὰ μῆνα καὶ τὰ ἔξοδα τῶν πεζοπόρων. Ἐξ ἄλλου 40 ἢ 50 τάλληρα περισσότερον ἢ ὀλιγώτερον ἅς μὴν σᾶς εἶναι ἐμπόδιον, καὶ σᾶς παρακαλῶ μάλιστα, νὰ ἐπεκτείνετε τὴν διευθέτησιν ταύτην καὶ εἰς τὸν κ. Ξένον. Πρὸς ἀποφυγὴν πάσης ἀκαίρου παρατηρήσεως ἐπὶ τῶν ἐπιστολῶν, αἰτίνες ἐκ μέρους μου πηγαίνουν εἰς τὴν Ἑλλάδα διὰ τοῦ μέσου ὑμῶν, καὶ τῶν ὁποίων σᾶς ἐμπιστεύομαι τὴν γνώσιν τοῦ ἐμπεριεχομένου, σᾶς παρακαλῶ νὰ τὰς σφραγίζετε μὲ ἰσπανικὸν κηρὸν καὶ νὰ θέτετε τὴν σφραγίδα μου τὴν ὁποίαν θὰ λάβετε παρὰ τοῦ πλοιάρχου Πόλλοβιχ· λυποῦμαι ὅτι δὲν εἰμαι Καλῆφης, διὰ νὰ σᾶς δώσω τοιοῦτοτρόπως ἐν ἀληθῆς πιστοποιητικὸν ἐμπιστοσύνης.

Εἶναι ἡ 26 καὶ ἐπὶ τέλους ὁ πλοίαρχος Πόλλοβιχ, βλέπων τὴν ἐπίμονον ἐναντιότητά τῶν ἀνέμων, ἀναχωρεῖ. Ἐγκλείω πρὸς τὴν κυβέρνησιν μίαν νέαν ἐπιστολὴν καὶ μὴ ἔχων ἄλλο τι νὰ προσθέσω, ἔνεκεν ἐλλείψεως ἐπιστολῆς σας, λαμβάνω τὴν εὐχαρίστησιν νὰ σᾶς ἐναγκαλισθῶ ἐγκαρδίως.

Πετρίνης

322. Δ. ΠΛΑΠΟΥΤΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6863 Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Ἐξοχώτατοι

Προλαβόντως ἀπὸ Ναύπλιον καὶ Ἄργος σᾶς ἔγραφον, μέσον τοῦ κοινου φίλου Ζαχαριάδου καὶ στρατηγοῦ Πέτα, εἰς τὰ ὁποῖά μοι σᾶς ἔλεγον, τὰ ὅσα τότε διέτρεχον, καὶ ἀπάντησιν δὲν ἤξιώθην, τὸ ὅποιον δὲν ἀποδίδω εἰς ἄλλον, εἰμὴ εἰς τὰς ἀπείρους γενικὰς φροντίδας σας.

Ἐπιθυμῶ νά λάβω γραφήν σας, καί οδηγήας σας εἰς ὅσα πατριωτικά συμφέροντα. Τά ἐδῶ εἰς διαφωνίας τρέχουν εἰς τὸ ἄρθρον τῆς Συνελεύσεως· αἱ δύο ἐπιτροπαί, Διοικητική καὶ τῆς Συνελεύσεως, θέλουν τὸν τόπον εἰς Αἴγιναν, ὁ δὲ Γεν. Ἀρχηγὸς μὲ πολλοὺς τῶν πληρεξουσίων θέλουν εἰς Ἑρμιόνην. Στοχάζομαι ὁμως, ὅτι θέλει ὑπερισχύσῃ τὸ τμήμα τὸ θέλον τὴν Ἑρμιόνην, μάλιστα ὁποῦ καὶ οἱ ἠπειρώται καὶ Νησιῶται ἔχουν τὴν αὐτὴν εὐχαρίστησιν· ἀγνοῶ ὁμως, ἂν αἱ Ἐπιτροπαὶ κάμουν κόνδρα Συνέλευσιν εἰς Αἴγιναν. Οἱ ἐχθροὶ εὐρίσκονται εἰς τὰ Κάστρη· τὸ κίνημά τους πόθεν θὰ γένῃ ἀδηλον. Καὶ μὲ τὸ προσήκον σέβας μένω μὲ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ἀποκρίσεώς σας.

Τῇ 4 9/βρίου 1826

Παλούμπα

Ὁ τῶν ἐπιταγῶν σας πρόθυμος

Δημητράκης Πλαπούτας

Πρὸς τοὺς Ἐξοχωτάτους Κυρίους Διονυσίῳ δὲ Ῥώμῃ, Π. Στεφάνῳ καὶ Κωνσταντίνῳ Δραγώνῃ.

Εἰς Ζάκυνθον.

323. Θ. ΠΕΤΡΙΝΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6867 Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Ancona 22 9bre 1826

SS. Conte De Roma, Stegano Dragona.

Zante.

In aggiunta d'altra mia faccio seguire la presente per dirvi che ho scritto ai Signori G. Guebhard e Co di Livorno che, se sono in tempo di regolare secondo le mie indicazioni la spedizione del Cap. Aliferachi che da colà è in partenza per la Grecia con farina, grano, piombo e polvere, ne facciano la simulazione per Zante alla vostra direzione, affinché voi Signori poi sistemiate le sue successive spedizioni.

Nel caso adunque che ciò succeda, vi prego di proteggere questo carico con le solite vostre cure.

Ho osservato frà le notizie raccolte nelle lettere avute e nelle gazzette due cose frà le altre ben dispiacenti, la prima è il rapporto che il N. 96 fa sulla condotta di D' Arcourt, e la seconda le nuove incidenze con l' Ammiraglio Austriaco. Temo le tristi conseguenze di queste e trovo il secondo imprudentissimo tanto per la personalità del conte d' Arcourt quanto per i cenni politici a riguardo dei Comitati. Il Governo avrebbe dovuto, secondo me, limitarsi ad esporre il tutto ed anche le sue lagnanze ai Comitati, ma non mai attaccare pubblicamente il conte d' Arcourt,

il quale così provocato pubblicherà dal canto suo dei dettagli su ciò che lo ha tanto indisposto verso il Governo e sulle cose interne della Grecia, che quantunque dovessero forse compattirsi da un filosofo esaminatore, sembrarono a lui così gravi e gravissime compariranno poi agli occhi di tutti quelli che ne udiranno la descrizione nuda e senza l'ajuto delle riflessioni che bisognerebbe fare.

Vi assicuro che io sono propriamente rammaricato di ciò.

Vi saluto di cuore e con la solita cordiale amicizia sono

L' aff. amico vostro

Petrini

(Μ Ε Τ Α Φ Ρ Α Σ Ι Σ)

'Αγκών, (10) 22 9/βελον 1826.

Κ. Κ. Κόμη Δε 'Ρώμα, Στεφάνου και Δραγώνα. Ζάκυνθον.

Ὡς ἐπακολούθησις ἄλλης μου ἐπιστολῆς εἶναι ἡ παρούσα, δι' ἧς σὰς λέγω, ὅτι ἔγραψα εἰς τοὺς κυρίους G. Guebhard e. Co. τοῦ Λιθόρνου, ὅπως, ἂν εἶναι ἐν καιρῷ, διακανονίσουν, συμφώνως μὲ τὰς ὁδηγίας μου, τὴν ἀποστολὴν τοῦ πλοιάρχου Ἀλιφεράκη, ὅστις ἀναχωρεῖ ἐκείθεν δι' Ἑλλάδα, κομίζων ἄλευρον, σίτον, μόλυδον καὶ πυρίτιδα, κάμουν τὴν πλαστὴν πιστοποιήσιν διὰ Ζάκυνθον εἰς τὴν διεύθυνσίν σας, ἕως οὗτου, ὑμεῖς κύριοι, ὀρίσετε κατόπιν τὰς ἐπαλλήλους ἀποστολάς των.

Ἐν περιπτώσει λοιπὸν καθ' ἣν συμβῇ τοῦτο, σὰς παρακαλῶ, νὰ ὑποστηρίξητε τὸ φορτίον τοῦτο μὲ τὰς συνήθεις φροντίδας σας.

Παρατήρησα μεταξὺ τῶν συλλεχθεισῶν εἰδήσεων εἰς τὰς ληφθήσας ἐπιστολάς καὶ τὰς ἐφημερίδας, δύο τινα, μεταξὺ τῶν ἄλλων, δυσάρεστα, τὸ πρῶτον εἶναι ἡ ἀναφορὰ ἣν ὁ ἀρ. 96· κάμνει ἐπὶ τῆς διαγωγῆς τοῦ D' Arcourt, καὶ τὸ δεύτερον εἶναι τὸ νέον ἐπείσοδιον μὲ τὸν αὐστριακὸν ναύαρχον. Φοβοῦμαι τὰς θλιβεράς συνετείας τούτων κατ' εὐρίσκω τὸ δεύτερον ἤκιστα φρόνιμον, τόσον διὰ τὴν προσωπικότητα τοῦ κόμητος D' Arcourt, ὅσον διὰ τὴν πολιτικὴν ἐν σχέσει μὲ τὰ κομιτάτα. Ἡ κυβέρνησις ἔπρεπε, κατ' ἐμέ, νὰ περιορισθῇ, ἐκθέτουσα τὸ πᾶν καὶ τὰ παράπονά της ἀκόμη, πρὸς τὰ Κομιτάτα, ποτὲ ὅμως νὰ προσβάλῃ δημοσίᾳ τὸν κόμητα D' Arcourt, ὅστις, προκαλούμενος τοιοῦτοτρόπως, θὰ δημοσιεύσῃ ἐκ μέρους τοῦ λεπτομερείας, διὰ πᾶν ὅ,τι τὸν διέθεσε τόσον κακῶς πρὸς τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὰ ἐσωτερικά της Ἑλλάδος, ἅτινα, ὅσον καὶ ἂν ἔπρεπεν ἴσως νὰ προκαλέσουν τὸν οἶκτον ἐνὸς φιλοσόφου ἐξεταστοῦ, ἐφάνησαν εἰς αὐτὸν τοσοῦτον φοβερά,

καὶ φοβερότατα θὰ φανῶσι κατόπιν εἰς τὰ ὄμματα ἔλων, ὅσοι θ' ἀκού-
σουν τὴν περιγραφὴν γυμνὴν καὶ ἄνευ τῆς βοήθειας τῶν σκέψεων, ὅς
ἔπρεπε νὰ κάμῃ. Σὰς διαδεβαίῳ, ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἀληθῶς τεθλιμμένος
διὰ τὸ τοιοῦτον.

Σὰς χαιρετῶ ἐγκαρδίως καὶ μὲ τὴν συνήθη φιλίαν εἰμί.

Ὁ ἀφωσιωμένος φίλος σας

Πετρίνης

224. Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 5018 Ἀρχαίου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

*Πρὸς τοὺς Ἐξοχωτάτους Κυρίους Διονύσιον Δὲ Ῥώμαν, Παναγιώ-
την Στεφάνου καὶ Κ. Δραγώναν.*

Ἀπὸ τὸ ἐγκλειστον ἀντίτυπον τῆς ὑπ' ἀριθ. . . . Διακηρύξεως
πληροφορεῖσθε τὰ αἷτια καὶ τὸν σκοπὸν, διὰ τὸν ὁποῖον ἡ Διοίκησις
ἀπεφάσισε ν' ἀφήσῃ πρὸς καιρὸν τὸ Ναύπλιον καὶ νὰ μεταβῇ ἐνταῦθα,
εἰς Αἴγιναν. Ἐνῷ δὲ σπεύδει ἡ Διοίκησις νὰ σὰς κοινοποιήσῃ τὴν
περὶ τούτου ἀγγελίαν, ἐπάναγκες νὰ σὰς σημειώσῃ, ὅτι ἀπὸ τοῦδε
καὶ ἐξῆς, ὅσα τρόφιμα εἴτε ἄλλαι ὁποιαυδὴποτε συνεισφοραὶ διὰ τὴν
Ἑλλάδα διευθύνονται εἰς παραλαβὴν σας, παρακαλεῖσθε νὰ ἐξαπο-
στελλέτε αὐτάς κατ' εὐθείαν ἐνταῦθα καὶ ὄχι εἰς Ναύπλιον, διὰ νὰ
παραλαμβάνωνται ἀμέσως παρὰ τῆς Διοικήσεως καὶ νὰ διανέμωται,
ὅπου καὶ ὅπως αἱ ἀναγκαίαι τῆς Πατρίδος ἀπαιτοῦσι.

Μὲ δυσαρέσκειάν της ἡ Διοίκησις εὐρίσκεται βιασμένη νὰ ἐπανα-
λάβῃ καὶ διὰ τῆς παρούσης, ὅτι, ὅσον ἡ ἔλλειψις τῶν τροφίμων καὶ
λοιπῶν ἀναγκαίων μέσων παρατείνεται ὁλονέν, τόσον εἰς περισσοτέ-
ραν ἀμνηχανίαν καταντᾷ, μὴ δυναμένη νὰ ἐπαρκῇ εἰς τὰς μεγάλας
καὶ πολυειδεῖς τῆς Πατρίδος ἀνάγκας, ὅσον τὰ ἱερὰ χρέη της ἀπαιτοῦσι.

Ἐν τοσοῦτῃ ἡ τύχη τοῦ πολέμου ἀρχισεν ἦδη σὺν Θεῷ νὰ φαί-
νεται πραγματικῶς εὐνοϊκὴ πρὸς τοὺς Ἕλληνας. Ἡ Στερεὰ Ἑλλάς
ἀνακύπτει μὲ μεγάλην ἔκστασιν τῶν βαρβάρων, ἀπὸ τὴν ὁποίαν οἰκο-
νομικῶς ἐπροσποiehτο πρὸ ὀλίγου ὑποταγὴν καὶ μὲ ὀρμὴν κινῶνται
πανταχόθεν οἱ Ἕλληνες κατὰ τοῦ ἐχθροῦ. Ὁ Γενικὸς Ἀρχηγὸς τῶν
Στερεοελλαδικῶν Σωμάτων ἐκστράτευσε πρὸ ἡμερῶν εἰς τὰ ἐνδότερα
τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος μὲ πολυάριθμον Σῶμα καὶ προοδεύει κατ' εὐχὴν.
Οἱ δὲ Ὀλύμπιοι, περὶ τὰς τρεῖς χιλιάδας, συνωδευμένοι καὶ μὲ ναυ-
τικὴν Δύναμιν, ἀπέβησαν ἤδη εἰς Ταλάντιον καὶ τρόμος μέγας διε-

σπάρη εἰς τοὺς ἐχθροὺς ἐκ τούτων τῶν ἀντιπερισπασμῶν. Ἡ πολιορκία τῶν Ἀθηναίων εἶναι ἐγγὺς νὰ διαλυθῇ, ὥς ἐλπίζεται, καί, ἐν ἐνὶ λόγῳ, διὰ τῆς ἀντιλήψεως τοῦ Ὑψίστου, ἐλπίζονται ὅσον οὕτω καὶ πλέον εὐτυχεῖς ἐκδόσεις τῶν πραγμάτων τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος· ὁ Βυζαντινὸς Στόλος, ὥς βεβαιοῦν, εἰσῆλθεν εἰς τὸν Ἑλλησποντον. Ὁ δὲ ὑπερήφανος Ἱμπρατήμης μὲ ταπεινωμένην ὄφρυν ἐπέστρεψεν εἰς τὰ φρούρια καὶ μένει ἤδη εἰς ἀπραξίαν.

Κύριοι! Εἶναι εὐκαταῖον νὰ γνωρίσωσιν ὅλοι τῆς Ἑλλάδος οἱ εἰλικρινεῖς φίλοι, ὅτι εἰς τὴν ὁποίαν ἤδη ἐφθασαν τὰ πράγματα κρισιμωτάτην ἐποχὴν, ἡ εὐτυχὴς αὐτῶν ἐκδοσις κρέμαται ἀπὸ μόνην τῶν ἀναγκαίων μέσων τὴν εὐπορίαν, ὅπου ἀπ' ἐναντίας ἡ ἔλλειψις τούτων ἐπαπειλεῖ πολλὰ ἀπευκαταῖα. Καὶ εἴθε, σταθεροὶ εἰς τὸ φρόνημα τοῦτο, νὰ ἐπιδαψιλεύωσιν ἤδη παρὰ ποτὲ ἄλλοτε τὰς πρὸς τὸ πολυπαθὲς Ἑλληνικὸν Ἔθνος γενναίας εὐεργεσίας των, διὰ νὰ ἐκδῇ καὶ ἡδη θριαμβέσθων ἀπὸ τὸ στάδιον τῶν ἐνδόξων ἀγώνων του. Ὅσον δὲ τὸ καθ' ἡμᾶς, ἡ Διοίκησις ἔχει καὶ τοῦ λοιποῦ πολὺ νὰ ἐλπίζῃ ἀπὸ τὴν ἐνθερμον φιλογένειάν σας καὶ τὴν ἀοκνον προθυμίαν, τὰ ὅποια σᾶς ἐχαρὰκτήρισαν καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ ἱεροῦ τούτου ἀγώνος

Ἐν Αἰγίνῃ, τῇ 14 Νοεμβρίου 1826

Ὁ Πρόεδρος

Ἀνδρέας Ζαΐμης

Δ. Τζαμαδός

Π. Μαυρομιχάλης

Α. Χατζῆ Ἀναργόρου

Σ. Τρικούπης

Ἰωάννης Βλάχος

Π. Δ. Δημητρακόπουλος

Α. Μοναρχίδης

Κ. Ζῶτος

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς

Γ. Γλαράκης

325. ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΩΛΕΤΤΗ

(Ἀντίγραφον. Ἀριθ. 7606 Ἀρχαίου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Ἐκλαμπρότατε!

Τὸ ἀπὸ αἰῆς παρελθόντος ἔλαβον ἐκλαμπρόν σας καὶ ἔχω τὴν εὐχαρίστησιν δι' ὅσας ἐγκαίρως σχεδὸν ἔλαβον ἐξ αὐτοῦ πληροφορίας.

Ὅσον δὲ τὰ κατ' ἐμέ, ὕστερον ἀπὸ αἱματηροῦς ἰδρώτας ἡδυνήθην νὰ περισυνάξω τὰ στρατεύματα, καὶ τὰς 2 τρέχοντος ἔκαμον τὸ πρῶτον βῆμα τῆς ἐκστρατείας καὶ ἐφθασα εἰς Ταλάντι, ἔσπευσε τοῦτο νὰ πλησιάσῃ εἰς τὴν τελείαν ἐκδοσιν τὸν μέγαν σκοπόν, εἰς τὸν

ὅποιον καὶ αὐτοῦ σύμφωνοι, κ' εἰς τὴν ἐκπεραίωσίν του πλέον παρα-
 δέδαιοι, ἔδραξαν εὐθύς ὅλοι τῆς Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος αἱ ἐπαρχίαι
 τὰ θπλα. Οἱ Δημογέροντες συνέρρευσαν πρὸς ὑποδοχὴν μας, ἔτρεχον
 πανσθενῆ καὶ ὑπέσχοντο καὶ χρήματα διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν πλοίων
 νὰ συνεισφέρουν, καὶ τροφὰς διὰ τὸ στρατόπεδον νὰ προμηθεύσουν. Ὁ
 Κιουταχῆς ἔντρομος, εἶδε τὰς δυνάμεις σου ἐξοντονομένας καὶ πάραυτα
 ἐζήτησαν εἰς Εὐβοίαν καταλύμματα νὰ μετασυστῇ ἐκεῖσε· τὰ διεσπαρ-
 μένα καθ' ὅλην τὴν ἑκτασιν ἐχθρικὰ σώματα, περικυκλωμένα ἀπὸ
 τὸ Ἑλληνικὸν πῦρ, τὰ μὲν ἐφέροντο εἰς ἀμυχανίαν, τὰ δὲ ἀντιπεριε-
 σπῶντο ἀγγελιδὸν πρὸς τὸ Ταλάντι, ὥστ' ἐξ ἀπάντων τούτων εὐκο-
 λυνόμενος καθ' ὅλους τοὺς λόγους ὁ Καραϊσκάκης, ἐπροόδευε λαμ-
 πρῶς, κ' ἤδη καταπολεμεῖ, ὡς μανθάνομεν, τοὺς ἐχθροὺς εἰς Λεδα-
 δεῖαν, ὅπου συνενοήθημεν νὰ ἐνωθῶμεν καὶ ἡμεῖς· ἀλλ' ἅμα προσ-
 ωρμίσθημεν εἰς Ταλάντι, ὁ Στρατηγὸς Γάτζος μὲ τὸ Σῶμά του, πρὶν
 εἶτι διὰ τὰς κακοκαιρίας φθάσῃ καὶ ὁ Καρατάσος, ρίπτεται νὰ κατα-
 στρέψῃ ἐν ροπῇ τοὺς εἰς Ταλάντι λεγομένους (;) ὀλίγους Τούρκους·
 ἀλλ' ἅμα πλησιάζει μὲ τὸ λυκαυγὲς πρὸς τὰς 9 τοῦ αὐτοῦ, κ' εἶχεν
 ἤδη ἀνὰ χεῖρας τὴν καταστροφὴν των, κατὰ συγκυρίαν αἰφνης καὶ
 παρὰ πᾶσαν ἰδέαν, ξανοίγεται ἀνωθεν ἐξ ἐτέρου μέρους ὁ Μουστάμ-
 πεης, φθάνων ἤδη εἰς βοήθειαν τῶν εἰς Ταλάντι κεκλεισμένων μ' ἐν
 σῶμα ἀπὸ πεντακοσίους περίπου, σχηματίζεται κατὰ πτέρυγας καὶ
 μὲ τυφλὴν ὁρμὴν ρίπτεται κατὰ πλευρὰ εἰς τοὺς ἡμετέρους. Οἱ
 Ἑλληνες καταπλαγέντες εἰς τὸ αἰφνίδιον, ἀν καὶ ἀρχήσαν νὰ κλίνουν,
 ἔδειξαν μ' ὅλον τοῦτο γενναίαν ἀντίστασιν, καὶ ὁ πόλεμος εἰς τὴν
 ἀρχὴν ἐφάνη εὐτυχής, καθότι καὶ πλούσια ἐπῆραν λάφυρα, καὶ πολ-
 λοὺς ἐφόνευσαν ἐχθροὺς, ἔπειτα δὲ συγκεχυμένος καὶ ἀστατος, καθότι
 περικυκλωθέντες κάτωθεν διὰ τὴν θέαν ἀπὸ τὴν πτέρυγα τοῦ ἵππικοῦ,
 συνεπλάκησαν αἱματωδῶς κ' ἔδωκαν καὶ ὕστερον τὰ νῶτα· ὁ δὲ
 Στρατηγὸς Γάτζος μὲ τεσσαράκοντα περίπου ἐκλείσθη εἰς μίαν ἐκεῖ
 παλαιὰν κρημνισμένην ἐκκλησίαν κ' ἐπολέμησε γενναίως μέχρι δι-
 λινού, ἄχρις ὅτου φθάνει καὶ τὸ Σῶμα τοῦ Καρατάσου, ἐλευθερώνει
 τὸν Γάτζον, τοὺς ὁρμητικωτάτους δὲ πολεμίους ἔτρεψεν εἰς παντελὴ
 φυγὴν, καὶ τοὺς ἐβίασε νὰ καταφύγουν πρὸς τὸ Ταλάντι· ἔπεσαν εἰς
 τὴν μάχην αὐτὴν τεσσαράκοντα δύο γενναῖα θύματα τῆς Πατρίδος,
 ἐξ ὧν ὁπλαρχηγὸς ὁ ἀξίως ὀνομαζόμενος Ἀγγελος, ρίψας εἰς τὸ
 πλάγιόν του πολλοὺς ἐχθροὺς, ὁ Κόντος, ὁ Γηραιὸς Καλαμιδᾶς καὶ ὁ
 Σακελλίου· ζῶντες δὲ ὁ Ἀνεψιὸς τοῦ Καλαμιδᾶ Δάλλας καὶ ὁ υἱὸς
 τοῦ Ἐμμανοὴλ Παππᾶ Ἀθανασάκης, ἐπληρώθη δὲ κατὰ πόδα καὶ ὁ
 γενναῖος Βελέντζας, ἐκ δὲ τῶν ἐχθρῶν ἐβρυζαν τὰ τελευταῖα ὑπὲρ
 τοὺς ἑκατὸν πεντήκοντα· μετ' αὐτὴν τὴν ἀμοιβαίαν ἠθικὴν ἦταν, οἱ
 Ἑλληνες πρὸς τὸ ἐσπέρας ἐπανήλθον πρὸς τὰ πλοῖα. Μ' ὅλα ταῦτα

ὁ ἀντιπερισπασμὸς τῶν ἐχθρῶν ἔβαινεν ὅσον καιριώτερος, κ' αἱ Ἀθη-
ναι παρ' ὀλίγον αἰσθάνοντο νὰ ἐλαφροῦντο τὸ βάρος τοῦ Κιουταχῆ·
ἀλλ' ἐν ᾧ ἐκ δευτέρου ἐσπεύδετο γενικὸν τὸ κίνημα, καὶ ὅσον οὐπω
ἠθέλαμεν τρέξει τὰς πεδιάδας τῆς Λεδαδείας, αἰφνης, ποῖος, δὲν
ἠξεύρω, κακὸς δαίμων, καὶ τὰ πολεμικὰ πλοῖα περὶ μεσονύκτιον
κάμνουν πανίᾳ νὰ ἀναχωρήσουν· ἀλλ' εἰς ποῖαν πολύτιμον στιγμὴν;
καθ' ἣν τὰ πάντα ἐκπεραιοῦνται εὐτυχῶς, καὶ δὲν ἔμεινεν, εἰμὴ μόνος
ὁ Κιουταχῆς νὰ μετασυρθῇ ἀπὸ τὴν Ἀττικὴν. Δὲν εἶχον συμπληρωθῇ
τὰ δύο προπληρωτέα μηνιαῖα των, ἀλλὰ καὶ δέκα χιλιάδας γρόσια
τοῖς ἔδωσα προκαταβολόντως διὰ τὸ ἐπόμενον μηνιαῖόν των, καὶ τὰ
πρὸς ζωάρκειάν των αὐτὰ τοῖς ἐπρομήθευον, χωρὶς νὰ ἰσχύσῃ καὶ
κἀνένας λόγος, κἀνένας τρόπος, καὶ κἀμμία προτροπή, ἀναχωροῦν,
καὶ μ' ἄφησαν καθ' ἣν ἀκμὴν διεκρίνετο ἡ τύχη τῶν Ἀθηνῶν. Τὸ
πλοῖον τοῦ Πούπουλη ζητεῖ τὰς δέκα χιλιάδας τὰ γρόσια νὰ μείνῃ
μόνον, θέλω νὰ τοῦ τὰς δώσω, ἀλλ' ἀναχωρεῖ καὶ αὐτὸ ὁμοῦ μὲ τὰ
ἄλλα. Αὐτὰ τὰ ὀλέθρια καὶ ἄξια μυρίων ἀναθεμάτων πλοῖα!! τί προ-
κύπτει, τὰ στρατεύματα μὲ τὰ πλοιαῖά των, ἕως τότε περιωρισμένα
διὰ τὴν ναυτικὴν δύναμιν, ἀφ' οὗ μὲ ἔλειψε καὶ αὐτή, ἄλλως δὲ
φοβούμενα καὶ τὰς περὶ τὸν κόλπον Γολέτας τοῦ Καρυστινοῦ, μετὰ
ἕξ ὥρας ἀνεχώρουν πρὸς τὰ ἴδια καὶ αὐτά, ὥστε μόνος ἐγκαταλειφθεὶς
εἰς τὸν λιμένα Ταλαντίου μὲ τὸν Καρατάσσον, εἰς μίαν Γολέταν,
ἐβιάσθην νὰ τὰ ἐξακολουθήσω καὶ ἐγὼ καὶ ν' ἀπέλθω εἰς Σκιάθον.
Καιρῶς μὲ κατελύπησαν τοιαῦτα δεινά, καθότι πέντε ἡμερῶν ἐπιμονὴ
ἔφθανε τὸν σκοπὸν εἰς τὴν τελειοτάτην ἐκπεραίωσιν καὶ οὔτε τώρα
ἐπροόδευσε διευθυνόμενος ὅπου ἡ ἀνάγκη· ἀλλ' ἤδη ἔφθασεν ἐνταῦθα
ἡ χαλκενδεδυμένη Γολέτα τοῦ Καπετάν Μπρούσκου· ἐλπίζω νὰ συμ-
φωνήσω μὲ αὐτὸν καὶ νὰ κινηθῶ πάλιν πρὸς ἀπαρτισμὸν ἐνὸς τοιοῦ-
του σκοποῦ· ἔχω δὲ τὴν βεβαιότητα ὅσον οὐπω, μὲ τὴν ἐντάμωσίν
εἰς Λεδαδεῖαν μὲ τὸν Καραϊσκάκην, νὰ σᾶς χαροποιήσω μὲ τὰς εὐκταιο-
τέρας ἀγγελίας.

Ἔχων δὲ τὴν ὑποψίαν μήπως δὲν συμφωνήσω μὲ τὸν Καπετάν
Μπρούσκον καὶ πάλιν φοβούμενος μὴ πάθω τὰ αὐτά, ἀλλὰ καὶ τὴν
ἀνάγκην βλέπων τοῦ νὰ γίνουν διάφοροι εἰς ταῦτα τὰ μέρη περισπασμοί,
γράφω, καὶ παρακινήσετε πρὸς τὰς ἐπιτροπάς, διὰ νὰ μεταπλεύσῃ τὸ
Ἀτμοκίνητον εἰς ταῦτα τὰ μέρη, τὸ ὅποῖον θέλει ἀπολαμβάνει καὶ
δλα του τὰ ἀναγκαῖα, καὶ ἀπείρως θέλει ὠφελήσῃ.

Τῇ 17 9/βρίου 1826

Εἰμαι δὲ ὁ διὰ βίου φίλος καὶ ἀδελφός

Ἰωάννης Κωλέττης

326. ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΩΛΕΤΤΗ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 7664 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ἐξοχώτατε ἀδελφέ!

Ἐλαβον τὸ ἀπὸ 20 7/δρίου ἐγγραφόν σας, ἀλλὰ ἀπορῶ πῶς ἔως τότε δὲν εἶχατε πληροφορηθῇ τὸ ἀπὸ 13 τοῦ αὐτοῦ κίνημά μου, διὰ τὸν σκοπόν, τὸν ὁποῖον ἴσως ἐπληροφορήθητε ἔως τώρα. Ἀπὸ Ναύπλιον, μὲ τὸν κύριον Γαλάνην Ζησιμόπουλον καὶ μὲ τὸν γραμματικόν σας, σᾶς ἐξηγήθην ὅσα ἀναγκαῖα, τὰ ὁποῖα, ἂν δὲν ἐνεργήσατε ἔως τώρα, ἀναγκαίως ἐπαναλαμβάνω νὰ σᾶς παρακινήσω διὰ νὰ τὰ βάλετε καθ' ὅλην τὴν ἑκτασιν εἰς πρᾶξιν· ὅσον δὲ τὰ ἐνταῦθα, ὕστερον ἀπὸ αἵματ' ἡδυνήθην νὰ περισυνάξω τὰ ἐδῶ στρατεύματα, καὶ εἰς τὰς 2 τρέχοντος νὰ φθάσω εἰς Ταλάντι πρὸς βοήθειαν τῶν Ἀθηνῶν. Μὲ τὸ πρῶτον βῆμα ὁ σκοπὸς ἐπλησίαζε τὴν τελειότητα. Ὅλης τῆς ἀνατολικῆς Ἑλλάδος αἱ ἐπαρχίαι ἔδραξαν τὰ ὅπλα, ὁ Κιουταχῆς προεῖδεν τὰς δυνάμεις τοῦ ἐξοντωμένου καὶ ἐζήτησε καταλύματα εἰς Εὐβοίαν νὰ μετασυστῇ ἐκεῖσε τὰ διεσπαρμένα ἐχθρικά σώματα, περικυκλωμένα ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν πῦρ τὰ μὲν ἐφέροντο εἰς ἀμνηχανίαν, τὰ δὲ ἀντιπερισπῶντο πρὸς τὸ Ταλάντι καὶ ἐκ τούτων ὠφελούμενος ὁ Καραϊσκάκης ἐπροόδευσεν εὐτυχῶς εἰς Λειβαδεῖαν, ὅπου καὶ καταπολεμῇ τοὺς ἐχθρούς, καὶ ἐκεῖ συνεννοήθημεν νὰ ἐνταμωθῶμεν· ἀλλ' ἅμα προσωρμίσθημεν εἰς τὸ Ταλάντι ὁ στρατηγὸς Γάτζος μὲ τὸ σῶμα του, πρὶν ἔτι φθάσει καὶ ὁ Καρατάσος διὰ τὰς κακοκαιρίας, κινεῖται μὲ τὸ λυκαυγὲς νὰ καταστρέψῃ τοὺς εἰς Ταλάντι ὄχι πολλοὺς Τούρκους, καὶ ἐνῶ πλησιάζει τὴν χώραν κατὰ συγκυρίαν αἰφνης καὶ παρὰ πᾶσαν ἐλπίδα ξανολίγεται ἀφ' ἐτέρου μέρους ὁ Μουστάμπεης, φθάνων ἤδη πρὸς βοήθειαν τῶν εἰς Ταλάντι κεκλεισμένων, καὶ ἐπιπίπτει εἰς τοὺς ἡμετέρους· οἱ Ἕλληνες ἐκπλαγέντες εἰς τὸ αἰφνίδιον τοῦτο, ἂν καὶ ἤρχισαν νὰ κλίνουν, ἔδειξαν μ' ὅλον τοῦτο γενναίαν ἀντίστασιν καὶ ὁ πόλεμος εἰς τὴν ἀρχὴν ἐστάθη, εὐτυχῆς, καθότι καὶ πλούσια ἐπῆραν λάφυρα καὶ πολλοὺς ἐφόνευσαν ἐχθρούς, ἀλλὰ διὰ τὴν θέσιν περικυκλωθέντες ἀπὸ τὸ ἱππικὸν τοῦ ἐχθροῦ ἐτράπησαν τέλος εἰς φυγὴν, ὁ δὲ Γάτζος μὲ τοὺς περὶ αὐτὸν ἐκλείσθη εἰς μίαν ἐκεῖ παλαιοκρημνισμένην ἐκκλησίαν, ἐπολέμησε γενναίως μέχρι δειλινοῦ, ἄχρις ὅτου φθάνει τὸ σῶμα τοῦ Καρατάσου, τοὺς ἐλευθέρωσε, ἔτρεψε δὲ καὶ τοὺς ἐχθρούς πρὸς τὸ Ταλάντι. Ἐφονεύθησαν τριάκοντα δύο Ἕλληνες, ἐχθροὶ δὲ ὑπὲρ τοὺς ἑκατόν. Οἱ Ἕλληνες πρὸς τὸ ἐσπέρας ἐπανήλθον εἰς τὰ πλοῖα, μ' ὅλα ταῦτα ὁ ἀντιπερισπασμὸς τῶν ἐχθρῶν ἔβαινεν ὅσον καιριώτερον καὶ αἱ Ἀθηναὶ παρ' ὅλησαν ἠσθάνοντο νὰ ἐλαφροῦνται τὸ βάρος τοῦ Κιουταχῆ· ἀλλ' ἐν ᾧ ἐκ δευτέρου ἐσπεύδετο γενικὸν τὸ κίνημα, καὶ ὅσον οὕτω ἠθέλαμε πατήσαι:

τὰ χρώματα τῆς Λειβαδίας, αἰφνης, ποῖος δὲν εἰξεύρω κακὸς δαίμων καὶ τὰ πολεμικὰ πλοῖα περὶ τὸ μεσονύκτιον ἔκαμαν πανιὰ ν' ἀναχωρήσουν· κανένας τρόπος, κανένας λόγος καὶ καμμία ὑπόσχεσις δὲν ἴσχυσε νὰ ἐμποδισθοῦν, ἀλλὰ μ' ἄφισαν εἰς τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν, πέντε ἡμπορῶ νὰ εἶπω μ' ἐχρειάζοντο ἡμέραι, διὰ νὰ φέρω εἰς τὴν τελείαν ἔκδασιν τὸν σωτήριον αὐτὸν σκοπὸν. Τὰ στρατεύματα τότε μὲ τὰ πλοιάριά των, ἕως τότε περιωρισμένα διὰ τὴν ναυτικὴν δύναμιν, ἀφ' οὗ μ' ἔλειψε καὶ αὕτη, ἄλλως δὲ φοβούμενα καὶ τὰς περὶ τὸν κόλπον Γολέτας τοῦ Καρυστινοῦ, μετὰ ἔξ ὧρας ἀνεχώρησαν πρὸς τὰ ἴδια, καὶ μόνος ἐγκαταλειφθεὶς ἐκεῖ μὲ τὸν Καρατάσσον, ἐδιόσθην νὰ τὰ ἐξακολουθήσω καὶ νὰ ἐπανέλθω εἰς Σκιάθον. Ἀλλ' εἰς τὴν καιρίαν αὐτὴν μου λύπην ἔφθασεν ἐνταῦθα ἡ Γολέτα τοῦ καπετὰν Προύσκου· ἐλπίζω νὰ συμφωνήσω μ' αὐτὸν δι' ὅσον καιρὸν χρείασθῶ καὶ νὰ κινηθῶ εὐθὺς διὰ νὰ φέρω εἰς τὴν τελείαν ἔκδασιν τοῦτον τὸν σκοπὸν, κ' εἶμαι μὲ τὴν βεβαιότητα ὅσον οὖπω νὰ σὲ χαροποιήσω εὐκταίστερον μὲ τὴν ἐντάμωσίν μου εἰς Λειβαδίαν καὶ μὲ τὴν Καραϊσκάκην· ἐπιθυμῶ δὲ καὶ ἡ ἐξοχότης σας νὰ μὲ γράφετε συνεχῶς ὅσα τὰ καθ' ὑμᾶς· θεωρῶ δὲ ὅτι τόπος ἀρμοδιώτερος διὰ τὴν Ἑθνικὴν Συνέλευσιν εἶναι ἡ Ἑρμιόνη, αὐτὸ τοῦτο εἶναι ἀνάγκη νὰ φροντίσῃτε ἡ ἐξοχότης σας ν' ἀποφασίσθῃ· καὶ ὑγιαίνειτε

Τῇ 17 9/βελου 1926

Σκιάθος

Ὁ ἰδελφὸς καὶ φίλος σας

Ἰωάννης Κωλέττης

327. «ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΝΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΗΜΟΤΕΡΩΝ ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ»

(Ἀντίγραφον. Ἀριθ. 7668 Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Παρίσια, (17) 29 Νοεμβρίου 1826

Εἶναι λύπης ἄξιον, ὅτι ἡ Ἑθνικὴ Συνέλευσις τῶν Ἑλλήνων δὲν ἠκολούθησε κατὰ τὴν κοινὴν εὐχὴν καὶ ἐπιθυμίαν ὄλων τῶν Εὐρωπαϊκῶν λαῶν, καὶ δὲν ἐζήτησε τὴν υπεράσπισιν ὄλων τῶν Χριστιανικῶν δυνάμεων τῆς Εὐρώπης.

Ὅπως καὶ ἂν εἶναι, ἡ Γαλλία καὶ ἡ Ἀγγλία πρὸ τινων μηνῶν ἐνησχολήθησαν σπουδαίως διὰ νὰ δώσουν τέλος εἰς τὸν πόλεμον τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ Γαλλία ἐπεθύμει καὶ ἐπρότεινε νὰ συσταθῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα μία Συνταγματικὴ Μοναρχία.

Ἡ Ἀγγλία ἤθελε καὶ ἐπρόβαλλεν ἕνα Χοσποδαράτον (αὐθέντην κατὰ τὸν τρόπον τῆς Βλαχο-Μολδαβίας) καὶ διὰ τὸν Μωρέαν καὶ ἕν ἄλλο διὰ τὴν Κρήτην καὶ τὰς Κυκλάδας Νήσους καὶ τὰ δύο ἐξηρητημένα ἀπὸ τὸν Σουλτάνον καὶ πληρώνοντα ἐτήσιον φόρον.

Ἡ Γαλλία χωρὶς ἰδίαν θέλησιν διὰ τὰς ἐσωτερικὰς διχονοίας της εὐρέθη ὑπόχρεως νὰ συγκατανεύσῃ καὶ νὰ παραδεχθῇ τὴν πρότασιν τῆς Ἀγγλίας.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον οἱ ἥρωες τοῦ Σουλίου, οἱ ἄνδρεῖοι Ρουμ-λιῶται, ἐπιστρέφουσι πάλιν εἰς τὸν ἄγριον ζυγὸν τῶν Τούρκων, οἱ ὅποιοι ἐκτὸς τῆς Αἰτωλίας, Λεβαδείας, Ἀκαρνανίας καὶ τῆς Ἰεράς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν, θέλουν κρατήσῃ καὶ τὸ φρούριον τῆς Κορίνθου.

Εἰς τοὺς γενναίους τούτους Ἕλληνας δὲν μένει πλέον ἄλλο ἄσολον ἀπὸ τὰ δάση καὶ τοὺς βράχους τοῦ Πίνδου, ἐν ᾧ οἱ λοιποὶ Ἕλλη-νες καταδικάζονται νὰ γίνουσι τὸ ἔρμαιον ἐνὸς Χοσποδάρου πλεονέκτου καὶ προσωρινοῦ, ὅστις παρόμοιος μὲ τὸν ἀνεμοστρόβιλον, δὲν θέλει πίπτει εἰς τὸν τόπον των, παρὰ διὰ νὰ καταστρέφῃ, ἐκρίζωνῃ καὶ νὰ πλουτίξῃ ἀπὸ τοὺς ἰδρώτας τοῦ προσώπου των· καὶ οὕτω ν' ἀποζημιούται διὰ τῆς θυσίας, ὅπου ἔκαμεν, ἕως ὅτου νὰ κερδίσῃ τὴν εὐνοίαν τῶν αὐλικῶν τῆς Πόρτας, καὶ νὰ ἀπολαύσῃ μίαν προσωρινὴν ἐξουσίαν.

Οὕτω κατεδικάσθησαν οἱ Ἕλληνες νὰ εἶναι πάντοτε δυστυχεῖς καὶ σκλάβοι ἐνὸς σκλάβου τοῦ Σουλτάνου.

Ἐχω μ' ὅλον τοῦτο ἀρκετὰ μεγάλην ὑπόληψιν εἰς τὸν χαρακτήρα τοῦ ἐνδόξου Ἑλληνικοῦ ἔθνους, διὰ νὰ πιστεῦσω ποτέ, ὅτι θέλει υπογράψῃ καὶ παραδεχθῇ τοιαύτας ἀτίμους προτάσεις μᾶς χαμερποῦς καὶ Μακιαβελικῆς πολιτικῆς.

Εἰς τὰς χεῖρας σας κρέμαται ἀκόμη ἡ σωτηρία τῆς Πατρίδος σας· ὀργανίσατε τὸ ἐσωτερικὸν πολίτευμά σας, δείξατε σταθερότητα καὶ ἐπιμονήν, καὶ εἰσθε εἰς καιρὸν νὰ σώσετε τὴν ἐλευθερίαν καὶ Ἀνεξαρτησίαν τῆς Πατρίδος σας.

Τέλος πάντων εἶναι καιρὸς διὰ τὴν ἰδίαν ἀσφάλειαν τῆς Εὐρώπης νὰ μείνῃ ἡ Ἑλλὰς ἓν, μέγαλον καὶ ἀδιαίρετον ἔθνος, καὶ νὰ ἀναλάβῃ τὸν βαθμόν, ὅπου πρέπει νὰ κρατῇ μεταξὺ τῶν λοιπῶν Δυνάμεων τῆς Εὐρώπης.

328. ΣΕΜΙΑΝΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀρι. 6872 Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Ancona, 2 Decembre 1826

S. Sri Dionisio Conte Roma, Alessio e Nipoti Stefano, Costantino Dragona.

Zante

La presente ha il solo oggetto di prevenirvi, che per il Carico Sussistenze, che noi vi abbiamo spedito a mezzo del Capitano Spiridione Ronchi, comandante lo scuner nominato «i due

Fratelli» con Bandiera Ionica, potrete liberamente seguirne le disposizioni, che vi saranno date dal Signor Cavaliere Eynard, o da questo suo Incaricato Signor Tommaso Petrini.

Con vera distinta stima abbiamo l' onore di salutarvi

Semiani e Co

(Μ Ε Τ Α Φ Ρ Α Σ Ι Σ)

Ἀγκών, (20) 2 Δεκεμβρίου 1826

Κ^{ος} Διονύσιον Κόμητα Ρώμαν, Ἀλέξιον καὶ ἀνεψιοὺς Στεφάνου,
Κωνσταντῖνον Δραγώναν. Ζάκυνθον.

Ἡ παρούσα ἔχει μόνον σκοπὸν νὰ σᾶς εἰδοποιήσῃ, ὅτι διὰ τὸ φορτίον τῶν ζωοτροφῶν, τὸ ὁποῖον σᾶς ἀπεστείλαμεν μέσῳ τοῦ πλοιάρχου Σπυρίδωνος Ρόγκη, διευθύνοντος τὴν σκοῦναν «Οἱ δύο Ἀδελφοί» μὲ Ἰονικὴν σημαίαν, δύνασθε ἐλευθέρως ν' ἀκολουθήσετε τὰς ἐντολάς, αἵτινες θὰ σᾶς δοθῶσιν ὑπὸ τοῦ Κ^{ου} Ἰππότου Ἐϋναρδ, ἢ παρὰ τοῦ πληρεξουσίου του Θωμᾶ Πετρίνη.

Μετ' ἀληθοῦς διακεκριμένης ὑπολήψεως ἔχομεν τὴν τιμὴν κλ.

Σεμιάνης καὶ Σ^α

329. ΣΕΜΙΑΝΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6871 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ancona, 2 Decembre 1826

S. Sri Cavaliere Dionisio Co. di Roma, Alessio e Nipoti Stefano,
Constantino Dragona. Zante.

In esecuzione degli ordini conferitici con l' ultima rispettabil vostra dobbiamo ora prevenirvi, che a mezzo del Capitano Spiridiona Ronchi Comandante lo scuner nominato «I due Fratelli» con bandiera Ionica, vi abbiamo spedito per il vostro conto

Sacchi 409 farina di formentone in libbre 124150

Sacchi 221 detta di grano , 68650

Una partita biscotto alla rinfusa , 9034

che sarete a ritirare a dovere in forza della di Carico che avete qui acclusa, con pagarle il suo Nolo in relazione del suo contratto di Noleggio, che egualmente avete qui compiegato. Ci

lusinghiamo che troverete il tutto di vostra soddisfazione, e con altro incontro vi rimetteremo la Fattura del costo e spese per accreditarci. Ogni qualunque sorte di commestibili è in un deciso aumento, e tutto fa credere che progrediranno ancora.

Con particolare stima vi salutiamo

Seminiani e Co

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Ἀγκών, (20) 2 Δεκεμβρίου 1826

Κυρίου Ἰππότην Διονύσιον Κ. δὲ Ρώμαν, Ἀλέξιον καὶ ἀνεψιοὺς
Στεφάνου, Κωνσταντῖνον Δραγώναν. Ζάκυνθον.

Ἐκτελοῦντες τὴν διαταγὴν τὴν μεταβιβασθεῖσαν διὰ τῆς τελευταίας σεβαστῆς ἐπιστολῆς σας, ὀφείλομεν νὰ σᾶς γνωστοποιήσωμεν, ὅτι διὰ τοῦ Σπυρίδωνος Ρόγκη πλοιάρχου τῆς σκούνας τῆς ὀνομαζομένης «Οἱ δυὸ Ἀδελφοί», ὑπὸ σημαίαν Ἰονικὴν, σᾶς ἀπεστείλαμεν διὰ λογαριασμὸν σας :

Σάκχους 409 ἀλεύρου ἐξ ἀραβοσίτου εἰς λίτρας ἐνετικᾶς 124150

Σάκχους 221 » ἐκ σίτου » » » 68650

Ἐν μερίδιον παξιμάδι εἰς τρίμματα » » » 9034

ἅτινα θὰ παραλάβετε δυνάμει τῆς ἐσωκλείστου φορτωτικῆς, πληρώνοντες τὸν ναῦλον κατὰ τὸ συμβόλαιον τῆς ναυλώσεως, τὸ ὅποιον ἔχετε ἐπίσης ἐσώκλειστον. Ἐλπίζομεν, ὅτι θὰ εὐρήτε τὰ πάντα τῆς ἀρεσκείας σας, καὶ ἄλλοτε θὰ σᾶς ἀποστείλωμεν τὸ τιμολόγιον τῆς ἀξίας καὶ τῶν ἐξόδων, ἵνα μᾶς πιστώσητε.

Κάθε εἶδος ζωοτροφίας εὐρίσκεται εἰς σταθερὰν ὑψωσιν καὶ φαίνεται, ὅτι θ' αὐξήσῃ εἰσέτι.

Μὲ ἰδιαιτέραν ἐκτίμησιν σᾶς χαιρετῶμεν

Σεμιάνης καὶ Σ^α

330. I. ΡΩΜΑΙΗ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6866 Ἀρχαίου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Modone, li 20 Novembre 1826

Mio tanto caro et ottimo amico.

Se non m'inganno, li 19 o li 20 dello scorso meso di Ottobre, per la consorte del nostro amico signor David vi ò indiritto due lettere, una delle quali aperta. Desse sono state consegnate al signor Pietro Missini, patrone di un bovo di bandiera Ionia,

ed'erano ambedue incluse in altra dal sig^r David diretta a cotesto signor Domenico Cordaro, Maestro di Calligrafia. Il non avere io alcuna vostra risposta ricevuto col ritorno qui del detto patrone, né alcuna il nostro amico né dalla sua moglie, né dal signor Cordaro, mi fa presumere che il Sig^r Missini non abbia punto a questo ultimo il piego consegnato. Se non v'incresce vi prego, di chiedergliene conto. Io dubito che lo abbia egli gettato in mare.

Colla prima delle due mie lettere, la quale era suggellata, vi ò dato la preghiera da pagare per mio conto alla Sig^a David la somma di colonati trenta, e poscia colla seconda che era aperta, vi ò pregato di augumentarla di altri dieci, pagandole cioè quella di quaranta, invece di quella di trenta. Se tali mie lettere vi fossero per qualche combinazione presentate, o ve lo saranno ove il patron Missini abbia consegnato, o consegnerà il piego al signor Cordaro, Voi mio buono amico nella possibilità vi rinvenite di accogliere cortesemente la mia preghiera, e di esaudirla, sommamente tenuto sarò per esservi del favore che farete per rendermi. Ove poi le mie lettere siano ite disperse, non ne tenete punto conto, poichè l'amico David invia alla sua Consorte alcun poco di danaro contante.

Alla vostra lettera de' 2 del passato Settembre, ò risposto li 17 detto e poscia li 20 Ottobre scorso. Colla prima mia suggellata, molte cose vi ò detto, quali con questa, per quanto posso ricordarmi vi ripeto. Io debitore vi sono del porto di non poche lettere di mio fratello, da voi riscosse in cotesta posta, non che del prezzo dell'affrancatura di moltissime mie, allo stesso da me per mezzo vostro inviate. Compiacetevi in grazia di farmi conoscere la spesa da voi per tale oggetto fatta, onde io rimborsarvela possa prontamente. Per tranquillarmi non vi spiaccia di farmi conoscere, se il Capitano Spiro Cutruli unitamente colle mie lettere vi à consegnato nello scorso Luglio la somma di tallari 50, da Voi tanto gentilmente per conto mio pagata alla famiglia del defunto nostro amico Rosaroll. Sugl' infelici Greci da voi accennatimi, e de' quali vi ò reso già contezza, torno a dirvi che la signora Anastassena Didachena di Pírgos è perita di malattia: che il misero Demetrio Salussi pure di Pírgos è morto di peste: che Mariò Panaghioti di Pírgos col secondo suo figlio Demetrio trovasi quì schiavo di un tale Ussein Capitano, il quale gli à promesso di rimandarlo libero col figlio, tosto che gli affari di Morea saranno terminati: che Caralambo

Panagioti figlio di Mariò è stato da Imbraim Pascià inviato in Cairo insieme con altri 48 giovani Greci e 36 fanciulle pure Greche e che della famiglia tutta di Michele Iconomopulo non mi è riuscito nè punto, nè poco di averne contezza alcuna: che tutte le schiave Greche, le quali trovavansi in Coroné, sono colà miseramente perite per la peste, che à desolato quel paese. — Il giovane Anastasio Cazzarò di Zante, è quasi un anno, che à cessato di vivere, consumato dal dolore, e da acuta febbre. Il di lui Capitano Cesta, Sulioto, del quale era compagno di sciagura, è stato malato, sono due mesi dalla peste che à tanto afflitto Modone, quantità di fanciulle Greche sono state vittime di questo orribile flagello, e fralle altre una giovane Suliota, moglie di un Capitano, fatta schiava in Missolongi, morta mentre io stava trattando il di lei riscatto con un Capitano turco ingegnere, sarà circa un mese. Sarebbe il vostro cuore, se qui vi trovaste, siccome lo è il mio, da cruccio, da dolore, e da generosa bile mosso e travagliato nel vedere ogni tenta del campo Egiziano, tanto qui che altrove, dare sfortunato asilo a quantità non poca di donne di ogni età e di fanciulli, il cui squallido aspetto vi depigne alla immaginazione la somma desolazione della Morea, la quale per lunghissimi anni conserverà la ricordanza degl' infiniti acerbi mali, cui l'anno assoggettata i vilissimi ed ignoranti uomini che l'abitano, i quali nè la di loro libertà, nè il di loro onore, nè la di loro vita, nè le cose più care agli uomini, le mogli, i figli, le sorelle, le madri, ànno saputo difendere. — Io ò pochissimi rapporti, e nessuna aderenza con degli Egiziani, nè so posciò direttamente quali mezzi adoperare per riscattare qualche misera creatura Greca. Ve ne à sì grosso numero! O pregato più di un mio conoscente Europeo per comparire in siffatto negoziato, ma senza prò; e quanti qui vi sono Europei, me non escluso, sono tutti feccia, vilissima feccia. — Li 22 del passato Ottobre ò riscattato pel prezzo di mille sette cento cinquante piastre la nominata Catterina Tistathenas di Filiatrà, giovane di sedici anni, colla sua madre di 55. Eransi queste due sventurate in codesta isola rifuggite. La miseria, o l'avidità di vendemmiare le uve delle di loro vigne, le aveva ultimamente indotto ad abbandonare il di loro asilo. A metà di Ottobre sorpreso Filatrà da questo Chiaja Bei con mille e più Turchi, sono stati uccisi, e dieci qui tratti schiavi. I Greci di Morea alla inconcepibile loro vilezza uniscono la colpevole trascuranza di tutti i mezzi di custodia e di vigilanza. Essi non

fanno che fuggire, e vivere in aperta discordia fra di essi, mentre la più crudele distruttiva guerra viva ferve nelle sventurate di loro contrade.

Mio fratello Onofrio inviarmi doveva de' libri, frà quali alla eccezione dello spirito delle leggi di Montesquieu e del dizionario di Alberti, eranvi quelli nella vostra nota accennatimi. Egli non mi à più oltre scritto, nè so perciò se dessi siano quelli al sig. Conte di Roma stati inviati. Ad ogni buon conto o di me, o di Scarpa, cui appartenersi possano, vi prego di mandarmi le due istorie del Botta, e quelle di Denina col Platone in Italia di Vincenzo Cuoco. Unite ad esse la migliore grammatica, che possa costa rinvenirsi, per apprendere uno Italiano la lingua Greca, con un buon dizionario Italiano-Greco, e Greco-Italiano. Dell'une e dell'altro piacciavi farmene il prezzo conoscere, perchè possa tosto rimborsarvene.

La mia salute quantunque lentamente comincia a migliorare, la mia vista però sempre più diviene debole. E la mia malattia di occhi una amavrosi imperfetta. Il Dottor David mi à nello scorso mese operato in ambedue gli occhi, per arrestare il progresso di una steriggia in ciascuno di essi avanzata. Non posso sperare perfetta guarigione se non lontano da questo sciagurato paese, e dalla presenza di gente, che tengono in continua tensione il mio cuore ed il mio spirito.

Papa Ciccio da lungo tempo non gode più altro buona salute. Egli mi à incaricato di porgervi alcuni suoi pochi saluti. La stagione e le circostanze attuali gli sono tanto contrarie, che non gli lice di sperar nulla da alcuno, e solo nella sua coscienza trova qualche consolazione, e qualche conforto nel suo coraggio.

Ritorno alla Sig. David. Se per avventura sia dessa per cercarvi del danaro per mio conto, che non oltrepassi la somma di quaranta talleri, e voi siate nella possibilità di darglieli, vi scongiuro di essere assai compiacente di volerglieli dare per obbligare lei, suo marito, e me.

Addio il carissimo amico. Vogliate tenermi vivo ognora nella ricordanza degli ottimi nostri amici. Ella non è che la speranza di potermi fra poco nella di loro e nella vostra amicizia consolare de' presenti gravissimi dispiaceri miei, che mi conforta a tolerarli colla più stoica rassegnazione, stringendovi intanto affettuosamente al mio cuore, vi piaccia di credermi costantemente ed ovunque

Lo affettuoso vostro amico e f. r.

Giovanni Romei.

Μοθώνη, 20 Νοεμβρίου 1826

Πολυαγάπητε καὶ ἄριστε φίλε.

Ἄν δὲν ἀπατῶμαι τὴν 19^{ην} καὶ 20^{ην} τοῦ παρελθόντος μηνὸς Ὀκτωβρίου, διὰ μέσου τῆς συζύγου τοῦ φίλου μας κυρίου Δαβίδ, σὰς ἐπεμψα δύο ἐπιστολάς, μιὰ τῶν ὁποίων ἀνοικτή. Αὗται παρεδόθησαν εἰς τὸν κύριον Πέτρον Μισσίνην, κύριον ἐνὸς πλοιαρίου (bono) ὑπὸ Ἰονικὴν σημαίαν, ἦσαν δὲ ἀμφότεραι ἐσώκλειστοι εἰς ἐτέραν τοῦ κυρ. Δαβίδ, διευθυνομένην πρὸς τὸν Κ^{ον} Δομήνικον Κορδάρου, διδάσκαλον τῆς καλλιγραφίας. Ἐπειδὴ δὲν ἔλαβον οὐδεμίαν ἀπάντησίν σας διὰ τῆς ἐδῶ ἐπιστροφῆς τοῦ ἄνω εἰρημένου κυρίου, οὐδὲ ὁ φίλος μας παρὰ τῆς συζύγου του, οὐδὲ παρὰ τοῦ Κορδάρου, ὑποπτεύομαι, ὅτι ὁ κ. Μισσίνης δὲν ἔδωκε καθόλου, εἰς τὸν τελευταῖον τοῦτον, τὸ δέμα. Ἄν δὲν εἶνε δυσάρεστον σὰς παρακαλῶ νὰ τοῦ ζητήσετε λόγον. Ἐγὼ ὑποπτεύομαι μήπως τὸ ἔρριψεν εἰς τὴν θάλασσαν.

Διὰ τῆς πρώτης τῶν ἐπιστολῶν μου, ἦτις ἦτο ἐσφραγισμένη, σὰς παρεκάλεσα νὰ πληρώσῃτε διὰ λογαριασμόν μου εἰς τὴν κυρίαν Δαβίδ τὸ ποσὸν τριάκοντα κολονάτων, καὶ εἶτα διὰ τῆς δευτέρας, ἦτις ἦτο ἀνοικτή, σὰς παρεκάλουν ν' αὐξήσῃτε τὸ ποσὸν κατ' ἄλλα δέκα, πληρώνοντες τεσσαράκοντα ἀντὶ τριάκοντα. Ἄν αἱ ἐπιστολαὶ μου αὗται σὰς παρουσιάσθησαν κατὰ τύχην, ἢ σὰς παρουσιασθῶν, ἔταν ὁ κύριος Μισσίνης παρέδωκεν ἢ παραδώσῃ τὸ δέμα εἰς τὸν κ. Κορδάρου, καὶ ὑμεῖς, καλέ μου φίλε, ἀποδεχθῆτε τὴν παράκλησίν μου καὶ ἐκτελέσῃτε αὐτήν, θὰ εἶμαι καθυποχρεωμένος διὰ τὴν χάριν. Ἄν ὅμως αἱ ἐπιστολαὶ μου ἀπωλέσθησαν, μὴ φροντίζετε, διότι ὁ φίλος μου Δαβίδ ἀποστέλλει εἰς τὴν σύζυγόν του ὀλίγα μετρητά.

Εἰς τὴν ἐπιστολὴν τῆς 2 παρελθόντος Σεπτεμβρίου ἀπήντησα τὴν 17^{ην} τοῦ ἰδίου καὶ εἶτα τὴν 20^{ην} παρελθόντος Ὀκτωβρίου. Διὰ τῆς πρώτης μου, ἐνσφραγίστου, σὰς ἔλεγον πολλὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα, ἐφ' ὅσον ἐνθυμοῦμαι, διὰ τῆς παρούσης θὰ σὰς ἐπαναλάβω. Σὰς ὀφείλω τὰ ἔξοδα τῆς ἀποστολῆς ὅχι ὀλίγων ἐπιστολῶν τοῦ ἀδελφοῦ μου, ληφθεῖσῶν παρ' ὑμῶν ἐκ τοῦ αὐτόθι ταχυδρομείου, καθὼς καὶ ἀρκετῶν ἰδικῶν μου πρὸς τὸν ἴδιον, διὰ τοῦ μέσου ὑμῶν ἀποσταλείσῶν. Εὐαρεστηθῆτε νὰ μοὶ γνωστοποιήσετε τὰ ἔνεκεν τούτων ἔξοδα σας, ὅπως δυνηθῶ ταχέως νὰ σὰς τὰ ἀποδώσω. Πρὸς ἡσυχίαν μου εὐαρεστηθῆτε νὰ μοὶ γνωστοποιήσῃτε, ἂν ὁ πλοίαρχος Σπύρος Κουτρούλης, μαζὶ μὲ τὰς ἐπιστολάς μου, σὰς ἐνεχείρισε κατὰ τὸν παρελθόντα Ἰούλιον τὸ ποσὸν 50 ταλλήρων, ἅτινα τόσον εὐγενῶς ἐπληρώσατε διὰ λογαριασμόν μου εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ μακαρίτου φίλου μας Ροζαρόλ. Περὶ τῶν ἀτυχῶν Ἑλλήνων, οὓς μοὶ ἀναφέρετε, περὶ

ὦν καὶ σὰς ἐπληροφόρησα, σὰς ἐπαναλέγω, ὅτι ἡ Κυρία Ἀναστάσaina Διδάχαινα ἐκ Πύργου ἀπέθανεν ἐξ ἀσθενείας, ὁ ἀτυχὴς Δημήτριος Σαλούσσης ἐκ Πύργου ἐπίσης ἀπέθανεν ἐκ πανώλους, ὁ Μάριος Παναγιώτου ἐκ Πύργου μετὰ τοῦ δευτεροτόκου υἱοῦ τοῦ Δημητρίου εὐρίσκεται ἐδῶ σκλάβος ἐνὸς Χουσεῖν Καπετάν, ὅστις τοῦ ὑπεσχέθη νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ μαζί με τὸν υἱόν του, μόλις περατωθοῦν τὰ πράγματα τοῦ Μορέως. Ὁ Χαραλάμπης Παναγιώτου υἱὸς τοῦ Μαρίου ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ Ἱμβραῖμ πασσᾶ εἰς Κάϊρον μαζί με 48 ἄλλους νέους Ἑλλήνας καὶ 36 κόρας Ἑλλήνας. Περὶ ὁλοκρήρου τῆς οἰκογενείας τοῦ Δημητρίου Οἰκονομοπούλου δὲν κατῴρθωσα καθ' ὁλοκληρίαν νὰ λάβω τὴν παραμικρὰν πληροφορίαν. Ὅλαι αἱ δοῦλαι Ἑλληνίδες αἱ εὐρισκόμενοι εἰς τὴν Κορώνην εὐρίσκονται εἰς μεγάλην δυστυχίαν ἔνεκεν τῆς πανώλους, ἥτις ἠφάνισε τὸν τόπον ἐκεῖνον. Ὁ νέος Ἀναστάσιος Κατσαρὸς ἐκ Ζακύνθου πρὸ ἔτους ἔπαυσε νὰ ζῇ, ἐτελείωσεν ἐκ τῆς λύπης καὶ ὀξέος πυρετοῦ. Ὁ ἀρχηγὸς αὐτοῦ Κώστας Σουλιώτης, ὅστις τοῦ ὑπῆρξε σύντροφος εἰς τὰς συμφοράς, ἀπέθανε πρὸ τριῶν μηνῶν ἐκ πανώλους, ἥτις τόσον ἐδασάνισε τὴν Μοθώνην. Ἀρκεταὶ Ἑλληνίδες ἔπεσαν θύματα τῆς φοβερᾶς ταύτης μάστιγος, καὶ μεταξὺ τῶν ἄλλων μία νέα Σουλιώτις, σύζυγος ἐνὸς ἀρχηγοῦ, σκλαβωθεῖσα εἰς Μεσολόγγιον, ἀπέθανεν, ἐνῷ ἐγὼ συνεφώνουν τὴν ἀπελευθερώσιν της μεθ' ἐνὸς Τούρκου λοχαγοῦ τοῦ μηχανικοῦ, πρὸ μηνὸς περίπου. Ἄν εὐρίσκεσθε ἐδῶ, ἡ καρδιά σας, ὅπως καὶ ἡ ἰδική μου, θὰ συνεκινεῖτο καὶ θὰ ἐπαθαίνετο ἀπὸ ὀργήν, θλίψιν καὶ εὐγενῆ χόλον, βλέπουσα κάθε σκηνὴν τοῦ Αἰγυπτιακοῦ στρατοπέδου, ἐδῶ ὡς καὶ ἀλλαγῶ, νὰ παρέχῃ δυστυχισμένον ἄσυλον εἰς ὅχι μικρὰν πληθὺν γυναικῶν πάσης ἡλικίας καὶ νέανίδων, τῶν ὁποίων ἡ ὠχρὰ μορφὴ σὰς παριστᾷ εἰς τὴν φαντασίαν τὴν ἀπειρον ἀπέλπισίαν τοῦ Μορέως, ὅστις ἐπὶ μακρὰ ἔτη θὰ διαφυλάττῃ τὴν ἀνάμνησιν τῶν ἀπείρων φοβερῶν κακῶν, εἰς τὰ ὅποια τὸν ὑπέταξαν οἱ δειλοὶ καὶ ἀμαθεῖς ἄνθρωποι, οἵτινες τὸν κατοικοῦν, καὶ οἵτινες δὲν ἐγνώρισαν νὰ ὑπερασπισθοῦν οὔτε τὴν ἐλευθερίαν των, οὔτε τὴν τιμὴν των, οὔτε τὴν ζωὴν των, οὐδὲ τὰ τιμιώτερα τῶν ἀνθρωπίνων, τὰς συζύγους, τὰ τέκνα, τὰς ἀδελφάς, τὰς μητέρας. Ἐγὼ ἔχω ὀλιγίστας σχέσεις καὶ φιλίας μετὰ τοὺς Τούρκους καὶ τοὺς Αἰγυπτίους, καὶ διὰ τοῦτο δὲν γνωρίζω τί μέσα νὰ μεταχειρισθῶ διὰ νὰ λυτρώσω κανένα δυστυχισμένον Ἑλληνικὸν πλᾶσμα. Εἶναι τόσον μέγας ὁ ἀριθμὸς! Παρεκάλεσα ἓνα γνωστόν μοι Εὐρωπαῖον διὰ νὰ παρουσιασθῇ πρὸς διαπραγμάτευσιν, ἀλλὰ χωρὶς ἀποτέλεσμα, καὶ ὅσοι Εὐρωπαῖοι εὐρίσκονται ἐδῶ, οὐδ' ἐμοῦ ἐξαιρουμένου, εἶναι ὅλοι ἄνθρωποι τῆς τελευταίας ὑποστάθμης. Τὴν 22 τοῦ Ὀκτωβρίου ἐλυτρώθη ἀντὶ χιλίων ἐβδομήκοντα πέντε πιαστρῶν ἡ ῥηθείσα Κατερίνα

τῆς Στάθαινας ἐκ Φιλιατρῶν, δεκαεξαέτις νέα, μετὰ τῆς μητρὸς τῆς πεντηκονταπενταετοῦς. Αἱ ἀτυχεῖς εἶχον καταφύγει εἰς τὴν νῆσον ταύτην. Ἡ πενία ἢ ἡ ἀπληστία τοῦ νὰ τρυγήσουν τὰς σταφυλὰς τῆς ἀμπέλου των τὰς εἶχε τελευταῖον παρακινήσῃ νὰ ἐγκαταλείψουν τὸ ἄσουλόν των. Κατὰ τὰ μέσα τοῦ 8/6ρίου κατελήφθησαν τὰ Φιλιατρά ὑπὸ τοῦ Χιαῖᾶ Βέη μετὰ χιλίων καὶ πλέον Τούρκων, ὑπεδουλώθησαν δὲ αὗται μετὰ 103 γυναικῶν, κορῶν, καὶ παιδίων· ἔνδεκα ἄνθρωποι ἐφονεύθησαν καὶ δέκα ἐσύρθησαν ἐδῶ σκλάβοι. Οἱ Ἕλληνες τοῦ Μορέως εἰς τὴν ἀσύγνωστον δειλίαν των προσέθεσαν καὶ τὴν ἐγοχον ἀμέλειαν πάντος μέσου προφυλάξεως καὶ ἐπαγρυπνήσεως. Δὲν γνωρίζουν παρὰ νὰ φεύγουν καὶ νὰ ζοῦν εἰς ἐντελὴ διχόνοιαν ἀναμεταξύ των, ἐνῷ ὁ σκληρότερος καταστρεπτικὸς πόλεμος βράζει εἰς τὰ δυστυχημένα μέρη των. Ὁ ἀδελφός μου Ὁνούφριος ὥφειλε νὰ μὴ ἀποστείλῃ βιβλία, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐκτὸς τοῦ Πνεύματος τῶν Νόμων τοῦ Μοντεσκιου καὶ τοῦ Λεξικοῦ τοῦ Ἀλδέρτη, ἦσαν καὶ τὰ εἰς τὴν σημειωσὶν σας ἀναγραφόμενα. Ἀλλὰ δὲν μοι ἔγραψε πλέον καὶ διὰ τοῦτο δὲν γνωρίζω, ἂν ταῦτα εἶναι τὰ ἀποσταλέντα εἰς τὸν κ. Κόμητα δὲ Ρώμαν. Ὅπως οἷονδήποτε καὶ ἂν ἀνῆκουν τὰ βιβλία εἴτε εἰς ἐμὲ εἴτε εἰς τὸν Σκάρπα, σὰς παρακαλῶ νὰ μοῦ στείλετε τὰς δύο ἱστορίας τοῦ Βόττα, καὶ ἐκείνην τοῦ Δενίνα μαζί με τὸν Πλάτωνα ἐν Ἰταλίᾳ τοῦ Βικεντίου Κουόκο. Συναποστείλατε καὶ τὴν καλλιτέραν γραμματικὴν ἐξ ὧν δύνανται νὰ εὗρεθῶν αὐτόθι, ἵνα ἐκμάθῃ Ἰταλὸς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, μαζί με ἓνα καλὸν λεξικὸν Ἰταλο-Ἑλληνικὸν καὶ Ἑλληνο-Ἰταλικόν. Ἀμφοτέρων γνωστοποιήσατέ μου τὸ τίμημα, ὅπως ἀμέσως σὰς τὸ ἐξαποστείλω.

Ἡ ὑγεία μου, ἂν καὶ βραδέως, ἀρχίζει νὰ βελτιῶται, ἀλλὰ ἡ δρασίς μου ὀλῶ ἀδυνατίζει. Ἡ ἀσθένεια τῶν ὀφθαλμῶν εἶναι μία ἀτελής ἀμαύρωσις. Ὁ δόκτωρ Δαβίδ μοῦ ἔκαμεν ἐγχείρισιν κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα εἰς ἀμφοτέρους τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν πρόοδον τοῦ προϊόντος νοσήματος. Δὲν δύναμαι νὰ ἐλπίσω παντελεῖ θεραπείαν, εἰμὶ μακρὰν τοῦ κατηραμένου αὐτοῦ τόπου, καὶ τῆς παρουσίας ἀνθρώπων, οἵτινες νὰ κρατοῦν εἰς διαρκὴ ἔντασιν τὴν καρδίαν μου καὶ τὸ πνεῦμα μου. Ὁ Παπὰ Τσίτσος ἀπὸ καιροῦ δὲν ἀπολαύει πλέον καλῆς ὑγείας. Μὲ ἐπεφόρτισε νὰ σὰς μεταδιδάσω τοὺς χαιρετισμούς του. Ἡ ἐποχὴ καὶ αἱ σημεριναὶ περιστάσεις του εἶναι τόσον ἐνάντιαι, ὥστε δὲν τοῦ ἐπιτρέπεται νὰ ἐλπίσῃ τίποτε παρ' οὐδενὸς καὶ μόνον εἰς τὴν συνείδησίν του εὕρισκε παρηγορίαν. καὶ παραμυθίαν εἰς τὸ θάρρος του.

Ἐπιστρέφω εἰς τὴν κυρίαν Δαβίδ. Ἄν κατὰ τύχην αὕτη σὰς ζητήσῃ χρήματα διὰ λογαριασμόν μου, τὰ ὅποια δὲν ὑπερβαίνουν τὸ ποσὸν τεσσαράκοντα ταλλήρων καὶ εἰσθε εἰς θέσιν νὰ τῆς τὰ

δώσετε, ὅς ἐξορκίζω νὰ ἔχετε τὴν καλωσύνην νὰ θελήσετε νὰ τῆς τὰ δώσετε καὶ οὕτω θὰ ὑποχρεώσητε ἐκείνην, τὸν σύζυγόν της καὶ ἐμέ.

Χαῖρε, ἀγαπητὲ φίλε. Διατηρήσατε ζωηρὰν τὴν ἀνάμνησίν μου εἰς τὴν μνήμην τῶν φίλων μας. Ὑμεῖς εἰσθε ἡ μόνη ἐλπίς, ὅτι θὰ ὑνηθῶ μετ' ὀλίγον εἰς τὴν φιλίαν σας νὰ παρηγορηθῶ διὰ τὰς παρούσας μεγάλας θλίψεις μου καὶ οὕτω παρηγοροῦμαι καὶ ὑποφέρω μετὰ τῆς πλέον στωϊκῆς ὑποταγῆς. Ἐναγκαλιζόμενος ἐγκαρδίως ὑμᾶς, πιστεύσατέ με σταθερῶς καὶ πάντοτε

Ἀφωσιωμένον φίλον σας καὶ ἀδ.

Ἰωάννης Ρωμαῖη

Πρὸς τὸν διὰπρεπέστατον καὶ ἀξιότιμον Κύριον Κωνσταντῖνον
Δραγῶναν κλ. κλ. Ζάκυνθον.

331. ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΩΜΑΙΗ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Ἀντίγραφον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς οἰκογενείας Δραγῶνα).

Medan, li 20 Novembre 1826

Carissimo ed ottimo mio amico.

Imbraim Passia da più di 15 giorni fece quel ritorno non l'ho veduto che una sola volta, e per due o tre minuti; gli ho fatto chiedere il mio congedo e l'ha negato, col pretesto che aspetta degli ordini dal padre suo, cui ha scritto per conto mio non sa perdonarmi alcune mie espressioni scritte nel mio giornale dello assedio di Missolongi che è ben lunghi dall'esser.

Mi è dunque forza di spingere la mia pazienza fino all'arrivo della flotta, quale colla più viva ansietà da ognuno qui si attende, essendo mancanti assolutamente di dannari e di viveri. Di viveri non ve n'ha quasi niente, ed i soldati si nutrono di grano guasto e puzzolente. La carestia comincia farsi sentire in questo campo Egiziano, e gli Austriaci copitani e commercianti i più affezionati amici dei Turehi non li provvedono più oltre, nè di comestibili, nè altro, poichè di quello che hanno fin ora ad Ibraim-bascià venduto non sono stati pagati, e le cambiali che ne hanno avuto sono state protestate. Se i capi militari greci, se il

Governo di Napoli, se Colocotroni risolvessero
 e delle mèmorie in iscritto, che ho
 e della guerra strategica che dovevano fare
 la libertà della Morea sarebbe ora assi-
 curata gemerebbero ora sulle pro-
 prie sventure e su quelle della desolata loro patria
 senza parenti — Al rimedio, e sia per l'ultima
 volta. Ibraim bascià ha distaccato
 ed il 7° e l'8° in alcuni villaggi delle vicinanze di quella città.
 In Tripolizza vi sono da circa 2200 uomini tra fanteria e caval-
 leria sotto gli ordini di Huseim Bey Colonello del 7° di linea.

In Navarino vi sono da 1500 Arnauti. Tutte le forze dispo-
 nibili d'Imbraim Bascià ascendono a 15000 milla uomini com-
 presi le truppe esistenti in Patrasso. Questa città è facilissima
 di essere sorpresa accampava
 fuori di quello. Colocotroni deve fare ogni sforzo per impadro-
 nirsi del Castello di Patrasso, e per distruggere i resti della
 città di questo nome. Egli deve pure fare ogni sforzo per impa-
 dronirsi del Castello di Morea, di cui tra poco vi manderò la
 pianta. Se Colocotroni ha del cuore, deve impossessarsi di que'
 due punti fortificati, e poscia di continuo molestare Tripolizza
 e fare ogni diligenza e tentare ogni sforzo per impadronirsene.
 Pietrobey e gli altri capi militari non devono restarsene colle
 mani alla cintolla. Esplorate le posizioni degli arnauti acqwar-
 tierati nelle vicinane di Corone, devono di dotte, ed allo spun-
 tar dell'alba, ma meglio di notte sorprenderli, attaccarli e . . .
 su di questa gente

Egolino con pochi scelti ed abili cacciatori devono tentare di
 mettere tutte le notti l'allarme fra le truppe di questo campo di
 Navarino, quale devono prima bene ed accuratamente conoscere.
 Devono i cacciatori passare dietro dei pocchissimi posti avan-
 zati, e giunti nei campi tirare in varj punti dei colpi di fucile,
 mettere il disordine e poscia ritirarsi. In cotal guisa devono, se
 è possibile, ogni notte stancare i già nudi Egiziani, farli perdere
 il sonno e metterli in disperazione
 possono ancora salvare la Grecia
 sul modo come devesi fare la guerra ad Ibraim - bascià. Quest'
 uomo presuntuoso ed ignorante, senza talenti militari. Egli si è
 reso formidabile solo per la inconcepibile viltà dei Greci.

Μοθώνη, 20 Νοεμβρίου 1826.

Ἀγαπητὲ καὶ ἄριστε φίλε·

Ὁ Ἰβραήμ Πασσᾶς ἐπέστρεφεν ἐδῶ πρὸ 15 ἡμερῶν καὶ πλέον· δὲν τὸν εἶδον εἰμὴ μίαν μόνην φορὰν καὶ δι' ὀλίγα λεπτά· τοῦ ἐζήτησα τὴν ἀπόλυσίν μου καὶ μοι τὴν ἡρνήθη, ὑπὸ τὸ πρόσχημα ὅτι περιμένει διαταγὰς ἐκ μέρους τοῦ πατρὸς του, πρὸς ὃν ἔγραψε δι' ἐμέ. Δὲν μοι συγχωρεῖ μερικὰς ἐκφράσεις μου, ἃς ἔγραψα εἰς τὸ ἡμερολόγιόν μου περὶ τῆς πολιορκίας τοῦ Μεσολογγίου, ὅπερ πολὺ ἀπέχει τοῦ νὰ εἶναι.

Πρέπει λοιπὸν νὰ παρατείνω τὴν ὑπομονήν μου μέχρι τῆς ἐλεύσεως τοῦ στόλου. Ὅστις ἐδῶ ὑπὸ πάντων ἀναμένεται μετὰ πλείστης ἀνυπομονησίας, ἔνεκεν τῆς ἀπολύτου ἐλλείψεως χρημάτων καὶ ζωοτροφῶν. Αἱ ζωοτροφαὶ ἐντελῶς σχεδὸν ἐκλείπουν καὶ οἱ στρατιῶται διατρέφονται διὰ σίτου χαλασμένου καὶ βρωμεροῦ. Ἡ σιτοδεία ἀρχίζει νὰ γίνεται ἐπαισθητὴ εἰς τὸ αἰγυπτιακὸν τοῦτο στρατόπεδον, καὶ οἱ αὐστριακοὶ πλοίαρχοι καὶ ἔμποροι, οἱ πλέον ἀφωσιωμένοι φίλοι τῶν Τούρκων, δὲν τοῖς προμηθεύουν πλέον τρῶφιμα ἢ ἄλλο τι, ἐπειδὴ δι' οὐδέν, τῶν ὧσων ἐπώλησαν μέχρι τοῦδε εἰς τὸν Ἰβραήμ Πασσᾶν, ἐπληρώθησαν, καὶ αἱ συναλλαγματικαὶ τὰς ὁποίας ἔλαβον ἔχουσι διαμαρτυρηθῇ. Ἄν οἱ Ἕλληνες ἀρχηγοὶ τοῦ στρατοῦ, ἂν ἡ κυβέρνησις τοῦ Ναυπλίου, ἂν ὁ Κολοκοτρώνης ἀπεφάσίζον. καὶ ἐκ τῶν γραπτῶν ἀναμνήσεων, ἃς ἔχω. καὶ περὶ τοῦ στρατηγικοῦ πολέμου, ὃν ἔμελλον νὰ κάμουν. ἢ ἐλευθερία τοῦ Μορέως θὰ ἦτο τώρα ἐξησφαλισμένη. (δὲν) θὰ ἐθρήνουν τώρα ἐπὶ τοῖς ἰδίοις ἀτυχήμασι καὶ ἐπὶ τῆς ἀτυχοῦς πατρίδος των. ἄνευ συγγενῶν — εἰς τὴν θεραπείαν, καὶ ἃς εἶναι διὰ τελευταίαν φορὰν. Ὁ Ἰβραήμ Πασσᾶς ἀπέσπασε. καὶ τὸ 7^{ον} καὶ τὸ 8^{ον} εἰς μερικὰ χωρία τῶν περιχώρων ἐκείνης τῆς πόλεως. Εἰς τὴν Τριπολιτσᾶν εἶναι περὶ τὰς 2200 ἀνθρώπων πεζικοῦ καὶ ἵππικοῦ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Χουσεῖμ Βέη συνταγματάρχου τοῦ 7^{ου} τῆς γραμμῆς. Εἰς τὸ Ναυαρίνον εἶναι 1500 ἀρναούτῃδες. Ὅλη ἡ δύναμις, ἣν διαθέτει ὁ Ἰβραήμ Πασσᾶς, ἀνέρχεται εἰς 15 χιλιάδας συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐν Πάτραις. Ἡ πόλις αὕτη εὐκολώτατα δύναται νὰ καταληφθῇ. ἐστρατοπέδευεν ἔξω τοῦ φρουρίου ἐκείνου. Ὁ Κολοκοτρώνης πρέπει νὰ καταβάλῃ πᾶσαν προσπάθειαν διὰ νὰ κυριεύσῃ τὸ φρούριον τῶν Πατρῶν καὶ διὰ νὰ καταστρέψῃ τὸ ὑπόλοιπον τῆς πόλεως ταύτης. Ἐπίσης ὀφείλει νὰ

καταβάλλῃ πᾶσαν προσπάθειαν διὰ νὰ κυριεύσῃ τὸ φρούριον τοῦ Μορέως, τοῦ ὁποίου μετ' ὀλίγον θὰ σᾶς ἀποστείλῃ τὸ σχεδιάγραμμα. Ἄν ἔχῃ καρδιὰν ὁ Κολοκοτρώνης πρέπει νὰ καταλάβῃ τὰ δύο ἐκεῖνα ὄχυρά σημεῖα καὶ εἰτα νὰ παρενοχλῇ συνεχῶς τὴν Τριπολιτσάν καὶ νὰ φροντίσῃ καὶ νὰ μεταχειρισθῇ πᾶσαν προσπάθειαν διὰ νὰ τὴν κυριεύσῃ. Ὁ Πετρόμπεης καὶ οἱ ἄλλοι ἀρχηγοὶ τοῦ στρατοῦ δὲν πρέπει νὰ μένουν μὲ σταυρωμένας τὰς χεῖρας. Ἀφοῦ ἐξερευνήσουν τὰς θέσεις τῶν Ἀρναούτηδων τῶν στρατοπεδευσάντων εἰς τὰ περίχωρα τῆς Κορώνης, ὀφείλουν, ἐν ὧρα νυκτός, κατὰ τὰ χαράγματα, ἀλλὰ προτιμότερον τὴν νύκτα, νὰ ἐπιπέσουν κατ' αὐτῶν καὶ συμπλακοῦν καὶ ἐπ' αὐτῶν Ἐκεῖνοι μὲ ὀλίγους, ἐκλεκτοὺς καὶ ἐπιδεξίους ἀκροβολιστὰς πρέπει νὰ ἐπιχειρήσουν νὰ σκορπίσουν καθ' ὅλας τὰς νύκτας τὸν τρόμον εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ Ναυαρίνου, τὸ ὁποῖον ὀφείλουν ἐκ τῶν προτέρων καλῶς καὶ μετὰ προσοχῆς νὰ γνωρίσουν. Ὅφειλουν οἱ ἀκροβολισταὶ νὰ διέλθουν ὀπισθεν τῶν ὀλιγίστων ἐμπροσθοφυλάκων καὶ ἅμα φθάσουν εἰς τὸ πεδῖον νὰ πυροβολήσουν εἰς διαφόρους θέσεις, καὶ ἐνσπεύροντες τὴν ταραχὴν ν' ἀποσυρθοῦν. Τοιοῦτοτρόπως ὀφείλουν, ἂν εἶναι δυνατόν, κάθε νύκτα νὰ κουράζουν τοὺς γυμνοὺς ἤδη Αἰγυπτίους, νὰ τοὺς στερήσουν τὸν ὕπνον καὶ νὰ τοὺς ἀπελπίζουν δύνανται ἀκόμῃ νὰ σώσουν τὴν Ἑλλάδα ἐκ τοῦ τρόπου καθ' ὃν πρέπει νὰ γίνῃ ὁ πόλεμος εἰς τὸν Ἰσραήμ Πασσάν. Ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ὑπερήφανος καὶ ἀμαθής, χωρὶς μέσα καὶ χωρὶς στρατιωτικὴν ἰδιότητα, κατέστη τρομερὸς μόνον ἐνεκεν τῆς ἀκαταλήπτου τῶν Ἑλλήνων δειλίας.

332. ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΒΥΖΑΝΤΙΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 182 Ἀρχείου Ἀλεξ. Σ. Ρώμα).

Τῇ 22 9/βελίου 1826, ἀπὸ Ὑγειονομιστῶν

*Πρὸς τοὺς εὐγενεῖς κυρίους Κόμητα Ρώμαν, Κωνσταντῖνον Δραγῶναν
καὶ Στέφανον Λετῶρον.*

Ἡ φήμῃ τῶν ἐκλαμπροτάτων καὶ φιλογενεστάτων ὑμετέρων ὑποκειμένων μὲ θαρρύνει νὰ ζητήσω τὸ ἔλεος τῆς ἀκρας ὑμετέρας φιλογενείας καὶ φιланθρωπίας· ἐπειδὴ φιλογενέστατοι εἰς τὴν ἐφοδον τοῦ Παλαμηδίου ἀπέβαλον πόδας καὶ κατάστασιν, τοὺς μὲν πόδας πεσὼν ἐκ τοῦ τείχους τοῦ εἰρημένου Παλαμηδίου, τὴν δὲ κατάστασιν εἰς

μισθοὺς στρατιωτῶν, τοὺς ὁποίους εἶχον μαζί μου, καὶ ἐξ ἰδίων μου ἐπλήρωνα, ὥς καὶ τὰ ἀποδεικτικὰ τῆς σεβαστῆς Διοικήσεως ἀποδεικνύουσιν, ἔγεινα ἀνίκανος παρ' ἑαυτοῦ ζῆν, ὥστε ἀποζῶ ἀπὸ φίλων καὶ φιλογενῶν ἐλεημοσύνας· καθὼς καὶ τουτονί (;) τὸν εἰς Κεφαλληνίαν πλοῦν μου πρὸς θεραπείαν τῶν ὑπὲρ φιλτάτης πατρίδος πολυμόχθων ποδῶν μου ἐποίησάμην, διὰ τῆς φιλανθρώπου βοήθειας τοῦ κυρίου καπετὰν Σωτηρίου Μακρῆ, ὅστις μ' ἐδέχθη ἀνέξοδον εἰς τὸ πλοῖόν του· ἐπειδὴ ὅμως ὑπόκειμαι ἔτι εἰς ἔξοδα καθαρτηρίου καὶ θεραπείας τῶν συντριφθέντων μου ποδῶν καὶ ἄλλων παθῶν, τὰ ὅποια ἐκ τῶν ὑπὲρ πατρίδος ταλαιπωριῶν συνέδησαν, προστρέχω εἰς τὸ ἔλεος τῆς ὑμετέρας φιλογενείας καὶ φιланθρωπίας διὰ νὰ συνεισφέρετε καὶ εἰς ἐμὲ ἐκ τῶν συνειθισμένων σας συνεισφορῶν τὴν κατὰ προαίρεσιν συνεισφοράν, διὰ νὰ προὑπαντήσω τὰ ἐξηρημένα ἀναγκαῖα ἔξοδα.

Μένω μὲ ὄλον τὸ ἀνήκον σέβας τῆς ὑμετέρας ἡμενευγενείας ταπεινότατος δοῦλος καὶ πατριώτης

Διονύσιος Ἀρχιμανδρίτης Βυζάντιος

333. Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΣ ΠΡΟΣ Ι. ΦΙΛΗΜΟΝΑ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. Ἀρχείου 6869 Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Ἐκ Ζακύνθου, τῇ 24 9/βρίου 1826 ε. π.

Φιλογενέστατε ἀδελφέ !

Δὲν ἤμποροῦσε βέβαια νὰ ἐκφρασθῇ μὲ τόσην ἐπιτηδεϊότητα καὶ κρίσιν ἄλλος, μ' ὅσην ἡ αἰσθαντικὴ τῆς ψυχῆ ἔλαβε τὴν ἐπιμέλειαν νὰ μοι καταγράψῃ, μὲ τὸ φιλικόν της ὑπὸ τὰς 7 τοῦ προαπελθόντος Σεπτεμβρίου τὴν φυσικὴν καὶ ἡθικὴν κατάστασιν τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων. Εἰς αὐτὴν τὴν ἐπιστολήν της βλέπει ὁ κάθε αἰσθαντικὸς ὅλα τὰ πράγματα, τὰ ὅποια ἐπήγασαν ἐκ τῆς βδελυρᾶς διχονοίας καὶ ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἐδοκίμασεν ἀδίκως τόσας ζημίας, ὅσας ὁ ἴδιος ἐχθρὸς της δὲν ἤμποροῦσε νὰ τῆς προξενήσῃ, ἐὰν δὲν ὠφελεῖτο ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ἰδίους Ἑλληνας, καὶ ὅτι διὰ τὴν ἐλεεινὴν κατάστασιν της τώρα δὲν μένει ἄλλο, εἰμὴ μία ἐξωτερικὴ ἄλλη δύναμις, νὰ ἐξομαλύνῃ τὰς δυστυχίας της καὶ νὰ ρυθμίσῃ εἰς τὸ καλὸν τὰς διαιρέσεις καὶ ἐχθρας, τὰς ὁποίας μόνοι οἱ Ἑλληνες δὲν δύνανται νὰ κάμωσι, τυφλώττοντες ἀπὸ τὰ πάθη των, καὶ αἱ ὀλίγαι νίκαι των κατὰ τοῦ ἐχθροῦ δὲν εἶναι ἱκαναὶ νὰ τῆς προξενήσουσιν τὴν ὑπαρξιν. Ὅλα ταῦτα, Κύριε, μολοντί καλῶς γεγραμμένα εἰς τὴν ἐπιστολήν της, εἶναι γνωστὰ καὶ εἰς ἐμὲ μὲ ἄκραν ἀγανάκτησιν καὶ λύπην τῆς

ψυχῆς μου, καὶ δὲν περιμένω ἄλλο, εἰμὴ τὴν συμπάθειαν τῆς Βρετανίας εἰς τὰ Ἑλληνικὰ παθήματα καὶ τὸν ἐρχομὸν τοῦ περιφήμου Λόρδ Κόχραν, διὰ τὸ νὰ ἡμπορέσῃ νὰ βελτιώσῃ τὰ πεπτωκότα Ἑλληνικὰ πράγματα καὶ νὰ μορφώσῃ τὸ ἄμορφον καταστημένον ἐκ τῶν διχονοιῶν (φεῦ!) τῆς Ἑλλάδος. Ὅλα τ' ἄλλα δὲ εἶναι μάταια καὶ δὲν εἶναι ἱκανὰ νὰ κάμωσι καμμίαν διόρθωσιν εἰς ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι δὲν ἔχουσιν ἄλλο τέλος, εἰμὴ τὴν ἀπολαβὴν καὶ τὴν φιλοδοξίαν. Ἐπειδὴ λοιπὸν καὶ κατὰ πάντα εἴμεθα σύμφωνοι, κρίνω περιττὸν νὰ τῆς ἐπαναλαμβάνω τὰ ἴδια καὶ νὰ στενοχωρῶ τὴν ψυχὴν μου δι' ἓνα τοιοῦτον μέγα κακόν, τὸ ὅποιον ἐγινε σχεδὸν ἀδιόρθωτον.

Σὰς εὐχαριστῶ περιπλέον καὶ τὴν μετὰ κρίσεως καταγραφὴν τῶν εἰδήσεών της καὶ ἐπιθυμῶ νὰ μὲ ἀξιῶτε ἀκολούθως τῶν τοιούτων, ἐνῶ ἀκόμη εὐγνωμονῶ καὶ διὰ τὴν προθυμίαν περὶ τῶν πρὸ καιροῦ ὑποσχεθησομένων μοι ἀρχαιοτήτων.

Χαίρομαι δὲ καὶ διὰ τὴν σύστασιν τοῦ Θρακομακεδονικοῦ πολεμικοῦ Σώματος, τοῦ ὁποίου τὰς προοδεύσεις γνωρίζει ὁ κάθε φιλέλλην εἰς τὴν ἀξιότητά της, διὰ τὴν ὁποίαν αἰτίαν καὶ Ἐφορος αὐτοῦ κατ' ἀξίαν ἐπροβιάσθη.

Ὅσον ἀποδλέπει δὲ εἰς τὸ ζήτημά της, τὸ ὅποιον μὲ τὸ προλαβὸν γράμμα της μὲ ἐρωτᾷ, ὁ κύριος Ζαχαριάδης θέλει ἀναχωρήσῃ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἀπ' ἐδῶ, ὅστις θέλει σὰς ὁμιλήσῃ διὰ ζώσης δι' ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον ἐπιθυμῶ.

Ἄς δεχθῇ δὲ κατὰ τὸ παρὸν τοὺς ἀπὸ καρδίας ἀσπασμούς μου καὶ τὴν εὐχαρίστησίν μου τὸ νὰ εἶμαι

Προθυμώτατος τῶν ἐπιταγῶν της

Κωνστ. Δραγῶνας

Πρὸς τὸν Εὐγενέστατον Κύριον Ἰωάννην Φιλήμονα.

Εἰς Ναύπλιον.

334. I. ΡΩΜΑΙΗ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6870 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Modone li 26 Novembre 1820

Mio sempre caro ed ottimo amico,

Non sicuro della partenza per cotesta del nostro amico David, ho consegnato al Sig. Capitano Sbutica un plico per Voi, contenente due mie al vostro indirizzo ed in ciascuno di esse amichevoli affettuosi saluti di Papa Ciccio per voi e per gli amici. Ei mi à promesso di scrivervi colla prima sicura occasione, perchè à cose a dirvi di qualche interesse. Si duole della poca frequenza delle occasioni che vi sono trà di questa e di

cotesta piazza, poichè egli non ne trascurerebbe alcuna per procurarsi il piacere d'intrattenersi con Voi. Se il Sig. Sbutica non vi consegna immediatamente dopo del suo arrivo il mio plico, chiedete gliene conto. La sua dispersione mi sarebbe oltremodo spiacevole e dolorosa per delle ragioni che è facile d'immaginare. Si è alla vigilia di desolante penuria. Giammai la mia situazione è stata tanto affliggente in due mie emigrazioni, come quella attuale di oggi. L'amico David, ove il voglia, potrà farvene una verace dipintura. Mi taccio per ora per non recarvi molesta spiacevole sensazione.

Abramo mi odia, e, per dirlo con enfasi, smoderatamente e senza molta ragione mi odia. Fia tutto pello meglio. Forse l'amico David ha bisogno di danaro ed è probabile che ve ne chiegga in mio nome. Se lo potete, ed il potete, ed ove il vogliate, dategliene. Io vi risponderò di ciò che sarete per dargli.

Si aspetta colla più viva impazienza la Flotta Egiziana. Arriverà dessa presto? Lo spero ed ardentemente lo bramo. Desiano moltissimi con ansietà la venuta suo «come l'Araba Fenice. Che vi sia, ciascun lo dice, ove sia, nessun lo sa». Sarà quel che sarà - Allacherim.

Vorrei dirvi tante e poi tante cose, le riservo a miglior tempo. Agli ottimi amorevoli amici Signor Conte de Roma, Dottor Stefano ed agli altri, tantè cose amichevoli in nome mio. Alla di loro ricordanza richiamatemi e nel di loro cuore tenetemi ognora vivo, siccome dessi vivono e voi vivete e viverete mai sempre in quello del vostro affezionatissimo amico e f.:

Giovanni Romei

P. S. Piacciavi di dar corso alla qui acclusa per Corfù e di farmene pervenire la risposta, ove per avventura possa esservi indiritta.

*All' Ornatissimo e preggevole Signore il Signor Costantino
Dragona, Priore del Lazzeretto Sanitario. In Zante.*

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Μοθώνη, 26 Νοεμβρίου 1826

Πάντοτε ἀγαπητὲ καὶ ἀριστε φίλε.

Μὴ ὦν βέβαιος περὶ τῆς ἀναχωρήσεως, διὰ τὰ φέρῃ τὴν παροῦσαν, τοῦ φίλου μας Δαβὶδ, παρέδωσα εἰς τὸν Κ^{ον} πλοίαρχον Σβούτικα ἕν δέμα δι' ὃμας, περιέχον δύο ἐπιστολάς μου πρὸς τὴν διεύθυνσίν σας καὶ εἰς

ἐκατέραν φιλικούς χαιρετισμούς τοῦ παπᾶ Τσίτσιου διὰ σᾶς καὶ τοὺς φίλους. Οὗτος μοὶ ὑπεσχέθη νὰ σᾶς γράψῃ διὰ τῆς πρώτης ἀσφαλούς εὐκαιρίας, διότι ἔχει νὰ σᾶς εἰπῇ πράγματα ἐνδιαφέροντα. Λυπείται διὰ τὴν σπανιότητα εὐκαιρίας μεταξὺ τοῦ μέρους τοῦτου καὶ ὑμῶν, διότι οὗτος δὲν θὰ ἡμέλει ποτὲ νὰ συνεννοῇται μεθ' ὑμῶν εὐχαρίστως. Ἄν ὁ Κ^{ος} Σδούτικας δὲν σᾶς παραδώσῃ εὐθὺς μετὰ τὴν ἀφιξίν του τὸ δέμα, νὰ τοῦ ζητήσετε τὸν λόγον. Ἡ ἀπώλειά του θὰ μοὶ ἦτο ἀπείρως δυσάρεστος καὶ λυπηρὰ διὰ λόγους, οὓς εὐκόλως φαντάζεσθε. Εἶναι ἡ παραμονὴ ἀπελπιστικῆς σιτοδείας. Οὐδέποτε ἡ θέσις μου ὑπῆρξε πλέον λυπηρὰ, κατὰ δύο μεταναστεύσεις μου, καθὼς ἡ παροῦσα. Ὁ φίλος Δαβίδ, ὅταν θελήσῃ δύναται νὰ σᾶς κάμῃ μίαν ἀληθῆ περιγραφὴν. Σιγῶ πρὸς τὸ παρὸν διὰ νὰ μὴ σᾶς ἐπιφέρω δυσάρεστον αἰσθησιν.

Ὁ Ἀδραάμ μὲ μισεῖ, καὶ διὰ νὰ τὸ εἰπῶ μετ' ἐμφάσεως, ὑπερβολικῶς καὶ ἀνευ μεγάλης αἰτίας μὲ μισεῖ. Εἴθε νὰ ἀποδῇ τὸ πᾶν ἐπὶ τὸ βέλτιον. Ἰσως ὁ φίλος Δαβίδ ἔχει ἀνάγκην χρημάτων καὶ πιθανῶς νὰ σᾶς ζητήσῃ ἐξ ὀνόματός μου. Ἄν δύνασθε καὶ τὸ θελήσετε, δώσατέ του. Ἐγὼ θὰ ἀνταποκριθῶ εἰς ὅ,τι τοῦ δώσετε.

Ἀναμένεται μετὰ ζωηροτάτης ἀνυπομονησίας ὁ Αἰγυπτιακὸς στόλος· θὰ φθάσῃ ταχέως; Τὸ ἐλπίζω καὶ διακαῶς τὸ ἐπιθυμῶ. Πλείστοι προσδοκοῦσι ἀνυπομόνως τὴν ἀφιξίν του «ὡς τοῦ Ἀραβικοῦ Φοίνικος· ὅτι ὑπάρχει, ὁ καθεὶς τὸ λέγει, ποῦ ὑπάρχει, οὐδεὶς τὸ γνωρίζει».

Ἄς γίνῃ ὅ,τι γίνῃ. Ἀλλαχ - κερὶμ.

Ἦθελα νὰ σᾶς εἰπῶ τόσα καὶ τόσα πράγματα, ἀλλ' ἐπιφυλάσσομαι εἰς κρείσσονα χρόνον. Εἰς τοὺς ἀρίστους καὶ ἀγαπημένους φίλους Κόμητα Ρώμαν, δόκτορα Στεφάνου καὶ λοιπούς, τόσους φιλικούς χαιρετισμούς ἐξ ὀνόματός μου. Εἰς τὴν μνήμην των ἀνακαλέσατέ με καὶ διατηρήσατέ με εἰς τὴν καρδίαν των καθὼς οὗτοι καὶ ὑμεῖς ζητε καὶ θὰ ζῆτε πάντοτε εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἀφωσιωμένου φίλου καὶ ἀδελφοῦ

Ἰωάννης Ρωμαῖν

Υ.Γ. Εὐαρεστηθῆτε νὰ ἀποστείλετε τὴν ἐσώκλειστον εἰς Κέρκυραν καὶ νὰ μοὶ στείλῃτε τὴν ἀπάντησιν, ἂν κατὰ τύχην σᾶς διευθυνθῇ.

Εἰς τὸν Ἐκλαμπρον καὶ ἱατροπῇ Κύριον Κύριον Κωνσταντῖνον
Δραγώναν ὑγειονόμον. Ζάκυνθος.

335. Ι. ΜΟΡΕΤΤΗΣ ΠΡΟΣ ΔΙΟΝ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀρθ. 6875 Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Ve Consolato Pontificio

in Zante

Zante li 12 Decembre 1826

N° 251

Circolare

Distintissimo Sig^e Conte,

Il Capitano Francesco Vecchini del pielego pontificio denominato St Elmo, giunto in questo porto li 10 c^{te} proveniente d'Ancona ed ammesso alla pratica soltanto jeri alle ore 11. a M. Carico di farina di grano e formentone, caricato in detto Ancona dalli Sign. Marco Terni e Compⁱ per conto e rischio dei Sign. Ricevitori di qui, Lei Signori Conte, Dr Stefano, Costantino Dragona, come rilevasi dalla rispettiva Polizza di carico, segnata li 4 Novembre decorso. Puntò jeri stesso in questa mia Cancellaria la sua pruova di fortuna pei fortunali sofferti durante la sua lunga e seguita Navigazione, tanto pei danni avuti al suo naviglio, quanto per quelli che puoli avere avuto il carico da tanto tempo al suo Bordo, in questa stagione, dall'acqua della Sentina e da quella di coperta; e ciò fece a scansamento d'ogni equivoco ed a di lui cautela.

È quindi del mio ministero d'ufficio il doverle comunicare l'esistenza di detto atto, pronto ad ogni di Lei richiesta, rilasciarlene copia autentica, intimamente convinto ch' Ella prenderà in considerazione la circostanza successa al detto Capitano e si compiacerà accusarmi il ricevimento di questa mia Notificazione. In caso contrario il riscritto Capitano sarà costretto proseguire giuridicamente li suoi passi ed atti presso questa nobile Corte di Commercio contro chi spetta. Bramerebbe egli del pari, se mai dovesse proseguire più oltre il suo viaggio, essere alquanto libato per li sucennati motivi, e ciò per maggior sicurezza del carico stesso.

Gradisca, Signor Conte, li sensi della mia profonda stima, coi quali mi rassegno

Di Lei Distintissimo Signor Conte

L'ummo e Devmo Servitore
H Cave Vice Console Pontificio
Dre Moretti

Al Nobile Signore Il Signor Dionisio Conte De Roma.

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Ὑποπρόξευσις τοῦ Ποντίφηκος
ἐν Ζακύνθῳ

Ζακύνθος, 12 Δεκεμβρίου 1826

Ἀρ. 251

Ἐγκύκλιος

Ἐξοχώτατε Κύριε Κόμη

Ὁ πλοίαρχος Φραγκίσκος Βεκκίνης τοῦ ποντιφικικοῦ τραμπάκλου, ὀνομαζομένου Ἀγ. Ἐλμου, φθάσας εἰς τὸν λιμένα τοῦτον τὴν 10 τρέχοντος, ἐρχόμενος ἐξ Ἀγκῶνος καὶ συγκοινωνήσας μόνον χθὲς τὴν 11 ὥραν, ἔχει φορτίον ἀλεύρου ἐκ οἴτου καὶ ἀραβοσίτου, φορτωθὲν εἰς Ἀγκῶνα παρὰ τῶν κυρίων Μάρκου Τέρνη καὶ Σ^{ος} διὰ λογαριασμὸν καὶ εἰς βάρος τῶν Κυρίων Παραληπτῶν ἐνταῦθα, Ὑμῶν κ. Κόμη, τοῦ Δ^{ος} Στεφάνου, τοῦ Κωνσταντίνου Δραγῶνα, καθὼς ἐξάγεται ἐκ τῆς σχετικῆς φορτωτικῆς, χρονολογουμένης ἀπὸ 4 Νοεμβρίου παρελθόντος. Διεμαρτυρήθη χθὲς εἰς τὸ γραφεῖον μου διὰ τὴν δοκιμασίαν τῆς τύχης ὡς ἐκ τῶν θυελλῶν κατὰ τὸ διάστημα τοῦ μακροῦ καὶ συνεχοῦς πλοῦ, τόσον διὰ ζημίας ὥς ὑπέστη τὸ πλοῖον του, ὅσον καὶ δι' ἐκείνας, ὥς ἴσως θὰ ἔλαβε τὸ φορτίον, πρὸ τόσου χρόνου ἐντὸς τοῦ πλοῦ, κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, ἐκ τοῦ ὕδατος τῆς καρίνης καὶ τοῦ καταστρώματος, ἐπραξε δὲ τοῦτο πρὸς ἄρσιν πάσης παρεξηγήσεως καὶ δι' ἀσφάλειαν ἑαυτοῦ.

Ὅθεν χρέος ὑπηρεσιακὸν μοι εἶναι νὰ σᾶς ἀνακοινώσω τὴν ὑπαρξίν τῆς ἄνω εἰρημένης πράξεως, ἐτοίμης εἰς πᾶσαν ἀναζήτησίν σας, νὰ σᾶς ἐπαφίσω αὐθεντικὸν ἀντίγραφον, βαθῶς πεπεισμένος, ὅτι θὰ λάβητε ὑπ' ὄψει σας τὴν περίπτωσιν τὴν ἐπισυμβᾶσαν εἰς τὸν βρῆθέντα πλοίαρχον καὶ θὰ εὐαρεστηθῆτε νὰ μοι γνωστοποιήσῃτε τὴν λήψιν τῆς παρούσης δηλοποιήσεως ἡμῶν. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ὁ πλοίαρχος θὰ εὐρεθῇ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐξακολουθήσῃ δικαστικῶς τὰ διαδήματά του καὶ τὰς πράξεις του, παρὰ τῇ ἀξιοτίμῳ ἐμποροδικείῳ κατὰ τῶν ἐνδιαφερομένων.

Ἐπιθυμεῖ οὗτος ἐπίσης, ἂν ἐπρόκειτο νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ ταξείδιόν του, νὰ ἐκβάλῃ ἐν μέρει τὰ ἐμπορεύματα διὰ τοὺς ἄνω εἰρημένους λόγους, καὶ τοῦτο διὰ μεγαλειτέραν ἀσφάλειαν τοῦ ἰδίου φορτώματος.

Δεχθῆτε, κ. Κόμη, τὰς ἐκφράσεις τῆς βαθείας ἐκτιμῆσεώς μου, μεθ' ὧν ὑποσημειοῦμαι κλ. κλ.

Ταπεινότητος δοῦλος

Ὁ ἱππότης καὶ ποντιφικικὸς Ὑποπρόξενος

Δ^{ος} Μορέττης

Εἰς τὸν Εὐγενῆ Κύριον Κύριον Διον. Κόμητα Ρώμαν. Ζακύνθος.

(Δ Ε Κ Ε Μ Β Ρ Ι Ο Σ)

336. Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΖΑΚΥΝΘΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ

(Πρωτόγραφον σχέδιον. Ἀριθ. 6873 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

*Ἐκ Ζακύνθου, τῇ 2/14 Δεκεμβρίου 1826**Πρὸς τὴν Διοικητικὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Ἑλλάδος.*

Καθ' ὃν καιρὸν ἐλήφθη ἡ Σεβ. ἐπιστολὴ, μνηολογημένη τῇ 17 Ὀκτωβρίου ἀπελθόντος ὑπ' ἀριθ. 3444 τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς, εἶδομεν μετ' εὐχαριστήσεως τὰ ἐκθετόμενα ὡς πρὸς τὸ πολυθρύλλητον ὑποκείμενον τῆς ἐξαποστολῆς τινων φορτικῶν πρὸς βοήθειαν καὶ ἀνακούφισιν τῶν Ἑλληνικῶν Δυνάμεων. Ἐξ αὐτῆς τῆς ἐπιστολῆς ἐμάθομεν, ὅτι ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ, πεπεισμένη τέλος πάντων ἀπὸ τὸ φιλοδίκαιον καὶ ἀπὸ τὴν ὀρθότητα τῶν λόγων μας, ἐγνώρισε φανερά, ὅτι αἱ παρ' ἡμῶν ἐνεργηθεῖσαι ἀποστολαὶ ἐκτελέσθησαν ἐπὶ καλῷ τῶν κοινῶν συμφερόντων καὶ διὰ τὰ ὅποια ἐργαζόμεθα πάντοτε μὲ ζέσιν καὶ πόνον, ἐνῷ οὐδεὶς ἄλλος ἰδιαιτερός ἢ τελικὸς σκοπὸς δὲν μᾶς κινεῖ νὰ τὰ ἐπεξεργαζόμεθα μὲ ἄλλο πνεῦμα. Εὐχαριστοῦμεθα λοιπόν, ὅτι καὶ ἐκ ταύτης τῆς περιστάσεως ἔλαβον νέαν αἰτίαν τὰ Διοικητικὰ Μέλη τῆς Ἑλλάδος νὰ πληροφορηθῶσιν, ὅτι ἡ ἡμετέρα ὁδηγία καὶ αἱ πραγματικαὶ ἡμῶν ἐργασίαι, ἐπιστηριζόμεναι εἰς ἀρχὰς βασίμους καὶ μονίμους, δὲν ἀποβλέπουν εἰς ἄλλο τι ὑποκείμενον, εἰμὴ εἰς τὴν ἐθνικὴν εὐτυχίαν καὶ δόξαν. Αὐτὸ τοῦτο εἶναι τὸ καθαυ τὸ ἔργον μας καὶ εἰς αὐτὸ καταγινόμεθα νυχθημέρως, ἕως οὗ νὰ ἴδωμεν, θεῖα ἐμπνεύσει καὶ βοηθείᾳ ἐνεργούμενον, ἐν αἴσιον τέλος τῶν Ἑλληνικῶν ἀγώνων.

Κατὰ τὴν τελευταίαν ἀγγελίαν τοῦ ἀρίστου φιλέλληνος Κ^{ου} Θ. Πετρίνη, τοῦ ἐνεργοῦντος μὲ πόθον τὰς φιλανθρώπους καὶ γενναίας διαταγὰς τοῦ διὰ παντὸς ἀγωνιζομένου ὑπὲρ τῆς πανευδαιμονίας τῶν Ἑλληνικῶν ὑποθέσεων λαμπροῦ ἐκείνου ἱππότου Κ^{ου} Εὐνάρδου, ἔχομεν τὴν εὐχαρίστησιν νὰ διευθύνωμεν καὶ τώρα εἰς τὴν Διοικητικὴν Ἐπιτροπὴν τὸ Παππαλίνικον Τραμπάκουλον ὑπὸ τῆς ὀνομασίας «Ἀγίου Ἑλμου» καὶ πλοιαρχούμενον ἀπὸ τὸν Φραγκίσκον Βεκίνη, φορτωμένον εἰς Ἀγκώνην, ἐκ διαταγῆς τοῦ ἰδίου Κ^{ου} Πετρίνη, ἀπὸ τοὺς Κ^{ους} Μάρκον Τέρνην καὶ Σ^α ἀπὸ τὰ ἐπόμενα εἶδη:

277 σακκία ἄλευρον σίτου ἀπὸ λίτρας τῆς Ἀγκώνης 95079 καὶ 300 ρούβια τῆς Ἀγκώνης ἀραπόσιτον. Ἐνῷ διὰ τὴν ποσότητα καὶ ποιότητα αὐτῶν τῶν εἰδῶν ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ ἄς πληροφορηθῇ ἐκ τῆς φορτωτικῆς ἀποδείξεως, ἥτις ἀποστέλλεται πρὸς αὐτὴν ἀπὸ τοὺς προρρηθέντας Κ^{ους} Μάρκον Τέρνην καὶ Σ^α, τὴν ἐπιστολὴν τῶν ὁποίων ἐμπερικλείομεν. Ἐστω πρὸς πληροφορίαν καὶ διεύθυνσιν τῆς

Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι αὐτὸ τὸ Παππαλίνικον πλοῖον καθ' ὅδον εἰς τὴν διαπλοῖαν τοῦ ἔκαμε νερά καὶ δι' αὐτὴν τὴν αἰτίαν, διὰν ἔφθασεν ἐδῶ ὁ αὐτὸς πλοιάρχης, ὑπεχρεώθη νὰ ἐλαφρώσῃ τὸ φορτίον του, διὰ νὰ ἡμπορέσῃ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν διάπλουν του καὶ νὰ ἀσφαλίσῃ ἐνταυτῇ τὸ πλοῖον καὶ τὸ ἴδιον φορτίον. Ὅθεν μᾶς ἄφησεν εἰς περιλαβὴν μας ἑκατὸν σακκία ἐκ τοῦ ἀλεύρου, ζυγισμένα ἀπὸ τὸ ἐδῶ Τελώνιον λίτρας ἐνετικᾶς . . . Αὐτὸ τὸ ἄλευρον, κατὰ ἀποδεικτικόν, τὸ ὁποῖον σᾶς ἐσωκλείομεν πρὸς ὁδηγίαν σας, παρακαταθέσαμεν εἰς τόπον ἀσφαλῆ, ἕως οὐ νὰ εὐρωμεν εὐκαιρον πλοῖον, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ τὸ φορτώσωμεν ὁμοῦ μὲ κάμποσον παξιμάδι, ἢ ἄλλο τι εἶδος τροφίμου, καὶ οὕτω νὰ τὸ ἀποστείλωμεν ὅσον τάχιον δυνηθῶμεν.

Ὁ αὐτὸς Κ^{ος} Πετρίνης σὺν τοῖς ἄλλοις μᾶς εἰδοποιεῖ, ὅτι, ἐκτὸς τούτου τοῦ προρρηθέντος φορτίου, ἀπεστάλησαν εἰσέτι εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Διοίκησιν τὰ ἐφεξῆς φορτηγὰ: 1 φορτίον τροφίμων μὲ τὸ πλοῖον τοῦ Κ^{ου} Σπυρίδωνος Βιτάλη, κυβερνούμενον ἀπὸ τὸν καπ. Μεσσήνην. 3 φορτηγὰ ὡσαύτως μὲ τρόφιμα, διευθυνόμενα ἀπὸ Κέρκυραν. 1 ἕτερον μὲ τρόφιμα, φορτωμένα εἰς Ἀγκώνην καὶ μεταφερόμενα εἰς τὸ πλοῖον τοῦ καπετ. Βέργου. 1 ἄλλο μὲ τροφὰς μὲ τὸν καπετ. Βερναδάκην. 1 ἄλλο παρομοίως μὲ τὸν καπετ. Λαζαρίνην, μὲ τὸ ὁποῖον ἀποστέλλεται καὶ μόλυβδος. 1 ἕτερον ὡσαύτως μὲ τὸν καπετ. Μαντζίνην καὶ 2 ἄλλα ἦσαν σχεδὸν ἑτοιμα νὰ ἐκπλεύσουν ἐξ Ἀγκώνης μὲ τὰ πλοῖα τῶν καπετ. Πόλλοβικ καὶ Τρόνη, καθὼς 1 ἕτερον μὲ καπετ. Ἀλιφεράκην, φορτωμένον εἰς Λιδόρνον.

Ἐπάνω εἰς τὴν παρούσαν ἀποστολὴν τοῦ φορτίου μὲ καπετ. Βελίνην, ὅστις εἶναι καὶ παραδοτὴς ταύτης τῆς ἡμῶν ἐπιστολῆς, ὁ Κ^{ος} Πετρίνης μᾶς ἀναγγέλλει, ὅτι αὐτὸ τὸ φορτίον ἦτον ἐξ ἀρχῆς ἀφιερωμένον διὰ τὴν ἐν Γραμβούσῃ τῆς Κρήτης Φρουράν· ἀλλ' οὕτως ὁ νουνεχὴς φιλέλλην ἐστοχάσθη κάλλιον νὰ τὸ διευθύνῃ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Διοίκησιν, πρὸς τὴν ὁποῖαν γράφει ρητῶς, κατὰ τὸ αὐτοῦ γράμμα, τὸ ὁποῖον συντροφεύομεν, ὅτι ἐξ αὐτοῦ τοῦ φορτίου τὰ δύο τρίτα ἔχει διωρισμένον νὰ ἀποστέλωνται εἰς τὴν Κρήτην καὶ εἰς τὴν Μάνην, δηλαδὴ τὸ μὲν εἰς τὴν Ἐφορίαν τῆς Σπάρτης, τὸ δὲ εἰς τὸ τεῖχος τῆς Γραμβούσης. Ὅθεν δι' αὐτὴν τὴν διανομήν, προσδιωρισμένην ὡς ἀνωτέρω ἐξεθέσαμεν, εἰμεθα ἐπιφορτισμένοι νὰ τὴν ἀναγγεῖλωμεν εἰς τὰ προρρηθέντα μέρη, τὰ ὁποῖα ἐπροειδοποιήθησαν καὶ ἀπὸ τὸν ἴδιον διατακτὴν.

Δίδοντες τέλος τῆς παρούσης ἡμῶν ἐπιστολῆς, συσταίνομεν ἐκ νέου ἀπὸ ψυχῆς εἰς τὴν φρόνησιν τῆς Σεβαστῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως, ἵνα ἀναλάβῃ εἰς σκέψιν τὸ οὐσιωδέστατον ὑποκείμενον τῆς ἀποστολῆς ἐθνικῶν πραγμάτων εἰς Εὐρώπην μὲ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν μεταφερόντων τὰς τροφὰς, κατὰ τὴν αἴτησιν καὶ πρότασιν τοῦ Κ^{ου}

Θ. Πετρίνη, διότι ἀπὸ τὴν ἐκτέλεσιν ἐνὸς τοιούτου ἐπιχειρήματος ἀποδείχνει εἰς τὰ φιλόανθρωπα Κομιτάτα τῆς Εὐρώπης τὴν καλὴν οἰκονομίαν καὶ κυβέρνησιν τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως, ἥτις χρεωστεῖ νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν ἐθνικὴν ὑπόληψιν.

337. ΒΙΑΡΟΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ (ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ)

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 183 Ἀρχείου Ἀλεξ. Σ. Ρώμα¹).

Κέρκυρα, 5/17 Δ/βρίου 1826

Κύριε μου.

Εἶμαι ὑποχρεωμένος ἰδιαιτέρως ὑμῖν διὰ τὰς ἀποσταλείσας εἰς ἐμὲ ἐπιστολάς μολονότι εἶναι παλαιᾶς ἡμερομηνίας. Ἡ ἀπόφασις τῆς ἀνταποκρίσεως παρέχει αἰσθητὴν εἰς τὰς ἐθνικὰς ὑποθέσεις, καὶ εἰς τὴν ἀπόφασιν ταύτην εἶναι ἀποδοτέα ἐπίσης ἡ αἰτησις, ἣν ἔλαβον ἐδῶ, ὅπως τροφοδοτήσω τὸ φρούριον Χλουμοῦτσι, ὅπερ νομίζω ὅτι εἶναι τὸ ἀρχαῖον φρούριον Tornese. Εἰς ὑμᾶς συνιστῶ ἰδιαιτέρως τὴν ἐσώκλειστον δι' ὑμᾶς καὶ διὰ τοὺς κυρίους Ρώμαν καὶ Στεφάνου καὶ θὰ μὲ ὑποχρεώσητε ἀπείρως ἀνακοινοῦντές μοι τί θὰ κρίνητε πρέπον νὰ πράξῃτε.

Θὰ σᾶς ἐστελλον τὸ ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς τῆς κυβερνήσεως ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, ἂν μ' ἐξήρκει ὁ χρόνος ἢ ἂν ἐχρησιμοποιοῦν ἄλλας χεῖρας διὰ τοιαύτας ἀνταποκρίσεις, ἵνα γνωστῇ καὶ παρ' ὑμῶν καὶ παρὰ τῶν ἄλλων κυρίων, καὶ μοῦ φαίνεται δικαιολογημένη προθυμία νὰ τροφοδοτηθῇ ἐν σημείον ὀχυρόν, καὶ κρινόμενον ὡς πολὺ σημαντικὸν δι' ὅλον ἐκεῖνο τὸ μέρος τῆς Πελοποννήσου.

Μένω εἰς τὰς διαταγὰς σας. Ἐχω τὴν τιμὴν κλ. κλ. κλ.

Ὑμέτερος

Β. Κόμης Καποδίστριας

Υ. Γ. Σὰς ἐσωκλείω τὴν ἀπάντησίν μου εἰς τὸν κ. Σισίνην διοικητὴν τοῦ φρουρίου, ἐνσφραγίστως.

338. Β. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 184 Ἀρχείου Ἀλεξ. Σ. Ρώμα).

Κέρκυρα, τῇ 5/17 Δεκεμβρίου 1826

Πρὸς τοὺς φιλογενεῖς Κυρίους Κ. Ρώμαν, Στέφανον καὶ Δραγῶναν.
Ζάκυνθον.

Χθὲς τὸ ἑσπέρας ἔλαβα μόνον τὴν διαταγὴν τῆς Σεβαστῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς 22 7/6ρίου, ἵνα προσπαθῇσιν κατὰ τὸ δυνα-

¹ Κατὰ τὴν ἐκτύπωσιν δὲν εἶχονεν ὅπ' ὄψιν τὸ πρωτότυπον.

τὸν νὰ λάβῃ τὸ φρούριον Χλουμοῦτζι παξιμάδι καντάρια 450 καὶ τὸ αὐτὸ παξιμάδι νὰ σταλῇ εἰς παραλαβὴν τοῦ ἐκεῖ φρουράρχου Μιχαὴλ Σισίνῃ· ἐνταῦθα παξιμάδι δὲν ἔχω, ἀλλ' εἰξέσω, διὰ τὰ ἀπ' Ἀγκῶνος ἐξαποσταλθέντα αὐτοῦ πλοῖα ἔχουσι καὶ παξιμάδι, καὶ σίτινον ἄλευρι καὶ ἀραποσίτικον, δι' ὃ νομίζω χρέος μου νὰ εἰδοποιήσω πρὸς τὴν φιλογενεῖάν σας ταύτην τὴν διαταγὴν τῆς Σεβαστῆς Ἐπιτροπῆς καὶ νὰ παρακαλέσω τὸν Ἐθνικὸν ζῆλον σας νὰ ἐξετάξῃ ἐὰν ἐκ τῶν προσταλθέντων τὸ Χλουμοῦτζι ἐφωδιάσθῃ, διότι ἡ διαταγὴ εἶναι ὡς οἴδατε, πεπαλαιωμένης ἐποχῆς καὶ ἐὰν δὲν ἐφωδιάσθῃ εἰμαι βέβαιος διὰ τὴν εὐαρεστήσει τὴν Ἑλληνικὴν Διοίκησιν, παρακινούντες ἢ τὸν Ρόγκην ἢ τὸν Πρόλλοδικ νὰ ὑπάγῃ νὰ ἀφίσῃ εἰς τὸ Χλουμοῦτζι ταύτην τὴν ποσότητα, ἢ κατ' ἄλλον τρόπον ἐξ αὐτῶν τῶν φορτίων νὰ ἀφαιρέσῃτε καὶ μὲ μικρὰ πλοιάρια νὰ ἐξαποστείλῃτε εἰς αὐτὸ τὸ φρούριον τὴν διαταχθεῖσαν ποσότητα καὶ οὕτω γίνεται καὶ οἰκονομία ἐξόδων μετακομίσεως. Ἐὰν αὕτη ἡ ποσότης παξιμαδίου δλόκληρος δὲν ὑπάρχει, καὶ μὲ σίτινο ἄλευρι εἰμπορεῖτε νὰ ἀναπληρώσῃτε τὴν ἑλλειψιν. Περὶ τῆς παρούσης εἰδοποιήσεως καὶ περὶ τοῦ διὰ τὴν ἀναφορικῶς πράξετε, παρακαλῶ νὰ δώσῃτε εἰδῆσιν τῆς Σεβαστῆς Ἐπιτροπῆς καὶ πρὸς τὸν Κ^{ον} Σισίνην. Παρακαλῶ προσέτι δεχθῆτε τοὺς πρὸς ἓνα ἕκαστον τῆς ὑμετέρας φιλογενείας ταπεινοὺς μου χαιρετισμοὺς

Μὲ τὸ ἀνῆκον σέβας τῆς ὑμετέρας φιλογενείας

Ταπεινὸς δοῦλος

Β. Κ. Καποδίστριας

339. Ι. ΕΥΝΑΡΔΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Ἀντίγραφον. Ἀριθ. 6780 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Genève le 6/18 De 1826

*Monsieur Marino J. Stefano, Conte de Roma et C. Dragona.
à Zante.*

J'ai l'honneur de vous recommander de la manière la plus particulière Monsieur le Docteur Gosse, membre du Comité de Genève, qui se rend en Grèce pour y dévouer son cœur et son talent au service de votre malheureuse patrie. Monsieur Gosse, célèbre médecin, va gratuitement en Grèce pour être utile à ses semblables, il sera en outre chargé de surveiller avec les Amiraux Tombazi et Miaouli les subsistances qui seront envoyées à Hydra à une Commission dont il est membre.

J'ouvre à Mr Gosse un crédit sur vous de deux mille piastres

fortes à mesure qu'il en fera usage. Vous voudrez bien vous en rembourser sur Mr Semiani et Co d'Ancone. Cependant comme il serait possible qu'il ne se prevalait de tout ce crédit, vous ne fournirez pas sur Mr Simiani avant que Mr Gosse n'ait pris le fond chez vous.

Agréez, Monsieur, l'assurance de ma haute considération

(signé) I. G. Eynard

P. S. Il serait possible que Mr Gosse ne vînt pas à Zante, il vous envoyait alors ma lettre de crédit en vous prevenant s'il en fera usage.

Signature de Mr Gosse

L. A. Gosse M.

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Γενεύη. 6/18 Δ/βρίου 1826

Κύριον Παναγιώτ. Ι. Στεφάνου, Κόμητα δὲ Ρώμαν καὶ Κ. Δραγώναν.
Εἰς Ζάκυνθον.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ συστήσω ὑμῖν ὅλως ἐξαιρετικῶς τὸν δόκτορα κύριον Gosse, μέλος τοῦ Κομιτάτου τῆς Γενεύης, ὅστις ἔρχεται εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐν' ἀφιερῶσιν τὴν καρδίαν καὶ τὸ πνεῦμα του εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς δυστυχοῦς πατρίδος ὑμῶν. Ὁ κύριος Gosse, διάσημος ἰατρός, κατέρχεται δωρεὰν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅπως γίνῃ ὠφέλιμος εἰς τὸν πλησίον του, εἶναι δ' ἐπίσης ἐπιφορτισμένος νὰ ἐπαγρυπνῇ μετὰ τῶν ναυάρχων Τομπάζη καὶ Μιαούλη τὰς τροφάς, αἱτινες θὰ στέλλωνται εἰς Ὑδραν πρὸς ἐπιτροπὴν, τῆς ὁποίας εἶναι μέλος.

Ἀνοίγω πρὸς τὸν Κύριον Gosse πίστωσιν παρ' ὑμῖν δύο χιλιάδων γροσίων γερῶν, καθ' ὅσον θὰ ποιεῖται χρῆσιν αὐτῶν. Εὐαρεστήθητε νὰ ζητήσητε τὴν ἀπόδοσιν τούτων παρὰ τοῦ Κ^{ου} Σεμιάνη καὶ Σ^α τῆς Ἀγκῶνος. Ἐπειδὴ ὁμως δυνατόν νὰ μὴ ἐξαντλήσῃ ὅλην τὴν πίστωσιν ταύτην, δὲν θέλετε σύρει ἐπὶ τοῦ κ. Σεμιάνη πρὶν ἢ ὁ Κ^{ος} Gosse λάβῃ ὅλον τὸ ποσὸν παρ' ὑμῶν.

Δεχθῆτε, Κύριε, τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ὑψηλῆς ἐκτιμῆσεώς μου

(ὁπογρ.) I. Γ. Ἐϋναρδ

Υ. Γ. Δυνατὸν ὁ Κ^{ος} Gosse νὰ μὴ ἔλθῃ εἰς Ζάκυνθον, θέλει δ' ἀποστείλῃ πρὸς ὑμᾶς τότε τὴν πιστωτικὴν μου, προειδοποιῶν ὑμᾶς ἐὰν θὰ κάμῃ χρῆσιν αὐτῆς.

Υπογραφή τοῦ Κ^{ου} Gosse

L. A. Gosse. M.

340. Θ. ΠΕΤΡΙΝΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Ἰδιόχειρον καὶ ἀντίγραφον. Ἀρ. 6876 Ἀρχαίου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

*Ancona, 6/18 D/bre 1826**SS. Conte D. De Roma, P. Stefano, C. Dragona. Zante.*

Sempre privo con stupore di vostre lettere, sebbene non siano rari gli arrivi da Corfù e periodici quelli della posta d'Otranto. È bene affliggente questa privazione tanto più che la organizzazione dei pedoni da Napoli di Romania a costì è divenuta totalmente inefficace giacchè quando arriviamo a ricevere delle notizie sono già di una data antica e precedente da quelle che altri hanno fatto qui pervenire per altre vie. Vi raccomando adunque di nuovo, amici stimatissimi, di non trascurare occasione di darmi almeno le notizie le più sostanziali, mandando poi con più sicuro incontro gli altri pieghi. Profitto d'un bastimento che si pone inaspettatamente alla vela per ricondurre Lord Alto Commissario a Corfù per raccomandare la presente al Sig. Conte Capodistria ed accludervi le qui unite per Napoli di Romania, che vi prego spedire con prima occasione.

Ancona, 30 D/bre 1826

S.S. Poichè nè per via di mare, e quello che più mi sorprende, nè per via d'Otranto sono stato fin qui raggiunto con qualche lettera da Voi Signori, non ho oggetto in che trattenermi oltre raccomandarvi le qui unite, di cui spero avrete a quest'ora spediti i duplicati, che vi mandai per via d'Otranto con la mia 18 cor. che in copia vi confermo. Da Livorno mi si avvisano degli arrivi da costì, e siccome avreste facilmente potuto scrivermi in mancanza assoluta di bastimenti per qui, vi confesso che non so cosa pensare.

La qui acclusa vi conferma per parte dei Sig. Semiani la spedizione del Cap. Prebois a cui vi prego di dar prontamente il destino per Napoli di Romania col sistema di spedizioni che crederete al solito più opportuno. Con questo bastimento passa in Grecia il Sig. Gosse che vi vien diretto e raccomandato dal Sig. Eynard. Sarete ben contenti di fare la sua conoscenza per il vero zelo e disinteressato ardore che lo spingono in Grecia, ed egli vi darà delle notizie interessanti.

Sono al solito

L'affett. vostro amico vero
Tommaso Petrinì

Ἀγκών, 6/18 Δ/βρίου 1826

Κ. Κ. Κόμητα Δ. δὲ Ρώμαν, Παναγ. Στεφάνου, Κ. Δραγώναν.

Ζάκυνθον.

Μετ' ἀπορίας στεροῦμαι εἰσέτι ἐπιστολῶν σας, μολονότι δὲν εἶναι σπάνιαι αἱ ἀφίξεις ἐκ Κερκύρας, καὶ περιοδικαὶ αἱ ἐξ Ὁτράντου. Καὶ εἶναι τοσοῦτω μᾶλλον λυπηρὰ ἢ στέρησις αὕτη, καθ' ὅσον ἡ διοργάνωσις τῶν ταχυδρόμων ἐκ Ναυπλίου δι' αὐτόθι κατέστη ἀπολύτως ἀνεπαρκής, διότι ὅταν κατορθοῦμεν νὰ λάβωμεν εἰδήσεις αὗται εἶναι ἡμερομηνίας παλαιᾶς καὶ προγενεστέρας ἐκείνων, ὡς ἄλλοι μετεδίδασαν ἐδῶ δι' ἄλλων ὁδῶν. Σᾶς συνιστῶ ὅθεν ἐκ νέου ἀξιολογῆσαι φίλοι, οὐδεμίαν νὰ παραλείπητε εὐκαιρίαν, ὅπως ἀναγγέλλητε τοῦλάχιστον τὰς οὐσιωδεστάτας εἰδήσεις, ἀποστέλλοντες εἰτα δι' ἀσφαλεστέρας εὐκαιρίας τὰς ἄλλας ἐπιστολάς. Ἐπωφελοῦμαι ἐνὸς πλοίου, τὸ ὁποῖον ἀποπλέει ἀπροσδοκῆτως, ἵνα ἐπαναφέρῃ τὸν λόρδον Ὑψηλὸν Ἀρμοστήν εἰς Κέρκυραν, ἵνα συστήσω τὴν παροῦσαν εἰς τὸν κ. κόμητα Καποδίστριαν καὶ νὰ ἐσωκλείσω τὰς ἐπισυνημμένας διὰ Ναύπλιον, τὰς ὁποίας σᾶς παρακαλῶ ν' ἀποστείλῃτε διὰ πρώτης εὐκαιρίας.

Ἀγκών, 30 Δ/βρίου 1826

Υ. Γ. Ἐπειδὴ οὔτε διὰ θαλάσσης οὔτε διὰ μέσου Ὁτράντου, ὅπερ μ' ἐκπλήττει, οὐδεμία περιήλθε μοι ἐνταῦθα μέχρι σήμερον ἐπιστολὴ ὑμῶν, Κύριοι, δὲν ἔχω περὶ τίνος νὰ γράψω ἢ μόνον νὰ συστήσω ὑμῖν τὰς συνημμένας, τῶν ὁποίων ἐλπίζω ὅτι θὰ ἐστείλατε τὰ διπλᾶ, τὰ ὁποῖα ἀπέστειλα ὑμῖν δι' Ὁτράντου μετὰ τῆς ἐπιστολῆς μου τῆς 18^{ης} τρέχοντος, ἣν βεβαίῳ ἐν ἀντιγράφῳ. Μὲ πληροφοροῦσιν ἐκ Λιθόρνου, ὅτι ἀφίχθησάν τινες ἐκεῖ, καὶ ἐπειδὴ θὰ ἡδύνασθε εὐκόλως νὰ μοῦ γράψῃτε, ἐλλείψει πλοίων δι' ἐνταῦθα, σᾶς ὁμολογῶ, ὅτι ἀγνοῶ τί νὰ σκεφθῶ.

Διὰ τῆς ἐσωκλείστου ἐπιβεβαιοῦται ὑμῖν ἐκ μέρους τῶν Κυρίων Σεμιάνη ἡ ἐπιστολὴ τοῦ πλοιάρχου Prebois, τὸν ὁποῖον σᾶς παρακαλῶ νὰ διευθύνῃτε ἀμέσως εἰς Ναύπλιον μὲ τὸ σύστημα τῶν ἀποστολῶν, τὸ ὁποῖον θέλετε κρίνει κατὰ τὸ σῶν ἥθεος καταλληλότερον. Διὰ τοῦ πλοίου τούτου κατέρχεται εἰς τὴν Ἑλλάδα ὁ κ. Gosse, ὅστις διευθύνεται καὶ συνιστᾶται πρὸς ὑμᾶς παρὰ τοῦ κ. Ἐυνάρδου, θέλετε εὐχαριστηθῇ πολὺ νὰ γνωρίσῃτε αὐτόν, ἕνεκα τοῦ ἀληθοῦς ζήλου καὶ τῆς ἀφιλοκερδοῦς προθυμίας, ὅφ' ὧν ὠθεῖται πρὸς τὴν Ἑλλάδα, οὗτος δὲ θέλει μεταδιδάσῃ ὑμῖν εἰδήσεις ἐνδιαφερούσας

Εἰμὶ ὡς συνήθως

Ὁ ὑμέτερος ἀφωσιωμένος καὶ ἀληθὴς φίλος

Θωμᾶς Πετρίνης

341. Ι. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ῥώμα).

Ἐξοχώτατοι Κύριοι.

Ἐπληροφρήθητε ἴσως τὸ ναυάγιον τοῦ γραμματικοῦ μου μετὰ τὴν ἀπ' αὐτόθι ἀναχώρησίν του· μόλις ἐγλύτωσε τὴν ζωὴν τοῦ, ἀφοῦ ὅλα τὰ εἰς τὸ αὐτὸ ναυαγησθὲν καὶ πράγματα ἀπὸ τὰς παραγγελίας μου ἐχάθησαν εἰς τὴν θάλασσαν, καθὼς καὶ τὰ γράμματά σας, ὅπου μοι ἐστείλατε, ἀλλὰ χρεῖα ὑπομονῆς· μολονότι λοιπὸν δὲν εἰξεύρω τὴν ἐννοίαν τῶν γραμμάτων σας, μοι ἐξηγήθη ὁ Γραμματικός μου τὴν πρὸς ἡμᾶς εἰλικρίνειάν σας, καθὼς καὶ τὸν ζῆλον σας, τὸν ὅποιον εἰς τὸ ἐπιχειρήμα μου τοῦτο ἐδείξατε· ἡμῖν δὲ καὶ πληροφρονημένος ἀρκετὰ περὶ τούτων, καὶ δὲν μοῦ ἔμενεν οὐδεμία ἀμφιβολία, καὶ Σας εἶμαι κατὰ πάντα εὐγνώμων καὶ ὑπόχρεως διὰ βίου. Ἐπιθυμῶ, Κύριοι, νὰ μὴν λάβουν ἀργοπορίαν καμμίαν, τὰ ὅποια ἡ ἄκρα φιλογενεία Σας καὶ φιλικὴ καλωσύνη Σας μοι ἐχάρισε κανόνια διὰ τὸ σωτηριῶδες ἔργον μου, τὴν ἀνακαίνισιν τοῦ φρουρίου Καρυταίνης, ἔνεκα τῶν ὁποίων ἀποστέλλω καὶ αὖθις τὸν Γραμματικόν μου εἰς τὰ αὐτὸς καὶ Σας παρακαλῶ νὰ τῷ δοθῶσι διὰ νὰ μοῦ τὰ φέρῃ ὅσον τάχιστα, ἐν ᾧ ὁ καιρὸς τοῦτος μοι εἶναι ἀρμοδιώτατος διὰ τὴν εἰς τὸ φρούριον μετακόμισιν των· πεποιθὼς δὲ εἰς τὴν πρὸς ἡμᾶς ἀγάπην Σας διὰ τὴν ἀποστολὴν τούτων, εἰμὶ μ' ὅλον τὸ βαθύτατον σέβας

Τῆς ἐξοχότητός σας.

Τῇ 15ῃ Δεκεμβρίου 1826

Ἀπὸ Κρεκούκης

Πρόθυμος τῶν ἐπιταγῶν Σας

Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης

*Πρὸς τοὺς ἐξοχωτάτους Κυρίους Κόμητα Διονύσιον δὲ Ῥώμαν,
Π. Θ. Στεφάνου καὶ Κωνστ. Δραγῶναν. Εἰς Ζάκυνθον.*

342. Β. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 185 Ἀρχείου Ἀλεξ. Σ. Ῥώμα).

Κέρκυρα, τῇ 17/29 Δεκεμβρίου 1826

Πρὸς τοὺς εὐγενεῖς Κυρίους Κ. Ῥώμαν, Στεφάνου καὶ Δραγῶναν.

Ἐκ Καλάμου μοι ἐξαπεστάλη τὸ ἴσον τῆς ἐπιστολῆς τῆς Διοικήσεως πρὸς τοὺς ἐκεῖ εὐρισκομένους ὀπλαρχηγούς τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος, οἵτινες τὴν ἔλαβον, πλὴν τοῦ Ἰσκου, ὁ ὁποῖος πρὸ ἡμερῶν εἶχε

τραπή πρὸς τὸ ἐνάντιον μέρος. Εἶναι ἐλπὶς αὕτη ἡ ἀπόφασίς του νὰ μὴ προηλθεν ἀπὸ κακίαν ἀπλήγῃ, ὅμως μὲ τὰς ἀκολούθους πράξεις του, θέλει διασαφίσει τὴν διάθεσίν του, καὶ τὸ ἀληθὲς αἷτιον τῆς τοιαύτης ἀποφάσεώς του· αὕτη ἡ ἐπιστολὴ τῆς ὁποίας ἐσώκλειστον σὰς πέμπω τὸ ἀντίγραφον, ἀναφέρεται καὶ πρὸς ἡμᾶς· ἐγὼ ἐνόμισα ἀναγκαῖον νὰ πράξω ὡς βλέπετε ἀπὸ τὴν ἐτέραν ἐσώκλειστον πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν, τὴν ὁποίαν παρακαλῶ νὰ ἐξαποστείλῃτε, καὶ ἀναγκαῖον ὁμοίως νομίζω νὰ σὰς εἰδοποιήσω τὰ πάντα, ἵνα σὰς εἶναι γνωστά, καὶ ἐν ταυτῇ νὰ σὰς παρακαλέσω, νὰ μοὶ εἰδοποιήσετε, ὅσα παρὰ τῆς φιλογενείας σας κρίνονται πρέποντα, ἵνα λάβω τὴν βοήθειαν τῶν συμβουλῶν σας, εἰς ἔλλειψιν ῥητῶν διαταγῶν τῆς Διοικήσεως.

Ἐλπίζω νὰ ἔφθασε μέχρι τῆς ὥρας εἰς χεῖρας σας ἡ προλαβοῦσα μου τῆς 5/17 τοῦ ἐνεστῶτος, καὶ μὲ τὴν ἐλπίδα τῶν διαταγῶν σας καὶ τῆς συμπαθείας σας παρακαλῶ νὰ μὲ κρίνητε.

Τῆς ὑμετέρας φιλογενείας

Ταπεινὸς δοῦλος

Β. Κ. Καποδίστριας

343. Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 4733 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρὸς τοὺς ἐξοχωτάτους Κ^{ους} Κόμητα δὲ Ρώμαν, Π. Στεφάνου καὶ Κ. Δραγώναν.

Ὁ φιλέλλην Κ^{ος} Θωμᾶς Πετρίνης δι' ἐπιστολῆς του πρὸς τὴν Διοίκησιν (τῆς ὁποίας ἀπόσπασμα ἐγκλείεται ἐνταῦθα) τὴν εἰδοποιεῖ, ὅτι τὸν ναῦλον τοῦ πλοίου τοῦ κυρίου Μπερναδάκη, τὸ ὅποιον ἐσχάτως μετεκόμισεν ἐνταῦθα ἀπὸ τὴν Ἀγκῶνα τροφάς, διώρισε νὰ πληρωθῇ παρὰ τῆς ἐξοχότητός Σας, ὡς τοῦτ' αὐτὸ σὰς εἰδοποίησεν ἰδιαιτέρως· τοῦτο δὲ ἔκαμεν ὁ κύριος Πετρίνης διὰ νὰ ἐλαφρώσῃ τὴν Διοίκησιν ἀπὸ τὸ βάρος τοῦτο.

Ἡ ἐξοχότης Σας γνωρίζεται κάλλιστα τὰς μεγάλας ἀνάγκας τῆς Διοικήσεως καὶ τὴν ἀνοικονόμητον ἔνδειαν τοῦ Ἐθνικοῦ Ταμείου. Τὰς περιστάσεις ταύτας γνωρίζων ἀκριβῶς καὶ ὁ κύριος Πετρίνης, εὐαρεστήθη νὰ διευθύνῃ τὸν ρηθέντα πλοίαρχον πρὸς τὴν ἐξοχότητά

Σας. Ἡ Διοίκησις πεπεισμένη εἰς τοῦτο, πρὸς δὲ γνωρίζουσα τὸν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἐνθερμον ζήλόν σας, ἐνθαρρύνεται νὰ σας παρακαλέσῃ διὰ τῆς παρούσης διὰ νὰ πληρώσετε τὸν ναῦλον τοῦ Κ. Μπερναδάκη, κατὰ τὴν ὁποίαν πρόσκλησιν ἰδιαίτέρως περὶ τούτου σας ἔκαμεν ὁ κύριος Πετρίνης.

Ἐδελπὶς ἡ Διοίκησις εἰς τὴν αἰσίον ἐκπεραίωσιν τῆς προσκλήσεώς της ταύτης, περιμένει ὅσον τάχος ν' ἀκούσῃ τὴν περὶ τούτου πληροφορίαν Σας

Τῇ 17 Δεκεμβρίου 1826

Ἐν Αἰγίνῃ

(Σφραγίς)

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς

Γ. Γλαράκης

Ὁ Πρόεδρος

Ἀνδρέας Ζαῖμης

Δ. Τζαμαδὸς

Π. Μαυρομιχάλης

Α. Χατζῆ Ἀναγύρου

Κ. Τρικούπης

Κ. Ζώτος

Ἰωάννης Βλάχος

Α. Μοναρχίδης.

344. Ο ΙΑΤΡΟΣ BAILLY ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΕΡΡΑΙΒΟΝ

(Πρωτότυπον καὶ αὐθεντικὴ μετάφρασις. Ἀρ. 7612 Ἀρχαίου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ἀκριβέ μου στρατηγὲ Περραιβέ.

Σας στέλλω τὴν κατὰ γράμμα μετάφρασιν τῶν ὁποίων ἔλαβον ἀπὸ τὸ Κομιτᾶτον ἐπιστολῶν.

Κύριε Δόκτορ.

« Τὸ Κομιτᾶτον ἔλαβε τὸ γράμμα σου, διὰ τοῦ ὁποίου φανερώ-
 » νεις τὴν κατάστασιν τῆς Ἑλλάδος, καὶ τὰς αἰτίας διὰ τὰς ὁποίας
 » ἔφθασεν εἰς τοιαύτην κατάστασιν· αἱ παρατηρήσεις σου εἶναι παρα-
 » τηρήσεις ἀνθρώπου βαθύφρονος, ἀγχίνοος καὶ δι' ὅλου ἀμερολήπτου·
 » Τὸ Κομιτᾶτον εἶναι κατὰ πάντα εὐχαριστημένον ἀπὸ τὴν διαγωγὴν
 » τοῦ ὑποκειμένου σου, καὶ ἀπὸ τὴν περιγραφὴν ὅπου ἔκαμες περὶ
 » τῶν πραγμάτων τῆς Ἑλλάδος, διὰ τοῦτο θέλον νὰ σοῦ ἀποδείξῃ
 » τὴν ὑπόληψιν καὶ ἐμπιστοσύνην του, διευθύνει εἰς ἄμεις παραλα-
 » βὴν σὺν ὅλῃ τῇ τροφᾷ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος βοηθήματα. Ἦδη
 » ἐστείλαμεν ταχυδρόμον εἰς τὴν Ἀγκῶνα διὰ νὰ ἀποσταλῶσιν
 » αὐτόθι ἀπὸ τοὺς λιμένας τοῦ Ἀδριατικοῦ πελάγους ἑκατὸν χιλιά-
 » δων φράγκων ἄλευρα καὶ παξιμάδια, τὰ δὲ πλοῖα ὅπου θὰ τὰ

» φέρουν διαρίζονται νὰ ἔλθουν εἰς παραλαβὴν σου. Τὸ Κομιτᾶτον
 » ἐστοχάσθη, ὅτι στέλλον τὰ βοηθήματά του εἰς Σέ, θέλει ὠφελήσῃ
 » τοὺς Ἑλληνας ὅπου εἶναι ἀνάγκη.... αὐτὰ τὰ βοηθήματα εἶναι
 » πρόδρομοι καὶ ἄλλων πολλῶν.... Ἡ περιγραφή ὅπου μᾶς ἔκαμες
 » διὰ τὰς ἀρετὰς καὶ τὸν πατριωτισμὸν τοῦ πρίγκιπος Ὑψηλάντου,
 » ἐπικυρώνει τὴν ὁποῖαν συνελάβομεν περὶ αὐτοῦ ὑπόληψιν, καὶ διὰ
 » τοῦτο ἀπεφασίσσαμεν νὰ τὸν στελῶμεν τὸ πλεῖστον μέρος τῶν βο-
 » θημάτων, ὅπου οἱ φιλέλληνες Εὐρωπαῖοι διευθύνουν εἰς τὸ Κομιτᾶ-
 » τον ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων. Τὸ Κομιτᾶτον ἐλπίζει θαρρῶντως εἰς τὴν
 » φρόνησίν σου καὶ εἰς τὰς γνώσεις σου καὶ εἶν' ἐτοιμὸν νὰ σὲ βόη-
 » θήσῃ καθ' ὅλα, ὅσον καὶ δύναται ».

Ἄλλὰ πρέπει νὰ ξεύρετε, ἀκριβέ μου Περραιβέ, ὅτι μετὰ τὴν
 πρώτην περιγραφὴν τῶν τῆς Ἑλλάδος, ὅπου ἔστειλα εἰς Γαλλίαν μὲ
 τὸν στρατηγὸν Ῥόσχη, καὶ ἐπομένως ὑπεχρέωσα τὸ Κομιτᾶτον νὰ
 στέλλῃ πρὸς ἐμὲ τὰς βοηθείας του, ἔστειλα καὶ ἄλλας ἐννέα περι-
 γραφάς, ὅλας διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν, καὶ ἰσχυροτέρας διὰ τε τὴν
 λεπτομέρειαν τῶν περὶ ὧν ἔγραψα πραγμάτων καὶ διὰ τὰ ἐπιχειρή-
 ματα. Περιμένω δὲ τὴν ἀπόκρισιν τούτων. Πλὴν, ἂν μόνον ἡ μία
 ἤρκεσεν, ὥστε νὰ σταλῶσιν εἰς ἐμὲ αἱ τροφαί, τάχα ὁποῖον ἀποτέ-
 λεσμα θὰ κάμουν αἱ ἄλλαι;

Λάβετε λοιπὸν ὑπομονήν, ἀκριβέ μου στρατηγέ· ἤδη γνωρίζεις τὴν
 ἀγάπην μου πρὸς τοὺς ἀνδρείους Σουλιώτας καὶ πρὸς ὅλους τοὺς
 Ῥουμελιώτας. Τὸ Κομιτᾶτον, κατὰ τὰς πληροφορίας μου, ἀνέθετο
 ὅλας τὰς ἐλπίδας του εἰς Σᾶς, καὶ ἔσο βέβαιος, ὅτι θέλει μὲ στείλει
 βοηθείας ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος.

Τὰ πλοῖα, ὅπου ἐστάλησαν πρὸς τὴν Διοίκησιν τῶν Ἑλλήνων,
 εἶχον ἤδη λυμένα πανιά, πρὶν ἢ κάμει τὴν ὁποῖαν ἔκαμε τὸ Κομιτᾶ-
 τον νέαν ἀπόφασιν, τοῦ νὰ στέλλῃ εἰς ἐμὲ τὰς τροφάς.

Ἡ Ἀγγλικὴ πατρίδα θέλει νὰ βλάψῃ μεγάλως τὴν πατρίδα σας·
 ἡ δὲ διαμαρτύρησις τοῦ πρίγκιπος Ὑψηλάντου ἔδωσεν ἐλπίδας εἰς
 τὸ Κομιτᾶτον, ὅτι ἡ ἐκ τοῦ πατριωτισμοῦ του εὐτολμία θέλει κατα-
 λύσει τὰς δολοπλοκίας καὶ σπουδαρχίας τῆς πατρίδας ταύτης. Ἡ δια-
 γωγὴ τοῦ Πρίγκιπος Ὑψηλάντου εἰς τὴν ἐν Ἐπιδαύρῳ τελευταίαν
 Ἐθνοσυνέλευσιν, τοῦ ἔκαμε μεγάλην τιμὴν εἰς τὸ Κομιτᾶτον, τὸ ὁποῖον
 θέλει νὰ σώσῃ τὴν πατρίδα σας, χωρὶς νὰ κάμετε συμδιβασμὸν μὲ
 τοὺς Τούρκους. Ὁ Πρίγκηψ φρονεῖ καὶ πράττει ὅλως δι' ὅλου ὑπὲρ
 ὑμῶν, καὶ θέλει νὰ σᾶς ὑποστηρίξῃ μὲ τὰ ὅποια τὸ Κομιτᾶτον τοῦ
 ὑπόσχεται βοηθήματα· στηρίζατέ τον λοιπὸν καθὼς σᾶς στηρίζει, καὶ
 καθ' ὅλα τὰ λοιπὰ ἐμπιστευθῆτε εἰς ἐμὲ καὶ εἰς τὸ Κομιτᾶτον.

Ἡ Γαλλία ἀπέχει πολὺ τῆς Ἑλλάδος· διὰ τοῦτο σᾶς συνιστῶ καὶ
 αὐτῆς νὰ ἔχετε ὑπομονήν· εἶμαι δὲ ἡσυχος καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν

ἀνδρείαν σας ἀσπάσατέ μου τὸν ἀνδρείον Γενικὸν Ἀρχηγὸν Καραϊ-
σκάκην καὶ γνωρίζετε με

Ἐν Ναυπλίῳ, 18/30 Δεκεμβρίου 1826

Ὅλον ὅλους φίλον σας

Bailly

M. Brave General Perevos en Roumelie.

345. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ ΠΡΟΣ Ι. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 7611 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Υἱέ μου Ἰωάννη σὲ εἴχομαι πατρικῶς.

Καὶ τὸ ἀπὸ 9 τοῦ παρόντος γράμμα σου ἔλαβον, καὶ εἶδον τὰ ἐν αὐτῷ. Ὁ κυρ. Ἀναγ. Δικαῖος ἦλθεν, ὅχι ὁμως καὶ ἀπὸ καμμίαν ἄλλην ἐπαρχίαν τῆς Μεσσηνίας, καὶ βιάσαι τοὺς νὰ ταχύνουν πλέον τὸ φθάσιμόν τοὺς. Περὶ ὧσων λέγεις διὰ τὸν Μ. Ἀναστασόπουλον, με φαίνονται ἀπίθανα, μολοντοῦτο παρατήρησαι καλὰ καὶ πάλιν φανέρωσαί μου πρὸς ὁδηγίαν μου· ἐπιθυμῶ νὰ μάθω τὰς ὁμιλίας Σας, μετὰ τοῦ Σισινόπουλου καὶ Παπασταθόπουλου· ἂν κατὰ τὸ λέγειν σου σκοπῇ νὰ σοῦ δώσῃ τὰ ὅσα διὰ τὴν μεράκην (;) ἔχομεν δομένα, πάρε τα καὶ τράβα χέρι· ἐπαναλαμβάνω τὸ νὰ βιάσετε νὰ φθάσωσιν ὅσον τάχιστα τῶν αὐτόσε ἐπαρχιῶν οἱ πληρεξούσιοι, διότι βλέπετε εἶναι ἐγγὺς νὰ περάσῃ ὁ χειμὼν· ὁ σκοπὸς σου μοὶ ἐφάνη ἀρεστός καὶ τὸν ἐπαινῶ, ἐκεῖνος λέγω τὸ νὰ συστηθῇ ἐπαρχιακὴ διοίκησις ἀπὸ δημογέροντας· φθάνει μόνον αὐτοὶ νὰ ὁδηγοῦνται ἀπὸ τὴν πατριωτικὴν εὐκρίνειαν καὶ τὰ μέλη ὅσα ἐγκριθῶσι νὰ ἐκλεχθῶσι ἀπὸ τὴν θέλησιν ὅλης τῆς ἐπαρχίας διὰ νὰ μὴ μείνῃ εἰς κανένα παράπονον ἀπὸ ἐμᾶς· ἀφοῦ δὲ κάμουν τὴν ἐκλογὴν νὰ ἐκλέξετε καὶ ἓνα Πατριώτην φρουρὸν αὐτοῦ τοῦ συστήματος μετὰ τὴν ἀναγκάσαν ἐκτελεστικὴν δύναμιν τὰ ἐκλεχθέντα μέλη ἂς θεωρήσωσι τακτικῶς καὶ τὴν τῶν Στεμνιτισσιῶν κατάχρησιν καὶ οὐτινος ἄλλου· μόνος σὺ ὁμως, ἂν θέλῃς νὰ ἐχῇς τὴν εὐχὴν μου, ὅχι μόνον αὐτὴν τὴν κρίσιν νὰ μὴ θεωρήσῃς, ἀλλ' οὐδὲ κανενὸς ἄλλου· ὁ μπάρμπα Μῆτρος πληροφοροῦμαι, ὅτι ἀπέρασε καὶ κατοίκησε τὴν Ἀλβεναν μετὰ τὴν φάμιλίαν του· τοῦτο πόσον με ἐλύπησε τὸ γνωρίζεις ἂν εἶσαι υἱός μου, καὶ ἤκουσες καὶ εἶδες τὰς πρὸς ἐμὲ ἐκδουλεύσεις του τὰς πιστάς, καὶ τὰς πρὸς σᾶς πατρικὰς περιποιήσεις του· ἀπορῶ λοιπὸν πῶς τὸν ἄφισες ἢ πῶς τὰ λησμόνησες αὐτά· εἰξεύρω ναί! ὅτι ἔχει καὶ αὐτὸς τζίναις, ἀλλὰ τί νὰ κάνωμεν, εἶναι ἰδικός μας· καὶ πρέπει νὰ τὰ παραβλέπωμεν τὰ κου-

σούρια του· θθεν νά ἔχῃς τὴν εὐχὴν νά στείλῃς ἀμέσως ἐπίτηδες νά τὸν φέρῃς εἰς τὸ Κάστρον μὲ τὴν φαμηλίαν του, νά τήσῃς εἰς αὐτὸ καὶ νά τὸν περιποιηθῇς διὰ νά μὴ τυραννισθῇ τώρα (γῆρα)τεῖά του κοντά μας· καὶ ἐπιθυμῶ νά τὸ ἀκούσω ἀπὸ πρώτης του διάγουσιν εἰς τὰ ἴδια· κανεῖς δὲν θέλει νά ὑπάγῃ εἰς Νησί ἀπὸ τοὺς πληρεξουσίους, ἀλλὰ καὶ κανεῖς δὲν ξεκομπίζεται νά ἔλθῃ, ἄλλοι δεμένοι ἀπὸ μαγικὸν δεσμὸν καὶ ἄλλοι παρατηροῦντες ποῦ θὰ κλίνη ἢ πλάστιγξ· σήμερον ἦλθεν ὁ Κ. Κίτζος Ντζαδέλας, καὶ Κώστας Βλαχόπουλος· αὐτοὶ μᾶς βεβαιοῦν, ὅτι ἦσαν καὶ ἄλλοι ἑτοιμοὶ νά ἔλθουν, ἀλλ' ἡ κακοκαιρία τῆς θαλάσσης τοὺς ἐμπόδισε· πλὴν ἐλπίζω νά ἔλθουν ὅλοι πλέον, ὁμοῦ μὲ τὸν Μπεϊζανδέν· ἡ ταραχὲς τῆς Ὑδρας κατέπαυσαν καὶ ὄχι ὀλίγον θέλει συντελέσει εἰς τοῦτο, διὰ τὸν ἐρχομὸν καὶ τῶν πληρεξουσίων Αἰγαίου Πελάγους· ὁ κ. Σπένσερ ἀνεχώρησεν ἀπὸ προχθές. Ὁ Ἄμλιτων ἦλθεν ἕως ἐδῶ πρὸς ἀντάμωσίν μου· αὐριον ἀνταμονόμεθα μετ' αὐτοῦ· ὅτι ὁμιλήσω καὶ μάθω παρ' αὐτοῦ θέλω φροντίσει νά σᾶς πληροφορήσω μὲ ἀκόλουθόν μου· χθὲς ἦλθε καὶ ὁ κύρ Κανέλλος εἰς τὸ Δίδυμον πλησίον τοῦτο χωρίον, ὅπῃγα καὶ ἐγὼ ἐκεῖ καὶ ἡνταμώθημεν μετ' αὐτοῦ. Ὁμιλήσαμεν ἱκανὰ ἱκανὴν ὥραν καὶ ἐφιλονεικήσαμεν πολλὰ καὶ ἐμείναμεν σύμφωνοι, μὲ τὴν ἐπιστροφὴν του εἰς Ναύπλιον, νά ἐνεργήσωσι καὶ αὐτοὶ ὅσον ἀπὸ μέρος των, περὶ τῆς συνελεύσεως πάντοτε ὅμως, μ' ἔδωσε λόγον τιμῆς ὅπως, καὶ ἂν ἔλθῃ τὸ πρᾶγμα, αὐτοὶ εἶναι ἀναπόσπαστοι ἀπὸ ἡμᾶς.

Ἀγροικήσου μὲ τὸν Σπανόν(;) εἰς Ζάκυνθον διὰ τὰς φοράδας, ὅπου ἔχομεν ἐκεῖ, νά ξενετάρετε· δὲν γράφω τοῦ Κουλίνου περὶ τούτου, ἀμφιβάλλων ἂν ἀκόμη εὐρίσκεται ἐκεῖ· χθὲς ἔλαβον γραφὴν του ἀπὸ 7 Νοεμβρίου καὶ μὲ λέγει ὅτι εἶναι καλὰ καὶ ὅτι κατεγίνοντο οἱ φίλοι μας μὲ πρῶτον ἰκόντρον νά τοὺς ἱμβαρκάρουν. Σοῦ περικλείω γραφὴν μου πρὸς ἐκείνους, καὶ ἐν αὐτῇ ἐσώκλειστον ἐτέραν πρὸς τὸν Κουλίνον καὶ φρόντισον νά τὰς στείλῃς ἀσφαλῶς καὶ βουλωμένας.

Τὰ περιστατικὰ τοῦ Ῥήγα σοῦ ἐγιναν βέβαια γνωστά· θθεν νά ἔχῃς τὴν εὐχὴν μου, νά προσπαθήσῃς καὶ σὺ ὀλαῖς δυνάμεσι νά βιάσῃς τὸν Ἀχολὸν διὰ νά ἔλθῃ νά παρουσιασθῇ, εἴτε διὰ τῆς πειθοῦς, εἴτε διὰ τῆς βίας· ἐπιμελήσου ὅμως εἰς τρόπον νά κατωρθωθῇ μέσον σου, ὅτι δι' ἄλλων ἕως τώρα δὲν κατορθώθη διὰ τὸν ἐρχομόν του, καὶ προσμένω ἀπόκρισίν σου καὶ περὶ τούτου πρὸς εὐχαρίστησίν μου· μένω δὲ ἐν τούτοις

Τῇ 18 Δεκεμβρίου 1826
Καστρί

Ὁ πατήρ σου
Θ. Κολοκοτρώνης

Ἐκράτησα τὸ παρόν μου διὰ νά σὲ εἰδοποιήσω τὰς μετὰ τοῦ Κ.

“Αμιλτων ὀμίλιας μας· ὕπηγα ἐκεῖ, μᾶς ἐδέχθη μὲ κανόνια καὶ λοιπὰ καὶ μᾶς ἔδωσε τὰς πλέον χρηστὰς ἐλπίδας διὰ τὴν Ἱερὰν Ὑπόθεσίν μας· μὲ ἠρώτησε διὰ ἐσένα καὶ τὸν ἐπληροφόρησα· καὶ μὲ εἶπε νὰ σοῦ γράψω νὰ τοῦ κάμης μερίδιον ἀπότι ἡῦρες ἀπὸ ἀρχαιότητος· ὅθεν κάμε τὴν γαλαντομίαν σου μὲ γράμμα σου πρὸς αὐτόν· στείλαι· του τίποτε περικεφαλαίαις, ἀντίκαις καὶ ὅτι ἄλλο ἡῦρες καὶ στείλαι· τα μέσον μου

Ὁ Ἰδιος Πατὴρ

Καὶ ἐγὼ σᾶς προσκυνῶ
ὁ δοῦλος σας

Παναγιώτης

346. Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 4734 Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

*Πρὸς τοὺς Ἐξοχωτάτους Κυρίους Διονύσιον δὲ Ρώμαν, Παναγιώτην
Θ. Στεφάνου καὶ Κ. Δραγώναν.*

Ἡ Διοίκησις καταγινομένη ἐντεῦθεν μ' ὀλην τὴν δυνατὴν σπουδὴν καὶ δραστηριότητα νὰ ἐνδυναμώσῃ εἰς τοιοῦτον τρόπον τὸ στρατόπεδον τῆς Ἀττικῆς, διὰ νὰ γενῇ ὅσον τάχος ἀποφασιστικὸν κίνημα κατὰ τοῦ πολιορκητοῦ τῶν Ἀθηνῶν, πρὸς τούτοις καὶ νὰ ἐξοικονομήσῃ καὶ ὅλα τὰ λοιπὰ στρατόπεδα τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος, βλέπει μὲ λύπην τῆς ἄκρας, ὅτι ἡ εἰς τὰ ἐνταῦθα ἔλλειψις τῶν τροφίμων γίνεται μέγα πρόσκομμα εἰς τοῦτον τὸν σωτήριον σκοπόν. Τὰ ὅποια εἰς Ναύπλιον διευσθύνθησαν προλαβόντως φορτία, ἐδαπανήθησαν εἰς ἄλλας χρείας καὶ ἤδη διὰ τὸ στρατόπεδον τῆς Ἀττικῆς καὶ τὰ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος δὲν ὑπάρχει τρόπος οἰκονομίας.

Διὰ τοῦτο παρακαλεῖσθε, Κύριοι, νὰ φροντίσετε ἐξ ἀποφάσεως, νὰ καταπέψετε τὸ πλοῖον τοῦ Πόλλοδοικ ἢ τὸ τοῦ Ἀλφεράκη, καὶ ὅποιον ἄλλο ἤθελεν εἰσθαὶ αὐτόθι φθασμένον, νὰ διευσθυθῶσιν ἀφεικτικῶς κατ' εὐθείαν εἰς Αἴγινα, ὅπου ἡ ἀνάγκη εἶναι, ὥς βλέπετε, εἰς ἄκραν κατεπείγουσαν. Καὶ τοῦτο διότι ὅχι μόνον εἶναι δύσκολον νὰ στέλλωνται ἀπὸ τὸ Ναύπλιον ἐνταῦθα τὰ τρόφιμα, ἀλλὰ καὶ διότι ὑπόκεινται ἐκεῖ εἰς καταχρήσεις.

Ἡ Διοίκησις, ὥς πάντοτε καὶ ἤδη, εἰς τὸν ἐγνωσμένον πατριωτι-

σμόν καὶ τὴν φρόνησίν σας πεποιθὺς, δὲν ἀμφιδάλλει, ὅτι τὴν πρόσ-
κλησίν της ταύτην θέλετε ἐκπληρώσῃ μετ' ἀκριβείας

Τῇ 20 Δεκεμβρίου 1826.—Ἐξ Αἰγίνης

Ὁ Πρόεδρος

Ἀνδρέας Ζαΐμης

Δ. Τζαμαδός

Π. Μανρομιχάλης

Παναγ. Δ. Δημητρακόπουλος

Α. Χατζῆ Ἀναργύρου

Ἰωάννης Βλάχος

(Σφραγίς)

Σ. Τρικούπης

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς

Α. Μοναρχίδης

Γ. Γλαράκης

Κ. Ζώτος.

347. Α. ΜΙΑΟΥΛΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6877 Ἀρχαίου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Αἶγινα τῇ 21 Δεκεμβρίου 1826

Ἐξοχοευγενέστατοι Κύριοι!

Ὅχι ὀλίγος καιρὸς ἀπέρασεν, ἀφ' ὅτου εὕρισκομαι στερημένος γραμμάτων σας. Ἡ διακοπὴ αὕτη τῆς ἀλληλογραφίας μας, δυσάρεστος πάντοτε εἰς ἐμέ, ἐκ μέρος μου ἄλλην αἰτίαν δὲν ἔχει, παρὰ τὰς ἀλλεπαλλήλους ταραχώδεις συμπτώσεις, εἰς τὰς ὁποίας εὕρισκομαι συχνάκις ἐμπεριδεμένος, καὶ τὴν σπανίαν ἀπάντησιν ἀσφαλούς εὐκαιρίας. Ἐνῶ δὲ ἐπιθυμῶ νὰ μὴ διαφύγῃ ἡ ἤδη παρουσιαζομένη, κρίνω ἀναγκαῖον νὰ σᾶς ἰδεάσω, ὅ,τι ἴσως καὶ πρὶν τῆς ὥρας σᾶς εἶναι γνωστόν. Συνέβησαν ἐσχάτως εἰς Ὑδραν στασιώδη καὶ ταραχώδη τοῦ ὄχλου κινήματα, ὅποια ὄχι μόνον τοὺς οἰκοκυραίους τῆς Νήσου ἐκείνης ἔκαμαν νὰ διακινδυνεύσουν, ἀλλὰ καὶ τὰς ναυτικάς τοῦ Ἐθνους Δυνάμεις ἔφεραν εἰς παραλυσίαν καὶ ὀλικῶς τὴν Πατρίδα κατὰ πολλοὺς τρόπους καὶ λόγους ἔδλαψαν καὶ ἔπεται νὰ βλάψουν. Πόθεν, καὶ ἀπὸ ποῖον, καὶ πρὸς τίνα σκοπὸν ἐκινήθησαν αἱ ταραχαὶ αὗται, δὲν θέλει σᾶς εἶναι δύσκολον νὰ ἐννοήσητε. Ἀλλ' ὅ,τι βέβαια, ὡς καὶ τὴν ἰδικήν μου, θέλει πικράνῃ καὶ τὴν ἰδικήν σας εὐαίσθητον καρδίαν, εἶναι τὸ νὰ μάθητε, ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ Γ. Ἀρχηγὸς τῆς Πελοποννήσου Θ. Κολοκοτρώνης, ὑπενδίδων εὐκολα εἰς δολίους προτροπὰς, ἐξέκλινε τοῦ δρόμου τῆς ἀληθοῦς κοινωφελείας.

Γνωρίζων τὴν εὐθύτητα τῶν φρονημάτων σας, τὸν ὑπὲρ τῶν ἑλλη-
νικῶν συμφερόντων ζῆλόν σας καὶ τὴν εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ κυρίου

Κολοκοτρώνη ἐπιρροὴν τῶν πατριωτικῶν συμβουλῶν σας, στοχάζομαι, ὅτι θέλετε κάμῃ καὶ πρὸς αὐτὸν καὶ πρὸς τὴν πατρίδα εὐάρεστον ἔργον, ἂν μεταχειρισθῇτε τοὺς συντείνοντας τρόπους καὶ λόγους, διὰ τὰ ἀποσπάσῃτε τὴν ἐξοχότητά του ἀπὸ τοιαύτας ὀλεθρίους ἀρχὰς καὶ τὸν μετακαλέσῃτε εἰς σχέσεις καὶ ἔργα ὠφέλιμα εἰς τὸ ἔθνος καὶ ἔντιμα εἰς τὸν ἑαυτὸν του. Ἐγὼ, διατρίβων πρὸς τὸ παρὸν εἰς Αἴγινα, ἔπου καὶ ἡ καθέδρα τῆς Διοικήσεως, ἐλπίζω γρήγωρα νὰ ἐκπλεύσω εἰς ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν μου μετὰ τὴν ἐλληνικὴν φρεγάδαν « ἡ Ἑλλάς » ἐμπιστευθεῖσαν παρὰ τῆς Διοικήσεως εἰς τὴν κυδέρνησίν μου.

Μετὰ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ λαμβάνω συνεχῆ γράμματά σας, μένω εἰς τοὺς ὁρισμούς σας

Ἀνδρέας Μιαούλης

Πρὸς τοὺς ἐξοχουγενεσιτάτους Κυρίους Κόμητα Δ. Δὲ Ρώμαν, Π. Θ. Στεφάνου καὶ Κ. Δραγώναν. Εἰς Ζάκυνθον.

348. Α. ΖΑΪΜΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6878 Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Ἐξοχώτατοι Κύριοι.

Πρὸ ἡμερῶν τινῶν ἔλαβον τὸ ἀπὸ αὔτης Νοεμβρίου ἔξοχον γράμμα σας καὶ ἐπομένως καὶ τὸ διὰ τοῦ κολονέλου Ἐιδέκ σταλέν, τὸ ὁποῖον μοῦ ἐνεχείρισεν ὁ ἴδιος, φθάσας ἐδῶ ὑγιῆς.

Εἰς τὸ πρῶτον παρετήρησα, ὅτι, λαβόντες δυσἀρέσκειαν ἀπὸ τὸν τρόπον τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὸ περὶ τροφῶν κεφάλαιον, ἐκφράζεσθε ὥσάν νὰ ὑποπεύθημεν ἀπὸ τὸ μέρος σας, ὅτι ἰδιαίτερός τις σκοπὸς σας ὠδήγησε, διὰ τὰ στέλλητε κατ' εὐθείαν τροφάς εἰς τὸν Ἀρχηγὸν τῶν πελοποννησιακῶν ὀπλῶν. Αὐτῇ, Κύριοι, εἶναι μία ἀπλὴ ὑπόθεσις, ἐπειδὴ ἡ ἰδία Ἐπιτροπὴ σας ἔγραψε πρὶν περὶ τούτου καὶ δὲν εἶχε δίκαιον κανένας νὰ λάβῃ τοιοῦτον στοχασμόν, διατὶ ἐπομένως ἐβιάσθη νὰ γράψῃ ἀναιρετικὰ τῶν πρώτων, τοῦτο ἐγεννήθη ἀπὸ τὸν ἴδιον ἀρχηγόν, ἐπειδὴ, καταγινόμενος τότε εἰς τὰ Κορινθιακά, αἱ τροφαὶ ὅπου ἐστείλατε, εὐρισκόμεναι εἰς τοὺς Μύλους τοῦ Ναυπλίου, ἐφθείροντο ἀπὸ τὴν κακομεταχείρισιν καὶ ὄχι εἰς χρήσιν τοῦ πολέμου, ἡ Διοίκησις τοῦ ἐπρότεινε νὰ δώσῃ μικράν τινα ποσότητα κριθαρίου διὰ τὸ στρατόπεδον τῆς Ἀττικῆς, τὸ ὁποῖον ἔπασχε τελείαν ἑλλειψιν, ὄχι μόνον δὲν τὸ ἔδωσεν, ἀλλ' εἶπε καὶ πολλοὺς ἀναρμόστους λόγους· καὶ ὥς ἐκ τούτου ἐβιάσθη ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ γράψῃ ὡς ἔγραψε, μ' ὅλον

ὅπου ἐγὼ δὲν ἤμουν σύμφωνος νὰ σᾶς γράψωμεν· καὶ τόσον περὶ τῆς Ἐπιτροπῆς. Περὶ δὲ ἑμαυτοῦ, σᾶς βεβαιῶ, κύριοι, μὲ ὀλην τὴν εἰλικρίνειαν, ὅτι πάντοτε εἶμαι ἀφωσιωμένος εἰς τὴν ἀγάπην σας, ἐπειδὴ, ἀφ' ἧς ἔλαβον τὴν ἀνταπόκρισίν σας, παρετήρησα, ὅτι μόνῃ ἢ πρὸς τὸ κοινὸν συμφέρον τῆς Ἑλλάδος κλίσεις σας ὠδήγησε τὰς πράξεις σας καὶ ὄχι ἄλλο τι. Ἄν ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα νὰ εἴμεθα σύμφωνοι, τί πταίετε ἢ εὐγενία σας; Ὅ,τι καὶ ἂν εἴπω, διὰ νὰ δικαιώσω τὸν ἑαυτὸν μου, εἶναι περιττόν, καθότι τὰ πράγματα πείθουν τοὺς ἀνθρώπους καὶ ὄχι οἱ λόγοι. Πρὸς τὸ παρὸν φαίνεται, ὅτι ἡ συνωμοσία τῶν πρῶν διοικούντων καὶ ἄλλων συστημάτων ἐνήργησαν νὰ γεννηθῶσιν νέων εἰδῶν διαιρέσεις εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ τέλος νὰ διεγείρουν εἰς στασιώδη κινήματα τὸν λαὸν τῆς Ὑδρας, ὥστε νὰ παραλυθῇ τὸ ναυτικόν, καὶ ὁ ἀξιότιμος ναύαρχος Μιαούλης, μετὰ τὴν ἐπάνοδόν του ἀπὸ τὴν ἐκστρατείαν τῆς Σάμου, ἀντὶ εὐγνωμοσύνης, νὰ ἐπιδοιευθεθῇ εἰς τὴν ὑπαρξίν του, καὶ διὰ νὰ φυλαχθῇ ἐδιάσθη νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὴν Ὑδραν.

Ὁ Κολοκοτρώνης φαίνεται συγκατατεθειμένος εἰς αὐτά, ἢ τοῦλάχιστον οἱ περὶ αὐτὸν εἶναι ἔνοχοι τῶν τοιούτων, ὀδηγοῦμενοι ἀπὸ ἀρχάς, αἱ ὁποῖαι ἴσως δὲν χωροῦν εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ Κολοκοτρώνη, ἢ δὲν τοῦ συμφέρουν.

Ἐντοσοῦτῃ ἡμεῖς, βλέποντες τὰ κατὰ τοῦ Μιαούλη ἄδικα κινήματα καὶ ὅτι χωρὶς αὐτὸν τὸ ναυτικόν τῆς Ἑλλάδος ματαιοῦται, ἐδώσαμεν εἰς τὴν κυβέρνησιν τῆς ἐξοχότητός του τὴν φρεγάδα, ὅπου μᾶς ἦλθεν ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴν, καὶ ὁλοένα καταγινόμεθα νὰ τὴν ἐφοδιάσωμεν μὲ τοὺς ἀναγκαίους ναύτας καὶ νὰ εὐγῇ εἰς τὰ πανιά, διορίζοντες ἐνταυτῇ τὴν ἐξοχότητά του αὐθις ἀρχηγὸν τῶν ἐλληνικῶν ναυτικῶν Δυνάμεων, καὶ ἐλπίζομεν, ἂν ὁ Ἱμπρατήμης κινηθῇ ἤδη, ὅπου ἔχει τὸν στόλον του, νὰ ἀντικρουσθῇ.

Αὐτὰ τὰ καθ' ἡμᾶς.

Ὁ δὲ Κολονέλλος Εἰδὲκ ὑπεδέχθη ἀπὸ ὅλους φιλοφρόνως καὶ μέχρι τοῦδε φαίνεται διατεθειμένος νὰ συνεργήσῃ εἰς τὰ συμφέροντα τῆς Ἑλλάδος μὲ τὰ μέσα ὅπου ἔχει· καὶ εἴθε νὰ μὴ σκοτισθῇ καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὴν ἀνωμαλίαν τῶν πραγμάτων.

Τὰ τῆς Ρούμελης πηγαίνουν καλὰ. Ὁ Καραϊσκάκης ἐθριάμβευσε καὶ θριαμβεύει. Τὸ πλεῖστον μέρος τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος ἐφωπλίσθη κατὰ τῶν Τούρκων, καὶ τὸ φρούριον τῶν Ἀθηνῶν πρὸς τὸ παρὸν εἶναι ἔξω κινδύνου.

Παρακαλῶ νὰ μοὶ γράφετε καὶ εἰς τὸ ἐξῆς καὶ μένω εἰς τὰς προσταγὰς σας

1826 Δεκεμβρίου 21

Ἐξ Αἰγίνης

Ἀνδρέας Ζαΐμης

349. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΖΑΚΥΝΘΟΥ ΠΡΟΣ Α. ΖΑΪΜΗΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τοῦ Ἀρχείου τῆς οἰκογενείας Ζαΐμη).

Ἐκ Ζακύνθου, τῇ 22 Δεκεμβρίου 1826

Πρὸς τὸν ἐκλαμπρότατον κύριον Ἀνδρέαν Ζαΐμην Πρόεδρον τῆς
Διοικητικῆς ἐπιτροπῆς τῆς Ἑλλάδος.

Ἐκλαμπρότατε.

Γνωρίζετε βέβαια, ὅτι εἰς ἐξ ἐκείνων τῶν φιλελλήνων, ὅπου ἤγωνίσθησαν μὲ ἑνάρτετον αἶσθημα, εἰς τοὺς Ἑλληνικοὺς ἀγῶνας, εἶναι καὶ ὁ κύριος Βλακέρως καὶ μ' ὄλον διὰ οὗτος διὰ τὰ ἡθικά αὐτοῦ καλὰ προτερήματα εἶναι καλῶς ἐγνωσμένος εἰς τὴν φιλότατὴν Ἑλλάδα, ὅθεν αὐτοσύστατος, μ' ὄλον τοῦτο κατὰ χρέος κινήθεντες σᾶς τὸν συσταίνωμεν ἰδιαιτέρως, ὅπως διὰ τῆς πατριωτικῆς συνεργείας σας δυνηθῇ, οὗτος ὁ τίμιος ἀνὴρ, νὰ συντελέσῃ τὸν ἑνάρτετον σκοπὸν τοῦ, ἀποδλέποντα τὴν κοινὴν ὠφέλειαν καὶ τὴν ὑπόληψιν ὄλου τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου ὄλως δόλου εἶναι ἀφοσιωμένος, καὶ καταγίνεται ὄλαις δυνάμεσιν, ἕως οὗ νὰ τὸν ἴδῃ εὐοδόμενον εἰς ἀσφαλῆ λιμένα.

Μὲ ἐν τοιοῦτον τέλος σᾶς διευθύνομεν τὴν παροῦσαν ἡμῶν ἐπιστολήν, ἥτις θέλει σᾶς ἐγχειρισθῇ ἀπὸ τὸν αὐτὸν κύριον Βλακέρων, παρὰ τοῦ ὁποίου θέλετε πληροφορηθῇ προφορικῶς ὅτι φρόνιμον καὶ σύμφερον ἀνήκει εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ὑπόθεσιν καὶ εἰς τοιαῦτα αὐτοῦ προφερόμενα εἰμεθα βέβαιοι ὅτι ἡ φρόνησις καὶ ἡ πείρα τοῦ πατριωτισμοῦ τῆς ὑμετέρας Ἐκλαμπρότητος, θέλει συνεργήσῃ μετὰ ἐτοιμότητος, τὴν ἀξίαν καὶ τὴν βαρύτητα τοιούτων αὐτοῦ προτάσεων.

Ἀναφερόμενα τοιαῦτα ἡμῶν αἰσθήματα σᾶς διακηρυττόμεθα μετ' ὄλης τῆς ὑπολήψεως καὶ σέβατος, ἐτοιμοῦτατοι

Εἰς τοὺς ὁρισμούς σας
Διονύσιος ὁ δὲ Ρώμας
Παναγιώτης Θ. Στεφάνου
Κωνσταντῖνος Δραγώνας

350. Η. ΜΙΧΑΛΑΚΑΚΟΣ ΠΡΟΣ Δ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα).

Ἐκλαμπρότατε Κόντε Ρώμα ταπεινῶς προσκυνῶ.

Ἡ κοινότης τῶν Σπαρτιατῶν ἐφόρων καὶ δημογερόντων μὲ ἔστειλαν εἰς τοὺς φιλογενεῖς, διὰ νὰ μᾶς προφθάσουν μὲ τὴν συνειθισμένην βοήθειαν ἀπὸ πολεμοφοδίων καὶ ζαερέ, γὰ νὰ ἐμποδίσωμεν τὸν στερνὸ κίνδυνον τοῦ κασίδου Μπραήμη, ὅπου ὄλοένα ἐνεργεῖ διὰ νὰ

μᾶς αἰχμαλωτίσῃ. Βεβαιώσου, ἐκλαμπρότατε, ὅτι τὰ δύνατὰ ἄρματα εἰς τὰ βουνά μας τρώγουν κάστανα καὶ ἀγριάπιδά, ὅπου ἐγὼ εἰμαι χειρότερος ἀπ' ὅλους καὶ ἔχω ἕως ὥρα ἔνδεκα μαχητάνους εἰς Πολυγκάραθο καὶ Ἀρμυρό, τώρα μὲ προσμένουν ὦραν τὴν ὦραν διὰ νὰ προλάβω νὰ τοὺς πάω, διὰ τοῦτο παρακαλῶ τὴν ἐκλαμπρότητά σας καὶ ὅλους τοὺς ἀδελφούς νὰ κάμετε πολὺ ὀλίγο, διὰ τοὺς πάω, ἐπειδὴ καὶ ἡ γουλέτα μισέβει τοῦ κυρίου Μπάστα διὰ Κιτριές καὶ θέλω νὰ πάω καὶ σᾶς παρακαλῶ νὰ ἔχω τὴν ἀπόκρισίν σας. Μένω μὲ ὅλο τὸ βαθύτατο σέβας τῆς ὑμετέρας ἐκλαμπρότητος

Εἰς τὰ 1826 Δεκεμβρίου 22
Λιμένα καραντίνα Ζάκυνθο

Ὁ πατριώτης
Ἡλίας Μιχαλακάνος

Ἐκλαμπρότατε κόντε, σᾶς παρακαλῶ τὴ μόνη χάρι ὅπου θὰ μοῦ κάμετε ἐμένα, νὰ μοῦ πάρτε μιὰ καπότα κ' ἓνα ζευγάρι στιδάλια νὰ ἔχω διὰ τὸ ὀρδί.

351. Δ. ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ῥώμα).

Τῇ 22 Δεκεμβρίου 1826, Κατάκωλο

Εὐγενέστατοι Κύριοι.

Ταύτην τὴν στιγμὴν, ἡ ὥρα 4 τῆς ἡμέρας, ἔλαβον τὸ ἀπὸ 18 τρέχοντος γεγραμμένον σας, ὁμοῦ μὲ τὸ περικλειόμενον διὰ τοὺς γενναιοτάτους στρατ. Πλαπούταν καὶ Γενναῖον, τὸ ὅποιον καὶ ἀνέγνωσα καὶ εἶδον ἅπαντα τὰ ἐν αὐτῷ. Ὅθεν ἐγὼ ἀμέσως καθαλι-κεύω καὶ πηγαίνω διὰ Πύργον, ἐκεῖ ν' ἀνταμώσω μὲ τὸν κύριον Ἀναγνώστην Παπασταθόπουλον καὶ λοιπούς, διὰ νὰ συσχεφθῶμεν τὰ ἀνήκοντα, καὶ νὰ ἰδεάσωμεν καὶ τὸν στρατ. Χρύσανθον Σισίνην, καὶ ἅπαντας τοὺς ἀρχηγούς ὅθεν γνωρίζομεν, διὰ νὰ λάβουν τὰ ἀναγκαῖα μέτρα, καὶ νὰ προκαταλάβουν τὰς ἀναγκαίας θέσεις, διὰ νὰ ἡμπορέσουν νὰ ματαιώσουν τὰ σχέδια τοῦ κοινοῦ ἐχθροῦ τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἀμέσως μὲ ἐπὶ τούτου πεζὸν θέλει πέμψω τὸ διαληφθὲν γράμμα σας πρὸς τοὺς στρατηγούς, κατὰ τὴν διαταγὴν σας. Κρίνω περιττὸν νὰ σᾶς παρακαλέσωμεν, δι' ὅτι πάλιν μάθετε νὰ μᾶς ἰδιάσετε, ἐπειδὴ ὁ πατριωτισμός σας, καὶ ἡ φιλογενεῖα σας πρὸς τὴν φιλὴν Ἑλλάδα, σᾶς βιάζῃ εἰς τοῦτο τὸ ἱερὸν χρέος καὶ ἀπ' ἐδῶ πάλιν ὅτι πληροφορίαν λάβωμεν θέλει σᾶς ἰδᾶσω μένω μὲ τὸ ἀδελφικὸν σέβας

Ὁ δοῦλος σας

Δημήτριος Αὐγερινός

Πρὸς τοὺς εὐγενεστάτους Κυρίους Παναγιώτην Θ. Στεφάνου καὶ
Κωνσταντῖνον Δραγῶναν. Εἰς Ζάκυνθον.

352. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΖΑΚΥΝΘΟΥ ΠΡΟΣ Θ. ΠΕΤΡΙΝΗΝ

(Πρωτόγραφον σχέδ:ον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα).

*Zante, li 22 Decembre 1826**Al Sig^e Tommaso Petriini,*

Nel confermarvi quanto di sopra vi scriviamo colla precedente nostra lettera, noi siamo di riscontrare il ricevimento dei vostri fogli in data 1, 15, 15, 19, 20, 20, 30, 30 8/bre e 2 9/bre pervenutici coi bastimenti Vitali, Benardachi, Mancini, Lazzarini, Vechini e per via di Corfù.

Non vi sembri sorprendente il ritardo della nostra corrispondenza, poichè l'immemorabile straordinarietà dei venti burrascosi hanno tolto per vero dire il modo d'intendersi fra i paesi divisi dal mare. Questi venti hanno fatto per quasi un mese rimanere in questa rada ancorati i bastimenti da voi inviati colli loro carichi per la Grecia. Pesa pur troppo a noi pure la cura di rispondere in un sol giorno a tanti vostri fogli, ma di impossibilia nulla tenetur.

Serva à nostra notizia che per evitare ogni ulteriore ritardo al viaggio dei bastimenti diretti per la Grecia, dove i più decidenti bisogni di sussistenze regnavano e regnano ancora, abbiamo creduto necessario di spedirli direttamente a Napoli di Romania, liberandoli dalle clausole di toccare al Cerigo, come sapremo fare del pari, quando ci giungeranno i successivi carichi, che voi colà andate preparando, e su di ciò confidiamo di ottenere ragionevolmente la vostra approvazione.

Abbiamo accolto con molta cordialità la persona del Colonnello Dr Heideck, lo abbiamo posto al fatto di ogni cosa relativa agli affari Greci, e l'abbiamo scortato in appresso con molte lettere comendatizie verso il Governo e verso i più significanti primati della Grecia.

Non si ommise in pari tempo d'inculcare al Governo la convenienza d'inviare coi bastimenti di ritorno delle merci e generi del suolo in Ancona per quelle considerazioni ben saggie da voi fatteci, ma attesa la situazione delle interne disunioni, che ritardano pur anco la riunione del congresso Nazionale, noi prevediamo assai difficile la riuscita ed esecuzioni di questo tale articolo.

I Greci si battono e trionfano—sul nemico, ma non hanno saputo ancora apprezzare i sommi vantaggi dell concordia, nè

tampoco i sinistri che seco porta la discordia civile. Ci vorrebbe un essere privilegiato ed una mente superiore per avvincolarli in un sol corpo e dirigerli a quella meta, che la loro sacra impresa e la felice loro posizione li appella.

Tutte le accluseci lettere furono da noi spedite sollecitamente e di buona condizione dove erano dirette. Non si può che rendere i più distinti applausi a tutto quello che il loro contenuto ci offre, mentre ogni vostra direzione ha saputo prevenire ogni nostra idea ed opinione.

Egli è pur troppo vero quanto ci spiega la vostra lettera del 20 8/bre ricevuta per la via di Corfù sul ritardo corso all'arrivo della lettera scrittaci dal Sig^r Eynard, colla quale vi era determinato in fine di modificare l'estesa della sovvenzione destinata per il Signor Colon. Favier. La nostra delicatezza non ha potuto soffrire un più lungo ritardo a quello da noi frapposto nell'eseguire le precedenti commissioni del sulodato Sig^r Eynard, e quindi la cosa essendo ormai consumata non ha più ripiego di sorte.

Non si è mancato da noi pure d'informare il Signor Tombasi su quanto voi ci dite relativamente al di lui figlio con quelle riflessioni, che ci hanno sembrato opportune, onde recargli tutta la compiacenza e l'obbligazione, che a voi ed al Signor Cav^r Eynard dev' egli mai sempre professare.

Dai fatti e movimenti dei Greci della parte orientale da noi descritti nell'acclusa nostra lettera al Sig. Cav^r Eynard, noi presaggiamo tali successi, che influir ponno tra non molto sui destini pur anco dell'Acarnania e quindi sarebbe tempo ormai di dare piena esecuzione al piano da voi conosciuto riguardante la piazza di Missolongio, poichè ogni ritardo di soccorso a quella parte farebbe forse riuscir vani tali eroici sforzi. Sarebbe però cosa cauta il fare giungere sollecitamente le spedizioni per quest'oggetto al Zante, dove posti in deposito possano esser a portata di farle passare regolarmente in quel punto dell'Acarnania, dove fossero più necessarie.

Ci ringresce sommamente che la lunga convalescenza dell'ottimo Cav^r Andrea Metaxà l'obblighi a ritardarci la spedizione delle sue osservazioni sul rapporto delle cose Greche e tenga pur noi in addietro di farvi tenere le vostre sul conto di queste e di quelle del Signor Zograffo.

Da quanto poi viene scritto al Sig^r Eynard nell'acclusa nostra, con cui gli accompagniamo i fogli del nostro conto

corrente fino nel giorno d'oggi, voi comprenderete quel tanto, che da noi si ommette di ripetervi nella presente e ce ne darete in riscontro le reputate vostre opinioni.

Anziosi dei frequenti vostri ricordi e bramosi ancora di riabbracciarvi a questa parte, noi ci limitiamo frattanto a cordialmente salutarvi.

(Μ Ε Τ Α Φ Ρ Α Σ Ι Σ)

Ζάκυνθος, 22 Δεκεμβρίου 1826

Πρὸς τὸν Κ^{ον} Θωμᾶν Πετρίην

Βεβαιοῦντες ὑμῖν, ὅσα ἀνωτέρω σᾶς γράφομεν διὰ τῆς παρελθούσης ἐπιστολῆς μας, εἴμεθα εἰς θέσιν ν' ἀναγγεῖλωμεν ὑμῖν τὴν λήψιν τῶν ὑμ. ἐπιστολῶν ὑπὸ ἡμερομηνίαν 1, 15, 15, 19, 20, 20, 30, 30, 86ρίου καὶ 2 96ρίου, ἃς ἐλάθομεν διὰ τῶν πλοίων Βιτάλη, Βερναρδάκη, Μανταΐνη, Λαζαρίνη, Βεκίνη καὶ μέσον Κερκύρας.

Μὴ σᾶς ἐκπλήττῃ ἡ βραδύτης τῆς ἀνταποκρίσεως ἡμῶν, διότι τὸ πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων ἀσύνηθες τῶν ἰθυελλωδῶν ἀνέμων διέκοψεν, ἀληθῶς εἰπεῖν, πάντα τρόπον συγκοινωνίας μεταξὺ τῶν διὰ θαλάσσης χωριζομένων τόπων. Οἱ ἄνεμοι οὗτοι ἡνάγκασαν ἐπὶ ἓνα σχεδὸν μῆνα νὰ παραμείνουν ἡγχυροβολημένα εἰς τὸν λιμένα τοῦτον τὰ παρ' ὑμῶν ἀποσταλέντα πλοῖα μετὰ τῶν φορτίων των διὰ τὴν Ἑλλάδα. Ἐπιβάλλεται ἐπίσης εἰς ἡμᾶς ἡ μέριμνα ν' ἀπαντῶμεν ἐν μιᾷ μόνῃ ἡμέρᾳ εἰς τόσας ἐπιστολὰς ὑμῶν, ἀλλ' εἰς τὰ ἀδύνατα οὐδεὶς ἐνέχεται. Ἐστω εἰς γνῶσιν ὑμῶν, ὅτι πρὸς ἀποφυγὴν πάσης περαιτέρω βραδύτητος τοῦ πλοῦ τῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα διευθυνομένων πλοίων, ὅπου ὑφίστατο καὶ ὑφίσταται ἔτι μεγίστη ἀνάγκη ζωοτροφῶν, ἐθεωρήσαμεν ἀναγκαῖον νὰ τὰ διευθύνωμεν κατ' εὐθεΐαν εἰς Ναύπλιον, ἀπαλλάξαντες αὐτὰ τοῦ ὅρου νὰ προσεγγίσωσιν εἰς Κύθηρα, ὡς θὰ πράξωμεν δταν μᾶς φθάσωσι τὰ ἐπόμενα φορτία, ἅτινα ὑμεῖς αὐτόθι ἐτοιμάζετε· ὡς πρὸς τοῦτο δὲ πιστεύομεν νὰ τύχωμεν δικαίως τῆς ὑμετέρας ἐπιδοκιμασίας.

Ἵπεδέχθημεν λίαν ἐγκαρδίως τὸν συνταγματάρχην Δὲ Εἰδὲκ, κατεστήσαμεν αὐτῷ γνωστὸν πάντα τὰ σχετικὰ πρὸς τὰς ἐλληνικὰς ὑποθέσεις γεγονότα καὶ τὸν προεπέμψαμεν διὰ πολλῶν ἐπιστολῶν, συστατικῶν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν καὶ τοὺς μᾶλλον σημαίνοντας προύχοντας τῆς Ἑλλάδος.

Δὲν παραλείψαμεν ἐνταυτῷ νὰ ὑποδείξωμεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὅτι προσήκει ν' ἀποστέλλωνται μὲ τὰ ἐπιστέλλοντα πλοῖα ἐμπορεύματα καὶ εἶδη ἐντόπια εἰς Ἀγκῶνα, κατόπιν τῶν σοφῶν/σκέψεων, ἃς μᾶς ἐξεθέσατε, ἀλλ' ὡς ἐκ τῆς καταστάσεως τῶν ἐσωτερικῶν διγνοῶν

αἱ ὁποῖαι ἐπιβραδύνουν καὶ τὴν σύνοδον τῆς Ἐθνικῆς συνελεύσεως, προβλέπομεν δυσκολωτάτην τὴν ἐπιτυχίαν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν. Οἱ Ἕλληνες μάχονται καὶ θριαμβεύουσι κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, ἀλλὰ δὲν ἔμαθον ἀκόμῃ νὰ ἐκτιμήσωσι τὰ ὕψιστα πλεονεκτήματα τῆς ὁμονοίας καὶ οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον τὰ δεινὰ, τὰ ὁποῖα φέρει μεθ' ἑαυτῆς ἡ ἐμφύλιος διχόνοια. Ἀπαιτεῖται ὅν προνομιούχον καὶ ὑπέροχος διάνοια, ἵνα τοὺς δεσμεύσῃ εἰς ἓν σῶμα καὶ τοὺς διευθύνῃ εἰς ἐκεῖνον τὸν σκοπὸν, εἰς τὸν ὁποῖον τοὺς καλεῖ ἡ ἁγία ἐπιχειρήσις τῶν καὶ ἡ εὐτυχὴς θέσις τῶν.

Πᾶσαι αἱ ληφθεῖσαι ἐγκλείστως ἐπιστολαὶ ἐστάλησαν παρ' ἡμῶν ταχύτατα καὶ εἰς καλὴν κατάστασιν, ὅπου ἀπηυθύνοντο. Δὲν δυνάμεθα ἡ νὰ ἐπικροτήσωμεν, εἰς πᾶν ὅ,τι μᾶς παρέχει τὸ περιεχόμενον τῶν, διότι πᾶσαι αἱ ὑμέτεραι ὁδηγαὶ προέλαβεν πάσας τὰς ἰδέας καὶ τὰς σκέψεις ἡμῶν.

Εἶναι ἀληθέστατον ὅ,τι μᾶς ἐξηγεῖ ἡ ἐπιστολὴ τῶν 20 8/βρίου, ἡ ληφθεῖσα μέσου Κερκύρας, ὡς πρὸς τὴν βραδύτητα τῆς ἀφίξεως τῆς πρὸς ἡμᾶς ἐπιστολῆς τοῦ ἱππότη τοῦ Ἐϋνάρδου, δι' ἧς ἀπεφάσισεν ἐπὶ τέλους νὰ τροποποιήσῃ τὴν ἔκτασιν τῶν βοηθημάτων διὰ τὸν κύριον συνταγματάρχην Φαδιέρον. Ἡ ἡμετέρα λεπτότης δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπομείνῃ μείζονα βραδύτητα ἐκείνης τὴν ὁποῖαν ἐφέρομεν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν προηγούμενων παραγγελιῶν τοῦ κ. Ἐϋνάρδου, ἐπομένως ἀπέναντι τῶν τετελεσμένων οὐδὲν τὸ πρακτέον.

Δὲν ἐλλείψαμεν ἐπίσης νὰ πληροφορήσωμεν τὸν Κύριον Τομπάζην, περὶ ὧν μᾶς λέγετε περὶ τοῦ υἱοῦ του, μετὰ τῶν σκέψεων τὰς ὁποίας ἐνομίσσαμεν ἀρμοζούσας, ἵνα τῷ παράσχωμεν ὅλην τὴν εὐχαρίστησιν καὶ τὴν ὑποχρέωσιν τὴν ὁποῖαν ὀφείλει ἐκεῖνος νὰ ἔχῃ. πάντοτε πρὸς ὑμᾶς καὶ τὸν κύριον Ἱππότην Ἐϋνάρδον.

Ἐκ τῶν γεγονότων καὶ τῶν κινήσεων τῶν Ἑλλήνων τοῦ ἀνατολικοῦ μέρους, τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν ἐσώκλειστον ἐπιστολὴν μας πρὸς τὸν κύριον Ἱππότην Ἐϋνάρδον, προσιωνιζόμεθα τοιαύτας ἐπιτυχίας, αἵτινες θὰ δυνηθῶσι νὰ ἐπιδράσωσι μετ' οὐ πολὺ καὶ ἐπὶ τῶν τυχῶν τῆς Ἀκαρνανίας, ἐπομένως θὰ εἶνε τῶρα πλέον καιρὸς νὰ ἐκτελεσθῇ τὸ γνωστὸν ὑμῖν σχέδιον, τὸ ἀφορῶν εἰς τὸ φρούριον τοῦ Μεσολογγίου, καθότι πᾶσα βραδύτης ἐπικουρίας εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη ἴσως θὰ καθίστα ματαίας τοιαύτας ἡρωικὰς προσπάθειας. Θὰ ἦτο ὁμῶς συνετὸν νὰ φθάσωσι ταχέως αἱ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀποστολαὶ εἰς Ζάκυνθον, ὅπου νὰ ἐναποτεθῶσι, διότι ἐντεῦθεν θὰ εἶνε δυνατὴ ἡ τακτικὴ ἀποστολὴ τῶν εἰς πᾶν μέρος τῆς Ἀκαρνανίας, ὅπου θὰ εἶνε μᾶλλον ἀναγκαῖον. Μᾶς θλίβει ἀπείρως ὅτι ἡ μακρὰ ἀνάρρωσις τοῦ ἀρίστου Ἱππ. Μεταξᾶ, ἀναγκάζει αὐτὸν νὰ βραδύνῃ, εἰς τὴν πρὸς ἡμᾶς ἀποστολὴν, τῶν παρατηρήσεών του ἐπὶ τῶν ἐλληνικῶν

πραγμάτων καὶ παρακωλύει ἐπίσης ἡμᾶς, εἰς τὴν ἀποστολὴν τῶν ἡμετέρων παρατηρήσεων περὶ τῶν αὐτῶν πραγμάτων καὶ τῶν τοῦ κ. Ζωγράφου.

Ἐξ ὧν δὲ γράφομεν πρὸς τὸν κ. Ἐυνάρδον εἰς τὴν ἐσώκλειστον ἡμῶν, δι' ἧς συνοδεύομεν τὸν μεταξὺ ἡμῶν λογαριασμὸν μέχρι τῆς σήμερον, θὰ ἐννοήσητε ὅ,τι παραλείπομεν νὰ ἐπαναλάβωμεν ἐν τῇ παρούσῃ καὶ θέλετε δώσει ἡμῖν εἰς ἀπάντησιν τὰς ἀξίας ἐκτιμῆσεως γνώμας ὑμῶν.

Ἀναμένοντες ἀνυπομόνως νὰ ἐνθυμησθε ἡμᾶς συχάκις καὶ ποθοῦντες νὰ ἐπανίδωμεν ἡμᾶς ἐνταῦθα, περιοριζόμεθα ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ χαιρετίσωμεν ὑμᾶς ἐγκαρδίως.

353. Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΖΑΚΥΝΘΟΥ ΠΡΟΣ Ι. ΕΨΝΑΡΔΟΝ

(Πρωτότυπον σχέδιον. Ἀριθ. 6874 Ἀρχαίου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Li 22 Decembre 1826

Al Cavalier J. G. Eynard.

Rifferendoci pienamente a quanto ci siamo dati l'onore di rapportarle colla precedente nostra qui sopra trascritta, eccoci ora nel caso di darle pronto riscontro alle ultime sue lettere pervenuteci colle date 2, 21 8/bre e 8 9/bre, nonchè a quelle recateci quasi contemporaneamente colla venuta dell' egregio Signor Colonello de Heideck e che la data portano de' 10 Agosto e 5 7/bre.

Di tutto quello ch' ella ci ragiona intorno quanto riguarda la condotta ed i sentimenti del Signor Colonello Favier, noi l'abbiamo fatto sentire tosto per esteso tanto al Governo Greco, come del pari a tutte quelle primarie militari e civili figure. Noi, correnti ai nostri principj ed a que' dati che autorizzano le nostre induzioni, non possiamo riguardare questo argomento del pari che quello che concerne la condotta del Sig. Conte d' Harcourt sotto un' aspetto differente da quello che l'abbiamo già sottoposto.

Quanto poi ci dice nelle preggiate sue lettere intorno ai mezzi d' insinuare la concordia fra tutti quelli, che diffendono la più santa delle cause, noi in ogni occasione e tempo l'abbiamo robustamente inculcata e con ogni mezzo fatta sentire a chi n'era interessato, e particolarmente sopra tale oggetto ci siamo molto intrattenuti col Signor Colonello Heideck, il quale fù da noi

posto al grado di poter colla sua gita in Grecia adoperarsene fruttuosamente.

Non ci è per ora possibile di eseguire quella parte delle di lei commissioni che riguarda il completamento del beneficio destinato da lei alla vedova e famiglia dell' ora quodam ingegnere Cochinni, perchè essa è da molto tempo passata a Trieste, nè si sa da noi nè il suo arrivo, nè il luoco del suo permanente soggiorno. In quanto riguarda poi l' educazione di quei Giovani Greci, i benitori de' quali hanno disposizione di far educarli in Italia, noi, nel ringraziarla distintamente in ciò che particolarmente ci riguarda, per il buon accoglimento fatto al figlio del raguardevole Signor Tompasi, tanto da noi raccomandabile, le diciamo che dell' immortale Marco Botzari venne efficacemente ricercato dal Sig. de Heideck, come d' un essere la di cui educazione interessi vivamente i magnanimi sentimenti di Sua Maestà il Re di Baviera, e quindi fù da noi usato ogni mezzo per predisporre l' animo della sua genitrice a determinarsi di distaccarselo dal seno per un tale interessante oggetto.

Siccome di questo tal individuo non è più da prendersene pensiero, noi dobbiamo farle presente un giovine fratello del general di brigata Cristo Zaccariadi, già precedentemente accennatole, il quale e per i meriti distinti del fratello e per l' indole del giovane, non chè per i avanzamente fatti nella sua premordiale educazione, si presenta meritevole della generosità tanto di Lei, Signor Cavaliere, come di quella dei distinti membri dei comitati che agognano di vedere restituita la Greca Nazione nell' antico suo splendore e felicità. Sarà effetto della nobiltà del di Lei cuore di darcene su questo soggetto un qualche confortante riscontro.

Quanto poi concerne l' argomento dei conti nostri correnti colla sua rispettabile ditta, Ella li troverà uniti alla presente estesi e contrassegnati colle norme ed avvertenze ch' Ella ci ricorda, e siamo nella certezza di ottenere per li medesimi una precisa aprovaione dal canto suo per nostra norma e perfetta acquiescenza.

Sarebbe stato desiderabile per noi che le posteriori di Lei disposizioni intorno i fondi già assegnati al Colonello Favier ci fossero giunte un' poco prima del passaggio da noi fatto di detti fondi al loro precedente destino. Ma la cosa è ormai fatta e ci vuole pazienza.

Valerà in ultimo a di Lei intelligenza la notizia del ravvedi-

mento della Commissione Governativa della Grecia su quanto si credette in diritto di lagnarsi di quelle spedizioni da noi fatte col di Lei avvertimento dove esisteva urgenza, come la saggezza di Lei, Signor Cavaliere, potrà rilevare dalla qui acclusa traduzione dell' ultima lettera che la Commissione stessa ci diede in risposta. Ecco terminiamo anche questo punto di discussione.

Le ultime notizie pervenuteci dal Peloponneso ci recano il distacco del celebre General Nichita, il quale con mille de' suoi seguaci peloponnesiaci diresse la sua verso la Grecia Orientale colla determinazione di combinarvi i di lui bravi a quelli del Generale in Capo di quella Provincia Karaïscaki e colla mina di penetrare nella Grecia Settentrionale, onde farvi nascere una diversione decisiva delle forze di Chiutaki assediatrici della città e Piazza di Atène, nell' atto che Coletti e Caratassi vanno facendo delle operazioni alla parte Orientale di quella contrada, tanto terrestri che marittime per impedire il passaggio dei soccorsi, che vengono spediti all'armata Turca. Noi, conoscitori delle località e delle operazioni medesime, non possiamo che presagire a tali energiche misure che successi assai felici e luminosi. Quanto ad altre nozioni Ella, Signor Cav. pregiatissimo, sarà nel caso di rilevare dalli giornali Greci, che le vengono nelli qui occlusi pacchetti accompagnati.

Tanto per ora e colla più distinta considerazione noi ci diamo l'onore di protestarci.

(Μ Ε Τ Α Φ Ρ Α Σ Ι Σ)

22 Δεκεμβρίου 1826

Πρὸς τὸν Ἰππότην Ι. Γ. Ἐννάρδον

Ἀναφερόμενοι καθ' ὁλοκληρίαν εἰς ὅσα ἐλάβομεν τὴν τιμὴν νὰ ἐκθέσωμεν ὑμῖν διὰ τῆς προηγουμένης ἐπιστολῆς μας, ἀντιγραφείσης ἀνωτέρω, εἴμεθα νῦν εἰς θέσιν ν' ἀπαντήσωμεν ταχέως εἰς τὰς τελευταίας ἐπιστολάς ὑμῶν καὶ εἰς τὰς περιελθούσας ἡμῖν περίπου ταυτοχρόνως μετὰ τῆς ἐλεύσεως τοῦ ἀξιολύτου κυρίου συνταγματάρχου δὲ Ἐιδέκ, ὑπὸ ἡμερομηνίας 10 Αὐγούστου καὶ 5 Σεπτεμβρίου.

Πᾶν ὅ,τι μᾶς γράφετε ὡς πρὸς τὴν διαγωγὴν καὶ τὰ αἰσθήματα τοῦ κ. συνταγματάρχου Φαβιέρου ἀνεκοινώσαμεν παραχρῆμα ἐκτενῶς εἰς τε τὴν Ἑλληνικὴν κυβέρνησιν καὶ εἰς τὰ πρωτεύοντα στρατιωτικὰ καὶ πολιτικὰ πρόσωπα. Ἡμεῖς ἐπόμενοι εἰς τὰς ἡμετέρας ἀρχάς καὶ εἰς τὰ δικαιολογούντα τὰς ἡμετέρας σκέψεις γεγονότα, δὲν δυνά-

μεθα νὰ ἐξετάσωμεν τὸ ἀντικείμενον τοῦτο καὶ τ' ἀφορῶντα εἰς τὴν διαγωγὴν τοῦ κυρίου κόμητος Δ' Ἀρκαοῦρ ἀπὸ διαφορητικῆς ἀπόψεως ἐκείνης, ἣν ὑπεβάλομεν ὑμῖν. Ὡς πρὸς δ' ὅσα μᾶς λέγετε εἰς τὰς ἀξιοτίμους ἐπιστολάς σας περὶ τῶν μέσων, δι' ὧν νὰ φέρωμεν τὴν δμόνοιαν μεταξὺ πάντων τῶν ὑπερασπιζομένων τὴν ἀγιωτέραν τῶν ὑποθέσεων, ἡμεῖς εἰς κάθε περίστασιν καὶ πάντοτε ἰσχυρῶς τὴν ἐπεδιώξαμεν καὶ διὰ παντὸς μέσου τὴν ἐκάμαμεν αἰσθητὴν εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους, καὶ ἰδιαίτερος περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐπὶ μακρὸν συνδιελέχθημεν μετὰ τοῦ κυρίου συνταγματάρχου Ἐιδέκ, τὸν ὁποῖον ἐθέσαμεν εἰς θέσιν τοιαύτην, ὥστε νὰ δυνηθῇ, διὰ τῆς περιοδείας του ἀνά τὴν Ἑλλάδα, νὰ ἐνεργήσῃ πρὸς τοῦτο ἐπωφελῶς.

Δὲν δυνάμεθα ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ ἐκτελέσωμεν τὸ μέρος τῶν παραγγελιῶν ὑμῶν, τὸ ἀφορῶν εἰς συμπλήρωσιν τοῦ διὰ τὴν χήραν καὶ τὴν οἰκογένειαν τοῦ ἀποθανόντος μηχανικοῦ Κοκκίνῃ προορισθέντος εὐεργετήματος, διότι αὕτη πρὸ πολλοῦ ἀπῆλθεν εἰς Τεργέστην, καὶ δὲν γινώσκομεν οὔτε τὴν ἀφίξιν της, οὔτε τὸν τόπον τῆς διαρκοῦς διαμονῆς της.

Ὡς πρὸς δὲ τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν νεανιῶν Ἑλλήνων, ὅσων οἱ γονεῖς ἔχουν διάθεσιν νὰ ἐκπαιδεύσωσιν αὐτοὺς εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἡμεῖς, ἐκφράζοντες ἐξαιρέτους εὐχαριστίας, ὡς πρὸς ὅ,τι ἰδίως ἡμᾶς ἀποβλέπει, διὰ τὴν γενομένην ἀποδοχὴν τοῦ κατὰ πάντα ἀξίου τῆς παρ' ἡμῶν συστάσεως υἱοῦ τοῦ διαπρεποῦς κ. Τομπάζη, σᾶς λέγομεν ὅτι . . . τοῦ ἀθανάτου Μάρκου Μπότσαρη ἀνεζητήθη ἐπιτυχῶς παρὰ τοῦ κ. Δὲ Ἐιδέκ, ὡς ὑποκείμενον τοῦ ὁποῖου ἡ ἀνατροφή ζωηρῶς ἐνδιαφέρει τὰ μεγάθυμα αἰσθήματα τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς Βαυαρίας, ἐπομένως μετεχειρίσθημεν πᾶν μέσον, ὅπως προδιαθέσωμεν τὴν ψυχὴν τῆς μητρὸς του, νὰ ἀποφασίσῃ, ὅπως τὸ ἀποχωρισθῇ δι' ἓνα τόσον ἐνδιαφέροντα σκοπὸν. Ἀφοῦ περὶ τοῦ προσώπου τούτου δὲν ἀπαιτεῖται πλέον φροντίς, ὀφείλομεν νὰ σᾶς παρουσιάσωμεν ἓνα νέον, ἀδελφὸν τοῦ υποστρατήγου Χρήστου Ζαχαριάδου, ἡδὴ ὑποδειχθέντα ἡμῖν, ὅστις, ἐνεκά τε τῶν ἐξεχόντων προτερημάτων τοῦ ἀδελφοῦ καὶ τοῦ χαρακτήρος τοῦ νέου, ἐπίσης δὲ καὶ τῆς προόδου αὐτοῦ κατὰ τὴν πρώτην ἀνατροφήν του, φαίνεται ἀξίος τῆς γενναιότητος καὶ εὐαισθησίας ὑμῶν, Κύριε Ἰππότα, καὶ τῶν διακεκριμένων μελῶν τῶν Κομητάτων, αἵτινα ἐπιθυμοῦσι νὰ ἴδωσι τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος ἀνακτῶν τὴν ἀρχαίαν λάμψιν καὶ εὐτυχίαν· θὰ εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς εὐγενείας τῆς ὑμετέρας καρδίας, τὸ νὰ μᾶς δώσητε ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου παρήγορον ἀπάντησιν.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῶν τρεχόντων λογαριασμῶν μας μετὰ τῆς σεβαστῆς ἐταιρείας σας, θὰ τοὺς εὑρετε ἐπισυνημμένους τῇ παρούσῃ, ἐκτενεῖς καὶ προσυπογεγραμμένους κατὰ τὰς ὁδηγίας καὶ

πληροφορίας ἃς μᾶς ὑπενθυμίζετε, εἴμεθα δὲ βέβαιοι περὶ τῆς παρ' ὑμῶν ἐγκρίσεως αὐτῶν πρὸς ὁδηγίαν ἡμῶν καὶ πλήρη εὐγνωμοσύνην. Θὰ ἦτο εὐάρεστον ἡμῖν, ἐὰν αἱ μεταγενέστεραι διαταγαὶ ὑμῶν, ὡς πρὸς τὰ εἰς τὸν Φαβιέρον ἐμβασθέντα χρηματικὰ κεφάλαια ἐφθάνον ἡμᾶς ὀλίγον πρὸ τῆς ὑφ' ἡμῶν χρησιμοποιήσεως τῶν κεφαλαίων ἐκείνων διὰ τὸν προγενέστερον προορισμὸν των. Ἀλλὰ τῶρα πλέον τὸ πρᾶγμα ἔγινε καὶ χρειάζεται ὑπομονή.

Ἔστω ἐν τέλει εἰς γνῶσιν ὑμῶν, ἡ εἰδησις τῆς μεταμελείας τῆς Κυβερνητικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἑλλάδος, καθ' ὅσον ἐνόμισεν, ὅτι ἐδικαιούτο νὰ παραπονεθῇ διὰ τὰς τῇ συναίνεσει ὑμῶν γενομένας ὑφ' ἡμῶν ἀποστολάς, ὅπου ὑπῆρχεν ἀνάγκη κατεπείγουσα, ὡς ἡ ὑμετέρα σύνεσις, Κύριε Ἱππότα, δύναται νὰ ἐξαγάγῃ ἐκ τῆς ἐγκλείστου μεταφράσεως τῆς τελευταίας ἀπαντήσεως πρὸς ἡμᾶς τῆς αὐτῆς Ἐπιτροπῆς. Ἰδοὺ περατοῦμεν καὶ τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς συζητήσεως.

Αἱ τελευταῖαι περιελθοῦσαι ἡμῖν εἰδήσεις ἐκ Πελοποννήσου μᾶς ἀναγγέλλουσι τὴν ἀπόσπασιν τοῦ ἐνδόξου στρατηγοῦ Νικίτα, ὅστις μὲ χιλίους ἐκ τῶν ὁπαδῶν του Πελοποννησίων διηύθυνε τὴν πρὸς τὴν Ἀνατολικὴν Ἑλλάδα, μὲ τὴν ἀπόφασιν νὰ συνενώσῃ τοὺς ἀνδρείους του μετὰ τῶν τοῦ στρατάρχου τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης Καραϊσκάκη, μὲ τὸν σκοπὸν νὰ εἰσδύσωσιν εἰς τὴν βόρειον Ἑλλάδα καὶ νὰ φέρωσιν ἀντιπερισπασμὸν ἀποφασιστικὸν εἰς τὰς δυνάμεις τοῦ Κιουταχῆ, τὰς πολιορκούσας τὴν πόλιν καὶ τὸ φρούριον τῶν Ἀθηνῶν, ἐνῷ ὁ Κωλέττης καὶ ὁ Καρατάσος, καταβάλλουν ἐνεργείας εἰς τὸ Ἀνατολικὸν μέρος τῆς χώρας ἐκείνης κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν, ὅπως παρεμποδίσωσι τὴν διάβασιν τῶν ἐπικουριῶν, τῶν ἀποστελλομένων εἰς τὸν Τουρκικὸν στρατόν. Ἡμεῖς, ὡς γινώσκει τῶν τοποθεσιῶν καὶ ἐνεργειῶν αὐτῶν δὲν δυνάμεθα εἰμὶ, νὰ προοιωνισθῶμεν ἐπιτυχίας εὐτυχεῖς καὶ ἐνδόξους τῶν δραστικῶν ἐκείνων μέτρων. Ἀλλὰς εἰδήσεις, ἀξιοτιμότες Κύριε Ἱππότα, θέλετε δυνηθῇ νὰ μάθῃτε ἐκ τῶν Ἑλληνικῶν ἐφημερίδων, ἃς στέλλομεν ἐντὸς τῶν ἐσωκλείστων δεμάτων. Ταῦτα ἐπὶ τοῦ παρόντος καὶ μετὰ τῆς μάλλον διακεκριμένης ὑπολήψεως λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ διατελῶμεν

354. ΧΡ. ΣΙΣΙΝΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ἘΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀρθ. 6880 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Εὐγενέστατοι Κύριοι !

Κατὰ τὰς ἀγγελίας, τὰς ὁποίας τῇ 18 τρέχοντος μᾶς ἐδώσατε, περὶ τῶν ὀλεθρίων κινήματων τοῦ Ἱμπραῖμη, ἐγράψαμεν πρὸς τὸν

Κολιόπουλον καὶ Γενναῖον, ἀναμένοντες παρ' αὐτῶν ἀποκρίσεις διὰ νὰ λάβωμεν συμφώνως τὰ πρὸς ὑπεράσπισιν τούτων τῶν μερῶν τὰ ἀνήκοντα μέτρα, διὰ τῶν ὁποίων εἶναι ἐλπιζόμενον νὰ βλαφθῇ τοῦτος ὁ ὀρμητικὸς ἐχθρὸς, καὶ νὰ βλαφθῇ ἀρκετά.

Εἰδοποιήσαμεν ἐν τούτοις τοὺς ἐν ταῖς Λίμναις εὕρισκομένους, ὡς καὶ τοὺς εἰς τὰ πεδία Πύργου καὶ Ἡλίδος κατοικοῦντας, νὰ ἀσφαλισθοῦν εἰς τὰ ἀσφαλέστερα μέρη, διὰ νὰ ἀποδῶσι μάταιοι οἱ διὰ τὴν αἰχμαλωσίαν σκοποὶ τοῦ εἰρημένου ἐχθροῦ. Εἶναι ἐντοσοῦτῳ ἀναντίρρητος ἀλήθεια, ὅτι ἡ θέσις τοῦ φρουρίου Χλιμοῦτσι καὶ Σκαφηδιάς συμβάλλει πολὺ εἰς τὰ σχέδια τοῦ Ἱμπραῖμη, καθότι αὐτὰ ὄχι μόνον τὴν ἄμεσον ἀνταπόκρισιν χορηγεῖ, ἀλλ' ἐνταῦτῳ καὶ καθέδρα τοῦ ἰδίου ἀσφαλεστάτη γίνονται, ὅταν, κατὰ δυστυχίαν, ὑποπέσωσιν εἰς τὰς χεῖράς του. Ἀνάγκη λοιπόν, καὶ ἀνάγκη μεγάλη, νὰ φυλαχθῶσιν ἀπὸ ἡμᾶς αὐταὶ αἱ θέσεις διὰ νὰ τὸν βλάψουν τόσον, ὅσον ἡμποροῦν νὰ τὸν ὠφελήσουν ἂν μείνουν ἀφύλακται. Ἄλλ' ἡ ἔλλειψις τῶν πολεμοφοδίων, ἣτις εἶναι ἡ βάσις τοῦ πολέμου, καὶ ὅπου ἐδῶ εἶναι ἀδύνατον νὰ οἰκονομηθοῦν, ἐπειδὴ, ὡς γνωστόν Σας, ἡ ἐρχομένη ἀπὸ Ναύπλιον Γολέτα τοῦ καπ. Νικόλα Σούτου, ἣτις ἤθελε μᾶς προμηθεύσῃ ἱκανώτατα ἐφόδια, ἐκρατήθη ἀπὸ τοὺς Μανιάτας, καὶ ἡ ἔλλειψις, λέγω, τῶν πολεμικῶν τούτων μέσων μᾶς βιάζει ν' ἀκολουθήσωμεν τὸ δεύτερον, δηλαδὴ ν' ἀφήσωμεν ἀπροφυλάκτους αὐτάς τὰ ρηθείσας θέσεις, αἱ ὁποῖαι θέλουν εἶσθαι τότε δι' ἡμᾶς ὀλεθριώτεραι παρ' αὐταὶ αἱ δυνάμεις τοῦ Ἱμπραῖμη.

Δι' αὐτὸ τοῦτο προσκαλεῖσθε καὶ ἡ Εὐγενεία Σας, τῶν ὁποίων ἡ φιλογένεια καὶ πατριωτισμὸς τοσάκις ὠφέλησε τὴν Πατρίδα, νὰ βοηθήσητε καὶ εἰς τὴν παροῦσαν δεινὴν περίστασιν, ἀποστέλλοντες διὰ τὸ ἐφοδίασμα τούτων τῶν δύο μερῶν χιλιαὶς ὀκάδες μπαρουτι καὶ δύο χιλιάδες ὀκάδες βολύμι, διὰ τῶν ὁποίων τὸ κόστος θέλετε ἀκουσθῇ μετὰ τῆς Σ. Διοικήσεως, πρὸς τὴν ὁποίαν καὶ ἐγὼ θέλω ἀναφερθῇ περὶ τούτου. Τὰ ἄνωθεν ἐφόδια θέλετε στείλῃ ἀμέσως πρὸς τὸν ἀδελφόν μου Μιχαῆλον εἰς Γλαρέντζαν, διὰ τοῦ ὁποίου θέλει σὰς σταλῇ τὸ παρὸν δι' ἐπίτηδες, καὶ μένω εἰς τοὺς ὀρισμούς Σας

Τῇ 23 Δεκεμβρίου 1826

Πύργος

Πρόθυμος

Χρῦσανθος Σισίνης

Πρὸς τοὺς Ἐξοχωτάτους Κυρίους Π. Θ. Στεφάνου καὶ Κωνσταντῖνον Δραγῶναν.

Εἰς Ζάκυνθον.

355. I. ΡΩΜΑΙΗ ΠΡΟΣ ΔΙΟΝ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6881 Ἀρχαίου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Modone, li 24 Decembre 1826

Gentilissimo Signor Conte ed amico stimatissimo.

Sogliono gl' inciviliti uomini in taluni particolari giorni dell' anno e nel principiar di esso soprattutto, farsi degli augurj di felicità. Non è già dunque per un inveterato uso nè per vana apparenza, ma mosso della verace stima che per Voi nutro e dall' affettuosa amicizia che avete saputo ispirarmi, che io soddisfo i moti del cuor mio, tranquillo ed avventuroso tanto, quanto bramarlo il sapete, augurandovi il prossimo vegnente anno, che va a succedere a questo, il quale anderà trà pochi di a perdersi nel nulla del passato, e lieti pure e felici augurandovi quegli altri avvenire, che vi sarà dato di vivere. Se un Essere esiste, infinito, inconcepibile, Autore del creato, che i voti accoglie de' mortali, ed i miei per Voi esaudisce, accertatevi, che nulla potrà giammai alterare od interrompere il corso della felicità Vostra, perchè sinceri dessi sono e dettati da quel soave sentimento di dolce amistade che a Voi con morale affinità mi unisce.

Divisato avevo di chiedere da qui a pochi giorni il mio assoluto congedo. Ieri sera mi ha prevenuto il Signor Solimano Bei del 6° Reggimento Egiziano, che Ibraim Pascià ha stabilito di mandarmi in Cairo, per essere quale professore di fortificazione impiegato in quella Scuola Militare. Se ciò sarà, ve ne farò prevenzione; ove no, io chiederò la mia demissione e partirò colla prima occasione per Alessandria. Quando anche sarò per essere destinato alla scuola Militare del Cairo, chiederò sempre il mio congedo, onde recarmi al più presto possibile in cotesta vostra Isola. Sono annojato di stare frà Turchi. -

Compiacetevi di conservarmi ognora là vostra stima e l'affetto vostro, ed accogliete cortesemente le assicurazioni di quel verace invariabile attaccamento, col quale sono e sarò mai sempre

L' affezionato Vostro amico e f.:

Giovanni Romei

Al nobile Uomo, Il Signor Dionisio Conte de Roma. In Zante.

Μοθώνη, 24 Δ/βρίου 1826

Εὐγενέστατε κύριε Κόμη καὶ φίλε ἀξιολογώτατε.

Συννηθίζουν οἱ πεπολιτισμένοι ἄνθρωποι καθ' ἡμέρας τινὰς ἐξαιρετικὰς τοῦ ἔτους καὶ πρὸ πάντων κατὰ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ ν' ἀνταλλάσσωσιν εὐχὰς εὐτυχίας. Οὐχὶ λοιπὸν ἐκ παλαιᾶς συνηθείας οὐδὲ ἀπλῶς πρὸς τὸ θεαθῆναι, ἀλλὰ κινούμενος ἀπὸ τὴν ἀληθῆ ἐκτίμησιν, ἣν πρὸς ὑμᾶς τρέφω καὶ τὴν ἀφωσιωμένην φιλίαν, ἣν μοι ἐμπνεύσατε, ἱκανοποιῶ τὰς ὁρμὰς τῆς καρδίας μου, ἥσυχον καὶ εὐτυχές, ὅσον δύνασθε νὰ ποθῆτε, εὐχόμενος ὑμῖν τὸ προσεχές ἔτος, τὸ διάδοχον τοῦ ἐνεστῶτος, τὸ ὅποιον μετ' ὀλίγας ἡμέρας θὰ ἀπολεσθῇ εἰς τὸ μηδὲν τοῦ παρελθόντος, ἐπίσης δ' εὐχόμενος εὐδαίμονα τὰ μέλλοντα ἔτη τῆς ζωῆς ὑμῶν.

Ἐὰν ὑπάρχῃ ἐν Ὁν, ἀπειρον, ἀσύλληπτον, Δημιουργὸν τοῦ Σύμπαντος, δεχόμενον τὰς εὐχὰς τῶν θνητῶν καὶ εἰσακοῦον τῶν ὑπὲρ ὑμῶν εὐχῶν μου, ἔστε βέβαιος, ὅτι οὐδὲν ποτὲ θὰ δυνηθῇ ν' ἀλλοιωσῇ ἢ νὰ διακόψῃ τὸν ῥοῦν τῆς εὐτυχίας ὑμῶν, διότι αὐταὶ εἶναι εἰλικρινεῖς καὶ ὑπαγορεύονται ὑπὸ τοῦ ἡδέος αἰσθήματος τῆς φιλίας τοῦ συνδέοντός με μεθ' ὑμῶν δι' ἡθικοῦ δεσμοῦ.

Εἶχον ἀποφασίσει νὰ ζητήσω μετὰ τινὰς ἡμέρας τὴν ἀφασίν μου. Χθὲς τὸ ἑσπέρας μὲ εἰδοποίησεν ὁ κ. Σολιμὰν Βέη, τοῦ 6 Αἰγυπτιακοῦ Συντάγματος, ὅτι ὁ Ἰβραήμ Πασσᾶς ἀπεφάσισε νὰ μὲ στείλῃ εἰς Κάϊρον, ὡς καθηγητὴν τῆς ὀχυρωτικῆς εἰς τὴν ἐκεῖ Στρατιωτικὴν Σχολήν. Ἄν τοῦτο πραγματοποιηθῇ, θὰ σᾶς εἰδοποιήσω, ἄλλως θὰ ὑποβάλω τὴν παραίτησίν μου καὶ θ' ἀναχωρήσω διὰ πρώτης εὐκαιρίας εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Ἀλλὰ καὶ ἂν διορισθῶ εἰς τὴν Στρατιωτικὴν Σχολὴν τοῦ Καῖρου, θὰ ζητήσω πάντοτε τὴν ἀφασίν μου, ὅπως ἔλθω, ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον, εἰς τὴν νῆσον ὑμῶν. Ἐδαρύνθην νὰ εὐρίσκωμαι μεταξὺ Τούρκων.

Εὐαρεστήθητε νὰ μὲ τιμᾶτε καὶ μὲ ἀγαπᾶτε πάντοτε καὶ δεχθῆτε εὐγενῶς τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ἀληθοῦς καὶ ἀναλλοιώτου φιλίας μου, μεθ' ἧς διατελῶ καὶ θὰ διατελῶ πάντοτε

Ὁ ἀφωσιωμένος φίλος καὶ ἀδ...

Ἰωάννης Ρωμαιοῦ

Πρὸς τὸν Εὐγενῆ Ἀνδρᾶ Κύριον Διονύσιον Κόμητα δὲ Ρώμαν.

Εἰς Ζάκυνθον.

356. ΕΠΙΣΤΟΛΗ Κ. ΖΩΓΡΑΦΟΥ ΚΑΙ Α. ΖΑΪΜΗ

(Ἀντίγραφα. Ἀριθ. 6882 καὶ 6883 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης¹).

Αἴγινα, τῇ 26 Δεκεμβρίου 1826

Εὐγενέστατοι καὶ Ἐξοχώτατοι Κύριοι !

Μαζὶ μὲ τὴν ἐσχάτως σταλεῖσάν σας τρίτην περὶ Ντούσια διαταγὴν, σὰς ἔγραφον ὀλιγόγραμμον. Διὰ τῆς παρούσης εὐκαιρίας Σὰς κοινοποιῶ τὰ οὐσιωδέστερα πρὸς ὁδηγίαν, χωρὶς νὰ παρατρέξω νὰ σημειώσω, ὅτι ὅσα θεωρεῖτε μὲ τὸ χέρι μου γραμμένα εἰς τὰ γράμματα τοῦ κυρίου Ζαΐμη, πρέπει ἐλευθέρως νὰ τὰ ἐκλαμβάνητε ὡς φρονήματα τῆς ἐκλαμπρότητός του.

Οἱ Κουντουριῶται δὲν ἐνέδωσαν εἰς τὸ νὰ συμφωνήσουν μὲ τοὺς ἄλλους προκρίτους τῆς Ὑδρας, ὅτινες σύμφωνοι μὲ τὰς δύο ἐπιτροπὰς, διατρέθουν πρὸς τὸ παρὸν εἰς Πόρον καὶ Αἴγινα, ἔχοντες καὶ τὰ πλοῖά των παραμερισμένα εἰς τὸν Πόρον.

Οἱ Κουντουριῶται φαίνονται (πῶς νὰ πιστεύσω, ὅτι ἤμπορουν νὰ εἶναι πραγματικῶς;) σύμφωνοι μὲ τοὺς ἐν Καστρίῳ, καὶ ἴσως μὲ τοὺς Κωλεττανούς, ἔχουν μαζὶ των καὶ μικρὸν μέρος Ψαραίων καὶ Πετσωτῶν, κυρίως δὲ τὰ κινήματά των ταῦτα πηγάζουν ἀπὸ τὸ ὅποτον ἔχουν κατὰ Ζαΐμη, Τομπάζη καὶ Μπουτούρη μίσος, καὶ δι' ἄλλους λόγους καὶ διὰ τὴν ἀκυρωθεῖσαν ἐκποίησην τῆς ἐθνικῆς γῆς κατ' ἐξοχὴν ἀποτείνονται δὲ εἰς τὴν κατάθλιψιν τῶν ρηθέντων κυρίων, εἰς τὴν ἐπικύρωσιν καὶ ἐξακολούθησιν τῆς ἐκποιήσεως τῆς γῆς, εἰς τὸ νὰ εἰσαχθοῦν σταθερῶς εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν καὶ ἀφοῦ εἶδον τὸ πρὸς αὐτοὺς ψυχρὸν καὶ περιφρονητικὸν φέροσμον τοῦ Ἀμιλτων, εἰς τὸ νὰ μὴ συνεργήσουν εἰς τὴν εὐκόλον καὶ ἡσυχον παραδοχὴν τοῦ συμβιβασμοῦ, ἂν γίνῃ.

Πρὸς ταῦτα δὲ ἀποτεινόμενοι, ἐνῶ ψευδοπολιτεύονται μὲ τὸν Κολοκοτρώνην, καὶ ἴσως μὲ τὸν Κωλέττην, δὲν εἶναι παράδοξον νὰ μεταχειρισθοῦν ὡς ἐν ἀπὸ τὰ συντείνοντα μέσα καὶ τὸ νὰ ἐκλέξουν τοὺς πληρεξουσίους τῆς Ὑδρας.

Ὁ Κολοκοτρώνης, χωρὶς νὰ ὀρίζῃ τὸν ἑαυτὸν του, ἐπειδὴ κυβερνᾶται ὅλος ἀπὸ τοὺς συμβούλους του Μεταξᾶν, Πονηρόν, Ρήγαν, Βρεσθαίνης καὶ Ἀναγνώστακον, δὲν αἰσθάνεται καμμίαν ἐγκάρδιον

¹ Τὸ 6883 φθάνει μέχρι τοῦ «ἀφοῦ πρῶτον τὰ ἀναγνώσῃτε» χωρὶς νὰ φέρῃ καὶ τὴν ὑπογραφήν Κ. Ζωγράφος· τὸ 6882 εἶναι πλήρες, φέρον καὶ τὰ κατόπιν μετὰ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ Ἀ. Ζαΐμη.

κλίσιν πρὸς τὸν Κουντουριώτην καὶ Κωλέττην, οὐδὲ μέσα εἰς τὴν καρδίαν του τὸν ἀρέσκουν οἱ σκοποὶ των, αἰσθάνεται ὅμως ἀπέχθειαν πρῶτον κατὰ Ζαῖμην καὶ ὕστερον κατὰ Δελιγιάννη. Ἐπιθυμεῖ ἴσως τὴν πολιτικὴν των πτώσιν καὶ φαντάζεται τὴν σύστασιν μιᾶς τοιαύτης Διοικήσεως καὶ συγκειμένης ἀπὸ τοιαῦτα μέλη, ὥστε αὐτὴ μὲν νὰ εἶναι τὸ προσωπεῖον, αὐτὸς δὲ ὄχι μόνον πάντοτε Γενικὸς Ἀρχηγός, ἀλλὰ καὶ ὁ κυρίως κυβερνῶν τὴν Ἑλλάδα. Δὲν εἶναι τίποτε παράξενον, ἂν, ὡς ὑποπτεύεται, γίνῃ ὁ συμβιβασμός, πολλὰ περιωρισμένος ἕνεκα τῆς ἀθλίας μας καταστάσεως, νὰ μὴ τὸν δεχθῇ εὐχαρίστως ὁ Κολοκοτρώνης καὶ κατὰ τοῦτο νὰ φανῇ τότε σύμφωνος με τοὺς πλειοτέρους τῶν ὀπλαρχηγῶν, καὶ μάλιστα με τοὺς Στερεοελλαδίτας, ὅστινες, στοχάζομαι ὡς πολλὰ πιθανόν, ὅτι θέλουν δείξῃ ἀναφανδὸν ἐναντιότητά τοιαύτην.

Μεταξὺ τῶν Στερεοελλαδιτῶν ὁ Καραϊσκάκης ἐπεκτείνει ὁσημέραι τὴν δυνάμιν του· ψευδοπολιτεύεται με ὅλα τὰ διάφορα κόμματα, πολλὰ ὀλίγον ὅμως πρέπει νὰ ἀμφιβάλωμεν, ὅτι εἰς κάθε περίστασιν δὲν θέλει ἀποσπασθῇ ἀπὸ τὴν ὁποίαν οἱ λεγόμενοι τυχοδιῶνται καὶ μαχαίροφόροι μέλλουν νὰ κρατήσουν σειράν. Ὁ Κωλέττης δὲν εἶναι ὅλως διόλου ἀποσπασμένος ἀπὸ τὰς Γαλλικὰς ραδιουργίας καὶ ὅλα του τὰ ἐπιχειρήματα ἀποβλέπουν εἰς τὸ νὰ εἰσαχθῇ ἐκ νέου εἰς τὰ Διοικητικὰ πράγματα. Ὁ Δελιγιάννης φαίνεται* (τίς οἶδεν ἂν εἶναι καὶ ὡς τότε ἤμπορεῖ νὰ μείνῃ πραγματικῶς;) τὴν σήμερον σύμφωνος με τὸν Ζαῖμην· ἀλλ' ἂν καὶ βλέπῃ πόσον καὶ διὰ τὸν ἴδιον ἑαυτὸν του εἶναι ἐπιβλαβεῖς οἱ σκοποὶ τοῦ Κολοκοτρώνη, δὲν με φαίνεται ὅμως, ὅτι εὐθυφρονεῖ ὅσον καὶ καθ' ὅσα ἔπρεπεν.

Ἀμφότεροί οἱ Κύριοι οὗτοι, βλέποντες πρὸ ποδῶν ἀνοιγμένον τὸ χάος των, θέλουν συνεργήσῃ νὰ παραδεχθῇ ὁ πρὸς τὸ παρὸν ὑποθετικὸς συμβιβασμός, ὅποιος καὶ ἂν εἶναι. Ταῦτοχρόνως ὅμως, αἰσθανόμενοι, ὅτι πολλὰ ὀλίγοι τοὺς εἶναι πραγματικοὶ φίλοι καί, ὅτι κακὰ ἐπακόλουθα εἰς τὴν ὑπόληψιν των ἐπρομαγείρευσαν τὰ εἰς Κόρινθον καὶ Βοστίτσαν διατρέξαντα, διὰ νὰ ὑποστηρίξουν τὴν ὑπόληψιν καὶ ὑπεροχὴν των, θέλουν μεταχειρισθῇ κάθε μέσον καὶ τρόπον, καὶ ἂν ἀκόμη τοιαῦτα μέσα δὲν τύχουν νὰ εἶναι καθ' ὅλην τὴν ἑκτασιν συμφέροντα εἰς τὸ γενικόν. Περὶ τῶν Νοταραίων στοχάζομαι ὡς βέβαιον σχεδόν, ὅτι με τὴν πολιτικὴν των ἑκπτώσιν θέλει πειράξουν κάμποσον καὶ τῶν ἄλλων Πελοποννησίων τὴν βαρύτητα, ἢ ὁποία, ἐκτὸς τῶν προεκτεθέντων, κινδυνεύει νὰ μηδενισθῇ καὶ διὰ τὸν ἔτι διαρκούντα ἐμφύλιον πόλεμον τῆς Κορίνθου, καὶ διαρραγέντα προσφάτως εἰς τὸν Μιστράν, καὶ διὰ τὴν παντελῆ, ὡς πρὸς τὰς πολεμικὰς ἐργασίας, ἀδράνειαν. Ὁ Γέρων Μπέης εἶναι σύμφωνος με τὸν Ζαῖμην. Διὰ τὸν υἱόν του, ἀσθενοῦντα ἤδη εἰς Ναύπλιον, δὲν ἔχω τι βέβαιον

νά σᾶς εἰπῶ. Ὁ Σισίνης φαίνεται διατεθειμένος νά πατή τήν αὐτήν γραμμήν μέ τόν Δελιγιάννην. Τοιαῦτα βουλευόνται καί ἐνεργοῦν οἱ προέχοντες μεταξύ τῶν πολιτικῶν καί πολεμικῶν τῆς Ἑλλάδος· καί τοῦτο κατὰ τὰς ἰδικάς μου παρατηρήσεις ἐκ συμπερασμοῦ. Ἡμεῖς δέ, οἱ λεγόμενοι τῆς δευτέρας τάξεως πληρεξούσιοι τί φρονοῦμεν καί πρὸς τί κινούμεθα; ὀλιγώτατοι, αἰσθάνόμενοι τὸν ἔσχατον κίνδυνον, ἐπιθυμοῦμεν τὸ κοινὸν καλόν, χωρὶς νά χαριζώμεθα εἰς πρόσωπα ἢ μερικὰ τέλη, μολονότι πολλάκις τὰ ὅποια μεταχειρίζομεθα μέσα ἀναγνωρίζονται σφαλερὰ καί ἀνίκανα, ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ δὲ εἰμεθα τόσον φιλόφοβοι, ὥστε περιορίζομεθα εἰς τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ καθ' ἡμᾶς καλοῦ, χωρὶς νά ἐνεργήσωμεν καί διὰ τὴν ἀπόλαυσίν του. Οἱ πλείότεροι δέ, ὑποκρινόμενοι ἢ ἀνοηταίνοντες, ἐξαγοράζονται τὸν καιρὸν καί μαζί με τὸν λάκκον τῶν προεχόντων σκάπτουν ἐκείνον τῆς Πατρίδος καί τοῦ ἑαυτοῦ των, ὀνειρευόμενοι ἰδίας τιμᾶς καί ἀπολαύσεις. Διὰ νά γίνῃ μεγαλητέρα ἡ σύγχυσις τῶν ἰδεῶν καί γλωσσῶν εἰς τὴν ἐσωτερικὴν μας ταύτην πυργοποιῖαν, συντρέχουν θαυμασίως ἔξωθεν καί αἱ περὶ τῆς συμμαχίας μεταξύ τῶν ἱππέων τῆς Ἱερουσαλὴμ καί τῶν Ἑλλήνων γινώμαι καί ἡ περὶ τῆς αἰτήσεως παρ' ὧν τῶν Βασιλέων τῆς Εὐρώπης βοηθείας καί Διοικητοῦ.

Ἐνθ' δέ, ὥς νά ἤμεθα εἰς ἄκραν εἰρήνην, σκεπτόμεθα καί ραδιοῦργοῦμεν οὕτω πως, ἐνθ' εἰς μὲν τὴν Πελοπόννησον, ἀντὶ νά κινῶμεν τὸν σίδηρον καί τὸ πῦρ κατὰ τῶν ἐχθρῶν, τὰ διευθύνομεν κατὰ τοῦ στήθους καί τῶν οἰκῶν αὐτῶν μας τῶν ἀδελφῶν, αἱ Ἀθῆναι, διὰ τὴν γυμνότητα τῶν πολιορκουμένων, διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν ξύλων, διὰ τὴν λοιμικὴν νόσον, διὰ τὴν στενότητα τῆς πολιορκίας, κινδυνεύουν νά πάθουν τὸ ἀπευκαταῖον, ἀν' ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν δὲν προφθασθῶσιν ἔξωθεν. Κάμνει κατὰ τοῦτο πᾶν ὅ,τι δύνатаι ἡ Διοίκησις, ἀλλὰ ποῖος τὴν ἀκούει, ὅταν πρόκηται λόγος διὰ τὴν κοινὴν σωτηρίαν; Ἄν δέ (ὃ μὴ γένοιτο) χαθοῦν ἐντὸς μηνὸς αἱ Ἀθῆναι, τότε ὡς καπνὸς διαλύονται ὅχι μόνον αἱ ραδιοῦργίαι, ἀλλὰ καί αὐταὶ αἱ περὶ συμβιβασμοῦ καί ὑπάρξεως ἐλπίδες.

Ἀνέγων τὰ ἄρθρα τῆς ρωσικῆς εἰρήνης καί παρετήρησα, ὅτι πρὸς μεγάλον ὄφελος τῆς Ρωσσίας ἀνανεοῦνται καί ἐμβαίνειν εἰς ἐνέργειαν αἱ ἀπὸ 1783 κατὰ σειρὰν ἕως 1821 προϋπάρχουσαι συνθήκαι· ὅτι μεγαλωτάτην ὠφέλειαν ἡ Σερβία καί μεγάλην ἡ Βλαχομολδαυία κερδίζουν ἐξ αὐτῆς. Ἡ εἰρήνη δμως αὕτη ἀφίνει πάντοτε ἀνοικτὸν τὸν δρόμον εἰς τὴν ρῆξιν τοῦ πολέμου, ἀλλὰ μετὰ παρέλευσιν καιροῦ, ἐκτὸς ἀν' παραδόξως πως, οἱ Πέρσαι ἤθελον κερδίσῃ τινὰς νίκας κατὰ τῶν Ρώσων. Ὁ ρωσικὸς πρέσβυς κύριος Ρεβωπιέρ ἀναχωρεῖ ἀπὸ Ὁδησσὸν μετὰ τὴν ἐορτὴν τοῦ Ἀγίου Νικολάου, ὅθεν, τὸ πολὺ, μετὰ εἰκοσιπέντε ἡμέρας πρέπει νά ἔφθασεν εἰς Κωνσταντινέου-

πολιν. Γράμμα ἀπὸ Κωνσταντινούπολιν τῶν 30 Νοεμβρίου λέγει, ὅτι ὁ Σουλτάνος ἐξέδωκε κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας Χάτι, φέρον, ὅτι ὁ ἄσπονδος ἐχθρὸς Ρῶσσοις, ὠφελούμενος ἀπὸ τὰς ἀνωμαλίας τοῦ Τουρκικοῦ κράτους, ὑπηγόρευεν Ἰησουϊτικὰς ἐντολὰς καὶ ἐβίασε τὸ ὄψος τοῦ νὰ τὰς υπογράψῃ· τὸ ὄψος τοῦ ὁμῶς προκηρύττει, ὅτι, ἂν τῷ γίνουσι προβλήματα ὑπὲρ Γραικῶν, ὅχι μόνον δὲν τὰ δέχεται, ἀλλὰ διὰ νὰ ἀνακτήσῃ τὴν γῆν τοῦ θέλει θυσιάσῃ μέχρις ἐνὸς τοὺς ἀπίστους ὑπηκόους του, ἂν ἡ χρεία τὸ καλέσῃ. Δὲν εἶναι παράδοξον νὰ ἔκαμεν ὁ Σουλτάνος τοιοῦτον χάτι· καὶ εἶναι πολὺ πιθανόν, ἂν τὸ ἔκαμε, νὰ μᾶς ὠφελήσῃ τὰ μέγιστα.

Ὁ Ἀμιλτων, ἀφοῦ συνήργησεν, ὅσον τὰ χρέη τοῦ καὶ ἡ δύναμις τοῦ τῷ ἐπέτρεπεν, εἰς τὴν κατάπαυσιν τῶν ταραχῶν τῆς Ὑδρας, διευθύνθη ἐνταῦθα· εἰς δὲ τὴν ἐπίσημον μετὰ τῆς Διοικήσεως συνδιάλεξίν τοῦ εἶπεν, ὅτι καθ' ὅλους τοὺς λόγους δὲν πρέπει ν' ἀναβληθῇ περαιτέρω ἡ συγκρότησις τῆς Συνελεύσεως, μάλιστα διότι στοχάζεται, πῶς ὡς ὥρας ἐγίναν αἱ προτάσεις τοῦ συμβιβασμοῦ καὶ ἔπεται νὰ ἀναμένωμεν γρήγορα τὴν ἀπόφασιν· ὅτι εἶναι καλὸν νὰ παύσῃ ἡ περὶ τόπου διαφιλονεικίης, διὰ νὰ γίνῃ ἡ Συνέλευσις ὅχι μόνον νόμιμος, ἀλλὰ καὶ χωρὶς νὰ δώσῃ αἰτίαν εἰς τὸν Κουντουριώτην καὶ εἰς τὸν Κολοκοτρώνην νὰ ἐνεργήσουν νέαν ταραχὴν, καὶ ὅτι κατὰ τοῦτο θέλει γίνῃ καὶ ὁ ἴδιος ἄγγελος εἰρήνης, ἂν κριθῇ εὐλογον.

Αὗται εἶναι αἱ περὶ τῶν πραγμάτων παρατηρήσεις μου. Τώρα δὲ σὰς λέγω πᾶν ὅτι στοχάζομαι καλὸν ν' ἀκολουθήσεται, ἂν καὶ ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἑλλάδος ἐτελείωσεν ἡ ὑπόθεσις τοῦ Ντούσια εἰρηνικῶς. Ἀφοῦ ἀφήσητε μίαν σκιὰν ἐπαρχιακῆς Διοικήσεως, χωρὶς ἀναβολὴν ἡμερῶν νὰ διευθυνθῇτε εἰς Ναύπλιον, ἢ εἰς τὰ πέριξ αὐτῆς τῆς πόλεως, ὅπου, ἀνταμονώμενοι καὶ μὲ ἄλλους (κυρίως μὲ τὸν Α. Δόντον) θέλετε ἀπεράσῃ τότε ὅπου πρέπει καὶ συμφέρει. Σὰς λέγω χωρὶς ἀναβολὴν καὶ διὰ τοὺς λόγους τοῦ Ἀμιλτων, καὶ διότι ὅσον μένουσι τῇδε κάκεισε διεσπαρμένοι οἱ πληρεξούσιοι, τόσον αὐξάνουσι αἱ διαφωνίαι. Ἀνάγκη λοιπόν, διὰ νὰ παύσουν αἱ διαφωνίαι ἐν μέρει καὶ διὰ νὰ διαλυθοῦν πολλαὶ ἀπὸ τὰς ἤδη ὑπαρχούσας σχέσεις, νὰ συνέλθουν γρήγορα εἰς ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν τόπον τὰ δύο τρίτα τῶν πληρεξουσίων. Σὰς λέγω δὲ νὰ διευθυνθῇτε ὅπου πρέπει καὶ συμφέρει, διότι ἐγὼ στοχάζομαι ὀλεθριώτατον τὸ νὰ γίνῃ ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν Ἑρμιόνην, ἢ εἰς τὴν Πιάδα ἢ εἰς ἄλλην τινὰ θέσιν τῆς Στερεᾶς. Ἄν δὲ καὶ σταθῇ ἀδύνατον νὰ συνέλθουν εἰς Αἴγινα τὰ δύο τρίτα, τότε μὲ φαίνεται κατὰ πολλοὺς λόγους προτιμητέος ὁ Πόρος, ὅπου ἐγὼ δὲν ἔχω διδόμενα διὰ νὰ ὑποπτεύσω δυσάρεστα ὡς πρὸς τὸ γενικὸν ἐπακόλουθα. Ὅποια ὁμῶς καὶ ἂν γίνῃ ἡ ἐκβασὶς τῶν ἐλληρικῶν τούτων

σχεδίων, τὰ ὅποια ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἶναι ἐφήμερα, στοχάζομαι πάντοτε συμφέρον νὰ πλησιάσετε γρήγορα εἰς τὰ ἐδῶ, διὰ νὰ ἴδωμεν κατὰ ποῖον τρόπον θέλομεν συνεννοηθῇ ἐπάνω εἰς τὰ ναυάγια τῆς Ἑλλάδος, ὅσοι φανταζόμεθα ὡς πλέον φρόνιμοι καὶ εὐσυνείδητοι. Στοχαζόμενος ἕνα ἐξ αὐτῶν καὶ τὸν Κ. Μπενιζέλον, τὸν γράφω ὀλιγοσύλλαβον. Ἄν εἰσθε τῆς αὐτῆς με' ἐμὲ γνώμης, στείλατέ του τὸ γράμμα μου, κοινοποιήσατέ τον ἀφ' ὅσα σὰς γράφω, ὅτι ἐγκρίνῃτε καὶ συνταξειδεύσατε μετὰ τῆς εὐγενείας τῆς.

Συγχωρήσατέ με νὰ σὰς προσθέσω, ὅτι ἐγὼ εἶμαι τόσον ἀηδιασμένος ἀπὸ τὰ ἑλληνικά, ὥστε πρὸ καιροῦ μένω ψυχρὸς καὶ ἀδιάφορος θεατῆς τῶν εἶμαι δὲ τόσον φίλος τῆς ἐλευθερίας τῶν φρονημάτων, ὥστε πάσχω ὁσάκις δὲν ἐξηγοῦμαι ἐλεύθερα. Ἐλεύθερα καὶ εἰλικρινῶς ἐξηγῶ τὰς ἰδέας μου πρὸς ὑμᾶς, διότι σὰς πιστεύω καὶ τοῦ ἑαυτοῦ μου καὶ τῆς πατρίδος περισσότερον φίλους· ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ διδεται χώρα εἰς δολίαν παρεξηγήσεις, ἀπὸ τὰς ὁποίας ὅχι ἐγὼ ἀλλ' οἱ ἄθῃοι συγγενεῖς μου ἐνδέχεται παρὰ λόγον νὰ πάθωσιν, σὰς παρακαλῶ νὰ σχίζετε ἢ νὰ καίετε τὸ παρόν μου, καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα σὰς ἔγραψα, ἢ μέλλω νὰ σὰς γράψω, ἀφοῦ πρῶτον τὰ ἀναγνώσητε.

Κ. Ζωγράφος.

Κρίνω ἀναγκαῖον νὰ στήσετε τὴν προσοχὴν σας εἰς τ' ἀκόλουθα. Ὁ Ἄμιλτων, συνεργήσας τὸ κατὰ δύναμιν εἰς τὴν ἀναχαίτισιν τῆς προόδου τῶν ταραχῶν τῆς Ὑδρας, εὐρισκόμενος κατ' αὐτάς ἐδῶ καὶ συνδιαλεχθεὶς μεθ' ἡμῶν ἐπιστήμῳ, μᾶς εἶπεν, ὅτι, ἐπειδὴ ὡς ὥρας πρέπει νὰ ἔγιναν τὰ προβλήματα, ἀνάγκη πᾶσα νὰ μὴν ἀναβληθῇ πλέον ἢ συγκρότησις τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, ἀλλὰ νὰ γίνῃ ὅσον ἐνδέχεται ταχύτερον μετὰ τὴν κατάπαυσιν τῆς περὶ τόπου φιλονικείας.

Ἡμεῖς ἐλάβομεν μέτρα, διὰ νὰ συναχθῶσιν ἐνταῦθα εἰς Αἴγιναν ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν τὰ δύο τρίτα τῶν πληρεξουσίων. Τοῦτου δὲ γενομένου, καὶ ἡ συγκρότησις τῆς Συνελεύσεως ἐπιτυγχάνεται, καὶ νόμιμος ἀποκαθίσταται, καὶ καταπαύουν αἱ ραδιουργαὶ τῆς Ἐρμιόνης καὶ τῶν ἄλλων μερῶν.

Εἶναι δὲ ἄλλοθεν ἀναγκαῖον νὰ καταπεισθῇτε, ὅτι, εἴτε τελειώσῃ ὁ συμβιβασμός, εἴτε συγχωρηθῇ ἀπὸ τὰς Δυνάμεις ἡ ἐξακολούθησις τοῦ πολέμου, ἡ Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν παροῦσαν Συνέλευσιν θέλει λάβῃ σταθερὰν μορφήν καὶ ἀποκατάστασιν καὶ ὅτι εἰς τοιαύτην κρισιμωτάτην στιγμὴν, διὰ νὰ μὴ ἰσχύσουν αἱ ραδιουργαὶ τῶν τυχοδιωκτῶν ἢ τὰ ὑπεροχικὰ σχέδια τῶν ὀπλοφόρων, ἀνάγκη πᾶσα οἱ κτηματῖαι καὶ εὐθυφρονούντες, ἐνωμένοι εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ μέρος, νὰ λάβωσι σχέδια ὠριμώτερα περὶ τῶν γενικῶν καὶ ἰδίων συμφερόντων· διὰ τοὺς προεκτεθέντας λόγους στοχάζομαι ἀναγκαῖον νὰ μὴ

ἀναβάλετε πλέον καὶ ἡ εὐγενία σας τὴν εἰς τὰ ἐνταῦθα διεύθυνσίν σας, ἀλλὰ μάλιστα νὰ τὴν ἐπιτυχύνητε ὅσον δύνασθε.

Τὰ διὰ τὸν Κ. Μπενιζέλον παρακαλεῖσθε νὰ στείλετε ταχέως καὶ ἀσφαλῶς. Οἱ πληρεζούσιοι τοῦ Αἰγαίου πελάγους μέρος ἔφθασαν ἐνταῦθα καὶ οἱ λοιποὶ πληροφοροῦμεθα, ὅτι συσσωματωμένοι, γλήγωρα φθάνουν εἰς Αἴγιναν.

Ἐγὼ μὲ τὸν Ζωγράφον δὲν συμφωνοῦμεν εἰς ὅλα μὲ εὐμορφὸν τρόπον ὅμως τὸν πείθω ἐνίοτε νὰ γράφῃ μὲ τὸ χέρι του, ὅσα ἐγὼ φρονῶ ὡς φρονιμώτερα, καθὼς τοῦ τὴν ἔκαμον σήμερον, καὶ ἔπειτα τοῦ τὸ εἶπον.

Ἡ Συνέλευσις πρέπει νὰ γίνῃ ἐδῶ, διὰ τοὺς λόγους, ὅπου εἰς τὸ ἄλλο μου σὰς λέγω, εἰδὲ θὰ ἔχωμεν οὐράς ὁ καθείς, δηλαδὴ στρατιώτας, καὶ στρατιώτας πολλούς, καὶ τότε δὲν ἐλπίζονται καλὰ πράγματα.

Α. Ζαΐμης

(Χαρακτήρ γραφῆς τοῦ Π. Ἀναγνωστοπούλου). «Ἴδιον τοῦ περιέρ-
γου καὶ αὐστηροῦ παρατηρητοῦ εἶναι νὰ θεωρήσῃ τὴν κατὰ ποιὸν νοερὰν κατάστασιν ἀμφοτέρων τούτων τῶν διπλωματῶν μας. Ὅτι ἕκαστος τούτων ἐννοεῖ πολιτικὴν, εἶναι ν' ἀπατᾷ ἀναιδῶς ὁ εἰς τὸν ἄλλον. Σημειωτέον δέ, ὅτι οὗτοι ἀμφοτέροι ἐπαγγέλλονται τὸν πολυ-
μαθῆ διπλωμάτην¹».

357. Ι. ΠΕΤΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 186 Ἀρχείου Ἀλεξ. Σ. Ρώμα).

Ἐξοχώτατοι ἀδελφοί.

Πρὸ πολλοῦ περιμένων ἀπάντησίν σας εἰς διάφορα κατὰ καιρὸν γράμματά μου, ἄχρι τοῦδε δὲν ἤξιώθην. Δὲν ἔλειψα, κατὰ τὸ πρὸς ἐμὲ συστατικόν σας διὰ τὸν Κολονέλ Μπάδαρο, νὰ φερθῶ πρὸς αὐτόν, ὡς ἡδυνάμην, καὶ νὰ τὸν συνοδεύσω, διὰ τὸ εἰς Αἴγιναν ταξεί-
διόν του, ἕως σχεδὸν τὰ Ἐπίδαυρα. Ἐχω μεγάλην πεποίθησιν πρὸς τούτοις καὶ ἀκολούθως νὰ μὲ παρασταθοῦν περιστάσεις ὅχι ὀλίγον ἀρμόδιαι, διὰ νὰ τὸν κάμω νὰ σὰς εὐχαριστήσῃ διὰ τὴν πρὸς ἐμὲ σύστασίν του· καθ' ὃν τρόπον μετ' αὐτοῦ ὠμίλησα, θαρρῶ νὰ σὰς βεβαιώσω, ὅτι εἰς τὰ ὡς ἄνω κομπασμὸς δὲν ἐνέχεται.

¹ Εἰς μὲν τὸ 6883 φέρεται τὸ σημεῖωμα: «Γράμματα Ζαΐμη καὶ Ζωγράφου ληφθέντα ἀπὸ τοῦ Ἀντιπολιτευόμενον κόμμα»· εἰς δὲ τὸ 6882 τὸ σημεῖωμα: «Τὸ γράμμα τοῦ Ζωγράφου συλληφθέν».

Τὴν διάλυσιν τοῦ σώματός μας πρέπει νὰ ἐπληροφορήθητε· πολλὰ τὰ αἷτια ὅπου μᾶς ἐβίασαν εἰς τοῦτο· μ' ὅλον ὅτι τὰ ἐξοδα καὶ κόποι μας δὲν ἦσαν ὀλίγοι, ἡ διάλυσις αὕτη ἔκαμε νὰ πεισθῶμεν ὅλοι οἱ ἐδῶ Ἑπτανήσιοι, ὅτι ἡ μερικὴ μας πατρὶς ἀπαξιοῖ τὰς πρὸς τὴν Ἑλλάδα ἐκδουλεύσεις καὶ οὐδὲν περὶ ἡμῶν λογίζεται, βάσιν ἴσως ἔχουσα τὰς πράξεις μας, ἂν δὲν εἶναι ἄλλα αἷτια. Ἡ ἱστορία θὰ ὁμιλήσῃ περὶ τῶν ἀγωνιζομένων Ἑπτανησίων καὶ τότε θὰ γνωρισθῇ ἡ ἀλήθεια, μ' ὅλον ὅτι καὶ τώρα ὀλίγοι θέλουν νὰ τὴν ἀγνοοῦν. Ἄν εἰς ἡμᾶς πολιτικὰ αἷτια ἐμπόδιζαν τὴν πίστιν τῶν συμπολιτῶν μας, δὲν ἦσαν ἄρα μύριοι ἄλλοι τρόποι, διὰ νὰ προτιμηθῶμεν, ὅχι εἰς ἄλλο, εἰμὴ μόνον εἰς τὸ νὰ φανῶμεν ὠφελιμώτεροι εἰς τὴν Ἑλλάδα διὰ τῆς συνεργείας των; καὶ αὐτὴν τὴν δόξαν ἐκαταφρόνησαν, καὶ διατῖ; δὲν εἶναι δυσνόητον, διὸ δὲν θέλω νὰ σᾶς βαρύνω περισσότερον, εἰμὴ μόνον καὶ μὲ αὐτὴν τὴν τοπικὴν μας παροιμίαν «Ὅπ' ἔκαμεν τὰμ- πόρεσεν, ἐπλήρωσεν τὸν νόμον»· ὅστις ἐξ ἡμῶν ἠκολούθησεν αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν, ἐπρόσφερε τὰς μεγαλειτέρας θυσίας καὶ ἐκδουλεύσεις εἰς τὴν Πατρίδα, καὶ εὐκαταφρόνητος δὲν θέλει εἶναι ποτέ, ὅσον καὶ ἂν βασιλεύῃ καὶ αὕτη ἡ κακία. Ἴσως παρεκτάθην, ζητῶ συγγνώμην, δὲν ἔκαμον ἄλλο παρὰ νὰ ἀφίσω τὴν ψυχὴν μου νὰ κινήσῃ τὸν ἐπὶ χεῖρας κάλαμόν μου· σᾶς παρακαλῶ νὰ μὲ γράφετε εὐκολυνόμενος καὶ νὰ μὲ πιστεύετε πάντοτε, ὡς εὐχαρίστως κηρύττομαι.

Τῇ 27 Δ/βρίου 1826

Ναύπλιον

εἰλικρινὴς καὶ πρόθυμος ἀδελφός

Ἰωάννης Γ. Πέτας

Πρὸς τοὺς Ἐξοχωτάτους Κόμητα Δὲ Ῥώμαν, Π. Θ. Στεφάνου καὶ
Κωνσταντῖνον Δραγῶναν. Ζάκυνθον

358. Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 187 Ἀρχείου Ἀλεξ. Σ. Ῥώμα).

Ἀριθ. 4953

Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρὸς τοὺς Ἐξοχωτάτους Κυρίους Διονύσιον δὲ Ῥώμαν, Π. Θ. Στε-
φάνου καὶ Κ. Δραγῶναν.

Ἐλήφθη τὸ ἐγγραφόν σας τῆς 2^ας τοῦ ἡδη λήγοντος κ' ἐπα-
τηρήθησαν τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα. Ἡ Διοίκησις εἶναι κατὰ πάντα
πεπεισμένη διὰ τὰ εἰλικρινῆ αἰσθήματά σας καὶ τὸν ἄδολον πατριω-
τισμόν σας καὶ περὶ τούτων δὲν ἔχει χρεῖαν συστάσεως.

Τὸ παππαλίνικον Τραπάκολον ὁ Ἅγιος Ἑλμος, ἀποστελλόμενον ἀπὸ τὸν φιλέλληνα Κ. Πετρίνην, ἐφθασε πρὸ τινων ἡμερῶν εἰς Ναύπλιον καὶ ἡ Διοίκησις διέταξε πάραυτα νὰ διανεμηθῶσιν αἱ τροφαὶ αὐτῶν κατὰ τὴν παραγγελίαν τοῦ Κ. Πετρίνη· ἀλλὰ διὰ νὰ ἀποπληρωθῶσιν ἐντελῶς αἱ παραγγελίαι του, προσκαλεῖσθε νὰ πέμψητε εἰς τοὺς Ἐφόρους τῆς Σπάρτης τὰ ἑκατὸν σακκία ἀλεύρου, τὰ ὅποια ἄφισεν αὐτόθι διὰ τὴν ἀνάγκην ὁ πλοίαρχος Κ. Βεκίνης, ὥστε, ὁμοῦ μ' ὅσα τρόφιμα διέταξεν ἡ Διοίκησις νὰ δοθῶσι προσέτι ἀπὸ τὸ αὐτὸ πλοῖον, νὰ ἀποπληρωθῇ τὸ τριτημόριον τοῦ ὅλου φορτίου, κατὰ τὸν διορισμὸν τοῦ Κ. Πετρίνη.

Ταῦτα ἡ Διοίκησις σπεύδει πρὸς τὸ παρὸν νὰ σᾶς σημειώσῃ, ἐπομένως δὲ θέλει σᾶς γράψῃ πλατύτερον

Ἐξ Αἰγίνης, τῇ 29 Δεκεμβρίου 1826

• Ὁ Πρόεδρος
Ἀνδρέας Ζαῖμης
Δ. Τζαμαδὸς
Π. Μαυρομιχάλης
Α. Χατζῆ Ἀναργύρου
Σ. Τρικούπης
Ἰωάννης Βλάχος
Παναγ. Δ. Δημητρακόπουλος
Α. Μοναρχίδης
Κ. Ζῶτος.

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς
Γ. Γλαράκης

359. Χ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ ΠΡΟΣ Δ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον ἐκ τῶν ἀγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα).

Κόμητα σὲ προσκυνῶ!

Ἦλθον σήμερον δις νὰ σᾶς εὕρω καὶ ἀπέτυχα· εἶχα καὶ ἔχω πολλὴν ἀνάγκην νὰ σᾶς ὁμιλήσω εἰς ὅσα ἀποδλέπει εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῶν αὐταδέλφων μου· δηλαδὴ νὰ σᾶς παρακαλέσω διὰ νὰ ἀκολουθήσητε ἀκόμη δι' ὀλίγον καιρὸν τὰ ἔξοδα τῶν μαθημάτων τους, καθὼς ἕως τώρα ἐκάματε, ἀνὰ δέκα τάλληρα τὸν μῆνα· εἶναι ἀληθινὸν ὅτι σᾶς εἶχον ὑποσχεθῇ νὰ ἀκολουθήσητε ὀλίγον καιρὸν μόνον καὶ ἔπειτα νὰ πληρώσω τὸ αὐτὸ χρέος μου, ἀλλ' ἡ ἐξοχότης σας γνωρίζετε πόσον τὰ περιστατικὰ καὶ τούτου τοῦ χρόνου μοῦ ἤλθαν στρεβλά.

Ὁ κ. Δραγῶνας σᾶς προσκυνεῖ καὶ σᾶς παρακαλεῖ νὰ εὐρεθῇτε

ἀπόψε τὸ ἑσπέρας εἰς τὸν Ἐξοχώτατον Δόκτορα Στέφανον, ὅπου καὶ ἡ εὐγενεία του θέλει ἔλθῃ, διὰ νὰ σκεφθῇτε περὶ τίνων πραγμάτων μένω εἰς τὰς προσταγὰς σας

Ζάκυνθος, τὴν 29 Δεκεμβρίου 1826

Προθυμότατος
Χ. Ζαχαριάδης

Πρὸς τὸν Ἐξοχώτατον Κόμητα Διονύσιον δὲ Ρώμαν.

Εἰς τὴν οἰκίαν του.

360. Χ. ΑΧΟΛΟΣ ΚΑΙ Λ. ΒΙΛΑΕΤΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα).

Ἐξοχώτατοι,

Ἀπὸ τὸ πρὸς τὸν κύριον Λέλην γράμμα σας ἐπληροφορήθημεν τὸν δλέθριον σκοπὸν τοῦ ἐχθροῦ· κύριοι! ἡμεῖς ἐφυλάξαμεν τὸ μοναστήριον Σκαφιδιάς μὲ οὐκ ὀλίγην χύσιν αἱμάτων, καθὼς καὶ τὸ νησι Κοράκου καὶ Κατάκωλον (ὡς γνωστὸν τοῖς πᾶσι) καὶ διὰ τοῦτο ἐσυνάχθησαν καὶ ἐκατοίκησαν καὶ ἐκ τούτου ὅσον ἐνδέχετο ἐμπόριον ἐγένετο καὶ ἐπαρამυθούμεθα. Εὐρεθέντες δ' ἐντὸς εἰς τὸ μοναστήριον καὶ γνωρίζοντες πόσον εἶναι ἀναγκαῖον ἀπεφασίσαμεν νὰ τὸ φυλάξωμεν καὶ μὲ τὴν χύσιν τοῦ αἱματός μας καὶ ὁμῶς ὅπου εἶναι ἀνεφοδιαστον ἀπὸ τροφᾶς καὶ πολεμοφόδια, καθὼς καὶ ἀπὸ τὸ γράμμα τοῦ στρατηγοῦ Χρυσάνθου πληροφορεῖσθε ὅποῖος θέλει βαστάξῃ τὸ φρούριον Γλαρέντζας. Κύριοι! σὰς λέγομεν, ὅτι αὕτη ἡ θέσις ἂν φυλαχθῇ, φυλάττεται καὶ ἡ ἀνταπόκρισις μὲ ὅλον τὸ ἔθνος, παρηγοροῦνται οἱ δυστυχεῖς, ἀπὸ τὰς ἐρχομένας τροφᾶς καὶ θέλει ἀντέχουν μὲ περισσοτέραν γενναιότητα καὶ οὕτω δὲν θέλουν κλίνει εἰς τὰς ὁρμὰς καὶ τὰ σχέδια τοῦ ἐχθροῦ.

Εἰς ἡμᾶς λοιπὸν μένει νὰ θυσιασθῶμεν δι' ἀγάπην τῆς Πατρίδος, διὰ τὸ πρὸς αὐτὴν ἱερὸν χρέος, εἰς τὴν ἐξοχώτητά σας δέ, νὰ ἡθέλετε μᾶς προφθάσει, οἷς τρόποις οἴδετε, τροφᾶς καὶ πολεμοφόδια, διότι καὶ ἄνευ τούτων ὁ ζήλος μας μόνος δὲν θέλει δυνηθῇ νὰ τὸ βαστάσῃ μὴ ἀμφιβάλλοντες δὲ διὰ ταύτην τὴν δικαίαν αἰτησίαν μας, μὲ τὸ ἀνῆκον σέβας μένομεν

Τῇ 29 Δεκεμβρίου 1826
Σκαφιδιά

Χριστόδουλος Π. Ἀχολος
Δύσανδρος Βιλαέτης

361. Δ. ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα).

Εὐγενέστατοι Κύριοι,

Εἰς τὰς 22 τρέχοντος ὁποῦ ἔφθασε ἐδῶ ἡ γάϊτα μὲ τὰ γράμματά σας, Σας ἀπεκρίθην ἀμέσως, πλὴν ἀπὸ ἐνάντιον καιρὸν ἔμεινεν ἕως χθὲς ἡ γάϊτα, ὅπου χθὲς ἀνεχώρησεν ἀπὸ ἑδῶ διὰ αὐτοῦ, ὅστις ἔλαβε κακὴν τύχην καὶ πλησιάσας ἕως αὐτοῦ, ἀπὸ σφοδρὸν ἀνεμὸν ἐπόδῃσε καὶ ἐρρίφθη ἔξω εἰς τὰς ὀχθὰς τοῦ Κοράκου, καὶ ἐσυντρίφθη τὸ κατὶ, καὶ μόλις ἐγλύτωσαν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ἐφύλαξαν καὶ τὰ ἔσωθεν δύο γράμματα ὁποῦ σὰς περικλείω. Προχθές, μὲ τὸν κύρ Χαράλαμπον Ζαρεϊφόπουλον, ὁποῦ ἦλθεν αὐτοῦ μ' ἓνα Μπόδον Γαλαξειδιώτικον τοῦ Κανάκη Μαργᾶ, Σας ἔγραψα, περικλείωντάς σας καὶ ἓνα γράμμα ἀπὸ τὸν στρατηγὸν Κολιόπουλον καὶ ἐλπίζω νὰ τὸ ἐλάβετε. Ἔως σήμερον δὲν ἔχομεν καμμίαν πληροφορίαν περὶ Ἱμπραῆμ πασοᾶ, καὶ ἂν ἡ εὐγενεία σας ἐλάβετε καμμίαν νεωτέραν εἰδησιν παρακαλῶ μὴ βαρεθῇτε νὰ μᾶς γράψετε. Κύριε Δραγῶνα, προλαβόντως μοῦ ἐγράφετε διὰ νὰ σὰς προβλέψω τρεῖς χιλιάδες φουρκάδες, καὶ σὰς ἔπεμψα ἓνα γράμμα πρὸς τὸν Κωνστ. Γιαννόπουλον διὰ νὰ σὰς ταῖς δώσῃ, λοιπὸν γράφετέ μου, ἂν ταῖς ἐλάβετε, εἰδὲ νὰ φροντίσω νὰ σὰς τὰς πέμψω· κανένα νέον δὲν ἔχομεν καὶ μένω μὲ τὸ ἀδελφικὸν σέδας

Τῇ 30 Δεκεμβρίου 1826

Κατάκοιο

Ὁ δοῦλός σας

Δημήτριος Αὐγερινός

Πρὸς τοὺς εὐγενεσιτάτους Κυρίους Δ. Παναγιώτην Θ. Στεφάνον καὶ
Κωνσταντῖνον Δραγῶναν. εἰς Ζάκυνθον.

362. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ ΠΡΟΣ Ι. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 7614 Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Παῖδί μου Ἰωάννη σὲ εὐχομαι πατρικῶς.

Ἔλαβον μὲ τὸν Γιαννάκην τὸ γράμμα σου, καὶ εἶδον τὰ ἐν αὐτῷ· ἔλαβον καὶ τὰ γρόσια χίλια· ἐγὼ παιδί μου ὅσα σοῦ ἔγραψα εἰς ἐκεῖνο μου τὸ γράμμα καὶ ὅσα εἰς ἄλλα μου γράφω συμβουλευτικῶς, σοῦ τὰ γράφω διὰ νὰ λαμβάνῃς μέτρα, ὥστε ν' ἀποφύγῃμεν ὅσα οἱ μουναιφίτιδες ἡμποροῦν νὰ κάμουν πρὸς βλάβην μας, δίδοντες ὕλην καὶ εἰς τοὺς ἰδιοτελεῖς νὰ λέγουν ἐναντίον ἡμῶν ὅταν κάθε κρίσις θεωρεῖται συστηματικῶς, τότε καὶ τὸ δίκαιον εὐρίσκει τὸν τόπον του, καὶ τὰ ἰδιοτελεῖ στόματα κλείονται, καὶ οἱ πατριῶται μένουσιν τοιοῦτο-τρόπως εὐχαριστημένοι, βλέποντες, ὅτι δικαιόνονται ἢ καταδικάζονται

συστηματικῶς, καὶ φυλάττονται τὰ δικαιώματά των. Τοῦτο ἀρέσει καὶ εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς τοὺς ἀνθρώπους· τοῦτο αὐξάνει τὴν ὑπόληψίν σου καὶ κοινῶς τῆς φαμίλιας μας ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς· διότι εἶδαμεν πραγματικῶς προλαβόντως, ὅτι οἱ ἐναντίοι, συστηματικῶς πολεμοῦντες τὰ προφανέστατα δίκαιά μας, μᾶς ἐνίκησαν· αὐτὸν λοιπὸν τὸν τρόπον νὰ ἐναγκαλισθῇ καὶ νὰ φέρῃς εἰς πρόοδον καὶ, ὅχι πολλὰ ἀργά, θέλεις ἰδεῖ ὁποίους καλοὺς καρποὺς θὰ φέρῃ· καὶ μὲ αὐτὸν ν' ἀφίσῃς νὰ θεωρηθῇ καὶ κάθε κατάχρησις καὶ ὅχι μὲ τὸν Γ. Σταυρον. Ὅσα περίεργα ἔχομεν ἐντεῦθεν χθὲς σοῦ τὰ ἔγραφα μέσῳ τοῦ Μπούκουρα καὶ Ἀποστόλη καὶ διὰ τοῦτο δὲν τὰ ἐπαναλαμβάνω· ὁ Ἀναγνώστῃς μ' ἔδειξε τὸ πρὸς αὐτὸν γράμμα σου καὶ ἐπήνεσα τὸν σκοπὸν σου διὰ τὴν τυπογραφίαν, καὶ ἀλληλοδιδασκτικὸν σχολεῖον, καὶ προσπάθησε νὰ τὸν φέρῃς εἰς Εὐδοίαν γρήγορα, διότι θέλει ἐπαυξήσεις ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς τὴν καλὴν φήμην, δίδοντας νὰ στοχάζεται καθείς, ὅτι τὸ Κάστρον δὲν τὸ οἰκοδομεῖς μὲ σκοπὸν ἰδιοτελίῃ, ἀλλὰ πρὸς φήμην ἐπαρχιακὴν καὶ γενικὴν.

Ὁ μπάρμπας σου Δημητράκης μὲ στέλλει ἀντίγραφον τοῦ ἀπὸ Ζάκυνθον γράμματος διὰ τὸν διὰ τὴν Λίμνην σκοπὸν τοῦ Ἱμπεράτη· συνενοηθῆτε καὶ κινηθῆτε διὰ νὰ προλάβετε, ἂν εἶναι τῷ ὄντι, κάθε ἐνδεχόμενον ἀπευκαταλόν. Ἐγραφα καὶ ἐγὼ εἰς τὴν Ὑδραν διὰ νὰ συντελέσουν καὶ ἐκεῖθεν μὲ ὅποιον τρόπον γνωρίζουν διὰ θαλάσσης· καὶ ἔγραφα καὶ πρὸς τὴν Διοίκησιν διὰ νὰ προφθάσῃ τροφὰς καὶ πολεμεφόδια. Ἐκεῖθεν ὀλίγον, ἢ νὰ εἶπω, διόλου ἐλπίζω· ἡ ἀξιώτης σας καὶ ὁ πατριωτισμὸς εὐκολύνει κάθε δύσκολον· μὴ λείψῃς νὰ συνεννοεῖσαι φιλικῶς μὲ τοὺς ὁπλαρχηγοὺς τῶν πέριξ ἐπαρχιῶν διὰ νὰ εἰσθε σύμφωνοι καὶ γράφε μου συνεχῶς. Ἐνθυμίσου νὰ στείλῃς 8, π. σ' ἔγραφα διὰ τὸν Κ. Ἀμιλτων, κάμε ὅπως μπορέσης, καὶ ζήτησέ του καὶ σὺ φιλικῶς καὶ ἀστεϊζόμενος ὅ,τι καταλαμβάνεις, ὅτι ἤμπορεῖ νὰ σὲ βοηθήσῃ διὰ τὸ Κάστρον· βιάσете νὰ ἔλθουν οἱ πληρεξούσιοι, ὡς καὶ χθὲς σὰς ἔγραφα, διὰ τὸ πρᾶγμα τοῦ Γρίβα νὰ στείλῃς νὰ ἔλθῃ ἀπὸ Ζάκυνθον διὰ πρᾶγμά μας, διὰ νὰ τοῦ τὸ δώσωμε· τὰ ἴδια σοῦ λέγω καὶ τώρα νὰ στείλῃς νὰ τὸ φέρῃς, διότι ἄφου ἔδωσα τὸν λόγον μου, πρέπει νὰ τὸ δώσωμεν, διότι μάλιστα ἔχω καὶ ἐγγυητὰς δομένους· κάμε λοιπὸν τρόπον νὰ στείλῃς νὰ τὸ φέρῃς γλήγωρα νὰ γλυτώσωμε ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἁμαρτίαν καὶ τὸν μπελᾶ ὅπου μᾶς ἤρυν. Ὁ Γιαννάκης σοῦ λέγει τὰ περιτλέον.

Τῇ 31 Δ/βρίου 1826
Καστρὶ

Ὁ πατήρ σου
Θ. Κολοκοτρώνης

Προσοχὴ νὰ μὴν ἀφίσῃς ξένους ἀνθρώπους εἰς τὸ Κάστρον, ἕως νὰ ἰδῶμεν τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων· καθὼς ἐνταμυνόμεθα μὲ τὸν Γιαννάκην μανθάνεις.

363. ΟΙ ΕΦΟΡΟΙ ΣΠΑΡΤΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 4735 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Ἀριθ. 299

Πρὸς τοὺς φιλογενεστάτους Κυρίους Διονύσιον δὲ δὲ Ρώμαν, Παναγιώτην Θ. Στεφάνου καὶ Κωνσταντῖνον Δραγώναν.

Κύριοι! Πρὸ καιροῦ ἡ Σ. Διοίκησις, συναινέσει τῆς Σπάρτης, ἐδιώρισε μὲ ἐπιταγὴν τῆς Γενικῶν Ἀρχηγῶν τῶν δπλων αὐτῆς τὸν Ἐξοχώτατον Κ. Ἰωάννην Μαυρομιχάλην, ἵνα μεταχειρίζεται ὅλους τοὺς δυνατοὺς τρόπους νὰ στρατολογῇ ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ καὶ νὰ βλάβη αὐτὸν οἷς οἶδε τρόποις διὰ τε θαλάσσης καὶ ξηρᾶς.

Δυνάμει λοιπὸν τούτου καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς Σπάρτης, ἥτις ἐπαπειλεῖται συνεχῶς ἀπὸ τὸν ὑπερήφανον Ἱμπραήμην (ὡς σᾶς εἶναι γνωστὸν) ἔκρινεν ἀναγκαῖον ἡ Ἐφορία εἰς τοῦ νὰ ἀρματώσῃ δύο τρία πλοῖα μὲ ἔγγραφα καὶ ὁδηγίας συστηματικᾶς παρ' αὐτῆς, διὰ νὰ παραφυλάττουσι τακτικῶς τὰ κινήματα τῶν ἐχθρῶν μας ἐν ἀγρυπνίᾳ, ὡς πολλὰ πλησίον μας, καὶ νὰ καταδρομεύουσιν ὅσον τὸ δυνατόν τὰ ἐχθρικά φρούρια καὶ νὰ ἐμποδίζουσι τοὺς μεταφέροντας τροφὰς καὶ ἄλλα εἶδη τρωγώσιμα εἰς αὐτὰ καὶ ἐνταῦτ' νὰ κατατρέχουσι καὶ τοὺς πειράταις τοὺς μεταχειρίζοντας τὴν ἀδικίαν καὶ ἀπανθρωπίαν.

Ὅθεν καὶ ἐρχομένου κατ' αὐτὰς τοῦ ἐνὸς βασιλικοῦ ἀγγλικοῦ ἱμβρικοῦ, ὀνομαζομένου «Πελεκάνος», εἰς Κιτριάς, ζητώντας Κουρσάρικα καὶ πειράτας, μᾶς ἐβεβαίωσεν, δι' ἐστάθησαν διάφοραι καταχρήσεις καὶ γυμνώματα ἀδίκως ἀπὸ τὰ Κουρσάρικα, ἅτινα ἀλόγως ἐπιφόρτισεν εἰς ἡμᾶς. Συγχρόνως λοιπὸν ἐσυλλήφθησαν τακτικῶς παρὰ τῆς καταδρομικῆς Γαλιότας, τῆς παρὰ τῆς Ἐφορίας διορισθείσης, δύο τσιριγώτικα πλοῖα, διευθυνόμενα πρὸς τὰ Μοθωκόρωνα, διὰ τὰ ὅποια καὶ ἀμέσως ἐγνωστοποιήσαμεν πρὸς τὸν Διοικητὴν τοῦ εἰρημένου βασιλικοῦ Βρεττανικοῦ Ἱμβρικοῦ, τὸν ὅποιον καὶ ἐκαλέσαμεν ἐνταῦθα διὰ νὰ ἔλθῃ νὰ θεωρήσῃ αὐτὰ καὶ βεβαιωθῇ τὴν ἀλήθειαν, ἀπὸ τὰ πρὸς ἡμᾶς δοθέντα κουστοδίτα των καὶ διὰ ζώσης των ἔτι. Ὅστις καὶ φθάσας ἐνταῦθα ἔπειτα ἀπὸ τόσαις διάφοραις ἐξετάσεις ἐβεβαιώθη ὅλην τὴν ἀλήθειαν, δι' ἐπήγαιναν εἰς τὰ φρούρια.

Πλὴν ἐπειδὴ καὶ ἐσυλλήφθησαν τόσον μακρὰν ἀπὸ τὰ φρούρια (ὡς διαλαμβάνουν τὰ κουστοδίτα των, τὰ ὅποια σᾶς ἐμπερικλείομεν ἐνταῦθα πρὸς πληροφορίαν σας) καὶ ἐπειδὴ καὶ τὰ γράμματα τοῦ ἐνός, τῆς Γουλέτας, διαλαμβάνουν διὰ τὴν Ζάκυνθον, διὰ τοῦτο καὶ δὲν πρέπει νὰ γίνουν πρέζα. Ἡμεῖς ὁμῶς τῷ ἀπεκρίθημεν εἰς τοῦτο ὡς ἔδει, ἐπειδὴ τὰ γράμματα κατ' εὐθείαν διὰ Μοθωκόρωνα, δι' ἐπι-

ταγῆς τῆς Βρεττανικῆς Μεγαλειότητος, οἱ κατὰ τόπον διοικηταὶ αὐτῆς δὲν ἐκαταδέχθησαν νὰ δώσωσιν. Ἄλλ' αὐτοὶ μόνοι οἱ ἀλογηκερδεῖς καὶ φθορεῖς τοῦ ἔθνους μας, παρεκτρεπόμενοι μόνον καὶ μόνον εἰς τὸ νὰ κερδίσωσι κατὰ περισσότερον, ἀποφασίζουσι καὶ Πίστιν καὶ Πατρίδα· καὶ τὸ χερίστον εἶναι, ὅπου ὁ ἐχθρὸς τοὺς μεταχειρίζεται ὡς κατασκόπους. Ὅθεν, τούτων ἕνεκα κινούμενοι, δὲν τοὺς πειράζει ἀντὶ διὰ Ζάκυνθον νὰ πηγαίνουν εἰς Μοθωκόρωνα. Καὶ τοῦτο τὸ ἐπιχειρίζονται ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον οἱ Τζιριγότες, οἵτινες ἀπ' ἀρχῆς ἔδωσαν καὶ δίδουν παράδειγμα πρόξενον ἀφανισμοῦ.

Στοχασθῆτε λοιπόν, φιλογενέστατοι Κύριοι καὶ ἀδελφοί, πόσον κακὸν ὀλέθριον ἐπιφέρουσι ταῦτα εἰς τὴν δυστυχῇ Ἑλλάδα. Στοχασθῆτε ἂν αὐτὰ τὰ εἶδη τοῦ φορτίου τῆς συλληφθείσης Γουλέτας εἶναι διὰ Ζάκυνθον καὶ ἂν ἡ Ζάκυνθος ἔχῃ ἀνάγκην ἀπὸ παρόμοια! Μάλιστα τὰ μαχαίρια, Ἰμαμέδες, Καποτίνια Ἄτ-σαλβάρια καὶ λοιπὰ ἔτι, ἅτινα δὲν εἶναι μανιφεστάδα, ἀλλὰ καὶ ἐμποδισμένα τὰ παρόμοια εἰς τὸ νὰ ἐξέρχωνται εἰς τὴν Ζάκυνθον. Ἄς λάβῃ μέτρα διὰ μέσον σας ἡ αὐτοῦ Σ. Διοίκησις νὰ ἴδῃ ὁποία ἀπάτη γίνεται ἀπὸ τοὺς τοιοῦτους.

Μᾶλλον τοῦτο ὁ διαληφθεὶς Κ^{ος} Διοικητὴς τοῦ Βασιλικοῦ πλοίου, γνωρίσας τὸ δίκαιον (μὲ τὸ νὰ μὴν προσκρούσῃ ἴσως εἰς τοὺς ἀνωτέρους του) ἐνέκρινε νὰ μείνῃ τὸ πρᾶγμα ὡς ἐνέχυρον (ντεπόζιτον) καὶ νὰ ἔλθῃ εἰς Ζάκυνθον νὰ ἀποφασισθῇ μέσον τῆς αὐτοῦ Διοικήσεως. Ὅθεν καὶ μέρος ἐκ τοῦ πράγματος ἔμεινεν ἐνταῦθα ἐσφραγισμένον διὰ τῆς σφραγίδος τοῦ ἐξοχωτάτου Διοικητοῦ τοῦ Βασιλικοῦ πλοίου καὶ μέρος ἔμεινεν εἰς τὴν ἰδίαν Γουλέτα, τὴν ὁποίαν καὶ ὑποσχέθη ἡ ἐξοχότης του, ἐὰν ἀποφασισθῇ νόμιμος λεία, νὰ τὴν στελῇ ὀπίσω.

Ὅθεν καὶ ἐνθαρρυνόμενοι εἰς τὴν ἔμφυτον ὑπὲρ τῆς Σπάρτης προθυμίαν σας καὶ εἰς τὸν φιλογενισμόν σας, Σᾶς βαρύνομεν διὰ τῆς παρούσης μας, παρακαλοῦντες ὑμᾶς, ἵνα ὁμιλήσετε ἐντόνως πρὸς τὸν αὐτοῦ Κ. Διοικητὴν τῆς νήσου ταύτης τὰ δίκαιά μας, ὥστε ὅχι μόνον νὰ μὴ μᾶς κάμῃ τὸ ἄδικον τοῦτο νὰ μᾶς ὑστερήσῃ τὴν νόμιμον ταύτην λείαν, ἀλλὰ καὶ αὕτῃ νὰ ἐπιστραφῇ πρὸς παράδειγμα ἄλλων, καὶ ὀρδινίαν νὰ δώσῃ νὰ παύσουν τοῦ λοιποῦ ἀπὸ τοῦ νὰ μεταφέρουσι τροφὰς εἰς τοὺς ἐχθροὺς μας, καὶ νὰ μὴ γίνεται ἐν τοιοῦτον ἄδικον, εἰς τὸ ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἀγωνιζόμενον ἔθνος μας.

Ὅσον δὲ διὰ τοὺς ὁποίους ἐμεταχειρίζοντο τὰς πειρατείας ἰδίᾳ των γνώμῃ καὶ κακίᾳ κινούμενοι, ὑποσχέθημεν εἰς τοῦ νὰ μεταχειρισθῶμεν ὅλους τοὺς δυνατοὺς τρόπους, εἰς τοῦ νὰ δυνηθῶμεν ἢ εἰς τὰ ἐνταῦθα νὰ συλλάβωμεν αὐτοὺς καὶ παραδώσωμεν πρὸς τὴν Ἐξοχότητά του, εἰ δὲ καὶ ἐκ τούναντίου ἀπαντήσωμεν δυσκολίας ὁποίας-δήποτε, θέλει τὰς γνωστοποιήσωμεν πρὸς τὴν Ἐξοχότητά του· ἐπειδὴ ἡμεῖς τοὺς τοιοῦτους τοὺς κατατρέχομεν καθ' ὅσον δυνάμεθα. Μάλι-

στα ἄμα συστηθεῖσα ἡ Ἐφορία, τὸ πρῶτον αὐτῆς ἔργον ἦτον, εἰς τοῦ νὰ περιορίσῃ τὰς τοιαύτας καταχρήσεις, καθὼς καὶ δὲν ἔλειψεν, ἀλλ' οὔτε λείπει, ἀπὸ τοῦ νὰ ἐμποδίζῃ τὰ τοιαῦτα μέχρι τὸ ὑπὲρ δύναμιν.

Ἴδου λοιπόν, ὅπου τὴν μὲν γουλέτα φέρει ὁ ῥηθεὶς Κουμαντάντες αὐτοῦ διὰ νὰ γίνῃ ἡ ἀπόφασις, τὸ δὲ Μήστικον ἐλευθέρωσε, τὸ ὁποῖον δὲν ἔπρεπε νὰ ἐλευθερώσῃ, καθότι εἶναι δικαιοτάτη καὶ νομιμοτάτη λεία, ὡς ἀπὸ τὸ Κοστοδίδον του ἀποδεικνύεται.

Ὅθεν παρακαλοῦμεν θερμῶς, ἵνα δεχθῆτε αὐτὸ τὸ βάρος καὶ νὰ ἐνεργήσετε ἐπιμελῶς ὅθεν ἀνήκῃ, ἵνα ἐπιστραφῇ εἰς ἡμᾶς, εἰ δυνατόν, καὶ ἡ ἰδία γουλέτα καὶ ἃς μὴ θεωροῦν τὰ γράμματα, τὰ ὅποια διαλαμβάνουν διὰ Ζάκυνθον, ἐπειδὴ γίνονται, ὡς προείπομεν. Καὶ διὰ περισσοτέραν βεβαίωσιν, ἡ ἰδία αὐτοῦ Διοίκησις ἃς στείλῃ ἐπίτηδες εἰς τὰ, φρούρια νὰ εὗρῃ ὑπὲρ τὰς εἴκοσι σημαίας τῆς καὶ νὰ ἐξετάσῃ καὶ τὰ γράμματά των νὰ πληροφορηθῇ.

Διὰ τοῦτο καὶ ἀναπαρακαλοῦμεν, νὰ μὴν ᾔθελε ἀδιαφορήσῃτε εἰς τοῦτο ἐπάνω, καθότι, σημειωτέον, ἂν αὐτὴ ἡ γουλέτα (ἣτις κινεῖται ἀπὸ τὸν καθαυτὸ ἀγοραστήν τῆς Σπόρον Τζόχαλη, καὶ ὅχι ἀπὸ τὸν Καπετὰν ντὲ λὰ παντιέρα αὐτῆς) δὲν ἀποφασισθῇ λεία, θέλει προξενήσῃ μέγα κακόν, κατ' ἐξοχὴν δὲ εἰς τὴν Σπάρτην. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ φιλογενεῖα σας πρέπει νὰ λάβετε μέτρα περὶ τούτου, χωρὶς νὰ ἀκούσετε λόγια καὶ δικαιώματα ἀνύπαρκτα ἐκείνων, οἵτινες, αἰσχροκερδῆς κινούμενοι, διαπραγματεύονται τὸν ἀφανισμόν μας.

Ἐὰν ὁμοῦς ᾔθελε προτείνουν, ὅτι τὸ καταδρομικὸν τοῦτο πλοῖόν μας δὲν ἔχει ἔγγραφα τῆς Διοικήσεως, εἰς τοῦτο ἡμποροῦν νὰ εἰποῦν τὴν ἀλήθειαν, πλην δὲν δύνανται νὰ μᾶς τὸ προσάψουν καὶ ἐγκλήμα. Ἐπειδὴ ἡ Σ. Διοίκησίς μας, ὡς προείπομεν, ἐδιώρισε Γενικὸν Ἀρχηγὸν τῆς Σπάρτης, μὲ διαταγὴν τῆς εἰς τοῦ νὰ βλάψῃ τὸν ἐχθρὸν μὲ ὁποιοδήποτε τρόπον γνωρίζει θαλάσσης τε καὶ ξηρᾶς, τῆς ὁποίας τὸ ἴσον σᾶς περικλείεται πρὸς βεβαίωσίν σας, καθὼς καὶ τῇ ἰδίῃ Κομανδάντε ἐδώσαμεν ὁμοιον, καὶ τὸ πρωτότυπον ἔτι τῇ δεῖξαμεν. Δυνάμει λοιπὸν τῆς ὁποίας καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς Σπάρτης (ἣτις, οὕσα πλησίον τοῦ ἐχθροῦ, ἐπαπειλεῖται παρ' αὐτοῦ διὰ τε θαλάσσης καὶ ξηρᾶς) ἀρμάτωσεν ἡ ἔφορία, ὡς εἴρηται, διὰ νὰ κάμῃ καθ' ὅσον δύναται τὰ χρέη τῆς.

Ὅχι δὲ καὶ τὸ κρίνεται εὐλογον εἰς τοῦ νὰ παύσῃ ἀπὸ τὰ χρέη τῆς ἡ Ἐφορία καὶ νὰ ξαρματώσῃ νὰ μείνῃ εἰς τὸ σκότος, ἔχει δλην τὴν εὐχαρίστησιν εἰς τοῦ νὰ ἀξιωθῇ ἀπὸ τὸ μέρος σας ἐγγράφως, καὶ τότε δὲν θέλει πράξῃ διαφορετικά. Ἐντοσοῦτῃ καὶ μένομεν μὲ δλην τὴν εἰλικρίνειαν, ἀναμένοντες ἀπάντησιν τῆς παρούσης πρὸς ὁδηγίαν μας.

Ἡ παρούσα θέλει σᾶς ἐγχειρισθῇ παρὰ τοῦ ἐντιμοτάτου Κυρίου

Τῇ 31 Δεκεμβρίου 1826 Τὰ ἐνταῦθα εὐρισκόμενα μέλη τῆς Ἐφορίας.
Ἐν Λιμενίῳ Τζήμβος Ὁ Πρόεδρος αὐτῆς
(Σφραγίς) Ἰωάννης Μαυρομιχάλης
Δημητράκης Τζ. Γρηγοράκης
Ὁ Γεν. Γραμματεὺς Ἰωάννης Κ. Μαυρομιχάλης
Θεοχάρης Μιχαήλ

Τῇ 5 Ἰανουαρίου 1827 Οἱ ἴδιοι
Ἐν Λιμενίῳ Ἰωάννης Μαυρομυχάλης

ΠΡΟΣΘΗΚΑΙ

(ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ)

364. Δ. ΡΩΜΑΣ ΠΡΟΣ Α. ΖΑΪΜΗΝ

(Πρωτότυπον σχέδιον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς οἰκογενείας Δραγώνα).

Zante, li 13/25 Gen^o 1826

Illmo Sr Pres^e del Governo Provvisorio della Grecia.

Siccome io calcolar devo quanto sia estesa la di Lei influenza Governativa, dubitare non deggio cho questa non sia uniforme al sentimento ch' Ella deve provare dove si tratti della salvezza della Patria.

Fin' ora da lungo tempo si scorge che alcuni di codesti suoi colleghi e dipendenti del Governo Provvisorio, di cui Ella sostiene il primo posto, a tutt'altro pensano che a quello, che interessar possi essenzialmente i destini dei popoli soggetti alla loro direzione. Ognuno sogna esclusivi dritti, ognuno corre ad usurpare esclusivi poteri, ognuno si dedica alla rapina della fortuna e proprietà della nazione, e nessuno di essi si pone a considerare la pericolosa situazione della Patria, dove la rivalità, la pretesione ed il privato interesse miseramente la hanno spinta. Perchè un rivale non si distingua a salvar la Patria, si contro-opera ad ogni sua impresa, e si sacrifica il tutto al funesto fomite della discordia e della dissensione. Non vedono gl' insensati, che l' interesse dello stato è inseparabile dal loro particolar interesse? che la rovina della Patria strassina e ravvolge tutti nello stesso suo precipizio? che in qualunque modo vadan gli affari, i nomi di costoro saranno segnati di eterna infamia e diverranno dovunque oggetti delle maledizioni e dell' abominio universale? che se perisse la Grecia, rimangono fuori del suo seno degli altri virtuosi Greci, i quali non mancheranno di vendicare la Nazione loro, imperversando sulle ree teste di quelli che furono cagione della sua rovina? che finalmente ne' momenti i più decisivi ne' quali la Politica Europea tratta i sacri dritti e

gl'interessi della Grecia, i' Capi principali dei Greci si presentano indegni di ogni dritto ed interesse? Missolongio, il propugnacolo della Grecia, l'anello importante di tutte le Provincie Greche, resiste per undici mesi ad un'ostinato e numeroso assedio per terra e per mare. Frattanto che i bravi Suglioti, gli Eroi Acarnani combattono vittoriosamente contro gli eserciti del nemico del nome cristiano, nell'atto che essi in unione coi bravi marini rendono vani li potenti tentativi di tante orde di Barbari, hanno avuto fin ora lo sconforto di vedersi spesso esposti al maggiore dei flaggelli qual'è quello della fame.

E donde deriva questo flaggello? Dalla sola indolenza di chi avrebbe dovuto prendere delle misure pronte ed efficaci per tenere quel punto importante ben approvvigionato in ogni tempo e circostanza. Ma il Governo spedì delle cambiali per Londra rivolte a tale oggetto. E che valgono le carte dove il bisogno di pane è urgente? E che valgono queste cambiali screditate dalla condotta dei Capi e dalle disgrazie della Nazione? E che valgono le cambiali quando una mala direzione della Deputazione di Londra le rende inefficaci e nulle?

Il Zante, e sia in lode della verità, ha sopportato fin ora l'enorme peso di questa guerra. Essa ha potuto sola a traverso delle passe discordie dei capi della Grecia prolungare la resa di Navarino, sostener la rivoluzione nell'interno della Grecia ed approvvigionare in tali contingenze e Missolongio e l'Acarnania intiera; chi ha influito e negli affari interni e negli esterni con mirabile esito non ebbe mai pretensioni, perchè non ne avea bisogno, nè veruna necessità, ma dal solo sacro entusiasmo fu spinto che l'amor solo di Nazione e di Religione sà ne' nobili petti ispirare. Ora di bel nuovo gli inimitabili difensori di Missolongio e di tutta la Grecia, circondati dalle schiere della Tracia e dell'Egitto, non temono la loro forza, ma sono in procinto di perire dalla fame. Il Zante fece e fa degli sforzi per sostenerli per alcuni giorni ancora, ma questi generosi sforzi diverranno inutili, se cotesto Governo non prende delle solide misure per allontanare il caso della total perdizione di quella Piazza. Colle parole diplomatiche e colle sole lusinghe non si diffende per certo la causa della Grecia, questi sono momenti decisivi. Nel Missolongio si perde il tutto. E basta.

Ella colla sua prudenza prenda le misure opportune ed efficaci e faccia che tanto Missolongio, come le Flotte Greche siano stipendiate ed approvvigionate per qualche tempo affinchè

la difesa non manchi alla Nazione soggetta al di Lei Governo, e non siano obbligati i bastimenti Greci di andare e venire per tali oggetti nel'atto che tutta la forza nemica di mare e di terra si vede concentrata in questo punto.

Scrivendo a Lei credo di scrivere ad un Cittadino probò, imparziale e zelante, e sono sicuro ch'Ella farà sentire a tutti il proprio sacro dovere.

Tanto per ora e con la considerazione la più distinta mi dò l'onore di testarmi.

(Μ Ε Τ Α Φ Ρ Α Σ Ι Σ)

Ζάκυνθος, τὰς 13/25 Ἰανουαρίου 1826

Ἐκλαμπρὸν Κὸν Πρὸν τῆς Προσωρινῆς Κυβερνήσεως τῆς Ἑλλάδος.

Ὅφειλὼν νὰ ὑπολογίζω πόσον εἶναι ἐκτεταμένη ἡ Κυβερνητικὴ ἐπιρροὴ ὑμῶν, δὲν πρέπει ν' ἀμφιβάλλω, ὅτι αὕτη εἶναι σύμφωνος πρὸς τὸ αἶσθημα, τὸ ὁποῖον θὰ ἔχητε, προκειμένου περὶ τῆς σωτηρίας τῆς Πατρίδος.

Ἀπὸ μακροῦ καὶ μέχρι τοῦδε παρατηρεῖται, ὅτι τινὲς τῶν ὑμετέρων συναδέλφων καὶ ἐξηρητημένων ἀπὸ τῆς Προσωρινῆς Κυβερνήσεως, τῆς ὁποίας κατέχετε τὴν πρώτην θέσιν, πᾶν ἄλλο ὀνειροπολοῦσι, πᾶν ἄλλο σκέπτονται ἢ ὅ,τι δύναται νὰ ἐνδιαφέρῃ οὐσιωδῶς τὰς τύχας τῶν ὑπὸ τὴν διοίκησιν αὐτῶν τεθειμένων λαῶν. Ἐκαστος ἀποβλέπει εἰς ἀποκλειστικὰ δικαιώματα, ἕκαστος σπεύδει νὰ σφετερισθῇ ἀποκλειστικὰς ἐξουσίας, ἕκαστος ἐπιδίδεται εἰς τὴν διαρπαγὴν τῆς περιουσίας καὶ τῆς ιδιοκτησίας τοῦ Ἑθνους, οὐδεὶς δ' αὐτῶν ἴσταται νὰ παρατηρήσῃ τὴν ἐπικίνδυνον θέσιν τῆς Πατρίδος, εἰς τὴν ὁποίαν αἱ ἀντιζηλίαι, αἱ ἀξιώσεις καὶ τὸ ἰδιωτικὸν συμφέρον ἀθλίως ἔβηκαν αὐτὴν. Ὅπως μὴ ἀντίζηλός τις διακριθῇ εἰς τὴν σωτηρίαν τῆς πατρίδος, ἀντενεργοῦσι κατὰ πάσης ἐπιχειρήσεώς του καὶ τὰ πάντα θυσιάζονται εἰς τὴν ἀπαισίαν φλόγα τῆς διχονοίας. Δὲν βλέπουσιν οἱ ἄφρονες, ὅτι τὸ συμφέρον τοῦ Κράτους εἶναι ἀχώριστον τοῦ ἰδίου αὐτῶν συμφέροντος; ὅτι ἡ καταστροφὴ τῆς Πατρίδος συμπαράσφύρει καὶ περιπλέκει τοὺς πάντας εἰς τὸν αὐτὸν κρημνόν, ὅτι ὅπως δὴποτε ἂν βαδίσωσι τὰ πράγματα, τὰ ὀνόματα ἐκείνων θέλουσι στιγματισθῇ δι' αἰωνίας ἀτιμίας καὶ ὅτι θὰ εἶναι ἀπανταχοῦ τὰ ἀντικείμενα τῆς ἀρᾶς καὶ τῆς παγκοσμίου ἀποστροφῆς, ὅτι, ἐὰν ἡ Ἑλλὰς ἀπολεσθῇ, μένουσιν ἐκτὸς τοῦ κόλπου αὐτῆς ἄλλοι ἐνάρτετοι Ἕλληνες, οἵτινες δὲν θὰ λείψωσι νὰ ἐκδικήσωσι τὸ Ἔθνος τῶν κατὰ τῶν

ἐνόχων κεφαλῶν τῶν αἰτίων τῆς καταστροφῆς του; ἔτι ἐπὶ τέλους κατὰ τὰς κρίσιμωτάτας στιγμὰς, καθ' ἃς ἡ εὐρωπαϊκὴ πολιτικὴ διαπραγματεύεται τὰ ἱερὰ δικαιώματα καὶ τὰ συμφέροντα τῆς Ἑλλάδος, οἱ κυριώτεροι ἀρχηγοὶ τῶν Ἑλλήνων παρουσιάζονται ἀνάξιοι παντὸς δικαιώματος καὶ ἐνδιαφέροντος; Τὸ Μεσολόγγιον, ὁ προμαχὼν τῆς Ἑλλάδος, ὁ σημαντικὸς σύνδεσμος πασῶν τῶν ἐλληνικῶν ἐπαρχιῶν, ἀνθίσταται ἐπὶ ἑνδεκα μῆνας εἰς ἐπίμονον καὶ πολυἀριθμον ἀπὸ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης πολιορκίαν. Ἐνῶ οἱ ἀνδρεῖοι Σουλιῶται, οἱ ἥρωες Ἀκαρνανεὶς μάχονται νικηφόρως κατὰ τῶν στρατιῶν τοῦ ἐχθροῦ τοῦ χριστιανικοῦ ὀνόματος, ἐνῶ, ἡνωμένοι μετὰ τῶν γενναίων ναυτικῶν, ματαιοῦσι τὰς ἰσχυρὰς προσπάθειας τῶσων ὀρδῶν βαρβάρων, ἔσχον μέχρι σήμερον τὴν ἀπογοήτευσιν νὰ ἴδωσιν ἑαυτοὺς ἐκτεθειμένους πολλὰκις εἰς τὴν χείρωνα τῶν πληγῶν ἥτοι τῆς πείνης.

Πόθεν δὲ προέρχεται ἡ πληγὴ αὕτη; Ἐκ μόνης τῆς ἀδρανείας ἐκείνων, οἵτινες ὤφειλον νὰ λάβωσι ταχέα καὶ κατάλληλα μέτρα, ὅπως τὸ σημαντικὸν ἐκεῖνο σημεῖον ἢ καλῶς ἐφωδιασμένον πάντοτε καὶ κατὰ πάσαν περίστασιν. Ἡ Κυβέρνησις ὅμως ἀπέστειλε πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον συναλλαγματικὰς ἐπὶ Λονδίνου. Καὶ τί ἀξίζουσι τὰ χαρτιὰ ὅπου ἐπείγουσα εἶναι ἡ ἀνάγκη αὐτοῦ; Καὶ ὅποیان ἀξίαν ἔχουσιν αἱ τοιαῦται συναλλαγματικαί, αἱ ἀποδαλοῦσαι πᾶσαν ἀξίαν ἔνεκα τῆς διαγωγῆς τῶν ἀρχηγῶν καὶ τῶν δυστυχημάτων τοῦ ἔθνους; Καὶ τί ἀξίζουσιν αἱ συναλλαγματικαί, ὅταν ἡ κακὴ διεύθυνσις τῆς ἐν Λονδίῳ Ἐπιτροπῆς καθίστησιν αὐτὰς ἀνεπαρκεῖς καὶ μηδαμινάς;

Ἡ Ζάκυνθος, ἔστω δὲ πρὸς ἔπαινον τῆς ἀληθείας, ὑπέστη μέχρι τοῦδε τὸ μέγιστον βάρος τοῦτου τοῦ πολέμου. Μόνη ἡδυνήθη, ἐν μέσῳ τῶν ἀφρόνων διχονοιῶν τῶν Ἀρχηγῶν τῆς Ἑλλάδος, νὰ παρατείνῃ τὴν παράδοσιν τοῦ Ναυαρίνου, νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν ἐπανάστασιν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν τῆς Ἑλλάδος καὶ νὰ ἐφοδιάσῃ εἰς τοιαύτας περιστάσεις τὸ Μεσολόγγιον καὶ ὁλόκληρον τὴν Ἀκαρνανίαν ἐπιδράσασα ἐπὶ τε τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τῶν ἐξωτερικῶν πραγμάτων μετ' ἀξιοθαυμάστων ἀποτελεσμάτων, οὐδέποτε ἔσχεν ἀξιώσεις, διότι οὐδεμίαν ἔσχεν ἀνάγκην ἢ χρεῖαν, ὡρμήθη δὲ μόνον ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ ἐνθουσιασμοῦ, τὸν ὅποιον γινώσκει νὰ ἐμπνέῃ εἰς τὰ εὐγενῆ στήθη μόνος ὁ ἔρως πρὸς τὸ ἔθνος καὶ τὴν Θρησκείαν. Τώρα ἐκ νέου οἱ ἀπαράμιλλοι πρόμαχοι τοῦ Μεσολογγίου καὶ τῆς Ἑλλάδος ἀπάσης, περικυκλωμένοι ὑπὸ τῶν ὀρδῶν τῆς Θράκης καὶ τῆς Αἰγύπτου, δὲν φοβοῦνται τὴν δύναμιν τούτων, ἀλλ' εἶναι ἐγγὺς ν' ἀπολεσθῶσιν ἐκ τῆς πείνης. Ἡ Ζάκυνθος κατέβαλε καὶ καταβάλλει προσπάθειας, ὅπως ὑποστηρίξῃ αὐτοὺς ἐπὶ τινὰς ἡμέρας, ἀλλ' αἱ γενναῖαι αὗται προσπάθειαι θέλουσιν ἀποβῆ ἄνωφελεῖς, ἐὰν αὕτη ἡ Κυβέρνησις δὲν λάβῃ σταθερὰ μέτρα, ὅπως ἀπομακρύνῃ τὴν περίπτωσιν τῆς παντελοῦς ἀπωλείας

ἐκείνου τοῦ φρουρίου. Διὰ τῶν διπλωματικῶν φράσεων καὶ διὰ μόνων τῶν ὑποσχέσεων δὲν ὑπερασπίζεται βεβαίως ἡ ὑπόθεσις τῆς Ἑλλάδος. Αἱ στιγμαὶ εἶναι ἀποφασιστικά. Μετὰ τοῦ Μεσολογγίου ἀπόλλυται τὸ πᾶν. Ἀρκεῖ.

Ὑμεῖς ἐν τῇ ὑμετέρᾳ συνέσει λάβετε τὰ κατάλληλα καὶ ἐπαρκῆ μέτρα καὶ ἐνεργήσατε, ὅπως τό τε Μεσολόγγιον καὶ οἱ ἑλληνικοὶ στόλοι μισθοδοτηθῶσι καὶ ἐφοδιασθῶσι διὰ τινὰ χρόνον, ἵνα μὴ λείψῃ ἡ ἄμυνα ἀπὸ τοῦ εἰς τὴν ὑμετέραν Κυβέρνησιν ὑποκειμένου ἔθνους καὶ μὴ ἀναγκάζωνται τὰ ἑλληνικὰ πλοῖα νὰ πηγαινοέρχωνται διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἐν ᾗ στιγμῇ αἱ κατὰ θάλασσαν καὶ κατὰ ξηρὰν ἐχθρικαὶ δυνάμεις εἶνε συγκεντρωμέναι εἰς τὸ σημεῖον ἐκεῖνο.

Γράφων πρὸς ὑμᾶς, πιστεύω ὅτι γράφω πρὸς πολίτην ἐντιμον, ἀμερόληπτον καὶ ζηλωτὴν, εἶμαι δὲ βέβαιος, ὅτι θέλετε κάμει νὰ ἐννοήσωσι πάντες τὸ ἑαυτῶν καθήκον.

Ταῦτα ἐπὶ τοῦ παρόντος καὶ μετὰ τῆς μᾶλλον διακεκριμένης ὑπολήψεως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ λέγωμαι.

365. Α ΚΑΤΣΑΪΤΗΣ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς οἰκογενείας Δραγῶνα).

Napoli di R^a li 16 Genaro 1826 S. V.

Carissimo Amico Dragona.

Vi confermo l'altra mia scrittavi in data d'oggi, nella quale vi fo noto che finalmente riuscì l'affare della sorella de'la giovine che voi tenete cioè la Caterina, che secondo il vostro ordine à portato il Sig^r Emanuel Xeno, col quale abbiamo stabilito, dopo molti tentativi, e abbiamo ministrato a quello che possedeva la giovine piastra novecento (N° 900), quali li somministrò Sig^r Xeno, al quale consegnai, secondo il vostro ordine, al detto Sig^r Xeno quale con primo incontro ve la imbarcherà. Dunque sono contento che finalmente ho incontrato le vostre premure coadgiutato ad una così pia azione; lodo e molto i vostri umani sentimenti per avere salvata e recuperata una giovine dalle vicende della Grecia e da mali che poteva cadere in simili circostanze.

Io, caro Costantino, oggi forse parto con permissione per due mesi e passo in Epidavro, di là passerò in Egina, onde respirare un'aria più pura. Il Governo ha accordato il permesso e

mi approfито della circostanza onde trovarmi all'Assemblea Nazionale che in Megara sarà formata. Vi scrissi che era tempo che la Commissione vostra giustamente poteva far qualche cenno e presentare almeno il conto generale quanto ha somministrato la patria nostra non per chiedere pagamento, ma per conoscere la Nazione intiera quanto Zante ha contribuito; l'affare, al mio credere, è necessario. Un tal passo, per ogni riguardo, non può che essere vantaggioso e nobile per quanto riguarda la Patria. Questo ve lo suggerisco da amico e patriota; voi riflettete e fate come credete.

I Ceffaleni credo che presenteranno qualche cosa, abbenchè loro sempre sono stati con maggiori riguardi osservati e goduto privilegi e illustri impieghi. Badate bene, caro Dragona, di non lasciare che l'Assemblea Nazionale non conosca quanto Zante ha fatto; questò potrà essere utile e a noi, che qui ci troviamo e siamo e saremo sempre trascurati e voi servirà di onore e vanto della Nazione intiera, e non dà particolari scontrini.

Se volete scrivermi, consegnate le vostre al mio fratello, che mi saranno giunte o in Salamina o in Megara.

Pregovi di fare i miei umili complimenti alli Sig^r Dr Stefano e Conte di Roma, assicurargli della mia stima.

Continuate ad amarmi, comandatemi intanto quello che vi potrà servire e sono

Il vostro sincero Amico
Anastasio Cazzaiti

(Μ Ε Τ Α Φ Ρ Α Σ Ι Σ)

Ναύπλιον, 16 'Ιανουαρίου 1826 έ. π.

Φίλτατε φίλε Δραγώνα,

Βεβαιώ ύμιν άλλην σημερινήν έπιστολήν μου, δια της όποίας καθιστώ ύμιν γνωστόν, ότι τέλος πάντων επέτυχεν ή υπόθεσις της άδελφής της νεάνιδος την όποιαν έχετε, δηλαδή της Αικατερίνης; ότι κατά την διαταγήν σας μετέβημεν μετά του κ. Έμμανουήλ Ξένου, με τον όποιον άπεφασίσσαμεν και, κατόπιν πολλών προσπαθειών, έχορηγήσαμεν εις εκείνον όστις ειχε την νεάνίδα γρόσια έννεακόσια άρ. 900, τα όποια έδωκεν ό κ. Ξένος, προς τον όποιον την παρέδωσα κατά την διαταγήν σας. Λοιπόν με πρώτην εύκαιρίαν θα σας την αποστείλῃ. Είμαι εύχαριστημένος, ότι επί τέλους ίκανοποίησα τάς φροντίδας σας και συνήργησα εις τοσοούτον άγίαν πράξιν υπερεπαινώ δέ τα φιλόανθρωπα αισθήματα ύμών, διότι έσωσατε και ήλευθερώσατε μίαν νέαν από τάς περιπετείας της Έλλάδος και από δεινά τα όποια ήδύνατο να πάθῃ εις τοιαύτας περιστάσεις.

Ἐγώ, ἀγαπητὲ Κωνσταντίνε, ἴσως σήμερον ἀναχωρήσω μὲ ἄδειαν δίμνηρον καὶ μεταβῶ εἰς Ἐπίδαυρον. Ἐκεῖθεν δὲ θὰ μεταβῶ εἰς Αἶγι-
ναν, ἵν' ἀναπνεύσω ἀέρα καθαρώτερον. Ἡ Κυβέρνησις μοι παρέσχε
τὴν ἄδειαν καὶ ἐπωφελοῦμαι τῆς περιστάσεως, ὅπως παρευρεθῶ εἰς
τὴν Ἑθνικὴν Συνέλευσιν, ἣτις θὰ συνέλθῃ εἰς Μέγαρα. Σᾶς ἔγραψα ὅτι
ἦτο καιρὸς, καθ' ὃν ἡ Ἐπιτροπὴ σας δικαίως ἠδύνατο νὰ κάμῃ μνείαν
τινὰ καὶ νὰ παρουσιάσῃ τοῦλάχιστον τὸν γενικὸν λογαριασμόν, ὧσων
ἐχορήγησεν ἡ πατρίς ἡμῶν, οὐχὶ ὅπως ζητήσῃ τὴν πληρωμὴν, ἀλλ'
ὅπως τὸ ἔθνος ὁλόκληρον μάθῃ πόσα συνεισήνεγκεν ἡ Ζάκυνθος.
Τοῦτο, κατὰ τὴν γνώμην μου, εἶναι ἀναγκαῖον. Τοιοῦτο διάδημα θὰ
εἶναι ὑπὸ πᾶσαν ἐποψὶν ὠφέλιμον καὶ εὐγενές, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν
πατρίδα. Τὸ ὑπαγορεύω ὡς φίλος καὶ πατριώτης, ὑμεῖς δὲ σκέφθητε
καὶ πράξατε, ὡς νομίζετε.

Νομίζω, ὅτι οἱ Κεφαλλῆνες καὶ θὰ παρουσιάσουν, μολοντί οὗτοι
ἐξετιμήθησαν περισσότερον καὶ ἔλαβον προνόμια καὶ λαμπράς θέσεις.
Προσέξατε καλῶς, ἀγαπητὲ Δραγῶνα, νὰ μὴν ἀφήσετε τὴν Ἑθνικὴν
Συνέλευσιν ἐν ἀγνοίᾳ τῶν ὧσων ἡ Ζάκυνθος ἐπραξέ· τοῦτο δύναται νὰ
εἶναι ὠφέλιμον καὶ δι' ἡμᾶς, ὅτινες εὐρισκόμεθα ἐδῶ καὶ θὰ παραδλε-
πώμεθα πάντοτε, καὶ εἰς σᾶς θὰ περιποιήσῃ τιμὴν καὶ ἔπαινον ὁλο-
κλήρου τοῦ ἔθνους καὶ δὲν δίδει ἀφορμὴν εἰς προσωπικὰς συγκρούσεις,

Ἄν θέλητε νὰ μοι γράψητε, παραδώσατε τὰς ἐπιστολάς σας εἰς
τὸν ἀδελφόν μου καὶ θὰ τὰς λάβω ἢ εἰς Σαλαμῖνα ἢ εἰς Μέγαρα.
Σᾶς παρακαλῶ νὰ διαβιδάσῃτε τὰς ταπεινάς μου προσορτήσεις εἰς τοὺς
κυρίους Δ^α Στεφάνου, Κόμητα Ῥώμαν καὶ νὰ τοὺς διαβεβαιώσῃτε
περὶ τῆς ἐκτιμήσεώς μου. Ἐξακολουθεῖτε νὰ μὲ ἀγαπᾶτε καὶ διατά-
ξατέ με ἐν τῷ μεταξὺ εἰς ὅ,τι δύναμαι νὰ σᾶς φανῶ χρήσιμος.

Διατελῶ

ὁμέτερος εἰλικρινὴς φίλος

Ἀναστάσιος Κατσαῖτης

Πρὸς τὸν Κύριον Κωνσταντῖνον Δραγῶναν.

Ζάκυνθον.

366. Ι. ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΙ Δ. ΘΕΜΕΛΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6784 Ἀρχείου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Φιλογενέστατοι ἀδελφοὶ Ὁμογενεῖς !

Τὴν 17 τοῦ τρέχοντος ἀπεκρίθη εὐχαρίστως ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς τὸ
ἀπὸ 13 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς εὐγενὲς γράμμα Σας καὶ τὴν ἀπόκρισίν της
ταύτην τὴν διεύθυνε διὰ τοῦ γενναίου Ναυάρχου μας Μιαούλη, ἀπὸ
τὸν ὅποιον εἶχε λάβει καὶ τὸ ὑμέτερον ἀδελφικὸν Σας.

Ἐλαβε καὶ τὸ ἀπὸ 16 τοῦ παρόντος ἕτερον γράμμα Σας μὲ τὸν συνάδελφόν της κύριον Παπαδιαμαντόπουλον καὶ εἶδε καὶ ἀπ' αὐτὸ τὸν ἐγνωσμένον θερμὸν πατριωτισμὸν Σας καὶ τὴν ὁποίαν ἐκάματε γενναίαν συνδρομὴν ὁμοῦ μὲ τοὺς ἄλλους αὐτόσε φιλογενεῖς εἰς προμήθειαν τοῦ Μισολογγίου. Ἡ Ἐπιτροπὴ, οἱ ὑπερασπισταὶ τοῦ Μισολογγίου καὶ ὅλον τὸ ἔθνος πρὸς τὸ παρὸν ἄλλο δὲν ἤμποροῦν νὰ Σᾶς ἀποδώσουν, παρὰ τὰς ἐκφράσεις τῶν εἰλικρινῶν εὐγνωμοσύνων των καὶ εὐχὰς πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ τῆς ὑγείας καὶ εὐτυχίας Ὑμῶν, τὰς ὁποίας καὶ σᾶς παρακαλεῖ νὰ δεχθῇτε εὐμενῶς.

Ἀπὸ τὸν ἐπιφέροντα τὸ παρὸν ἐπληροφορήθη ἡ Ἐπιτροπὴ τὰ γνωστά σχέδια τοῦ ἐχθροῦ καὶ ἔλαβεν ἀνάλογα μέτρα εἰς ματαίωσιν αὐτῶν.

Ἀδελφοὶ περιπόθητοι! Ἡ γενομένη προμήθεια τῶν τροφῶν, πιστεύσατε, μόλις διὰ 15-20 ἡμέρας ἔμπορεῖ νὰ ἐπαρκέσῃ τὴν γενναίαν φρουρὰν τοῦ Μισολογγίου. Ἡ Σ. Διοίκησις, κατὰ τὰ γραφόμενά της, καταγινομένη εἰς τὴν πρόδλεψιν τοῦ Μισολογγίου, οὐσα ὁμως περικυκλωμένη ἀπὸ διαφόρους ἄλλας ἀνάγκας, ἐνδέχεται νὰ μὴν εὐκολυνθῇ νὰ προφθάσῃ καὶ τὸ πρῶτιστον τοῦτο μέρος τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπικρατείας. Λοιπὸν, ἀδελφοί, Σᾶς παρακαλοῦμεν πάλιν θερμῶς νὰ εὐαρεστηθῇτε νὰ κάμετε εἰς τὸ πολυπαθὲς Μισολόγγιον ὁποίαν βοήθειαν, εἴτε χρηματικὴν, εἴτε ἀπὸ τροφᾶς, διὰ νὰ ἀποφύγωμεν τὰ ἐνδεχόμενα δεινὰ καὶ νὰ ἀποκαταστηθῇτε ἔτι μᾶλλον σωτήρες τῆς Πατρίδος.

Μένομεν μὲ τὴν χρεωστούμενην ὑπόληψιν

Μισολόγγιον, τῇ 23 Ἰανουαρίου 1826

Ὡς ἀδελφοὶ Σας

Ἰω. Παπαδιαμαντόπουλος
Δημήτριος Θέμελης

Υ. Γ. Κατὰ τὰ γραφόμενα τῆς Σ. Διοικήσεως καὶ ἀπὸ Ὑδραν, τὰ γεννήματα ἀπὸ Τριέστην, κάρικα τέσσερα, ἐντὸς ὀλίγου ἔρχονται διὰ τὸ Μισολόγγι. Λοιπὸν Σᾶς παρακαλοῦμεν ἕμια φθάσουν αὐτοῦ νὰ ἐπιμεληθῇτε πατριωτικῶς περὶ τῆς ταχείας ἀποστολῆς αὐτῶν, ἀπὸ τὰ ὅποια ἔχομεν τόσῃν χρείαν, ὥς δὲν ἄγνοεῖτε.

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Γεν. Γραμματέως
ὁ Β'.

(Τ. Σ.) **Ν. Παπαδόπουλος**

Πρὸς τοὺς Φιλογενεστάτους Κυρίους Ἀιωνίσιον ὁ δὲ Ρώμαν καὶ
Κ. Ἀραγώναν καὶ λοιποὺς. **Εἰς Ζάχυνθον.**

(Μ Α Ρ Τ Ι Ο Σ)

367. ΡΟΜΙΛΛΥ ΚΑΙ ΜΑΡΣΕΤ ΠΡΟΣ ΔΙΟΝ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον Ἀριθ. 6750 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Napoli de Romanie Mars 27 1826

Comme vous avez eu la bonté, Monsieur, de vous charger de l'envoi de nos lettres, je vous adresse ces énormes paquets en vous priant d'avoir la complaisance de les expédier par la première occasion.

Nous ne sommes ici que depuis trois jours et nous ne sommes pas encore en fait de ce qui s'y passe.

Les troupes régulières montent actuellement à 4000 hommes. Le Col. Favier est dans ce moment avec 1800 troupes régulières et avec 800 palicari à Négropont, où il a emporté quelques avantages partiels sur l'ennemi. Dans ce moment il assiège Carysto et en attend d'un moment à l'autre d'avoir la nouvelle de sa chute.

L'Assemblée Générale se prépare à Epidaure, Colocotroni y est allé, il y a quelques jours, accompagné par une nombreuse suite. Le moral de la nation, du moins de ce côté, me paraît bon ; mais si Missolongi tombe, les effets seront très fâcheux ici. On se plaint beaucoup ici du manque d'argent. Je crains que dans ce moment on trouverait difficilement à peine un emprunt soit en Angleterre, soit en France.

J'espère que la petite somme, que nous avons destinée au service des troupes de Missolongi, a pu être employée, par votre intermédiaire, d'une manière utile, mais les fâcheuses nouvelles, que nous avons apprises ici à notre arrivée de la prise de Vassilica et d'Anatolicò, nous font craindre qu'il fut impossible de faire parvenir le bâtiment dans la place. Si, par hasard, ce soit ainsi et que vous n'ayez point de moyens de la leur faire parvenir, nous vous prions d'avoir la bonté de remettre les 600 talaris à Mr Cariati ou si le chargement de . . . soit acheté, de le faire revendre. Mais c'est seulement dans le cas qu'il n'y ait pas de moyen l'envoyer à Missoloungi.

La Flotte d'Hydra et de Spezzia se mettent en mer ce soir pour aller à Patras ; nous espérons qu'ils arriveront à temps.

En vous remerciant, Monsieur, de toutes vos bontés et des lettres que vous nous avez données, qui nous ont été de la plus

grande utilité, nous vous prions de croire à la parfaite considération, avec laquelle nous sommes

N. Romilly

T. Marcet

Nous vous serons fort obligés, Monsieur, d'avoir la complaisance quand vous nous écrirez de nous informer des jours que le bâtiment à vapeur part de Zante pour Corfou et aussi si la quarantaine à Zante reste toujours la même. Quand vous écrirez, ayez la complaisance d'adresser votre lettre aux soins de Mr Xéno à Napoli di Romania.

Monsieur Mr le Conte Roma.

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Ναύπλιον, Μαρτίου 27 — 1826

Ἄφου ἐλάβετε τὴν καλωσύνην, Κύριε, ν' ἀναλάβητε τὴν ἀποστολὴν τῶν ἐπιστολῶν ἡμῶν, ἀπευθύνω πρὸς ὑμᾶς τὰ μέγιστα ταῦτα δέματα, παρακαλῶν ὑμᾶς νὰ ἐξαποστείλῃτε αὐτὰ μὲ πρῶτην εὐκαιρίαν.

Εἴμεθα ἐνταῦθα μόνον ἀπὸ τριῶν ἡμερῶν καὶ δὲν ἐγενόμεθα ἀκόμῃ ἐνήμεροι περὶ τῶν συμβαινόντων. Τὰ τακτικά στρατεύματα ἀνέρχονται τῶρα εἰς 4000 ἀνδρῶν. Ὁ Συνταγμ. Φαδιέρος εὐρίσκεται μετὰ 1800 ἀνδρῶν τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ καὶ 800 παλλικαριῶν εἰς τὴν Εὐδοίαν, ὅπου κατήγαγε νίκας τινὰς κατὰ τοῦ ἐχθροῦ. Ταύτην τὴν στιγμὴν πολιορκεῖ τὴν Κάρυστον καὶ ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ἀναμένεται ἡ εἰδησις τῆς πτώσεώς της. Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις προετοιμάζεται εἰς τὴν Ἐπίδαυρον. Ὁ Κολοκοτρώνης μετέβη ἐκεῖ πρὸ τινων ἡμερῶν μετὰ πολυαρίθμου ἀκολουθίας. Τὸ ἡθικὸν τοῦ Ἔθνους, τοῦλάχιστον κατὰ τὰ μέρη ταῦτα, μοι φαίνεται καλόν· ἐὰν ὅμως τὸ Μεσολόγγιον πέσῃ, αἱ συνέπειαι θὰ εἶναι πολὺ λυπηραὶ ἐδῶ. Παραπονοῦνται πολὺ ἐνταῦθα διὰ τὴν ἔλλειψιν χρημάτων. Φοβοῦμαι, ὅτι, κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην, δυσκόλως θὰ εὐρίσκετο δάνειον εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἢ τὴν Γαλλίαν.

Ἐλπίζω, ὅτι τὸ μικρὸν ποσόν, τὸ ὅποιον προωρίσαμεν διὰ τὰ στρατεύματα τοῦ Μεσσολογγίου, θὰ ἐχρησιμοποιήθῃ, διὰ τῆς μεσολαβήσεως ὑμῶν, ὠφελίμως· αἱ λυπηραὶ ὅμως εἰδήσεις, τὰς ὁποίας ἐμάθομεν κατὰ τὴν ἐνταῦθα ἄφιξιν ἡμῶν περὶ τῆς ἀλώσεως τοῦ Βασιλαδίου καὶ τοῦ Αἰτωλικοῦ ἐμπνέουσιν ἡμῖν τὸν φόβον, ὅτι ὑπῆρξεν ἀδύνατον εἰς τὸ πλοῖον νὰ φθάσῃ μέχρι τοῦ φρουρίου. Ἐάν, κατὰ τύχην, τὸ πρᾶγμα ἐχγῇ οὕτω καὶ ἡμεῖς δὲν ἐχγῃτε τὰ μέσα νὰ

κατορθώσητε νὰ φθάσῃ μέχρις αὐτῶν τὸ ποσόν, σὰς παρακαλοῦμεν νὰ λάβητε τὴν καλωσύνην νὰ ἐμβάσητε τὰ 600 τάλληρα εἰς τὸν Κ^{ον} Χαριάτην, ἢ ἐὰν τὸ ἐκ σίτου φορτίον ἔχῃ ἀγορασθῇ, νὰ μεταπωλήσητε αὐτό. Τοῦτο ὁμῶς, ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ μέσον νὰ εἰσαχθῇ εἰς Μεσολόγγιον.

Οἱ στόλοι τῆς Ὑδρας καὶ τῶν Σπετσῶν ἐτοιμάζονται ν' ἀνοιχθῶσιν εἰς τὸ πέλαγος ἀπόψε διὰ τὰς Πάτρας, ἐλπίζομεν, ὅτι θα φθάσουν ἐγκαίρως.

Ἐκφράζοντες τὰς εὐχαριστίας ἡμῶν, δι' ὅλας τὰς καλωσύνας ὑμῶν καὶ διὰ τὰς ἐπιστολάς, τὰς ὁποίας μᾶς ἐδώκατε καὶ αἵτινες ὠφέλησαν ἡμᾶς, παρακαλοῦμεν νὰ πιστεύσητε εἰς τὴν πλήρη ἐκτίμησιν, μετὰ τῆς ὁποίας διατελοῦμεν

N. Ρομιλλὸν

T. Μαρσέ.

Θέλετε ὑποχρεώσει ἡμᾶς μεγάλως, Κύριε, ἐὰν εὐαρεστηθῇτε νὰ πληροφορήσητε ἡμᾶς, ὅταν θὰ γράψῃτε πρὸς ἡμᾶς, περὶ τῶν ἡμερῶν τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ ἀτμοπλοίου ἐκ Ζακύνθου διὰ τὴν Κέρκυραν, καὶ ἐὰν ἐν Ζακύνθῳ ἢ κάθαρσις εἶναι ἢ αὐτὴ. Ὅταν θὰ γράψῃτε, εὐαρεστηθῇτε ν' ἀπευθύνῃτε καὶ συστήσητε τὴν ἡμετέραν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Κ^{ον} Ξένον εἰς Ναύπλιον.

Κύριον Κ^{ον} Κόμητα Ρώμαν.

(Μ Α Ι Ο Σ)

368. ΠΡΑΞΙΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΣ ΣΚΛΑΒΑΣ

(Ἐπίσημον ἀντίγραφον. Ἀριθ. 7535 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Estratto dal libro Atti diversi pagina N° 2 di questa Imp^e Regia Cancelleria Agenziale di Modone e Navarino, residente in Modone.

Οggi venti del mese di Maggio del Mille ottocento ventisei, giorno di Sabato, alle ore undici antimeridiane. Sono comparsi personalmente in questa Imp^e Regia Cancelleria di Modone il Sig^r Luigi Albertini nativo d'Incisa in Piemonte, Istruttore dei Zappatori di Sua Altezza Ibrahim Pascià di Dgedda e di Morea, e Capitan Antonio Figari Comandante il Brigantino la Madonna del Rosario con Bandiera Sarda, nativo di Camugli nel Genovesato, ed in Nostra presenza e degli infrascritti testimonj Signor Giovanni Romei tenente Colonello d'Ingegneri, Istruttore degli

ingegneri dell' Esercito di S. A. Ibrahim Pascià, il Signor Pietro Paolo Giacometti primo Istruttore del 4° Regimento di Linea Egiziano, il Sig^r Gio: Vincenzo Premuda Capitan del Pielego con Bandiera Austriaca la Madonna del Castello, ed il capitan Maria Antonio Pizzoli Capitan della goletta Austriaca Punta-lunga, tutti quattro da Noi ben conosciuti, i quali di comune accordo e nel più libero loro arbitrio hanno convenuto e conve-gono di quanto segue.

1° Il Signor Luigi Albertini avendo acquistato nella presa di Missolongi una fanciulla di nome Maria Barberachina, nativa di Missolongi, di Religione Cristiana, rito antico, dell'età di anni 13 tredici circa, la cede libera con tutti gli effetti di vestiario, biancheria, anelli, gioie qualsivoglia, cinte di argento e tutt'altro di cui trovasi attualmente la medesima in possesso, al Signor Capitan Antonio Figari colle qui appresso condizioni.

2do Il Capitan Ant^o Figari accetta la suddetta fanciulla coll' espressa condizione di darla in isposa al suo figlio legittimo e naturale Angelo, allorchè questi sarà nell'età prescritta dalle leggi civili, atta a poter contrarre matrimonio (essendo ora nell'età di dodici anni) e da questo momento assegna e dona, alla suddetta fanciulla Maria Barberachina, la dote di duemila tallari della Regina, quali promette sborsare, al futuro sposo, il giorno della celebrazione delle Nozze.

3^{zo} Nel caso che, o per casi impensati, o per cangiamento di volontà del futuro sposo o dello stesso Signor Ant^o Figari, non si potesse effettuare il detto premeditato matrimonio, il detto Sig^r Antonio Figari si obbliga e promette di tener sempre in sua casa e sotto la sua illibata custodia la detta fanciulla, di trattarla qual propria figlia, fino a che le si presenti uno sposo di propria sua scelta, ed in questo caso, il Capitan Antonio Figari si obbliga e promette di darle l'indicata dote di Duemila tallari.

4to Se pria che giunga il termine nel quale possa il giovine Sig^r Angelo Figari unirsi in matrimonio, conformemente pre-scritto nelle leggi civili, colla indicata Sig^a Maria Barberachina, questa rifiutasse d'accasarsi col detto Sig^r Angelo Figari, e volesse con altro unirsi in matrimonio, in tal caso il Sig^r Ant^o Figari non sarà più oltre tenuto di pagare alla Sig^a Maria Barberachina la convenuta dote di tallari duemila, ma bensì, ov'egli voglia esser verso della stessa generoso, le assegnerà quella qualsivoglia somma, che egli giudicherà convenevole. Ma siffatta generosità non è obbligatoria.

5to Il suddetto Signor Albertini, avendo anco presso di sé la Madre della detta Maria, nominata Dimitrachina Barberachina, la cede parimente libera al capitano Ant^o Figari, che accetta e promette d' avere per la Madre della suddetta Sig^a Maria tutti i riguardi dovuti ad una Madre d' una sua Nuora.

6to Non potendo essere obbligatorie le convenzioni qui sopra, senza pria consultare e sentire la libera e spontanea volontà della fanciulla Maria Barberachina e della di Lei Madre Dimitrachina, presenti i testimonj infr^{ti} e delle due Parti contraenti, abbiamo fatto venire innanzi di Noi le dette Maria Barberachina e la sua Madre Dimitrachina e le abbiamo col mezzo del Nostro Dragomano Cancelliere Sig^r Pietro Scassi dato conoscenza delle convenzioni sopraesposte, ed interrogatele separatamente pria la fanciulla e poi la Madre, se desse vi aderiscono e vi prestano il loro libero consenso, ha la Sig^a Maria Barberachina risposto di essere pienamente contenta delle disposizioni prese a suo riguardo dal suo padre adottivo, benefattore e liberatore Sig^r Luigi Albertini, ed aderire a prendere per suo legittimo sposo il Sig^r Angelo Figari, quando questi sarà giunto all' età propria per contrarre con essa lei il matrimonio stipulato colle condizioni suesposte, e che da quest' oggi si riguarda come Moglie legittima del Sig^r Angelo Figari; data poscia conoscenza alla Sig^a Dimitrachina Barberachina, Madre della Sig^a Maria Barberachina, ci ha questa dimostrato il suo pieno aggradimento per le cose convenute fra il Sig^r Luigi Albertini e Sig^r Ant^o Figari, protestandosi di convenire e di accettare tutto ciò che la di Lei figlia Maria Barberachina ha liberamente di sua spontanea volontà convenuto ed accettato colle parti contraenti, cui Ella presta parimente il suo libero consentimento, poichè ha questo progetto di formare la piena felicità di sua figliuola.

Fatta lettura ad alta ed intelligibile voce delle convenzioni qui sopra alle parti contraenti ed agli infrat^{ti} testimonj, e per il Nostro Dragomano Cancelliere datene conoscenza tanto alla fanciulla Sig^a Maria Barberachina, quanto alla Madre Sig^a Dimitrachina Barberachina, abbiamo firmato di Nostro proprio carattere e munito del Nostro Imperial Regio Sigillo il precente atto, quale hanno insieme con Noi ed il Nostro Cancelliere firmato le parti contraenti ed i testimonj a tal effetto rogati, in tripla copia originale, una delle quali si rilascia alla Sig^a Maria Barberachina, la seconda al Sig^r Luigi Albertini e la terza al Sig^r Antonio Figari.

Fatto, letto e chiuso a Modone in quest' Imperiale Regio Ufficio Agenziale di Modone e Navarino, residente a Modone il giorno, mese ed anno ut supra.

(Segnati) Luigi Albertini
Capⁿ Antonio Figari
Maria Barberachina ha fatto il segno
della croce perchè illetterata
Angelo Figari
Giovanni Romei testimonio
Giacometti P. P. »
Gio : Vincenzo Premudo test^o
Maria Ant^o Pizzoli test^o

(Segnato) L' Agente Consolare Austriaco di Modone, Navarino
Scassi

(Segnato) Pietro Scassi Cancelliere

Per copia conforme all' originale

Modone, li 25 Maggio 1826

Pietro Scassi, Cancelliere

Noi Gio : Ant^o Scassi Agente Consolare di Modone e Navarino certifichiamo che la sopradetta firma è tale quale si qualifica dal Nostro Cancelliere ed alla quale dar si deve piena ed indubitata fede tanto in giudizio che fuori.

Modone, li 25 Maggio 1826

I. A. Scassi.

(Μ Ε Τ Α Φ Ρ Α Σ Ι Σ)

Ἐξαχθὲν ἐκ τοῦ βιβλίου διαφόρων πράξεων σελὶς ἀριθ. 2 τῆς Αὐτ^{ης} Βασιλικῆς Γραμματείας τοῦ Πρακτορείου Μοθώνης καὶ Ναυαρίνου, ἐδρεύοντος εἰς Μοθώνην.

Σήμερον εἴκοσι τοῦ μηνὸς Μαΐου χίλια ὀκτακόσια εἴκοσι ἔξ, ἡμέραν Σάββατον, εἰς τὰς ἐνδεκα πρὸ μεσημβρίας, ἐνεφανίσθησαν αὐτοπροσώπως ἐν ταύτῃ τῇ Αὐτ^{ης} Βασιλικῇ Γραμματείᾳ ἐν Μοθώνῃ ὁ Κ^{ος} Λουδοβίκος Ἀλβερτίνης, γεννηθεὶς εἰς Ἰντσίζαν τοῦ Πεδεμοντίου, Γυμναστῆς τῶν Σκαπανέων τῆς Αὐτοῦ Ὑψηλότητος Ἰδραῖμ πασᾶ τῆς Τζέδδας καὶ τοῦ Μωρέως, καὶ ὁ πλοίαρχος Ἀντώνιος Φίγαρις, κυβερνήτης τοῦ βριγκαντίνου « ἡ Παναγία τοῦ Κομβολογίου » ὑπὸ σημαίαν Σαρδικήν, γεννηθεὶς εἰς Καρούλι τῆς ἐπαρχίας Γενούης, καὶ ἐνώπιον ἡμῶν καὶ τῶν προσυπογεγραμμένων μαρτύρων Κυρίου Ἰωάν-

νου Ρωμαίη, αντισυνταγματάρχου τοῦ Μηχανικοῦ, γυμναστοῦ τῶν Μηχανικῶν τοῦ στρατεύματος τῆς Α. Υ. Ἰβραὶμ πασσᾶ, Κυρίου Πέτρου Παύλου Γιακομέττη, πρώτου γυμναστοῦ τοῦ 4^{ου} Αἰγυπτιακοῦ συντάγματος τῆς γραμμῆς, τοῦ Κ^{ου} Ἰωάν. Βικεντίου Πρεμούδα, πλοιάρχου τοῦ ὑπὸ αὐστριακὴν σημαίαν «ἡ Παναγία τοῦ Φρουρίου» τραμπάκουλου, καὶ τοῦ πλοιάρχου Μαρία Ἀντωνίου Πίτσολη, πλοιάρχου τῆς Αὐστριακῆς ἡμιορίας Πουνταλούγκα, τῶν τεσσάρων τούτων καλῶς ἡμῖν γνωστῶν, οἵτινες ἀπὸ κοινῆς συμφωνίας καὶ μετ' ἐθέλησιν ὁλως ἐλευθέραν συνωμολόγησαν καὶ συνομολοῦσι τὰ ἐπόμενα :

Α'. Ὁ κύριος Λουδοβίκος Ἀλβερτίνης, ἀποκτήσας κατὰ τὴν ἄλυσιν τοῦ Μεσολογγίου μίαν παιδίσκην, ὀνομαζομένην Μαρίαν Μπαρπεράκαιναν, γεννηθεῖσαν εἰς Μεσολόγγιον, Χριστιανὴν τοῦ παλαιοῦ δόγματος, ἡλικίας 13 δεκατριῶν ἐτῶν περίπου, παραχωρεῖ ταύτην ἐλευθέραν μετ' ὅλα τὰ εἶδη τοῦ ἱματισμοῦ, ἀσπρόρρουχα, δακτυλίδια, παντοειδῆ κοσμήματα, ζῶνας ἀργυρᾶς καὶ πᾶν ὅ,τι ἄλλο νῦν αὕτη κατέχει, πρὸς τὸν κύριον Ἀντώνιον Φίγαριν ὑπὸ τοὺς κατωτέρω ὅρους.

Β'. Ὁ πλοίαρχος Ἀντ^{ος} Φίγαρις δέχεται τὴν προειρημένην παιδίσκην, ὑπὸ τὸν ῥητὸν ὅρον νὰ δώσῃ ταύτην σύζυγον εἰς τὸν νόμιμον καὶ φυσικὸν υἱὸν τοῦ Ἀγγελοῦ, ὅτε οὗτος φθάσῃ εἰς τὴν ὑπὸ τῶν ἀστικῶν νόμων ὀριζομένην ἡλικίαν, τὴν ἀπαιτουμένην διὰ τὴν σύναψιν γάμου (ἄγων νῦν ἡλικίαν δώδεκα ἐτῶν), καὶ ἀπὸ τοῦδε ὀρίζει καὶ δωρεῖ πρὸς τὴν προρρηθεῖσαν παιδίσκην Μαρίαν Μπαρμπεράκαιναν προῖκα δισχιλίων ῥηγκινῶν, τὰς ὁποίας ὑπόσχεται νὰ καταβάλῃ εἰς τὴν μελλόνυμφον τὴν ἡμέραν τῆς τελέσεως τῶν γάμων.

Γ'. Ἐάν, λόγῳ ἀπροόπτων περιστατικῶν, ἢ λόγῳ μεταβολῆς τῆς βουλήσεως τοῦ μελλονύμφου, ἢ καὶ αὐτοῦ τοῦ Μαρίου Ἀντ^{ου} Φίγαρι, δὲν δυνηθῇ νὰ πραγματοποιηθῇ ὁ ῥηθεὶς προμελετηθεὶς γάμος, ὁ εἰρημένος Ἀντώνιος Φίγαρις ὑποχρεοῦται καὶ ὑπόσχεται νὰ κρατῇ πάντοτε ἐν τῇ οἰκίᾳ του καὶ ὑπὸ τὴν ἀσπίλον φύλαξίν του τὴν εἰρημένην παιδίσκην, νὰ περιποιῇται αὐτὴν ὡς ἰδίαν του θυγατέρα, μέχρις οὗ παρουσιασθῇ σύζυγος τῆς ἐκλογῆς τῆς, ἐν δὲ τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ὁ πλοίαρχος Ἀντώνιος Φίγαρις ὑποχρεοῦται καὶ ὑπόσχεται, νὰ δώσῃ αὐτῇ τὴν ὀρισθεῖσαν προῖκα δισχιλίων ταλλήρων.

Δ'. Ἐάν πρὶν ἢ ἔλθῃ ὁ χρόνος, καθ' ὃν ὁ νέος Κ^{ος} Ἀγγελος Φίγαρις θὰ δύναται νὰ συνάψῃ γάμον, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἀστικῶν νόμων, μετὰ τῆς εἰρημένης Μαρίας Μπαρμπεράκαινας, αὕτη ἀρνηθῇ νὰ συζευχθῇ μετὰ τοῦ εἰρημένου Κ^{ου} Ἀγγέλου Φίγαρι καὶ θελήσῃ νὰ συνάψῃ γάμον μετ' ἄλλου, ὁ Κ^{ος} Ἀντ^{ος} Φίγαρις δὲν θὰ ὑποχρεοῦται νὰ πληρώσῃ πρὸς τὴν Δ^{δα} Μαρίαν Μπαρμπεράκαιναν τὴν συμπεφωνημένην προῖκα δισχιλίων ταλλήρων, ἀλλὰ, ἐάν θελήσῃ νὰ δευχθῇ πρὸς αὐτὴν ἐλευθέριος, θὰ τῇ δώσῃ οἶον δῆποτε ποσόν, τὸ

ὅποιον θέλει κρίνει προσήκον. Ἡ τοιαύτη ὁμως ἐλευθεριότης δὲν εἶναι ὑποχρεωτική.

Ε'. Ὁ προειρημένος Κύριος Ἀλδερτίνης, ἔχων ἐπίσης παρ' ἑαυτῷ τὴν μητέρα τῆς εἰρημένης Μαρίας, ὀνομαζομένην Δημητράκαιναν Μπαρμπεράκαιναν, παραχωρεῖ καὶ ταύτην ὁμοίως ἐλευθέραν πρὸς τὸν πλοίαρχον Ἀντ^{ον} Φίγαριν, δεχόμενον καὶ ὑποσχόμενον νὰ προσφέρῃται πρὸς τὴν μητέρα τῆς προειρημένης Δ^{ος} Μαρίας, ὡς προσήκει πρὸς τὴν μητέρα τῆς νύμφης του.

Σ'. Ἐπειδὴ δὲν δύνανται νὰ ὦσιν ὑποχρεωτικαὶ αἱ ἀνωτέρω συμφωνίαι πρὶν ᾗ ζητηθῇ καὶ ἀκουσθῇ ἡ ἐλευθέρη καὶ αὐθόρμητος βούλησις τῆς παιδίσκης Μαρίας Μπαρμπεράκαινας καὶ τῆς μητρὸς αὐτῆς Δημητράκαινας, παρόντων τῶν προσυπογεγρ^{ων} μαρτύρων καὶ τῶν δύο συμβαλλομένων μερῶν, ἐκαλέσαμεν ἐνώπιον Ἡμῶν τὰς εἰρημένης Μαρίαν Μπαρμπεράκαιναν καὶ τὴν μητέρα αὐτῆς Δημητράκαιναν καὶ διὰ τοῦ ἡμετέρου Διερμηνέως Γραμματέως Κ^{ου} Πέτρου Σκάση, ἀνεκοινώσαμεν πρὸς αὐτάς τὰς συμφωνίας καὶ ἡρωτήσαμεν αὐτάς, ἐκατέραν ἰδιαίτερος, πρῶτον τὴν παιδίσκην καὶ εἰτα τὴν μητέρα, ἂν δέχωνται καὶ ἐλευθέρως συναινοῦσιν ἢ ῥὲν Δ^ς Μαρία Μπαρμπεράκαινα ἀπεκρίθη, ὅτι εἶναι ἐντελῶς ἡγχαριστημένη διὰ τὰς ὡς πρὸς αὐτὴν συμφωνίας τοῦ θεοῦ πατρός, εὐεργέτου καὶ ἐλευθερωτοῦ τῆς Κ^{ου} Λουδοβίκου Ἀλδερτίνης καὶ ὅτι δέχεται νὰ λάβῃ νόμιμον σύζυγόν της τὸν Κ^{ον} Ἀγγελον Φίγαριν, ὅταν οὗτος φθάσῃ εἰς τὴν ἡλικίαν, τὴν ἀπαιτουμένην, ὅπως συνάψῃ μετ' αὐτῆς τὸν συνομολογούμενον ὑπὸ τοὺς προεκτεθέντας ὁρους γάμον καὶ ὅτι ἀπὸ τῆς σήμερον θεωρεῖ ἑαυτὴν ὡς νόμιμον σύζυγον τοῦ Κ^{ου} Ἀγγέλου Φίγαρι· εἰτα ἀνεκοινώσαμεν τὰς συμφωνίας πρὸς τὴν Κ^{αν} Δημητράκαιναν Μπαρμπεράκαιναν, μητέρα τῆς Δ^{ος} Μαρίας Μπαρμπεράκαινας καὶ αὕτη ἐξέφρασεν ἡμῖν τὴν πλήρη συγκατάθεσίν της, διὰ τὰ μεταξὺ τοῦ Κ^{ου} Λουδοβίκου Ἀλδερτίνης καὶ τοῦ Κ^{ον} Ἀντ^{ον} Φίγαρι συμφωνηθέντα, δηλώσασα, ὅτι συνομολογεῖ καὶ ἀποδέχεται πᾶν ὅ,τι ἡ θυγάτηρ της Μαρία Μπαρμπεράκαινα ἐλευθέρως καὶ τῇ αὐθορμήτῳ θελήσει της συνωμολόγησε καὶ ἀπεδέχθη μετὰ τῶν συμβαλλομένων, εἰς τὰ ὅποια ἐπίσης αὕτη συναινεί ἐλευθέρως, διότι σκοπεῖ νὰ καταστήσῃ ἐντελῶς εὐτυχὴ τὴν θυγατέρα της.

Ἀναγνωσθεισῶν μεγαλοφώνως καὶ εὐκρινῶς τῶν συμφωνιῶν τούτων πρὸς τοὺς συμβαλλομένους καὶ τοὺς μάρτυρας καὶ γνωστοποιηθεισῶν διὰ τοῦ ἡμετέρου Διερμηνέως Γραμματέως εἰς τε τὴν παιδίσκην Δ^α Μαρίαν Μπαρμπεράκαιναν καὶ εἰς τὴν μητέρα αὐτῆς Κ^{αν} Δημητράκαιναν Μπαρμπεράκαιναν, ὑπεγράψαμεν ἰδιοχείρως καὶ ἐσφραγίσαμεν διὰ τῆς ἡμετέρας Αὐτ^{ης} Βασιλικῆς σφραγίδος τὴν παροῦσαν πράξιν, τὴν ὁποίαν μεθ' Ἡμῶν καὶ τοῦ ἡμετέρου Γραμ-

ματέως υπέγραψαν οἱ συμβαλλόμενοι καὶ οἱ ἐπὶ τούτῳ κληθέντες μάρτυρες εἰς τρία πρωτότυπα, ἐν τῶν ὁποίων δίδεται πρὸς τὴν Δ^{σα} Μαρίαν Μπαρμπεράκαιναν, τὸ δεύτερον πρὸς τὸν Κ^{ον} Λουδοβίκον Ἀλβερτίνην καὶ τὸ τρίτον πρὸς τὸν Κ^{ον} Ἀντώνιον Φίγαριν.

Ἐγένετο, ἀνεγνώσθη καὶ ἐκλείσθη ἐν Μοθώνῃ ἐν τούτῳ τῷ Αὐτ^{τω} Βασιλικῇ γραφείῳ τοῦ Πρακτορείου Μοθώνης καὶ Ναυαρίνου, ἐδρεύοντος εἰς Μοθώνην, τὴν ἡμέραν, μῆνα καὶ ἔτος ὡς ἄνω.

(Ὑπογεγραμμένοι) **Λουδοβίκος Ἀλβερτίνης**

Πλ^{κος} **Ἀντώνιος Φίγαρις**

Μαρία Μπαρμπεράκαινα ἔθεσε τὸ σημεῖον
τοῦ Σταυροῦ ὡς ἀγράμματος.

Ἄγγελος Φίγαρις

Ἰωάννης Ρωμαίης μάρτυς

Ἰακωμέττη, Π. Π. μάρτυς

Ἰω: Βικέντιος Πρεμοῦδας μάρτυς

Μαρία Ἄντος Πίτσολης μάρτυς

(Ὑπογεγραμμένος) Ὁ Αὐστριακὸς Προξενικὸς Πράκτωρ Μοθώνης
καὶ Ναυαρίνου **Σκάσης**

(Ὑπογεγραμμένος) **Πέτρος Σκάσης** γραμματεὺς

Δι' ἀντίγραφον σύμφωνον τῷ πρωτοτύπῳ

Μοθώνη 25 Μαΐου 1826.

Πέτρος Σκάσης γραμματεὺς.

Ἡμεῖς Ἰω: Ἄντος Σκάσης Προξενικὸς Πράκτωρ Μοθώνης καὶ Ναυαρίνου πιστοποιοῦμεν, ὅτι ἡ ἀνωτέρω ὑπογραφή εἶναι ὁποία χαρακτηρίζεται ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου Γραμματέως, εἰς τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ παρέχεται πλήρης καὶ ἀναμφίβολος πίστις δικαστικῶς καὶ ἐξωδίκως.

Μοθώνη, 25 Μαΐου 1826.

Ι. Α. Σκάσης

369. Γ. ΣΙΓΟΥΡΟΣ ΠΡΟΣ ΔΙΟΝ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα).

Πανεγενέστατε καὶ ἑκλαμπρε Κύριέ μου,

Ἐδρισκόμενος τούτην τὴν στιγμήν σιμὰ εἰς τὸν περιπόθητόν σου υἱὸν Κόμην τὸν Κ. Καντιάνο, διὰ νὰ σοῦ σημειώσῃ μίαν γραφὴν καὶ νὰ μοῦ ἐγχειριθῇ διὰ νὰ παραδώσω τοῦ καπητάνιου, ἐστοχάσθην νὰ λάβω τὴν τόλμην καὶ θάρρος, προερχόμενον αὐτὸ τὸ θάρρος ἀπὸ τὴν

ἐδικήν σας κοινωνικήν ἀγάπην καὶ συμπάθειαν, ὅπου ἔχετε εἰς τὸν ἀδύνατον ἑαυτὸν μου. Οὕτως λοιπὸν δὲν λείπω κατὰ τὸ χρέος μου, πρῶτον νὰ παρακαλῶ τὸν Θεὸν διὰ τὴν ὑγείαν σου καὶ νὰ μὲ ἀζιώσῃ ὁ Θεὸς νὰ φιλήσω τὰς χεῖρας εἰς τὴν πατρίδα σου ταχέως ὥς ἐπιποθεῖτε.

Ἐπειτα νὰ σᾶς σημειώσω τὰς κάτωθεν εἰδήσεις· πρῶτον ἀπὸ γραφαῖς προηγουμέναις μᾶς ἐφανέρωσαν ἀπὸ τὸ στρατόπεδον τοῦ Γενναίου Κολοκοτρώνη, ὅτι νὰ ἐπῆγαν ἕως 100 Ἀράπηδες καὶ Τοῦρκοι καὶ ἐπροσκύνησαν, τοὺς ὁποίους ἐδέχθη ὁ Γενναῖος καὶ καθημερινῶς ἐπῆγαιναν εἰς προσκύνησιν, ὅτι νὰ ἔφαγαν ὅτι ζωντανὰ καὶ ἂν εἶχαν καὶ νὰ ἦτον εἰς ἐλευθερίαν κατὰστασιν αὐτὴ ἡ πολιτεία. Δευτέρα γραφὴ σημαντικὴ ἀπὸ Μορηᾶ εἰς τὰς 25 τοῦ παρόντος ἔ. π. μᾶς φανερώνει ὅτι ἡ Τριπολιτζᾶ νὰ ἐπροσκύνησε. Λοιπὸν ἐψὲς εἰς τὰς 28 τοῦ αὐτοῦ δύο καῖκια ὅπου ἦλθαν μὲ ζωντανὰ μᾶς εἶπαν τὴν πτῶσιν τῆς αὐτῆς πολιτείας. Δευτέρα εἰδήσεις νέων ἀνδραγαθιῶν τῆς Φρουρᾶς τῶν ἡρώων Μισολογγιτῶν μᾶς βεβαιοῦν, ὅτι ὁ Μπραῆμ πασσᾶς καὶ Κιουταχῆς, θέλοντας νὰ πάρουν τὸ νησί λεγόμενον Κλεισοῦρα τὴν Παρασκευὴν καὶ Σάββατον εἰς τὰς 26 καὶ 27, ἔκαμε τρεῖς ἐφόρμησες ὁ Κιουταχῆς καὶ τέσσαραις ἐφόρμησες ὁ Μπραῆμ πασσᾶς, εἰς τὰ ὅποια αὐτὰ κτυπήματα ἔμειναν θανατωμένοι ὑπὲρ τὰς τρεῖς χιλιάδαις, ἐμπόζοντας εἰς τὸ Μισολόγγιον λάφυρα, προδιζιόναις καὶ 1500 ντουφέκια, ἀπὸ τὰ ὅποια ντουφέκια ἓνα καῖκι ἐβγαλαν εἰς τοῦ Πεταλᾶ καὶ τὰ εἶδαν τα ἴδια καῖκια μας. Ἔως τόσον ἐτούτην τὴν ὥραν εἰς τὰς 29 τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ Λαζαρέττο εἶναι ἡ βάρκα τοῦ Μιαούλη μὲ τοὺς παραστάταις καὶ δύο καπετανέους ρουμελιώταις διὰ τὸ Μισολόγγι· αὐτὴ ἡ πρώτη μοῖρα εἶναι ἀπὸ πλοῖα 12, ἡ ὅποια μᾶς εἶπαν, ὅτι ὅλη ἡ μοῖρα εἶναι συνθεμένη ἀπὸ 60 ἐξήντα πλοῖα ἤγουν τοῦ πολέμου, βουρλότα μύστικα καὶ δύο μπακὲς κανονιέραις ἤγουν Σηαλοῦκες καὶ πηγαίνουν διὰ Μισολόγγιον. Μᾶς λέγουν αἱ γραφαὶ τῆς Ρούμελης, ὅτι ὁ Κιουταχῆς ἔστειλε δύο μπουλουμπασάδες διὰ νὰ ἀσκηώσουν τὰ ἄρματα ὅλων τῶν χωριῶν εἰς τὰ Χάσια, εἰς τοῦ Κουρμπέρικα τοῦ Ἀσπροπόταμου καὶ τὰ ἐξῆς (;) καὶ ὅτι ὁ καπητὰν Γῶγος καὶ Στουρνάρης τοὺς ἐκτύπησαν εἰς τὸ τουφέκι καὶ ἔφυγαν κακῶς ἔχοντας οἱ Τοῦρκοι καὶ ὅτι ὅλοι οἱ ἀνωθεν τόποι Χειμάρρα ἀκόμη καὶ ὁ Ὀλυμπος ἀσκήσκει ντουφέκι. Μᾶς λέγουν ἀκόμη βεβαίως, ὅτι ἐρχάμενο ἓνα κομπόγιο ἀπὸ πλοῖα 42, τὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα τὰ ἐκτύπησαν καὶ τοὺς ἐπῆραν τὰ 40, ὅλα μὲ προδιζιόναις τοῦ στομάτου καὶ πολέμου καὶ μὲ ἑννὰ χιλιάδαις . . . αρια. Μᾶς λέγουν ἀπὸ Κορφοῦς ὅτι οἱ Ἕλληνες νὰ ἐπῆραν τὸν Καραμπαμπᾶ ἀγκαλὰ ἐκτὸς ἀπὸ τὸ φανερώνει μίαν γραφὴν καὶ ἐὰν αὐτὸ εἶναι ἀληθινά, ἡ Εἰδοὶα ὀγλίγωρα θέλει ἐξουσιασθῇ ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας. Ταῦτα κατὰ τὸ

παρὸν καὶ τελειώνω λέγοντας, ὅτι τὸ στόμα τοῦ Θεοῦ λέγει: « ἡ γὰρ δύναμίς μου ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται », ἐγὼ δὲ διὰ τὸ νὰ μὴν τὴν ἐνοχλῶ μὲ τὴν βαττολογίαν μου καὶ μὲ τὸ νὰ γράφω γλίσγωρα, θέλει εἶμαι βέβαιος, ὅτι θέλει σὲ ἀγανακτήσω εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῆς παρούσης, κἀνὼ τέλος παρακαλῶντας νὰ μὲ ὑπομένετε καὶ νὰ μὲ ἀγαπάτε.

Εἰς τὰς 29 Μαΐου 1826 ἔ. π. Ὁ εὐλικρινὴς καὶ καθαρὸς δοῦλός σου
ἕως εἰς τὸν θάνατον

Γ. Σιγοῦρος

Τῷ πανευγενεστάτῳ καὶ ἐκλαμπροτάτῳ κυρίῳ ἱππέᾳ Διονυσίῳ κόμητι
τῷ Ρώμα.

(ΙΟΥΝΙΟΣ)

370. Γ. ΣΙΣΙΝΗΣ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς οἰκογενείας Δραγῶνα).

Εὐγενέστατε Κύριε,

Πολὺν καιρὸν δὲν σὰς ἔγραψα, μὴν ἔχοντας τινὰ αἰτίαν, ἥδη σὰς λέγω, ὅτι μὲ ἀπορίαν μου ἔμαθον ὅτι ὁ κ. Ἰωάν. Ἀναγνωστόπουλος ἐσφράγισε μερικὸν πρᾶγμα ἐν τῇ οἰκίᾳ μου, ἐπὶ λόγῳ, ὅτι ἐγὼ τοῦ ἐπῆρα σιτᾶρι ὁποῦ εἶχεν εἰς ἓν χωρίον λεγόμενον Μανωλάδα· κύριε, οὔτε γέννημα ἀπὸ τὸ αὐτὸ χωρίον ἐπῆρα ποτέ, οὔτε ἀπὸ τὴν εὐγενείαν του, παρακαλῶ τὴν εὐγενείας Σας νὰ τὸν ἐρωτήσετε ἂν ἔχωμεν ἀναμεταξύ μας κανένα συμφωνητικὸν περὶ ταύτης τῆς ὑποθέσεως ἢ ὅχι· καὶ ἂν ἐγνώριζα τὸ ἐντιμὸν ὑποκείμενόν του, ἕως εἰς τὰ τέλη τοῦ προαπελθόντος χρόνου περὶ τὸν μῆνα Δεκ/βριον, ὅπου ἤλθον αὐτοῦ, καὶ ὄντας εἰς τὴν καραντίναν ἤλθε μοῦ ὠμίλησεν, ἀνεφέρθη καὶ ἀπελογήθη ἐγγράφως, χωρὶς νὰ δυνηθῇ νὰ μὲ ἀποδείξῃ χρεώστην του. Παρακαλῶ τὴν εὐγενείαν σας ἐξετάσατε ἀκριβῶς ταύτην τὴν ὑπόθεσιν, παρασταλίνοντάς του ὅθεν δεῖ, νὰ μείνῃ ἐλεύθερον τὸ πρᾶγμά μου καὶ μὲ ὑποχρεοῖτε μεγάλως.

Ἐν Ναυπλίῳ, τῇ 7 Ἰουνίου 1826

Εἰς τοὺς ὀρισμούς σας
Γεώργιος Σισίνης

Πρὸς τὸν Εὐγενέστατον Κ^{ον} Κ. Δραγῶναν.

Εἰς Ζάκυνθον.

371. Β. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα).

Κέρκυρα, τῇ 8 ᾽ Ιουνίου 1826

Πρὸς τοὺς Κυρίους Κ[όμητα] Ρώμαν, Παναγιώτην Στεφάνου καὶ
Κωνσταντῖνον Δραγῶναν. Ζάκυνθον.

Κατὰ τὰς παραγγελίας τοῦ χθὲς ἀπ' ἐδῶ ἀναχωρήσαντος κυρίου Κωνσταντίνου Γεροστάθη, ἔχω τὴν τιμὴν νὰ σὰς παρακαλέσω, νὰ διευθύνετε πρὸς τὸν ἐκλαμπρότατον πρόεδρον τῆς Ἑλληνικῆς Διοικητικῆς ἐπιτροπῆς τὴν ἔσωθεν μὲ πρῶτην εὐκαιρίαν, καὶ ἔχω προσέτι τὴν εὐχαρίστησιν νὰ σὰς εἰδοποιήσω, ὅτι εἰς τὸ κάθε τι ἀναφερόμενον εἰς ἐκδουλεύσεως πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Διοίκησιν, ἀφῆσεν ὁ ἴδιος εἰς ἐμὲ τὸ χρέος νὰ ἐκπληρῶ, ἀλλ' ὅπως δύναμαι, τὸ ὅσον ὁ ἴδιος ἔπραττεν.

Εὐτυχῆς νομίζομαι λαμβάνων τὴν παροῦσαν εὐκαιρίαν ἵνα σὰς προσφέρω τὸ σέβας μου.

Ταπεινὸς δοῦλός της
Β. Κ. Καποδίστριας

372. ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς οἰκογενείας Δραγῶνα).

Πανευγενέστατε Κύριε,

Τὰ περιστατικά τῆς πατρίδος μας πολὺ καλὰ εἰξεύρετε καὶ τὴν εἰς Πελοπόννησον εἰσβολὴν τῶν ἐχθρῶν καὶ ἐπειδὴ ὁ εἰλικρινὴς σου φίλος στρατηγὸς Κολιόπουλος περιφέρεται εἰς τὸ πρὸς τὴν πατρίδα χρέος του, ἡμεῖς ἄνευ τῆς συνδρομῆς του κατεφύγαμεν ὡς ἀδύνατοι ἐνταῦθα, ὅπως οὖν διὰ ἡσυχίαν καὶ ἀσφάλειαν, εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τῶν ἀδελφῶν κυρίων Δεσποτιάνων· μὲ τῶν ἐνταῦθα λοιπὸν ἐρχομόν μας εἰσηκούσθημεν μὲ τὸν στρατηγὸν καὶ μᾶς λέγει, ὅτι διὰ κάθε μας ἀναγκαίαν περίστασιν νὰ εἰσακουγώμεθα μὲ τὴν πανευγενείαν σου, νὰ μᾶς δίνῃς συμβουλὴν καὶ ὑπεράσπισιν. Ἐπιστηριζόμενοι λοιπὸν εἰς τὴν μεταξύ σας ἀδολον φιλίαν, παρακινούμεθα καὶ σὰς στέλλομεν διὰ τοῦ ἀδελφοῦ κυρίου Ἀναστασίου Δεσποτάκη ἓν τζουδάκι περιέχει δύο πανοσακοῦλες μὲ διάφορα ἀσήμια καὶ μία μαρκάδα ΝΚ Μπουρας (;) καὶ ἡ ἄλλη Δ^{ης} Πλ^{ας} καὶ βουλομένες μὲ ἀγιοκέρι ἔχουν μέσα καὶ ὀνομαστὶ καταγραφὴν. Αὐτὰ λοιπὸν ρεκουμαντάρομεν εἰς περιλαβὴν σου καὶ

εἰς τὴν ἐπίσκεψίν σου ἰδεαζόντας μας μὲ πρῶτον τὴν περιλαβὴν των καὶ δι' ὅσα ἐξοδα ἀκολουθήσουν δόσε τα καὶ γράφοντάς μας προθύμως ἀποκρινόμεθα. Ἡ μὲν πρώτη πανοσακοῦλα εἶναι ὁκ. 2, 23^ο, ἡ δὲ δευτέρα τοῦ στρ. Οκ. 10: Ἐπιθυμοῦμεν νὰ μᾶς γράφῃς συνεχῶς μὲ τὰς καλὰς σου συμβουλάς καὶ ὁδηγίας καὶ διὰ τὸ αἶσιον τῆς ἀγαθῆς μας υἱείας σου νὰ χαιρώμεθα. Καὶ διὰ ὅσα δὲν μπορούσαμεν εἰς τὸ γράμμα μας νὰ σοῦ ἐκφραστοῦμε σοῦ λέγει διὰ ζώσης φωνῆς ὁ ἀδελφὸς Ἀναστάσιος Δεσποτάκης, καὶ περιττὸν νὰ σὲ βαρύνωμεν, ἀγκαλὰ καὶ γράφει καὶ δι' ἐτέρας ὁ ἀδελφὸς Κ. Γεν. Κολοκοτρώνης, καὶ ἐπιθυμοῦμεν ἀπόκρισίν σου.

Μένομεν μὲ ὅλον τὸ σέβας προσκυνώντάς σε.

Τῇ 8 Ἰουνίου 1826, Μονεμβασία

Οἱ ἀδελφοί

Ν. Μπονκουρόπουλος (;)

Δημητράκαινα Κολιδόνυμφη

Παραλαμβάνοντας τὰ ἀσήμια δίνεται μίαν ἀπόδειξιν τοῦ κυρίου Ἀναστασίου, τὸν ὅποιον καὶ νὰ ἔχετε εἰς τὴν εὐνοϊάν σας, ὅτι εἶναι πατριώτης καὶ φίλος τῶν ἐλλικρινῆς.

Οἱ ἴδιοι

Ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς ἀνταμώσω ἢ εἰς τὸ μαεστράτο ἔξω, ἢ εἰς τὸ καράβι μέσα, διὰ νὰ σᾶς ὁμιλήσω ἐκ στόματος καὶ μὲ συγχωρεῖτε διὰ τὴν ἐνόχλησιν. Εἰς τὸ καράβι τοῦ καπετὰν Πόλοβικ εὐρίσκομαι.

Τῇ 17/29 Ἰουνίου 1826

Ἀναστάσιος Εὐγενεΐδης¹

Τῷ πανεὐγενεστάτῳ Κ^ω Κωνσταντίνῳ Δραγών. Εἰς Ζάκυνθον.

373. Γ. ΣΙΣΙΝΗΣ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς οἰκογενείας Δραγῶνα).

Εὐγενέστατε Κύριε,

Καὶ μὲ ἄλλην μου σοῦ ἔλεγον περὶ τοῦ κυρ. Ἰωάννη Ἀναγνωστόπουλου, τὸν ὅποιον οὔτε γνωρίζω, οὔτε εἶδα, οὔτε σιτάρι τοῦ ἐπήρα, οὔτε κοντράτο ἔκαμα· μάλιστα πέρσι εἰς τὸ Λαζαρέτον τῆς Ζακύνθου παρόντος σας ἦλθε καὶ μὲ ἐφορτώθη καὶ ἐν ταύτῃ ἔπεσε, ἐξ αἰτίας ὅπου δὲν εἶχε δικαιολόγημα νὰ προβάλῃ. Λοιπὸν καὶ αὐθις σᾶς παρακαλῶ νὰ τηράξετε αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν ἐπὶ πόνου, ὅπου νὰ μὴν ἐντροπιάζωνται οἱ ἐδικοὶ μας εἰς τὴν Ζάκυνθον καὶ μάλιστα ἡ γυναῖκες. Σᾶς περικλείω ἕνα γράμμα τὸ ὅποιον μοῦ ἐσύστησεν ἕνας ἄκρος μου φίλος καὶ ἐπειδὴ εἶναι ἀναγκαῖον σᾶς παρακαλῶ νὰ τὸ ἐξαποστείλητε ἀμέσως καὶ νὰ μοῦ στείλετε καὶ τὴν ἀπόκρισιν.

¹ Διαγεγραμμένον «Δεσποτόπουλος».

Στοχάζομαι νὰ ἀκοῦτε τὰς ταραχὰς τοῦ Ναυπλίου, πλὴν αὐτὰ ἐξακολουθοῦν ἀπὸ ἀταξίας μερικῶν καὶ φέρουν καὶ πονοκέφαλον, μ' ὅλον τοῦτο μὴ τὰ στοχασθῆτε μὲ ἄλλο νόημα, σὰς παρακαλῶ. Διὰ νὰ ἡσυχάσουν τὰ πράγματα καὶ διὰ νὰ διευθυνθοῦν στοχάζομαι νὰ ἐκστρατεύσῃ ἡ ἰδία διοικήσεις, οὕτως ἔγινεν ἡ ἀπόφασις καὶ ἔτσι θὰ γίνη, ἂν ἴσως καμμία μεταβολὴ δὲν τὴν ἐμποδίσῃ, μάλιστα εἶναι καὶ στενοχωρημένη νὰ εὐγῇ διὰ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ, διὰ τὴν διαφθοράν, ἐπιδημίαν καὶ ἀκαθαρσίαν. Ὑγιαίνετε

Ἰουνίου 14—1826, Ναύπλιον

εἰς τοὺς ὁρισμοὺς σας

Γεώργιος Σισίνη

Τῷ εὐγενεστάτῳ οἰνιῶρ Κωνσταντίνῳ Δραγώνῃ.

Εἰς Ζάκυνθον.

(ΙΟΥΛΙΟΣ)

374. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ ΠΡΟΣ Θ. ΠΕΤΡΙΝΗΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 188 Ἀρχείου Ἀλεξ. Σ. Ρώμα).

Ἐκ Ναυπλίου, τῇ 3/15 Ἰουλίου 1826

Κύριε !

Ἀπὸ Ἀλμυρὸν δι' ἄλλης μου ἐπιστολῆς τῆς 27 Ἰουνίου ἔ. π, παρακαλῶντας σας ν' ἀποστείλετε εἰς παραλαβὴν τῶν συνιστῶντων τὴν τοπικὴν Ἐφορείαν τῆς Σπάρτης τριάντα χιλιάδας ὀκάδας παξιμάδι πρὸς χρῆσιν τοῦ ἐν Ἀλμυρῷ στρατοπέδου, Σὰς ἐδεβαίου, μίαν ἐπιστολήν μου ἀπὸ 22 τοῦ ἰδίου, δι' ἧς σὰς ἔλεγον, ὅτι σὰς περικλείω ἀντίγραφον ἐγγράφου τῆς Σ. Ἑλλ. Διοικήσεως, διὰ νὰ στείλητε εἰς παραλαβὴν μου ὅσῃν ποσότητι τροφῶν ἀπὸ τὰς σταλαίσας παρὰ τοῦ Κυρίου Ἐϋνάρδ χρειασθῇ διὰ τὸ Γεν. Πελ. Στρατόπεδον· αἱ στρατιωτικαὶ ὁμως ἀσχολίαι μου ἔκαμαν νὰ μὴν ἐνθυμηθῶ νὰ σὰς εἰπῶ, ὅτι σὰς ἔγραφα τὴν ἰδίαν ἡμέραν καὶ ἄλλην ἐπιστολήν μου, ἡ ὁποία ἐν ἐλλείψει ἐκείνης νὰ σὰς σταλθῇ διὰ τὴν ὑπόθεσιν, καὶ ἡ ὁποία, ὡς ἤδη φθάσας ἐνταῦθα πληροφοροῦμαι, δὲν σὰς ἐστάλη. Σὰς περικλείω λοιπὸν καὶ ἀντίγραφον αὐτῆς καὶ ἐπιβεβαιώνωντάς το, σὰς παρακαλῶ ν' ἀκολουθήσητε κατὰ τὴν ἐννοίαν αὐτοῦ, καὶ νὰ ἀποστείλητε καὶ τὸ διὰ τοὺς Σπαρτιάτας παξιμάδι, καὶ μὲ ἀκόλουθόν μου θέλω σὰς τὸ διευθύνει ἐντεῦθεν, ὅπου ἤλθον νὰ ἐκκινήσω ὅλους τοὺς ὀπλοφόρους καὶ αὐριοι ἀναχωρῶ ὀπίσω διὰ τὸ στρατόπεδον μὴν ἔχοντας δὲ τί νεώτερον νὰ σὰς προσθέσω ὀνομάζομαι τῆς εὐγενείας σας Κύριε

πρόθυμος φίλος

ὁ Γεν. ἀρχηγὸς το Πελ. στρατεύματος

Θ. Κολοκοτρώνης

Πρὸς τὸν Εὐγενεστάτον Κύριον Τομάζον Πετρίνην ἢ εἰς Ἑλλησπίν του πρὸς τὸν Κύριον Γεώργιον Παπαμανώλην. Εἰς Τσερίγον.

375. Α. ΜΕΤΑΞΑΣ ΠΡΟΣ ΔΙΟΝ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6799 Ἀρχαίου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

*Napoli di Romania li 13/25 Luglio 1826**Rispettabilissimo Signor Cte amico pregno!*

Le circostanze non mi permettono in questo momento di descrivervi lo stato delle cose che riguardano sì il generale della Grecia che il mio particolare. Vi dirò soltanto quello che bramate come amico della libertà, che quanto disgraziato è lo stato attuale della Grecia, già reso tale per tante e tante cause, dalle quali non ignorate le sorgenti,, altrettanto grande e generosa è la risoluzione di tutti i Greci di prendere le armi alla mano e di combattere le forze combinate dell' inimico. Non è quasi un Greco che in oggi non conosca che ogni lusinghiera speranza da parte dell' Estero per li momenti è vana e che il convivere col nemico è impossibile; quindi la ferma risoluzione di tutti è quella di combattere fino all' ultimo, e se la mancanza di mezzi necessarj o l' ineguaglianza di forze li farà soccombere, discendere almeno liberi nelle tombe de' Padri loro.

I Patrioti de' varj dipartimenti rifugiti in questa parte, spinti da questi sì urgentissimi bisogni della Patria e dal loro amor proprio, in vista massime alla totale mancanza di mezzi da parte del Governo, formarono varj Corpi di Truppe a spese loro. Da questi medesimi sentimenti animati ancor noi abbiamo fatto tutti gli sforzi superiori anche alle nostre forze ed abbiamo unito più di quattro cento de' nostri compatrioti Cefalo-Zacintj, li quali un giorno saranno formidabili al nemico della Fede e della Patria. Per essere sostenuto ed accresciuto questo Corpo sì utile per la Grecia, e decoroso per le nostre Patrie particolari, ha bisogno di non pochi soccorsi, li quali non attende certamente da altri che da quelli che in ogni urgente circostanza si mostrarono pronti a prestarsi per i bisogni della Grecia, e particolarmente da' loro compatrioti, frà questi io vi considero senza adulazione il primo.

A questo sì lodevole e salutare oggetto gl' incaricati dall' Assemblea Patriotica scrivono lettera comune a Voi, al Signor Stefano e Dragona, come anche a Cefalonia al Signor Demetrio Dalladecima, Co. Anastasio Metaxa ed altri nostri degni compatrioti. Uno di questi incaricati sono pure io. Non posso però non raccomandare anche in particolare questa sì utile e

sacrosanta intrapresa, ben degna della Vostra particolare assistenza e protezione, e caldamente pregarvi assisterla con tutti li vostri mezzi e con tutte la vostre forze. Questo, vi accerto, sarà il corollario di tutte le vostre operazioni, fatiche e sacrificj per la Grecia finora prestati. Questo è quello che consoliderà li vostri diritti, la vostra gloria. La circostanza non ci fa permesso di scrivere regolarmente e di mandarvi la serie anche di tutti gl'atti certi autenticati da parte del Gov^o., promettiamo però con prima occasione di farveli pervenire. Non dubitando punto che agirete con tutta la forza, sono con la dovutale venerazione ed amicizia

il servitore e cordiale amico

A. C. Metaxà

Alla comune lettera, che col degno I. Petrini mi avete fatto l'onore di scrivere, rispondo con la medesima occasione. Al cavaliere Eynar ho fatto pure la dovuta risposta. È pregato di spedire l'accluso plico per Cefalonia con la prima sicura occasione e per ciò mi obbligherà infinitamente.

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Ναύπλιον 13/25 'Ιουλίου 1826

Σεβαστότατε Κύριε Κόμη και ἀξιότιμε φίλε.

Αἱ περιστάσεις δὲν μοι ἐπέτρεψαν ταύτην τὴν στιγμήν νὰ περιγράψω ὑμῖν τὴν κατάστασιν τῶν γενικῶν τῆς Ἑλλάδος πραγμάτων καὶ τῶν ἰδιαιτέρων ἐμοῦ. Θέλω εἶπει ὑμῖν μόνον ὅ,τι ποθεῖτε ὡς φίλος τῆς ἐλευθερίας, ὅτι ὅσον ἂν εἶναι δυστυχῆς ἡ ἐνεστώσα κατάστασις τῆς Ἑλλάδος, καταστᾶσα τοιαύτη ἕνεκα πολλῶν αἰτιῶν, τῶν ὁποίων δὲν ἀγνοεῖτε τὰς ἀφορμὰς, τόσον εἶναι γενναῖα ἡ ἀπόφασις πάντων τῶν Ἑλλήνων τοῦ νὰ λάβωσι τὰ ὅπλα εἰς χεῖρας ὅπως καταπολεμήσωσι τὰς ἡνωμένας δυνάμεις τοῦ ἐχθροῦ. Οὐδεὶς σχεδὸν ὑπάρχει Ἕλληνα, ὅστις νὰ μὴ γινώσκῃ σήμερον, ὅτι πᾶσα ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀπατηλὴ ἐλπίς εἶναι ἐπὶ τοῦ παρόντος ματαία καὶ ὅτι εἶναι ἀδύνατος ἡ μετὰ τοῦ ἐχθροῦ συμβίωσις, ἐντεῦθεν δὲ στερεὰ πάντων ἀποφάσεις εἶναι νὰ πολεμήσωσι μέχρις ἐσχάτων καὶ ἐὰν ἡ ἔλλειψις τῶν ἀναγκαίων μέσων ἢ ἡ ἀνισότης τῶν δυνάμεων καταβάλλῃ αὐτοῦς, νὰ κατέλθωσι τοῦλάχιστον ἐλεύθεροι εἰς τοὺς τάφους τῶν πατέρων των.

Οἱ ἐκ τῶν διαφόρων ἐπαρχιῶν καταφυγόντες ἐνταῦθα Πατριῶται, ὁθούμενοι ὑπὸ τῶν λίαν κατεπειγουσῶν ἀναγκῶν τῆς Πατρίδος καὶ

τῆς ἑαυτῶν φιλοτιμίας, μάλιστα πρὸ τῆς παντελοῦς ἐλλείψεως μέσων ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως, ἐσχημάτισαν διάφορα στρατιωτικά σώματα δι' ἐξόδων των. Ὑπὸ τῶν αὐτῶν αἰσθημάτων ἐμπνεόμενοι ἐπίσης ἡμεῖς, κατεδάλομεν πᾶσαν προσπάθειαν καὶ συνηθοίσαμεν πλειονὰς τῶν τετρακοσίων πεντήκοντα συμπατριωτῶν ἡμῶν Κεφαλληνο-Ζακυνθίων, οἵτινες ἡμέραν τινα θὰ εἶναι τρομεροὶ κατὰ τοῦ ἐχθροῦ τῆς Πίστεως καὶ τῆς Πατρίδος. Ὅπως, τὸ τόσον διὰ τὴν Ἑλλάδα ὠφέλιμον καὶ τιμητικὸν διὰ τὰς ἰδιαιτέρας ἡμῶν πατρίδας Σῶμα τοῦτο, συντηρηθῇ καὶ αὐξηθῇ, ἔχει ἀνάγκην οὐκ ὀλίγων βοηθημάτων, τὰ ὅποια βεβαίως δὲν προσδοκᾷ ἢ παρ' ἐκείνων, οἵτινες εἰς πᾶσαν ἐπείγουσαν περίστασιν ἐδείχθησαν πρόθυμοι ὑπὲρ τῶν ἀναγκῶν τῆς Ἑλλάδος, μεταξὺ δὲ τούτων ἀναγνωρίζω ὑμᾶς, ἄνευ κολακείας, πρῶτιστον.

Περὶ τοῦ ἀξιεπαίνου καὶ σωτηρίου τούτου ἀντικειμένου οἱ ὑπὸ τῆς Πατριωτικῆς Συνελεύσεως ἐντεταλμένοι γράφουσι κοινήν ἐπιστολὴν πρὸς ὑμᾶς, τὸν κύριον Στέφανον καὶ τὸν Δραγῶναν, ἐπίσης δ' εἰς τὴν Κεφαλληνίαν πρὸς τὸν κύριον Δημήτριον Δελλαδέτσημαν, τὸν Κόμητα Ἀναστάσιον Μεταξᾶν καὶ ἄλλους ἀξιους πατριώτας. Ἐκ τῶν ἐντεταλμένων τούτων εἶμαι καγὼ. Δὲν δύναμαι ὁμως νὰ μὴ συστήσω καὶ ἰδιαιτέρως τὸ ὠφελιμώτατον τοῦτο καὶ ἱερὸν ἔργον, τὸ τόσον ἀξίον τῆς ἰδιαιτέρας ὑμῶν ἀντιλήψεως καὶ προστασίας, καὶ παρακαλῶ ὑμᾶς ἐνθέρμως νὰ συνδράμητε αὐτὸ δι' ὅλων τῶν μέσων καὶ δι' ὅλων τῶν δυνάμεων ὑμῶν. Σᾶς βεβαιῶ, ὅτι τοῦτο θὰ εἶναι τὸ ἐπιστέγασμα πασῶν τῶν μέχρι τοῦδε ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἐνεργειῶν καὶ πάντων τῶν κόπων καὶ θυσιῶν ὑμῶν. Τοῦτο θέλει ἐδραιώσει τὰ ὑμέτερα δικαιώματα καὶ τὴν ὑμετέραν δόξαν. Αἱ περιστάσεις δὲν ἐπιτρέπουσιν ἡμῖν νὰ γράφωμεν τακτικῶς καὶ νὰ στέλλωμεν πρὸς ὑμᾶς τὴν σειρὰν ὅλων τῶν πεπραγμένων ἐπισημοποιημένων ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως. Ὑποσχόμεθα ὁμως νὰ στείλωμεν ὑμῖν αὐτὰ διὰ πρώτης εὐκαιρίας. Μὴ ἀμφιδάλλων, ὅτι θέλετε ἐνεργήσῃ δι' ὅλης τῆς δυνάμεως, εἰμὶ μετὰ τοῦ προσήκοντος σεβασμοῦ καὶ τῆς φιλίας

Ὁ θεράπων καὶ ἐγκάρδιος φίλος

Α. Κ. Μεταξᾶς

Ἀπαντῶ διὰ τῆς αὐτῆς εὐκαιρίας καὶ εἰς τὴν κοινήν ἐπιστολὴν, τὴν ὁποίαν μοι ἐκάματε τὴν τιμὴν νὰ μοι γράψῃτε διὰ τοῦ ἀξιοτίμου κ. Πετρίνη. Ἐδῶκα ἐπίσης τὴν ὀφειλομένην ἀπάντησιν πρὸς τὸν Ἰππότην Ἐυνάρδον. Παρακαλεῖσθε ν' ἀποστείλῃτε διὰ πρώτης ἀσφαλούς εὐκαιρίας εἰς Κεφαλληνίαν τὸν ἐγκλειστον φάκελον καὶ θέλετε μὲ ὑποχρεώσει ὑπερμέτρως.

376. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΖΑΚΥΝΘΟΥ ΠΡΟΣ Α. ΜΑΥΡΟΓΟΡΔΑΤΟΝ

(Πρωτόγραφον σχέδιον. Ἀριθ. 6808 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

*Zante li 5 Agosto 1826 S. N.**Eccellenza,*

Dobbiamo render riscontro alla pregiatissima lettera di V. E. dei... di Luglio decorso, relativa sullo stesso soggetto contenente nell'altre due sue segnate pur anco dalli Nobili S^{ri} C. C. Metaxà dei 25 e 26 del p. p. Giugno.

In esse lettere spicca a chiare prove il di Lei patriotismo e la saggezza de' suoi concepimenti, non meno di quelli degl' illustri di Lei Socj per il miglior servizio della tribolata nostra Nazione.

La istantanea partenza del Sig. Duftris non ci lascia tempo bastante per poter ispiegarle i nostri pareri ed informarla delle nostre operazioni nella presente in modo particolare; ma dall' occlusa, diretta a tutti i trè della Loro plausibile Società, Ella potrà conoscere quanto per il momento siamo nel caso di sottoporre ai loro illuminati riflessi.

Frattanto, pieni del sentimento il più distinto di ammirazione e stima perfetta, ci diamo l' onore di essere

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

*Ζάκυνθος, (25 Ἰουλίου) 5 Αὐγούστου 1826**Ἐξοχώτατε,*

Ὅφειλομεν ν' ἀπαντήσωμεν εἰς τὴν τιμιωτάτην ἐπιστολὴν τῆς Υ. Ε. τῆς ... ἀπελθόντος Ἰουλίου, τὴν ἀφορῶσαν εἰς τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον, περὶ οὗ αἱ δύο ἄλλαι τῶν 25 καὶ 26 ἄρτι ἀπελθόντος ὑμέτεραι ἐπιστολαί, αἱ συνυπογεγραμμέναι καὶ ὑπὸ τῶν εὐγενῶν Κ^{ων} Κομήτων Μεταξά.

Ἐκ τῶν ἐπιστολῶν ἐκείνων καταδηλοῦται πληρέστατα ὁ Ὑμέτερος πατριωτισμὸς καὶ ἡ σοφία τῶν ἰδεῶν Ὑμῶν τε καὶ τῶν Ὑμέτερων ἐνδόξων ἐταίρων, πρὸς καλλιτέραν ἐξυπηρέτησιν τοῦ δεινοπαθοῦντος Ἐθνους ἡμῶν.

Ἡ ταχεῖα ἀναχώρησις τοῦ Κ^{ων} Δούφρη δὲν δίδει ἡμῖν χρόνον ἱκανόν, ὥπως ἐν τῇ παρούσῃ ἐξηγήσωμεν πρὸς Ὑμᾶς λεπτομερῶς

τὰς γνώμας ἡμῶν καὶ πληροφορήσωμεν Ὑμᾶς περὶ τῶν ἐργασιῶν ἐκ τῆς ἐγκλείστου ὁμῶς, τῆς ἀπευθυνομένης καὶ πρὸς τοὺς τρεῖς τῆς Ὑμετέρας ἀξιεπαίνου Ἑταιρείας, θέλετε δυνηθῇ νὰ γνωρίσητε ὅ,τι ἐπὶ τοῦ παρόντος εἵμεθα εἰς θέσιν νὰ ὑποβάλλωμεν εἰς τὰς πεφωτισμένας σκέψεις αὐτῶν.

Ἐπὶ τούτοις, πλήρεις τοῦ μᾶλλον διακεκριμένου αἰσθήματος θαυμασμοῦ καὶ ἐντελοῦς ἐκτιμήσεως, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ εἵμεθα.

377. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΖΑΚΥΝΘΟΥ ΠΡΟΣ Α. ΜΕΤΑΞΑΝ

(Πρωτόγραφον σχέδιον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς οἰκογ. Δραγῶνα).

Zante li 5 Agosto 1826 E. N.

Nobil Sigr Co Pregmo.

Per rispondere al pregmo foglio di Lei, nobil Sr Conte, dei 11/23 dello scorso mese, profittiamo dell' imminente partenza per costà del Sr Dufbris. E siccome per l' istantaneità dell' incontro non ci è permesso di intrattenerla particolarmente sul soggetto contenuto nel sudetto suo foglio, Ella rileverà i nostri pareri dall' occlusa responsiva all' altro di Lei foglio dei 13 dello stesso mese, segnato da Lei in unione di rispettabili suoi socj, intorno l' argomento medesimo.

Sia certo, signor Conte Stimatissimo, che la n^{ra} considerazione e cordialità per il distinto di Lei personaggio è pienissima e costante, e tutto ciò che potrà riguardarla, lo consideriamo come cosa tutta nostra.

Accolga frattanto con benignità queste nostre sincere spiegazioni e ci continui a credere cogli stessi sentimenti, che ci procurano pur ora l' onore di protestarci.

(Μ Ε Τ Α Φ Ρ Α Σ Ι Σ)

Ζάκυνθος, (25 Ἰουλίου) 5 Αὐγούστου 1826

Εὐγενὲς Κ^ε Κο. Ἀξιότ^{ατε}

Ἐπωφελοῦμεθα τῆς δι' αὐτόσε ἐπικειμένης ἀναχωρήσεως τοῦ Κ^{ου} Δούφρη ἔν' ἀπαντήσωμεν εἰς τὴν Ὑμετέραν τιμωτάτην ἐπιστολὴν τῶν 11/23 τοῦ παρελθόντος μηνός. Ἐπειδὴ ὁμῶς, ἕνεκα τῆς στιγμιαίας εὐκαιρίας, δὲν ἐπιτρέπεται ἡμῖν ἰδιαιτέρως ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς προειρημένης Ὑμετέρας ἐπιστολῆς, θέλετε συναγάγει

τάς γνώμας ἡμῶν ἐκ τῆς ἐγκλείστου ἀπαντήσεως εἰς τὴν ἄλλην ἐπιστολὴν Ὑμῶν τῶν 13 τοῦ αὐτοῦ μηνός, περὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος, τὴν ὑπογεγραμμένην ἀπὸ κοινοῦ ὑφ' Ὑμῶν καὶ τῶν σεβαστῶν ὑμετέρων ἐταίρων.

Ἐστὲ βέβαιος ἀξιοτιμώτατε Κύριε Κόμη, ὅτι ἡ ὑπὲρ τοῦ διακεκριμένου προσώπου Ὑμῶν ἐκτίμησις καὶ ἐγκαρδιότης ἡμῶν εἶναι πληρεστάτη καὶ σταθερά, ὅτι δὲ πᾶν ὅ,τι δύνатаι ν' ἀφορᾷ εἰς Ὑμᾶς θεωροῦμεν ὡς κατὰ πάντα ἡμετέραν ὑπόθεσιν.

Ἐπὶ τούτοις δέχθητε μετὰ καλοκάγαθίας τὰς εἰλικρινεῖς ἐξηγήσεις ἡμῶν ταύτας καὶ ἐξακολουθήτε νὰ πιστεύητε ἡμᾶς μετὰ τῶν αὐτῶν αἰσθημάτων, τὰ ὅποια παρέχουσιν ἐπίσης ἡμῖν τὴν τιμὴν νὰ ὁμολογῶμεν ἡμᾶς αὐτοῦς.

378. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΖΑΚΥΝΘΟΥ ΠΡΟΣ Α. ΜΕΤΑΞΑΝ

(Πρωτόγραφον σχέδιον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς οἰκογενείας Δραγῶνα).

Zante, 5 Agosto 1826 E. N.

Avendo provato una sensibile compiacenza nel leggere il preg^{mo} foglio dell' E. V. dei 30 del pross^{mo} p^{to} Giugno, siamo rimasti pieni di mortificazione nel vedere in esso, ch' Ella non ebbe due nostri fogli già scrittili, e de' quali ne manchiamo tuttora di riscontro.

Fu da noi esaminato il piano che con la di Lei intelligenza ci venne esteso da altri benemeriti Patrioti e che minutamente ci venne esposto dal n^{ro} Sig^r Zacariadi. Abbiamo lungamente aspettato il ritorno dell' egregio Sr Colonel Gordon per trattare con esso lui quest' argomento. Abbiamo intese e ben calcolate le sue opinioni. Queste si restringono nell' approvare il passaggio a Idra della forza destinata al progetto; di attendere colà l' esecuzione d' una sua operazione relativa al soggetto stesso per essere poscia eseguita la cosa a tempo più opportuno; e finalmente questa stessa forza potrà frattanto agire alla difesa d' Idra nel caso d' un attacco per parte dei nemici.

Eccole in brevi cenni l' essenza delle intenzioni del prelodato Sig^r Colonel Gordon.

Non ci rimane dunque null'altro comunicarle per ora, senon quello di assicurarla dei sentimenti di quel rispetto ed ammirazione, che ci procura frattanto l' onore di essere.

La preghiamo di presentare i n^{ri} fraterni ricordi all'ottimo S^{ro} Comm. Chirisi (?).

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

(25 Ἰουλίου) 5 Αὐγούστου 1826, Ζάκυνθος

Εὐχαριστηθέντες μεγάλως ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τῆς τιμίας ἐπιστολῆς τῆς Υ. Ε. τῆς 30 τοῦ ἄρτι ἀπελθόντος Ἰουνίου, ἐθλίβημεν μεγάλως, μαθόντες διὰ ταύτης, ὅτι δὲν ἐλάβετε δύο ἄλλας ἐπιστολάς ἡμῶν καὶ εἰς τὰς ὁποίας στερούμεθα ἀπαντήσεως.

Ἐξητάσθη παρ' ἡμῖν τὸ σχέδιον, τὸ ὁποῖον μετὰ συνεννόησιν μεθ' ὑμῶν, ἐξετέθη πρὸς ἡμᾶς ὑπὸ ἄλλων ἀξιολόγων Πατριωτῶν, καὶ τὸ ὁποῖον λεπτομερῶς ἐξετέθη πρὸς ἡμᾶς ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου Κ^{ον} Ζαχαριάδου. Ἀνεμείναμεν ἐπὶ μακρὸν τὴν ἐπάνοδον τοῦ ἀξιοτίμου Κ^{ον} Συνταγματάρχου Γόρδων, ὅπως διαπραγματευθῶμεν μετ' αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

Ἦκούσαμεν καὶ ἐσταθμίσαμεν καλῶς τὰς γνώμας αὐτοῦ, αἵτινες συνοψίζονται εἰς τὴν ἐπιδοκιμασίαν τῆς μεταβάσεως εἰς Ὑδραν τῶν προωρισμένων διὰ τὸ σχέδιον δυνάμεων, αἱ ὁποῖαι ν' ἀναμείνωσιν ἐκεῖ τὴν ἐκτέλεσιν μιᾶς αὐτοῦ ἐπιχειρήσεως, σχετικῆς πρὸς τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον, ὅπως ἐν χρόνῳ μᾶλλον εὐθέτω ἐκτελεσθῇ εἰτα τὸ σχέδιον· ἐπὶ τέλους δέ, ὅτι αἱ δυνάμεις ἐκεῖναι θὰ δύνανται ἐν τῷ μεταξύ νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς ὑπεράσπισιν τῆς Ὑδρας, ἐν περιπτώσει ἐχθρικῆς ἐπιθέσεως.

Ἰδοὺ ἐν συντομίᾳ ἡ οὐσία τῶν σκοπῶν τοῦ προεγκωμιαζομένου Κ^{ον} Συνταγματάρχου Γόρδωνος.

Οὐδὲν ἄλλο ἀπομένει λοιπὸν ἡμῖν ν' ἀνακοινώσωμεν πρὸς Ὑμᾶς ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἢ νὰ διαβεβαιώσωμεν Ὑμᾶς περὶ τῶν αἰσθημάτων τοῦ σεβασμοῦ καὶ θαυμασμοῦ, ὅστις παρέχει ἡμῖν ἐν τούτοις τὴν τιμὴν νὰ εἴμεθα

Παρακαλοῦμεν Ὑμᾶς νὰ ὑπενθυμίσητε ἡμᾶς ἀδελφικῶς πρὸς τὸν ἄριστον Κ^{ον} Χρῦσην (·)

379. Δ. ΒΕΡΓΟΠΟΥΛΟΣ ΠΡΟΣ ΔΙΟΝ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα).

Φιλογενέστατε Κύριε Κόμητα.

Μὲ τὴν παρόν μου καὶ ταπεινὴν αἴτησιν ἔρχομαι νὰ τὴν προσκυνήσω, καὶ δευτέρον νὰ τῆς φανερώσω τὴν κατάστασιν εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκομαι ὁ δυστυχὴς νέος. Ἐγὼ εἶμαι Ζακύνθιος υἱὸς τοῦ Θεοδωράκη Βεργόπουλου, ὅστις ἐμπρεύετο, ὡς καὶ οἱ ἄλλοι πραγματευταί, μὰ καθὼς ξεύρετε αἱ περιστάσεις τῶν πραγματευτῶν εἶναι ἀδέδαιαι, ἐδυστύχισε, ὥστε ὁποῦ δὲν ἔχει τὰ ἀναγκαῖα μέσα πρὸς τὸ

ζῆν τὴν φαμελίαν του, ὅπου συνίσταται ἀπὸ τρεῖς θυγατέρας καὶ τρεῖς υἱούς. Ἐγώ, ἀπὸ ἐνθουσιασμὸν παρακινούμενος, ἐπεριφερόμουν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὸν πρῶτον χρόνον τῆς Ἐπαναστάσεως, ὅπου ἐπῆγα κατὰ πρῶτον εἰς Πάτρας καὶ ἐπίστρεψα ἄρρωστος, ὁμοίως καὶ τὴν δευτέραν φοράν, καὶ τώρα τὴν τρίτην φοράν, ὅπου ἔλειψα χρόνους δύο, χωρὶς νὰ δώσω παραμικρὰν βοήθειαν εἰς τὸν πτωχὸν πατέρα μου· τώρα ὁμως βλέπω ὅπου κατὰ τὸ υἱικὸν χρέος πρέπει νὰ τὸν συμβοηθῶ, διὰ τοῦτο μὴν ἔχοντας πόρον νὰ ζήσω καὶ ἀκούοντας τὰς μεγάλας τῆς εὐσπλαγχνίας, προστρέχω εἰς τὸ μέγα-λον τῆς ἔλεος, ἵνα μὲ τὸ μέσον τῆς προχωρέσω εἰς κανένα Ὑπουργεῖον, εἴτε Μαγιστράτου; εἴτε ἀστυνομίας, διὰ νὰ γράφω κατὰ τὰς δυνάμεις μου, ξεύρων ὀλίγα ἰταλικά, διὰ νὰ δίδω μίαν μικρὰν βοήθειαν τοῦ δυστυχοῦς πατρός μου, ὅστις μὲ ἀνέθρεψεν ὡς ἓνα ἀρχοντόπουλον, καὶ νὰ ἡμπορέσω, μὲ αὐτὸ τὸ μέσον, νὰ σπουδάξω ὀλίγα Γαλλικά, ὅπου βλέπων τοὺς συμπολίτας μου, ὅπου ἐπροχώρησαν εἰς τὴν σπουδὴν καὶ λακταρεῖ ἡ καρδιά μου. Αἱ ἐλπίδες μου ὅλαι κρέμονται εἰς τὴν φιλογένειάν τῆς, ὅτι δὲν θέλει ἀφίσει νὰ τὸν κυριεύσουν τόσαι λύπαι ἓνα δυστυχῇ νέον, πρὸς τοῦτοις τὴν περικαλῶ νὰ ᾔθελε κάμει τὸ ἔλεός τῆς εἰς ἐμὲ νὰ μὲ βοηθήσῃ κατὰ τι, διὰ νὰ ᾔθελα ἡμπορέσω νὰ κάμω μίαν φορεσίαν ῥοῦχα ἰταλικά (ὡς καθὼς καὶ πρότερον τὰ ἐφοροῦσα) διὰ νὰ μὴν καταισχύνω τὰ ἑλληνικά φορέματα· ἐπειδὴ ὁποῖος περιπατεῖ ἐδῶ μὲ αὐτὰ εἶναι καταισχύνη του μὲ δίκαιον λόγον¹. Εἰς αὐτὰ ὅλα ἐκλαμπρότατε θέλεις κάμει ἓνα μέγαλον ψυχικόν, εἰς πτωχὴν φαμίλιαν μου, μένω δὲ μὲ ὅλον τὸ ἀνῆκον σέβας

Τῇ 25 Ἰουλίου 1826 ἔ. π.

Ὁ ὑποκλινέστατος δοῦλος τῆς
Διονύσιος Θ. Βεργόπουλος

Τῷ Ἐκλαμπροτάτῳ Κόμητι Κ^ο Κηρίῳ Διονυσίῳ Ῥώμῃ.

Εἰς τὴν οἰκίαν του.

(ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ)

380. Π. ΠΟΥΛΥΔΩΡΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ῥώμα).

Ψὲς ἐλάβομεν τὰ ἐσώκλειστα ἐκ Ναυπλίου, καὶ κατὰ χρέος τὰ διευθύνομεν ἀμέσως πρὸς τὴν ἐξοχότητά σας. Ἐπειδὴ καὶ δι' αὐτῶν ἐλπίζομεν νὰ πληροφορηθῇτε ἀπαντα τὰ τῆς Ἑλλάδος ἐσωτερικά τε καὶ ἐξωτερικά, κρίνομεν περιττὸν τὴν ἐπανάληψίν των. Τὰς ἀπαντή-

¹ Ἐπειδὴ εὐρίσκεται δηλαδὴ μακρὰν τῶν κινδύνων.

σεις δὲ τούτων καθὼς καὶ εἰς ἄλλα γράμματα διὰ Ναύπλιον ἢ ἄλλα-
χόθεν ἔχετε, ἀποστείλατέ μας καὶ θέλει διευθυνθοῦν μεθ' ὧλης τῆς
ἀσφαλείας. Προστάξετέ με ἐλευθέρως εἰς ὅ, τι μὲ γνωρίζετε ἱκανόν,
καθότι θέλει εὐρῆτε πρόθυμον δουλεύων (;) καὶ ὑγιαίνειτε εὐδαιμο-
νοῦντες· ἐγὼ μὲ ὄλον τὸ προσῆκον καὶ βαθὺ σέβας μένω

Τῇ 12 Αὐγούστου 1826, Χιλιδῶνι

Εἰς τοὺς ὁρισμοὺς σας πρόθυμος
Παναγιώτης Πολύδωρος

Πρὸς τοὺς ἐξοχωτάτους Κυρίους Κόμητα Δ. Δὲ Ῥώμαν, Π. Δ. Στε-
φάνου καὶ Κ. Δραγώνα. Εἰς Ζάκυνθον.

381. ΠΑΠΟΥΤΖΑΛΟΒ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς οἰκογενείας Δραγῶνα).

Δὲν σᾶς λανθάνει, ὅτι δύο τινὰ διαπραγματεύονται τὸν κόσμον
τοῦ Ἡμισφαιρίου· τοῦτο ἐστὶν «συμπάθεια κατ' ἀντιπάθεια»· οἱ ἐνάρ-
τοι χαίρουσι τὸ πρῶτον, οἱ ἐναντίοι τὸ ἔσχατον.

Σεῖς! διὰ τῶν σταθερῶν ὀρθοφρονημάτων σας καὶ πράξεων ἐγνωρί-
σθητε τοιοῦτος καὶ τηλικούτος, ὅποσον σᾶς κηρύττει πανταχοῦ ἡ
Εὐφημία, καὶ περὶ πλέον ἐν καιρῷ τῆς κριτικῆς αὐτῆς περιστάσεως
τοῦ δυστυχοετυχοῦς ἔθνους μας.

Ποῖος προσῆλθεν ὑμῖν καὶ ἀπεδοκιμάσθη; ὁποίου χρεῖαν κατε-
πείγουσαν ἐμάθετε καὶ ἐδείχθητε ἀδιάφορος; πότε δὲν ἐκλαύσατε
διὰ τὰς κοινὰς καὶ μερικὰς ἀτυχίας; ἢ πότε δὲν ὑποκαταστήσατε
καὶ τὰ ἄψυχα νὰ μειδιῶσιν, ὅταν ἐβεβαιώθητε κοινοσωτήρια μέσα
κ' εὐδαιμονίαν ἐκάστου φίλου εἴτε γνωρίμου εἴθ' ἀπλῶς ἀπλοῦ ἀγα-
θοῦ πατριώτου;

Ναί! ἔπειτα ἀπείρων, εἰμὶ κ' ἐγὼ πεπεισμένος διὰ τὸ μεγαλόψυχόν
σας καὶ λ.—καὶ τόσον, ὥστε ὅποιονδῆποτε ξένον ἰδῆτε, Χριστὸν αὐτόν,
διὰ τὴν συμπάθειαν ὑποθέτετε, συμπάθειαν, λέγω, ἡ ὁποία ἀείρροος
ἀναδλύζει ἀπὸ τὴν πηγὴν τῆς χρηστοτάτης ἀνατροφῆς σας, κ' ἐπο-
μένως τῆς συνεπαισθαντικωτάτης σας καρδίας.

Γνωστός σας ὁ ἐπιφέρων, κ' εὐηργετημένος, ὡς σαλπίζει, ἀλλ'
ἐμοὶ γνωστότατος, καὶ τῶν ἡρωιμῶν αὐτοῦ κατὰ τῶν ἐχθρῶν τῶν
κοινῶν, ἀγαθῶν ἀποκαταστημάτων ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ, πληροφορίας
αὐτοφί πεπληροφόρημαι, χρεῖαν ἔχει, ἀνάγκη τὸν βιάζει, καὶ ὑπολη-
πτούμενος ἀπὸ καλωσύνην του τὴν ταπεινότητά μου, μὲ παρεκάλεσε
νὰ βιάσω, ἢ κάλλιον εἰπεῖν, νὰ κεντίσω τὰ ἔθιμά σας ἢ κατὰ φύσιν
καλά, οἷς οἶδε τρόποις τὸ βαθύνουν αὐτῆς καὶ προμηθευτικὸν θελη-

ματικὸν μέσον λόγου καὶ πράξεως, διὰ ἀνακουφισμὸν τῶν ὢν ἀτυ-
χημάτων ἑαυτοῦ ὁ αὐτὸς λέγεται.

Συνίστημι λοιπὸν ὁ ἀσύστατος τὸν γνωστὸν σας, ὁ πτωχὸς (διότι
οὕτω εὐδοκεῖ ἡ Σεβαστὴ Δ: καὶ Β—) τὸν πτωχόν, ἀλλ' ὁ πατριώ-
της τὸν γνήσιον Ἑλλάδας υἱόν, μ' ὅλον τὸ σέβας καὶ ὑπόκλινιν,
ὁποδεικνύμενος διὰ πάντα

1826, τὴν 31 τοῦ Αὐγούστου, Ζάκυνθος

ταπεινότητος δοῦλος

Ἀναστάσιος Παπποντζάλοβ.

(Σ Ε Π Τ Ε Μ Β Ρ Ι Ο Σ)

382. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΖΑΚΥΝΘΟΥ ΠΡΟΣ Ι. ΕΥΝΑΡΔΟΝ

(Πρωτόγραφον σχέδιον. Ἀριθ. 6845 Ἀρχαίου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Zante, li 25 Settembre 1826 S. N.

*Lettera nostra al Sig. Eynard delli 25 Sett. coll' aggiunta delli
26 Ott. con cui si risponde alla sua lettera delli 13 Sett.*

Pregiatissimo Signor. Cavaliere,

Penetrati noi da quel sentimento che ci viene ispirato dal
nobile animo di lei, Signor Cavaliere, e dalle plausibili di lei
azioni, crediamo d'indispensabile dovere di farla consapevole
di quanto emerge intorno alle benefiche sue disposizioni, l'ese-
cuzione delle quali era commessa al di lei corrispondente di Corfù.

Siccome ella non ignora che l'allontanamento da quell' isola
del Signor Jerostathi abbia dato occasione allo stesso di sostit-
uire nelle sue veci il signor Conte Viaro Capodistria, così
quest' ultimo, avendo aperta corrispondenza con tutti i capi civili
e militari della Grecia ed inviato a Calamo un ispettore di sua
confidenza, per riconoscere a quali famiglie si conveniva distri-
buire i numerosi soccorsi che per conto di lei ricevette da
Ancona, ed avendo finalmente negoziato in varie parti occupate
dai Turchi per la liberazione e riscatti di alcuni prigionieri Greci,
sembra che il Governo generale di questi stati abbia trovato
che tali operazioni, fatte forse in modo non circospetto andassero
compromettere politicamente sostenuta sua neutralità. In conse-
guenza di ciò ebbe egli un ordine dal Governo stesso di dovere
impreteribilmente sospendere, e quindi, ostruita la via di poter
eseguire le di lei disposizioni sopra tale articolo, s'ignora da noi
quale sarà il partito ch' egli prenderà in una tale disgustosa
contingenza.

Dovendo parlare a lei, non possiamo fare ameno ch'esperimerle con purità e franchezza la nostra opinione sopra tale emergenza, mentre ogni altro linguaggio sarebbe disdicevole e per i di lei principj e per quelli non meno che da noi si sente e si professa. Crediamo dunque che il Signor Jerostathi partendo avrebbe dovuto appoggiare l'esecuzione delle di lei commissioni o ad un particolare o ad un negoziante, affinchè sotto l'aspetto di semplici commerciali spedizioni avesse da dare alle medesime il corso dovuto. Doveva quindi in tale sua scelta evitare il caso d'immischiarsene degl' individui o famiglie che non altrimenti esser possono riguardate che dal lato politico, capace nelle attuali circostanze a destare delle sensazioni di tutt'altra natura che di quella, sotto l'aspetto della quale le di lei commissioni avrebbero dovuto essere esaurite. Valerà questa nostra osservazione a farle conoscere in qual modo in questi paesi si riguardano tali facende, e che per conseguenza quali dovranno essere le maniere per poter felicemente cogliere nel punto che si brama, com'è quella di soccorrere i Greci senza dar ombra di sorte che la politica ve n'abbia parte. Essendo stata fin' ora diretta la nostra condotta in tali precauzioni non ebbe essa a soffrire verun contratempo per parte di chichessia; ed Iddio voglia che la sudescritta emergenza, accaduta a Corfù, non rechi anche quì un qualche inconveniente, per evitare il quale noi non mancheremo di usare di tutta la nostra attenzione e di quella prudenza che il caso di cui si tratta potesse esigere.

Senza voler internarsi sulle notizie in generale che riguardano lo stato politico e militare della Grecia, mentre tutto questo le viene ora minutamente rapportato da varie lettere, sì pubbliche che private, e dai giornali stessi, che le vengono accompagnati, noi ci restringiamo a solamente avvertirla, che non fa d'uopo correre dietro nè ad ostentazioni d'individuj, che si danno merito di saggia direzione, offuscando quello di coloro che prestano la stessa mano, nè a lodi esclusive a favore d'un capo o di altro, che il solo spirito di fazione sa ispirare, nè tampoco alle circolocuzioni, che tendono a far primegiare qualche nome oscurato da azioni poco plausibili in passato e che per qualche movimento di forse apparente utilità, e di cui si ignora il principale scopo, vengono bene spesso in campo per ottenere una favorevole ed esclusiva prevenzione. La verità è quella, che li Greci tutti sono animati da puro zelo per la loro libertà e ciò si prova da non aver mai piegato nè alla seduzione, nè alla forza

del nemico, quantunque il combattano lottando sempre colle privazioni giornalieri di quanto è necessario alla vita e di quanto esige una sì lunga* e distruttiva guerra. Si aggiunge a tutto questo le frequenti discordie fra i capi di questa Nazione, conseguenza necessaria d'uno stato nascente e circondato da tutti que' disordini che porta seco una rivoluzione qualunque. Il coraggio però e la perseveranza del popolo Greco nel sostenere la più santa delle cause, farà sì che in ultima analisi coll'assistenza celeste e coi soccorsi di tutti questi esseri privilegiati, che attaccano una giusta causa alla dignità dell'uomo libero, la Grecia compirà con felice successo il carico assuntosi e risorgerà in lei quella libertà, di cui la sua terra fù una volta madre e nutrice. Non si può da noi omettere anche nella presente occasione, che si presenta per dirigerle i nostri doverosi ricordi, di ripeterle ancora i giornalieri estremi bisogni, che per viveri e munizioni hanno i Greci combattenti in tutti i punti dove si trovano o per difendere le proprie posizioni, o per attaccare il nemico comune del Cristianesimo e della Civilizzazione: ben certi essendo noi, che la di lei anima generosa e ben fatta non sarà mai per istancarsi per accelerare la regolare spedizione di ogni soccorso che sta nel suo potere, e che forma la base principale dei destini di una Nazione, che, se ben lungi da lei, in lei benedice ed acclama il suo benefattore.

Ella troverà quì occluse tre lettere, che ci vengono raccomandate per lei; e frattanto null' altro avendo d'aggiungere, la preghiamo di accogliere benignamente i sentimenti più pronunciati della nostra distinta considerazione e del rispettoso nostro attaccamento.

Li 26 Ottobre

Nel confermare a Lei, Signor Cavaliere, la nostra, di cui quì sopra le abbiamo trascritta la copia, noi ci affrettiamo di porre sotto i di lei saggi riflessi quanto ebbe luogo inappresso sul proposito delle cose greche e delle di lei relative commissioni. Ciò viene ora da noi fatto nell'atto stesso che non si manca da noi di riscontrarle il tenore dell'ultima di lei lettera trasmessaci colla data de' 13 Settembre ultimo scorso.

Frattanto serva a di lei notizia che l'accennatavi lettera de' 5 Settembre consegnata per noi al Signor Colonello Carlo de Heideck, non ci fù per anco pervenuta.

Facendoci l'onore di trascorrere la nostra corrispondenza

anche dal lato di tutte le di lei lettere scritteci, Ella, Signor Cavaliere pregiatissimo, avrà occasione di indulgere sopra il bisogno che abbiamo di conoscere positivamente: 1°. Se il credito di Londra Ella intese di estenderlo a due mila duecento lire sterline oppure a due mila cinquecento. 2°. Se il credito dei quattro mila colonnati, apertoci a carico dei S. S. Seminiani e Comp^{ia} d'Ancona sia stabilito liquido, oppure in parte diminuibile da quello di Londra. Questo ultimo quesito ce lo ebbe destato l'ultima di lei lettera sudetta dei 13 Settembre. Coll'accennarci la somma di due mila cinquecento lire sterline portata a nostro credito in Londra, Ella ci reca la differenza di altre trecento lire di più sopra le due mila duecento lire per lo innanzi stabilite. E siccome noi avevamo tratto a Londra per l'equivoco già accennatole colla nostra dei 21 Settembre per la somma di due mila lire settecento, ed avendo posteriormente osservata la differenza che ne deriva, abbiamo creduto di diminuire nei nostri conti la somma dei quattro mila colonnati del credito Semiani riducendolo colle detrazioni fatte ad un resto di soli colonnati mille seicento quaranta sette $13/208$ per pareggio di conto, e questi soli furono da noi ritirati in quest'oggi con tratta a carico delli stessi Sig. Semiani e Compⁱ. Sino a che dunque non si conosce da noi se il credito dei quattro mila colonnati sia o no diminuibile dal credito di Londra, noi non possiamo arbitrare di caricare di altra nostra tratta sopra il credito Semiani e crederemo colla operazione già fatta perfettamente pareggiato il nostro conto. Sarebbe però desiderabile nell'attuale totale privazione di soccorsi, nella quale gemono con sommo pericolo i bravi difensori della Grecia, che il credito sopra Semiani rimanesse intero fino alla ricorrenza dei quattro mila colonnati per essere da noi impiegato, dettratane la somma di cui ce ne siamo valse nel giorno d'oggi a soccorrere le urgenti necessità della Grecia.

Se l'arrivo del Signor Petrini e la sua riunione con lei fosse stata più sollecita per motivo dei tempi, avremo ormai i mezzi di secondare il già a lei noto ed or portato a maturazione progetto di Missolongio, che si rese ancor più facile per la sua attuale situazione, e ciò che sarebbe un'operazione pratica e morale che sola basterebbe per la salvezza e riputazione della causa greca. Ad ogni modo benchè tardi si è sempre in tempo, e quindi siamo certi che la benefica di lei disposizione sarà per accorrere onde un tal fine venga felicemente eseguito.

Dopo d'averle dati questi pochi cenni relativamente alle cure

da lei benignamente appoggiateci, noi siamo obbligati di arrestare la di lei attenzione sopra una tenuissima emergenza ch'ebbe dato soggetto di una inutile discussione tra la Commissione Governativa della Grecia e le nostre persone. Lungi però dal gravitare sopra gli sbagli d'un governo privo di mezzi e di forza, circondato da bisogni e forse trascinato ad abbracciare i consigli di terza intenzione per parte di quelli, che per l'ultima organizzazione rimasero fuori d'uffizio, noi siamo portati a compartirlo e a premettere al nostro racconto la nostra indulgenza, pregandola in pari tempo d'unirne la sua.

Questa Governativa Commissione ci ebbe scritto sotto la data de' 5 Luglio, comme ella osserverà al N° 1°, di aver accreditato il Generale in capo delle forze Peloponesiache Colocotroni di quanti viveri avesse egli bisogno, ritraibili questi pur anche dai soccorsi ch'ella per la Grecia ci avesse trasmessi. Dipendentemente a questa accreditazione, noi abbiamo creduto di spedire allo stesso Colocotroni ed ad un corpo franco, posto sotto i suoi ordini, due carichi di granaglie e di biscotto. Egli è da notarsi che di questo secondo genere egli ne ebbe tosto fatto parte al Generale in capo della Grecia Orientale Caraïscaki. Dipendentemente poi alle di lei commissioni e all'intima conoscenza che noi avevamo degli urgenti bisogni delli già assaliti ed assediati Spartani, abbiamo creduto di far volar tosto nei loro paraggi un altro carico di granaglie, il quale ebbe forza di ravvivare il loro coraggio in modo tale, ch'essi si trovarono in posizione di obbligar il superbo Ibraim di abbandonare con somma sua perdita e vergogna il suo mal calcolato imprendimento, come dall'occlusa lettera del Governo di Sparta viene chiaramente dimostrato e come dalla pur occlusa lettera del General in capo Colocotroni Ella avrà occasione di rilevare sul proposito dei generi a lui spediti. Questa nostra direzione, già autorizzata dal Governo stesso e dal tenore delle commissioni di lei, Pregiatissimo Signor Cavaliere, ha dato motivo al Governo di scriverci le due lettere dei 7 Settembre e dei 13 come ella osserverà nelle pur occluse traduzioni ai numeri 2 e 4. Senza difonderci nel riepilogare le ragioni vittoriose da noi opposte in risposta, ci limitiamo a occluderle qui inserti i due nostri responsivi fogli in data 30 Settembre e 25 del corrente nei numeri 3 e 5. Egli sarebbe affatto superfluo l'immorare sopra tutti i rapporti di questa faccenda e nella quale ogni soda ragione vuole che la picciola mente pur anche dell'agente Papamanoli offuscata piuttosto dalla

imbecilità sua naturale che spinta da malamimo, ne abbia avuta la sua parte. Toccherà per altro alla di Lei saggezza di dare alla cosa quel peso e valore di cui essa n'è meritevole non soffrendo la nostra dilicatezza a prolungarne la rimembranza.

Noi ci crediamo in dovere d'inserirle pur qui annesso un piego ed una lettera separata, che ambi ci furono pervenuti da Napoli di Romania per Lei. In quanto riguarda poi il negoziato in Cambiali sul credito di Londra da Lei apertoci, noi non abbiamo minimamente ommessa cura di sorte affinché questo riesca possibilmente meno svantaggioso agl'interessi della Grecia, unico nostro scopo ed oggetto, e questo vieppiù si rimarca dal posteriore negoziato riuscito al cambio di 51 per piastra. Ella, Pregiatissimo Signor Cavaliere, ci previene che i Cambj delle Piazze Commerciali dove di valuta si tratta sono varj e variano essi in seguito delle circostanze che ne fanno accrescere o decrescere il valore. Serva frattanto a di Lei notizia la spedizione fatta a questa parte dal Generale Colocotroni del minore dei due suoi figli colla determinazione di inviarlo in Ginevra onde ivi perfezionasse la sua educazione e questa appoggiata alle paterne di Lei cure e vigilanza senza verun agravio della di Lei Economia.

Per quello poi che può aver rapporto colla condotta del Sig. Co. D' Harcourt in Grecia, da tutto ciò, che ci venne scritto e da quanto rilevasi dai giornali Greci, noi non potiamo far meno che crederla irregolare et equivoca. E per vero dire il procedere di quanti qui ha inviati il Comitato di Parigi sembra che tenda a qualche enigmatico o politico oggetto ben lontano dall'idea che promette la loro derivazione. Comunque la cosa siasi, il fatto è innegabile, che la loro apparizione nella Grécia, invece di calmare, suscitato ebbe le fazioni e vi cagionò moltissimi imbarazzi e scompigli. Ogni altra notizia, tanto politica che interna, sul rapporto delle cose Greche Ella avrà occasione di rilevarla dai Giornali Greci che le vengono trasmessi.

Intanto, attendendo con impacienza i di lei precisi riscontri di questa e delle precedenti nostre lettere, noi ci restringiamo pregandola ad aggradire i sentimenti della nostra distinta considerazione e di quel rispettoso attaccamento che ci procura frat-tanto l'onore di ripeterci

Di Lei, Nobilissimo Signor Cavaliere,
Devotissimi ed obbientissimi servitori

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Ζάκυνθος 13/25 Σεπτεμβρίου 1826 ἑ. ν.

Ἐπιστολὴ ἡμῶν πρὸς τὸν κ. Ἐϋνάρδον, τῆς 25 Σεπτεμβρίου μετὰ προσθήκης τῆς 26 Ὀκτωβρίου, δι' ἧς ἀπαντῶμεν εἰς τὴν ἐπιστολὴν τοῦ τῆς 13 Σεπτεμβρίου.

Ἀξιοτιμώτατε Κύριε Ἱππότη,

Ἐμπλεοὶ ἐκ τοῦ αἰσθήματος ἐκείνου, τὸ ὅποιον ἐμπνέουσιν εἰς ἡμᾶς ἡ εὐγενὴς ψυχὴ ὑμῶν, Κύριε Ἱππότη, καὶ αἱ ὑμέτεραι ἀξιόπαινοι πράξεις, θεωροῦμεν ἀναπόφευκτον καθήκον νὰ μεταδώσωμεν ὑμῖν, τί συμβαίνει ὡς πρὸς τὰς εὐεργετικὰς διαταγὰς ὑμῶν, τῶν ὁποίων ἡ ἐκτέλεσις εἶχεν ἀνατεθῇ εἰς τὸν ἐν Κερκύρα ὑμέτερον ἀνταποκριτὴν.

Ὡς δὲν ἀγνοεῖτε, ἡ ἐκ τῆς νήσου ἐκείνης ἀπομάκρυνσις τοῦ κ. Γεροστάθῃ παρέσχε πρὸς αὐτὸν ἀφορμὴν νὰ ὑποκαταστήσῃ εἰς τὴν θέσιν τοῦ τὸν κύριον Κόμητα Βιάρων Καποδίστριαν, οὗτος δ' ἤρχισεν ἀνταπόκρισιν μὲ ὄλους τοὺς πολιτικοὺς καὶ στρατιωτικοὺς ἀρχηγοὺς τῆς Ἑλλάδος, ἀπέστειλεν εἰς Κάλαμον ἐπόπτην τῆς ἐμπιστοσύνης του, ἵνα μάθῃ εἰς ποίας οἰκογενεῖας ἔδει νὰ διανεμηθῶσι τὰ πολυάριθμα βοηθήματα, ἅτινα διὰ λογαριασμὸν ὑμῶν ἔλαβεν ἐξ Ἀγκῶνος καὶ διεπραγματεύθη εἰς διάφορα μέρη, κατεχόμενα ὑπὸ τῶν Τούρκων, τὴν ἀπελευθέρωσιν καὶ ἐξαγορὰν τινῶν αἰχμαλώτων Ἑλλήνων, φαίνεται δ' ὅτι ἡ Γενικὴ Κυβέρνησις τῶν Κρατῶν τούτων (τοῦ Ἰονίου Κράτους) ἔκρινεν, ὅτι αἱ τοιαῦται ἐνέργειαι, μὴ γενόμεναι ἴσως κεκαλυμμένως, θὰ ἐξέθετον πολιτικῶς τὸ ὀφειλόμενον εἰς τὴν κηρυχθεῖσαν καὶ ἐπισήμως ὑποστηριζομένην οὐδετερότητα αὐτῶν σέβας. Ἐνεκα τούτου διετάχθη παρὰ τῆς ἰδίας Κυβερνήσεως νὰ παύσῃ ἀφεύκτως. Ἐμφραχθείσης οὕτω τῆς ὁδοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν περὶ τοῦ ἐν λόγῳ ἀντικειμένου ὑμετέρων διαταγῶν, ἀγνοοῦμεν τί θ' ἀποφασίσῃτε εἰς τοιαύτην δυσάρεστον περίπτωσιν.

Ἀπευθυνόμενοι πρὸς ὑμᾶς, δὲν δυνάμεθα νὰ πράξωμεν ἄλλως, εἰμὶ νὰ ἐκθέσωμεν σαφῶς καὶ εἰλικρινῶς τὴν γνώμην ἡμῶν ἐπὶ τοιοῦτου συμβάντος, διότι πᾶσα ἄλλη γλῶσσα ἤθελεν εἶναι ἀπρεπὴς πρὸς τε τὰς ἀρχὰς ὑμῶν καὶ ἐκείνας τὰς ὁποίας ἡμεῖς πρεσβεύομεν καὶ ἐφαρμόζομεν φρονούμεν λοιπόν, ὅτι ὁ κ. Γεροστάθης ἀναχωρῶν ὥφειλε ν' ἀναθέσῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὑμετέρων παραγγελιῶν εἴτε εἰς ἰδιώτην τινὰ εἴτε εἰς ἔμπορον, ὅπως ὑπὸ τὸ πρόσχημα ἀπλῶν ἐμπορικῶν ἀποστολῶν δυνήθῃ νὰ ἐκτελέσῃ δεόντως τὰς ὑμέτερας παραγγελίας. Ὡφείλεν ἐπομένως ἐν τῇ ἐκλογῇ τοῦ ὑποκαταστάτου ν' ἀποφύγῃ

ν' ἀναμίξῃ πρόσωπα ἢ οἰκογενείας, αἵτινες δὲν δύνανται ἄλλως νὰ θεωρῶνται ἢ ὑπὸ πολιτικὴν ἔποψιν, ἥτις εἶναι ἱκανή, ὑπὸ τὰς παρούσας περιστάσεις, νὰ ἐξεγείρῃ αἰσθήματα ἄλλοίως φύσεως ἐκείνης, ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς ὁποίας ἔπρεπε νὰ ἐκτελῶνται αἱ ὑμέτεραι παραγγέλαι. Ἡ παρατήρησις ἡμῶν αὕτη ἀρκεῖ, ὅπως γνωρίσητε τίνι τρόπῳ θεωροῦνται εἰς τοὺς τόπους τούτους αἱ τοιαῦται ὑποθέσεις καὶ τίνες συνεπῶς δεόν νὰ ἦναι οἱ τρόποι δι' ὧν δύναται τις νὰ ἐπιτυχάνῃ τὸ ποθοῦμενον, οὕτω δὲ δύναται τις νὰ βοηθῇ τοὺς Ἑλληνας χωρὶς νὰ διδῇ ὑπονοίας, ὅτι μετέχει ἡ πολιτικὴ. Μετὰ τοιούτων προφυλάξεων ἐνεργήσαντες μέχρι τοῦδε δὲν συνηντήσαμεν ἐναντιότητος παρ' οὐδενός· εἴθε δὲ τὸ ἐν Κερκύρα συμβάν νὰ μὴ προξενήσῃ καὶ ἐδῶ δυσάρεστόν τι, πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ ὁποίου δὲν θὰ λείψωμεν νὰ καταβάλλωμεν πᾶσαν τὴν ἡμετέραν προσοχὴν καὶ τὴν ὑπὸ τῆς προκειμένης περιστάσεως ἀπαιτουμένην φρόνησιν. Χωρὶς νὰ εἰσδύσωμεν εἰς τὰς ἐν γένει εἰδήσεις, τὰς ἀφορώσας τὴν πολιτικὴν καὶ στρατιωτικὴν θέσιν τῆς Ἑλλάδος, διότι πάντα ἐκτίθενται ὑμῖν λεπτομερῶς ἐν διαφόροις ἐπιστολαῖς, δημοσίαις τε καὶ ἰδιωτικαῖς, καὶ ἐν ταῖς ἐφημερίσιν, ἃς ἐπισυνάπτομεν, περιοριζόμεθα μόνον νὰ εἰδοποιήσωμεν ὑμᾶς, ὅτι δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ πιστεύσῃ τις εἰς τὴν ἀλαζονείαν τῶν ἀτόμων, τὰ ὁποῖα ἰδιοποιοῦνται τὴν ἀξίαν σοφῆς διευθύνσεως, σκοτίζοντες τὴν ἀξίαν ἐκείνων, οἵτινες εἶναι ἴσοι πρὸς αὐτοὺς, οὐδὲ νὰ πιστεύῃ εἰς ἀποκλειστικούς ἐπαίνους τούτου ἢ ἐκείνου τοῦ ἀρχηγοῦ, ἐμπνεομένους ὑπὸ μόνου τοῦ κομματικοῦ πνεύματος, οὐδ' εἰς τὰς διαδόσεις, αἵτινες τείνουσι ν' ἀναδείξωσιν ὡς πρωτεῖον ὄνομά τι ἀμαυρούμενον ὑπὸ πράξεων ἡκιστα ἀξιεπαίνων κατὰ τὸ παρελθὸν καὶ αἵτινες διὰ κίνημά τι, φαινομενικῆς ἰσως ὠφελείας, τοῦ ὁποίου ἀγνοεῖται ὁ ἀρχικὸς σκοπός, κυκλοφοροῦσι πολλάκις, ὅπως ἐπιτύχωσιν εὐμενῇ καὶ ἐξαιρετικὴν προκατάληψιν. Ἀληθὲς εἶναι, ὅτι ὅλοι οἱ Ἕλληνες ἐμπνέονται ὑπὸ ἀγνοῦ ζήλου ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας των, τοῦτο δ' ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ὅτι οὐδέποτε ὑπέκυψαν εἰς τὴν διαφθοράν ἢ εἰς τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ, μολονότι πολεμοῦσιν αὐτὴν πάντοτε, παλαιόντες κατὰ τῶν καθημερινῶν στερήσεων τῶν εἰς τὸν βίον ἀναγκαίων καὶ τῶν ἀπαιτουμένων ὑπὸ τόσον μακροῦ καὶ καταστρεπτικοῦ πολέμου. Προσθετέον δ' εἰς ὅλα ταῦτα τὰς συχνὰς διχονοίας μεταξὺ τῶν ἀρχηγῶν τοῦ ἔθνους τούτου, φυσικὴ συνέπεια κράτους ἀναγεννωμένου καὶ περιβαλλομένου ὑπὸ πασῶν τῶν ἀταξιῶν, τῶν συμπαρομαρτουσῶν εἰς οἷαν δῆποτε ἐπανάστασιν. Τὸ θάρρος ὁμῶς καὶ ἡ καρτερία τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ εἰς ὑποστήριξιν τῆς ἀγιοτέρας τῶν ὑποθέσεων, θὰ κατορθώσωσιν ἐπὶ τέλους, διὰ τῆς θείας ἀντιλήψεως καὶ διὰ τῆς βοηθείας ὅλων τῶν προνομιούχων προσώπων, ἅτινα συνδέουσι μίαν δικαίαν ὑπόθεσιν μὲ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ ἐλευθέρου ἀνθρώπου, ὥστε

ἡ Ἑλλάς· νὰ ἐπιτελέσῃ αἰσίως, ἣν ἀνέλαβεν ἀποστολὴν καὶ θ' ἀναγεννηθῇ ἐν αὐτῇ ἡ ἐλευθερία ἐκείνη, τῆς ὁποίας ἡ γῆ αὐτῆς ὑπῆρξε μήτηρ καὶ τροφὸς. Δὲν δυνάμεθα νὰ παραλείψωμεν καὶ ἐν τῇ παρούσῃ περιστάσει, ἥτις παρουσιάζεται, ὅπως ἀπευθύνωμεν ὑμῖν τὰς προσηκούσας προσήσεις ἡμῶν, νὰ ἐπαναλάβωμεν αὐθις τὰς καθημερινὰς ἀπολύτους ἀνάγκας ζωοτροφιῶν καὶ πολεμεφοδίων, τὰς ὁποίας ἔχουσιν οἱ ὅπουδῆποτε μαχόμενοι Ἕλληνες, εἴτε πρὸς ἄμυναν τῶν ἰδίων θέσεων, εἴτε πρὸς ἐπίθεσιν κατὰ τοῦ κοινοῦ ἐχθροῦ τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τοῦ πολιτισμοῦ. Βέβαιον ὄντες, ὅτι ἡ γενναία ψυχὴ ὑμῶν δὲν θ' ἀποκάμῃ ποτὲ εἰς τὸ νὰ ἐπιταχύνη τὴν τακτικὴν ἀποστολὴν παντὸς τοῦ ἀφ' ὑμῶν ἐξαρτωμένου βοηθήματος, τοῦθ' ὅπερ ἀποτελεῖ τὴν κυρίαν βάσιν τῆς τύχης ἐνὸς Ἑθνους, τὸ ὁποῖον, καίτοι πολὺ μακρὰν ὁμῶν, ἐν τῇ προσώπῳ ὑμῶν εὐλογεῖ τὸν εὐεργέτην του.

Εὐρίσκετε ἐγκλείστους τρεῖς ἐπιστολάς, συστηθείσας ἡμῖν δι' ὑμᾶς. Ἐν τούτοις, οὐδὲν ἄλλο ἔχοντες νὰ προσθέσωμεν, παρακαλοῦμεν ὑμᾶς νὰ δεχθῆτε εὐμενῶς τὰ μᾶλλον δεδηλωμένα αἰσθήματα τῆς ἡμετέρας διακεκριμένης ὑπολήψεως καὶ τῆς μετὰ σεβασμοῦ ἀφοσιώσεως ἡμῶν.

Τῇ 26 Ὀκτωβρίου

Βεβαιοῦντες ὑμῖν, Κύριε Ἰππότα, τὴν ἐπιστολὴν ἡμῶν, τὴν ὁποίαν ἀνωτέρω ἀντεγράψαμεν, σπεύδομεν νὰ ὑποβάλωμεν ὑπὸ τὴν σοφὴν ὑμῶν κρίσιν ὅτι τελευταίως συνέβη εἰς τὰ ἑλληνικὰ πράγματα καὶ τὰς σχετικὰς εἰς αὐτὰ ὑμετέρας παραγγελίας. Τοῦτο πράττομεν νῦν, ἐνῷ ταῦτοχρόνως δὲν παραλείπομεν ν' ἀπαντήσωμεν εἰς τὴν τελευταίαν διαδιδασθείσαν ἡμῖν ἐπιστολὴν ὑμῶν, ὑπὸ χρονολογίαν τῆς 13^{ης} τοῦ ἄρτι ἀπελθόντος Σεπτεμβρίου.

Ἐν τούτοις ἔστω πρὸς ὑμέτεραν γνῶσιν, ὅτι ἡ δι' ἐκείνης ἀναγγελλομένη ἡμῖν ἐπιστολὴ ὑμῶν τῆς 5 Σεπτεμβρίου, ἡ παραδοθεῖσα τῷ Κυρίῳ Συνταγματάρχῃ Καρόλῳ δὲ Ἐιδεκ δι' ἡμᾶς, δὲν περιήλθεν εἰσέτι εἰς χεῖρας ἡμῶν.

Περιποιοῦντες ἡμῖν τὴν τιμὴν νὰ διατρέξῃτε τὴν ἡμετέραν ἀλληλογραφίαν καὶ ἐν σχέσει πρὸς πάσας τὰς πρὸς ἡμᾶς γραφείσας ὑμετέρας ἐπιστολάς, Ἀξιοτιμώτατε Κύριε Ἰππότα, θέλετε λάβει ἀφορμὴν νὰ ἐνδιατρίψῃτε ἐπὶ τῆς ἀνάγκης, ἣν ἔχομεν νὰ μάθωμεν θετικῶς: α') ἐὰν εἴχετε τὴν πρόθεσιν ν' ἀναβιδάσῃτε τὴν ἐπὶ Λονδίνου πίστωσιν μέχρι λιρῶν στερλινῶν χιλίων διακοσίων ἢ μέχρι χιλίων πεντακοσίων· β') ἐὰν ἡ ἀνοιχθεῖσα ἡμῖν πίστωσις ἐκ διστηλῶν τετρακις χιλίων ἐπὶ τῶν Κ^{ων} Σεμινιάνῃ καὶ Σ^{ας} ἐν Ἀγκῶνι εἶναι ἀνεξάρτητος ἢ πρέπει νὰ ἐκπεσθῇ ἐκ τοῦ ποσοῦ τῆς ἐπὶ τοῦ Λονδίνου πιστώσεως. Τὴν τελευταίαν ταύτην ἀπορίαν ἡγείρεν ἐν ἡμῖν ἡ προρρηθεῖσα ὑμέτερα ἐπιστολὴ τῆς 13 Σεπτεμβρίου. Διὰ τῆς ἀναγγελλείσης ἐπὶ Λονδίνου πιστώσεως ἐκ λιρῶν στερλινῶν δις χιλίων πεντακοσίων ὑπάρχει

διαφορὰ ἐπὶ πλέον ἐκ λιρῶν τριακοσίων πρὸς τὸ ὀρισθὲν προηγουμένως ποσὸν ἐκ λιρῶν δισχιλίων διακοσίων. Ἐπειδὴ δ' ἕνεκα τῆς διὰ τῆς ἐπιστολῆς ἡμῶν τῆς 21 Σεπτεμβρίου ἐκφρασθείσης ἀμφιβολίας εἶχομεν σύρει ἐπὶ Λονδίνου διὰ ποσὸν λιρῶν δισχιλίων ἑπτακοσίων, κατιδόντες βραδύτερον τὴν προκύπτουσαν διαφορὰν, ἐκρίναμεν εὐλογον νὰ ἐλαττώσωμεν εἰς τοὺς ἡμετέρους λογαριασμοὺς τὸ ποσὸν τῆς ἐκ διστήλων τετρακισχιλίων πιστώσεως Σεμιάνη, ὑποβιάζοντες αὐτήν, μετὰ τὰς γενομένας ἀφαιρέσεις, εἰς ὑπόλοιπον μόνον ἐκ διστήλων χιλίων ἑξακοσίων τεσσαράκοντα ἑπτὰ ^{10/208} πρὸς ἐξίσωσιν τοῦ λογαριασμοῦ, τοῦτο δὲ τὸ ποσὸν μόνον ἀπεσύραμεν σήμερον διὰ συναλλαγματικῆς παρὰ τῶν Κ^{ων} Σεμιάνη καὶ Σ^{ας}. Ἐφ' ὅσον λοιπὸν δὲν γινώσκομεν, εἴαν ἢ ἐκ τετρακισχιλίων διστήλων πίστωσης πρέπει νὰ ἐκπεσθῇ ἢ οὐ ἐκ τῆς ἐπὶ Λονδίνου πιστώσεως, δὲν δυνάμεθα νὰ ἐκδώσωμεν αὐτοδούλως ἄλλην συναλλαγματικὴν ἐπὶ τῆς πιστώσεως Σεμιάνη καὶ θὰ θεωρῶμεν τὸν λογαριασμὸν ἡμῶν ἐντελῶς ἐξισωμένον διὰ τῆς γενομένης πράξεως. Θὰ ἦτο ὁμως ἐπιθυμητόν, ἵνα ἐν τῇ πλήρει στερήσει βοθημάτων, ὑπὸ τὴν ὁποίαν στένουσι μὲ μέγιστον κίνδυνον οἱ ἀνδρεῖοι πρόμαχοι τῆς Ἑλλάδος, ἢ ἐπὶ Σεμιάνη πίστωσης μείνῃ ὁλόκληρος μέχρι διστήλων τετρακισχιλίων, ὅπως, ἀφαιρουμένου τοῦ σήμερον χρησιμοποιηθέντος ὑφ' ἡμῶν ποσοῦ, χρησιμεύσῃ εἰς βοήθειαν τῶν ἐπείγουσων ἀναγκῶν τῆς Ἑλλάδος.

Ἐὰν ἡ ἀφίξις καὶ ἡ μεθ' ὧν συνάντησις τοῦ κυρίου Πιερρίνη ἕνεκα τῶν καιρῶν ἦτο ταχύτερα, θὰ εἶχομεν ἤδη τὰ μέσα νὰ υποβοηθήσωμεν τὸ γνωστὸν ἡμῖν καὶ νῦν ὄριμον σχέδιον διὰ τὸ Μεσολόγγιον, καταστὰν εὐχερέστερον λόγῳ τῆς ἐνεστώσης θέσεως τούτου, θὰ ἦτο δὲ τοῦτο πρακτικὸν καὶ ἠθικὸν ἔργον, τὸ ὅποσον μόνον θὰ ἵσχυται διὰ τὴν σωτηρίαν καὶ τὴν τιμὴν τῆς ἐλληνικῆς ὑποθέσεως. Ὅπως δὴποτε, μολοντόι ἀργά, ὑπάρχει πάντοτε καιρὸς, ἐπομένως εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι ἡ εὐεργετικὴ ὧν διάθεσις θέλει δράμει, ὅπως τὸ σκοπούμενον ἐκτελεσθῇ αἰσίως.

Μετὰ τὰ βραχέα ταῦτα ἐν σχέσει πρὸς τὰς ὑφ' ὧν εὐμενῶς ἀνατεθείσας ἡμῖν φροντίδας, ὀφειλομέν νὰ ἐπιστήσωμεν τὴν ὑμετέραν προσοχὴν ἐπὶ ἐλαχίστης διαφορᾶς, προκαλεσάσης ἀνωφελῆ συζήτησιν μεταξὺ τῆς Κυβερνητικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἑλλάδος καὶ ἡμῶν. Μακρὰν ὁμως τοῦ νὰ μεγαλοποιήσωμεν τὰ λάθη Κυβερνήσεως, στερουμένης μέσων καὶ ἰσχύος, περιστοιχιζομένης ὑπὸ ἀναγκῶν καὶ ἴσως παρασυρομένης ν' ἀποδέχεται ὑστεροβούλους συμβουλὰς τρίτων, ὅτινες ἕνεκα τοῦ τελευταίου Ὁργανισμοῦ ἀπέμειναν ἄνευ δημοσίων λειτουργημάτων, εἴμεθα διατεθειμένοι νὰ συμπαθῶμεν πρὸς αὐτὴν καὶ νὰ προτάξωμεν τῆς ἀφηγήσεως ἡμῶν ταύτην τὴν ὑμετέραν συγγνώμην, παρακαλοῦντες ἐπίσης ὑμᾶς νὰ συνενώσητε καὶ τὴν ὑμετέραν.

Ἡ Κυβερνητικὴ Ἐπιτροπὴ ἔγραψε πρὸς ἡμᾶς τῇ 5^ῃ Ἰουλίου, ὡς θέλετε παρατηρήσει ὑπ' ἀρ. 1, ὅτι ἐπίστωσε τὸν ἀρχιστράτηγον τῶν Πελοποννησιακῶν δυνάμεων Κολοκοτρώνην δι' ὅλας τὰς ζωτροφίας, τῶν ὁποίων ἤθελεν ἔχει ἀνάγκην, λαμβανομένων ἐξ ἐκείνων τῶν βοηθημάτων, τὰ ὅποια ὑμεῖς διεβιδάσατε πρὸς ἡμᾶς ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος.

Συνεπεῖα τῆς πιστώσεως ταύτης, ἐκρίναμεν ὀρθὸν ν' ἀποστείλωμεν πρὸς τὸν Κολοκοτρώνην καὶ εἰς ἓν σῶμα ἀνεξάρτητον ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ δύο φορτία σιτηρῶν καὶ διφυρίτου. Σημειωτέον, ὅτι οὗτος ἀπέστειλεν ἐκ τοῦ δευτέρου τούτου εἰδους εἰς τὸν ἀρχιστράτηγον τῆς ἀνατολικῆς Ἑλλάδος Καραϊσκάκη. Συμφώνως ἐπίσης ταῖς ὑμετέραις ἐντολαῖς καὶ συνεπεῖα τῆς ὑφ' ἡμῶν πλήρους γνώσεως τῶν ἀναγκῶν τῶν πολιορκουμένων καὶ πολεμουμένων Σπαρτιατῶν, ἐκρίναμεν εὖλογον ν' ἀποστείλωμεν αὐθωρεῖ εἰς τὰ μέρη αὐτῶν ἄλλο φορτίον σιτηρῶν, τὸ ὅποῖον ἔσχε τὴν δύναμιν ν' ἀναζωπυρώσῃ τὸ θάρρος αὐτῶν εἰς τοιοῦτον βαθμόν, ὥστε ἡδυνήθησαν ν' ἀναγκάσωσι τὸν ἀλαζόνα Ἰσραὴμ νὰ ἐγκαταλείψῃ μετὰ μεγίστων ἀπωλειῶν καὶ καταισχύνῃς τοῦ τὴν κακῶς σταθμισθεῖσαν ἐπιχείρησίν του, ὡς ἐκ τῆς ἐσωκλειστοῦ ἐπιστολῆς τῆς Κυβερνήσεως τῆς Σπάρτης σαφῶς ἀποδεικνύεται καὶ ὡς ἐκ τῆς ἐπίσης ἐγκλειστοῦ ἐπιστολῆς τοῦ ἀρχιστρατήγου Κολοκοτρώνη θέλετε πληροφορηθῇ περὶ τῶν ἀποσταλέντων αὐτῷ εἰδῶν.

Ἡ ὑπ' αὐτῆς τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν παραγγελιῶν ὑμῶν, ἀξιωματώτατε Κύριε Ἰππότη, ἐξουσιοδοτηθεῖσα ἐνέργεια ἡμῶν αὐτῇ, ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ γράψῃ πρὸς ἡμᾶς τὰς δύο ἐπιστολάς τῶν 7 καὶ 13 Σεπτεμβρίου, ὡς θέλετε παρατηρήσῃ ἐκ τῶν ἐπίσης συνημμένων μεταφράσεων ὑπὸ τοὺς ἀριθμοὺς 2 καὶ 4. Χωρὶς νὰ ὑπερασπισθῶμεν ἀνακεφαλαιοῦντες τοὺς εἰς ἀπάντησιν ἀντιταχθέντας νικηφόρους λόγους, περιοριζόμεθα νὰ ἐσωκλείσωμεν ὧδε τὰς δύο εἰς ἀπάντησιν ἐπιστολάς ἡμῶν τῶν 30 Σεπτεμβρίου καὶ 25 τρέχοντος ὑπὸ τοὺς ἀριθμοὺς 3 καὶ 5.

Θὰ ᾔτο ἐντελῶς περιττὸν νὰ ἐπιμεινῶμεν ἐπὶ τῶν λεπτομερειῶν τῆς ὑποθέσεως ταύτης, εἰς τὴν ὁποίαν πᾶς ὀρθὸς λόγος πείθει, ὅτι ἡ μικρόνοια καὶ αὐτοῦ τοῦ Παπαμανώλη ἔλαβε μέρος οὐχὶ ἐκ κακῆς προαιρέσεως, ἀλλ' ἐνεκα τῆς φυσικῆς αὐτοῦ μωρίας. Εἰς τὴν ὑμετέραν σύνεσιν ὁμῶς ἀπόκειται ν' ἀποδώσῃ εἰς τὸ πρᾶγμα τὴν βαρύτητα καὶ τὴν σημασίαν, ἥς εἶναι ἄξιον, τῆς ἡμετέρας λεπτότητος μὴ ἐπιτρεπούσης νὰ παρατείνωμεν τὴν ἀνάμνησιν αὐτοῦ.

Θεωροῦμεν καθήκον νὰ ἐγκλείσωμεν ἐπίσης ὧδε φάκελλον καὶ ἐπιστολὴν πρὸς ὑμᾶς, ἀποσταλῆσαν ἡμῖν ἐκ Ναυπλίου.

Ὡς πρὸς τὴν διαπραγμάτευσιν τῶν συναλλαγματικῶν ἐπὶ τῆς εἰς ἡμᾶς δοθείσης ὑφ' ὑμῶν πιστώσεως ἐπὶ Λονδίνου οὐδεμίαν οὐδαμῶς

παρελείψαμεν νὰ καταβάλωμεν φροντίδα, ὅπως αὕτη ἀποβῇ ὅσον ἐνεστὶν ἡττον ἐπιζημίᾳ εἰς τὰ συμφέροντα τῆς Ἑλλάδος, τὸν μόνον σκοπὸν ἡμῶν, τοῦτο δ' ἐτι μᾶλλον παρατηρεῖται ἐκ τῆς μεταγενεστεράς διαπραγματεύσεως, ἐπιτευχθείσης μὲ ἐπικαταλλαγὴν 51 τὸ γρόσιον. Ὑμεῖς, ἀξιολιμότες Κύριε Ἰππότα, εἰδοποιεῖτε ἡμᾶς, ὅτι αἱ τιμαὶ τῶν ἐμπορικῶν ἀγορῶν, προκειμένου περὶ ἀξιών, εἶναι διάφοροι καὶ ποικιλλοῦσιν ἀναλόγως τῶν περιστάσεων, αἵτινες φέρουσιν ὑπερτίμησιν ἢ ὑποτίμησιν.

Ἔστω εἰς γνῶσιν ὑμῶν, ὅτι ὁ στρατηγὸς Κολοκοτρώνης ἀπέστειλεν αὐτόθι τὸν μικρότερον τῶν δύο υἱῶν του μὲ τὴν ἀπόφασιν νὰ στείλῃ αὐτὸν εἰς Γενεύην πρὸς τελειοποίησιν τῆς ἀνατροφῆς, τοῦ ὑπὸ τὴν πατρικὴν μέριμναν καὶ ἐποπτείαν ὑμῶν, ἀνευ οὐδεμιᾶς ἐπιδαρύνσεως τῶν ὑμετέρων οἰκονομικῶν.

Ὡς πρὸς ὅτι ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐν Ἑλλάδι διαγωγὴν τοῦ Κ^{ου} Κόμ. Δ' Ἀρκούρ, ἐξ ὧν ἔγραψαν πρὸς ἡμᾶς καὶ ἐξ ὧν ἐξάγονται ἐκ τῶν Ἑλληνικῶν ἐφημερίδων, δὲν δυνάμεθα ἢ νὰ θεωρήσωμεν αὐτὴν ἀνώμαλον καὶ διφορούμενην. Ἀληθῶς δ' εἰπεῖν ἢ συμπεριφορὰ πάντων τῶν ἐνταῦθα ἀποσταλέντων ὑπὸ τοῦ ἐν Παρισίοις Κομητάτου φαίνεται, ὅτι τείνει εἰς αἰνιγματώδεις ἢ πολιτικὸν ἀντικείμενον, ἀπώτατον τῆς ἰδέας, ἣν ὑπισχνεῖται ἡ προέλευσις αὐτῶν. Ὅπως δὴποτε, εἶναι ἀναντίρρητον, ὅτι ἡ ἐν Ἑλλάδι ἐμφάνισις αὐτῶν, ἀντὶ νὰ πραύνη τὰ χόμματα, ἐξήγειρεν αὐτὰ καὶ προὔξενησε πλείστας περιπλοκάς καὶ ταραχάς.

Πᾶσαν ἄλλην πολιτικὴν ἢ ἐσωτερικὴν εἶδησιν σχετιζομένην πρὸς τὰ Ἑλληνικὰ πράγματα δύνασθε νὰ μάθητε ἐκ τῶν διαδιδαζομένων ὑμῖν ἑλληνικῶν ἐφημερίδων.

Ἐν τῷ μεταξύ, ἀπεκδεχόμενοι ἀνυπομόνως ἀκριβεῖς ὑμετέρας ἀπαντήσεις εἰς τε τὴν παροῦσαν καὶ τὰς προγενεστέρας ἐπιστολάς ἡμῶν περιοριζόμεθα νὰ παρακαλέσωμεν ὑμᾶς, ὅπως ἀποδεχθῆτε τὰ αἰσθήματα τῆς ὑμετέρας διακεκριμένης ὑπολήψεως καὶ τῆς μετὰ σεβασμοῦ ἀφοσιώσεως, ἣτις παρέχει ἡμῖν τὴν τιμὴν νὰ εἰπωμεν αὐθὺς ἡμᾶς αὐτοὺς

Ὑμετέρους, Εὐγενέστατε Κύριε Ἰππότα,
λίαν ἀφωσιωμένους καὶ εὐπειθεστάτους θεράποντας

383. Π. ΠΟΥΛΥΔΩΡΟΣ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τοῦ Ἀρχείου τῆς οἰκογ. Δραγῶνα).

Εὐγενέστατε Κύριε !

Πολλάκις σὰς ἔγραψα περικλείων σας καὶ γράμματα τοῦ γαμβροῦ μου καὶ ἄλλων φίλων, ὅπου μοῦ ἐσύσταινον διὰ φίλους τῶν αὐτόθι.

δὲν σὰς ἔγραψα ἀτομικῶς γνωρίζων τὸ πολυφρόντιστόν σας. Ἐνθυμούμενος δὲ τὰς ὑποχρεώσεις τὰς ὁποίας πρότερον εἰς τὸ Λαζαρέτον εὐρισκόμενος ἔλαβον ἀπὸ τὸ μέρος σας, ἐπιθυμῶ τὴν παντοτεινὴν φιλίαν σας, καὶ ἔχω εὐχαρίστησιν εἰς τὸ νὰ μὲ γράφετε συνεχῶς, προστάζοντές με ἐλευθέρως, εἰς ὅ,τι μὲ γνωρίζετε ἱκανόν, καὶ θέλετε μὲ εὐρεῖ πρὸθυμον.

Παρὰ τοῦ Πατρογεωργίου Μακρῆ λάβετε ἕν μοσχάριον νὰ τὸ γευθῇτε μὲ τοὺς φίλους δι' ἀγάπην. Νέον ὠτάξιον ἄλλο εἰς τὰ ἐνταῦθα δὲν ἔχομεν, εἰμὴ τὸ περὶ Σουλτάνου καὶ Κάνικ, τὸ ὁποῖον ἀπὸ γράμματα Ναυπλίου σήμερον ἐπληροφορήθημεν, ὅτι ὁ Κάνικ ἐζήτησε μίαν τελευταίαν ἀπόφασιν περὶ τῆς ὑποθέσεως τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τὴν Πόρταν, τὸ ναι ἢ τὸ ὄχι καὶ εἰς τοῦτο ἔδωκε διορίαν ἡμέρας ἑνδεκά· τελειωθείσης δὲ τῆς διορίας τοῦ ἀπεκρίθη ὁ Ρεῖς ἐφένδης, ὅτι ἡ Πόρτα δὲν ἔχει καμμίαν ἀπόκρισιν νὰ τὸν δώσῃ, καὶ ὅτι ἰδοὺ ὁ εἰς καὶ ὁ ἄλλος δρόμος καὶ ἄς τρέξῃ εἰς ὅποιον θέλει· μετὰ τὴν ἀπόκρισιν δὲ ὁ Κάνικ ἐξέδωκε διαταγὴν του, καθὼς καὶ προκηρύξεις εἰς Σμύρνην καὶ λοιπὰ μέρη, νὰ ἀναχωρήσουν ὅλοι οἱ Εὐρωπαῖοι ὑπήκοοι ἀπὸ τὰ χῶματα τῆς Τουρκίας· καὶ ὅτι τοῦτο ἐπληροφορήθησαν εἰς Ναύπλιον ἀπὸ γράμματα τῆς Σύρας, ὅπου ἐκεῖ ἦλθεν ἕν καράβι τέσσαρας ἡμέρας ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως ἔχον· καὶ μὲ ὅλην τὴν εἰλικρινὴ ἀγάπην μένων

Τῇ 15 7/βρίου 1826. Πνεύρι

Εἰλικρινὴς φίλος σας

Παναγιώτης Πολύδωρος

Τὸ μοσχάριον εἶναι κοτζάφτικον ἀπὸ τὸ ζερβί.

Πρὸς τὸν Εὐγενέστατον Κύριον Κωνσταντῆν Δραγῶναν

Εἰς Ζάκυνθον.

384. Π. ΝΟΤΑΡΑΣ ΠΡΟΣ ἘΔΙΟΝ. ΡΩΜΑΝ

(Ἐπίσημον ἀντίγραφον Ἀριθ. 189 Ἀρχαίου Ἀλεξ. Σ. Ρώμα).

17 Σεπτεμβρίου 1826.

Ἐξοχώτατε κύριε Κόμη δὲ Ῥώμα

Ἡ πρὸς τοὺς ἀγαθοὺς πολίτας Ἑλλήνας εὐμένεια τοῦ λαμπροῦ ὑποκειμένου της, τὴν ὁποῖαν ἔδειξε πολλάκις εἰς ὅσους ἔλαβον τὴν καλὴν τύχην νὰ ἐπικαλεσθῶσι τὴν προστασίαν της, μὲ δίδει τὸ θάρρος νὰ συστήσω πρὸς τὴν ἐξοχότητά της τὸν παρόντα Κύριον Π. Πορφυρόν ὡς ἄνδρα τίμιον, καὶ εἰλικρινὴ ἀδελφόν, καὶ νὰ τὴν παρακαλέσω νὰ ἐπιτύχῃ ἀξίως τῆς εὐνοϊκῆς διαθέσεώς της καὶ διότι πολίτης ἀγαθὸς καὶ αὐτοσύστατος, καὶ διότι λαμβάνει τὴν σύστασιν

παρ' ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ δούλου καὶ ἀδελφοῦ της· μὴν ἀμφιδάλλων
δὲ ὅτι θέλει ἀπολαμβάνει τῶν σοφῶν ὁδηγιῶν της καθ' ὅσον ἐνεστίν
ἐν ὅσῳ αὐτόθι διατρίψει, ὑποσημειοῦμαι μὲ βαθύτατον σέβας πρόθυ-
μος εἰς τὰς δυνατάς μοι ἐκδουλεύσεις της.

Ὁ ταπεινὸς δοῦλος καὶ ἀδελφὸς
Πανοῦτσος Νοταρᾶς

Πρὸς τὸν ἐξοχώτατον Κόμητα Κύριον Δ. δὲ Ρώμαν.

385. I ΡΩΜΑΙΗ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἀριθ. 6844 Ἀρχαίου Ἑθν. Βιβλιοθήκης).

Modone, li 17 Settembre 1826

Pregiatissimo ed ottimo amico,

La lettera, che il di 2 del corrente scritto mi avete Voi e gl' incomparabili amici Signori Dionisio Conte de Roma e dottore Stefano, ha versato il dolce balsamo della consolazione sull'afflitta anima mia, mettendo un termine a' tormenti morali che tanto e si vivamente hanno la sensibilità mia percosso. Il mio cuore si riapre alla fine alla speranza, poicchè la più disinteressata e pura amistà mi promette ed assicura di far succedere ai tempestosi miei giorni di affanno de' giorni di pace e di tranquillità. Oh, virtuosi amici, quanto vi devo! Sì. Saprò dell' amicizia vostra rendermi degno ed ognora più meritarmi la stima vostra ed il vostro affetto. Deh! Come sono essi lenti a passare que' pochi mesi, che passar devono pria che io mi riunisca a Voi! Tosto che sarà qui di ritorno Ibraim Pascià, io chiederò il mio congedo, mi recherò poscia in Alessandria per prendere colà la mia figliuola adottiva Maria Liberata Ellenia, e le mie robe e quindi verrò in cotesta isola a stabilirmi. Ove poi la occasione fosse per mancarmi di portarmi in quella città, me ne verrò a dirittura costà nel modo che Voi mi accennate.

Ho preso qualche contezza de' schiavi Greci, de' quali mi avete scritto. Per le indagini mie mi è riuscito di sapere, che il povero giovane Demetrio Palassò di Pyrgos è morto di peste, come è perita pure di malattia la Signora Anastassena Dida- chena, anche di Pyrgos. Ho parimente questa mattina saputo, che Mariò Panaghioti co' suoi due figli Caralambo e Demetrio trovansi presso di questo Assan-agà, capitano del porto, da cui

mi recherò dimane o dopo per intavolare se sia possibile il di loro riscatto. Non ho potuto nulla trapelare degl' individui della famiglia d'Iconomopulo. Ho incombenzato alcuni de' miei amici onde ne prendano contezza e s'informino contemporaneamente di quelli fra de' ragazzi e donne schiave, le quali meritano pelle di loro circostanze di essere di preferenza riscattate; e del risul-tamento delle mie ricerche vi darò, tutte le volte che me se ne presenterà opportuna occasione, dettagliato riscontro.

Ho prevenuto Papa Ciccio di quanto mi avete scritto a riguardo di lui. Ei vi rinnoverà i suoi ricordi, quali non vi manda per ora per difetto di sicura persona e perchè gli è mancato e gli manca oggi il necessario comodo ed il tempo di compilarli. Ve li spedirà in avvenire e tosto che gli si presenterà propizia combinazione. Duolmi e non poco di non potermi a lungo intrattenere con Voi. Ho dovuto molto scrivere per mio fratello Onofrio, cui vivamente vi scongiuro d'inviare la qui acclusa al di lui indirizzo in Mazzara in Sicilia pella via di Malta, o per quella di Napoli, come meglio e più sicuro giudicate. Sarò alla prima occasione più prolioso.

Addio, mio diletto amico. Vivete ognora sano ed avventuroso insieme co' nostri buoni amici, cui assicurerete, che se una generosa, verace e tenera amistade sa rendere tollerabile la vita anche fra le disgrazie e le umane calamità, quella della quale Voi e Dessi mi date e mi danno non equivoche prove, induce a rispettare e ad amare al vostro ed al loro

affezionatissimo amico e F. .

Giovanni Romei

*All' ornatissimo e pregevole Signore Il Signore Costantino
Dragona Priore del Lazzaretto Sanitario. In Zante.*

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Μοθώνη, 17 Σεπτεμβρίου 1826

Ἀξιολιμότητα καὶ ἄριστε φίλε,

Ἡ ἐπιστολή, τὴν ὁποίαν τῇ 2α τρέχοντος ἡμεῖς τε καὶ οἱ ἀπαράμιλλοι φίλοι Κύριοι Διονύσιος Κόμης Δε Ρώμας καὶ δόκτωρ Στέφανος μοι ἐγράψατε, ἐπέχυσε τὸ γλυκὺ βάλσαμον τῆς παρηγορίας ἐπὶ τῆς τεθλιμμένης ψυχῆς μου, θέσασα τέρμα εἰς τὰς ἡθικὰς βασάνους, αἵτινες τόσον ζωηρῶς ἐδασάνιζον τὴν εὐαισθησίαν μου. Ἐπὶ τέλους ἡ καρδία μου ἀνοίγεται αὐθις εἰς τὴν ἐλπίδα, διότι ἡ ἀφιλο-

κερδεστάτη και ἀγνοτάτη φίλια μοι ὑπόσχεται και μ' ἐξασφαλίζει, ὅτι θέλει ἐπαναφέρει ἡμέρας εἰρήνης και ἡσυχίας μετὰ τὰς θυελλώδεις τῆς ἀνησυχίας μου. ὦ, ἐνάρτετοι φίλοι, πόσα ὀφείλω ὑμῖν! Ναί, θά δυνηθῶ νὰ καταστῶ ἄξιος τῆς ὑμετέρας ἐκτιμήσεως και ἀγάπης. Οἱμοι! πόσον βραδέως παρέρχονται οἱ ὀλίγοι μῆνες, τῶν ὁποίων ἡ πάροδος θά μοι ἐπιτρέψῃ νὰ ἐνωθῶ μεθ' ὑμῶν. Ἄμα ὡς ἐπανεῖλθῃ ἐνταῦθα ὁ Ἰβραῖμ πασσάς, θά ζητήσω παρ' αὐτοῦ τὴν ἀφεσίν μου, θά μεταδῶ ἀκολούθως εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ἵνα παραλάβω ἐκεῖθεν τὴν θετὴν θυγατέρα μου Μαρίαν, τὴν ἐλευθερωμένην Ἑλληνίδα, και τὰς ἀποσκευάς μου και ἔπειτα θέλω ἔλθῃ νὰ ἐγκατασταθῶ εἰς τὴν ὑμετέραν νῆσον. Ἐὰν ὁμως λείψῃ ἡ εὐκαιρία νὰ μεταδῶ εἰς ἐκείνην τὴν πόλιν, θά ἔλθω αὐτόθι καθ' ὅν τρόπον μοι ὑποδεικνύετε.

Ἐλαδὸν τινὰς πληροφορίας περὶ τῶν Ἑλλήνων αἰχμαλώτων, περὶ ὧν μοι ἐγράψατε. Συνεπεία ἐρευνῶν μου, ἔμαθον, ὅτι ὁ Δημήτριος Παλασδὸς ἐκ Πύργου ἀπέθανεν ἐκ λοιμοῦ, και ὅτι ἀπέθανεν ἡ ἐπίσης ἐκ Πύργου Ἀναστάσινα Διδάκαινα. Σήμερον τὴν πρῶταν ἐπληροφόρηθην, ὅτι ὁ Μάριος Παναγιώτης μετὰ τῶν δύο υἱῶν του Χαραλάμπου και Δημητρίου εὐρίσκονται παρὰ τῇ ἐνταῦθα Ἀσσάν Ἀγᾶ, λιμενάρχῃ, παρὰ τῇ ὁποίᾳ θά μεταδῶ αὐριον ἢ βραδύτερον, ὅπως, εἰ δυνατόν, πραγματευθῶ τὴν ἐξαγορὰν αὐτῶν. Οὐδὲν ἡδυνήθην νὰ ἐξιχνιάσω περὶ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας Οἰκονομοπούλου. Ἐπεφόρτισα φίλους μου τινὰς νὰ ἐρευνήσωσιν ἐπισταμένως περὶ αὐτῶν και ταυτοχρόνως νὰ λάβωσι πληροφορίας περὶ ἐκείνων τῶν αἰχμαλώτων παίδων και γυναικῶν, αἵτινες ἔνεκα τῶν περιστάσεων των ἀξίζουσι νὰ ἐξαγοράσθωσι κατὰ προτίμησιν, ὁσάκις δὲ παρουσιασθῇ κατάλληλος εὐκαιρία, θέλω πληροφορεῖ ὑμᾶς λεπτομερῶς περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἐρευνῶν μου. Ἀνεκοίνωσα εἰς τὸν παπᾶ Τσῆτσον ὅτι μοι γράφετε περὶ αὐτοῦ. Θά ἐπαναλάβῃ τὰ ἀπομνημονεύματά του, τὰ ὁποῖα δὲν στέλλει ὑμῖν νῦν ἐλλείψει ἀσφαλοῦς προσώπου και διότι δὲν ἔλαβε και δὲν ἔχει εὐκαιρίαν και καιρὸν ὅπως συντάξῃ αὐτά. Θ' ἀποστείλῃ ὁμως ὑμῖν αὐτά, ἅμα ὡς δοθῇ αὐτῇ κατάλληλος περίστασις.

Λυποῦμαι πολὺ, ὅτι δὲν δύναμαι νὰ συνδιαλεχθῶ μεθ' ὑμῶν ἐκτενῶς. Ἦναγκάσθην νὰ γράψω πολὺ πρὸς τὸν ἀδελφόν μου Ὀνούφριον, πρὸς τὸν ὁποῖον ἐξορκίζω ὑμᾶς ζωηρῶς ν' ἀποστείλῃτε τὴν ἐσωκλειστον εἰς Μέντζαρα τῆς Σικελίας διὰ Μελίτης ἢ Νεαπόλεως, ὡς κρίνετε κάλλιον και ἀσφαλέστερον. Εἰς ἄλλην εὐκαιρίαν θά εἶμαι ἐκτενέστερος.

Υἱαίνετε, ἀγαπητέ μοι φίλε. Ζῆτε ὑγιῆς και εὐτυχῆς μετὰ τῶν ὑμετέρων ἀγαθῶν φίλων, τοὺς ὁποῖους διαβεβαιώσατε, ὅτι, ἐὰν γενναῖα, ἀληθῆς και τρυφερά φίλια δύναται νὰ καταστήσῃ τὴν ζωὴν ὑποφερτὴν και ἐν ταῖς δυστυχίαις και ταῖς ἀνθρωπίνους συμφοραῖς,

ἐκείνη, τῆς ὁποίας Ὑμεῖς καὶ Ἐκεῖνοι μοὶ παρέχετε ἀναμφιβόλους ἀποδείξεις, ἄγει εἰς τὸ νὰ σέβηται καὶ ἀγαπᾷ ὑμᾶς καὶ ἐκείνους

ὁ ἀγαπῶν φίλος καὶ ἀδ . .

Ἰωάννης Ῥωμέης

Πρὸς τὸν Κοσμιώτατον καὶ ἀξιότιμον Κύριον Κωνσταντῖνον Δρα-
γῶναν, ὑγειονόμον. εἰς Ζάκυνθον.

386. Θ. ΠΕΤΡΙΝΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Αὐθεντικὸν ἀντίγραφον. Ἀριθ. 6850 καὶ 6851 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Lazzaretto d' Ancona 1 Ottobre 1826

*S. S. Conte Dionisio di Roma, Panajioti Stefano, Costantino
Dragona. Zante.*

Con la qui unita copia della lettera che scrivo al Governo Greco vi comunico, o Signori, tutto ciò che può interessarvi circa le cose confidate alla mia amministrazione, alla illimitata fiducia e poteri che mi vengono di nuovo accordati dal degno Sig. Eynard, e circa le vicende del mio viaggio e salute.

Fu una terribile notte per me quella del 21 7/bre. Alle ore due dopo mezza notte, il Capitano, smarrito e nella più estrema afflizione, mi dichiarò che la nostra sorte dipendeva solo da Dio. Vi lascio immaginare lo stato di agonia, in cui rimasi fino allo spuntar del giorno, in cui potemmo assicurarci che eravamo in grado di evitare la Montagna d' Ancona, contro la quale credevamo irreparabile di essere gettati dall' impeto del vento, dalla furia delle onde e dalla forza della corrente. Basta! la Provvidenza vegliò su di noi e rese efficaci le manovre che poterono sostenere il naviglio, facendo forza con tutte le vele a rischio di vederci ad ogni istante demattati.

Giunsi adunque in Ancona domenica sera, mia in uno stato di salute, che molto ci vorrà per ristabilirla.

Osserverete dalla lettera per il Governo Greco le prealabili disposizioni che ho preso circa gl'invj che vado a fargli. Siccome tutti i bastimenti toccheranno Zante, così Voi, Signori, avrete cura di regolare le spedizioni in modo che acquistino tutto il carattere di mercantili operazioni, dando perciò ai Signori Albanachi le istruzioni precise che abbiamo concertato fra noi. Cre-

derei preferibile d'indicare l'ulteriore destino per Sira piuttosto che per Napoli di Romania nella lettera di simulazione che farete per Albanachi, onde prevedere il caso che essi debbano esibirla alle autorità Inglesi. In quella poi che porterà ai medesimi le vere istruzioni, direte loro d'agire a tenore degli ordini che riceveranno dal Governo Greco.

Affinchè il Governo possa un momento prima dare queste disposizioni in analogia di quelle che io do al medesimo per le distribuzioni da farsi di questi carichi, vi prego di mandare al medesimo la sudetta lettera nel modo il più sollecito, e profitando di qualche espresso che fosse per ritornare a Napoli, sembrandomi ciò urgentissimo, perchè occorrendo le spedizioni per Candia, Maina e Idra potrebbero essere effettuate da Cerigo, senza che i generi vadano prima a Napoli.

L'originale di quella lettera l'ho consegnato al Sig. Colonnello Carlo de Heideck, a cui pure consegno la presente.

Da quanto ho detto al Governo Greco sul conto del medesimo, rileverete l'importanza del soggetto a favore del quale io impegno tutta la vostra premura e l'ardore filellenico che vi anima.

L'oggetto dei noli è importantissimo. Non potrò darvi nè dare al Governo delle istruzioni a facoltà per liberarlo dal pagamento di essi, perchè non voglio abusare dei poteri conferitimi, ma forse sarò in grado di farlo in seguito ed a tempo, se non per il Cap^{no} Bernardachi, almeno per gli altri.

Scrivete Vo pure, o Signori! al Governo per esortarlo a fare delle spedizioni. Un tale attestato di buona volontà sarà per lui e per la Nazione un vero trionfo sui detrattori di essa e del Governo, a cui non si attribuisce che avidità ed indiscretezza da coloro che non sanno le difficili circostanze, in cui si trova. Qualunque cosa è buona.

Il Cap. Pollovich non è ancora giunto da Corfù, ove fece scalo. Spero di vederlo arrivare da un giorno all'altro e ricevere lettere dal Sig^r Capodistria, da cui con sorpresa me ne sono veduto privo al mio qui approdo. Sono anche impaziente di ricevere le vostre da costì, attendendo con gran desiderio le vostre informazioni e le notizie di Napoli di Romania, all'occasione specialmente del Congresso di Poro, sperando che sarà giunto almeno con Espresso di quelli organizzati per la corrispondenza.

Ecco quanto, Signori, mi occorre dirvi per il momento.

Dovrei lungamente estendermi per esprimervi la mia riconoscenza per le tante vostre attenzioni e per l'affetto e stima dimostratami, ma spero che senza parlarvene sarete convinti che i sentimenti del mio cuore a vostro riguardo sono quelli della gratitudine la più viva e di quella sincera amicizia con cui salutandovi sono

(firmato) **Tomo Petrini**

P. S. Oltre la lettera per il Governo vi accludo anche la copia di quella per l'Eforia di Sparta e torno a raccomandarvi l'invio il più sollecito della prima, come vi prego di quello della seconda a cui mando l'originale via di Napoli.

Eccovi pure un piego per Papamanoli. Leggete tutto e quindi consegnatelo sigillato al Sig. Colonello di Heideck, acciò lo porti al Governo a cui lo raccomando. **Do**

Sono ai 15 8/bre e vi confermo la precedente mia 1. corr. in copia che precede, questa vi vien resa dal Cap. Bernardaki carico di ritorno per il Governo. Credo inutile di rinnovare col medesimo contratto stipulato a nome del Governo, giacchè tutte le sue spedizioni visibili sono ridotte ad una polizza per Albanachi di Cerigo. Nulladimeno, se stimate opportuno di usare qualche maggior cautela, non occorre che io vi dica e vi preghi di farlo, giacchè tali affari vi stanno a cuore quanto a me. — Mancante semper di vostre lettere e sempre in attesa dell'arrivo di Polovich che tanto soverchiamente ritarda, non ho oggetto di diffondermi e mi limito a darvi migliori notizie di mia salute e ripetervi i sentimenti del più vivace attaccamento e della più sincera stima che a voi mi legano e con i quali sono

Tomo Petrini.

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Λοιμοκαθακτήριον Ἀγκῶνος (20 7/βρίου) 1 Ὀκτωβρίου 1826

Κ^{ος} Κόμη Διονύσιε Δὲ Ρώμα, Παναγιώτη Στέφανε, Κωνσταντίνε Δραγώνα.

Διὰ τοῦ συνημμένου ἀντιγράφου τῆς ἐπιστολῆς, τὴν ὁποίαν γράφω πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, ἀνακοινῶ ὑμῖν, Κύριοι, πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ ἐνδιαφέρῃ ὑμᾶς ὡς πρὸς τὰ ἐμπιστευθέντα εἰς τὴν διαχείρισίν μου πράγματα, ὡς πρὸς τὴν ἀπονεμηθεῖσάν μοι ἐκ νέου ἐμπιστοσύνην καὶ ἐξουσίαν ὑπὸ τοῦ ἀξιολύμου Κ^{ου} Ἐυνάρδου καὶ τὰς περιπετείας τοῦ ταξιδίου καὶ τῆς ὑγείας μου.

Τρομερὰ ὑπῆρξε δι' ἐμὲ ἡ νύξ τῆς 21 Σ/βρίου. Εἰς τὰς ὥρας δύο μετὰ

τὸ μεσονύκτιον, ὁ πλοίαρχος, ὥσει παράφρων καὶ ἐν μεγίστῃ θλίψει, μοὶ ἐδήλωσεν, ὅτι ἡ τύχη ἡμῶν ἐξήρτητο ἀπὸ τὸν Θεὸν μόνον. Ἀφίνω ὑμᾶς νὰ φαντασθῆτε τὴν ἀγωνίαν μου μέχρι τῆς πρωίας, καθ' ἣν ἡδυνήθημεν νὰ βεβαιωθῶμεν, ὅτι ἡδυνάμεθα ν' ἀποφύγωμεν τὸ ὄρος τοῦ Ἀγκῶνος, κατὰ τοῦ ὁποίου ἐθεωροῦμεν ἀναπόφευκτον νὰ ριφθῶμεν ὑπὸ τῆς ὁρμῆς τοῦ ἀνέμου, τῆς μανίας τῶν κυμάτων καὶ τῆς δυνάμεως τοῦ ρεύματος. Ἀρκεῖ! ἡ Θεία Πρόνοια ἐπηγρύπνει ἐφ' ἡμῶν καὶ κατέστησεν ἱκανοὺς τοὺς χειρισμοὺς τοῦ πλοιάρχου καὶ τοῦ πληρώματος, οἵτινες ἡδυνήθησαν νὰ υποστηρίξωσι τὸ πλοῖον δι' ὧν τῶν ἱστίων μὲ κίνδυνον νὰ ἴδωμεν ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν θραυομένους τοὺς ἱστούς.

Ἀφικόμεν, λοιπόν, εἰς τὸν Ἀγκῶνα τὴν ἐσπέραν τῆς Κυριακῆς, ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ καταστάσει υγείας, ὥστε ν' ἀπαιτῆται πολὺ, ὅπως ἀποκατασταθῇ.

Θέλετε μάθει ἐκ τῆς πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ἐπιστολῆς, τίνα ἔλαβον μέτρα ἐκ τῶν προτέρων ὡς πρὸς τὰς ὑπ' ἐμοῦ γεννησομένας πρὸς αὐτὴν ἀποστολάς. Ἐπειδὴ ὅλα τὰ πλοῖα θὰ προσεγγίζωσιν εἰς τὴν Ζάκυνθον, οὕτως ὑμεῖς, Κύριοι, θέλετε φροντίζει νὰ κανονίζητε τὰς ἀποστολάς κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ προσλαμβάνωσι χρακτῆρα ἐμπορικῶν ἐργασιῶν, δίδοντες πρὸς τοὺς κυρίους Ἀλδανάκη τὰς μεταξὺ ἡμῶν συμφωνηθείσας ἀκριβεῖς ὁδηγίας. Θεωρῶ προτιμότερον, ὅπως εἰς τὴν προσποιητὴν ἐπιστολὴν, τὴν ὁποίαν θέλετε γράφει διὰ τοὺς Ἀλδανάκη, νὰ δρίζητε τόπον προορισμοῦ τῶν φορτίων τὴν Σύρον ἀντὶ τοῦ Ναυπλίου διὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν οὗτοι ἤθελον ὑποχρεωθῇ νὰ ἐπιδείξωσιν αὐτὴν πρὸς τὰς ἀγγλικὰς Ἀρχάς. Ἐν ἐκείνῃ δὲ, ἥτις θὰ περιέχῃ τὰς πρὸς αὐτοὺς ἀληθεῖς ὁδηγίας, θέλετε γράφει νὰ ἐνεργήσωσι κατὰ τὰς ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως δοθησομένας αὐτοῖς διαταγὰς.

Ὅπως ἡ Κυβέρνησις δυνήθῃ νὰ δώσῃ πρότερον τὰς διαταγὰς τῆς συμφώνως πρὸς τὰς ὑπ' ἐμοῦ διδομένας αὐτῇ, παρακαλῶ ὑμᾶς νὰ στείλητε πρὸς αὐτὴν τὴν προειρημένην ἐπιστολὴν τάχιστα καὶ ἐπωφελοῦμενοι τῆς εὐκαιρίας τῆς εἰς Ναύπλιον ἐπιστροφῆς ταχυπλόου τινὸς πλοίου, διότι θεωρῶ λίαν κατεπεῖγον, ὅπως ἐν ἀνάγκῃ αἱ διὰ Κρήτην, Μάνην καὶ Ὑδραν ἀποστολαὶ δυνήθωσι νὰ πραγματοποιηθῶσιν ἀπὸ τὰ Κῦθηρα, πρὶν ἢ τὰ εἶδη φθάσωσιν εἰς Ναύπλιον.

Τὸ πρωτότυπον τῆς ἐπιστολῆς ἐκείνης ἐνεχείρισα πρὸς τὸν κύριον συνταγματάρχην Δὲ Ἐιδέκ, πρὸς δὲ ἐγχειρίζω καὶ τὴν παροῦσαν.

Ἐξ ὧν εἶπον πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν περὶ τούτου, θέλετε ἐννοήσῃ τὴν σημαντικότητά τοῦ ὑποκειμένου, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου προκαλῶ πᾶσαν τὴν ὑμετέραν προθυμίαν καὶ τὸν φιλελληνισμόν, ὅφ' οὗ ἐμπνέεσθε.

Τὸ ζήτημα τῶν ναύλων εἶναι σημαντικώτατον. Δὲν δύναμαι νὰ δώσω οὔτε πρὸς ὑμᾶς οὔτε πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ὁδηγίας κατὰ βούλησιν, ὅπως ἀπαλλάξω αὐτὴν τῆς πληρωμῆς των, διότι δὲν θέλω νὰ ποιήσωμαι κατάχρησιν τῆς θαθείσης ἐντολῆς, ἴσως ὁμως θὰ εἶμαι εἰς θέσιν νὰ το πράξω βραδύτερον καὶ ἐγκαίρως, ἐὰν μὴ ὡς πρὸς τὸν πλοίαρχον Βερναρδάκην, τοῦλάχιστον ὡς πρὸς τοὺς ἄλλους.

Γράψατε ἐπίσης ὑμεῖς, Κύριοι, πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, παραινούν-
τες αὐτὴν νὰ κάμνῃ ἀποστολὰς. Τοιαύτη ἀπόδειξις ἀγαθῆς θελήσεως
θὰ εἶναι ἀληθῆς θρίαμβος δι' αὐτὴν καὶ τὸ Ἔθνος κατὰ τῶν συκοφαν-
τῶν αὐτοῦ καὶ τῆς Κυβερνήσεως, εἰς ἣν οἱ ἀγνοοῦντες τὰς δυσχερεῖς
περιστάσεις, εἰς τὰς ὁποίας εὐρίσκεται, δὲν ἀποδίδουσιν ἡ ἀπληστία.
Κάθε πρᾶγμα καλὸν εἶναι.

Ὁ πλοίαρχος Πόλλοβιτς δὲν ἀφίκετο εἰσέτι ἐκ Κερκύρας οπου
προσῆγγισεν. Ἐλπίζω νὰ τον ἴδω ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν καὶ νὰ
λάβω ἐπιστολὰς παρὰ τοῦ Κ^{ου} Καποδιστρίου, τῶν ὁποίων μετ' ἐκπλή-
ξεως εἶδον νὰ στερῶμαι κατὰ τὴν ἐνταῦθα ἀφιξίν μου. Ἀνυπομονῶ
ἐπίσης νὰ λάβω ὑμετέρας ἐπιστολὰς αὐτόθεν, ἀναμένων μετὰ μεγά-
λου πόθου τὰς ὑμετέρας πληροφορίας καὶ τὰς ἐκ Ναυπλίου εἰδήσεις,
ἰδίως ἔνεκα τῆς ἐν Πόρῳ Συνελεύσεως, ἐλπίζων, ὅτι θὰ κατέπλευσε
τοῦλάχιστον ἐν τῶν διὰ τὴν ἀλληλογραφίαν ὀργανωθέντων ταχυπλῶν.

Ταῦτα σπεύδω νὰ εἶπω ὑμῖν ἐπὶ τοῦ παρόντος. Ὁφείλον νὰ ἔκταθῶ
μεγάλως, ὅπως ἐκφράσω ὑμῖν τὴν εὐγνωμοσύνην μου διὰ τὰς πολλὰς
περιποιήσεις ὑμῶν καὶ τὴν ἐπιδειχθεῖσάν μοι ὑμετέραν ἀγάπην καὶ
ἐκτίμησιν, ἐλπίζω ὁμως, ὅτι, χωρὶς νὰ ποιήσωμαι λόγον περὶ τούτων,
εἰσθε πεπεισμένοι, ὅτι τὰ ὑπὲρ ὑμῶν αἰσθήματα τῆς καρδίας μου εἶναι
ζωηροτάτη εὐγνωμοσύνη καὶ εἰλικρινὴς φιλία, μεθ' ἧς διατελῶ

(ὕπογρ.) **Θωμ. Περικτῆ**

Υ. Γ. Ἐκτὸς τῆς πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἐπιστολῆς, ἐγκλείω ἐπί-
σης ἀντίγραφον καὶ τῆς πρὸς τὴν Ἐφορίαν τῆς Σπάρτης καὶ ἐπανα-
λαμβάνω τὴν σύστασίν μου διὰ τὴν ταχίστην ἀποστολὴν τῆς πρώτης,
ὡς ἐπίσης παρακαλῶ ὑμᾶς καὶ διὰ τὴν ἀποστολὴν τῆς δευτέρας, τῆς
ὁποίας στέλλω τὸ πρωτότυπον διὰ Ναυπλίου.

Ἴδου προσέτι ἐπιστολὴ διὰ τὸν Παπαμανώλην. Ἀναγνώσατέ την
ὀλόκληρον καὶ εἰτα παραδώσατε αὐτὴν ἐσφραγισμένην πρὸς τὸν Κ^{ον}
Συνταγματάρχην Δὲ Εἰδέκ, ἵνα φέρῃ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, πρὸς ἣν
συνιστῶ αὐτήν.

Εἶμαι εἰς τὰς 15 ὁδρίου καὶ βεβαιῶ τὴν προηγουμένην μου τῆς
1^{ης} τρέχ., ἣν ἀντιγράφω ἀνωτέρω. Αὕτη στέλλεται ὑμῖν διὰ τοῦ
πλοίαρχου Βερναρδάκη, ἐπανερχομένου μὲ φορτίον διὰ τὴν Κυβέρ-
νησιν. Θεωρῶ περιττὴν τὴν ἀνανέωσιν τοῦ μετ' αὐτοῦ συμβολαίου,

τοῦ συνομολογηθέντος ἐπ' ὀνόματι τῆς Κυβερνήσεως, διότι πᾶσαι αἱ ὁραταὶ ἀποστολαὶ αὐτοῦ περιορίζονται εἰς μίαν φορτωτικὴν διὰ τοὺς Ἀλβανάκῃ τῶν Κυθήρων. Οὐχ ἤττον, ἐὰν θεωρῇτε ἀναγκαῖον νὰ μεταχειρισθῇτε μεγαλητέραν προφύλαξιν, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ σᾶς τὸ εἶπω καὶ νὰ παρακαλέσω ὑμᾶς, ὅπως τὸ πράξῃτε, διότι περὶ τῶν τοιούτων ὑποθέσεων ἐνδιαφέρεσθε ὅσον καὶ ἐγώ. Στερούμενος μέχρι τοῦδε ὑμετέρων ἐπιστολῶν καὶ ἀναμένων πάντοτε τὴν ἀφίξιν τοῦ Πόλλοδικ, ὅστις ὑπερβολικῶς βραδύνει, δὲν ἔχω θέμα νὰ ἐκταθῶ, περιορίζομαι δὲ νὰ μεταδώσω ὑμῖν καλλιτέρας εἰδήσεις περὶ τῆς ὑγείας μου καὶ νὰ ἐπαναλάβω τὰ αἰσθήματα τῆς ζωηροτάτης ἀφοσιώσεως καὶ τῆς εὐλικρινεστάτης φιλίας, ἅτινα μὲ συνδέουσι μεθ' ὑμῶν καὶ μεθ' ὧν διατελῶ

Θωμ. Πετρίνη

387. I. ΕὐΝΑΡΔΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(Ἀντίγραφον. Ἀριθ. 6852 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Rolle, li 2 Octobre 1826.

A. Messieurs Dionisio de Roma, Marino T. Stefano et C. Dragona.

Messieurs!

Je vous confirme la lettre que je vous ai écrite le 12 7/bre dans laquelle je vous autorisois à employer en denrées ou en munitions de guerre une portion des fonds que je vous avois remis; je laissois à votre sagesse et à votre patriotisme d'expédier ces secours où ils seroient le plus utiles.

J'ai reçu vos longues lettres des 21 et 25 Août, vous m'y annoncez que Mr Petrinì ne tarderait pas à partir et qu'il me donneroit à peu près les mêmes détails que vos lettres me portent: il faut malheureusement que les vents aient été contraires, car jusqu'à présent Mr Petrinì n'a pas paru.

J'ai été informé que quelques mésintelligencees avoient existé entre le colonel Fabvier e le gouvernement de Napoli; il y a des torts des deux côtés; Fabvier a été trop aigri et je ne le justifie point, s'il a manqué d'égard au gouvernement, mais un militaire qui a devoué sa vie et sa réputation pour délivrer la Grèce et la sortir de l'esclavage, mérite qu'on excuse quelque moment de vivacité, surtout quand'ils ont été motivés par l'argent qui lui avoit été destiné, et qui a été pris chez le Banquier Xeno. Je

puis vous certifier de la manière la plus positive que Fabvier n'a aucune vue d'ambition personnelle, qu'il ne vit et ne pense que pour assurer l'entière indépendance de la Grèce du joug Turc. N'ayez donc aucune inquiétude quelconque à son égard, car au fond, malgré les défauts de forme qu'il peut avoir, la Grèce n'a point d'ami plus dévoué. Il faut donc par tous les moyens possibles tâcher de rétablir l'harmonie entre Fabvier et le gouvernement.

J'ai vu avec peine par les détails que m'a donnés Mr Petrini, que le Comte d'Arcourt avait reçu des impressions fâcheux contre le gouvernement. Tout ce que Mr Petrini me dit à ce sujet est fort sage, et je vais faire usage de mon influence pour que les subsistances soient adressées à une agence qui serviroit de sûreté pour les Comités, mais qu'il seroit sous la dépendance immédiate du gouvernement. Car je sais plus que personne qu'il a besoin de la confiance générale, et qu'on ne doit rien faire qui puisse nuire à sa dignité; je ne saurois à cette occasion assez vous repeter, Messieurs, ainsi qu'à tous ceux qui aiment la Grèce, que l'union et la Concorde sont plus nécessaires que jamais; qu'il ne faut point croire aux dénonciations qu'on porte les uns contre les autres, qu'il faut se pardonner les torts réciproques qu'on peut avoir et que les Grecs en général doivent faire leurs efforts pour se corriger de la facilité avec laquelle ils se soupçonnent mutuellement de mauvaises intentions.

Ceux qui prétendroient que les troupes régulières seules sont utiles, auroient aussi tort que ceux qui prétendroient qu'elles sont inutiles. Abandonner le corps régulier qu'on a en tant de peine à former, seroit à mon opinion une haute imprudence; non seulement on nuiroit essentiellement à la Grèce, mais on blesseroit tous les Comités philhellènes, qui ne voient de salut pour la Grèce que par les corps réguliers. Je vous prie donc, Messieurs, de faire usage de votre influence auprès le gouvernement Grec et auprès les chefs militaires pour qu'ils vivent bien avec Fabvier, je ferai la même exhortation à celui-ci, en ne lui cachant point qu'on a blâmé sa conduite.

D'après ce que je viens vous marquer, je persiste donc dans l'envoi de 7500 colonatis au colonel Fabvier, c'est une commission reçue du Comité de Paris, ce serait le blesser que de ne pas l'exécuter exactement, je vois les paiements que vous avez faits à la Veuve Bozzaris et à la Veuve Cochini; c'est bien cette dernière que j'avois voulu désigner; ainsi remettez lui la grati-

fication entière que je lui avais destinée. Je prendrai soin du fils de l'Amiral Tombazi; les Comités Suisses ayant destiné pour le moment que tous les secours seroient envoyés directement en Grèce, nous ne pouvons donc jusqu'à nouvel ordre nous charger de l'éducation de jeunes Grecs...

Agréez, Messieurs, l'assurance de ma haute considération.

(Signé) I. G. Eynard

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Ρόλλη (21 7/βρίου) 2 'Οκτωβρίου 1862

Πρὸς τοὺς Κυρίους Διονύσιον Δὲ Ρώμαν, Παναγιώτην Θ. Στέφανον καὶ Κ. Δραγώναν.

Κύριοι,

Βεβαίῳ ὑμῖν τὴν πρὸς ὑμᾶς ἐπιστολήν μου τῆς 12 Σ(δ)ρίου, δι' ἧς ἐξουσιοδότην ὑμᾶς νὰ δαπανήσητε διὰ τροφίμα ἢ πολεμεφόδια μέρος τῶν κεφαλαίων, τὰ ὅποια ἀπέστειλα ὑμῖν, καὶ ἀνέθετον εἰς τὴν σύνεσιν καὶ τὸν πατριωτισμὸν ὑμῶν ν' ἀποστείλῃτε τὰ βοηθήματα ἐκεῖνα, δπου θὰ ἦσαν ὠφελιμώτερα.

Ἐλαβον τὰς ὑμετέρας ἐκτενεῖς ἐπιστολάς τῶν 21 καὶ 25 Αὐγούστου· μοι ἀνηγγέλλετε, ὅτι ὁ Κ^{ος} Πετρίνης δὲν θὰ ἐδράδυνε ν' ἀναχωρήσῃ καὶ ὅτι οὗτος θὰ μοι παρῆχε τὰς αὐτὰς περίπου λεπτομερεῖς πληροφορίας, τὰς ὁποίας περιέχουσιν αἱ ἐπιστολαὶ ὑμῶν φαίνεται ὅμως ὅτι δυστυχῶς οἱ ἀνεμοὶ θὰ ὑπῆρξαν ἐναντίοι, διότι ὁ Κ^{ος} Πετρίνης μέχρι τοῦδε δὲν ἐφάνη.

Ἐπληροφορήθην, ὅτι ὑπῆρξάν τινες διχογνωμίαι μεταξὺ τοῦ συνταγματάρχου Φαδιέρου καὶ τῆς ἐν Ναυπλίῳ Κυβερνήσεως· ἀμφότερα τὰ μέρη πταίουσιν· ὁ Φαδιέρος ἦτο λίαν χολωμένος καὶ δὲν τον δικαιολογῶ, ἐὰν ὑστέρησεν ὡς πρὸς τὸν εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὀφειλόμενον σεβασμὸν, ἀλλὰ εἰς στρατιωτικόν, ὅστις ἀφιέρωσε τὴν ζωὴν καὶ τὴν ὑπόληψίν του· ἵνα ἐλευθερώσῃ τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐξαγάγῃ αὐτὴν τῆς δουλείας, ἀξίζει νὰ τῇ συγχωρηθῶσι στιγμαὶ τινες ζωηρότητος, δταν μάλιστα αὐταὶ δικαιολογοῦνται λόγῳ τοῦ δι' αὐτὸν προωρισμένου χρήματος καὶ τὸ ὅποιον ἐλήφθη παρὰ τοῦ τραπεζίτου Ξένου. Δύναμαι νὰ διαβεβαιώσω ὑμᾶς κατὰ θετικώτατον τρόπον, ὅτι ὁ Φαδιέρος οὐδεμίαν ἔχει προσωπικὴν φιλοδοξίαν καὶ ὅτι δὲν ζῇ καὶ δὲν σκέπτεται ἢ ὅπως ἐξασφαλίσῃ τὴν πλήρη ἀπαλλαγὴν τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ. Μὴ ἔχετε λοιπὸν οὐδεμίαν ὡς πρὸς αὐτὸν ἀνησυχίαν, διότι, παρὰ τὰς ὡς πρὸς τοὺς τύπους ἐλλείψεις του, ἡ Ἑλλάς δὲν ἔχει μᾶλλον αὐτοῦ ἀφωσιωμένον φίλον.

Ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ Κ^{ον} Πετρίνη μεταδιδασθεισῶν μοι λεπτομερειῶν ἔμαθον μετὰ λύπης, ὅτι ὁ κόμης δ' Ἀρκούρ ἔσχε δυσaréστους ἐντυπώσεις περὶ τῆς Κυβερνήσεως. Ὅ,τι περὶ τούτου μοι λέγει ὁ κ. Πετρίνης εἶναι συνετώτατον, θέλω δὲ χρησιμοποιήσῃ τὴν ἐπιρροὴν μου, ὅπως τὰ βοηθήματα ἀποστέλλωνται εἰς πρακτορεῖον μὲν ὡς ἀσφάλεια διὰ τὰ Κομητάτα, ἐξαρτώμενον ὅμως ἀμέσως ἀπὸ τῆς Κυβερνήσεως, διότι γνωρίζω, ὅτι αὕτη ἔχει ἀνάγκην τῆς γενικῆς ἐμπιστοσύνης καὶ οὐδὲν πρέπει νὰ πράττηται δυνάμενον νὰ βλάβῃ τὴν ἀξιοπρέπειάν της· δὲν δύναμαι ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ νὰ ἐπαναλάβω ἐπαρκῶς πρὸς ὑμᾶς, Κύριοι, πρὸς πάντας τοὺς ἀγαπῶντας τὴν Ἑλλάδα, ὅτι εἴπερ ποτὲ καὶ ἄλλοτε ἡ ἐνότης καὶ ἡ ὁμόνοια εἰσὶν ἀναγκαῖαι, ὅτι δὲν πρέπει νὰ διδῇται πίστις εἰς τὰς κατ' ἀλλήλων ἀποδιδόμενας κατηγορίας, ὅτι πρέπει νὰ συγχωρῶνται ἀμοιβαίως τὰ ἐνδεχόμενα πταίσματα καὶ ὅτι οἱ Ἕλληγες ὀφείλουν νὰ καταδάλλωσι πᾶσαν προσπάθειαν, ὅπως διορθωθῶσιν ἐκ τῆς εὐκολίας, μετὰ τῆς ὁποίας ὑποπεύουσιν ἀλλήλους ἐπὶ κακαῖς προθέσεσιν.

Οἱ τυχόν ἀξιοῦντες ὅτι τὰ τακτικά στρατεύματα εἶναι τὰ μόνα ὠφέλιμα σφάλλονται ἐξ Ἰσου, ὡς οἱ ἀξιοῦντες, ὅτι εἶναι ἀνωφελῆ. Νὰ ἐγκαταλειφθῇ τὸ τακτικὸν Σῶμα, τὸ ὅποιον μετὰ τόσους κόπους ἐσχηματίσθη, θὰ ἦτο κατὰ τὴν γνώμην μου μεγάλη ἀφροσύνη· οὐ μόνον θὰ ἐζημιούτο οὐσιωδῶς ἡ Ἑλλάς, ἀλλὰ θὰ προσεδάλλοντο καὶ ὅλα τὰ φιλελληνικά Κομητάτα, τὰ ὅποια μόνον διὰ τῶν τακτικῶν Σωμάτων ἀναμένουσι τὴν σωτηρίαν τῆς Ἑλλάδος. Παρακαλῶ λοιπὸν ὑμᾶς, Κύριοι, νὰ μεταχειρισθῇτε τὴν ὑμετέραν ἐπιρροὴν παρὰ τῇ Ἑλληνικῇ Κυβερνήσει καὶ τοῖς στρατιωτικοῖς ἀρχηγοῖς, ὅπως ζῶσιν ἐν ἀρμονίᾳ μετὰ τοῦ Φαβιέρου. Ὅμοίαν παραίνεσιν θέλω κάμει πρὸς τοῦτον, μὴ ἀποκρύπτων αὐτῷ, ὅτι ἐμέφθησαν τὴν διαγωγὴν του.

Κατὰ τὰ προειρημένα λοιπόν, ἐπιμένω εἰς τὴν πρὸς τὸν συνταγματάρχην Φαβιέρου ἀποστολὴν 75000 διστήλων· τὴν παραγγελίαν ταύτην ἔλαβον παρὰ τοῦ Κομητάτου τῶν Παρισίων, θὰ ἦτο δὲ προσβολὴ νὰ μὴ ἐκτελεσθῇ ἀκριβῶς· βλέπω τὰς πληρωμὰς, τὰς ὁποίας ἐκάματε πρὸς τὴν χήραν Βότσαρη καὶ τὴν χήραν Κοκκίνη· τὴν τελευταίαν ταύτην ἐνόουν νὰ ὑποδείξω, ἐπομένως θέλετε ἐγχειρίσει· αὕτῃ δλόκληρον τὴν δωρεάν, τὴν ὅποιαν εἶχον ὀρίσῃ δι' αὐτήν. Θέλω μερμνήσῃ ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ τοῦ ναυάρχου Τομπάζη. Τὰ Ἑλβετικά Κομητάτα ἀπεφάσισαν ἐπὶ τοῦ παρόντος, ὅτι ὅλα τὰ βοηθήματα θὰ στέλλωνται ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ οὕτω δὲν δυνάμεθα μέχρι νεωτέρας διαταγῆς ν' ἀναλάβωμεν τὴν ἀνατροφὴν νεαρῶν Ἑλλήνων.

Δέχθητε, Κύριε, τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ἐξαιρέτου ὑπολήψεώς μου.

Ι. Γ. Ἐυνάργος

388. Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΣ ΠΡΟΣ Δ. ΓΟΥΖΕΛΗΝ

(Αὐτόγραφον σχέδιον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς οἰκογενείας Δραγῶνα).

*Zante li 28 7/mbre/10 8/bre 1826**Al Nob. Sr Demetrio Guselli.*

Ho ricevuto con molto piacere la lettera che mi ovete scritta li cogli esemplari inchiusivi, e sono nel dovere di non ritardarvene la risposta.

L'unione di un Corpo Settinsulare per il servizio della Grecia ci fu, dal principio del concepito progetto, comunicata per parte del Sr Co. Metaxà e del nostro Sr Gio. Battista Petta.

Noi non potevamo mai credere che questo Corpo nel suo nascere presentasse il rinrescevole aspetto d'una scissura; e non è stata da noi conosciuta questa biforme composizione prima del ricevimento della sudetta vostra lettera. Bisogna dire che il vizio dominante negli animi di alcuni Capi Militari e Civili del Peloponneso e che tante sciagure cagionarono e cagionano ad una causa così innocente e di tanta importanza insieme sia assolutamente contagioso, perchè giunge perfino ad operare la sua funesta comunicazione ne' cuori dei Settinsulari, educati ed istruiti con altri principj, e forniti di que' lumi ed esperienza, che avrebbe dovuto bastare a renderneli insuscettibili, massime nella loro qualità di stranieri ad ogni oggetto e locale passione. Comincio ora a convincermi che neppur noi possiamo vantare quella superiorità, che ci lusingavamo di rinfacciare con ragione agli altri Greci, ora soltanto sortiti dal lungo servaggio degli Ottomani. Anzi per noi doppia ne diviene la vergogna ed il rossore col confronto d'essere nati quasi liberi, posti ed educati sotto civilizzati Governi, ed aventi la stessa religione e costumi. Questo è quanto si riferisce alla sensazione ben ragionevole che abbiamo provata nella conoscenza in cui ci avete posti coll'anzidetta vostra lettera.

In quanto poi alla solenne formazione di un Corpo Settinsulare che agisca contro la forza ottomana di concerto cogli altri Greci, questa fu un'idea del tutto imprudente ed impolitica in qualunque circostanza della Greca Rivoluzione. Che degl'individui privati o liberi di qualunque soggezione di fatto, faccian di se quanto più lor sembra utile e doveroso, ciò non darebbe motivo di discussione. Ma che persone soggette ad un Governo interamente e rissolutamente neutrale nella corrente guerra tra

Greci e Turchi si uniscano in corpo, e dandosi il carattere loro natio ed il titolo che la loro derivazione determina ed alleanza formino in una guerra, che il loro Governo riguarda ai suoi politici interessi straniera, questo è un passo che impegna la sua severità, e che reca in conseguenza un sommo ed irreparabile danno a quella causa, che si crede di sostenere. E come mai ad uomini, che sanno combinare e lumi e conoscenze e pratica negli affari del Mondo, poteva cadere in mente un'idea così attraversata e ferace di tanti inconvenienti? Se quest' idea per se stessa e nella sua semplicità sola può richiamare addosso il rigor delle leggi, e capovolge tutti i principj dell' ordine pubblico e del diritto delle genti, quali gelosie non susciterebbe esse ognorchè fosse formentata da influenze ed intrighi stranieri! L'argomento involgendo i più delicati, riguardi, non poteva per certo essere immaginato che da individui appartenenti ad altro cielo ed attaccati a vedute del tutto contrarie allo spirito che ci deve guidare in ogni nostra direzione. Tali essendo le nostre osservazioni oggettate da noi alli S^{ri} Co: Metaxà e Peta, furono dagli stessi assai ben valutate ed accolte, ed eravano nella persuasione che tutti li Settinsulari fossero di commune accordo penetrati di questi incontrastabili considerazioni. — Ma siamo estremamente mortificati nel vedere i nostri compatrioti pur essi divisi di opinione, di partito e, possiamo dire, di principj.

Moi non abbiamo passate provvigioni di sorte à Settinsulari in guerra. Ma come commissionati da individui forniti di virtù e umanità, abbiamo fatto passare i loro soccorsi ad individui bisognosi dell'altrui beneficenza, nel modo che da' nostri Comittenti ci fu prescritto, e con quella regolarità ed esattezza ch' esigea il caso nostro.

Il prendere la nostra condotta sotto, l'aspetto che da voi venne concepito ciò sarebbe lo stesso che affibbiarci un vestito che ci starebbe assai male sul dosso.

Ecco, o mio caro amico, la prefessione mia di fede, e quella non meno degli ottimi miei amici, i quali, lunge da formare una Commissione, Comitato o tutt' altro simile Corpo, essi non sono che individui particolari, i quali concorrono, ciaschuno per quello che può, dove si tratta di sollevare l' indigente, lo sfortunato, e l' oppresso dalle umane miserie e calamità.

Questo è quanto io vi dico in pronta risposta, e come voi il desiderate, ed abbracciandovi di cuore affettuosamente, mi dico.

Ζάκυνθος 28 Σεβρίου / 10 Σεβρίου 1826.

Τῷ Εὐγ. Κ^ο Δημητρίῳ Γουζέλλῃ.

Ἐλαβον λίαν εὐχαρίστως τὴν ἐπιστολήν, τὴν ὅποιαν μοι ἐγράψατε τῇ μετὰ τῶν ἐγκλείστων αὐτῇ ἀντιτύπων, ὁφείλω δὲ νὰ μὴ βραδύνω ν' ἀπαντήσω.

Ὁ σχηματισμὸς Ἑπτανησιακοῦ Σώματος διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἑλλάδος ἀνεκοινώθη ἡμῖν ὑπὸ τοῦ Κ^ο Κο: Μεταξὺ καὶ τοῦ ἡμετέρου Ἰω. Μπαττίστα Πέτα, ἀμα ὡς συνελήφθη τὸ σχέδιον.

Δὲν ἠδυνάμεθα νὰ πιστεύσωμεν, ὅτι τὸ Σῶμα ἐκεῖνο ἤθελε παρουσιάσει ἀμα τῇ γενέσει του ἐν ἀξιοθρήνητον θέαμα διαιρέσεως καὶ δὲν ἐγινώσκομεν τὴν διφυᾶ σύνθεσιν του πρὸ τῆς λήψεως τῆς προειρημένης ὑμετέρας ἐπιστολῆς. Ἀνάγκη νὰ εἰπωμεν, ὅτι τὸ κυρίαρχον ἐλάττωμα ἐνίων Στρατιωτικῶν καὶ Πολιτικῶν ἀρχηγῶν τῆς Πελοποννήσου καὶ τὸ ὅποῖον τόσας ἔφερε καὶ φέρει συμφορὰς εἰς ὑπόθεσιν τόσον ἱερὰν καὶ σύναμα σημαντικωτάτην, εἶναι ἀπολύτως μεταδοτικόν, ἀφοῦ ἐφθασεν ἡ ἀπαισία μετάδοσις αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας τῶν Ἑπτανησίων, ἀνατεθραμμένων μὲ ἄλλας ἀρχὰς καὶ ἐφωδιασμένων μὲ τὰ φῶτα καὶ τὴν πείραν, ἥτις ἔδει νὰ καταστήσῃ αὐτοὺς ἀνεπιδέκτους μολύνσεως, μάλιστα ἐν τῇ ιδιότητι αὐτῶν, ὡς ξένων εἰς πᾶν τοπικὸν ἀντικείμενον καὶ πάθος. Τώρα ἀρχίζω νὰ πείθωμαι, ὅτι οὐδ' ἡμεῖς δυνάμεθα νὰ καυχηθῶμεν ἐπὶ τῇ ὑπεροχῇ, ἣν ἐκολακευόμεθα, ὅτι ἠδυνάμεθα ν' ἀντιτάξωμεν δικαιωματικῶς πρὸς τοὺς ἄλλους Ἕλληνας, τοὺς νῦν μόλις ἀπαλλαγέντας τῆς μακρᾶς δουλείας τῶν Ὀθωμανῶν. Μάλιστα δὲ δι' ἡμᾶς ἡ ἐντροπὴ καὶ τὸ ἐρύθημα εἶναι διπλᾶ, διότι ἐγεννήθημεν σχεδὸν ἐλεύθεροι, ὑπαγόμενοι καὶ ἀνατραφέντες ὑπὸ πεπολιτισμένης Κυβερνήσεως, καὶ ἔχοντες τὴν αὐτὴν θρησκείαν καὶ τὰ αὐτὰ ἔθιμα. Ταῦτα ἀνάγονται εἰς τὴν λογικωτάτην συγκίνησιν, ἣν ἡσθάνθημεν ἐκ τῆς διὰ τῆς προειρημένης ἐπιστολῆς ὑμῶν μεταδοθείσης ἡμῖν εἰδήσεως.

Ὡς πρὸς δὲ τὸν ἐπίσημον σχηματισμὸν Ἑπτανησιακοῦ Σώματος, τὸ ὅποῖον νὰ ἐνεργῇ κατὰ τῆς Ὀθωμανικῆς δυνάμεως ἐκ συμφώνου μετὰ τῶν λοιπῶν Ἑλλήνων, ἡ περὶ τούτου ἰδέα ὑπῆρξεν ἐντελῶς ἀσύνητος καὶ ἀντιπολιτικὴ ἐν πάσει περιπτώσει τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως. Ὅτι ἰδιῶται ἡ πρόσωπα ἐλεύθερα οἰασθήποτε ὑποταγῆς πράττουσι πᾶν ὅ, τι θεωροῦσιν ὠφέλιμον ἢ προσήκον, τοῦτο δὲν θὰ ἔδιδεν ἀφορμὴν συζητήσεως. Ὅτι ὅμως πρόσωπα Κυβερνήσεως ἐντελῶς καὶ ἀποφασιστικῶς οὐδετέρας εἰς τὸν διεξαγόμενον μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Τούρκων πόλεμον ἐνοῦνται εἰς Σῶμα καί, ἀναλαμβά-

νοντα τὸν ἰθαγενῆ αὐτῶν χαρακτήρα καὶ τιτοφορούμενα ἐκ τῆς καταγωγῆς, συμμαχοῦσιν εἰς πόλεμον, τὸν ὅποιον ἡ Κυβέρνησις των θεωρεῖ ἀλλότριον τῶν πολιτικῶν συμφερόντων της, τοῦτο εἶναι διάδημα προκαλοῦν τὴν αὐστηρότητά της καὶ συνεπῶς προξενεῖ μεγίστην καὶ ἀνεπανόρθωτον βλάβην εἰς τὴν ὑπόθεσιν, τὴν ὁποίαν νομίζουσιν, ὅτι ὑποστηρίζουσι. Πῶς ἦτο ποτὲ δυνατόν νὰ κατέλθῃ εἰς τὸν νοῦν ἀνδρῶν, γινωσκόντων νὰ συνδυάζωσι καὶ φῶτα καὶ γνώσεις καὶ πείραν τῶν ὑποθέσεων τοῦ κόσμου, ἰδέα τόσον στρεβλὴ καὶ παραγωγὸς τόσων ἀτόπων; Ἐὰν ἡ ἰδέα αὕτη καθ' ἑαυτὴν καὶ ἐν τῇ ἀπλότητί της μόνη δύναται νὰ ἐπισύρῃ τὴν αὐστηρότητα τῶν νόμων καὶ ἀνατρέπει τὰς ἀρχὰς τῆς δημοσίας τάξεως καὶ τοῦ Διεθνoῦς δικαίου, ὁποίας δὲν θὰ διήγειρεν ἀντιζηλίας, ἐὰν ὑπεδαυλίζετα ὑπὸ ξένων ἐπιρροῶν καὶ ραδιουργιῶν! Τὸ σχέδιον τοῦτο, τὸ περιλαμβάνον λεπτότατα ζητήματα, δὲν ἠδύναντο νὰ φαντασθῶσιν εἰμὴ πρόσωπα ἀνήκοντα εἰς ἄλλον οὐρανὸν καὶ προσηλωμένα εἰς βλέψεις ἐκ διαμέτρου ἀντιθέτους πρὸς ἐκείνας, αἵτινες πρέπει νὰ ὀδηγῶσιν ἡμῶν τὰς πράξεις. Αἱ παρατηρήσεις ἡμῶν αὗται, τὰς ὁποίας ὑπεβάλομεν καὶ πρὸς τοὺς Κ^ους Κο. Μεταξὺν καὶ Πέταν ἐξετιμήθησαν πολὺ καὶ ἐγένοντο ὑπὸ τούτων ἀποδεκταί, εἰμεθα δὲ πεπεισμένοι, ὅτι πάντες οἱ Ἑπτανήσιοι εἶχον ἐγκολπωθῇ τὰς ἀναμφισβητήτους ταύτας σκέψεις. — Λυπούμεθα ὅμως τὰ μέγιστα, βλέποντες, ὅτι καὶ οἱ συμπατριῶται ἡμῶν εἶναι διηρημένοι τὰς γνώμας, τὰ κόμματα καὶ, δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, τὰς ἀρχάς.

Οὐδενὸς εἶδους προμηθείας ἀπεστείλαμεν πρὸς τοὺς ἐν πολέμῳ Ἑπτανησίους. Ὡς ἐντολοδόχοι ὅμως ἀνδρῶν ἐναρέτων καὶ φιλανθρωπῶν, διεβιδάσαμεν τὰ βοηθήματα αὐτῶν εἰς πρόσωπα δεόμενα τῆς ἀλλοτρίας εὐεργεσίας καὶ μετὰ τῆς ἀπαιτουμένης παρὰ τῆς θέσεως ἡμῶν κανονικότητος καὶ ἀκριθείας.

Τὸ νὰ θεωρῇτε τὴν ἡμετέραν διαγωγὴν ὑπὸ τὴν ἐποψιν, τὴν ὁποίαν συλλογίζεσθε, θὰ ἦτο ταῦτο ὡς ἐὰν περιεβαλλόμεθα ἔνδυμα, τὸ ὅποιον νὰ ἐφαρμόζεται κάκιστα ἐπὶ τῆς ῥάχεως ἡμῶν.

Αὕτη εἶναι, ὦ ἀγαπητέ μοι φίλε, τὸ σύμβολον τῆς πίστεώς μου, οὐχ ἦττον δὲ καὶ τῶν ἀρίστων φίλων μου, οἵτινες, μακρὰν τοῦ ν' ἀποτελώσιν Ἐπιτροπὴν, Κομητᾶτον ἢ οἷονδήποτε ἄλλο ὅμοιον Σωματεῖον, δὲν εἶναι εἰμὴ ἰδιῶται, οἱ ὅποιοι τρέχουσιν, ἕκαστος ἐφ' ὅσον δύναται, ὅπου πρόκειται νὰ βοηθήσωσι τὸν ἐνδεῆ, τὸν δυστυχῆ καὶ τὸν πάσχοντα ὑπὸ τῶν ἀνθρωπίνων ἀθλιότητων καὶ συμφορῶν.

Τοῦτο εἶναι, ὅτι σὰς λέγω πρὸς ταχεῖαν ἀπάντησιν καὶ ὥς το ἐπιθυμεῖτε, ἐναγκαλιζόμενος δ' ὑμᾶς ἀπὸ καρδίας μετ' ἀγάπης, ὑποσπμειοῦμαι.

389. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΖΑΚΥΝΘΟΥ ΠΡΟΣ Θ. ΠΕΤΡΙΝΗΝ

(Ἐπίσημον σχέδιον. Ἀριθ. 6347 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Zante, li 28 Settembre 1826

Pregiatissimo amico Petri.

Dopo d'avervi posto al giorno di tutto quanto ebbe luogo fin' alla data delle precedenti nostre, eccoci ora nel caso di aggiungervi le nostre osservazioni sopra il tenore delle lettere che vi vengono trasmesse sotto coperta dei Signori Semiani e Compagno e che teste pervenuteci sono coll' ultimo corriere da Napoli di Romania. Vi sia frattanto a notizia, che distratto il Conte Andrea Metaxà da una grave malattia sofferta e che tuttora lo confina in letto, non ha potuto egli scrivervi a norma del vostro concertato con lui, ed è per ciò, che non si può da noi fare per anco gli opportuni confronti collo scritto del Signor Zograffo e portare alla vostra conoscenza ogni nostro relativo pensiero.

Il famoso Signor Papamanoli vi scrive a lungo, ma egli ha creduto di cuoprire le sue lettere sotto la direzione dei Signori Semiani e Compagno acciò non potesse giungere a nostra cognizione il loro contenuto. Ma siccome la vostra volontà è quella, che qualunque lettera a voi diretta fossi da noi aperta e letta dov'essa si trovasse riposta, così nell' eseguire la vostra commissione, ne divenne vana la precauzione immaginata dalla vasta mente di Papamanoli.

La lettera ch' egli vi occlude aperta per il Signor Eynard fù del pari da noi letta ed ammirata. Pieno egli della sublime carica di provveditore, che altro non significa se non quella di ricevitore delle granaglie, che giungono a Napoli di Romania, egli comincia ora a far scialo della sua protezione esclusivamente verso la famiglia Mavromicali, considerata da lui come in essa concentrata tutta la Lacedemonia e tutta Sparta, quand' avrebbe dovuto meglio informarsi per conoscere che questa preeminenza è divisa fra molti altri capi di quella provincia; quantunque negar non si possa che la famiglia stessa non abbia prodotto più d' un bravo e coraggioso individuo, che vittima si rese del suo eroismo e della sua ottima intenzione. Sarebbe però cosa degna della testa di Papamanoli il voler dirigere esclusivamente a questa famiglia i soccorsi di cui abbisognano i capi militari di Maina, volendo secondare in tal guisa l'avidità di

Mavromicali e disgustare in conseguenza la popolazione di quella provincia esposta ad ogni bisogno e privazione in questi si decisivi momenti. In somma il Papamanoli, tronfio delle sue morali risorse, ebbe ormai l'abilità di formarsi un partito in Grecia e di dirigere le sue vedute al di là del suo miserabile orizzonte. Bravo, bravissimo! Esso intitola il grano da noi spedito a Napoli di Romania coll'epiteto di granaccio, lusingandosi in tal modo di giungere a porre in dubbio l'esattezza e la probità dei nostri Signori Stefano verso chi forse non per anco ebbe tempo bastante per conoscerli. Ma il sole passa dal fango e non s'imbrutta; nè li Signori Stefano avranno mai bisogno di abbassarsi a correre dietro ai delirj d'un imbecile, il quale altro non fa che succhiare le massime di que' tristi che disonorano Napoli di Romania colla loro condotta, che recarono fin ora i più funesti effetti alla più santa delle cause e finalmente colla loro influenza e vol maligno soffio del loro fiato non hanno cessato mai di ispirare la civile discordia fra i capi di quella esemplare e valorosa nazione, circondandola di tutti quei pericoli, che tendono alla sovversione di ogni ben regolato stabilimento.

Voi osserverete nella lettera del Signor Colonello Favier, scritta al Signor Eynard, quanto la presunzione e la malignità può dettare ognorchè si ponne all'impresa di nascondere l'oggetto reale di ogni suo movimento e concezione. Voi, che avete potuto convincervi coi sensi proprj e sopra luoco delle misteriose tendenze di questo tale soggetto, non avete bisogno di maggiori illustrazioni sul tenore della sudetta di lui lettera. Basterà soltanto che sappiate che tutti i soccorsi francesi sono a lui esclusivamente diretti; che egli non ne fa che una tenuissima parte a favore dei suoi fratelli d'armi non regolari per obbligarli a disciogliersi e sbandarsi, e che intanto nei fatti d'armi successi col concorso dei non regolari si attribuisce il merito esclusivo, dove ancora non ebbe che una parte subalterna.

In quanto poi al tenore della lettera che al Signor Eynard dirige il Signor Scuffo, cittadino della parte orientale della Grecia e prodotto dell'educazione degli stati del mar nero, non si può che osservare con molta curiosità lo spirito versatile ed alquanto diplomatico con cui è concepito. Lungi dal mostrare il fianco sopra i nuovi di lui affetti a favore d'una fazione che ha finora ispirato ogni sorta di discussione in seno della tribolata Grecia, si costringe a far capo d'una impresa incaminata dal principale della fazione medesima sotto l'aspetto dell'utilità

pubblica, ignorando ancora il vero scopo d'un tal movimento, il quale se è formato sul gusto dei precedenti, razion vuole che tenda alla primazia degli affari riuscibile armata mano nella prossima convocazione del Congresso Nazionale, quanto non si volesse aggiungere quello di qualche intelligenza politica, che ne formi il capitale intrigo.

Da recenti notizie giunteci ultimamente dal Peloponneso rileviamo che l'ottimo guerriero Colocotroni abbia adottato la plausibile determinazione di spedire il di lui figlio minore in Ginevra, onde vi riceva la sua educazione.

Noi ci riserviamo di accompagnare questo giovinetto alle paterne cure del Signor Eynard, quando verrà giunto in questa parte.

Null'altro ci resta a dirvi, perchè crediamo di avervi detto e ridetto fin'ora quanto basta onde farvi conoscere il vero calcolo, che da noi si fa dei vostri puri ed ingenui sentimenti; ed è che nell'uniformità dei nostri da voi agraditi chiudiamo la presente protestandovi la nostra perfetta stima e fraternevole amicizia. Addio.

Siamo alli 26 di Ottobre e privi ancora di riscontro a tutte le non brevi nostre lettere. Vi accompagniamo qui inserte quelle che per Voi ci pervennero dal Peloponneso. Aggiungiamo a queste quelle dirette per il Sig. Cav. Eynard e principalmente la nostra colle carte annessevi, sopra le quali vi preghiamo di arrestare la vostra attenzione.

Da tutte queste, e dal tenore dei giornali greci voi avrete occasione di conoscere con maggior precisione la condotta del Sig. Colonel Harcourt, non dissimile a quella di quasi tutti i Francesi, che inviati furono in Grecia dal Comitato di Parigi: *Latet anguis in herba, et intelligenti pauca.*

Cosa mai diremo del nostro celebre Papamanoli! Egli la fa da imperatore e trincia sentenze a piena mano. Sembra ch'egli siasi dato al partito di tutti quelli che tentano a screditare la vostra condotta ed i vostri rapporti. Ed a proposito di tutto questo non molto contento si mostra nelle sue lettere particolari sul conto vostro il Sig. Mavrocordato, e crediamo che non dissimili saranno i sentimenti di tutti quegli esseri perpetuamente torbidi, che sono stati espulsi nella riforma del Governo, come lo sono egualmente tutti quelli dell'attuale Governo, i quali per passioni particolari divennero ultimamente avversi ai capi mili-

tari di mare e di terra della Grecia. Ecco dove sa approfondire la sua protezione lo scimunito Papamanoli, che ora in Grecia sostiene le vostre veci. In quanto a noi, e questo e quelli ci muovono colle loro pretenzioni talora il riso e talora la compassione. Finalmente è giunto in questa parte il figlio del Generale Colocotroni, ed esso verrà da noi spedito in Ginevra, terminata che sia la sua quarantena, onde ivi perfezionare la sua educazione; sicuri essendo che il nostro Signor Cav. Eynard non mancherà in tale occasione di prestargli il suo appoggio e tutta quell'attenzione che esige il lodevole oggetto di questo suo viaggio.

Nulla vi diciamo intorno la frivola discussione, che ebbe luogo ultimamente per parte dal Governo Greco sul proposito di una picciola parte di viveri spedita da noi ai bravi di Maina, ed alla consegnazione di Colocotroni, e su di che non abbiamo mancato dall'addottato metodo di darne parte al sudetto Governo. Da quanto diciamo al Cav. Eynard sopra tale articolo, e dalla lettura del carteggio che noi vi occludiamo, voi sarete nel caso di conoscere perfettamente, quanto ridicola ed infondata sia stata la rimostranza fatta a noi dal Governo stesso, e quali siano le ragioni solide ed evidenti che danno alla stessa vittorioso incontro. Ma se per disgrazia noi ci mettiamo in capo di destinare in giudice nostro il vostro Papamanoli, noi saremo iti e spacciati.

Compiacetevi per amor del cielo di rispondere categoricamente a tutte le nostre lettere e se fia possibile di restituirvi a questa parte, poichè crediamo il vostro ritorno di non picciola importanza.

Aggradite frattanto i sensi della nostra stima e della nostra più cordiale affezione.

Vostri cordiali e sinceri amici.

Il piego pel Sig. Cav. Eynard è composto da una lettera nostra con cinque documenti numerati dal numero 1 fino al 5.

Da una lettera del Generale Colocotroni,

da una detta di Coletti,

da una detta del Governo particolare di Sparta,

da un piego colla direzione del Sig. Eynard con entrovi una per esso del Governo Greco, composta da cinque carte (una per esso del Sig. Mavrocordato con entrovi un'altra per il Sig. Marcet, una per esso di Scuffo, una del Sig. Mavrocordato per il Sig. Marcet con un documento, una del Sig. Mavrocordato per il Sig. Caradjà) due del Sig. Mavrocordato per metropolita Ignacio, due lettere coll'indirizzo del Sig. Baloti,

due pieghe con gazzette e due lettere, il tutto alla vostra direzione. Da tutto questo è composto il piego nostro accompagnato colla presente lettera.

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Ζάκυνθος 28 Σεπτεμβρίου 1826

Ἀξιότιμε φίλε Πετρίνη,

Ἀφοῦ κατεστήσαμεν ὑμᾶς ἐνήμερον περὶ πάντων τῶν μέχρι τῆς ἡμέρας τῶν τελευταίων ἡμῖν ἐπιστολῶν συμβάντων, εἵμεθα νῦν εἰς θέσιν νὰ προσθέσωμεν τὰς ἡμετέρας παρατηρήσεις ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενον, αἵτινες περιήλθον ἡμῖν διὰ τοῦ τελευταίου ἐκ Ναυπλίου ταχυδρομείου ἐντὸς φακέλλου τῶν Κυρίων Σημίανη καὶ Συντροφίας. Ἐν τούτοις ἔστω πρὸς γνῶσιν ὑμῶν, ὅτι ὁ κόμης Ἀνδρέας Μεταξᾶς, ἐμποδιζόμενος ὑπὸ βαρείας ἀσθενείας, ἐξ ἧς ἔπαθε καὶ ἤτις κρατεῖ ἀκόμη αὐτὸν εἰς τὴν κλίνην, δὲν ἠδυνήθη νὰ γράψῃ ὑμῖν, κατὰ τὰ μεταξὺ ὑμῶν συμπεφωνημένα, ἔνεκα δὲ τούτου ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα εἰσεῖτι νὰ ποιήσωμεν τὰς προσηκούσας παραβολὰς μὲ τὸ ἔγγραφον τοῦ κυρίου Ζωγράφου καὶ νὰ φέρωμεν εἰς γνῶσιν ὑμῶν πάσας τὰς σχετικὰς ἡμετέρας σκέψεις.

Ὁ περίφημος κύριος Παπαμανώλης σὰς γράφει ἐκτενῶς, ἔκρινεν ὁμως εὐλογον νὰ καλύψῃ τὰς ἐπιστολάς του ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῶν Κυρίων Σεμίανη καὶ Συντροφίας, ἵνα μὴ δυνήθῃ νὰ περιέλθῃ εἰς γνῶσιν ἡμῶν τὸ περιεχόμενον αὐτῶν. Ἐπειδὴ ὁμως ὑμετέρά θέλησις εἶναι ὅπως ἀνοίγωμεν καὶ ἀναγινώσκωμεν πᾶσαν πρὸς ὑμᾶς ἀπευθυνομένην καὶ ὅπου δὴποτε εὐρισκομένην ἐπιστολήν, οὕτως, ἔνεκα τῆς ἐκτελέσεως τῆς ὑμετέρας ἐντολῆς, ἀπέβη ματαία ἡ ὑπὸ τῆς εὐρείας διανοίας τοῦ Παπαμανώλη ἐπινοηθεῖσα προφύλαξις. Ἐπίσης ἀνεγνώσαμεν καὶ ἐθαυμάσαμεν τὴν ἐν τῇ πρὸς ὑμᾶς ὑπάρχουσαν ἐσωκλειστον διὰ τὸν Κύριον Ἐὐνάρδον. Ὑπερήφανος διὰ τὸ ὑψηλὸν ἀξίωμα χορηγητοῦ, τὸ ὁποῖον οὐδὲν ἄλλο σημαίνει ἢ παραλήπτῃ τῶν εἰς Ναύπλιον ἀφικνουμένων σιτηρῶν, ἀρχίζει νὰ διαθέτῃ ἀφειδῶς τὴν προστασίαν του ἀποκλειστικῶς ὑπὲρ τῆς οἰκογενείας Μαυρομυχάλη, ἣν θεωρεῖ ὡς συγκεντροῦσαν ἐν ἑαυτῇ ἅπασαν τὴν Λακεδαίμονα καὶ τὴν Σπάρτην, ἐνῶ θὰ ἠδύνατο νὰ πληροφρηθῇ κάλλιον, καὶ νὰ μάθῃ, ὅτι ἡ τοιαύτη ὑπεροχὴ διανέμεται μεταξὺ πολλῶν ἄλλων ἀρχηγῶν τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης, μολονότι οὐδεὶς δύναται ν' ἀρνηθῇ, ὅτι ἡ οἰκογένεια ἐκείνη παρήγαγε πλείονα ἀνδρεῖα καὶ γενναῖα πρόσωπα, γενόμενα θύματα τοῦ ἡρωϊσμοῦ καὶ τῆς ἀρίστης προαιρέσεώς των. Εἶναι ὁμως πρᾶξις ἀνταξία τῆς κεφαλῆς τοῦ Παπα-

μανώλη τὸ νὰ θέλῃ ν' ἀποστέλλῃ ἀποκλειστικῶς πρὸς τὴν οἰκογένειαν ταύτην τὰ βοηθήματα, τῶν ὁποίων ἔχουσιν ἀνάγκην οἱ στρατιωτικοὶ ἀρχηγοὶ τῆς Μάνης, θέλων οὕτω νὰ ὑποδοθῇ τὴν ἀπληστίαν τοῦ Μαυρομηχάλη καὶ συνεπῶς νὰ δυσαρεστῇ τοὺς κατοίκους τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης, τοὺς ἐκτεθειμένους εἰς πᾶσαν ἀνάγκην καὶ στέρησιν κατὰ τὰς κρίσιμους ταύτας στιγμὰς, οὐχ ἦττον ὁ Παπαμανώλης, ἐπαιρόμενος ἐπὶ τοῖς ἡθικοῖς πόροις του, ἔσχε τὴν ἱκανότητα νὰ σχηματίσῃ ἴδιον κόμμα ἐν Ἑλλάδι καὶ ν' ἀπευθύνῃ τὰς βλέψεις του πέραν τοῦ ἀθλίου ὀρίζοντος. Εὖγε, τρίς εὖγε! Οὗτος ἀποδίδει εἰς τὸν ὕψ' ἡμῶν ἀποστελλόμενον εἰς Ναύπλιον σίτον τὸ ἐπιθετον παληγοσιτάρι, κολακευόμενος, ὅτι θὰ θέσῃ ἐν ἀμφιβόλῃ τὴν ἀκρίδειαν καὶ τὴν ἐντιμότητα τῶν ἡμετέρων Κυρίων Στεφάνου, τοὺς ὁποίους ἴσως δὲν ἔλαβεν εἰσέτι ἐπαρκῆ χρόνον νὰ γνωρίσῃ. Ὁ ἥλιος ὅμως διέρχεται διὰ τοῦ βορβόρου καὶ δὲν κηλιδοῦται, οὔτε οἱ Κύριοι Στεφάνου θὰ λάθωσί ποτε ἀνάγκην νὰ ταπεινωθῶσιν, ἵνα τρέξωσι κατόπιν τῶν παραληρημάτων ἐνὸς μωροῦ, ὅστις οὐδὲν ἄλλο πράττει ἢ νὰ ἐγκολπῶται τὰ διδάγματα τῶν ἀθλίων ἐκείνων, οἵτινες ἀτιμάζουσι τὸ Ναύπλιον διὰ τῆς διαγωγῆς των, ἐπήνεγκον ἀπαισιώτατα ἀποτελέσματα εἰς τὴν ἱερωτέραν τῶν ὑποθέσεων καί, ἐπὶ τέλους, διὰ τῆς ἐπιρροῆς των καὶ διὰ τῆς δυσώδους ἀναπνοῆς των δὲν ἐπαυσαν νὰ ἐμπνέωσι τὴν διχόνοιαν μεταξὺ τῶν ἀρχηγῶν τοῦ παραδειγματικοῦ καὶ ἀνδρείου ἐκείνου ἔθνους, περιστοιχίζοντες αὐτὸ δι' ὧν τῶν κινδύνων, οἵτινες τείνουσιν εἰς τὴν ἀνατροπὴν παντὸς καλῶς διωργανωμένου ἰδρύματος.

Θέλετε μάθει ἐκ τῆς πρὸς τὸν Κύριον Ἐυνάρδον γραφείσης ἐπιστολῆς τοῦ Κυρίου Συνταγματάρχου Φαδιέρου τί δύναται ἡ ἀλαζονεία καὶ ἡ μοχθηρία νὰ ὑπαγορεύσωσιν, ὅσας ἐπιχειρήσωσι ν' ἀποκρύψωσι τὸν πραγματικὸν σκοπὸν παντὸς κινήματος καὶ σχεδίου των. Ἦδυνήθητε νὰ πεισθῇτε ἰδίαις αἰσθήσεσι καὶ ἐπὶ τόπου περὶ τῶν μυστηριωδῶν τάσεων τοῦ ὑποκειμένου τούτου καὶ δὲν ἔχετε ἀνάγκην περισσοτέρων διαφωτίσεων τῆς προειρημένης ἐπιστολῆς του. Ἀρκεῖ μόνον νὰ μάθητε, ὅτι πάντα τὰ γαλλικὰ βοηθήματα διευθύνονται ἀποκλειστικῶς πρὸς αὐτόν, ὅτι οὗτος δὲν διαθέτει ἢ ἐλάχιστον μέρος ὑπὲρ τῶν ἐν ὅπλοις ἀδελφῶν των, τῶν μὴ τακτικῶν, ὅπως ὑποχρέωσιν αὐτοὺς νὰ διαλυθῶσι καὶ νὰ διασκορπισθῶσι καὶ ὅτι εἰς τὰς μάχας, τὰς συμβάσας τῇ συνδρομῇ τῶν μὴ τακτικῶν, ἀντιποιεῖται πάντα τὸν ἔπαινον ἀποκλειστικῶς καὶ ἂν ἔτι δὲν μετέσχε τῆς μάχης ὥς πρωταγωνιστής.

Ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενον τῆς ἐπιστολῆς, τὴν ὁποίαν ἀπευθύνει πρὸς τὸν Κύριον Ἐυνάρδον ὁ Κύριος Σκοῦφος, πολίτης τοῦ ἀνατολικοῦ μέρους τῆς Ἑλλάδος καὶ προῖδν τῆς ἀνατροφῆς τῶν Κρατῶν τῆς Μαύρης Θαλάσσης, δὲν δύναται τις ἢ νὰ παρατηρήσῃ μετὰ

πολλῆς περιεργείας τὸ εὐστροφον καὶ πως διπλωματικὸν πνεῦμα, μεθ' οὗ ἡ ἐπιστολὴ εἶναι συντεταγμένη. Μακρὰν τοῦ νὰ ἐπιδεικνύῃ τὰ νέα αἰσθηματὰ τοῦ ὑπὲρ πατρίας, ἥτις ἐνέπνευσε παντοειδεῖς διχονοίας ἐν τῇ κακουχομένῃ Ἑλλάδι, ἀναγκάζεται ν' ἀρχίσῃ ἐπιχειρήσιν, εὐρισκομένην ἐν ἐκτελέσει ὑπὸ τοῦ ἀρχηγοῦ αὐτῆς τῆς πατρίας ὑπὸ τὴν ὄψιν τῆς δημοσίας ὠφελείας, ἀγνοῶν εἰσέτι τὸν ἀληθῆ σκοπὸν τοῦ τοιούτου κινήματος, τὸ ὅποιον, ἐὰν ἐπιχειρεῖται μὲ τὰς διαθέσεις τῶν προηγουμένων, τείνει, κατὰ λογικὴν συνέπειαν, εἰς τὴν ἀρχηγίαν τῶν ὑποθέσεων, ἐπιτευκτέαν διὰ τῶν δπλων κατὰ τὴν προσεχῇ συνέλευσιν τοῦ Ἐθνικοῦ Συνεδρίου, ἐὰν ἔτι δὲν ὑποτεθῇ πολιτικὴ τις συνεννόησις, ἀποτελοῦσα τὴν κυρίαν ραδιοργάνωσιν.

Ἐκ προσφάτων εἰδήσεων, μεταβιβασθεῖσιν ἡμῖν ἐκ Πελοποννήσου, μαθάνομεν, ὅτι ὁ ἀριστος πολεμιστὴς Κολοκοτρώνης ἀπεφάσισεν ἀξιεπαίνως ν' ἀποστείλῃ τὸν νεώτερον υἱὸν τοῦ εἰς Γενεύην, ὅπως ἀνατραφῇ ἐκεῖ. Ἐπιφυλασσόμεθα νὰ συστήσωμεν εἰς τὴν πατρικὴν μέριμναν τοῦ Κυρίου Εὐνάρδου τὸν νεανίαν τοῦτον, ὅταν φθάσῃ ἐνταῦθα.

Οὐδὲν ἀπομένει νὰ εἰπωμεν, διότι φρονοῦμεν, ὅτι εἴπομεν καὶ ἐπανελάβομεν μέχρι τοῦδε, ὥστε νὰ γνωρίσητε τὴν ὑφ' ἡμῶν ἐκτίμησιν τῶν ὑμετέρων ἀγῶν αἰσθημάτων καὶ μετὰ τῶν ὁμοίων πρὸς ἡμᾶς αἰσθημάτων κλειόμεν τὴν παροῦσαν, ἐκδηλοῦντες τὴν ἡμετέραν πλήρη ἐκτίμησιν καὶ ἀδελφικὴν φιλίαν. Χαίρετε.

Εἴμεθα εἰς τὰς 26 Ὀκτωβρίου καὶ στερούμεθα ἀκόμη ὑμετέρας ἀπαντήσεως εἰς πάσας τὰς οὐχὶ βραχείας ἐπιστολάς ἡμῶν. Ἐσκληόμεν ἐν τῇ παρούσῃ ὅσας περιῆλθον εἰς χεῖρας ἡμῶν δι' ὑμᾶς ἐκ Πελοποννήσου, προσθέτοντες καὶ τὰς διὰ τὸν Κ^{ον} Εὐνάρδον καὶ ἰδίως τὴν ἡμετέραν μετὰ τῶν συνημμένων ἐγγράφων, ἐφ' ἧς παρακαλοῦμεν ὑμᾶς νὰ ἐπιστήσητε τὴν προσοχὴν ὑμῶν.

Ἐξ ὧν τῶν ἐπιστολῶν τούτων καὶ ἐκ τῶν ἑλληνικῶν ἐφημερίδων θέλετε δυνηθῇ νὰ γνωρίσητε μετὰ μελζονος ἀκριθείας τὴν διαγωγὴν τοῦ Κ^{ον} Συνταγματάρχου Ἀρκούρ, μὴ παραλλασσοῦσης σχεδὸν τῆς διαγωγῆς ὧν τῶν Γάλλων, τῶν ἀποσταλέντων εἰς τὴν Ἑλλάδα ὑπὸ τοῦ Κομητάτου τῶν Παρισίων. «Φεῖδι κρύβεται σὰ χόρτα» καὶ «τῶν φρονίμων ὀλίγα».

Τί πλέον νὰ εἰπωμεν περὶ τοῦ περιφήμου Παπαμανώλη μας! Πράττει ὡς αὐτοκράτωρ καὶ ἐκδίδει ἀποφάσεις μὲ τὰς δύο χεῖρας. Φαίνεται, ὅτι ἐδόθη εἰς τὸ κόμμα ὧν ἐκείνων, ὅτινες προσπαθοῦσι ν' ἀμαυρώσωσι τὴν διαγωγὴν ὑμῶν καὶ τὰς ὑμετέρας ἀναφοράς.

Προκειμένου δὲ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ὁ Κ^{ος} Μαυροκορδάτος δὲν δείκνυται πολὺ εὐχαριστημένος ἐξ ὑμῶν εἰς τὰς ἰδιαιτέρας

ἐπιστολάς του, νομίζομεν, ὅτι δὲν θὰ εἶναι διάφορα τὰ αἰσθήματα ὄλων ἐκείνων τῶν διηνεκῶς ταραχοποιῶν ὑποκειμένων, τὰ ὅποια ἐξεδιώχθησαν διὰ τῆς μεταρρυθμίσεως τῆς Κυβερνήσεως, ὡς εἶναι καὶ τὰ ὑποκείμενα τῆς ἐνεστώσης Κυβερνήσεως, τὰ ὅποια, ἕνεκα ἰδιαιτέρων των παθῶν ἐγένοντο ἐσχάτως μισητὰ εἰς τοὺς στρατιωτικούς ἀρχηγοὺς τῆς Ἑλλάδος τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης. Ἴδου ποῦ ἐπιδαφιλεῖ τὴν προστασίαν τοῦ ὁ μωρὸς Παπαμανώλης, ὅστις ἐκτελεῖ τὰ ὑμέτερα καθήκοντα ἐν Ἑλλάδι. Ὡς πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὗτος καὶ ἐκεῖνοι προκαλοῦσι διὰ τῶν ἀξιώσεων των ὅτε μὲν τὸν γέλωτα, ὅτε δὲ τὸν οἰκτον.

Ἐπὶ τέλους ἐφθασεν ἐδῶ ὁ υἱὸς τοῦ Στρατηγοῦ Κολοκοτρώνη, ὅστις θέλει ἀποσταλῆ ὑφ' ἡμῶν εἰς Γενεύην, ἅμα ὡς τελειώσῃ ἡ κάθασις του, ἵνα τελειοποιήσῃ ἐκεῖ τὴν ἀνατροφὴν του, εἰμὲθα δὲ βέβαιοι, ὅτι ὁ ἡμέτερος Κύριος Ἴππ. Ἐυνάρδος δὲν θέλει λείψῃ νὰ τῇ παράσχῃ τὴν προστασίαν του καὶ πᾶσαν τὴν προσοχὴν, ἣν ἀπαιτεῖ ὁ ἀξιέπαινος σκοπὸς τοῦ ταξιδίου του.

Οὐδὲν λέγομεν ὑμῖν ὡς πρὸς τὴν ἀσήμαντον συζήτησιν, τὴν γενομένην ἐσχάτως ἐκ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως διὰ μικρὰν ποσότητα ζωοτροφῶν, ἀποσταλῆσθ ὑφ' ἡμῶν εἰς παραλαβὴν τοῦ Κολοκοτρώνη διὰ τοὺς ἀνδρείους τῆς Μάνης καὶ περὶ τῶν ὁποίων δὲν ἀπεμακρύνθημεν τῆς παραδεδεγμένης μεθόδου τοῦ νὰ εἰδοποιήσωμεν τὴν Κυβέρνησιν. Ἐξ ὧσων γράφομεν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου πρὸς τὸν Ἴππ. Ἐυνάρδον καὶ ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῆς ἐγκλείστου ἀλληλογραφίας θέλετε δυνηθῆ νὰ γνωρίσητε καθ' ὅλοκληρίαν, πόσον γελοία καὶ ἀδάσιμος εἶναι ἡ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως γενομένη ἐπίπληξις ἡμῶν καὶ τίνες οἱ ἰσχυροὶ καὶ πρόδηλοι λόγοι οἱ καθιστῶντες ἀκαταμάχητον τὴν εἰς αὐτὴν ἀπάντησιν. Ἐὰν ὁμῶς, κατὰ δυστυχίαν, σκεφθῶμεν νὰ καταστήσωμεν ἡμέτερον δικαστὴν τὸν Παπαμανώλην, καλὰ ξεμπερδέματα.

Εὐαρεστήθητε δι' ἀγάπην Θεοῦ ν' ἀπαντήσητε κατηγορηματικῶς εἰς ὅλας τὰς ἐπιστολάς ἡμῶν καί, εἰ δυνατόν, νὰ ἐπανέλθητε, διότι θεωροῦμεν οὐ μικρὰς σημασίας τὴν ἐπάνοδον ὑμῶν.

Δέχθητε ἐν τούτοις τὴν ἑκφρασιν τῆς ἡμετέρας ἐκτιμήσεως καὶ ἐγκαρδιωτάτης ἀγάπης.

Ὑμέτεροι ἐγκάρδιοι καὶ εἰλικρινεῖς φίλοι

Ὁ φάκελλος διὰ τὸν Κ^{ον} Ἴππ. Ἐυνάρδον σύγκειται ἀπὸ μίαν ἐπιστολὴν ἡμῶν μετὰ πέντε ἐγγράφων ὑπὸ τοὺς ἀριθμοὺς 1 ἕως 5, — ἀπὸ μίαν ἐπιστολὴν τοῦ Στρατηγοῦ Κολοκοτρώνη, — ἀπὸ ὁμοίαν τοῦ Κωλέττη — ἄλλην τῆς ἰδιαιτέρας Κυβερνήσεως τῆς Σπάρτης — ἀπὸ φάκελλον μὲ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Κ^{ον} Ἐυνάρδου, περιέχοντα ἐπιστολὴν δι' αὐτὸν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, συγκειμένην ἐκ πέντε

φύλλων — ἐπιστολὴν δι' αὐτὸν τοῦ Κ^{ου} Μαυροκορδάτου μετ' ἄλλης διὰ τὸν Κ^{ον} Μαρσέ — μίαν δι' αὐτὸν τοῦ Σκούφου — μίαν τοῦ Κ^{ου} Μαυροκορδάτου διὰ τὸν Κ^{ον} Μαρσέ μεθ' ἐνὸς ἐγγράφου — μίαν τοῦ Κ^{ου} Μαυροκορδάτου διὰ τὸν Κ^{ον} Καρατζᾶν — δύο τοῦ Κ^{ου} Μαυροκορδάτου διὰ τὸν Μητροπολίτην Ἰγνάτιον.

Ἀπὸ τρεῖς ἐπιστολάς μετ' τὴν διεύθυνσιν τοῦ Κ^{ου} Βαλότη.

Ἀπὸ δύο φακέλλους μετ' ἐφημερίδας καὶ δύο ἐπιστολάς, τὰ πάντα ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν ὑμῶν. Ἐξ ὧν τούτων σύγκειται ὁ ἡμέτερος φάκελλος, συνοδευόμενος ὑπὸ τῆς ἐπιστολῆς ὑμῶν.

(Ν Ο Ε Μ Β Ρ Ι Ο Σ)

390. ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΕΞ ΑΓΚΩΝΟΣ ΠΡΟΣ Δ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα).

Ancona 26 9/bre 1826

Mio caro Conte Roma.

La mia partenza da Corfù deve esserti a cognizione. Fui fortunato nel mio viaggio col nostro bravo Capitan Pollovich, amico mio e tuo. Non puoi immaginarti, quanto sia stato delizioso il nostro viaggio fatto in cinque giorni per la bravura ed esperienza marittima del nostro prelodato Cap. Pollovich. Non vi era giorno, in cui non fosse portato inanzi il tuo nome come testo virtuoso del famoso Confucio. Si parlava di te con pienezza di soddisfazione. Pollovich intuonava ed il vostro Dr Roni(?) finiva il cantico delle tue lodi. Bada bene di assistere sempre il Pollovich in tutti gli suoi affari come i tuoi proprj. Bada bene di essergli sempre utile, perchè egli tutto merita. È leale al pari di te, è probo ed integro come la tua anima sacra che così bene sapesti alimentare nei dogmi della dolcezza e nel culto di Salomone. Ti sarò molto grato se tu spiegherai un interesse particolare per lui; così retribuirai tu come mio amico al comune amico Pollovich quello che non potei qui fargli'io come straniero e nuovo a questo buon paese d'Ancona.

Fra otto giorni passerò a Bologna, ove starò un mese, indi sarò per la Toscana, ove farò una dimora di sei mesi almeno, finita la quale, di nuovo mi avrai nell' sonio fra il mese di 8/bre futuro. Se tu vuoi qualche cosa da me stando in Toscana, potrai scrivermi a Livorno, ove mi fermo mezz'anno per far compagnia a mio fratello ivi domiciliato da molti anni. Tu hai diritti

alla mia piena amicizia e puoi esercitarli a piacimento. Io credo di averne altrettanto sopra di te, che ora e sempre riporto sopra il nostro eccellente Pollovich, che tanto vi ama e stima, e che tanto nuovamente raccomando al tuo cuore e alla tua amicizia, poichè il di lui bene mi preme quanto il mio proprio. Sta sano, addio

Ama il tuo vero amico

Nicolò D. Roni(?)

Al Nobile e chiarissimo Sigr. Dionisio Conte Roma. Zante

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Ἀγκῶν 14/26 Νοεμβρίου 1826.

Ἀγαπητέ μοι Κόμη Ρώμα

Ἡ ἀναχώρησίς μου ἐκ Κερκύρας θὰ σοι εἶναι γνωστή. Ὑπῆρξα εὐτυχὴς ταξειδεύσας μὲ τὸν καλὸν πλοίαρχον Πόλλοβικ, φίλον μου καὶ ἰδικόν σου. Δὲν δύνασαι νὰ φαντασθῇς πόσον ὑπῆρξεν εὐχάριστος ὁ πλοῦς ἡμῶν, ὃν διηγύσαμεν ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἕνεκεν τῆς γενναιότητος καὶ τῆς ναυτικῆς πείρας τοῦ ἄνω εἰρημένου πλοίαρχου Πόλλοβικ. Δὲν παρήρχετο ἡμέρα χωρὶς ν' ἀναφέρωμεν τὸ ὄνομά σου, ὡς ἐνάρετον δείγμα τοῦ περιφήμου Κονφουκίου. Ἐγένετο λόγος περὶ σοῦ μετὰ πλήρους εὐαρεσκείας. Ὁ Πόλλοβιτς ἤρχιζε καὶ ὁ ὑμέτερος Δόκτωρ Ρόνυ (;) ἐτελείωνε τὸν ὕμνον τῶν πρὸς σέ ἐπαίνων. Πρόσεξε καλὰ νὰ περιποιῇσαι τὸν Πόλλοβιτς εἰς ὅλας τὰς ὑποθέσεις του ὡς διὰ τὰς ἰδικὰς σου. Πρόσεξε καλὰ νὰ τῇ εἶσαι πάντοτε ὡφέλιμος, διότι τὸ ἀξιῖται εἶναι εἰλικρινὴς ὅπως σύ, εἶναι ἐντιμος καὶ καλὸς ὅπως ἡ ψυχὴ σου ἡ ἀγία, τὴν ὅποιαν τόσον καλῶς ἐγνώρισες νὰ διαθρέψῃς εἰς τὰ δόγματα τῆς ἡπιότητος καὶ τῆς λατρείας τοῦ Σολομῶντος. Θὰ σοι εἶμαι εὐγνώμων ἂν ἀναπτύξῃς ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον περὶ αὐτοῦ· οὕτω θὰ παράσχῃς σὺ ὡς φίλος μου πρὸς τὸν κοινὸν φίλον μας Πόλλοβικ, ὅτι δὲν ἠδυνήθην νὰ τῇ κάμω ἐγὼ ὡς ξένος καὶ νέος εἰς τὸν καλὸν τοῦτον τόπον τοῦ Ἀγκῶνος.

Μετὰ ὁκτὼ ἡμέρας θὰ μεταβῶ εἰς Βολωνίαν, ὅπου θὰ παραμείνω ἓνα μῆνα, κατόπιν εἰς Τοσκάνην, ὅπου θὰ διαμείνω ἐξ τοῦλάχιστον μῆνας, καὶ εἶτα θὰ ἔλθω καὶ πάλιν εἰς τὸ Ἴόνιον κατὰ τὸν ἐρχόμενον 8/ερίον. Ἄν θέλῃς τίποτε ἀπὸ ἐμέ, ὅταν θὰ εὐρίσκωμαι εἰς Τοσκάνην, δύνασαι νὰ μοῦ γράψῃς εἰς Λιδόρνον, ὅπου θὰ σταματήσω ἡμισυ ἔτος, ὅπως κάμω συντροφίαν εἰς τὸν ἀδελφόν μου, κατοικοῦντα ἐκεῖ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν.

Σὺ ἔχεις δικαίωματα εἰς τὴν πλήρη φιλίαν μου καὶ δύνασαι νὰ τὰ ἐνασκήσης κατ' ἀρέσκειαν, ἐγὼ νομίζω, ὅτι ἔχω ἄλλα τόσα ἐπὶ σοῦ, τὰ ὁποῖα τώρα καὶ πάντοτε μεταβιδάζω εἰς τὸν ἀριστον φίλον μου Πόλλοδικ, ὅστις τόσον σᾶς ἀγαπᾷ καὶ ἐκτιμᾷ καὶ τὸν ὁποῖον καὶ πάλιν συνιστῶ εἰς τὴν καρδίαν σου καὶ τὴν φιλίαν σου, ἐπειδὴ τὸ καλὸν αὐτοῦ μ' ἐνδιαφέρει ὅσον καὶ τὸ ἰδικόν μου.

Ὑγίαινε, χαῖρε. Ἀγάπα τὸν ἀληθῆ φίλον σου

Νικόλαον Δ^{ος} Ρόνυ (;)

Εἰς τὸν εὐγενῆ καὶ διαπρεπέστατον Κ^{ον} Διονύσιον Κόμητα Ρώμαν.
Ζάκυνθον.

391. Α. ΠΑΠΟΥΤΖΑΛΟΒ ΠΡΟΣ Δ. ΡΩΜΑΝ

(Πρωτότυπον ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ρώμα).

Σεβασμιώτατε καὶ λατρευτέ μοι κύριε ! Φιλάνθρωπε Κόμη Διονύσιε !

Χαρὰ καὶ λύπη, τὰ δύο μεμιγμένα, κάμουν τὴν καρδίαν μου νὰ ἀγωνίζεται καθ' ὑπερβολὴν χαρά, διότι ἀγαθὴ τύχη ἀνέλαβον ἀπὸ τὴν δυσίατον λειεντερίαν ἡμερῶν τεσσαράκοντα πέντε· λύπη δὲ ἐπειδὴ κ' ἐτοιμος ὢν καθ' ὅλα ν' ἀναχωρήσω διὰ τὴν γῆν τῶν ἀγώνων, μὲ ἐλλείπονται μερικοὶ θεοὶ ἀργυροὶ· δὲν ἐκτείνομαι, ὥς ὅτι οἶδα πρὸς ποῖον ἐξομολογοῦμαι· δὲν ῥητορεύω, διότι γνωρίζω ὅτι παρομοία ἐπιστήμη, ἔχει σύμφυτον τὴν σοφιστικὴν· δὲν κολακεύω, ἐπειδὴ ἀδικῶ κ' ἐμαυτόν, καὶ συμπάθειαν ἀνδρὸς ἐπισήμου καὶ κατὰ ὄνομα καὶ κατὰ πρᾶγμα, ὁποῖος εἴσθε ὑμεῖς ! ! Τὸ πολύπλοκον ἀμφίδιπλον μ' ἐκατεμπερδεύει, καὶ μεγάλως, εἴτε ἐκουσίως εἴτε οὐ, αἱ παρελθούσαι ἡμέραι τῆς ζωῆς μου ἐν τῇ Ἑλλάδι ἀπέδειξαν, καὶ ἡ μικρὴ χρονικὴ ᾧδε περίοδος μου, ἐγνωστοποίησε τὸ πικρὸν ἢ γλυκὺ τοῦ ἡθικοῦ μου τρόπου.

Πιστεύω νὰ ἔχω τὸ σκέπος τῆς· πιστεύω τὴν ἐσχάτην πρὸς ἐμὲ γενναιοψυχίαν σας· κ' ἐλπίζω νὰ μὴν ἀποξενωθῶ τῆς δεήσεώς μου καὶ ἀνάγκης, μὲ εἴτι καὶ ὅπως εὐδοκεῖτε, εὐδοκεῖτε, εὐδοκεῖτε· διὰ νὰ εἰσέλθω σήμερον εἰς τὸ πλοῖον, ναί ! ὀρκοῦμαι τὴν κοινοσωτήριον ὑγίαν τῆς καταπλουτοῦντές με καὶ μὲ τὰς προσκυνητάς μοι διαταγὰς τῆς· εἰμὶ περὶ πλέον ὅλος τῆς ὑμετέρας ἐκλαμπρότητος ὅλος ὅλος παρ' εὐπειθέστατος καὶ ταπεινότατος δοῦλος

Ἀναστάσιος Παπουτζάλοβ

Ζάκυνθος 1826 τῇ 15 9βρίου

Τῷ Ἐκλαμπροτάτῳ Κυρίῳ Κ^{ον} Διονυσίῳ τῷ φιλογενεστάτῳ
Κόμητι Ρώμας.
Ζάκυνθον.

(ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ)

392. Β. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ ΠΡΟΣ Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

(Πρωτότυπον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς οἰκογ. Δραγώνα).

Corfu, 5/17 10/br 1826¹*Mio Sigre*

Le sono particolarmente obbligato per le lettere speditemi, quantunque fossero di antica data. La lentezza della corrispondenza procura sensibile danno alle cose Nazionali, e a questa lentezza è pure attribuibile la richiesta che ebbi qui di proviggionare il Castello Clumuzzi, che credo sia l'antico Castello Torinese. A lei particolarmente raccomando l'inchiusa per lei e per li Sig^{ri} Roma e Stefano, e mi obbligherà infinitamente facendomi sapere ciò che giudicarono conveniente di fare.

Le manderei la copia della lettera del Governo su tale soggetto, se il tempo mi bastasse o se mi servissi d'altra mano per tali corrispondenze, affinchè potesse conoscersi e da lei e degli altri Sig^{ri} la viva e mi sembra ragionevole premura di proviggionare un punto forte, e giudicato molto interessante per tutta quella parte del Peloponeso.

Vi auguro continuando li suoi pregiati comandi ed ho l'onore di essere

Suo umilissimo servo

Capodistria

P. S. Le inchiudo la lettera mia in risposta al Sig^r Sissini comandante del Castello, a sigillo volante, affinchè ne prenda conoscenza.

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Κέρκυρα 5/17 Δεκεμβρίου 1826

Κίχιέ μοι,

Σὰς εἶμαι ἐξαιρετικῶς ὑπόχρεως διὰ τὰς σταλείσας μοι ἐπιστολάς, μολονότι αὐταὶ εἶναι παλαιᾶς χρονολογίας. Ἡ βραδύτης τῆς ἀνταποκρίσεως φέρει ἐπαισθητὴν βλάβην εἰς τὰς ἐθνικὰς ὑποθέσεις καὶ εἰς τὴν βραδύτητα ταύτην ἀποδοτέον τὴν γενομένην μοι αἴτησιν

¹ Ἐνδεχόμενος τοῦ ἰταλικοῦ πρωτοτύπου δημοσιεύεται τὸ ἔγγραφο τοῦτο ἐκ νέου (ἴδε καὶ σελ. 569).

νά τροφοδοτήσω τὸ φρούριον Χλουμούται, τὸ ὁποῖον νομίζω ὅτι εἶναι τὸ παλαιὸν φρούριον Τορνέζε. Συνιστῶ ὑμῖν ἰδιαιτέρως τὴν δι' ὑμᾶς καὶ τοὺς Κ^{ους} Ρώμαν καὶ Στέφανον ἐσώκλειστον καὶ θέλετε ἀπείρως μὲ ὑποχρέωση νά μοι καταστήσητε γνωστὸν τί ἔκριναν προσήκον νά πράξωσι.

Θὰ ἔστελλον ὑμῖν ἀντίγραφον τῆς περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐπιστολῆς τῆς Κυβερνήσεως, ἐάν μοι ἐπῆρκει ὁ χρόνος ἢ ἐχρησιμοποιοῦν ξένην χεῖρα διὰ τοιαύτας ἀνταποκρίσεις, ὅπως λάβητε γνῶσιν ὑμεῖς τε καὶ οἱ ἄλλοι Κύριοι τῆς ζωηρᾶς καί, μοι φαίνεται, λογικῆς προθυμίας τοῦ νά τροφοδοτήσω ἐν ὀχυρὸν καὶ λίαν σημαῖνον δι' ὀλόκληρον τὸ μέρος τῆς Πελοποννήσου σημείον.

Εὐχομαι νά ἐξακολουθήσωσιν αἱ ὑμέτεροι ἀξιότιμοι διαταγαὶ καὶ ἔχω τὴν τιμὴν νά διατελῶ

Ὑμ. ταπεινότατος θεράπων

Καποδίστριας

Υ. Γ. Ἐγκλείω τὴν ἐπιστολήν μου εἰς ἀπάντησιν τοῦ Κ^{ου} Σισίνη, Διοικητοῦ τοῦ φρουρίου, μὲ κινητὴν σφραγίδα, ἵνα λάβητε γνῶσιν αὐτῆς.

393. Κ. ΔΡΑΓΩΝΑΣ ΠΡΟΣ Ι. ΡΩΜΑΙΗ

(Πρωτόγραφον σχέδιον. Ἀριθ. 6874 Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης).

Zante li 11 Decembre 1826

Rispettabile amico Signor Capan Romai.

Con molto piacere riscontrarvi devo il ricevimento dei vostri affettuosissimi fogli colle date 17 e 17 Settembre, 20 e 21 Ottobre, 20 e 26 Novembre. Questi mi hanno recato una ben sensibile soddisfazione, perchè mi pongono al fatto della vostra salute ed esistenza tanto a me cara e preziosa e non minore fù il contentamento dei comuni amici Roma e Stefano, tanto interessati pur essi per tutto ciò che vi appartiene e vi riguarda.

Ho avuto in pari tempo una lettera del vostro amico Papà Ciccio, estesa in due fogli e mezzo in carta; siccome questo scritto era esteso in carta assorbente del pari che le precedenti sue lettere, quanto studio e travaglio abbia posto, non mi fù riuscibile di rilevare ciò che egli abbia voluto commissio-narmi e ne sono tuttora perfettamente all'oscuro. Sono quindi ansioso ed impaziente di ricevere per esteso le sue commissioni scritte in miglior qualità di carta e per il che in quest'oggi

espressamente gli significo la circostanza per i dovuti ripieghi, e del risultato ve ne renderò opportunamente.

Non ho ommesso di contare alla consorte del Signor Dottor David gli ordinatimi tallari colonnati quaranta, e ciò vi serve.

Ritornando costà il sudetto Sig^r Davide, gli ho consegnati dei libri che ricevette il vostro Roma, quelli che voi nella vostra mi domandate.

Le vostre riflessioni sullo stato attuale delle cose non ponno essere che relative al vostro discernimento ed alla vostra rara intelligenza. Quello però che si può osservare sull' argomento in questione, si è che se ci fosse mancata la mala intelligenza dei direttori della Camera di assicurazione, per cui tanto si è travagliato finora, la fermezza e la probità di tutti gli altri socj in generale avrebbe terminata la questione che tuttora pende in confronto delle pretenzioni degl' indegni loro avversarj. La malvagità dunque e la trista condotta dei pochi non deve minimamente reccare intacco alla stima, che si deve agli altri socj in generale, a merito de' quali anzi attribuire si deve il sostenimento d' una lite così importante.

Tutte le lettere che di tempo in tempo mi aveste spedite per il degnissimo vostro Signor fratello, le ho incaminate per quelle vie, che voi mi addittaste, e particolarmente l'ultima, che fù da me raccomandata ad un mio amico di Malta, con commissione di rispingerla al suo destino.

Il nostro amico Roma ebbe ultimamente lettera dal sullodato vostro Signor fratello, colla quale l'ò prega di renderlo avvertito, se voi continuate ad esser a Modone, oppure in Egitto, dove pensavate di trasferirvi, commissionandolo nel tempo stesso di farvi ricapitare l'acclusa lettera, dove conoscesse che voi aveste stabilita la vostra dimora. Mi rincresce molto che voi vogliate far caso di postaggi di lettere e farmene cenno, onde vi addebiti nella spesa, poichè la tenuità della cosa non merita un articolo di considerazione.

I nostri Roma e Stefano m'incaricano de' loro fratelllevoli e sviscerati ricordi, ben certi ch'ogni qualvolta vi giungono, sono da voi benignamente accolti.

Vi accludo la copia della lettera precedente, lettera che già era pronta per esser spedita in Alessandria sull'incertezza della vostra esistenza in Modone.

Il Dot^r Davide vi consegnerà due Grammatiche, che ho potuto trovare in soddisfazione della vostra richiesta, non essendomi

riuscito trovare il Dizionario, ciò che vi procurerò in appresso da qualche particolare.

Bramerei conoscere, se esistono fra i prigionieri d' Ibraim Pascià li seguenti:

Chizzo Figlio di Anastasio Croni Suglioto.

D^{na} Ghianena Landulena Sugliota.

D^{na} Costena Gona Stavrena con un suo figlio.

Anastasio Baca.

D^{na} Angelo figlia di Costantino Tampacopulo Lenzzeri da Missolongio, moglie di Costantino Canaleto da Anaticò.

D^{na} Eleni Mantopula sua madre.

Al Dottore Davide ho consegnato il Botta in volumi otto, il Denina in volumi cinque, ed il Platone in volumi due, in tutto volumi diecisette, comprese le due Grammatiche di Vlantì e Bedotti.

Questi sono parte della cassa con libri portata al Co: Roma da una Sig^{ra} venuta da Malta senza nessuna lettera.

Allo stesso Dr Davide relativamente a quanto mi avete scritto, ho contato collonati quaranta quattro, oltre altri quaranta che avevo già contati alla Sig^{ra} sua consorte.

Si dall' uno che dall' altra ho ritratto ricepute, le quali tengo presso di me attendendo i vostri ordini.

Accogliete, rispettabile amico, i sinceri sentimenti di stima con cui sarò sempre

Vostro affmo

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Ζάκυνθος 11 Δεκεμβρίου 1826.

Σεβαστὲ φίλε Κύριε Ἱππότη Ρωμαίη,

Μετὰ μεγάλης εὐχαριστήσεως ὀφείλω ν' ἀναγγείλω τὴν λήψιν τῶν ὑμετέρων φιλότιμων ἐπιστολῶν ὑπὸ ἡμερομηνίαν 17 καὶ 17 Σεπτεμβρίου, 20 καὶ 21 Ὀκτωβρίου, 20 καὶ 26 Νοεμβρίου. Μοὶ ἐπροξένησαν λίαν αἰσθητὴν εὐχαρίστησιν, διότι μὲ πληροφόροῦν περὶ τῆς τόσον προσφιλοῦς μοι καὶ πολυτίμου ὑγείας ὑμῶν, οὐδ' ὑπῆρξεν ἐλάσσων ἢ εὐχαρίστησις τῶν κοινῶν φίλων Ρώμα καὶ Στεφάνου, οἵτινες ἐπίσης μεγάλως ἐνδιαφέρονται περὶ παντὸς ὅ,τι σᾶς ἀνήκει καὶ ἀφορᾷ εἰς ὑμᾶς.

Ἐλαβον ταυτοχρόνως καὶ ἐπιστολὴν τοῦ ὑμετέρου φίλου Παπα Τσῆτσου ἐκ δύο καὶ ἡμίσεος φύλλων χάρτου. Ἐπειδὴ ἡ ἐπιστολὴ

ἐκείνη ἦτο γεγραμμένη ἐπὶ χάρτου ἀπορροφητικοῦ, ὥς καὶ αἱ προηγούμεναι, μεθ' ὅσῃν σπουδῇν καὶ κόπον κατέβαλον, δὲν κατώρθωσα νὰ ἐννοήσω τί ἠθέλησε νὰ μοι παραγγείλῃ καὶ εὐρίσκομαι ἀκόμη εἰς πλήρες σκότος. Ἐπομένως ἀδημονῶ καὶ ἀνυπομονῶ νὰ λάβω ἐν ἐκτάσει τὰς παραγγελίας του γεγραμμένας ἐπὶ χάρτου καλλιτέρας ποιότητος, ἔνεκα δὲ τούτου καθιστῶ αὐτῇ γνωστὸν σαφῶς τὸ πρᾶγμα διὰ τὴν προσήκουσαν διόρθωσιν καὶ θέλω ἀναγγεῖλαι ἡμῖν τὴν ἐκδασιν.

Δὲν παρέλειψα νὰ μετρήσω εἰς τὴν σύζυγον τοῦ Κυρίου Δόκτορος Δαυῖδ τὰ τεσσαράκοντα τάλληρα δίστηλα, ὥς μοι παρηγγείλατε, καὶ ἔστω πρὸς γνῶσιν ὑμῶν.

Ἐπιστρέφοντας αὐτόθι τοῦ ρηθέντος κ. Δαυῖδ, τῇ παρέδωσα ἐκ τῶν βιβλίων, τὰ ὅποια εἶχε λάβει ὁ Ρώμας, ὅσα διὰ τῆς ἐπιστολῆς σας μοι ζητεῖτε.

Αἱ σκέψεις ὑμῶν ἐπὶ τῆς ἐνεστώσης καταστάσεως τῶν πραγμάτων δὲν δύνανται νὰ εἶναι εἰμὴ ἀνάλογοι πρὸς τὴν ὑμετέραν σπανίαν διορατικότητα καὶ εὐφυΐαν. Ὅ,τι ὁμως δύναται νὰ παρατηρηθῇ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀντικειμένου εἶναι, ὅτι ἐὰν ἔλειπεν ἡ κακοδουλία τῶν διευθυντῶν τοῦ ἐπιμελητηρίου τῶν ἀσφαλειῶν, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου τόσῃ κατεβλήθη μέχρι τοῦδε ἐργασία, ἡ σταθερότης καὶ ἡ ἐντιμότης ὧλων τῶν ἄλλων συνεταίρων ἐν γένει θὰ ἐπεράττωνε τὸ ζήτημα, τὸ ὅποιον νῦν ἔτι εἶναι ἐκκρεμές, ἔνεκα τῶν ἀπαιτήσεων τῶν ἀναξίων ἀντιπάλων των. Ἡ μοχθηρία καὶ ἡ ἀθλία διαγωγὴ λοιπὸν τῶν ὀλίγων δὲν πρέπει καθόλου νὰ ἐλαττώσῃ οὐδαμῶς τὴν ἐκτίμησιν τὴν ὀφειλομένην εἰς τὰ ἄλλα μέλη γενικῶς, εἰς τὴν ἀξίαν τῶν ὁποίων μάλιστα πρέπει ν' ἀποδοθῇ ἡ ὑποστήριξις μίᾳς τόσοσιν σπουδαίας δίκης.

Ὅλας τὰς ἐπιστολάς, ἃς κατὰ καιροῦς μοι ἀπεστείλατε διὰ τὸν ἀξιότιμον κύριον ἀδελφόν σας, ἀπέστειλα καθ' ὃν τρόπον μοι ὑπεδείξατε, καὶ ἰδίως τὴν τελευταίαν, τὴν ὁποίαν συνέστησα εἰς φίλον μου ἐν Μελίτῃ μὲ τὴν παραγγελίαν νὰ τὴν μεταδιδάσῃ εἰς τὸν πρὸς ὃν ὄρον.

Ὁ φίλος ἡμῶν Ρώμας ἔλαβε τελευταίως ἐπιστολὴν παρὰ τοῦ ρηθέντος κυρίου ἀδελφοῦ σας, δι' ἧς τὸν παρακαλεῖ νὰ τοῦ καταστήσῃ γνωστὸν ἐὰν ἐξακολουθῇτε νὰ διαμένητε εἰς Μοθώνην ἢ ἐὰν εἰσθε εἰς τὴν Αἴγυπτον, ὅπου ἐσκέπτεσθε νὰ μεταβῇτε, παραγγέλλων αὐτῇ ταυτοχρόνως νὰ σᾶς ἀποστείλῃ τὴν ἐσώκλειστον ὅπου ἂν ἐγνώριζεν ὅτι ἐγκατέστητε.

Λυποῦμαι πολὺ, ὅτι θέλετε νὰ ὑπολογίσω τὰ ταχυδρομικὰ τῶν ἐπιστολῶν καὶ ὅτι μοι κάμνετε λόγον ὅπως σᾶς χρεώσω, ἐνῶ ταῦτα, ὥς ἀνάξια λόγου, δὲν ἀξίζει νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν.

Οἱ ἡμέτεροι Ρώμας καὶ Στεφάνου μ' ἐπιφορτίζουσι νὰ διαδιδάσω τὴν ἀδελφικὴν καὶ ἐγκάρδιον ἐνθύμησίν των, βεβαίωτατοι ὅτι ὑποδέχεσθε ταύτην ἐκάστοτε εὐμενῶς.

Σὰς ἐσωκλείω ἀντίγραφον τῆς προηγουμένης ἐπιστολῆς, ἥτις ἦτο ἔτοιμος ν' ἀποσταλῇ εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἐν τῇ ἀβεβαιότητι τῆς ἐν Μοθώνῃ διαμονῆς ὑμῶν.

Ὁ κύριος Δαυτῖδ θὰ σὰς ἐγχειρίσῃ δύο γραμματικὰς, τὰς ὁποίας ἡδυνήθην νὰ εὑρῶ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς αἰτήσεως ὑμῶν, μὴ κατορθώσας νὰ εὑρῶ τὸ Λεξικόν, τὸ ὁποῖον θὰ σὰς προμηθεύσω προσεχῶς, λαμβάνων αὐτὸ παρὰ τινος ἰδιώτου.

Ἐπιθυμῶ νὰ μάθω ἐὰν ὑπάρχωσι μετὰξὺ τῶν αἰχμαλώτων τοῦ Ἰβραῆμ Πασσᾶ οἱ ἐξῆς :

Κίτσοι υἱὸς τοῦ Ἀναστασίου Χρόνη, Σουλιώτου.

Κυρά Γιάνναινα Λανδούλαινα, Σουλιώτισσα.

Κυρά Κώσταινα Γόνα Σταύραινα μεθ' ἐνὸς υἱοῦ της.

Ἀναστάσιος Μπάκας.

Κυρά Ἀγγέλω, κόρη Κωνσταντίνου Ταμπακοπούλου Λέντζερη ἐκ Μεσολογγίου, σύζυγος Κωνσταντίνου Καναλέτου ἐξ Ἀνατωλικοῦ.

Κυρά Ἑλένη Μανθοπούλου, μήτηρ της.

Πρὸς τὸν δόκτορα Δαυτῖδ παρέδωσα τὸν Βότταν εἰς ὀκτὼ τόμους, τὸν Δενίνην εἰς τόμους πέντε καὶ τὸν Πλάτωνα εἰς τόμους δύο, τὸ ὅλον τόμους δέκα ἐπτά, συμπεριλαμβανομένων τῶν δύο γραμματικῶν τοῦ Βλαντῆ καὶ τοῦ Βενδόττη. Ταῦτα εἶναι μέρος κιθωτίου βιβλίων, κομισθέντος πρὸς τὸν Κόμ. Ρώμαν ἀνευ οὐδεμιᾶς ἐπιστολῆς, ὑπὸ Κυρίας ἐλθούσης ἐκ Μελίτης.

Εἰς τὸν αὐτὸν δόκτορα Δαυτῖδ, ὡς μοι γράφετε, ἐμέτρησα δίστηλα τεσσαράκοντα τέσσαρα, ἐκτὸς τῶν ἄλλων τεσσαράκοντα, ἅτινα εἶχα μετρήσῃ τῇ κυρίᾳ συζύγῳ του. Παρ' ἀμφοτέρων ἔλαβον ἀποδείξεις ὡς κρατῶ παρ' ἐμοί, ἀναμένων τὰς διαταγὰς σας.

Δεχθῆτε, Σεβαστὲ φίλε, τὰ εἰλικρινῆ αἰσθήματα τῆς ἐκτιμήσεώς μου, μεθ' ὧν θὰ εἶμαι πάντοτε

Ὑμέτερος ἀφωσιωμένος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ Β' ΤΟΜΟΥ

1826

ΕΙΣΑΓΩΓΗ Σελ.
α'—ξδ'

ΑΡΧΕΙΟΝ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

1. Ἐπιστολὴ Μ. Π. Κοκκίνῃ πρὸς Κ. Δραγώναν	1—3
2. Α. Μ. Ἀντωνόπουλος πρὸς Δ. Ρώμαν	3—4
3. Οἱ πολιορκούμενοι ἐν Μεσολογγίῳ πρὸς Ζακυνθίους	4—5
4. Ἐπιτροπὴ Μεσολογγίου πρὸς Δ. Ρώμαν κ.λ.π.	6—7
5. Ἐπιτροπὴ Μεσολογγίου πρὸς Ζακυνθίους	7—9
6. Δ. Πλαπούτας πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	9—10
7. Α. Μαυροκορδάτος πρὸς Κ. Δραγώναν	10
8. Α. Κολοκοτρώνης πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	11
9. Δ. Ρώμας πρὸς Α. Μαυροκορδάτον	11—14
10. Α. Μιαούλης πρὸς Δ. Ρώμαν καὶ Δραγώναν	14—16
11. Ἰ. Παπαδιαμαντόπουλος πρὸς Δ. Ρώμαν κ.λ.π.	16—17
12. Α. Κατσατῆς πρὸς Κ. Δραγώναν	17—20
13. Πετρόμπεης καὶ Κ. Μαυρομιχάλης πρὸς Ι. καὶ Γ. Μαυρομιχάλην	20—21
14. Δ. Θέμελης πρὸς Διον. Ρώμαν κ.λ.π.	21—22
15. Ἐπιστολὴ Ἐϋνάρθου	22—25
16. Δ. Ἀναστασόπουλος πρὸς Κ. Δραγώναν	25—26
17. Α. Μιαούλης πρὸς Δ. Ρώμαν κ.λ.π.	26—27
18. Ἰ. Παπαδιαμαντόπουλος καὶ Δ. Θέμελης πρὸς Δ. Ρώμαν κ.λ.π.	27—28
19. Κ. Δραγώνας πρὸς Α. Μαυροκορδάτον	28—29
20. Α. Μαυροκορδάτος πρὸς Κ. Δραγώναν	30—31
21. Α. Μαυροκορδάτος πρὸς Διον. Ρώμαν	31—32
22. Α. Μαυροκορδάτος πρὸς Φ. Καρβελλᾶν	32—34
23. Γ. Μήτζου πρὸς Κ. Δραγώναν	34
24. Ἰ. Πέτας πρὸς Δ. Ρώμαν	35
25. Ἐπιστολὴ πρὸς ἀρμοστήν Ἀδάμ	35—36
26. Ὑπόμνημα πρὸς Κάνιγγ	36—38

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

27. † Π. Π. Γερμανός κ.λ.π. πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	39—41
28. Δ. Ρώμας κ.λ.π. πρὸς Κολοκοτρώνην καὶ Ζαΐμην	42—43
29. Μ. Π. Κοκκίνης πρὸς Κ. Δραγώναν	44—45
30. Ἐπιτροπὴ Μεσολογγίου πρὸς Ρώμαν κ.λ.π.	46—48
31. Χ. Ζαχαριάδης πρὸς Κ. Δραγώναν	49
32. Ὑπόμνημα πρὸς τὸν δοῦκα τῆς Ὁρλεάνης	49—53
33. Α. Κατσατῆς πρὸς Κ. Δραγώναν	53—55
34. Α. Ἀντωνόπουλος πρὸς Δ. Ρώμαν	55—56
35. Χ. Ζαχαριάδης πρὸς Κ. Δραγώναν	56—57

[illegible]

ΜΑΡΤΙΟΣ

45.	Προσωρινή Διοίκησις πρὸς Γ. Δράκον κ.λ.π.	66—67
46.	Δραγῶνας πρὸς Ἀ. Μαυροκορδάτον	67—68
47.	Ἄ. Ζατμης πρὸς Ρώμαν καὶ Δραγῶναν	68—69
48.	Θ. Κολοκοτρώνη καὶ Ἄ. Ζατμης πρὸς Ρώμαν καὶ Δραγῶναν	69—71
49.	Ἱ. Κολοκοτρώνη πρὸς Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	72
50.	Κ. Ζωγράφος » » »	72—74
51.	Ἐπιτροπὴ Μεσολογγίου πρὸς Δ. Ρώμαν καὶ Δραγῶναν	74—77
52.	Μαυροκορδάτος πρὸς Δ. Ρώμαν	77—79
53.	Δ. Ρώμας πρὸς Ἀνδρέαν Μεταξᾶν	79—82
54.	Ἀδελφία Τουμπάζη πρὸς Δ. Ρώμαν	82—83
55.	Ἀ. Κατοστῆς πρὸς Κ. Δραγῶναν	83—85
56.	Δ. Ρώμας πρὸς Π. Π. Γερμανόν καὶ Ἄ. Ζατμην	86—92
57.	Ἄ. Μαυροκορδάτος πρὸς Κ. Δραγῶναν	92—93
58.	Ἀδελφία Τουμπάζη πρὸς Δ. Ρώμαν	93—94
59.	Ἄ. Μισούλης πρὸς Δ. Ρώμαν κ.λ.π.	94
60.	Ἐπιτροπὴ Μεσολογγίου	95—96
61.	Ἄ. Μαυροκορδάτος πρὸς Δ. Ρώμαν	97—98
62.	Ἐπιτροπὴ Μεσολογγίου πρὸς Δ. Ρώμαν κ.λ.π.	98—101
63.	Κ. Ζαφερόπουλος πρὸς Κ. Δραγῶναν	101
64.	Ὁ Μερτὼν Μαλέτιος πρὸς Δ. Ρώμαν	102
65.	Ν. Ζέρδας πρὸς Δ. Ρώμαν	102—103
66.	Α. Βέικος πρὸς Κ. Δραγῶναν	103
67.	Ἡμερολόγιον Χ. Ζαχαριάδου	104—111
68.	Δ. Παπούτας πρὸς Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	111

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

69. Ἐ. Ξένος πρὸς Δ. Ρώμαν	112
70. Δὲ Βιλλεδέκ πρὸς Γ. Αἰνᾶνα	113—118
71. Α. Βάϊκος κ.λ.π. πρὸς Κ. Δραγώναν	118—119
72. Ἀ. Μιαούλης πρὸς Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	119—120
73. Ἀ. Μαυροκορδάτος πρὸς Κ. Δραγώναν	120—122
74. Ἀ. Μαυροκορδάτος πρὸς Δ. Ρώμαν	122—123
75. Ψήφισμα τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως	123—124
76. Ἀ. Μιαούλης πρὸς Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	124—125
77. Θ. Ξένος πρὸς Δ. Ρώμαν	125
78. Ἀ. Μαυροκορδάτος πρὸς Φ. Καρβελλᾶν	126
79. Ἐθνοσυνέλευσις πρὸς Γόρδωνα	126—127
80. Ἐθνοσυνέλευσις πρὸς Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	127—128

ΜΑΪΟΣ

Digitized by Google

128. X. Ζαχαριάδης πρὸς Κ. Δραγώναν	206—209
129. Κ. Γεροστάθης πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	209—210
130. Ὁ αὐτὸς πρὸς Δ. Χαριάτην	211
131. Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Ἑλλάδος πρὸς Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	211—212
132. Θ. Πισκατόρης πρὸς Δ. Ρώμαν	213
133. Κ. Ζωγράφος πρὸς Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	214—215
134. Ἰ. Ν. Στορνάρης πρὸς Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	215—216
135. Ἐυνάρδος πρὸς Δ. Ρώμαν	217—219
136. Ἀδελφοὶ Τομπάζη πρὸς Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	219—220
137. Ἀ. Παπαλουκάς πρὸς Κ. Δραγώναν	220—221
138. Ἐπιτροπὴ Ζακύνθου πρὸς Ἀ. Ζαῖμην	221—223
139. Ν. Καλλέργης πρὸς Κ. Δραγώναν	223—224
140. Α. Κουντουριώτης πρὸς Ἰ. Κλάδον	224—225
141. Ἰωάν. Ρωμαίη πρὸς Κ. Δραγώναν	225—230
142. Ἰ. Στορνάρης » » »	230—231
143. X. Ζαχαριάδης » » »	231
144. Ἰ. Ρωμαίη » » »	232—233
145. Ἀ. Ζαῖμης » Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	234—235
146. Κ. Γεροστάθης » » »	236—237
147. Ἀ. Μαυροκορδάτος » » »	237—238
148. Κ. Πελοπίδας » » »	238
149. Α. Πλαπούτας » » »	239—240

ΙΟΥΝΙΟΣ

150. Ἐυνάρδος πρὸς Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	240—241
151. Θ. Κολοκοτρώνης πρὸς Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	241
152. Κ. Γεροστάθης » » »	242
153. Ἰ. Κολοκοτρώνης » » »	242—243
154. Ε. Ξένος πρὸς Διονύσιον Ρώμαν	243—244
155. Ἰ. Ρωμαίη πρὸς Κ. Δραγώναν	244—246
156. X. Ζαχαριάδης πρὸς Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	246—247
157. Ὁμηγίαι σχετικαὶ πρὸς τὴν ἐξέλεξιν τῶν δανείων	247—249
158. Ἰ. Ρωμαίη πρὸς Κ. Δραγώναν	249—254
159. Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ Κρήτης πρὸς Χρ. Ζαχαριάδην	254—255
160. Βιάρος Καποδίστριας πρὸς Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	255—256
161. Ἐπιτροπὴ Ζακύνθου πρὸς Ἀ. Ζαῖμην	256—257
162. Κολοκοτρώνης πρὸς Θ. Πετρίνην	257—258
163. » » Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	258—259
164. » » X. Ζαχαριάδην	260—261
165. Ὀπλαρχηγοὶ Σπάρτης πρὸς Κορνήλιον καὶ Ἰωακείμ	261—264
166. Β. Καποδίστριας πρὸς Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	264—266
167. X. Ζαχαριάδης » » »	267—268
168. Ὀπλαρχηγοὶ Σπάρτης πρὸς Κορνήλιον καὶ Ἰωακείμ	268—270
169. Ἀ. Ζαῖμης πρὸς Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	270—273
170. Ἰ. Ρωμαίη » Κ. Δραγώναν	273—281
171. Ὁ αὐτὸς πρὸς Δ. Ρώμαν	281—284
172. Ἀλ. Μαυροκορδάτος Ἀ. καὶ Κ. Μεταξᾶς πρὸς Ἐπιτρ. Ζακύνθου	284—285
173. Ὀμηγίαι Ἀ. Μαυροκορδάτου κλπ. πρὸς X. Ζαχαριάδην	285—288
174. X. Ζαχαριάδης πρὸς Κ. Δραγώναν	288—289

	Σελ.
175. Ὀπληρχηγοὶ Σπάρτης πρὸς Κορνήλιον καὶ Ἰωακείμ	289—292
176. Κορνήλιος καὶ Ἰωακείμ πρὸς Ἐπιτρ. Ζακύνθου καὶ Δ. Μεσσαλάν	293—294
177. Α. Κουντουριώτης πρὸς Ἰ. Κλάδον	294—295

ΙΟΥΔΙΟΣ

178. Ἐπιτροπὴ Ζακύνθου πρὸς Ἀ. Ζαῖμην	295—296
179. Ν. Σπηλιᾶδης πρὸς Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	296—297
180. Μ. Πικουλάκης πρὸς Δ. Ρώμαν	297—298
181. Ἰ. Ρωμαίη πρὸς Κ. Δραγῶναν	298—299
182. Θ. Κολοκοτρώνης πρὸς Δ. Ρώμαν	299—300
183. Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ Κρήτης πρὸς Χ. Ζαχαριάδην	300—301
184. Οἰκογένεια Μόστρα πρὸς Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	301—302
185. Νικηταρᾶς πρὸς Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	303
(Γ. Μόστρας πρὸς Κ. Δραγῶναν. Σημ.)	»
186. Ἐπιτροπὴ Ζακύνθου πρὸς Β. Καποδίστριαν	304—313
187. Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	313—314
188. Σημείωμα Βιάρου Καποδιστρίου	314—315
189. Προκήρυξις Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη	315—317
190. Ἀ. Ζαῖμης πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	317—319
191. Ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	319—320
192. Ἐπιστολὴ Θ. Κολοκοτρώνη	321
193. Ἀ. Μεταξᾶς πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	322—323
194. Βιάρος Καποδίστριας πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	324—325
195. Κ. Ζωγράφος πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	325—326
196. Ἰ. Πέτας πρὸς Διονύσιον Ρώμαν	326—327
197. Ἐπιστολὴ » » » » »	328
198. Κεφαλλήνο—Ζακύνθιον σῶμα πρὸς Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	328—330
199. Ἐκκλησίαι τοῦ Κεφαλλήνο—Ζακυνθίου σώματος	330—331
200. Ἐγγραφοὶ μουσικῆς Ἑταιρείας	331—333
201. Α. Μιαούλης πρὸς Διον. Ρώμαν	333—334
202. Κορνήλιος καὶ Ἰωακείμ πρὸς Κ. Δραγῶναν	334—335
203. Α. Πλαπούτας πρὸς Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	335
204. » » » » »	335
205. Ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	336
206. Προκήρυξις τῶν πληρεξουσίων τῆς Σπάρτης	337—338
207. Γ. Σισίνης πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	339—340
208. Ἰ. Πέτας πρὸς Διον. Ρώμαν	340—341
209. Ἀ. Μιαούλης πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	341—343
210. Ἀ. Μεταξᾶς » » » » »	343—344
211. Γ. Σισίνης » » » » »	344—345
212. Ἀ. Μαυροκορδάτος » » » » »	345—346
213. Ἐ. Τομπάζης » » » » »	347
214. Σῶμα Κεφαλλήνο—Ζακύνθιον πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	347—348
215. Φωτάκος πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	348—349
216. Ἀ. Ζαῖμης » » » » »	349—351
217. Μ. Σεβαστός » » » » »	352—353
218. Κ. Μεταξᾶς » Κ. Δραγῶναν	353—354
219. Ἐπιτροπὴ Ζακύνθου πρὸς Ἐϋνάρδον	355—358
220. Ἰ. Ἐϋνάρδος πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	359—360

221.	Ἄ. Μεταξῆς	»	Δ. Ρώμαν	360—361
222.	Γ. Σισίνης	»	Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	362
223.	Ἄ. Μαυροκορδάτος	πρὸς	Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	362—364

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

224.	'Α. Μιαούλης πρὸς Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	364—365
225.	Γ. Σισίνης , „ „	365—366
226.	Ἐπιστολὴ Γρηγ. Σούτζου	366—370
227.	, „ Ὑωάν. Κωλέττη	371—384
228.	Γ. Σισίνης πρὸς Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	385
229.	Ο Ὕσιος „ „ „	385
230.	'Α. Μεταξὰς „ „ „	386—387
231.	Ο. Ρωμαίη „ Κ. Δραγώναν	388—389
232.	Ι. Ξυνάρδος „ τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	389—391
233.	Γ. Σισίνης „ „ „	391
234.	Κληρονόμοι Γερμανοῦ πρὸς Κ. Δραγόναν	392
235.	Πληρεξούσιοι τοῦ λαοῦ Σπάρτης πρὸς Α. Ρώμαν	392—393
236.	Ἐκκλησίαι Π. Μαυρομιχάλη	394—395
237.	'Α. Μεταξὰς πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	395—396
238.	Θ. Κολοκοτρώνης πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	396—397
239.	, „ „ „ „	397—400
240.	Ἐπιτροπὴ Ζακύνθου πρὸς 'Α. Ζαΐμην	400—404
241.	Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ „ Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	404—405
242.	'Α. Ζαΐμης „ „ „	405—406
243.	Κ. Δραγώνας πρὸς Ι. Φιλήμονα	406—407
244.	Ι. Ξυνάρδος „ Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	407—408
245.	Γ. Σισίνης πρὸς Κ. Δραγώναν	409—410
246.	'Απ. Κολοκοτρώνης πρὸς Κ. Δραγώναν	410
247.	Δ. Ρώμας κλπ. πρὸς Η. Μαυρομιχαλίην	410—412
248.	Δ. Παπούτας καὶ 'Α. Κολοκοτρώνης πρὸς τὴν Ἐπιτρ. Ζακύνθου	412—414
249.	Ἐπιτροπὴ Ζακύνθου πρὸς 'Α. Ζαΐμην	414
250.	Ἔφοροι τῆς Σπάρτης „ Π. Θ. Σταφάνου	415—416
251.	Γ. Κουντουριώτης „ Π. Αναγνωστόπουλον	416—417
252.	Ἔφοροι τῆς Σπάρτης „ Κ. Δραγώναν	418

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

253.	'Εὐνάρδος πρὸς Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου 419—420
254.	A. Ρώμας » Θ. Κολοκοτρώνη 421—426
255.	N. Π. Μαυρομιχάλης πρὸς A. Ρώμαν 426—427
256.	'Ἐπιτροπή Ζακύνθου » 'Α. Ζαΐμην 428—433
257.	'Α. Μεταξὰς πρὸς A. Ρώμαν 433—437
258.	X. Ζαχαριάδης πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου 437—438
259.	A. Ρώμας πρὸς 'Ι. Πέταν 438—442
260.	'Α. Μανροκορδάτος πρὸς Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου 442—443
261.	» » » » » 444—445
262.	Δε Βιλλεδίκ πρὸς Γ. Αἰνιάνα 445—447
263.	'Ι Πέτας πρὸς Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου 447—448
264.	X. Κλονάρης πρὸς Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου 448—449
265.	Ναυλοσύμφωνον τῆς Ἐπιτροπῆς Ζακύνθου 449—450

266. Δ. Πλαπούτας πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	450—451
267. Ὁ Τριπόλεως Δανιὴλ πρὸς Διον. Ρώμαν	452
268. » » » » Κ. Δραγῶναν	453
269. Νικηταρᾶς πρὸς Κ. Δραγῶναν	453—454
270. Παπαλουκάς πρὸς Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	454
271. Θ. Κολοκοτρώνης πρὸς Διον. Ρώμαν	455—457
272. » » » Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	457—461
273. Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ πρὸς Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	461—462
274. Γ. Κολοκοτρώνης » » »	462—463
275. Γ. Λέλης πρὸς Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	463—464
276. Κληρονόμοι Π. Π. Γερμανοῦ πρὸς Δ. Ρώμαν	464—465
277. Ἀ Ζαΐμης πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	465—467
278. Ἰ. Κωλέττης πρὸς Διονύσιον Ρώμαν	468—469
279. Νικηταρᾶς πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	469
280. Ἰ. Πέτας » » » »	469—471
281. Οἱ Ἐφοροὶ τῆς Σπάρτης πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	471—473
282. Δ. Πλαπούτας πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	473
283. Δ. Γουζέλης » Κ. Δραγῶναν	474—476
284. Ν. Πονηρόπουλος πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	476—478
285. Νικηταρᾶς πρὸς Κ. Δραγῶναν	478—479
286. Νικηταρᾶς, Πλαπούτας, Ἰ. καὶ Α. Κολοκοτρώνης πρὸς τὴν Ἐπι- τροπὴν Ζακύνθου	479
287. Θ. Κολοκοτρώνης πρὸς Δ. Ρώμαν	480
288. Ἐπιστολὴ Ἰ. Κωλέττη	481—483
289. Κ. Ζωγράφος πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	484—486
290. Δ. Πλαπούτας » » » »	486—487
291. Ἰ. Κωλέττης πρὸς Δ. Ρώμαν	487
292. Θ. Κολοκοτρώνης πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	487—488
293. Γ. Λέλης » » » »	488—489
294. Ὀπλαρχηγοὶ τῆς Σπάρτης πρὸς Διονύσιον Ρώμαν	489—490
295. Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας » » » καὶ λοιποὺς	491—493

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

296. Θ. Πετρίνης πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	493—494
297. » » » » »	494—496
298. Ἰ. Ἐϋνάρδος » » » »	496—497
299. Δ. Ρώμας πρὸς Θ. Πετρίνην	497—499
300. Ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	499—500
301. Θ. Πετρίνης πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	500—503
302. Θ. Κολοκοτρώνης πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	504
303. Θ. Πετρίνης πρὸς τὴν Διοικητικὴν Ἐπιτροπὴν	505
304. Ν. Νικητόπουλος πρὸς Δ. Ρώμαν	505—506
305. Ἰ. Ρωμαίη πρὸς Κ. Δραγῶναν	507—510
306. » » » » »	510—511
307. Θ. Πετρίνης πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	512—517
308. Π. Δαβὶδ (ιατρός) πρὸς Κ. Δραγῶναν	517—518
309. Α. Κουντουριώτης πρὸς Ἰ. Κλάδον	518—519
310. Ἰ. Ἐϋνάρδος πρὸς Δ. Ρώμαν καὶ Στεφάνου	519—522
311. Ἐθ. Γρασσὲ πρὸς Δ. Ρώμαν	522

	Σελ.
312. Ἐπιτροπή Ζακύνθου πρὸς Ἀ. Ζαῖμην	522—523
313. Ἰ. Πάτας πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	523—524
314. Θ. Κολοκοτρώνης πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	524—525
315. Σ. Ἰ. Σιγούρος πρὸς Δ. Ρώμαν	525—526

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

316. Ἐπιτροπή Ζακύνθου πρὸς Ἀ. Ζαῖμην	527—529
317. Κ. Καναλέτης πρὸς Κ. Δραγώναν	529—530
318. » » Διονύσιον Ρώμαν	530—531
319. Ἰ. Πάτας πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	531—532
320. Χ. Καπετανάκης πρὸς Διονύσιον Ρώμαν	532
321. Θ. Πετρίνης πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	532—539
322. Δ. Πλαπούτας » » » »	539—540
323. Θ. Πετρίνης πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	540—542
324. Ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	542—543
325. Ἐπιστολὴ Ἰωάννου Κωλέττη	543—545
326. » » » » » » » »	546—547
327. Ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς Γάλλου φιλέλληρος	547—548
328. Σεμιάνης πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	548—549
329. » » » » » » » »	549—550
330. Ἰ. Ρωμαίη πρὸς Κ. Δραγώναν	550—557
331. » » » » » » » »	557—560
332. Διονύσιος Βυζάντιος πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	560—561
333. Κ. Δραγώνας πρὸς Ἰ. Φιλήμονα	561—562
334. Ἰ. Ρωμαίη πρὸς Κ. Δραγώναν	562—564
335. Ἰ. Μοράττης πρὸς Διονύσιον Ρώμαν	565—566

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

336. Ἡ Ἐπιτροπὴ Ζακύνθου πρὸς τὴν Διοικητικὴν Ἐπιτροπὴν	567—569
337. Βιάρος Καποδίστριας (πρὸς Κ. Δραγώναν)	569
338. » » πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	569—570
339. Ἰ. Ἐυνάρδος » » » »	570—571
340. Θ. Πετρίνης » » » »	572—573
341. Ἰωάν. Θ. Κολοκοτρώνης πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	574
342. Βιάρος Καποδίστριας » » » »	574—575
343. Ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ » » » »	575—576
344. Ὁ ἱατρός Μπαλλὺ πρὸς τὸν Παρραιδόν	576—578
345. Θ. Κολοκοτρώνης πρὸς Ἰ. Κολοκοτρώνην	578—580
346. Ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	580—581
347. Ἀ. Μιαούλης πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	581—582
348. Ἀ. Ζαῖμης » » » »	582—583
349. Ἐπιτροπὴ Ζακύνθου πρὸς Ἀ. Ζαῖμην	584
350. Ἡ Μιχαλακάκος πρὸς Δ. Ρώμαν	584—585
351. Δ. Αὔγερινός πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	585
352. Ἐπιτροπὴ Ζακύνθου πρὸς Θ. Πετρίνην	586—590
353. » » » » Ἰ. Ἐυνάρδον	590—594
354. Χ. Σισίνης πρὸς Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	594—595
355. Ἰ. Ρωμαίη πρὸς Δ. Ρώμαν	596—597
356. Κ. Ζωγράφος καὶ Ζαῖμης	598—603

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

ΜΑΡΤΙΟΣ

ΜΑΪΟΣ

IOYNIOΣ

ΙΟΥΛΙΟΣ

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

Digitized by Google

	Σελ.
386. Θ. Πετρίνης πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου	660—665
387. Ἰ. Ἐυνάρδος " " " "	665—668
388. Κ. Δραγῶνας πρὸς Δ. Γουζέλην	669—672
389. Ἐπιτροπὴ Ζακύνθου πρὸς Θ. Πετρίνην	673—681

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

390. Ρόνυ πρὸς Δ. Ρώμαν	681—682
391. Ἀ. Παπουτζάλοδ πρὸς Δ. Ρώμαν	683

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

392. Β. Καποδίστριας πρὸς Κ. Δραγῶναν	684—685
393. Κ. Δραγῶνας πρὸς Ἰ. Ρωμαίη	685—689
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	691—700

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

- Σελ. 25. Ἀντί Φ. Ἐϋνάρ γρ. Ι. Γ. Ἐϋνάρδος.
- 42. Τοῦ δπ' ἀριθ. 28 ἐγγράφου ἀντεγράφη πάντως λαλανθασμένως ἡ χρονο-
λογία· θὰ πρόκειται μᾶλλον περὶ τῆς 20 Ἰουλίου.
 - 79. Ἀντί Ἀντ. Μεταξᾶν γρ. Ἀνδρ. Μεταξᾶν.
 - 102. Ἀντί πρὸς Διον. Ῥώμαν γρ. πρὸς Κ. Δραγώναν.
 - 138. Τὸ ἔγγραφον 89 ἀντί τοῦ ἀριθ. Ἀρχείου 6678 γρ. 4678.
 - 176. Ἀντί ἀριθ. 168 Ἀρχείου Ἀλ. Ῥώμα γρ. 151.
 - 201. Ἀντί Ῥωμέη γρ. Ῥωμαίη.
 - 202. Ἀντί Ζητσαίου (;) γρ. Τζήτζου.
 - 244. (Σειρά τελευταία) ἀντί ἡμῶν γρ. ὁμῶν.
 - 298. Ἐν τφ δπ' ἀριθ. 181 ἀντί ἐκ τῶν ἐγγράφων Δραγώνα γρ. ἀριθ. 6791
Ἀρχείου Ἐθν. Βιβλιοθήκης.
Μετὰ τὴν σελίδα 336 ἐτέθη 237—252 ἀντί 337—352.
 - 352. Ἀντί Α. Σεβαστός γρ. Μ. Σεβαστός.
 - 397. Ἀντί «Πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν Ζακύνθου» γρ. πρὸς Διον. Ῥώμαν.
 - 414. Ἀντί πρὸς Κ. Ζατμην γρ. Α. Ζατμην.
 - 415. Ἀντί Στέφανον γρ. Στεφάνου.
 - 433. Ἀντί ἀριθ. 6812 Ἀρχείου γρ. «Ἐκ τῶν ἐγγράφων Πέτρου Κ. Ῥώμα».
 - 497. Ἀντί 9/21 76ρίου γρ. 86ρίου.
 - 512. Ἀντί πρωτότυπον γρ. Αὑθεντικὸν ἀντίγραφον. Ἀντί Lagto γρ. Lazto.
Ἀντί 31862 γρ. 31 8br καὶ ἀντί pretenzione γρ. pretenzioni.
 - 542. Ἀντί ἀριθ. 224 γρ. 324.
 - 590. Ἀντί ἀριθ. 6874 γρ. 6879.
 - 619. Τὸ δπ' ἀριθ. 366 πρωτότυπον ἔγγραφον ἀ δημοσιεύθη καὶ δὲ ἀντιγράφου
(σελ. 27).
-

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ "ΕΣΤΙΑ", Κ. ΜΑΪΣΝΕΡ & Ν. ΚΑΡΓΑΔΟΥΡΗ — 4581

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΑΡΧΕΙΟΝ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΡΩΜΑ

«Εἶναι τῶν ἀδυνάτων νὰ υπάρξῃ ἔθνος
καὶ πολιτικὴ παράστασις, χωρὶς νὰ εἶναι
ἐπιστηριγμένη ἢ εὐπείθεια, ἢ τάξις καὶ ἡ
ὑποταγὴ εἰς νόμους καὶ εἰς διοικήσιν».
(Διον. Ῥώμας).

ΤΟΜΟΣ Β'

1826

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ "ΕΣΤΙΑ",
Κ. ΜΑΪΣΝΕΡ ΚΑΙ Ν. ΚΑΡΓΑΔΟΥΡΗ
1906

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΑΡΧΕΙΟΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Διὰ τοῦ παρόντος τόμου παρέχομεν εἰς τοὺς ἐρευνητὰς τῶν πατρίων αὐθεντικὰ κείμενα, ἀναγόμενα εἰς τὸ ἔτος 1826, ἔτος καταστροφῶν, ἔξανδραποδισμοῦ καὶ ἀτιμώσεων, ἔτος πείνης καὶ παντοίων στερήσεων, ἔτος ἀναρχίας, διχονοιῶν, ἐμφυλίων συγκρούσεων καὶ συλλήβδην πάσης φρίκης, πλαισιούσης τὴν ἐνδοξοτάτην τοῦ Ἀγῶνος σελίδα, τὴν ἄλωσιν τοῦ Μεσολογγίου.

Τὰ γνωστὰ ἱστορικὰ ἔργα, τὰ περὶ τοῦ Ἀγῶνος πραγματευόμενα, χαρακτηρίζουσιν ἐν γενικαῖς γραμμαῖς τὰ τοῦ ἔτους τούτου· καίτοι δὲ ὠρισμένα σημεῖα διαφωτίζονται δι' εἰδικῶν πραγματειῶν καὶ ἀπομνημονευμάτων, ἐν τούτοις μένουσι μεγάλα καὶ σπουδαῖα κενά, ἢ ἀποκαθίστανται αὐθαίρετως.

Τὰ κενὰ ταῦτα κέκληται νὰ συμπληρώσῃ ἡ εὐσυνείδητος, πολύπονος καὶ ἄχαρις ἀρχειακὴ ἔρευνα.

Αἱ λεπτομερεῖς, ἀκριβεῖς καὶ πλήρεις γνώσεις, αἱ ἐξαγόμεναι ἐκ δημοσιευομένων αὐθεντικῶν καὶ συγχρόνων κειμένων, ὧν τὰ πρωτότυπα ἀπόκεινται ἐν δημοσίοις ἀρχείοις ἢ ἰδιωτικαῖς συλλογαῖς, καὶ τηροῦνται κατὰ τρόπον παρέχοντα εὐχερῇ τὸν ἔλεγχον καὶ πλήρη τὴν ἐγγύησιν περὶ τῆς ὑπάρξεως καὶ γνησιότητος αὐτῶν, δὲν εἶναι νέοι λίθοι φανταστικοῦ τινὸς οἰκοδομήματος, ἀλλ' αὐτοὶ οὗτοι οἱ λίθοι τοῦ παλαιοῦ μνημείου, οἵτινες τοποθετούμενοι εἰς τὴν οἰκείαν αὐτῶν θέσιν ἀνοικοδομοῦσιν αὐτὸ ὡς ἦτο τὸ πάλαι.

Ἐν τῷ μετὰ χειρὸς τόμῳ περιέχεται ἄφθονον, ποικίλον καὶ πολύτιμον ἱστορικὸν ὕλικόν, διαλάμπει δ' ἐν τῷ μεταξύ ἡ δρᾶσις τῆς Ζακύνθου, τῆς ἐπὶ τοῦ Ἀγῶνος ἐν Ζακύνθῳ Ἐπιτροπῆς καὶ ἰδίως τοῦ Διονυσίου Ῥώμα, ὅστις—δύναται τις νὰ εἴπῃ μετὰ θάρρους—ὑπῆρξεν ὁ σκεπτόμενος νοῦς καὶ ἡ παλλομένη καρδιά τοῦ ἀγωνιζομένου Ἑλληνισμοῦ.

Καὶ ἡ ἐν Ζακύνθῳ ἐθνικὴ ἐργασία αὕτη ἦτο ἐπὶ τοσοῦτον ἐστερημένη πάσης διαφημίσεως, ὥστε ἐκινήθη καὶ ἡ διαμάρτυρία τινῶν ἐκτὸς τῆς Ζακύνθου βιούντων Ἰονίων, ἐπιθυμούντων, ὅπως ἡ δρᾶσις αὕτη γενικῶς ἀναγνωρισθῇ.

Ἀλλ' ὁ Ῥώμας δὲν ἐδέχθη τοῦτο, ὅπως δὲν ἐδέχθη καὶ νὰ μεταβῇ, προσκληθεῖς παρὰ τοῦ Κολοκοτρώνη, εἰς Πελοπόννησον, ὅτε πάντες

εἶχον πλέον κατανόησιν, ὅτι χρειάζεται μία διοικοῦσα χεὶρ, εἰς ἣν ν' ἀνατεθῶσιν αἱ τύχαι τῆς ἐν ἐσχάτῳ κινδύνῳ περιελθούσης χώρας.

*
* *

Ἐν τοῖς ἐξῆς θέλομεν προβῆ εἰς συνοπτικὴν ἀναγραφὴν τοῦ περιεχομένου τῶν ἐν τῷ τόμῳ τούτῳ κειμένων, καθ' ἣν ἐδημοσιεύθησαν ταῦτα σειρὰν, ἐπιφυλασσόμενοι, ὅπως τὴν ἐπὶ τῶν γεγονότων τοῦ ἔτους 1826 μελέτην ἡμῶν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἤδη ἐξερχομένων εἰς φῶς νέων τούτων πηγῶν, δημοσιεύσωμεν ἰδιαιτέρως.

Ἰανουάριος. Τὰ κείμενα τοῦ μηνὸς τούτου, 29 τὸν ἀριθμὸν ¹, διαιροῦνται εἰς ἐπιστολάς καὶ εἰς ἐπίσημα ἔγγραφα.

Δημοσιεύονται δηλ. ἐπιστολαὶ τοῦ Ἐυνάρδου, τοῦ Κοκκίνου, τοῦ Ἀπ. Κολοκοτρώνη, Κ. Μαυρομιχάλη, Μαυροκορδάτου, Μιαούλη, Πέτα, Πετρόμπεη, Πλαπούτα, Δ. Ῥώμα καὶ ἄλλων, ἀπευθυνόμεναι πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου καὶ τοὺς Α. Ζαΐμην, Μαυροκορδάτον, Ι. καὶ Γ. Μαυρομιχάλην, Διον. Ῥώμαν καὶ ἄλλους.

Ἐγγραφα δημοσιεύονται: τῶν πολιορκουμένων ἐν Μεσολογίῳ, τῆς ἐν Μεσολογίῳ Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς (Δυν. Ἑλλάδος), τοῦ ἐν σχεδίῳ «Ἐκτάκτου πολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑλλάδος»... ἀπευθυνόμενα πρὸς τὸν Ἀρμοστήν Ἀδάμ, τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου, τοὺς Ζακυνθίους, τὸν Γ. Κάνιγγ, τὸν Διον. Ῥώμαν καὶ ἄλλους.

Τὰ τοῦ Ἰανουαρίου κείμενα ταῦτα περιέχουσι:

Πληροφορίας περὶ τῆς πολιορκίας τοῦ Μεσολογίου.

Πληροφορίας περὶ τῶν πολεμικῶν τῆς ὅλης Πελοποννήσου.

Ἐπίσης περὶ τῶν βοηθειῶν τῶν ζητουμένων καὶ ἀποστελλομένων διὰ τῆς Ἐπιτροπῆς Ζακύνθου.

Περὶ τῶν φιλελληνικῶν ἐταιριῶν Παρισίων καὶ Γενεύης καὶ τῶν πρώτων ἐνεργειῶν τοῦ Ἐυνάρδου.

Περὶ τοῦ Τακτικοῦ.

Περὶ τῆς πολιτικῆς καταστάσεως.

Περὶ ἐξαγορᾶς αἰχμαλώτων.

Περὶ τοῦ μελετηθέντος φόνου τοῦ Ἰβραήμ πασᾶ.

Σχέδιον ἀπαντήσεως πρὸς τὸν Γ. Κάνιγγ, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ὑποδοχὴν ἣς ἔτυχεν ἡ περὶ προστασίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀγῶνος ὑπὸ τοῦ Βρετανικοῦ ἔθνους αἵτησις.

Συμβουλὰς τοῦ Ῥώμα καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς Ζακύνθου πρὸς τοὺς κορυφαίους τοῦ Ἀγῶνος ἄνδρας κ.λ.

¹ Τὰ ὑπ' ἀριθ. 1 - 26, 28 καὶ 364 - 365 (ἐν τῷ Συμπληρώματι).

Φεβρουάριος. Τὰ κείμενα τοῦ μηνὸς τούτου, 17 τὸν ἀριθμὸν ¹, διαιροῦνται εἰς ἐπιστολάς, ἔγγραφα, ὑπομνήματα καὶ σημειώματα.

Δημοσιεύονται δηλ. ἐπιστολαὶ τοῦ † Γερμανοῦ, τοῦ Ζαΐμη, Ζαχαριάδου, Κοκκίνη, Κολοκοτρώνη, Λουριώτου, Μαυροκορδάτου, Α. Παπαγιαννοπούλου, Διον. Ῥώμα καὶ ἄλλων πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου, τὸν Ζαΐμην, Κολοκοτρώνην, Διον. Ῥώμαν καὶ ἄλλους.

Ἐγγραφα τῆς ἐν Μεσολογγίῳ Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς (Δυτ. Ἑλλάδος) πρὸς τὸν Διον. Ῥώμαν καὶ ἄλλους.

Ὑπόμνημα πρὸς τὸν Δοῦκα τῆς Ὁρλεάνης.

Σημειώματα περιέχοντα πολεμικὰς εἰδήσεις διὰ Κερκύρας κλπ.

Τὰ τοῦ Φεβρουαρίου κείμενα περιέχουσι :

Πληροφορίας περὶ τῆς πολιορκίας τοῦ Μεσολογγίου.

Πληροφορίας περὶ τῶν πολεμικῶν τῆς ὅλης Πελοποννήσου, τῆς Εὐβοίας καὶ τῆς Στερεᾶς.

Ἐπίσης περὶ τῶν βοηθειῶν τῶν ζητουμένων καὶ ἀποστελλομένων διὰ τῆς Ἐπιτροπῆς Ζακύνθου.

Περὶ ἔξαγορᾶς αἰχμαλώτων.

Περὶ τῆς πολιτικῆς καταστάσεως.

Σχετικὰ τινὰ περὶ τοῦ τρόπου τῆς συνεννοήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς Ζακύνθου μετὰ τοῦ Ἀριστογείτονος (Ἰωάννου Ρωμαΐη).

Σχετικὰ πρὸς τὴν ὑποψηφιότητα τοῦ Ὁρλεανίδου.

Σχετικὰ πρὸς τὴν γνωστὴν ἀπάντησιν πρὸς τὸν Κάνιγγ.

Σκέψεις πρὸς εὐρεσιν Μονάρχου.

Σκέψεις περὶ τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως.

Πληροφορίας περὶ τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς μετὰ σχετικῶν ἐξωτερικῶν γεγονότων κλπ.

Μάρτιος. Τὰ κείμενα τοῦ μηνὸς τούτου, 25 τὸν ἀριθμὸν ², διαιροῦνται εἰς ἐπιστολάς, ἔγγραφα καὶ ἡμερολόγια.

Δημοσιεύονται δηλ. ἐπιστολαὶ τοῦ Λάμπρου Βέικου, τοῦ Ζαΐμη, Ν. Ζέρβα, Κ. Ζωγράφου, Θ. καὶ Ι. Κολοκοτρώνη, Μαυροκορδάτου, † Μελετίου (Μετρῶν), Μιαούλη, Διον. Ῥώμα, Ἀδελφῶν Τομπάζη καὶ ἄλλων πρὸς τὸν † Γερμανόν, τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου, πρὸς τὸν Ζαΐμην, Ἀ. Μεταξᾶν, Διον. Ῥώμαν καὶ ἄλλους.

Ἐγγραφα τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς Μεσολογγίου (Δυτ. Ἑλλάδος) καὶ τοῦ ἐκτελεστικοῦ Σώματος πρὸς τὸν Γ. Δράκον, Διον. Ῥώμαν καὶ ἄλλους.

Ἡμερολόγιον τοῦ Χριστοφόρου Ζαχαριάδου πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου.

¹ Τὰ ὑπ' ἀριθ. 27, 29 - 44.

² Τὰ ὑπ' ἀριθ. 45 - 68 καὶ 367 (ἐν τῷ Συμπληρώματι).

Τὰ τοῦ Μαρτίου κείμενα ταῦτα περιέχουσι :

Πληροφορίας περὶ τῆς πολιορκίας τοῦ Μεσολογγίου.

Τὰ τῆς δράσεως τοῦ Στόλου.

Περιγραφὴν θριάμβων τῆς φρουρᾶς Μεσολογγίου καὶ περὶ τῶν δεινῶν ἀναγκῶν αὐτῆς.

Πληροφορίας περὶ τῶν πολεμικῶν τῆς Εὐβοίας καὶ τῆς ὅλης Πελοποννήσου.

Σκέψεις καὶ πληροφορίας περὶ τοῦ Τακτικοῦ.

Πληροφορίας περὶ ἐξαγορᾶς αἰχμαλώτων καὶ περὶ τοῦ ἀσύλου τοῦ παρεχομένου πρὸς τὰς οἰκογενείας καὶ τὰ ὄρφανὰ τῶν πολεμιστῶν.

Ἐπίσης περὶ τῆς πολιτικῆς καταστάσεως τοῦ τόπου καὶ περὶ τῶν ἐνεργειῶν πρὸς συγκρότησιν τῆς Συνελεύσεως.

Τινὰ περὶ τῆς Ρωσικῆς, Ἀγγλικῆς καὶ Γαλλικῆς ἐπιρροῆς καὶ περὶ τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς.

Συμβουλὰς τοῦ Διον. Ῥώμα καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς Ζακύνθου πρὸς τοὺς ἐξέχοντας ἄνδρας τοῦ Ἀγῶνος κ.λ.

Εἰδικῶς δὲ τὸ πολύτιμον Ἡμερολόγιον τοῦ Ζαχαριάδου περιέχει πλὴν ἄλλων :

Τὰ τῶν ἐμφυλίων ἀνωμαλιῶν καὶ τῆς τότε πολιτικῆς διατρέσεως τοῦ τόπου.

Τὰς ἐνεργείας τοῦ ὑπὲρ τῆς ἐπικρατήσεως τοῦ Κολοκοτρώνη ἐν Πελοποννήσῳ καὶ τῆς εἰρηνεύσεως αὐτῆς.

Περὶ τῆς σκληρᾶς ἐγκαταλείψεως τοῦ Μεσολογγίου ὑπὸ τῶν διοικούντων.

Περὶ τῆς παραλυσίας τοῦ ναυτικοῦ.

Περὶ τῶν ἐξωτερικῶν φαιριῶν.

Περὶ τῆς ἐπισήμου πειρατείας καὶ τοῦ ὀλεθρίου ἀποτελέσματος αὐτῆς.

Τὰς ἐνεργείας τοῦ Μιαούλη πρὸς ἀνακατάρτισιν τοῦ Στόλου.

Κρίσεις τοῦ Κολοκοτρώνη περὶ τοῦ Μαυροκορδάτου.

Τὰ τῆς δράσεως τοῦ Ἀμιλτων.

Ἰκανὰ περὶ τῆς παραδόξου ἀποστολῆς τοῦ Σπ. Μεταξᾶ καὶ τῆς μυστικῆς ἐταιρείας του, ὡς καὶ τὰ τῆς κατασχέσεως τῶν ἐγγράφων του καὶ τῆς κρατήσεώς του παρὰ τοῦ Κολοκοτρώνη ¹.

¹ Ἐν τῇ Ἀρχεῖῳ περιεσφύθη καὶ ἔγγραφον ἀπευθυνόμενον δῆθεν «εἰς τὴν ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ῥωσίας» καὶ φέρον τινὰς ὑπογραφὰς ἐπισκόπων ὡς παρ' αὐτῶν δῆθεν θεθείσας. Τὸ πρωτόγραφον φέρει τὸν χαρακτήρα τῆς γραφῆς τοῦ Δραγώνα καὶ διαφωτίζει ἀτομικὴν του ἰσως ἐνέργειαν πρὸς ἐξακρίβωσιν τῶν παρὰ τῶν διαφόρων πρακτόρων τῶν ξένων ἐπιρροῶν τεκταινομένων καὶ τῆς εἰλικρινείας τινῶν ἐκ τῶν ἐπισήμων πολεμικῶν. Περὶ τῆς μυστικῆς ἐταιρείας ταύτης θέλομεν πραγματευθῆ ἄλλοτε, ὡς κατέχοντες ἱκανὰ πρὸς τοῦτο στοιχεῖα.

Τὰ περὶ τῆς ἐκπλεύσεως τοῦ στόλου.

Περὶ τοῦ τακτικοῦ τινά.

Ἐξωτερικὰς εἰδήσεις καὶ ἄλλα.

Ἀπρίλιος. Τὰ κείμενα τοῦ μηνὸς τούτου, 46 τὸν ἀριθμὸν¹, διαφοῦνται εἰς ἐπιστολάς, ἔγγραφα καὶ σημειώματα.

Δημοσιεύονται δηλ. ἐπιστολαὶ τοῦ Λάμπρου Βέικου, Δὲ Βυλλεβέκ, † Γερμανοῦ, τῆς Ἐπιτροπῆς Ζακύνθου, τοῦ Ζαῖμη, Ζαχαριάδου, Κολοκοτρώνη, Κόχραν, Α. Μεταξά, Μαυροκορδάτου, Μιαούλη, Κ. Ξένου, Πέτα, Στρούζα, Ὑψηλάντου (;) καὶ ἄλλων πρὸς τὸν Γ. Αἰνιᾶνα, τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου, τὸν Ζαῖμην, Μιαούλην, τοὺς πολεμιστὰς Βονίτσης, τὸν Διον. Ῥώμαν καὶ ἄλλους.

Ἐγγραφα τῆς Διοικήσεως, τοῦ ἐκτελεστικοῦ Σώματος, ἔγγραφα καὶ ψηφίσματα τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ὁδηγίαι αὐτῆς κλ. πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου, τὸν Ν. Καλέργην, τὸν Δ. Μελετόπουλον, τὸν Μιαούλην κλ.

Σημειώματα περιέχοντα διαφόρους πολεμικὰς πληροφορίας.

Τὰ τοῦ Ἀπριλίου κείμενα ταῦτα περιέχουσι:

Πληροφορίας περὶ τῆς συγκροτηθείσης Ἐθνικῆς Συνελεύσεως καὶ τῶν κατόπιν ἐρίδων περὶ πρωτείων. — Ἐξωτερικὰς τινὰς εἰδήσεις. — Σχετικὰ πρὸς τὴν ὑποψηφιότητα τοῦ Ὁρλεανίδου. — Τὰ τῆς δράσεως τοῦ ναυτικοῦ ἐν Μεσολογίῳ. — Περιγραφὴν δεινοπαθημάτων τῶν πολιορκουμένων ἐν Μεσολογίῳ καὶ τοὺς φόβους τῆς πτώσεως αὐτοῦ. — Προτάσεις μεσολαβήσεως ὑπὲρ τῆς φρουρᾶς του. — Τὰ κατὰ τὴν Ἀνατολικὴν καὶ Δυτικὴν Ἑλλάδα. — Τὰ περὶ τῆς ἀποτυχίας τοῦ Τακτικοῦ ἐν Εὐβοίᾳ. — Κρίσεις περὶ τῆς ἐν Λονδίῳ Ἐπιτροπῆς. — Περὶ τῆς προειδοποιήσεως τῶν σχεδίων τοῦ Ἰβραήμ ὑπὸ τοῦ τέκτονος Ἰωάννου Ῥωμαΐη. — Περὶ τῶν διαφορῶν πολιτικῶν φατριῶν. — Περὶ τοῦ πειρατικοῦ στόλου. — Περὶ τῆς ἐχθρικῆς στάσεως τῶν Αὐστριακῶν. — Περὶ τῆς δράσεως τοῦ Μαυροκορδάτου. — Περὶ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ Σπυρ. Μεταξά καὶ τῆς μυστικῆς ἀποστολῆς του. — Περιγραφὴν νικηφόρου ἐξόδου τῶν πολιορκουμένων ἐν Μεσολογίῳ. — Περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἐκλογῶν ἐν τῇ Συνελεύσει, προτροπὴν ταύτης πρὸς τὸν Γόρδωνα, ὁδηγίας πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου σχετικῶς πρὸς τὸ ὑπὲρ τοῦ Μεσολογγίου καὶ τοῦ στόλου δάνειον καὶ ἐν γένει τὰ οἰκονομικὰ αὐτῆς μέτρα. — Ἐνεργείας πρὸς ἀντιπερισπασμὸν τῶν πολιορκούντων τὸ Μεσολόγγιον. — Διαφωτίσεις περὶ τῶν σχέσεων Κόχραν καὶ Μιαούλη. — Τὰ μεταξὺ

¹ Τὰ ὑπ' ἀριθ. 69 - 114.

Ὑψηλάντου καὶ Συνελεύσεως. — Αἰτιάσεις ἐναντίον τῆς Ἀγγλικῆς προστασίας. — Τὰ τῆς ἀναβολῆς τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως καὶ τῶν λόγων τῆς ἀναβολῆς αὐτῆς. — Περὶ τῆς Διοικητικῆς καὶ Ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς πρὸς διοίκησιν τῶν κοινῶν. — Περὶ τῆς σχέσεως τῆς Διοικητικῆς ἐπιτροπῆς πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν Ζακύνθου. — Τὰ κατὰ τὸν Γόρδωνα.

Τὴν ἄλωσιν τοῦ Μεσολογγίου καὶ τὰ τῆς ἐξόδου.

Τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ Κολοκοτρώνη ὡς Γενικοῦ Ἀρχηγοῦ τῶν Πελοποννησιακῶν ὅπλων. — Τὰ τῆς δράσεως τοῦ Δ. Μελετοπούλου. — Πληροφορίας περὶ προδοσιῶν πρὸς τὸν Ἰβραῆμ καὶ ἑξανδραποδισμῶν. — Προτάσεις καὶ εὐεργεσίας τοῦ Ἐϋνάρδου. — Συμβουλὰς τῆς Ἐπιτροπῆς Ζακύνθου καὶ τὰ τῆς δράσεως αὐτῆς. — Τὰ περὶ τῶν τότε διαπραγματεύσεων διὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἑλλάδος κλ.

Μάϊος. Τὰ κείμενα τοῦ μηνὸς τούτου, 37 τὸν ἀριθμὸν¹, διαιροῦνται εἰς ἐπιστολάς καὶ ἑγγράφα.

Δημοσιεῦνται δηλ. ἐπιστολαί: τοῦ † Γερμανοῦ, Γεροστάθῃ, τῆς Ἐπιτροπῆς Ζακύνθου, τοῦ Ἐϋνάρδου, τοῦ Ζαΐμη, Χ. Ζαχαριάδου, Κ. Ζωγράφου, Λ. Κουντουριώτου, Λόντου, Μαρσέ, Μανροκορδάτου, Πισκατόρη, Πλαπούτα, τῶν προκρίτων Σπετσῶν, τοῦ Ι. Ῥωμαΐη, τοῦ Ι. Στορνάρη, τῶν ἀδελφῶν Τομπάζη καὶ ἄλλων πρὸς τὸν Γεροστάθην, τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου, τὸν Ἐϋνάρδον, Ζαΐμην, Ι. Κλάδον, Γ. Πάνου, τὸν Διον. Ῥώμαν καὶ ἄλλους, καὶ

*Ἐγγράφα τῆς ἐν Μεσολογγίῳ ἐπιτροπῆς πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν Ζακύνθου.

Τὰ τοῦ Μαΐου κείμενα ταῦτα περιέχουσι:

Τινὰ περὶ τῆς δράσεως τοῦ Γόρδωνος, τοῦ Ἐϋνάρδου, Ἀμιλτων, Γεροστάθῃ, Πετρίνη καὶ τοῦ Ῥωμαΐη.

Σχετικὰ πρὸς τὰ μεταξὺ Ῥώμα, Ἐϋνάρδου, Διοικήσεως καὶ ἐπιτροπῆς Ζακύνθου διαμειβόμενα.

Συμβουλὰς τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου πρὸς τὸν Ζαΐμην.

Τὰς ὑπὲρ τῆς οἰκογενείας τοῦ Μάρκου Μπότσαρη ἐνεργείας τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου.

Τὰ τῆς συμπράξεως τῶν ναυτικῶν νήσων.

Ἐκθεσιν τοῦ Φαβιέρου περὶ τῶν ἐλληνικῶν πραγμάτων, ἐν ᾗ καὶ τὰ τῆς δράσεως αὐτοῦ.

Πληροφορίας περὶ τῆς πορείας τοῦ Αἰγυπτιακοῦ στόλου.

Τινὰ περὶ τῆς ἐξελέγξεως τῶν ἐν Ἀγγλίᾳ δανείων.

¹ Τὰ ὑπ' ἀριθ. 115 - 149 καὶ 368 - 369 (ἐν τῷ Συμπληρώματι).

*Εκθεσιν τοῦ Ζαΐμη περὶ τῆς καταστάσεως τῶν πραγμάτων.

Τὰ μετὰ τὴν ἄλωσιν τοῦ Μεσολογγίου καὶ περὶ τῶν διασφθέντων εἰς Πελοπόννησον πολεμιστῶν.

Περὶ τῶν πολεμικῶν ἐν γένει τῆς Πελοποννήσου.

Περὶ τῶν ναυτικῶν παρασκευῶν.

*Εκθεσιν τοῦ Ἀναστασίου Λόντου περὶ τῶν διαφόρων γεγονότων.

Περιγραφὴν τῆς πολιτικῆς καταστάσεως ὑπὸ τοῦ Ζαχαριάδου, ἐν ᾗ καὶ περὶ τῶν διαφόρων φατριῶν, περὶ τῆς παλαιᾶς καὶ νέας Διοικήσεως, περὶ τοῦ σκοποῦ τῆς ἐλεύσεως τῶν λειψάνων τῆς φρουρᾶς εἰς Ναύπλιον, κατηγορίας κατὰ τοῦ Ι. Κωλέττη, τινὰ ὑπὲρ τοῦ Φαβιέρου κλ.

*Εκθεσιν τοῦ Κ. Ζωγράφου περὶ τῶν συγχρόνων γεγονότων.

Τινὰ περὶ τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν καταστροφῶν τῆς οἰκογενείας Στορνάρη.

Περὶ τῶν ὀρφανικῶν οἰκογενειῶν τῆς φρουρᾶς.

Ἐτέρας εἰδήσεις περὶ τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου.

Περὶ τῆς ψευδοῦς φήμης τοῦ θανάτου τοῦ Ἰβραήμ.

*Εκθεσιν τῶν γεγονότων ὑπὸ Λ. Κουντουριώτου.

Πληροφορίας καὶ περιγραφὰς ἐξαγορᾶς αἰχμαλώτων καὶ περιπετείας αὐτῶν.

Ἐτέραν ἐκθεσιν περὶ τῆς καταστάσεως ὑπὸ τοῦ Ζαΐμη.

Περὶ τῶν πολεμικῶν γεγονότων ἐν γένει καὶ περὶ τῆς θέσεως τῆς Διοικήσεως.

*Εκθεσιν τῆς καταστάσεως ὑπὸ τοῦ Μαυροκορδάτου.

Εἰδήσεις περὶ τοῦ Πλαπούτα, περὶ τῶν ἐν Ἡπείρῳ, Θεσσαλίᾳ καὶ Μακεδονίᾳ.

Εἰδήσεις περὶ τοῦ στόλου κλ.

***Ιούnius.** Τὰ κείμενα τοῦ μηνὸς τούτου, 32 τὸν ἀριθμὸν ¹, διαίρουνται εἰς ἐπιστολὰς καὶ ἐπίσημα ἔγγραφα.

Δημοσιεύονται δηλ. ἐπιστολαὶ τοῦ Γεροστάθης, τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου, τοῦ Ἐυνάρδου, τοῦ Ζαΐμη, Ζαχαριάδου, Καποδιστρίου (Βιάρου), Θ. καὶ Ι. Κολοκοτρώνη, Κορνηλίου (καὶ Ἀρχιδιακόνου Ἰωακείμ), Λ. Κουντουριώτου, Μαυροκορδάτου, Α. Μεταξᾶ, Ε. Ξένου, τῶν ὀπλαρχηγῶν Σπάρτης, τοῦ Ι. Ῥωμαΐη, Γ. Σισίνη καὶ ἄλλων πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου, τὸν Ζαΐμην, Ζαχαριάδην, Ι. Κλάδον, Κορνήλιον καὶ Ἰωακείμ (Ἀρχιδιάκονον), Πετρίνην, Διον. Ῥώμαν καὶ ἄλλους.

*Ἐγγραφα τῆς Διοικητικῆς ἐπιτροπῆς Κρήτης.

¹ Τὰ ὑπ' ἀριθ. 180 - 177 καὶ 370 - 373 (ἐν τῷ Συμπληρώματι).

Τὰ τοῦ Ἰουνίου κείμενα ταῦτα περιέχουσι:

Τὰ περὶ τῆς ἀντιπροσωπείας τοῦ Γεροστάθῃ ὑπὸ τοῦ Βιάρου (Καποδιστρίου).

Λεπτομερείας τινὰς περὶ τῆς δυσχεροῦς θέσεως τοῦ Ῥωμαίῃ ἀπέναντι τῶν Αἰγυπτίων.

Τὴν ἐξακολούθησιν τῆς δράσεως τοῦ Ζαχαριάδου.

Ἀναγγελίαν τοῦ θανάτου τοῦ † Γερμανοῦ.

Τινὰ περὶ τῆς ἐξελέγξεως τῶν λογαριασμῶν τῆς ἐν Λονδίῳ ἐπιτροπῆς.

Περὶ ἀποστολῆς βοηθειῶν εἰς Κρήτην.

Περὶ τοῦ ἐν Κερκύρᾳ κομιτάτου ὑπὲρ τῶν αἰχμαλώτων.

Περὶ τῆς ἐλλείψεως τροφῶν ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ στρατοπέδῳ.

Τοὺς Σπαρτιατικούς θριάμβους κατὰ τοῦ Ἰβραήμ.

Περὶ τῆς πολιτικῆς καταστάσεως τοῦ τόπου, τῶν διαιρέσεων καὶ τῶν ἐρίδων.

Τὰς πρὸς συμφιλίωσιν ἐνεργείας τοῦ Ζαχαριάδου.

Ἐκθεσιν τοῦ Ζαΐμη περὶ τῆς πολιτικῆς καὶ πολεμικῆς καταστάσεως.

Δεινοπαθήματα αἰχμαλώτων.

Λεπτομερείας περὶ τοῦ σχεδίου τῆς ἀνακτήσεως τοῦ Μεσολογγίου.

Ἰούλιος. Τὰ κείμενα τοῦ μηνὸς τούτου, 52 τὸν ἀριθμόν¹, διαιροῦνται εἰς ἐπιστολάς, ἐπίσημα ἔγγραφα, προκηρύξεις, ἐκλήσεις καὶ σημειώματα.

Δημοσιεύονται δηλ. ἐπιστολαὶ τοῦ Βιάρου (Καποδιστρίου), τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου, τοῦ Ἐϋνάρδου, τοῦ Ζαΐμη, Ζωγράφου, Κολοκοτρώνη, Κορηγίου (καὶ Ἰωακείμ), Μαυροκορδάτου, Α. Μεταξᾶ, Μιαούλη, Μόστρα, Νικηταρᾶ, Πέτα, Πικουλᾶκη, Πλαπούτα, Ῥωμαίῃ, Γ. Σισίνη, Σπηλιάδου, Ἐμ. Τομπᾶζη, Φωτάκου (δηλ. Φωτίου Χρυσανθοπούλου) καὶ ἄλλων πρὸς τὸν Βiάρον (Καποδιστρίαν), πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν Ζακύνθου, τὸν Ἐϋνάρδον, Ζαΐμην, Ζαχαριάδην, Μαυροκορδάτον, Α. Μεταξᾶν, Πετρίνην, Διον. Ῥώμαν καὶ ἄλλους.

Ἐγγραφα τῆς Διοικητικῆς ἐπιτροπῆς τῆς Ἑλλάδος, τῆς Διοικητικῆς ἐπιτροπῆς Κρήτης, τοῦ Κεφαλληνο-Ζακυνθίου σώματος, τῆς γνωστῆς ἤδη μυστικῆς ἐταιρείας, πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν Ζακύνθου καὶ τὸν Ζαχαριάδην.

Προκηρύξεις τοῦ Πετρόμπεη πρὸς τοὺς πληρεξουσίους Σπάρτης.

Ἐκλήσεις τοῦ Κεφαλληνο-Ζακυνθίου σώματος.

Σημειώματα, μετὰ διαφόρων πληροφοριῶν, τοῦ Βιάρου (Καποδιστρίου).

¹ Τὰ ὑπ' ἀριθ. 178 - 223 καὶ 374 - 379 (ἐν τῷ Συμπληρώματι).

Τὰ τοῦ Ἰουλίου κείμενα ταῦτα περιέχουσι:
 Τὰ τῆς δράσεως τῶν Σπαρτιατικῶν σωμάτων καὶ αἰτήσεις συν-
 δρομῆς καὶ τροφῶν χάριν αὐτῶν.
 Τὰ κατὰ τὴν Κρήτην.
 Πληροφορίας περὶ τῆς ἐν γένει οἰκονομικῆς, πολιτικῆς καὶ πολε-
 μικῆς καταστάσεως τῆς Ἑλλάδος.
 Τὴν τότε δρᾶσιν τοῦ διδασκάλου τοῦ Γένους Γ. Γενναδίου.
 Αἰτήσεις τῆς Διοικήσεως περὶ ἀποστολῆς ἄρτου, χάριν τῶν μαχο-
 μένων, διὰ μέσου τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου παρὰ τῶν φιλελληνικῶν
 ἑταιρειῶν.
 Πληροφορίας περὶ διαφόρων αἰχμαλώτων.
 Τὰ τῆς δράσεως τοῦ Πετρόμπετη. Ὅμοιως τοῦ Πετρίνη.
 Περὶ τῶν πολεμικῶν τῆς Πελοποννήσου ἰδίᾳ.
 Ἐνεργείας τοῦ Κολοκοτρώνη πρὸς συμβιβασμὸν τῶν ἀντιφρο-
 νούντων.
 Περὶ σχηματισμοῦ σωμάτων Ἰονίων, Θεσσαλῶν, Μακεδόνων καὶ
 Πρεβεζάνων.
 Τὰ τῆς δράσεως τοῦ Κεφαλληνο-Ζακυνθίου σώματος.
 Περὶ τῆς γνωστῆς ἤδη μυστικῆς ἑταιρείας τῆς «Ἱερᾶς ἀρχαιότητος».
 Περὶ τῶν ἀναγκῶν τοῦ φρουρίου Χλεμουτσίου.
 Περὶ τῶν νικηφόρων ἀγώνων τῆς Σπάρτης.
 Τὰ τῆς δράσεως τοῦ στόλου καὶ τῶν καταδρομῶν ἐκ μέρους τῶν
 Αὐστριακῶν.
 Περὶ τῆς προστασίας τῆς οἰκογενείας τοῦ Φωτάκου ἐν Ζακύνθῳ.
 Τὴν δρᾶσιν τῶν Ῥουμελιωτῶν καὶ Σουλιωτῶν.
 Χαρακτηρισμοὺς διαφόρων ἐκ τῶν κορυφαίων ἀγωνιστῶν ὑπὸ
 τοῦ Μαυροκορδάτου.
 Περὶ τοῦ ὑπὲρ τῶν Ψαριανῶν κληροδοτήματος τοῦ Βαρβάκη.
 Περὶ τοῦ κόμητος Δ' Ἀρκούρ.
 Περὶ τῆς ἐν Τριπολιτσᾷ νίκης.
 Τὰ τῆς πρώτης ἐμφανίσεως τοῦ Ἑῖδεκ.
 Σχέδιον δράσεως τοῦ Τακτικοῦ κλ.

Ἀγγουςτος. Τὰ κείμενα τοῦ μηνὸς τούτου, 31 τὸν ἀριθμὸν ¹,
 διαιροῦνται εἰς ἐπιστολάς, ἐπίσημα ἔγγραφα καὶ ἐκκλήσεις.
 Δημοσιεύονται δηλ. ἐπιστολαὶ τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου, τοῦ
 Ἑϋνάρδου, τοῦ Θ. καὶ Α. Κολοκοτρώνη, τοῦ Γ. Κουνταριώτη, τοῦ
 Κωλέττη, τοῦ Α. Μεταξᾶ, τοῦ Μιαούλη, Πλαπούτα, Γ. Σισίνη,
 Διον. Ῥώμα καὶ ἄλλων πρὸς τὸν Π. Ἀναγνωστόπουλον, πρὸς τὴν
 Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου, τὸν Ζαΐμην καὶ ἄλλους.

¹ Τὰ ὑπ' ἀριθ. 224 - 252 καὶ 380 - 381 (ἐν τῷ Συμπληρώματι).

Ἐγγραφα τῆς Διοικητικῆς ἐπιτροπῆς, τῶν Ἐφόρων τῆς Σπάρτης, τῶν πληρεξουσίων τῆς Σπάρτης πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν Ζακύνθου καὶ πρὸς τὸν Διον. Ῥώμαν ἰδιαιτέρως καὶ τέλος δημοσιεύεται

Ἐκκλησίαι τοῦ Πετρόμπεη Μαυρομυχάλη.

Τὰ τοῦ Αὐγούστου κείμενα ταῦτα περιέχουσι:

Τὰ περὶ τῶν ἐμφυλίων διαμυχῶν.—Τὰ περὶ τῆς ἐν Σάμφ δράσεως τοῦ ναυτικοῦ.—Τὰ κατὰ τὴν ἐκστρατείαν πρὸς εἰρήνευσιν τῶν διαμαχομένων.—Τοὺς ἐναντίον τοῦ Ἰβραῆμ ἀγῶνας τοῦ Νικηταρά.—Τὴν δρᾶσιν καὶ τὰς ἐνεργείας τοῦ κόμητος Δ' Ἀρκούρ καὶ τὴν ἀπογοήτευσιν αὐτοῦ.—Δυσμενῆ χαρακτηρισμὸν τοῦ Φαβιέρου.—Περὶ τοῦ Ἰβραῆμ ἐν Κυνουρίᾳ.—Δυσμενῆ κρίσιν περὶ Κολοκοτρώνη.—Τὰ ἐν Ἀθήναις πολεμικὰ γεγονότα.—Ἐνεργείας πρὸς συγκρότησιν νέας Ἐθνικῆς Συνελεύσεως.

Σπουδαιοτάτην ἔκθεσιν τοῦ Κωλέττη περὶ τῆς ἐν γένει καταστάσεως τοῦ τόπου, ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ μετὰ κρίσεων καὶ προτάσεως μέτρων διαφόρων. (Ἐν ταύτῃ μεταξὺ ἄλλων γίνεται λόγος, περὶ τῆς ὑποψηφιότητος τοῦ Ὁρλεανίδου, ἀναγράφονται: κρίσεις περὶ τῆς στρατιᾶς τοῦ Ἰβραῆμ, τὰ τῆς νίκης τοῦ Νικηταρά, καὶ τῶν Σπαρτιατῶν καὶ περὶ τῆς ἀνάγκης συστάσεως, χάριν τοῦ ἐκεῖ ἀγῶνος, ἰσχυροῦ σώματος γίνεται λόγος περὶ τῆς δράσεως τοῦ Καραϊσκάκη ἐν Ἀθήναις καὶ τῶν πολεμικῶν γεγονότων τῆς Ἀττικῆς, περὶ τῆς ἀνάγκης συνδρομῶν, περὶ τῆς δράσεως καὶ τῶν συνδρομῶν τοῦ Εὐνάρδου κλ.).

Προσέτι τὰ κείμενα τοῦ αὐτοῦ μηνὸς περιέχουσι: Πληροφορίας περὶ ἐλεύσεως διαφόρων Γάλλων φιλελλήνων.

Τὰ κατὰ τὴν κληρονομίαν τοῦ † Γερμανοῦ.

Καταδηλοῦται ἐν αὐτοῖς ἡ σχέσις τῶν πληρεξουσίων τοῦ λαοῦ τῆς Σπάρτης πρὸς τὸν Διον. Ῥώμαν.

Περιγράφεται ἡ κατάστασις τοῦ Αἰγυπτιακοῦ στρατεύματος.

Ἀναγράφονται ἐν αὐτοῖς τὰ τῆς δράσεως τοῦ Νικηταρά, Κολιοπούλου καὶ Ἰωάννου Κολοκοτρώνη, ἡ συνεννόησις τοῦ Κολοκοτρώνη καὶ τοῦ Ῥώμα περὶ τῶν ληπτέων μέτρων καὶ ἡ πρόσκλησις τοῦ Ῥώμα παρὰ τοῦ Κολοκοτρώνη εἰς προσωπικὴν συνάντησιν.

Πρὸς τούτοις περιέχουσι ταῦτα: Ἐκθεσιν τοῦ Κολοκοτρώνη περὶ τῶν συμβαινόντων.

Πρότασιν πρὸς ἐκλογὴν Μονάρχου.

Περιγραφὴν τῆς ἀναρχίας καὶ τῶν ἐμφυλίων ταραχῶν.

Τὰ τῆς ὑπερόχου δράσεως τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου.

Αἰτήσεις τῆς Διοικήσεως πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν Ζακύνθου περὶ ταχίστης συνδρομῆς.

Τὰς ἀνὰ τὴν Ἀττικὴν νίκας. Τὰς ταραχὰς τῆς Κορίνθου.

Τὰ τῆς ἐλεύσεως καὶ τῆς δράσεως τοῦ Ἑὔδεκ καὶ τὰ τῶν συνδρομῶν τοῦ Ἑὔναρδου.

Τὰ τῶν ἐν Λονδίνῳ συνδρομῶν.

Εἰδήσεις περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Κόχραν.

Τινὰ περὶ τῶν ἀναγκῶν τοῦ Χλεμουτσίου καὶ τῆς ἀποστολῆς βοηθειῶν εἰς Ἀθήνας.

Περὶ τοῦ θανάτου τῆς συζύγου τοῦ Καραϊσκάκη.

Τὰ περὶ μεταξὺ Πετρόμπεη καὶ τοῦ οἴκου Στεφάνου.

Περὶ τῶν ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Ζαΐμη καὶ Δηλιγιάννη διαιρέσεων.

Τὰ τοῦ ἐμφυλίου πολέμου καὶ τῶν συγχρόνων κατὰ τοῦ Ἰβραήμ ἀγώνων.

Τὰ τῆς σχέσεως τῆς ἐφορίας Σπάρτης καὶ τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου.

Αἰτήσεις συνδρομῶν καὶ τροφῶν πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν Ζακύνθου.

Γνώμας τοῦ Γ. Κουντουριώτου καὶ Π. Ἀναγνωστοπούλου περὶ τῆς καταστάσεως.

Νέα Σπαρτιατικὰ τρόπαια.

Σεπτέμβριος. Τὰ κείμενα τοῦ μηνὸς τούτου, 51 τὸν ἀριθμὸν¹, διαιροῦνται εἰς ἐπιστολάς, ἐπίσημα ἔγγραφα καὶ συμφωνητικά.

Δημοσιεύονται δηλ. Ἐπιστολαὶ τοῦ Δὲ Βιλλεβέκ, τοῦ † Δανιήλ (Τριπόλεως), † Δωροθέου (Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας), τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου, τοῦ Ἑὔναρδου, τοῦ Ζαΐμη, Ζαχαριάδου, Ζωγράφου, τῶν Θ., Ἀπ., Ι., καὶ Γεωργ. Κολοκοτρώνη, τοῦ Κωλέττη, Μαυροκορδάτου, Α. Μεταξᾶ, Νικηταρᾶ, Π. Νοταρᾶ, Πέτα, Πετρίνη, Πλαπούτα καὶ Ῥώμα, πρὸς τοὺς Γ. Αἰνιᾶνα, Ἑὔναρδον, πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν Ζακύνθου, τὸν Ζαΐμην, Κολοκοτρώνην, Πέταν, Πετρίνην καὶ Ῥώμαν.

Ἐγγραφα τῆς Διοικητικῆς ἐπιτροπῆς, τῶν ἐφόρων, τῶν ὀπλαρχηγῶν Σπάρτης, πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν Ζακύνθου καὶ τὸν Ῥώμαν.

Τὰ τοῦ Σεπτεμβρίου κείμενα ταῦτα περιέχουσι:

Ἀναγραφὴν τοῦ τρόπου τῆς ἀποστολῆς τῶν διαφόρων βοηθημάτων διὰ τοῦ Ἑὔναρδου καὶ τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου καὶ τῆς διανομῆς αὐτῶν.

Πλήρη ἔκθεσιν τῆς καταστάσεως τῶν πραγμάτων, ἐν ἣ τὰ τῶν σχέσεων τοῦ Ῥώμα πρὸς τὸν Κολοκοτρώνην, μετὰ συμβουλῶν περὶ τῆς ἐσωτερικῆς εἰρηνεύσεως, διὰ τῆς ὑποστηρίξεως παντοδυνάμου τριανδρίας ἐκ τῶν Κολοκοτρώνη, Ζαΐμη καὶ Μιαούλη.

¹ Τὰ ὑπ' ἀριθ. 253 - 295 καὶ 382 - 389 (ἐν τῷ Συμπληρώματι).

Τὰ πολεμικὰ τῆς Λακωνίας.

Συμβουλὰς τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου πρὸς τὸν Ζαΐμην.

Τὰ τῆς δράσεως τοῦ Ζαχαριάδου καὶ νέαν ἔκθεσιν τῆς καταστάσεως παρ' αὐτοῦ.

Ἐξωτερικὰς πληροφορίας.—Τὰ κατὰ τὸν κόμητα Δ' Ἀρκούρ. Τὰ τῆς δράσεως τοῦ ναυτικοῦ.

Τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τοῦ τόπου.

Περὶ τοῦ Ἴονικοῦ τάγματος.

Πληροφορίας περὶ τοῦ γνωστοῦ, ἀπὸ πολλοῦ ἄλλως τε, τρόπου τοῦ σχηματισμοῦ τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου.

Τὰς ἐνεργείας τοῦ Ἀμιλτων πρὸς εἰρήνευσιν τῶν ἐν τῷ τόπῳ διαμαχομένων.

Τὰ τῆς Ὁρλεανικῆς ὑποψηφιότητος.

Πληροφορίας περὶ τοῦ Κεφαλληνο-Ζακυνθίου σώματος.

Τὰ τῆς ἀποστολῆς ζωοτροφῶν πρὸς τὸ στρατόπεδον τοῦ Κολοκοτρώνη διὰ τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου.

Ἐκθεσιν τοῦ Κολοκοτρώνη διὰ τὰ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Ζαΐμη διατρέχοντα.

Αἴτησιν τῆς Διοικήσεως πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ πρὸς ἀνάκτησιν τῆς δυτικῆς Ἑλλάδος σχεδίου.

Ἀποχὴν τοῦ Κολοκοτρώνη ἀπὸ τῶν πολιτικῶν συγκρούσεων καὶ ἐκκίνησιν αὐτοῦ κατὰ τοῦ Ἰβραήμ.

Ἐκθεσιν τοῦ Ζαΐμη διὰ τὰ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Κολοκοτρώνη.

Περὶ τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ ἀνὰ τὴν Ἀττικὴν πολεμικῶν γεγονότων.

Ἀνάπτυξιν τοῦ σχεδίου τοῦ Κωλέττη.

Ῥαδιοργάνια κατὰ τῆς Ἐπιτροπῆς Ζακύνθου.

Πολεμικὰ κατορθώματα Σπάρτης.

Πατριωτικὴν δρᾶσιν τοῦ Ζακυνθίου Γουζέλη.

Ὑπόσχεσιν συμπνοίας καὶ πατριωτικῆς δράσεως Νικηταρᾶ, Πλαπούτα καὶ Κολοκοτρωναίων.

Παράπονα Κολοκοτρώνη διὰ τὴν αὐστηράν πρὸς αὐτὸν γλῶσσαν τοῦ Ῥώμα. Ἐκφράσεις αὐτοῦ δριμείας ἄλλ' εἰλικρινεῖς.

Καὶ πάλιν περὶ τοῦ σχεδίου τοῦ Κωλέττη.

Ἐκθεσιν τοῦ Κ. Ζωγράφου περὶ τῆς πολιτικῆς καταστάσεως, τῶν ἐμφυλίων ἐρίδων καὶ ρήξεων.

Αἰτήσεις τροφίμων ὑπὸ τοῦ Πλαπούτα καὶ Κολοκοτρώνη παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου.

Παράπονα τῶν ὀπλαρχηγῶν Σπάρτης περὶ τοῦ τρόπου τῆς διανομῆς τῶν τροφίμων καὶ αἰτησιν νέων βοηθημάτων.

Γράμμα τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας πρὸς ἀνόρθωσιν ἐκκλησιῶν καὶ ὑποστήριξιν σχολείων.

Λεπτομερείας περὶ τῶν μεταξὺ Ἑυνάρδου καὶ ἐπιτροπῆς Ζακύνθου σχέσεων καὶ τῆς ἀμοιβαίας δράσεως, μετ' ἐκθέσεως περὶ τῆς καταστάσεως καὶ σκέψεων πρὸς ἀνόρθωσιν τοῦ κακοῦ.

Πληροφορίας τοῦ Ι. Ῥωμαίη περὶ ἑαυτοῦ καὶ τῶν Ἑλλήνων αἰχμαλώτων.

Δραῖσιν Πετρίνη καὶ περιπετείας.

Κατάκρισιν τοῦ ἐπανησιακοῦ σώματος καὶ περιγραφὴν τῆς καταστάσεώς του.

Ὁκτώβριος. Τὰ κείμενα τοῦ μηνὸς τούτου, 20 τὸν ἀριθμὸν¹ διαιροῦνται εἰς ἐπιστολάς καὶ ἐπίσημα ἔγγραφα.

Δημοσιεύονται δηλ. ἐπιστολαί: Τοῦ ἱατροῦ Δαβίδ, τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου, τοῦ Ἑυνάρδου, τοῦ Κολοκοτρώνη, τοῦ Λ. Κουντουριώτου, τοῦ τέκτονος διδασκάλου Νικητοπούλου, τοῦ Πέτα, τοῦ Πετρίνη, τοῦ Ῥώμα καὶ τοῦ Ῥωμαίη πρὸς τὴν Διοικητικὴν ἐπιτροπὴν, τὴν ἐπιτροπὴν Ζακύνθου, τὸν Ζαῖμην, τὸν Ι. Κλάδον, Πετρίνην καὶ τὸν Ῥώμαν, καὶ

Ἐγγραφα τῆς Διοικητικῆς ἐπιτροπῆς πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου.

Τὰ τοῦ Ὁκτωβρίου ἔγγραφα ταῦτα περιέχουσι:

Σχετικὰ πρὸς τὴν παραλαβὴν τροφίμων ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς στρατοπέδοις καὶ τὰς ἐνεργείας τοῦ Ἑυνάρδου, τοῦ Πετρίνη καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς Ζακύνθου.

Διαφωνίαν τῆς Διοικήσεως, θελούσης νὰ στέλλωνται πρὸς αὐτὴν τὰ τρόφιμα.

Τὰ ἐν Ἀθήναις καὶ τὰ κατὰ τὴν εἴσοδον τοῦ Κριεζώτη εἰς τὴν Ἀκρόπολιν.

Τὰ περὶ τῶν ἀναγκῶν τοῦ φρουρίου Καρυταίνης καὶ αἰτησὶν τροφίμων καὶ ἐφοδίων ὑπὸ τοῦ Κολοκοτρώνη.

Τεκτονικὰς δράσεις.

Περὶ τοῦ ὑπασπιστοῦ τοῦ Ῥοζαρὸλ Σκάρπα εἰς Ἀθήνας καὶ τὰ τῆς δράσεως αὐτοῦ.

Εἰδήσεις περὶ τῶν Σχολείων Ἀθηνῶν καὶ αἰτήσεις συνδρομῆς χάριν τῶν ἐν Σαλαμῖνι μαθητῶν τῶν Ἀθηνῶν παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς Ζακύνθου.

Εἰδήσεις περὶ τῆς τύχης τῶν αἰχμαλώτων καὶ περὶ τοῦ Παπαῦ Τζητῆζου. Θάνατος αἰχμαλώτων ὑπὸ πανώλους.

¹ Τὰ ὑπ' ἀριθ. 296 - 315.

Περὶ τοῦ ἱατροῦ Δαβίδ.

Περὶ τοῦ ῥαδιούργου Παπαμανώλη.

Ἐτέραν σημείωσιν περὶ τῶν ἀποσταλέντων βοηθημάτων καὶ περὶ ἐνεργειῶν τοῦ Πετρίνη.

Περὶ τῶν ἀνεπαρκῶν δυνάμεων τοῦ Ἰβραήμ καὶ τῆς ἀνάγκης συστηματικῆς καταπολεμήσεως αὐτοῦ πρὸς τελείαν ἑξόντωςιν.

Αἴτησιν ἐκ μέρους τοῦ Ἐυνάρδου λεπτομεροῦς λογοδοσίας, ὅπως ὑποβάλλῃ αὐτὴν εἰς τὰ φιλελληνικὰ κοιμιτᾶτα.

Σύστασιν τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου διὰ τὸν Ἐϋδεκ.

Πληροφορίας περὶ τῆς δράσεως Καραϊσκάκη καὶ Νικηταρά.

Ἐριδας περὶ ἀρχηγίας ἐν Ῥούμελι.

Νοέμβριος. Τὰ κείμενα τοῦ μηνὸς τούτου, 22 τὸν ἀριθμὸν¹, διαιροῦνται εἰς ἐπιστολὰς καὶ ἐπίσημα ἔγγραφα.

Δημοσιεύονται δηλ. Ἐπιστολαὶ τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου, τοῦ Καπετανάκη, Κωλέττη, Πέτα, Πετρίνη, Πλαπούτα καὶ Ῥωμαΐη πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν Ζακύνθου, τὸν Ζαῖμην καὶ τὸν Ῥώμαν, καὶ

Ἐγγραφα τῆς Διοικητικῆς ἐπιτροπῆς πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν Ζακύνθου.

Τὰ τοῦ Νοεμβρίου κείμενα ταῦτα περιέχουσι :

Παράπονα τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου διὰ τὴν πρὸς αὐτὴν δυσπιστίαν τῆς Διοικήσεως μετὰ πικρῶν παρατηρήσεων.

Τινὰ περὶ αἰχμαλωτισθεῖσων οἰκογενειῶν.

Ἐκθεσιν τοῦ Πετρίνη, καὶ ἀπορίας αὐτοῦ περὶ τῆς ἀδρανείας τῶν ἐν Πελοποννήσῳ σωμάτων καὶ περὶ ἀποστολῆς τροφῶν.

Τὰ τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ κόμητος Δ' Ἀρκούρ.

Διαφωνίας περὶ τοῦ τόπου τῆς συγκροτήσεως τῆς Συνελεύσεως.

Κατάκρισιν τῆς Διοικήσεως ὑπὸ τοῦ Πετρίνη διὰ τὴν πρὸς τὸν Δ' Ἀρκούρ διαγωγὴν τῆς.

Τὰ περὶ τῆς μεταβάσεως τῆς Διοικήσεως εἰς Αἴγιναν.

Εἰδήσεις ἐκ τῆς Στερεᾶς.

Τὰ τῆς ἀποτυχίας τοῦ πολεμικοῦ σχεδίου τοῦ Κωλέττη.

Κρίσεις ξένων περὶ τῆς καταστάσεως. Τὰ τῆς θέσεως τῶν Δυνάμεων ἀπέναντι τοῦ ἑλληνικοῦ ζητήματος καὶ σκέψεις τινὰς σχετικὰς.

Πληροφορίας περὶ αἰχμαλώτων καὶ τοῦ θανάτου αὐτῶν ἐκ πανώλους. Αἰχμαλωσίας εἰς Φιλιατρά.

¹ Τὰ ὑπ' ἀριθ. 316 - 335 καὶ 390 - 391 (ἐν τῷ Συμπληρώματι).

Πληροφορίας ἀκριβεῖς περὶ τῶν σχεδίων καὶ τῶν κινήσεων τοῦ Ἰβραήμ καὶ ἀσφαλῆ σχέδια καταπολεμήσεως αὐτοῦ.

Δεκέμβριος. Τὰ κείμενα τοῦ μηνὸς τούτου, 30 τὸν ἀριθμὸν¹, διαιροῦνται εἰς ἐπιστολὰς καὶ ἐπίσημα ἔγγραφα.

Δημοσιεύονται δηλ. Ἐπιστολαὶ τοῦ ἱατροῦ Bally, τοῦ Βιάρου (Καποδιστρίου), τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου, τοῦ Ἐϋνάρδου, τοῦ Ζαΐμη, Ζαχαριάδου, Ζωγράφου (καὶ Ζαΐμη), Θ. καὶ Ι. Κολοκοτρώνη, τοῦ Μιαούλη, Πέτα, Πετρίνη, Σισίνη, Ῥωμαίη καὶ λοιπῶν, πρὸς τὴν Διοικητικὴν ἐπιτροπὴν, τὴν Ἐπιτροπὴν Ζακύνθου, τὸν Ἐϋνάρδον, Ζαΐμην, Κολοκοτρώνην, Περραιβόν, Πετρίνην καὶ Δ. Ῥώμαν.

Ἐγγραφα τῆς Διοικητικῆς ἐπιτροπῆς καὶ τῆς Ἐφορίας Σπάρτης πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν Ζακύνθου.

Τὰ τοῦ Δεκεμβρίου ἔγγραφα ταῦτα περιέχουσι:

Πληροφορίαι περὶ αἰχμαλώτων Ἑλλήνων.

Ἐκθεσιν περὶ ἀποστολῆς τῶν διαφόρων βοηθημάτων παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου καὶ ἀποστολὴν συνδρομῶν πρὸς τὴν Διοίκησιν.

Περὶ τῶν ἀναγκῶν τοῦ Χλεμουτσίου.

Περὶ τοῦ δόκτορος Gosse, τοῦ ἱατροῦ Bailly καὶ τῆς δράσεως αὐτῶν.

Ἐκθέσεις καὶ περιγραφὰς τοῦ Bailly καὶ σκέψεις αὐτοῦ περὶ τῶν διαφορῶν πατριῶν.

Ὁδηγίαι τοῦ Κολοκοτρώνη πρὸς τὸν υἱὸν του Ἰωάννην, περὶ προσώπων καὶ πραγμάτων.

Μέριμναν τῆς Διοικήσεως ὑπὲρ τῆς Ἀττικῆς.

Αἴτησιν τροφοδοσιῶν παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου.

Περὶ τῶν στάσεων τῆς Ὑδρας. Παράπονα Μιαούλη.

Δικαιολογίαν Ζαΐμη πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν Ζακύνθου καὶ σκέψεις περὶ Κολοκοτρώνη.

Ὑποστήριξιν παρὰ τῆς Διοικήσεως τοῦ Μιαούλη. Ἀναγγελίαν τῶν θριάμβων τοῦ Καραϊσκάκη.

Αἴτησιν βοηθείας τῶν Σπαρτιατῶν παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου.

Ἐκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς Ζακύνθου περὶ Ἐϋνάρδου καὶ Πετρίνης.

Περὶ τῆς οἰκογενείας τοῦ φονευθέντος ἐν Μεσολογγίῳ Κοκκίνῃ.

Αἴτησιν πολεμεφodiῶν διὰ τὸ Χλεμοῦτσι καὶ τὴν Σκαφιδιάν.

Πληροφορίας περὶ προσεχοῦς ἀποχωρήσεως τοῦ Ῥωμαίη ἐκ τοῦ ἐπιτελείου τοῦ Ἰβραήμ.

¹ Τὰ ὑπ' ἀριθ. 336 - 363 καὶ 392 - 393 (ἐν τῷ Συμπληρώματι).

κβ'

Λεπτομερῇ ἔκθεσιν περὶ προσώπων καὶ πραγμάτων ὑπὸ τοῦ
Ζαΐμη καὶ Κ. Ζωγράφου.

Περὶ τῆς δράσεως τοῦ Α. Βιλαέτη καὶ Ἀχόλου.

Συμβουλὰς τοῦ Θ. Κολοκοτρώνη πρὸς τὸν υἱὸν του Ἰωάννην
πρὸς λῆψιν διαφόρων μέτρων, καὶ

Πληροφορίας τῆς ἐφορίας Σπάρτης περὶ συλλήψεως ὑπό-
πτων πλοίων.

*
**

Τοιοῦτος ἐν ὀλίγοις, ὃ ἐν τῷ τόμῳ τούτῳ περιεχόμενος ἱστορικὸς
θησαυρὸς, οὔτινος ἢ σημασία ἔχομεν πεποιθήσιν, ὅτι θ' ἀναγνωρισθῇ
τάχιστα καὶ περιφανῶς.

Δ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ

APXEION

ΤΙΜΑΤΑΙ ΔΡΑΧ. 40

